بانك احاديث

اهل بيت علیهم السلام

با موضوع:

اخلاقی

جلد(۸)

بسم الله الرحمن الرحیم

بانک احادیث اهل بیت (ع)

نویسنده:

واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

بانک احادیث اهل بیت (ع) جلد ۸ – (اخلاقی)

مشخصات کتاب

سرشناسه:مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان،۱۳۹۰ عنوان و نام پدیدآور:بانک احادیث اهل بیت (ع) جلد ۸ - (اخلاقی)/ واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان. مشخصات نشر:اصفهان:مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۰. مشخصات ظاهری:نرم افزار تلفن همراه و رایانه موضوع : احادیث شیعه موضوع : اهل بیت (ع) موضوع : اخلاقی

اخلاقی

فضایل اخلاقی

حدیث۱

قال الإمام زین العابدین (علیه السلام) : القول الحسن یثری المال، و ینمی الرزق، و ینسئ فی الأجل، و یحبب إلی الأهل، و یدخلالجنهٔ. امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: گفتار نیک دارایی را زیاد می کند و روزی را افزایش می دهد و أجل را به تأخیر می اندازد و انسان را نزد اهل و خانواده محبوب می گرداند و (شخص را) به بهشت می برد. «أمالی صدوق، ص۱۲، ح ۱»

حدیث۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : والذی نفسی بیده، ما أنفق الناس من نفقهٔ أحب من قول الخیر. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سوگند به آن که جانم در دست اوست، مردم هیچ انفاقی نکردند که دوست داشتنی تر از گفتار نیک باشد. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۱۱، ح ۸»

حدیث۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : من حسن إسلام المرء ترکه الکلام فیما لا یعنیه. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: از نشانه های نیکویی اسلام شخص دم فرو بستن از بیهوده گویی است. «بحارالانوار، ج ۲، ص ۵۵، ح ۲۸»

حدیث۴

قال الامام علی بن الحسین – علیه السّلام – : ما مِنْ جرعهٍ أحبَّ الی اللهِ من جرعَتَین: جرعَهٔ غیظٍ ردَّها مؤمِنٌ بحِلْم أوْ جرعَهٔ مصیبهٍ ردّها مؤمِنٌ بصبرٍ. امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: نزد خداوند متعال حالتی محبوبتر از یکی از این دو حالت نیست: حالت غضب و خشمی که مؤمن با بردباری و حلم از آن بگذرد و حالت بلا و مصیبتی که مؤمن آن را با صبر و شکیبائی پشت سر بگذارد. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۴۲۴»

حدیث۵

قال الامام العسکری – علیه السّلام – : مَنْ کانَ الوَرَعُ سجیّتهُ و الکرَمُ طبیعَتَهُ و الحِلمُ خلَّتَهُ کَثُرَ صدیقُهُ و الثّناءُ علیهِ. امام حسن عسکری

- علیه السّلام - فرمودند: هرکس ورع و پرهیزگاری روش زندگی او، بزرگواری و سخاوت عادت او و صبر و بردباری برنامه اش باشد، دوستانش زیاد خواهند بود و دیگران او را مورد مدح و ستایش قرار می دهند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۷۹»

حدیث۶

قال الامام علی - علیه السّلام - : لا یَعدمُ الصبورُ الظّفَر و ان طالَ به الزّمان. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: انسان صبور و شکیبا، پیروزی را از دست نمی دهد گر چه زمان رسیدن آن طولانی شود. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۵»

حدیث۷

قال امیرالمؤمنین - علیه السّلام - : إنّ الصّبرَ و حُسنَ الخُلقِ والبرَّ و الحِلمَ من أخلاق الانبیاء. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر و شکیبائی و اخلاق نیکو و بردباری، از اخلاق پیامبران است. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۳»

حدیث۸

قال الامام علی - علیه السّلام - : الصّبرُ أحسَنُ حُلَلِ الایمان و أشرَفُ خلائقِ الانسان. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر، بهترین جامه ایمان و برترین خوی انسان است. «غررالحکم، ص ۲۸۱، ح ۶۲۳۲»

حدیث۹

قال الامام علی - علیه السّلام - : ثَوابُ الصّبرِ أعلی الثّوابِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: پاداش صبر، بالاترین پاداش ها است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۱، ح ۶۲۴۰»

حدیث۱۰

قال الامام علی - علیه السّلام - : الصّبرُ جُنَّةٌ من الفاقَةِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبرو بردباری سپری در برابر فقر و تنگدستی است. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۴۰»

حدیث۱۱

قال الامام علی - علیه السّلام - : الصّبرُ کفیلٌ بالظَّفَرِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر، ضامن پیروزی است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۳، ح ۶۳۱۲»

حدیث۱۲

قال الامام علی - علیه السّلام - : زَینُ الدّین الصّبرُ و الرضا. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: زینت و زیبائی دین، صبر و رضا (به قضای پروردگار) است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۱، ح ۶۲۴۳»

حدیث۱۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : الصّبرُ ثمرةُ الایمان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبر، ثمره و نتیجه ایمان است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۰، ح ۶۲۱۷»

حدیث۱۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : أقوی عَدوٍّ الشدائِدِ الصّبر. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: قوی ترین دشمن سختی ها، صبر و شکیبائی است. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۲، ح ۶۲۷۵»

حدیث۱۵

امام علی – علیه السّلام – فرمودند: برترین عبادت ها، صبر، خاموشی و انتظار فرج می باشد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۴۲۰»

حدیث۱۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : الصَّبرُ صَبران، صبرٌ علی ما تکرَه و صبرٌ ممّا تُحبّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: صبر بر دو قسم است، صبر برآنچه که دوست نداری و به تو رسیده است و صبر بر چیزی که دوست می داری و نمی توانی به آن دست یابی. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۵»

حدیث۱۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : العَملُ الخالِصُ، الذی لا تُریدُ اَنْ یَحْمدَکَ عَلیه اَحدٌ اِلّا الله عزّوجلّ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: عمل خالص آن است که نخواهی کسی جز خدای عزوجل، تو را بر انجام آن کار بستاید. «الکافی، ج ۲، ص ۱۶»

حدیث۱۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : بِالإخلاصِ تَتَفاضَلُ مَراتِبُ المُومنینَ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: تفاوت و برتری درجات مؤمنان بر یکدیگر به اخلاص است. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۹»

حدیث۱۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : عَلی قَدْرِ قُوَّةِ الدِّینِ یکونُ خُلُوصُ النِّیَّةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: خلوص نیت به اندازهٔ شدت دینداری است. «غررالحکم، ح ۶۱۹۲»

حدیث۲۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ اَخْلَصَ بَلَغَ الآمالَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر که اخلاص ورزد، به آرزوهایش برسد. «غررالحکم، ح ۷۶۷۵»

حدیث۲۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَلزُّهدُ سَجِیَّةُ المُخْلِصینَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: پارسایی، سرشت و خوی مخلصان است. «غررالحکم، ح ۶۶۲»

حدیث۲۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : فی إخْلاصِ النِّیّاتِ نَجاحُ الأُمُورِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: موفقیت در کارها به خالص کردن نیّت ها است. «غررالحکم، ح ۶۵۱۰»

حدیث۲۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَلْعَمَلُ کلُّهُ هَباءٌ الّا ما اُخْلِصَ فیهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اعمال همه بر باد است، مگر آنچه از روی اخلاص باشد. «غررالحکم، ح ۱۴۰۰»

حدیث۲۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : لَوْ خَلَصَتْ النِّیاتُ لَزَکَّتِ الاعمالُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اگر نیت ها خالص شود، اعمال پاکیزه گردد. «غررالحکم، ح ۷۵۷۸»

حدیث۲۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : عِندَ تَحَقُّقِ الاخلاصِ تَستَنیرُ البَصائرُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: چون اخلاص تحقق یابد، دیدهٔ بصیرت روشن شود. «غررالحکم، ح ۶۲۱۱»

حدیث۲۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : بِالاخلاصِ تُرفَعُ الاعمالُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: به سبب اخلاص، اعمال (به درگاه خدا) بالا می رود. «غررالحکم، ح ۴۲۴۲»

حدیث۲۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : فی الِاخلاصِ یکونُ الْخَلاصُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: رهایی و نجات در اخلاص است. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۵۴»

حدیث۲۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : الاخلاصُ شیمةُ افاضِلِ النّاسِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص، خوی برترین مردمان است. «غررالحکم، ح ۵۹۷»

حدیث۲۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : اَلاِخلاصُ عِبادَةُ الْمُقَرَّبینَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص، عبادت مقربان الهی است. «غررالحکم، ح ۱۹۷»

حدیث۳۰

قال الامام علی – علیه السلام – : زیادَةُ الشُّکْرِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ تَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَفْسَحُ فِی الاَجَلِ. امام علی – علیه السلام – : شکرگزاری فراوان و صله رحم، عمر را زیاد می کنند و بر مُهلت زندگی می افزایند. «عیون الحکم والمواعظ، ص ۲۷۵، ح ۴۹۹۹»

حدیث۳۱

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! می‌دانی به کدام دلیل تو را بر دیگر انبیا برتری دادم؟ به دلیل یقین و حسن خلق و سخاوت نفس و دلسوزی برای مردم. (ارشادالقلوب۱/۲۰۵)

حدیث۳۲

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! پرهیزکاری، زینت مؤمن و ستون برپایی دین است. (ارشادالقلوب۱/۲۰۳)

حدیث۳۳

قال الامام علی بن الحسین – علیه السّلام – : اَلصّبرُ وَ الرّضا عن قضاءِ الله رأس طاعةِ الله ... . امام سجاد – علیه السّلام – فرمودند: صبر و خشنودی از قضای الهی، اصل و اساس اطاعت خداوند است. هر که صبر و رضا در برابر قضای الهی داشته باشد، جز خیر برای او نخواهد بود. «وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۸۹۹»

حدیث۳۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما نَعْلَمُ شَیْئا یَزیدُ فِی الْعُمْرِ اِلّا صِلَةَ الرِّحِم، حَتّی اِنّ الرَّجُلَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثَ سِنینَ فَیَکونُ وَصولاً لِلرَّحِمِ فَیَزیدُ اللّهُ فی عُمْرِهِ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَجْعَلُها ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً، وَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَکونَ قاطِعا لِلرَّحِم، فَیَنْقُصُهُ اللّهُ ثَلاثینَ سَنَةً وَ یَجْعَلُ اَجَلَهُ اِلی ثَلاثِ سِنینَ ؛ ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن‌جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می افزاید و آن را سی و سه سال می کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می کند و خداوند هم سی سال از عمر او می کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می دهد . کافی : ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۷

حدیث۳۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن صاحَبَ النّاسَ بِالَّذی یُحِبُّ أن یُصاحِبوهُ کانَ عَدلاً . هرکه با مردم چنان رفتار کند که دوست دارد آنان با او رفتار کنند ، عادل است . کنز الفوائد : ۲ / ۱۶۲ منتخب میزان الحکمة : ۳۶۰

حدیث۳۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن رَجُلٍ مُسلم یُصابُ بشَیءٍ فی جَسَدِهِ فَیَتَصَدَّقُ بِهِ إلاّ رَفَعَهُ اللّه بِهِ دَرجَةً وحَطَّ عَنهُ بِهِ

خَطیئةً . هیچ مرد مسلمانی نیست که به قسمتی از بدنش آسیبی وارد شود و از (قصاص) آن درگذرد ، مگر این که خداوند به سببِ آن یک درجه بالایش بَرد و یک گناه از او بزداید . کنز العمّال : ۳۹۸۵۰ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۶

حدیث۳۷

امام باقر علیه‌السلام : صلةُ الأرحامِ تُحَسِّنُ الخُلُقَ وتُسَمِّحُ الکَفَّ وتُطَیِّبُ النَّفْسَ ، وتَزِیدُ فی الرّزقِ وتُنسِئُ فی الأجَلِ ؛ صله رحم خلق و خوی را نیکو ، دست را بخشنده ، جان را پاکیزه و روزی را زیاد می‌کند و اجل را به تأخیر می‌اندازد . الکافی : ۲ / ۱۵۲ / ۱۲

حدیث۳۸

امام علی علیه‌السلام : مِن کَرَمِ المَرءِ بُکاؤهُ علی ما مَضی مِن زَمانِهِ ، وحَنینُهُ إلی أوطانِهِ ، وحِفظُهُ قَدیمَ إخوانِهِ ؛ از بزرگواری انسان، گریستن اوست بر عمر سپری شده‌اش و علاقه او به میهنش و نگهداشتن دوستان دیرینه‌اش . بحار الأنوار : ۷۴ / ۲۶۴ / ۳ منتخب میزان الحکمة : ۵۹۶

حدیث۳۹

امام علی علیه‌السلام : غایَةُ الفَضائلِ العِلم؛ اوج فضیلتها دانش است . غرر الحکم : ۶۳۷۹

حدیث۴۰

امام علی علیه‌السلام : لا شَرَفَ کَالعِلم؛ هیچ شرافتی ، چون دانش نیست . نهج البلاغة : الحکمة ۱۱۳ منتخب میزان الحکمة : ۳۹۶

حدیث۴۱

امام علی علیه‌السلام : رَأسُ الفَضائلِ العِلمُ ، غایَةُ الفَضائلِ العِلم ؛ سرآمد فضیلتها ، دانش است ؛ نقطه پایان فضیلتها دانش است . غرر الحکم : ۵۲۳۴ ۶۳۷۹ منتخب میزان الحکمة : ۳۹۶

حدیث۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : العِلمُ رَأسُ الخَیرِ کُلِّهِ ، والجَهلُ رَأسُ الشَّرِّ کُلِّهِ ؛ دانایی ، سرآمد همه خوبیهاست و نادانی سرآمد همه بدیها . بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۷۵ / ۹ منتخب میزان الحکمة : ۳۹۶

حدیث۴۳

امام حسن(سلام الله علیه): رَأسُ العَقلِ مُعاشَرَةُ النّاسِ بِالجَمیلِ؛ خوشرفتاری با مردم، رأس خرد است. میزان الحکمة: ح ۱۳۷۰۳

حدیث۴۴

امام صادق(سلام الله علیه): الصَّبرُ رَأسُ الإیمانِ؛ شکیبایی، سرِ ایمان است. میزان الحکمة: ح ۱۰۲۲۱

حدیث۴۵

إنّ اللّه عزّوجلّ لَم يَبْعثْ نَبيّاً إلّا بصِدقِ الحديثِ وأداءِ الأمانةِ إلى البَرّ والفاجرِ؛ خداوند عزّوجلّ هيچ پيامبرى را برنگزيد، مگر به راست گفتارى و امانتدارى در حق خوب و بد. الكافى: ج ۲، ص ۱۰۴، ح ۱

حدیث۴۶

امام سجّاد(سلام الله علیه): القَولُ الحَسَنُ يُثرِى المالَ، ويُنمِى الرِّزقَ؛ گفتار نيك، دارايى را زياد مى‌كند و روزى را افزايش مى‌دهد. ميزان الحكمة: ح ۱۸۰۶۳

حدیث۴۷

امام على(سلام الله علیه): مَن لانَت عَرِيكَتُهُ وَجَبَت مَحَبَّتُهُ؛ هر كه نرمخو و فروتن باشد محبّتش [بر دلها] لازم آيد. ميزان الحكمة: ح ۱۰۴۵۴

حدیث۴۸

امام صادق(سلام الله علیه): إنّ مِنَ التّواضُعِ أن يَجلِسَ الرّجُلُ دُونَ شَرَفِهِ؛ تواضع در مجلس، آن است كه كسى در كم‌تر از جايگاهش بنشيند. الكافى: ج ۲، ص ۱۲۳، ح ۹

حدیث۴۹

امام صادق(سلام الله علیه): اَلْعَدلُ أحلى مِنَ الْماءِ يُصِيبُهُ الظَّمآنُ؛ عدالت، گواراتر از آبى است كه تشنه به آن مى‌رسد. الكافى، ج ۲، ص ۱۴۶

حدیث۵۰

پيامبر خدا(صلى الله عليه و آله): إنّ الْعَفوَ لا يَزِيدُ الْعَبدَ إلّا عِزّاً فَتَعافَوا يُعِزُّكُمُ اللّهُ؛ گذشت، جز بر عزّت بنده نمى‌افزايد، پس از يكديگر درگذريد تا خداوند به شما عزّت بخشد. الكافى، ج ۶، ص ۱۰۸

حدیث۵۱

پيامبر خدا(صلى الله عليه و آله): خِيارُكُم أحاسِنُكُم أخلاقاً الّذينَ يَألَفُونَ ويُؤلَفُونَ؛ بهترين شما، خوش‌خوترين شماست آنان كه الفت مى‌گيرند و الفت مى‌پذيرند. تحف العقول، ص ۴۵

حدیث۵۲

پيامبر اكرم صلى الله عليه و آله: خَصلَتانِ ليسَ فَوقَهُما مِنَ البِرّ شَىءٌ الإيمانُ بِاللّه و النَّفعُ لِعبادِ اللّه؛ دو خصلت است كه هيچ كار خوبى بالاتر از آن دو نيست : ايمان به خدا و سود رساندن به بندگان خدا ميزان الحكمة، ج ۵ ، ص ۵۰۲

حدیث۵۳

امام کاظم(سلام الله علیه): تمونُک لِلضَّعیفِ أفضَلُ الصّدَقَةِ؛ کمک کردن تو به ناتوان، بهترین صدقه است. تحف العقول، ص ۴۱۴

حدیث۵۴

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اَلصَّبرُ سِترٌ مِنَ الْکُروبِ وعَونٌ عَلَی الْخُطُوبِ؛ صبر، پوشاننده اندوه‌ها و یاور در برابر مشکلات است. کنزالفوائد، ص ۵۸

حدیث۵۵

پیامبرخدا(صلی الله علیه و آله): إنّ اللَّهَ یُحِبُّ الْمُحتَرِفَ الْأمینَ؛ به راستی خداوند پیشروِ امانت دار را دوست دارد. الکافی، ج ۵، ص ۱۱۳

حدیث۵۶

امام باقر(سلام الله علیه): إنّ أشَدَّ العِبادَةِ الوَرَعُ؛ سخت‌ترین عبادت، پارسایی است. میزان الحکمة: ح ۱۱۸۵۸

حدیث۵۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أکْثَرُ ما تَلِجُ بِهِ اُمّتی الجَنّةَ: تَقْوَی اللّهِ وحُسْنُ الخُلقِ؛ بیشترین چیزی که مایه ورود امت من به بهشت می‌شود، پروای از خدا و اخلاقی خوش است. الکافی: ج ۲، ص ۱۰۰، ح ۶

حدیث۵۸

امام رضا(سلام الله علیه): مَن تَبَسّمَ فی وَجهِ أخیهِ المُؤمِنِ کَتَبَ اللّهُ لَهُ حَسَنَةً؛ هر که به روی برادر مؤمنش لبخند بزند، خداوند برایش ثوابی خواهد نوشت. دوستی: ص ۲۱۶ ح ۵۳۵

حدیث۵۹

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): نَصرُ الْمَظلُومِ وَالْأمرُ بِالْمَعرُوفِ وَالنّهیُ عَنِ الْمُنکَرِ جِهادٌ؛ یاری رساندن به ستمدیده و امر به معروف و نهی از منکر جهاد در راه خداست. جامع الأحادیث قمی، ص ۱۲۵

حدیث۶۰

امام سجاد(سلام الله علیه) فرمودند: إنّ أقرَبَکُم مِن اللّهِ أوسَعَکُم خُلقاً؛ نزدیک‌ترین شما به خداوند، گشاده خوترین شماست. الکافی: ج ۸، ص ۶۹، ح ۲۴

حدیث۶۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: انّ أعجَل الخیرِ ثواباً صلةُ الرّحم؛ پاداش صله رحم، سریع ترین پاداش کار خیری است که به انسان می رسد. الکافی، ج ۲، ص ۱۶۰

حدیث۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وقتی مسلمانی از کنار برادر مسلمانش عبور می نماید و سلام نمی کند ملائکه از آن مسلمان تعجب می کنند. محجه البیضاء جلد ۳ صفحه ۳۸۲

حدیث۶۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: بهترین بندگان خدا آنها هستند که به وعده وفا کنند. نهج الفصاحه، صفحه ۱۷۲، حدیث ۸۵۰

حدیث۶۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إنّ الْعَفوَ لا یَزیدُ الْعَبدَ إلّا عِزّاً فَتَعافَوا یُعِزُّکُمُ اللّهُ؛ گذشت، جز بر عزّت بنده نمی‌افزاید، پس از یکدیگر درگذرید تا خداوند به شما عزّت بخشد. الکافی، ج ۶، ص ۱۰۸

حدیث۶۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَن مَشی اِلی ذی قَرابَةٍ بِنَفسِهِ وَ مالِهِ لِیَصِلَ رَحِمَهُ اَعطاهُ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ اَجرَ مِأَةِ شَهیدٍ؛ هر کس با جان و مال خود در راه صله رحم کوشش کند، خداوند عزّوجلّ پاداش یکصد شهید به او می دهد. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶

حدیث۶۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : اَمّا عَلامَةُ التّائِبِ فَاَربَعَةٌ: اَلنَّصیحَةُ لِلّهِ فی عَمَلِهِ وَ تَرکُ الباطِلِ وَ لُزومُ الحَقِّ وَ الحِرصُ عَلَی الخَیرِ ؛ نشانه توبه کننده چهار است: عمل خالصانه برای خدا، رها کردن باطل، پایبندی به حق و حریص بودن بر کار خیر. (تحف العقول، ص ۲۰)

حدیث۶۷

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : اَلتَّوبَةُ حَسَنٌ وَ لکِن فِی الشَّبابِ اَحسَنُ ؛ توبه زیباست، ولی از جوان زیباتر . (کنز العمّال، ح ۴۳۵۴۲)

حدیث۶۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلتَّوفیقُ مِنَ السَّعادَةِ وَ الْخِذلانُ مِنَ الشَّقاوَةِ؛ توفیق [انجام کار نیک] از خوشبختی و بی توفیقی از بدبختی است. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲، ح ۷۰

حدیث۶۹

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: اَفضَلُ العِبادَةِ عِفَّةُ البَطنِ وَ الفَرجِ؛ بالاترین عبادت، عفت شکم و شهوت است. تحف العقول،

ص ۲۹۶

حدیث۷۰

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: انّ الوُصُولَ اِلی اللهِ عَزّوجلّ سَفَرٌ لا یُدرَکُ اِلّا بِامتِطاءِ اللّیلِ؛ وصول به خداوند عزوجل سفری است که جز با عبادت در شب حاصل نگردد. مسند الامام العسکری، ص ۲۹۰

حدیث۷۱

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: اَلخُلقُ الحَسَنُ عِبادَةٌ؛ خوش اخلاقی عبادت است. کنزالعمال، ج۱۳، ص ۱۵۱، ح ۳۶۴۷۲

حدیث۷۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلا اُحَدِّثُکَ بِمَکارِمِ الْاَخْلاقِ؟ الصَّفْحُ عَنِ النّاسِ وَ مُواساةُ الرَّجُلِ اَخاهُ فی مالِهِ وَ ذِکْرُ اللّهِ کَثیرا؛ آیا به شما بگویم که مکارم اخلاق چیست؟ گذشت کردن از مردم، کمک مالی به برادر (دینی) خود و بسیار به یاد خدا بودن. معانی الأخبار، ص ۱۹۱، ح ۲

حدیث۷۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلذِّکرُ یونِسُ اللُّبَّ وَیُنیرُ القَلبَ وَیَستَنزِلُ الرَّحمَةَ؛ یاد خدا عقل را آرامش می دهد، دل را روشن می کند و رحمت او را فرود می آورد. غررالحکم، ج۲، ص۶۶، ح۱۸۵۸

حدیث۷۴

امام رضا (علیه‌السلام) فرمودند: مَن فرّج عن مومن فرّج الله عَن قَلبه یَوم القیامة؛ هر کس اندوه و مشکلی را از مومنی بر طرف نماید خداوند در روز قیامت اندوه را از قلبش بر طرف سازد. (اصول کافی، ج ۳، ص ۲۶۸)

حدیث۷۵

امام صادق (علیه السلام): لِجَرّاحِ المَدائِنیّ ـ: ألا اُحَدِّثُکَ بِمَکارِمِ الأخلاقِ؟ اَلصَّفحُ عَنِ النّاسِ ، وَمُواساةُ الرَّجُلِ أخاهُ فی مالِهِ ، وَذِکرُ اللّه کَثیرا؛ به جرّاح مدائنی فرمودند: آیا به تو بگویم که مکارم اخلاق چیست؟ گذشت کردن از مردم، سهیم کردن برادر (دینی) در مال خود و بسیار به یاد خدا بودن. (غررالحکم، ج۲، ص۴۵۱، ح ۳۲۶۰)

حدیث۷۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إنّ اللّه تَبارَکَ وَتَعالی خَصَّ رَسولَ اللّه صلی الله علیه و آله بِمَکارِمِ الأخلاقِ ، فَامتَحِنوا أنفُسَکُم فَإن کانَت فیکُم فَاحمَدوا اللّه عَزّوَجَلّ وَارغَبوا إلَیهِ فی الزّیادَةِ مِنها ـ فَذَکَرَها عَشرَةً ـ : الیَقینُ ، والقَناعَةُ ، والصَّبرُ ، والشُّکرُ ، والحِلمُ ، وحُسنُ الخُلقِ ، والسَّخاءُ ، والغَیرَةُ ، والشَّجاعَةُ ، والمُروءَةُ؛ خدای تبارک وتعالی رسول خدا صلی الله علیه و آله را به مکارم اخلاق مخصوص گردانید. پس شما نیز خود را بیازمایید، اگر این صفت ها در شما بود خدای عزوجل را سپاس گویید و از او این مکارم را بیشتر بخواهید. ـ سپس آن ده خصلت را برشمردند ـ : یقین، قناعت، صبر، شکر، بردباری، خوش اخلاقی، سخاوت، غیرت،

شجاعت و جوانمردی. (نهج البلاغه، خطبه ۹۱)

حدیث۷۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: وَقَد سُئِلَ عَن مَکارِمِ الخلاقِ: اَلعفوُ عَمّن ظَلَمَکَ وَصِلَةُ مَن قَطَعَکَ وَإعطاءُ مَن حَرَمَکَ وَقَولُ الحَقِّ وَلَو عَلی نَفسِکَ؛ درباره مکارم الاخلاق سئوال شد، فرمودند: گذشت از کسی که به تو ظلم کرده، رابطه با کسی که با تو قطع رابطه کرده، عطا به آن کس که از تو دریغ داشته است و گفتن حق اگر چه بر ضد خودت باشد. (نهج الفصاحه، ح ۷۸۱)

حدیث۷۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَیرُ الخَلائقِ الرِّفقُ؛ بهترین خوبی ها رفق است (مهربانی و لطف با مردم). (غررالحکم)

حدیث۷۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلعَدلُ أفضَلُ مِنَ الشَّجاعَةِ لِأنَّ النّاسَ لَواستَعمَلُوا العَدلَ عُموما فی جَمیعِهِم لَاستَغنَوا عَنِ الشَّجاعَةِ؛ عدالت بهتر از شجاعت است زیرا اگر مردم همگی عدالت را درباره همه بکار گیرند از شجاعت بی نیاز می شوند. شرح نهج البلاغه، ج ۲۰، ص۳۳۳، ح۸۱۶

حدیث۸۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا أشجَعَ مِن لَبیبٍ؛ شجاع تر از خردمند، وجود ندارد. غررالحکم، ج۶، ص۳۷۳، ح ۱۰۵۹۱

حدیث۸۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ الشِّجاعَةِ الغیرَةُ؛ غیرت میوه شجاعت است. غررالحکم، ج۳، ص۳۲۸، ح ۴۶۲۰

حدیث۸۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جُبِلَتِ الشَّجاعَةُ عَلی ثَلاثِ طَبائِعَ، لِکُلِ واحِدَةٍ مِنهُنَ فَضیلَةٌ لَیسَت لِلخری: اَلسَّخاءُ بِالنَّفسِ وَالنَفَةُ مِنَ الذُّلِّ وَطَلَبُ الذِّکرِ ... ؛ شجاعت بر سه خصلت سرشته شده که هر یک از آنها فضیلتی دارد که دیگری فاقد آن است: از خودگذشتگی، تن ندادن به خواری و ذلّت و نامجویی. تحف العقول، ص ۳۲۳

حدیث۸۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلسَّخاءُ وَالشَّجاعَةُ غَرائِزُ شَریفَةٌ، یَضَعُها اللّه سُبحانَهُ فیمَن أَحَبَّهُ وَامتَحَنَهُ؛ سخاوت و شجاعت خصلت های والایی هستند که خداوند سبحان آن دو را در وجود هر کس که دوستش داشته و او را آزموده باشد می گذارد. غررالحکم، ج۲، ص۵۶، ح ۱۸۲۰

حدیث۸۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلشَّجاعَةُ نُصرَةٌ حاضِرَةٌ وَفَضيلَةٌ ظاهِرَةٌ؛ شجاعت، نصرتی نقد و فضیلتی آشکار است. غررالحکم، ج۲، ص۳۰، ح ۱۷۰۰

حدیث۸۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: العَفافُ يَصونُ النَّفسَ ويُنَزِّهُها عَنِ الدَّنايا؛ عفّت، نفس را مصون می دارد و آن را از پستیها دور نگه می دارد. (غرر الحکم، ح ۱۹۸۹ – منتخب میزان الحکمة، ص ۳۸۶)

حدیث۸۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: العِفَّةُ أفضَلُ الفُتُوَّةِ؛ عفّت ، برترین جوانمردی است. (غرر الحکم، ح ۵۲۹ – منتخب میزان الحکمة، ص ۳۸۶)

حدیث۸۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: العِفَّةُ رَأسُ كُلِّ خَيرٍ؛ عفّت ، سرآمد هر خوبی است. (غرر الحکم، ح ۱۱۶۸ – منتخب میزان الحکمة، ص ۳۸۶)

حدیث۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَصلُ المُروءَةِ الحَياءُ وَ ثَمَرَتُهَا العِفَّةُ؛ ریشه مردانگی حیا و میوه اش پاکدامنی است. (غررالحکم، ج۲، ص۴۱۸، ح۳۱۰۱)

حدیث۸۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عِفَّتُهُ (الرَّجُل) عَلی قدرِ غَيرَتِهِ؛ پاکدامنی مرد به اندازه غیرت اوست. (نهج البلاغه، حکمت۴۷)

حدیث۹۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : اَوّلُ ما يوضَعُ فی ميزانِ العَبدِ يَومَ القيامَةِ حُسنُ خُلقِهِ؛ نخستین چیزی که روز قیامت در ترازوی اعمال بنده گذاشته می‌شود، اخلاق خوب اوست. (قرب الإسناد، ص ۴۶، ح ۱۴۹)

حدیث۹۱

امام حسین (علیه السلام)فرمودند: اَلبُكاءُ مِن خَشيةِ اللهِ نَجآةٌ مِنَ النّارِ؛ گریه از ترس خدا سبب نجات از آتش جهنّم است (حیات امام حسین، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۹۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرحامِ تُزَكّی العمالَ وَتُنمی الموالَ وَ تَدفَعُ البَلوی وَتُيَسِّرَ الحِسابَ وَتُنسِئُ فِی الجَلِ؛ صله

رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. (کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳)

حدیث۹۳

امام صادق (علیه السلام)فرمودند: مَن كَفَّ غَضَبَهُ سَتَرَ اللهُ عَورَتَهُ؛ کسی که جلوی خشمش را بگیرد خداوند نقصها و کاستی های او را می پوشاند. (جهاد النفس، ح ۵۲۸)

حدیث۹۴

امام صادق (علیه السلام)فرمودند: ثَلاثٌ مَن كُنَّ فِيهِ كانَ سَيِّداً: كَظمُ الغَيظِ وَالعَفوُ عَنِ المَسيىءِ والصِّله بِالنَفسِ وَالمالِ؛ سه چیز است که در هر که باشد آقا و سرور است: خشم فرو خوردن ،گذشت از بدکردار، کمک و صله رحم با جان و مال. (تحف العقول، ص ۳۱۷)

حدیث۹۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلكَفُّ عَمّا فى أَيدِى النّاسِ عِفَّةٌ وَكِبَرُ هِمَّةٍ؛ طمع نداشتن به آنچه در نزد مردم است، (نشان) عزت نفس و بلند همتی است. (غررالحکم، ج ۱، ص ۳۶۵، ح ۱۳۸۷)

حدیث۹۶

امام حسن (علیه السلام) فرمودند: اَلخَيرُ الَّذِى لا شَرَّ فِيهِ، اَلشُّكرُ مَعَ النِّعمَهٔ وَ الصَّبرُ عَلَى النّازِلَهٔ؛ خیری که هیچ شری در آن نیست، شکر بر نعمت و صبر بر مصیبت ناگوار است . (تحف العقول، ص ۲۳۷)

حدیث۹۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: التَّواضُعُ نِعمَهٌ لايُحسَدُ عَليها؛ تواضع و فروتنی نعمتی است که بر آن حسد نبرند. تحف العقول، ص ۴۸۹

حدیث۹۸

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: تواضع درجاتی دارد: یکی از آنها این است که انسان اندازه خود را بشناسد و با طیب خاطر خود را در آن جایگاه قرار دهد، دوست داشته باشد با مردم همان گونه رفتار کند که انتظار دارد با او رفتار کنند، اگر بدی دید آن را با خوبی جواب دهد، خشم خود را فرو خورد و از مردم درگذرد، و خداوند نیکوکاران را دوست دارد. کافی، ج ۲، ص ۱۲۴، ح ۱۳

حدیث۹۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ثَلاثٌ مَنْ اَتَى اللّهَ بِواحِدَهٍ مِنْهُنَّ اَوْجَبَ اللّهُ لَهُ الْجَنَّهَ: اَلْاِنْفاقُ مِنْ اِقْتارٍ وَ الْبِشْرُ لِجَميعِ الْعالَمِ وَ الاِنْصافُ مِنْ نَفْسِهِ؛ هر کس یکی از این کارها را به درگاه خدا ببرد، خداوند بهشت را برای او واجب می گرداند: انفاق در تنگدستی، گشاده‌رویی با همگان و رفتار منصفانه. (نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۱)

حدیث۱۰۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انّ لِاَهْلِ الْجَنَّةِ اَرْبَعَ عَلاماتٍ: وَجْهٌ مُنْبَسِطٌ وَ لِسانٌ لَطیفٌ وَ قَلْبٌ رَحیمٌ وَ یَدٌ مُعْطِیَةٌ؛ بهشتی‌ها چهار نشانه دارند: روی گشاده، زبان نرم، دل مهربان و دستِ دهنده. (مجموعه ورام، ج ۲، ص ۹۱)

حدیث۱۰۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: خَمسُ خِصالٍ مَن لَم تَکُن فیهِ خَصلَةٌ مِنها فَلَیسَ فیهِ کَثیرُ مُستَمتَعٍ أَوَّلُهَا: اَلوَفاءُ وَالثّانیَةُ التَّدبیرُ وَالثّالِثَةُ الحَیاءُ وَالرّابِعَةُ حُسنُ الخُلقِ وَالخامِسَةُ وَهِیَ تَجمَعُ هذِهِ الخِصالَ، الحُرِّیَّةُ؛ پنج خصلت است که در هر کس یکی از آنها نباشد خیر و بهره زیادی در او نیست: اول: وفاداری دوم: تدبیر سوم: حیا چهارم: خوش اخلاقی و پنجم: ـ که چهار خصلت دیگر را نیز در خود دارد ـ آزادگی. (خصال، ص۲۸۴، ح۳۳)

حدیث۱۰۲

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: اَلسَّهَرُ اَ لَذُّ لِلمَنامِ وَ الجوعُ یَزیدُ فی طیبِ الطَّعامِ؛ شب زنده داری، خواب را شیرین تر و گرسنگی، غذا را لذت بخش تر می کند. (تنبیه الخواطر، ص ۱۴۱، ح ۱۸)

حدیث۱۰۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلا اُحَدِّثُکَ بِمَکارِمِ الاَخْلاقِ؟ الصَّفْحُ عَنِ النّاسِ وَ مُواساةُ الرَّجُلِ اَخاهُ فی مالِهِ وَ ذِکْرُ اللّهِ کَثیرا؛ آیا به شما بگویم که مکارم اخلاق چیست؟ گذشت کردن از مردم، کمک مالی به برادر (دینی) خود و بسیار به یاد خدا بودن. (معانی الأخبار، ص ۱۹۱، ح ۲)

حدیث۱۰۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلمَکارِمُ عَشرٌ ، فَإنِ استَطَعتَ أن تَکونَ فیکَ فَلتَکُن... : صِدقُ البَسِ ، وَصِدقُ اللِّسانِ ، وَأداءُ الأمانَةِ ، وَصِلَةُ الرَّحِمِ ، وَإقراءُ الضَّیفِ ، وَ إطعامُ السّائِلِ ، وَالمُکافاةُ عَلیَ الصَّنائعِ ، وَالتَّذَمُّمُ لِلجارِ ، وَالتَّذَمُّمُ لِلصّاحِبِ ، وَرَأسُهُنَّ الحَیاءُ؛ مکارم ده تاست: اگر می توانی آنها را داشته باش ... : استقامت در سختی ها، راستگویی، امانتداری، صله رحم، میهمان نوازی، اطعام نیازمند، جبران کردن نیکی ها، رعایت حق و حرمت همسایه، مراعات حق و حرمت رفیق و در رأس همه، حیا. (غررالحکم، ج۶، ص۴۴۱، ح۱۰۹۲۶)

حدیث۱۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إذا تَفَقَّهَ الرَّفیعُ تَواضَعَ؛ انسان بلند مرتبه چون به فهم و دانایی رسد، متواضع می شود. غررالحکم، ج۳، ص۱۳۳، ح۴۰۴۸

حدیث۱۰۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَشرَفُ الخَلائِقِ التّواضُعُ وَالحِلمُ وَلينُ الجانِبِ؛ شریف ترین اخلاق، تواضع، بردباری و نرم خویی است. غررالحکم، ج۲، ص۴۴۲، ح۳۲۲۳

حدیث۱۰۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنّ الجِهادَ بابٌ مِن أَبوابِ الجَنَّةِ فَتَحَهُ اللّه لِخاصَّةِ أَولیائِهِ وَهُوَ لِباسُ التَّقوی وَدِرعُ اللّه الحَصینَةِ وَجُنَّتُهُ الوَثيقَةُ؛ براستی که جهاد یکی از درهای بهشت است که خداوند آن را برای اولیای خاص خود گشوده است. جهاد جامه تقوا و زره استوار خداوند و سپر محکم اوست. (نهج البلاغه، خطبه ۲۷)

حدیث۱۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا يَفوزُ بِالجَنَّةِ اِلّا مَن حَسُنَت سَريرَتُهُ وَخَلُصَت نِيَّتُهُ؛ به پاداش بهشت نمی رسد مگر آن کس که باطنش نیکو و نیّتش خالص باشد. (غررالحکم، ج۶، ص۴۲۳، ح۱۰۸۶۸)

حدیث۱۰۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنّ تَقوَى اللّه مِفتاحُ سَدادٍ ، وذَخيرَةُ مَعادٍ ، وعِتقٌ مِن كُلِّ مَلَكَةٍ ، ونَجاةٌ مِن كُلِّ هَلَكَةٍ ، بِها يَنجَحُ الطّالِبُ ، ويَنجو الهارِبُ ، وتُنال الرَّغائبُ؛ تقوای خدا، کلید پاکی و درستی و اندوخته‌ای برای معاد و باعث آزادی از هر بندگی و رهایی از هر نابودی است. به وسیله تقواست که جوینده به مطلوبش می‌رسد و گریزانِ (از عذاب و کیفر الهی) رهایی می‌یابد و به خواست‌ها رسیده می‌شود. (نهج البلاغة، خطبه ۲۳۰)

حدیث۱۱۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدفَعُ النِّقَمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی‌ها را از بین می‌برد. غررالحکم، ح۵۸۳۶

حدیث۱۱۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا تَكمُلُ المَكارِمُ إلّا بِالعَفافِ وَالیثارِ؛ مکارم اخلاق به کمال نمی رسد، مگر با پاکدامنی و از خود گذشتگی. (التوحید، ص ۱۲۷)

حدیث۱۱۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَو كُنّا لانَرجو جَنَّةً وَلا نَخشى نارا وَلا ثَوابا وَلا عِقابا لَكانَ يَنبَغى لَنا أن نَطلُبَ مَكارِمَ الخلاقِ فَإِنَّها مِمّا تَدُلُّ عَلى سَبيلِ النَّجاحِ؛ اگر هم به بهشت امید (و باور) نمی داشتیم و از دوزخ نمی هراسیدیم و پاداش و کیفری در میان نمی بود باز شایسته بود که در طلب مکارم اخلاق برآییم، زیرا که راه موفقیت و پیروزی در تحصیل مکارم اخلاق است. (التوحید، ص ۶۳)

حدیث۱۱۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اَلصَّرعَةُ كُلُّ الصِّرعَةِ الَّذى يَغضبُ فَيشتَدُّ غَضَبُهُ وَيَحمَرُّ وَجهُهُ وَيَقشَعِرُّ شَعرُهُ فَيَصرَعُ غَضَبَهُ؛ کمال

دلیری آن است که کسی خشمگین شود و خشمش شدّت گیرد و چهره اش سرخ شود و موهایش بلرزد، امّا بر خشم خود چیره گردد. نهج الفصاحه، ح ۱۸۷۲

حدیث۱۱۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: یَروی عَن رَبِّهِ تَبارَکَ وَتَعالی ـ حُقَّت مَحَبَّتی عَلَی المُتَزاوِرینِ فیّ وَحُقَّت مَحَبَّتی عَلَی المُتَباذِلینَ فیّ وَهُم عَلی مَنابِرَ مِن نورٍ یَغبِطُهُمُ النَّبیّونَ وَالصِّدّیقونَ بِمَکانِهِم؛ خداوند متعال می فرماید: بر خود واجب کرده ام دوست داشتن کسانی را که به خاطر من به دیدار یکدیگر می روند و کسانی که در راه من به یکدیگر بخشش می نمایند، چنین کسانی (روز قیامت) بر منابری از نورند به گونه ای که پیامبران و صدیقین به جایگاه آنان غبطه می خورند. (صحیح ابن حبّان، ج۲، ص۳۳۸)

حدیث۱۱۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إنّ اللّه یُحِبُّ الحَیِیَّ الحَلیمَ العَفیفَ المُتَعفِّفَ؛ خداوند انسان با حیایِ بردبارِ پاک دامنی را که پاکدامنی می‌ورزد، دوست دارد. (کافی، ج۲، ص۱۱۲، ح۸)

حدیث۱۱۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: یا عَلیّ وَلِلعالِمِ ثَلاثُ عَلاماتٍ: صِدقُ الکَلِمِ وَاجتِنابُ الحَرامِ وَأن یَتَواضَعَ لِلنّاسِ کُلِّهِم؛ یا علی دانشمند سه نشانه دارد: راستگویی، حرام گریزی و فروتنی در برابر همه مردم. التوحید، ص ۱۲۷

حدیث۱۱۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: ثَلاثَةٌ لایَزیدُ اللّه بِهِنَّ إلاّ خَیرا: اَلتَّواضُعُ لایَزیدُ اللّه بِهِ إلاّ ارتِفاعا وَذُلُّ النَّفسِ لایَزیدُ اللّه بِهِ إلاّ عِزّا وَالتَّعَفُّفُ لایَزیدُ اللّه بِهِ إلاّ غِنَیً؛ سه چیز است که خداوند به سبب آنها جز بر خیر و خوبی نمی افزاید: تواضع که خداوند به سبب آن جز بلند مرتبگی نمی افزاید، شکسته نفسی که خداوند به سبب آن جز عزّت نمی افزاید و مناعت طبع که خداوند به سبب آن جز بی نیازی نمی افزاید. بحارالأنوار، ج۷۵، ص۱۲۴، ح۲۲

حدیث۱۱۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: مَن رَدَّ عَن عِرضِ اَخیهِ المُسلِمِ وَجَبَت لَهُ الجَنَّةُ اَلبَتَّةَ؛ هرکس آبروی مؤمنی را حفظ کند، بدون تردید بهشت بر او واجب می شود. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث۱۱۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: انّ فِی الجَنَّةِ دارا یُقالُ لَها دارُ الفَرَحِ لایَدخُلُها الّا مَن فَرَّحَ یَتامَی المُؤمِنینَ؛ در بهشت خانه ای هست که آن را شادی سرا گویند و جز آنان که یتیمان مؤمنان را شاد کرده اند وارد آن نمی شوند. (نهج الفصاحه، ح ۸۶۴)

حدیث۱۲۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: الشتاء ربیع المومن یطول فیه لیله فیستعین به علی قیامه و یقصر فیه نهاره فیستعین به علی صیامه؛ زمستان بهار مومن است از شبهای طولانی‌اش برای شب زنده‌داری واز روزهای کوتاهش برای روزه داری بهره می گیرد. (وسائل الشیعه، ج ۷ ص ۳۰۲، ح ۳)

حدیث۱۲۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: إنَّما بُعِثْتُ لاُتَمِّمَ مَکارِمَ الخلاقِ؛ براستی که من برای به کمال رساندن مکارم اخلاق مبعوث شده ام. (کنزالعمال،ج۱۳، ص۱۵۱، ح۳۶۴۷۲)

حدیث۱۲۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِذا حَسُنَ الْخُلْقُ لَطُفَ النُّطْقُ؛ با اخلاق نیکو، گفتار نرم می‌شود. (غررالحکم، ح ۴۰۵۲)

حدیث۱۲۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: تَحَرّی الصِّدْقِ وَ تَجَنُّبُ الْکَذِبِ اَجْمَلُ شیمَةٍ وَ اَفْضَلُ اَدَبٍ؛ راستگو بودن و پرهیز نمودن از دروغ، زیباترین اخلاق و بهترین ادب است. (کافی، ج ۸، ص ۱۵۰، ح ۱۳۲)

حدیث۱۲۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ما اَصْعَبَ اِکْتِسابَ الْفَضائِلِ وَ اَیْسَرَ اِتْلافَها؛ فضائل اخلاقی و صفات پسندیده چه به سختی به دست می آیند و چه آسان از دست می روند. (شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۵۹، ح۳۸)

حدیث۱۲۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَشرَفُ الخَلائِقِ التَّواضُعُ وَالحِلمُ وَلینُ الجانِبِ؛ شریف ترین اخلاق، تواضع، بردباری و نرم خویی است. (غررالحکم، ج ۲، ص۴۴۲، ح۳۲۲۳)

حدیث۱۲۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلسَّخاءُ یُکسِبُ المَحَبَّةَ وَیُزَیِّنُ الخلاقَ؛ سخاوت، محبّت آور و زینت اخلاق است. (غررالحکم، ج۲، ص۱۰، ح۱۶۰۰)

حدیث۱۲۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: أَربَعٌ مَن أُعطیَهُنَّ فَقَد أُعطی خَیرَ الدُّنیا وَالخِرَةِ صِدقُ حَدیثٍ وَأَداءُ أَمانَةٍ وَعِفَّةُ بَطنٍ وَحُسنُ خُلقٍ؛ چهار چیز است که به هر کس داده شود خیر دنیا و آخرت به او داده شده است: راستگویی، اداء امانت، حلال خوری و خوش اخلاقی. (غررالحکم، ج۲، ص۱۵۱، ح۲۱۴۲)

حدیث۱۲۸

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: کَمـالُ الاَدَبِ وَالْمُروءَةِ سَـبْعُ خِصالٍ: اَلْعَقلُ وَ الْحِلْمُ وَ الصَّبْرُ وَ الرِّفْقُ وَ الصَّـمْتُ وَ حُسْنُ الْخُلْقِ وَ الْمُـداراةُ؛ کمال ادب و مروت در هفت چیز است: عقل، بردباری، صبر، ملایمت، سـکوت، خوش اخلاقی و مدارا. (بحار الأنوار ، ج ۸۴ ، ص ۳۲۵، ح ۱۴)

حدیث۱۲۹

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: مَنْ اَحْسَنَ خُلْقَهُ اَحَبَّهُ الاَخْیـارُ وَ جـانَبَهُ الفُجّـارُ؛ انسـان خوش اخلاـق، از دوستی مردمـان خوب برخوردار است و از تعرّض آدم‌های نابکار در امان است . (مستدرک الوسائل، ج ۸ ، ص ۴۴۹)

حدیث۱۳۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صَلاةُ اللَّیْلِ تُحَسِّنُ الْوَجْهَ وَ تُحَسِّنُ الْخُلْقَ وَ تُطَیِّبُ الرِّیحَ وَ تَدُرُّ الرِّزْقَ وَ تَقْضِی الدَّیْنَ وَ تَذْهَبُ بِالْهَمِّ وَ تَجْلُو الْبَصَـرَ؛ نمـاز شب، انسـان را خوش سـیما، خوش اخلاق و خوشـبو می کنـد و روزی را زیاد و قرض را ادا می نمایـد و غم و اندوه را از بین می برد و چشم را نورانی می کند. (ثواب الأعمال، ص ۴۲)

حدیث۱۳۱

امام صادق (علیه السـلام) فرمودند: أکمَلُ الناسِ عَقلاً أحسَنُهُم خُلقاً؛ عاقل ترین مردم خوش خلق ترین آنهاست. (اصول کافی، ج ۱، ص ۲۷)

حدیث۱۳۲

امام صادق (علیه السـلام) فرمودند: صِـلَةُ الرحامِ تُحَسِّنُ الخُلُقَ وَ تُسـمِحُ الکَفَّ وَتُطیبُ النَّفسَ وَتَزیدُ فِی الرِّزقِ وَتُنسِـئُ فِی الجَلِ؛ صله رحم، انسان را خوش اخلاق، با سـخاوت و پاکیزه جان می نماید و روزی را زیاد می کند و مرگ را به تأخیر می اندازد. (کافی، ج ۲، ص ۱۵۱، ح ۶)

حدیث۱۳۳

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: اَلبِرُّ وَحُسنُ الخُلقِ یَعمُرانِ الـدِّیارَ وَیَزیـدانِ فِی العمـارِ؛ نیکی و خوش اخلاقی، شـهرها را آباد و عمرها را زیاد می کند. (التوحید، ص ۶۳)

حدیث۱۳۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إنَّ مِمّا یُزَیِّنُ السلامَ الخلاقُ الحَسَنَةُ فیما بَینَ النّاسِ؛ خوش اخلاقی در بین مردم زینت اسلام است. (کنزالعمال، ج ۱۰، ص۱۴۳، ح ۲۸۷۳۱)

حدیث۱۳۵

امام حسن مجتبی (علیه السلام) فرمودند: رَأسُ العَقلِ مُعاشَرَةُ النّاسِ بِالجَمیلِ؛ خوشرفتاری با مردم، رأس خرد است. (میزان الحکمهٔ، ح ۱۳۷۰۳)

حدیث۱۳۶

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: اَلخُلقُ الحَسَنُ عِبادَةٌ؛ خوش اخلاقی عبادت است. (کنزالعمال، ج۱۳، ص۱۵۱، ح۳۶۴۷۲)

حدیث۱۳۷

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: صِلَةُ الرحامِ تُزَکّی العمالَ وَتُنمی الموالَ وَ تَدفَعُ البَلوی وَتُیَسِّرَ الحِسابَ وَتُنسِیءُ فِی الجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳

حدیث۱۳۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: إنّ مِمّا یُزَیّنَ الإسلامَ الأخلاقُ الحَسَنَةُ فیما بَینَ النّاسِ: خوش اخلاقی در بین مردم زینت اسلام است. مشکاهٔالأنوار ص ۲۴۰

حدیث۱۳۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: یُستَدَلُّ عَلی کَرَمِ الرَّجُلِ بِحُسنِ بِشرِهِ ، وَ بَذلِ بِرِّهِ ؛ خوش‌رویی و احسان مرد ، دلیل کرامت اوست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۹۶۳

حدیث۱۴۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لاـ تَکمُلُ المَکارِمُ إلاّ بِالعَفافِ وَ الإیثارِ ؛ کرامت‌های اخلاقی جز با پاک‌دامنی و از خودگذشتگی کامل نمی‌شوند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۷۴۵

حدیث۱۴۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: نِفاقُ المَرءِ مِن ذُلٍّ یَجِدُهُ فی نَفسِهِ ؛ دو رویی آدمی از ذلّتی است که در خود می‌یابد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۹۸۸

حدیث۱۴۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: نِعمَ عَونُ الدُّعاءِ الخُشُوعُ ؛ خشوع ، چه نیک یاوری است برای دعا . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۹۴۵

حدیث۱۴۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ما تَزَیَّنَ الإنسانُ بِزینَةٍ أجمَلَ مِنَ الفُتُوَّةِ ؛ انسان به زیوری زیباتر از جوانمردی آراسته نشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۶۵۹

حدیث۱۴۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَا اتَّقی أحَدٌ إلّا سَهَّلَ اللّه مَخرَجَهُ ؛ هیچ کس پرهیزکاری پیشه نکرد ، مگر این که خدا راه برون شدن از سختی‌ها را برایش آسان کرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۵۶۵

حدیث۱۴۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: یَکتَسِبُ الصّادِقُ بِصِدقِهِ ثَلاثًا : حُسنَ الثِّقَةِ بِهِ ، وَالمَحَبَّةَ لَهُ ، وَالمَهابَةَ عَنهُ ؛ راستگو با راستگویی‌اش سه چیز به دست می‌آورد : به او نیک اعتماد کنند ، دوستی‌اش بر دل‌ها نشیند ، و از وی اندیشه کنند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۱۰۳۸

حدیث۱۴۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: یَبلُغُ الصّادِقُ بِصِدقِهِ ما لا یَبلُغُهُ الکاذِبُ بِاحتِیالِهِ ؛ راستگو با راستی‌اش به چیزی می‌رسد که دروغگو با چاره‌جویی به آن نمی‌رسد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۱۰۰۶

حدیث۱۴۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن رَقی دَرَجاتِ الهِمَمِ عَظَّمَتهُ الأُمَمُ ؛ هر کس از نردبان همّت بالا رود ، مردمان او را بزرگ می‌دارند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۵۲۶

حدیث۱۴۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن دارَی النّاسَ أمِنَ مَکرَهُم ؛ هر کس با مردم مدارا کند ، از مکرشان در امان می‌ماند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۴۶۵

حدیث۱۴۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن حَسُنَت عِشرَتُهُ کَثُرَ إخوانُهُ ؛ هر کس معاشرتش نیکو باشد ، برادرانش بسیار شوند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۳۹۲

حدیث۱۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: سَبَبُ الاِئتِلافِ الوَفاءُ ؛ وفاداری ، سبب الفت است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۵۱۱

حدیث۱۵۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: زِيادَةُ الشُّحِّ تَشينُ الفُتُوَّةَ وَ تُفسِدُ الأُخُوَّةَ ؛ بسياريِ بخل ، جوان‌مردی را زشت و برادری را تباه می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۵۰۸

حدیث۱۵۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رَأسُ الفَضائِلِ مِلكُ الغَضَبِ وَ إماتَةُ الشَّهوَةِ ؛ سرآمدِ فضیلت‌ها در دست داشتنِ زمام خشم و میراندن خواهش نفس است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۲۳۷

حدیث۱۵۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ذُو الكَرَمِ جَميلُ الشِّيَمِ مُسدٍ لِلنِّعَمِ وَصُولٌ لِلرَّحِمِ ؛ صاحب كَرَم ، کسی است که خُلق و خویش زیبا ، برای هرگونه نعمتی سزاوار و در پیوند با خویشان ، پویا باشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۱۹۶

حدیث۱۵۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خَيرُ ما وَرَّثَ الآباءُ الأبناءَ الأدَبَ ؛ بهترین چیزی که پدران برای فرزندان به میراث می‌گذارند ، ادب است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۵۰۳۶

حدیث۱۵۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: حُسنُ الظَّنِّ راحَةُ القَلبِ وَ سَلامَةُ الدِّينِ ؛ خوش‌گمانی ، مایه آسایش دل و سلامت دین است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۸۱۶

حدیث۱۵۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: جَمالُ العِلمِ نَشرُهُ وَ ثَمَرَتُهُ العَمَلُ بِهِ ، وَ صِيانَتُهُ وَضعُهُ فِي أهلِهِ ؛ زیبایی علم به نشر آن است ، و میوه‌اش عمل کردن به آن ، و نگاهداشتِ آن قراردادنش میان اهل آن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۷۵۴

حدیث۱۵۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَلاثٌ يُوجِبنَ المَحَبَّةَ: حُسنُ الخُلقِ وَ حُسنُ الرِّفقِ وَ التَّواضُعُ ؛ سه خصلت موجب دوستی است : خوش‌خویی ، مهربانی و فروتنی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۶۸۴

حدیث۱۵۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ القَناعَةِ الإجمالُ فِي المُكتَسَبِ وَ العُزُوفُ عَنِ الطَّلَبِ ؛ میوه قناعت ، اعتدال در کسب و کار ، و ناخوش داشتن درخواست است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۶۳۴

حدیث۱۵۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ التَّواضُعِ المَحَبَّةُ ؛ دوستی میوه فروتنی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۴۶۱۳

حدیث۱۶۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ العِفَّةِ الصِّیانَةُ ؛ میوه عفّت ، خودنگاهداری است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۵۹۳

حدیث۱۶۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: تَعجیلُ البِرِّ زِیادَةٌ فِی البِرّ ؛ شتاب کردن در نیکی ، زیادت در نیکی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۵۶۸

حدیث۱۶۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بُکاءُ العَبدِ مِن خَشیَةِ اللّهِ یُمَحِّصُ ذُنُوبَهُ ؛ گریستن بنده از خوف خدا ، گناهانش را از میان می‌برد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۳۲

حدیث۱۶۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِرُّ الرَّجُلِ ذَوَی رَحِمِهِ صَدَقَةٌ ؛ نیکی مرد به خویشانش صدقه است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۲۷

حدیث۱۶۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِالتَّوبَةِ تُمَحِّصُ السَّیِّئاتُ ؛ گناهان ، با توبه (بازگشت به سوی خدا) پاک می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۳۲۴

حدیث۱۶۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِحُسنِ الاَخلاقِ یَطیبُ العَیشُ ؛ با نیکویی اخلاق، زندگی خوش می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۲۶۳

حدیث۱۶۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِالعَدلِ تَتَضاعَفُ البَرَکاتُ ؛ با عدالت ، برکت‌ها دوچندان می‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۲۱۱

حدیث۱۶۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذا أرادَ اللّه‌سُبحانَهُ صَلاحَ عَبدٍ ألهَمَهُ قِلَّةَ الکَلامِ وَ قِلَّةَ الطَّعامِ وَ قِلَّةَ المَنامِ؛ هرگاه خداوند صلاح بنده‌ای را بخواهد ، کم‌گویی ، کم‌خوری و کم‌خوابی را در دلش می‌اندازد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۱۱۷

حدیث۱۶۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذا صَنَعتَ مَعرُوفا فَاستُرهُ ؛ هرگاه کار نیکویی انجام دادی ، پنهانش دار . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۹۸۱

حدیث۱۶۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ أفضَلَ الخَیرِ صَدَقَةُ السِّرِّ وَ بِرُّ الوالِدَینِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ ؛ برترین خوبی ، صدقه پنهانی و نیکی به پدر و مادر و صله رحم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۵۵۰

حدیث۱۷۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنّ مِنَ العِبادَةِ لِینَ الکَلامِ وَ إفشاءَ السَّلامِ ؛ از جمله عبادت‌ها ، نرمیِ کلام و آشکار کردن سلام است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۴۲۱

حدیث۱۷۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَفضَلُ الجُودِ إیصالُ الحُقُوقِ إلی اَهلِها ؛ برترین بخشش ، رساندن حقوق به اهل آن است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۵۳

حدیث۱۷۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَغبَطُ النّاسِ المُسارِعُ إلَی الخَیراتِ ؛ نیکوحال‌ترینِ مردم، کسی است که به سوی نیکی‌ها بشتابد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۲۲

حدیث۱۷۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَفضَلُ النّاسِ مَن کَظَمَ غَیظَهُ وَ حَلُمَ عَن قُدرَةٍ ؛ برترینِ مردم، کسی است که خشمش را فرو بَرَد و با وجود قدرت بر انتقام ، بردباری کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۰۴

حدیث۱۷۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَصلُ المُرُوءَةِ الحَیاءُ وَ ثَمَرَتُهَا العِفَّةُ ؛ ریشه مردانگی شرم است و میوه‌اش پاک دامنی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۱۰۱

حدیث۱۷۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَفضَلُ الوَرَعِ حُسنُ الظَّنِّ ؛ برترین پارسایی ، خوش گمانی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۰۲۷

حدیث۱۷۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَفضَلُ المَعرُوفِ إغاثَةُ المَلهُوفِ ؛ برترین کار نیک ، فریادرسیِ ستم‌دیده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۹۵۹

حدیث۱۷۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أفضَلُ الإیمانِ الأمانَةُ ؛ برترین ایمان، امانتداری است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۹۰۵

حدیث۱۷۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِرضَ لِلنّاسِ بِما تَرضاهُ لِنَفسِکَ تَکُن مُسلِما ؛ آنچه را برای خود می‌پسندی برای مردم بپسند ، تا مسلمان باشی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۳۲۹

حدیث۱۷۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلبُکاءُ مِن خَشیَةِ اللّه ِیُنیرُ القَلبَ وَ یَعصِمُ مِن مُعاوَدَةِ الذَّنبِ ؛ گریستن از ترس خدا، دل را نورانی می‌کند و از بازگشت به گناه، ایمن می‌دارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۰۱۶

حدیث۱۸۰

اَلکَمالُ فِی ثَلاثٍ : اَلصَّبرُ عَلَی النَّوائِبِ وَ التَّوَرُّعُ فِی المَطالِبِ وَ إسعافُ الطّالِبِ ؛ کمال آدمی در سه چیز است : شکیبایی بر ناگواری‌ها ، پارسایی در خواسته‌ها و برآوردنِ خواهشِ درخواست‌کننده . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۷۷۷

حدیث۱۸۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلإنصافُ یَرفَعُ الخِلافَ وَ یُوجِبُ الإئتِلافَ ؛ انصاف داشتن ، اختلاف را از میان برمی‌دارد و الفت می‌آورد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۷۰۲

حدیث۱۸۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلصِّدقُ مُطابَقَةُ المَنطِقِ لِلوَضعِ الإلهِیِ ؛ راستگویی، مطابقت گفتار است با نهاده الهی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۵۵۲

حدیث۱۸۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَیاءُ مِنَ اللّه ِیَمحوُ کَثیرا مِنَ الخَطایا ؛ شرم از خداوند ، بسیاری از گناهان را پاک می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۵۴۸

حدیث۱۸۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلبِشرُ إسداءُ الصَّنیعَةِ بِغَیرِ مَؤُونَةٍ ؛ گشاده‌رویی ، نیکوکاری‌ای است بدون هزینه . غرر الحکم و درر

الکلم، حدیث۱۵۰۳

حدیث۱۸۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلمُؤمِنُ هَیِّنٌ لَیِّنٌ سَهلٌ مُؤتَمَنٌ ؛ مؤمن ، آسان‌گیر ، نرم‌خو ، سهل‌گیر و مورد اعتماد است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۴۵۴

حدیث۱۸۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلتَّوبَةُ تُطَهِّرُ القُلُوبَ وَ تَغسِلُ الذُّنُوبَ ؛ توبه ، دل‌ها را پاک می‌کند و گناهان را می‌شوید . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۳۵۵

حدیث۱۸۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلتَّوَدُّدُ إلَی النّاسِ رَأسُ العَقلِ ؛ مهرورزی با مردم ، اساس خردمندی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۳۴۵

حدیث۱۸۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: آلَةُ الرِّئاسَةِ سِعَةُ الصَّدرِ ؛ سعه‌صدر، ابزار ریاست است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۲۵۶

حدیث۱۸۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلجَمالُ الظّاهِرُ حُسنُ الصُّورَةِ ، اَلجَمالُ الباطِنُ حُسنُ السَّریرَةِ ؛ زیبایی ظاهری ، نیکوییِ صورت است ، و زیبایی باطن ، نیکوییِ رفتار . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۱۹۳

حدیث۱۹۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلسُّکُوتُ عَلَی الأحمَقِ أفضَلُ جَوابِهِ ؛ سکوت در برابر احمق، بهترین جواب به اوست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۶۰

حدیث۱۹۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَلیمُ مَنِ احتَمَلَ إخوانَهُ ؛ بردبار، کسی است که [لغزش‌های] برادرانش را بر تابد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۱۱۱

حدیث۱۹۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلبَشاشَةُ حِبالَةُ المَوَدَّةِ ؛ گشاده‌رویی ، دام دوستی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۷۵

حدیث۱۹۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلقَناعَةُ أهنَأُ عَیشٍ ؛ قناعت ، گواراترین زندگی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۳۳

حدیث۱۹۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلسَّخاءُ یَزرَعُ المَحَبَّةَ ؛ بخشش ، بذر دوستی می‌افشاند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۰۶

حدیث۱۹۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلإنسانُ عَبدُ الإحسانِ ؛ انسان، بنده احسان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۶۳

حدیث۱۹۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلعَفوُ أحسَنُ الإحسانِ ؛ گذشت، نیکوترین نیکی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۵۹

حدیث۱۹۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن أحسَنِ الفَضلِ قَبولُ عُذرِ الجانی ؛ پذیرش عذر گنهکار ، از نیکوترین فضیلتهاست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۲۹۴

حدیث۱۹۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن أشرَفِ أفعالِ الکَریمِ تَغافُلُهُ عَمّا یَعلَمُ ؛ از جمله شرافتمندانه‌ترین کارهای فرد کریم ، چشمپوشی از چیزهایی است که می‌داند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۳۲۱

حدیث۱۹۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن أماراتِ الخَیرِ الکَفُّ عَنِ الأذی ؛ از جمله نشانه‌های خوبی ، خودداری از آزردن [مردم] است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۳۳۰

حدیث۲۰۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ما تَزَیَّنَ مُتَزَیِّنٌ بِمِثلِ طاعَةِ اللّهِ ؛ هیچ آراسته‌ای به زیوری مانند طاعت خدا آراسته نشد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۴۸۹

حدیث۲۰۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِنَ الاِقتِصادِ سَخاءٌ بَغَیرِ سَرَفٍ ، وَ مُرُوَّةٌ مِن غَیرِ تَلَفٍ ؛ بخشندگی بدون اسراف و مردانگی بدون تباه کردن [و ایجاد نابسامانی] نشانه میانه‌روی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۴۱۹

حدیث۲۰۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن کَمالِ السّعادَةِ السّعیُ فی إصلاحِ الجُمهُورِ ؛ تلاش برای مصلحت عموم مردم ، کمال سعادتمندی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۹۳۶۱

حدیث۲۰۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اطلُبوا الخَیرَ عِندَ حِسانِ الوُجوهِ ، فإنَّ فِعالَهُم أحْری أنْ تکونَ حُسْنا؛ خیر و خوبی را نزد خوشرویان بجویید ؛ زیرا کردار ایشان به زیبایی سزاوارتر است . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام : ۲ / ۷۴ / ۳۴۴

حدیث۲۰۴

امام علی علیه‌السلام : زَینُ الإیمانِ طَهارَةُ السّرائرِ وحُسنُ العَملِ فی الظّاهِرِ؛ زیور ایمان ، پاکی درون است و نیک رفتاری برون . غرر الحکم : ۵۵۰۴

حدیث۲۰۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أحسَنُ زِینَةِ الرّجُلِ السّکِینَةُ مَعَ إیمانٍ ؛ نیکوترین زیورِ مرد ، آرامش همراه ایمان است . بحار الأنوار : ۷۱ /۲/ ۳۳۷

حدیث۲۰۶

امام علی علیه‌السلام : ما تَزَیّنَ مُتَزَیّنٌ بمِثلِ طاعَةِ اللّه ؛ هیچ آراسته‌ای به زیوری مانند طاعت خدا ، آراسته نشد . غرر الحکم : ۹۴۸۹

حدیث۲۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أطعِمُوا المَرأَةَ فی شَهرِهَا الّذی تَلِدُ فیهِ ، التّمرَ؛ فَإنَّ وَلَدَها یَکونُ حَلیما نَقِیّا؛ به زن، در ماهی که فرزند به دنیا می‌آورد، خرمای تازه بدهید؛ چرا که در این صورت، کودک وی بردبار و پاک خواهد بود . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۱۴۱ ، حدیث ۵۸

حدیث۲۰۸

امام علی علیه‌السلام : العَفافُ زینَةُ الفَقرِ؛ خویشتنداری (و مناعت طبع) زیور فقر است . نهج البلاغه: حکمت ۶۸

حدیث۲۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أکثِرُوا مِن الصّدَقَةِ تُرزَقُوا؛ صدقه زیاد بدهید، تا خداوند به شما روزی بدهد . بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۷۶ / ۱۰

حدیث۲۱۰

امام علی علیه‌السلام : مُواساةُ الأخِ فی اللّه عز و جل تَزِیدُ فی الرِّزقِ؛ کمک مالی به برادر دینی، روزی را زیاد می‌کند. بحار الأنوار :

۲۲ / ۳۹۵ / ۷۴

حدیث۲۱۱

امام علی علیه‌السلام : استِعمالُ الأمانَةِ یَزِیدُ فی الرِّزقِ؛ امانتداری، روزی را می‌افزاید. بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۷۲ / ۸

حدیث۲۱۲

امام علی علیه‌السلام : مَن حَسُنَتْ نِیّتُهُ، زِیدَ فی رِزقِهِ؛ هر که خوش نیّت باشد، روزیش زیاد شود . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۱ / ۱۸

حدیث۲۱۳

امام باقر علیه‌السلام : الزَّکاةُ تَزِیدُ فی الرِّزقِ؛ زکات دادن، روزی را می‌افزاید. بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۴ / ۲۷

حدیث۲۱۴

امام صادق علیه‌السلام : مَن حَسَّنَ بِرَّهُ أهلَ بَیتِهِ زِیدَ فی رِزقِهِ؛ هرکه با خانواده خود نیکوکار باشد، روزیش زیاد شود . بحار الأنوار : ۶۹ / ۴۰۸ / ۱۱۷

حدیث۲۱۵

امام صادق علیه‌السلام : إنّ البِرّ یَزِیدُ فی الرِّزقِ؛ نیکوکاری، روزی را زیاد می کند . بحار الأنوار : ۷۴ / ۸۱ / ۸۴

حدیث۲۱۶

امام صادق علیه‌السلام : حُسنُ الخُلُقِ یَزِیدُ فی الرِّزقِ؛ خوشخویی ، روزی را زیاد می کند . بحار الأنوار : ۷۱ / ۳۹۶ / ۷۷

حدیث۲۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن سَرَّهُ أن یُبسَطَ لَهُ فی رِزقِهِ ویُنسَأَ لَهُ فی أجَلِهِ فَلْیَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر که خوش دارد روزیش زیاد و عمرش دراز شود ، صله رحم به جا آورد . الخصال : ۳۲ / ۱۱۲

حدیث۲۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : صِلَةُ الرَّحِمِ تَزِیدُ فیالعُمرِ ، وتَنفی الفَقرَ؛ صله رحم، عمر را زیـاد می کند و فقر را از بین می‌برد . بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۰۳ / ۶۱

حدیث۲۱۹

امام باقر علیه‌السلام : البِرُّ وصَدقَةُ السِّرِّ یَنفِیانِ الفَقرَ؛ نیکی کردن و صدقه نهانی، فقر را از بین می‌برند. بحار الأنوار : ۷۴ / ۸۱ / ۸۳

حدیث۲۲۰

امام صادق(علیه السلام): مـن قَنِعَ بمـا رَزَقَهُ اللّـه فهُـو مِـن أغنَی النـاسِ . هر که به آنچه خداونـد روزیش کرده است قـانع باشـد، توانگرترین مردم است . الکافی : ۲ / ۱۳۹ / ۹

حدیث۲۲۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند : التّاجرُ الصّدوقُ تَحتَ ظِلِّ العَرشِ یَومَ القیامهِٔ؛ کاسب راستگو در روز قیامت زیر سایه عرش است . کنز العمال : ۹۲۱۸

حدیث۲۲۲

پیـامبر خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلّم) می فرماینـد : التّـاجرُ الأـمینُ الصّـدوقُ المسلِمُ مَعَ الشّـهداءِ یَومَ القیامـهِٔ؛ کـاسب درسـتکارِ راستگوی مسلمان ، در قیامت با شهیدان است . کنز العمال : ۹۲۱۶

حدیث۲۲۳

پیامبر خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلّم) می فرماینـد: خَیرُ الکَسبِ کَسبُ یَدَیِ العامِلِ إذا نَصَـحَ؛ بهترین درآمد، درآمــدِ کارگری است که در کارش صداقت داشته باشد . جامع الأحادیث : ۷۶

حدیث۲۲۴

قال الباقر - علیه السـلام -: ان الصدقهٔ تضاعف فی یوم الجمعهٔ ؛ پاداش صدقه در روز جمعه دو برابر است . (مسـتدرک الوسائل ، ج ۷، ص ۱۸۷).

حدیث۲۲۵

قـال علی - علیه السـلام -: عبـادالله ان تقوی الله حمت اولیاء محارمه و الزمت قلوبهم مخافته حتی اسـهرت لیالیهم ؛ ای بنـدگان خـدا پرهیزکـاری دوسـتان خـدا را از انجـام کارهـای حرام بـاز می دارد و ترس از خـدا آنچنـان در دل آنان جای می گیرد که شب ها را (برای نماز) بیدار می مانند. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۱۳).

حدیث۲۲۶

قـال رسول الله - صـلی الله علیه وآله -: افضـل العمل : الصـلاهٔ علی میقاتها، ثم بر الوالـدین ، ثم ان یسـلم الناس من لسانک ؛ بهترین عمل ، به پا داشـتن نماز در وقت معین و زمان فضیلت آن است و سپس نیکی به پدر و مادر و بعد از آن در امان بودن مردم از زبان تو است . (کنزالعمال ، ج ۱۵، ص ۹۴۸)

حدیث۲۲۷

قـال رسول الله - صـلی الله علیه وآله -: من اسـبغ وضوءه و احسن صـلاته ، و ادی زکاهٔ ماله و کف غضبه و سـجن لسانه ، و اسـتغفر لذنبه ، و ادی النصـیحهٔ لاهل بیت نبیه فقد استکمل حقایق الایمان و ابواب الجنهٔ مفتحهٔ له ؛ کسی که وضوی خود را شاداب و کامل

به جای آورد، و نماز خویش را نیکو بخواند، زکات مالش را بپردازد، و خشم خود را فرو نشاند و زبانش را از گناهان مربوط به زبان ببندد، و برای گناه خود با توبه طلب آمرزش کند، و نسبت به اهل بیت پیامبر خویش خیرخواه باشد، البته تمام حقایق ایمان در او کامل شده و درهای بهشت به روی او باز است . (ثواب الاعمال ، ص ۶۴)

حدیث۲۲۸

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: لو صلیتم حتی تکونوا کالاوتار و صمتم حتی تکونوا کالحنایا لم یقبل الله منکم الا بورع ؛ اگر آن قدر نماز بخوانید تا همچون زه کمان شوید، و آن قدر روزه بگیرید تا همچون کمان خم شوید، خدا از شما قبول نمی کند، مگر این که انسان با ورع باشید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸)

حدیث۲۲۹

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: الخشوع زینة الصلاة ؛ خشوع ، زینت و زیور نماز است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۳۱)

حدیث۲۳۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان احب الاعمال الی الله – عز و جل – الصلاة و البر و الجهاد ؛ همانا محبوبترین اعمال در نزد خداوند: نماز، نیکی کردن و جهاد در راه خداست . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۷)

حدیث۲۳۱

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ما عمل ابن ادم شیئا افضل من الصلاة و صلاح ذات البین و خلق حسن ؛ فرزند آدم (انسان) هیچ عملی انجام نمی دهد که بهتر از نماز و آشتی دادن مردم و خوش اخلاقی باشد. (نهج الفصاحه ، ص ۵۴۷، حدیث ۲۶۵۱)

حدیث۲۳۲

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: ثَلاثٌ مَنْ لَمْ تَكُنْ فيهِ فَلَيْسَ مِنّى وَ لا مِنَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ. قيلَ: يا رَسولَ اللّهِ، وَ ما هُنَّ؟ قالَ: حِلْمٌ يَرُدُّ بِهِ جَهْلَ الْجاهِلِ وَ حُسْنُ خُلْقٍ يَعيشُ بِهِ فِى النّاسِ وَ وَرَعٌ يَحْجُزُهُ عَنْ مَعاصِى اللّهِ عَزَّوَجَلَّ؛ سه چیز است که هر کس نداشته باشد نه از من است و نه از خدای عزّوجلّ. عرض شد: ای رسول خدا! آنها کدامند؟ فرمودند: بردباری که به وسیله آن جهالت نادان را دفع کند، اخلاق خوش که با آن در میان مردم زندگی کند و پارسایی که او را از نافرمانی خدا باز دارد. (خصال، ص ۱۴۵، ح ۱۷۲)

حدیث۲۳۳

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: انّ اللّه عَزَّوَجَلَّ لَمْ يَبْعَثْ نَبيّا اِلاّ بِصِدْقِ الْحَديثِ وَ اَداءِ الْأَمانَةِ اِلَى الْبَرِّ وَ الْفاجِرِ؛ خداوند عزوجل هیچ پیامبری را نفرستاد، مگر به راستگویی و برگرداندن امانت به نیکوکار و بدکار . کافی، ج ۱، ص ۱۰۴، ح ۱

حدیث۲۳۴

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: اَكْرَمُ اَخلاقِ النَّبيّينَ وَ الصِّدّيقينَ وَ الشُّهَداءِ وَ الصّالِحينَ التَّزاوُرُ فِى اللّهِ؛ بزرگوارانه‌ترین

اخلاق پیامبران، صدیقین (انسان‌های راستین) شهدا و صالحین، دیدار یکدیگر برای خداست. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۰۶

حدیث۲۳۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: اِنّا اُمِرْنا مَعاشِرَ الاَنْبیاءِ بِمُداراةِ النّاسِ، کَما اُمِرْنا بِاِقامَةِ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم. امالی طوسی، ص ۵۲۱

حدیث۲۳۶

امام صادق علیه السلام فرمودند: لَمْ یَبْعَثِ اللّه‌ نَبیّا قَطُّ اِلاّ بِالْبِرِّ وَالْعَدْلِ؛ خداوند هیچ پیامبری را جز به نیکی و عدالت بر نینگیخت. بحارالأنوار، ج ۲۴، ص ۲۹۲

حدیث۲۳۷

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم فرمودند: إنّ الانبیاءَ إنَّما فَضَّلَهُمُ اللّه عَلی خَلقِهِ بِشِدَّةِ مُداراتِهِم لِأَعداءِ دینِ اللّه وَحُسنِ تَقیَّتِهِم لِأَجلِ إخوانِهِم فِی اللّه ؛ خداوند از این رو پیامبران را بر دیگر مردمان برتری داد که با دشمنان دین خدا بسیار با مدارا رفتار می کردند و برای حفظ برادران همکیش خود نیکو تقیه می کردند. بحارالأنوار، ج۷۵، ص ۴۰۱، ح۴۲

حدیث۲۳۸

رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم فرمودند: کادَ الحَلیمُ أن یَکونَ نَبیّا؛ آدم بردبار به پیامبری نزدیک است. بحارالأنوار، ج۴۳، ص ۷۰، ح ۶۱

حدیث۲۳۹

امام رضا علیه‌السلام فرمودند: مِن اَخلاقِ النبیاءِ التَّنَظُّفُ؛ پاکیزگی از اخلاق پیامبران است. کافی، ج ۵، ص ۵۶۷، ح ۵۰

حدیث۲۴۰

الکَرَمُ نَتیجَةُ عُلُوِّ الهِمَّه؛ کَرَم داشتن، زاییده بلندی همّت است. غرر الحکم، ۱۴۷۷

حدیث۲۴۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند ، آشکار کردن سلام را دوست دارد . تحف‌العقول ، ص ۳۱۱

حدیث۲۴۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: خداوند ، باحیای بردبار عفیف پرهیزکار را دوست دارد . تحف‌العقول ، ص ۳۱۰

حدیث۲۴۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: چهار چیز از گنجهای نیکی است : نهان داشتن حاجت ، پنهان نمودن صدقه ، پوشیده داشتن درد ، و نهان کردن مصیبت. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۲۴۴

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر کس خشم خود را ، با آن که بر اظهار آن تواناست، فرو برد، خداوند در روز قیامت قلبش را از امنیت و آرامش پر می کند . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷ ، ص ۳۰۳

حدیث۲۴۵

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: تواضع ، راضی بودن به نشستن در جایی است که کمتر از شانش باشد ، و اینکه به هر کس رسیدی سلام کنی ، و جدال را هر چند حق با تو باشد ، ترک کنی . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۶

حدیث۲۴۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: پیوند با خویشان ، عملها را پاکیزه می‌نماید ، اموال را افزایش می‌دهد ، بلا رادور می کند ، حساب آخرت را آسان می‌نماید ، و مرگ را به تاخیر می‌اندازد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۱ ، ص ۱۱۱

حدیث۲۴۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر کس با خانواده‌اش خوشرفتار باشد ، بر عمرش افزوده می گردد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۲۴۸

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: سه چیز از خصلتهای نیک دنیا و آخرت است: از کسی که به تو ستم کرده است گذشت کنی، به کسی که از تو بریده است بپیوندی، و هنگامی که با تو به نادانی‌رفتار شود ، بردباری کنی . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۳

حدیث۲۴۹

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: نهایت کمال ، فهم در دین و صبر بر مصیبت ، و اندازه گیری در خرج زندگانی‌است . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۲

حدیث۲۵۰

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: از نشانه‌های تواضع، سلام‌کردن به هر رهگذر است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۲)

حدیث۲۵۱

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند : فروتنی نعمتی است که بر آن حسد نبرند. (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۲۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وجبت محبّه اللّه علی من غضب فحلم؛ کسی که خشم آرد و بردباری کند، به صف محبان خداست. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نعم سلاح المؤمن الصّبر و الدّعاء؛ چه نیکو سلاحی است صبر و دعا برای مؤمن. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الْمَعْرُوفُ بَابُ مِنْ أَبْوَابِ الجنه وَ هُوَ یدفع مَصَارِعَ السَّوْءِ ؛ نیکی دری از درهای بهشت است و از مرگ بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من المروّه أن ینصت الأخ لأخیه إذا حدّثه و من حسن المماشاه أن یقف الأخ لأخیه إذا أنقطع شسع نعله؛ از لوازم جوانمردی این است که برادر به گفتار برادر خویش وقتی با او سخن می کند، گوش فرا دارد و از نیک رفتاری این است که برادر با برادر خویش وقتی بند کفش وی بریده (و رفتن نتواند) توقف کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من الصّدقه أن یعلّم الرّجل العلم فیعمل به و یعلّمه؛ از جمله صدقه این است که مرد علم آموزد و بدان عمل کند و تعلیم دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من الصّدقه أن تسّلّم علی النّاس و أنت طلق الوجه؛ از جمله صدقه این است که به مردم سلام کنی و گشاده رو باشی. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ستر أخاه المسلم فی الدّنیا فلم یفضحه ستره اللّه یوم القیمه؛ هر که در دنیا راز برادر مسلمان خویش بپوشد و او را رسوا نکند خدا روز قیامت راز وی بپوشاند. نهج الفصاحه

حدیث۲۵۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیـه و آله و سـلم) می فرماینـد: من ردّ عن عرض أخیه ردّ اللّه عن وجهه النّـار؛ هر که از آبروی برادر خـویش دفاع کند خدا آتش را از چهره وی باز دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من دفع غضبه دفع اللّه عنه عذابه و من حفظ لسانه ستر اللّه عورته؛ هر که غضب خویش باز دارد خدا عذاب خویش از وی باز دارد و هر که زبان خویش نگه دارد خدا عیب وی بپوشاند. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أطعم مریضا شهوته أطعمه اللّه من ثمار الجنّه؛ هر که غذای دلخواه مریضی را به او بخوراند خدا از میوه های بهشت به او بخوراند. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أنظر معسرا إلی میسرته أنظره اللّه بذنبه إلی توبته؛ هر که تنگدستی را مهلت دهد تا گشایش یابد خدا گناهش را مهلت دهد تا توبه کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: من کان سـهّلا هیّنا لیّنا حرّمه اللّه علی النّار؛ هر که آسانگیر و نرم و ملایم باشـد خدا او را به جهنم حرام کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۴

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: من کنوز البرّ کتمان المصائب و الأمراض و الصّدقه؛ از گنجینه های نیکی نهان داشتن مصیبتها و مرضها و صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مداراه النّاس صدقه؛ با مردم مدارا کردن صدقه دادن است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من سعاده المرء حسن الخلق؛ نیک خوئی از سعادت مرد است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: مکـارم الأخلاـق من أعمـال الجنّه؛ اخلاـق خـوب از اعمـال بهشت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مداراه النّاس نصف الإیمان و الرّفق بهم نصف العیش؛ مدارا کردن با مردم یک نیمه ایمان است و ملایمت با آنها یک نیمه خوش زیستن است. نهج الفصاحه

حدیث۲۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من شـی ء فی المیزان أثقل من حسن الخلق؛ در میزان اعمال چیزی سنگین تر از نیکخوئی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من جرعه أحبّ إلی اللّه تعالی من جرعه غیظ یکظمها عبد، ما کظمها عبد إلّا ملاء اللّه تعالی جوفه إیمانا؛ هیچ جرعه ای نزد خدا از جرعه خشمی که بنده ای فرو برد محبوب تر نیست. هر بنده ای جرعه خشم فرو برد خدا ضمیر او را از ایمان پر کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما کان الرّفق فی شی ء إلّا زانه و لا نزع من شی ء إلّا شانه؛ مدارا در هر چه باشد آن را زینت دهد و از هر چه دور شود آن را خوار کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما عمل ابن آدم شیئا أفضل من الصّلاه و صلاح ذات البین و خلق حسن؛ بنده آدم کاری بهتر از نماز و آشتی میان کسان و نیک خوئی نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما زان اللّه العباد بزینه أفضل من زهاده فی الدنیا و عفاف فی بطنه و فرجه؛ خدا به بندگان خویش آرایشی بهتر از بی رغبتی به دنیا و عفت شکم و عورت نداده. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أعطی أهل بیت الرّفق إلّا نفعهم؛ مدارا نصیب هیچ خاندانی نشود مگر سودشان دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحسن القصد فی الغنی، ما أحسن القصد فی الفقر و أحسن القصد فی العباده؛ چه نیک است اعتدال هنگام بی نیازی، چه نیک است اعتدال هنگام نداری و چه نیک است اعتدال در عبادت. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحسن عبد الصّدقه إلّا أحسن اللّه الخلافه علی ترکته؛ وقتی بنده ای صدقه نیکو دهد خدا سرانجام ترکه او را نیکو کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما رزق العبد رزقا أوسع علیه من الصّبر؛ هیچ کس را روزی ای وسیعتر از صبر نداده اند. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من جرعه أحبّ إلی اللّه من جرعه غیظ کظمها رجل أو جرعه صبر علی مصیبه و ما من قطره أحبّ إلی اللّه من قطره دمع أهریقت من خشیه اللّه و قطره دم أهریقت فی سبیل اللّه؛ هیچ جرعه ای نزد خدا از جرعه خشمی که مردی فرو برد یا جرعه صبری که بر مصیبت نوشد محبوب تر نیست و هیچ قطره ای نزد خدا از قطره اشگی که از ترس خدا ریخته شود یا قطره خونی که در راه خدا ریخته شود محبوبتر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یستکمل العبد الإیمان حتّی یکون فیه ثلاث خصال الإنفاق من الإقتار و الإنصاف من نفسه و بذل السّلام؛ تا سه صفت در بنده ای نباشد ایمان وی کامل نشود صدقه دادن در تنگ دستی و انصاف دادن به ضرر خویش و سلام بسیار کردن. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یستر عبد عبدا فی الدّنیا إلّا ستره اللّه یوم القیمه؛ هر بنده ای که در دنیا برای دیگری راز پوشی کند، روز قیامت خدا راز پوش وی شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا مظاهره أوثق من المشاوره و لا إیمان کالحیاء؛ تعاونی بهتر از مشورت نیست و ایمانی چون حیا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا دین إلّا بمروّه؛ دین جز به جوانمردی قوام نمی گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکون زاهدا حتّی تکون متواضعا؛ تا متواضع نباشی زاهد نباشی. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس شی ء أثقل فی المیزان من الخلق الحسن؛ در میزان اعمال، چیزی سنگین تر از خوی نیک نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکرم التّقوی، و الشّرف التّواضع و الیقین الغنی؛ کرامت به پرهیزکاری است و شرف به تواضع و بی نیازی به یقین. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ ذی نعمه محسود إلّا صاحب التّواضع؛ هر که نعمتی دارد به معرض حسد است مگر آن که تواضع دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کاد الحلیم أن یکون نبیّا؛ نزدیک بود که شخص بردبار پیامبر شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: القناعه مال لا ینفد؛ قناعت مالی است که تمام نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغیره من الإیمان و المذاء من النّفاق؛ غیرتمندی از ایمان است و بی بندوباری از نفاق. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العفو أحقّ ما عمل به؛ عفو شایسته ترین کاری است که کنند. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العفاف زینه النّساء؛ عفت، زینت زنانست. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العدل حسن و لکن فی الامراء أحسن، السّخاء حسن و لکن فی الأغنیاء أحسن، الورع حسن و لکن فی العلماء أحسن، الصّبر حسن و لکن فی الفقراء أحسن، التّوبه حسن و لکن فی الشّباب أحسن، الحیاء حسن و لکن فی النّساء أحسن؛ عدالت نیک است ولی از زمامداران نیکوتر است، سخاوت نیک است ولی از اغنیا نیکوتر است، تقوی نیک

است ولی از علما نیکوتر است صبر نیک است ولی از فقرا نیکوتر است. توبه نیک است ولی از جوانان نیکوتر است شرم نیک است ولی از زنان نیکوتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عمل الجنّه الصّدق و إذا صدق العبد برّ و إذا برّ أمن و إذا أمن دخل الجنّه، و عمل النّار الکذب و إذا کذب العبد فجر و إذا فجر کفر و إذا کفر دخل النّار؛ عمل بهشت راست گوئی است و چون بنده راست گوید نیکی کند و چون نیکی کند ایمن شود و چون ایمن شود به بهشت در آید و عمل جهنم دروغ است و چون بنده دروغ گوید بد کار شود و چون بدکار شود به کفر گراید و چون به کفر گراید به جهنم رود. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عدل ساعه خیر من عباده سنه؛ یک ساعت عدالت از یک سال عبادت بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّمت سیّد الأخلاق و من مزح استخفّ به؛ خاموشی سرور اخلاق است و هر که مزاح کند، سبکش گیرند. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّمت زین للعالم و ستر للجاهل؛ خاموشی زینت دانا و پرده نادانست. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّمت أرفع العباده؛ خاموشی والاترین عبادتهاست. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّمت حکم و قلیل فاعله؛ خاموشی خردمندی است و خاموشی گزینان کمند. نهج الفصاحه

حدیث۲۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصرعه کلّ الصرعه الّذی یغضب فیشتدّ غضبه و یحمرّ وجهه و یقشعرّ شعره فیصرع غضبه؛ کمال دلیری آن است که کسی خشمگین شود و خشمش سخت شود و چهره اش سرخ شود و مویش بلرزد و بر خشم خود خیره شود. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبر من الإیمان بمنزله الرّأس من الجسد؛ صبر نسبت به ایمان چون سر نسبت به تن است. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبر و الاحتساب أفضل من عتق الرّقاب و یدخل اللّه صاحبهنّ الجنّه بغیر حساب؛ صبر و سکون از آزاد کردن بندگان بهتر است و خدا صاحب آن را بدون حساب به بهشت می برد. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبر رضا؛ صبر مایه خشنودی است. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبر نصف الإیمان و الیقین الإیمان کلّه؛ صبر یک نیمه ایمان است و یقین همه ایمانست. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم و حسن الخلق و حسن الجوار یعمران الدّیار و یزدن فی الأعمار؛ پیوند خویشان و نیک خویی و خوش همسایگی شهرها را آباد کند و عمرها را فزونی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم تزید فی العمر و تدفع میته السّوء؛ پیوند خویشان عمر را فزونی دهد و از مرگ بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّخاء خلق اللّه الأعظم؛ سخاوت، خلق بزرگ خداست. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرّفق رأس الحکمه؛ مدارا اساس حکمت است. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرّفق به الزّیاده و البرکه و من یحرم الرّفق یحرم الخیر؛ مدارا قرین فزونی و برکت است و هر که از مدارا بی بهره باشد، از خوبی بی بهره است. نهج الفصاحه

حدیث۳۰۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: رأس العقل بعـد الإیمان باللّه الحیاء و حسن الخلق؛ اساس عقل پس از ایمان به خدا، حیا و نیکخوئی است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس العقل بعد الإیمان باللّه التّودّد إلی النّاس و ما یستغنی رجل عن مشوره و إنّ أهل المعروف فی الـدّنیا هم أهل المعروف فی الآخره و إنّ أهل المنکر فی الدّنیاهم أهل المنکر فی الآخره؛ اساس عقل پس از ایمان به خـدا دوستی با مردم است هیـچ کس از مشورت بی نیاز نیست: نیکوکاران این جهان نیکوکاران آن جهانند و بدکاران این جهان بدکاران آن جهانند. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: رأس العقل بعد الإیمان باللّه التّودّد إلی النّاس و اصـطناع المعروف إلی کلّ برّ و فاجر؛ اساس عقل پس از ایمان به خدا دوستی با مردم و نیکوکاری با نیک و بد است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۲

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: رأس العقل المداراه و أهل المعروف فی الدّنیا أهل المعروف فی الآخره؛ اساس عقل مداراست و نیکوکاران دنیا نیکوکاران آخرتند. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: رأس الدّین النّصیحه للّه و لدینه و لرسوله و لکتابه و لأئمّه المسلمین و للمسلمین عـامّه؛ اسـاس دین، خیرخواهی برای خـدا و دین خـدا و پیـامبر خـدا و کتاب خـدا و پیشوایان مسـلمانان و همه مسـلمانان است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الدّین الورع؛ اساس دین، پرهیزکاری است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّین النّصیحه؛ کمال دین خیر خواهی است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۶

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الخلق الحسن یـذیب الخطایا کما یذیب الماء الجلید و الخلق السّوء یفسد العمل کما یفسـد الخلّ العسل؛ خوی نیک گناهان را محو می کنـد چنان که آب یـخ را ذوب می کنـد و خوی بـد اعمال را فاسد می کند

چنان که سرکه عسل را تباه می کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر ما أعطی النّاس خلق حسن؛ بهترین چیزی که به مردم داده اند، خوی نیکست. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر دینکم الورع؛ بهترین صفات دین شما پرهیزکاری است. نهج الفصاحه

حدیث۳۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیار أمّتی علماؤها و خیار علمائها حلماؤها؛ بهترین امت من دانشمندانند و بهترین دانشمندان امت من بردبارانند. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس من سنن المرسلین: الحیاء و الحلم و الحجامه و السّواک و التّعطّر؛ پنج چیز از سنت پیغمبران است حیا و حلم و حجامت و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خصلتان لیس فوقهما من البرّ شی ء الإیمان باللّه و النّفع لعباد اللّه؛ دو خصلت است که نیک تر از آن نیست ایمان به خدا و سودمندی برای بندگان خدا. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خشیه اللّه رأس کلّ حکمه و الورع سیّد العمل؛ ترس خدا سر همه حکمتهاست و ورع پیشوای اعمال است. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء و الإیمان قرنا جمیعا فإذا رفع أحدهما رفع الآخر؛ حیا و ایمان قرین یکدیگرند اگر یکی از میان برخاست دیگری هم برود. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء هو الدّین کلّه؛ حیا تمام دین است. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء لا یأتی إلّا بخیر؛ از حیا جز نیکی نمی آید. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء شعبه من الإیمان؛ حیا شعبه ای از ایمان است. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء زینه و التّقی کرم و خیر المرکب الصّبر و انتظار الفرج من اللّه عزّ و جلّ عباده؛ حیا مایه زینت و تقوی مایه بزرگی است و بهترین وسیله وصول به مقصود صبر است و انتظار گشایش از طرف خداوند عبادت است. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء خیر کلّه؛ حیا سراسر نیکی است. نهج الفصاحه

حدیث۳۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحلیم سیّد فی الدّنیا و سیّد فی الآخره؛ بردبار در دنیا و آخرت بزرگوار است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق یذیب الخطایا کما تذیب الشّمس الجلید؛ نیک خوئی، گناهان را محو می کند چنان که خورشید یخ را آب می کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق یثبت المودّه؛ نیک خوئی، دوستی را استوار می کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق نصف الدّین؛ نیک خوئی یک نیمه دین است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الخلق خلق اللّه الأعظم؛ نیک خوئی، خلق بزرگ خداوند است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن البشر یذهب بالسّخیمه؛ گشاده روئی کینه را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم علی النّار کلّ هیّن لیّن سهل قریب من النّاس؛ هر که نرم و ملایم و آسان گیر و نزدیک به مردم باشد بر آتش حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه دار الأسخیاء؛ بهشت خانه سخاوت مندان است. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من مکارم الأخلاق فی الدّنیا و الآخره أن تعفو عمّن ظلمک و تصل من قطعک و تحلم عمّن جهل علیک؛ سه چیز در جهان از فضائل اخلاق است: از ستمگر درگذری، و با کسی که از تو بریده پیوند گیری و با کسی که با تو سبک سری می کند، به حلم رفتار کنی. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنوز البرّ: إخفاء الصّدقه و کتمان المصیبه و کتمان الشّکوی یقول اللّه: إذا ابتلیت عبدی فصبر و لم یشکنی إلی عوّاده أبدلته لحما خیرا من لحمه و دما خیرا من دمه فإن أبرأته أبرأته و لا ذنب له و إن توفّیته فإلی رحمتی؛ سه چیز از گنجینه های نیکی است: مخفی ساختن صدقه و پنهان داشتن مصیبت و مستور ساختن شکایت، خداوند گوید: وقتی بنده خود را مبتلا ساختم و صبر کرد و با عیادت کنندگان خود از من شکایت نکرد گوشتی بهتر از گوشت او و خونی بهتر از خون وی بدو می دهم اگر او را شفا دادم همه گناهانش محو شده است و اگر جانش را گرفتم او را مشمول رحمت خود کرده ام. نهج الفصاحه

حدیث۳۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه نشر اللّه تعالی علیه کنفه و أدخله جنّته: رفق بالضّعیف و شفقه علی- الوالدین و الإحسان إلی- المملوک؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند وی را پناه دهد و ببهشت برد:مدارا با ناتوان و مهربانی با پدر و مادر و نیکی با زیر دست. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه فهو من الأبدال: الرّضا بالقضا و الصّبر عن محارم اللّه و الغضب فی ذات اللّه عزّ و جلّ؛ سه چیز است که در هر که باشد از نیکان است، رضا به قضا و صرف نظر از محرمات خدا و خشمگین شدن در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه حاسبه اللّه تعالی حسابا یسیرا و أدخله الجنّه برحمته: تعطی من حرمک و تعفو عمّن ظلمک و تصل من قطعک؛ سه چیز است که در هر که باشد خدا حساب را بر او آسان گیرد و وی را به اقتضای رحمت خود به بهشت در آورد:عطا به آن کس که تو را محروم کرده است و عفو آن کس که بر تو ستم روا داشته است و پیوند با آن کس که از تو بریده است. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه استوجب الثّواب و استکمل الإیمان: خلق یعیش به فی النّاس و ورع یحجزه عن محارم اللّه تعالی و حلم یردّه عن جهل الجاهل؛ سه چیز است که در هر که باشد سزاوار ثواب است و ایمانش کامل است: اخلاقی که به وسیله آن با مردم زندگی کند و تقوایی که وی را از محرمات خدا دور سازد و حلمی که او را از جهالت جاهل بر کنار دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه استکمل خصال الإیمان الّذی إذا رضی لم یدخله رضاه فی باطل و إذا غضب لم یخرجه الغضب من الحقّ و إذا قدر لم یتعاط ما لیس له؛ سه چیز است که در هر که باشد صفات ایمان در او کامل است آن که وقتی خشنود شد به باطل نگراید و وقتی خشمگین شد از حق تجاوز نکند و وقتی قدرت یافت به مال کسان دست نبرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه آواه اللّه فی کنفه و نشر علیه رحمته و أدخله جنّته: من إذا أعطی؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند او را در پناه خود جای دهد و رحمت خویش را بر او بگستراند و داخل بهشت کند: آن که وقتی عطا بیند، شکر گزارد و وقتی قدرت دارد، عفو کند و وقتی به خشم آید، سستی پیشه نماید. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۵

إنّ من أکمل المؤمنین إیمانا أحسنهم خلقا و ألطفهم بأهله؛ از همه مؤمنان ایمان آن کس کاملتر است که اخلاقش نیک تر است و با کسان خود بهتر رفتار می کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من أحبّکم إلیّ أحسنکم أخلاقا؛ هر کس از شما خوش خلق تر است پیش من محبوبتر است. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ دین خلقا و إنّ خلق هذا الدّین الحیاء؛ هر دینی خوی خاص دارد و خوی دین ما حیاست. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ حسن الخلق لیذیب الخطیئه کما تذیب الشّمس الجلید؛ خوش اخلاقی گناه را محو می کند چنان که آفتاب یخ را آب می کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المؤمن لیدرک بحسن الخلق درجه القائم الصّائم؛ مؤمن به وسیله خوش خلقی به مقام نماز شب گزار و روزه دار می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ العبد التّقیّ الغنیّ الحفیّ؛ خداوند بنده پرهیزکار ثروتمند مهربان را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ من عباده الغیور؛ خداوند از بندگان خود شخص غیور را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ السّهل الطّلیق؛ خداوند شخص آسانگیر آزاده را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ الرّفق فی الأمر کلّه؛ خداوند ملایمت را در همه چیز دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی غیور یحبّ الغیور. خداوند غیرتمند است و مرد غیرتمند را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی عفوّ یحبّ العفو. خداوند بخشنده است و بخشش را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعـالی رفیق یحبّ الرّفق و یعطی علیه مـا لاـ یعطی علی العنف. خـداوند ملایم است و ملایمت را دوست دارد و به وسیله آن چیزها می دهد که به وسیله خشونت نمی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی جواد یحبّ الجود و یحبّ معالی الأخلاق و یکره سفسافها؛ خداوند بخشنده است و بخشش را دوست دارد و اخلاق عالی را دوست دارد و اخلاق پست را دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعـالی جمیـل یحبّ الجمـال سـخیّ یحبّ السّـخاء، نظیف یحبّ النّظافه؛ خداونـد زیبـاست و زیبـائی را دوست دارد، بخشـنده است و بخشـش را دوست دارد، پـاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۳۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العبد لیدرک بحسن الخلق درجه الصّائم القائم؛ بنده به وسیله خوش خلقی به مقام روزه دار و نمازگزار می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العبد لیتصدّق بالکسره تربو عند اللّه حتّی تکون مثل أحد؛ بنده یک پاره نان صدقه می دهد و پیش خدا بزرگ می شود تا مثل کوه احد می شود. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ البرّ و الصّـله یسـتطیلان الأعمار و یعمّران الـدّیار و یکثّران الأموال و لو کان القوم فجّارا؛ نیکی با کسان و مهربانی با خویشان عمرها را دراز و شـهرها را آباد و اموال را زیاد می کند اگر چه انجام دهندگان آن بدکاران باشند. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ أکثر مـا یـدخل الجنّه النّاس تقوی اللّه و حسن الخلق؛ مردم بیشتر به واسـطه ترس خدا و نیک خلقی به بهشت می روند. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أمر بین أمرین و خیر الامور أوساطها؛ راهی میان افراط و تفریط است و بهترین

کارها میانه روی است. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ أغننی بالعلم و زیّنّی بالحلم و أکرمنی بالتّقوی و جمّلنی بالعافیه؛ خدایا مرا به علم توانگر ساز و به حلم زینت بخش و به تقوی عزیز کن و به عافیت زیبائی ده. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرکم بأیسر العباده و أهونها علی البدن؟ الصّمت و حسن الخلق؛ می خواهید شما را به عبادتی که از همه عبادتها بر بدن آسانتر است خبر دهم؟ سکوت و نیک خوئی. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرکم بمن یحرم علیه النّار غدا؟ علی کلّ هیّن لیّن قریب سهل؛ می خواهید شما را خبر دهم که فردا آتش بر چه کس حرام است؟ هر کس که ملایم و نرم و زودجوش و آسان گیر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل النّاس من تواضع عن رفعه و زهد عن غنیه و أنصف عن قوّه و حلم عن قدره؛ بهتر از همه مردم کسی است که در حال رفعت فروتنی کند و در عین ثروت زاهد باشد و در عین قوت انصاف دهد و در حال قدرت برد باری کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الفضائل أن تصل من قطعک و تعطی من حرمک و تصفح عمّن ظلمک؛ بهترین فضایل این است که با آن که از تو ببرد پیوند گیری و به کسی که تو را محروم می کند عطا کنی و از آن که بر تو ستم کند، درگذری. نهج الفصاحه

حدیث۳۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الإیمان الصّبر و السّماحه؛ بهترین خصال ایمان صبر و گذشت است. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال ثلاثه:التّواضع عند الدّوله و العفو عند القدره و العطیّه بغیر المنّه؛ بهترین کارها سه چیز است، تواضع به هنگام دولت و عفو به هنگام قدرت و بخشش بدون منت. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعقل النّاس أشدّهم مداراه للنّاس؛ عاقل تر از همه مردم کسی است که با مردم بیشتر مدارا کند. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّکم من ملک نفسه عند الغضب و أحلمکم من عفی بعد المقدره؛ نیرومندترین شما کسی است که هنگام غضب بر خود تسلط داشته باشد و بردبارترین شما کسی است که پس از قدرت از گناه کسان درگذرد. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع من أعطیهنّ فقد أعطی خیر الدّنیا و الآخره لسان ذاکر و قلب شاکر و بدن علی البلاء صابر و زوجه لا تبغیه خونا فی نفسها و لا ماله؛ چهار چیز است که هر کس از آن بهره دارد از نیکی دو جهان بهره ور است، زبانی که یاد خدا کند و قلبی که سپاس پروردگار گذارد و تنی که بر بلا صبور باشد و زنی که بناموس و مال وی خیانت نکند. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع إذا کنّ فیک فلا علیک ما فاتک من الدّنیا صدق الحدیث و حفظ الأمانه و حسن الخلق و عفّه مطعم؛ چهار چیز است که اگر داری بر آنچه نداری غم مخور: راستی گفتار و حفظ امانت و نیکی خلق و عفت در کار خوراک. نهج الفصاحه

حدیث۳۷۵

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادهٔ العفاف؛ برترین عبادت، پاکدامنی است. الکافی: ۲ / ۴۶۸ / ۸.

حدیث۳۷۶

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : انّ من العبادهٔ لین الکلام و افشاء السّلام؛ به نرمی سخن گفتن و سلام کردن به مردم عبادت است. غرر الحکم: ۳۴۲۱.

حدیث۳۷۷

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : لو تمیزت الاشیاء لکان الصدق مع الشجاعهٔ؛ اگر اشیاء دسته بندی شوند بدون شک صدق وراستی با شجاعت وقهرمانی همراه خواهد بود. غرر الحکم : ۵ / ۱۱۸

حدیث۳۷۸

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : ثمرهٔ الشجاعهٔ الغیرهٔ؛ غیرت، ثمره و حاصل شجاعت وقهرمانی است. غرر الحکم : ۳ / ۳۲۸

حدیث۳۷۹

امام جعفر صادق (علیه السلام) : الصبر رأس الایمان ؛ صبر سر ایمان است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۴۰

حدیث۳۸۰

امام جعفر صادق (علیه السلام) : کان أمیرالمؤمنین صلوات الله علیه یقول : أفضل العبادة العفاف؛ امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمودند : بهترین عبادت عفت است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۲۵

حدیث۳۸۱

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : خَمْسٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلینَ: اَلْحَیاءُ وَ الْحِلْمُ وَ الْحِجامَهُ وَ السِّواکُ وَ التَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت پیغمبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳ .

حدیث۳۸۲

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَقْرَبُکُمْ غَدا مِنّی فِی الْمَوْقِفِ اَصْدَقُکُمْ لِلْحَدیثِ وَ اَدّاکُمْ لِلاْمانَهِ وَ اَوفاکُمْ بِالْعَهْدِ وَ اَحْسَنُکُمْ خُلْقا وَ اَقْرَبُکُمْ مِنَ النّاسِ؛ نزدیک‌ترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاق‌ترین و نزدیک‌ترین شما به مردم است. امالی طوسی، ص ۲۲۹ .

حدیث۳۸۳

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَوصانی رَبّی بِسَبعٍ: اَوصانی بِالْاِخلاصِ فِی السِّرِّ وَ الْعَلانیَهِ وَ اَن اَعْفُوَ عَمَّن ظَلَمَنی و اُعْطِیَ مَن حَرَمَنی و اَصِلَ مَنْ قَطَعَنی و اَن یَکونَ صَمْتی فِکْرا وَ نَظَری عِبَرا؛ پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : پروردگارم هفت چیز را به من سفارش فرمود: اخلاص در نهان و آشکار، گذشت از کسی که به من ظلم نموده، بخشش به کسی که مرا محروم کرده، رابطه با کسی که با من قطع رابطه کرده، و سکوتم همراه با تفکّر و نگاهم برای عبرت باشد. کنزالفوائد، ص ۱۸۴ .

حدیث۳۸۴

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنّا اُمِرْنا مَعاشِرَ الاَنْبیاءِ بِمُداراهِ النّاسِ، کَما اُمِرْنا بِاِقامَهِ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم. امالی طوسی، ص ۵۲۱.

حدیث۳۸۵

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : آیا شما را از شبیه‌ترینتان به خودم با خبر نسازم؟ گفتند: آری ای رسول خدا! فرمودند: هر کس خوش اخلاق‌تر، نرم‌خوتر، به خویشانش نیکوکارتر، نسبت به برادران دینی‌اش دوست‌دارتر، بر حق شکیباتر، خشم را فروخورنده‌تر و با گذشت‌تر و در خرسندی و خشم با انصاف تر باشد. کافی، ج ۲، ص ۲۴۰، ح ۳۵ .

حدیث۳۸۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ صَدَقَ لِسانُهُ زَكى عَمَلُهُ و مَن حَسُنَت نِيَّتُهُ زيدَ فى رِزقِهِ و مَن حَسُنَ بِرُّهُ بِأَهْلِ بَيْتِهِ مُدَّ لَهُ فى عُمُرِهِ؛ هر کس راستگو باشد، عملش پاکیزه می‌شود و رشد می کند؛ هر کس نیتش خوب باشد روزیش زیاد می‌شود و هر کس به شایستگی در حق خانواده‌اش نیکی کند، عمرش طولانی می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۱۰۵، ح ۱۱.

حدیث۳۸۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اَرْبَعٌ تَزيدُ الرِّزْقَ: حُسْنُ الْخُلْقِ وَ حُسْنُ الْجِوارِ وَ كَفُّ الْاَذى وَ قِلَّةُ الضَّجْرِ؛ چهار چیز روزی را زیاد می کند: خوش اخلاقی، خوش‌رفتاری با همسایه، اذیت نکردن و کم کردن بی‌تابی. معدن الجواهر، ص ۳۹.

حدیث۳۸۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ كَفاهُ مُؤْنَتَهُ وَ رِزْقَهُ مِنْ حَيْثُ لا يَحْتَسِبُ؛ هر کس به خدا توکّل کند، خداوند هزینه زندگی‌اش را کفایت کند و از جایی که گمان نمی‌برد، به او روزی می‌دهد. کنزالعمال، ح ۵۶۹۳ .

حدیث۳۸۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند: اَلْبِرُّ يَزيدُ فِى الرِّزْقِ؛ نیکوکاری روزی را زیاد می کند. کتاب الزهد، ص ۳۳ .

حدیث۳۹۰

تقواپیشگان، نشانه‌هایی دارند که با آنها شناخته می‌شوند: راستگویی، امانتداری، وفای به عهد، کم فخر فروشی، کم بخل ورزیدن، صله رحِم، رحْم به ضعیفان، کم موافقت کردن با زنان، به همه نیکی کردن، خوش‌اخلاقی، بردباری بسیار و پیروی از علم نزدیک کننده به خداوند. و آنان طوبی و سرانجام نیک دارند. طوبی درختی است که ریشه آن در خانه پیامبر خداصلی الله علیه وآله است . خصال، ص ۴۸۳، ح ۵۶

حدیث۳۹۱

امام على عليه السلام : اِنَّ الْاَتْقياءَ كُلُّ سَخِيٍّ مُتَعَفِّفٍ مُحْسِنٍ؛ همه تقوا پیشگان سخاوتمند، پاکدامن و نیکوکارند. غررالحکم، ح ۳۴۰۱.

حدیث۳۹۲

امام على عليه السلام : اَلْمُتَّقونَ فيها (فِى الدُّنيا) هُمْ اَهْلُ الْفَضائِلِ مَنْطِقُهُمُ الصَّوابُ وَ مَلْبَسُهُمُ الاِقْتِصادُ وَ مَشْيُهُمُ التَّواضُعُ؛ تقواپیشگان، در دنیا اهل فضایلند، گفتارشان راست و درست، روششان میانه‌روی و رفتارشان متواضعانه است. نهج البلاغه، از خطبه ۱۸۴ .

حدیث۳۹۳

امام على عليه السلام : اَلتَّقْوى ظاهِرُهُ شَرَفُ الدُّنْيا وَ باطِنُهُ شَرَفُ الْآخِرَةِ ؛ تقوا، ظاهرش شرافت دنیا و باطنش شرافت آخرت است. غررالحکم، ح ۱۹۹۰ .

حدیث۳۹۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : ثَلاثٌ مَنْ اَتَی اللّه بِواحِدَةٍ مِنْهُنَّ اَوْجَبَ اللّه لَهُ الْجَنَّةَ: اَلْاِنْفاقُ مِنْ اِقْتارٍ وَ الْبِشْرُ لِجَمیعِ الْعالَمِ وَ الْاِنْصافُ مِنْ نَفْسِهِ؛ هر کس یکی از این کارها را به درگاه خدا ببرد، خداوند بهشت را برای او واجب می گرداند: انفاق در تنگدستی، گشاده‌رویی با همگان و رفتار منصفانه. کافی، ج ۲، ص ۱۰۳، ح ۲.

حدیث۳۹۵

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سادَةُ النّاسِ فِی الدُّنْیا الأسْخِیاء، سادَةُ النّاسِ فِی الاخِرَهِ الاْتْقِیاء؛ سرور و سید مردم در دنیا افراد سخاوتمند خواهند بود، و سید و سرور انسان‌ها در قیامت پرهیزکاران هستند. بحارالأنوار: ج ۶۸، ص ۳۵۰، ح ۱

حدیث۳۹۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ وَالبِرَّ لَیُهَوِّنانِ الحِسابَ وَیَعْصِمانِ مِنَ الذُّنوبِ؛ صله رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱ .

حدیث۳۹۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الْاَرحامِ تُزَکّی الْاَعمالَ وَتُنْمی الْاَموالَ وَ تَدْفَعُ الْبَلوی وَتُیَسِّرَ الْحِسابَ وَتُنْسِئُ فِی الْاَجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳ .

حدیث۳۹۸

امام علی علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدْفَعُ النِّقَمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی‌ها را از بین می‌برد. غررالحکم، ح ۵۸۳۶.

حدیث۳۹۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : ما عَمِلَ ابْنُ آدَمَ شَیْئاً اَفْضَلَ مِنَ الصَّلاةِ وَ صَلاحِ ذاتِ الْبَیْنِ وَ خُلْقٍ حَسَنٍ ؛ انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است. نهج الفصاحه، ح ۲۶۵۱ .

حدیث۴۰۰

امام علی علیه السلام : اَلْعَدلُ اَفْضَلُ مِنَ الشَّجاعَةِ لِاَنَّ النّاسَ لَو اسْتَعْمَلُوا الْعَدْلَ عُموما فی جَمیعِهِمْ لَاسْتَغْنَوْا عَنِ الشَّجاعَةِ؛ عدالت بهتر از شجاعت است، زیرا اگر مردم همگی عدالت را درباره یکدیگر به‌کار گیرند، از شجاعت بی‌نیاز می‌شوند. شرح‌نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید،ج ۲۰،ص۳۳۳،ح۸۱۶ .

حدیث۴۰۱

امـام علی علیه السـلام می فرماینـد: خَیْرُ النّاسِ مَنْ اذا اُعْطِیَ شَکَرَ وَ اذَا ابْتُلِیَ صَبَرَ وَ اذا ظُلِمَ غَفَرَ؛ بهترین مردم کسـی است که چون چیزی به او داده شود شـکر کنـد و چنـانچه گرفتـار شود صـبر نمایـد و اگر به او ظلم شود درگـذرد. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۳، ح ۵۰۲۰.

حدیث۴۰۲

امام علی علیه السـلام می فرمایند: خَیْرُ النّاسِ مَنْ کافی عَلَی الْقَبیحِ بِالْجَمیلِ؛ بهترین مردم کسـی است که در برابر بدی، خوبی نماید. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۸، ح ۵۷۵۰.

حدیث۴۰۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ هذِهِ الْاُمَّةِ النَّمَطُ الْاَوْسَطُ؛ بهترین این امت، میانه‌روها هستند. بحارالأنوار، ج ۴، ص ۴۱، ح ۱۸.

حدیث۴۰۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُ اَهْلِ الدُّنْیا وَ اَهْلِ الْآخِرَةِ اَخْلاقا مَنْ یَعْفوعَمَّنْ ظَلَمَهُ وَمَنْ یُعْطی مَنْ حَرَمَهُ وَمَنْ یَصِلُ مَنْ قَطَعَهُ مِنْ ذَوی اَرْحـامِهِ وَ اَهْلِ وِلایَتِهِ؛ بهترین اهل دنیا و آخرت از نظر اخلاق کسـی است که اگر کسـی به او سـتم کرده، عفوش نمایـد و به کسـی که محرومش نمـوده عطـا کنـد و بـا خویشاونـدان و دوسـتانش که بـا وی قطع رابطه کرده‌انـد، رابطه برقرار کنـد. مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۱۰، ح ۱۰۰۵۲.

حدیث۴۰۵

پیامبراکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله : اِنَّ فِی الرِّفْقِ الزِّیادَةَ وَ الْبَرَکَةَ وَ مَنْ یُحْرَمِ الرِّفْقُ یُحْرَمِ الْخَیْرَ؛ در مـدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۹، ح ۷.)

حدیث۴۰۶

امام صادق علیه‌السـلام : ما مِنْ عَبْدٍ کَظَمَ غَیْظا اِلاّ زادَهُ اللّه‌ عَزَّوَجَلَّ عِزّا فِی الدُّنْیا وَالآخِرَةِ؛ هیچ بنده‌ای نیست که خشمی را فرو خورد مگر آنکه خداوند عزوجل در دنیا و آخرت بر عزت او بیفزاید. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۱۰ .

حدیث۴۰۷

رسـول اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد: مَنْ کَفَّ غَضَبَهُ کَفَّ اللّه‌ عَنْهُ عَذابَهُ؛ هر کس خشم خود را نگه دارد خـداوند عذابش را از او باز می‌دارد. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۶۳، ح۷ .

حدیث۴۰۸

رسول اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرمایند: مَنْ کَظَمَ غَیْظا وَهُوَ قادِرٌ عَلی اَنْ یُنْفِذَهُ مَلأَهُ اللّه‌ أَمْنا وَایمانا؛ هر کس در حالی که می‌تواند خشم خود را عملی کند، آن را فرو برد، خداوند او را سرشار از آرامش و ایمان می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۸.

حدیث۴۰۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: ما تَجَرَّعَ عَبدٌ جُرعَةً اَفضَلَ عِنْدَ اللّهِ مِنْ جُرعَةِ غَيْظٍ كَظَمَها اِبتِغاءَ وَجهِ اللّهِ؛ انسان هیچ جرعه‌ای ننوشید که نزد خدا از جرعه خشمی که برای رضای خدا فرو خورد بهتر باشد. میزان الحکمهٔ ج ۹ ، ص ۴۳۳۴.

حدیث۴۱۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: اَلا اِنَّ خَیرَ الرِّجالِ مَن کانَ بَطیءَ الغَضَبِ سَریعَ الرِّضا؛ بدانید که بهترین انسان‌ها کسانی هستند که دیر به خشم آیند و زود راضی شوند. میزان الحکمهٔ ج ۴ ، ص ۱۶۱۰.

حدیث۴۱۱

امام باقر علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ لِباسُ الْعالِمِ فَلا تَعْرَيَنَّ مِنْهُ؛ بردباری لباس عالم است، پس تو خود را از آن عریان مدار. کافی، ج ۸، ص ۵۵ .

حدیث۴۱۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ نورٌ جَوهَرُهُ الْعَقْلُ؛ بردباری نوری است که جوهره آن عقل است. غررالحکم، ج ۱، ص ۳۱۱، ح ۱۱۸۵.

حدیث۴۱۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَوَّلُ عِوَضِ الْحَليمِ مِنْ حِلْمِهِ اَنَّ النّاسَ اَنْصارُهُ عَلَى الْجاهِلِ؛ اول نتیجه‌ای که شخص بردبار از بردباریش می گیرد، پشتیبانی مردم از او در برابر نادان است. وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۲۱۲.

حدیث۴۱۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: اذا اَحَبَّ اللّهُ عَبْدا زَیَّنَهُ بِالسَّکینَةِ وَالْحِلْمِ؛ هر گاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد او را با آرامش و بردباری آراسته می گرداند. غررالحکم، ج ۳، ص ۱۶۱، ح ۴۰۹۹.

حدیث۴۱۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ وَالْاَناةُ تَوامانِ، یُنْتِجُهُما عَلُوُّ الْهِمَّةِ؛ بردباری و وقار دو همزادند که همّت عالی آنها را به وجود می‌آورد. نهج البلاغه، حکمت ۴۶۰.

حدیث۴۱۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: مِنْ عَلامَةِ اَحَدِهِمْ (الْمُتَقینَ) اَنَّکَ تَری لَهُ قُوَّةً فی دینٍ... وَحِرْصا فی عِلْمٍ وَعِلْما فی حِلْمٍ؛ از نشانه‌های پرهیزکاران این است که می‌بینی در دین نیرومند... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳.

حدیث۴۱۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: ثَلاثٌ مِنْ مَکارِمِ الْاَخْلاقِ فِی الدُّنْیا وَالآخِرَةِ اَنْ تَعْفُوَ عَمَّنْ ظَلَمَک وَتَصِلَ مَنْ قَطَعَک وَتَحْلُمَ عَمَّنْ جَهِلَ عَلَیْک؛ سه چیز در دنیا و آخرت از مکارم اخلاق است: از کسی که به تو ظلم کرده درگذری، با کسی که با تو قطع رابطه کرده، رابطه برقرار کنی و با کسی که با تو سبکسری می کند بردباری نمایی. نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۸.

حدیث۴۱۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: فَأَمّا الْحِلْمُ فَمِنْهُ رُکوبُ الْجَمیلِ، وَصُحْبَةُ الأَبْرارِ وَرَفْعٌ مِنَ الضَّعَةِ وَرَفْعٌ مِنْ الْخَساسَةِ وَتَشَهِّی الْخَیْرِ وَتَقَرُّبُ صاحِبِهِ مِنْ مَعالِی الدَّرَجاتِ وَالْعَفْوُ وَالْمَهَلُ وَالْمَعْروفُ وَالصَّمْتُ فَهذا ما یَتَشَعَّبُ لِلْعاقِلِ بِحِلْمِهِ؛ رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: حاصل بردباری: آراسته شدن به خوبیها، هم‌نشینی با نیکان، ارجمند شدن، عزیز گشتن، رغبت به نیکی، نزدیک شدن بردبار به درجات عالی، گذشت، آرامش و تأنی، احسان و خاموشی. اینها ثمره بردباری عاقل است. تحف العقول، ص۱۶ .

حدیث۴۱۹

امام کاظم علیه السلام : وَاللّهِ ما اُعْطِیَ مُؤْمِنٌ قَطَّ خَیْرَ الدُّنْیا وَالْآخِرَةِ، اِلّا بِحُسْنِ ظَنِّهِ بِاللّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ رَجائِهِ لَهُ وَ حُسْنِ خُلْقِهِ وَالْکَفِّ عَنِ اغْتیابِ الْمُؤْمِنینَ؛ به خدا قسم خیر دنیا و آخرت را به مؤمنی ندهند مگر به سبب حسن ظن و امیدواری او به خدا و خوش اخلاقی اش و خودداری از غیبت مؤمنان. بحارالأنوار، ج ۶، ص ۲۸، ح۲۹ .

حدیث۴۲۰

امام علی علیه السلام : مَنْ تَوَکَّلَ عَلَی اللّهِ ذَلَّتْ لَهُ الصِّعابُ وَتَسَهَّلَتْ عَلَیْهِ الأَسْبابِ؛ هر کس به خدا توکل کند، دشواری‌ها برای او آسان می‌شود و اسباب برایش فراهم می گردد. غررالحکم، ح ۹۰۲۸.

حدیث۴۲۱

امام علی علیه السلام : اِنَّ اَهْنَأَ النّاسِ عَیْشا مَنْ کانَ بِما قَسَمَ اللّهُ لَهُ راضیا؛ هر کس به آنچه خداوند به او داده است راضی باشد، راحت‌ترین زندگی را دارد. غررالحکم، ح ۳۳۹۷.

حدیث۴۲۲

امام باقر علیه السلام : اِنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ یَقی بِالتَّقْوی عَنِ الْعَبْدِ ما عَزُبَ عَنْهُ عَقْلُهُ وَیُجَلّی بِالتَّقوی عَنْهُ عَماهُ وَجَهْلَهُ؛ خداوند به وسیله تقوا بنده را حفظ می کند از آنچه که عقلش به آن نمی‌رسد و کور دلی و نادانی او را بر طرف می‌سازد. کافی، ج ۸ ، ص ۵۲، ح ۱۶ .

حدیث۴۲۳

امام علی علیه السلام : لَوْ اَنَّ السَّماواتِ وَالْاَرْضَ کانَتا عَلی عَبْدٍ رَتْقا ثُمَّ اتَّقَی اللّهَ لَجَعَلَ اللّهُ لَهُ مِنْها مَخْرَجا وَرَزَقَهُ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبُ؛ اگر آسمان‌ها و زمین، راه را بر بنده‌ای ببندند و او تقوای الهی پیشه کند، خداوند حتما راه گشایشی برای او فراهم خواهد کرد و از

جایی که گمان ندارد روزی‌اش خواهد داد. غررالحکم، ح۷۵۹۹.

حدیث۴۲۴

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَیسَ مِنْ عَبْدٍ یَظُنُّ بِاللّهِ خَیرا إلاّ کانَ عِنْدَ ظَنِّهِ بِهِ؛ بنده‌ای نیست که به خداوند خوش گمان باشد مگر آن که خداوند نیز طبق همان گمان با او رفتار کند. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۸۴، ح۴۲.

حدیث۴۲۵

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: الخیر کله صیانه الانسان نفسه؛ تمام خیر آن است که انسان، خویشتن دار باشد. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۴۲۶

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: لایقل عمل مع تقوی و کیف یقل ما یتحبل ؛ هیچ عملی آنگاه که از پشتوانه تقوا برخوردار باشد، اندک نخواهد بود. پس چگونه عملی که به درگاه خداوند مقبول افتاده است، اندک باشد؟ تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۴۲۷

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: من قنع بما قسم الله له فهو من اغنی الناس؛ کسی که به آنچه خدا برایش در نظر گرفته است، قانع باشد، او از بی نیازترین مردمان به شمار می آید. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۴۲۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که توفیق توبه یافت (و این عنایت الهی به او شد) از پذیرفته شدن آن محروم نگردد. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۴۲۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که توبه کند به سوی خدا بازگشته است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۴۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: میوه توبه ، بازیافت کردن تقصیرات نفس و جبران و تدارک آن است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۴۳۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توبه رحمت حق را به زمین نازل گرداند. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۴۳۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تأنّی داشته باشد شایسته آن است که به هدف خویش برسد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۴۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنّی در کار دور اندیشی است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۴۳۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنّی در کار پشت گرمی آورد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۴۳۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنّی در کار، آن را از سستی و بی پایگی ایمن سازد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۴۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با تأنّی مطلب ها آسان گردد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۴۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با تأنّی اسباب کار فراهم و آسان گردد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۴۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به عقب انداختن کیفر نشانه کمال حلم و بردباری است. (غررالحکم ، باب تأخیر)

حدیث۴۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بزرگواری کامل نگردد جز به پاکدامنی و ایثار. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از نیکوترین احسانها ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از برترین انتخابها آن است که آدمی خود را به زیور ایثار بیاراید. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در مال خود بر تو ایثار کند تو را بر خویش برگزیده (و شایسته نام ایثارگری است). (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیگری را بر خود مقدّم دارد شایسته نام فضیلت و برتری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیگران را بر خود برگزیند به کمال جوانمردی رسیده است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای بزرگواری انسان ایثار بس است (و برای رسیدن به بزرگی کافی است که خوی ایثار در آدمی پدید آید). (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در هنگام ایثار دیگران بر خویشتن گوهر مردمان بزرگوار آشکار گردد. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بهترین صفات انسانی ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برترین جود و بخشش ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار شیوه نیکان و خلق و خوی برگزیدگان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار بهترین نیکوکاری ها و والاترین مرتبه های ایمان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین مرتبه های بزرگواری و بالاترین خلق و خوی انسانی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین عبادت و بزرگترین آقایی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار شریف‌ترین بزرگواری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار نهایت نیکوکاری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار خوی نیکان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: (برگزیدن دیگران بر خود) فضیلت و برتری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۴۵۷

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: با انصاف ، دوستان و نزدیکان فراوان دارد. (شرح غررالحکم ، ج ۲، ص ۵۴۳)

حدیث۴۵۸

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: بدانید که هر کس با مردم به انصاف رفتار کند، خداوند جز بر عزّت او نیفزاید. (کافی ، ج ۲، ص ۱۴۴)

حدیث۴۵۹

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: انصاف خصلت بزرگان است . (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۵۲)

حدیث۴۶۰

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: بالاترین شرافتها خود داری از تبذیر و اسراف است. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۴۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : زیوری همچون ادب نیست. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۴۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب نیکو، زشتی نسب را بپوشاند. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۴۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب نیکو، برترین نسبها و شریف‌ترین وسیله هاست. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۴۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : سه خصلت است که بر آنها چیزی فزونی نیابد: ادب نیکو، دوری گزیدن از تهمت، خودداری از انجام محرّمات الهی. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۴۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من حقائق الإیمان: الإنفاق من الإقتار و إنصافک النّاس من نفسک و بذل العلم للمتعلّم؛ سه چیز از حقایق ایمان است: بخشش با تنگدستی و رعایت انصاف در باره مردم بر ضرر خویش و بذل علم برای دانش آموز. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من الإیمان: الإنفاق من الإقتار و بذل السّلام للعالم و الإنصاف من نفسک؛ سه چیز از لوازم ایمان است: بخشش به هنگام تنگدستی و سلام به دانشمند و رعایت انصاف بر ضرر خویش. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من أبواب البرّ سخاء النّفس و طیب الکلام و الصّبر علی الأذی؛ سه چیز از لوازم نیکوکاری است: جانبازی و نیکی گفتار و صبر بر آزار. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه یتحدّثون فی ظلّ العرش آمنین و النّاس فی الحساب: رجل لم تأخذه فی اللّٰه لومه لائم و رجل لم یمدّ یدیه إلی ما لا یحلّ له و رجل لم ینظر إلی ما حرّم اللّٰه علیه؛ سه کسند که در سایه عرش آسوده گفتگو می کنند و مردم گرفتار حسابند: آن که در راه خدا از ملامت گران باک ندارد و آن که دستهای خود را به آنچه بر او حلال نیست دراز نکند و کسی که به آنچه خدا بر او حرام کرده ننگرد. نهج الفصاحه

حدیث۴۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه من مکارم الأخلاق عند اللّٰه: أن تعفو عمّن ظلمک و تعطی من حرمک و تصل من قطعک؛ سه چیز است که در پیش خدا از فضائل اخلاق است: آن که از ستم گر درگذری و کسی را که تو را محروم کرده است عطا دهی و با آن که از تو بریده است پیوند گیری. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّوبه النّصوح النّدم علی الذّنب: حین یفرط منک فتستغفر اللّٰه تعالی ثمّ لا تعود إلیه أبدا؛ توبه کامل پشیمانی از گناه است که وقتی گناه از تو سر زد از خدا آمرزش طلبی و دیگر هرگز مرتکب آن نشوی. نهج

الفصاحه

حدیث۴۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّواضع لا یزید العبد إلّا رفعه فتواضعوا یرفعکم اللّه و العفو لا یزید العبد إلّا عزّا فاعفوا یعزّکم اللّه و الصّدقه لا یزید المال إلّا کثره فتصدّقوا یرحمکم اللّه؛ تواضع مایه رفعت است تواضع کنید تا خدا شما را رفعت بخشد، بخشش مایه عزت است بخشش کنید تا خدا شما را عزیز سازد. صدقه موجب فزونی مال است صدقه بدهید تا خدا شما را رحمت آرد. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بعثت بمداراه النّاس؛ من به مدارا با مردم مبعوث شده ام. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأکل مع الخادم من التّواضع؛ چیز خوردن با خادم از فروتنی است. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الاقتصاد نصف العیش و حسن الخلق نصف الدّین؛ میانه روی یک نیمه معیشت است و خوش خلقی یک نیمه دین است. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الاقتصاد فی النّفقه نصف المعیشه و التّودّد إلی النّاس نصف العقل و حسن السّؤال نصف العلم؛ میانه روی در خرج یک نیمه معیشت است و دوستی با مردم یک نیمه عقل است و خوب پرسیدن یک نیمه دانش است. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما راع لم یرحم رعیّته حرّم اللّه علیه الجنّه؛ هر کس به زیر دستان خود رحم نکند، خداوند بهشت را بر او حرام کند. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما یوزن فی المیزان الخلق الحسن؛ نخستین چیزی که در ترازو گذاشته می شود خلق نیک است. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل العباده الصّمت؛ نخستین مرحله عبادت، خاموشی است. نهج الفصاحه

حدیث۴۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما بعثت لأتمّم مکارم الأخلاق؛ من مبعوث شدم تا فضائل اخلاق را به کمال رسانم. نهج الفصاحه

حدیث۴۸۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیت من أخیک ثلاث خصال فارجه: الحیاء و الأمانه و الصّدق و إذا لم ترها فلا ترجه؛ وقتی در برادر خود سه صفت دیدی بدو امیدوار باش، حیا و امانت و راستی و اگر این صفات را ندارد از او امیدی نداشته باش. نهج الفصاحه

حدیث۴۸۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ عباد اللّه إلی اللّه أحسنهم خلقا؛ بهترین بندگان در پیش خدا کسی است که خلقش نیک تر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۴۸۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: از نشانه‌های تواضع، سلام‌کردن به هر رهگذر است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۲)

حدیث۴۸۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: دو صفت هست که بالاتر از آنها چیزی نیست: ۱- ایمان به خدا، ۲- سود رسانی به برادران دینی (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۴۸۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من کان الورع سجیته ، و الکرم طبیعته ، و الحلم خلته ، کثر صدیقه؛ کسی که پارسایی خوی او ، و بخشندگی طبیعت او ، و بردباری خصلت او باشد ، دوستانش بسیار شوند . مسند الامام العسکری ، ص ۲۸۹

حدیث۴۸۵

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: هر کس با خانواده اش خوش رفتار باشد ، بر عمرش افزوده می گردد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۴۸۶

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: نزدیکترین و سریعترین طاعت در ثواب ، پیوند با خویشان است . تحف العقول ، ص ۳۰۳

حدیث۴۸۷

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: جوانمردی نیست مگر به تقوی. (بحارالانوار/۷۵/۱۴۷)

حدیث۴۸۸

امام سجاد(علیه‌السلام)می فرمایند: بهترین سرآغاز کارها راستگویی و بهترین خاتمه‌ی آن وفاداری است. (بحارالانوار/۷۵/۱۴۱)

حدیث۴۸۹

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إنَّ الْغِنی وَ اْلعِزَّ خَرَجا یَجُولانِ، فَلَقیا التَّوَکُلَّ فَاسْتَوْطَنا ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: عزّت و بی نیازی ـ هر دو ـ شتاب زده به دنبال پناهگاهی می دویدند، چون به توکّل برخورد کردند، آرامش پیدا نموده و آن را پناهگاه خود قرار دادند. مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۱۸، ح ۱۵

حدیث۴۹۰

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : اَوْصانی رَبّی بِتِسْع: اَوْصانی بِالْاِخْلاصِ فِی السِّرِّ وَ الْعَلانِیَةِ، وَ الْعَدْلِ فِی الرِّضا وَ الْغَضَبِ، وَ الْقَصْدِ فِی الْفَقْرِ وَ الْغِنی، وَ اَنْ أعْفُوَ عَمَّنْ ظَلَمَنی، وَ أعطِیَ مَنْ حَرَمَنی، وَ أصِلَ مَنْ قَطَعَنی، وَ اَنْ یَکُونَ صُمْتی فِکْراً، وَ مَنْطِقی ذِکْراً، وَ نَظَری عِبْراً ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پروردگار متعال، مرا به ۹ چیز سفارش نمود: اخلاص در آشکار و پنهان، دادگری در خوشنودی و خشم، میانه روی در نیاز و توانمندی، بخشیدن کسی که در حقّ من ستم روا داشته است، کمک به کسی که مرا محروم گردانده، دیدار خویشاوندانی که با من قطع رابطه نموده اند، و این که خاموشیم اندیشه و سخنم، یادآوری خداوند؛ و نگاهم عبرت و پند باشد. اعیان الشّیعهٔ، ج ۱، ص ۳۰۰

حدیث۴۹۱

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : ما تَواضَعَ أحَدٌ إلاّ رَفَعَهُ اللّهُ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی اظهار تواضع و فروتنی نکرده، مگر آن که خداوند متعال او را رفعت و عزّت بخشیده است. بحارالأنوار، ج ۷۲، ص ۱۲۰، ح ۷

حدیث۴۹۲

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : عَلَیْکُمْ بِمَکارِمِ الْاَخْلاقِ، فَإنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ بَعَثَنی بِها، وَ إنَّ مِنْ مَکارِمِ الْاَخْلاقِ: أنْ یَعْفُوَالرَّجُلُ عَمَّنْ ظَلَمَهُ، وَ یُعْطِیَ مَنْ حَرَمَهُ، وَ یَصِلَ مَنْ قَطَعَهُ، وَ أنْ یَعُودَ مَنْ لایَعُودُهُ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بر شما باد رعایت مکارم اخلاق، که خداوند مرا بر آن ها مبعوث نمود، و ـ بعضی از ـ آن ها عبارتند از: کسی که بر تو ظلم کند ـ به جهت غرض شخصی ـ او را ببخش، کسی که تو را نسبت به چیزی محروم گرداند کمکش نما، با شخصی که با تو قطع دوستی کند رابطه دوستی داشته باش، شخصی که به دیدار تو نیاید به دیدارش برو. بحارالأنوار، ج ۶۶، ص ۳۷۵، ح ۲۴.

حدیث۴۹۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ما الخشوع ؟ قال : التواضع فی الصلاهٔ و ان یقبل العبد بقلبه کله علی ربه ... ؛ از

پیامبر اکرم (ص) سؤال شد: خشوع چیست ؟ فرمود:فروتنی و خاکساری درنماز و این که بنده با تمام قلبش به سوی خدا برود... (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۶۴)

حدیث۴۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مروة الحضر، قراءة القران ومجالسة العلماء و النظر فی الفقه و المحافظة علی الصلاة فی الجماعات؛ از علی بن ابی طالب (علیه السلام) نقل شده که فرمود: جوانمردی در حضور در وطن ،قرآن خواندن و همنشینی با علماء و نگریستن در احکام دین و مواظبت بر نمازخواندن در جماعتهاست . (بحار الانوار، ج ,۸۸ ص ۱۰)

حدیث۴۹۵

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادة العفاف؛ برترین عبادت، پاکدامنی است. الکافی: ۲ / ۴۶۸ / ۸.

حدیث۴۹۶

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : انّ من العبادة لین الکلام و افشاء السّلام؛ به نرمی سخن گفتن و سلام کردن به مردم عبادت است. غرر الحکم: ۳۴۲۱.

حدیث۴۹۷

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : لو تمیزت الاشیاء لکان الصدق مع الشجاعة؛ اگر اشیاء دسته بندی شوند بدون شک صدق وراستی با شجاعت وقهرمانی همراه خواهد بود. غرر الحکم : ۵ / ۱۱۸

حدیث۴۹۸

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : ثمرة الشجاعة الغیرة؛ غیرت، ثمره و حاصل شجاعت وقهرمانی است. غرر الحکم : ۳ / ۳۲۸

حدیث۴۹۹

امام جعفر صادق (علیه السلام) : الصبر رأس الایمان ؛ صبر سر ایمان است . اصول کافی ، ج ۳، ص ۱۴۰

حدیث۵۰۰

امام جعفر صادق (علیه السلام) : کان أمیرالمؤمنین صلوات الله علیه یقول : أفضل العبادة العفاف؛ امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمودند : بهترین عبادت عفت است . اصول کافی ، ج ۳، ص ۱۲۵

حدیث۵۰۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : خَمْسٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلینَ: اَلْحَیاءُ وَ الْحِلْمُ وَ الْحِجامَةُ وَ السِّواکُ وَ التَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت پیغمبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳ .

حدیث۵۰۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَقْرَبُکُمْ غَدا مِنّی فِی الْمَوْقِفِ اَصْدَقُکُمْ لِلْحَدیثِ وَ اَدّاکُمْ لِلاَمانَهِٔ وَ اَوفاکُمْ بِالْعَهْدِ وَ اَحْسَنُکُمْ خُلْقا وَ اَقْرَبُکُمْ مِنَ النّاسِ؛ نزدیک‌ترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاق‌ترین و نزدیک‌ترین شما به مردم است. امالی طوسی، ص ۲۲۹ .

حدیث۵۰۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَوصانی رَبّی بِسَبعٍ: اَوصانی بِالْاِخلاصِ فِی السِّرِّ وَ الْعَلانیَهِٔ وَ اَن اَعْفُوَ عَمَّن ظَلَمَنی و اُعْطِیَ مَن حَرَمَنی و اَصِلَ مَنْ قَطَعَنی و اَن یَکونَ صَمْتی فِکْرا وَ نَظَری عِبَرا؛ پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : پروردگارم هفت چیز را به من سفارش فرمود: اخلاص در نهان و آشکار، گذشت از کسی که به من ظلم نموده، بخشش به کسی که مرا محروم کرده، رابطه با کسی که با من قطع رابطه کرده، و سکوتم همراه با تفکّر و نگاهم برای عبرت باشد. کنزالفوائد، ص ۱۸۴ .

حدیث۵۰۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنّا اُمِرْنا مَعاشِرَ الاَنْبیاءِ بِمُداراهِٔ النّاسِ، کَما اُمِرْنا بِاِقامَهِٔ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده‌ایم. امالی طوسی، ص ۵۲۱.

حدیث۵۰۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : آیا شما را از شبیه‌ترینتان به خودم با خبر نسازم؟ گفتند: آری ای رسول خدا! فرمودند: هر کس خوش اخلاق‌تر، نرم‌خوتر، به خویشانش نیکوکارتر، نسبت به برادران دینی‌اش دوست‌دارتر، بر حق شکیباتر، خشم را فروخورنده‌تر و با گذشت‌تر و در خرسندی و خشم با انصاف تر باشد. کافی، ج ۲، ص ۲۴۰، ح ۳۵ .

حدیث۵۰۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ صَدَقَ لِسانُهُ زَکی عَمَلُهُ و مَن حَسُنَت نِیَّتُهُ زیدَ فی رِزقِهِ و مَن حَسُنَ بِرُّهُ بِأَهْلِ بَیْتِهِ مُدَّ لَهُ فی عُمُرِهِ؛ هر کس راستگو باشد، عملش پاکیزه می‌شود و رشد می‌کند؛ هر کس نیتش خوب باشد روزیش زیاد می‌شود و هر کس به شایستگی در حق خانواده‌اش نیکی کند، عمرش طولانی می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۱۰۵، ح ۱۱.

حدیث۵۰۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اَرْبَعٌ تَزیدُ الرِّزْقَ: حُسْنُ الْخُلْقِ وَ حُسْنُ الْجِوارِ وَ کَفُّ الْاَذی وَ قِلَّهُٔ الضَّجْرِ؛ چهار چیز روزی را زیاد می کند: خوش اخلاقی، خوش‌رفتاری با همسایه، اذیت نکردن و کم کردن بی‌تابی. معدن الجواهر، ص ۳۹.

حدیث۵۰۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ تَوَکَّلَ عَلَی اللَّهِ کَفاهُ مُؤْنَتَهُ وَ رِزْقَهُ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبُ؛ هر کس به خدا توکّل کند، خداوند هزینه زندگی‌اش را کفایت کند و از جایی که گمان نمی‌برد، به او روزی می‌دهد. کنزالعمال، ح ۵۶۹۳ .

حدیث۵۰۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند: اَلْبِرُّ یَزیدُ فِی الرِّزْقِ؛ نیکوکاری روزی را زیاد می کند. کتاب الزهد، ص ۳۳ .

حدیث۵۱۰

مـام علی علیه السـلام : تقواپیشـگان، نشانه‌هایی دارنـد که با آنها شـناخته می‌شونـد: راسـتگویی، امانتـداری، وفای به عهـد، کم فخر فروشـی، کم بخـل ورزیـدن، صـله رحِم، رحْم به ضـعیفان، کم موافقت کردن بـا زنان، به همه نیکی کردن، خوش‌اخلاقی، بردباری بسیار و پیروی از علم نزدیک کننده به خداوند. و آنان طوبی و سرانجام نیک دارند. طوبی درختی است که ریشه آن در خانه پیامبر خداصلی الله علیه وآله است . خصال، ص ۴۸۳، ح ۵۶

حدیث۵۱۱

امـام علی علیه السـلام : اِنَّ الْاَتْقیاءَ کُلُّ سَـخیٍّ مُتَعَفِّفٍ مُحْسِنٍ؛ همه تقوا پیشـگان سـخاوتمند، پاکـدامن و نیکوکارنـد. غررالحکم، ح ۳۴۰۱.

حدیث۵۱۲

امام علی علیه السـلام : اَلْمُتَّقونَ فیها (فِی الدُّنیا) هُمْ اَهْلُ الْفَضائِلِ مَنْطِقُهُمُ الصَّوابُ وَ مَلْبَسُـهُمُ الاِقْتِصادُ وَ مَشْیُهُمُ التَّواضُعُ؛ تقواپیشگان، در دنیا اهل فضایلند، گفتارشان راست و درست، روششان میانه‌روی و رفتارشان متواضعانه است. نهج البلاغه، از خطبه ۱۸۴ .

حدیث۵۱۳

امام علی علیه السـلام : اَلتَّقْوی ظاهِرُهُ شَرَفُ الـدُّنْیا وَ باطِنُهُ شَـرَفُ الْآخِرَةِ ؛ تقوا، ظاهرش شـرافت دنیا و باطنش شـرافت آخرت است. غررالحکم، ح ۱۹۹۰ .

حدیث۵۱۴

امـام صـادق علیه‌السـلام می فرماینـد : ثَلاثٌ مَنْ اَتَی اللّه بِواحِدَةٍ مِنْهُنَّ اَوْجَبَ اللّه لَهُ الْجَنَّةَ: اَلْاِنْفـاقُ مِنْ اِقْتـارٍ وَ الْبِشْـرُ لِجَمیعِ الْعالَمِ وَ الْاِنْصـافُ مِنْ نَفْسِهِ؛ هر کس یکی از ایـن کارهـا را بـه درگـاه خـدا بـبرد، خداونـد بهشت را برای او واجب می گردانـد: انفـاق در تنگدستی، گشاده‌رویی با همگان و رفتار منصفانه. کافی، ج ۲، ص ۱۰۳، ح ۲.

حدیث۵۱۵

حضـرت رسوا اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: سادَةُ النّاسِ فِی الدُّنْیا الأسْخِیاء، سادَةُ النّاسِ فِی الاخِرَهِ الْاَتْقِیاء؛ سرور و سید مردم در دنیا افراد سخاوتمند خواهند بود، و سید و سرور انسان‌ها در قیامت پرهیزکاران هستند. بحارالأنوار: ج ۶۸، ص ۳۵۰، ح ۱

حدیث۵۱۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ وَالبِرَّ لَیُهَوِّنانِ الحِسابَ وَیَعْصِمانِ مِنَ الذُّنوبِ؛ صله رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱ .

حدیث۵۱۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الْاَرحامِ تُزَکّی الْاَعمالَ وَتُنْمی الْاَموالَ وَ تَدْفَعُ الْبَلوی وَتُیَسِّرَ الْحِسابَ وَتُنْسِیُٔ فِی الْاَجَلِ؛ صله رحم، اعمال را پاکیزه، اموال را بسیار، بلا را برطرف و حساب (قیامت) را آسان می کند و مرگ را به تأخیر می‌اندازد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۳ .

حدیث۵۱۸

امام علی علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدْفَعُ النِّقَمَ؛ صله رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی‌ها را از بین می‌برد. غررالحکم، ح ۵۸۳۶.

حدیث۵۱۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : ما عَمِلَ ابْنُ آدَمَ شَیْئاً اَفْضَلَ مِنَ الصَّلاةِ وَ صَلاحِ ذاتِ الْبَیْنِ وَ خُلْقٍ حَسَنٍ ؛ انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است. نهج الفصاحه، ح ۲۶۵۱ .

حدیث۵۲۰

امام علی علیه السلام : اَلْعَدلُ اَفْضَلُ مِنَ الشَّجاعَةِ لِاَنَّ النّاسَ لَو اسْتَعْمَلُوا الْعَدْلَ عُموما فی جَمیعِهِمْ لَاسْتَغْنَوْا عَنِ الشَّجاعَةِ؛ عدالت بهتر از شجاعت است، زیرا اگر مردم همگی عدالت را درباره یکدیگر به‌کار گیرند، از شجاعت بی‌نیاز می‌شوند. شرح‌نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید،ج ۲۰،ص۳۳۳،ح۸۱۶ .

حدیث۵۲۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ النّاسِ مَنْ اذا اُعْطِیَ شَکَرَ وَ اِذَا ابْتُلِیَ صَبَرَ وَ اذا ظُلِمَ غَفَرَ؛ بهترین مردم کسی است که چون چیزی به او داده شود شکر کند و چنانچه گرفتار شود صبر نماید و اگر به او ظلم شود درگذرد. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۳، ح ۵۰۲۰.

حدیث۵۲۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ النّاسِ مَنْ کافی عَلَی الْقَبیحِ بِالْجَمیلِ؛ بهترین مردم کسی است که در برابر بدی، خوبی نماید. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۸، ح ۵۷۵۰.

حدیث۵۲۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ هذِهِ الْاُمَّةِ النَّمَطُ الْاَوْسَطُ؛ بهترین این امت، میانه‌روها هستند. بحارالأنوار، ج ۴، ص ۴۱، ح ۱۸.

حدیث ۵۲۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَيْرُ اَهْلِ الدُّنْيا وَ اَهْلِ الْآخِرَةِ اَخْلاقا مَنْ يَعْفوعَمَّنْ ظَلَمَهُ وَمَنْ يُعْطى مَنْ حَرَمَهُ وَمَنْ يَصِلُ مَنْ قَطَعَهُ مِنْ ذَوى اَرْحـامِهِ وَ اَهْلِ وِلايَتِهِ؛ بهترین اهل دنیا و آخرت از نظر اخلاق کسـی است که اگر کسـی به او سـتم کرده، عفوش نمایـد و به کسـی که محرومش نمـوده عطـا کنـد و بـا خویشاونـدان و دوسـتانش که بـا وی قطع رابطه کرده‌انـد، رابطه برقرار کنـد. مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۱۰، ح ۱۰۰۵۲.

حدیث ۵۲۵

پیامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنَّ فِي الرِّفْقِ الزِّيادَةَ وَ الْبَرَكَةَ وَ مَنْ يُحْرَمِ الرِّفْقُ يُحْرَمِ الْخَيْرَ؛ در مـدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۹، ح ۷.)

حدیث ۵۲۶

امام صادق علیه‌السـلام : ما مِنْ عَبْدٍ كَظَمَ غَيْظا اِلاّ زادَهُ اللّه عَزَّوَجَلَّ عِزّا فِى الدُّنْيا وَالآخِرَةِ؛ هیچ بنده‌ای نیست که خشمی را فرو خورد مگر آنکه خداوند عزوجل در دنیا و آخرت بر عزت او بیفزاید. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۱۰ .

حدیث ۵۲۷

رسـول اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرمایـند: مَنْ كَفَّ غَضَبَهُ كَفَّ اللّه عَنْهُ عَذابَهُ؛ هر کس خشم خود را نگه دارد خـداوند عذابش را از او باز می‌دارد. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۶۳، ح۷ .

حدیث ۵۲۸

رسول اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرمایند: مَنْ كَظَمَ غَيْظا وَهُوَ قادِرٌ عَلى اَنْ يُنْفِذَهُ مَلأَهُ اللّه أَمْنا وَايمانا؛ هر کس در حالی که می‌تواند خشم خود را عملی کند، آن را فرو برد، خداوند او را سرشار از آرامش و ایمان می کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۸.

حدیث ۵۲۹

رسول اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد: ما تَجَرَّعَ عَبـدٌ جُرعَـةً اَفضَلَ عِنْدَ اللّهِ مِنْ جُرعَةِ غَيْظٍ كَظَمَها اِبتِغاءَ وَجهِ اللّهِ؛ انسان هیچ جرعه‌ای ننوشید که نزد خدا از جرعه خشمی که برای رضای خدا فرو خورد بهتر باشد. میزان الحکمهٔ ج ۹ ، ص ۴۳۳۴.

حدیث ۵۳۰

رسول اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرمایند: اَلا اِنَّ خَيرَ الرِّجالِ مَن كانَ بَطىءَ الغَضَبِ سَريعَ الرِّضا؛ بدانید که بهترین انسان‌ها کسانی هستند که دیر به خشم آیند و زود راضی شوند. میزان الحکمهٔ ج ۴ ، ص ۱۶۱۰.

حدیث ۵۳۱

امـام بـاقر علیه السـلام می فرماینـد: اَلْحِلْمُ لِبـاسُ الْعـالِمِ فَلا تَعْرَيَنَّ مِنْهُ؛ بردبـاری لباس عالم است، پس تو خود را از آن عریان مـدار.

کافی، ج ۸، ص ۵۵.

حدیث۵۳۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ نورٌ جَوهَرُهُ الْعَقْلُ؛ بردباری نوری است که جوهره آن عقل است. غررالحکم، ج ۱، ص ۳۱۱، ح ۱۱۸۵.

حدیث۵۳۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَوَّلُ عِوَضِ الْحَلیمِ مِنْ حِلْمِهِ اَنَّ النّاسَ اَنْصارُهُ عَلَی الْجاهِلِ؛ اول نتیجه‌ای که شخص بردبار از بردباریش می گیرد، پشتیبانی مردم از او در برابر نادان است. وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۲۱۲.

حدیث۵۳۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: اذا اَحَبَّ اللّه عَبْدا زَیَّنَهُ بِالسَّکینَةِ وَالْحِلْمِ؛ هر گاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد او را با آرامش و بردباری آراسته می گرداند. غررالحکم، ج ۳، ص ۱۶۱، ح ۴۰۹۹.

حدیث۵۳۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ وَالْاَناةُ تَوأَمانِ، یُنْتِجُهُما عَلُوُّ الْهِمَّةِ؛ بردباری و وقار دو همزادند که همّت عالی آنها را به وجود می آورد. نهج البلاغه، حکمت ۴۶۰.

حدیث۵۳۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: مِنْ عَلامَةِ اَحَدِهِمْ (الْمُتَقینَ) اَنَّکَ تَری لَهُ قُوَّةً فی دینٍ... وَحِرْصا فی عِلْمٍ وَعِلْما فی حِلْمٍ؛ از نشانه‌های پرهیزکاران این است که می‌بینی در دین نیرومند... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳.

حدیث۵۳۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: ثَلاثٌ مِنْ مَکارِمِ الْاَخْلاقِ فِی الدُّنْیا وَالآخِرَةِ اَنْ تَعْفُوَ عَمَّنْ ظَلَمَکَ وَتَصِلَ مَنْ قَطَعَکَ وَ تَحْلُمَ عَمَّنْ جَهِلَ عَلَیْکَ؛ سه چیز در دنیا و آخرت از مکارم اخلاق است: از کسی که به تو ظلم کرده درگذری، با کسی که با تو قطع رابطه کرده، رابطه برقرار کنی و با کسی که با تو سبکسری می کند بردباری نمایی. نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۸.

حدیث۵۳۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: فَأَمَّا الْحِلْمُ فَمِنْهُ رُکوبُ الْجَمیلِ، وَصُحْبَةُ الأَبْرارِ وَرَفْعٌ مِنَ الضَّعَةِ وَرَفْعٌ مِنْ الْخَساسَةِ وَتَشَهِّی الْخَیْرِ وَتَقَرُّبُ صاحِبِهِ مِنْ مَعالِی الدَّرَجاتِ وَالْعَفْوُ وَالْمَهَلُ وَالْمَعْروفُ وَالصَّمْتُ فَهذا ما یَتَشَعَّبُ لِلْعاقِلِ بِحِلْمِهِ؛ رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: حاصل بردباری: آراسته شدن به خوبیها، همنشینی با نیکان، ارجمند شدن، عزیز گشتن، رغبت به نیکی، نزدیک شدن بردبار به درجات عالی، گذشت، آرامش و تأنی، احسان و خاموشی. اینها ثمره بردباری عاقل است. تحف

العقول، ص۱۶ .

حدیث۵۳۹

امام کاظم علیه السلام : وَاللّهِ ما اُعْطِیَ مُوْمِنٌ قَطَّ خَیْرَ الدُّنْیا وَالْآخِرَةِ، اِلاّ بِحُسْنِ ظَنِّهِ بِاللّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ رَجائِهِ لَهُ وَ حُسْنِ خُلْقِهِ وَالْکَفِّ عَنِ اغْتیابِ الْمُؤمِنینَ؛ به خدا قسم خیر دنیا و آخرت را به مؤمنی ندهند مگر به سبب حسن ظن و امیدواری او به خدا و خوش اخلاقی اش و خودداری از غیبت مؤمنان. بحارالأنوار، ج ۶، ص ۲۸، ح۲۹ .

حدیث۵۴۰

امام علی علیه السلام : مَنْ تَوکَّلَ عَلَی اللّهِ ذَلَّتْ لَهُ الصِّعابُ وَتَسَهَّلَتْ عَلَیْهِ الأْسْبابُ؛ هر کس به خدا توکل کند، دشواری‌ها برای او آسان می‌شود و اسباب برایش فراهم می گردد. غررالحکم، ح ۹۰۲۸.

حدیث۵۴۱

امام علی علیه السلام : اِنَّ اَهْنَأَ النّاسِ عَیْشا مَنْ کانَ بِما قَسَمَ اللّه‌لَهُ راضیا؛ هر کس به آنچه خداوند به او داده است راضی باشد، راحت‌ترین زندگی را دارد. غررالحکم، ح ۳۳۹۷.

حدیث۵۴۲

امام باقر علیه السلام : اِنَّ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ یَقی بِالتَّقْوی عَنِ الْعَبْدِ ما عَزُبَ عَنْهُ عَقْلُهُ وَیُجَلّی بِالتَّقوی عَنْهُ عَماهُ وَجَهْلَهُ؛ خداوند به وسیله تقوا بنده را حفظ می کند از آنچه که عقلش به آن نمی‌رسد و کور دلی و نادانی او را بر طرف می‌سازد. کافی، ج ۸ ، ص ۵۲، ح ۱۶ .

حدیث۵۴۳

امام علی علیه السلام : لَوْ اَنَّ السَّماواتِ وَالاْرْضَ کانَتا عَلی عَبْدٍ رَتْقا ثُمَّ اتَّقَی اللّه‌لَجَعَلَ اللّه‌لَهُ مِنْها مَخْرَجا وَرَزَقَهُ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبُ؛ اگر آسمان‌ها و زمین، راه را بر بنده‌ای ببندند و او تقوای الهی پیشه کند، خداوند حتما راه گشایشی برای او فراهم خواهد کرد و از جایی که گمان ندارد روزی‌اش خواهد داد. غررالحکم، ح۷۵۹۹.

حدیث۵۴۴

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَیْسَ مِنْ عَبْدٍ یَظُنُّ بِاللّهِ خَیْرا إلاّ کانَ عِنْدَ ظَنِّهِ بِهِ؛ بنده‌ای نیست که به خداوند خوش گمان باشد مگر آن که خداوند نیز طبق همان گمان با او رفتار کند. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۸۴، ح۴۲.

حدیث۵۴۵

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: الخیر کله صیانه الانسان نفسه؛ تمام خیر آن است که انسان، خویشتن دار باشد. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۵۴۶

امـام سـجاد(علیه السـلام) می فرماینـد: لایقـل عمل مع تقوی و کیف یقل ما یتحبل ؛ هیـچ عملی آنگاه که از پشـتوانه تقوا برخوردار باشد، اندك نخواهد بود. پس چگونه عملی که به درگاه خداوند مقبول افتاده است، اندك باشد؟ تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۵۴۷

امام سـجاد(علیه السـلام) می فرماینـد: من قنع بما قسم الله له فهو من اغنی الناس؛ کسـی که به آنچه خـدا برایش در نظر گرفته است، قانع باشد، او از بی نیازترین مردمان به شمار می آید. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۵۴۸

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: کسـی که توفیق توبه یـافت (و این عنـایت الهی به او شـد) از پـذیرفته شـدن آن محروم نگردد. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۵۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که توبه کند به سوی خدا بازگشته است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۵۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: میوه توبه ، بازیافت کردن تقصیرات نفس و جبران و تدارک آن است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۵۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توبه رحمت حق را به زمین نازل گرداند. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۵۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تأنّی داشته باشد شایسته آن است که به هدف خویش برسد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۵۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنّی در کار دور اندیشی است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۵۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنّی در کار پشت گرمی آورد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۵۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنّی در کار، آن را از سستی و بی پایگی ایمن سازد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۵۵۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با تأنّی مطلب ها آسان گردد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۵۵۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با تأنّی اسباب کار فراهم و آسان گردد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۵۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به عقب انداختن کیفر نشانه کمال حلم و بردباری است. (غررالحکم ، باب تأخیر)

حدیث۵۵۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بزرگواری کامل نگردد جز به پاکدامنی و ایثار. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از نیکوترین احسانها ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از برترین انتخابها آن است که آدمی خود را به زیور ایثار بیاراید. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در مال خود بر تو ایثار کند تو را بر خویش برگزیده (و شایسته نام ایثارگری است). (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیگری را بر خود مقدّم دارد شایسته نام فضیلت و برتری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیگران را بر خود برگزیند به کمال جوانمردی رسیده است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای بزرگواری انسان ایثار بس است (و برای رسیدن به بزرگی کافی است که خوی ایثار در آدمی پدید آید). (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در هنگام ایثار دیگران بر خویشتن گوهر مردمان بزرگوار آشکار گردد. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بهترین صفات انسانی ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برترین جود و بخشش ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار شیوه نیکان و خلق و خوی برگزیدگان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار بهترین نیکوکاری ها و والاترین مرتبه های ایمان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین مرتبه های بزرگواری و بالاترین خلق و خوی انسانی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار برترین عبادت و بزرگترین آقایی است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار شریف‌ترین بزرگواری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار نهایت نیکوکاری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ایثار خوی نیکان است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: (برگزیدن دیگران بر خود) فضیلت و برتری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۵۷۷

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: با انصاف ، دوستان و نزدیکان فراوان دارد. (شرح غررالحکم ، ج ۲، ص ۵۴۳)

حدیث۵۷۸

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: بدانید که هر کس با مردم به انصاف رفتار کند، خداوند جز بر عزّت او نیفزاید. (کافی ، ج ۲، ص ۱۴۴)

حدیث۵۷۹

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: انصاف خصلت بزرگان است . (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۵۲)

حدیث۵۸۰

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: بالاترین شرافتها خود داری از تبذیر و اسراف است. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۵۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : زیوری همچون ادب نیست. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب نیکو، زشتی نسب را بپوشاند. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب نیکو، برترین نسبها و شریف‌ترین وسیله هاست. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : سه خصلت است که بر آنها چیزی فزونی نیابد: ادب نیکو، دوری گزیدن از تهمت، خودداری از انجام محرّمات الهی. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : میوه ادب، نیکویی خلق است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب کمال مرد است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب بهترین خوی و خصلت است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادبها جامه هایی تازه و نو است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۵۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : بهترین خُلق ها آن است که از ستیزه جویی دورتر باشد. (شرح غررالحکم ، ج ۳، ص ۴۲۵)

حدیث۵۹۰

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند : خوش خلقی محبّت به جای می گذارد و به مودّت تحکیم می بخشد. (شرح غررالحکم ، ج ۳، ص ۴۱۸)

حدیث۵۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خوشرویی ، سرآغاز بخشش است. شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۶۷

حدیث۵۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خوشرویی به دوستان اُنس بیشتری می دهد. شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۹۱

حدیث۵۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خوشرویی احسانی است بی هزینه. شرح غررالحکم ، ج ۱، ص۳۸۸

حدیث۵۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : گشاده رویی خصلت آزاد مرد است. شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۲۷

حدیث۵۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خوشرویی ، آتش دشمنی را خاموش می کند. (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۵۰)

حدیث۵۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : گرامی ترین حسب و اصالت خانوادگی ، خوش خُلقی است. نهج البلاغه

حدیث۵۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خوش خوئی بهترین همدم است . (تحف العقول ، ص ۲۱۹)

حدیث۵۹۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اخلاق خوب از اعمال بهشت است. (نهج الفصاحه ، ۲۷۳۹)

حدیث۵۹۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر کس از شما خوش خلق تر است ، پیش من محبوب تر است. (نهج الفصاحه ، ۹۰۷)

حدیث۶۰۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بهترین شما کسانی هستند که اخلاقشان بهتر است و با مردم سازگارند و کسان را با یکدیگر سازگاری دهند. (نهج الفصاحه ، ۱۴۷۲)

حدیث۶۰۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خوش اخلاقی گناه را محو می کند ، چنانکه آفتاب یخ را آب می کند. (نهج الفصاحه ، ۸۴۵)

حدیث۶۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : دوراندیشی سرمایه است . (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۲)

حدیث۶۰۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : مومن باید هشت صفت داشته باشد : وقار در حوادث سخت و صبر به هنگام بلیّه و شکر به هنگام گشایش و قناعت به روزای که خدای والا داده است , به دشمنان ستم نکند و مزاحم دوستان نشود , تنش به رنج باشد و مردم از او در آسایش باشند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۲۲۰)

حدیث۶۰۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هر که آسانگیر و نرم و ملایم باشد خدا او را به جهنم حرام کند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۹۱۱)

حدیث۶۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از نشانه های خیر و خوبی، خود داری کردن از آزار دیگران است. غررالحکم ، باب آزار

حدیث۶۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که از آزار دیگران خودداری کند هیچ کس با او دشمنی نکند. غررالحکم ، باب آزار

حدیث۶۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برترین شرافتها خودداری از آزار دیگران و بذل احسان به آنهاست. غررالحکم ، باب آزار

حدیث۶۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن که بخشش اموال بر او سهل باشد، امیدها به او رو کنند. (شرح غررالحکم ، ج ۵، ص ۲۲۹)

حدیث۶۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زهدی همچون خویشتن داری از حرام نیست. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۶۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از بهترین مکارم اخلاق اجتناب از محرمات الهی است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۶۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سه چیز است که نجات و رستگاری در آنهاست : ملازمت با حق ، دوری کردن از باطل ، و بر نشستن بر مرکب تلاش و کوشش. غررالحکم ، باب حق

حدیث۶۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن نیست مگر بردبار و مهربان. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: راهنمایی شود بر بردباری مرد به تحمل بسیارش، و بر جود و کرمش به انعام و نعمت بخشی بسیارش. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عزّتی برتر از حلم نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۵

بزرگواری و شرفی والاتر از بردباری نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: فضیلت و برتری ، همچون حلم نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پشتیبانی ، همچون بردباری و حلم نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حلم و بردباری برای علم و دانش وزیر خوبی است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از شریف ترین علم ها و دانش ها آراسته شدن آن به حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عقل آراسته نگردد تا آن گاه که حلم کمک کار و وزیرش گردد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: درخت علم و دانش به بار ننشیند ، تا آن گاه که حلم با او مقرون گردد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که خود را به بردباری وادار کند و یا جویای آن باشد ، بردبار شود. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که خود را به حلم و بردباری بیاراید سبکسری و خشم او فرو نشیند. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری برای وقار و سنگینی انسان بس است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کمال علم و دانش به بردباری است و کمال بردباری به بسیاری تحمّل و فرو بردن خشم است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وسیله وقار و سنگینی بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس علم و دانش حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری نیکو ، دلیل و نشانه علم بسیار است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زیبایی و جمال انسانی به حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با زیادی عقل بردباری و حلم فراوان گردد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به وسیله حلم ، یاران زیاد گردند. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خداوند بنده ای را دوست دارد او را به آرامش و بردباری بیاراید. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی بردبار کسی است که چون آزارش کنند صبر کند و چون ستمی به او رسد بیامرزد و بگذرد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری جز فرو بردن خشم و زمام خویش به دست گرفتن نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی بها و ارزشی که به تو می دهند به خاطر ادب تو است پس آن را به بردباری بیارای. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر در خشم ، انتقامجویی و تسلّای نفس است ، ولی در حلم و بردباری پاداش نیک نیکوکاران نهفته است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که برترین مردم کسی است که در هنگام قدرت (بر انتقام) بردباری کند و در هنگام ثروتمندی و غنا زهد ورزد و در هنگام داشتن نیرو و قوت به عدل و انصاف عمل کند. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری در هنگام خشم سخت ، ایمن سازد (انسان را) از خشم خدای جبّار. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آراسته ترین خصلت ها بردباری و پاکدامنی است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از خشم ، به وسیله بردباری خود را در پرده گیر و بپوشان و از پندار و گمان بیهوده نیز به وسیله فهم ، چشم پوشی کن. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، آتش خشم را خاموش سازد و تندی کردن ، آن را بر افروزد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، زیور علم و سبب مسالمت و سازش است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردبار کسی است که دشوار نیست بر او به کار بردن حلم و بردباری (و به خوبی می تواند آن را در جای خود به کار برد) غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، نوری است که گوهر آن عقل است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، نشانه کمال عقل است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، زیور علم و دانش است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری کن تا گرامی ات دارند. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین بردباری ها فرو بردن خشم و در اختیار گرفتن نفس در هنگام قدرت (بر تلافی و انتقام) است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیرومندترین مردمان کسی است که به وسیله بردباری بر خشم خویش فائق آید. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شجاع ترین مردم کسی است که با کمک حلم و بردباری ، بر جهل و نادانی غالب و پیروز آید. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که بهترین اخلاق مردان ، حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آشتی و مسالمت ، میوه حلم و بردباری است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، میوه علم و دانش است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، اساس ریاست و آقایی است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، سر آغاز فضیلت و برتری انسان است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردباری ، زیور خلق و خوی انسانی است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۶۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خصلتی ، همچون شرم و حیا نیست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از کمال مردانگی است که از خود شرم کنی. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که گفتارش با شرم و حیاء همراه باشد تباهی و نابودی در کار خود ندارد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم بسیار مرد ، نشانه و دلیل ایمان او است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم انسان از خویش میوه ایمان است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ریشه مردانگی حیاست و میوه آن هم پاکدامنی است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین شرم ها شرم از خدای سبحان است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که حیا و عفت از خلق و خو های ایمان است و به راستی این هر دو ، خصلت آزادگان و خوی نیکان است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین جامه ها و پوشش های دین ، شرم و حیاست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عاقل ترین مردم با حیاترین آنهاست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عفیف ترین شما با حیاترین شماست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم از خدای سبحان انسان را از عذاب دوزخ نگه دارد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سخاوت و حیا برترین خصلت ها هستند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایمان و حیا هر دو به یک ریسمان بسته و با یکدیگر هستند و از هم جدا نشوند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم ، از خداوند بسیاری از خطاها را محو کند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم ، انسان را از کار زشت باز دارد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم تمامی بزرگواری و بهترین خصلت هاست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا و شرم با عفت و پرهیزکاری همراه است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شرم و حیا خوی پسندیده ای است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا ، چشم پوشی کردن(از محرمات) است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا و شرم با محرومیت (ظاهری) همراه است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا ، کلید هر خیری است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا ، باز دارنده است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حیا و شرم ، زیباست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۶۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی بسیار، نشانه بخشندگی است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشادگی رو و به شکفتگی ، و عطا بخشی و نیکوکاری و بذل هدیه ، همه اینها وسیله ای است برای جلب دوستی و محبت مردمان. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وسیله محبت و دوستی خوشرویی است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی از نشانه های رستگاری است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی راهنمای کرامت نفس و بزرگواری تو است، و فروتنی و تواضعت خبر از شرافت

خوی تو می دهد. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی تو سر آغاز نیکوکاری و وعده ات سر آغاز عطا و بخشش تو است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با خوشرویی و گشاده رویی جایگاه بخشش (نزد خدای تعالی و مردم) نیکو شود. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشاده رویی منظری زیبا و شگفت آور است و خویی درخشنده است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی برای بذل احسان به دیگران وسیله بی خرجی است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۰

خوشرویی رفیقان را (با انسان) انس دهد. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شکفته رویی آتش دشمنی را خاموش کند. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشاده رویی (نوعی) احسان است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گشاده رویی شیوه آزادگان است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی سر آغاز نیکوکاری است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشرویی نیکوکاری است و ترش رویی گناه و آزار است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۶۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سه چیز است که محبت و دوستی مردم را در پی دارد : خوش خلقی ، خوش رفاقتی ، فروتنی. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۶۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شریف‌ترین خلق و خوی ، رعایت کردن دوستی است ، و بهترین همّت ها و تصمیم ها انجام وعده است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۶۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: وَ الصَّدَقَةُ دَوَاءٌ مُنْجِحٌ وَ أَعْمَالُ الْعِبَادِ فِی عَاجِلِهِمْ نُصْبُ أَعْیُنِهِمْ فِی آجَالِهِمْ؛ صدقه دادن دارویی ثمر بخش است ، و کردار بندگان در دنیا ، فردا در پیش روی آنان جلوه گر است. نهج البلاغه، حکمت ۷

حدیث۶۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خدای سبحان را پایگاه امیدش قرار دهد، خدای تعالی کار دین و دنیای او را کفایت کند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۷۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ جوانمردی مانند پاکدامنی از گناهان نیست. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث۷۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ پارسایی همچون پرهیز از گناهان نیست. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث۷۰۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُکُمْ مَنْ اَطابَ الْکَلامَ وَاَطْعَمَ الطَّعامَ وَ صَلّی بِاللَّیلِ وَالنّاسُ نیامٌ؛ بهترین شما کسی است که خوش‌زبان باشد، به دیگران طعام بدهد و هنگامی که مردم در خوابند نماز (شب) بخواند. عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۷۱.

حدیث۷۰۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اِنَّ مِنْ خَیْرِ رِجالِکُمُ التَّقِیُّ النَّقِیُّ السَّمِحُ الْکَفَّیْنِ النَّقیُّ الطَّرَفَیْنِ البَرُّ بِوالِدَیْهِ وَلا یُلْجِیءُ عِیالَهُ اِلی غَیْرِهِ؛ به درستی که از بهترین مردان شما کسی است که با تقوا، پاک، با سخاوت، حلال‌زاده، حلال‌خور، پاکدامن،

پرهیزگار از ناسزاگویی باشد و به پدر و مادر خود نیکی کند و خانواده خود را به پناه دیگری نفرستد. کافی، ج ۲، ص ۵۷، ح ۷.

حدیث۷۰۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ يُطفى نارَ الْغَضَبِ وَالْحِدَّةُ تُؤَجِّجُ إِحْراقَهُ؛ بردباری آتش خشم را فرو می‌نشاند و تندی، آن را شعله‌ورتر می کند. غررالحکم، ج ۲، ص ۱۲۳، ح ۲۰۶۳.

حدیث۷۰۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ سِراجُ اللّهِ... وَالْحِلْمُ يَدورُ عَلى خَمْسَةِ أَوْجُهٍ: أَنْ يَكونَ عَزيزا فَيَذِلَّ أَوْ يَكونَ صادِقا فَيُتَّهَمَ أَوْ يَدْعُوَ إِلَى الْحَقِّ فَيُسْتَخَفَّ بِهِ أَوْ أَنْ يُؤْذى بِلا جُرْمٍ أَوْ أَنْ يُطالِبَ بِالْحَقِّ وَيُخالِفوهُ فيهِ، فَإِنْ آتَيْتَ كُلًّا مِنْها حَقَّهُ فَقَدْ اَصَبْتَ... ؛ امام صادق علیه السلام می فرمایند: بردباری چراغ خداست... پنج چیز است که بردباری می‌طلبد: شخص عزیز باشد و خوار شود، راستگو باشد و نسبت ناروا داده شود، به حق دعوت کند و سبکش بشمارند، بی گناه باشد و اذیت شود، حق‌طلبی کند و با او مخالفت کنند. اگر در هر پنج مورد، به حق رفتار کنی، بردبار هستی... . بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۴۲۲، ح ۶۱.

حدیث۷۰۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : عائِدُ الْمَريضِ فى مَخْرَفَةِ الْجَنَّةِ، فَإِذا جَلَسَ عِنْدَهُ غَمَرَتْهُ الرَّحْمَةَ؛ عیادت کننده از بیمار، در نخلستان بهشت میوه می‌چیند و هرگاه نزد بیمار بنشیند، رحمت خدا او را فرا می گیرد. کنزالعمال، ح ۲۵۱۲۷.

حدیث۷۰۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ لا يَرْحَمِ النّاسَ لا يَرْحَمْهُ اللّه؛ هر کس به مردم رحم نکند، خداوند به او رحم نمی‌کند. نهج الفصاحه، ح ۲۸۹۹ .

حدیث۷۰۸

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اَلتَّواضُعُ دَرَجاتٌ: مِنْها أَنْ يَعْرِفَ الْمَرْءُ قَدْرَ نَفْسِهِ فَيُنْزِلَها مَنْزِلَتَها بِقَلْبٍ سَليمٍ، لايُحِبُّ أَنْ يَأْتِىَ إِلى أَحَدٍ إِلاّ مِثْلَ مايُؤْتى إِلَيْهِ، إِنْ رَأى سَيِّئَةً دَرَأَها بِالْحَسَنَةِ، كاظِمُ الْغَيْظِ عافٍ عَنِ النّاسِ، وَاللّه يُحِبُّ الْمُحْسِنينَ؛ تواضع درجاتی دارد: یکی از آنها این است که انسان اندازه خود را بشناسد و با طیب خاطر خود را در آن جایگاه قرار دهد، دوست داشته باشد با مردم همان‌گونه رفتار کند که انتظار دارد با او رفتار کنند، اگر بدی دید آن را با خوبی جواب دهد، خشم خود را فرو خورد و از مردم درگذرد، و خداوند نیکوکاران را دوست دارد. کافی، ج ۲، ص ۱۲۴، ح ۱۳.

حدیث۷۰۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : أَمَّا الحَياءُ فَيَتَشَعَّبُ مِنهُ اللِّينُ ، والرَّأفَةُ، والمُراقَبَةُ للّهِ فِى السِّرِّ والعَلانيَةِ ، والسَّلامَةُ، واجْتِنابُ الشَّرِّ، والبَشاشَةُ، والسَّماحَةُ ، والظَّفَرُ، وحُسْنُ الثَّناءِ عَلَى المَرءِ فِى النّاسِ، فَهذا ما أصابَ العاقِلَ بِالحَياءِ، فَطُوبى لِمَن قَبِلَ نَصيحَةَ اللّهِ وخافَ فَضيحَتَهُ؛ اما شاخه‌های حیا عبارتند از: نرمش، مهربانی، در نظر داشتن خدا در آشکار و نهان، سلامت، دوری از بدی، خوشرویی، گذشت، بخشندگی ، پیروزی و خوشنامی در میان مردم، اینها فوایدی است که خردمند از حیا می‌برد. خوشا به‌حال

کسی که نصیحت خدا را بپذیرد و از رسوایی خودش بترسد. تحف العقول، ص ۱۷.

حدیث۷۱۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلسَّخیُّ قَریبٌ مِنَ اللّهِ ، قَریبٌ مِنَ النّاسِ ، قَریبٌ مِنَ الجَنَّةِ؛ سخاوتمند به خدا، مردم و بهشت نزدیک است. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۳۰۸، ح ۳۷.

حدیث۷۱۱

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إنَّ أَوْلَی النّاسِ بِاللّهِ وَبِرَسولِهِ مَنْ بَدا بِالسَّلامِ؛ نزدیک‌ترین مردم به خدا و رسول او کسی است که آغازگر سلام باشد. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۱۲، ح ۵۰ .

حدیث۷۱۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: ثَلاثٌ مَنْ کُنَّ فیهِ فَقَدْ رُزِقَ خَیْرُ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ، هُنَّ الرِّضا بِالقَضاءِ وَ الصَّبْرُ عَلَی الْبَلاءِ وَ الشُّکْرُ فِی الرَّخاءِ؛ به راستی خیر دنیا و آخرت روزیِ کسی می گردد که از سه ویژگی برخوردار باشد: خشنودی به مقدرات، صبر در بلا و شکر در آسایش. غررالحکم، ح ۴۶۷۰.

حدیث۷۱۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : ما وُضِعَ الرِّفْقُ عَلی شَیْ ءٍ اِلّا زانَهُ وَ لا وُضِعَ الخُرْقُ عَلی شَیْ ءٍ اِلّا شانَهُ؛ فَمَنْ اُعْطیَ الرِّفْقَ اُعْطیَ خَیْرَ الدُّنیا وَ الْآخِرَةِ، وَ مَنْ حُرِمَهُ حُرِمَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ هر چیزی که با مدارا همراه شد، زیبا گردید و هر چیزی که با ناسازگاری همراه شد، زشت گردید. پس هر کس اهل مدارا شد، از خیر دنیا و آخرت برخوردار گردید و هر کس از مدارا محروم ماند، از خیر دنیا و آخرت بی بهره مانده است. بحارالأنوار، ج ۷۲، ص ۵۵، ح ۱۹ .

حدیث۷۱۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : خَصْلَتانِ مَنْ رَزَقَهُما قَدْ اُعْطیَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ مَنْ اذا ابْتُلیَ صَبَرَ وَ اذا اُعْطیَ شَکَرَ؛ دو خصلت است که به هر کس داده شد، خیر دنیا و آخرت به او داده شده است: هرگاه گرفتار شد صبر نماید و هرگاه به او عطا شد شکرگزاری کند. مجموعه ورام، ج ۲، ص ۲۴۷.

حدیث۷۱۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اِنَّ جَبْرَئیلَ الرُّوحَ الاَمینَ نَزَلَ عَلَیَّ مِنْ عِنْدِ رَبِّ الْعالَمینَ فَقالَ یا مُحَمَّدُ: عَلَیْکَ بِحُسْنِ الْخُلُقِ فَاِنَّ سُوءَ الْخُلُقِ یَذْهَبُ بِخَیْرِ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ أَلا وَ اِنَّ اَشْبَهَکُمْ بی اَحْسَنُکُمْ خُلُقا؛ رسول خدا فرمود: همانا جبرائیل روح الأمین از طرف پروردگار عالمیان بر من نازل شد و گفت ای محمد: تو را به خوش اخلاقی سفارش می‌کنم، به درستی که بد اخلاقی خیر دنیا و آخرت را از بین می‌برد، آگاه باش! به راستی که شبیه‌ترین شما به من، خوش اخلاق‌ترین شماست. امالی صدوق، ص ۳۴۴، ح ۴۱۵ .

حدیث۷۱۶

امام علی علیه السـلام می فرمایند: اَرْبَعٌ مَنْ اُعْطِیَهُنَّ فَقَدْ اُعْطیَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ: صِدْقُ حَدیثٍ وَ اَداءُ اَمانَةٍ وَ عِفَّةُ بَطْنٍ وَ حُسْنُ خُلُقٍ؛ چهـار چیز است که به هر کس داده شود خیر دنیا و آخرت به او داده شـده: راسـتگویی، امانتـداری، حلال خوری و خوش اخلاقی. غررالحکم، ح۲۱۴۲.

حدیث۷۱۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلا اَدُلُّکُمْ عَلی خَیْرِ اَخْلاقِ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؟ تَصِلُ مَنْ قَطَعَکَ وَ تُعْطی مَنْ حَرَمَکَ وَ تَعْفو عَمَّنْ ظَلَمَکَ؛ آیا شـما را به بهترین اخلاق دنیا و آخرت راهنمایی نکنم؟ رابطه با کسی است که با تو قطع رابطه کرده، بخشش به کسی که از تو دریغ نموده و عفو کسی که به تو ظلم کرده است. کافی، ج ۲، ص ۱۰۷ .

حدیث۷۱۸

امـام صـادق علیه السـلام می فرماینـد: مَنْ یَتَّقِ اللّه فَقَدْ اَحْرَزَ نَفْسَهُ مِنَ النّارِ بِاِذْنِ اللّهِ وَ اَصابَ الْخَیْرَ کُلَّهُ فِی الـدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ هر کس تقوای الهی پیشه کنـد، خود را به خواست خداونـد از آتش حفظ کرده و به همه خیر دنیا و آخرت دست یافته است. بحارالأنوار، ج ۲۴، ص ۲۸۶، ح ۱.

حدیث۷۱۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: ما اَعْطَی اللّه سُبْحانَهُ الْعَبْدَ شَیْئا مِنْ خَیْرِ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ اِلّا بِحُسْنِ خُلُقِهِ وَ حُسْنِ نیَّتِهِ؛ خداوند خیر دنیا و آخرت را جز به خاطر خوش اخلاقی و خوش نیتی به بنده نمی‌دهد. غررالحکم، ح ۹۶۷۰.

حدیث۷۲۰

پیـامبر اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : ثَلاثٌ مَنْ کُنَّ فیهِ جَمَعَ اللّه لَهُ خَیْرَ الـدُّنْیا وَ الآخِرَةِ: اَلرِّضا بِالقَضاءِ وَ الصَّبْرُ عِنْدَ الْبَلاءِ وَ الدُّعاءُ عِنْدَ الشِّدَّةِ وَ الرَّخاءِ؛ کسـی که سه خصـلت در او باشد، خداوند خیر دنیا و آخرت را برای او فراهم می‌کند: خشنودی به مقدرات، صبر در بلا و دعا در سختی و راحتی. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۱۵۶، ح ۷۱ .

حدیث۷۲۱

پیامبر اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : مَنْ اُعْطِیَ اَرْبَعَ خِصالٍ فِی الدُّنْیا فَقَدْ اُعْطِیَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ وَ فازَ بِحَظِّهِ مِنْهُما؛ وَرَعٌ یَعْصِمُهُ عَنْ مَحارِمِ اللّهِ وَ حُسْنُ خُلُقٍ یَعیشُ بِهِ فِی النّاسِ وَ حِلْمٌ یَدْفَعُ بِهِ جَهْلَ الْجاهِلِ وَزَوجَةٌ صالِحَةٌ تُعینُهُ عَلی اَمْرِ الـدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ به هر کس در دنیـا چهـار خصـلت داده شـود، خیر دنیـا و آخرت به او داده شـده و بهره خویش را از آن دو بر گرفته است: تقوایی که او را از حرام‌های خـدا باز دارد، اخلاق خوشـی که با آن در میان مردم زنـدگی کند، حلمی که با آن جهالت نادان را از خود دور سازد و زنی شایسته که در کار دنیا و آخرت او را یاری رساند. بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۴، ح ۱۰۶.

حدیث۷۲۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: یَکْتَسِبُ الصّادِقُ بِصِدْقِهِ ثَلاثا: حُسْنَ الثِّقَةِ بِهِ، وَالْمَحَبَّةَ لَهُ، وَالْمَهابَةَ عَنْهُ؛ راستگو با راستگویی خود، سه چیز را به دست می‌آورد: اعتماد، محبت و شکوه (در دلها). غررالحکم، ج ۶، ص ۴۸۰، ح ۱۱۰۳۸.

حدیث ۷۲۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: اذا اَحَبَّ اللّه‌عَبْدا اَلْهَمَهُ الصِّدْقَ؛ هرگاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد، راستگویی را به او الهام می‌نماید. غررالحکم، ج ۳، ص ۱۶۱، ح ۴۱۰۱.

حدیث ۷۲۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَا السَّیْفُ الصّارِمُ فی کَفِّ الشُّجاعِ بِاَعَزَّ لَهُ مِنَ الصِّدْقِ؛ شمشیر بُرّنده در دست شجاع برای او دشمن شکن‌تر از راستگویی نیست. شرح‌نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید، ج ۲۰، ص۲۹۶، ح۳۸۷.

حدیث ۷۲۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ تَحَرَّی الصِّدْقَ خَفَّتْ عَلَیهِ المُؤُنُ؛ هر کس صداقت و راستگویی پیشه کند، بار زندگی برای او سبک می‌شود. تحف العقول، ص ۹۱.

حدیث ۷۲۶

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ مَفاتیحِ الْاُمورِ الصِّدقُ وَ خَیْرُ خَواتیمِهَا الْوَفاءُ؛ بهترین شروع کارها صداقت و راستگویی و بهترین پایان آنها وفا است. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۶۱ .

حدیث ۷۲۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: یَبْلُغُ الصّادِقَ بِصِدْقِهِ ما یَبْلُغُهُ الْکاذِبَ بِاحْتیالِهِ؛ راستگو، با راستگویی خود به همان می‌رسد که دروغگو با حیله‌گری خود. غررالحکم، ج ۶، ص ۴۷۱، ح ۱۱۰۰۶.

حدیث ۷۲۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ صَدُقَ لِسانُهُ زَکی عَمَلُهُ؛ هر کس راستگو باشد عملش پاکیزه می‌شود و رشد می‌کند. کافی، ج ۲، ص ۱۰۵، ح ۱۱.

حدیث ۷۲۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إنَّ الصّادِقَ أَوَّلُ مَنْ یُصَدِّقُهُ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ یَعْلَمُ أَنَّهُ صادِقٌ وَتُصَدِّقُهُ نَفْسُهُ تَعْلَمُ أَنَّهُ صادِقٌ؛ راستگو را نخستین کسی که تصدیق می‌کند، خدای عزوجل است که می‌داند او راستگوست و نیز نفس او تصدیقش می‌کند که می‌داند راستگوست. کافی، ج ۲، ص ۱۰۴، ح۶.

حدیث ۷۳۰

امام صادق علیه السـلام می فرماینـد: إِنَّ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ لَمْ یَبْعَثْ نَبِیّا إِلاّ بِصِدْقِ الْحَدیثِ وَأَداءِ الأَمانَةِ إِلَی الْبَرِّ وَالْفاجِرِ؛ خدای عزوجل هیچ پیامبری را نفرستاد، مگر با راستگویی، و برگرداندن امانت به نیکوکار و یا بدکار. کافی، ج ۲، ص ۱۰۴، ح ۱.

حدیث۷۳۱

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّٰه یُحِبُّ الْعَدْلَ؛ خداوند عدالت را دوست دارد. محاسن، ج ۲، ص ۱۰۸.

حدیث۷۳۲

امام باقر علیه‌السـلام : اِنَّ اللّٰه یُحِبُّ اِطْعامَ الطَّعامِ وَ اِفشاءَ السَّلامِ؛ خداونـد غذا دادن و به همه سـلام کردن را دوست دارد. محاسن، ج ۲، ص ۱۴۳، ح ۱۳۷۱.

حدیث۷۳۳

امام علی علیه‌السلام : اِنَّ اللّٰه یُحِبُّ الْمُتَواضِعینَ؛ خداوند متواضعان را دوست دارد. تحف العقول، ص ۱۴۳.

حدیث۷۳۴

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم : اِنَّ اللّٰه یُحِبُّ الْفـالَ الحَسَنَ؛ خداونـد فـال نیـک زدن را دوست دارد. عوالی اللآلی، ج۱، ص ۲۹۱، ح۱۵۵.

حدیث۷۳۵

اِنَّ اللّٰه یُحِبُّ السَّهْلَ الطَّلیقَ؛ خداوند انسان آسان‌گیرِ گشاده‌رو را دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۷۴۸.

حدیث۷۳۶

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّٰه یُحِبُّ مِنْ عِبادِهِ الْغَیورَ؛ خداوند بندگان غیرتمند خود را دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۷۵۲.

حدیث۷۳۷

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّٰه یُحِبُّ اِغاثَةَ اللَّهْفانِ؛ خداوند فریاد رسیِ دلسوختگان و درماندگان را دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۷۵۶.

حدیث۷۳۸

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم : اِنَّ اللّٰه یُحِبُّ الرِّفْقَ وَ یُعینُ عَلَیْهِ؛ خداونـد مـدارا کردن را دوست دارد و بر آن یاری می‌دهـد. کافی، ج۲، ص ۱۲۰، ح ۱۲.

حدیث۷۳۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اِنَّما تَفْسیرُ حُسْنِ الْخُلْقِ: ما اَصابَ الدُّنْیا یَرْضی وَ اِنْ لَمْ یُصِبْهُ لَمْ یَسْخَطْ؛ تفسیر خوش اخلاقی این است که اگر دنیا به انسان رو کرد، راضی و خشنود باشد و اگر رو نکرد خشمگین و ناراحت نشود. کنزالعمّال، ح ۵۲۲۹

حدیث۷۴۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اَلْعَدْلُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْاُمَراءِ اَحْسَنُ، وَ السَّخاءُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْاَغْنیاءِ اَحْسَنُ، اَلْوَرَعُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْعُلَماءِ اَحْسَنُ، اَلصَّبْرُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الْفُقَراءِ اَحْسَنُ، اَلتَّوبَةُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی الشَّبابِ اَحْسَنُ، اَلْحَیاءُ حَسَنٌ وَلکِنْ فِی النِّساءِ اَحْسَنُ؛ عدالت نیکو است اما از دولتمردان نیکوتر، سخاوت نیکو است اما از ثروتمندان نیکوتر؛ تقوا نیکو است اما از علما نیکوتر؛ صبر نیکو است اما از فقرا نیکوتر، توبه نیکو است اما از جوانان نیکوتر و حیا نیکو است اما از زنان نیکوتر. نهج الفصاحه، ح ۲۰۰۶

حدیث۷۴۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: حُسْنُ الْخُلْقِ فی ثَلاثٍ: اِجْتِنابُ الْمَحارِمِ وَ طَلَبُ الْحَلالِ وَ التَّوَسُّعُ عَلَی الْعِیالِ؛ خوش اخلاقی در سه چیز است: دوری کردن از حرام، طلب حلال و فراهم آوردن آسایش و رفاه برای خانواده. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۳۹۴

حدیث۷۴۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِذا حَسُنَ الْخُلْقُ لَطُفَ النُّطْقُ؛ با اخلاق نیکو، گفتار نرم می‌شود. غررالحکم، ح ۴۰۵۲

حدیث۷۴۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: فی سَعَةِ الْاَخْلاقِ کُنوزُ الْاَرْزاقِ؛ گنج‌های روزی در وسعت اخلاق نهفته است. کافی، ج ۸، ص ۲۳

حدیث۷۴۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ لِاَهْلِ الْجَنَّةِ اَرْبَعَ عَلاماتٍ: وَجْهٌ مُنْبَسِطٌ وَ لِسانٌ لَطیفٌ وَ قَلْبٌ رَحیمٌ وَ یَدٌ مُعْطِیَةٌ؛ بهشتی‌ها چهار نشانه دارند: روی گشاده، زبان نرم، دل مهربان و دستِ دهنده. مجموعه ورام، ج ۲، ص ۹۱.

حدیث۷۴۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: ثَلاثٌ مَنْ لَمْ تَکُنْ فیهِ فَلَیْسَ مِنّی وَ لا مِنَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ. قیلَ: یا رَسولَ اللّهِ، وَ ما هُنَّ؟ قالَ: حِلْمٌ یَرُدُّ بِهِ جَهْلَ الْجاهِلِ وَ حُسْنُ خُلْقٍ یَعیشُ بِهِ فِی النّاسِ وَ وَرَعٌ یَحْجُزُهُ عَنْ مَعاصِی اللّهِ عَزَّوَجَلَّ؛ سه چیز است که هر کس نداشته باشد نه از من است و نه از خدای عزّوجلّ. عرض شد: ای رسول خدا! آنها کدامند؟ فرمودند: بردباری که به وسیله آن جهالت نادان را دفع کند، اخلاق خوش که با آن در میان مردم زندگی کند و پارسایی که او را از نافرمانی خدا باز دارد. خصال، ص ۱۴۵، ح ۱۷۲.

حدیث۷۴۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ اَحْسَنَ خُلْقَهُ اَحَبَّهُ الْاَخْیارُ وَ جانَبَهُ الفُجّارُ؛ انسان خوش اخلاق، از دوستی مردمان خوب برخوردار است و از تعرّض آدم‌های نابکار در امان است مستدرک الوسائل، ج ۸ ، ص ۴۴۹.

حدیث۷۴۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: ما اَصْعَبَ اِکْتِسابَ الْفَضائِلِ وَ اَیْسَرَ اِتْلافَها؛ فضائل اخلاقی و صفات پسندیده چه به‌سختی به دست می‌آیند و چه آسان از دست می‌روند. شرح‌نهج‌البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۵۹.

حدیث۷۴۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اَلا اُحَدِّثُکَ بِمَکارِمِ الْاَخْلاقِ؟ الصَّفْحُ عَنِ النّاسِ وَ مُواساةُ الرَّجُلِ اَخاهُ فی مالِهِ وَ ذِکْرُ اللّهِ کَثیرا؛ آیا به شما بگویم که مکارم اخلاق چیست؟ گذشت کردن از مردم، کمک مالی به برادر (دینی) خود و بسیار به یاد خدا بودن. معانی الأخبار، ص ۱۹۱، ح ۲.

حدیث۷۴۹

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ مِمّا یُزَیِّنُ الْاِسْلامَ الْاَخْلاقُ الْحَسَنَةُ فیما بَیْنَ النّاسِ؛ خوش اخلاقی در بین مردم، زینت اسلام است. مشکاة الأنوار، ص ۴۲۲.

حدیث۷۵۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ غَضَّ طَرْفَهُ اَراحَ قَلْبَهُ؛ هر کس چشم خود را [از نامحرم] فرو بندد، قلبش راحت می‌شود. غررالحکم، ح ۹۱۲۲ .

حدیث۷۵۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: وَ لَمْ یُخِفِ النّاسَ فَلَمْ یَخَفْهُمْ وَ لَمْ یُذْنِبْ اِلَیْهِمْ فَسَلِمَ مِنْهُمْ وَ سَخَتْ نَفْسُهُ عَنْ کُلِّ شَیءٍ ففازَ وَ اسْتَکْمَلَ الْفَضْلَ وَ اَبْصَرَ العافیَةَ فَاَمِنَ النَّدامَةَ؛ اِنَّ صاحِبَ الدّینِ فَکَّرَ فَعَلَتْهُ السَّکینَةُ وَ اسْتَکانَ فَتَواضَعَ وَ قَنِعَ فَاسْتَغْنی وَ رَضِیَ بِما اُعْطِیَ وَ انْفَرَدَ فَکُفِیَ الْاِخْوانَ وَ رَفَضَ الشَّهَواتِ فَصارَ حُرّا وَ خَلَعَ الدُّنْیا فَتَحامَی الشُّرورَ وَ اطَّرَحَ الْحَسَدَ فَظَهَرتِ الْمَحَبَّةُ آدم دین‌دار چون می‌اندیشد، آرامش بر جان او حاکم است. چون خضوع می کند متواضع است. چون قناعت می کند، بی‌نیاز است. به آنچه داده شده خشنود است. چون تنهایی را برگزیده از دوستان بی‌نیاز است. چون هوا و هوس را رها کرده آزاد است. چون دنیا را فرو گذارده از بدی‌ها و گزندهای آن در امان است. چون حسادت را دور افکنده محبتش آشکار است. امالی مفید، ص ۵۲، ح ۱۴ .

حدیث۷۵۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اَلْمُفَوِّضُ أَمْرَهُ إلَی اللّهِ فی راحَةِ الأَبَدِ وَالعَیْشِ الدّائِمِ الرَّغَدِ وَالْمُفَوِّضُ حَقّا هُوَ الْعالی عَنْ کُلِّ هِمَّةٍ دُونَ اللّهِ تَعالی؛ کسی که کارهای خود را به خدا بسپارد همواره از آسایش و خیر و برکت در زندگی برخوردار است و واگذارنده حقیقی کارها به خدا، کسی است که تمام همّتش تنها به سوی خدا باشد. مصباح الشریعه، ج ۱، ص ۱۷۵

حدیث۷۵۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: کَمالُ الْاَدَبِ وَالْمُروءَةِ سَبْعُ خِصالٍ : اَلْعَقلُ وَ الْحِلْمُ ، وَالصَّبْرُ ، وَالرِّفْقُ ، وَالصَّمْتُ ، وَحُسْنُ الْخُلْقِ وَ الْمُداراةُ؛ کمال ادب و مروت در هفت چیز است: عقل، بردباری، صبر، ملایمت، سکوت، خوش‌اخلاقی و مدارا. بحار الأنوار ، ج ۸۴ ، ص ۳۲۵

حدیث۷۵۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: تَحَرِّی الصِّدْقِ وَ تَجَنُّبُ الْکَذِبِ اَجْمَلُ شیمَةٍ وَ اَفْضَلُ اَدَبٍ؛ راستگو بودن و پرهیز نمودن از دروغ، زیباترین اخلاق و بهترین ادب است. کافی، ج ۸ ، ص ۱۵۰.

حدیث۷۵۵

پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَطْعِمُوا الْمَرأَةَ فی شَهْرِها الَّذی تَلِدُ فیهِ التَّمْرَ فَاِنَّ وَلَدَها یَکونُ حَلیما نَقیّا ؛ به زن، در ماهی که زایمان کرده ، خرما بدهید ، چرا که فرزند او بردبار و پاک می‌شود . مکارم الأخلاق ، ص ۱۶۹ .

حدیث۷۵۶

پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ اُلْهِمَ الصِّدْقَ فی کَلامِهِ وَ الاِْنْصافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بِرَّ والِدَیْهِ وَ وَصلَ رَحِمِهِ، اُنْسِیءَ لَهُ فی اَجَلُهُ وَ وُسِّعَ عَلَیْهِ فی رِزْقِهِ وَ مُتِّعَ بِعَقْلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَقْتَ مُساءَلَتِهِ ؛ پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صله رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می‌افتد، روزیش زیاد می گردد، از عقلش بهره‌مند می‌شود و هنگام سئوال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می گردد. اعلام الدین ، ص ۲۶۵

حدیث۷۵۷

پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَلتَّوبَةُ حَسَنٌ وَ لکِنْ فِی الشَّبابِ اَحْسَنُ ؛ توبه زیباست، ولی از جوان زیباتر . کنز العمّال ، ح ۴۳۵۴۲ .

حدیث۷۵۸

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: تواضع و فروتنی مراتبی دارد ، مرتبه‌ای از آن این است که انسان موقعیت‌خود را بشناسد و بیش از آنچه شایستگی آن را دارد از کسی متوقع نباشد و با مردم به گونه‌ای معاشرت و رفتار نماید که دوست دارد با او آن گونه رفتار شود و اگر کسی به او بدی نمود در مقابل خوبی کند ، خشم خود را فرو خورد و گذشت پیشه کند و اهل احسان و نیکی باشد . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۵)

حدیث۷۵۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: تواضع این است که به مردم دهی آنچه را می‌خواهی به تو دهند . (اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۸۹)

حدیث۷۶۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: توبه کار به منزله کسی است که گناهی نکرده است. (بحار الانوار ، ج ۶ ، ص ۲۱)

حدیث۷۶۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: احسان و اطعام به مردم ، و دادرسی از ستمدیده ، و رسیدگی به حاجتمندان‌از بالاترین صفات پسندیده است. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث۷۶۲

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: از نشانه‌های دین فهمی ، حلم و علم است ، و خاموشی دری از درهای حکمت‌است . خاموشی و سکوت ، دوستی آور و راهنمای هر کار خیری است . (تحف العقول ، ص ۴۶۹)

حدیث۷۶۳

امام علی علیه‌السلام می فرماید : وُصولُ الْمَرْءِ اِلی کُلِّ ما یَبْتَغیهِ مِنْ طیبِ عَیْشِهِ وَ اَمنِ سِرْبِهِ وَ سَعَةِ رِزْقِهِ بِحُسْنِ نیَّتِهِ وَ سَعَةِ خُلْقِهِ؛ انسان، با نیّت خوب و اخلاق خوب، به تمام آنچه در جستجوی آن است، از زندگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می‌یابد. غررالحکم، ح ۱۰۱۴۱ .

حدیث۷۶۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: حُسنُ النِّیَّةِ مِن سَلامَةِ الطَّویَّةِ؛ نیّت خوب، برخاسته از سلامت درون است. التوحید ص۶۳

حدیث۷۶۵

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: إنَّ القَصدَ یورِثُ الغِنی؛ میانه‌روی ، ثروتمندی می‌آورد. الکافی، ج ۴ ، ص ۵۳

حدیث۷۶۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن اَکثَرَ مِنَ الاِستِغفارِ جَعَلَ اللّه‌لَهُ مِن کُلِّ هَمٍّ فَرَجا وَمِن کُلِّ ضَیقٍ مَخرَجا وَرَزَقَهُ مِن حَیثُ لایَحتَسِبُ؛ هر کس بسیار استغفار کند خدا برای او از هر غمی گشایش، از هر تنگنایی رهایی و از جایی که انتظار ندارد روزی می‌دهد. نهج الفصاحه، ح ۲۹۴۱

حدیث۷۶۷

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِنَّ فِی الرِّفق الزّیادَةَ وَ البَرَکَةَ وَ مَن یُحرَم الرِّفقُ یُحرَمِ الخَیرَ؛ در مدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است. کافی، ج ۴، ص ۱۰، ح ۳

حدیث۷۶۸

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: مَن لَم یَرجُ النّاسَ فی شَیءٍ وَرَدَّ أَمرَهُ إِلَی اللّهِ عَزَّوَجَلَّ فی جَمیعِ اُمورِهِ استَجابَ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ لَهُ فی کُلِّ شَیءٍ؛ هر کس در هیچ کاری به مردم امید نبندد و همه کارهای خود را به خدای عزوجل واگذارد، خداوند هر خواسته‌ای که او داشته باشد اجابت کند. اصول کافی ج۲، ص۱۴۸

حدیث۷۶۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلتَّوَکُّلُ بَعدَ الکَیسِ مَوْعِظَةٌ؛ توکّل کردن (به خدا) بعد از به کار بردن عقل، خود موعظه است. کنزالعمال ج۳،ص۱۰۳

حدیث۷۷۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: إنَّ الغِنی وَالعِزَّ یَجولانِ فَإذا ظَفِرا بِمَوضِعِ التَّوَکُّلِ أوطنا؛ بی‌نیازی و عزّت به هر طرف می گردند و چون به جایگاه توکل دست یافتند در آنجا قرار می گیرند. اصول کافی ج ۲ ، ص۶۵

حدیث۷۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلتَّوَکُّلُ عَلَی اللّهِ نَجاةٌ مِنْ کُلِّ سوءٍ وَحِرْزٌ مِنْ کُلِّ عَدُوٍّ؛ توکل بر خداوند، مایه نجات از هر بدی و محفوظ بودن از هر دشمنی است. بحارالأنوار ج۷۸/ص۷۹

حدیث۷۷۲

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: مَنِ اقتَصَرَ عَلی بُلغَةِ الکَفافِ فَقَدِ انتَظَمَ الراحَةَ وَ تَبَوَّأَ خَفضَ الدَّعَةِ؛ هر کس به مقدار کفایت، قناعت کند، آسایش می‌یابد و برای خویش زمینه گشایش فراهم می کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۷۷

حدیث۷۷۳

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: اِنَّ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ یَقی بِالتَّقوی عَنِ العَبدِ ما عَزُبَ عَنهُ عَقلُهُ وَ یُجَلّی بِالتَّقوی عَنهُ عَماهُ وَ جَهلَهُ؛ خداوند عزوجل به وسیله تقوا، انسان را از آنچه عقلش به آن نمی‌رسد، حفظ می کند و کوردلی و نادانی را از او دور می‌نماید. کافی، ج ۸، ص ۵۲، ح ۱۶

حدیث۷۷۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اَلظَّنُّ الصَّوابُ مِن شیَمِ اُولِی الاَلباب؛ خوش گمانی، از اخلاق عاقلان است. غررالحکم، ح ۱۳۸۶

حدیث۷۷۵

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: اِنَّ صِلَةَ الرَّحِمِ وَالبِرَّ لَیُهَوِّنانِ الحِسابَ وَیَعصِمانِ مِنَ الذُّنوبِ؛ صله رحم و نیکی، حساب (قیامت) را آسان و از گناهان جلوگیری می کند. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱

حدیث۷۷۶

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: أَشرَفُ الخَلاَئِقِ اَلوَفَا بِالعَهد؛ شریفترین خصلتها وفای به عهد است. غررالحکم، ص ۲۵۱

حدیث۷۷۷

حضرت امیر المومنین، علی(علیه السلام) می فرمایند: تَحَرِّی الصِّدْقِ وَ تَجَنُّبُ الْکَذِبِ اَجْمَلُ شیمَةٍ وَ اَفْضَلُ اَدَب؛ راستگو بودن و پرهیز نمودن از دروغ، زیباترین اخلاق و بهترین ادب است. کافی، ج ۸ ، ص ۱۵۰، ح ۱۳۲

حدیث۷۷۸

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: اَدَّبتُ نَفسی فَما وَجَدتُ لَها بِغَیرِ تَقوَی الاِلهِ مِن اَدَبِ؛ به ادب و تربیت نفس خود پرداختم و برای‌آن ادبی بهتر از تقوای الهی در تمام حالاتش نیافتم. اعلام الدین، ص ۲۷۳

حدیث۷۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلحَیاءُ مِنَ اللَّهِ یَمحوُ کَثیراً مِنَ الخَطایا؛ شرم از خداوند ، بسیاری از گناهان را پاک می کند. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۱۵۴۸

حدیث۷۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَقرَبُکُم غَدا مِنّی فِی المَوقِفِ اَصدَقُکُم لِلحَدیثِ وَ اَدّاکُم لِلاَمانَةِ وَ اَوفاکُم باعَهدِ وَ اَحسَنُکُم خُلقا وَ اَقرَبُکُم مِنَ النّاس؛ نزدیک‌ترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاق‌ترین و نزدیک‌ترین شما به مردم است. امالی طوسی، ص ۲۲۹

حدیث۷۸۱

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: عَونُکَ لِلضَّعیفِ مِن أفضَلِ الصَّدَقَةِ؛ یاریِ تو به ناتوان ، از بهترینِ صدقه هاست. تحف العقول ، ص ۴۴۶

حدیث۷۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَحسَنُ الاَدابِ ما کَفَّکَ عَنِ المَحارِمِ بهترینِ ادب‌ها آن است که تو را از حرام‌ها باز دارد. معدن الجواهر، ص ۵۹

حدیث۷۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رَاسُ العَقلِ بَعدَ الایمانِ بِاللّهِ مُداراةُ النّاسِ فی غَیرِ تَرکِ حَقٍّ کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود تحف العقول، ص ۴۲

حدیث۷۸۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحزَمُ النّاسِ أكظَمُهُم لِلغَيظِ؛ دوراندیش ترین مردم کسی است که بیش از هر کس بر خشم خویش چیره آید. الأمالی ، صدوق ، ص ۲۸

حدیث۷۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وُصولُ الْمَرْءِ اِلی كُلِّ ما يَبْتَغيهِ مِنْ طيبِ عَيْشِهِ وَ اَمنِ سِرْبِهِ وَ سَعَةِ رِزْقِهِ بِحُسْنِ نيَّتِهِ وَ سَعَةِ خُلْقِهِ انسان، با نيّت خوب و اخلاق خوب، به تمام آنچه در جستجوی آن است، از زندگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می‌یابد.

حدیث۷۸۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إنَّ مِمّا يُزَيِّنُ الإسلامَ الأَخلاقُ الحَسَنَةُ فيما بَينَ النّاسِ؛ خوش اخلاقی در بین مردم زینت اسلام است. کنزالعمال جلد ۱۰ ، ص۱۴۳

حدیث۷۸۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: ما اَعْطَى اللّهُ سُبْحانَهُ الْعَبْدَ شَيْئا مِنْ خَيْرِ الدُّنْيا وَ الآخِرَةِ اِلاّ بِحُسْنِ خُلُقِهِ وَ حُسْنِ نيَّتِهِ خداوند خیر دنیا و آخرت را جز به خاطر خوش اخلاقی و خوش نیتی به بنده نمی‌دهد. غررالحکم، ح ۹۶۷۰

حدیث۷۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلصَّبْرُ فِی الْاُمورِ بِمَنْزِلَةِ الرَّأسِ مِنَ الْجَسَدِ، فَإذا فارَقَ الرَّأسُ الجَسَدَ فَسَدَ الْجَسَدُ وَ اِذا فارَقَ الصَّبْرُ الْاُمورَ فَسَدَتِ الاُمورُ نقش صبر در کارها همانند نقش سر در بدن است؛ همچنان که اگر سر از بدن جدا شود، بدن از بین می‌رود، صبر نیز هرگاه همراه کارها نباشد، کارها تباه می گردند. کافی، ج ۲، ص ۹۰، ح ۹

حدیث۷۸۹

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: خَيرُ مَفاتيحِ الأُمورِ الصِّدقُ وَ خَيرُ خَواتيمِهَا الوَفاءُ بهترین شروع کارها صداقت و راستگویی و بهترین پایان آنها وفا است. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۶۱

حدیث۷۹۰

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: ثَلاثَةٌ تُورِثُ المَحَبَّةَ : الدّينُ وَالتَّواضُعُ وَالبَذل؛ سه چیز است که محبّت می آورد : دین ، فروتنی و بخشش. تحف العقول، ص ۳۱۶

حدیث۷۹۱

امام حسن(علیه السلام) فرمودند: اَلتَّقوى بابُ كُلِّ تَوبَةٍ ورَأسُ كُلِّ حِكمَةٍ وشَرَفُ كُلِّ عَمَل؛ تقوا ، باب هر توبه و سرآمد هر حکمت ، و [مایه] شرافت هر کاری است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۰

حدیث۷۹۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلاِنصافُ راحَةٌ؛ انصاف، مایه آسایش است. (غررالحکم، ح ۱۶)

حدیث۷۹۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حَسُنَت خَلیقَـتُهُ طابَت عِشرَتُهُ؛ هر کس خوش اخلاق باشد، زندگی اش پاکیزه و گوارا می شود. (غررالحکم، ح ۸۱۵۳)

حدیث۷۹۴

حضـرت رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: مَن حُرِمَ الرِّفقَ فَقَـد حُرِمَ الخَیرَ کلَّهُ؛ هر کس از مـدارا بی بهره باشد، از همه خوبی ها بی بهره مانده است. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۵۷)

حدیث۷۹۵

مِن کفّاراتِ الذُّنوبِ العِظام: اِغاثَةُ المَلهوفِ وَ التَّنفیسُ عَنِ المَکروبِ؛ یاری رساندن به سـتمدیده فریاد خواه و شاد کردن غمناک، از کفّاره‌های گناهان بزرگ است. (نهج البلاغه حکمت ۲۴)

حدیث۷۹۶

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: اِنَّ فِی الرِّفقِ الزِّیادَةَ وَ البَرَکـةَ وَ مَن یحرَم الرِّفقُ یحرَمِ الخَیرَ ؛ در مـدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۹، ح ۷)

حدیث۷۹۷

امام علی(علیه السـلام) فرمودند: صِـلَةُ الرَّحِمِ تُدِرُّ النِّعَمَ وَ تَدفَعُ النِّقَمَ؛ صـله رحم، نعمت‌ها را فراوان می کند و سختی ها را از بین می برد. (غررالحکم، ح ۵۸۳۶)

حدیث۷۹۸

امـام بـاقر (علیه السـلام) فرمودنـد: إنَّ اللهَ یُحِبُّ الحَییَّ الحَلیمَ؛ همانـا خداونـد انسـان بـا حیـا و بردبار را دوست دارد. (جهاد با نفس، ح۲۵۹)

حدیث۷۹۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خَیرُ هذِهِ الاُمَّةِ النَّمَطُ الاَوسَطُ؛ بهترین این امت، میانه روها هستند. (بحارالأنوار، ج ۴، ص ۴۱، ح ۱۸)

حدیث۸۰۰

پیامبر اعظم(صـلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ثَلاثٌ مَن کنَّ فیهِ جَمَعَ اللّه‌لَهُ خَیرَ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ: اَلرِّضا بِالقَضاءِ وَ الصَّبرُ عِندَ البَلاءِ

وَ الـدُّعاءُ عِنـدَ الشِّدَّةِ وَ الرَّخاءِ؛ کسـی که سه خصـلت در او باشـد، خداوند خیر دنیا و آخرت را برای او فراهم می کند: خشـنودی به مقدرات، صبر در بلا و دعا در سختی و راحتی. (بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۱۵۶، ح ۷۱)

حدیث۸۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ما عَمِلَ ابنُ آدَمَ شَیئاً اَفضَلَ مِنَ الصَّلاةِ وَ صَلاحِ ذاتِ البَینِ وَ خُلق حَسَن؛ انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است. (نهج الفصاحه، ح ۲۶۵۱)

حدیث۸۰۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودنـد: اِنَّ مِمّا یزَینُ الاِسـلامَ الاَخلاقُ الحَسَـنَةُ فیما بَینَ النّاس؛ خوش اخلاقی در بین مردم، زینت اسـلام است. (مشکاة الأنوار، ص ۴۲۲)

حدیث۸۰۳

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اذا رَأَیتَ مِن أَخیک ثَلاثَ خِصالٍ فَارجُهُ: اَلحَیاءُ وَالأَمانَةُ وَالصِّدقُ؛ هر گاه در برادر (دینی) خود سه صفت دیدی به او امیدوار باش: حیا، امانتداری و راستگویی . (نهج الفصاحه، ح ۲۰۵)

حدیث۸۰۴

امام صادق(علیه السـلام) فرمودنـد: اِنَّ لِاَهلِ الجَنَّةِ اَربَعَ عَلاماتٍ: وَجهٌ مُنبَسِطٌ وَ لِسانٌ لَطیفٌ وَ قَلبٌ رَحیمٌ وَ یدٌ مُعطیةٌ؛ بهشتی ها چهار نشانه دارند: روی گشاده، زبان نرم، دل مهربان و دستِ دهنده. (مجموعه ورام، ج ۲، ص ۹۱)

حدیث۸۰۵

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: مَن اَحسَنَ خُلقَهُ اَحَبَّهُ الاخیـارُ وَ جـانَبَهُ الفُجّـارُ؛ انسـان خوش اخلـاق، از دوستی مردمـان خوب برخوردار است و از تعرّض آدم‌های نابکار در امان است . (مستدرک الوسائل، ج ۸ ، ص ۴۴۹)

حدیث۸۰۶

امام صادق (علیه السـلام) فرمودند: اَلا اُحَدِّثُک بِمَکارِمِ الاَخلاقِ؟ الصَّفحُ عَنِ النّاسِ وَ مُواساةُ الرَّجُلِ اَخاهُ فی مالِهِ وَ ذِکرُ اللّهِ کثیرا آیا به شـما بگویم که مکارم اخلاق چیست؟ گذشت کردن از مردم، کمک مالی به برادر (دینی) خود و بسیار به یاد خدا بودن. (معانی الأخبار، ص ۱۹۱، ح ۲)

حدیث۸۰۷

امام علی (علیه السـلام) فرمودند: ما اَعطَی اللّه‌ سُبحانَهُ العَبدَ شَیئا مِن خَیرِ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ اِلاّ بِحُسنِ خُلُقِهِ وَ حُسنِ نیتِهِ خداوند خیر دنیا و آخرت را جز به خاطر خوش اخلاقی و خوش نیتی به بنده نمی دهد. (غررالحکم، ح ۹۶۷۰)

حدیث۸۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَربَعٌ مَن اُعطِیهُنَّ فَقَد اُعطیَ خَیرَ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ: صِدقُ حَدیثٍ وَ اَداءُ اَمانَةٍ وَ عِفَّةُ بَطنٍ وَ حُسنُ خُلُقٍ چهار چیز است که به هر کس داده شود خیر دنیا و آخرت به او داده شده: راستگویی، امانتداری، حلال خوری و خوش اخلاقی . (غررالحکم، ح ۲۱۴۲)

حدیث۸۰۹

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اَلحِلمُ لِباسُ العالِمِ فَلا تَعرَینَّ مِنهُ بردباری لباس عالم است، پس تو خود را از آن عریان مدار. (کافی، ج ۸، ص ۵۵)

حدیث۸۱۰

مَن تَوکلَ عَلَی اللّهِ ذَلَّت لَهُ الصِّعابُ وَتَسَهَّلَت عَلَیهِ الأسبابِ هر کس به خدا توکل کند، دشواری‌ها برای او آسان می شود و اسباب برایش فراهم می گردد. (غررالحکم، ح ۹۰۲۸)

حدیث۸۱۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ اللهَ رَفیقٌ یُحِبُّ الرِّفقَ خداوند اهل مدارا است و مدارا را دوست دارد. (جهاد با نفس، ح ۲۸۳)

حدیث۸۱۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلسَّخیُّ قَریبٌ مِنَ اللّهِ ، قَریبٌ مِنَ النّاسِ ، قَریبٌ مِنَ الجَنَّةِ سخاوتمند به خدا، مردم و بهشت نزدیک است. (بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۳۰۸، ح۳۷)

حدیث۸۱۳

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: جعل الله ... الجهاد عزا للإسلام، و الصبر معونة علی استیجاب الأجر خداوند جهاد را موجب عزت و هیبت اسلام، و صبر را وسیله استحقاق و شایستگی پاداش حق تعالی قرار داد. (احتجاج طبرسی، ج ۱، ص ۲۵۸)

حدیث۸۱۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَو کَانَ الرِّفقُ خَلقاً یُریَ مَا کَانَ مِمَّا خَلَقَ اللهُ شَیءٌ اَحسَنَ مِنهُ. اگر مدارا مخلوقی بود که دیده می شد هیچ مخلوقی از مخلوقات خدا از او نیکوتر نبود. (جهاد با نفس، ح ۲۷۴)

حدیث۸۱۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَحسَنُ العَدلِ نُصرَةُ المَظلومِ بهترین عدالت یاری مظلوم است. (غررالحکم، ج۲، ح ۲۹۷۷)

حدیث۸۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَمَرَنی رَبّی بِمُداراةِ النّاسِ کما أَمَرَنی بِأَداءِ الفَرائِضِ. پروردگارم، همان گونه که

مرا به انجام واجبات فرمان داده، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۷، ح ۴.)

حدیث۸۱۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: عَدلُ ساعَةٍ خَیرٌ مِن عِبادَةِ سَبعینَ سَنَةً قِیامِ لَیلِها وَ صِیامِ نَهارِها ساعتی عدالت بهتر از هفتاد سال عبادت است که شب‌هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد. (مشکاةالأنوار، ص ۵۴۴)

حدیث۸۱۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: القَنَاعَةُ مَالٌ لا یَنفَدُ؛ قناعت مالی است که تمام شدنی نیست. (جهاد با نفس، ح ۲۹۹)

حدیث۸۱۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أَمَرَنی رَبّی بِمُداراةِ النّاسِ کما أَمَرَنی بِأَداءِ الفَرائِضِ. پروردگارم، همان گونه که مرا به انجام واجبات فرمان داده، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است. (کافی، ج ۲، ص ۱۱۷، ح ۴.)

حدیث۸۲۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: عَدلُ ساعَةٍ خَیرٌ مِن عِبادَةِ سَبعینَ سَنَةً قِیامِ لَیلِها وَ صِیامِ نَهارِها ساعتی عدالت بهتر از هفتاد سال عبادت است که شب‌هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد. (مشکاةالأنوار، ص ۵۴۴)

حدیث۸۲۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن رُزِقَ تُقیً فَقَد رُزِقَ خَیرَ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ هر کس تقوا روزی اش شود، خیر دنیا و آخرت روزی او شده است. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۱۵)

حدیث۸۲۲

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: إنَّ أجوَدَ النَّاسِ مَن أعطیَ مَن لا یرجُو؛ بخشنده‌ترین مردم کسی است که به آنکه چشم امید به او نبسته، بخشش کند. (کشف الغمّة، ج۲، ص۲۳۹)

حدیث۸۲۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مِن عَلامَةِ اَحَدِهِم (المُتَقینَ) اَنَّک تَری لَهُ قُوَّةً فی دینٍ... وَحِرصا فی عِلمٍ وَعِلما فی حِلمٍ از نشانه های پرهیزکاران این است که می بینی در دین نیرومند ... در کسب دانش حریص و دارای علم همراه با بردباری‌اند. (نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳)

حدیث۸۲۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انّ امیر المومنین(علیه السلام) یَقُولُ: افضلُ العِبادَةِ العَفَاف؛ امیر المومنین(علیه السلام) می فرمودند:برترین عبادت پاکدامنی است. (جهاد با نفس، ح ۲۱۱)

حدیث۸۲۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: انّ اللّه یحِبُّ مِن عِبادِهِ الغَیورَ؛ خداوند بندگان غیرتمند خود را دوست دارد. (نهج الفصاحه، ح ۷۵۲)

حدیث۸۲۶

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: قَالَ رَسُول اللهِ (صلی الله علیه و آله و سلم): إنّ اللهَ یُحِبُّ الحَییِّ الحَلِیمَ العَفِیفَ المُتَعَفِّفَ؛ رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خداوند دوست می دارد کسی را که با حیا، بردبار، پاکدامن، و باز ایستنده ی از حرام باشد. (جهاد با نفس، ح ۲۵۷)

حدیث۸۲۷

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: مَا حَسَنَةُ الدُّنیا إلّا صِلَةُ الإخوانِ وَالمَعارِفِ؛ خوبی دنیا جز در پیوند با برادران و آشنایان نیست. (بحار الأنوار، ج۴۶، ص ۲۹۱)

حدیث۸۲۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الصَّبرُ یُنَاضِلُ الحِدثَانَ وَ الجَزَعُ مِن أعوَانِ الزَّمَانِ؛ صبر به سوی سختی های زمانه تیر می افکند و بی تابی از یاری کنندگانِ زمانه است. (جهاد با نفس، ح ۲۵۳)

حدیث۸۲۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: حُسنُ البِشرِ یذهَبُ بِالسَّخِیمَةِی خوش‌رویی کینه را از بین می‌برد. (کافی، ج۲، ص ۱۰۳)

حدیث۸۳۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الصَّبرُ مِفتاحُ الدَّرك وَ النُّجحُ عُقبَی مَن صَبَرَ؛ صبر کلید رسیدن است و کامیابی سرانجام کسی که صبر می کند. (بحارالأنوار، ج۷۵، ص۴۵)

حدیث۸۳۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: من أحَبِّ عِبادِ اللهِ إلَی اللهِ المُحسِنُ التَّوّابُی؛ یکی از محبوبترین بندگان خدا در نزد خداوند کسی است که نیکوکار و بسیار توبه کننده باشد. (جهاد با نفس، ح ۸۳۶)

حدیث۸۳۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلعَدلُ اَحلَی مِنَ الشَّهدِ و اَلیَنُ مِنَ الزُّبدِ و اِطیِبُ ریحاً مِنَ المِسکِ؛ عدل شیرین تر از عسل و نرم تر از کف و خوشبوتر از مشک است. (جهاد با نفس، ح ۳۴۲)

حدیث۸۳۳

امام حسن (علیه السلام) فرمودند: الخَیرُ الَذی لَا شَرَّ فیه ، الشُّکرُ مَع النِعمَهٔ و الصَبرُ عَلی النازلهٔ خیری که هیچ شری در آن نیست ، شکر بر نعمت و صبر بر مصیبت و ناگواری است. (تحف العقول ، ص ۲۳۷)

حدیث۸۳۴

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: ثلاث یبلغن بالعبد رضوان الله تعالی : کثرهٔ الاستغفار ، و لین الجانب ، و کثرهٔ الصدقهٔ سه چیز است که بنده را به رضوان خدا می رساند : ۱ - زیادی استغفار ، ۲ - نرمخویی ، ۳ - صدقه بسیار دادن. (مستند الامام الجواد، ص ۲۴۷)

حدیث۸۳۵

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: التَّواضُعُ أن تُعطِیَ النّاسَ مَا تُحِبُّ أن تُعطاهُ. تواضع آن است که آنچه را که دوست می داری مردم به تو عطا کنند، تو به مردم عطا کنی. (جهاد با نفس، ح ۲۸۹)

حدیث۸۳۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: قِیلَ لِاَمِیرالمُومِنینَ مَا الزُّهدُ فِی الدُّنیا؟ قَالَ : تَنَکّب حَرَامهَا. از امیر المومنین پرسیده شد که : زهد در دنیا چیست؟ فرمود: اعراض و دوری کردن از حرام خدا. (جهاد با نفس، ح ۶۲۱)

حدیث۸۳۷

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: رَأیتُ الْخَیرَ کُلَّهُ قَدْ اجْتَمَعَ فی قَطْعِ الطَّمَعِ عَمّا فی أیدی النّاسِ. هم ?خوبیها را در بریدن طمع از آنچه در دست مردم است دیدم. (بحارالأنوار، ج۵۲، ص۲)

حدیث۸۳۸

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: اَفضَل العِبادَهٔ العَفَافُ برترین عبادت، پاکدامنی است (جهاد النفس، ح ۲۱۱)

حدیث۸۳۹

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: مَا حَسَنَهُ الدُّنیا إلّا صِلَهُ الإخوانِ وَالمَعارِفِ؛ خوبی دنیا جز در پیوند با برادران و آشنایان نیست. (بحار الأنوار، ج ۴۶، ص۲۹۱)

حدیث۸۴۰

ان الله تعالی یحب السهل الطلیق؛ خداوند شخص آسان گیر نرم خو را دوست دارد . (کنز العمال ، ج ۳ ، ص ۳)

حدیث۸۴۱

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: من أصعد إلی الله خالص عبادته، أهبط الله عزوجل إلیه أفضل مصلحته؛ پاداش خوشرویی در برابر مؤمن بهشت است و خوشرویی با دشمن ستیزه جو، انسان را از عذاب آتش باز می دارد. (بحار الانوار ، ج ۷۵ ، ص ۴۰۱)

حدیث۸۴۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: ما شیب شی ء بشی ء احسن من حلم بعلم چیزی با چیزی نیامیخته است که بهتر از حلم با علم باشد. (بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۲)

حدیث۸۴۳

امام موسی کاظم(علیه السلام) فرمودند: التودد الی الناس نصف العقل؛ مهرورزی و دوستی با مردم، نصف عقل است. (تحف العقول، ص ۴۲۵)

حدیث۸۴۴

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: أحسن الناس إیماناً أحسنهم خلقاً و ألطفهم بأهله، و اَنا اَلطفکم بأهلی؛ نیکوترین مردم از نظر ایمان، خوش خلق‌ترین و با لطفترین آنها نسبت به اهل خویش است. (عیون اخبار الرضا۲، ۳۸)

حدیث۸۴۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: انکم لن تسعوا الناس باموالکم فسعوهم باخلاقکم با دارایی خود نمی توانید دل مردم را به دست بیاورید پس دلشان را با اخلاق (نیک) به دست آورید . (نثرالدر،ج۱ص۱۲۳)

حدیث۸۴۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ثلاث تورث المحبه: الدین و التواضع والبذل؛ سه چیز است که محبت آورد: قرض دادن وفروتنی و بخشش. (تحف العقول،ص ۳۱۶)

حدیث۸۴۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَیرُ الخَلائق الرِّفقُ؛ بهترین خوبی ها رفق است(مهربانی و لطف با مردم). (غررالحکم)

حدیث۸۴۸

امام علی علیه السلام فرمودند: لا یَعدَمُ الصَّبورُ الظَّفَرَ و اِن طالَ بِهِ الزَّمان ؛ شخص صبور پیروزی را از دست نمی دهد و عاقبت به پیروزی می رسد اگر چه زمانی طولانی بر او بگذرد. (جهاد النفس، ح۲۵۱)

حدیث۸۴۹

امام صادق علیه السلام فرمودند: ثَلاث مَن کُن فیه کان سَیدا: کَظمُ الغیظ وَالعَفوُ عَن المَسیىء والصِلَه بِالنَفسِ وَالمال؛ سه چیز است که در هر که باشد آقا و سرور است: خشم فرو خوردن ،گذشت از بدکردار، کمک و صله رحم با جان و مال.

حدیث۸۵۰

امام علی علیه السلام فرمودند: العلم وراثه کریمه ، و الاداب حلل مجدده ، و الفکرمرآه صافیه؛ علم میراث گرانبهائی است و ادب لباس فاخر و زینتی است و فکر آئینه ای است صاف. (نهج البلاغه)

حدیث۸۵۱

امام علی علیه السلام فرمودند: بِکَثرَهِ الصَمتِ تَکون الهَیبَهُ، وَ بِالنَّصَفِهِ یَکثُر المُوَاصِلونَ کثرت سکوت موجب ابهت و بزرگی است و انصاف مایه فزونی دوستان است.

حدیث۸۵۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: التواضع نعمهٔ لایحسد علیها؛ تواضع و فروتنی نعمتی است که بر آن حسد نبرند. (تحف العقول، ص۴۸۹)

حدیث۸۵۳

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که از ستمی که در حق او شده است گذشت کند، خداوند بجای آن در دنیا و آخرت به او عزت می بخشد. امالی شیحضرت امام محمد باقر(علیه السلام) می فرمایند: نیکوکاری و صدقه دادن پنهانی فقر را از بین می برد، عمر را زیاد و هفتاد مرگ بد و ناگوار را دفع می کند. میزان الحکمه، ج۱، ص ۴۷۵.

حدیث۸۵۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیکوکاری، کرداری اصلاحگر است. غررالحکم، ح ۵۵۴.

حدیث۸۵۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سه چیز از درهای نیکوکاری است: سخاوتمندی دل، گفتار نیکو و شکیبایی در برابر آزار و اذیت. تحف العقول، ص ۸.

حدیث۸۵۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن بعد از انجام واجبات، عملی محبوب تر از خوش اخلاقی نزد خدای تعالی نمی آورد. اصول کافی، ج۲، ص ۱۰۰.

حدیث۸۵۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قناعت، ثروتی است تمام نشدنی. کنزالاعمال، ح ۷۰۸۰.

حدیث۸۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: میوه ی قناعت، میانه روی در کسب و کار است و خویشنداری، از دست دراز کردن به سوی مردم. غررالحکم، ح ۴۶۳۴.

حدیث۸۵۹

حضرت امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: هر که خشم خود را از مردم باز دارد، خداوند در روز قیامت از گناهان او در گذرد. ثواب العمال، ص ۱۶۱.

حدیث۸۶۰

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر که خشم خود را نگه دارد، خداوند عیب او را بپوشاند. اصول کافی، ج۲، ص ۱۰۹.

حدیث۸۶۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: خدا و فرشتگان حتی مورچه در لانه اش و ماهی در دریا بر کسی که به مردم خیر و نیکی می آموزد، درود می فرستند. کنزالعمال، ج ۱۰، ص ۱۴۵.

حدیث۸۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دلهای مردم گریزان است، به کسی روی می آورند که خوش رویی کند. نهج البلاغه حکمت ۵۰.

حدیث۸۶۳

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که از ستمی که در حق او شده است گذشت کند، خداوند بجای آن در دنیا و آخرت به او عزت می بخشد. امالی شیخ الطوسی، ص ۱۸۲.

حدیث۸۶۴

حضرت امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: با گذشت ترین مردم، کسی است که در زمان قدرت داشتن، گذشت کند. الدره الباهره، ص ۲۴.

حدیث۸۶۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که خطای مسلمانی را ببخشد، خداوند در روز رستاخیز خطای او

را ببخشد. کنزالعمال، ج ۷۰۱۹.

حدیث۸۶۶

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بر عمر نیافزاید مگر نیکوکاری. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۶۶.

حدیث۸۶۷

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سه چیز از درهای نیکوکاری است: سخاوتمندی دل، گفتار نیکو و شکیبایی در برابر آزار و اذیت. تحف العقول، ص ۸.

حدیث۸۶۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیکوکاری، کرداری اصلاحگر است. غررالحکم، ح ۵۵۴.

حدیث۸۶۹

حضرت امام محمد باقر(علیه السلام) می فرمایند: نیکوکاری و صدقه دادن پنهانی فقر را از بین می برد، عمر را زیاد و هفتاد مرگ بد و ناگوار را دفع می کند. میزان الحکمه، ج۱، ص ۴۷۵.

حدیث۸۷۰

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به برادران و خانواده ی خود نیکی کند، عمرش دراز شود. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۵۳.

حدیث۸۷۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن بعد از انجام واجبات، عملی محبوب تر از خوش اخلاقی نزد خدای تعالی نمی آورد. اصول کافی، ج۲، ص ۱۰۰.

حدیث۸۷۲

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: اخلاق نیکو، روزی ها را زیاد می کند و میان دوستان انس و الفت به وجود می آورد. غررالحکم، ح ۴۸۵۶.

حدیث۸۷۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آن مؤمن ایمانش کاملتر است، که اخلاقش نیکوتر باشد. امالی شیخ طوسی، ص ۱۴۰.

حدیث۸۷۴

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): حسن الخلق نصف الدین؛ خوی نیکو، نصف دین است. الحضال، ج ۳۰، ص ۱۰۶.

حدیث۸۷۵

امام حسن(علیه السلام)می فرمایند: نیکوترین نیکو، خلق نیکو است. خصال شیخ صدوق، ص ۲۹.

حدیث۸۷۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: با ایمان ترین مردم، خوش اخلاق ترین آنها و مهر ورزترین شان به خانواده خود است. بحارالانوار، ج۷۱، ص ۳۷۸.

حدیث۸۷۷

امام حسین(علیه السلام)می فرمایند: قناعت مایه ی آسایش تن است. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۸.

حدیث۸۷۸

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: میوه ی قناعت، میانه روی در کسب و کار است و خویشنداری، از دست دراز کردن به سوی مردم. غررالحکم، ح ۴۶۳۴.

حدیث۸۷۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: قناعت، ثروتی است تمام نشدنی. کنزالاعمال، ح ۷۰۸۰.

حدیث۸۸۰

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خوشبخت ترین مردم، کسی است که با مردم به بزرگواری رفتار کند. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۱۸۵.

حدیث۸۸۱

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب نیکو، سبب تزکیه اخلاق است. غررالحکم، ح ۵۵۲۰.

حدیث۸۸۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بهترین میراث پدران برای فرزندان، ادب است نه مال و ثروت؛ زیرا ثروت از بین می رود و ادب می ماند. اصول کافی، ج۸، ص ۱۵۰.

حدیث۸۸۳

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین شرافت و افتخار خانوادگی، ادب نیکو است. غررالحکم، ح ۲۹۴۹.

حدیث۸۸۴

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: خیارکم ألینکم مناکبة و اکرمهم لنسائهم؛ بهترین شما کسی است که در برخورد با مردم نرم تر و مهربان تر است و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسرانشان مهربان و بخشنده اند. کنزالعمال، ج۷، ص ۲۲۵.

حدیث۸۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الجهاد من اصبح لایهم بظلم احد؛ برترین جهاد آن است که آدمی صبح کند و در اندیشه ی ستم به کسی نباشد. من لا یحضره الفقیه، ج۴، ص ۳۵۳.

حدیث۸۸۶

قال الامام علی (علیه السلام): قلوب الرجال و خشیئة فمن تألفها اقبلت علیه؛ دلهای مردم گریزان است، به کسی روی می آورند که خوش رویی کند. نهج البلاغه حکمت ۵۰.

حدیث۸۸۷

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر که خشم خود را نگه دارد، خداوند عیب او را بپوشاند. اصول کافی، ج۲، ص ۱۰۹.

حدیث۸۸۸

حضرت امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: هر که خشم خود را از مردم باز دارد، خداوند در روز قیامت از گناهان او در گذرد. ثواب العمال، ص ۱۶۱.

حدیث۸۸۹

حضرت امام علی(علیه السلام) می فرمایند: قویترین مردم کسی است که با بردباری بر خشم خود چیره شود. غررالحکم، ح ۸۷۵۶.

حدیث۸۹۰

امام باقر(علیه السلام)می فرمایند: زکاة العلم أن تعلمه عباد الله؛ زکات دانش، آموختن به بندگان خداست. اصول کافی، ج۱، ص ۴۱.

حدیث۸۹۱

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله : اَطْعِمُوا الْمَرأَةَ فی شَهْرِها الَّتی تَلِدُ فیهِ التَّمْرَ فَاِنَّ وَلَدَها یَکونُ حَلیما نَقیّا ؛ به زن، در ماهی که زایمان کرده ، خرما بدهید، چرا که فرزند او بردبار و پاک می‌شود . مکارم الأخلاق ، ص ۱۶۹ .

حدیث۸۹۲

امام علی (علیه السلام): کُلَمَا ازْدادَ عِلْمُ الرَّجُلِ زادَتْ عِنایَتُهُ بِنَفْسِهِ وَ بَذَلَ فی رِیاضَتِها وَ صَلاحِها جُهْدَهُ؛ هر اندازه دانش انسان بیشتر شود، توجه او به خودش بیشتر می گردد و در ریاضت و رشد و اصلاح نَفْس، کوشش بیشتری می‌نماید. غرر الحکم ، ح ۷۲۰۴.

حدیث۸۹۳

امام علی علیه‌السلام : زِیادَةُ الشُّکْرِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ تَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَفْسَحُ فِی الْاَجَلِ ؛ شکرگزاری فراوان و صله رحم، عمر را زیاد می کنند و بر مُهلت زندگی می‌افزایند. عیون الحکم والمواعظ، ص ۲۷۵، ح ۴۹۹۹.

حدیث۸۹۴

امام صادق علیه‌السلام : اَلْبِرُّ وَ حُسْنُ الْخُلْقِ یَعْمُرانِ الدّیارَ وَ یَزیدانِ فِی الْاَعْمارِ ؛ نیکوکاری و خوش اخلاقی، خانه‌ها را آباد و عمرها را طولانی می کنند. کافی ، ج ۲، ص ۱۰۰، ح ۸ .

حدیث۸۹۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَ اصْطِناعُ الْمَعْروفِ یُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَ یَزیدُ فِی الْعُمْرِ؛ صدقه دادن با مراعات شرایطش و خوبی کردن به پدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می کند و بر عمر می‌افزاید. کنزالعمال ، ح ۴۴۴۴ .

حدیث۸۹۶

امام صادق علیه‌السلام : ما نَعْلَمُ شَیْئا یَزیدُ فِی الْعُمْرِ اِلاّ صِلَةَ الرَّحِمِ، حَتّی اِنَّ الرَّجُلَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثَ سِنینَ فَیَکونُ وَصولاً لِلرَّحِمِ فَیَزیدُ اللّه‌فی عُمْرِهِ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَجْعَلُها ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً، وَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَکونَ قاطِعا لِلرَّحِمِ، فَیَنْقُصُهُ اللّه‌ثَلاثینَ سَنَةً وَ یَجْعَلُ اَجَلَهُ اِلی ثَلاثِ سِنینَ؛ ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی‌شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن‌جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می‌شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می‌افزاید و آن را سی و سه سال می کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می کند و خداوند هم سی سال از عمر او می کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می‌دهد. کافی ، ج ۲، ص ۱۵۲ ، ح ۱۷ .

حدیث۸۹۷

امام علی علیه‌السلام : کَثْرَةُ اصطِناعِ الْمَعْروفِ تَزیدُ فِی الْعُمُرِ وَ تَنْشُرُ الذِّکْرَ ؛ زیاد کار نیک انجام دادن، عمر را می‌افزاید و نام را پرآوازه می‌سازد. غررالحکم، ح ۷۱۱۳ .

حدیث۸۹۸

خ الطوسی، ص ۱۸۲.پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ سَرَّهُ اَنْ یُنْسَاَلَهُ فی عُمُرِهِ وَ یُوَسَّعَ لَهُ فی رِزْقِهِ فَلْیَتَّقِ اللّه‌وَ لْیَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر کس دوست دارد که عمرش طولانی و روزی‌اش زیاد شود، تقوای الهی پیشه کند و صله رحم نماید. بحارالأنوار ، ج ۷۴، ص ۱۰۲، ح ۵۶ .

حدیث۸۹۹

امام باقر علیه‌السلام : اَ لْبِرُّ وَ الصَّدَقَةُ یَنْفیانِ الْفَقْرَ وَ یَزیدانِ فِی الْعُمْرِ وَ یَدْفَعانِ عَنْ صاحِبِهِما سَبعینَ میتَةَ سوءٍ ؛ کار خیر و صدقه، فقر را می‌بَرند، بر عمر می‌افزایند و هفتاد مرگ بد را از صاحب خود دور می‌کنند. ثواب الاعمال ، ص ۱۴۱ .

حدیث۹۰۰

امام صادق علیه‌السلام : ثَلاثَةٌ انْ یَعْلَمُهنَّ الْمُؤمِنُ کانَتْ زیادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَیْهِ: تَطْویلُهُ فی رُکوعِهِ وَ سجودِهِ فی صلاتِهِ وَ تَطْویلُهُ لِجلوسِهِ عَلی طَعامِهِ اذا اَطْعَمَ عَلی مائِدَتِهِ وَ اصْطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ؛ سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره‌مندی او از نعمت‌ها می‌شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره‌ای که در آن دیگران را اطعام می‌کند و خوش رفتاری‌اش با خانواده. کافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵.

حدیث۹۰۱

پیامبر صلی‌اللهعلیه‌وآله : مَنْ اُلْهِمَ الصِّدْقَ فی کَلامِهِ وَ الاْنْصافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بِرَّ والِدَیْهِ وَ وَصلَ رَحِمِهِ، اُنْسِیءَ لَهُ فی اَجَلُهُ وَ وُسِّعَ عَلَیْهِ فی رِزْقِهِ وَ مُتِّعَ بِعَقْلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَقْتَ مُساءَلَتِهِ ؛ به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صله رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می‌افتد، روزیش زیاد می‌گردد، از عقلش بهره‌مند می‌شود و هنگام سئوال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می‌گردد. اعلام الدین ، ص ۲۶۵ .

حدیث۹۰۲

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: اکملکم ایمانا احسنکم خلقا؛ آن کس از شما ایمانش کاملتر است که اخلاقش نیکوتر باشد. بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۸۷.

حدیث۹۰۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: بنده ایمان را به کمال نمی رساند مگر سه خصلت در او باشد: انفاق در هنگام تنگ دستی، انصاف دادن و سلام کردن. کنزالعمال، ح ۱۰۷.

حدیث۹۰۴

امام رضا(علیه السلام)می فرمایند: ان الإمامۀ زمام الدین، و نظام المسلمین و صلاح الدنیا، و عزالمؤمنین؛ امامت، زمام دین، رشته ی کار مسلمانان، صلاح و آبادانی دنیا و سرافرازی مؤمنان است. اصول کافی، ج ۱، ص ۲۰۰.

حدیث۹۰۵

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: هر کس برای آموختن علم سر از خواب بردارد، فرشتگان سایه ی رحمت بر او می گسترانند، در زندگی او برکت به وجود می آید، و چیزی از روزی او کاسته نمی شود. بحارالانوار/ج۱/ص۱۷۷.

حدیث۹۰۶

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اکثروا من الصدقة ترزقوا. صدقه زیاد بدهید، تا خداوند به شما روزی دهد. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۷۶.

حدیث۹۰۷

حدیث۹۰۸

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر کس به برادران و خانواده ی خود نیکی کند، عمرش دراز شود. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۵۳.

حدیث۹۰۹

قال الإمام علی (علیه السلام) : ثلاث من أبواب البر: سخاء النفس، وطیب الکلام، والصبر علی الأذی. امام علی (علیه السلام) فرمودند: سه چیز از درهای نیکی است: سخاوت نفس و نیکویی گفتار و شکیبایی در برابر آزار. «المحاسن، ج ۱، ص ۶۶، ح ۱۴»

رذایل اخلاقی

حدیث۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خَلَقَ اللّه ُ عز و جل التَّوانِیَ والکَسَلَ ، فَزَوَّجَهُما فَوُلِدَ بَینَهُمَا الفاقَةُ؛ خداوند سستی و تنبلی را آفرید و میان آن دو را پیوند داد ؛ پس از آن دو ، فقر زاده شد . الفردوس : ۲ / ۱۸۸ / ۲۹۴۰

حدیث۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: فای رجل لطم امراته لطمة، امرالله عزوجل مالک خازن النیران فیلطمه علی حر وجهه سبعین لطمة فی نار جهنم؛ هر کس به صورت زنش سیلی بزند، خداوند به آتشبان جهنم دستور می‌دهد تا در آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او بزند . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص ۲۵۰ .

حدیث۳

قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم) : إن أکثر الناس ذنوبا یوم القیامة أکثرهم کلاما فیما لا یعنیه. پیامبر خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمودند: بیشترین گناه را در روز قیامت آن مردمی دارند که بیشتر سخنان بیهوده می گویند. «کنز العمال، ح ۸۲۹۳»

حدیث۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : أکثر الناس ذنوبا أکثرهم کلاما فیما لا یعنیه. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: گناه کار ترین مردم کسانی هستند که بیشتر بیهوده گویی می کنند. «الترغیب و الترهیب، ج ۳، ص ۵۴۰، ح ۵۱»

حدیث۵

قال الإمام علی – علیه السـلام – : سوء المنطق یزری بالبهاء و المروة. امام علی – علیه السـلام – فرمودند: زشت گویی شکوه و مروت را لکه دار می کند. «غررالحکم، ح ۵۶۲۱»

حدیث۶

قال الإمام علی – علیه السـلام – : سـنة اللئام قبـح الکلام. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: شـیوه ی فرومایگان زشت گویی است. «غررالحکم، ح ۵۵۵۱»

حدیث۷

قال الإمام علی – علیه السـلام – : من ساء لفظه ساء حظه. امام علی – علیه السـلام – فرمودند: هر کس سـخنش بد باشد، بهره بد برد. «غررالحکم، ح ۹۱۷۳»

حدیث۸

قال الإمام علی – علیه السلام – : من ساء کلامه کثر ملامه. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که گفتارش بد باشد، ملامت بسیار شنود. «غررالحکم، ح ۸۴۹۶»

حدیث۹

رسـول الله صــلی الله علیـه و آلـه و سـلم : أیُّ داءٍ أدوی مِـنَ البُخـلِ ؛ کـدامین درد ، دردنـاک‌تر از تنگْ‌چشـمی اسـت؟! فقـه الرضـا علیه‌السلام ، ص ۲۷۷ .

حدیث۱۰

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : آفَةُ السَّماحَةِ المَنُّ ؛ آفت بخشش ، منّت‌گذاری است . معدن الجواهر ، ص ۵۹ .

حدیث۱۱

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : حَرُمَ الحَرِیصُ خَصلَتَینِ وَ لَزَمَتهُ خَصلَتَانِ: حَرُمَ القِنَاعَةَ فَافتَقَدَ الرَّاحَةَ، وَ حَرُمَ الرِضَا فَافتَقَدَ الیَقِینَ. امام صادق – علیه السـلام – فرمودند: آزمند از دو خصلت محروم شده و در نتیجه دو خصلت را با خود دارد: از قناعت محروم است و در نتیجه آسـایش را از دست داده است، از رضـایت و خرسـندی محروم است و در نتیجه یقین را از کف داده است. «خصال، ص ۶۹، ح ۱۰۴»

حدیث۱۲

قال رسول الله – صـلی الله علیه وآله – : الحَرِیصُ مَحرُومٌ، وَ هُوَ مَعَ حِرمَانِهِ مَـذمُومٌ فی أیِّ شَـیءٍ کَانَ، وَ کَیفَ لا یَکُونُ مَحرُوماً و قَد فَرَّ مِـنْ وِثَاقِ اللهِ تَعَالی؟ پیـامبر خـدا – صـلی الله علیـه وآلـه – فرمودنـد: آدم حریص همیشه محروم است و افزون بر محروم بـودن، در هرکاری که می‌کند نکوهیده است و چگونه محروم نباشد در حالی که از بند خدا گریخته است؟ «مصباح الشریعة، ص ۱۸۷»

حدیث۱۳

قال الامام الحسن - علیه السلام - وَ قَد سَأَلَهُ اَبُوهُ عَنِ الفَقرِ، اَلحِرصُ وَالشَّرَهُ. امام حسن - علیه السلام - در پاسخ به پدر بزرگوارشان که پرسیدند: فقر چیست؟ فرمودند: آزمندی و سیری ناپذیری. «معانی الأخبار، ص ۲۴۴»

حدیث۱۴

قال الامام علی - علیه السلام - : الحِرْصُ أَحَرُّ مِنَ النَّارِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: حرص سوزنده‌تر از آتش است. «جامع الأخبار، ص ۳۸۳، ح ۱۰۷۱»

حدیث۱۵

قال الامام علی - علیه السلام - : إظهَارُ الحِرصِ یُورِثُ الفَقرَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: حرص زدن موجب فقر می شود. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۱۶۲»

حدیث۱۶

قال الإمام علی - علیه السّلام - : حبُّ الدنیا یوجِبَ الطمع. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: دوستی دنیا سبب طمع می شود. «غرر الحکم، ص ۱۴۲»

حدیث۱۷

قال الامام علی - علیه السّلام - : لَحُبُّ الدنیا صَمَّت الأسماعَ عن سماعِ الحکمةِ و عَمِّیَت القلُوب عن نورِ البصیرةِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: البته دوستی دنیا گوشها را از شنیدن حکمت کر می کند و دلها را از دیدن نور بصیرت کور می کند. «غرر الحکم، ص ۶۵»

حدیث۱۸

قال الامام علی - علیه السّلام - : حبُّ الدنیا یُفسِد العقلَ، و یُهِمُّ القَلبَ عن سماعِ الحکمةِ، و یُوجب الیمَ العقاب. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: دوستی دنیا عقل را فاسد و دل را از شنیدن حکمت اندوهگین می سازد و موجب عذاب دردناک می شود. «مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۴۲»

حدیث۱۹

قال الامام الباقر - علیه السّلام - : مَثَلُ الحَریصِ عَلَی الدنیا مَثَل دُودَةِ القَزّ، کُلَّما ازادادَت مِنَ القَزِّ علی نَفسِها لَفّاً کان أَبعَدَ لها من الخروج حتی تَموتَ. امام باقر - علیه السّلام - فرمودند: شخص حریص بر دنیا مانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر ابریشم بر خود می پیچید راه خروجش دورتر و بسته تر می گردد تا اینکه بمیرد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۶»

حدیث۲۰

قال الإمام الصّادق – علیه السّلام – : من کَثُرَ اِشْتِباکُه بالدنیا کان أشَدُّ لِحَسْرَتِهِ عند فراقِها. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هر که به دنیا بیشتر آلوده باشد شدت افسوسش هنگام جدائی از آن بیشتر است. «الکافی، ج ۲، ص ۲۳۰»

حدیث۲۱

قال الإمام الصّادق – علیه السّلام – : من تعلَّقَ قلبُه بالدُّنیا تَعَلَّقَ قَلْبُه بثلاثِ خصال: هَمٌّ لا یَفنی، و أَمَل لا یُدرَکُ، و رجاءٌ لا یُنالُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هر کس به دنیا دل بندد به سه خصلت دل بسته می شود: ۱. اندوهی که پایان ندارد. ۲. آرزوئی که درک نشود. ۳. امیدی که بدان نرسد. «الکافی، ج ۲، ص ۲۳۰»

حدیث۲۲

قال الإمام الصّادق – علیه السّلام – : ما فَتَحَ اللهُ علی عبدٍ باباً من امرِ الدنیا إلا فَتَحَ اللهُ علیه من الحرصِ مِثلَه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خداوند دری از امور دنیا را بر بنده نگشاید جز اینکه مانند آن دری از حرص بر او بگشاید. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۹»

حدیث۲۳

قال الإمام الصّادق – علیه السّلام – : رَأسُ کلِّ خطیئةٍ حبُّ الدنیا. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: سرآغاز هر گناه، دوستی دنیا است. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۵»

حدیث۲۴

قال الإمام الصّادق – علیه السّلام – : . . . الحُبُّ أَفضَلُ مِنَ الخَوفِ ثُمَّ قالَ وَ الله ما أَحبَّ اللهَ مَن أَحبَّ الدُّنیا وَ والَی غَیرَنا وَ مَن عَرَفَ حَقَّنا و أحبَّنا فَقَد أَحبَّ اللهَ تَبارکَ و تَعالَی. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: دوستی از ترس برتر است سپس فرمودند: سوگند به خدا کسی که دنیا را دوست داشته باشد خدا را دوست نداشته است و غیر ما را دوست داشته و کسی که حق ما را شناخته و ما را دوست داشته باشد البته خدای تبارک و تعالی را دوست داشته است. «الکافی، ج ۸، ص ۱۲۸»

حدیث۲۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : إنه ما سَکَنَ حبُّ الدنیا قَلْبَ عَبدٍ إلا التاطَ فیها بثلاث: شُغلٍ لا ینفَدُ عناءهُ، و فقرٍ لا یُدرک غِناه، و أملٍ لا ینالُ مُنْتهاه. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: دوستی دنیا در دل بنده ای جای نگرفت جز اینکه سه خصلت در آن پیوسته وجود دارد: ۱. مشغولیتی که رنجش پایان نپذیرد. ۲. فقری که توانگریش درک نشود. ۳. آرزوئی که به پایانش نرسد. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۱۸۸»

حدیث۲۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : إن أولَ ما عُصِیَ الله عزوجل به ستٌّ: حبُّ الدنیا و حبَّ الرئاسة و حبُ الطعامِ و حبُّ النَومِ و حبُّ الراحةِ و حبُّ النساءِ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: سرآغاز نافرمانی خدا – عزوجل – شش چیز است: ۱. دوستی دنیا. ۲. دوستی ریاست. ۳. دوستی خوراک. ۴. دوستی خواب ۵. دوستی راحتی ۶. دوستی زنان. «الکافی، ج ۲، ص ۲۸۹»

حدیث۲۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : مِنْ اَقْبَحِ الکِبرِ، تکبُّرُ الرَّجُلِ علی ذَوی (ذی) رَحِمِهِ وَ اَبناءِ جنسِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: از زشت ترین تکبرها، تکبر کسی است که در برابر خویشان و همنوعان خود تکبر می ورزد. «عیون الحکم و المواعظ، ص ۴۷۳»

حدیث۲۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : الکِبرُ مَصیَدَةُ اِبلیسَ العُظمی. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: تکبر دام بزرگ شیطان است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۲۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : من تکبَّرِ النّاسِ ذَلَّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر کس بر مردم تکبر بورزد ذلیل می شود. «بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۲۳۵»

حدیث۳۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا یَتَعَلَّمُ مَن یتکَبَّرُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که تکبر می ورزد چیزی را نمی آموزد. «غرر الحکم، ح ۱۰۵۸۶»

حدیث۳۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : اِستَعذُّوا باللهِ مِن لواقِحِ الکِبرِ... فَلَو رَخَّصَ اللهُ فی الکِبرِ لِاَحَدٍ مِن عِبادِهِ لَرَخَّصَ فیه لِخاصَّةِ اَنبیائِهِ وَ اَولیائِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: به خدا پناه ببرید از عواقب تکبر... . اگر خدا تکبر را برای احدی از بندگانش مجاز می دانست، بدون تردید برای خواص از انبیاء و اولیاء خود، تجویز می نمود. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۳۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : اکثر اهل جَهنمَ المتَکَبروُنَ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بیشتر اهل دوزخ متکبران هستند. «ثواب الاعمال، ص ۵۰۲»

حدیث۳۳

قال ابو جعفر – علیه السّلام – : الکِبرُ مَطایا النّار. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: کبر از مرکب های دوزخ است (که انسان را به جهنم می برد). «ثواب الاعمال، ص ۵۰۰»

حدیث۳۴

قال الصادق – علیه السّلام – : ما من رجُلٍ تکبَّرَ او تَجَبَّرَ اِلا لِذِلَّةٍ وَجَدَها فی نفسِهِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی تکبر نمی ورزد جز آنکه کمبود و ذلتی در درون خود احساس می کند. «الکافی، ج ۳، ص ۴۶۲»

حدیث۳۵

قال الصّادق - علیه السّلام - : اَعظَمُ الکِبرِ اَن تَسَفَهَ الحقَّ وَ تَغَمِصَ النّاس. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: عظیم ترین حالت تکبر آن است که در برابر حق تجاهل ورزی (خود را به سفاهت بزنی) و مردم را نادیده بگیری. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۱»

حدیث۳۶

قال ابو عبدالله - علیه السّلام - : اِنَّ المُتکبّرینَ یَجعَلُونَ فی صُورَةِ الذّرِّ یَتَوَطَّأُهُمُ النّاس حتّی یَفرغَ اللهُ مِن الحساب. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: انسانهای متکبر در قیامت به صورت مورچگان پدیدار می گردند و زیر دست و پای مردم قرار می گیرند تا خداوند از حسابرسی فارغ گردد. «الکافی، ج ۳، ص ۴۲۴»

حدیث۳۷

قال الصادق - علیه السّلام - : اَلاِستِکبارُ هُوَ اوَّلُ مَعصیَةٍ عُصِیَ اللهُ بِهِ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: تکبر ورزی، اولین گناهی است که به عنوان نافرمانی از خدا، صورت پذیرفته است. «بحارالانوار، ج ۶۰، ص ۲۷۴»

حدیث۳۸

قالَ سَئَلتُ ابا عبدِاللهِ - علیه السّلام - عن اَدنی الاِلحادِ قال: اِنَّ الکِبرَ اَدناهُ. راوی می گوید از امام صادق - علیه السّلام - درباره کمترین درجه الحاد (بی دینی) سئوال کردم، امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: کمترین درجه الحاد، تکبر است. «الکافی، ج ۳، ص ۴۲۳»

حدیث۳۹

قال الباقر - علیه السّلام - : قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : ویلٌ لِمَن یَختالُ فی الارضِ یُعارِضُ جَبّارَ السّمواتِ و الارضِ. امام باقر - علیه السّلام - فرمودند: پیامبر - صلّی الله علیه و آله - فرموده است: وای بر کسی که در زمین تکبر ورزد که با خدای جبار آسمانها و زمین به معارضه برخاسته. «ثواب الاعمال، ص ۶۲۷»

حدیث۴۰

قال الامام علی - علیه السّلام - : الحِرصُ و الکِبرُ و الحَسَدُ دَواعٍ اِلی التَّقَحُّمِ فی الذُّنُوب. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: حرص و تکبر و حسد، انگیزه روی آوردن به گناه و عصیان می باشند. «نهج البلاغه، حکمت ۳۷۰»

حدیث۴۱

قال الامام علی - علیه السّلام - : اِیّاکَ و الکِبرَ فَاِنَّهُ اَعْظَمُ الذُّنُوبِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: از تکبر بر حذر باش، زیرا که تکبر بزرگترین گناهان است. «غرر الحکم، ح ۱۹۸۵»

حدیث۴۲

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إنَّ مِنَ الغِیبَهِٔ أن تَقُولَ فی أَخِیکَ مَا سَتَرَهُ اللهُ عَلَیهِ، وَ إنَّ مِنَ البُهتَانِ أن تَقُولَ فی أخیکَ مَا لَیسَ فِیهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: غیبت آن است که در مورد برادرت آنچه را خدا پوشانده بیان کنی و بهتان آن است که آنچه در او نیست را به او نسبت دهی. «بحار الانوار، ج ۲، ص ۲۴۸»

حدیث۴۳

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إذَا اِتَّهَمَ المُؤمِنُ أخَاهُ اِنمَاثَ الإیمَانُ مِن قَلبِهِ کَمَا یَنمَاثُ المِلحُ فی المَاءِ. امام صادق - علیه السلام - فرمود : هرگاه مؤمن به برادر (دینی) خود تهمت زند، ایمان در قلب او ناپدید می شود همچنان که نمک در آب حلّ می‌شود. «الکافی، ج ۲، ص ۳۶۱»

حدیث۴۴

قال الامام زین العابدین - علیه السلام - : مَن رَمَی النَّاسَ بِمَا فِیهِم رَمُوهُ بِمَا لَیسَ فِیهِ. امام سجاد - علیه السلام - فرمودند: هر کس به مردم عیبی را که دارند نسبت دهد، مردم به او عیبی را که ندارد نسبت دهند. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۰»

حدیث۴۵

قال الامام الصادق - علیه السلام - : مَن اِتَّهَمَ أخَاهُ فی دِینِهِ فَلا حُرمَهَٔ بَینَهُمَا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر کس به برادر دینی خود تهمت زند حرمتی میان آن دو به جا نمی‌ماند. «الکافی، ج ۲، ص ۳۶۱»

حدیث۴۶

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : ... وَ أَمَّا عَلامَهُٔ الفَاسِقِ فَأَربَعَهٌٔ: اَللَّهوُ، وَ اللَّغوُ، وَ العُدوَانُ، وَ البُهتَانُ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: فاسق چهار نشانه دارد: (اشتغال به) لهو، لغو، دشمنی و بهتان. «بحار الانوار، ج ۱، ص ۱۲۰»

حدیث۴۷

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : من بَهَّتَ مُؤمِناً أو مُؤمِنَهً أو قَالَ فِیهِ مَا لَیسَ فِیهِ أقَامَهُ اللهُ تَعَالی یَومَ القِیَامَهِٔ عَلَی تَلٍّ مِن نَّارٍ حَتَّی یَخرُجَ مِمَّا قَالَهُ فِیهِ. پیامبر خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: هر کس به مرد یا زن مؤمن بهتان زند یا درباره او چیزی بگوید که از آن مبراست خداوند در روز رستاخیز وی را بر تلّی از آتش نگه دارد تا از حرف خود درباره او برگردد. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۹۴»

حدیث۴۸

قال الامام علی - علیه السلام - : اَلمُؤمِنُ لا یَغُشُّ أخَاهُ وَ لا یَخُونُهُ وَ لا یَخذُلُهُ وَ لا یَتَّهِمُهُ وَ لا یَقُولُ لَهُ: أنَا مِنکَ بَرِئٌ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: مومن با برادر مومنش فریبکاری نمی کند و به او خیانت نمی ورزد و او را خوار نمی سازد و به او تهمت نمی زند و به او نمی گوید من از تو بیزارم. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۴۳»

حدیث۴۹

قال الامام علی - علیه السلام - : مَن دَخَلَ مَدَاخِلَ السُوءِ اِتُّهَمَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که به جاهای بد رفت و آمد کند، مورد بدگمانی و تهمت واقع شود. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۹۱»

حدیث۵۰

قال الامام علی - علیه السلام - : اَلبُهتَانُ عَلَی البَرِیءِ أعظَمُ مِنَ السَّمَاءِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بهتان زدن به آدم بی گناه (گناهش) بزرگتر از آسمان است. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۱»

حدیث۵۱

قال الامام علی - علیه السلام - : لا قحِةَ کَالبُهتِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هیچ بی شرمی و وقاحتی چون بهتان زدن نیست. «غرر الحکم، ح ۴۴۳۸»

حدیث۵۲

قال الامام الصادق - علیه السلام - : لاتَمزَح فَیَذهَبَ نُورُک. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: شوخی مکن؛ زیرا نورانیّتت از بین می رود. «أمالی شیخ صدوق، ص ۴۳۶»

حدیث۵۳

قال الامام الصادق - علیه السلام - : اَلمِزَاحُ السَّبَابُ الأَصغَرُ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: شوخی، دشنام کوچک است. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۵»

حدیث۵۴

قال الامام علی - علیه السلام - : اَلمِزَاحُ یُورِثُ الضَّغَائِنَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: شوخی، کینه بر جای می گذارد. «تحف العقول، ص ۸۶»

حدیث۵۵

قال الامام علی - علیه السلام - : لِکلِّ شَیءٍ بَذرٌ وَبَذرُ العَدَاوَةِ اَلمِزَاحُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر چیزی را بذری است و بذر دشمنی شوخی است. «غرر الحکم، ح ۷۳۱۶»

حدیث۵۶

قال الامام علی - علیه السلام - : فی السَّفَهِ وَکثرَةِ المِزَاحِ اَلخُرقُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: در سبک سری و شوخی زیاد، حماقت نهفته است. «غرر الحکم، ح ۶۵۲۳»

حدیث۵۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : بینما موسی – علیه السلام – جالسا إذ أقبل إبلیس ... قال موسی: فأخبرنی بالذنب الذی إذا أذنبه ابن آدم استحوذت علیه؟ قال: إذا أعجبته نفسه، واستکثر عمله، وصغر فی عینه ذنبه. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: موسی – علیه السّلام – نشسته بود که ابلیس نزد او آمد، موسی فرمودند: مرا از آن گناهی خبر ده که اگر آدمی مرتکبش شود تو بر او استیلا می یابی؟ ابلیس گفت: هر گاه خودپسند شود و عملش را زیاد بیند و گناهش در نظرش خُرد آید. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۴»

حدیث۵۸

قال الإمام علی – علیه السلام – (من کتاب له إلی الحارث الهمدانی): احذر الغضب، فإنه جند عظیم من جنود إبلیس. امام علی – علیه السّلام – (در نامه خود به حارث همدانی)، فرمودند: از خشم دوری کن، زیرا که خشم یکی از لشگریان بزرگ ابلیس است. «نهج البلاغه، نامه ۶۹»

حدیث۵۹

قال الإمام الصادق – علیه السلام – : من لم یبال ما قال وما قیل فیه فهو شرک شیطان، ومن لم یبال أن یراه الناس مسیئا فهو شرک شیطان، ومن اغتاب أخاه المؤمن من غیر ترة بینهما فهو شرک شیطان ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که اهمیت ندهد چه می گوید و درباره اش چه گفته می شود او شریک شیطان است و کسی که برایش مهم نباشد مردم او را بدکار ببینند (و بشناسند نیز) شریک شیطان است و کسی که از برادر مؤمن خود غیبت کند بی آن که میانشان ظلم و ستمی رفته باشد، شریک شیطان است و هر که شیفته حرام و شهوت زنا باشد شریک شیطان است. «الخصال، ص ۲۱۶»

حدیث۶۰

قال الامام الرضا – علیه السّلام – : اِستماع الاَوتار مِنَ الکبائر. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: گوش دادن به (صدای) تارهای موسیقی از گناهان کبیره است. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۲۰»

حدیث۶۱

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : الغناءُ یُنبِتُ النفاق فی القلب کما یُنبت النخلُ الطلع. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: غناء و آوازه خوانی نفاق و دروئی را در دل می رویاند همان گونه که درخت نخل، خوشه خرما را رویش می دهد. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۰۸»

حدیث۶۲

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : الغِناءُ مِمّا وَعَدَاللهُ علیه النارَ و تلاهذه الآیة: و مِنَ الناس مَن یشتری لهوَ الحدیث لیُضِلَّ عن سبیل الله ... (لقمان، ۶). امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: غنا و آوازه خوانی از جمله گناهانی است که خداوند برای آن وعده آتش داده است، سپس این آیه را تلاوت فرمودند: «برخی از مردم کسانی هستند که سخن بیهوده را می خرند تا دیگران را از روی نادانی از راه خدا گمراه کنند و آیات الهی را به استهزاء گیرند، برای آنان عذابی خوارکننده خواهد بود». «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۲۶»

حدیث۶۳

قال الامام الصّادق - علیه السّلام - : بیتُ الغناء بیتٌ لا تُؤمَنُ فیه الفجیعةُ و لا تُجابُ فیه الدَّعوةُ و لا تَدخلُه الملائکةُ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: خانه ای که در آن غناء و ساز و آواز نواخته شود، از مصیبت ها و بلاهای دردناک در امان نیست و دعا در آن خانه مستجاب نمی گردد و فرشتگان به آن خانه وارد نمی شوند. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۸۰»

حدیث۶۴

عن ابی عبدالله - علیه السّلام - فی قول الله تعالی: «و اجتنبوا قولَ الزُّور» (حج، ۳۰)، قال: قول الزُّورِ الغِناء. امام صادق - علیه السّلام - درباره سخن خداوند که می فرماید: «از گفتار باطل بپرهیزید» فرمودند: گفتار باطل همان غناء است. «وسائل الشیعه، ج۱۲، ص۲۲۷»

حدیث۶۵

قال الامام الصّادق - علیه السّلام - : شرُّ الاَصواتِ الغِناء. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: بدترین صداها، غناء (و آوازه خوانی) است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۲۹»

حدیث۶۶

قال الامام الصّادق - علیه السّلام - : الغناءُ مجلسٌ لاینظر اللهُ اِلی اَهلهِ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: مجلس غناء مجلسی است که خداوند به اهل آن نظر (لطف و رحمت) نمی کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۸۸»

حدیث۶۷

قال الامام الصّادق - علیه السّلام - : الغناءُ یورث النفاقَ و یُعقِبُ الفقر. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: غناء و آوازه خوانی باعث نفاق و دوروئی شده و فقر و تنگدستی را به دنبال دارد. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۳۰»

حدیث۶۸

قال الامام الصّادق - علیه السّلام - : الغناءُ عُشُّ النفاق. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: غناء و آوازه خوانی، لانه نفاق و دوروئی است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۲۷»

حدیث۶۹

قال الامام الصّادق - علیه السّلام - : الغناءُ یُورِثُ الفقر. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: غناء و آوازه خوانی موجب فقر و تنگدستی می گردد. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۳»

حدیث۷۰

قال الامام الصّادق - علیه السّلام - : اِستماعُ اللَّهو و الغناء یُنبِتُ النفاقَ کما یُنبت الماءُ الزَّرع. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: گوش کردن به چیزهای بیهوده و غناء و آوازه خوانی، نفاق را می رویاند همان گونه که آب کشتزار را می رویاند. «وسائل الشیعه،

ج ۱۲، ص ۲۳۶»

حدیث۷۱

قال الامام الصّادق - علیه السّلام - : لا یَحِلُّ بیعُ الغِناء و لا شِرَاءُه و استماعُه نفاقٌ و تعلیمهُ کُفر. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: خرید و فروش (آلات) غناء و ساز وآواز حلال نیست و گوش دادن به آن، نفاق و دوروئی و آموزش دادنش، کفر و بی دینی است. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۰۹»

حدیث۷۲

قال الامام الصّادق - علیه السّلام - : مَنْ اَنْعم الله علیه بنعمةٍ فَجاءَ عند تلک النّعمة بِمِزمارٍ فقد کَفَرَها. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: کسی که خداوند به او نعمتی عطا فرماید و با وجود آن نعمت به نی و ساز و آواز روی آورد، کفران نعمت کرده است. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۳۳»

حدیث۷۳

قال الامام الصّادق - علیه السّلام - : اَلمُغَنّیةُ ملعونةٌ و مَن آواها و أکَلَ کسبَها ملعونٌ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: زن آوازه خوان ملعون است و کسی که او را جای دهد و از درآمد آوازه خوانی او بخورد (روزی خود را بگذراند) نیز ملعون است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۱۱»

حدیث۷۴

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : لا تَدخلُ الملائکةُ بیتاً فیه خَمرٌ أو دفٌّ أو طَنبُور أو نَردٌ و لا یُستجابُ دعاءُ هُم و تَرتفِع عَنهم البرکةُ. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: فرشتگان وارد خانه ای که در آن شراب یا دایره یا طنبور (نوعی از آلات موسیقی) و یا نرد (نوعی وسیله قمار) باشد، نمی شوند و دعای اهل آن خانه مستجاب نمی گردد و برکت از آنان برداشته می شود. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۸»

حدیث۷۵

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : یُحشَر صاحبُ الغناء مِن قبره اَعمی و اَخرس و اَبکم. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: دارنده (آلات) غناء و آوازه خوانی محشور می شود در حالی که کور و کر و لال است. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۱۹»

حدیث۷۶

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : یُحشرُ صاحبُ الطّنبور یوم القیامةِ و هو أسودُ الوجهِ و بیَده طنبورٌ من نار و فوقَ رأسه سبعون اَلف ملکٍ، بید کُلِّ ملکٍ مِقْمَعَةُ یَضربون رأسَهُ و وجهَه. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: دارنده طنبور (نوعی از آلات موسیقی) روز قیامت محشور می شود در حالی که صورتش سیاه و در دستش طنبوری از آتش است و بالای سرش هفتاد هزار فرشته قرار دارند که در دست هر کدام از آنها عمودی آهنین است که بر سر و صورتش می زنند. «مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص

۲۱۹»

حدیث۷۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنِ استمعَ اِلی اللَّهو یُذابُ فی اُذُنِهِ الآنُک. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که به چیزهای لهو و بیهوده گوش فرادهد (روز قیامت) در گوشش سرب گداخته (و ذوب شده) ریخته می شود. «دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۲۱۰»

حدیث۷۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ثلاثٌ یَقسینَ القلبَ: اِستماعُ اللَّهو و ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سه چیز باعث قساوت و سنگ دلی می گردد: (یکی از آنها) گوش دادن به چیزهای لغو و بیهوده است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۵۲»

حدیث۷۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اَربعٌ یُفسِدنَ القلبَ و یُنبتنَ النفاقَ فی القلب کما یُنبِتُ الماءَ الشجرَ؛ اِستماعُ اللَّهو و ... . رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: چهار چیز است که قلب و روح را تباه و نفاق را در آن می رویاند، همچنان که آب، درخت را می رویاند؛ (یکی از آنها) گوش دادن به چیزهای لغو و بیهوده است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۵۲»

حدیث۸۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : الغناءُ رُقْیَةُ الزّنا. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: غناء و آوازه خوانی، طلسم زناکاری است. «بحار الانوار، ج ۷۹، ص ۲۴۷»

حدیث۸۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : کان اِبلیسُ اَوّلَ مَن تَغَنّی. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ابلیس نخستین کسی است که به غناء و آوازه خوانی پرداخت. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۲۳۱»

حدیث۸۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : تَرکُ العِبَادَةِ یُقسِی القَلبَ تَرکُ الذِّکرِ یُمِیتُ النَّفسَ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ترک عبادت، دل را سخت می کند، رها کردن یاد خدا، جان را می میراند. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰»

حدیث۸۳

قال الامام الباقر – علیه السلام – : إنَّ لِلهِ عُقُوبَاتٍ فی القُلُوبِ وَالأبدَانِ، ضَنکٌ فی المَعِیشَةِ وَ وَهنٌ فی العِبَادَةِ، وَ مَا ضُرِبَ عَبدٌ بِعُقُوبَةٍ أَعظَمَ مِن قَسوَةِ القَلبِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: خداوند را برای دلها و بدنها کیفرهایی است؛ تنگی در معیشت و سستی در عبادت و به هیچ بنده ای کیفری بزرگ تر از سنگ دلی چشانده نشده است. «تحف العقول، ص ۲۹۶»

حدیث۸۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : شَرُّ العَمَی عَمَی القَلبِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بدترین کوری، کوری دل است. «أمالی شیخ صدوق، ص ۳۹۵»

حدیث۸۵

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : لَعَنَ رسول الله – صلّی الله علیه و آله – رجلًا ینظر إلی فَرْجِ امرأةٍ لا تحلُّ له. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – مردی را که به عورت زن نامحرم نگاه کند، لعنت فرمود. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۳۸»

حدیث۸۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَن نَظَرَ بعینِ هواه إفتَتَنَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که با چشم هوی و هوس نگاه کند، در فتنه و گناه افتد. «غرر الحکم، ص ۳۶۸»

حدیث۸۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : نَهی رسول الله – صلّی الله علیه و آله – أن ینظر الرجلُ إلی عورة أخیه المسلم و قال: من تأمَّل عورةَ أَخیه المسلم لَعَنَه سبعون ألف ملكٍ و نَهی المرأةَ إن تنظر إلی عورةِ المرأة. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – نهی فرمودند از این که مرد به عورت برادر مسلمانش نگاه کند و فرمودند هر کس با توجّه به عورت برادر مسلمانش نظر افکند، هفتاد هزار فرشته او را لعنت کنند، و همچنین نهی فرمودند از نگاه کردن زن به عورت زن دیگر. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۹»

حدیث۸۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اَلیَأسُ مِن رَوحِ اللهِ أَشَدُّ بَرداً مِنَ الزَّمهَرِیرِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: نومیدی از رحمت خدا، سردتر از زمهریر است. «بحار الأنوار، ج ۷۲، ص ۳۳۸»

حدیث۸۹

قال الامام علی – علیه السلام – (فی صِفَةِ المُنَافِقِینَ): حَسَدَةُ الرَّخَاءِ وَ مُؤَکدُو البَلاءِ، وَ مُقنِطُو الرَّجَاءِ. امام علی – علیه السلام – (در وصف منافقان) فرمودند: حسودانِ آسایش (دیگران) هستند و به گرفتاری (مردم) دامن می زنند و امید را به یأس می کشانند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۴»

حدیث۹۰

قال الامام علی – علیه السلام – : کلُّ قَانِطٍ آیِسٌ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر ناامیدی، ناکام است. «غرر الحکم، ح ۶۸۴۲»

حدیث۹۱

قال الامام علی – علیه السلام – : قَتَلَ القُنُوطُ صَاحِبَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: ناامیدی، صاحب خود را می کشد. «غرر الحکم، ح ۶۷۳۱»

حدیث۹۲

قال الامام علی – علیه السلام – : فی القُنُوطِ اَلتَّفرِیطُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نومیدی، موجب تفریط و تقصیر می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۱۱»

حدیث۹۳

قال الامام علی – علیه السلام – : أَعظَمُ البَلاءِ اِنقِطَاعُ الرَّجَاءِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بزرگترین بلا, ناامیدی است. «غرر الحکم، ح ۲۸۶۰»

حدیث۹۴

قال الامام الحسن – علیه السلام – : اَلْغَفْلَةُ تَرکُکَ الْمَسْجِدَ، وَ طَاعَتُکَ الْمُفْسِدَ. امام حسن – علیه السلام – فرمودند: غفلت آن است که مسجد رفتن (برای نماز) را ترک کنی و از شخص مفسد فرمان بری. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۱۵»

حدیث۹۵

قال الامام علی – علیه السلام – : دَوَامُ الْغَفْلَةِ یُعْمِی الْبَصِیرَةَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: ادامه یافتن غفلت، دیده بصیرت را کور می کند. «غررالحکم، ح ۵۱۴۶»

حدیث۹۶

قال الامام الباقر – علیه السلام – : إِیَّاکَ وَ الْغَفْلَةَ، فَفِیهَا تَکُونُ قَسَاوَةُ الْقَلْبِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: از غفلت بپرهیز؛ زیرا که در آن، قساوت دل است. بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۴

حدیث۹۷

قال الامام علی – علیه السلام – : مَنْ غَلَبَتْ عَلَیْهِ الْغَفْلَةُ مَاتَ قَلْبُهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که غفلت بر او چیره گردد، دلش بمیرد. «غررالحکم، ح ۸۴۳۰»

حدیث۹۸

قال الامام علی – علیه السلام – : سکْرُ الْغَفْلَةِ وَ الْغُرُورِ أَبْعَدُ إِفَاقَةً مِنْ سُکْرِ الْخَمُورِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: مستی غفلت و فریب، دیرتر از مستی شرابها زایل می شود. «غررالحکم، ح ۵۶۵۱»

حدیث۹۹

قال الامام علی - علیه السلام - : وَيْلٌ لمَنْ غَلَبَتْ عَلَيْهِ الْغَفْلَةُ، فَنَسِيَ الرِحْلَةَ وَ لم يَسْتَعِدَّ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: وای بر کسی که غفلت بر او چیره آید و در نتیجه سفر (آخرت) را فراموش کند و خود را آماده نسازد. «غررالحکم، ح ۲۶۵۶»

حدیث۱۰۰

قال الامام علی - علیه السلام - : في السُّكُونِ إلى الغفلَةِ اِغْتِرَارٌ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: روی آوردن به غفلت، موجب فریب خوردن است. «غررالحکم، ح ۶۴۵۴»

حدیث۱۰۱

قال الامام علی - علیه السلام - : الغَفلَةُ ضِدُّ الحَزْمِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، ضد هوشیاری است. «غررالحکم، ح ۱۰۳۱»

حدیث۱۰۲

قال الامام علی - علیه السلام - : الغَفْلَةُ فَقْدٌ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، موجب گم کردن (راه حق) است. «غررالحکم، ح ۸۵»

حدیث۱۰۳

قال الامام علی - علیه السلام - : الغَفْلَةُ طَرَبٌ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، باعث آشفتگی (یا سرمستی) می شود. «غررالحکم، ح ۲۲۱»

حدیث۱۰۴

قال الامام علی - علیه السلام - : الغَفْلَةُ تَكْسِبُ الاغْتِرَارَ، و تُدْنِي مِنَ الْبَوَارِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، فریب خوردگی می آورد و به هلاکت نزدیک می گرداند. «غررالحکم، ح ۲۱۲۵»

حدیث۱۰۵

قال الامام علی - علیه السلام - : اَلْغَفْلَةُ ضَلالَةٌ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، گمراهی است. «غررالحکم، ح ۱۹۶»

حدیث۱۰۶

قال الامام علی - علیه السلام - : الغَفْلَةُ ضَلالُ النُّفُوسِ و عُنْوَانُ النّحُوسِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، گمراهی جانها و سر لوحه شومی ها و نافرجامی هاست. «غررالحکم، ح ۱۴۰۴»

حدیث۱۰۷

قال الامام علی - علیه السلام - : الغَفْلَةُ شِيمَةُ النَّوكَى. امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، خصلت احمقان است. «غررالحکم،

ح ۸۹۷»

حدیث۱۰۸

قال الامام علی - علیه السلام - : فَیالَهَا حَسْرَةً عَلَی کُلِّ ذِی غَفْلَةٍ أنْ یَکُونَ عُمْرُهُ عَلَیْهِ حُجَّةً، وَ أنْ تُؤَدِّیَهُ أیَامُهُ إلی الشَّقْوَةِ! امام علی - علیه السلام - فرمودند: ای دریغا بر هر غافلی که عمرش بر ضد او حجت باشد و روزهایش او را به سوی بدبختی کشاند! «نهج البلاغه، خطبه ۶۴»

حدیث۱۰۹

قال الامام علی - علیه السلام - : الغَفْلَةُ أضَرُّ الاَعْدَاءِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: غفلت، زیانبارترین دشمنان است. «غررالحکم، ح ۴۷۲»

حدیث۱۱۰

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إذَا رَأَیتُم العَبدَ مُتَفَقِّداً لِذُنُوبِ (النَّاسِ) نَاسِیاً لِذُنُوبِهِ، فَاعلَمُوا أَنَّهُ قَد مُکِرَ بِهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر گاه دیدید بنده گناهان مردم را می‌جوید و گناهان خودش را از یاد برده است، بدانید که گرفتار مکر خدا شده است. «مستطرفات السرائر، ۵۶۹»

حدیث۱۱۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : مَنْ دَخَلَهُ الْعُجْبُ هَلَکَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر که مبتلا به خودپسندی شود، نابود می گردد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۳»

حدیث۱۱۲

قال الامام الصادق - علیه السلام - : لا جَهْلَ أَضَرُّ مِنَ العُجْبِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هیچ نادانی ای زیانبارتر از خودپسندی نیست. «الاختصاص، ص ۲۲۷»

حدیث۱۱۳

قال الامام الهادی - علیه السلام - : العُجْبُ صَارِفٌ عَنْ طَلَبِ الْعِلْمِ، داعٍ إلَی الغمطِ. امام هادی - علیه السلام - فرمود: خودپسندی، (آدمی را) از طلب علم باز می دارد و به تحقیر دیگران فرا می خواند. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۱۹۹»

حدیث۱۱۴

قال الامام علی - علیه السلام - : العُجْبُ هَلاکٌ، والصَبْرُ مَلاکٌ. امام علی - علیه السلام - فرمود: خودپسندی، مایه نابودی است و شکیبایی مایه سامان یافتن (کارها). «الخصال، ص ۵۰۶، ح ۳»

حدیث۱۱۵

قال الامام علی – علیه السلام – : الإِعْجَابُ ضِدُّ الصَّوَابِ، وآفَةُ الأَلْبَابِ. امام علی – علیه السلام – فرمود: خودپسندی، دشمن درستی و آفت خردهاست. «تحف العقول، ص ۷۴»

حدیث۱۱۶

قال الامام علی – علیه السلام – : آفَةُ الدِّینِ سُوءُ الظَّنِّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آفت دین بدگمانی است. «غرر الحکم، ۳۹۲۴»

حدیث۱۱۷

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن کَثُرَت رَیبَتُهُ کَثُرَت غَیبَتُهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرکه گمانهای بدش زیاد باشد، غیبتش (از مردم یا مردم از او) زیاد شود. «غرر الحکم، ح ۸۰۹۴»

حدیث۱۱۸

قال الامام علی – علیه السلام – : أَسوَأُ النَّاسِ حَالاً مَن لم یَثِق بِأَحَدٍ لِسُوءِ ظَنِّهِ، وَلم یَثِق بِهِ أَحَدٌ لِسُوءِ فِعلِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آن کس از همه حال و روزش بدتر است، کسی است که به سبب بدگمانیش به هیچ کس اعتماد ندارد و به سبب بدرفتاریش هیچ کس به او اعتماد نمی‌کند. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۹۳»

حدیث۱۱۹

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن غَلَبَ عَلَیهِ سُوءُ الظَّنِّ لم یَترُک بَینَهُ و بَینَ خَلِیلٍ صُلحاً. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرکه بدگمانی بر او چیره شود، بین او و دوستانش دوستی ای باقی نمی ماند. «غرر الحکم، ح ۸۹۵۰»

حدیث۱۲۰

امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرکه بدگمان باشد، بدنهاد و بد طینت شود. «غرر الحکم، ح ۷۷۹۲»

حدیث۱۲۱

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن سَاءَت ظُنُونُهُ اِعتَقَدَ الخِیَانَةَ بِمَن لا یَخُونُهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هرکه گمانهای بد برد، کسی را که به او خیانت نمی‌کند، خیانتکار شمارد. «غرر الحکم، ح ۸۸۳۷»

حدیث۱۲۲

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلرَّجُلُ السُّوءُ لایَظُنُّ بِأَحَدٍ خَیراً، لأَنَّهُ لا یَرَاهُ إلا بِوَصفِ نَفسِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آدم بد، به هیچ کس خوشبین نیست ؛ زیرا همه را مانند خودش می بیند. «غرر الحکم، ح ۲۱۷۵»

حدیث۱۲۳

قال الامام علی – علیه السلام – : شَرُّ النَّاسِ مَن لا یَثِقُ بِأَحَدٍ لِسُوءِ ظَنِّهِ، وَلا یَثِقُ بِهِ أَحَدٌ لِسُوءِ فِعلِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدترین مردم کسی است که به سبب سوء ظنی که دارد به هیچ کس اعتماد نمی‌کند و دیگران نیز به سبب بد کرداریش به او اعتماد نمی‌کنند. «غرر الحکم، ح ۵۷۴۸»

حدیث۱۲۴

قال الامام علی – علیه السلام – : سُوءُ الظَّنِّ بِالمُحسِنِ شَرُّ الإثمِ وَأَقبَحُ الظُّلمِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدبینی به نیکوکار بدترین گناه و زشت‌ترین ستم است. «غرر الحکم، ح ۵۵۷۳»

حدیث۱۲۵

قال الامام علی – علیه السلام – : سُوءُ الظَّنِّ بِمَن لا یَخُونُ مِنَ اللُّؤمِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدبینی به کسی که خیانت نمی‌کند، از پستی است. «غرر الحکم، ح ۵۵۷۴»

حدیث۱۲۶

قال الامام علی – علیه السلام – : سُوءُ الظَّنِّ یُفسِدُ الاُمُورَ وَیبعثُ عَلَی الشُّرُورِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بدگمانی کارها را تباه می‌کند و باعث روی آوردن به انواع بدیها می‌شود. «غرر الحکم، ح ۵۵۷۵»

حدیث۱۲۷

قال الامام علی – علیه السلام – : لا دِینَ لِمُسِیءِ الظَّنِّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: برای بد گمان، دینی نیست (دین ندارد). «غرر الحکم، ح ۱۰۵۱۱»

حدیث۱۲۸

قال الامام علی – علیه السلام – مِن کِتَابِهِ لِلأَشتَرِ لَمَّا وَلاهُ مِصرَ: إنَّ البُخلَ وَالجَورَ وَالحِرصَ غَرَائِزُ شَتَّی یَجمَعُهَا سُوءُ الظَّنِّ بِاللهِ، کُمُونُهَا فی الأَشرَارِ. امام علی – علیه السلام – (در فرمان استانداری مصر به مالک اشتر) فرمودند: همانا بخل و ستم و آزمندی (حرص) خصلتهای گوناگونی هستند که منشأ آنها بدگمانی به خداست و در نهاد اشرار از مردمان نهفته‌اند. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۴۳»

حدیث۱۲۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنَّمَا الجَبَّارُ الملعُونُ مَن غَمَصَ النَّاسَ وَ جَهِلَ الحَقَّ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: جباری که مورد لعن است کسی است که مردم را خوار و سبک بشمارد و نسبت به حق نادانی ورزد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۱»

حدیث۱۳۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ حَقَّرَ مُومِناً لِقِلَّةِ مَالِهِ حَقَّرَهُ اللهُ فَلَم یَزَلْ عِنْدَ اللهِ مَحْقُوراً حَتَّی صَنَعَ یَتُوبَ مِمَّا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس مومنی را به خاطر کمی مالش تحقیر کند، خدا او را تحقیر خواهد نمود و پیوسته در نزد خدا تحقیر شده خواهد بود تا از کاری که انجام داده توبه نماید. «الکافی، ج ۲، ص ۳۵۱»

حدیث۱۳۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ اِسْتَذَلَّ مُومِناً وَ حَقَّرَهُ لِقِلَّةِ ذَات يَدِهِ وَ لِفَقْرِهِ شَهَّرَهُ اللهُ يَوْمَ القِيامَةِ عَلَى رُؤُوسِ الْخَلائِقِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس مومنی را به خاطر تنگدستی و ناداریش خوار شمارد، خداوند او را در برابر همه خلائق رسوا خواهد ساخت. «ثواب الأعمال، ص ۵۷۰»

حدیث۱۳۲

قال الامام علی – علیه السلام – : و مَن تَكَبَّرَ حُقِّرَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر کس تکبر ورزد، تحقیر گردد. «نهج السعادهٔ، ج ۱، ص ۵۴»

حدیث۱۳۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنَّ اللهَ تَبارَكَ وَ تَعَالى يَقُولُ: مَنْ أَهَانَ لی وَلِيّاً فَقَدْ أَرْصَدَ لِمُحارِبَتِي و اَنا أَسْرَعُ شَئٍ إِلَى نُصْرَةِ أوْلِيائِی. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: خدای تبارك و تعالی می‌فرماید: هر که یکی از دوستان مرا خوار شمارد، آماده جنگ با من شده است و من در یاری دادن دوستدارانم شتابنده ترینم. «الکافی، ج ۲، ص ۳۵۱»

حدیث۱۳۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَنْ حَقَّرَ مُؤمِناً مِسْكِيناً لم يَزَلِ اللهُ لَهُ حاقِراً مَاقِتاً حَتَّى يَرْجِعَ عَنْ مَحْقَرَتِهِ إيَّاهُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر که مؤمن بینوایی را حقیر شمارد، خداوند پیوسته او را تحقیر کند و دشمنش دارد تا آن گاه که از تحقیر او دست بردارد. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۵۲»

حدیث۱۳۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : أَمَرَنِی رَبِّی بِحُبِّ المَسَاكِينَ المُسلِمِينَ وَ اعلَمُوا أَنَّهُ مَن حَقَّرَ أَحَداً مِنَ المُسلِمِينَ أَلقَى اللهُ عَلَيهِ المَقتَ مِنهُ وَ المَحقَرَةَ حَتَّى يَمقُتَهُ النَّاسُ وَ اللهُ لَهُ أَشَدُّ مَقتاً. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پروردگارم مرا فرمان داده به محبّت داشتن به مسلمانان فقیر و بدانید هر کس فردی از مسلمانان را تحقیر کند، خدا بر او غضبناك خواهد شد و او را خوار خواهد نمود تا مردم بر او غضب کنند و خدا غضبش بیشتر است. «مستدرك سفینهٔ البحار، ج ۲، ص ۳۳۴»

حدیث۱۳۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : حَسبُ ابْنِ آدَمَ مِنَ الشَّرِ أَنْ يُحَقِّرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: در بدی فرزند آدم همین بس که برادر مسلمان خود را کوچك شمارد. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۲»

حدیث۱۳۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا تُحَقِّرَنَّ أحَداً مِنَ الْمُسْلِمِينَ، فَإِنَّ صَغِيرَهُمْ عِنْدَ اللهِ كَبِيرٌ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله –

فرمودند: هیچ مسلمانی را خوار و حقیر مشمار؛ زیرا کوچک آنان هم نزد خداوند بزرگ است. «تنبیه الخواطر، ج ۱، ص ۳۱»

حدیث۱۳۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اِسْتَذَلَّ مُؤمِناً أَوْ مُؤمِنَةً أَوْ حَقَّرَهُ لِفَقْرِهِ أَوْ قِلَّةِ ذَاتِ یَدِهِ، شَهَّرَهُ اللهُ تَعالی یَوْمَ القِیامَةِ ثُمَّ یُفْضِحُهُ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس مرد یا زن مؤمنی را خوار و ذلیل شمارد و یا به سبب تهیدستی یا کم بضاعتی حقیر شمارد، خدای تعالی در روز رستاخیز او را انگشت‌نما و سپس رسوا و مفتضحش کند. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۴۴»

حدیث۱۳۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ألا وَ مَنِ اسْتَخَفَّ بِفَقِیرٍ مُسْلِمٍ فَقَدْ اِسْتَخَفَّ بِحَقِّ اللهِ، وَ اللهُ یَسْتَخِفُّ بِهِ یومَ القِیَامَةِ إلا أنْ یَتُوبَ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: آگاه باشید که هر کس مسلمان فقیری را خوار و سبک بشمارد حق خدا را سبک شمرده و در روز قیامت خدا او را خوار و سبک خواهد نمود مگر اینکه توبه نماید. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۳۷»

حدیث۱۴۰

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : إنّما الشَّحیح مَنْ منع حقَّ الله و أنفقَ فی غَیرِ حقِّ اللهِ عزّوجل. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بخیل کسی است که از پرداخت حق خدا (مانند زکات و خمس) خودداری نموده، در راه غیر خدا بذل و بخشش می کند. «معانی الاخبار، ص ۲۴۶»

حدیث۱۴۱

سُئلَ الامام الحسن – علیه السّلام – عن البُخل، فقال: هو أنْ یَری الرَّجلُ ما أنفقهُ تَلَفاً و ما أمسَکَهُ شرَفا. از امام حسن – علیه السّلام – در مورد معنای بخل پرسیدند، حضرت فرمودند: بخل آن است که انسان آنچه را انفاق و خرج می کند از دست رفته و بیهوده بپندارد و آنچه را که نگه می‌دارد، مایه شرف و بزرگی بداند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۱۳»

حدیث۱۴۲

قال الامام الرّضا – علیه السّلام – : البَخیلُ بَعیدٌ مِن الله، بَعیدٌ من الجَنَّةِ، بَعیدٌ مِن النّاس، قریبٌ مِن النّار. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: انسان بخیل از خدا، بهشت و مردم دور و به آتش دوزخ نزدیک است. «بحار الانوار، ج ۶۸، ص ۳۵۶»

حدیث۱۴۳

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : جاهلٌ سَخِیٌّ أفضلُ مِن ناسکٍ بخیل. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: نادان با سخاوت و گشاده دست از پارسای بخیل، برتر است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۲۸۸»

حدیث۱۴۴

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : لا یَطمَعَنَّ البَخیلُ فی صِلَةِ الرَّحم. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: شخص بخیل نسبت به صله رحم رغبتی از خود نشان نمی‌دهد. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۴»

حدیث۱۴۵

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : خیارُکُم سُمَحائکُم و شِرارُکُم بُخَلائکُم. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بهترین شما، جوانمردان با سخاوت و بدترین شما، بخیلانتان هستند. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۷»

حدیث۱۴۶

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : حَسْبُ البَخیلِ مِنْ بُخلِهِ سوء الظنِّ بِرَبِّهِ، مَن أیْقَنَ بالخَلَفِ جادَ بالعطیّه. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: برای (گنه گار بودن) بخیل همین بس که به پروردگارش بدگمان است، کسی که به جایگزینی انفاق و بخشش از طرف خداوند یقین داشته باشد، نیکو بخشش می کند. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۷»

حدیث۱۴۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : إنْ کانَ الخَلَفُ مِنَ الله عزّوجل حقّاً فَالبُخلُ لِماذا؟ امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: اگر جایگزینی انفاق و بخشش از طرف خداوند حق است (که حق است)، پس بخل ورزیدن برای چه؟ «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۹۰»

حدیث۱۴۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : عَجِبتُ لِلبَخیلِ یَستَعجِلُ الفقرَ الذی مِنهُ هَرَبَ و یَفُوتُهُ الغِنَی الذی إیّاه طَلَبَ فَیَعیشُ فی الدّنیا عَیْشَ الفُقَراء و یُحاسَبُ فی الاخرةِ حِسابَ الأغنیاء. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: در شگفتم از برای شخص بخیل که می‌شتابد به سوی تنگدستی و فقری که از آن گریزان است و مال و ثروتی را که می‌جوید از دست می‌دهد، لذا در دنیا مانند فقیران زندگی می کند و در آخرت مانند توانگران به حسابش رسیدگی می‌شود. «نهج البلاغه، حکمت ۱۲۱»

حدیث۱۴۹

قال الامام الرّضا – علیه السّلام – : البخل یُمَزِّقُ العِرض. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: بخل، انسان را رسوا و بی آبرو می کند. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۳۵۷»

حدیث۱۵۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : البُخلُ أذمُّ الأخلاق. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بخل، مذموم ترین خلق و خوی است. «بحار الانوار، ج ۶۹، ص ۱۹۹»

حدیث۱۵۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یَنبغی لِلمُؤمن أنْ یکونَ بَخیلًا و لا جباناً. رسول خدا– صلی الله علیه و آله – فرمودند: برای مؤمن شایسته نیست که بخیل و ترسو باشد. «محجهٔ البیضاء، ج ۶، ص ۷۴»

حدیث۱۵۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : خصلَتانِ لاتَجتمعانِ فی مسْلِم: البُخل و سُوءُ الخلَق. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: دو خصلت است که در مسلمان جمع نمی‌شود: بخل و بد اخلاقی. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص۳۰۲»

حدیث۱۵۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یَدخُلُ الجنَةَ بخیلٌ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بخیل، وارد بهشت نمی‌شود. «محجة البیضاء، ج ۶، ص ۷۱»

حدیث۱۵۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : أربعُ خصالٍ من الشِّقاء: جُمودُ العین و قَساوةُ القلب و بُعدُ الأمل و حُبُّ البقاء. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: چهار خصلت از شقاوت و بدبختی است: خشکی چشم، قساوت قلب (سنگدلی) و آرزوی دراز و دوستیِ باقی ماندن در دنیا. «بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۱۶۴»

حدیث۱۵۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : یهرُمُ ابنُ آدم و تشبُّ منه اثنتان: الحرصُ و الأمل. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: آدمیزاد پیر می شود و دو چیز در او جوان می گردد: یکی حرص و آز و دیگری آرزوی دراز. «مجموعه ورّام، ص ۲۰۵»

حدیث۱۵۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : ما أطال عبدٌ الأملَ إلّا أساءَ العَمَل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هیچ بنده ای آرزویش را طولانی نکرد، مگر این که کردارش را زشت نمود. «بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۱۶۶»

حدیث۱۵۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : انَّ أخوفَ ما أخافُ علیکم خصلتان: اِتِّباعُ الهَوی و طُولُ الأمَل، و أمّا اتّباعُ الهَوی فیصُدُّ عن الحق، و أمّا طول الأمَل فَیُنسِی الاخرة. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بیش از هر چیز از دو خصلت بر شما نگران و ترسانم: هواپرستی و آرزوی دراز، چرا که هواپرستی حق را مسدود می کند و آرزوی دراز آخرت را از یاد می برد. «تحف العقول، ص ۲۲۴»

حدیث۱۵۸

قال الامام الکاظم – علیه السلام – : مَنِ اقْتَصد وَ قَنَعَ بَقِیتْ علیه النِّعمة و مَن بذَّر و أسرف زالتْ عنه النّعمة. امام موسی کاظم – علیه السلام – فرمودند: کسی که در زندگی میانه‌روی و قناعت کند، نعمتش باقی می‌ماند، و کسی که اسراف و زیاده روی نماید، نعمتش زایل شود. «تحف العقول، ص ۳۰۱»

حدیث۱۵۹

قال الامام العَسْکری – علیه السلام – : علیْکَ بِالِاقْتصاد و ایّاک و الِاسْرافَ فانَّه مِنْ فِعلِ الشَّیطنة. امام حسن عسکری – علیه السلام –

فرمودند: میانه‌روی کن و از اسراف برحذر باش؛ زیرا اسراف و زیاده‌روی از کارهای شیطان است. «سفینهٔ البحار، ج ۱، ص ۶۱۶»

حدیث۱۶۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنَّ القصدَ أمرٌ یُحِبّهُ الله – عزَّ وَ جلَّ – و إن السَّرَف یُبغِضُه الله حتّی طَرحُک النَّواهْ فانّها تَصلح لشئ و حتّی صَبُّک شرابَک. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: میانه‌روی را خدای بزرگ و بلند مرتبه دوست دارد و بر اسراف و زیاده روی خشم می‌ورزد، حتی به اندازه دور انداختن هسته خرمایی؛ زیرا قابل مصرف است و یا به مقدار دور ریختن باقی مانده نوشیدنی. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۳۴۶»

حدیث۱۶۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنّما الاسرافُ فیما أتلفَ المالَ و أضَرَّ بالبدن. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: اسراف آن است که مال را از بین ببرد و به بدن زیان برساند. بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۰۳

حدیث۱۶۲

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنَّ السَّرَفَ یُورِثُ الفَقْرَ و إنَّ القصدَ یورث الغِنی. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: همانا اسراف، فقر و تنگدستی آورد و میانه‌روی بی‌نیاز گرداند. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۲، ص ۴۱»

حدیث۱۶۳

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إنَّ معَ الإسراف قِلَّهْ البَرکهْ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: به درستی که با اسراف و زیاده‌روی، کمی برکت است. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۵، ص ۳۶۱»

حدیث۱۶۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ... لِلْمُسرِف ثلاثُ عَلاماتٍ: یَشْتری ما لیس له و یَلْبِسُ ما لیس له و یأکُلُ ما لیس له ... . امام صادق – علیه السلام – فرمودند: اسراف‌کننده سه نشانه دارد: چیزهایی را می‌خرد و می‌پوشد و می‌خورد که در شأن او نیست. «بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۲۰۶»

حدیث۱۶۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : لیس لِبَخیلٍ حبیبٌ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: شخص بخیل، دوست و رفیقی ندارد. «غررالحکم، ص ۳۱۵»

حدیث۱۶۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : أبْخَلُ النّاس مَن بَخِلَ علی نَفسِهِ بِمالِهُ و خَلَّفَه لِوارثِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخیل‌ترین مردم کسی است که با ثروتش بر خود بخل ورزد و آن را برای وارثش بر جای نهد. «غررالحکم، ص ۱۰۳»

حدیث۱۶۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : البخیلُ یَبْخلُ علی نَفسهِ بالیَسیرِ مِن دنیاهُ و یَسْمَحُ لِوارثهِ بِکلّها. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخیل جز به مقدار کمی از دارائی خود، بر خودش بخل می‌ورزد و (بعد از مدتی) تمام دارائی خود را به وارثش می‌بخشد. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۶۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : البخیل أبداً ذلیلٌ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخیل، همیشه خوار و زبون است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۶۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : البخل جامعٌ لَمساوِی العُیوب و هو زِمامٌ یُقادُ به إلی کلِّ سُوء. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخل گرد آورنده بدی‌ها و عیب‌ها است و آن افساری است که انسان با آن به سوی هر بدی ای کشیده می‌شود. «بحار الانوار، ج ۷۳، ص ۳۰۷»

حدیث۱۷۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : البُخلُ جِلبابُ المَسکَنَةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخل، جامهٔ فقر و تهیدستی است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۷۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : البَخیلُ ذلیلٌ بینَ أعِزَّتِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: شخص بخیل میان دوستان و عزیزان خود، خوار و ذلیل است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۷۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : البُخلُ یُذِلُّ مُصاحِبَهُ و یُعِزُّ مُجانِبَهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخل، صاحب خود را خوار و ذلیل می کند و کسی را که از آن دوری کند، عزیز و ارجمند می‌دارد. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۷۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : البَخیلُ یَسْمَحُ مِنْ عِرضِهِ بأکثَرِ ممّا أمْسَکَ مِنْ عَرضِهِ و یُضَیِّعُ مِن دینه أضعافَ ما حفظ مِن نَشَبِهِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخیل بیشتر از آنچه از مالش امساک می کند از آبرویش می‌بخشد و از دین خود چندین برابر دارائی و ثروتش تباه می‌سازد. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۷۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ بَخَلَ بِمالهُ ذَلَّ و مَنْ بَخَلَ بِدینِهِ جَلَّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که در مال خود بخل ورزد، خوار و ذلیل گردد و آن کسی که نسبت به دین خود بخل ورزد، عزیز و بزرگوار شود. «غررالحکم، ص ۳۳۵»

حدیث۱۷۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : البُخلُ باخراجِ ما أفْترضه الله سُبْحانه من الأموالِ أقْبَحُ البُخل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخل ورزیدن نسبت به پرداخت آنچه خداوند سبحان (از اموال) واجب کرده است، زشت‌ترین نوع بخل است. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۷۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : البخیل فی الدنیا مَذمومٌ و فی الآخرة مُعذَّبٌ مَلوم. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بخیل در دنیا دچار مذمت و نکوهش و در آخرت گرفتار عذاب و سرزنش می‌شود. «غررالحکم، ص ۱۹»

حدیث۱۷۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : النظر إلی البخیل یُقسِی القَلبَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: نگاه کردن به شخص بخیل، باعث قساوت و تیر گی قلب می‌شود. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۵۳»

حدیث۱۷۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اللّهمَّ إنّی أعوذ بِکَ مِنَ البُخل ... . پیامبراکرم – صلی الله علیه و آله – در دعائی به خداوند عرضه می‌دارد: خدایا! پناه می‌برم به تو از بخل و تنگ نظری. «محجة البیضاء، ج ۶، ص ۷۲»

حدیث۱۷۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : حُرِّمتِ الجنةُ عَلی المَنّان و البخیل و القَتّات. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بهشت بر کسی که (بر مردم) منت می گزارد و نیز بر انسان بخیل و سخن چین حرام شده است. «بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۳۰۸»

حدیث۱۸۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إتَّق الله وَ لاتُسْرِفْ و لا تُقَتِّر ولکِنْ بَینَ ذلک قَوامٌ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: تقوای الهی پیشه کن (و از خدا بترس) و اسراف مکن و برخود سخت مگیر، بلکه (میانه‌رو باش که) میانه روی مایه استواری است. «تفسیر نورالثقلین، ج ۳، ص ۱۵۶»

حدیث۱۸۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَن أنفق شیئاً فی غَیر طاعة الله فهو مُبذِّر و مَنْ أنفق فی سبیل الله فَهو مُقتصِد. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که چیزی (مالی هر چند اندک) را در غیر راه خدا بدهد، اسراف کار و کسی که چیزی را در راه خدا بدهد، میانه‌رو است. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۰۲»

حدیث۱۸۲

مِن کتابِ علی – علیه السلام – إلی زیاد: فدَعِ الإسراَف مُقتصداً و اذکُرْ فِی الْیَوم غداً و أمسِک مِن المال بقدر ضرورتک و قَدِّم الفَضلَ لَیوم حاجتک. حضرت علی – علیه السلام – در نامه‌ای که برای زیاد نوشت، فرمودند: از اسراف بپرهیز و میانه‌روی را برگزین و از امروز به فکر فردا باش و به اندازه نیازمندی خود از مال (دنیا) نگهدار و زیادی آن را برای روز نیازمندیت (آخرت) پیش فرست. «نهج البلاغه، نامه ۲۱»

حدیث۱۸۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن أعطی فی غَیر حقّ فقد أسرف، و مَنْ منع مِنْ حقّ فقد قتر. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که در غیر راه حق هزینه کند، اسراف کرده است و کسی که از راه حق باز دارد (وخودداری کند)، سخت‌گیری کرده (و بخل ورزیده) است. تفسیر نورالثقلین، ج ۴، ص ۳۱

حدیث۱۸۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنِ اقْتصد فی مَعیشَته رَزَقَهُ الله و مَن بذَّر حرمه الله. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که در زندگی‌اش میانه‌روی کند، خدا او را روزی می‌دهد و کسی که اسراف و زیاده‌روی کند، محرومش سازد. «وسائل الشیعهٔ، ج ۱۵، ص ۲۵۹»

حدیث۱۸۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا خیرَ فی السَّرَف و لا سَرَفَ فی الخیر. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: در اسراف و زیاده‌روی خیری نیست و در امور خیر اسراف نیست. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۶۹»

حدیث۱۸۶

قال الامام علی – علیه السلام – : ذَرِ السَّرَفَ فانَّ المُسرفَ لایُحمَد جُودُه و لا یُرحَم فقره. امام علی – علیه السلام – فرمودند: اسراف و زیاده‌روی را واگذار؛ زیرا اسراف کننده نه بخشش‌اش ستایش می شود و نه به تهیدستی و فقرش ترحّم می‌شود. «غررالحکم، ص ۲۰۷»

حدیث۱۸۷

قال الامام علی – علیه السلام – : ما فَوقَ الْکَفاف إسرافْ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: آن چه از حد کفایت بیشتر باشد، اسراف و زیاده‌روی است. «غررالحکم، ص ۳۸۴»

حدیث۱۸۸

قال الامام علی – علیه السلام – : وَیْحَ الْمُسرِفَ ما أبعدَه عن صَلاح نَفسه و استدراک أمره. امام علی – علیه السلام – فرمودند: وای بر اسراف‌کار که چقدر از مصحلت خویش و اصلاح کار خود، دور است. «تصنیف غررالحکم، ص ۳۵۹»

حدیث۱۸۹

قال الامام علی – علیه السـلام – : مَنِ افْتَخَرَ بالتَّبذیر اُحتُقِر بالأفلاس. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که به زیاده‌روی افتخار کند، با فقر و تنگدستی خوار و زبون می گردد. «غررالحکم، ص ۳۳۲»

حدیث۱۹۰

قال الامام علی – علیه السـلام – : التّبـذیرُ عنوانُ الفاقَـهْ. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: زیاده‌روی، مقدمه فقر و تنگدستی است. غررالحکم، ص ۲۱

حدیث۱۹۱

قال الامام علی – علیه السـلام – : الاسـرافُ یُفنِی الجَزیلَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: اسراف، نعمت فراوان را نابود می سازد. «غررالحکم، ص ۱۵»

حدیث۱۹۲

قال الامام علی – علیه السـلام – : لا غِنی مع الاسْراف. امام علی – علیه السـلام – فرمودند: بی‌نیازی (و ثروت) با اسراف و زیاده‌روی حاصل نمی‌شود. «غررالحکم، ص ۱۱۶»

حدیث۱۹۳

قـال الامـام علی – علیـه السـلام – : أقبـحُ البَـذلِ السَّرَف. امـام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: زشت‌ترین بـذل و بخشـش، اسراف و زیاده‌روی است. غررالحکم، ص ۴۳۰

حدیث۱۹۴

قـال الامام علی – علیه السـلام – : إنَّ إعطاءَ الْمال فی غیر حقّه تبـذیرٌ و إسـرافٌ و هو یَرفعُ صاحبَه فی الـدّنیا و یَضَـعَهُ فی الآخرهْ. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: بخشـش‌های بی جـا (از مـال و ثروت) زیـاده روی و اسـراف است و آن مال بخشـنده اش را در دنیا رفعت می دهد و در آخرت به زیر می‌کشد (خوار و ذلیل می‌کند). نهج البلاغه، خطبه ۱۲۶

حدیث۱۹۵

عِنِ الْإمـام الرضـا – علیه السّـِلام – قـال: إنَّ الله تَعَـالی حَرَّمَ الْخَمْرَ لمـا فِیهـا مِنْ الْفَسـادِ وَ بُطْلانِ الْعُقُولِ فِی الْحَقایِقِ وَذَهابِ الْحَیاءِ مِنَ الْوَجْهِ. امام رضـا – علیه السّـِلام – فرمودنـد: خداوند متعال خمر را به خاطر ایجاد تباهی و عاجز ماندن عقول از درک حقایق و از بین رفتن حیاء، حرام نمود. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۱۳۷»

حدیث۱۹۶

عِنِ الْإمامِ الرضا – علیه السّـِلام – قال: مَنْ زَوَّجَ کرِیمَتَهُ لِشارِبِ الْخَمْرِ فَقَـدْ قَطَعَ رَحِمَهُ. امام رضا – علیه السّـِلام – فرمودنـد: کسـی که

دختر خود را به آدم شراب خوار (به عنوان همسر) بدهد، حقیقتاً قطع رحم نموده است. «مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۱۳۹»

حدیث۱۹۷

قال مُحَمَّد بْنُ عَلِیّ – علیه السّلام – ... تَاللهِ أَفاعِیلُ الْخَمْرِ تَعْلُوا عَلی کلِّ ذَنْبٍ کما تَعْلُوا شَجَرَتُها عَلی کلِّ شَجَرَةٍ. امام جواد – علیه السّلام – فرمودند: قسم به خدا، شرب خمر بالا‌ترین (بزرگترین) گناهان است، چنان که درخت آن نیز بالای سایر درختان است. «نور الثقلین، ج ۵، ص ۱۶۴»

حدیث۱۹۸

قالَ اَلْإمامُ الْباقِرُ – علیه السّلام – : لَعَنَ رَسُولُ اللهِ – صلَی الله علیه و آله – فِی الْخَمرِ عَشَرَةً غارِسَها وَحارِسَها وَعاصِرها وَشارِبَها، وَساقِیها وَحامِلَها وَالْمَحْمُولَةَ إِلَیْهِ وَبایِعَها وَمُشْتَرِیها وَآکلَ ثَمَنِها. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – ده کس را در مورد شراب نفرین کرد: باغبان، نگهبان، شراب ساز، میگسار، ساقی، حمل کننده، انباردار، خریدار، فروشنده، و کسی که سود آن را دریافت می دارد. «وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۱۶۵»

حدیث۱۹۹

عَنْ أَبِی عَبْدِاللهِ – علیه السّلام – قالَ: وَلا تَأْتِمَنْ عَلی شارِبِ الْخَمْرِ فَإِنَّ اللهَ عَزَّوَجَلَّ یَقُولُ فِی کتابِهِ «وَلا تُؤْتُوا السُّفَهاءَ أَمْوالَکمْ» فَایُّ سَفِیهٍ أَسْفَهُ مِنْ شارِبِ الْخَمْرِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: به کسی که خمر می نوشد اعتماد نکن، زیرا خداوند در قرآن می فرماید: «اموال خود را به دست سفهاء ندهید» (و افزود): کدام سفیه و احمقی، سفیه تر از شراب خوار است. «الکافی، ج ۵، ص ۲۹۹»

حدیث۲۰۰

قالَ الامام الْباقِرُ – علیه السّلام – : مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فَسَکرَ مِنْها لَمْ یَقْبَلِ اللهُ صَلاتَهُ أَرْبَعِینَ یَوْماً فَاِنْ تَرَک الصَّلاةَ فِی هذِهِ الْأَیّام ضُوعِفَ عَلَیْهِ الْعَذابُ لِتَرْک الصَّلاةِ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: کسی که شراب بنوشد و از آن مست شود تا چهل روز نماز او قبول نمی شود، پس اگر نمازی را در این روزها ترک کند، عقاب و کیفر وی نیز به خاطر ترک نماز، چند برابر خواهد شد. «ثواب الأعمال، ص ۵۵۱»

حدیث۲۰۱

عَن الامام الباقر – علیه السّلام – قال: ما عُصِیَ اللهُ بِشَیْءٍ أَشَدُّ مِنْ شُرْبِ الْمُسْکرِ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: نافرمانی نشده است خداوند به چیزی بدتر از شرب خمر. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۵۰»

حدیث۲۰۲

عَن الامام علی – علیه السّلام – قالَ: أَرْبَعَةٌ لا تَدْخُلُ واحِدَةٌ مِنْهُنَّ بَیْتاً إِلاّ خَرِبَ وَ لَمْ یُعَمَّرْ الْخِیانَةُ وَالسِّرْقَةُ وَشُرْبُ الْخَمْرِ وَالزِّنا. أمیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: چهار چیز است که داخل نمی شوند در خانه ای مگر این که آن را خراب کنند، آنهم به گونه ای که قابل جبران نباشد: خیانت، دزدی، شراب و زنا. «الخصال، ص ۲۴۱»

حدیث۲۰۳

عَنْ أمِیرِ الْمُؤْمِنینَ - علیه السّلام - قالَ: لَوْ وَقَعَتْ قَطْرَةٌ فِی بِئْرٍ فبنیتْ مَکانَها مَنارَةٌ لَمْ أؤْذن عَلَیْها. أمیرالمؤمنین - علیه السّلام - فرمودند: اگر یک قطره شراب در چاهی افتد و پس از چندی آن چاه از بین برود و بجای آن مناره مسجدی بنیان شود. من بالای آن مناره اذان نخواهم گفت. «سفینة البحار، ص ۴۲۸»

حدیث۲۰۴

عَنْ أمِیرِ الْمُؤْمِنینَ - علیه السّلام - قالَ: السُّکرُ أَرْبَعَةُ سُکراتٍ: سُکرُ الْمالِ وَسُکرُ النَّوْمِ وَسُکرُ الْمُلْک وَسُکرُ الشَّرابِ کلُّ مُسْکرٍ خَمْرٌ. أمیرالمؤمنین - علیه السّلام - فرمودند: مستی چهار نوع است: مستی مال، مستی خواب، مستی قدرت و مستی شراب و هر چیزی که موجب مستی شود، آن «خمر» بشمار می آید. «المواعظ العددیه، ص ۳۰۷»

حدیث۲۰۵

قالَ اَلْإمامُ الصَّادِقُ - علیه السّلام - : ما بَعَثَ الله نَبِیّاً قَطُّ إلاّ وَقَدْ عَلِمَ اللهُ أَنَّهُ إذا أَکمَلَ لَهُ دِینَهُ کانَ فِیهِ تَحْرِیمُ الْخَمْرِ وَلَمْ تَزَلْ الْخَمْرُ حَراماً. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: هیچ پیامبری مبعوث نگشت جز آنکه خدا او را آگاه کرد که آنگاه دین وی کامل می گردد که در آن «خمر» تحریم شده باشد، (به همین دلیل) هیچ گاه حرمت از خمر زائل نشده است. «وسائل الشیعه، ج ۷، ص ۲۳۷»

حدیث۲۰۶

عَن الامام الصادق - علیه السّلام - قالَ: ثَمَنُ الْخَمْرِ سُحْتٌ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: پولی که بابت قیمت خمر دریافت می شود حرام است. «من لا یحضره الفقیه، ج ۳، ص ۱۷۱»

حدیث۲۰۷

قال الامام الصادق - علیه السّلام - : مَنْ سَلَّمَ عَلی شارِبِ الْخَمْرِ أَوْ عانَقَهُ أَوْ صافَحَهُ أَحْبَطَ اللهُ عَلَیْهِ عَمَلَ أَرْبَعِینَسَنَةٍ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: کسی که به شراب خوار سلام کند یا با او مصافحه نماید و یا با او معانقه کند، خداوند عبادات چهل سالش را نابود کند. «لئالی الأخبار، ج ۵، ص ۲۱۶»

حدیث۲۰۸

مُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ قالَ: سَئَلْتُ مِنَ الصَّادِقِ - علیه السّلام - لِمَ حَرَّمَ اللهُ الخَمْرَ؟ قالَ حَرَّمَ اللهُ الْخَمْرَ لِفِعْلِها وَ فَسادِهالِأَنَّ مُدْمِنَ الْخَمْرِ تُورِثُهُ الْإرْتَعاشَ وَ تَذْهَبُ بِنُورِهِ وَ تَهْدِمُ مُرُوَّتَهُ وَ ... . مفضل بن عمر گوید: از امام صادق - علیه السّلام - پرسیدم چرا خداوند شراب را حرام نمود: امام - علیه السّلام - فرمودند: خدا شراب را حرام دانست، بخاطر فساد و تباهی ای که در آن است، چرا که آدمی بر اثر نوشیدن آن تعادل خود را از دست می دهد و ایمان او نابود می گردد و مروت وی نیز از بین می رود و به ارتکاب زنا با محارم و خونریزی می پردازد و هنگامی که مستی بر او قلبه کرد، قبح کردار زشت خویش را ادراک نمی کند. «وسائل الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۴۴»

حدیث۲۰۹

عَن الامام الصادق - علیه السّلام - قالَ: ما اُحِبُّ أنْ انظُرَ إلَیْهِ وَلا أَشُمُّهُ فَکَیْفَ أتَداوی بِهِ. امام صادق - علیه السّلام - (در پاسخ طبیبی که می خواست با شراب امام را درمان کند) فرمودند: من دوست ندارم (حتی) آن را ببینم و استشمام کنم، پس چگونه به وسیله آن خود را درمان کنم؟ «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۰۱»

حدیث۲۱۰

قال رسول الله - صلَی الله علیه و آله - : کل مسکرٍ حرامٌ و ما اسکَرَ کثیرُه فقلیلُهُ حرامٌ. پیامبر اکرم - صلَی الله علیه و آله - فرمودند: هر مست کننده ای حرام است و چیزی که زیاد آن مایه مستی است، اندک آن نیز (گرچه به ظاهر مستی نیاورد) حرام خواهد بود. «الکافی، ج ۶، ص ۴۰۸»

حدیث۲۱۱

قالَ رَسُولُ اللهِ - صلَی الله علیه و آله - : مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلاةٌ أَرْبَعِینَ لَیْلَةً فَإنْ عادَ فَأَرْبَعِینَ لَیْلَةً مِنْ یَوْمِ شُرْبِها فَإنْ ماتَ فِی تِلْکَ الْأَرْبَعِینَ لَیْلَةً مِنْ غَیْرِ تَوْبَةٍ سَقاهُ اللهُ یَوْمَ الْقِیامَةِ مِنْ طِینَةِ خَبالٍ. پیامبر اکرم - صلَی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که شراب می نوشد نماز وی تا چهل شبانه روز مقبول نیست و اگر بار دیگر لب به شراب زد بازهم تا چهل شبانه روز از زمان نوشیدنش، نماز وی مقبول نیست و اگر بدون «توبه» در این چهل روز بمیرد، خداوند متعال وی را از «طینت خبال» سیراب خواهد ساخت. «تفسیر القمی، ج ۱، ص ۱۸۱»

حدیث۲۱۲

عَنِ النَّبِیِّ - صلَی الله علیه و آله - قالَ: مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ فَأَجْلِدُوهُ فَإنْ عادَ فَأَجْلِدُوهُ فَإنْ عادَ الرَّابِعَةَ فَاقْتُلُوه. پیامبر اکرم - صلَی الله علیه و آله - فرمودند: شراب خوار را تازیانه بزنید و اگر دوباره نوشید بازهم او را شلاق بزنید تا اینکه در مرتبه چهارم او را به قتل برسانید. «تفسیر قمی، ج ۱، ص ۱۸۰»

حدیث۲۱۳

عَنِ النَّبِیِّ - صلَی الله علیه و آله - قالَ: مَنْ قَضی حاجَتَهُ فَکَأَنَّما قَتَلَ أَلْفَ مُؤْمِنٍ أَوْ هَدَمَ الْکَعْبَةَ أَلْفَ مَرَّةٍ. پیامبر اکرم - صلَی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که حاجت شارب الخمر را برآورد، چنان است که هزار مؤمن را کشته است و هزار بار کعبه را تخریب کرده است. «لئالی الأخبار، ج ۵، ص ۲۱۶»

حدیث۲۱۴

قالَ النَّبِیِّ - صلَی الله علیه و آله - : مَنْ أَطْعَمَ شارِبَ الْخَمْرِ لُقْمَةً مِنَ الطَّعامِ أَوْ شَرْبَةً مِنَ الْماءِ یُسَلِّطُ اللهُ فِی قَبْرِهِ حَیَّاتٍ وَ عَقارِبَ. پیامبر اکرم - صلَی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که به شراب خوار غذا و یا آب دهد، خداوند در قبر بر او مارها و عقرب ها را مسلط می گرداند. «لئالی الأخبار، ص ۲۱۷»

حدیث۲۱۵

عَنِ النَّبِيِّ - صلَى الله عليه و آله - قالَ: و إنْ مَرِضَ فَلا تَعودُوه وَ إنْ ماتَ فَلا تَحضُروه. پیامبر اکرم - صلَى الله علیه و آله - فرمودند: اگر شارب الخمر مریض شد، عیادتش نکنید و اگر مُرد، (در تشییع جنازه اش) حاضر نشوید. «الکافی، ج ۶، ص ۳۹۷»

حدیث۲۱۶

قالَ النَّبِيِّ - صلَى الله عليه و آله - : وَ مَنْ أقْرَضَهُ فَقَدْ أعانَ عَلى قَتْلِ مُؤْمِنٍ. پیامبر اکرم - صلَى الله علیه و آله - فرمودند: کسی که مالی را به شارب الخمر قرض دهد، چنان است که در قتلمؤمنی دست دارد. «لئالی الأخبار، ج ۵، ص ۲۱۷»

حدیث۲۱۷

عَنِ النَّبِيِّ - صلَى الله عليه و آله - قالَ: شارِبُ الْخَمْرِ مَلْعُونٌ، شارِبُ الْخَمْرِ كعَبَدَةِ الْأَوْثانِ يُحْشَرُ يَوْمَ الْقِيامَةِ مَعَ فِرْعَوْنَ وَ هامانَ. پیامبر اکرم - صلَى الله علیه و آله - فرمودند: شراب خوار ملعون است، شراب خوار مانند بت پرستان است و در روز قیامت با فرعون و هامان محشور می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۴»

حدیث۲۱۸

قالَ رَسُولُ اللهِ - صلَى الله عليه و آله - : ثَلاثَةٌ لا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ: مُدْمِنُ خَمْرٍ، وَمُدْمِنُ سِحْرٍ وَ قاطِعُ رَحِمٍ. پیامبر اکرم - صلَى الله علیه و آله - فرمودند: سه کس داخل بهشت نمی شوند؛ شراب خوار، ساحر و قاطع رحم. «نور الثقلین، ج ۵، ص ۴۱»

حدیث۲۱۹

عَنِ النَّبِيِّ - صلَى الله عليه و آله - قالَ: يا عَلِيُّ جُعِلَتِ الذُّنُوبُ كلُّها فِي بَيْتٍ وَجُعِلَ مِفْتاحُها شُرْبُ الْخَمْرِ. پیامبر اکرم - صلَى الله علیه و آله - فرمودند: یا علی، تمام خباثت و بدیها در خانه ای قرار داده شده است و کلید آن خانهشراب است. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۴۷»

حدیث۲۲۰

عَنِ النَّبِيِّ - صلَى الله عليه و آله - قالَ: سَلِّمُوا عَلى الْيَهُودِ وَالنَّصارى وَ لا تُسَلِّمُوا على شارِبِ الْخَمْرِ. پیامبر اکرم - صلَى الله علیه و آله - فرمودند: به یهود و نصاری سلام کنید ولی به شراب خوار سلام نکنید. «سفینة البحار، ص ۴۲۸»

حدیث۲۲۱

عَنِ النَّبِيِّ - صلَى الله عليه و آله - قالَ: يا عَلِيُّ شارِبُ الخَمْرِ لا يَقْبَلُ عَزَّ وَجَلَّ صَلاتَهُ أَرْبَعِينَ يَوْماً فَإنْ ماتَ فِي الْأَرْبَعِينْ ماتَ كافِراً. پیامبر اکرم - صلَى الله علیه و آله - فرمودند: یا علی، خداوند عزوجل نماز آدم شراب خوار تا چهل روز قبول نمی کند و اگر در ظرف چهل روز بمیرد، کافر از دنیا رفته است. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۴۷»

حدیث۲۲۲

قال الامام الرضا - علیه السلام - : عِلَّةُ ضَربِ الزَّانِي عَلَى جَسَدِهِ بِأَشَدِّ الضَّربِ لِمُبَاشَرَتِهِ الزَّانِ، وَاستِلذَاذِ الجَسَدِ كلِّهِ بِهِ، فَجُعِلَ الضَّربُ

عُقُوبَةً لَهُ، وَعِبرَةً لِغَيرِهِ، وَهُوَ أَعظَمُ الجِنَايَاتِ. امام رضا – علیه السلام – فرمودند: علت آن که بر پیکر زناکار باید با سخت ترین ضربات تازیانه زد، این است که بدن مرتکب زنا شده و با تمام وجود از آن لذّت برده است. لذا تازیانه به عنوان کیفر بدن و درس عبرت برای دیگران قرار داده شده است و زنا بزرگترین جنایت است. «عیون أخبار الرضا – علیه السلام –، ج ۲، ص ۹۷»

حدیث۲۲۳

قال الامام الکاظم – علیه السلام – : يُجلَدُ الزَّانِى اَشَدَّ الجَلدِ وَجَلدُ المُفتَرِى بَينَ الجَلدَينِ. امام کاظم – علیه السلام – فرمودند: زناکار را باید به سخت ترین ضربت تازیانه زد و افترا زننده را باید با ضربات متوسط حدّ زد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۳۳»

حدیث۲۲۴

قال الامام الرضا – علیه السلام – : حُرِّمَ الزِّنَا لِمَا فِيهِ مِنَ الفَسَادِ مِن قَتلِ الأَنفُسِ، وَذِهَابِ الأنسَابِ، وَتَركِ التَّربِيَةِ لِلأَطفَالِ، وَفَسَادِ المَوَارِيثِ، وَمَا أشبَهَ ذَلِك مِن وُجُوهِ الفَسَادِ. امام رضا – علیه السلام – فرمودند: زنا به علت مفاسدی که در بردارد مانند قتل نفس، از بین رفتن و مخدوش شدن اصل و نسب، ترک تربیت کودکان، تباه شدن موضوع ارث و میراث و امثال این مفاسد، حرام شده است. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۴»

حدیث۲۲۵

امام باقر – علیه السلام – فرمودند: در کتاب رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – یافتیم که: هنگامی که بعد از من زنا آشکار گردد، مرگهای ناگهانی زیاد شود. «الکافی، ج ۲، ص ۳۷۴»

حدیث۲۲۶

قال الامام الباقر – علیه السلام – لَمَّا سُئِلَ عَن رَجُلٍ اِغتَصَبَ اِمرَأَةً فَرجَهَا: يُقتَلُ مُحصِناً كانَ أو غَيرَ مُحصِنٍ. امام باقر – علیه السلام – در پاسخ به سؤال از حکم مردی که به زور به زنی تجاوز کند، فرمودند: باید کشته شود، خواه دارای همسر باشد یا نباشد. «الکافی، ج ۷، ص ۱۸۹»

حدیث۲۲۷

قال الامام علی – علیه السلام – : كَذَبَ مَن زَعَمَ أَنَّهُ وُلِدَ مِن حَلالٍ وَ هُوَ يُحِبُّ الزِّنَا. امام علی – علیه السلام – فرمودند: دروغ می گوید کسی که زنا را دوست داشته باشد و خود را حلال زاده پندارد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۱۴»

حدیث۲۲۸

قال الامام الباقر – علیه السلام – : ثَلاثَةٌ لا يَقبَلُ اللهُ لَهُم صَلاةً: مِنهُم الدَّيُّوثُ الَّذِى يُفجَرُ بِامرَأَتِهِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: خداوند نماز سه نفر را نمی پذیرد: یکی از آنها مرد بی غیرت است که با زنش زنا می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۱۵»

حدیث۲۲۹

قال الامام الباقر – علیه السلام – : قِيلَ يَا رَسُولَ اللهِ: وَمَا الدَّيُّوثُ؟ قَالَ: اَلَّذِى تَزنِى اِمرَأَتُهُ وَ هُوَ يَعلَمُ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند:

عرض شد ای رسول خدا بی غیرت کیست؟ حضرت فرمودند: مردی که زنش زنا می دهد و او از آن اطلاع دارد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۴۴»

حدیث۲۳۰

قال الامام علی - علیه السلام - : حَدُّ الزَّانِی أَشَدُّ مِن حَدِّ القَاذِفِ، وَحَدُّ الشَّارِبِ أَشَدُّ مِن حَدِّ القَاذِفِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: (ضربت) حدّ زناکار باید محکمتر از ضربت حدّ افترا زننده (به زنا) باشد و ضربت حدّ شراب خوار محکمتر از ضربت حدّ افترا زننده (به شراب خواری). «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۳۳»

حدیث۲۳۱

قال الامام علی - علیه السلام - : فَرَضَ اللهُ ... تَرک الزِّنَا تَحصِیناً لِلنَّسَبِ وَتَرک اللِّوَاطِ تَکثِیراً لِلنَّسلِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: خداوند واجب فرمود ... ترک زنا را برای حفظ اصل و نسب وترک لواط را برای زیاد شدن نسل. «نهج البلاغه، حکمت ۲۵۲»

حدیث۲۳۲

قال الامام علی - علیه السلام - : اَلزِّنَا یُوَرِّثُ الفَقرَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: زنا، موجب فقر می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۳»

حدیث۲۳۳

قال الامام علی - علیه السلام - : أَلا أُخبِرُکم بِأَکبرِ الزِّنَا؟ ... هِیَ اِمرَأَةٌ تُوَطِّئُ فَرَاشَ زَوجِهَا فَتَأتِی بِوَلَدٍ مِن غَیرِهِ فَتَلزَمُهُ زَوجَهَا، فَتِلك الَّتِی لا یُکلِّمُهَا اللهُ، وَلا یَنظُرُ إِلَیهَا یومَ القِیَامَةِ، وَلا یُزَکیهَا وَلَهَا عَذَابٌ أَلِیمٌ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: آیا شما را از بزرگترین زنا خبر ندهم؟ ... زنی که به شوهرخود خیانت کند و از بیگانه فرزندی بیاورد و او را به شوهر خود بچسباند. خداوند در روز قیامت با چنین زنی سخن نمی گوید و به او نمی نگرد و پاکش نمی کند و وی را عذابی دردناک باشد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۶»

حدیث۲۳۴

قال الامام علی - علیه السلام - : مَا زَنَی غَیُورٌ قَطُّ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: غیرتمند، هرگز زنا نمی کند. «نهج البلاغه، حکمت ۳۰۵»

حدیث۲۳۵

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَذَاباً یومَ القِیَامَةِ رَجُلٌ أَقَرَّ نُطفَتَهُ فی رَحِمٍ تَحرُمُ عَلَیهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: سخت ترین عذاب را در روز قیامت، آن مردی دارد که به حرام با زنی نزدیکی کند. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۶»

حدیث۲۳۶

قال الامام الصادق - علیه السلام - : عَلامَاتُ وَلَدِ الزِّنَا ثَلاثٌ سُوءُ المَحضَرِ وَ الحَنِینُ إِلی الزِّنَا وَ بُغضُنَا أَهلَ البَیتِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: نشانه های زنا زاده سه چیز است: بدگویی پشت سر دیگران، علاقه مندی به عملزنا و دشمنی با ما اهل بیت. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۹»

حدیث۲۳۷

قال الامام الصادق - علیه السلام - : ثَلاثَةٌ لا یُکلِّمُهُمُ اللهُ تَعَالی وَلا یُزَکیهِم وَلَهُم عَذَابٌ أَلِیمٌ مِنهُمُ المَرأَةُ الَّتِی تُوَطِّئُ (عَلَی) فَرَاشَ زَوجِهَا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: سه کس اند که خدای متعال با آنان سخن نمی گوید و پاکشان نمی کند و آنان را عذابی دردناک است. یکی از آنها زنی است که به شوهر خود خیانت کند. «ثواب الأعمال، ج ۲، ص ۳۱۲»

حدیث۲۳۸

قال الامام الصادق - علیه السلام - (مِن أَسئِلَةِ الزِّندِیقِ عَنهُ - علیه السلام -): لِمَ حَرَّمَ اللهُ الزِّنَا؟ قَالَ: لِمَا فِیهِ مِنَ الفَسَادِ، وَذِهَابِ المَوَارِیثِ، وَاِنقِطَاعِ الأَنسَابِ لا تَعلَمُ المَرأَةُ فی الزِّنَا مَن أَحبَلَهَا، وَلا المَولُودُ یَعلَمُ مَن أَبُوهُ ... . امام صادق - علیه السلام - (در پاسخ به سؤال زندیق که چرا زنا حرام شده است؟) فرمودند: چون مایه فساد و از بین رفتن ارث و میراث و انقطاع نسل است. در زنا زن نمی داند که از چه کسی حامله شده و فرزند نمی داند پدرش کیست، نه صله ارحام به جا آورده می شود و نه خویشاوندی ها معلوم است. «بحار الأنوار، ج ۱۰۳، ص ۳۶۸»

حدیث۲۳۹

قال الامام الصادق - علیه السلام - : اَلذُّنُوبُ الَّتِی تَحبِسُ الرِّزقَ، اَلزِّنَا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: (از جمله) گناهانی که جلو روزی را می گیرد، زناست. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۳»

حدیث۲۴۰

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إِذَا فَشَا الزِّنَا ظَهَرَت الزَّلازِلُ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هرگاه زنا شیوع یابد، زمین لرزه ها پدیدار شود. «التهذیب، ج ۳، ص ۱۴۸»

حدیث۲۴۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إِذَا کابَرَ الرَّجُلُ المَرأَةَ عَلَی نَفسِهَا ضُرِبَ ضَربَةً بِالسَّیفِ مَاتَ مِنهَا أَو عَاشَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هرگاه مردی به زور به زنی تجاوز کند، کیفرش یکضربت شمشیر است؛ خواه بر اثر آن بمیرد یا جان به در برد. «الکافی، ج ۷، ص ۱۸۹»

حدیث۲۴۲

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إِنَّ لِوَلَدِ الزِّنَا عَلامَاتٍ: أَحَدُهَا بُغضُنَا أَهلَ البَیتِ، وَثَانِیهَا أَنَّهُ یَحِنُّ إِلی الحَرَامِ الَّذِی خُلِقَ مِنهُ، وَثَالِثُهَا اَلاِستِخفَافُ بِالدِّینِ، وَرَابِعُهَا سُوءُ المَحضَرِ لِلنَّاسِ ... . امام صادق - علیه السلام - فرمودند: زنا زاده نشانه هایی دارد: اول آن که با خاندان ما اهل بیت دشمنی می ورزد، دوم آن که به همان کار حرامی که بر اثر آن آفریده شده است (یعنی زنا) علاقه دارد،

سوم آن که به دین اهمیتی نمی دهد، چهارم آن که از مردم به بدی یاد می کند. از برادران خود به بدی یاد نکند مگر کسی که از نطفه حرام یا از زنی که در حیض بوده به دنیا آمده باشد. «بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۲۷۹»

حدیث۲۴۳

قال الامام الصادق - علیه السلام - : مَن شَغَفَ بِمَحَبَّةِ الحَرَامِ وَشَهوَةِ الزِّنَا فَهُوَ شِترِک شَیطَانٍ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: کسی که شیفته حرام و شهوت زنا باشد شریک شیطان است. «الخصال، ج ۱، ص ۲۱۷»

حدیث۲۴۴

قال الامام الصادق - علیه السلام - : مُدمِنُ الزِّنَا وَالسَّرقِ وَالشُّربِ کعَابِدِ وَثَنٍ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: کسی که به زنا و دزدی و شرابخواری معتاد باشد، مانند بت پرست است. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۴»

حدیث۲۴۵

قال الامام الصادق - علیه السلام - : أَوحَی اللهُ إِلی مُوسَی ... لاـ تَزنُوا فَتَزنِی نِسَاؤُکم وَمَن وَطِئَ فَرشَ اِمرِئٍ مُسلِمٍ وُطِئَ فَرَاشُهُ کمَا تَدِینُ تُدَانُ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: خداوند به موسی وحی فرمود ... زنا نکنید که زنانتان زنا می دهند و هر که به همسر مردی مسلمان خیانت کند به همسرش خیانت کنند، که به هر دست بدهی از همان دست می گیری. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۷»

حدیث۲۴۶

قال الامام الصادق - علیه السلام - : عِفُّوا عَن نِسَاءِالنَّاسِ تُعَفُّ عَن نِسَائِکم. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: نسبت به زنان مردم عفیف باشید تا نسبت به زنان شما عفت ورزند. «أمالی صدوق، ص ۲۳۸، ح ۶»

حدیث۲۴۷

قال رَسُول الله - صلی الله علیه و آله - : إِنَّ أَخوَفَ مَا أَخَافُ عَلَی اُمَّتِی مِن عَمَلِ قَومِ لُوطٍ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: بیشترین چیزی که برای امّتم از آن می ترسم، عمل قوم لوط است. «الترغیب والترهیب، ج ۳، ص ۲۸۵»

حدیث۲۴۸

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : ثَلاثَةٌ لا یُکلِّمُهُم اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ ... : شَیخٌ زَانٍ، وَمَلِک جَبَّارٌ، وَ مُقِلٌّ مُختَالٌ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: سه کس اند که خدای عزوجل با آنان سخن نمی گوید و ... : پیرمرد زناکار، فرمانروای ستمکار و تهیدست متکبر. «ثواب الأعمال، ج ۱۰، ص ۲۹۱»

حدیث۲۴۹

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : لَیلَةُ اُسرِیَ بِی ... رَأَیتُ اِمرَأَةً یُحرَقُ وَجهُهَا وَ یَدَاهَا، وَهِیَ تَأکلُ أَمعَاءُهَا ...، فَإِنَّهَا کانَت قَوَّادَةً. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: شبی که به معراج برده شدم ... زنی را دیدم که چهره و دو دستش می سوزد و روده

های خود را می خورد ... زیرا پا انداز (واسطه رساندن مرد و زن بیگانه به هم) بوده است. «عیون أخبار الرضا – علیه السلام –، ج ۲، ص ۱۱»

حدیث۲۵۰

قَالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ علیه و آله – : إِذَا کَثُرَ الزِّنَا کَثُرَ مَوتُ الفُجَاءَةِ. رسول اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هرگاه زنا زیاد شود، مرگهای ناگهانی افزایش یابد. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۷»

حدیث۲۵۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : أَربَعٌ لا تَدخُلُ بَیتاً وَاحِدَةً مِنهُنَّ إلا خَرِبَ وَلَم یَعمُر بِالبَرَکةِ: اَلخِیَانَةُ، وَالسِّرقَةُ، وَ شُربُ الخَمرِ، وَالزِّنَا. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: چهار چیز است که یکی از آنها وارد خانه ای نمی شود مگر اینکه آن را ویران می کند و از برکت آباد نمی شود: خیانت، دزدی، شرابخواری و زنا. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۳»

حدیث۲۵۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یَا عَلِیُّ فی الزِّنَا سِتُّ خِصَالٍ: ثَلاثٌ مِنهَا فی الدُّنیَا، وَثَلاثٌ فی الآخِرَةِ فَأَمَّا الَّتِی فی الدُّنیَا فَیَذهَبُ بِالبَهَاءِ، وَیُعَجِّلُ الفَنَاءَ، وَیَقطَعُ الرِّزقَ، وَأَمَّا الَّتِی فی الآخِرَةِ ... . پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای علی! زنا شش پیامد دارد: سه تای آنها در دنیا و سه تای دیگر در آخرت. پیامدهای دنیایش این است که آبرو را می برد، مرگ را شتاب می بخشد و روزی را می بُرد و پیامدهای آخرتش عبارت است از حسابرسی سخت و دقیق، خشم خدای رحمان و جاودانگی در آتش. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۲»

حدیث۲۵۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن فَجَرَ بِامرَأَةٍ وَلَهَا بَعلٌ، اِنفَجَرَ مِن فَرجِهِمَا مِن صَدِیدٍ وَادٍ مَسِیرَةَ خَمسَ مِائَةَ عَامٍ یَتَأَذَّی أَهلُ النَّارِ مِن نَتِنِ رِیحِهِمَا، وَ کانَا مِن أَشَدِّ النَّاسِ عَذَاباً. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هرکه بازن شوهرداری زنا کند، رودخانه ای از چرکابه به طول پانصد سال راه از شرمگاه آن دو جاری شود به طوری که دوزخیان از بوی گند آنها اذیت شوند و عذابشان از همه دوزخیان سخت تر باشد. «بحار الأنوار، ج ۷۶، ص ۳۶۶»

حدیث۲۵۴

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لَمَّا اُسرِیَ بِی مَرَرتُ بِنسوَانٍ مُعَلَّقَاتٍ بِثُدِیِّهِنَّ فَقُلتُ: مَن هَؤُلاءِ یَا جَبرَئِیلُ؟ فَقَالَ: هؤُلاءِ اللَّوَاتِی یُورِثنَ أَموَالَ أَزوَاجِهُنَّ أَولادَ غَیرِهِم. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شبی که به معراج برده شدم بر زنانی عبور کردم که به سینه های خود آویزان بودند. پرسیدم: ای جبرئیل! اینها کیستند؟ جبرئیل گفت: اینها زنانی هستند که فرزندان غیر شوهران خود را، وارث اموالآنان می کنند. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۱۹»

حدیث۲۵۵

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : اِشتَدَّ غَضَبُ اللهِ عَزَّوَجَلَّ عَلَی اِمرَأَةٍ ذَاتِ بَعلٍ مَلَأَت عَینَهَا مِن غَیرِ زَوجِهَا أَو غَیرِ ذِی مَحرَمٍ مِنهَا،

فَإِنَّهَا إِن فَعَلَت ذَلِکَ أَحبَطَ اللهُ کلَّ عَمَلٍ عَمِلَتهُ ... . پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: زن شوهر داری که مرد بیگانه ای غیر از همسر و یا محرم هایش، چشمش را پر کرده باشد، مورد خشم شدید خدای عزوجل است؛ زیرا که اگر چنین باشد خداوند همه اعمال او را باطل گرداند و اگر به شوهر خود خیانت ورزد، بر خداست که او را بعد از عذاب دادن در قبر به آتش دوزخ بسوزاند. «بحار الأنوار، ج ۷۶، ص ۳۶۶»

حدیث۲۵۶

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : لَن یَعمَلَ ابنُ آدمَ عَمَلاً أَعظَمَ عِندَ اللهِ تَبارَک وَتَعالی مِن رَجُلٍ قَتَلَ نَبِیّاً أو إماماً، أو هَدَمَ الکعبَةَ الَّتِی جَعَلَهَا اللهُ عَزَّوَجَلَّ قِبلَةً لِعِبَادِهِ، أو أَفرَغَ مَاءَهُ فی اِمرَأَةٍ حَرَاماً. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: هیچ کار (گناه) فرزندآدم نزد خدای تبارک وتعالی سنگین ترازاین نباشد که کسی پیامبری یا امامی را بکشد یا کعبه را که خدای عزوجل قبله بندگان خود قرار داده است ویران کند یا به حرام با زنی نزدیکی کند. «بحار الأنوار، ج ۷۹، ص ۲۰»

حدیث۲۵۷

قال الامام الصادق - علیه السلام - : یَقُولُ إبلِیسُ لِجُنُودِهِ: ألقُوا بَینَهُم الحَسَدَ وَالبَغیَ فَإنَّهُمَا یَعدِلانِ عِندَ اللهِ الشِّرک. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: ابلیس به سربازان خود می گوید: حسادت و ظلم را در میان انسانها منتشر کنید که اینها در نزد خدا با شرک برابرند. «الکافی، ج ۲، ص ۳۲۷»

حدیث۲۵۸

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : إنَّ أخوَفَ مَا أخَافُ عَلَیکم اَلشِّرک الأصغَرُ، قَالُوا: وَمَا الشِّرک الأصغَرُ یَا رَسُولَالله؟ قَالَ: هُوَ الرِّیَاءُ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: آنچه بیش از هر چیز دیگری بر شما می ترسم شرک اصغر است، گفتند: ای پیغمبر خدا شرک اصغر چیست؟ حضرت فرمودند: ریا. «بحار الأنوار، ج ۷۲، ص ۳۰۳»

حدیث۲۵۹

قال الامام علی - علیه السلام - : اعلَمُوا أَنَّ یَسِیرَ الرِّیَاءِ شِرک. امام علی - علیه السلام - فرمودند: بدانید که کمترینِ ریا، شرک به حساب می آید. «تحف العقول، ص ۱۵۱»

حدیث۲۶۰

امام سجّاد علیه‌السلام : مَن رمی النّاسَ بِما فیهِم رَمَوهُ بِما لیسَ فیهِ . هر کس به مردم عیبی را نسبت دهد که دارند ، مردم به او عیبی را که ندارد نسبت دهند . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۶۰ / ۲۱

حدیث۲۶۱

امام علی علیه‌السلام : البُهتانُ علی البَریءِ أعظَمُ مِن السَّماءِ . بهتان زدن به آدم بیگناه بزرگتر از آسمان است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۳۱ / ۹۹

حدیث۲۶۲

امام صادق علیه‌السلام : إذا اتَّهَمَ المؤمنُ أخاهُ انْماثَ الإيمانُ مِن قلبِهِ كما يَنْماثُ المِلحُ فی الماءِ . هرگاه مؤمن به برادر خود تهمت زند ایمان در قلب او آب شود همچنان که نمک در آب حلّ می‌شود . الكافی : ۲ / ۳۶۱ / ۱

حدیث۲۶۳

امام صادق علیه‌السلام : مَنِ اتَّهمَ أخاهُ فی دِينِهِ فلا حُرمَةَ بَينَهُما . هر کس به برادر دینی خود تهمت زند حرمتی میان آن دو به جا نمی‌ماند. الكافی : ۲ / ۳۶۱ / ۲

حدیث۲۶۴

امام صادق علیه‌السلام : مَن قَتَلَ نفسَه مُتَعمِّدا فهُو فی نارِ جَهنَّمَ خالِدا فيها . هر که به عمد خودکشی کند ، در آتش دوزخ جاودانه است . الفقیه : ۴ / ۹۵ / ۵۱۶۳ منتخب میزان الحكمة : ۴۵۸

حدیث۲۶۵

امام باقر علیه‌السلام : إنّ المؤمنَ يُبتَلى بكُلِّ بَلِيَّةٍ ويَموتُ بكُلِّ مِيتَةٍ إلّا أنّهُ لا يَقتُلُ نفسَهُ . مؤمن به هر بلایی گرفتار می‌شود و با هر مرگی می‌میرد ، امّا خودکشی نمی‌کند . الكافی : ۳ / ۱۱۲ / ۸ منتخب میزان الحكمة : ۴۵۸

حدیث۲۶۶

امام علی علیه‌السلام : غايَةُ الخِيانَةِ خِيانَةُ الخِلِّ الوَدودِ ، ونَقْضُ الْعُهُودِ . اوج خیانت ، خیانت کردن به دوست صمیمی و شکستن عهد و پیمانهاست . غرر الحکم : ۶۳۷۴ منتخب میزان الحكمة : ۱۹۰

حدیث۲۶۷

امام علی علیه‌السلام : الخِيانَةُ رأسُ النِّفاقِ . خیانت سرآمد نفاق است . غرر الحکم : ۹۶۹

حدیث۲۶۸

امام علی علیه‌السلام : اعتِيادُ الكِذبِ يُورِثُ الفَقرَ . اعتیاد به دروغگویی ، فقر می‌آورد . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۶۱ / ۳۶

حدیث۲۶۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الكـذبَ يُسَوِّدُ الوَجهَ . دروغ ، روسیاهی می‌آورد . الترغيب والترهيب : ۳ / ۵۹۶ / ۲۸ منتخب میزان الحكمة : ۴۸۶

حدیث۲۷۰

امام علی علیه‌السلام : لا يَجِدُ عَبدٌ طَعمَ الإيمانِ حتّى يَترُكَ الكذبَ هَزلَهُ وجِدَّهُ . هیچ بنده‌ای طعم ایمان را نچشد ، مگر آن گاه که

دروغ ، شوخی یا جدّی آن را ترک گوید . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۴۹ / ۱۴

حدیث۲۷۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الكـذبَ يَهـدى إلَى الفُجورِ ، وإنّ الفُجورَ يَهـدى إلَى النارِ . دروغ به ناراستی و انحراف می‌کشاند و ناراستی و انحراف ، به آتش رهنمون می‌شود . کنز العمّال : ۸۲۱۷

حدیث۲۷۲

الإمـامُ الصّادقُ علیه‌السلام وقد سَألَهُ الحسنُ بنُ مَحبوبٍ : يكونُ المؤمنُ بَخيلًا ؟: نَعَم ، [قالَ :]قُلتُ : فيكونُ جَبانا ؟ قالَ : نَعَم ، قلتُ : فيكونُ كَذّابا ؟ قـالَ : لا ـ ، ولا خائنا ، ثُمّ قالَ : يُجبَلُ المؤمنُ على كُلِّ طَبيعَةٍ إلاّ الخِيانَةَ والكـذبَ . حسن بن محبوب : از امام صادق علیه‌السلام پرسیدم : آیا ممکن است مؤمن ، بخیل باشد ؟ فرمودند: آری . پرسیدم : آیا می‌شود ترسو باشد ؟ فرمودند: آری . پرسیدم : آیا دروغگو هست ؟ فرمودند: نه و خائن هم نیست . سپس فرمودند: مؤمن بر هر خویی سرشته می‌شود ، مگر خیانت و دروغ . بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۷۲ / ۱۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۴

حدیث۲۷۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا كَذَبَ العَبدُ كِذبَةً تَباعَدَالمَلَكُ مِنهُ مَسيرَةَ مِيلٍ مِن نَتْنِ ما جاءَ بِهِ . هر گاه بنده دروغ بگوید، از بوی گندی که پدید آورده‌است ، فرشته به مسافت یک میل از او فاصله گیرد . شرح نهج البلاغة لابن أبی الحدید : ۶ / ۳۵۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۴

حدیث۲۷۴

امام باقر علیه‌السلام : إنّ الكذبَ هُو خَرابُ الإيمانِ . براستی که دروغ ویران کننده ایمان است . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۴۷ / ۸

حدیث۲۷۵

امام علی علیه‌السلام : لا سُوءَ أسوَأُ مِن الكذبِ . هیچ بدیی بدتر از دروغ نیست . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۵۹ / ۲۳

حدیث۲۷۶

امام علی علیه‌السلام : شَرُّ القَولِ الكذبُ . بدترین سخن ، دروغ است . نهج البلاغة : الخطبة ۸۴

حدیث۲۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الكذبَ بابٌ مِن أبوابِ النِّفاقِ . دروغ ، دری از درهای نفاق است . کنز العمّال : ۸۲۱۲

حدیث۲۷۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أربَى الرِّبا الكذبُ . بدترین ربا ، دروغ است . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۶۳ / ۴۷

حدیث۲۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أمّا علامةُ المُسرِفِ‌فأربَعةٌ : الفَخرُ بالباطِلِ ، ويَأكُلُ ما لَيسَ عِندَهُ ، ويَزهَدُ فی اصطِناعِ المَعروفِ ، ويُنكِرُ مَن لا ـ يَنتَفِعُ بِشَیءٍ مِنهُ . اسرافکار چهار نشانه دارد : به کارهای باطل می‌نازد ، آنچه را فراخور حالش نیست می‌خورد ، در کارهای خیر بی‌رغبت است و هر کس را که بدو سودی نرساند ، انکار می کند . تحف العقول : ۲۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۰

حدیث۲۸۰

امام صادق علیه‌السلام : أدنَى الإسرافِ هِراقَةُ فَضلِ الإناءِ ، وابتِذالُ ثَوبِ الصَّونِ وإلقاءُ النَّوى . کمترین اندازه اسراف ، دور ریختن ته مانده ظرف (آب یا غذا) و تبدیل لباس بیرون به لباس خانه و دم دستی ، و دور انداختن هسته‌ها (ی خرما و میوه) است . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۰۳ / ۷

حدیث۲۸۱

امام علی علیه‌السلام : إعطاءُ المالِ فی غَیرِ حَقِّهِ تَبذیرٌ وإسرافٌ . خرج کردن به ناحقّ مال ، حیف و میل و اسراف است . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۲۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۰

حدیث۲۸۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ مِنَ السَّرَفِ أن تَأكُلَ كُلَّ ما اشتَهَیتَ . این‌که هرچه دلت بخواهد بخوری،اسراف است. کنز العمّال : ۷۳۶۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۰

حدیث۲۸۳

امام هادی علیه‌السلام : المِراءُ یُفسِدُ الصَّداقَةَ القَدیمَةَ ، ویَحلُلُ العُقدَةَ الوَثیقَةَ ، وأقلُّ ما فیهِ أن تَكونَ فیهِ المُغالَبَةُ ، والمُغالَبَةُ اُسُّ أسبابِ القَطیعَةِ . مجادله کردن ، دوستی دیرین را از بین می‌برد و پیوند استوار را از هم می گسلد و کمترین چیزی که در آن هست ، چیره‌جویی است و چیره‌جویی ، خود عامل اصلی قطع رابطه می‌باشد . أعلام الدین : ۳۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۲

حدیث۲۸۴

امام علی علیه‌السلام : أقبَحُ المُكافاةِ الُمجازاةُ بِالإساءَةِ . زشت‌ترین تلافی ، پاداش دادن (نیکی) با بدی است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۵۳ / ۸۵

حدیث۲۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : تَحْرُمُ الجنّةُ على ثلاثةٍ : على المَنّانِ ، وعلى المُغْتابِ ، وعلى مُدمِنِ الخَمرِ . بهشت بر سه کس حرام است : منّت گذارنده (بر خدا) ، غیبت کننده و میگسار . الزهد للحسین بن سعید : ۹ / ۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۰۸

حدیث۲۸۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ إبليسَ يَخطُبُ شَياطينَهُ ويقولُ : علَيكَم باللَّحمِ والمُسكِرِ والنِّساءِ ، فَإنّيلا أجِدُ جِماعَ الشَّرِّ إلاّ فيها . ابلیس به شیطانهای خود گفت : بر شما باد به گوشت و مُسکر و زنان ؛ زیرا من چیزی جز این سه را فراهم آورنده بدیها نمی‌یابم . بحار الأنوار : ۷۳ / ۶۲ / ۲۹۳

حدیث۲۸۷

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَرَكَ الخَمرَ لغَيرِ اللّه سَقاهُ اللّه مِن الرَّحيقِ الَمخْتوم ، فقالَ عليٌّ علیه‌السلام : لغَيرِ اللّه ؟! قالَ : نَعَم واللّه ، صِيانَةً لنفسهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر که برای غیر خدا (هم که شده) شرابخواری را رها کند ، خداوند او را از شراب خالص و مُهر شده بنوشاند . علی علیه‌السلامعرض کرد : برای غیر خدا ؟ فرمودند: آری ، به خدا قسم ؛ برای حفظ (سلامتی) خویش . بحار الأنوار : ۷۹ / ۱۵۰ / ۶۴ منتخب میزان الحکمة : ۱۸۶

حدیث۲۸۸

امام صادق علیه‌السلام : إنّ أهلَ الرَّيِّ فی الدُّنيا مِن المُسْكِرِ يَموتونَ عِطاشا ، ويُحْشَرونَ عِطاشا ، ويَدخُلونَ النّار عِطاشا . آنان که در دنیا از مسکرات سیراب شوند ، تشنه کام می‌میرند و تشنه‌کام محشور می‌شوند و تشنه کام به دوزخ می‌روند . ثواب الأعمال : ۲۹۰ / ۵

حدیث۲۸۹

امام علی علیه‌السلام : مَن شَرِبَ المُسْكِرَ لَم تُقْبَلْ صَلاتُهُ أربَعينَ يَوما ولَيلَةً . کسی که مست کننده بنوشد تا چهل شبانه‌روز نمازش پذیرفته نشود . الخصال : ۶۳۲ / ۱۰ منتخب میزان الحکمة : ۱۸۶

حدیث۲۹۰

امام علی علیه‌السلام : مُدْمِنُ الخَمرِ يَلْقى اللّه عز و جل حِينَ يَلْقاهُ كعابِدِ وَثَنٍ . دائم الخمر همچون بت‌پرست خداوند عز و جل را دیدار خواهد کرد . الخصال : ۶۳۲ / ۱۰ منتخب میزان الحکمة : ۱۸۶

حدیث۲۹۱

امام باقر علیه‌السلام : إنَّ اللّه عز و جل جَعَلَ لِلشَّرِّ أقفالاً وجَعَلَ مَفاتِيحَ تِلكَ الأقفالِ الشَّرابَ ، والكَذِبُ شَرٌّ مِنَ الشَّرابِ . خداوند عز و جل برای بدی قفلهایی نهاده و کلید همه این قفلها را شراب قرار داده است و دروغ بدتر از شراب است . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۳۶ / ۳

حدیث۲۹۲

امام علی علیه‌السلام : ألا وإنَّ الظُّلمَ ثلاثةٌ :فَظُلمٌ لا يُغفَرُ ، وظُلمٌ لا يُترَكُ ، وظُلمٌ مَغفورٌ لا يُطلَبُ ، فأمّا الظُّلمُ الذی لا يُغفَرُ فالشِّركُ بِاللّه ... وأمّا الظُّلمُ الذی يُغفَرُ فَظُلمُ العَبدِ نفسَهُ عندَ بعضِ الهَناتِ ، وأمّا الظُّلمُ الذی لا يُترَكُ فظُلمُ العِبادِ بَعضِهِم بَعضا . بدانید که ظلم بر سه گونه است : ظلمی که هرگز بخشیده نمی‌شود ، ظلمی که بازخواست می‌شود و ظلمی که بخشوده می‌شود و بازخواست نمی‌گردد . امّا ظلمی که هرگز بخشیده نمی‌شود ، شرک ورزیدن به خداست ... اما ظلمی که بخشوده می‌شود ، ستمی است که

بنده با ارتکاب بعضی گناهان کوچک به خود روا می‌دارد و امّا ظلمی که بازخواست خواهد شد ، ستم بندگان به یکدیگر است . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۷۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۵۰

حدیث۲۹۳

امام علی علیه‌السلام : لَیسَ شَیءٌ أدعی إلی تَغییرِ نِعمَـةِ اللّه وتَعجیـلِ نِقْمَتِهِ مِن إقامَـةٍ علی ظُلمٍ ؛ فـإنّ اللّه سَـمیعٌ دَعـوَةِ المُضـطَهَدِینَ (المَظلومِینَ) ، وهُو للظالِمینَ بِالمِرصادِ . برای زوال نعمت خدا و شتاب خشم و انتقام او ، هیچ چیز کارگرتر از ستمگری نیست ؛ زیرا خداوند دعای ستمدیدگان را می‌شنود و همواره در کمین ستمگران است . نهج البلاغهٔ : الکتاب ۵۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۵۰

حدیث۲۹۴

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : اتَّقُوا الظُّلمَ ؛ فإنّهُ ظُلُماتٌ یَومَ القِیامَـةِ . از ظلم کردن بپرهیزید ، که آن ، ظلمتهای روز قیامت است . الکافی : ۲ / ۳۳۲ / ۱۱

حدیث۲۹۵

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : الظُّلمُ نَدامَـةٌ . سـتمگری ، مایه پشـیمانی است . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۲۲ / ۵۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۵۰

حدیث۲۹۶

امام علی علیه‌السلام : انّما أهلَکَ مَن کانَ قَبلَکُم أنَّهُم مَنَعُوا الناسَ الحَقَّ فاشتَرَوهُ ، وأخَذُوهُم بالباطِلِ فاقتَدَوهُ . پیشینیان شما از ایـن رو بـه هـلاـکت و تبـاهی در افتادنـد که مردمان را از حقّ (شان) بازداشـتند و آنان (ناچار با رشوه) آن را خریدنـد و آنان را به ارتکاب باطل و نادرستی واداشتند و مردم هم از آن پیروی کردند . نهج البلاغهٔ : الکتاب ۷۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۳۶

حدیث۲۹۷

پیامبرخدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : لَعَنَ اللّه الراشـیَ والمُرتَشِیَ والرائشَ الذی یَمشِی بَینَهُما . خدا لعنت کند رشوه دهنده و رشوه گیرنده و واسطه میان آن دو را . کنزالعمّال : ۱۵۰۸۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۳۶

حدیث۲۹۸

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : عَلی کُلِّ نَفَسٍ مِن بَنیـآدَمَ کُتِبَ حَظٌّ مِنَ الزِّنـا أدرَکَ ذلکَ لا محالَـةَ ، فالعَینُ زِناها النَّظَرُ ، والرِّجلُ زِناها المَشـیُ ، والاُذُنُ زِناها الاستِماعُ . بر هر عضوی از اعـضای انـسان بـهـره‌ای از زنا نوشته شده که لاجرم به آن می‌رسد ؛ مثلاًـ زنـای چشم نگـاه کردن است و زنـای پا ، رفتن (به سوی گناه) و زنای گوش ، شـنیدن (صـداهای حرام) . کنز العمّال : ۱۳۰۲۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۰

حدیث۲۹۹

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سلّم : یـا علیُّ فی الزِنـا سِتُّ خِصـالٍ : ثلاـثٌ مِنهـا فی الـدنیا وثلاـثٌ فی الآخِرَةِ ، فأمّا التی فی الـدنیا

فَيَذهَبُ بالبَهاءِ ، ويُعَجِّلُ الفَناءَ ، ويَقطَعُ الرِّزقَ ، وأمّا التى فى الآخِرَةِ فَسُوءُ الحِسابِ ، وسَخَطُ الرحمنِ ، والخُلُودُ فى النارِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ای علی ! زنا شش پیامد دارد: سه پیامد در دنیا و سه دیگر در آخرت . پیامدهای دنیایی‌اش این است که آبرو را می‌برد ، مرگ را شتاب می‌بخشد و روزی را می‌بُرد و پیامدهای آخرتی‌اش عبارت است از حسابرسی سخت و دقیق ، خشم خدای رحمان و جاودانگی در آتش است . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۲ / ۱۵ منتخب میزان الحکمة : ۲۴۸

حدیث۳۰۰

امام رضا علیه‌السلام : حُرِّمَ الزِّنا لِما فيهِ مِنَ‌الفَسادِ مِن قَتلِ الأنفُسِ ، وذَهابِ الأنسابِ ، وتَركِ التَّربِيَةِ للأطفالِ ، وفَسادِ المَوارِيثِ ، وما أشبَهَ ذلكَ مِن وُجُوهِ الفَسادِ . زنا ، به علّت مفاسدی که در بردارد ، مانند : قتل نفس ، از بین رفتن و مخدوش شدن اصل و نسب ، ترک تربیت کودکان ، تباه شدن موضوع ارث و میراث و امثال این مفاسد ، حرام شده است . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۴ / ۱۹ منتخب میزان الحکمة : ۲۴۸

حدیث۳۰۱

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ أشَدَّ الناسِ عَذاباَيومَ القِيامَةِ رَجُلٌ أقَرَّ نُطفَتَهُ فى رَحِمٍ تَحْرُمُ عَلَيهِ . سخت‌ترین عذاب را در روز قیامت مردی دارد که نطفه خود را در رحمی که بر وی حرام است جای دهد . بحار الأنوار : ۷۹ / ۲۶ / ۲۸ منتخب میزان الحکمة : ۲۴۸

حدیث۳۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أربَعٌ لا تَدخُلُ بَيتا واحدةٌ مِنهُنَّ إلاّ خَرِبَ ولَم يَعْمُرْ بالبَرَكةِ : الخِيانةُ ، والسَّرِقةُ ، وشُربُ الخمرِ ، والزِّنا . چهار چیز است که اگر یکی از آنها به خانه‌ای درآید آن را ویران کند و از برکت آبادان نشود : خیانت ، دزدی ، شرابخواری و زنا . بحار الأنوار : ۷۹ / ۱۹ / ۴

حدیث۳۰۳

امام صادق علیه‌السلام : إنّ مِن أكبَرِ السِّحرِ النَّميمَةَ ؛ يُفَرَّقُ بها بَينَ المُتَحابَّينِ ، ويُجلَبُ العَداوَةُ علَى المُتَصافِيَينِ ، ويُسفَكُ بها الدِّماءُ ، ويُهدَمُ بها الدُّورُ ، ويُكشَفُ بها السُّتورُ ، والنَّمّامُ أشَرُّ مَن وَطئَ علَى الأرضِ بقَدَم . سخن چینی از بزرگترین جادوهاست ، (زیرا) با سخن‌چینی میان دوستان جدایی افکنده می‌شود ، یاران یکدل را با هم دشمن می‌کند ، به واسطه آن خون‌ها ریخته می‌شود ، خانه‌ها ویران می‌گردد و پرده‌ها دریده می‌شود . آدمِ سخن‌چین ، بدترین کسی است که روی زمین گام برمی‌دارد . بحار الأنوار : ۶۳ / ۲۱ / ۱۴ منتخب میزان الحکمة : ۵۷۰

حدیث۳۰۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ألا اُخبِرُكُم بشِرارِكُم ؟ قالوا : بلى يا رسولَ اللّه . قالَ : المَشّاؤونَ بالنَّميمَةِ ، المُفَرِّقونَ بَينَ الأحِبهِ ، الباغُونَ لِلبُرَآءِ العَيبَ . آیاشما را از بدترین‌افرادتان آگاه نکنم؟ عرض کردند : چرا ای رسول خدا ، فرمودند: کسانی که سخن چینی می‌کنند ، آنان که میان دوستان جدایی می‌افکنند ، کسانی که برای افراد پاک و بی گناه عیب می‌تراشند . الخصال : ۱۸۳ / ۲۴۹ منتخب میزان الحکمة : ۵۷۰

حدیث۳۰۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الغِیبَةُ أسرَعُ فی دِینِ الرجُلِ المُسلمِ مِن الآکِلَةِ فی جَوفِهِ . غیبت کردن در (نابودی) دین آدمی ، زودتر کارگر افتد تا بیماری خوره در اندرون او . الکافی : ۲ / ۳۵۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۶

حدیث۳۰۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: الغِیبَةُ أشَدُّ مِن الزِّنا ، قیلَ :وکیفَ ؟ قالَ : الرجلُ یَزنی ثُمّ یَتوبُ فَیَتُوبُ اللّه علَیهِ ، وإنّ صاحِبَ الغِیبةِ لایُغفَرُ لَهُ حتّی یَغفِرَ لَهُ صاحِبُهُ . غیبت‌کردن بدتر از زناست. عرض شد: چگونه؟ فرمودند: مرد زنا می‌کند و سپس توبه می‌نماید و خدا توبه‌اش را می‌پذیرد . امّا غیبت کننده آمرزیده نمی‌شود تا زمانی که غیبت شونده او را ببخشد . الترغیب والترهیب : ۳ / ۵۱۱ / ۲۴

حدیث۳۰۷

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَرَرتُ لیلةَ اُسرِیَ بیعلی قَومٍ یَخمِشُونَ وُجوهَهُم بأظفارِهِم ، فقلتُ : یا جَبرَئیلُ ، مَن هؤلاءِ ؟ فقالَ : هؤلاءِ الذینَ یَغتابُونَ الناسَ ویَقَعُونَ فی أعراضِهِم . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : در شب معراج ، مردمی را دیدم که چهره‌های خود را با ناخنهایشان می‌خراشند . پرسیدم : ای جبرئیل ، اینها کیستند ؟ گفت : اینها کسانی هستند که از مردم غیبت می‌کنند و آبرویشان را می‌برند . تنبیه الخواطر : ۱ / ۱۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۶

حدیث۳۰۸

امام باقر علیه‌السلام : سِلاحُ اللِّئامِ قَبیحُ الکلامِ . حربه فرومایگان ، زشتگویی است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۵ / ۱۴

حدیث۳۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ مِن شَرِّ عِبادِ اللّه مَن تُکرَهُ مُجالَسَتُهُ لِفُحشِهِ . یکی از بدترین بندگان خدا کسی است که به سبب بد زبانی و دشنام گوییش ، همنشینی با او ناخوشایند باشد . الکافی : ۲ / ۳۲۵ / ۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۲

حدیث۳۱۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما کانَ الفُحشُ فی شیءٍ قَطُّ إلّا شانَهُ ، ولا کانَ الحَیاءُ فی شیءٍ قَطُّ إلّا زانَهُ . زشت‌گویی(و زشت‌کرداری) هرگز در چیزی نبود ، مگر این که آن را عیبناک گردانید و شرم و حیا هرگز در چیزی نبود مگر این که آن را آراست . بحار الأنوار : ۷۹ / ۱۱۱ / ۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۰

حدیث۳۱۱

امام کاظم علیه‌السلام : ما تَسابَّ اثنانِ إلّاانحَطَّ الأعلی إلی مَرتَبةِ الأسفَلِ . هیچ گاه دو نفر به یکدیگر ناسزا نگفتند مگر این که آن که بیشتر دشنام داده به مرتبه پایین‌تری سقوط می‌کند . أعلام الدین : ۳۰۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۳۱۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سِبابُ المؤمِنِ فُسوقٌ ، وقِتالُهُ کُفرٌ ، وأکلُ لَحمِهِ مِن مَعصیَةِ اللّه . ناسزاگفتن به مؤمن فسق است و جنگیدن با او کفر و خوردن گوشت او (غیبت کردن از وی) معصیت خداست . بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۴۸ / ۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۳۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سابُّ المُؤمِنِ کالمُشرِفِ علی الهَلَکَةِ . ناسزاگوی به مؤمن همچون کسی است که در آستانه هلاکت باشد . کنز العمّال : ۸۰۹۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۳۱۴

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم وقد سُئلَ عن کَفّارَةِ الاغتِیابِ: تَستَغفِرُ اللّهَ لِمَنِ اغتَبتَهُ کُلَّماذَکَرتَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – در پاسخ به‌این سؤال که کفّاره غیبت چیست – فرمودند: کفّاره‌اش این است که هرگاه به یاد کسی که از او غیبت کرده‌ای افتادی ، از خداوند برایش آمرزش بخواهی . الکافی : ۲ / ۳۵۷ / ۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۸

حدیث۳۱۵

امام صادق علیه‌السلام : إذا رَأیتُمُ العَبدَ مُتَفَقِّدا لِذُنوبِ (النّاسِ) ناسِیا لِذُنوبِهِ ، فَاعلَموا أنَّهُ قَد مُکِرَ بِهِ . هر گاه دیدید کسی گناهان مردم را می‌جوید و گناهان خودش را از یاد برده‌است ، بدانید که گرفتار مکر خدا شده‌است . مستطرفات السرائر : ۴۸ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۱۸

حدیث۳۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ اقتَطَعَ مالَ مؤمنٍ غَصبا بغَیرِ حَقٍّ لَم یَزَلِ اللّهُ مُعرِضا عَنهُ ، ماقِتا لأعمالِهِ التی یَعمَلُها مِن البرِّ والخَیرِ ، لا یُثبِتُها فی حَسَناتِهِ حتّی یَتُوبَ ویَرُدَّ المالَ الذی أخَذَهُ إلی صاحِبِهِ . کسی که مال مسلمانی را به ناحقّ غصب کند ، خداوند پیوسته ازاو رویگردان باشد و از هر کار نیکی که می‌کند در خشم باشد و آنها را درشمار حسناتش ثبت نکند ، تا آن گاه که توبه کند و مالی را که گرفته است به صاحبش برگرداند . مستدرک الوسائل : ۱۷ / ۸۹ / ۲۰۸۲۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۶

حدیث۳۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حُبُّ الإطراءِ والثّناءِ یُعمی ویُصِمُّ عَنِ الدِّینِ ، ویَدَعُ الدِّیارَ بَلاقِعَ . دوست داشتن مدح و ثنای مبالغه‌آمیز (ممدوح را) از دین کور و کر می‌سازد و خانه‌ها را (از اهلش) خالی می‌کند . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۶

حدیث۳۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ أخوَفَ ما أخافُ علی اُمّتی مِن عَمَلِ قَومِ لُوطٍ . بیشترین چیزی که برای امّتم از آن می‌ترسم ، عمل قوم لوط است . الترغیب والترهیب : ۳ / ۲۸۵ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۶

حدیث۳۱۹

امام باقر علیه‌السلام : مَن قَتَلَ مُؤمنا مُتَعمِّدا أثبَتَ اللّه تعالی علَیهِ جَمیعَ الذُّنوبِ ، وبَرِئَ المَقتولُ مِنها ، وذلکَ قولُ اللّه تعالی : «أُرِیدُ أن تَبُوأَ بِإثْمِی و إثْمِكَ فتَكونَ مِن أصْحابِ النّارِ » . هر کس عمدا مؤمنی را بکشد ، خداوند متعال همه گناهان را برای او ثبت کند و مقتول از گناهان پاک شود و این سخن خداوند متعال است ، آن جا که می‌فرماید : «می‌خواهم گناه من و گناه خودت را به دوش کشی و از دوزخیان باشی» . المائدة : ۲۹ .ثواب الأعمال : ۳۲۸ / ۹ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۸

حدیث۳۲۰

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : أعتَی الناسِ مَن قَتَلَ غیرَ قاتِلِهِ ، أو ضَرَبَ غیرَ ضارِبِهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سرکش‌ترین مردم کسی است که بی گناهی را که قصد کشتن او را نداشته‌است ، بکشد یا غیرزننده خود را بزند . أمالی الصدوق : ۲۸ / ۴ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۶

حدیث۳۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا یَحِلُّ للمُؤمنِ أن یَهجُرَ أخاهُ فَوقَ ثلاثةِ أیّام . روا نیست که مؤمن ، بیش از سه روز با برادرش قهر باشد . کنزالعمّال : ۲۴۷۹۳ منتخب میزان الحکمة :

حدیث۳۲۲

امام صادق علیه‌السلام : لا یَزالُ إبلیسُ فَرِحا ما اهتَجرَ المُسلِمانِ، فإذا التَقَیا اصطَكَّت رُكبَتاهُ وتَخَلّعَت أوصالُهُ ، ونادَی یا وَیلَهُ ، ما لَقِیَ مِنَ الثُّبورِ ؟! تا زمانی که دو مسلمان با یکدیگر قهر باشند ، ابلیس خوشحال است و هرگاه با هم (آشتی و) دیدار کنند ، زانوهایش به هم خورد و بندهایش از هم بگسلد و فریاد زند : ای وای بر من ، هلاک شدم . الکافی : ۲ / ۳۴۶ / ۷ منتخب میزان الحکمة : ۵۸۰

حدیث۳۲۳

امام باقر علیه‌السلام : إنّی لاَبغِضُ الرجُلَ- أو أُبغِضُ للرجُلِ أن یَكونَ كَسلانا عن أمرِ دُنیاهُ ، ومَن كَسِلَ عَن أمرِ دُنیاهُ فهُو عن أمرِ آخرتِهِ أكسَلُ . من نفرت دارم از شخص - یا برای شخص - که در کار دنیایش تنبل باشد . هر که در کار دنیایش تنبل باشد ، در کار آخرتش تنبل‌تر ، است . الکافی : ۵ / ۸۵ / ۴ منتخب میزان الحکمة : ۴۹۲

حدیث۳۲۴

امام باقر علیه‌السلام : الكَسَلُ یُضِرُّ بالدِّینِ والدنیا . تنبلی به دین و دنیا زیان می‌زند . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۰ / ۶۴ منتخب میزان الحکمة : ۴۹۲

حدیث۳۲۵

امام علی علیه‌السلام : الكَسَلُ یُفسِدُ الآخِرَةَ . تنبلی ، آخرت را تباه می کند . مستدرک الوسائل : ۱۳ / ۴۵ / ۱۴۶۹۵ منتخب میزان

الحكمة : ۴۹۲

حدیث۳۲۶

امام باقر عليه‌السلام : بِئسَ العَبدُ عَبدٌ لَهُ طَمَعٌ يَقودُهُ . چه بد بنده‌ای است آن بنده که طمع زمامدار او باشد . الكافى : ۲ / ۳۲۰ / ۲

حدیث۳۲۷

امام على عليه‌السلام : لا أذَلَّ مِن طامِعٍ . ذلیل‌تر از طمعکار ، وجود ندارد . غرر الحكم : ۱۰۵۹۳ منتخب ميزان الحكمة : ۳۴۴

حدیث۳۲۸

امام على عليه‌السلام : الطامِعُ فى وَثاقِ الذُّلِّ . طمع کار ، گرفتار خواری است . نهج البلاغة : الحكمة ۲۲۶ منتخب ميزان الحكمة : ۳۴۴

حدیث۳۲۹

امام على عليه‌السلام : الطَّمَعُ رِقٌّ مُؤَبَّدٌ . طمعکاری ، بردگی جاودان است . نهج البلاغة : الحكمة ۱۸۰ منتخب ميزان الحكمة : ۳۴۴

حدیث۳۳۰

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : إنّ الصَّفاةَ الزُّلالَ الذيلا تَثبُتُ عَلَيهِ أقدامُ العُلَماءِ الطَّمَعُ . آن تخته سنگ لغزنده‌ای که پای علما روی آن استوار نمی‌ماند ، طمع است . تنبيه الخواطر : ۱ / ۴۹ منتخب ميزان الحكمة : ۳۴۴

حدیث۳۳۱

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : الطَّمَعُ يُذهِبُ الحِكمَةَ مِن قُلوبِ العُلَماءِ . طمع ، حکمت را از دل دانشمندان می‌برد . كنز العمّال : ۷۵۷۶

حدیث۳۳۲

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : الطَّمَعُ يُذهِبُ الحِكمَةَ مِن قُلوبِ العُلَماءِ . طمع ، حکمت را از دل دانشمندان می‌برد . كنز العمّال : ۷۵۷۶ منتخب ميزان الحكمة : ۳۴۴

حدیث۳۳۳

امام على عليه‌السلام : أزرى بِنَفسِهِ مَنِ استَشعَرَ الطَّمعَ . هرکس جامه طمع به تن کند ، خود را خوار گرداند . نهج البلاغة : الحكمة ۲ منتخب ميزان الحكمة :

حدیث۳۳۴

امام علی علیه‌السلام : سُوءُ الخُلقِ نَکَدُ العَیْشِ وعذابُ النَّفْسِ . بدخویی ، مایه تیره روزی و شکنجه روح است . غرر الحکم : ۵۶۳۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۸۴

حدیث۳۳۵

امام علی علیه‌السلام : مَن ضاقَت ساحَتُهُ قَلّتْ راحَتُهُ . هر که کم تحمّل باشد (و تندخو) آسایشش اندک گردد . غرر الحکم : ۹۱۹۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۸۴

حدیث۳۳۶

امام علی علیه‌السلام : مَن ساءَ خُلقُهُ ضاقَ رِزْقُهُ . هرکه اخلاقش بد باشد ، روزیش تنگ شود . غرر الحکم : ۸۰۲۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۸۴

حدیث۳۳۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ العَبدَ لَیَبلُغُ من سُوءِ خُلقِهِ أسْفَلَ دَرَکِ جَهنَّم . همانا بنده به سبب بد اخلاقیش به پایین‌ترین درجات دوزخ سقوط می‌کند . المحجّه البیضاء : ۵ / ۳۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۸۴

حدیث۳۳۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سُوءُ الخُلقِ ذَنبٌ لا ـ یُغْفَرُ . بد خویی ، گناهی نابخشودنی است . المحجّه البیضاء : ۵ / ۳۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۸۴

حدیث۳۳۹

امام باقر علیه‌السلام : سُدَّ سَبیلَ العُجبِ بِمَعرِفهِ النَّفسِ . راه خودپسندی را با خودشناسی ببند . تحف العقول : ۲۸۵

حدیث۳۴۰

امام علی علیه‌السلام : نِفاقُ المَرءِ مِن ذُلٍّ یَجِدُهُ فی نفسِهِ . نفاقِ انسان ، ناشی از ذلّتی است که در خود حسّ می‌کند . غرر الحکم : ۹۹۸۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۶۶

حدیث۳۴۱

امام صادق علیه‌السلام : مَن لَقِیَ المُسلِمینَ بِوَجهَینِ ولِسانَینِ ، جاءَ یَومَ القِیامَهِ ولَهُ لِسانانِ مِن نارٍ . هر که با مسلمانانْ دو رو و دو زبان برخورد کند ، روز قیامت آورده شود در حالی که دو زبان از آتش دارد . ثواب الأعمال : ۳۱۹/ ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۱۴

حدیث۳۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن علاماتِ الشَّقاءِ :جُمُودُ العَینِ ، وقَسوَهُ القَلبِ ، وشِدَّهُ الحِرصِ فی طَلَبِ الرِّزقِ ، والإصرارُ

علی الذَّنبِ . از نشانه‌های بدبختی است : چشم بی‌اشك و سختی دل و حرص زدن زیاد در طلب روزی و پایداری بر گناه . الخصال : ۲۴۳ / ۹۶ منتخب میزان الحکمة : ۳۰۰

حدیث۳۴۳

امـام علی علیه‌السـلام : مِن عَلامـةِ الشَّقـاءِ غِشُّ الصَّدیقِ . از نشـانه بـدبختی ، دغلکـاری با دوست است . غرر الحکم : ۹۲۹۷ منتخب میزان الحکمة : ۳۰۰

حدیث۳۴۴

امام علی علیه‌السـلام : مِن علاماتِ الشَّقاءِ الإساءَةُإلی الأخیارِ . از نشانه‌های شقاوت ، بدی کردن به نیکان است . غرر الحکم : ۹۳۰۷ منتخب میزان الحکمة : ۳۰۰

حدیث۳۴۵

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : لَیسَ مِنّـا مَن دَعـا إلی عَصَبِیَّةٍ ، ولَیسَ مِنّـا مَن قاتَـلَ (عَلی) عَصَبِیَّةٍ ، ولَیسَ مِنّـا مَن ماتَ عَلی عَصَـبِیَّةٍ . از مـا نیست کسـی که بـه عصبیّتی فرا خوانـد و از مـا نیست کسـی که در راه عصبیّتی بجنگـد و از مـا نیست کسـی که با عصبیّت بمیرد . سنن أبی داود : ۵۱۲۱ منتخب میزان الحکمة : ۳۸۲

حدیث۳۴۶

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : منَ کانَ فی قَلبِهِ حَبَّةٌ مِن خَردَلٍ مِن عَصَبِیَّةٍ بَعَثَهُ اللّه یَومَ القِیامَـةِ مَعَ أعرابِ الجاهِلِیَّةِ . هر کس در دلش به انـدازه دانه خردلی عصبیّت باشـد ، خداونـد در روز قیـامت او را بـا اعراب جـاهلیّت برانگیزانـد . الکـافی : ۲ / ۳۰۸ / ۳ منتخب میزان الحکمة : ۳۸۲

حدیث۳۴۷

امام صادق علیه‌السـلام : لا یَطمَعَنَّ ذو الکِبرِ فی الثَّناءِ الحَسَنِ . متکبر ، هرگز نبایـد انتظار تعریف و تمجید (دیگران از خود را) داشـته باشد . الخصال : ۴۳۴ / ۲۰ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۲

حدیث۳۴۸

امام علی علیه‌السلام : مَن تَکَبَّرَ عَلَی الناسِ ذَلَّ . هر که بر مردم بزرگی فروشد ، خوار شود . بحار الأنوار : ۷۷ / ۲۳۵ / ۳ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۲

حدیث۳۴۹

امام علی علیه‌السلام : لَیسَ لِمُتَکَبِّرٍ صَدیقٌ . شخص متکبر ، از دوست بی‌بهره‌است . غرر الحکم : ۷۴۶۴ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۲

حدیث۳۵۰

امام علی علیه‌السلام : لا يَتَعَلَّمُ مَن يَتَكَبَّرُ . کسی که تکبر داشتهِ باشد ، عالِم نمی‌شود . غرر الحکم : ۱۰۵۸۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

حدیث۳۵۱

امام علی علیه‌السلام : الحِرصُ والكِبرُ والحَسَدُ دَواعٍ إلَى التَّقحُّمِ فى الذُّنوبِ . حرص و تکبر و حسادت ، انگیزه‌های فرو رفتن در گناهانند . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۳۷۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

حدیث۳۵۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن ذَهَبَ يَرى أنَّ لَهُ‌عَلَى الآخَرِ فَضلًا فهُو مِن المُستَكبِرينَ [قالَ حَفصُ بنُ غِياثٍ :]فقلتُ لَهُ : إنّما يَرى أنَّ لَهُ علَيهِ فَضلًا بالعافيَةِ إذا رَآهُ مُرتَكِبا لِلمَعاصِى ، فقالَ : هَيهاتَ هَيهاتَ ! فَلَعَلَّهُ أن يكونَ قد غُفِرَ لَهُ ما أتى وأنتَ مَوقوفٌ مُحاسَبٌ ،أما تَلَوتَ قِصَّةَ سَحَرَةِ موسى علیه‌السلام . هر که بر این باور باشد که از دیگران برتر است ، او در شمار مستکبران است . حفص بن غیاث می گوید : عرض کردم : اگر گنهکاری را ببیند و به سبب بی گناهی و پاکدامنی خود ، خویشتن را از او برتر بداند چه ؟ فرمود : هیهات هیهات ! چه بسا که او آمرزیده شود امّا تو را برای حسابرسی نگه دارند ؛ مگر داستان جادوگران (زمان) موسی علیه‌السلام را نخوانده‌ای ؟. الکافی : ۸ / ۱۲۸ / ۹۸

حدیث۳۵۳

امام‌صادق علیه‌السلام: قالَ رسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ أعظَمَ الكِبرِ غَمصُ الخَلقِ وسَفَهُ الحَقِّ ، قالَ [عبدُ الأعلى بنُ أعيَنَ] : قلتُ : وما غَمْصُ الخَلقِ وسَفَهُ الحَقِّ ؟ قالَ : يَجهَلُ الحَقَّ ويَطعَنُ على أهلِهِ ، فَمَن فَعَلَ ذلكَ فقد نازَعَ اللّهَ عز و جل رِداءَهُ . رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمود : بزرگترین تکبر ، پَست شمردن مردم است و استخفاف نسبت به حقّ . عبدالاعلی بن اعین می گوید : عرض کردم : پست شمردن مردم و استخفاف حقّ چیست ؟ فرمود : در برابر حقّ ، نادانی کند و از اهل حقّ بد گوید . پس هر که چنین کند ، با خداوند بر سر آنچه برازنده خداست با او به ستیز برخاسته است . الکافی : ۲ / ۳۱۰ / ۹

حدیث۳۵۴

امام صادق علیه‌السلام : الكِبرُ رِداءُ اللّه، فَمَن نازَعَ اللّهَ شيئا مِن ذلكَ أكَبَّهُ اللّهُ فى النارِ . کِبر، زیبنده خداست . پس هرکه بر سر چیزی از آن با خدا کشمکش کند ، خداوند او را در آتش سرنگون سازد . بحار الأنوار : ۷۳ / ۲۱۵ / ۵

حدیث۳۵۵

امام باقر علیه‌السلام : ما دَخَلَ قَلبَ امرِئٍ شيءٌ مِن الكِبرِ إلاّ نَقَصَ مِن عَقلِهِ مِثلُ ما دَخَلَهُ مِن ذلكَ ، قَلَّ ذلكَ أو كَثُرَ . هیچ مقداری از تکبر به دل آدمی راه نیابد ، مگر این که به همان اندازه ، کم باشد یا زیاد ، از خردش کاسته شود . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۶ / ۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۰

حدیث۳۵۶

امـام صادق علیه‌السـلام : فیما أوحَى اللّه عز و جل إلى داودَ علیه‌السـلام : یا داودُ ، کما أنَّ أقرَبَ الناسِ مِن اللّه المُتَواضِعُونَ کـذلکَ أبعَدُ الناسِ مِن اللّه المُتَکبِّرُونَ . از وحی های‌خداوند عز و جل به داود علیه‌السلام این بود : ای داود ! همچنان که نزدیکترین مردم به خدا فروتنانند ، دورترین مردم از خدا گردنفرازانند . الکافی : ۲ / ۱۲۳ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۳۵۷

امام صادق علیه‌السلام : إنَّ المُتَکَبِّرینَ یُجعَلونَ فی صُوَرِ الذَّرِّ یَتَوَطَّؤهُمُ النّاسُ حَتّى یَفرُغَ اللّه‌مِنَ الحِسابِ . (روز قیامت) افراد متکبر به شکل مورچه در آورده می‌شوند و مردم پیوسته آنها را لگدمال می‌کنند ، تا زمانی که خدا از رسیدگی به حساب بندگان فارغ شود . الکافی : ۲ / ۳۱۱ / ۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۱۴

حدیث۳۵۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن لاحَى الرِّجالَ سَقَطَت مُروءَتُهُ وذَهَبَت کَرامَتُهُ . هرکه با مردمان ستیزه کند، مروّتش ساقط شود و حرمتش از بین برود. أمالی الطوسیّ : ۵۱۲ / ۱۱۱۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۶۰

حدیث۳۵۹

امام صادق علیه‌السـلام : إنّ فی جَهنَّمَ لَوادِیا لِلمُتَکبِّرینَ یقالُ لَهُ سَقَرُ ، شَکا إلَى اللّه عز و جل شِدَّةَ حَرِّهِ وسَألَهُ أن یَأذَنَ لَهُ أن یَتَنَفَّسَ ، فَتَنَفَّسَ فَأحرَقَ جَهَنَّم . در دوزخ درّه‌ای است برای متکبّران به نام «سَقَر» . این درّه از شدّت گرمای خود به خداوند عز و جل شکایت کرد و خواهش نمود که به وی اجازه دهد ، تا نفسی بکشد . پس نفس کشید و (از گرمای نفس خود) دوزخ را سوزاند . الکافی : ۲ / ۳۱۰ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

حدیث۳۶۰

امام صادق علیه‌السـلام : عُقوقُ الوالِدَینِ مِن الکَبائرِ ؛ لأنَّ اللّه تعالى جَعَلَ العاقَّ عَصِیّا شَقِیّا . نافرمانی والدین از گناهان کبیره‌است ؛ زیرا خداوند متعال فرزند نافرمان را عصیانگر و بدبخت قرار داده‌است . علل الشرائع : ۴۷۹ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۳۶۱

امام صادق علیه‌السـلام : الذُّنوبُ التی تُعَجِّلُ الفَناءَ قَطیعَةُ الرَّحِم ؛ از جمله گناهانی که مرگ و نابودی را شتاب می‌بخشد ، قطع رحم است . بحار الأنوار : ۷۴ / ۹۴ / ۲۳

حدیث۳۶۲

امام علی علیه‌السـلام : الحَیفُ فی الوَصیَّةِمِن الکَبائرِ؛ ستم و حقّ‌کشی در وصیّت، از گناهان کبیره است . الفقیه : ۴ / ۱۸۴ / ۵۴۲۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۹۴

حدیث۳۶۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یُبعَثُ اُناسٌ مِن قُبورِهِم یَومَ‌القِیامَةِ تأجَّجُ أفواهُهُم نارا ، فقیلَ لَهُ: یا رسولَ اللّه، مَن هؤلاءِ؟ قالَ :

الّذينَ يَأكُلونَ أموالَ اليَتامى ...؛ روز قيامت عدّه‌اى از گورهايشان بيرون مى‌آيند در حالى كه از دهان‌هاى آنها آتش زبانه مى‌كشد. عرض شد: اى رسول خدا ، آنان چه كسانى هستند؟ فرمودند: كسانى كه اموال يتيمان را مى‌خورند . تفسير العياشى : ۱ / ۲۲۵ / ۴۷ منتخب ميزان الحكمة : ۶۲۰

حدیث۳۶۴

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : شَرُّ المَآكِلِ أكلُ مالِ‌اليَتيمِ ظُلما ؛ بدترين خوراك‌ها، خوردن ستمكارانه مال يتيم است . أمالى الصدوق : ۳۹۵ / ۱ منتخب ميزان الحكمة : ۶۲۰

حدیث۳۶۵

امام على عليه‌السلام : حَسْبُكَ مِن الجَهلِ أنْ تُعجَبَ بعِلْمِكَ؛ در نادانى تو همين بس كه به دانش خود مغرور شوى . أمالى الطوسىّ : ۵۶ / ۷۸ منتخب ميزان الحكمة : ۱۱۸

حدیث۳۶۶

امام على عليه‌السلام : حَسْبُكَ مِن الجَهلِ أنْ تُعجَبَ بعِلْمِكَ؛ در نادانى تو همين بس كه به دانش خود مغرور شوى . أمالى الطوسىّ : ۵۶ / ۷۸ منتخب ميزان الحكمة : ۱۱۸

حدیث۳۶۷

امام صادق عليه‌السلام : يُهلِكُ اللّه سِتّا بِستٍّ : الاُمَراءَ بالجَورِ ، والعَربَ بالعَصَبيَّةِ ، والدَّهاقِينَ بالكِبرِ ، والتُّجّارَ بالخِيانَةِ ، وأهلَ الرُّستاقِ بالجَهلِ ، والفُقَهاءَ بالحَسَدِ ؛ خداوند شش گروه را به سبب شش خصلت نابود مى‌كند : فرمانروايان را به سبب ستمگرى ، عرب‌ها را به سبب تعصّب ، ملاّكان را به سبب كبر ، بازرگانان را به سبب خيانت ، روستاييان را به سبب نادانى و فقيهان را به سبب حسادت . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۰۷ / ۶۷

حدیث۳۶۸

امام صادق(سلام الله عليه): يَقولُ إبْليسُ لجُنودِهِ: ألْقُوا بَيْنَهُمُ الحَسدَ والبَغْيَ؛ فإنَّهُما يَعْدِلانِ عندَ اللّهِ الشِّرْكَ؛ ابليس به لشكريان خود مى‌گويد: ميان آنان حسادت و تجاوزگرى افكنيد كه اين دو خوى، در نزد خدا، برابر با شرك است. الكافى: ج ۲، ص ۳۴۹، ح ۵

حدیث۳۶۹

امام صادق(سلام الله عليه): الغَضَبُ مِفتاحُ كُلِّ شَرٍّ؛ خشم كليد هر بدى است. گزيده تحف العقول: ج ۶۸ ص ۲۸۰

حدیث۳۷۰

پيامبر خدا(صلى الله عليه و آله): إنّ مِن شَرِّ عِبادِ اللّهِ مَن تُكرَهُ مُجالَسَتُهُ لِفُحشِهِ؛ بدترين بندگان خدا كسى است كه از ترس فحش او، هم‌نشينى با او را خوش ندارند. الكافى: ج ۲، ص ۳۲۵، ح ۸

حدیث۳۷۱

امام علی(سلام الله علیه) فرمودند: لا وَجَعَ أوجَعُ للقُلوبِ مِن الذُّنوبِ؛ هیچ دردی برای دل‌ها، درد آورتر از گناهان نیست. الکافی: ج ۲، ص ۲۷۵، ح ۲۸

حدیث۳۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: چهار چیز است که هرکدام در خانه ای رخنه کرد ویرانش کند و برکت از آن خانه ها رود : ۱.خیانت، ۲.دزدی، ۳.شراب و ۴.زنا امالی شیخ صدوق، صفحه ۳۹۸

حدیث۳۷۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: گاهی می شود که شخص دزد زده که دزد اموالش را برده گناهاش از دزد بیشتر می گردد ، بخاطر این که او مردم را بدون علت متهم به دزدی می کند و به بی گناهان تهمت دزدی می زند. روضه بحار جلد ۱ صفحه ۱۶۰

حدیث۳۷۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: سه صفت است که در هر که باشد به خودش باز می گردد: ۱- مکر وحیله کردن با مردم ۲- ظلم و ستم به مردم ۳- پیمان شکنی . نهج الفصاحه، ص۲۶۸

حدیث۳۷۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هرکس با تکبر و خودخواهی بر روی زمین راه برود زمین و آنچه در زیر آن است و آنچه بر روی آن است او را لعن و نفرین نمایند. ثواب الاعمال، ص ۶۲۷

حدیث۳۷۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلذُّنوبُ الّتی تُغَیّیرُ النِّعَمَ البَغیُ وَ الذُّنوبُ الّتی تورِثُ النَّدَمَ القَتلُ وَ الّتی تُنزلُ النِّقَمَ الظُّلمُ وَالّتی تَهتِکُ السِّتورَ شُربُ الخَمرِ وَ الّتی تَحبِسُ الرِّزقَ الزّنا وَ الّتی تُعَجِّلُ الفَناءَ قَطیعَةُ الرَّحِمِ وَالّتی تَرُدُّ الدُّعاءَ وَ تُظلِمُ الهَواءَ عُقوقُ الوالِدَینِ؛ گناهی که نعمت‌ها را تغییر می‌دهد، تجاوز به حقوق دیگران است. گناهی که پشیمانی می‌آورد، قتل است. گناهی که گرفتاری ایجاد می‌کند، ظلم است. گناهی که آبرو می‌بَرد، شرابخواری است. گناهی که جلوی روزی را می‌گیرد، زناست. گناهی که مرگ را شتاب می‌بخشد، قطع رابطه با خویشان است. گناهی که مانع استجابت دعا می‌شود و زندگی را تیره و تار می‌کند، نافرمانی از پدر مادر است. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۴

حدیث۳۷۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : اَبَی اللّهُ لِصاحِبِ الْخُلْقِ السَّیِّیءِ بِالتَّوبَةِ. فَقیلَ: یا رَسول اللّهِ، وَ کَیْفَ ذلِکَ؟ قالَ: لِاَنَّهُ اِذا تابَ مِنْ ذَنْبٍ وَقَعَ فی اَعْظَمَ مِنَ الذَّنْبِ الّذی تابَ مِنْهُ؛ خداوند از آدم بد اخلاق توبه نمی‌پذیرد. عرض شد: ای رسول خدا،

چرا؟ فرمودنـد: چون هرگـاه از گنـاهی توبه کنـد در ورطه گناهی بـدتر از آن که توبه کرده است می‌افتـد. (بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۹۹، ح ۱۲)

حدیث۳۷۸

رسول اکرم(صـلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند : مَن حَبَسَ عَن اَخیهِ المُسلِمِ شَیئا مِن حَقِّهِ حَرَّمَ اللّه‌عَلَیهِ بَرَکَهَٔ الرِّزقِ اِلّا اَن یَتوبَ؛ هر کس چیزی از حقّ برادر مسلمان خـود را نگه دارد [و به او ندهـد]، خداونـد، برکت روزی را بر او حرام می‌کنـد، مگر آن که توبه کند [و جبران نماید]. (من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۵، ح ۴۹۶۸)

حدیث۳۷۹

امام حسـین (علیه السـلام) فرمودند: مَن طَلَبَ رِضَـی الناسِ بِسَخَطَ اللهِ وَکِّلَهُ اللهُ إلی الناسِ؛ کسی که برای جلب رضایت و خوشنودی مردم ، موجب خشم و غضب خداوند شود، خداوند او را به مردم وا می گذارد. بحارالانوار، ج۷۸، ص۱۲۶

حدیث۳۸۰

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: لاأفلَحَ قَوَمٌ اشتَـروا مَـرضـاتِ المَخلُوق بسَخَطِ الخـالِق؛ رستگـار نمی شوند مـردمـی که خشنـودی مخلـوق را در مقـابل غضب خـالق خریدنـد. تاریخ طبری، ص ۱، ص ۲۳۹

حدیث۳۸۱

امام صادق (علیه الســلام) فرمودنـد: انّ اللهَ عَلِمَ اَنّ الـذّنبَ خَیرٌ لِلمُومنِ مِنَ العُجبِ وَ لَولا ذلک مَا ابتُلِیَ مُومِنٌ بِـذَنبٍ اَبَداً؛ خداوند می دانست که برای شـخص مومن گناه از عجب بهتر است و اگر این طور نبود، شـخص مومن هیـچ وقت آلوده به گناه نمی شد. کافی، ج ۲ ، ص ۳۱۳

حدیث۳۸۲

امـام حسـین (علیه السـلام) فرمودنـد: لَیسَتِ العِفَّـهُٔ بِما نِعَهٍٔ رِزقا وَلَا الحِرصُ بِجالِبٍ فَضـلًا وَإنّ الرِّزقَ مَقسومٌ وَالجَلَ مَحتومٌ وَاستِعمالَ الحِرصِ طالِبُ المَآثِم؛ نه خودداری از حرام و ناپسند، مانع روزی می شود و نه حرص روزی بیشتر می آورد، که روزی تقسیم شده و اجل حتمی است و حرص به سوی گناه می کشد. (غررالحکم، ج۵، ص ۲۹۴، ح۸۴۳۹)

حدیث۳۸۳

امـام بـاقر (علیه السـلام) فرمودنـد: مَثَلُ الْحَریصِ عَلَی الـدُّنْیا مَثَلُ دودَهِٔ القَزّ: کُلَّمَا ازْدادَتْ مِنَ القَزّ عَلی نَفْسِـها لَـفّـا کانَ أَبْعَـدَ لَها مِنَ الْخُروجِ حَتّی تَموتَ غَمّـا؛ حریص به دنیـا، هماننـد کرم ابریشم است که هر چه بیشـتر دور خـود می‌تنـد، خـارج شـدن از پیله بر او سخت‌تر می‌شود، تا آن‌که از غصه می‌میرد. (کافی، ج ۲، ص ۳۱۶، ح ۷)

حدیث۳۸۴

امام باقر (علیه السـلام)فرمودنـد: إنّ لِلّهِ عُقلوباتٍ فی القُلوبِ وَ الأبـدانِ ضَـنکٌ فی المَعیشَـهِٔ وَ وَهنٌ فی العِبادَهِٔ وَ ما ضُـربَ عَبـدٌ بِعُقوبَهٍ

أعظَمَ مِن قَسوَةِ القَلبِ؛ خداونـد برای دلها و بـدنها کیفرهایی دارد:تنگی در معیشت، ستی در عبادت و به هیـچ وجه بنـده ای کیفری بزرگتر از قساوت قلب چشانده نشده است. (بحارالانوار، ج۷۵، ص۱۷۶)

حدیث۳۸۵

امام باقر (علیه السـلام)فرمودنـد: مَن کَفَّ غَضَبَهُ عن النّاس کَفَّ اللهُ عنهُ عَذابَ یومَ القِیامهٔ؛ کسـی که خشـمش را از مردمان باز دارد خداوند نیز در روز قیامت عذابش راامام صادق(علیه السـلام) فرمودند: اَلکِبرُ أن تَغمِصَ النّاسَ وَتُسَفِّهَ الحَقَّ؛ تکبر، این است که مردم را تحقیر کنی و حق را خوار شماری. کافی، ج۲، ص۳۱۰، ح۸

حدیث۳۸۶

امام صادق (علیه السـلام) فرمودند: إذا جاهَرَ الفاسِقُ بِفِسقِهِ فَلا حُرمَهَ لَهُ وَلا غیبَهَ؛ هرگاه شخص فاسق و گنهکار آشکارا گناه کند، نه حرمتی دارد و نه غیبتی. (بحارالأنوار، ج۷۵، ص۲۵۳، ح۳۲)

حدیث۳۸۷

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: مَن اَحصـی عَلی اَخیهِ المُؤمِنِ عَیبـا لِیَعیبَهُ بِهِ یَوما ما کانَ مِن اَهلِ هـذِهِ الآیَهِٔ قالَ اللّه عَزَّوَجَلَّ: انَّ الَّذینَ یُحِبّونَ اَن تَشیعَ الفاحِشَهُ فِی الَّذینَ آمَنوا لَهُم عَذابٌ اَلیمٌ فِی الـدُّنیا وَ الآخِرَهِ وَ اللّه یَعلَمُ وَ اَ نتُم لا تَعلَمونَ؛ هر کس درصـدد عیب‌جویی برادر مؤمنش برآید، تا با آن روزی او را سرزنش کند، مشمول این آیه است: کسانی که دوست دارند، زشتی‌ها در میان مردم با ایمان شیوع پیدا کند، عذاب دردناکی برای آنان در دنیا و آخرت خواهد بود و خداوند می‌داند و شما نمی‌دانید. (مستدرک الوسایل، ج ۹، ص ۱۱۰، ح ۱۰۳۷۹)

حدیث۳۸۸

امـام صـادق(علیه السـلام) فرمودنـد: دِرْهَمُ رِبـا أَعْظَمُ عِنْدَ اللّه مِنْ سَبْعینَ زِنْیَهً بِذاتِ مَحْرَمٍ فی بَیْتِ اللّه الْحَرامِ؛ یک درهم ربـا نزد خداوند سنگین تر است از هفتاد بار زنا کردن با محارم در خانه خدا. نورالثقلین، ج ۱، ص ۲۹۵، ح ۱۱۷۷

حدیث۳۸۹

امام هادی (علیه السـلام) فرمودنـد: اَلغَضَبُ عَلی مَن تَملِکُ لُؤمٌ؛ بر زیردسـتان خشـمگین شدن نشانه پَستی است. (بحارالأنوار، ج۷۸، ص ۳۷۰، ح۴)

حدیث۳۹۰

امام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: آفَهُ الدِّینِ الحَسَدُ وَ العُجبُ وَ الفَخرُ؛ آفت دینداری حسد و خودبینی و فخر فروشـی است. (جهاد النفس، ح ۵۴۵)

حدیث۳۹۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: سِتَّةٌ لاتَکونُ فِی المُؤمِنِ: اَلعُسرُ وَالنَّکَهُ وَالحَسَدُ وَاللَجاجَةُ وَالکَذِبُ وَالبَغیُ؛ شش (صفت) در مؤمن نیست: سخت گیری، بی خیری، حسادت، لجاجت، دروغگویی و تجاوز. (تحف العقول، ص ۳۷۷)

حدیث۳۹۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لِلّهِ دَرُّ الحَسَدِ ما اَعدَلَهُ! بَداَ بِصاحِبِهِ فَقَتَلَهُ؛ آفرین بر حسادت! چه عدالت پیشه است! پیش از همه صاحب خود را می کشد. (شرح نهج البلاغه، ج۱، ص۳۱۶)

حدیث۳۹۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَلنَّصیحَةُ مِنَ الحاسِدِ مُحالٌ؛ نصیحت و خیرخواهی از حسود محال است. (خصال، ص ۲۶۹)

حدیث۳۹۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: یَقولُ إبلیسُ لِجُنودِهِ: أَلقوا بَینَهُمُ الحَسَدَ وَالبَغیَ، فَإِنَّهُما یَعدِ لانِ عِندَ اللّه الشِّرکَ؛ شیطان به سپاهیانش می گوید: میان مردم حسد و تجاوزگری بیاندازید چون این دو، نزد خدا برابر با شرک است. (کافی، ج۲، ص۳۲۷، ح۲)

حدیث۳۹۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسَدُ لایَجلِبُ إلاّ مَضَرَّةً وَغَیظا یوهِنُ قَلبَکَ وَیَمرِضُ جِسمَکَ؛ حسادت نتیجه ای جز زیان و ناراحتی که دلت را سست و تنت را بیمار می گرداند به بار نمی آورد. (بحارالأنوار، ج۷۳، ص۲۵۶، ح۲۹)

حدیث۳۹۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسَدُ عَیبٌ فاضِحٌ وَشُحٌّ فادِحٌ لایَشفی صاحِبَهُ إلاّ بُلوغُ آمالِهِ فیمَن یَحسِدُهُ؛ حسادت عیبی رسوا و بخلی سهمگین است و حسود تا به آرزوی خود درباره محسودش نرسد آرام نمی گیرد. (غررالحکم، ج۲، ص۱۶۴، ح۲۲۰۵)

حدیث۳۹۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: قالَ لُقمانُ لِابنِهِ: وَلِلحاسِدِ ثَلاثُ عَلاماتٍ: یَغتابُ إذا غابَ وَیَتَمَلَّقُ إذا شَهِدَ وَیَشمَتُ بِالمُصیبَةِ؛ لقمان به فرزندش گفت: حسود را سه نشانه است: پشت سر غیبت می کند، روبه رو تملّق می گوید و از گرفتاری دیگران شاد می شود. (خصال، ص ۱۲۱)

حدیث۳۹۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلْحَقودُ مُعَذِّبُ النَّفْسِ، مُتَضاعَفُ لهَمِّ ؛ کینه‌توز، روحش در عذاب است و اندوهش دو چندان. (غررالحکم، ح ۱۹۶۲)

حدیث۳۹۹

امـام علی(علیه السـلام) فرمودنـد: اَلحَسودُ سَـرِیعُ الوَثبَـةِ، بَطی ءُ العَطفَـةِ؛ حسود زود خشـمگین می شود و دیر کینه از دلش می رود. (بحارالأنوار، ج۷۳، ص۲۵۶، ح۲۹)

حدیث۴۰۰

از او باز می دارد. (جهادالنفس، ح۵۳۲)

حدیث۴۰۱

امام محمـد باقر (علیه السـلام)فرمودنـد: الجَبّارونَ اَبعَدُ النّاس مِنَ اللهِ عزَّ و جلَّ یومَ القیامَةِ؛ دورترین مردم از خداوند عزّو جل در روز قیامت سرکشانِ متکبّر هستند. جهادالنفس،ص۲۵۴

حدیث۴۰۲

امـام صادق (علیه السـلام)فرمودنـد: ما من رَجُلٍ تَکبّرَ أو تَجبّرَ الّا لذلّـةٍ یَجِـدُها فی نَفسِهِ؛ هیـچ مردی نیست که تکبر بورزد یا خود را بزرگ بشمارد مگر بخاطر ذلتی که در نفس خود می یابد. جهادالنفس، ح۵۸۵

حدیث۴۰۳

امـام صادق(علیه السـلام) فرمودنـد: مَن ذَهَبَ یَری أنّ لَهُ عَلَی الآخَرِ فَضـلًا فَهُوَ مِنَ المُستَکبِرینَ، (قالَ حَفصُ بنُ غیاثٍ): فَقُلتُ لَهُ إنّما یَری أنّ لَهُ عَلَیهِ فَضلًا بِالعافیَةِ إذا رَآهُ مُرتَکِبا لِلمَعاصی، فَقالَ: هَیهاتَ هَیهاتَ! فَلَعَلَّهُ أن یَکونَ قَد غُفِرَ لَهُ ما أتی وَ أنتَ مَوقوفٌ مُحاسَبٌ أما تَلَوتَ قِصَّةَ سَحَرَةِ موسی علیه السلام ؛ هر کس خودش را بهتر از دیگران بداند، او از متکبران است. حفص بن غیاث می گوید: عرض کردم: اگر گنهکاری را ببیند و به سبب بی گناهی و پاکدامنی خود، خویشتن را از او بهتر بداند چه؟ فرمودند: هرگز هرگز! چه بسا که او آمرزیده شود اما تو را برای حسابرسی نگه دارند، مگر داستان جادوگران و موسی علیه السلام را نخوانده ای؟ کافی، ج۸، ص۱۲۸، ح۹۸

حدیث۴۰۴

امام صادق(علیه السـلام) فرمودنـد: ما مِن أَحَدٍ یَتیهُ إلاّ مِن ذِلَّةٍ یَجِدُها فی نَفسِهِ؛ هیچ کس نیست که تکبر ورزد، مگر بر اثر خواری و حقارتی است که در خود می بیند. کافی، ج۲، ص۳۱۲، ح۱۷

حدیث۴۰۵

امام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: اصولُ الکُفرِ ثَلاثَةٌ الحِرصُ وَ الِاستِکبارُ وَ الحَسَدُ؛ ریشه های کفر سه چیز است: حرص و بزرگ منشی نمودن و حسد ورزیدن. (جهاد النفس، ح ۵۵۰)

حدیث۴۰۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودنـد: حُرِمَ الحَریصُ خَصـلَتَینِ وَلَزِمَتهُ خَصـلَتانِ: حُرِمَ القَناعَـةَ فَافتَقَـدَ الرّاحَـةَ وَحُرِمَ الرِّضا فَافتَقَـدَ الیَقینَ؛ حریص از دو خصـلت محروم شده و در نتیجه دو خصلت را با خود دارد: از قناعت محروم است و در نتیجه آسایش را از دست داده

است، از راضی بودن محروم است و در نتیجه یقین را از دست داده است. (غررالحکم، ج۳، ص ۳۳۰، ح۴۶۳۴)

حدیث۴۰۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَجِبتُ لِلمُتَکَبِّرِ الَّذی کانَ بِالمسِ نُطفَةً وَیَکونُ غَدا جیفَةً؛ در شگفتم از شخص متکبر، که دیروز نطفه ای بوده و فردا لاشه ای است. نهج البلاغه، حکمت ۱۲۶

حدیث۴۰۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ثَمَرَةُ الکذبِ المَهانَهُ فی الدنیا والعَذابُ فی الآخِرَةِ؛ نتیجه دروغ ، خواری در دنیا و عذاب در آخرت است . (غرر الحکم، ص ۴۶۴۰ - منتخب میزان الحکمة، ص ۴۸۶)

حدیث۴۰۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسودُ سَریعُ الوَثبَةِ، بَطیءُ العَطفَةِ؛ حسود زود خشمگین می شود و دیر کینه از دلش می رود. (بحارالأنوار، ج۷۳، ص ۲۵۶، ح۲۹)

حدیث۴۱۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: بِئسَ القَرینُ الغَضَبُ: یُبدِی المَعائبَ ویُدنِی الشَّرِّ وَیُباعِدُ الخَیرَ؛ خشم هم نشین بسیار بدی است: عیب ها را آشکار، بدی ها را نزدیک و خوبی ها را دور می کند. (غررالحکم، ج۳، ص ۲۵۷، ح۴۴۱۷)

حدیث۴۱۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسَدُ یُضنِی الجَسَدَ ؛ حسد، بدن را فرسوده و علیل می کند. (غررالحکم، ح ۹۴۳)

حدیث۴۱۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: سَبَبُ الفِتَنِ الحِقدُ؛ علت فتنه ها و آشوب ها کینه توزی است. (غررالحکم، ج۴، ص ۱۲۱، ح۵۵۲۲)

حدیث۴۱۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلغِلُّ یُحبِطُ الحَسَناتِ؛ کینه، خوبی ها را نابود می کند. (غررالحکم، ج۱، ص ۱۶۸، ح۶۴۲۹)

حدیث۴۱۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلدُّنیا أَصغَرُ وَ أَحقَرُ وَ أَنزَرُ مِن أن تُطاعَ فیهَا الحقادُ؛ دنیا کوچک تر و حقیر تر و ناچیز تر از آن است که در آن ازکینه ها پیروی شود. (غررالحکم، ج۲، ص ۵۲، ح۱۸۰۴)

حدیث۴۱۵

امام علی (علیه‌السلام)فرمودند: الطَمَعُ رِقٌ مُؤَبّدٌ؛ طمع ورزی ، بردگیِ همیشگی است. (نهج البلاغه، حکمت ۱۸۰)

حدیث۴۱۶

امام علی (علیه‌السلام)فرمودند: اَکثَرُ مَصَارِعِ العُقُولِ تَحتَ بُرُوقِ المَطَامِعِ؛ قربانگاه عقلها غالبا در پرتو طمعها است. (محاضرات، ج۱، ص۲۵۱)

حدیث۴۱۷

امام علی (علیه السلام)فرمودند: اَلحِرصُ وَالکِبرُ وَالحَسَدُ دَواعٍ إِلَی التَّقَحُّمِ فِی الذُّنوبِ؛ حرص و تکبر و حسادت، انگیزه‌های فرورفتن در گناهانند. (نهج البلاغه، حکمت ۳۷۱)

حدیث۴۱۸

امام علی (علیه السلام)فرمودند: اَعجَبُ ما فِی النسانِ قَلبُهُ وَ لَهُ مَوارِدُ مِنَ الحِکمَةِ وَ اَضدادٌ مِن خِلافِها فَاِن سَنَحَ لَهُ الرَّجاءُ اَذَلَّهُ الطَّمَعُ وَ اِن هاجَ بِهِ الطَّمَعُ اَهلَکَهُ الحِرصُ وَ اِن مَلَکَهُ الیَأسُ قَتَلَهُ السَفُ... فَکُلُّ تَقصیرٍ بِهِ مُضِرٌّ وَ کُلُّ اِفراطٍ بِهِ مُفسِدٌ؛ شگفت ترین عضو انسان قلب اوست و قلب مایه هایی از حکمت و ضد حکمت دارد. اگر آرزو به آن دست دهد، طمع خوارش می گرداند و اگر طمع در آن سر برکشد، حرص نابودش می کند و اگر ناامیدی بر آن مسلّط شود، اندوه، او را می کُشد... هر کوتاهی برایش زیانبار است و هر زیاده روی برایش تباهی آفرین. (علل الشرایع، ص ۱۰۹، ح ۷)

حدیث۴۱۹

امام علی (علیه السلام)فرمودند: أَعظَمُ النّاسِ ذُلاًّ الطّامِعُ الحَریصُ المُریبُ؛ ذلیل ترین مردم، کسی است که طمعکار، حریص و وسوسه گر باشد. (غررالحکم، ج۲، ص۲۵۹، ح۲۵۴۹)

حدیث۴۲۰

اَلحِرصُ موقِعٌ فی کَثیرِ العُیوبِ؛ حرص انسان را به عیب های زیادی مبتلا می کند. (کافی، ج۸، ص۲۴۴، ۳۸۸)

حدیث۴۲۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: تِسْعَةُ اَشْیاءَ قَبیحةٌ وَ هِیَ مِنْ تِسْعَةِ اَنْفُسٍ اَقبَحُ مِنها مِنْ غَیْرِهِمْ: ضیقُ الذَّرْعِ مِنَ الْمُلوکِ وَ الْبُخْلُ مِنَ الاَغْنیاءِ وَ سُرْعَةُ الْغَضَبِ مِنَ الْعُلَماءِ وَ الصِّبا مِنَ الْکُهولِ وَ الْقَطیعَةُ مِنَ الرُّؤوسِ وَ الْکِذْبُ مِنَ الْقُضاةِ وَ الزَّمانَةُ مِنَ الاَطِبّاءِ وَ الْبَذاءُ مِنَ النِّساءِ وَ الطَّیشُ مِن ذَوِی السُّلْطانِ؛ نُه چیز زشت است، اما از نه گروه زشت‌تر: درماندگی و ناتوانی از دولتمردان؛ بخل از ثروتمندان؛ زود خشمی از دانشمندان؛ حرکات بچگانه از میانسالان؛ جدایی حاکمان از مردم؛ دروغ از قاضیان؛ بیماری کهنه از پزشکان؛ بدزبانی از زنان و سختگیری و ستمگری از سلاطین. (دعائم الإسلام، ج ۱، ص ۸۳)

حدیث۴۲۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنَّ البُخلَ وَالجُبنَ وَالحِرصَ غَرائِزُ شَتّی یَجمَعُها سوءُ الظَّنِّ بِاللّه ؛ به درستی که بخل و ترس و حرص،

غریزه ها و تمایلات متعدد و پراکنده ای هستند که سوءظن به خداوند آنها را جمع می کند. (کافی، ج۸، ص۲۴۳، ح۳۳۷)

حدیث۴۲۳

پیامبر اکرم (صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم) فرمودند: مَن تَکَبَّرَ وَضَعَهُ اللهُ فَهو فی أعیُن النّاس صَغیرٌ وَ فی نَفسِهِ کَبیرٌ هر که تکبر کند خدا پستش گرداند، او در چشم مردم کوچک است و در خیال خودش بزرگ. کنز العمال ح۵۷۳۷

حدیث۴۲۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: أَلا ـ اُخبِرُکم بِأَهلِ النّارِ؟ کُلُّ عُتُلٍّ جَوّاظٍ مُستَکبِرٍ؛ آیا شما را از اهل دوزخ آگاه نکنم؟ هر درشتخویِ خشنِ متکبر. الترغیب و الترهیب، ج۳، ص۵۶۳، ح۱۶

حدیث۴۲۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِذا ظَهَرَ الزِّنا وَ الرِّبا فی قَرْیَةٍ فَقَدْ اَحَلّوا بِاَنْفُسِهِمْ عَذابَ اللّه ؛ هرگاه زنا و ربا در جایی آشکار شود، مردم آنجا خود را در عذاب خدا افکنده اند. نهج الفصاحه، ح ۲۱۸

حدیث۴۲۶

پیامبر اکرم(صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم) فرمودند: فِی الزِّنا سِتُّ خِصالٍ: ثَلاثٌ مِنها فِی الدُّنیا وَ ثلاثٌ فِی الآخِرَةِ، فَاَمّا الَّتی فِی الدُّنیا فَیَذهَبُ بِالبَهاءِ وَ یُعَجِّلُ الفَناءَ وَ یَقطَعُ الرِّزقَ وَ اَمّا الَّتی فِی الآخِرَةِ فَسوءُ الحِسابِ وَ سَخَطُ الرِّحمنِ وَ الخُلودُ فِی النّارِ ؛ زِنا، شش پیامد دارد: سه در دنیا و سه در آخرت. سه پیامد دنیایی اش این است که: آبرو را می بَرد، مرگ را شتاب می بخشد و روزی را می بُرد و سه پیامد آخرتی اش: سختی حسابرسی، خشم خدای رحمان و ماندگاری در آتش است. خصال، ص ۳۲۱، ح ۳

حدیث۴۲۷

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: إیّاکُم وَالحَسَدُ، فَإِنَّهُ یَکُلُ الحَسَناتِ کَما تَکُلُ النّارُ الحَطَبَ؛ از حسادت بپرهیزید، زیرا حسد نیکی ها را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد. (جامع الأخبار، ص ۴۵۱)

حدیث۴۲۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: إِیّاکُم وَالشُّحّ فَإِنَّما هَلَکَ مَن کانَ قَبلَکُم بِالشُّحّ اَمَرَهُم بِالبُخلِ فَبَخِلوا وَأَمَرَ هُم بِالقَطیعَةِ فَقَطَعوا وَأَمَرَهُم بِالفُجورِ فَفَجَروا؛ از حرص بپرهیزید که پیشینیان شما در نتیجه حرص هلاک شدند، حرص آنها را به بخل وادار کرد و بخیل شدند. به قطع رحم وادار کرد و قطع رابطه کردند با خویشاوندان. به بدی وادارشان کرد و بدکار شدند. (غررالحکم، ج۲، ص ۴۶۰، ح۳۲۹۵)

حدیث۴۲۹

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: اَلا اُخْبِرُکُمْ بِاَبْعَدِکُمْ مِنّی شَبَها؟ قَالُوا: بَلی یا رَسولَ اللّهِ. قالَ: اَلْفاحِشُ الْمُتَفَحِّشُ

الْبَذیءُ، اَلْبَخِیلُ، اَلْمُخْتَالُ، اَلْحَقودُ، اَلْحَسُودُ، اَلْقاسِی الْقَلْبِ، اَلْبَعِیدُ مِنْ کُلِّ خَیْرٍ یُرْجی، غَیْرُ المَأْمونِ مِنْ کُلِّ شَرٍّ یُتَّقی؛ آیا شما را از کم شباهت‌ترینتان به خودم آگاه نسازم؟ عرض کردند: چرا، ای رسول خدا! فرمودند: زشتگویِ بی آبرویِ بی شرم، بخیل، متکبر، کینه توز، حسود، سنگدل، کسی که هیچ امیدی به خیرش و امانی از شرش نیست. (کافی، ج ۲، ص ۲۹۱، ح ۹)

حدیث۴۳۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا یَدخُلُ الجَنَّهَ مَن فِی قَلبِهِ مِثقالَ ذَرَّهٍ مِن کِبر؛ کسی که در قلبش به اندازه ذره ای کبر و خود بزرگ بینی باشد به بهشت وارد نمی شود. (جهاد النفس، ح ۵۶۹)

حدیث۴۳۱

امام صادق(علیه‌السلام) فرمودند: اَلذُّنوبُ الَّتی تُغَیِّرُ النِّعَمَ البَغیُ وَ الذُّنوبُ الَّتی تورِثُ النَّدَمَ القَتلُ وَ الَّتی تُنزِلُ النِّقَمَ الظُّلمُ وَالَّتی تَهتِکُ السُّتورَ شُربُ الخَمرِ وَ الَّتی تَحبِسُ الرِّزقَ الزِّنا وَ الَّتی تُعَجِّلُ الفَناءَ قَطیعَهُ الرَّحِمِ وَالَّتی تَرُدُّ الدُّعاءَ وَ تُظلِمُ الهَواءَ عُقوقُ الوالِدَین؛ گناهی که نعمت‌ها را تغییر می‌دهد، تجاوز به حقوق دیگران است. گناهی که پشیمانی می‌آورد، قتل است. گناهی که گرفتاری ایجاد می کند، ظلم است. گناهی که آبرو می‌بَرد، شرابخواری است. گناهی که جلوی روزی را می گیرد، زناست. گناهی که مرگ را شتاب می‌بخشد، قطع رابطه با خویشان است. گناهی که مانع استجابت دعا می‌شود و زندگی را تیره و تار می کند، نافرمانی از پدر مادر است. علل الشرایع، ج۲، ص۵۸۴

حدیث۴۳۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلحُرِّیَّهُ مُنَزَّهَهٌ مِنَ الغِلِّ وَالمَکرِ؛ آزادگی از کینه‌توزی و مکر منزّه است. (غررالحکم، ج۱، ص۳۸۵، ح۱۴۸۵)

حدیث۴۳۳

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: لَیسَ لِکَذوبٍ اَمانَهٌ، وَ لا لِفُجورٍ صیانَهٌ؛ دروغگو امانتدار نیست و بدکار، نگهدارنده اسرار. غررالحکم، ج ۵، ص ۸۵ ، ح ۷۵۰۶

حدیث۴۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَبَی اللّه لِصاحِبِ الْخُلْقِ السَّیِّیءِ بِالتَّوبَهِ. فَقیلَ: یا رَسول اللّهِ، وَ کَیفَ ذلِکَ؟ قالَ: لِاَنَّهُ اذا تابَ مِنْ ذَنْبٍ وَقَعَ فی اَعْظَمَ مِنَ الذَّنْبِ الّذی تابَ مِنْهُ؛ خداوند از آدم بد اخلاق توبه نمی‌پذیرد. عرض شد: ای رسول خدا، چرا؟ فرمودند: چون هرگاه از گناهی توبه کند در ورطه گناهی بدتر از آن که توبه کرده است می‌افتد. (بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۹۹، ح ۱۲)

حدیث۴۳۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن ساءَ خُلقُهُ عَذَّبَ نَفسَهُ وَ مَن کَثُرَ هَمُّهُ سَقُمَ بَدَنُهُ؛ هر کس بد اخلاق باشد، خودش را عذاب می دهد و هر کس غم و غصه اش زیاد شود، تنش رنجور می گردد. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۲)

حدیث۴۳۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلسَّیِّئُ الْخُلُقِ کَثیرُ الطَّیْشِ مُنَغَّصُ الْعَیْشِ؛ آدم بد اخلاق بسیار خطا می کند و زندگی‌اش تلخ می‌شود. (غررالحکم، ح ۱۶۰۴)

حدیث۴۳۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنْ ساءَ خُلْقُهُ ضاقَ رِزْقُهُ؛ هر کس بد اخلاق باشد، روزی‌اش تنگ می‌شود. (غررالحکم، ح ۸۰۲۳)

حدیث۴۳۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَیسَ الکَذِبُ مِن خَلائِقِ الإسلامِ؛ دروغگویی از اخلاق اسلام نیست. (غررالحکم، ج۵، ص۷۴، ح ۷۴۶۰)

حدیث۴۳۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن ساءَ خُلقُهُ عَذَّبَ نَفسَهُ؛ هر کس بداخلاق باشد، خودش را شکنجه و آزار می دهد. (کافی، ج۲، ص ۳۲۱، ح۴)

حدیث۴۴۰

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): العبادهٔ مع اکل الحرام کالبناء علی الرمل؛ عبادت کردن با حرام خواری ، مثل بنا کردن ساختمان بر روی شن است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸).

حدیث۴۴۱

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم): ترک الغیبهٔ احب الی الله من عشرهٔ الاف رکعهٔ تطوعا؛ ترک غیبت نزدخداوند ازده هزار رکعت نماز مستحبی محبوبتر است . (قصار الجمل ، ۲، ص ۱۰۷).

حدیث۴۴۲

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) : من اغتاب مسلما او مسلمهٔ لم یقبل الله صلوته و لاصیامه اربعین یوما و لیلهٔ الا ان یغفر له صاحبه ؛ هرکس مرد یا زن مسلمانی را غیبت کند، چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست مگر این که غیبت شونده او را ببخشاید. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸).

حدیث۴۴۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا یَرضَی الحَسُودُ عَمَّن یَحسُدُهُ إلّا بِالمَوتِ أو بِزَوالِ النِّعمَهِٔ ؛ حسود ، جز به مرگ یا از بین رفتن نعمتِ کسی که بر او حسد می‌ورزد ، خشنود نمی‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۸۱۲

حدیث۴۴۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تَستَبطِیءِ اِجابَةَ دُعائِکَ وَ قد سَدَدتَ طَریقَهُ بِالذُّنُوبِ ؛ اجابت دعایت را دیر مپندار ، وقتی با گناه راه اجابت آن را فرو بسته‌ای . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۳۲۹

حدیث۴۴۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن نَقَلَ إلَیکَ نَقَلَ عَنکَ ؛ کسی که [از دیگران] برای تو خبر می‌آورد ، از تو [برای دیگران]خبر می‌برد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۹۱۳۳

حدیث۴۴۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن یَکتَسِب مالاً مِن غَیرِ حِلِّهِ یَصرِفهُ فی غَیرِ حَقِّهِ ؛ هرکس مالی را از حرام به دست آورد ، آن را در راه ناشایست خرج می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۸۸۳

حدیث۴۴۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن کافَأَ الإحسانَ بِالإساءَةِ فَقَد بَریءَ مِنَ المُرُوَّةِ ؛ از مردانگی به دور است آن‌که نیکی را با بدی جزا می‌دهد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۶۷۴

حدیث۴۴۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن ظَلَمَ العِبادَ کانَ اللّه خَصمَهُ ؛ هر کس به بندگان [خدا] ستم کند ، خداوند دشمن اوست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۶۳۷

حدیث۴۴۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن بَخِلَ عَلی نَفسِهِ کانَ عَلی غَیرِهِ أبخَلَ ؛ هر کس بر خود بخیل باشد ، بر دیگران بخیل‌تر است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۶۲۵

حدیث۴۵۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن کَثُرَ فِکرُهُ فِی المَعاصی دَعَتهُ إلَیها ؛ هر کس بسیار به گناهان بیندیشد ، گناهان او را به سوی خود می کشانند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۵۶۱

حدیث۴۵۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن أطاعَ هَواهُ باعَ آخِرَتَهُ بِدُنیاهُ ؛ هر که از هوس خود پیروی کند ، آخرتش را به دنیایش فروخته است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۳۵۴

حدیث۴۵۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن عُرِفَ بِالکِذبِ لَم یُقبَل صِدقُهُ ؛ کسی که به دروغگویی شناخته شود ، سخن راستش نیز پذیرفته نمی‌شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۸۰۱۰

حدیث۴۵۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن وافَقَ هَواهُ خالَفَ رُشدَهُ ؛ هر کس با هوس خود موافقت کند ، با بالندگی خود مخالفت کرده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۹۵۷

حدیث۴۵۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن أساءَ خُلقَهُ عَذَّبَ نَفسَهُ ؛ هر کس خود را بدخو گردانَد ، خود را عذاب می‌دهد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۷۹۸

حدیث۴۵۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لِیَکُن أبغَضُ النّاسِ إلَیکَ وَ أبعَدُهُم مِنکَ أطلَبَهُم لِمَعایِبِ النّاسِ ؛ باید مبغوض‌ترینِ مردم و دورترینِ آنها از تو کسی باشد که بیش از همه از مردم عیب‌جویی می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۳۷۸

حدیث۴۵۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کَثرَةُ الغَضَبِ تُزرِی بِصاحِبِهِ وَ تُبدِی مَعایِبَهُ ؛ خشمِ بسیار ، صاحب خشم را خوار و عیب‌های او را آشکار می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۱۰۷

حدیث۴۵۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کَثرَةُ المُزاحِ تُسقِطُ الهَیبَةَ ؛ شوخی بسیار ، هیبت را از میان می‌برد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۱۰۱

حدیث۴۵۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کَیفَ یَدَّعِی حُبَّ اللّهِ مَن سَکَنَ قَلبَهُ حُبُّ الدُّنیا؟! ؛ چگونه ادّعای دوستی خدا می کند، کسی که دوستی دنیا در قلبش جای گرفته است ؟! غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۷۰۰۲

حدیث۴۵۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کَیفَ یَجِدُ لَذَّةَ العِبادَةِ مَن لا یَصُومُ عَنِ الهَوی؟! ؛ چگونه لذّت عبادت را در می‌یابد، کسی که از هوس باز نمی‌ایستد؟! غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۹۸۵

حدیث۴۶۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کُلُ داءٍ یُداوی اِلّا سُوءَ الخُلقِ ؛ هر دردی درمان می‌شود ، جز بد اخلاقی . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۸۸۰

حدیث۴۶۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کُلّ ذی رُتبَةٍ سَنِیَّةٍ مَحسودٌ ؛ بر هر بلند مرتبه‌ای حسد می‌برند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۸۶۲

حدیث۴۶۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: قَد تُورِثُ اللَّجاجَةُ ما لَیسَ لِلمَرءِ إلَیهِ حاجَةٌ ؛ گاه باشد که لجاجت ، آنچه را که آدمی به آن نیاز ندارد ، به بار آوَرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۶۸۰

حدیث۴۶۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: غایَةُ الخِیانَةِ خِیانَةُ الخِلّ الوَدُودِ وَ نَقضُ العُهُودِ ؛ منتهای خیانت ، خیانت کردن به دوست صمیمی و شکستن پیمان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۳۷۴

حدیث۴۶۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: عَجِبتُ لِمَن یَحتَمِی الطَّعامَ لِأذِیَّتِهِ کَیفَ لا یَحتَمِی الذَّنبَ لِألیمِ عُقُوبَتِهِ ؛ در شگفتم از کسی که از بیم آسیب دیدن ، از غذا دوری می گزیند ، چگونه از بیم کیفر دردناک ، از گناه نمی‌پرهیزد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۲۵۴

حدیث۴۶۵

عادَةُ اللِّئامِ المُکافاةُ بِالقَبیحِ عَنِ الإحسانِ ؛ خوبی را با زشتی جواب دادن ، عادت فرومایگان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۲۳۸

حدیث۴۶۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ظُلمُ الیَتامی وَ الاَیامی یُنزِلُ النِّقَمَ وَ یَسلُبُ النِّعَمَ أهلَها ؛ ستم بر یتیمان و بیوه زنان ، کیفر الهی را فرود می‌آورد و نعمت را از اهل نعمت می‌ستاند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۰۷۹

حدیث۴۶۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ظُلمُ الضَّعیفِ أفحَشُ الظُّلمِ ؛ ستم کردن بر ناتوان ، زشت‌ترین ستم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۶۰۵۴

حدیث۴۶۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: طَعنُ اللِّسانِ أمَضُّ مِن طَعنِ السِّنانِ ؛ زخمِ زبان ، دردناک‌تر از زخمِ نیزه است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۶۰۱۱

حدیث۴۶۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: طُوبی لِمَن خَلا مِنَ الغِلِّ صَدرُهُ وَ سَلِمَ مِنَ الغِشّ قَلبُهُ ؛ خوشا آن که سینه‌اش از کینه تهی و دلش از ناصافی و خیانت ، پاک است ! غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۹۴۱

حدیث۴۷۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: شَرُّ النّاسِ مَن لا یُبالِی أن یَراهُ النّاسُ مُسِیئا ؛ بدترینِ مردم ، کسی است که پروا نکند از این که مردم او را گناهکار ببینند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۷۰۲

حدیث۴۷۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: شَرُّ النّاسِ مَن لا یَقبَلُ العُذرَ ، وَ لا یُقِیلُ الذَّنبَ ؛ بدترینِ مردم ، کسی است که عذر را نپذیرد و از لغزش در نگذرد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۶۸۵

حدیث۴۷۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: سُوءُ الخُلقِ نَکَدُ العَیشِ وَ عَذابُ النَّفسِ ؛ بدخویی موجب سختی زندگی و عذاب جان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۶۳۹

حدیث۴۷۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رُبَّ واعِظٍ غَیرُ مُرتَدِعٍ ؛ بسا واعظی که خود [از گناه] باز نمی‌ایستد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۳۶۱

حدیث۴۷۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: رَأسُ الجَهلِ مُعاداةُ النّاسِ ؛ سرآغاز نادانی ، دشمنی با مردم است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۲۴۷

حدیث۴۷۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: خُلُوُّ الصَّدرِ مِنَ الغِلِّ وَ الحَسَدِ مِن سَعادَةِ العَبدِ ؛ خالی بودن سینه از کینه و رشک ، از خوش‌بختی آدمی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۵۰۸۳

حدیث۴۷۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: حُبُّ الاِطراءِ وَ المَدحِ مِن اَوثَقِ فُرَصِ الشَّیطانِ ؛ دوست داشتن ستایش دیگران، از مغتنم‌ترین فرصت‌های شیطان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۸۷۷

حدیث۴۷۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: تَهوینُ الذَّنبِ اَعظَمُ مِن رُکُوبِ الذَّنبِ ؛ کوچک انگاشتن گناه، از ارتکاب گناه ، بزرگ‌تر است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۴۹۰

حدیث۴۷۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إذا رَأیتَ فی غَیرِکَ خُلقا ذَمیما فَتَجَنَّب مِن نَفسِکَ اَمثالَهُ ؛ هرگاه در دیگری خوی نکوهیده‌ای دیدی ، مانند آن را از خودت دور دار. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۰۹۸

حدیث۴۷۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اذا رَغِبتَ فِی المَکارِمِ فَاجتَنِبِ المَحارِمَ ؛ اگر خواهان بزرگی‌ها هستی ، از حرام‌ها دوری کن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۴۰۶۹

حدیث۴۸۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إن تَنَزَّهُوا عَنِ المَعاصی یُحبِبکُمُ اللّه؛ اگر از گناهان پاک شوید ، خداوند شما را دوست می‌دارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۷۵۹

حدیث۴۸۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَبخَلُ النّاسِ مَن بَخِلَ بِالسَّلامِ ؛ بخیل‌ترینِ مردم، کسی است که از سلام کردن بخل ورزد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۲۰۰

حدیث۴۸۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَکبَرُ العَیبِ أن تَعیبَ غَیرَکَ بِما هُوَ فیکَ ؛ بزرگ‌ترین عیب آن است که بر دیگری عیبی بگیری که در تو نیز هست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۶۷

حدیث۴۸۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَکبَرُ الکُلفَةِ تَعَنّیکَ فِیما لا یَعنیکَ ؛ بزرگ‌ترین زحمت ، سختی کشیدن در چیزی است که سودی برایت ندارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۶۶

حدیث۴۸۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَعظَمُ الذُّنُوبِ عِندَ اللّهِ ذَنبٌ اَصَرَّ عَلَیهِ عامِلُهُ ؛ بزرگ‌ترین گناه نزد خداوند ، گناهی است که صاحب گناه بر آن اصرار ورزد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۱۳۱

حدیث۴۸۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَسرَعُ شَیءٍ عُقُوبَةً الیَمینُ الفاجِرَةُ ؛ زودآینده‌ترین کیفر ، کیفرِ سوگند دروغ است. غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۰۴۱

حدیث۴۸۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَقبَحُ الغَدرِ إذاعَةُ السِّرِّ ؛ زشت‌ترین بی‌وفایی ، فاش کردن راز است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۳۰۰۵

حدیث۴۸۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أَشَدُّ القُلُوبِ غِلاًّ قَلبُ الحَقُودِ ؛ ناصاف‌ترینِ دل‌ها ، دل کینه‌توز است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۹۳۲

حدیث۴۸۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَسوَءُ النّاسِ عَیشا الحَسُودُ ؛ حسود ، بدترین زندگی را در بین مردم دارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۹۳۱

حدیث۴۸۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إیّاکَ أن تَجعَلَ مَرکَبَکَ لِسانَکَ فی غِیبَةِ إخوانِکَ أو تَقُولَ ما یَصیرُ عَلَیکَ حُجَّةً وَفِی الإساءَةِ إلَیکَ عِلَّةً ؛ بپرهیز از اینکه زبانت را مَرکب غیبت برادرانت کنی ، یا سخنی بگویی که حجّت بر تو و بهانه بدی کردن به تو شود . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۷۲۴

حدیث۴۹۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إیّاکَ وَالنِّفاقَ فَإنَّ ذَا الوَجهَینِ لا یَکُونُ وَجیها عِندَ اللّهِ ؛ از دورویی دور باش ، که دورو نزد خداوند آبرویی ندارد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۶۹۴

حدیث۴۹۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إیّاکَ وَالمَنَّ بِالمَعرُوفِ فَإنَّ الاِمتِنانَ یُکَدِّرُ الإحسانَ ؛ بپرهیز از منّت گذاشتن در احسان ، که منت‌گذاری احسان را تیره می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۶۷۳

حدیث۴۹۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إیّاکَ وَ النَّمیمَةَ فَإنَّها تَزرَعُ الضَّغینَةَ وَ تُبَعِّدُ عَنِ اللّهِ وَالنّاسِ ؛ بپرهیز از سخن‌چینی که بذر کینه می‌افشانَد و از خدا و مردم دور می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۶۶۳

حدیث۴۹۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِتَّقُوا مَعاصِیَ الخَلَواتِ فَإنَّ الشّاهِدَ هُوَ الحاکِمُ ؛ از گناهان پنهانی بپرهیزید که آن‌که شاهد است، همو داور است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۲۵۲۴

حدیث۴۹۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحِدَّةُ ضَربٌ مِنَ الجُنُونِ لِأَنَّ صاحِبَها یَندَمُ فَإن لَم یَندَم فَجُنونُهُ مُستَحکَمٌ ؛ تندخویی، گونه‌ای از دیوانگی است ؛ زیرا تندخو پشیمان می‌شود. اگر پشیمان نشود ، دیوانگی او استوار گشته است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۲۰۴۰

حدیث۴۹۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلذُّنُوبُ الدّاءُ وَ الدَّواءُ الإستِغفارُ وَ الشِّفاءُ أن لا تَعُودَ ؛ گناه، درد است، آمرزشْ‌خواهی داروی آن است و تکرار نکردن ، درمانِ آن . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۸۹۰

حدیث۴۹۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحاسِدُ یَری أنّ زَوالَ النِّعمَةِ عَمَّن یَحسُدُهُ نِعمَةٌ عَلَیهِ ؛ حسود ، نابودی نعمتِ کسی را که به او رشک می‌برد، برای خود نعمتی می‌داند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۸۳۲

حدیث۴۹۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلمُرائی ظاهِرُهُ جَمیلٌ وَ باطِنُهُ عَلیلٌ ؛ ریاکار، ظاهرش زیباست و باطنش بیمار . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۵۷۷

حدیث۴۹۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلغَضَبُ یُفسِدُ الألبابَ وَ یُبعِدُ مِنَ الصَّوابِ ؛ خشم ، عقل‌ها را فاسد و از راه درست، دور می کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۳۵۶

حدیث۴۹۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلغِشُّ مِن أخلاقِ اللِّئامِ ؛ ناراستی کردن [با مردم] از خصلت‌های فرومایگان است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۲۹۹

حدیث۵۰۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلسّامِعُ لِلغیبَةِ کَالمُغتابِ ؛ شنونده غیبت ، مانند غیبت‌کننده است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۷۱

حدیث۵۰۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلکِبرُ مِصیَدَةُ إبلیسِ العُظمی ؛ خودبزرگ بینی ، دام بزرگ ابلیس است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۱۱۳۲

حدیث۵۰۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسُودُ لا یَسُودُ ؛ حسود ، سَروری نمی‌یابد . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۱۰۱۷

حدیث۵۰۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلغیبَةُ آیَةُ المُنافِقِ ؛ غیبت کردن ، نشانه انسان دوروست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث۸۹۹

حدیث۵۰۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلمَنُّ یُفسِدُ الإحسانَ ؛ منّت گذاشتن ، عمل نیک را تباه می‌کند . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۷۸۴

حدیث۵۰۵

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلعُجبُ رَأسُ الحَماقَةِ ؛ خودپسندی ، سرآغاز کم خِرَدی است . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۳۴۸

حدیث۵۰۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مِن أعظَمِ الشَّقاوَةِ القَساوَةُ ؛ سختْ‌دلی از بزرگ‌ترین بدبختی‌هاست . غرر الحکم و درر الکلم، حدیث ۹۳۷۶

حدیث۵۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : آفَةُ الجَمالِ الخُیَلاءُ ؛ آفت زیبایی غرور است . بحار الأنوار : ۷۷ / ۵۹ / ۳

حدیث۵۰۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: ظُلمُ الأجِیرِ أجرَهُ مِن الکبائرِ ؛ کم دادن مزد مزدبَر (کارگر) از گناهان بزرگ است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۷۰ / ۲۷

حدیث۵۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَذَلَّ مؤمِنا أو مؤمِنَةً أو حَقَّرَهُ لِفَقرِهِ أو قِلَّةِ ذات یَدِهِ ، شَهَرَهُ اللّه تعالی یومَ القِیامَةِ ثُمّ یَفضَحُهُ؛ هر کس مرد یا زن مؤمنی را به سبب تهیدستی یا اندک بودن مال و داراییش خوار شمارد یا تحقیر کند، خداوند متعال در روز قیامت او را (بدین کار زشتش) شهره و سپس رسوایش سازد. بحار الأنوار : ۷۲ / ۴۴ / ۵۲

حدیث۵۱۰

امام صادق علیه‌السلام : الَیمینُ الصَّبرُ الکاذِبَةُ تُورِثُ العَقِبَ الفَقْرَ ؛ سوگند اجباری دروغ برای بازماندگان فقر به بار می‌آورد . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۲۰۹ / ۱۹

حدیث۵۱۱

امام صادق علیه‌السلام : مَن حَلفَ علی یَمینٍ وهُو یَعلَمُ أ نّهُ کاذِبٌ فقَد بارَزَ اللّه عز و جل؛ هرکه سوگندی خورد و بداند که دروغ می‌گوید به جنگ خدا رفته است . ثواب الأعمال : ۲۶۹ / ۱

حدیث۵۱۲

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند: فی کِتابِ أمیرِ المؤمنینَ علیه‌السلام : ثلاثُ خِصالٍ لا یَموتُ صاحِبُهُنّ حتّی یَری وَبالَهُنّ : البَغیُ ، وقَطیعَةُ الرَّحِمِ ، والَیمینُ الکاذِبةُ؛ در کتاب امیر المؤمنین علیه‌السلام آمده است : سه گناه است که صاحب آنها در همین دنیا کیفرش را ببیند : ستم ، بریدن پیوند خویشاوندی و سوگند دروغ . أمالی المفید : ۹۸ / ۸

حدیث۵۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : العِبادَةُ مَع أکْلِ الحَرامِ کالبِناءِ علی الرَّمْلِ - وقیلَ : علی الماءِ؛ عبادت کردن با وجود حرام خواری مانند ساختن بنایی است بر روی شن و به قولی : بر روی آب . عدّة الداعی : ۱۴۱

حدیث۵۱۴

امام باقر علیه‌السلام : انّ الرّجُلَ إذا أصابَ مالاً مِن حَرامٍ لَم یُقْبَلْ مِنهُ حَجٌّ ولا عُمْرَةٌ ولا صِلَةُ رَحِمٍ حتّی أنّه یَفْسُدُ فیهِ الفَرْجُ ؛ هرگاه انسان مالی از حرام به دست آورد نه حجّی از او پذیرفته شود، نه عمره‌ای و نه صله رحمی و حتّی در ازدواج و زناشویی او تأثیر سوء می گذارد. أمالی الطوسیّ : ۶۸۰ / ۱۴۴۷

حدیث۵۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: لا یَحْتَکِرُ إلاّ الخَوّانونَ؛ جز خیانتکاران احتکار نمی‌کنند. کنز العمّال : ۹۷۳۸

حدیث۵۱۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مِن طَبائعِ الأغْمارِ إتْعابُ النُّفوسِ فی الاحْتِکارِ؛ به رنج افکندن خود برای احتکار از خصلتهای ابلهان است . غرر الحکم : ۹۳۴۹

حدیث۵۱۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : الاحْتِکارُ شِیمَةُ الفُجّارِ ؛ احتکار خوی نابکاران است . غرر الحکم: ۶۰۷

حدیث۵۱۸

امام علی علیه‌السلام: فیما کَتَبَهُ للأشتَرِ حینَ وَلّاهُ مِصرَ: واعْلَمْ مَع ذلکَ أنّ فی کثیرٍ مِنهُم التُجّار وذَوِی الصَناعاتِ ضِیقا فاحِشا ، وشُحّا قَبیحا ، واحْتِکارا للمَنافِعِ ، وتَحَکُّما فی البِیاعاتِ ، وذلکَ بابُ مَضَرَّةٍ للعامَّـةِ ، وعَیْبٌ علی الوُلاةِ ، فامْنَعْ مِن الاحْتِکارِ ؛ فإنَّ رسولَ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم مَنَعَ مِنهُ؛ - در فرمان زمامداری مصر به مالک اشتر- : با این همه ، بدان که بسیاری از آنان - تجّار و صاحبان صنعت - در داد و ستد بیش از اندازه سختگیرند و بخل ورزی ناپسندی دارند و به منظور سود بیشتر کالاـ را احتکار می کنند و به دلخواه نرخ گران می‌بندند و این کار برای توده مردم زیانبار و برای حکمرانان عیب و ننگ است . بنابراین ، از احتکار جلوگیری کن ؛ زیرا که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم از آن منع فرموده است . نهج البلاغه: الکتاب ۵۳ و منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۶۰

حدیث۵۱۹

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) می فرمایند : الُمحْتَکِرُ مَلْعونٌ ؛ محتکر از رحمت خدا به دور است . بحار الأنوار : ۶۲ / ۲۹۲

حدیث۵۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الُمحتَکِرُ فی سُوقِنا کالمُلْحِدِ فی کِتابِ اللّه ؛ کسی که در بازار ما دست به احتکار زند به منزله کسی است که کتاب خدا را انکار کند . کنز العمّال: ۹۷۱۷

حدیث۵۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یُحْشَرُ الحَکّارونَ وقَتَلَهُ الأنْفُسِ إلی جَهَنّمَ فی دَرَجةٍ ؛ محتکران و آدم‌کشان در جهنّم هم ردیف و هم درجه‌اند . کنز العمّال :۹۷۳۹

حدیث۵۲۲

امام علی علیه‌السلام : الحِرصُ لا یَزیدُ فی الرِّزقِ ، ولکنْ یُذِلُّ القَدْرَ؛ آزمندی، روزی را زیاد نمی‌کند بلکه قدر و منزلت را خوار می‌سازد. غرر الحکم : ۱۸۷۷

حدیث۵۲۳

امام علی علیه‌السلام : الحِرْصُ عَناءٌ مُؤبَّدٌ؛ آزمندی، رنجی جاویدان است. غرر الحکم : ۹۸۲

حدیث۵۲۴

امام علی علیه‌السلام: الحِرصُ یُزْری بالمُرُوَّةِ ؛ آزمندی جوانمردی را لکه‌دار می کند. غرر الحکم : ۱۱۰۷

حدیث۵۲۵

امام علی علیه‌السلام: الحِرصُ مَطِیَّهُ التَّعَبِ؛ آزمندی مَرکب رنج است. غرر الحکم: ۲۸۰

حدیث۵۲۶

امام علی علیه‌السلام: وقد سُئِلَ : أیُّ ذُلٍّ أذَلُّ: الحِرصُ علی الدُّنیا؛ در پاسخ به این پرسش که کدام خواری بدتر است؟(فرمودند) : آزمندی به دنیا . أمالی الصدوق : ۳۲۲ / ۴

حدیث۵۲۷

امام علی علیه‌السلام : الحَریصُ فَقیرٌ ولو مَلَکَ الدُّنیا بحَذافیرِها ؛ آزمند نیازمند است اگر چه مالک همه دنیا باشد . غرر الحکم : ۱۷۵۳

حدیث۵۲۸

امام حسین علیه‌السلام : لَیستِ العِفَّهُ بمانِعَهٍ رِزْقا ، ولا الحِرصُ بجالِبٍ فَضْلًا ، وإنَّ الرِّزقَ مَقْسومٌ والأجَلَ مَحتومٌ ، واسْتِعمالُ الحِرصِ طالِبُ المَأْثَمِ؛ نه عفّت مانع روزی می‌شود و نه حرص، روزی بیشتر می‌آورد؛ زیرا روزی تقسیم شده و اجل حتمی است و حرص زدن طلب گناه است. أعلام الدین : ۴۲۸

حدیث۵۲۹

امام علی علیه‌السلام : الحِرصُ لا یَزیدُ فی الرِّزقِ ، ولکنْ یُذِلُّ القَدْرَ؛ آزمندی روزی را زیاد نمی‌کند، بلکه قدر و منزلت را خوار می‌سازد . غرر الحکم : ۱۸۷۷

حدیث۵۳۰

امام باقر علیه‌السلام : مَثَلُ الحَریصِ علی الدُّنیا مَثَلُ دُودَهِ القَزِّ : کُلَّما ازْدادَتْ مِن القَزِّ علی نَفْسِها لَفّا کانَ أبْعَدَ لَها مِن الخُروجِ ، حتّی تَموتَ غَمّا؛ حکایت کسی که به دنیا حریص است، حکایت کرم ابریشم است هرچه بیشتر ابریشم بر خود می‌تند ، با بیرون آمدن از پیله بیشتر فاصله می‌گیرد تا آن که سرانجام دق مرگ می‌شود . الکافی : ۲ / ۳۱۶ / ۷

حدیث۵۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اعْلَمْ یا علیُّ ، أنّ الجُبْنَ والبُخْلَ والحِرْصَ غَریزَهٌ واحِدَهٌ ، یَجْمَعُها سُوءُ الظَّنِّ؛ ای علی ! بدان که ترسویی و بخل و آزمندی یک سرشتند و ریشه آنها بدگمانی (به خدا) است . علل الشرائع : ۵۵۹ / ۱

حدیث۵۳۲

امام‌علی علیه‌السلام : علی الشَّکِّ وقِلَّهِ الثِّقَهِ باللّه ، مَبْنی الحِرصِ والشُّحِّ؛ بنای‌آزمندی‌وبخل‌شدید بر شکّ و کم اعتمادی به خدا استوار است . غرر الحکم : ۶۱۹۵

حدیث۵۳۳

امام علی علیه‌السلام : شِدَّةُ الحِرصِ مِن قُوَّةِ الشَّرَهِ وضَعْفِ الدِّينِ؛ آزمندی زیاد ناشی از نیروی سیری ناپذیری و سستی دین است . غرر الحکم : ۵۷۷۲

حدیث۵۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن غَشَّ أخاهُ المُسلِمَ نَزَعَ اللّه‌عَنهُ بَرَكَهَ رِزقِهِ ، وأفسَدَ علَيهِ مَعيشَتَهُ ، ووَكَلَهُ إلى نفسِهِ؛ هر كه به برادر مسلمان خود دغلکاری روا دارد ، خداوند برکت را از روزی او بگیرد و زندگیش را بر وی تباه گرداند و او را به خودش واگذارد . بحار الأنوار : ۷۶ / ۳۶۵ / ۳۰

حدیث۵۳۵

امام رضا علیه‌السلام : لايَجتَمِعُ المالُ إلّا بخِصالٍ خَمسٍ: ببُخلٍ شَديدٍ ، وأمَلٍ طَويلٍ ، وحِرصٍ غالِبٍ ، وقَطيعَةِ الرَّحِمِ ، وإيثارِ الدُّنيا علَى الآخِرَةِ؛ مال و ثروت جمع نشود ، مگر با داشتن پنج خصلت : بخل شدید ، آرزوی دراز ، حرص چیره (بر جان) ، رسیدگی نکردن به خویشان و ترجیح دنیا بر آخرت . الخصال : ۲۸۲ / ۲۹

حدیث۵۳۶

امام علی علیه‌السلام : لا ـ وِزرَ أعظَمُ مِن وِزرِ غَنيٍّ مَنَعَ الُمحتاجَ ؛ گناهی، بزرگتر از گناه ثروتمندی نیست که نیازمند را از حقّش محروم کرده باشد . غررالحکم : ۱۰۷۳۸

حدیث۵۳۷

امام صادق علیه‌السلام : دِرهَمُ ربا أعظَمُ عِندَاللّه مِن سَبعينَ زَنيةً بِذاتِ مَحرمٍ فى بيتِ اللّه الحرام؛ یک درهم ربا ، نزد خداوند سنگین‌تر است از هفتاد بار زنا کردن با محارم در (کعبه) خانه محترم خدا . نور الثقلين: ۱ / ۲۹۵ / ۱۱۷۷

حدیث۵۳۸

امام صادق علیه‌السلام : آكِلُ الرِّبا لا يَخرُجُ مِنَ الدنيا حتّى يَتَخَبَّطَهُ الشيطانُ ؛ ربا خوار از دنیا نرود، تا آن که شیطان دیوانه‌اش کند . تفسير العياشى : ۱ / ۱۵۲ / ۵۰۳

حدیث۵۳۹

امام باقر علیه‌السلام : أخبَثُ المَكاسِبِ ، كَسبُ الرِّبا؛ پلیدترین کسب‌ها ، رباست . الکافی : ۵ / ۱۴۷ / ۱۲

حدیث۵۴۰

أتَيتُ ليلةَ اُسرِىَ بِى على قَومٍ بُطونُهُم كالبيوتِ فيها الحَيّاتُ تُرى مِن خارجِ بُطونِهِم ، فقلتُ : مَن هؤلاءِ يا جَبرئيلُ ؟ قالَ : هؤلاءِ أكَلَهُ الرِّبا؛ شبی که به معراج رفتم ، بر مردمی گذشتم که شکمهایشان چون خانه‌ای بود و در آنها مارهایی وجود داشت که از بیرون

شکمهایشان دیده می‌شد. پرسیدم : ای جبرئیل! اینها کیستند ؟ گفت : اینان ربا خوارانند . کنز العمّال : ۳۱۸۵۷

حدیث۵۴۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ اللّه عز و جل لَعَنَ آكِلَ الرِّبا ومُوكِلَهُ وكـاتِبَهُ وشاهِدَيهِ؛ خداوند عز و جل ربا خوار و ربادهنده و کاتب و گواهان آن را لعنت کرده است . أمالی الصدوق : ۳۴۶ / ۱

حدیث۵۴۲

امام علی علیه‌السلام : اعتِيادُ الكِذبِ يُورِثُ‌الفَقرَ؛ اعتیاد به دروغگویی ، فقر می‌آورد . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۶۱ / ۳۶

حدیث۵۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الكِذبُ يَنقُصُ الرِّزقَ؛ دروغ ، روزی را کم می کند . الترغیب والترهیب : ۳ / ۵۹۶ / ۲۹

حدیث۵۴۴

امام باقر علیه‌السلام : إنّ العَبدَ لَيُذنِبُ الذَّنبَ فَيُزوى عنهُ الرِّزقُ؛ بنده گناه می کند و به سبب آن روزی از او گرفته می‌شود . الکافی : ۲ / ۲۷۰ / ۸

حدیث۵۴۵

امام صادق علیه‌السلام : كَثرَةُ السُحتِ يَمحَقُ الرِّزقَ؛ حرامخوارىِ زیاد ، روزی را از بین می‌برد . تحف العقول : ۳۷۲

حدیث۵۴۶

امام صادق (علیه‌السلام) می فرمایند : إنَ اللّه تبارکَ وتعالی لَيُبْغِضُ المُنَفِّق سِلْعَتَهُ بالأیمانِ ؛ خداوند تبارک و تعالی از کسی که با قسم و سوگند خوردن کالای خود را به فروش رساند، نفرت دارد . أمالی الصدوق : ۳۹۰ / ۶

حدیث۵۴۷

قال الصادق - علیه السلام -: ان الرجل یذنب الذنب فیحرم صلاۀ اللیل و ان العمل السیی ء اسرع فی صاحبه من السکین فی اللحم؛ شخصی که به عصیان روی می آورد، از خواندن نماز شب محروم می شود، زیرا اثر کار بد در انسان ، از اثر کارد تیز بر گوشت ، سریع تر است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ح ۱۱۰۴۶۷).

حدیث۵۴۸

قال الصادق - علیه السلام -: ان الرجل لیکذب الکذبۀ فیحرم بها عن صلوۀ اللیل؛ چه بسا مردی با گفتن دروغی ، از فیض نماز محروم می شود. (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۴۶).

حدیث۵۴۹

قال الباقر - علیه السلام -: جاء الرجل الی امیرالمؤ منین - علیه السلام - فقال : یاامیرالمؤ منین انی قد حرمت الصلوة باللیل فقال امیرالمؤ منین : انت رجل قد قیدتک ذنوبک؛ مردی نزد امیرالمؤ منین (علیه السلام) آمد و گفت: من از نماز شب محروم شده ام، امام علی (علیه السلام) فرمودند: گناهانت تو را گرفتار نموده است . (بحارالانوار، ج ۸۳، ص ۱۲۷).

حدیث۵۵۰

قال الصادق - علیه السلام -: ان الرجل یذنب فیحرم صلوة اللیل؛ هرآینه انسان مرتکب گناهی می شود و در نتیجه را، از نماز شب محروم می گردد. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۲۲).

حدیث۵۵۱

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من شرب الخمر لم تقبل له صلاة اربعین لیلة فان عاد فاربعین لیلة من یوم شربها فان مات فی تلک الاربعین لیلة من غیر توبة سقاه الله یوم القیامة من طینة خبال ؛ کسی که شراب می نوشد نماز وی تا چهل شبانه روز مقبول نیست و اگر بار دیگر لب به شراب زد باز هم تا چهل شب و اگر بدون ((توبه)) در این اوقات بمیرد، خداوند متعال وی را از خاک فاسد سیراب خواهد ساخت . (تفسیر القمی ، ج ۱، ص ۱۸۱)

حدیث۵۵۲

عن الباقر - علیه السلام -: ما عصی الله بشی ء اشد من شرب المسکر ان احدهم یدع الصلاة الفریضة و یثب علی امه و ابنته و اخته و هو لا یعقل ؛ گناهی بدتر از شرب خمر، نیست و شرابخوار، در حال مستی ، نماز واجب را رها و با مادر و خواهر و دخترش همبستر می شود ؛زیرا او در آن حال اندیشه خود را از دست داده است . (وسائل الشیعه ، ج ۱۷، ص ۲۵۰)

حدیث۵۵۳

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اغتاب مسلما او مسلمة لم یقبل الله صلاته و لا صیامه اربعین یوما الا ان یغفر له صاحبه - من اغتاب فی شهر رمضان لم یوجر علی صیامه ؛ کسی که غیبت شخص روزه داری نماید خداوند متعال نماز و روزه وی را تا چهل روز مورد پسند قرار نمی دهد، مگر آن که غیبت شونده از وی راضی شود.(و افزود:) کسی که در ماه رمضان غیبت کند از روزه داری خویش اجری به دست نمی آورد. (جامع الاخبار صدوق ، فصل الغیبة)

حدیث۵۵۴

قال الباقر - علیه السلام -: من شرب الخمر فسکر منها لم یقبل الله صلاته اربعین یوما فان ترک الصلاة فی هذه الایام ضوعف علیه العذاب لترک الصلاة ؛ کسی که شراب بنوشد و مست شود، تا چهل روز، نماز او قبول نیست ؛ پس اگر نمازی را در این روزها ترک کند، عقاب و کیفر وی نیز چند برابر است . (ثواب الاعمال ، ص ۵۵۱)

حدیث۵۵۵

قال الصادق - علیه السلام -: ان الرجل لیکذب الکذبة فیحرم بها صلاة اللیل ؛ همانا مردی دروغ می گوید، پس به خاطر آن

دروغگویی از نماز شب محروم می شود. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۲۲)

حدیث۵۵۶

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اغتاب مسلما او مسلمۀ لم یقبل الله صلوته و لاصیامه اربعین یوما و لیلۀ الا ان یغفر له صاحبه ؛ هر کس که غیبت مرد یا زن مسلمانی را کند، تا چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست ، مگر این که غیبت شونده او را ببخشاید. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸)

حدیث۵۵۷

قال الصادق - علیه السلام -: لاتقبل صلوۀ شارب الخمر اربعین یوما الا ان یتوب ؛ نماز شرابخوار تا چهل روز مقبول نخواهد شد، مگر این که توبه کند. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۳۱۷.میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۸۸) ۴۳۱ - انجام نماز برای خودنمایی

حدیث۵۵۸

عن النبی - صلی الله علیه وآله - قال : یا علی !شارب الخمر لایقبل - عز و جل - صلاته اربعین یوما فان مات فی الاربعین مات کافرا ؛ ای علی ! نماز آدم شرابخوار تا چهل روز پذیرفته نیست و اگر در ظرف چهل روز بمیرد، کافر از دنیا رفته است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۴۷)

حدیث۵۵۹

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اکل لقمۀ حرام لم یقبل له صلواۀ اربعین لیلۀ و لم تستجب له دعوۀ اربعین صباحا ؛ کسی که لقمه حرام بخورد، تا چهل شب نماز او قبول نمی شود و دعای وی نیز تا چهل روز به اجابت نمی رسد. (دارالسلام نوری ، ج ۴، ص ۲۱۳)

حدیث۵۶۰

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اغتاب مسلما او مسلمۀ لم یقبل الله صلوته و لا صیامه اربعین یوما و لیلۀ الا ان یغفر له صاحبه ؛ هر کس غیبت مرد یا زن مسلمانی را کند، تا چهل شبانه روز نماز و روزه اش پذیرفته نیست ، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. (بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۵۸)

حدیث۵۶۱

امام صادق علیه‌السلام : إنّ الرجُلَ لَیَکـذِبُ الکِذبَةَ فیُحرَمُ بها صلاةَ اللیلِ؛ آدمی ، دروغی می گوید و به سبب آن از نماز شب محروم می‌شود . علل الشرائع : ۳۶۲ / ۲ منتخب میزان الحکمة : ۳۳۰

حدیث۵۶۲

امام علی علیه‌السلام : ما جَفَّتِ الدُّموعُ إلاّ لقَسوةِ القلوبِ ، وما قَسَتِ القلوبُ إلاّ لِکَثْرةِ الذُّنوبِ ؛ چشمها نخشکید مگر بر اثر سخت دلی و دلها سخت نشد مگر به سبب گناه زیاد . بحار الأنوار : ۷۳ / ۳۵۴ / ۶۰ منتخب میزان الحکمة : ۷۸

حدیث۵۶۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: یَقولُ إبلیسُ لِجُنودِهِ: أَلقوا بَینَهُمُ الحَسَدَ وَالبَغیَ، فَإنَّهُما یَعدِلانِ عِندَ اللّه الشِّرکَ؛ شیطان به سپاهیانش می گوید: میان مردم حسد و تجاوزگری بیاندازید چون این دو، نزد خدا برابر با شرک است. کافی، ج۲، ص۳۲۷، ح۲

حدیث۵۶۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: اصولُ الکُفرِ ثَلاثَهٌ الحِرصُ وَ الاِستِکبارُ وَ الحَسَدُ؛ ریشه های کفر سه چیز است:حرص و بزرگ منشی نمودن و حسد ورزیدن. (جهاد النفس، ح ۵۵۰)

حدیث۵۶۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: اِیّاکُم اَن یَحسُدَ بَعضُکُم بَعضاً فَاِنَّ الکُفرَ اَصلُه الحَسَد؛ از حسد ورزی به یکدیگر بپرهیزید، زیرا ریشه کفر، حسد است. (تحف العقول، ص ۳۱۵)

حدیث۵۶۶

امام علی علیه السلام فرمودند: یَکتَسِبُ الکاذِبُ بِکَذِبِهِ ثَلاثا: سَخَطُ اللّه عَلَیهِ وَاستِهانَةُ النّاسِ بِهِ وَمَقتُ المَلائِکَةِ لَهُ؛ دروغگو با دروغگویی خود سه چیز بدست می آورد: خشم خدا را نسبت به خود، نگاه تحقیرآمیز مردم را نسبت به خود و دشمنی فرشتگان را نسبت به خود. غررالحکم ۶/۴۸۰/۱۱۰۳۹

حدیث۵۶۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: اَلکَذِبُ یَنقُصُ الرِّزقَ؛ دروغ، روزی را کم می کند. الترغیب و الترهیب ۳/۵۹۶/۲۹

حدیث۵۶۸

امام علی علیه السلام فرمودند: لَیسَ الکَذِبُ مِن خَلائِقِ الإسلامِ؛ دروغگویی از اخلاق اسلام نیست. غررالحکم، ج۵، ص۷۴، ص ۷۴۶۰

حدیث۵۶۹

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: پلیدترین کسبها ، کسب رباست. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۵ ، ص ۱۴۷

حدیث۵۷۰

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: سه خصلت است که دارنده‌اش نمی‌میرد تا عاقبت شوم آن را ببیند: ستمکاری، ازخویشان بریدن، و قسم دروغ که نبرد با خداست. کافی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۴

حدیث۵۷۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند ، دشنام گوی بی‌آبرو را دشمن دارد. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۶

حدیث۵۷۲

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: غیبت آن است که درباره برادرت چیزی را بگویی که خداوند بر او پوشیده و مستورداشته است . و بهتان آن است که عیبی را که در برادرت نیست ، به او ببندی . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۸

حدیث۵۷۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: از سستی و بی‌قراری بپرهیز ، که این دو ، کلید هر بدی می‌باشند ، کسی که سستی کند ،حقی را ادا نکند ، و کسی که بی‌قرار شود ، بر حق صبر نکند بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۵۷۴

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: خشم، کلید هر بدی است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۳)

حدیث۵۷۵

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: همه‌ی پلیدی‌ها در یک خانه نهاده شده و کلید آن دروغ قرار داده شده است. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۸)

حدیث۵۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یطبع المؤمن علی کلّ خلق لیس الخیانه و الکذب؛ مؤمن هر خوئی تواند داشت مگر خیانت و دروغ گوئی. نهج الفصاحه

حدیث۵۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: و أیّ داء أدوی من البخل؛ و چه مرضی از بخل بدتر است. نهج الفصاحه

حدیث۵۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: النّظره سهم مسموم من سهام ابلیس؛ نگاه بد تیری زهرآگین از تیرهای شیطان است. نهج الفصاحه

حدیث۵۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: المقیم علی الزّنا کعابد وثن؛ آن که بر زنا اصرار ورزد، چون بت پرست است. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذی مسلما فقد أذانی و من أذانی فقد أذی اللّه؛ هر که مسلمانی را آزار کند مرا آزار کرده و هر که مرا آزار کند خدا را آزار کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذی المسلمین فی طرقهم وجبت علیه لعنتهم؛ هر که مسلمانان را در راههایشان آزار کند لعنت وی بر ایشان واجب است. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ضرب مملوکه ظالما أقید منه یوم القیامه؛ هر که مملوک خویش را به ستم بزند روز قیامت از او تقاص کنند. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من ضارّ ضارّ اللّه به و من شاقّ شاقّ اللّه علیه؛ هر که زیان به کسان رساند خدا زیانش رساند و هر که سختگیری کند خدا با وی سخت گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من سعی بالنّاس فهو بغیر رشده أو فیه شی ء منه؛ هر که بد مردم گوید از عقل به دور است یا خللی در او هست. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَنْ زَنَی زَنَی بِهِ ؛ هر که زنا کند با کسان وی زنا کنند. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من زنی أو شرب الخمر نزع اللّه منه الإیمان کما یخلع الإنسان القمیص من رأسه؛ هر که زنا کند یا شراب بنوشد خدا ایمان از او بکند همچنان که انسان پیراهن از سر خویش بیرون می کند. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من احتکر علی المسلمین طعامهم ضربه اللّه بالجذام؛ هر که خوراک مسلمانان را احتکار کند خدا به خوره مبتلایش کند. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أذنب و هو یضحک دخل النّار و هو یبکی؛ هر که گناه کند و خندان باشد وارد جهنم شود و گریان باشد. نهج الفصاحه

حدیث۵۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من أعان علی خصومه بظلم لم یزل فی سخط اللّه حتّی ینزع؛ هر که به وسیله ستمی بر خصومتی کمک کند پیوسته مورد خشم خدا باشد تا دست بردارد. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من غشّنا فلیس منّا، المکر و الخداع فی النّار؛ هر که با ما نادرستی کند از ما نیست مکر و خدعه در جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من کان له وجهان فی الدّنیا کان له یوم القیامه لسانان من نار؛ هر که در دنیا دو رو باشد روز قیامت دو زبان از آتش دارد. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من قطع رحما أو حلف علی یمین فاجره رأی و باله قبل أن یموت؛ هر که از خویشاوند ببرد یا قسم دروغ خورد پیش از آن که بمیرد وبال آن ببیند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من هجر أخاه سنه فهو کسفک دمه؛ هر که یک سال از برادر خویش قهر کند چنان است که خون وی را ریخته است. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من یعمل سوءا یجز به فی الدّنیا؛ هر که عمل بد کند در دنیا سزای آن بیند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من لا یرحم لا یرحم و من لا یغفر لا یغفر له؛ هر که رحم نکند رحمش نکنند و هر که نیامرزد او را نیامرزند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: من حسن إسـلام المرء ترکه مالا یعنیه؛ کسـی که فضول نباشـد، اسـلامش نکو باشد. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۷

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: من فرّق بین والده و ولدها فرّق اللّه بینه و بین أحبّته یوم القیمه؛ هر که میان مادر و فرزندی تفرقه اندازد خدا روز قیامت میان او و دوستانش جدائی افکند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: من کان ذا اللّسانین فی الدّنیا جعل له یوم القیامه لسانان من النّار؛ هر که در دنیا دو زبان باشد برای وی روز قیامت دو زبان از آتش نهند. نهج الفصاحه

حدیث۵۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ملعون من سبّ أباه، ملعون من سبّ أمّه؛ هر که به پدر خویش ناسزا گوید ملعون است و هر که به مادر خویش ناسزا گوید ملعون است. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ملعون من ضارّ مؤمنا أو مکر به؛ هر که به مؤمنی زیان رسانـد یا با او حیله کند ملعون است. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: ما محق الإسـلام محق الشّح شی ء ؛ هیچ چیز مسلمانی را چون بخل پایمال نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۲

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ما ضلّ قوم بعـد هـدی کانوا علیه إلّا أوتوا الجـدل؛ هیچ قومی پس از هدایت به ضلال نیفتاد مگر آن که به جدل خو گرفت. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ما برّ أباه من شدّ إلیه الطّرف بالغضب؛ هر که نگاه خشـمگین سوی پدر خویش افکند از فضیلت نیکی با وی بی نصیب است. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحد أکثر من الرّبا إلّا کان عاقبه أمره إلی قلّه؛ هر که ربا فراوان خورد سر انجام او به فقر انجامد. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ینبغی لذی الوجهین أن یکون أمینا عند اللّه؛ دو رو نزد خدا مورد اعتماد نیست. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یدخل الجنّه سیّئ الملکه؛ بدخوی به بهشت نمی رود. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یدخل الجنّه خبّ و لا بخیل؛ حیله گر و بخیل به بهشت نمی روند. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحتکر إلّا خاطئ؛ جز خطاکار احتکار نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یبغی علی النّاس إلّا ولد بغیّ و إلّا من فیه عرق منه؛ بر مردم ستم نکند جز فرزند زنا کار یا کسی که رگی از زنا کار دارد. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تشربوا الخمر فإنّها مفتاح کلّ شرّ؛ شراب منوشید که کلید همه بدی هاست. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تجتمع خصلتان فی مؤمن: البخل و الکذب؛ دو صفت در مؤمن فراهم نشود بخل و دروغ. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس من خلق المؤمن الملق؛ تملق از اخلاق مؤمن نیست. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس من أخلاق المؤمن التّملّق و لا الحسد إلّا فی طلب العلم؛ تملق و حسد بر مؤمن روا نیست مگر در طلب علم. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس أسرع عقوبه من بغی؛ عقوبتی از عقوبت ظلم سریع تر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۵

لیس المؤمن بالطّعّان و لا اللّعان و لا الفاحش و لا البذی ء؛ مؤمن طعنه زن و لعنت گر و بد گو و بد زبان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو کان الفحش خلقا لکان شرّ خلق اللّه؛ اگر بد و ناسزا مخلوقی بود، بدترین مخلوق خدا بود. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لن یزال العبد فی فسحه من دینه ما لم یشرب الخمر و إذا شربها خرق اللّه عنه ستره و کان الشّیطان ولیّه و سمعه و بصره یسوقه إلی کلّ شرّ و یصرفه عن کلّ خیر؛ بنده تا شراب ننوشد عرصه دین بر او گشاده باشد و چون بنوشد پرده خدا از او بدرد و شیطان یار و گوش و چشم او شود و او را بسوی بدی ها براند و از نیکیها منصرف کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه الرّبا و آکله و کاتبه و شاهده و هم یعلمون؛ خدا ربا و رباخوار را با نویسنده و شاهد معامله ربا اگر واقفند لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه الرّاشی و المرتشی و الّذی یمشی بینهما؛ خدا رشوه ده و رشوه گیر را با آنکه میان آنها واسطه می شود لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعنه اللّه علی الرّاشی و المرتشی؛ لعنت خدا بر رشوه ده و رشوه گیر باد. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یزنی الرّجل بعشره نسوه خیر له من أن یزنی بامرأه جاره، و لأن یسرق الرّجل من عشره أبیات أیسر له من أن یسرق من بیت جاره؛ این که مرد باده زن زنا کند گناه آن کمتر است تا با زن همسایه خویش زنا کند و این که مرد از ده خانه دزدی کند برای وی آسان است تا از خانه همسایه خویش بدزدد. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکذب یسوّد الوجه و النمیمه عذاب القبر؛ دروغ مایه روسیاهی است و سخن چینی موجب عذاب قبر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکبر من بطر الحقّ و غمط النّاس؛ تکبر نتیجه بی اعتنایی به حق و تحقیر مردم است. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ موذ فی النّار؛ هر آزارگری در جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ المسلم علی المسلم حرام: ماله و عرضه و دمه، حسب امرئ من الشّرّ أن یحقّر أخاه المسلم؛ همه چیز مسلمان، از مال و آبرو و خونش بر مسلمان حرام است، برای مرد همین شر بس که برادر مسلمان خویش را تحقیر کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ خلّه یطبع علیها المؤمن إلّا الخیانه و الکذب؛ مؤمن هر صفتی تواند داشت مگر خیانت و دروغ. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالرّجل إثما أن یکون بذیّا فاحشا بخیلا؛ گناه مرد همین بس که بدزبان و بدکار و بخیل باشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قسم من اللّه تعالی لا یدخل الجنّه بخیل؛ قسم خداست که بخیلی وارد بهشت نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث۶۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغیبه ذکرک أخاك بما یکره؛ غیبت آن است که برادر خود را به چیزی که دوست ندارد، یاد کنی. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغلّ و الحسد یأکلان الحسنات کما تأکل النّار الحطب؛ کینه و حسد اعمال خوب را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الغضب من الشّیطان و الشّیطان خلق من النّار و الماء یطفی النّار فإذا غضب أحدکم فلیغتسل؛ خشم از شیطان است و شیطان از آتش است و آب آتش را خاموش می کند، وقتی یکی از شما خشمگین شود، غسل کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الظّلمه و أعوانهم فی النّار؛ ستم گران و یارانشان در جهنمند. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الظلم ظلمات یوم القیمه؛ ستم مایه تاریکی روز قیامت است. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الطّمع یذهب الحکمه من قلوب العلماء؛ طمع، حکمت از دل دانشوران ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّیام جنّه ما لم یخرقها بکذب أو غیبه؛ روزه سپری است مادام که آن را به دروغ یا غیبت ندرد. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشّهوه الخفیّه و الرّیاء شرك؛ جاه طلبی و ریا شرك است. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرّ ما فی الرّجل شحّ هالع و جبن خالع؛ بدترین صفت مرد بخل مفرط و ترس شدید است. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشّحیح لا یدخل الجنّه؛ بخیل به بهشت در نیاید. نهج الفصاحه

حدیث۶۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شارب الخمر کعابد وثن؛ شراب خوار مانند بت پرست است. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سوء الخلق یفسد العمل کما یفسد الخلّ العسل؛ بدخوئی عمل را به فساد آرد چنان که سرکه عسل را فاسد کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سوء الخلق شؤم و شرارکم أسوؤکم خلقا؛ بدخوئی شوم است و بدترین شما بدخوترین شماست. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ستّه أشیاء تحبط الأعمال: الإشتغال بعیوب الخلق، و قسوه القلب، و حبّ الدّنیا، و قلّه الحیاء، و طول الأمل، و ظالم لا ـ ینتهی؛ شش چیز است که اعمال خوب را نابود میکند، اشتغال به عیب خلایق، سنگدلی و دنیاپرستی و بی شرمی و درازی آرزو و ستم گری که بس نکند. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الزّنا یورث الفقر؛ زنا مایه فقر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الزّانی بحلیله جاره لا ینظر اللّه إلیه یوم القیامه و لا یزکّیه و یقول له: ادخل النّار مع الدّاخلین؛ آن که با زن همسایه خود زنا کند روز قیامت خدا به او ننگرد و او را پاک نکند و بدو گوید با جهنمیان بجهنم برو. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنا اللّسان الکلام؛ زنای زبان، سخن بیجاست. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنا العینین النّظر؛ زنای چشمان نگاه نارواست. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذو الوجهین فی الدّنیا یأتی یوم القیامه و له وجهان من نار؛ هر که در دنیا دورو باشد روز قیامت بیاید و دو رو از آتش داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: درهم ربا یأکله الرّجل- و هو یعلم- أشدّ عند اللّه من ستّه و ثلاثین زنیه؛ یک درهم ربا که انسان دانسته گیرد در نظر خدا بدتر از سی و شش زناست. نهج الفصاحه

حدیث۶۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخیانه تجرّ الفقر؛ خیانت مایه فقر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخمر جماع الآثام؛ شراب، مجموعه گناهان است. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخمر أمّ الفواحش و أکبر الکبائر من شربها وقع علی أمّه و خالته و عمّته؛ شراب مادر بدیهاست و از همه گناهان بزرگ، بزرگتر است هر که آن را بنوشد باک ندارد که با مادر و خاله و عمه خود زنا کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخمر أمّ الخبائث فمن شربها لم تقبل صلاته أربعین یوما فإن مات و هی فی بطنه مات میته جاهلیّه؛ شراب مادر ناپاکیهاست، هر که بنوشد چهل روز نمازش پذیرفته نشود و اگر بمیرد و شراب در شکم او باشد چنان است که در دوران جاهلیت مرده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس یعجّل اللّه لصاحبها- العقوبه: البغی و الغدر و عقوق الوالدین و قطیعه الرّحم و معروف لا یشکر؛ پنج چیز است که خدا مرتکب آن را زود کیفر می دهد: ستم و خیانت و بد رفتاری با پدر و مادر و بریدن از خویشاوندان و حق نشناسی. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خمس هنّ من قواصم الظّهر: عقوق الوالدین و المرأه یأتمنها زوجها تخونه و الإمام یطیعه النّاس و یعصی اللّه و رجل وعد عن نفسه خیرا فأخلف و اعتراض المرء فی أنساب النّاس؛ پنج چیز کمر شکن است، بد

رفتاری با پدر و مادر و زنی که شوهرش بدو اطمینان دارد ولی بدو خیانت کند و پیشوائی که مردم او را اطاعت کنند ولی او خدا را اطاعت نکند و مردی که وعده دهد و تخلف کند و بد گوئی شخص در باره نسب مردم. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۵

پیـامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: خمس لیس لهنّ کفّاره: الشّـرک بـاللّه و قتل النّفس بغیر حقّ و بهت المؤمن و الفرار من الزّحف و یمین صابره یقتطع بها مالا بغیر حقّ؛ پنـج گناهست که محوشـدنی نیست، شـریک قرار دادن برای خـدا و کشـتن کسان بناحق و بهتان زدن به مؤمن و فرار از جنگ و قسم ناحق که به وسیله آن مال کسان را ببرند. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خصلتان لا یجتمعان فی مؤمن: البخل و سوء الخلق؛ دو صفت است که در مؤمن جمع نشود بخل و بدخوئی. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: الحسـد یأکل الحسـنات کما تأکل النّار الحطب و الصّدقه تطفی ء الخطیئه کما یطفی ء الماء النّار؛ حسـد کارهای نیک را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد و صـدقه گناه را نابود می کنـد چنان که آب آتش را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۸

پیامبراکرم(صپیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جعلت الذّنوب کلّها فی بیت و جعل مفتاحها فی شرب الخمر؛ همه گناهان را در خانه ای نهاده و کلید آن را در شراب خواری قرار داده اند. نهج الفصاحه

حدیث۶۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه فهو منافق و إن صام و صلّی و حجّ و اعتمر و قال: إنّی مسلم من إذا حدّث کذب و إذا وعد أخلف و إذا ائتمن خان؛ سه چیز است که در هر که هست منافق است اگر چه روزه دارد و نماز گزارد و حج و عمره کنـد و گویـد من مسلمانم: آن که وقتی سخن گویـد دروغ گوید و وقتی وعده کند تخلف ورزد و وقتی امانت گیرد خیانت کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: ثلاث من فعلهنّ فقـد أجرم: من عقد لواء فی غیر حقّ أو عقّ والدیه أو مشـی مع ظالم لینصره؛ سه کار است که هر کس بکنـد خطا کار است: هر کس پرچمی جز در راه حق برافرازد، یا با پدر و مادر بدی کند، یا با ستمگری راه سپرد تا او را یاری کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینفع معهنّ عمل، الشّرک باللّه و عقوق الوالدین و الفرار من الزّحف؛ سه گناه است که با وجود آن هیچ کار نیکی سودمند نیست شریک قرار دادن برای خدا و ناخشنودی پدر و مادر و فرار از جنگ. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینظر اللّه إلیهم یوم القیامه و لا یزکّیهم و لهم عذاب ألیم: أشمط زان و عائل مستکبر و رجل جعل اللّه بضاعته لا یشتری إلّا بیمینه و لا یبیع إلّا بیمینه؛ سه کسند که در روز رستاخیز خدا به سوی آنها نمی نگرد و پاکشان نمی کند و عذابی دردناک دارند: پیر زنا کار و فقیر متکبر و مردی که خدا را سرمایه خود کرده چیزی نخرد مگر با قسم و چیزی نفروشد مگر با قسم. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینظر اللّه إلیهم غدا: شیخ زان و رجل اتّخذ الإیمان بضاعه یحلف من کلّ حقّ و باطل و فقیر مختال یزهو؛ سه کسند که روز رستاخیز خدا به سوی آنها نمی نگرد: پیر زنا کار و مردی که قسم را سرمایه خود قرار داده در حق و باطل قسم می خورد و فقیر متکبر و مغرور. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یدخلون الجنّه: مدمن الخمر و قاطع الرّحم و مصدّق بالسّحر؛ سه کسند که داخل بهشت نشوند: شراب خوار و آن که از خویشان ببرد و آن که جادو را تصدیق کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه قد حرّم اللّه علیهم الجنّه مدمن الخمر و العاقّ و الدّیّوث الّذی یقرّ فی أهله الخبث؛ سه کسند که خداوند بهشت را بر آنها حرام کرده است: شراب خوار و آن که پدر و مادر از او ناراضی نباشند و دیوث که بی ناموسی را در خانواده خود ندیده گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّسویف شعار الشّیطان یلقیه فی قلوب المؤمنین؛ اهمال شعار شیطانست که آن را در دل مؤمنان افکند. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البذاء شؤم و سوء الملکه لؤم؛ بدزبانی مایه شئامت است و بد سیرتی سرچشمه لئامت. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البخیل من ذکرت عنده فلم یصلّ علیّ؛ بخیل آن است که مرا پیش او یاد کنند و بر من صلوات نفرستد. نهج الفصاحه

حدیث۶۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البادئ بالسّلام بری ء من الکبر؛ آن که سلام آغاز می کند از تکبر بر کنار است. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الآخذ و المعطی سواء فی الرّبا؛ آن که ربا می دهد و آن که می گیرد در گناه برابرند. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما رجل تدیّن دینا و هو مجمع أن لا یوفیه إیّاه لقی اللّه سارقا؛ هر کس قرضی بگیرد و در خاطر داشته باشد که آن را نپردازد مانند دزدان محشور شود. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّ داء أدوی من البخل؛ هیچ دردی بدتر از بخل نیست. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّفا الزّلّال الّذی لا تثبت علیه أقدام العلماء الطّمع. طمع سنگ لغزانی است که پای دانشمندان بر آن استوار نمی ماند. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ السّموات السّبع و الأرضین السّبع و الجبال لیلعن الشّیخ الزّانی و إنّ فروج الزّناه لیؤذی أهل النّار نتن ریحها؛ هفت آسمان و هفت زمین و کوه ها پیر زنا کار را لعنت می کنند و تعفن عورت زناکار جهنمیان را اذیت می کند. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الزّناه یأتون تشتعل وجوههم نارا؛ روز قیامت چهره زناکاران از آتش مشتعل است. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الحسد لیأکل الحسنات کما تأکل النّار الحطب؛ حسد نیکی ها را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ ابن آدم لحریص علی ما منع؛ آدمیزاد بر چیزی که از آن منع شده سخت حریص است. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أبخل النّاس من بخل بالسّلام و أعجز النّاس من عجز عن الدّعاء؛ بخیل ترین مردم آن کس است که از سلام دادن بخل ورزد و ناتوان ترین مردم کسی است که از دعا ناتوان باشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرک بأهل النّار؟ کلّ جعظریّ جوّاظ مستکبر جمّاع منوع؛ می خواهی تو را از اهل جهنم خبر دهم؟ هر کس که خود پسند و خود خواه و متکبر و حریص و بخیل باشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکبر الکبائر سوء الظّنّ باللّه؛ بدترین گناهان بزرگ بدگمانی به خداست. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکبر الکبائر الإشراک باللّه و قتل النّفس و عقوق الوالدین و شهاده الزور؛ بزرگترین گناهان بزرگ شرک به خدا و قتل نفس و بد رفتاری با پدر و مادر و شهادت دروغ است. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقلّ النّاس لذّه الحسود. لذت حسود از همه کس کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقلّ النّاس راحه البخیل؛ آسایش بخیل از همه کس کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفقر النّاس الطّامع؛ طمع کار از همه مردم فقیرتر است. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغنی النّاس من لم یکن للحرص أسیرا؛ بی نیازتر از همه مردم کسی است که در بند آز نباشد. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم الظّلم ذراع من الأرض ینتقصه المرء من حقّ أخیه لیست حصاه أخذها إلّا طوّقها یوم القیامه؛ بزرگترین ستمها آن است که مردی یک ذراع زمین از حق برادر خویش بگیرد، هر ریگی که بدین طریق در تصرف او در آید روز رستاخیز در گردن او طوقی می شود. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتدّ غضب اللّه علی من ظلم من لا یجد ناصرا غیر اللّه؛ آن کس که بر بی نوائی که بجز خدا پناهی ندارد ستم می کند خشم خدا نسبت به او بسیار سخت است. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۸

لّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحریص الّذی یطلب المکسبه من غیر حلّها؛ حریص آن است که سود به نامشروع جوید. نهج الفصاحه

حدیث۶۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه حرام علی کلّ فاحش أن یدخلها؛ دخول بهشت بر مردم بدزبان، حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتدّ غضب اللّه علی الزّناه؛ خشم خدا نسبت به زناکاران بسیار سخت است. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع لا- یدخل بیتا واحده منها إلا خرب و لم یعمر بالبرکه: الخیانه و السّرقه و شرب الخمر و الزّنا؛ چهار چیز است که هر یک از آنها در خانه ای در آید خراب شود و به برکت آباد نگردد، خیانت و دزدی و شرابخواری و زنا. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع حقّ علی اللّه تعالی أن لا یدخلهم الجنّه و لا یذیقهم نعیمها: مدمن خمر و آکل الرّبا و آکل مال الیتیم بغیر حقّ و العاقّ لوالدیه؛ چهار کس را خداوند به بهشت درنیارد و از نعیم آن نچشاند، شرابخوار و

رباخوار و آن کس که مال یتیم بناحق خورد و آن کس که که پدر و مادر از او ناخشنود باشند. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربعه یبغضهم اللّه تعالی: البیّاع الحلّاف و الفقیر المختال و الشّیخ الزّانی و الإمام الجائر؛ چهار کس را خداوند دشمن دارد، فروشنده قسم خور، فقیر متکبر و پیر زنا کار و پیشوای ستمگر. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا لم تستحیی فاصنع ما شئت؛ وقتی حیا نداری هر کار می خواهی بکن. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ظهر الزّنا و الرّبا فی قریه فقد أحلّوا بانفسهم عذاب اللّه؛ وقتی زنا کاری و ربا خواری در دهکده ای آشکار شود، مردم آن عذاب خدا را بخود خریده اند. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا تطیّبت المرأه لغیر زوجها فإنّما هو نار و شنار؛ وقتی زنی برای کسی جز شوهر خود بوی خوش بکار برد، مایه آتش و عار است. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا استعطرت المرأه فمرّت علی القوم لیجدوا ریحها فهی زانیه؛ اگر زنی خود را معطر کند و بر مردمی بگذرد که بوی او را دریابند، زناکار است. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخشی ما خشیت علی أمّتی کبر البطن و مداومه النّوم و الکسل و ضعف الیقین؛ بر امت خویش، بیشتر از هر چیز، از شکم پرستی و پر خوابی و بیکارگی و بی ایمانی بیمناکم. نهج الفصاحه

حدیث۶۹۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخاف علی أمّتی من بعدی ثلاثا: ضلاله الأهواء و اتّباع الشّهوات فی البطون و الفروج و الغفله بعد المعرفه؛ پس از خودم بر امتم از سه چیز بیم دارم، گمراهی هوسها و پیروی خواهشهای شکمها و فرجها و غفلت پس از معرفت. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احتکار الطّعام بمکّه إلحاد؛ احتکار خوردنی ها در مکه کفر است. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجتنبوا التّکبر فإنّ العبد لا یزال یتکبّر حتّی یقول اللّه تعالی أکتبوا عبدی هذا فی الجبّارین؛ از تکبر بپرهیزید زیرا بنده همین که به تکبر خو گرفت خداوند می گوید این بنده را در شمار گردن کشان بشمار آرید. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجتنبوا الخمر فإنّها مفتاح کلّ شرّ؛ از شراب بگریزید که کلید همه بدیهاست. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتّقُوا الشُّحّ فَإنَّ الشُّحّ أهلَکَ مَن کانَ قَبلَکُم وَ حَمَلَهُم عَلَی أن سَفَکُوا دِماءَهُم وَ استَحَلُّوا مَحارِمَهُم؛ از بخل بپرهیزید زیرا که بخل پیشینیان را هلاک کرد و آنها را وادار کرد که به خون یکدیگر دست بیالایند و محارم خویش را حلال شمارند. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أتَدرُونَ مَا العِضَّهُ؟.. نَقلُ الحَدیثِ مِن بَعضِ النّاسِ إلَی بَعضٍ لِیُفسِدُوا بَینَهُم؛ آیا می دانید سخن چینی چیست؟ سخن چینی آن است که سخنی را از کسان پیش دیگران نقل کنند و میان آنها را بهم بزنند. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبغَضُ الرِّجالِ إلَی اللّهِ الألَدُّ الخَصمُ؛ منفورترین مردان در پیش خدا مرد لجوج و ستیزه جوست. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آیَهُ المُنافِقِ ثَلاثٌ، إذا حَدَّثَ کَذِبَ وَ إذا وَعَدَ أخلَفَ وَ إذا ائتَمَنَ خانَ؛ نشان منافق سه چیز است، سخن به دروغ گوید، از وعده تخلف کند و در امانت خیانت نماید. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آفَهُ الشَّجاعَهِ البَغیُ وَ آفَهُ الحَسَبِ الإفتِخارُ وَ آفَهُ السَّماحَهِ المَنُّ وَ آفَهُ الجَمالِ الخَیلاءُ وَ آفَهُ الحَدیثِ الکَذِبُ وَ آفَهُ العِلمِ النِّسیانُ وَ آفَهُ الحِلمِ السَّفَهُ وَ آفَهُ الجُودِ السَّرفُ وَ آفَهُ الدِّینِ الهَوَی؛ سرکشی آفت شجاعت است، تفاخر آفت شرافت است، منت آفت سماحت است، خود پسندی آفت جمال است، دروغ آفت سخن است فراموشی آفت

دانش است، سفاهت آفت بردباری است، اسراف آفت بخشش است، هوس آفت دین است. نهج الفصاحه

حدیث۷۰۸

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: شرک در میان مردم از جنبش مورچه بر روپوش سیاه در شب تار نهان‌تر است. (تحف‌العقول/۵۱۷)

حدیث۷۰۹

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: همه‌ی پلیدی‌ها در یک خانه نهاده شده و کلید آن دروغ قرار داده شده است. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۸)

حدیث۷۱۰

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: فرزند خردسالی که به پدر گستاخی کند، چون بزرگ شد عاق و ناسپاس او گردد. (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۷۱۱

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: بئس العبد عبد یکون ذا وجهین و ذا لسانین ، یطری أخاه شاهدا ، و یأکله غائبا ، إن أعطی حسده ، و إن ابتلی خانه؛ چه بد است آن بنده خدا که دورو و دو زبان است . در حضور برادرش او را می ستاید ، و در غیاب او بدگوئیش می کند . اگر عطایی به برادرش رسد حسد برد ، و اگر گرفتار گردد او را وانهد . تحف العقول ، ص ۵۱۸

حدیث۷۱۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: أقل الناس راحة الحقود؛ کم آسایشترین مردم کینه ورز است . تحف العقول ، ص ۵۱۹

حدیث۷۱۳

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: حسد، نابودکننده‌ی خوبی‌هاست. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۲)

حدیث۷۱۴

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: از نشانه‌های غرور نسبت به خدا آن است که بنده، استمرار و اصرار بر گناه داشته باشد و در همان حال، آرزومند بخشایش الهی باشد. (حیاه‌الامام‌علی‌الهادی(ع)/۱۶۴)

حدیث۷۱۵

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: طمع، سرشتی ناپسند است. (بحارالانوار/۶۹/۱۹۹)

حدیث۷۱۶

امـام هـادی(علیـه السـلام) می‌فرماینـد: خودپسـندی بازدارنـده‌ی از طلب علم و فراخواننـده‌ی بـه سـوی پسـتی و نـادانی اسـت. (بحارالانوار/۷۲/۱۹۹)

حدیث۷۱۷

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: ستیزه‌جویی و جدال لفظی، دوستی دیرین را تباه می‌سازد. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۰)

حدیث۷۱۸

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: سرزنش و تندی کردن، کلید دشواری‌های سنگین است. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث۷۱۹

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: خشم بر زیردستان، از پستی است. (مسند الامامالهادی(ع)/۳۰۴)

حدیث۷۲۰

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: بخل، نکوهیده‌ترین خوی‌هاست. (مسند الامامالهادی(ع)/۳۰۲)

حدیث۷۲۱

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: الحسد ماحق الحسنات؛ حسد نیکوییها را نابود سازد . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۲

حدیث۷۲۲

امام هادی (علیه السـلام) می فرمایند: الهزل فکاهة السـفهاء و صـناعة الجهال؛ مسخرگی ، تفریح سفیهان و کار جاهلان است . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۷۲۳

امام هادی (علیه السـلام) می فرماینـد: المراء یفسـد الصداقـة القدیمـة و یحلل العقـدة الوثیقـة ، و أقل ما فیه أن تکون فیه المغالبـة ، و المغالبـة أس أسـباب القطیعـة؛ جـدال ، دوستی قدیمی را تباه می کند و پیوند محکم را می گسلد و کمترین چیزی که در آن است کوشش برای غلبه بر دیگری است ، که آن هم ریشه علتهای جدایی می باشد . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۷۲۴

امام محمـد باقر (ع) می فرمایند: خداوند ، دشـنام گوی بی آبرو را دشـمن دارد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۶

حدیث۷۲۵

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: پلیدترین کسبها ، کسب رباست . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۵ ، ص ۱۴۷

حدیث۷۲۶

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: خداوند از بخیلی که با اصرار گدایی کند(انتظار بخشش از دیگران داشته باشد) بیزار است. (بحارالانوار/۷۵/۱۴۰)

حدیث۷۲۷

امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: هلاکت و نابودی دین و ایمان هر شخص در سه چیز است: تکبر، حرص، حسد. تکبر سبب نابودی دین و ایمان شخص می باشد و به وسیله تکبر شیطان ـ با آن همه عبادت ملعون گردید. حرص و طمع دشمن شخصیّت انسان است، همان طوری که حضرت آدم – علیه السلام – به وسیله آن از بهشت خارج شد. حسد سبب همه خلاف ها و زشتی ها است و به همان جهت قابیل برادر خود هابیل را به قتل رساند. اعیان الشّیعهٔ، ج ۱، ص ۵۷۷

حدیث۷۲۸

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : السُّکْرُ أرْبَعُ السُّکْراتِ: سُکْرُ الشَّرابِ، وَسُکْرُ الْمالِ، وَسُکْرُ النَّوْمِ، وَسُکْرُ الْمُلْکِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: مستی در چهار چیز است: مستی از شراب (و خمر)، مستی مال و ثروت، مستی خواب، مستی ریاست و مقام. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۱۴۲، ح ۱۸

حدیث۷۲۹

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : اِعْجابُ الْمَرْءِ بِنَفْسِهِ دَلیلٌ عَلی ضَعْفِ عَقْلِهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: فخر کردن انسان به خودش، نشانه کم عقلی او می باشد. الکافی، ج ۱، ص ۲۷

حدیث۷۳۰

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ اَصابَ مِنْ إمْرَأهٔ نَظْرَهً حَراماً، مَلاَءَاللّهُ عَیْنَیْهِ ناراً ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هرکس نگاه حرامی به زن نامحرمی بیفکند، خداوند چشم های او را پر از آتش می گرداند. مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۷۰، ح ۱۶۶۸۵

حدیث۷۳۱

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: من شرب الخمر فسکر منها لم یقبل الله صلاته اربعین یوما فان ترک الصلاهٔ فی هذه الایام ضوعف علیه العذاب لترک الصلاهٔ؛ کسی که شراب بنوشد و مست شود، تا چهل روز نماز او قبول نیست ، پس اگر نمازی را دراین روزها ترک کند عقاب و کیفر وی نیز چند برابر است . (ثواب الاعمال ، ص ۵۵۱)

حدیث۷۳۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من اکل لقمهٔ حرام لم تقبل له صلوهٔ اربعین لیلهٔ و لم تستجب له دعوهٔ اربعین صباحا؛ کسی که لقمه حرام بخورد، تا چهل شب نماز او قبول نمی شود و دعای وی نیز تا چهل روز به اجابت نمی رسد. (دارالسلام نوری ، ج ۴، ص ۲۱۳)

حدیث۷۳۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : هر کس درصدد عیب‌جویی برادر مؤمنش برآید، تا با آن روزی او را سرزنش کند، مشمول این آیه است: کسانی که دوست دارند، زشتی‌ها در میان مردم با ایمان شیوع پیدا کند، عذاب دردناکی برای آنان در دنیا و آخرت خواهد بود و خداوند می‌داند و شما نمی‌دانید. مستدرک الوسایل، ج ۹، ص ۱۱۰، ح ۱۰۳۷۹.

حدیث۷۳۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : از بزرگ‌ترین جادو، سخن‌چینی است؛ زیرا با سخن‌چینی، میان دوستان جدایی می‌افتد، دوستان یکدل با هم دشمن می‌شوند، به واسطه آن خون‌ها ریخته می‌شود، خانه‌ها ویران می گردد و پرده‌ها دریده می‌شود. سخن‌چین، بدترین کسی است که روی زمین راه می‌رود. بحارالأنوار، ج ۶۳، ص ۲۱، ح ۱۴.

حدیث۷۳۵

اِذَا اتَّهَمَ الْمُؤْمِنُ اَخاهُ اِنْماثَ الایمانُ مِنْ قَلْبِهِ کَما یَنْماثُ الْمِلْحُ فِی الْماءِ؛ هرگاه مؤمن به برادر [دینی] خود تهمت بزند، ایمان در قلب او از میان می‌رود، همچنان که نمک در آب، ذوب می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۳۶۱، ح ۱ .

حدیث۷۳۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : بِئْسَ الْقَرینُ الغَضَبُ: یُبدِی الْمَعائِبَ وَ یُدْنِی الشَّرَّ وَ یُباعِدُ الْخَیْرَ ؛ خشم، بدترین همراه است: عیب‌ها را آشکار، بدی‌ها را نزدیک و خوبی‌ها را دور می کند. غرر الحکم، ح ۴۴۱۷.

حدیث۷۳۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مَنِ اسْتَبَدَّ بِرَأیِهِ هَلَکَ وَ مَنْ شاوَرَ الرِّجالَ شارَکَها فی عُقولِها ؛ هر کس خودرأی باشد، هلاک می‌شود و هر کس با افراد صاحب‌نظر مشورت کند، در عقل آنان شریک می‌شود. نهج البلاغه، قصار ۱۶۱.

حدیث۷۳۸

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند : وَ الذُّنُوبُ الّتی تُنْزِلُ النِّقَمَ عِصْیانُ الْعارِفِ بِالْبَغیِ وَ التَطاوُلُ عَلَی النّاسِ وَ الاِسْتِهْزاءُ بِهِمْ وَ السُّخْرِیَّةُ مِنْهُمْ ؛ گناهانی که باعث نزول عذاب می‌شوند، عبارت‌اند از: ستم کردن شخص از روی آگاهی، تجاوز به حقوق مردم، و دست انداختن و مسخره کردن آنان. معانی الاخبار ، ص ۲۷۰ .

حدیث۷۳۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَلذَّنْبُ شومٌ عَلی غَیْرِ فاعِلِهِ اِنْ عَیَّرَهُ ابْتُلِیَ بِهِ وَ اِنْ اَغْتابَهُ أَثِمَ وَ اِنْ رَضیَ بِهِ شارَکَهُ؛ گناه

برای غیر گناهکار نیز شوم است، اگر گنهکار را سرزنش کند به آن مبتلا می‌شود، اگر از او غیبت کند گنهکار شود و اگر به گناه او راضی باشد، شریک وی است. نهج الفصاحه، ح ۱۶۲۳.

حدیث۷۴۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : آیا شما را از کم شباهت‌ترینتان به خودم آگاه نسازم؟ عرض کردند: چرا، ای رسول خدا! فرمودند: زشتگویِ بی‌آبرویِ بی‌شرم، بخیل، متکبر، کینه‌توز، حسود، سنگدل، کسی که هیچ امیدی به خیرش و امانی از شرش نیست. کافی، ج ۲، ص ۲۹۱، ح ۹ .

حدیث۷۴۱

امام علی علیه السلام : لا یَسْتَطیعُ اَنْ یَتَّقیَ اللّهَ مَنْ خاصَمَ؛ هر کس ستیزه جوست، قدرت تقوای الهی را ندارد. نهج البلاغه، حکمت ۲۹۸ .

حدیث۷۴۲

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : ثَلاثٌ مَنْ کُنَّ فیهِ فَهِیَ راجِعَةٌ عَلی صاحِبِها: اَلْبَغْیُ وَ الْمَکْرُ وَ النَّکْثُ؛ سه چیز است که در هر کس باشد [آثارش] به خود او بر می گردد: ستم کردن، فریب دادن و پیمان شکنی. نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۱.

حدیث۷۴۳

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: در نامه‌ی رسول خدا [چنین] یافتم : هرگاه پس از من زنا فاش شود ، مرگ ناگهانی بسیار گردد. (من لایحضره الفقیه ج ۱ ص ۵۲۴ ح ۱۴۸۸)

حدیث۷۴۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هرگاه پنج چیز در میان شما فاش شود ، پنج چیز به شما راه یابد : هر گاه زنا در میان شما فاش شود ، زلزله رخ دهد. (وسائل الشیعه ج ۹ ص ۲۶ ح ۱۱۴۳۱)

حدیث۷۴۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر گاه امت من ربا خورند ، زلزله رُخ دهد. (کنز العمال : ج ۱۴ ص ۲۸۰ ح ۳۸۷۳۱)

حدیث۷۴۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: از [وقوع] غرق [یا دفن] شدن و مسخ و زلزله چاره ای نیست ! عرض کردند : ای رسول خدا ! آیا در این امت ؟ فرمودند: آری ، هنگامی که زنان خواننده گی کنند ، و زنا را حلال شمارند ، و ربا خورند ، و شکار در حرم را حلال گردانند ، و لباس ابریشم پوشند ، و مردان به مردان و زنان به زنان بسنده کنند (یعنی : هم جنس بازی کنند

). (مستدرک الوسائل : ج ۶ ص ۱۸۸ ح ۶۷۳۷)

حدیث۷۴۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اِنَّ الْاِخْتِلافَ وَ التَّنازُعَ وَ التَّثَبُّطَ مِنْ أمْرِ الْعَجْزِ وَ الضَّعْفِ وَ هُوَ مِمّا لا یُحِبُّهُ اللّهُ وَ لا یُعْطی عَلَیْهِ النَّصْرَ وَ الظَّفَرَ؛ اختلاف و کشمکش و پشت هم اندازی، از ناتوانی و سستی است و خداوند نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می‌دهد. بحارالأنوار، ج ۲۰، ص ۱۲۶، ح ۵۰.

حدیث۷۴۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اَلرّاشی وَ الْمُرْتَشی فِی النّارِ؛ رشوه دهنده و رشوه گیرنده در آتشند. کنزالعمال، ح ۱۵۰۷۷.

حدیث۷۴۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ کانَ مُتَتَبِّعا لِعُیوبِ النّاسِ عَمِیّا لِمَعایِبِهِ؛ بدترین مردم کسی است که در پی عیوب مردم باشد و عیوب خود را نبیند. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۶، ح ۵۷۳۹.

حدیث۷۵۰

شَرُّ النّاسِ مَنْ یَغُشُّ النّاسَ؛ بدترین مردم کسی است که دیگران را فریب می‌دهد. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۶۴، ح ۵۶۷۷.

حدیث۷۵۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ کافی عَلَی الْجَمیلِ بِالْقَبیحِ؛ بدترین مردم کسی است که در برابر خوبی، بدی نماید. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۸، ح ۵۷۵۰.

حدیث۷۵۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ لا یَقْبَلُ الْعُذرَ وَ لا یُقیلُ الذَّنْبَ؛ بدترین مردم کسی است که عذر را نمی‌پذیرد و گناه را نمی‌بخشد. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۶۵، ح ۵۶۸۵.

حدیث۷۵۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ یَبْتَغِی الْغَوائِلَ لِلنّاسِ؛ بدترین مردم کسی است که بدخواه دیگران باشد. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۶، ح ۵۷۴۱.

حدیث۷۵۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: شَرُّ النّاسِ الظّانُّونَ وَ شَرُّ الظّانِّینَ المُتَجَسِّسونَ وَ شَرُّ الْمُتَجَسِّسینَ القَوّالونَ وَ شَرُّ

القَوّالينَ الهَتّاكونَ؛ بدترين مردم، بدگمانانند و بدترين بدگمانان تجسس كنندگانند و بدترين تجسس كنندگان بازگو كنندگانند و بدترين بازگو كنندگان پرده‌درانند. مستدرك الوسائل، ج ۹، ص ۱۴۷، ح ۱۵.

حديث۷۵۵

رسول اكرم صلى الله عليه و آله و سلم مى فرمايند: مِنْ شَرِّ نِسائِكُمْ؛ الذَّليلَةُ فى اَهْلِها، العَزيزَةُ مَع بَعلِها، العَقيمُ الحَقُودُ الَّتى لا تَتَوَرَّعُ عَن قَبيحٍ، المُتَبَرِّجَةُ اذا غابَ عَنْها زَوْجُها، الحِصانُ مَعَهُ اذا حَضَرَ، الَّتى لا تَسمَعُ قَولَهُ، وَ لا تُطيعُ اَمْرَهُ، فَاِذا خَلابِها تَمَنَّعَتْ تَمَنُّعَ الصَّعْبَةِ عِندَ رُكُوبِها، وَ لا تَقْبَلُ لَهُ عُذرا وَ لا تَغْفِرُ لَهُ ذَنْبا؛ از بدترين زنان شما، زنى است كه در ميان خويشاوندان خود، خوار و در برابر شوهر خود سرسخت باشد، نازا و كينه‌توز بوده، از زشتى‌ها دورى نكند، در غياب شوهرش زينت خود را نمايش دهد ولى در حضور او از اين كار خوددارى كند، از شوهرش حرف‌شنوى نداشته باشد و امر او را اطاعت نكند، در خلوت با او چون شترى سركش بهره ندهد و هيچ عذرى را از شوهرش نپذيرد و هيچ خطايى را از او نبخشد. من لا يحضره الفقيه، ج ۳، ص ۳۹۱، ح ۴۳۷۶.

حديث۷۵۶

امام على عليه السلام مى فرمايند: شَرُّ النّاسِ مَنْ يَخْشَى النّاسَ فى رَبِّهِ وَ لا يَخْشى رَبَّهُ فِى النّاسِ؛ بدترين مردم كسانى هستند كه در اطاعت از خدا از مردم بترسند ولى در اطاعت از مردم از خدا نترسند. غررالحكم، ج ۴، ص ۱۷۶، ح ۵۷۴۰.

حديث۷۵۷

رسول اكرم صلى الله عليه و آله و سلم مى فرمايند: شَرُّ النّاسِ مَنْ اَكْرَمَهُ النّاسُ اتِّقاءَ شَرِّهِ؛ بدترين مردم كسى است كه ديگران از ترس شرش به او احترام بگذارند. مكارم الاخلاق، ص ۴۳۳.

حديث۷۵۸

رسول اكرم صلى الله عليه و آله و سلم مى فرمايند: يا عَلىُّ شَرُّ النّاسِ مَنِ اتَّهَمَ اللّه فى قَضائِهِ؛ اى على، بدترين مردم كسانى هستند كه خداوند را در قضا و قدرش (به بى عدالتى) متهم كنند. الفقيه، ج ۴، ص ۳۶۳، ح۳.

حديث۷۵۹

رسول اكرم صلى الله عليه و آله و سلم مى فرمايند: يا عَلىُّ، شَرُّ النّاسِ مَنْ باعَ آخِرَتَهُ بِدُنْياهُ وَ شَرٌّ مِنْ ذلِكَ مَنْ باعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيا غَيْرِهِ؛ اى على، بدترين مردم كسى است كه آخرت خود را به دنياى خود بفروشد و بدتر از او كسى است كه آخرت خود را به دنياى ديگرى بفروشد. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۴۶، ح ۳.

حديث۷۶۰

امام على عليه السلام مى فرمايند: شَرُّ النّاسِ مَنْ لا يَعْتَقِدُ الْاَمانَةَ وَ لا يَجْتَنِبُ الْخيانَةَ؛ بدترين مردم كسى است كه پايبند به امانت نباشد و از خيانت دورى نكند. غررالحكم، ج۴، ص۱۷۵، ح ۵۷۳۴.

حديث۷۶۱

امام علی علیه السـلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ لا یَعْفو عَنِ الزَّلَّةِ وَ لا یَسْتُرُ الْعَوْرَةَ؛ بدترین مردم کسـی است که خطا را نمی‌بخشد و عیب (دیگران) را نمی‌پوشاند. غررالحکم، ج۴، ص۱۷۵، ح ۵۷۳۵.

حدیث۷۶۲

پیامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ حَبَسَ عَنْ اَخیهِ الْمُسْـلِمِ شَـیْئا مِنْ حَقِّهِ حَرَّمَ اللّه‌عَلَیْهِ بَرَکَةَ الرِّزْقِ اِلاّ اَنْ یَتوبَ؛ هر کس چیزی از حقّ برادر مسـلمان خود را نگه دارد [و به او ندهـد]، خداوند، برکت روزی را بر او حرام می‌کند، مگر آن که توبه کند [و جبران نماید]. (من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۵، ح ۴۹۶۸ .)

حدیث۷۶۳

امام علی علیه‌السلام : عِنْدَ فَسادِ النِّیَّةِ تَرْتَفِعُ الْبَرَکَةُ؛ هرگاه نیّت‌ها فاسد باشد، برکت از میان می‌رود. غررالحکم، ح ۶۲۲۸

حدیث۷۶۴

امام هادی علیه‌السـلام : اَلغَضَبُ عَلی مَن تَملِکُ لُؤمٌ؛ بر زیردسـتان خشمگین شدن نشانه پَستی است. بحارالأنوار، ج۷۸، ص ۳۷۰، ح ۴.

حدیث۷۶۵

امام صادق علیه‌السلام : اَلْغَضَبُ مِفْتاحُ کُلِّ شَرٍّ؛ خشم کلید همه بدی‌هاست. کافی، ج۲، ص ۳۰۳، ح۳.

حدیث۷۶۶

امـام علی علیه‌السـلام : شِدَّةُ الْغَضَبِ تُغَیِّرُ الْمَنْطِقَ وَتَقْطَعُ مـادَّةَ الْحُجَّةِ وَتُفَرِّقُ الْفَهْمَ؛ خشم شدیـد، چگونگی گفتـار را تغییر می‌دهـد، اساس استدلال را بر هم می‌ریزد و تمرکز فکری را از بین می‌برد. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۴۲۸ .

حدیث۷۶۷

امـام علی علیه‌السـلام : بِئسَ القَرینُ الغَضَبُ: یُبـدِی الْمَعـائِبَ وَیُدْنِی الشَّرَّ وَیُباعِدُ الخَیْرَ؛ خشم هم‌نشـین بسـیار بـدی است: عیب‌ها را آشکار، بدی‌ها را نزدیک و خوبی‌ها را دور می کند. غررالحکم، ج۳، ص ۲۵۷، ح۴۴۱۷.

حدیث۷۶۸

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: ایاک والکسل والضجر فانهما مفتاح کل شر؛ از تنبلی و کم حوصلگی بپرهیز؛ زیرا این دو، کلید هر کار زشتی است. سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی، صص۴۲۷و۴۲۸.

حدیث۷۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تندخویی را واگذار و در دلیل و برهان اندیشه کن و از شتابکاری و بیهوده گویی خود داری کن

تا از لغزش ایمن گردی. (غررالحکم ، باب تندی)

حدیث۷۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تند خویی نوعی دیوانگی است زیرا شخص تندخو پشیمان شود و اگر پشیمان نشود دیوانگی او محکم و استوار شده است. (غررالحکم ، باب تندی)

حدیث۷۷۱

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: هیچ نادانی مانند اسراف کردن نیست. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۷۷۲

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: اسراف نشانه و سرآغاز فقر و نیازمندی است. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۷۷۳

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یکی از اقسام اسراف این است که هر چه می خواهی بخوری. (نهج الفصاحه ، ح ۹۱۸)

حدیث۷۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خود رأی نباش که هر که خود رأی شد نابود گشت. (غررالحکم ، باب استبداد)

حدیث۷۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که استبداد رأی داشته باشد خود را به خطر انداخته و در معرض نابودی قرار دهد. (غررالحکم ، باب استبداد)

حدیث۷۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که استبداد رأی دارد، پایمال کردن او بر دشمنانش آسان باشد. (غررالحکم ، باب استبداد)

حدیث۷۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که استبداد رأی دارد بی باکانه خود را در اشتباه و غلط اندازد. (غررالحکم ، باب استبداد)

حدیث۷۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : شخص بد زبان ادب ندارد. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۷۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : با بی ادبی شرافتی به جا نماند. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۷۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که ادبش کم شد، بدی هایش بسیار است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۷۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : از خلق و خوی افراد نادان و بی تجربه است که خود یا دیگران را برای احتکار به رنج و تعب وادارند. باب احتکار

حدیث۷۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : احتکار شیوه و طریقه بدکاران و گنه کاران است. باب احتکار

حدیث۷۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : احتکار کننده از نعمت خود محروم و بی بهره خواهد ماند. باب احتکار

حدیث۷۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : احتکار به حرمان و بی بهره ماندن (محتکر) انجامد. باب احتکار

حدیث۷۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : احتکار پستی آورد. باب احتکار

حدیث۷۸۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : سرکشی آفت شجاعت است , تفاخر آفت شرافت است , منّت آفت سماحت است ؛ خودپسندی آفت جمال است , دروغ آفت سخن است , فراموشی آفت دانش است , سفاهت آفت بردباری است , اسراف آفت بخشش است , هوس آفت دین است. (نهج الفصاحه ، ح ۱)

حدیث۷۸۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: لغزشگاه خرد، بیشتر در زیر برق طمع است . نهج البلاغه

حدیث۷۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آزمند همواره فقیر است هر چند تمام دنیا را مالك شود. (شرح غررالحکم ، ج ۲، ص ۳۹)

حدیث۷۸۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: انسان حریص، برده آزمندی ها است. (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۱۶۵)

حدیث۷۹۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شیوه افراد پست و نادان بی تجربه، آزار کریمان و آزادگان است. غررالحکم ، باب آزار

حدیث۷۹۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شیوه انسانهای بد، آزار کردن رفیقان است. غررالحکم ، باب آزار

حدیث۷۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آزار کردن خشم به بار آرد. غررالحکم ، باب آزار

حدیث۷۹۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شش چیز است که اعمال خوب را نابود می کند , اشتغال به عیب خلایق , سنگدلی و دنیا پرستی و بی شرمی و درازی آرزو و ستم گری که بس نکند. (نهج الفصاحه ، ح ۱۷۳۶)

حدیث۷۹۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: از اهمال (سستی و کوتاهی) و طول امل (آرزو) بپرهیزید که موجب هلاکت اقوام است. (نهج الفصاحه ، ح ۹۸۵)

حدیث۷۹۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : وقتی زنی برای کسی جز شوهر خود بوی خوش بکار برد مایه آتش و عار است. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۸۸

حدیث۷۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اندکی از حرص (که در انسان باشد) آدمی را بر طمع بسیار وادار می کند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۷۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نمایانگر بدی مرد، حرص بسیار و طمع سخت و زیاد او است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۷۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حریص را راحت و آسوده نخواهی دید. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۷۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حریص و آزمند ، شرم و حیاء ندارد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مبادا حرص بر شکیبایی و صبر شما چیره شود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نفس انسانی را چیزی همچون حرص خوار نگرداند ، آبرو را چیزی مانند بخل زشت و معیوب نسازد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرص و آزش زیاد شد بدبختی و شقاوتش زیاد گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حریص و آزمند توانگری و بی نیازی ندارد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ گاه شخص آزمند را خوشنود نخواهی دید. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر چیزی بذر و دانه ای دارد ، و بذر شرّ و بدی ، حرص بسیار است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که بر دنیا حرص ورزد نابود گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که آزمند و حریص باشد از اهانت و خوار کردن (دیگران یا نفس خود) در امان نیست. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرصش زیاد باشد یقین او اندک است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرص ورزد بدبخت و گرفتار شود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۰

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: کسی که دچار حرص بسیار گردد ، در حال توانگری خوار می گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرص و آزش بسیار شود قدر و مرتبه‌اش پست و خوار شود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حرص بر او چیره شود خواری اش بزرگ گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با حرص و آز ، عفاف و پاکدامنی نخواهد بود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۴

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: چه بسا حریص و آزمندی که نومید گشت ، و انسان میانه روی که نومید نگشت. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص بسیار صاحب خود را بدبخت ، و کرانه او را خوار سازد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آزمند و حریص فقیر و نیازمند است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که بر مرکب حرص سوار شود او را خواهد کشت. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حرص خود بکاه ، و به همان مقدار از روزی که برای تو مقدّر شده قناعت کن تا دین خود را نگاه داری. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص و رنج و تعب ، با هم مقرون و پیوسته اند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدبختی و گرفتاری در حرص است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: رنج و تعب در حرص است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر روی شک و تردید ، و کم اعتمادی بر خدای بزرگ ، حرص و بخل پی ریزی شده است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شدت حرص از شدت شره و سستی دین است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بسا حریص و آزمندی که آز و حرصش او را کشته است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین مردم کسی است که حرص را از دل خود بیرون کرده ، و در راه اطاعت پروردگار خویش از هوا و هوس نافرمانی کند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه آز و حرص بسیار ، یورش بردن به سوی عیب ها و زشتی ها است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه و ثمره حرص ، رنج و تعب است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به وسیله آز و حرص زیاد است که خلق و خوها زشت گردد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: توانگرترین توانگران، کسی است که اسیر حرص نباشد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که رنج و تعب در حرص و آز است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدبخت ترین شما حریص ترین شماست. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حرص زیاد بپرهیز که پارسایی را تباه کرده و به دوزخ در آورد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از حرص که به راستی حرص سبب زشتی دین و قرین و همراه بدی است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مرگ حتمی است ، و روزی قسمت شده است و دیر رسیدن آن شما را غمگین نکند ، زیرا نه حرص آن را پیش اندازد ، و نه عفاف و خویشتن داری آن را به تأخیر اندازد و انسان مؤمن به خویشتن داری و تحمل سزاوار و شایسته است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از آز بپرهیزید که خلق و خوی نابود کننده ای است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از آز و حرص زیاد پرهیز کن که چه بسا لقمه ای که لقمه ها را باز دارد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص بسیار ، نفس انسانی را زشت و دین را تباه و جوانمردی را سست گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص آزمند ، فقیر و ندار است اگر چه تمامی دنیا را دارا شود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، سر فقر و نیازمندی و اساس شرّ و بدی است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، خواری و پستی است برای هر کس که آن را شعار خود گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، از قدر و ارزش مرد بکاهد و در روزیش را نیفزاید. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: روزی ها با حرص و زیاده خواهی به دست کسی نرسد (جز آنکه خود را خسته می کند). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص آزمند ، برده و اسیر خواری و پستی است و از اسارت رها نشود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص زیاد، از زشتی های اخلاق است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص بسیار ، اساس هر بدی است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، آدمی را در بسیاری از خطاها در اندازد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص بسیار ، در برگیرنده همه عیب های زشت است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، جوانمردی را سست گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، رنجی است همیشگی. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص آزمند به چیزی راضی و خوشنود نشود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز ، خشم را زیاد گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز ، خوی پلیدان است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، یقین انسان را (به خدا و روز جزا) تباه سازد. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، خواری و رنج است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آزمند ، خود را به رنج افکنده در چیزی که به او زیان رساند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز ، سر آغاز طمع است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص ، نشانه بدبختان است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص آزمند ، برده مطامع (و چیزهایی که مورد طمع و آز است) خواهد بود. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص حریص و آزمند به چیزی بسنده نکند (و پیوسته زیاده طلب است). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز ، انسان را به شرّ و بدی می خواند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص نشانه فقر و نیاز است (و حریص هر چه هم ثروت داشته باشد فقیر است). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرص بر روزی نیفزاید ولی قدر و مرتبه انسان را خوار و پست گرداند. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آز و حرص خوار کننده است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: انسان حریص و آزمند ، در رنج است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: روزی (مردمان) قسمت شده است و حریص محروم (و بی بهره) است. (و تلاشش بی فایده است). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۸۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود از کسی که بدو حسد ورزیده خوشنود نشود جز به مرگ او ، یا به زوال نعمت از وی. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زندگی کسی سخت تر از زندگی حسود و کینه توز نیست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن ، حسود نیست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دردی همچون حسد نیست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۰

چقدر کم است راحتی و آسایش حسود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد از خلق و خوی مردمان با تقوا نیست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس حسدش بسیار شد درد و رنجش بسیار باشد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در دلش تقوای الهی باشد حسد در آن دل داخل نشود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: همان گونه که زنگ آهن را می خورد تا نابودش کند ، حسد نیز تن را رنجور می سازد تا از بین ببرد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس رتبه والایی دارد مورد حسد دیگران خواهد بود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دل های خود را از حسد پاک کنید که به راستی حسد بیماری سخت و رنجوری آورد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین چیزی که مصاحب انسان گردد حسد و رشک بر دیگران است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، سلاح پستی است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد و دروغ و کینه را واگذار که این هر سه ، دین انسان را عیب دار ، و مرد را نابود گرداند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس و سر پستی ها حسد است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: رشک بردن دوست (بر دوست خود) از بیماری دوستی (میان آن دو) است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: تهی بودن سینه از کینه و حسد ، از خوشبختی بنده (خدا) است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه حسد ، بدبختی دنیا و آخرت است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود ، بد رفیقی است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که ابر حسد ورزی به یکدیگر بر جایی ببارد ، از آنجا درخت فسادگری (و فتنه و آشوب) بروید. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین زندگی ها ، زندگی آدم حسود است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حسد بپرهیز که بدترین خلق و زشت ترین خصلت و خوی شیطان است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حسد بپرهیزید که نفس انسانی را عیبناک کند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود در گفتارش اظهار دوستی کند و در کردارش کینه خود را پنهان دارد و چنین کسی نام دوست را دارد ، و صفت دشمن را. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد عیبی است رسوا و بخلی است سنگین و گران ، بیماری حسود درمان نشود مگر با رسیدن به آرزو های خود در باره آن کس که بدو رشک برده است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسود پیوسته بیمار است اگر چه در ظاهر تن او سالم باشد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد (چون آتشی است) که حسنات (و اعمال نیک انسان) را می خورد و می سوزاند همان گونه که آتش هیزم را می خورد (و می سوزاند.) غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد درد بی درمانی است که از بین نرود مگر به نابود شدن حسود و یا مرگ محسود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود می پندارد که زوال نعمت از کسی که بر او حسد می ورزد نعمتی است برای او (در صورتی که از زوال نعمت او چیزی به حسود نمی رسد.) غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود همیشه بیمار و آدم بخیل همیشه خوار و ذلیل است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای شخص حسود و کینه جو ، شادمانی و مسرّتی پایدار نماند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود حسرت ها و افسوس هایش بسیار و گناهانش چند برابر است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسود ، از بدیها شادمان و از شادمانی ها اندوهگین شود. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۸۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، شیوه و روش مردمان پست و فرومایه و دشمنان دولت هاست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۰

حسد، بیماری است که مداوا نگردد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود ، بر قضا و قدر الهی خشمناک است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، دام شیطان بزرگ است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، دل را بیمار و اندوه شدید آرد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسود به آقایی نرسد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد، بدن را می گذارد. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص حسود را دوستی و رفاقت نیست (یعنی نمی تواند با کسی دوستی کند و اگر دوستی کرد اعتمادی به دوستی او نیست.) غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، زندگی را بر انسان سخت و دشوار کند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم حسود ، همیشه بیمار است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ایمان از حسد بیزار است. (و هر جا که حسد باشد از آنجا بگریزد) غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد ، اساس همه عیب هاست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، خوی حسودان است (چون حسود وقتی نتواند نعمتی را از محسود سلب کند کینه اش را به دل گیرد.) غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد گرفتار کردن و در بند کردن روح و جان است. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد بدترین بیماری هاست. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حسد آدمی را رنجور می کند. غرر الحکم ، باب حسد

حدیث۹۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با حق دشمنی کند خدای تعالی خصم (و طرف نزاع) او باشد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۹۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از جمله عقوق (نافرمانی و آزار پدر و مادر) ضایع کردن و تباه ساختن حقوق آنهاست. غررالحکم ، باب حقوق

حدیث۹۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از کمال حماقت تکبر در حال نداری و فقر است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عشوه گری و فخر بی جهت ، و لاف زدن بدون داشتن شرف و کمال از نشانه های حماقت است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت و بی خردی مرد شناخته شود به این که در حال فراخی زندگی و نعمت سرمست گردد و در حال رنج و محنت سخت به خواری و ذلّت افتد.(و دست نیاز پیش دیگران برد) غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احمق ترین مردم کسی است که از کار نیک جلوگیری می کند و می خواهد که او را سپاس گویند و کار بد می کند و انتظار پاداش نیکو دارد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احمق ترین مردم کسی است که کار پستی را برای دیگران زشت بداند ولی خود بدان دچار باشد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احمق ترین مردم کسی است که گمان دارد عاقل ترین مردم است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت ، از میوه های جهل و نادانی است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۹۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پررویی مرد (او را نزد مردمان) عیبناک کند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۹۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که شرم ندارد خیری در او نیست. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۹۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین اشرار کسی است که از مردم شرم ندارد و از خدای سبحان نمی ترسد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۹۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس هر بدی پر رویی است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۹۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پرخوری از حرص پیدا شود و حرص بدترین عیبهاست. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۹۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: انسان کریم و بزرگوار کینه توز نیست. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۹۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، پست ترین عیب هاست. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۹۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، سبب بر انگیختن خشم است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۹۳۲

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: از زنا بپرهیزید که در آن چهار خصلت است : رونق از چهره ببرد (زیبایی و شادابی) و روزی را ببرد و خدا را خشمگین کند و مایه عذاب جاودان شود. نهج الفصاحه ، حدیث ۹۹۱

حدیث۹۳۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آنکه بر زنا اصرار ورزد چون بت پرست است . نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۱۷

حدیث۹۳۴

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که زنا کند با کسان وی (ناموس او) زنا کنند. نهج الفصاحه ، حدیث ۳۰۰۰

حدیث۹۳۵

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که زنا کند یا شراب بنوشد خدا ایمان از او بکند همچانکه انسان پیراهن از سر خویش بیرون می کند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۹۹۹

حدیث۹۳۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنا مایه فقر است. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۷۱۱

حدیث۹۳۷

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زنای چشمان نگاه نارواست. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۷۰۴

حدیث۹۳۸

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سه کس اند که در روز قیامت خدا به سوی آنها نمی نگرد و پاکشان نمی کند و عذابی دردناک دارند : پیر زناکار و فقیر متکبّر ، و شخصی که خدا را سرمایه خود کرده ، چیزی نخرد مگر با قسم و چیزی نخرد نفروشد مگر با قسم. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۲۴۰

حدیث۹۳۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خداوند پیر زناکار و ثروتمند ستمکار و فقیر متکبّر را دشمن دارد. نهج الفصاحه ، حدیث ۷۹۵

حدیث۹۴۰

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: روز قیامت چهره زناکاران از آتش مشتعل است. نهج الفصاحه ، حدیث ۶۳۱

حدیث۹۴۱

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خشم خدا نسبت به زناکاران بسیار سخت است. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۹۵

حدیث۹۴۲

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی زنا رواج گیرد زلزله پیدا شود ، وقتی حاکمان ستم کنند باران کم شود . نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۹

حدیث۹۴۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی بنده ایی زنا کند ایمان از او بیرون رود و چون سایه ایی بر سرش بایستد و هنگامی که از آن دست بردارد بازمی گردد. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۲

حدیث۹۴۴

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی زناکاری و رباخواری در جایی آشکار شود مردم آن عذاب خدا را به خود خریده اند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۸

حدیث۹۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: الْبُخْلُ عَارٌ وَ الْجُبْنُ مَنْقَصَةٌ وَ الْفَقْرُ یُخْرِسُ الْفَطِنَ عَنْ حُجَّتِهِ وَ الْمُقِلُّ غَرِیبٌ فِی بَلْدَتِهِ؛ بُخل ننگ و ترس نقصان است . و تهیدستی مرد زیرک را در برهان کُند می سازد و انسان تهیدست در شهر خویش نیز بیگانه است. نهج البلاغه، حکمت ۳

حدیث۹۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که از خدا ببرد و به غیر خدا پیوند کند بدبخت گشته و به رنج و تعب دچار گردد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۹۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیروز نیست آن کس که گناه بر او چیره گشته است. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث۹۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ پلیدی ، زشت‌تر از نادانی نیست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی برای پستی (انسان) کافی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی در انسان ، از خوره در بدن زیانبار تر است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان بودن به فضیلتها و کمالات ، از زشت ترین پستی ها و فرومایگی هاست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی و بخل ، بدی و زیان است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: حرص و آز و بخل ، نتیجه و محصول نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، ریشه و اساس هر بدی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، کانون شر و بدی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۹۵۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ بَغی صَیَّرَ اللّه بَغْیَهُ عَلی نَفْسِهِ وَصارَتْ نُصْرَةُ اللّهِ لِمَنْ بَغی عَلَیْهِ وَمَنْ نَصَرَهُ اللّه غَلَبَ وَاَصابَ الظَّفَرَ مِنَ اللّهِ؛ هر کس ستم کند خداوند ستمش را به خود او باز می‌گرداند و یاری خدا نصیب کسی می‌گردد که به او ستم شده و کسی که خدا او را یاری کند غلبه پیدا می‌کند و از جانب خدا پیروزی نصیبش می‌شود. تحف العقول، ص ۳۱۵ .

حدیث۹۵۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إنَّ الاِختِلافَ والتَّنازُعَ وَالتَّثَبُّطَ مِنْ أمْرِ الْعَجْزِ وَالضَّعْفِ وَهُوَ مِمّا لا یُحِبُّهُ اللّه وَلا یُعْطی عَلَیْهِ النَّصْرَ وَالظَّفَرَ؛ اختلاف و کشمکش و پشت هم‌اندازی، از ناتوانی و سستی است و خداوند نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می‌دهد. بحارالأنوار، ج ۲۰، ص ۱۲۶.

حدیث۹۵۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند: اِعْلَموا اَنَّ اللّه تَعالی یُبْغِضُ مِنْ خَلْقِهِ الْمتَلَوِّنَ، فَلا تَزولوا عَنِ الْحَقِّ وَاَهْلِهِ، فَاِنَّ مَنِ اسْتَبَدَّ بِالْباطِلِ وَاَهْلِهِ هَلَکَ وَفاتَتْهُ الدُّنْیا؛ بدانید که خداوند از انسان‌هایی که دائما رنگ عوض می‌کنند نفرت دارد. پس از حق و اهل آن جدا نشوید، چرا که هر کس به باطل و اهل آن بپیوندد، نابود می‌شود و دنیا را هم از دست می‌دهد. امالی مفید، ص۱۳۷، ح ۶ .

حدیث۹۵۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : أتَیْتُ لَیْلَةً اُسْرِیَ بی‌عَلی قَوْمٍ بُطونُهُم کَالْبُیوتِ فیهَا الْحَیّاتُ تُری مِنْ خارِجِ بُطونِهِمْ فَقُلْتُ: مَنْ هؤُلاءِ یا جَبْرَئیلُ؟ قالَ: هؤُلاءِ أَکَلَةُ الرِّبا؛ شبی که به معراج رفتم بر مردمی گذشتم که شکم‌هایشان چون خانه‌ای بود و در آنها مارهایی وجود داشت که از بیرون شکمهایشان دیده می‌شد. پرسیدم: ای جبرئیل اینها کیستند؟ گفت: اینان رباخوارانند. کنزالعمال، ج ۴، ص ۱۰۷، ح ۹۷۶۶.

حدیث۹۶۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أَكَلَ الرِّبا مَلأَ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ بَطْنَهُ مِنْ نارِ جَهَنَّمَ بِقَدْرِ ما أَكَلَ ، وَإِنِ اكْتَسَبَ مِنْهُ مالاً لايَقْبَلُ اللّهُ تَعالی مِنْهُ شَيْئا مِنْ عَمَلِهِ ، وَلَمْ يَزَلْ فی لَعْنَةِ اللّهِ وَالْمَلائِكَةِ ما كانَ عِنْدَهُ مِنْهُ قيراطٌ (واحِدٌ)؛ هر کس ربا بخورد خداوند عزوجل به اندازه ربایی که خورده شکمش را از آتش دوزخ پر کند و اگر از طریق ربا مالی به دست آورد، خدای تعالی هیچ عمل او را نپذیرد و تا زمانی که قیراطی (کمترین مقدار) از مال ربا نزدش باشد، پیوسته خداوند و فرشتگانش او را نفرین کنند. ثواب الاعمال، ص ۲۸۵.

حدیث۹۶۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إِنَّهُ لَو كانَ الرِّبا حَلالاً لَتَرَكَ النّاسُ التِّجاراتِ وَما يَحْتاجونَ إِلَيْهِ فَحَرَّمَ اللّهُ الرِّبا لِيَفِرَّ النّاسُ مِنَ الْحَرامِ إِلَى الْحَلالِ وَ إِلَى التِّجاراتِ وَ إِلَى الْبَيْعِ وَالشِّراءِ فَيَبْقى ذلِكَ بَيْنَهُمْ فِى الْقَرْضِ؛ براستی، اگر ربا حلال بود، مردم تجارت و تلاش برای معاش را رها می‌کردند. به همین دلیل خداوند ربا را حرام کرد تا مردم از حرام به حلال و تجارت و خرید و فروش رو بیاورند و به یکدیگر قرض بدهند. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۶۷، ح ۴۹۳۷.

حدیث۹۶۲

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اِعْلَمْ يَرْحَمُكَ اللّه ـ اَنَّ الرِّبا حَرامٌ سُحتٌ، مِنَ الكَبائِرِ وَ مِمّا قَدْ وَعَدَ اللّهُ عَلَيْهِ النّارَ فَنَعوذُ بِاللّهِ مِنْها، وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلى لِسانِ كُلِّ نَبِيٍّ وَفى كُلِّ كِتابٍ؛ خدایت رحمت کند! بدان که ربا حرام و از گناهان کبیره است و خداوند بر آن وعده آتش داده است پس پناه می‌بریم به خدا از آتش. ربا را همه پیامبران و همه کتاب‌های آسمانی حرام کرده‌اند. فقه الرضا، ح ۲۵۶.

حدیث۹۶۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اِنَّ اَخْوَفَ ما اَخافُ عَلى اُمَّتى مِنْ بَعْدى هذِهِ الْمَكاسِبُ الْمُحَرَّمَةُ وَ الشَّهْوَةُ الخَفيَّةُ وَ الرِّبا؛ آنچه بیش از هر چیز بر امتم بعد از خود می‌ترسم، درآمدهای حرام، هواپرستی پنهان و رباست. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۵۴، ح ۲۶.

حدیث۹۶۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : يَأْتى آكِلُ الرِّبا يَوْمَ القيامَةِ مُخْتَبِلًا يَجُرُّ شَقَّيْهِ، ثُمَّ قَرَاَ: لا يَقومونَ اِلاّ كَما يَقومُ الَّذى يَتَخَبَّطُهُ الشَّيطانُ مِنَ الْمَسِّ؛ رباخوار روز قیامت دیوانه محشور می‌شود و بر سر خود می‌زند. سپس این آیه را قرائت فرمودند: (ربا خواران) بپای نمی‌خیزند جز مانند آن کس که شیطان، بواسطه تماس او را آشفته حال می‌سازد. الدرالمنثور، ج ۱، ص ۳۶۴.

حدیث۹۶۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلرِّبا وَ اِنْ كَثُرَ فَاِنَّ عاقِبَتَهُ تَصيرُ اِلى قُلٍّ؛ سود ربا گرچه بسیار باشد ولی سرانجام به کمی (و بی‌برکتی) می گراید. کنزالعمال، ج ۴، ص ۱۰۵، ح ۹۷۵۸ .

حدیث۹۶۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: عَنْ اَبی بصیرٍ قال: قُلْتُ: آكِلُ الرِّبا بَعْدَ البَيِّنَةِ؟ قالَ: يُؤَدَّبُ فَاِنْ عادَ اُدِّبَ فَاِنْ عادَ قُتِلَ؛ ابو بصیر از امام صادق علیه السلام پرسید: حکم رباخوار بعد از روشن بودن حکم ربا برای وی چیست؟ حضرت فرمودند: تأدیب می‌شود و اگر (برای بار دوم) ربا گرفت باز تأدیب می‌شود و (برای بار سوّم) اگر ربا گرفت، کشته می‌شود. کافی، ج ۷، ص ۲۴۲، ح ۹.

حدیث۹۶۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند: آكِلُ الرِّبا لا يَخْرُجُ مِنَ الدُّنْيا حَتّى يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطانُ؛ ربا خوار از دنیا نرود، تا آن که شیطان دیوانه‌اش کند. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۲۰، ح ۳۰.

حدیث۹۶۸

امام باقر علیه السلام می فرمایند: إِنَّما حَرَّمَ اللّه عَزَّوَجَلَّ الرِّبا لِئَلّا يَذْهَبَ الْمَعْروفُ؛ خدای عزوجل ربا را حرام فرمود تا احسان کردن از بین نرود. وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۴۲۵، ح ۱۰.

حدیث۹۶۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند: دِرْهَمُ رِبا أَعْظَمُ عِنْدَ اللّهِ مِنْ سَبْعينَ زِنْيَةً بِذاتِ مَحْرَمٍ فی بَيْتِ اللّهِ الْحَرامِ؛ یک درهم ربا نزد خداوند سنگین‌تر است از هفتاد بار زنا کردن با محارم در خانه خدا. نورالثقلین، ج ۱، ص ۲۹۵، ح ۱۱۷۷.

حدیث۹۷۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اِنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ لَعَنَ آكِلَ الرِّبا وَمُؤكِلَهُ وَكاتِبَهُ وَشاهِدَيْهِ؛ خدای عزوجل رباخوار و ربا دهنده و نویسنده و شاهد بر آن را لعنت کرده است. امالی صدوق، ص ۳۴۶.

حدیث۹۷۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: لَيْسَ لِكَذوبٍ اَمانَةٌ، وَ لا لِفُجورٍ صِيانَةٌ؛ دروغگو امانتدار نیست و بدکار، نگهدارنده اسرار نیست. غررالحکم، ج ۵، ص ۸۵ ، ح ۷۵۰۶.

حدیث۹۷۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلكَذِبُ فِی العاجِلَةِ عارٌ وَ فِی الآجِلَةِ عَذابُ النّارِ؛ دروغ در دنیا ننگ و عار است و در آخرت عذاب جهنم. غررالحکم، ج ۲، ص ۳۱، ح ۱۷۰۸ .

حدیث۹۷۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَمرانِ لا يَنْفَكّانِ مِنَ الْكَذِبِ: كَثْرَةُ المَواعيدِ، وَ شِدَّةُ الْاِعتِذارِ؛ دو چیز از دروغ جدا نمی‌شود: بسیار وعده دادن و به شدت عذرخواهی نمودن. نهج البلاغه ابن‌ابی‌الحدید، ج ۲۰، ص ۲۸۷، ح ۲۸۲.

حدیث۹۷۴

امام باقر علیه السلام می فرمایند: اِنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ لِلشَّرِّ اَقْفالاً وَ جَعَلَ مَفاتیحَ تِلکَ الاَقْفالِ الشَّرابَ وَالکَذِبُ شَرٌّ مِنَ الشَّرابِ؛ به راستی که خداوند عزوجل برای شر قفل‌هایی گذارد و کلید آن قفل‌ها را شراب قرار داد و دروغ از شراب بدتر است. کافی، ج ۲، ص ۳۳۸، ح ۳.

حدیث۹۷۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إِنَّ مِمّا أَعانَ اللّه (بِهِ) عَلَى الْكَذّابینَ النِّسْیانَ؛ از جمله کمکهای خداوند بر ضد دروغگویان فراموشی است. کافی، ج ۲، ص ۳۴۱، ح ۱۵.

حدیث۹۷۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: یَكْتَسِبُ الْكاذِبُ بِكَذِبِهِ ثَلاثا: سَخَطُ اللّهِ عَلَیْهِ وَاسْتِهانَةُ النّاسِ بِهِ وَمَقْتُ الْمَلائِكَةِ لَهُ؛ دروغگو با دروغگویی خود سه چیز بدست می‌آورد: خشم خدا را نسبت به خود، نگاه تحقیرآمیز مردم را نسبت به خود و دشمنی فرشتگان را نسبت به خود. غررالحکم، ج ۶، ص ۴۸۰، ح ۱۱۰۳۹.

حدیث۹۷۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: اَلْكَذِبُ یَنْقُصُ الرِّزْقَ؛ دروغ، روزی را کم می‌کند. الترغیب والترهیب، ج ۳، ص ۵۹۶، ح ۲۹.

حدیث۹۷۸

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: اِتَّقُوا الْكَذِبَ الصَّغیرَ مِنْهُ وَالْكَبیرَ، فی كُلِّ جِدٍّ وَهَزْلٍ فَإِنَّ الرَّجُلَ إِذا كَذِبَ فِی الصَّغیرِ اجْتَرَأَ عَلَى الْكَبیرِ؛ از دروغ کوچک و بزرگش، جدّی و شوخیش بپرهیزید، زیرا انسان هرگاه در چیز کوچک دروغ بگوید، به گفتن دروغ بزرگ نیز جرئت پیدا می‌کند. تحف العقول، ص ۲۷۸.

حدیث۹۷۹

امام علی (علیه السلام): نَكَدُ الْعِلْمِ الْكَذِبُ وَ نَكَدُ الْجِدِّ اللَّعِبُ؛ آفت علم دروغ و آفت جدیت، بازی است. غرر الحکم ، ح ۱۰۰۰۰.

حدیث۹۸۰

پیامبر اکرم (صلی الله و علیه و آله): اِنَّ الْعَبْدَ لَیُذْنِبُ الذَّنْبَ فَیَنْسی بِهِ الْعِلْمَ الَّذی كانَ قَدْ عَلِمَهُ؛ انسان گناه می‌کند، پس با آن، علمی را که پیشتر می‌دانسته، از یاد می‌برد. عدّة الداعی، ص ۱۹۷.

حدیث۹۸۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: من تسرع الی الشهوات تسرع الیه الافات؛ کسی که درشهوات تندروی کند آفات و بلایا نیز به سرعت به سوی او می شتابد. غررالحکم و دررالکلم ج ۵، ص ۳۲۷

حدیث۹۸۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: ایّاکَ وَ خَصْلَتینِ: اَلضَّجَرَ وَ الْکَسَلَ، فَاِنَّکَ اِنْ ضَجِرْتَ لَمْ تَصْبِرْ عَلی حَقٍّ وَ اِنْ کَسِلْتَ لَمْ تُؤَدِّ حَقّا؛ از دو خصلت بپرهیز: بی‌حوصلگی و تنبلی، زیرا اگر کم‌حوصله باشی بر حق شکیبایی نکنی و اگر سست و تنبل باشی حقّی را ادا نکنی. امالی صدوق، ص ۶۳۶

حدیث۹۸۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلسَّیِّئُ الْخُلُقِ کَثیرُ الطَّیْشِ مُنَغَّصُ الْعَیْشِ؛ آدم بد اخلاق بسیار خطا می‌کند و زندگی‌اش تلخ می‌شود. غررالحکم، ح ۱۶۰۴

حدیث۹۸۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اَبَی اللّهُ لِصاحِبِ الْخُلْقِ السَّیِّیءِ بِالتَّوبَةِ. فَقیلَ: یا رَسول اللّهِ، وَ کَیْفَ ذلِکَ؟ قالَ: لِاَنَّهُ اِذا تابَ مِنْ ذَنْبٍ وَقَعَ فی اَعْظَمَ مِنَ الذَّنْبِ الّذی تابَ مِنْهُ؛ خداوند از آدم بد اخلاق توبه نمی‌پذیرد. عرض شد: ای رسول خدا، چرا؟ فرمودند: چون هرگاه از گناهی توبه کند در ورطه گناهی بدتر از آن که توبه کرده است می‌افتد. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۹۹.

حدیث۹۸۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: حُرِمَ الْحَریصُ خَصْلَتَیْنِ وَلَزِمَتْهُ خَصْلَتانِ: حُرِمَ الْقَناعَةَ فَافْتَقَدَ الرّاحَةَ وَحُرِمَ الرِّضا فَافْتَقَدَ الْیَقینَ؛ حریص از دو خصلت محروم و با دو خصلت همراه است: از قناعت محروم است و در نتیجه آسایش را از دست می‌دهد، از راضی بودن محروم است، در نتیجه یقین را از دست می‌دهد. خصال ص ۶۹

حدیث۹۸۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ جارَ قَصُرَ عُمْرُهُ ؛ هر کس ظلم کند، عمرش کوتاه می‌شود. عیون الحکم والمواعظ ، ص ۴۲۹.

حدیث۹۸۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : یَنْبَغی لِلْعاقِلِ اَنْ یَحْتَرِسَ مِنْ سُکْرِ الْمالِ وَ سُکْرِ الْقُدْرَةِ ، وَ سُکْرِ الْعِلْمِ ، وَ سُکْرِ الْمَدْحِ وَ سُکْرِ الشَّبابِ ، فَاِنَّ لِکُلِّ ذالِکَ ریاحا خَبیثَةً تَسْلُبُ الْعَقْلَ وَ تَسْتَخِفُّ الْوَقارَ ؛ سزاوار است که عاقل، از مستی ثروت، قدرت ، دانش ، ستایش و مستی جوانی بپرهیزد، چرا که هر یک را بادهای پلیدی است که عقل را نابود می‌کند و وقار و هیبت را کم می‌نماید . غرر الحکم ، ح ۱۰۹۴۸ .

حدیث۹۸۸

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هیچ چیزی زیانبارتر از خودپسندی نیست. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۸)

حدیث۹۸۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خسیس بودن آبروی انسان را از بین می‌برد. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث۹۹۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هرگاه مردم به گناهان بی‌سابقه روی آورند به بلاهای بی‌سابقه گرفتارمی‌شوند . (اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۳۷۷)

حدیث۹۹۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: از حرص و حسادت بپرهیز که این دو، امتهای گذشته را نابود کرد، و بخیل نباش که هیچ مؤمن و آزاده‌ای به آفت بخل مبتلا نمی‌شود. بخل مغایر با ایمان است . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۶)

حدیث۹۹۲

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: عُجب درجاتی دارد : یکی این که کردار بد بنده در نظرش خوش جلوه کند وآن را خوب بداند و پندارد کار خوبی کرده . یکی این که بنده‌ای به خدا ایمان آورد و منت بر خدا نهد با این که خدا را به او منت است در این باره. (تحف العقول ، ص ۴۶۸)

حدیث۹۹۳

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: بخیل را آسایشی نیست ، و حسود را خوشی و لذتی نیست و دروغگو را مروت و مردانگی نیست . (تحف العقول ، ص ۴۷۳)

حدیث۹۹۴

امام علی (علیه‌السلام) می فرمایند: مَنْ لَجَّ وَ تَمادی فَهُوَ الرّاکِسُ الَّذی رانَ اللّه‌عَلی قَلْبِهِ وَ صارَت دائرَةُ السَّوءِ عَلی رَأسِهِ ؛ هر کس لجاجت کند و بر آن پافشاری نماید، او همان بخت برگشته‌ای است که خداوند بر دلش پرده [غفلت] زده و پیشامدهای ناگوار بر فراز سرش قرار گرفته است. نهج البلاغه، از نامه ۵۸.

حدیث۹۹۵

پیامبر اکرم (صلی‌اللّه‌علیه‌وآله وسلم) می فرمایند: اَلا وَ اِنَّ الْغَضَبَ جَمْرَةٌ فی قَلْبِ ابْنِ آدَمَ، اَما رَأیْتُمْ اِلی حَمْرَةِ عَیْنَیْهِ وَ انْتِفاخِ اَوْ داجِهِ؟! فَمَنْ اَحَسَّ بِشَیْءٍ مِنْ ذلِکَ فَلْیَلْصَقْ بِالاَرْضِ ؛ بدانید که خشم پاره آتشی در دل انسان است. مگر چشمان سرخش و رگ‌های گردنش را [هنگام خشم] ندیده‌اند. هر کس چنین احساسی پیدا کرد، روی زمین بنشیند. سنن الترمذی، ج ۳، ص ۳۲۸، ح ۲۲۸۶.

حدیث۹۹۶

امام باقر (علیه‌السلام) می فرمایند: مَثَلُ الْحَریصِ عَلَی الدُّنْیا مَثَلُ دودَةِ القَزِّ: کُلَّما ازْدادَتْ مِنَ القَزِّ عَلی نَفْسِها لَفّا کانَ أَبْعَدَ لَها مِنَ الْخُروجِ حَتّی تَموتَ غَمّا؛ حریص به دنیا، همانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر دور خود می‌تند، خارج شدن از پیله بر او سخت‌تر می‌شود، تا آن‌که از غصه می‌میرد. کافی، ج ۲، ص ۳۱۶، ح ۷.

حدیث۹۹۷

امام علی علیه‌السلام : اَلْجَهْلُ مُمیتُ الْاَحْیاءِ وَ مُخَلِّدُ الشَّقاءِ؛ نـادانی، مایـه مرگ زندگان و دوام بدبختی است. غررالحکم، ح ۱۴۶۴ .

حدیث۹۹۸

حضـرت خاتم الانبیاء(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: مَن کَشَفَ عَورَةَ اَخیهِ المُسلِمِ کَشَفَ اللّهعَورَتَهُ حَتّی یَفضَحَهُ بِها فی بَیتِهِ؛ هر کس عیب و زشتی برادر مسـلمان خود را فاش کنـد، خداوند زشتی او را آشـکار سازد، تاجایی که او را در درون خانه اش رسوا سازد. الترغیب والترهیب، ج ۲، ص ۲۳۹، ح ۹

حدیث۹۹۹

رسـول اکرم(صـلی الله علیـه و آلـه و سـلم) می فرماینـد: اَلطِّیَرَةُ شِرکٌ وَمامِنّا إلاّ وَلکِنَّ اللّه یُذهِبُهُ بِالتَّوَکُّلِ؛ فـال بـد زدن شرک‌است‌وهیچ‌کس‌ازمانیست‌مگراین‌که‌به‌نحوی‌دسـتخوش فال بد زدن می‌شود، اما با توکل، خداوند آن را از بین می‌برد. سنن ابن ماجه ج۲ ، ص ۱۱۷۰

حدیث۱۰۰۰

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اِنَّ العَبدَ لَیُذنِبُ الذَّنبَ فَینسـی بِهِ العِلمَ الَّذی کانَ قَد عَلِمَهُ؛ انسان گناه می کند، پس با آن، علمی را که پیشتر می‌دانسته، از یاد می‌برد. عدّة الداعی، ص ۱۹۷

حدیث۱۰۰۱

امام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: اَلبَغیُ یَصـرَعُ الرِّجالَ وَ یُدنِی الآجال؛ ظلم و تجاوز، انسان را زمین می‌زند و مرگ‌ها را نزدیک می‌سازد. غررالحکم، ح ۱۴۹۴

حدیث۱۰۰۲

پیامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: مَن ساءَ خُلقُهُ عَذَّبَ نَفسَهُ وَ مَن کَبُرَ هَمُّهُ سَقُمَ بَدَنُهُ؛ هر کس بد اخلاق باشد، خودش را عذاب می‌دهد و هر کس غم و غصه‌اش زیاد شود، تنش رنجور می گردد. نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۲

حدیث۱۰۰۳

امـام موسـی کاظم (علیه السـلام) فرمودنـد: إنَّ العاقِلَ لایَکـذِبُ و إن کانَ فیهِ هَواهُ؛ خردمنـد دروغ نمی گویـد، اگرچه میل او در آن باشد. تحف العقول ، ص ۳۹۱

حدیث۱۰۰۴

امـام علی (علیـه السـلام) می فرماینـد: اَلمَطَلُ وَ المَنُّ مُنَکِّدَا الإحسـانِ؛ تعلّل ورزیـدن و منّت نهـادن ، از [ارزش] احسـان می کاهـد.

غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۵۹۵

حدیث۱۰۰۵

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: العُجبُ صارِفٌ عَن طَلَبِ العِلمِ ، داعٍ إلَی الغَمطِ والجَهلِ؛ خودپسندی، آدمی را از دانش‌جویی باز می‌دارد و به‌ناسپاسی وانکار حق می‌خواند. بحار الأنوار، ج ۶۹، ص ۱۹۹

حدیث۱۰۰۶

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: وَ الذُّنُوبُ الّتی تُنزِلُ النِّقَمَ عِصیانُ العارِفِ بِالبَغیِ وَ التَطاوُلُ عَلَی النّاسِ وَ الاِستِهزاءُ بِهِم وَ السُّخریَّةُ مِنهُم گناهانی که باعث نزول عذاب می‌شوند، عبارت‌اند از: ستم کردن شخص از روی آگاهی، تجاوز به حقوق مردم، و دست انداختن و مسخره کردن آنان. معانی الاخبار ، ص ۲۷۰

حدیث۱۰۰۷

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: العُجبُ صارِفٌ عَن طَلَبِ العِلمِ ، داعٍ إلَی الغَمطِ والجَهلِ؛ خودپسندی، آدمی را از دانش‌جویی باز می‌دارد و به‌ناسپاسی و انکار حق می‌خواند. بحار الأنوار، ج ۶۹، ص ۱۹۹

حدیث۱۰۰۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلعِبادَةُ مَعَ أکلِ الحَرامِ کَالبِناءِ عَلَی الرَّملِ؛ عبادت کردن با وجود حرام خواری، مانند ساختن بنایی است بر روی شن. عدّة الداعی ، ص ۱۴۱

حدیث۱۰۰۹

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: مَثَلُ الْحَریصِ عَلَی الدُّنْیا مَثَلُ دودَةِ القَزِّ: کُلَّمَا ازْدادَتْ مِنَ القَزِّ عَلی نَفْسِها لَفّا کانَ أَبْعَدَ لَها مِنَ الْخُروجِ حَتّی تَموتَ غَمّا حریص به دنیا، همانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر دور خود می‌تند، خارج شدن از پیله بر او سخت‌تر می‌شود، تا آن‌که از غصه می‌میرد. کافی، ج ۲، ص ۳۱۶

حدیث۱۰۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلْمُریبُ اَبَدا عَلیلٌ آدم بدبین، همیشه بیمار است. غررالحکم، ح ۸۳۹

حدیث۱۰۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلْحَقودُ مُعَذَّبُ النَّفْسِ، مُتَضاعَفُ الهَمِّ؛ کینه توز، روحش در عذاب است و اندوهش دو چندان. غررالحکم، ح ۱۹۶۲

حدیث۱۰۱۲

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن ساءَ خُلقُهُ عَذَّبَ نَفسَهُ وَ مَن کَثُرَ هَمُّهُ سَقُمَ بَدَنُهُ هر کس بد اخلاق باشد، خودش را عذاب می‌دهد و هر کس غم و غصه هایش زیاد شود، تنش رنجور می گردد. نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۲

حدیث۱۰۱۳

امام صادق (سلام الله علیه): نگاه بعد از نگاه(به نا محرم)، بذر شهوت در دل می کارد و این خود برای فتنه و به گناه کشاندن صاحبش کافی است. (الفقیه ۱/۱۸/۴۹۷۰)

حدیث۱۰۱۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): خشم خداوند عزوجل سخت است، بر زن شوهرداری که چشم خود را از غیر شوهر خود یا از کسی که محرم او نیست پر کند. (ثواب الاعمال ۱/۳۳۸)

حدیث۱۰۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): هر که چشم خود را از حرام پر کند، خداوند در روز قیامت چشم او را از آتش پر گرداند مگر این که توبه کند و از عمل خود دست بردارد. (البحار ۱/۳۳۴/۷۶)

حدیث۱۰۱۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلحَسَدُ یضنِی الجَسَدَ؛ حسد، بدن را فرسوده و علیل می کند. غررالحکم، ح ۹۴۳

حدیث۱۰۱۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَمَن اغتابَ مُسلِماً اَو مُسلِمَةً لَم یقبَلِ اللّهُ تَعالی صَلاتَهُ وَ لا صیامَهُ اَربَعینَ یوماً وَ لَیلَةً اِلّا اَن یغفِرَ لَهُ صاحِبُهُ؛ خداوند متعال تا چهل شبانه روز نماز و روزه غیبت کننده مرد و زن مسلمان را نمی‌پذیرد، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. (جامع الأخبار، ص ۴۱۲، ح ۱۱۴۱)

حدیث۱۰۱۸

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: جُعِلتِ الخَبائِثُ فی بَیت وَ جُعِل مِفتاحُهُ الکَذِبَ؛ تمام پلیدیها در خانه ای قرار داده شده و کلید آن دروغگویی است. (بحار الانوار، ج۷۸، ص۳۷۷)

حدیث۱۰۱۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ابِئسَ القَرینُ الغَضَبُ: یبدِی المَعائِبَ وَ یدنِی الشَّرَّ وَ یباعِدُ الخَیرَ ؛ خشم، بدترین همراه است: عیب‌ها را آشکار، بدی‌ها را نزدیک و خوبی‌ها را دور می کند. (غرر الحکم، ح ۴۴۱۷)

حدیث۱۰۲۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ثَلاثٌ مَن كنَّ فيهِ فَهِىَ راجِعَةٌ عَلى صاحِبِها: اَلبَغىُ وَ المَكرُ وَ النَّكثُ؛ سه چیز است که در هر کس باشد [آثارش] به خود او بر می گردد: ستم کردن، فریب دادن و پیمان شکنی. (نهج الفصاحه، ح ۱۲۸۱)

حدیث۱۰۲۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ما مِن رَجُلٍ تَكبَّرَ أو تَجَبَّرَ إلاّ لِذِلَّةٍ وَجَدَها فی نفسِهِ؛ هیچ مردی تکبر یا گردن فرازی نکرد ،مگر به سبب احساس خواری و حقارتی که در خود یافت. (میزان الحکمه ، ح ۹۸۱۴)

حدیث۱۰۲۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اذا اَرادَ اللّه بِقَومٍ هَلكا ظَهَرَ فيهِمُ الرِّبا؛ هنگامی که خداوند بخواهد ملتی را نابود کند، رباخواری در میان آنان رواج می‌یابد. (وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۱۲۳، ح ۱۷)

حدیث۱۰۲۳

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: الكِبرُ مَطَايَا النَّارِ؛ کبر و بزرگی نمودن(به منزله ی) مرکبی است که سوار خود را به سوی آتش می برد. (جهاد با نفس، ح ۵۷۸)

حدیث۱۰۲۴

امام علی(علیه السلام) فرمودند: مَن ساءَ خُلقُهُ ضاقَ رِزقُهُ؛ هر کس بد اخلاق باشد، روزی اش تنگ می شود. (غررالحکم، ح ۸۰۲۳)

حدیث۱۰۲۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن ساءَ خُلقُهُ، مَلَّهُ اَهلُهُ هر کس بد اخلاق باشد، خانواده اش از او دلتنگ و خسته می شوند. (تحف العقول، ص ۲۱۴)

حدیث۱۰۲۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ الفُحشَ وَ البَذَاءَ وَ السَّلاطَةَ مِنَ النِفاقِ همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از نفاق و دورویی است (جهاد بانفس، ح۶۶۷ و ص ۲۸۴)

حدیث۱۰۲۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ الفُحشَ وَ البَذَاءَ وَ السَّلاطَةَ مِنَ النِفاقِ همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از نفاق و دورویی است. (جهاد بانفس، ح۶۶۷ و ص ۲۸۴)

حدیث۱۰۲۸

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: الظُلمُ فِی الدُّنيَا هُوَ الظُلُمَاتُ فِی الاَخِرَه. ظلم در دنیا همان ظلمتها و تاریکی های آخرت است. (جهاد

با نفس، ح ۷۳۳)

حدیث۱۰۲۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: آیهٔ المنافق ثلاث : اذا حدث کذب و اذا وعد اخلف و اذا اؤتمن خان نشان منافق سه چیز است : ۱ - سخن به دروغ بگوید. ۲ - از وعده تخلف کند. ۳ - در امانت خیانت نماید. (صحیح مسلم، کتاب الایمان، ح ۸۹ (

حدیث۱۰۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أرکانُ الکُفر أربَعَهٌ الرِّغبَهُ وَ الرَّهبَهُ وَ السَّخَطُ وَ الغَضَبُی پایه های کفر چهار چیز است : میل و خواهش، ترس و بیم ، ناخشنودی و خشم. (جهاد با نفس، ح ۴۷۵)

حدیث۱۰۳۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَشَّدُ الذّنُوبِ مَا استَهَانَ بِهِ صَاحِبُهُ؛ سخت ترین گناهان، گناهی است که انجام دهنده ی آن، آن را ناچیز بشمارد. (جهاد با نفس، ح ۳۹۸)

حدیث۱۰۳۲

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: إنّ اللهَ یُبغِضُ الفَاحِشَ المُتَفَحِّشَ راستی که خداوند شخص بد زبان بیهوده گوی را دشمن می دارد. (جهاد با نفس، ح ۶۷۷)

حدیث۱۰۳۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انّ الفُحشَ وَ البَذاءَ وَ السّلاطَهَ مِنَ النِّفاق؛ همانا دشنام دادن و هرزه گویی و زبان درازی ناشی از نفاق و دورویی است. (جهاد با نفس، ح ۶۷۸)

حدیث۱۰۳۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن ظَلَمَ مَظلِمَهً اُخِذَ بهَا فِی نَفسِهِ أو فِی مَالِهِ أو فِی وُلدِهِ؛ کسی که ستمی کند به سبب آن ستم، در جانش یا مالش یا فرزندانش گرفتاری می افتد. (جهاد با نفس، ح ۷۲۷)

حدیث۱۰۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تخم کینه (در دل) بکارد محنت و اندوه درو کند. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که کینه را از درون خود به یک سو اندازد دل و قلبش آسوده و راحت شود. غررالحکم ،

باب کینه

حدیث۱۰۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم کینه توز اخوّت و برادری ندارد. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین چیزی که در قلب جای گیر شود کینه است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سلاح بدی و شرّ، کینه است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سبب فتنه ها کینه است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس و سر عیب ها کینه است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم کینه ور بد معاشری است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سخت ترین دل ها از نظر آلودگی و ناصافی ، دل شخص کینه توز است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه آتشی است که جز به غلبه و ظفر خاموش نشود. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه توزی از خصلت های بدان و بدکاران است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم کینه توز جانش در شکنجه و عذاب و اندوهش چند برابر است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، دردی است سخت و دردناک و بیماری وباداری است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کینه ، خویی پست است و بیماری نابود کننده ای است. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم کینه توز راحتی و آسایش ندارد. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۱۰۵۰

امیر المؤمنین (علیه السلام) فرمودند: صِحّه الجَسَدِ مِن قِلّه الحَسَدی سلامت بدن نشانه کمی حسد است. (جهاد با نفس، ح ۵۵۳)

حدیث۱۰۵۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: یَهرمُ اِبنَ آدَمُ وَ یَشِبُ مَعَهُ اثنَتَانِ: الحِرصُ عَلَی المَالِ وَ الحِرصُ عَلَی العُمر؛ آدمیزاد پیر می شود و دو چیز از او جوان می شود: حرص مال و حرص عمر. (کنز العمال، ج ۳، ص ۴۹۰، ح ۷۵۵۷)

حدیث۱۰۵۲

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: إنّ سُوءَ الخُلُق لَیُفسِدُ العَمَلَ کَما یُفسِدُ الخَلُّ العَسَلَ راستی که بداخلاقی عمل را تباه می کند همچنان که سرکه عسل را فاسد می سازد. (جهاد با نفس، ح ۶۵۹)

حدیث۱۰۵۳

امام صادق(علیه السلام)فرمودند: البذاء من الجفاء و الجفاء فی النار؛ زشت گفتاری ناشی از ستمکاری و ستمکاری در آتش است. (جهاد النفس، ح ۶۸۹)

حدیث۱۰۵۴

امام حسن عسگری (علیه السلام) فرمودند: بئس العبد عبد یکون ذا وجهین و ذا لسانین، یطری أخاه شاهدا، و یأکله غائبا، إن أعطی حسده، و إن ابتلی خانه چه بد است آن بنده خدا که دورو و دو زبان است. در حضور برادرش او را می ستاید و در غیاب او بدگوئیش می کند. اگر عطایی به برادرش رسد حسد برد، و اگر گرفتار گردد او را وانهد. (تحف العقول ، ص ۵۱۸)

حدیث۱۰۵۵

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: مَن کَفَّ غَضَبَهُ عن النّاس کَفَّ اللهُ عنهُ عَذابَ یومَ القِیامهٔ؛ کسی که خشمش را از مردمان باز دارد خداوند نیز در روز قیامت عذابش را از او باز می دارد. (جهادالنفس،ح۵۳۲)

حدیث۱۰۵۶

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: الغیبـهٔ ان تقول فی اخیـک ما ستره الله علیه غیبت آن است که درباره برادرت چیزی بگویی که خداوند آن را پنهان کرده است. (میزان الحکمه،ح)?????

حدیث۱۰۵۷

امـام صـادق (علیه السـلام) فرمودنـد: ما من رَجُلٍ تَکبّرَ أو تَجبّرَ الّا لذلّـهٍٔ یَجـدُها فی نَفسِهِ هیـچ مردی نیست که تکبر بورزد یا خود را بزرگ بشمارد مگر بخاطر ذلتی که در نفس خود می یابد. (جهادالنفس، ح۵۸۵)

حدیث۱۰۵۸

امام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: اذا رأیتمُ العَبـدَ مُتفُقّـداً لِذُنوبِ النّاس ناسـیا لِذنوبه فَاعلُمو اَنَّهُ مُکِرَ بِهِ هرگاه دیدیـد که بنـده ای گناهـان مردمـان را جسـتجو می کنـد و گناهـان خـویش را فرامـوش کرده است بدانیـد که او فریب شـیطان را خورده است. (جهـاد النفس،ح ۲۳۷)

حدیث۱۰۵۹

پیامبرخدا (صـلی الله علیه وآله) می فرمایند: هر کس چهل روز گوشت نخورد، بدخوی می شود.گوشت بخورید؛چرا که بر شـنوایی تان می افزاید. الفردوس،ج۳،ص۶۲۷،ح ۵۹۶۰

حدیث۱۰۶۰

پیامبر خدا(صلی الله علیه وآله) می فرمایند: هر کس چهل روز پیوسته گوشت بخورد، سنگ دل می شود. (بحار الانوار،۶۲،ص۲۹۴)

حدیث۱۰۶۱

امام محمـد باقر علیه السـلام فرمودنـد: الْجَبّارونَ اَبعَـدُ النّاس منَ اللهِ عزَّ و جلَّ یومَ القیامَـهِٔ دورترین مردم ار خداونـد عزّو جل در روز قیامت سرکشانِ متکبّر هستند. (جهادالنفس،ص۲۵۴)

حدیث۱۰۶۲

امام صادق علیه السلام فرمودند: ایـاکـم ان یحسـد بعضکـم بعضـا فـان الکفـر اصله الحسـد. از حسـد ورزی به یکـدیگـر بپـرهیزیـد، زیـرا ریشه کفـر، حسـد است. (تحف العقول ، ص ۳۱۵)

حدیث۱۰۶۳

امام محمـد باقر علیه السـلام فرمودنـد: لا یکُونُ اَلْعَبْـدُ عالِماً حَتّی لا یکُونَ حاسِـداً لِمَن فَوقَهُ و لا مُحَقِّراً لِمَنْ دُونَهُ. هیـچ بنده ای عالم نباشد تا اینکه به بالا دست خود حسد نبرد و زیر دست خود را خوار نشمارد. (تحف العقول ص۲۹۳)

حدیث۱۰۶۴

امام علی علیه السلام فرمودند: أَشَدُّ الذُّنُوبِ مَا اسْتَهَانَ بِهِ صَاحِبُهُ. سخت ترین گناهان آن است که صاحبش آن را کوچک بشمرد. (نهج البلاغه حکمت ۳۴۸)

حدیث۱۰۶۵

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: بخیل کسی است که در پرداخت آنچه خدا بر او واجب کرده است بخل ورزد. بحارالانوار، ج۹۶، ص ۱۶.

حدیث۱۰۶۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: انسان بخیل، آسایش ندارد. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۳۰۳.

حدیث۱۰۶۷

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بخل در بردارنده بدیهای هر عیبی است و افساری است که (بخیل) به وسیله ی آن به سوی هر بدی کشانده می شود. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۳۰۷.

حدیث۱۰۶۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم بخیل، خزانه دار وارثان خود است. غررالحکم، ح ۴۶۴.

حدیث۱۰۶۹

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بخیل واقعی کسی است که نام من نزد او برده شود و صلوات نفرستد. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۳۰۶.

حدیث۱۰۷۰

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بخیل ترین مردم کسی است که در سلام کردن بخل ورزد. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۲۰۹.

حدیث۱۰۷۱

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خالی بودن دل از کینه و حسادت، از خوشبختی بنده است. غررالحکم، ح ۵۰۸۳.

حدیث۱۰۷۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: افضاء سرأخیك خیانهٔ ما جتنب ذلك؛ فاش کردن راز برادرت خیانت است؛ پس از این کار دوری کن. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۹۱.

حدیث۱۰۷۳

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: ستمگر و یاری دهنده ی او و کسی که به ستم او راضی باشد هر سه در ستم شریکند. اصول کافی، ج۲، ص ۳۳۳.

حدیث۱۰۷۴

حضرت امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: خشم گرفتن بر کسی که در اختیار توست، پستی است. اعلام الدین، ص ۳۱۱.

حدیث۱۰۷۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: خشم ایمان را تباه می کند همان گونه که سرکه عسل را. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۲۶۸.

حدیث۱۰۷۶

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سبحان، از آدم و قیح گستاخ در گناهان نفرت دارد. غررالحکم، ح ۳۴۳۷.

حدیث۱۰۷۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: سه کس نزد خدا از همه منفورترند: کسی که روز زیاد می خوابد در حالی که شب اصلا نمازی نخوانده است و کسی که زیاد می خورد و هنگام غذا خوردن نام و حمد خدا نمی گوید و کسی که بی دلیل می خندد. کنزالعمال، ح ۲۱۴۳.

حدیث۱۰۷۸

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: هیچ چیز نزد خدا منفورتر از بخل و بدخویی نیست. همان گونه که خاک عسل را تباه می کند این دو نیز عمل را تباه می کنند. بحارالانوار، ج۱۶، ص ۲۳۱.

حدیث۱۰۷۹

امام علی علیه‌السلام : مَنْ جارَ قَصُرَ عُمْرُهُ ؛ هر کس ظلم کند، عمرش کوتاه می‌شود. عیون الحکم والمواعظ ، ص ۴۲۹، ح ۷۳۳۴ .

حدیث۱۰۸۰

اَلـذُّنوبُ الَّتی تُغَیِّرُ النِّعَمَ الْبَغْیُ وَ الـذُّنوبُ الـتَّی تورِثُ النَّـدَمَ الْقَتْـلُ وَ الَّتی تُنْزِلُ النِّقَمَ الظُّلْمُ وَالَّتی تَهْتِـکُ السُّـتورَ شُـرْبُ الْخَمْرِ وَ الَّتی تَحْبِسُ الرِّزْقَ الزِّنـا وَ الَّتی تُعَجِّـلُ الْفَنـاءَ قَطیعَـةُ الرَّحِمِ وَالَّتی تَرُدُّ الـدُّعاءَ وَ تُظْلِمُ الْهَواءَ عُقوقُ الْوالِـدَیْنِ؛ گنـاهی که نعمت‌هـا را تغییر می‌دهـد، تجـاوز به حقوق دیگران است. گنـاهی که پشـیمانی می‌آورد، قتـل است. گنـاهی که گرفتـاری ایجاد می‌کنـد، ظلم است. گنـاهی که آبرو می‌بَرد، شـرابخواری است. گناهی که جلوی روزی را می‌گیرد، زناست. گناهی که مرگ را شـتاب می‌بخشـد، قطع رابطه بـا خویشـان است. گنـاهی که مـانع اسـتجابت دعا می‌شود و زنـدگی را تیره و تار می‌کنـد، نافرمانی از پـدر و مادر است. علل الشرایع ، ج ۲، ص ۵۸۴ .

حدیث۱۰۸۱

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : فِی الزِّنـا سِتُّ خِصالٍ: ثَلاثٌ مِنْها فِی الـدُّنْیا وَ ثلاثٌ فِی الْآخِرَهْ، فَاَمّا الَّتی فِی الـدُّنْیا فَیَذْهَبُ بِالْبَهاءِ وَ یُعَجِّلُ الْفَناءَ وَ یَقْطَعُ الرِّزْقَ وَ اَمّا الَّتی فِی الْآخِرَهِْ فَسوءُ الْحِسابِ وَ سَخَطُ الرَّحمنِ وَ الْخُلودُ فِی النّارِ ؛ زنا، شش پیامد دارد: سه در دنیا و سه در آخرت. سه پیامد دنیایی‌اش این است که: آبرو را می‌بَرد، مرگ را شتاب می‌بخشد و روزی را می‌بُرد و سه پیامد آخرتی‌اش: سختی حسابرسی، خشم خدای رحمان و ماندگاری در آتش است. خصال ، ص ۳۲۱، ح ۳ .

حدیث۱۰۸۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) فرمودند: از حسادت کردن بپرهیزید، زیرا کفر ریشه اش حسادت است. اصول کافی، ج۸، ص ۸.

حدیث۱۰۸۳

حضرت امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: ان الحسد لتأکل الایمان کما تاکل النار الحطب؛ همان گونه که آتش هیزم را می خورد، حسد ایمان را می خورد. اصول کافی، ج۲، ص ۳۰۶.

حدیث۱۰۸۴

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: ما رأیت ظالما اشبهٔ لمظلوم من الحاسد: نفس دائم، قلب هائم و حزن لازم ؛ ستمگری چون حسود ندیدم که به ستمدیده شبیه تر باشد: جانی سرگردان دارد و دلی بی قرار و اندوهی پیوسته. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۲۵۶.

حدیث۱۰۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: الحسد لا یجلب الا مضرهٔ و غیضا یوهن قلبک و یمرض جسمک؛ حسادت نتیجه ای جز زیان و ناراحتی که دلت را سست و تنت را بیمار می گرداند به بار نمی آورد. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۲۵۶.

حدیث۱۰۸۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: اما علامهٔ الحاسد: الغیبهٔ والتملق و الشماته بالمصیبهٔ؛ نشانه های حسود عبارتند از غیبت کردن، چاپلوسی کردن و شاد شدن از گرفتاری دیگران تحف العقول، حدیث ۲۲.

حدیث۱۰۸۷

امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: ما اقبح الفقر بعدالغنی، واقبح الخطیئهٔ بعد النسک! واقبح من ذلک العابد لله ثم یترک عبادته. چه زشت است نیازمندی بعد از توانگری و چه زشت است گناه به دنبال عبادت و زشت تر از اینها کار کسی است که عبادت خدا را پیشه کند و سپس از عبادتش دست شوید. تحف العقول/ ح۳۹۷.

حدیث۱۰۸۸

حضرت فاطمه ی زهرا (علیها السلام) می فرمایند: جعل الله الصلاهٔ تنزیها لکم عن الکبر. خداوند متعال نماز را مایه ی دوری شما از

کبر و خودپسندی قرار داد. اعیان الشیعه/ج ۱/ص ۳۱۶.

حدیث۱۰۸۹

حضرت امام محمد باقر (علیه السلام) می فرمایند: ان العبد کیذنب الذنب فیروی عنه الرزق. بنده گناه می کند و به سبب آن روزی از او گرفته می شود. اصول کافی، ج ۲، ص ۲۷۰.

حدیث۱۰۹۰

امام علی علیه السلام فرمودند: لا تَرَی الْجاهِلَ اِلّا مُفْرِطاً اَو مُفَرِّطاً. همیشه جاهل: یا افراط گر و تجاوزکار و یا کندرو و تفریط کننده است. (النهایه،جلد ۳ ص ۴۳۵)

حدیث۱۰۹۱

امام علی علیه السلام فرمودند: اُحْصُدِ الشَّرَّ مِنْ صَدْرِ غَیرِکَ بِقَلْعِهِ مِنْ صَدْرِکَ. قلب خود را از کینه دیگران پاک کن، تا قلب آنها از کینه تو پاک شود. (الامالی، ج۲، ص ۱۷۴)

حدیث۱۰۹۲

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: جُعِلَتِ الخَبائِثُ فی بَیت وَ جُعِل مِفتاحُهُ الکَذِبَ تمام پلیدیها در خانه ای قرار داده شده و کلید آن دروغگویی است. (بحار الانوار، ج۷۸، ص۳۷۷)

حدیث۱۰۹۳

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین مردم کسی است که لغزش را نمی بخشد و عیب و خطا را نمی پوشاند. غررالحکم، ح ۵۷۳۵.

حدیث۱۰۹۴

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بخیل ترین مردم کسی است که در سلام کردن بخل ورزد. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۲۰۹.

حدیث۱۰۹۵

حضرت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بخیل واقعی کسی است که نام من نزد او برده شود و صلوات نفرستد. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۳۰۶.

حدیث۱۰۹۶

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بخل در بردارنده بدیهای هر عیبی است و افساری است که (بخیل) بوسیله ی آن به

سوی هر بدی کشانده می شود. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۳۰۷.

حدیث۱۰۹۷

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: بخیل کسی است که در پرداخت آنچه خدا بر او واجب کرده است بخل ورزد. بحارالانوار، ج۹۶، ص ۱۶.

حدیث۱۰۹۸

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خالی بودن دل از کینه و حسادت، از خوشبختی بنده است. غررالحکم، ح ۵۰۸۳.

حدیث۱۰۹۹

امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: چنان چه سر که عسل را فاسد می کند، خلق بد ایمان را فاسد می کند. اصول کافی، ج۲، ص ۳۲۱.

حدیث۱۱۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ستمگری در دنیا مایه ی نابودی و در آخرت موجب هلاکت است. غررالحکم، ح ۱۷۰۷.

حدیث۱۱۰۱

حضرت امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: خشم گرفتن بر کسی که در اختیار توست، پستی است. اعلام الدین، ص ۳۱۱.

حدیث۱۱۰۲

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: هیچ چیز نزد خدا منفورتر از بخل و بدخویی نیست. همان گونه که خاک عسل را تباه می کند این دو نیز عمل را تباه می کنند. بحارالانوار، ج۱۶، ص ۲۳۱.

حدیث۱۱۰۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) می فرمایند: اعتدال و صرفه جویی در مصرف مال، اندازه ای دارد که اگر از آن بیش تر شود، بخل است. بحارالانوار، ج۱۷، ص ۲۱۸.

حدیث۱۱۰۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بدترین مردم کسی است که لغزش را نمی بخشد و عیب و خطا را نمی پوشاند. غررالحکم، ح ۵۷۳۵.

حدیث۱۱۰۵

امام باقر (علیه السلام) می‌فرمایند: إنّی لَأَبغَضُ الرَّجُلَ ـ أو أبغَضُ لِلرَّجُلِ ـ أن یَکونَ کَسلانا عَن أمرِ دُنیاهُ ، ومَن کَسِلَ عَن أمرِ دُنیاهُ فَهُوَ عَن أمرِ آخِرَتِهِ أکسَل؛ هر آینه من دشمن می شمارم کسی را که در کار دنیایش تنبلی ورزد؛ زیرا آن کس که در کار دنیایش تنبلی کند، در کار آخرتش بیشتر تنبلی می ورزد . الکافی : ۵ / ۸۵ / ۴

احادیث اخلاق و توصیه ها

حدیث۱

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لا تَضجَر فَیَمنَعَکَ الضَّجَرُ مِنَ الآخِرَةِ وَالدُّنیا ؛ بی حوصلگی مکن ؛ که آن ، تو را از آخرت و دنیا باز می دارد . بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۴۵ / ۴۵ .

حدیث۲

امام صادق(علیه السلام) می‌فرمایند: مَن کَسِلَ عَن طَهورِهِ وصَلاتِهِ فَلَیسَ فیهِ خَیرٌ لِأَمرِ آخِرَتِهِ ، ومَن کَسِلَ عَمّا یُصلِحُ بِهِ أمرَ مَعیشَتِهِ فَلَیسَ فیهِ خَیرٌ لِأَمرِ دُنیاهُ ؛ هر کس در طهارت و نمازش سستی کند ، خیری در کار آخرتش نباشد و هر که در سامان بخشی به گذران زندگی اش سستی ورزد ، خیری در کار دنیایش نباشد . الکافی : ۵ / ۸۵ / ۳

حدیث۳

امام علی (علیه السلام) می‌فرمایند: مَن تَرَکَ العُجبَ وَالتَّوانِیَ لَم یَنزِل بِهِ مَکروهٌ؛ هر کس خودپسندی و سستی را ترک کند ، ناخوشایندی بر او فرود نمی آید . غرر الحکم : ۸۸۰۵ .

حدیث۴

امام باقر (علیه السلام) می‌فرمایند: النسآء یحببن ان یرین الرجل فی مثل ما یحب الرجل ان یری فیه النسآء من الزینهٔ ؛ همان گونه که مردان دوست دارند زینت و آرایش را در زنانشان ببینند، زنان نیز دوست دارند زینت و آرایش را در مردانشان ببینند . مکارم الاخلاق، ص۸۰ .

حدیث۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: خیر الرجال من امتی الذین لایتطاولون علی اهلیهم و یحنون علیهم ولا یظلمونهم ؛ بهترین مردان امت من، آن کسانی هستند که نسبت‌به خانواده خود خشن و متکبر نباشند و بر آنان ترحم و نوازش کنند و به آنان آزار نرسانند . مکارم الاخلاق، ص۲۱۶ .

حدیث۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: للمراهٔ علی زوجها ان یشبع بطنها، و یکسو ظهرها، ویعلمها الصلاهٔ والصوم والزکاهٔ ان کان فی مالها حق، ولاتخالفه فی ذلک ؛ حق زن بر شوهرش این است که او را سیر کند، لباس بپوشاند، نماز و روزه و زکات را – اگر در مال زن حق زکاتی است – به او یاد دهد، و زن نیز در این کارها با او مخالفت نورزد . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۴۳ .

حدیث۷

امام سجاد (علیه السلام) می‌فرمایند: «لان ادخل السوق ومعی درهم ابتاع به لحما لعیالی وقد قرموا الیه احب الی من ان اعتق نسمهٔ؛ برای من به بازار رفتن و خرید یک درهم گوشت‌برای خانواده‌ام که میل به گوشت دارند، از بنده آزاد کردن دوست داشتنی‌تر است وسائل الشیعهٔ، ج۱۵، ص۲۵۱ .

حدیث۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) به یکی از زنان درباره حق زن بر شوهرش می‌فرمایند: حقک علیه ان یطعمک مما یاکل ویکسوک مما یلبس ولا یلطم ولا یصیح فی وجهک؛ حق تو بر شوهرت این است که از آنچه خود می‌خورد به تو غذا دهد، و از آنچه خود می‌پوشد تو را نیز بپوشاند، و به روی تو سیلی نزند و فریاد نکشد . مکارم الاخلاق، ص۲۱۸ .

حدیث۹

قال الإمام الصادق (علیه السلام) : العالم لا یتکلم بالفضول. امام صادق (علیه السلام) فرمودند: دانا (و عالم)، زیاده گویی نمی کند. «مستدرک الوسائل، ج ۹، ص ۳۳، ح ۱۰۱۲۷»

حدیث۱۰

قال الإمام الباقر (علیه السلام) فی قول الله عزوجل«و قولوا للناس حسنا»: قولوا للناس أحسن ما تحبون أن یقال فیکم. امام باقر (علیه السلام) درباره آیه ی «و با مردم به نیکویی سخن بگویید»، فرمودند: بهترین سخنی را که دوست دارید درباره شما گفته شود، به مردم بگویید. «الکافی، ج ۲، ص ۱۶۵، ح ۱۰»

حدیث۱۱

قال الإمام علی (علیه السلام) : عود لسانک لین الکلام و بذل السلام، یکثر محبوک و یقل مبغضوک. امام علی (علیه السلام) فرمودند: زبانت را به نرم گویی و سلام کردن (به دیگران) عادت ده، تا دوست دارانت زیاد شوند و بدخواهانت اندک. «غررالحکم، ح ۶۲۳۱»

حدیث۱۲

قال الإمام علی (علیه السلام) : عود لسانک حسن الکلام تأمن الملام. امام علی (علیه السلام) فرمودند: زبانت را به نیکو گویی عادت ده، تا از سرزنش ایمن مانی. «غررالحکم، ح ۶۲۳۳»

حدیث۱۳

قال الإمام علی (علیه السلام) : لا ترخص لنفسک فی شئ من سئ الأقوال والأفعال. امام علی (علیه السلام) فرمودند: به خودت اجازه کمترین زشت گفتاری و زشت کرداری، مده. «غررالحکم، ح ۱۰۱۹۰»

حدیث۱۴

قال الإمام على (عليه السلام) : من حسن كلامه كان النجح أمامه. امام على (عليه السلام) فرمودند: هر كه گفتارش نيكو باشد، پيروزى در برابر اوست. «غررالحكم، ح ۸۴۹۵»

حديث۱۵

قال الإمام على (عليه السلام) : نكير الجواب من نكير الخطاب. امام على (عليه السلام) فرمودند: زشتى پاسخ (كه مى شنوى)، از زشتى سخن است (كه مى گويى). «غررالحكم، ح ۹۹۶۳»

حديث۱۶

قال الإمام على (عليه السلام) : أجملوا فى الخطاب تسمعوا جميل الجواب. امام على (عليه السلام) فرمودند: زيبا سخن بگوييد، تا پاسخ زيبا بشنويد. «غررالحكم، ح ۲۵۶۸»

حديث۱۷

قال الإمام على (عليه السلام) : قولوا الخير تعرفوا به، واعملوا الخير تكونوا من أهله. امام على (عليه السلام) فرمودند: گفتار نيک بگوييد، تا به آن شناخته شويد و كارهاى نيک انجام دهيد تا از اهل آن (نيكو كاران) باشيد. «بحارالانوار، ج۷۱، ص ۳۱۱، ح ۹»

حديث۱۸

قال الإمام على (عليه السلام) : لا تقولن ما يسوؤک جوابه. امام على (عليه السلام) فرمودند: هرگز سخنى را كه از جوابش ناراحت مى شوى، مگوى. «غررالحكم، ح ۱۰۱۵۵»

حديث۱۹

قال الإمام على (عليه السلام) : أحسن الكلام مازانه حسن النظام، وفهمه الخاص والعام. امام على (عليه السلام) فرمودند: بهترين سخن، آن است كه به زيبايى نظم (نيكويى تأليف و تركيب) آراسته باشد و خواص و عوام آن را بفهمند. «غررالحكم، ح ۳۳۰۴»

حديث۲۰

قال الإمام على (عليه السلام) : أحسن الكلام ما لا تمجه الآذان و لا يتعب فهمه الأفهام. امام على (عليه السلام) فرمودند: بهترين سخن آن است كه گوشها از شنيدن آن رنجيده و بيزار نشود و فهميدن آن انديشه ها را به رنج نيندازد. «غررالحكم، ح ۳۳۷۱»

حديث۲۱

قال الإمام على (عليه السلام) : الكلام كالدواء، قليله ينفع و كثيره قاتل. امام على (عليه السلام) فرمودند: سخن چون داروست، اندكش سود مى بخشد و بسيارش كشنده است. «غررالحكم، ح۲۱۸۲»

حديث۲۲

قال الإمام علی (علیه السلام) : إیاک و فضول الکلام، فإنهیظهر من عیوبک ما بطن، و یحرک علیک من أعدائک ما سکن. امام علی (علیه السـلام) فرمودند: از زیاده گویی بپرهیز که آن عیب های پنهان تو را آشـکار می سازد و کینه های آرام گرفته دشـمنانت را بر ضد تو تحریک می کند. «غررالحکم، ح ۲۷۲۰»

حدیث۲۳

قال الإمام علی (علیه السـلام) : من عذب لسانه کثر إخوانه. امام علی (علیه السلام) فرمودند: کسی که زبانش شیرین باشد، برادرانش زیاد شوند. «غررالحکم، ح ۷۷۶۱»

حدیث۲۴

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله - (لما سأله رجل عن أفضلالأعمال) : إطعام الطعام، وإطیاب الکلام. پیامبر خدا - صلی الله علیه و آله - (در پاسـخ به مردی که پرسـید برترین کارها کـدام است) فرمودند: اطعام کردن و نیکو سـخن گفتن. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۳۱۲، ح ۱۲»

حدیث۲۵

قال رسول الله - صـلی الله علیه وآله - : من فقه الرجل قلـهٔ کلامه فیما لا یعنیه. پیامبر خـدا - صـلی الله علیه و آله - فرمودند: نشانه ی فهمیدگی مرد این است که کمتر سخن بیهوده گوید. «بحارالانوار، ج ۲، ص ۵۵، ح ۲۸»

حدیث۲۶

قال الإمام الحسین - علیه السلام - لابن عباس: لا تتکلمن فیما لا یعنیک فإنی أخاف علیک الوزر، ولا تتکلمن فیما یعنیک حتی تری للکلام موضـعا. امام حسـین - علیه السـلام - به ابن عباس فرمودنـد: هرگز سـخن بیهوده مگوی، زیرا بیم گناه برای تو دارم و سـخن سودمند نیز مگوی مگر این که آن سخن به جا باشد. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۲۷۸، ح ۱۶»

حدیث۲۷

قال الإمام علی - علیه السـلام - لما مر برجل یتکلم بفضول الکلام: إنک تملی علی حافظیک کتابا إلی ربک، فتکلم بما یعنیک ودع ما لا یعنیک. امام علی - علیه السـلام - وقتی بر مردی گـذشت که زیاده گویی می کرد، فرمودنـد: بـدان که تو بر دو فرشـته نگهبان اعمالت مطلبی املا می کنی و به سوی پروردگارت می فرستی، پس سخنانی بگو که برایت سودمند باشد و از سخنان بیهوده دم فرو بند. «أمالی الصدوق، ص ۳۷، ۴»

حدیث۲۸

قال الإمام علی - علیه السـلام - : لا تسـئ اللفظ و إن ضاق علیکالجواب. امام علی - علیه السلام - فرمودند: سخن بد مگوی اگر چه از پاسخ درماندی. «غررالحکم، ح ۱۰۲۶۷»

حدیث۲۹

قال الإمام على – عليه السلام – : إياك و ما يستهجن من الكلام، فإنه يحبس عليك اللئام و ينفر عنك الكرام. امام على – عليه السلام – فرمودند: بپرهيز از به زبان آوردن سخنان زشت، زيرا كه فرومايگان را گرد تو جمع می كند و گران مايگان را از تو می راند. «غررالحكم، ح ۲۷۲۲»

حديث۳۰

قال الامام الصادق – عليه السّلام – : الصَّبرُ يُعَقِّبُ خَيراً فاصْبِروا تَظْفَروا. امام صادق – عليه السّلام – فرمودند: عاقبت صبر و شكيبائی خير است، پس صبر كنيد تا پيروز شويد. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۶»

حديث۳۱

عن الامام جعفر ابن محمد – عليه السّلام – : كَم مِنْ صَبر ساعةٍ قَدْ أورَثتْ فَرَحاً طويلاً و كَم من لذَّةِ ساعةٍ قَدْ أورَثَتْ حُزناً طويلاً. امام صادق – عليه السّلام – فرمودند: چه بسا يک لحظه صبر كردن موجب سرور و خوشحالی طولانی شود و چه بسا لحظه ای لذت بردن موجب اندوه طولانی گردد. «سفينة البحار، ج ۲، ص ۵»

حديث۳۲

قال الامام الصّادق – عليه السّلام – : نَحنُ صُبّرٌ وَ شيعتُنا أصبَرُ منّا. قُلتُ: جعِلْتُ فداكَ، كيف صار شيعتُكم أصبَرُ منكُم؟ قالَ ... . امام صادق – عليه السّلام – فرمودند: ما خاندانی صبور و شكيبائيم و شيعيان ما از ما شكيبا ترند. گفتم: جانم به فدايت، چگونه شيعيان شما از شما شكيبا ترند؟ فرمود: چون صبر ما بر چيزی است كه می دانيم، امّا آنها بر چيزی كه نمی دانند صبر می كنند. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۸۰»

حديث۳۳

قال الامام الجواد – عليه السّلام – : تَوسَّدِ الصّبرَ و اعْتنِقِ الفَقْرَ وَ ارْفَضِ الشّهواتِ وَ خالِفِ الهَوى ... . امام جواد – عليه السّلام – فرمودند: در زندگی صبر را تكيه گاه و فقر و تنگدستی را همنشين خود قرار بده، شهوات و خواسته های دنيوی را رها كن و با هواهای نفسانی به مخالفت برخيز و بدان كه هيچ گاه از ديد خداوند مخفی نيستی، پس مواظب باش كه چگونه رفتار می كنی. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۵۸»

حديث۳۴

قال الامام الباقر – عليه السّلام – : الجَنَّةُ محفوفَةٌ بالمكارِهِ و الصَّبرِ فَمَن صَبَر على المكارِهِ فى الدّنيا دَخَلَ الجنّةَ. امام باقر– عليه السّلام – فرمودند: بهشت آميخته به سختی ها و صبر و بردباری است، پس هر كس در دنيا بر سختی ها صبور باشد، وارد بهشت خواهد شد. «اصول كافی، ج ۲، ص ۸۹»

حديث۳۵

انّ النّبى – صلى الله عليه و آله – قالَ: علامةُ الصّابرِ فى ثلاثٍ، أوّلها أن لا يكْسَلَ و الثّانيةُ أن لا يَضجَرَ و الثالثةُ أن لا يَشكُو من ربّهِ عزّوجلّ ... . نبی اكرم – صلى الله عليه و آله – فرمودند: نشانه های انسان صبور سه چيز است: ۱– كسل و خسته نمی شود. ۲– بی

قراری نمی کند. ۳- از پروردگارش شکایت نمی کند، چون وقتی کسل شود، حقوق را ضایع و تباه خواهد کرد و هنگامی که بی قراری کند، سپاسگزاری نمی کند و وقتی از پروردگارش شکایت کند، گناه خواهد کرد. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۸۶»

حدیث۳۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : النَّصرُ مَعَ الصَّبرِ و الفَرج بعدَ الکربِ و انّ مَعَ العُسرِ یُسراً. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: پیروزی، در پرتو صبر و شکیبائی به دست می آید و پایان رنج و سختی، فرج خواهد بود و همانا همراه هر سختی آسانی است. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۲۹۵»

حدیث۳۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : علیکَ بالعلمِ فانّ العِلْم خلیلُ المؤمِنِ و الحلمَ وزیرُهُ والعقلَ دلیلُهُ و ... و الصّبر امیرُ جنودِهِ. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: برتو باد به فراگیری علم، همانا که علم دوست مؤمن است و بردباری وزیر او و عقل راهنمایش و عمل سرپرست او و رفق و مدارا پدر او و ملایمت با دیگران برادر او و صبر، امیر سپاهیان او است. «نهج الفصاحه، ح ۱۹۶۱»

حدیث۳۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : کَمْ یُفْتَح بالصَّبرِ من غَلَقٍ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: چه بسیارند گره های پیچیده و مشکلات سختی که با صبر گشوده می شوند. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۵، ح ۶۳۶۸»

حدیث۳۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : لِکُلِّ نعمةٍ مفتاح و مِغْلاقٌ: فمِفْتاحُها الصّبرُ و مغِلاقُها الکَسَلُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: برای تمام نعمت ها کلید و قفلی مقرر شده است، پس کلید آن صبر و قفل آن تنبلی است. «شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۲۸۵»

حدیث۴۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ صَبَرَ علی طاعَةِ الله و عَنْ معاصیهِ فَهو المجاهدُ الصّبور. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که بر طاعت پروردگارش و اجتناب از معصیت او صبر نماید، همانا او مجاهد صبوری است (که در راه خدا به جهاد برخواسته است). «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۳، ح ۶۳۰۹»

حدیث۴۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : صابِروُا أنفُسَکُم علی فعلِ الطّاعاتِ و صُونُوها عن دَنَسِ السیّئاتِ تَجدُوا حَلاوَةَ الایمان. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: در انجام طاعت پروردگار صبر پیشه کنید و نفس خود را از آلوده شدن به پلیدی گناهان حفظ نمائید، آنگاه شیرینی و حلاوت ایمان را در می یابید. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۳، ح ۶۳۱۰»

حدیث۴۲

قال الامام علی - علیه السّلام - : اِنّکَ لَنْ تُدْرِکَ ما تُحبُّ من رّبِکَ الّا بالصّبرِ عمّا تَشتَهی. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: همانا تو به آنچه دوست داری از پروردگارت به تو برسد دست نمی یابی مگر اینکه در مقابل خواسته های نفسانی مقاومت کنی. «تصنیف غررالحکم، ص ۲۸۳، ح ۶۳۰۵»

حدیث۴۳

قال الامام علی - علیه السّلام - : ایّها النّاس علیکم بالصّبر، فِانَّهُ لا دینَ لِمَنْ لا صبرَ لهُ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: ای مردم ! بر شما باد به صبر و شکیبائی، همانا کسی که صبر نداشته باشد، دین نخواهد داشت. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۹۲»

حدیث۴۴

قال الامام علی - علیه السّلام - : الصَّبرُ فی الامور بمنزِلَهٔ الرّأسِ من الجسَدِ فاذا فارَقَ الرأسُ الجسَدَ فَسَدَ الجسدُ فاذا فارقَ الصّبرُ الامورَ فسدَتِ الامورُ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر در کارها همانند سر در بدن است، همان طور که وقتی سر از بدن جدا شود، بدن فاسد می گردد، اگر صبر از کارها جدا شود، کارها تباه و فاسد خواهد شد. «بحار الانوار، ج ۷۱، ص ۷۳»

حدیث۴۵

امام علی - علیه السّلام - فرمودند: صبر، یا صبر بر مصیبت است یا بر اطاعت خدا و یا در مقابل معصیت، که قسم سوم از دو قسم دیگر با ارزش تر می باشد. «شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۱، ص ۳۱۹»

حدیث۴۶

قال الامام الصادق - علیه السّلام - : اَلاِبْقاءُ علی الْعَمَلِ حَتّی یَخْلُصَ اَشَدُّ مِنَ الْعَمَلِ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: پایداری بر عمل تا آنجا که خالص شود، سخت تر از خود عمل است. «الکافی، ج ۲، ص ۱۶»

حدیث۴۷

عن رسول الله - صلی الله علیه و آله - : اِعْمَلْ لِوَجْهٍ واحِدٍ یَکْفیکَ الْوُجُوُهُ کُلَّها. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: برای خدا کار کن، تو را از همگان کفایت می کند. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۹»

حدیث۴۸

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : أخْلِصْ قَلبَکَ یَکفیکَ الْقَلیلُ مِنَ العَمَلِ. رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: دلت را خالص گردان که (در آن صورت) کار (خیر) اندک تو را بس است. «بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۱۷۵»

حدیث۴۹

قال الامام علی - علیه السّلام - : اَخْلِصْ تَنَلْ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: اخلاص داشته باش، کامیاب و سعادتمند می شوی.

«غررالحکم، ح ۲۲۴۸»

حدیث۵۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : اِخْلاصُ الْعَمَلَ مِنْ قُوَّةِ الیَقینِ وَ صَلاحُ النِّیَّةِ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اخلاص عمل ناشی از نیروی یقین و درستی و پاکی نیت است. «غررالحکم، ح ۱۳۰۱»

حدیث۵۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : کَیْفَ یَسْتَطیعُ ٱلاخلاصَ مَنْ یَغْلِبُهُ الْهَوی؟ امام علی – علیه السّلام – فرمودند: چگونه کسی که هوی و هوس بر او چیره است، می تواند اخلاص داشته باشد؟ «غررالحکم، ح ۶۹۷۷»

حدیث۵۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: سعادتمند کسی است که از دیگران پند گیرد. من لایحضره الفقیه/۴/۳۷۷

حدیث۵۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید. وسائل‌الشیعه/۲۱/۴۸۴

حدیث۵۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: با اطاعت دستورات الهی، خود را در معرض رحمت او قرار دهید. تنبیه‌الخواطر(مجموعه ورام) /۴۳۷/

حدیث۵۵

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إنَّ مِن موجِباتِ المَغفِرَةِ إدخالُ السُّرورِ عَلی أخیکَ المؤمِنِ ؛ از جمله اسباب مغفرت ، شاد کردن برادر مؤمن است . المعجم الکبیر ، ج ۳، ص ۸۳ .

حدیث۵۶

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إنَّ اللّه لا یَقبَلُ عَمَلَ عَبدٍ حَتّی یَرضی قَولَهُ ؛ خداوند ، عمل بنده را نمی‌پذیرد ، مگر آن که از گفتارش خشنود باشد . مسند الشهاب ، ج ۲ ، ص ۱۷ .

حدیث۵۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إذا جاءَکُمُ الزّائِرُ فَأکرِموهُ ؛ هر گاه کسی به دیدار شما آمد ، گرامی‌اش بدارید . الأمالی ، صدوق ، ص ۶۰۰ .

حدیث۵۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : إذا أتاکُم کَریمُ قَومٍ فَأَکرِموهُ ؛ هرگاه بزرگ قومی بر شما وارد شد ، گرامی‌اش بدارید . الکافی ، ج ۲ ، ص ۶۵۹ .

حدیث۵۹

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : . . . یا هشام مَن أَحبَّ الدُّنیا ذَهَبَ خوفُ الآخرةِ مِن قَلبه و ما اُوتیَ عبدٌ علماً فَازدادَ للدنیا حباً إلا من الله بُعداً و ازدادُ الله علیه غَضَباً. امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: ای هشام کسی که دنیا را دوست داشته باشد ترس آخرت از دلش برود و اگر به بنده ای دانش داده شود و سپس بر دوستی دنیایش زیاد شود، بر خشم و غضب خدا بر او افزوده گردد. «تحف العقول، ص ۳۹۹»

حدیث۶۰

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : أَکثِر ذِکرَ الموتِ، فإنه لم یُکثِر إنسانٌ ذکرَ الموت إلا زَهِدَ فی الدنیا. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: مرگ را بسیار یاد کن، زیرا انسان مرگ را زیاد یاد نمی کند جز آنکه به دنیا بی رغبت شود. «الکافی، ج ۲، ص ۱۳۱»

حدیث۶۱

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : مَن زَهدَ فی الدنیا أَثبَتَ اللهُ الحکمةَ فی قلبه و أَنْطَقَ بها لسانَه و بَصَّره عیوبَ الدنیا داءَها و دواءَها و أَخرَجَه من الدنیا سالماً إلی دار السلام. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: کسی که به دنیا بی رغبت باشد خداوند حکمت را در قلبش ثابت کند و زبانش را به آن گویا سازد و او را به عیبهای دنیا و درد و درمانش بینا گرداند و او را از دنیا سالم بیرون برد و وارد بهشت دارالسلام کند. «الکافی، ج ۲، ص ۱۲۸»

حدیث۶۲

قال الإمام الصّادق – علیه السلام – : إن فی کتاب علی – صلوات الله علیه – : إنما مَثلُ الدنیا کمَثل الحَیّةِ ما ألین مَسُّها و فی جوفها السمُّ الناقعُ، یَحذُرها الرجلُ العاقلُ، و یَهوی إلیها الصَبیُّ الجاهلُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: در کتاب علی – صلوات الله علیه – است که به درستی مثل دنیا مثل مار است که پوستش نرم است و زهر کشنده در درون دارد، مرد عاقل از آن بپرهیزد و کودک نادان به او گرایش یابد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۳۶»

حدیث۶۳

قال الإمام الصّادق – علیه السلام – : من أصبَحَ و أمْسی و الدنیا أَکبَرُ همِّه جَعَلَ اللهُ تعالی الفَقرَ بین عَیْنَیْه و شَتَّتَ أَمرَه و لم یَنِلْ من الدنیا إلاّ ما قَسَّمَ اللهُ له و مَن أصبَح و أمسی و الآخرةُ أکبرُ همِّه جَعَلَ اللهُ الغنی فی قلبه و جَمَعَ له أمره. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هر کس بامداد کند و روز را به شب رساند و بزرگ ترین هم و غمش دنیا باشد خداوند متعال فقر را جلوی چشمش قرار داده و کارش را پریشان می سازد و بجز آنچه خداوند روزی او کرده به دنیا دست پیدا نمی کند و هر کس بامداد کند و روز را به شب رساند و بزرگترین هم و غمش آخرت باشد خداوند بی نیازی را در دل او قرار داده و کارش را منظم می سازد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۹»

حدیث۶۴

قال الإمام الصّادق - علیه السّلام - : کانَ فیما وَعَظَ اللهُ تبارک و تعالی به عیسی بن مریم - علیه السّلام - : . . . و اَعلَم أنَّ رأسَ کُلِّ خطیئةٍ و ذنبٍ حُبُّ الدنیا، فلا تُحِبَّها فَإنّی لا أُحِبُّها. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: از جمله موعظه های خداوند به حضرت عیسی - علیه السّلام - این بود که: . . . و بدان که ریشه هر خطا و گناه، دوستی دنیاست پس آن را دوست نداشته باش و البته من آن را دوست ندارم. «الکافی، ج ۸، ص ۱۴۰»

حدیث۶۵

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : من تَعلّم القرآن فلم یَعمل به وآثَرَ علیه حبُّ الدنیا و زینتَها اِستوجَبَ سَخَطَ الله و کانَ فی الدرجةِ مع الیهود و النصاری الذین یَنْبِذُون کتاب الله وراءَ ظَهُورِهم. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که قرآن را یاد بگیرد و بدان عمل نکند و دوستی دنیا و زینت آن را بر قرآن برگزیند مستحق خشم خداست و با یهودیان و مسیحیان، که کتاب خدا را پشت سر می اندازند، در یک درجه خواهد بود. «وسائل الشیعهٔ، ج ۶، ص ۱۸۳»

حدیث۶۶

قال الامام علی - علیه السّلام - : طَلَبْتُ الخُضُوعَ فما وَجَدتُ اِلّا بِقبُولِ الحَقِّ، اِقبلُوا الحقَّ فَاِنَّ قَبُول الحقَّ یُبعدُ من الکِبرِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: خضوع را (از خدا) خواستم، پس نیافتم تواضع و خضوع را جز در تسلیم در برابر حق، (پس) حق را بپذیرید، زیرا قبول آن آدمی را از تکبّر دور می سازد. «جامع الاخبار، فصل ۷۱، ص ۱۴۴»

حدیث۶۷

قال الامام علی - علیه السّلام - : التَّکَبُّرُ علی المتکبّرِ هُوَ التّواضُعِ بِعَیْنِهِ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: تکبر در برابر شخص متکبر عین تواضع است. «نهج البلاغه، حکمت ۴۱۰»

حدیث۶۸

قال الامام علی - علیه السّلام - : ضَع فَخرَکَ واحطُط کِبرَکَ و اذکُر قَبرَکَ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: فخر و مباهات را کنار بگذار و خود را خالی از تکبر کن و به یاد قبر خود باش. «نهج البلاغه، حکمت ۳۹۸»

حدیث۶۹

قال النّبی - صلّی الله علیه و آله - : اِذا رَأیتُم المتواضعینَ من اُمّتی فتواضعوا لهم و اذا رایتُمُ المستکبرین فتکبرُّوا علیهم فاِنَّ ذلک لَهُمُ مَزَلَّةٌ و صَغارٌ. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: هر وقت اهل تواضع را دیدید برای آنها تواضع کنید و زمانی که مستکبران را دیدید با آنها با تکبر رفتار کنید چون به این وسیله ذلیل و تحقیر می شوند. «محجهٔ البیضاء، ج ۶، ص ۲۲۲»

حدیث۷۰

قال أبو عبد الله - علیه السلام - : لَیسَ لَکَ أن تَأتَمِنَ مَن غَشَّکَ، وَ لا تَتَّهِمَ مَنِ ائتَمَنتَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر کس

تو را فریب داد نباید امین بشماری و هر کس را امین یافتی متهم نکن. «قرب الاسناد، ص ۳۵»

حدیث۷۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَن صِامَ شَهرَ رَمَضانَ فَاجتَنَبَ فِیهِ الحَرامَ وَ البُهتَانَ رَضِیَ اللهُ عَنهُ وَ أوجَبَ لَهُ الجَنَانَ. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس ماه رمضان را روزه بگیرد و از کارهای حرام مخصوصا بهتان دوری کند، خدا از او راضی شود و بهشت را بر او واجب کند. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۴۶»

حدیث۷۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : أولَی النَّاسِ بِالتُّهَمَهِ مَن جَالَسَ أَهلَ التُّهَمَهِ. پیامبر خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سزاوارترینِ مردم به تهمت، کسی است که با متهمان و افراد مظنون همنشینی کند. «أمالی شیخ صدوق، ص ۲۸»

حدیث۷۳

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لَیسَ لَکَ أن تَتَّهِمَ مَن قَد اِئتَمَنتَهُ، وَ لا تَأمَنَ الخَائِنَ وَ قَد جَرَّبتَهُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: حق نداری کسی را که امین یافته ای متهم کنی و نباید به خائن اطمینان کنی در حالی که او را آزموده ای. «قرب الاسناد، ص ۴۰»

حدیث۷۴

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن وَقَفَ نَفسَهُ مَوقِفَ التُّهَمَهِ فَلا یَلُومَنَّ مَن أسَاءَ بِهِ الظَّنَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که خود را در معرض تهمت قرار دهد نباید کسی را که به او گمان بد برد، سرزنش کند. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۹۰»

حدیث۷۵

قال الامام علی – علیه السلام – : إیَّاکَ وَ مَوَاطِنَ التُّهَمَهِ وَ المَجلِسَ المَظنُونَ بِهِ السُّوءُ، فَإنَّ قَرِینَ السُّوءِ یَغُرُّ جَلِیسَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمود : از رفت و آمد به جاهای تهمت برانگیز و مجالسی که گمان بد به آنها برده می‌شود بپرهیز؛ زیرا دوست بد همنشین خود را می‌فریبد. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۹۰»

حدیث۷۶

قال الامام الباقر – علیه السلام – لِرَجُلٍ اِستَوصَاهُ: اُوصِیک بِتَقوَی اللهِ، وَإیَّاک وَالمِزَاحَ فَإنَّهُ یَذهَبُ هَیبَهَ الرَّجُلِ وَمَاءَ وَجهِهِ، وَعَلَیک بِالدُّعَاءِ لإخوَانِك بِظَهرِ الغَیبِ فَإنَّهُ یُهِیلُ الرِّزقَ – یَقُولُهَا ثَلاثاً –. امام باقر – علیه السلام – به مردی که از ایشان سفارشی درخواست کرده بود، فرمودند: تو را سفارش می کنم به رعایت تقوای الهی و اینکه از شوخی کردن بر حذر باشی که شوخی ابهّت مرد و آبروی او را از بین می برد و بر تو باد که در پنهانی برای برادرانت دعا کنی که این کار روزی را زیاد می کند – و این جمله را سه بار تکرار کرد – . «مستطرفات السرائر، ص ۱۴۴»

حدیث۷۷

قال الامام الصادق - علیه السلام - لِیُونُس الشِّیبَانِی: کیفَ مُدَاعَبَةُ بَعضِکم بَعضاً؟ قُلتُ: قَلِیلٌ، قَالَ: فَلا تَفعَلُوا، فَإِنَّ المُدَاعَبَةَ مِن حُسنِ الخُلقِ، وَإِنَّکَ لَتَدخُلُ بِهَا السُّرُورَ عَلَی أَخِیکَ ... . امام صادق - علیه السلام - به یونس شیبانی فرمودند: چه قدر با یکدیگر شوخی می کنید؟ عرض کردم: کم. فرمودند: این گونه نکنید؛ زیرا شوخی از خوش خویی است و تو بدان وسیله برادرت را شاد می سازی و به تحقیق رسول خدا - صلی الله علیه و آله - برای این که کسی را شاد کند، با او شوخی می کرد. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۳»

حدیث۷۸

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إِیَّاکم وَالمِزَاحَ، فَإِنَّهُ یَذهَبُ بِمَاءِ الوَجهِ وَمَهَابَةِ الرِّجَالِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: از شوخی بپرهیزید؛ زیرا آبرو و وقار مردان را از بین می برد. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۵»

حدیث۷۹

قال الامام الصادق - علیه السلام - : إِذَا أَحبَبتَ رَجُلًا فَلا تُمَازِحهُ وَ لا تُمَارِهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هرگاه شخصی را دوست داشتی، با او نه شوخی کن و نه مجادله. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۴»

حدیث۸۰

قال الامام علی - علیه السلام - : إِیَّاکم وَالمِزَاحُ، فَإِنَّهُ یَجرُّ السَّخِیمَةَ وَیُورِثُ الضَّغِینَةَ، وَهُوَ السَّبُ الأَصغَرُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: از شوخی بپرهیزید؛ زیرا که شوخی بدخواهی می آورد و کینه بر جای می گذارد و آن دشنام کوچک است. «الکافی، ج ۲، ص ۶۶۴»

حدیث۸۱

قال الامام علی - علیه السلام - : دَعِ المِزَاحَ، فَإِنَّهُ لِقَاحُ الضَّغِینَةِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: شوخی را رها کن؛ زیرا شوخی بارورکننده کینه است. «غرر الحکم، ح ۵۱۳۴»

حدیث۸۲

قال الامام علی - علیه السلام - : مَن مَزَحَ اُستُخِفَّ بِهِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که شوخی کند، به سبب آن شوخی، سبک می شود. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۳۵»

حدیث۸۳

قال الامام علی - علیه السلام - : مَن کَثُرَ مِزَاحُهُ قَلَّ وِقَارُهُ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که زیاد شوخی کند، وقارش کم می شود. «غرر الحکم، ح ۸۴۳۲»

حدیث۸۴

قال الامام علی - علیه السلام - : مَن کَثُرَ مِزَاحُهُ اُستُجهِلَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که زیاد شوخی کند، نادان شمرده

می شود. «غرر الحکم، ح ۷۸۸۳»

حدیث۸۵

قال الامام علی – علیه السلام – : کثرَةُ المِزَاحِ تَسقُطُ الهِیبَةَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: شوخی زیاد (انسان را) از هیبت می اندازد. «غرر الحکم، ح ۷۱۰۱»

حدیث۸۶

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن کثُرَ مِزَاحُهُ لم یَخلَّ مِن حَاقِدٍ عَلَیهِ وَ مُستَخِفٍّ بِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که زیاد شوخی کند، از داشتن بدخواه و کسی که او را خفیف شمارد بی نصیب نخواهد بود. «غرر الحکم، ح ۸۹۳۰»

حدیث۸۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : یا علیُّ! لا تَمزَح فَیَذهَبَ بَهَاؤُک، وَلا تَکذِب فَیَذهَبَ نُورُک. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: ای علی، شوخی مکن که ارج و احترامت از بین می رود و دروغ مگو که نورانیّتت از میان می رود. «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۳۲۱»

حدیث۸۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یَبلُغُ العَبدُ صَرِیحَ الإیمَانِ حَتَّی یَدَعَ المِزَاحَ وَالکذبَ وَیَدَعَ المِرَاءَ وَإن کانَ مُحِقّاً. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: بنده به ایمان ناب نرسد، مگر آن گاه که شوخی و دروغ را ترک گوید و مجادله را رها کند، هر چند بر حق باشد. «الکافی، ج ۳، ص ۵۹۴»

حدیث۸۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : کثرَةُ المِزَاحِ یَذهَبُ بِمَاءِ الوَجهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شوخی زیاد، آبرو را می برد. «أمالی شیخ صدوق، ص ۲۲۳»

حدیث۹۰

امام کاظم – علیه السّلام – (در سفارشی به هشام)، فرمودند: دشمنی تو با ابلیس باید سخت باشد و نباید که او در تلاشش برای نابودی تو، شکیباتر و پایدارتر از تو در مبارزه ات با او باشد، زیرا ابلیس با همه قدرتش از تو ناتوانتر است و با همه بدیش کمتر از تو می تواند ضربه زند اگر تو به خداوند پناه بری، هر آینه به راهی راست هدایت شده ای. «تحف العقول، ص ۴۰۰»

حدیث۹۱

قال الإمام زین العابدین – علیه السلام – (فی دعائه): فلولا أن الشیطان یختدعهم عن طاعتک ما عصاک عاص، ولولا أنه صور لهم الباطل فی مثال الحق ما ضل عن طریقک ضال. امام سجاد – علیه السّلام – (در دعای خود) فرمودند: اگر شیطان با فریبکاری آنان را از طاعت تو باز نمی داشت، هیچ معصیت کاری معصیت تو نمی کرد و اگر او باطل را در لباس حق برای آنان در نمی آورد، هیچ

ره گم کرده ای راه تو را گم نمی کرد. «صحیفه سجادیه، دعای ۳۷»

حدیث۹۲

قال الإمام الباقر – علیه السلام – : تحرز من إبلیس بالخوف الصادق. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: با ترس واقعی (ترس از خدا)، خود را از ابلیس مصون دار. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۶۲»

حدیث۹۳

قال الإمام الباقر – علیه السلام – : علیکم بالصدقهٔ، فبکروا بها، فإنها تسود وجه إبلیس. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: بر شما باد به صدقه دادن، صدقه را صبح زود بدهید، همانا (صدقه) روی ابلیس را سیاه می کند. «تحف العقول، ص ۲۹۸»

حدیث۹۴

عَنِ اَلْإمامِ الرِّضا – علیه السّلام – قالَ: إِنَّ إِبْلِیسَ لَهُ خُرْطُومٌ کَخُرْطُومِ الْکَلْبِ واضِعَهُ عَلی قَلْبِ ابْنِ آدَمَ یُذَکرُهُ الشَّهَواتِ وَاللَّذّاتِ وَ یَأْتِیهِ بِالْأَمانِی وَیَأْتِیهِ بِالْوَسْوَسَهِ عَلی قَلْبِهِ یُشَککهُ فِی رَبِّهِ ... . امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: ابلیس دارای پوزه ای است همچون پوزه سگ و هنگامی که آن پوزه را در دل آدمی می نهد، او را به یاد شهوات نفسانی و لذات جسمانی می اندازد و آرزوهای آنچنانی در او خودنمایی می کند و وسوسه در قلب وی راه می یابد و نسبت به پروردگارش در شک و تردید واقع می شود و البته هنگامی که بنده «أعوذ بالله السمیع العلیم» را به زبان آورد، شیطان از قلب او دور می شود. «میزان الحکمه، ج ۱۰، ص ۴۵۲»

حدیث۹۵

عَنِ النَّبِیِّ – صلَی الله علیه و آله – قالَ: لِکلِّ قَلْبٍ وَسْوَسَهٌ فَاِذا فَتَقَ الْوَسْواسُ حِجابَ الْقَلْبِ وَنَطَقَ بِهِ اللِّسانُ فَلا حَرَجَ. پیامبر اکرم – صلَی الله علیه و آله – فرمودند: برای هر قلبی وسوسه ای وجود دارد، پس اگر آن وسوسه پرده دل را بدرد و بر زبان جاری شود، آدمی مورد مؤاخذه قرار می گیرد. ولی اگر اظهار و عملی نشود، مسئولیتی متوجه آدمی نخواهد بود. «سفینهٔ البحار، ج ۲، ص ۶۵۵»

حدیث۹۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ألا اخبرکم بشیئ إن أنتم فعلتموه تباعد الشیطان منکم تباعد المشرق من المغرب؟ قالوا: بلی، قال: الصوم یسود وجهه، والصدقهٔ تکسر ظهره ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: آیا شما را از چیزی خبر ندهم که اگر به آن عمل کنید شیطان از شما دور شود، چندان که مشرق از مغرب دور است؟ عرض کردند: چرا. فرمودند: روزه، روی شیطان را سیاه می کند و صدقه، پشت او را می شکند و دوست داشتن برای خدا و همیاری در کار نیک، ریشه او را می کَنَد و استغفار، شاهرگش را می زند. «أمالی شیخ صدوق، ص ۵۹»

حدیث۹۷

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – (لابن مسعود و هو یعظه): یابن مسعود! اتخذ الشیطان عدوا، فإن الله تعالی یقول: «إن الشیطان لکم عدو فاتخذوه عدوا». رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – (در اندرزی به ابن مسعود)، فرمودند: ای پسر مسعود! شیطان را دشمن بگیر، زیرا خدای متعال می فرماید: «همانا شیطان دشمن شماست، پس او را دشمن گیرید» «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۳۵۴»

حدیث۹۸

قال الإمام علی - علیه السلام - : اتخذوا التواضع مسلحة بینکم وبین عدوکم إبلیس وجنوده، فإن له من کل امة جنودا وأعوانا، ورجلا وفرسانا. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: تواضع و فروتنی را سلاح میان خود و دشمنانتان یعنی ابلیس و سپاهیانش قرار دهید، زیرا او در هر امتی لشکریان و یاران و نیروهای پیاده و سواره، دارد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۹۹

قال الإمام علی - علیه السلام - (من کتابه للأشتر): إیاک والإعجاب بنفسک، والثقهٔ بما یعجبک منها، وحب الإطراء، فإن ذلک من أوثق فرص الشیطان فی نفسه لیمحق ما یکون من إحسان المحسنین. امام علی - علیه السّلام - (در نامه خود به مالک اشتر)، فرمودند: از خودپسندی و تکیه به آنچه موجب خودپسندی تو می شود و از علاقه به مدح و ستایش دوری کن، زیرا این خصلتها از مهمترین فرصتهای شیطان است تا نیکی نیکوکاران را نابود کند. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۱۰۰

قال الإمام علی - علیه السلام - : مجالسهٔ أهل الهوی منساهٔ للإیمان و محضرهٔ للشیطان. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: همنشینی با هوسرانان باعث از یاد رفتن ایمان و حاضر شدن شیطان است. «نهج البلاغه، خطبه ۸۶»

حدیث۱۰۱

قال الإمام علی - علیه السلام - : إنما بدء وقوع الفتن أهواء تتبع ... فهنالک یستولی الشیطان علی أولیائه، وینجو الذین سبقت لهم من الله الحسنی. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: در حقیقت نقطه آغاز فتنه ها و گمراهیها، پیروی از هواهای نفس است، در این جاست که شیطان بر دوستان خود استیلا می یابد، اما کسانی که پیشتر لطف خدا شامل حالشان گشته است (از سلطه شیطان) می رهند. «نهج البلاغه، خطبه ۵۰»

حدیث۱۰۲

قال الإمام علی - علیه السلام - : الشیطان موکل به - أی العبد - یزین له المعصیهٔ لیرکبها، ویُمَنیه التوبهٔ لیُسَوِفَها. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: شیطان بر بنده گماشته شده است و معصیت را در نظرش می آراید تا مرتکب آن شود و او را به توبه کردن امیدوار می سازد تا آن را به تأخیر اندازد. «نهج البلاغه، خطبه ۶۴»

حدیث۱۰۳

قال الإمام علی - علیه السلام - : أن الشیطان یُسَنِی لکم طُرُقَه ، ویرید أن یَحُلَ دینَکم عقدهٔ عقدهٔ، ویعطیکم بالجماعهٔ الفرقهٔ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: همانا شیطان راههای خود را برای شما هموار می کند و می خواهد گره های دین شما را یکی پس از دیگری سست گرداند و به جای اتحاد، تفرقه به شما دهد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۲۱»

حدیث۱۰۴

قال الإمام علی – علیه السلام – : اعلموا أن الشیطان إنما یُسَنِّی لکم طُرُقَه لتتبعوا عَقِبَهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بدانید که همانا شیطان راههای خود را برای شما هموار می کند تا از او دنباله روی کنید. «نهج البلاغه، خطبه ۱۳۸»

حدیث۱۰۵

قال الإمام علی – علیه السلام – : یا کمیل! إن إبلیس لا یعد عن نفسه، وإنما یعد عن ربه لیحملهم علی معصیته فیورطهم. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ای کمیل! ابلیس از طرف خود وعده نمی دهد، بلکه از جانب پروردگارش وعده می دهد تا آنان را به معصیت او وا دارد و در ورطه هلاکتشان افکند. «بشارهٔ المصطفی، ص ۲۷»

حدیث۱۰۶

قال الإمام علی – علیه السلام – : الله الله فی عاجل البغی و آجل وخامهٔ الظلم وسوء عاقبهٔ الکبر، فإنها مصیدهٔ إبلیس العظمی، ومکیدته الکبری. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: از خدا بترسید از (کیفر) سرکشی در این جهان و از زیان ستمگری در آن جهان و از فرجام بد کبر، زیرا اینها (سرکشی و ستمگری و کبر) عظیم ترین دام و بزرگ ترین فریب ابلیس است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۲۹»

حدیث۱۰۷

قال الإمام علی – علیه السلام – : فاحذروا – عباد الله – عدو الله أن یعدیکم بدائه، و أن یستفزکم بندائه، وأن یجلب علیکم بخیله و رجله ... . امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ای بندگان خدا! از دشمن خدا (شیطان) بر حذر باشید که همانا او شما را به درد خود گرفتار می کند و با فریاد خویش شما را از جا می پراند و نگرانتان می سازد و سواران و پیادگان خود را علیه شما فراهم می آورد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۱۰۸

قال الإمام علی – علیه السلام – (فی ذم أتباع الشیطان): اتخذوا الشیطان لأمرهم ملاکا، واتخذهم له أشراکا، فباض وفرخ فی صدورهم، ... ! امام علی – علیه السّلام – (در نکوهش پیروان شیطان)، فرمودند: آنان ملاک کارهاشان را شیطان قرار دادند و شیطان هم آنها را در دام خود قرار داد پس در سینه های آنان تخم کرد و جوجه گذاشت و به تدریج در خردهای آنان نفوذ کرد و با چشمهایشان نگریست و با زبانشان سخن گفت، پس آنها را گرفتار خطاها و لغزشها کرد و نادرستی را در نظرشان آراست، کارهای آنان مانند کار کسی است که شیطان در قدرتش شریک شده و زبان او را به باطل گویا کرده است! «نهج البلاغه، خطبه ۷»

حدیث۱۰۹

قال الإمام علی – علیه السلام – : احذروا عدوا نفذ فی الصدور خفیا، و نفث فی الآذان نجیا. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بپرهیزید از آن دشمنی که پنهانی در سینه ها نفوذ می کند و آهسته در گوشها افسون می دمد. «غرر الحکم، ح ۲۶۲۳»

حدیث۱۱۰

قال الإمام علی – علیه السلام – : فاعتبروا بما کان من فعل الله بإبلیس، إذ أحبط عمله الطویل وجهده الجهید (الجمیل) وکان قد عبد الله ستهٔ آلاف سنهٔ، لایدری أمن سنی الدنیا أم من سنی الآخرهٔ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: از کاری که خدا با ابلیس کرد

درس بگیرید، هنگامی که کار دراز مدت و کوششهای توان فرسای او را باطل ساخت، او شش هزار سال خدا را پرستش کرده بود که معلوم نیست آیا از سالهای دنیاست یا از سالهای آخرت. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲»

حدیث۱۱۱

قال الامام الصادق - علیه السّلام - : إنْ کانَ الشَّیْطانُ عَدُوّاً فالْغَفْلَةُ لِماذا. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: اگر شیطان دشمن (شما) است، پس چرا غافلید؟ «بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۱۵۷»

حدیث۱۱۲

عَنِ اَلْإمامِ الصَّادِقِ - علیه السّلام - قالَ: قالَ الشَّیْطانُ: إذا اسْتَمْکَنْتُ مِنْ ابْنِ آدَمَ فِی ثَلاثٍ لَمْ اُبالِ ما عَمِلَ فَإنَّهُ غَیْرُ مَقْبُولٍ مِنْهُ إذا اسْتَکْثَرَ عَمَلَهُ وَ نَسِیَ ذَنْبَهُ وَدَخَلَهُ الْعُجْبُ. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: شیطان (به یارانش) گفت: از راه سه چیز بر بنی آدم غلبه می کنم و در این صورت باکی ندارم که او چه اعمال (نیکی) انجام می دهد زیرا اعمال نیک وی در نزد خدا پذیرفته نمی شود. (و آن سه عبارتند از:) هنگامی که «عمل» خود را بیش از واقع آن ارزیابی کند و گناهان خود را فراموش کند و دارای عجب و خودپسندی باشد. «سفینة البحار، ج ۲، ص ۱۶۱»

حدیث۱۱۳

قال الإمام الصادق - علیه السلام - : إن الشیطان یدیر ابن آدم فی کل شیء، فإذا أعیاه جثم له عند المال فأخذ برقبته. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: شیطان آدمی را همه جا می چرخاند و چون او را خسته و درمانده کرد، نزدیک ثروت کمین می کند و گردنش را می گیرد. «الکافی، ج ۲، ص ۳۱۵»

حدیث۱۱۴

قال الإمام الصادق - علیه السلام - : لقد نصب إبلیس حبائله فی دار الغرور، فما یقصد فیها إلا أولیاءنا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: ابلیس در این سرای پر فریب، دامهای خود را پهن کرده و هدف او کسی جز دوستداران ما نیست. «تحف العقول، ص ۳۰۱»

حدیث۱۱۵

قال الإمام الصادق - علیه السلام - : قال إبلیس: خمسة (أشیاء) لیس لی فیهن حیلة وسائر الناس فی قبضتی من اعتصم بالله عن نیة صادقة ... . امام صادق - علیه السلام - فرمودند: ابلیس گفت: پنج نفر هستند که هیچ چاره ای برای آنها ندارم اما دیگر مردمان در مشت من هستند: هر که با نیت درست به خدا پناه برد و در همه کارهایش به او تکیه کند، کسی که شب و روز بسیار تسبیح خدا گوید، کسی که برای برادر مؤمنش آن پسندد که برای خود می پسندد، کسی که هر گاه مصیبتی به او می رسد، بی تابی نمی کند و هر کسی که به آنچه خداوند قسمتش کرده، خرسند است و غم روزیش را نمی خورد. «الخصال، ج ۱، ص ۲۸۵»

حدیث۱۱۶

قال الإمام الکاظم - علیه السلام - (لما سئل عن أوجب الأعداء مجاهدة): أقربهم إلیک و أعداهم لک ... و من یحرض أعداءک

علیك و هو إبلیس. امام كاظم – علیه السّلام – (در پاسخ به این پرسش كه جهاد با كدام دشمن واجب تر است)، فرمودند: آن كه از همه به تو نزدیكتر و دشمنیش با تو بیشتر است و كسی كه دشمنان تو را بر ضدت تحریك می كند و آن شیطان است. «تحف العقول، ص ۳۹۹»

حدیث۱۱۷

سَمِعَ امیرالمؤمنین – علیه السّلام – رجلاً یَطربُ بالطَنبور فمنعه و كَسَرَ طنبورَه ... فقال: اِنّه یقول: سَتَندِم سَتَندِم اَیا صاحبی سَتَدخُل جهنَّم اَیا ضاربی. امام علی – علیه السّلام – شنید مردی طنبور می نوازد، وی را از این كار منع كرد و طنبورش را شكست و از وی خواست كه توبه كند او هم توبه كرد، سپس به او فرمودند: آیا می دانی هنگامی كه طنبور نواخته می شود چه می گوید؟ عرض كرد جانشین رسول خدا – صلی الله علیه و آله – داناتر است. حضرت فرمودند: می گوید: بزودی پشیمان می شوی، به زودی پشیمان می شوی ای صاحب من! به زودی داخل جهنم می گردی ای نوازنده من! «مستدرك الوسائل، ج ۱۳، ص ۲۲۰»

حدیث۱۱۸

قال ابوالحسن – علیه السّلام – : مَن نزَّهَ نفسَه عن الغناء فاِنَّ فی الجنهِٔ شجرهًٔ یأمرُ اللّهُ عزّوجلّ الریاحَ اَنْ تُحرِّكَها فَیسمعُ لها صوتاً ام یَسمعْ بمثله و مَن لم یتنزَّه عنه لم یَسمعْه. امام كاظم – علیه السّلام – فرمودند: كسی كه خود را از غناء و ساز و آواز، پاكیزه و دور نگه دارد در عوض آن در بهشت درختی است كه خداوند به باد فرمان می دهد كه آن درخت را به حركت درآورد و از آن درخت صدایی دل نواز به گوش می رسد كه هرگز مانند آن را نشنیده است، اما كسی كه در دنیا خود را از غناء، پاكیزه و دور نگه ندارد آن صدا را نمی شنود. «جامع الاحادیث الشیعه، ج ۱۷، ص ۲۰۷»

حدیث۱۱۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا تَكثُرُوا الكَلامَ بِغَیرِ ذِكرِ اللهِ، فَإِنَّ كَثرَهَٔ الكَلامِ بِغَیرِ ذِكرِ اللهِ قَسوَهُٔ القَلبِ، إنَّ أَبعَدَ النَّاسِ مِنَ اللهِ القَلبُ القَاسِی. پیامبر اكرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: در غیر از یاد خدا، زیاده گویی نكنید؛ زیرا زیاده گویی در غیر یاد خدا، موجب سختدلی می شود و دورترین مردم از خدا، شخص سختدل است. «أمالی شیخ طوسی، ص ۳»

حدیث۱۲۰

امام باقر – علیه السلام – فرمودند: كوری حقیقی، كوری قلب است، زیرا به درستی كه چشمها كور نیستند، اما دلهایی كه در سینه هاست كور هستند. «من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۳۷۹، ح ۱۱۰۹»

حدیث۱۲۱

قال الامام الصادق – علیه السلام – : أنهَاكُم أن تَطرَحُوا التُّرَابَ عَلَی ذَوِی الأرحَامِ، فَإِنَّ ذَلِكَ یُورِثُ القَسوَهَٔ فی القَلبِ، وَ مَن قَسَی قَلبُهُ بَعُدَ مِن رَبِّهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: شما را از ریختن خاك روی (جنازه) خویشاوندانتان نهی می كنم؛ زیرا این كار، سختدلی به بار می آورد و هر كه دلش سخت گردد، از پروردگارش دور می شود. «الدعوات، ص ۲۶۹، ح ۷۶۷»

حدیث۱۲۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : ثَلاثَةٌ یُقسِّینَ القَلبَ: اِستِمَاعُ اللَّهوِ وَ طَلَبُ الصَّیدِ وَ إِتیَانُ بَابُ السُّلطَانِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: سه چیز دل را سخت می کند: بیهوده شنوی، شکار و آمد و شد به دربار سلطان. «خصال، ص ۱۲۶، ح ۱۲۲»

حدیث۱۲۳

قال الامام علی – علیه السلام – : مِن وَصِیَّتِهِ لابنِهِ الحَسَنِ – علیه السلام – : إِنَّمَا قَلبُ الحَدَثِ کَالأرضِ الخَالِیَةِ مَا أُلقِیَ فِیهَا مِن شَیءٍ قَبِلَتهُ، فَبَادَرتُکَ بِالأدَبِ قَبلَ أن یَقسُوَ قَلبُکَ وَیَشتَغِلَ لُبُّکَ. امام علی – علیه السلام – در سفارشی به فرزند بزرگوارشان امام حسن – علیه السلام – فرمودند: دل جوان، در حقیقت همچون زمین خالی و بایری است که هر تخمی در آن افکنده شود، می پذیردش. از این رو، پیش از آن که دلت سخت گردد و اندیشه ات مشغول و گرفتار شود، به تربیت تو مبادرت کردم. «نهج البلاغه، نامه ۳۱»

حدیث۱۲۴

قال الامام علی – علیه السلام – : القُلُوبُ قَاسِیَةٌ عَن حَظِّهَا، لاهِیَةٌ عَن رُشدِهَا، سَالِکَةٌ فی غَیرِ مِضمَارِهَا، کَأَنَّ المَعنِیَّ سِوَاهَا، وَکَأَنَّ الرُّشدَ فی إِحرَازِ دُنیَاهَا !. امام علی – علیه السلام – فرمودند: دلها در به دست آوردن بهره (و حظ معنوی) خود، سخت گشته اند و از رستگاری خویش غافل شده اند و در راهی جز مسیر خویش، ره می سپارند؛ گویی مقصود چیزی جز دلهاست و گویی رستگاری آنها در به دست آوردن دنیایشان است! «نهج البلاغه، خطبه ۸۳»

حدیث۱۲۵

قال الامام علی – علیه السلام – : قَلبُ الکَافِرِ أَقسَی مِنَ الحَجَرِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: دل کافر، سخت تر از سنگ است. «جامع الأخبار، ص ۳۸۳، ح ۱۰۷۱»

حدیث۱۲۶

قال الامام علی – علیه السلام – : وَ مَن لَجَّ وَ تَمَادَی فَهُوَ الرَاکِسُ الَّذِی رَانَ اللهُ عَلَی قَلبِهِ وَ صَارَت دَائِرَةُ السَّوءِ عَلَی رَاسِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر آن کس که (در گمراهی) لجاجت ورزیده و ستیزه نماید، او همان پیمان شکن نگونساری است که خدا بر دلش پرده کشیده و پیشامدهای بد روزگار، بر فراز سر او می چرخند. «نهج البلاغه، نامه ۵۸»

حدیث۱۲۷

قال الامام علی – علیه السلام – : مَا جَفَّتِ الدُّمُوعُ إلا لِقَسوَةِ القُلُوبِ، وَمَا قَسَتِ القُلُوبُ إلا لِکَثرَةِ الذُّنُوبِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: اشکها نخشکیدند، مگر به سبب سخت شدن دلها و دلها سخت نشد، مگر به سبب فزونی گناهان. «علل الشرائع، ص ۸۱، ح ۱»

حدیث۱۲۸

قال الامام علی – علیه السلام – : لا یَطُولَنَّ عَلَیکُمُ الأمَدُ فَتَقسُوا قُلُوبُکُم. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نقطه پایان زندگی (مرگ) را دور و دراز نبینید که دلهایتان سخت می شود. «کشف الغمه، ج ۲، ص ۳۵۰»

حدیث۱۲۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : یا أیّها الناس إنما النظرةُ مِنَ الشیطان فمَن وَجَدَ من ذلک شیئاً فلیأتِ أهلَه. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: ای مردم! نگاه (حرام) از شیطان است، هر کس چنین نگاهی برایش پیش آمد، به نزد همسر خود رود. «من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۹»

حدیث۱۳۰

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : ما اعتَصَمَ أحدٌ بمثل ما اعتصم بغَضِّ البصر فانّ البصرَ لا یُغَضُّ عن مَحارم الله إلاّ و قد سبق إلی قلبه مشاهدةُ العظمة والجلال. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هیچ کس به چیزی (محکم تر از) فروبستن چشم (از گناه) چنگ نزده است، زیرا چشم از محرّمات الهی بسته نمی گردد مگر این که قبلاـ عظمت و جلال خداوند را در دل خویش مشاهده کرده باشد. «بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۴۱»

حدیث۱۳۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : النظرةُ بَعدَ النظرةِ تزرعُ فی القلب الشهوةَ و کفی بها لصاحبها فتنةً. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: نگاهِ بعد از نگاه، بذر شهوت را در دل می کارد و همین برای به فتنه (و گناه) کشاندن صاحب آن نگاه کافی است. «وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۳۹»

حدیث۱۳۲

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : سُئِل امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : بما یُستعان علی غَمضِ البصر؟ فقال: بالخُمُود تحت سلطان المطّلع علی سترک. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: از امیر المؤمنین – علیه السّلام – پرسیده شد: برای فرو بستن چشم (از گناه) از چه چیز می توان کمک گرفت؟ فرمودند: با آرامش یافتن)و خاموش کردن شعله شهوت) در تحت قدرت و حکومت کسی که آگاه بر اسرار توست (خداوند متعال). «بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۴۱»

حدیث۱۳۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : اذا رأی أحدُکم امرأةً تُعجِبُهُ فلیأتِ أهلَه فانّ عند أهله مثلَ ما رأی ... . امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر گاه فردی از شما زنی را دید و به شگفت آمد به نزد همسرش رود، زیرا نظیر آنچه دیده است در همسر خود او نیز هست، پس شیطان را به دل خود راه ندهد و چشم خود را از آن زن برگرداند؛ و اگر همسر ندارد دو رکعت نماز بخواند و بسیار حمد خدا گوید و بر پیامبر و آل او صلوات فرستد، و آن گاه از خداوند درخواست کند که از فضل خویش (همسری) عطایش فرماید، خداوند هم از روی مهر و رأفت خود نیاز او را برطرف می سازد. «بحار الانوار، ج ۱۰، ص ۱۱۵»

حدیث۱۳۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : لیس فی البدن شئٌ أقلَّ شکراً من العین فلا تُعطُوها سُؤلها فَتَشغَلَکم عن ذکر الله عزّوجلّ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: در بدن عضوی کم سپاس تر از چشم نیست، پس خواهش آن را بر آورده نسازید که شما را از یاد خدای

بزرگ و بلند مرتبه باز می دارد. «بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۳۶»

حدیث۱۳۵

قال الامام علی - علیه السّلام - : من غَضَّ طرفه قلَّ أَسَفهُ و أمِنَ تلفهُ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: هر کس (از گناه) چشم فرو بندد اندوهش کمتر شده و از نابودی در امان ماند. «غرر الحکم، ص ۳۵۴»

حدیث۱۳۶

قال الامام علی - علیه السّلام - : مَن أطلق طرفَه کثر أسَفُهُ. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: هر کس چشم خود را رها کند، اندوهش بسیار شود. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۲۸۶»

حدیث۱۳۷

قال الامام علی - علیه السّلام - فی صفة المتقین: غَضُّو أبصارهم عمّا حرَّم الله علیهم. امام علی - علیه السّلام - در وصف پرهیزگاران فرمودند: دیدگان خود را از آنچه خداوند بر آنان حرام کرده است فرو بسته اند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۴»

حدیث۱۳۸

قال الامام علی - علیه السّلام - : العینُ جاسوسُ القلب و بریدُ العقل. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: چشم، جاسوس دل و پیک عقل است. «بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۴۱»

حدیث۱۳۹

قال الامام علی - علیه السّلام - : العینُ رائدُ الفِتَن. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: چشم، جلودار فتنه ها و گناهان است. «غرر الحکم، ص ۵۱»

حدیث۱۴۰

قال الامام علی - علیه السّلام - : مَن غَضَّ طَرفَه أراح قلبَه. امام علی - علیه السّلام - فرمودند: هرکس (در برابر گناه) چشم خود را فرو بندد، دلش را آسوده گرداند. «غرر الحکم، ص ۳۵۴»

حدیث۱۴۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : ارجِ اللهَ رَجَاءً لا یُجرِئُکَ عَلَی مَعَاصِیهِ، وَ خَفِ اللهَ خَوفاً لا یؤیِسُکَ مِن رَحمَتِهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: طوری به خدا امید داشته باش که امیدت تو را بر ارتکاب گناهان جرئت نبخشد و به گونه ای از خدا بترس که ترست تو را ناامید از رحمت الهی نکند. «بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۳۸۴»

حدیث۱۴۲

قال الامام الصادق - علیه السلام - : أروَحُ الرَّوحِ اَليَأسُ مِنَ النَّاسِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: آساینده ترین آسایش، ناامیدی از مردم است. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۴۹»

حدیث۱۴۳

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : يَبعَثُ اللهُ المُقنِطِينَ يَومَ القِيَامَةِ مُغَلَّبَةً وُجُوهُهُم، يَعنِي غَلَبَةَ السَّوَادِ عَلَى البَيَاضِ، فَيُقَالُ لَهُم: هَؤُلاءِ المُقنِطُونَ مِن رَحمَةِ اللهِ. پیامبر خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: روز قیامت، خداوند نومید کنندگانِ (از رحمت حق) را در حالی بر می انگیزد که سیاهی چهره شان بر سفیدی آن غالب است، پس به آنها گفته می شود: آنان نومید کنندگانِ از رحمت خدا هستند. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۵۵»

حدیث۱۴۴

قال الامام العسکری - علیه السلام - : اَللهُ، الَّذِی يَتَاَلَّهُ اِلَيهِ عِندَ الحَوَائِجِ وَ الشَّدَائِدِ كُلُّ مَخلُوقٍ عِندَ اِنقِطَاعِ الرَّجَاءِ مِن كُلِّ مَن دُونَهُ. امام حسن عسگری - علیه السلام - فرمودند: خدا همان است که در هنگام نیازمندی ها وسختی ها، توسط هر کس که امیدش از غیر او قطع شده است، مورد توجّه قرار می گیرد. «بحار الأنوار، ج ۳، ص ۴۱»

حدیث۱۴۵

قال الامام علی - علیه السلام - مِن وَصِيَّتِهِ لابِنِهِ الحُسَين - علیه السلام - : أي بُنَيَّ، لا تُؤيِس مُذنِباً، فَكَم مِن عَاكِفٍ عَلَى ذَنبِهِ خُتِمَ لَهُ بِخَيرٍ، وَكَم مِن مُقبِلٍ عَلَى عَمَلِهِ مُفسِدٍ فی آخِرِ عُمرِهِ، صَائِرٍ إلی النَّارِ، نَعُوذُ بِاللهِ مِنهَا. امام علی - علیه السلام - در سفارشی به فرزندشان (امام) حسن - علیه السلام - فرمودند: ای فرزندم! هیچ گنهکاری را نومید مکن؛ زیرا ای بسا کسی که عمری گناه می کند، اما فرجامش به نیکی ختم می شود و ای بسا کسی که عمری عمل می کند، لیکن در پایان عمرش گرفتار فساد می شود و رهسپار دوزخ می گردد؛ پناه می برم به خدا از آتش دوزخ. «بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۳۹»

حدیث۱۴۶

قال الامام علی - علیه السلام - مِن وَصِيَّتِهِ لابِنِهِ الحَسَن - علیه السلام - : اِعلَم أَنَّ الَّذِی بِيَدِهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالأرض قَد أذِنَ لَكَ فی الدُّعَاءِ، وَتَكَفَّلَ لَكَ بِالإجَابَةِ ... فَلا يُقَنِّطَنَّكَ إبطَاءُ إجَابَتِهِ، فَإنَّ العَطِيَّةَ عَلَى قَدرِ النِّيَّةِ. امام علی - علیه السلام - در سفارشی به فرزندشان (امام) حسن - علیه السلام - فرمودند: بدان که آن کسی که خزانه های آسمانها و زمین در دست اوست به تو اجازه دعا کردن داده است و اجابت نمودن آن را ضمانت کرده است ... پس، مبادا تأخیر در اجابت او تو را نومید گرداند؛ زیرا که بخشش به قدر نیّت بستگی دارد. «نهج البلاغه، نامه ۳۱»

حدیث۱۴۷

قال الامام علی - علیه السلام - : لا تَكن مِمَّن يَرجُو الآخِرَةَ بِغَيرِ العَمَلِ ... يُعجَبُ بِنَفسِهِ إذَا عُوفِيَ، وَيَقنَطُ إذَا اُبتُلِيَ ... إن اِستَغنَى بَطِرَ وَ فُتِنَ، وَإن اِفتَقَرَ قَنِطَ وَ وَهَنَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: چونان کسی مباش که بدون عمل به (ثواب) آخرت امید می بندد ... هرگاه عافیت بیند خود پسند شود و هرگاه گرفتار گردد، نومید می شود ... اگر بی نیاز شود، سرمست و فریفته گردد و اگر نیازمند شود، به نومیدی و سستی گراید. «نهج البلاغه، حکمت ۱۵۰»

حدیث۱۴۸

قال الامام علی – علیه السلام – : وَلاتَیأَسُوا مِن مُدبِرٍ، فَإِنَّ المُدبِرَ عَسَی أن تَزِلَّ بِهِ إِحدَی قَائِمَتَیهِ وَتَثبُتَ الاُخرَی، فَتَرجِعَا حَتَّی تَثبُتَا جَمِیعاً. امام علی – علیه السلام – فرمودند: از هیچ بخت برگشته ناکامی قطع امید مکن؛ زیرا ممکن است که یکی از دو پای او بلغزد و پای دیگرش استوار ماند و آن گاه هر دو پایش به حالت اول برگردد و استوار برجای ماند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۰۰»

حدیث۱۴۹

قال الامام علی – علیه السلام – : وَلاتَیأَسَنَّ لِشَرٍّ هَذِهِ الاُمَّةِ مِن رَوحِ اللهِ، لِقَولِهِ تَعَالی «إِنَّهُ لایَیأَسُ مِن رَوحِ اللهِ إِلا القَومُ الکافِرُونَ). امام علی – علیه السلام – فرمودند: حتّی برای بدترین فرد این امّت از رحمت خدا نومید مشو؛ زیرا که خداوند متعال فرموده است: «از رحمت خدا ناامید نمی شوند، مگر گروه کافران». «نهج البلاغه، حکمت ۳۷۷»

حدیث۱۵۰

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلیَأسُ یُعِزُّ الأَسِیرَ، اَلطَّمَعُ یُذِلُّ الأَمِیرَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: چشم نداشتن اسیر را عزّت می بخشد. طمع امیر را به خواری می کشاند. «غرر الحکم، ح ۱۰۹۱ و ۱۰۹۲»

حدیث۱۵۱

قال الامام علی – علیه السلام – : لاتَیأَس مِنَ الزَّمَانِ إِذَا مَنَعَ، وَلا تَثِق بِهِ إِذَا أَعطَی، وَکن مِنهُ عَلَی أَعظَمِ الحَذَرِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: نومید مشو از زمانه، هرگاه دریغ کرد، و هرگاه عطا کرد به آن اعتماد مکن و از آن سخت برحذر باش. «غرر الحکم، ح ۱۰۳۰۲»

حدیث۱۵۲

قال الامام علی – علیه السلام – : قَد یَکونُ الیَأسُ إِدرَاکاً إِذَا کانَ الطَّمَعُ هَلاکاً. امام علی – علیه السلام – فرمودند: جایی که طمع مایه هلاکت است, قطع امید مایه رسیدن به مقصود است. «نهج البلاغه، نامه ۳۱»

حدیث۱۵۳

قال الامام علی – علیه السلام – : اَلفَقِیهُ کلُ الفَقِیهِ مَن لم یَقنَطِ النَّاسَ مِن رَحمَةِ اللهِ، ولم یُؤیِسهُم مِن رَوحِ اللهِ، وَلم یُؤمِنهُم مِن مَکرِ اللهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: فقیه به تمام معنا، کسی است که مردم را از رحمت خدا نومید نگرداند و از فضل و بخشایش خدا مأیوسشان نسازد و از مکر و عذاب خدا هم، آسوده خاطرشان نکند. «نهج البلاغه، حکمت ۹۰»

حدیث۱۵۴

قال الامام علی – علیه السلام – : اَللَّهُمَّ فَاسقِنَا غَیثَک، وَلا تَجعَلنَا مِنَ القَانِطِینَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بار خدایا! ما را از بارانت سیراب گردان و از ناامیدان، قرارمان نده. «نهج البلاغه، خطبه ۱۴۳»

حدیث۱۵۵

قـال الامام علی – علیه السـلام – : لا تَیأس لِذَنبِک وَ بَابُ التَّوبَهِٔ مَفتُوحٌ. امام علی – علیه السـلام – فرمودنـد: تا زمانی که درِ توبه باز است، به خاطر گناه خود نومید مشو. «تحف العقول، ص ۲۱۴»

حدیث۱۵۶

قال الامام علی – علیه السـلام – : عَجِبتُ لِمَن یَقنَطُ وَ مَعَهُ الِاستِغفَارُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: در شگفتم از کسی که ناامید می شود، در حالی که استغفار را با خود دارد. «نهج البلاغه، حکمت ۸۷»

حدیث۱۵۷

قال الامام الصادق – علیه السـلام – : إنْ کَانَ الشَّیْطَانُ عَدُوّاً فَالغَفْلَهُٔ لماذَا؟! امام صادق – علیه السـلام – فرمودند: اگر شـیطان دشـمن است، پس غفلت چرا؟ «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۹۰»

حدیث۱۵۸

قال الامام علی – علیه السـلام – : اَلْحَذَرَ، اَلْحَذَرَ، أَیُّهَا الْمُسْتَمِعُ! وَ الجِدَّ اَلْجِدَّ أَیُّهَا الْغَافِلُ ! و لایُنَبِّئُکَ مِثْلُ خَبِیرٍ. امام علی – علیه السلام – فرمودنـد: هشـدار! هشـدار! ای شـنونده! بکوش! بکوش! ای غافل! هیـچ کس ماننـد شـخصِ آگاه، تو را آگاه و خبردار نمی کند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۵۳»

حدیث۱۵۹

قال الامام علی – علیه السـلام – : مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ رَبِحَ، وَ مَنْ غَفَلَ عَنْه خَسِرَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که نفس خود را حسابرسی کند، سود برد و هر که از آن غفلت ورزد، زیان بیند. «نهج البلاغه، حکمهٔ ۲۰۸»

حدیث۱۶۰

قال الامام علی – علیه السلام – : عَجِبْتُ لِغَفْلَهِٔ ذَوِی الأَلْبَابِ عَنْ حُسْنِ الإرْتِیَادِ، وَ الإسْتِعْدَادِ لِلْمَعَادِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: از غافل بودن خردمنـدان، جهت نیکو طلب کردنِ (توشه و ذخیره آخرت) و آماده شـدن برای معاد، تعجب می کنم. «غررالحکم، ح ۶۲۶۳»

حدیث۱۶۱

قال الامام علی – علیه السلام – : إِیَّاکَ وَ الْغَفْلَهَٔ وَ الاغْتِرَارَ بِالْمُهْلَهِٔ، فَإِنَّ الْغَفْلَهَٔ تُفْسِدُ الأَعْمَالَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: زنهار از غفلت و فریب مهلت (عمر) را خوردن؛ زیرا که غفلت اعمال را تباه می کند. غررالحکم، ح ۲۷۱۷

حدیث۱۶۲

الامام علی – علیه السلام – : مَنْ غَفَلَ جَهِلَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر که غافل شد، نادان شد. «غررالحکم، ح ۷۶۸۶»

حدیث۱۶۳

قال الامام علی – علیه السلام – : اِنْتِباهُ الْعُیُونِ لا یَنْفَعُ مَعَ غَفْلَةِ الْقُلُوبِ. امام علی – علیه السلام – فرمود: با وجود غفلت دلها، بیداری چشمها سودی نمی بخشد. «غررالحکم، ح ۱۸۷۰»

حدیث۱۶۴

قال الامام علی – علیه السلام – : أَلا مُسْتَیْقِظٌ مِنْ غَفْلَتِهِ قَبْلَ نَفَادِ مُدَّتِهِ؟ امام علی – علیه السلام – فرمودند: آیا کسی هست که پیش از آن که عمرش به سر آید، از خواب غفلت خویش بیدار شود؟ «غررالحکم، ح ۲۷۵۲»

حدیث۱۶۵

امام علی – علیه السلام – فرمودند: وای بر فرزند آدم که چه غافل است و گم کرده راه و سرگشته! «غررالحکم، ح ۵۷۵۴»

حدیث۱۶۶

قال الامام علی – علیه السلام – : التَّیَقُّظُ فی الدِّینِ نِعْمَةٌ عَلَی مَنْ رُزِقَهُ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بیداری در دین، نعمتی است که روزی افراد می شود. «غررالحکم، ح ۲۰۵۸»

حدیث۱۶۷

قال الامام علی – علیه السلام – : ضَادُّوا الْغَفْلَةَ بِالْیَقَظَةِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: با بیداری، به جنگ غفلت بروید. «غررالحکم، ح ۵۹۲۵»

حدیث۱۶۸

قال الامام علی – علیه السلام – فی صِفَةِ الْمُتَّقِین: إنْ کَانَ فی الغَافِلِینَ کُتِبَ فی الذَّاکِرِینَ، وَإنْ کَانَ فی الذَّاکِرِینَ لم یُکْتَبْ مِنَ الغَافِلِینَ. امام علی – علیه السلام – در وصف پرهیزگاران فرمودند: اگر در میان غافلان باشند، از شمار یاد کنندگان خدا قلمداد می شوند و اگر در میان یاد کنندگان خدا باشند، در زمره غافلان نوشته نمی شوند (که به زبان ذکر گویند و به دل از خدا غافل باشند). «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳»

حدیث۱۶۹

قال الامام علی – علیه السلام – فی صِفَةِ الْمُتَّقِین: یَبِیتُ حَذِراً وَ یُصْبِحُ فَرِحاً، حَذِراً لَمَّا حُذِّرَ مِنَ الْغَفْلَةِ، و فَرِحاً بما أَصَابَ مِنَ الفَضْلِ وَ الرَّحْمَةِ. امام علی – علیه السلام – در وصف پرهیزگاران فرمودند: شب را در حذر به سر می برد و روز را با شادی؛ حذر از غفلتی که او را از آن بر حذر داشته اند و شاد از فضل و رحمتی که به او رسیده است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۹۳»

حدیث۱۷۰

قال الامام علی – علیه السلام – : اِحْذَرْ مَنَازِلَ الغفلَةِ ... . امام علی – علیه السلام – فرمودند: از منزلهای غفلت، دوری کن.

«غررالحکم، ح ۲۶۰۰»

حدیث۱۷۱

قال الامام علی – علیه السلام – : مِنْ دَلائِلِ الدَّوْلَةِ قِلَّةُ الْغَفْلَةِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: یکی از نشانه های کامیابی کمی غفلت است. «غررالحکم، ح ۹۴۱۰»

حدیث۱۷۲

قال الامام علی – علیه السلام – : أُوصِیکُمْ بِذِکْرِ الْمَوْتِ، وَ إِقْلالُ الْغَفْلَةِ عَنْهُ، وَ کَیْفَ غَفْلَتُکُمْ عَمّا لَیْسَ یُغْفِلُکُم؟! امام علی – علیه السلام – فرمودند: شما را سفارش می کنم که به یاد مرگ باشید و از آن کمتر غفلت ورزید؛ چگونه از چیزی غفلت می کنید که او از شما غافل نیست؟ «نهج البلاغه، خطبه ۱۸۸»

حدیث۱۷۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : مَن مَقَّتَ نَفسَهُ دُونَ مَقتِ النّاسِ آمَنَهُ اللهُ مِن فَزَعِ یَومِ القِیامَةِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه وآله – فرمودند: هر کس به جای خشم گرفتن بر مردم بر نفس خویش خشم گیرد، خداوند او را از وحشت روز قیامت در امان دارد. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۴۸»

حدیث۱۷۴

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : طُوبَی لِمَن مَنَعَهُ عَیبُهُ عَن عُیُوبِ المُؤمِنِینَ مِن إِخوَانِهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه وآله – فرمودند: خوشا به حال آن کس که عیب خودش، او را از پرداختن به عیب های برادران مؤمنش باز دارد. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۲۶»

حدیث۱۷۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَن اِستَصغَرَ زَلَّةَ نَفسِهِ اِستَعظَمَ زَلَّةَ غَیرِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: کسی که لغزش خود را کوچک شمارد، لغزش دیگران را بزرگ بیند. «کشف الغمة، ج ۲، ص ۳۷۰»

حدیث۱۷۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : أَنفَعُ الأَشیَاءِ لِلمَرءِ سَبقُهُ النّاسَ إِلی عَیبِ نَفسِهِ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: سودمندترین چیزها برای آدمی، این است که در رسیدگی به عیب های خود بر مردم پیشی گیرد. «الکافی، ج ۸، ص ۲۴۳»

حدیث۱۷۷

قال الامام علی – علیه السلام – : طُوبَی لِمَن شَغَلَهُ عَیبُهُ عَن عُیُوبِ النّاسِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: خوشا به حال آن کس که عیب خودش، او را از پرداختن به عیب های مردم باز دارد. «نهج البلاغة، خطبة ۱۷۶»

حدیث۱۷۸

قال الامام علی – علیه السلام – : مَن أَبصَرَ عَیبَ نَفسِهِ شَغَلَ عَن عَیبِ غَیرِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: کسی که عیب خود را ببیند، از پرداختن به عیب دیگران باز ایستد. «تحف العقول، ص ۸۸»

حدیث۱۷۹

قال الامام علی – علیه السلام – : جَهلُ المَرءِ بِعُیُوبِهِ مِن أَعظَمِ ذُنُوبِهِ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: بی‌خبری انسان از عیب هایش، ازبزرگترین گناهان است. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۴۱۹»

حدیث۱۸۰

امام علی – علیه السلام – فرمود: انسان خندانِ معترف به گناه خویش، برتر است از گریانی که (به سبب کثرت عبادت واطاعت) بر پروردگار خود منت گذارد. «الإرشاد، ج ۱، ص ۳۰۴»

حدیث۱۸۱

قال الامام الهادی – علیه السلام – : إذَا کَانَ زَمَانٌ، اَلعَدلُ فِیهِ أَغلَبَ مِنَ الجَورِ فَحَرَامٌ أن یُظَنَّ بِأَحدٍ سُوءً حَتَّی یعلَمَ ذَلِکَ مِنهُ، وَإذَا کَانَ زَمَانٌ، اَلجَورُ أَغلَبَ فِیهِ مِنَ العَدلِ فَلَیسَ لأَحَدٍ أن یَظُنَّ بِأَحَدٍ خَیراً مَا لم یَعلَم ذَلِکَ مِنهُ. امام هادی – علیه السلام – فرمودند: هرگاه روزگاری بود که عدالت در آن بر ستم غالب باشد، حرام است که به کسی گمان بد بری مگر این که بدی او بر تو معلوم شود و هرگاه روزگاری بود که در آن ظلم و ستم بر عدل و دادگری غالب باشد، هیچ کس نباید به کسی گمان نیک برد، مگر این که خوبی او بر وی معلوم شود. «أعلام الدین، ص ۳۱۲»

حدیث۱۸۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله – : إِیَّاکُم وَالظَّنَّ، فَإِنَّ الظَّنَّ أَکذَبُ الکِذبِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه وآله – فرمودند: از ظن و گمان بپرهیزید زیرا ظن (نابجا) دروغ ترین دروغ ها است. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۹۵»

حدیث۱۸۳

قال الامام الکاظم – علیه السلام – : إذَا کَانَ الجَورُ أَغلَبَ مِنَ الحَقِّ لم یَحِلَّ لأحدٍ أن یَظُنَّ بِأَحَدٍ خَیراً حَتَّی یَعرِفَ ذَلِکَ مِنهُ. امام کاظم – علیه السلام – فرمودند: هرگاه ظلم و ستم، از حق و درستکاری بیشتر بود، بر هیچ کس روا نیست که به کسی گمان خوب برد، مگر آن گاه که خوبی او بر وی معلوم شود. «الکافی، ج ۵، ص ۲۹۸»

حدیث۱۸۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – : إذَا کَانَ الزَّمَانُ زَمَانُ جورٍ وَأَهلُهُ أَهلُ غَدَرٍ فَالطُّمَأنِینَةُ إلی کُلِّ أَحَدٍ عَجزٌ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هرگاه روزگار، روزگارِ ستم باشد و مردمش اهل نیرنگ، اطمینان کردن به هر کسی درماندگی است. «بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۲۳۹»

حدیث۱۸۵

قال الامام الصادق - علیه السلام - : لا تَثِقَنَّ بِأَخِیکَ کُلَّ الثِّقَهِ، فَإِنَّ صُرعَهَ الِاستِرسَالِ لا تُستَقَالُ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: به برادرت اعتماد کامل و تمام مکن؛ زیرا زمین خوردن ناشی از اطمینان کردن قابل عفو نیست. «تحف العقول، ص ۳۵۷»

حدیث۱۸۶

قال الامام علی - علیه السلام - : إذَا اِستَولَی الصَلاحُ عَلَی الزَّمَانِ وَأَهلِهِ ثُمَّ أَسَاءَ رَجُلٌ اَلظَّنَّ بِرَجُلٍ لم تَظهَر مِنهُ حَوبَهٌ فَقَد ظَلَمَ، وَإذَا اِستَولَی الفَسَادُ عَلَی الزَّمَانِ وَأَهلِهِ فَأَحسَنَ رَجُلٌ اَلظَّنَّ بِرَجُلٍ فَقَد غَرَّرَ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هرگاه درستی و پاکی بر روزگار و مردمش حکمفرما شد، اگر کسی به دیگری بی‌آن که گناهی از او آشکار شود گمان بد برد ستم کرده است و هرگاه فساد و ناراستی بر روزگار و مردم آن چیره شد، اگر کسی به دیگری گمان نیک برد و خوشبین باشد هلاک و نابود می شود. «نهج البلاغه، حکمت ۱۱۴»

حدیث۱۸۷

قال الامام علی - علیه السلام: فی وصیته لابنه الحسن - علیه السلام - : لا یَعدَمُکَ مِن شَفِیقٍ سُوءُ الظَّنِّ. امام علی - علیه السلام - فرمود در سفارش به فرزند بزرگوار خود امام حسن - علیه السلام -، می‌فرمایند: بدگمانی، تو را از دوست دلسوز محروم نکند. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۲۱۱»

حدیث۱۸۸

قال الامام علی - علیه السلام - : مَن لم یُحسِن ظَنَّهُ اِستَوحَشَ مِن کُلِّ أَحَدٍ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر که حسن ظن نداشته باشد، از همگان گریزان باشد و با هیچ کس خو نگیرد. «غرر الحکم، ح ۹۰۸۴»

حدیث۱۸۹

قال الامام علی - علیه السلام - : مُجَالَسَهُ الأَشرَارِ تُورِثُ سُوءَ الظَّنِّ بِالأَخیَارِ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: همنشینی با بدان بدگمانی به نیکان را در پی دارد. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۹۷»

حدیث۱۹۰

قال الامام علی - علیه السلام - : مَن وَقَفَ نَفسَهُ مَوضِعَ التُّهَمَهِ فَلا یَلُومَنَّ مَن أَسَاءَ بِهِ الظَّنَّ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هرکه خود را در جایگاه تهمت و بدگمانی قرار دهد، نباید کسی را که به او گمان بد می‌برد سرزنش کند. «أمالی الصدوق، ص ۲۵۰، ح ۸»

حدیث۱۹۱

قال الامام علی - علیه السلام - : لَیسَ مِنَ العَدلِ القَضَاءُ عَلَی الثَّقَهِ بِالظَّنِّ. امام علی - علیه السلام - فرمودند: قضاوتی که با تکیه به ظن و گمان باشد، عادلانه نیست. «نهج البلاغه، حکمت ۲۲۰»

حدیث۱۹۲

قال الامام علی – علیه السلام – : إِيَّاكَ أن تُسِيَئ الظَّنَّ، فَإِنَّ سُوءَ الظَّنِّ يُفسِدُ العِبَادَةَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: از بدگمانی بپرهیز ؛ زیرا بدگمانی عبادت را تباه می کند. «غرر الحکم، ح ۲۷۰۹»

حدیث۱۹۳

قال الامام علی – علیه السلام – : إِيَّاكَ أن تَغلِبَكَ نَفسُكَ عَلَى مَا تَظُنُّ وَلا تَغلِبُهَا عَلَى مَا تَستَيقِنُ، فَإِنَّ ذَلِكَ مِن أَعظَمِ الشَّرِّ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: زنهار که نفست در آنچه گمان می‌بری بر تو چیره آید و تو در آنچه یقین داری بر او چیره نشوی؛ زیرا این کار از بزرگترین بدیهاست. «غرر الحکم، ح ۲۷۰۸»

حدیث۱۹۴

قال الامام علی – علیه السلام – : اِطرَحُوا سُوءَ الظَّنِّ بَينَكُم، فَإِنَّ اللهَ عَزَّوَجَلَّ نَهَى عَن ذَلِكَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: سوء ظن و بدبینی نسبت به یکدیگر را دور افکنید؛ زیرا خدای عزوجل از این امر نهی فرموده است. «الخصال، ص ۶۲۴»

حدیث۱۹۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : و عَلَيكُم بِحُبِّ المَسَاكِينَ المُسلِمِينَ، فَإِنَّهُ مَن حَقَّرَهُم وَ تَكَبَّرَ عَلَيهِم فَقَد زَلَّ عَن دينِ اللهِ، وَ اللهُ لَهُ حَاقِرٌ مَاقِتٌ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: بر شما باد به دوست داشتن فقیران مسلمان که هر کس آنها را تحقیر کند و بر آنها تکبر ورزد، از دین خدا لغزیده است و خدا او را خوار شمارد و بر او غضب کند. «مستدرک سفینة البحار، ج ۲، ص ۳۳۴»

حدیث۱۹۶

قال الامام الصادق – علیه السلام – : مَن قَضَى حَاجَةَ المُؤمِنِ مِن غَيرِ استِخفَافٍ مِنهُ اُسكِنَ الفِردَوسَ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس نیاز مومنی را برآورده کند بدون اینکه او را خوار نماید، در بهشت اسکان داده شود. «مشکاة الأنوار، ص ۵۵۶»

حدیث۱۹۷

قال الامام الصادق – علیه السلام – : لا تَسْتَخِفُّوا بِفُقَرا شِيعَةِ عَلِيٍّ (ع) فَإِنَّ الرَّجُلَ مِنْهُمْ يَشْفَعُ فِى مِثْلِ رَبِيعَةَ وَ مُضْرٍ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: فقیران از شیعیان علی – علیه السلام – را خوار و سبک نشمارید که همانا یک نفر از آنها به اندازه قبیله ربیعه و مضر را شفاعت خواهد نمود. «مشکاة الانوار، ص ۵۵۶»

حدیث۱۹۸

قال الامام علی – علیه السلام – : و مَن خَالَطَ العُلَمَا وُقِّرَ وَ مَن خَالَطَ الاَنذَالَ حُقِّرَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر کس با علما معاشرت کند، مورد احترام قرار گیرد و هر کس با فرومایگان معاشرت نماید تحقیر شود. «نهج السعادة، ج ۱، ص ۵۲»

حدیث۱۹۹

قال الامام الباقر – علیه السلام – : قال الله تعالی لموسی – علیه السلام – : یا موسی ! لا تَسْتَذِلَّ الْفَقِیرَ، وَ لا تَغْبِطِ الغَنِیَّ بِالشَّیْءِ الْیَسِیرِ. امام باقر – علیه السلام – فرمودند: خداوند تبارک و تعالی به موسی – علیه السلام – فرمودند: ای موسی فقیر را خوار و ذلیل نشمار و ذره ای به حال انسان متمول غبطه نخور. «بحار الانوار، ج ۶۹، ص ۴۳»

حدیث۲۰۰

قال الامام علی – علیه السلام – : لا تُحَقِّرُوا ضُعَفا إخْوَانِکُمْ، فَإِنَّهُ مَنْ اِحْتَقَرَ مُؤمِناً لم یَجْمَعِ اللهُ عَزَّوَجَلَّ بَیْنَهُمَا فی الْجَنَّةِ إلا أنْ یَتُوبَ. امام علی – علیه السلام – فرمودند: برادران خود را که دچار ضعف (مالی) هستند خوار و حقیر نشمارید که هر کس مومنی را خوار شمارد خدا در میان آنها در بهشت جمع نخواهد کرد مگر آنکه توبه کند. «الخصال، ص ۶۱۴، ح ۱۰»

حدیث۲۰۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا تُحَقِّرَنَّ أحَداً مِنَ الْمُسْلِمِینَ، فَإِنَّ صَغِیرَهُمْ عِنْدَ اللهِ کَبِیرٌ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ مسلمانی را خوار و حقیر مشمار؛ زیرا کوچک آنان هم نزد خداوند بزرگ است. «تنبیه الخواطر، ج ۱، ص ۳۱»

حدیث۲۰۲

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : لا یَزْرأنَّ أَحَدُکُمْ بِاَحَدٍ مِنْ خَلْقِ اللهِ فَإِنَّهُ لا یَدْرِی أَیُّهُمْ وَلِیُّ اللهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هیچ یک از شما نباید احدی از بندگان خدا را خوار و بی مقدار شمارد؛ زیرا نمی‌داند که کدام یک از آنها دوست و ولّی خداست. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۴۷»

حدیث۲۰۳

قال الامام الرّضا – علیه السّلام – : إیّاکم و البُخلَ فَانّها عاهةٌ لا تکونُ فی حرّ و لا مُؤمن إنّها خِلافُ الإیمان. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: از بخل برحذر باشید چرا که بخل آفتی است که در هیچ انسان آزاده و مؤمنی نمی باشد، همانا بخل خلاف ایمان است. «بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۶۴»

حدیث۲۰۴

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : شابٌّ سخی مُرهَقٌ فی الذُّنوب أحبُّ إلی الله مِن شَیخٍ عابدٍ بخیل. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: جوان با سخاوتی که مرتکب گناهانی شود، نزد خدا از پیرمرد عابد بخیل محبوب‌تر است. «الکافی، ج ۴، ص ۴۱»

حدیث۲۰۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : یا بُنَیَّ ... إیّاک و مُصادقَةَ البَخیل فإنَّهُ یَقعُد عنک أحوجَ ما تکون الیه. امام علی – علیه السّلام – (خطاب به فرزندشان امام حسن – علیه السّلام –) فرمودند: پسرم! از دوستی با بخیل بپرهیز، زیرا او از تو باز می‌دارد آن چه را که بسیار به آن نیازمندی. «نهج البلاغه، حکمت ۳۷»

حدیث۲۰۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا تُدخِلَنَّ فی مَشورتک بخیلاً یَعْدِلُ بک عن الفضلِ و یَعِدِکُ الفقر. امام علی – علیه السّلام – (در ضمن نامه خود به مالک اشتر) فرمودند: در مشورت خود انسان بخیل را دخالت مده که تو را از نیکی و بخشش باز داشته، از فقر و تنگدستی می‌ترساند. «نهج البلاغه، نامه ۵۳»

حدیث۲۰۷

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : طُوبی لِمن لَم تُلهِهِ الأمانیّ الکاذبۀ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: خوشا به حال کسی که آرزوهای پوچ، او را سرگرم و غافل نکرده باشد. «بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۲۸۰»

حدیث۲۰۸

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : «کَم مِن نعمۀٍ لله عَلی عبدِهِ فی غیر أمله وَ کَم مِن مؤمِّلٍ أملاً الخیارُ فی غیره. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: چه بسیار نعمتی که خداوند به بنده اش دهد، بی آن که آرزویش کرده باشد و چه بسا کسی که آرزوی چیزی داشته و خلاف آن نصیبش شده است. «بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۱۵۲»

حدیث۲۰۹

قال الامام الکاظم – علیه السّلام – : لو ظهرتِ الآجالُ إفتضحتِ الآمالُ. امام کاظم – علیه السّلام – فرمودند: وقتی اجل‌ها آشکار شود (زمان مرگ فرا برسد)، آرزوها رسوا و مفتضح می‌شوند. «أعلام الدین، ص ۳۰۵»

حدیث۲۱۰

امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: با کوتاه کردن آرزو، شیرینی زهد و پارسایی را به دست آور. «بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۴»

حدیث۲۱۱

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : تزوَّدْ من الدنیا بقصرِ الأمل. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: با کوتاه کردن آرزو، (برای آخرتت) از دنیا توشه برگیر. «بحارالانوار، ج ۷۸، ص ۱۶۴»

حدیث۲۱۲

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : لابن مسعود: قصِّر أمَلَک فاذا أصبحتَ فقل: إنّی لا اُمسِیَ و إذا أمسیتَ فقل: إنّی لا اُصبِحُ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – به ابن مسعود فرمودند: آرزویت را کوتاه گردان و چون صبح شد بگو: من روز را به شب نخواهم رساند و چون شب در آمد بگو: من تا صبح زنده نخواهم بود. «بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۱۰۱»

حدیث۲۱۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : خُذ بالثِّقۀ مِنَ العمل و إیاک و الإغترارَ بالأمل و لا تُدخِلْ علیک الیوم هَمَّ غَدٍ ... و لو أخلیتَ قلبک مِنَ الأمل لَجَدتَ فی العمل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: با اطمینان و استواری کار (نیک) را انجام ده و از فریفته شدن به

آرزو بپرهیز و امروز غم فردا را به دل راه مده ... و اگر دل خود را از آرزو تهی کردی، هر آینه در عمل (نیک) کوشا شوی. «بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۱۱۲»

حدیث۲۱۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : أشرف الغِنی ترکُ المُنی. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: شریف ترین دارائی و بی نیازی، ترک آرزوها است. «بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۱۶۶»

حدیث۲۱۵

قال الامام علی – علیه السّلام – : من أیقن أنّه یُفارِق الأحبابَ و یسکُنُ التُرابَ و یُواجِه الحسابَ و یستغنی عمّا خَلَّفَ و یفتقرُ الی ما قدَّم کان حَریّاً بقصر الأمل و طولِ العمل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که یقین کند از دوستان جدا خواهد شد و در دل خاک خواهد خفت و حساب و کتابی در پیش رو دارد و آنچه بر جای می نهد به کارش نخواهد آمد و به آنچه پیش فرستاده نیازمند است، سزاوار است که آرزو را کوتاه و دامنه کردار نیک را دراز گرداند. «بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۱۶۷»

حدیث۲۱۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : أما رأیتم الذین یأملون بعیداً و یبنُون مشیداً و یجمعون کثیراً کیف أصبحتْ بُیوتُهم قبوراً ... امام علی – علیه السّلام – فرمودند: آیا ندیدید کسانی را که آرزوی دور و دراز داشتند و خانه های استوار ساختند و مال فراوان گرد آوردند، چگونه خانه هایشان تبدیل به قبرهایشان شد و دارائی شان تباه و اموالشان نصیب وارثان گردید. «نهج البلاغه، خطبه ۱۳۲»

حدیث۲۱۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : معاشرَ الناس إتّقوا الله فکَمْ مِن مُؤَمِّلٍ ما لا یَبلُغُه و بانٍ ما لا یسکُنُهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ای مردم! از خدا بترسید، چه بسا آرزومندی که به آنچه دل بسته نمی رسد و چه بسا کسی که خانه ای می سازد اما در آن ساکن نمی گردد. «نهج البلاغه، حکمت ۳۳۶»

حدیث۲۱۸

قال الامام علی – علیه السّلام – : لا تکن مِمَّنْ یَرجُوا الآخرةَ بغیر العمل و یُرَجّی التوبةَ بطولِ الأمل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: از کسانی نباش که بدون کردار نیک، آرزوی بهشت می کند و با آرزوهای طولانی توبه و بازگشت را به تأخیر می اندازد. «نهج البلاغه، حکمت ۱۴۲»

حدیث۲۱۹

قال الامام علی – علیه السّلام – : ... و مِن عِبَرِها أنّ المرء یُشرِفُ عَلی أمله فیقتطِعُه حُضورُ أجله فلا أملٌ یُدرَک و لا مؤمَّلٌ یُترَک. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: از جمله عبرت های دنیا آن است که هنگامی که انسان به تحقق آرزوی خود نزدیک می شود، فرا رسیدن مرگ ناامیدش می گرداند، پس نه به آرزوی خود می رسد و نه (از مرگ) رهایی می یابد. «نهج البلاغه، خطبه ۱۱۳، ص ۳۵۳»

حدیث۲۲۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : ... و استَقرَبوا الأجلَ فبادرُوا العملَ و كذّبوا الأملَ فلاحَظُوا الأجل. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: دوستان خدا مرگ را نزدیک دانسته، به انجام عمل نیکو شتافتند و آرزو را دروغ پنداشته، و فرا رسیدن مرگ را در نظر گرفتند. «نهج البلاغه، خطبه ۱۱۳، ص ۳۵۳»

حدیث۲۲۱

قال الامام علی – علیه السّلام – : لو رأی العبدُ أجلَه و سرعته إلیه لأبغَضَ الأملَ و تَرَكَ طلب الدنیا. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: اگر بنده مرگش را ببیند و شتاب او را به سوی خویش درک کند، حتماً دشمن آرزو گشته و دنیا طلبی را رها می کند. «عیون اخبار الرضا – علیه السّلام –، ج ۱، ص ۴۳»

حدیث۲۲۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : من جَری فی میدان أمله عُثِرَ بأجله. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هر که در میدان آرزوی خود بتازد، به اجل خود با سر در افتد. «بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۱۶۶»

حدیث۲۲۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : إعلموا أن الأمل یُسهِی العقل و یُنسِی الذکر فأکذِبُوا الأملَ فانّه غُرورٌ صاحبُهُ مغرور. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بدانید که آرزو عقل را گمراه کرده و باعث فراموشی یاد خدا می گردد، پس آرزو را دروغ انگارید، زیرا آرزو فریب دهنده و آرزومند فریب خورده است. «نهج البلاغه، خطبه ۸۵»

حدیث۲۲۴

قال الامام علی – علیه السّلام – : و اعلموا عباد الله أنَّ الأملَ یُذهبُ العقلَ و یُكذِّبُ الوَعدَ و یحثُّ علی الغفلة و یورِثُ الحسرَةَ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: ای بندگان خدا! بدانید که آرزو عقل را بر باد می دهد، وعده های دروغین داده و غفلت می آورده و باعث حسرت می گردد. «تحف العقول، ص ۱۶۲»

حدیث۲۲۵

إن الله لیرضی عن العبد أن یأکل الأکله فیحمده علیها أو یشرب الشربه فیحمده علیها؛ خداوند از بنده ای که پس از خوردن لقمه غذا و یا آشامیدن جرعه ای او را سپاس می گوید، خشنود می گردد. نهج الفصاحه ح ۷۹۱

حدیث۲۲۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: أکثرأن تنظر إلی من فضلت علیه، فإن ذلک من أبواب الشکر؛ به کسی که بر او برتری داده شده ای بسیار بنگر، زیرا این کار یکی از انگیزه های شکرگزاری است. نهج البلاغه ، نامه ۶۹

حدیث۲۲۷

امام سجاد(علیه السلام) فرمودند: من لم یرج الناس فی شیء ورد أمره إلی الله عزوجل فی جمیع اموره استجاب الله عزوجل له فی کل شیء. هرکس در هیچ کاری به مردم امید نبندد و همه کارهای خود را به خدای عزوجل واگذارد، خداوند هر خواسته ای که او داشته باشد اجابت کند. کافی ۲/۱۴۸/۳

حدیث۲۲۸

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: یقول الله عزوجل ما من مخلوق یعتصم دونی إلا قطعت أسباب السماوات و أسباب الأرض من دونه فإن سألنی لم اعطه و إن دعانی لم اجبه؛ خداوند عزوجل می فرماید: هیچ مخلوقی نیست که به غیر من پناه ببرد، مگر این که دستش را از اسباب و ریسمان های آسمانها و زمین کوتاه کنم، پس اگر از من بخواهد عطایش نکنم و اگر مرا بخواند جوابش ندهم. امالی طوسی ۵۸۵/۱۲۱۰

حدیث۲۲۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: رأی رسول الله(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: قوماً لا یزرعون قال: ما أنتم؟ قالوا: نحن المتوکلون، قال: لا، بل أنتم المتکلون؛ رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) گروهی را که کشت و کار نمی کردند، دیدند و فرمودند: شما چه کاره اید؟ عرض کردند ما توکل کنندگانیم. فرمودند: نه، شما سر بارید. مستدرک الوسائل ۱۱/۲۱۷/۱۲۷۸۹

حدیث۲۳۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: جاهدوا فی سبیل الله بأید یکم فإن لم تقدروا فجاهدوا بألسنتکم فإن لم تقدروا فجاهدوا بقلوبکم؛ در راه خدا با دستهای خود جهاد کنید، اگر نتوانستید با زبانهای خود و اگر باز هم نتوانستید با قلب خود جهاد کنید. بحارالانوار ۱۰۰/۴۹/۲۳

حدیث۲۳۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: إنا نأمر صبیاننا بتسبیح فاطمه علیها السلام کما نأمرهم بالصلاه فالزمه فإنه لم یلزمه عبد فشقی؛ ما همان گونه که فرزندان خود را به نماز وا می داریم به تسبیح حضرت فاطمه(سلام الله علیها) وادار می سازیم پس به آن پایبند باش که هرکس به آن پایبند شود، بدبخت نخواهد شد. کافی ۳/۳۴۳/۱۳

حدیث۲۳۲

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: من أصبح یجد برد حبنا علی قلبه فلیحمد الله علی بادی النعم قیل و ما بادی النعم؟ قال: طیب المولد؛ هرکس صبح کند و خنکای محبت ما را در قلب خود بیابد، باید خدا را برای نخستین نعمت سپاس گوید، گفته شد نخستین نعمت چیست؟ فرمودند: حلال زادگی. امالی صدوق ۱/۵۶۲/۷۵۵

حدیث۲۳۳

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی أهل بیتی ما إن تمسکتم بهما لن تضلوا؛ من دو چیز ارزشمند در میان شما می گذارم؛ کتاب خدا، و عترت و اهل بیتم، اگر به آنها چنگ بزنید هرگز گمراه نمی شوید. غایه المرام ۱/۱۱۵

حدیث۲۳۴

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: یا بنی لا ـ تغفل عن قراءه القرآن فان القرآن یحیی القلب و ینهی عن الفحشاء و المنکر و البغی؛ فرزندم از خواندن قرآن غافل مباش، زیرا که قرآن دل را زنده می کند و از فحشاء و زشتی و ستم باز می دارد. کنزالعمال۴۰۳۲/۲/۲۹۱

حدیث۲۳۵

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: من استخار الله راضیاً بما صنع الله له خار الله له حتماً؛ هرکس از خدا خیر بخواهد و به آنچه خدا خواسته راضی باشد، خداوند حتماً برای او خیر خواهد خواست. کافی ۸/۲۴۱/۳۳۰

حدیث۲۳۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: من ترک لله سبحانه شیئاً عوضه الله خیراً مما ترک؛ هرکس به خاطر خدای سبحان از چیزی بگذرد، خداوند بهتر از آن را به او عوض خواهد داد. غررالحکم ۵/۳۹۵/۸۹۰۹

حدیث۲۳۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: طوبی لمن أخلص لله عمله و علمه وحبه و بغضه و أخذه و ترکه و کلامه و صمته و فعله و قوله؛ خوشا به سعادت کسی که عمل، علم، دوستی، دشمنی، گرفتن، رها کردن، سخن، سکوت، کردار و گفتارش را برای خدا خالص گرداند. تحف العقول ص ۱۰۰

حدیث۲۳۸

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إن الله لا ینظر إلی صورکم و لا إلی أموالکم و إنما ینظر إلی قلوبکم و أعمالکم؛ خداوند به شکل شما و اموال شما نگاه نمی کند بلکه در دلها و اعمال شما توجه می نماید. امالی طوسی ۱/۵۳۶/۱۱۶۲

حدیث۲۳۹

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: المفوض أمره إلی الله فی راحه الأبد و العیش الدائم الرغد و المفوض حقاً هو العالی عن کل همه دون الله تعالی؛ کسی که کارهای خود را به خدا بسپارد همواره از آسایش و خیر و برکت در زندگی برخوردار است و واگذارنده حقیقی کارها به خدا، کسی است که تمام همتش تنها به سوی خدا باشد. مصباح الشریعه ۱/۱۷۵/۸۳

حدیث۲۴۰

قال الامام علی - علیه السلام - : کُنْ سَمِحاً و لا تکَنْ مُبذِّراً و کُنْ مُقَدِّراً وَ لا تَکنْ مُقَتِّراً. امام علی - علیه السلام - فرمودند: گشاده دست باش ولی زیاده‌روی مکن، و (در زندگی) حسابگر باش، امّا سخت‌گیر مباش. «نهج البلاغه، حکمت ۳۲»

حدیث۲۴۱

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ أسرف فی طَلَبِ الدّنیا ماتَ فَقیراً. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر کس بیش از حد در طلب دنیا برآید، فقیر ازدنیا می‌رود. غررالحکم، ص ۳۲۹

حدیث۲۴۲

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ اقتصَدَ فِی الغِنی و الفقر استعدَّ لنوائِبِ الدَّهر. امام علی - علیه السلام - فرمودند: هر کس در توانگری و تهیدستی، میانه‌روی را پیشه خود سازد، خود را برای گرفتاری‌های روزگار آماده کرده است. غررالحکم، ص ۳۳۲

حدیث۲۴۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن کُنوزِ البِرِّ کِتمانُ المَصائِبِ ، وَالأَمراضِ ، وَالصدَّقَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یکی از گنج‌های نیکی ، پوشیده داشتن مصیبت‌ها ، بیماری‌ها و صدقه است . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۲۹۹ ، حدیث ۶۶۴۳ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۶۲

حدیث۲۴۴

الإمام علیّ علیه‌السلام : إخفاءُ الفاقَةِ وَالأَمراضِ مِنَ المُرُوَّةِ . امام علی علیه‌السلام : پوشیده داشتن تهی‌دستی و بیماری‌ها از مردانگی است . غرر الحکم ، حدیث ۱۱۴۶ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۶۶

حدیث۲۴۵

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : لِلمَریضِ أربَعُ خِصالٍ : یُرفَعُ عَنهُ القَلَمُ ، ویَأمُرُ اللّه‌المَلَکَ یَکتُبُ لَهُ کُلَّ فَضلٍ کانَ یَعمَلُهُ فی صِحَّتِهِ ، ویَتَتَبَّعُ مَرَضُهُ کُلَّ عُضوٍ فی جَسَدِهِ فَیَستَخرِجُ ذُنوبَهُ مِنهُ ، فَإِن ماتَ ماتَ مَغفوراً لَهُ ، وإن عاشَ عاشَ مَغفوراً لَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : برای بیمار ، چهار ویژگی است : قلم تکلیف از او برداشته می‌شود ؛ خداوند به فرشته فرمان می‌دهد همه پاداش آنچه را در دوران تن‌درستی خویش انجام می‌داده است ، بنویسید ؛ بیماری وی بر همه اندام‌هایش گذر می‌کند و گناهانش را از آن بیرون می‌برد . پس اگر بمیرد ، آمرزیده‌شده می‌میرد و اگر زنده بماند ، آمرزیده‌شده زندگی می‌کند . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۸۴ ، حدیث ۳۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۵۶

حدیث۲۴۶

الإمام الباقر علیه‌السلام : إنَّ اللّه‌عز و جل إذا کانَ مِن أمرِهِ أن یُکرِمَ عَبداً ولَهُ ذَنبٌ ؛ اِبتَلاهُ بِالسُّقمِ . امام باقر علیه‌السلام : آن‌گاه که خداوند عز و جل اراده کرده باشد بنده‌ای را که گناهی دارد ، گرامی بدارد ، وی را به بیماری گرفتار می‌سازد . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۹۸ ، حدیث ۵۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۵۰

حدیث۲۴۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : المَرضی أحِبّاءُ اللّهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بیماران ، دوستان خدایند . الفردوس ، جلد ۳ ، صفحه ۱۵۷ ، حدیث ۴۴۲۴ عن دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۸

حدیث۲۴۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : الأَمراضُ هَدایا مِنَ اللّهِ عز و جل لِلعَبدِ ، فَأَحَبُّ العِبادِ إلَی اللّهِ أکثَرُهُم هَدِیَّةً . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : بیماری ، هدیه‌هایی از جانب خداوند عز و جل به بنده است. پس محبوب‌ترینِ بندگان نزد خداوند ، کسی است که بیشترین هدیه به وی رسیده باشد . الفردوس ، جلد ۱ ، صفحه ۱۲۳ ، حدیث ۴۲۲ عن أبی اُمامة دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۸

حدیث۲۴۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : لَولا ثَلاثٌ فِی ابنِ آدَمَ ما طَأطَأَ رَأسَهُ شَیءٌ : المَرَضُ ، وَالفَقرُ ، وَالمَوتُ ، کُلُّهُم فیهِ ، وإنَّهُ مَعَهُنَّ لَوَثّابٌ ! پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اگر سه چیز در آدمیزاد نبود ، هیچ چیز سرِ او را فرو نمی‌آورد : بیماری ، تهی‌دستی و مرگ . اینها همه در انسان هست و با این حال ، انسان ، همچنان گستاخ است . بحارالأنوار ، جلد ۷۲ ، صفحه ۵۳ ، حدیث ۸۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۳۸

حدیث۲۵۰

الإمام علیّ علیه‌السلام : ألا وإنَّ مِنَ البَلاءِ الفاقَةَ ، وأشَدُّ مِنَ الفاقَةِ مَرَضُ البَدَنِ ، وأشَدُّ مِن مَرَضِ البَدَنِ مَرَضُ القَلبِ . امام علی علیه‌السلام : هان! یکی از گرفتاری‌ها تهی‌دستی است . سخت‌تر از تهی‌دستی ، بیماری تن است و سخت‌تر از بیماری تن ، بیماری دل . نهج البلاغة ، حکمت۳۸۸ ، بحارالأنوار ، جلد ۷۰ ، صفحه ۵۱ ، حدیث ۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۳۴

حدیث۲۵۱

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : الجَسَدُ إذا لم یَمرَضْ أشِرَ ، ولا خَیرَ فی جَسَدٍ یَأشَرُ . امام باقر علیه‌السلام : جسم اگر بیمار نشود، سرمست می‌شود و در بدنی که به بیماری دچار نشود و سرمست شود ، خیری نیست . مشکاة الأنوار : ۲۸۰ منتخب میزان الحکمه: ۵۱۲

حدیث۲۵۲

الإمام علیّ علیه‌السلام : المَریضُ فی سِجنِ اللّهِ – مالَم یَشکُ إلی عُوّادِهِ – تُمحی سَیِّئاتُهُ . امام علی علیه‌السلام : بیمار ، تا آن هنگام که نزد عیادت‌کنندگان خویش شِکوه نکرده ، در زندان خداوند است و گناهانش محو می‌شوند . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۱۱ ، حدیث ۲۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۷۰

حدیث۲۵۳

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : مَن کَتَمَ وَجَعا أصابَهُ ثلاثةَ أیّامٍ مِن النّاسِ وشَکا إلَی اللّه ، کانَ حَقّا علَی اللّه أن یُعافِیَهُ مِنهُ . امام علی

علیه‌السلام : هر کس دردی را که به او رسیده‌است ، سه روز از مردم پنهان بدارد و به خدا شکایت بَرَد ، بر خداست که او را از آن درد بهبود بخشد . الخصال : ۶۳۰ / ۱۰

حدیث۲۵۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : يُكتَبُ أنينُ المَريضِ ، فَإن كانَ صابِراً كُتِبَ حَسَناتٍ ، وإن كانَ جَزِعاً كُتِبَ هَلوعاً لا أَجرَ لَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ناله بیمار ، نوشته می‌شود . پس اگر شکیبا باشد ، [این ناله] حسنه نوشته می‌شود و اگر بی‌تاب باشد ، ناشکیبا و بی‌پاداش نوشته می‌شود . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۱۱ ، حدیث ۶۷۰۶ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۶۸

حدیث۲۵۵

مَن مَرِضَ يَوماً ولَيلَةً فَلَم يَشكُ إلى عُوّادِهِ ، بَعَثَهُ اللّه‌عز و جل يَومَ القِيامَةِ مَعَ خَليلِهِ إبراهيمَ خَليلِ الرَّحمنِ علیه‌السلام ، حَتّى يَجوزَ الصِّراطَ كَالبَرقِ اللاّمِعِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس یک شبانه روز بیمار شود و نزد عیادت‌کنندگانش شکوه نکند ، خداوند ، او را در روز قیامت ، با خلیل خویش ، ابراهیم خلیل الرحمان ، برمی‌انگیزد ، تا به‌سان برقی پُردرخشش ، از صراط بگذرد . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۱۷۷ ، حدیث ۱۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۷۰

حدیث۲۵۶

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : قالَ اللّه‌عز و جل : مَن مَرِضَ ثلاثا فلَم يَشكُ إلى أحَدٍ مِن عُوّادِهِ أبدَلتُهُ لَحما خَيرا مِن لَحمِهِ ودَما خَيرا مِن دَمِهِ ، فإن عافَيتُهُ عافَيتُهُ ولا ذَنبَ لَهُ ، وإن قَبَضتُهُ قَبَضتُهُ إلى رَحمَتي . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خداوند عز و جل فرمود : هر که سه روز بیمار شود و از آن به هیچ یک از عیادت کنندگانش شکوه نکند ، گوشت و خونی بهتر از آن گوشت و خونی که دارد جایگزینش کنم . پس ، اگراو را عافیت بخشم ، عافیتی بدون گناهش دهم و اگر جانش را بستانم ، او را به جوار رحمت خود برم . الکافی : ۳ / ۱۱۵ / ۱

حدیث۲۵۷

الإمامُ الكاظمُ علیه‌السلام: إذا مَرِضَ المؤمنُ أوحَى اللّه‌عز و جل إلى صاحِبِ الشِّمالِ : لا تَكتُبْ على عَبدي مادامَ في حَبسي ووَثاقي ذَنبا . ويُوحي إلى صاحِبِ اليَمينِ أنِ اكتُبْ لِعَبدي ما كُنتَ تَكتُبُهُ في صِحَّتِهِ مِن الحَسَناتِ . امام کاظم علیه‌السلام : هرگاه مؤمن بیمار شود ، خداوند عز و جل به فرشته دست چپ او وحی فرماید که برای بنده‌ام ، تا زمانی که در زندان و بند من است ، گناهی منویس و به فرشته دست راست او وحی می‌فرماید که همان حسناتی را که در زمان سلامتی بنده‌ام می‌نوشتی ، برایش بنویس . الکافی : ۳ / ۱۱۴ / ۷

حدیث۲۵۸

امام صادق علیه‌السلام : المَعروفُ زكاةُ النِّعَمِ ، والشَّفاعةُ زكاةُ الجاهِ ، والعِلَلُ زكاةُ الأبدانِ ،والعَفوُ زَكاةُ الظَّفَرِ ، وما أدّيتَ زكاتَهُ فهُو مَأمونُ السَّلْبِ . نیکی ، زکات نعمتهاست و وساطت کردن ، زکات مقام و موقعیت ، و بیماریها زکات بدنها ، و گذشت زکات پیروزی ، و هر چیزی که زکاتش را بدهی ، از خطر نابودی در امان است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۶۸ / ۱۸۲

حدیث۲۵۹

الامام علی علیه السلام فی المَرَضِ یُصیبُ‌الصَّبِیَّ: کفّارةٌ لوالِدَیهِ . امام علی علیه‌السلام – درباره بیماری کودکان- فرمودند : کفاره گناهان پدر و مادر آنهاست . بحار الأنوار : ۸۱ / ۱۸۶ / ۴۰

حدیث۲۶۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ الرَّجُلَ لَیَکونُ لَهُ الدَّرَجَةُ عِندَاللّهِ لایَبلُغُها بِعَمَلِهِ ؛ حَتّی یُبتَلی بِبَلاءٍ فی جِسمِهِ ، فَیَبلُغُها بِذلِکَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : انسان ، گاه دارای مرتبه‌ای در پیشگاه خداوند است که با عمل خویش ، بدان نمی‌رسد تا آن هنگام که به ابتلای در جسم خود ، آزموده شود و بدین واسطه ، بدان مرتبت برسد . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۳۵ ، حدیث ۶۸۲۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۸

حدیث۲۶۱

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : المَریضُ تَحاتُّ خَطایاهُ کَما یَتَحاتُّ وَرَقُ الشَّجَرِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : گناهان شخص بیمار ، همچون برگ درخت ، می‌ریزد . الترغیب والترهیب : ۴ / ۲۹۳ / ۵۶ منتخب میزان الحکمة : ۵۱۰

حدیث۲۶۲

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ ابتَلاهُ اللّهُ بِبَلاءٍ فی جَسَدِهِ ؛ فَهُوَ لَهُ حِطَّةٌ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس که خداوند ، او را به گرفتاری جسمی بیازماید ، آن گرفتاری برایش مایه فرو ریختن گناهان است . کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۹۰۲ ، حدیث ۴۳۵۵۳ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۰

حدیث۲۶۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ اللّهَ لَیَبتَلی عَبدَهُ بِالسُّقمِ ، حَتّی یُکَفِّرَ ذلِکَ عَنهُ کُلَّ ذَنبٍ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خداوند ، گاه بنده خویش را به ناتن‌درستی گرفتار می‌کند تا این ناتن‌درستی ، کفّاره هر گناه وی شود . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۳۵ ، حدیث ۶۸۲۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۲

حدیث۲۶۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا رَأَیتُمُ الرَّجُلَ أَلَمَّ اللّهُ بِهِ الفَقرَ وَالمَرَضَ ؛ فَإِنَّ اللّهَ تَعالی یُریدُ أن یُصافِیَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : چون کسی را دیدید که خداوند ، او را به ناداری و بیماری در میان گرفته ، [بدانید که] خداوند متعال ، اراده کرده است که او را پاک کند . کنز العمّال ، جلد ۶ ، صفحه ۴۷۲ ، حدیث ۱۶۶۰۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۴

حدیث۲۶۵

الإمام علیّ علیه‌السلام : إذَا ابتَلَی اللّهُ عَبداً أسقَطَ عَنهُ مِنَ الذُّنوبِ بِقَدرِ عِلَّتِهِ . امام علی علیه‌السلام : اگر خداوند ، بنده‌ای را گرفتار [بیماری] سازد ، به اندازه بیماری‌اش از گناهان او فرو می‌کاهد . دعائم الإسلام ، جلد ۱ ، صفحه ۲۱۸ ، بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ،

صفحه ۱۷۶ ، حدیث ۱۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۶

حدیث۲۶۶

الإمام زین العابدین علیه‌السلام - لِمَریضٍ قَد بَرَأَ: یَهنِئُکَ الطَّهورُ مِنَ الذُّنوبِ ، إنَّ اللّه قَد ذَکَرَکَ فَاذکُرهُ ، وأقالَکَ فَاشکُرهُ . امام سجّاد علیه‌السلام - خطاب به بیماری که بهبود یافته بود: پاک شدن از گناهان ، بر تو مبارک باد! خداوند ، تو را یاد کرده است . او را یاد کن ، و از تو درگذشته است . او را سپاس گوی . تحف العقول ، صفحه ۲۸۰ ، بحارالأنوار ، جلد ۷۸ ، صفحه ۱۳۸ ، حدیث ۱۰، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۶

حدیث۲۶۷

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام : إنّ فی الجَنّةِ مَنزِلةً لا یَبلُغُها عبدٌ إلّا بالابْتِلاءِ فی جَسدِهِ . امام صادق علیه‌السلام : همانا در بهشت منزلتی است ، هیچ بنده‌ای بدان نرسد مگر با بلایی که (در دنیا) به بدنش رسد . بحار الأنوار : ۸۱ / ۲۱۲ / ۱۶

حدیث۲۶۸

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام : إنّه لَیَکونُ لِلعبدِ مَنزِلةٌ عندَ اللّه فما یَنالُها إلّا بإحْدی خَصْلتَینِ : إمّا بذَهابِ مالِهِ أو بَبلِیّةٍ فی جَسدِهِ . امام صادق علیه‌السلام : بنده را نزد خدا مقام و منزلتی استکه بدان نرسد مگر با یکی از این دو : از بین رفتن مال و دارایی‌اش یا رسیدن بلایی به جسمش . الکافی : ۲ / ۲۵۷ / ۲۳

حدیث۲۶۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَطَبَّبَ ولَم یَکُن بِالطِّبِّ مَعروفاً ، فَأَصابَ نَفساً فَما دونَها ، فَهُوَ ضامِنٌ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس در حالی که به طبابت شناخته شده نیست ، عهده‌دار آن گردد و موجب فوت کسی یا صدمه‌ای کمتر از آن شود ، ضامن است . کنز العمّال ، جلد ۱۰ ، صفحه ۳۲ ، حدیث ۲۸۲۲۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸

حدیث۲۷۰

الإمام علیّ علیه‌السلام : عُد مَن لا یَعودُکَ ، وأهدِ إلی مَن لا یُهدی إلَیکَ . امام علی علیه‌السلام : به عیادت کسی که به عیادتت نیامده برو ، و به کسی که به تو هدیه‌ای نداده هدیه بده. کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۹۷ ، حدیث ۲۵۱۵۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۶

حدیث۲۷۱

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : عِیادَةُ المَریضِ أعظَمُ أجرا مِن اتِّباعِ الجَنائِزِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عیادت بیمار ، پاداشی بزرگ‌تر از تشییع جنازه دارد . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۹۷ ، حدیث ۲۵۱۵۴.

حدیث۲۷۲

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : أطعِمُوا الجائِعَ ، وعودُوا المَریضَ ، وفُکّوا العانِیَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم :

گرسنه را غذا بدهید ، به عیادت بیماران بروید و اسیران را آزاد کنید. کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۸۶۷ ، حدیث ۴۳۴۵۱ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۹۶

حدیث۲۷۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم – مِن وَصایاهُ لِعَلِیٍّ علیه‌السلام: یا عَلِیُّ . . . سِر مَیلًا عُد مَریضا . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم – از سفارش‌های ایشان به امام علی علیه‌السلام -: ای علی!... [حتّی اگر شده] یک فرسخ برو و بیماری را عیادت کن . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۲۷ ، حدیث ۲۴۷۵۸ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۹۶

حدیث۲۷۴

امام صادق علیه‌السلام : تَمامُ العِیادَةِ للمَریضِ أن تَضَعَ یَدَکَ علی ذِراعِهِ وتُعَجِّلَ القِیامَ مِن عِندِهِ ؛ فإنَّ عِیادَةَ النَّوکی أشَدُّ علَی المَریضِ مِن وَجَعِهِ . عیادت کامل ، این است که دستت را روی بازوی بیمار بگذاری و زود از پیش‌او برخیزی؛زیرا عیادت احمق‌ها برای بیمار سخت‌تر از درد خود اوست . الکافی : ۳ / ۱۱۸ / ۴

حدیث۲۷۵

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : إنّ مِن أعظَمِ العُوّادِ أجرا عندَ اللّه عز و جل لَمَن إذا عادَ أخاهُ خَفَّفَ الجُلوسَ ، إلّا أن یَکونَ المَریضُ یُحِبُّ ذلکَ ویُریدُهُ ویَسألُهُ ذلکَ . امام علی علیه‌السلام : بزرگترین پاداش را نزد خداوند عز و جل آن عیادت کننده‌ای دارد که هرگاه به عیادت برادرش برود ، زمان کوتاهی نزد او بنشیند ، مگر این که خود بیمار دوست داشته باشد و از او بخواهد که بیشتر بنشیند . الکافی : ۳ / ۱۱۸ / ۶

حدیث۲۷۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عُودوا المَریضَ واتبَعوا الجَنازَةَ یُذَکِّرْکُم الآخِرَةَ . به عیادت بیمار بروید و در تشییع جنازه شرکت کنید ، که شما را به یاد آخرت می‌اندازد . کنز العمّال : ۲۵۱۴۳ منتخب میزان الحکمه : ۵۱۲

حدیث۲۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ اللّه عز و جل یقولُ یَومَ القِیامَةِ : یابنَ آدمَ ، مَرِضتُ فلَم تَعُدْنی ! قالَ : یاربِّ ، کیفَ أعودُکَ وأنتَ رَبُّ العالَمینَ ؟! قالَ : أما عَلِمتَ أنّ عَبدیَ فُلانا مَرِضَ فلَم تَعُدْهُ ؟! أما عَلِمتَ أنّکَ لَو عُدتَهُ لَوَجَدتَنی عِندَهُ ؟! خداوند عز و جل در روز قیامت می‌فرماید : ای پسر آدم ! من بیمار شدم اما عیادتم نکردی ؟ عرض می کند : پروردگارا ، چگونه تو را عیادت کنم حال آن که تو پروردگار جهانیانی (و بیمار نمی‌شوی) ؟ خداوند فرماید : آیا نمی‌دانستی که فلان بنده‌ام بیمار شد و عیادتش نکردی ، مگر نمی‌دانی که اگر به عیادتش می‌رفتی ، مرا نزد او می‌یافتی ؟. الترغیب والترهیب : ۴ / ۳۱۷ / ۳ ، منتخب میزان الحکمه : ۵۱۲

حدیث۲۷۸

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : عائدُ المَریضِ یَخوضُ فی الرَّحمَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عیادت کننده از

بیمار ، در رحمت (خدا) غوطه می‌خورد. کنز العمّال : ۲۵۱۴۱

حدیث۲۷۹

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : عائِدُ المَریضِ عَلی مَخارِفِ الجَنَّةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عیادت کننده بیمار ، در راه بهشت گام می‌نهد . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۹۵ ، حدیث ۲۵۱۴۲ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۰

حدیث۲۸۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن عادَ مَریضا ناداهُ مُنادٍ مِنَ السَّماءِ بِاسمِهِ : یا فُلانُ ، طِبتَ وطابَ لَکَ مَمشاکَ بِثَوابٍ مِنَ الجَنَّةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس بیماری را عیادت کند ، منادی‌ای از آسمان او را می‌خواند : «ای فلانی! خوش باش ، و گام برداشتنت به پاداش بهشت ، گوارایت باد!» . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۹۴ ، حدیث ۲۵۱۳۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۰

حدیث۲۸۱

الإمام الباقر علیه‌السلام : کانَ فیما ناجی بِهِ موسی علیه‌السلام رَبَّهُ أن قالَ : یا رَبِّ ما بَلَغَ مِن عِیادَةِ المَریضِ مِنَ الأَجرِ؟ فَقالَ اللّه‌عز و جل : اُوَکِّلُ بِهِ مَلَکا یَعودُهُ فی قَبرِهِ إلی مَحشَرِهِ . امام باقر علیه‌السلام : در مناجات‌های موسی علیه‌السلام با پروردگار خویش آمده است که پرسید : پروردگارا! پاداش عیادت بیمار به چه مرتبه‌ای رسیده است؟ خداوند عز و جل فرمود : «فرشته‌ای را با او می‌گمارم که تا رستاخیز ، وی را در قبرش عیادت کند» . بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۱۷ ، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۲

حدیث۲۸۲

الإمام الصادق علیه‌السلام : أیُّما مُؤمِنٍ عادَ مُؤمِنا مَریضا فی مَرَضِهِ حینَ یُصبِحُ شَیَّعَهُ سَبعونَ ألفَ مَلَکٍ ، فَإِذا قَعَدَ غَمَرَتهُ الرَّحمَةُ وَاستَغفَرُوا اللّه‌عز و جل لَهُ حَتّی یُمسِیَ ، وإن عادَهُ مَساءً کانَ لَهُ مِثلُ ذلِکَ حَتّی یُصبِحَ . امام صادق علیه‌السلام : هر مؤمنی که مؤمن بیمار دیگری را در زمان بیماری‌اش به هنگام صبح عیادت کند ، هفتاد هزار فرشته ، او را همراهی کنند و چون [در نزد او] بنشیند ، رحمت ، او را در میان می‌گیرد و فرشتگان برای او از خداوند عز و جل آمرزش طلبند تا زمانی که شامگاه فرا رسد ؛ و اگر هم او را شامگاهان عیادت کند ، او را پاداشی همانند باشد تا زمانی که شب را به صبح برساند . بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۲۴ ، حدیث ۳۲ نقلاً عن الدعوات دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۲

حدیث۲۸۳

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن عادَ مَریضا مِنَ المُسلِمینَ ، وَکَّلَ اللّه‌بِهِ أبَدا سَبعینَ ألفا مِنَ المَلائِکَةِ یَغشَون رَحلَهُ ویُسَبِّحونَ فیهِ ویُقَدِّسونَ ویُهَلِّلونَ ویُکَبِّرونَ إلی یَومِ القِیامَةِ ، نِصفُ صَلاتِهِم لِعائِدِ المَریضِ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس بیماری از مسلمانان را عیادت کند ، خداوند برای همیشه ، هفتاد هزار فرشته را با او می‌گمارد که به خانه او در می‌آیند و در آن تا روز قیامت ، تسبیح و تقدیس خداوند و «لا اله إلاّ اللّه» و «اللّه اکبر» می‌گویند و نیمی از نماز آنان برای عیادت کننده بیمار است . الکافی ، جلد ۳ ، صفحه ۱۲۰ ، حدیث ۵ عن صفوان الجمّال ، بحار الأنوار ، جلد ۵۹ ، صفحه ۱۸۷ ، حدیث ۳۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۴

حدیث۲۸۴

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : اِستَرضِعْ لِولـدِکَ بِلَبَنِ الحِسانِ ، وإیّاکَ والقِباحَ ؛ فإنّ اللَّبَنَ قد یُعدِی . امام باقر علیه‌السلام : برای شیر دادن کودک خود دایه خوش اخلاق استخدام کن و از دایه‌های بد اخلاق کن ؛ زیرا شیر (ویژگیها را) سرایت می‌دهد . الکافی : ۶ / ۴۴ / ۱۲

حدیث۲۸۵

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : مَن تَطَبَّبَ أو تَبَیطَرَ فَلْیَأْخُذِ البَراءةَ مِن وَلِیِّهِ، وإلاّ فهُو لَهُ ضامِنٌ . امام علی علیه‌السلام : طبیب و دامپزشک هنگام مداوای مریض یا حیوان ، باید از سرپرست (مریض) و صاحب آن (حیوان) برائت نامه (و اجازه) بگیرد و گرنه در قبال (صدمه دیدن یا تلف شدن مال و جان) او ضامن است . مستدرک الوسائل: ۱۴ / ۳۷ / ۱۶۰۳۸ منتخب میزان الحکمه : ۳۴۰

حدیث۲۸۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا رَأی أحَدُکُم بِأَخیهِ بَلاءً ، فَلیَحمَدِ اللّه عز و جل ولا یُسمِعهُ ذلِکَ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اگر کسی از شما ، برادر خویش را گرفتار بلایی ببیند ، خداوند عز و جل را [بر سلامت خویش] بستاید ، و البته این حمد گفتن را به گوش بیمار نرساند. کنز العمّال ، جلد ۲ ، صفحه ۱۴۲ ، حدیث ۳۵۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۲۰

حدیث۲۸۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : أقِلّوا مِنَ النَّظَرِ إلی أهلِ البَلاءِ ولا تَدخُلوا عَلَیهِم ، وإذا مَرَرتُم بِهِم فَأَسرِعُوا المَشیَ لایُصیبُکم ما أصابَهُم . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : گرفتار شدگانِ به بلا را کمتر تماشا کنید و بر آنان ، وارد نشوید و چون با آنان برخورد کردید ، راه رفتنِ خویش را تندتر کنید تا آنچه بدانان رسیده است ، به شما نیز نرسد. بحارالأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۱۳ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۲۰

حدیث۲۸۸

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : لاتُدیمُوا النَّظَرَ إلی أهلِ البَلاءِ وَالمَجذومینَ ؛ فَإنَّ ذلِکَ یَحزُنُهُم . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : به گرفتار شدگان بلا و جذامیان ، نگاهِ پیوسته میفکنید؛ چه ، این کار ، آنان را اندوهگین می کند. بحارالأنوار ، جلد ۷۵ ، صفحه ۱۶ ، حدیث ۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۲۲

حدیث۲۸۹

الإمام علیّ علیه‌السلام - مِن وَصِیَّتِهِ لِابنِهِ الحَسَنِ علیه‌السلام: أکرِم عَشیرَتَکَ ؛ فَإنَّهُم جَناحُکَ الَّذی بِهِ تَطیرُ . . . وعُد سَقیمَهُم . امام علی علیه‌السلام - در توصیه‌های ایشان به فرزندشان امام حسن علیه‌السلام: خاندانت را گرامی بدار ، که آنان ، بال و پَر تو اند که با آنها پرواز می کنی... و به عیادت بیمارانشان برو. کنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۱۸۳ ، حدیث ۴۴۲۱۵ نقلاً عن وکیع والعسکری فی المواعظ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۸ *******

حدیث۲۹۰

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : عِیادَةُ بَنی هاشِم فَریضَةٌ ، وزِیارَتُهُم سُنَّةٌ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عیادت بنی هاشم ، واجب است و زیارت آنان ، مستحب. بحارالأنوار ، جلد ۹۶ ، صفحه ۲۳۴ ، حدیث ۳۳ نقلاً عن الإمامهْ والتبصرهْ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۸

حدیث۲۹۱

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : حَقُّ المُسلِمِ عَلَی المُسلِمِ خَمسٌ : رَدُّ السَّلامِ ، وعِیادَةُ المَریضِ و . . . . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : حقّ مسلمان بر مسلمان ، پنج چیز است: پاسخ دادن سلام ، عیادت بیمار و... . الکافی ، جلد ۲ ، صفحه ۱۷۱ ، حدیث ۶ عن علیّ بن عقبهْ عن الإمام الصادق علیه‌السلام نحوه دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۶

حدیث۲۹۲

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : لِلمُؤمِنِ عَلَی المُؤمِنِ سَبعَةُ حُقوقٍ واجِبَةٍ مِنَ اللّهِ عز و جل عَلَیهِ : . . . وأن یَعودَهُ فی مَرَضِهِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مؤمن بر مؤمن ، هفت حق دارد که خداوند عز و جل ، آنها را بر او واجب ساخته است : ... و یکی آن که او را در بیماری‌اش عیادت کند. بحارالأنوار ، جلد ۷۴ ، صفحه ۲۲۲ ، حدیث ۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۶

حدیث۲۹۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم - لِأَبی ذَرٍّ: جالِسِ المَساکینَ ، وعُدهُم إذا مَرِضوا . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم - خطاب به ابوذر -: با بینوایان ، همنشین شو و چون بیمار شوند ، عیادتشان کن. الدعوات ، صفحه ۲۲۴ ، حدیث ۶۲۰ وص ۲۷۷ ، حدیث ۸۰۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۸

حدیث۲۹۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : أغِبّوا فِی العِیادَةِ وأربِعوا ، إلّا أن یَکونَ مَغلوباً . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یک روز در میان و دو روز در میان ، عیادت کنید ، مگر آن که بیمار ، شکست‌خورده بیماری خویش [و حال او وخیم] باشد. بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۲۲ ، حدیث ۲۶؛ المرض والکفّارات لابن أبی الدنیا ، صفحه ۱۶۸ ، حدیث ۲۱۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۴

حدیث۲۹۵

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : أغِبّوا فِی العِیادَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یک روز در میان ، عیادت کنید. نز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۹۷ ، حدیث ۲۵۱۵۲ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۴

حدیث۲۹۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دَخَلتُم عَلَی المَریضِ فَنَفِّسوا لَهُ فی أجَلِهِ ؛ فَإِنَّ ذلِکَ لا یَرُدُّ شَیئا ویُطَیِّبُ بِنَفسِهِ . پیامبر خدا

صلی الله علیه و آله و سلّم : چون بر بیمار درآمدید ، برای وی ، آرزوی عمر دراز کنید؛ چه ، این [دعا] چیزی [از اجل او] را دفع نمی‌کند ، امّا مایه خرسندی وی می‌شود. بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۲۵ ، حدیث ۳۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۸

حدیث۲۹۷

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دَخَلَ أحَدُکُم عَلی مَریضٍ فَلیُصافِحهُ ، وَلیَضَع یَدَهُ عَلی جَبهَتِهِ ، وَلیَسأَلهُ کَیفَ هُوَ ، وَلیُنسِئ لَهُ فِی الأَجَلِ ویَسأَ لُهُ أن یَدعُوَ لَهُم ، فَإِنَّ دُعاءَ المَریضِ کَدُعاءِ المَلائِکَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : چون کسی از شما بر بیماری وارد شود ، با او دست بدهد ، دست خویش بر پیشانی وی نهد ، احوالپرسی کند ، آرزوی درازتر شدن عمر وی نماید و از او بخواهد برایش دعا کند؛ چرا که دعای بیمار ، به‌سان دعای فرشتگان است. کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۱۰۳ ، حدیث ۲۵۱۹۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۰۶

حدیث۲۹۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دَخَلتَ عَلی مَریضٍ فَمُرهُ أن یَدعُوَ لَکَ ؛ فَإِنَّ دُعاءَهُ کَدُعاءِ المَلائِکَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : چون بر بیماری وارد شدی ، از او بخواه برایت دعا کند؛ چرا که دعای او ، به سانِ دعای فرشتگان است. الکافی ، جلد ۳ ، صفحه ۱۱۷ ، حدیث ۳ عن سیف بن عمیرة ، مکارم الأخلاق ، جلد ۲ ، صفحه ۱۷۳ ، حدیث ۲۴۳۴ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۰

حدیث۲۹۹

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن عادَ مَریضا فِی اللّهِ ، لَم یَسأَلِ المَریضُ لِلعائِدِ شَیئا إلاَّ استَجابَ اللّه‌ لَهُ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس بیماری را برای خدا عیادت کند ، آن بیمار برای عیادت کننده ، از خداوند چیزی نخواهد مگر آن که خداوند دعایش را استجابت کند. بحار الأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۱۷ ، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۲۱۰

حدیث۳۰۰

اُنظُروا مَن تُرضِعُ أولادَکُم ؛ فَإِنَّ الوَلَدَ یَشِبُّ عَلَیهِ . امام علی علیه‌السلام : بنگرید که چه کسی فرزندانتان را شیر می‌دهد ؛ چرا که کودک ، به همین شیر ، رشد می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۴ ، حدیث ۱۰، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۰

حدیث۳۰۱

الإمام الباقر علیه‌السلام : اِستَرضِع لِوَلَدِکَ بِلَبَنِ الحِسانِ ، وإیّاکَ وَالقِباحَ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ قَد یُعدی . امام باقر علیه‌السلام : برای فرزند خود ، از زنان زیبا ، شیردهی بخواه و از زشتان بپرهیز ؛ چرا که شیر ، گاه سرایت می‌کند . تهذیب الأحکام ، جلد ۸ ، صفحه ۱۱۰ ، حدیث ۳۷۶ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۲

حدیث۳۰۲

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَستَرضِعُوا الحَمقاءَ ولاَ العَمشاءَ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ یُعدی . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : زن کودن و نیز زنی را که چشمش ضعیف است و آب‌ریزش دارد ، به دایگی مگیرید ؛ چرا که شیر ، سرایت می‌کند . بحار الأنوار

، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۱۳،دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۲

حدیث۳۰۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن سُنَّتِی التَّزویجُ ، وَاطلُبُوا الوَلَدَ ؛ فَإنّی اُکاثِرُ بِکُمُ الاُمَمَ غَداً . وتَوَقَّوا عَلی أولادِکُم لَبَنَ البَغِیِّ مِنَ النِّساءِ ، وَالمَجنونَـةِ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ یُعدی . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : همسر دادن و همسر گرفتن ، از سنّت من است . فرزند بجویید ؛ چرا که من ، فردا به شما بر دیگر امّت‌ها فراوانی می‌جویم . درباره فرزندانتان ، از شیر زنان بدکاره و دیوانه ، اجتناب کنید ؛ چرا که شیر ، سرایت می کند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۳۲۳ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۸۴

حدیث۳۰۴

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن قـامَ عَلی مَریضٍ یَومـاً ولَیلَـةً ، بَعَثَهُ اللّه تَعـالی مَعَ إبراهیمَ الخَلیـلِ علیه‌السلام ، فَجـازَ عَلَی الصِّراطِ کَالبَرقِ اللاّمِعِ . پیامبر خـدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس یک شبانه روز بیماری را پرستاری کنـد ، خداوند ، او را همراه با ابراهیم خلیل ، برمی‌انگیزد و به سان برقی پُر درخشش ، از صراط می گذرد . بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۲۵ ، حدیث ۳۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۸۰

حدیث۳۰۵

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أطعَمَ مَریضاً شَهوَتَهُ ، أطعَمَهُ اللّه‌عز و جل مِن ثِمارِ الجَنَّةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس غـذایی را که بیمار هوس کرده است ، به او برسانـد ، خداوند ، از میوه‌های بهشتی به او خواهد خوراند. بحارالأنوار ، جلد ۸۱ ، صفحه ۲۲۴ ، حدیث ۳۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۸۲

حدیث۳۰۶

قال الامام علی - علیه السـلام - : مَنْ اَرادَ دُخُولَ الْمَسْجِدِ فَلْیَدْخُلْ عَلی سُکُونٍ وَ وَقارٍ فَاِنَّ الْمَساجِدَ بُیُوتُ اللهِ وَ اَحَبُّ الْبِقاعِ اِلَیْهِ. امام علی - علیه السـلام - فرمودنـد: هر کس می خواهـد به مسـجد داخل گردد، با آرامش و طمأنینه وارد شود، چون مساجـد خانه های خدا و محبوب ترین محل ها در نظر اوست. «من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۷۰»

حدیث۳۰۷

قال الامام الصادق - علیه السـلام - : اِذا دَخَلْتَ الْمَسْجِدَ فَاحْمَدِ اللهَ وَ اثْنِ عَلَیْهِ وَ صَلِّ عَلَی النَّبِیِّ - صلی الله علیه و آله — امام صادق - علیه السـلام - فرمودند: هر گاه داخل مسجد شدی، حمد و سپاس خدای را بگو و بر پیامبر - صلی الله علیه و آله - درود بفرست. «وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۵۱۶»

حدیث۳۰۸

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلّم) فرمودند: قَولُ : «لا حَولَ ولا قُوّةَ إلاّ باللّه» فیهِ شِفاءٌ مِن تِسعَةٍ وتِسْعینَ داءً ، أدْناها الهَمُّ جمله «لا حول ولا قوة الا باللّه» نود و نه درد را شفا می‌دهد که ساده‌ترین آنها اندوه است . قرب الإسناد : ۷۶ / ۲۴۴ ، منتخب میزان الحکمه: ۱۴۸

حدیث۳۰۹

امام علی (علیه‌السلام) فرمودند: إذَا اشتَکی أحَدُکُم عَینَیهِ فَلیَقرَأ آیَةَ الکُرسِیِّ ، وَلیُضمِر فی نَفسِهِ أنَّها تَبرَأُ ؛ فَإِنَّهُ یُعافی إن شاءَ اللّه. اگر کسی از شما چشمانش ناراحت بود ، آیه‌الکرسی بخواند و در دل ، نیّت شفا کند . به خواست خداوند ، بهبود خواهد یافت . مکارم الأخلاق ، جلد ۲ ، صفحه ۲۰۵ ، حدیث ۲۵۲۸ ، بحار الأنوار ، جلد ۹۲ ، صفحه ۲۶۲ ، حدیث ۴ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۱۲

حدیث۳۱۰

الإمام الصادق علیه‌السلام : یُستَحَبُّ لِلمَریضِ أن یُعطِیَ السّائِلَ بِیَدِهِ ، ویَأمُرَ السّائِلَ أن یَدعُوَ لَهُ . امام صادق علیه‌السلام : مستحب است بیمار به دست خود ، صدقه‌ای به سائل بدهد و از او بخواهد برای وی ، دعا کند . الکافی ، جلد ۴ ، صفحه ۴ ، حدیث ۹ ، بحارالأنوار ، جلد ۸۱، صفحه ۲۰۹ ، حدیث ۲۵ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۷۴

حدیث۳۱۱

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أکَلَ قَبلَ أن یَشرَبَ و تَسَحَّرَ ، و مَسَّ شَیئا مِنَ الطِّیبِ ؛ قَوِیَ عَلَی الصِّیامِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کس پیش از نوشیدن چیزی ، غذا بخورد و سَحَری میل کند و قدری بوی خوش [بر خود] بمالد ، بر روزه گرفتن ، توان بیشتری یابد . کنز العمّال ، جلد ۸ ، صفحه ۵۱۰ ، حدیث ۲۳۸۸۲ نقلاً عن شُعب الإیمان عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۸

حدیث۳۱۲

الإمام الصادق علیه‌السلام : الرّیحُ الطَّیِّبَةُ ؛ تَشُدُّ العَقلَ ، و تَزیدُ فی الباهِ . امام صادق علیه‌السلام : بوی خوش ، عقل را استوار می‌کند و بر توان جنسی می‌افزاید . بحار الأنوار ، جلد ۶۲ ، صفحه ۲۷۵ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۰۸

حدیث۳۱۳

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن تَطَیَّبَ أوَّلَ النَّهارِ ؛ لَم یَزَل عَقلُهُ مَعَهُ إلَی اللَّیلِ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس در آغاز روز ، بوی خوش استعمال کند ، تا شب ، عقلش او را همراهی می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۵۱۰ ، حدیث ۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۱۰

حدیث۳۱۴

الإمام الصادق علیه‌السلام : مَن تَطَیَّبَ بِطیبٍ أوَّلَ النَّهارِ و هُوَ صائِمٌ ؛ لَم یَفقِد عَقلَهُ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس در حالی که روزه است ، در آغاز روزه ، خوش‌بو کننده‌ای به کار ببرد ، عقل خویش را از کف ندهد . بحار الأنوار ، جلد ۹۶ ، صفحه ۲۹۰ ، حدیث ۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۱۰

حدیث۳۱۵

رسول اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : يُكرَهُ لِلرَّجُلِ أن يَغشَى المَرأَةَ وقَدِ احتَلَمَ ، حَتّى يَغتَسِلَ مِن احتِلامِهِ الَّذى رَأى ؛ فَإِن فَعَلَ وخَرَجَ الوَلَدُ مَجنوناً فَلا يَلومَنَّ إلاّ نَفسَهُ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : برای مرد ، مکروه است که پس از احتلام ، با زن همبستری کند ، مگر آن که از احتلام پیشین ، غسل کرده باشد ؛ چه ، اگر چنین کند و فرزندش دیوانه زاده شود ، جز خویش را نکوهش نکند . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۳ ، حدیث ۳

حديث۳۱۶

الإمامُ الصّادقُ عليه‌السلام : إنَّ مَن أجابَ فى كلِّ ما يُسْأَلُ عَنهُ لَمجْنونٌ . امام صادق علیه‌السلام : هر کس به هر سؤالی که از او می‌شود جواب دهد دیوانه است . معانی الأخبار : ۲۳۸ / ۲ ، منتخب میزان الحکمه: ۱۱۲

حديث۳۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند: هر کس در هر روز ، دو بار مسواک بزند ، سنّت پیامبران را استمرار بخشیده است ، در برابر هر نمازی که بخواند ، خداوند ، برایش پاداش صد رکعت می‌نویسد ، از فقر به غنا (و بی‌نیازی) درمی‌آید ، دهانش خوش‌بو می‌شود ، حافظه‌اش فزونی می‌یابد ، فهمش استوار می‌گردد ، غذایش گوارش می‌یابد ، درد دندان‌هایش از میان می‌رود ، بیماری از او دور می‌گردد ، و فرشتگان ، به واسطه نوری که بر او می‌بینند ، با او دست می‌دهند و دندان‌هایش تمیز می‌شود . جامع الأخبار ، صفحه ۱۵۱ ، حدیث ۳۴۰ عن ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۳۸ ، حدیث ۴۹ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۷۲

حديث۳۱۸

رسولُ اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم : السِّواكُ يَزيدُ الرَّجُلَ فَصاحَةً . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مسواک زدن ، بر زبان آوری مرد می‌افزاید . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۳۵ / ۴۸ منتخب ميزان الحكمة : ۲۸۸

حديث۳۱۹

الإمام الصادق عليه‌السلام : عَلَيكُم بِالسِّواكِ ؛ فَإِنَّهُ يُذهِبُ وَسوَسَةَ الصَّدرِ . امام صادق علیه‌السلام : بر شما باد مسواک زدن ؛ چرا که وسوسه دل را از میان می‌بَرَد . الأمالی للطوسی ، صفحه ۶۶۷ ، حدیث ۱۳۹۶ عن أبی غندر ، بحار الأنوار ، جلد ۷۶ ، صفحه ۱۳۹ ، حدیث ۵۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۳۷۲

حديث۳۲۰

الإمام الصادق عليه‌السلام : مِن سُنَنِ المُرسَلينَ السِّواكُ . امام صادق علیه‌السلام : مسواک زدن ، از سنّتهای فرستادگان [الهی] است . الکافی ، جلد ۳ ، صفحه ۲۳ ، حدیث ۲

حديث۳۲۱

الإمام الصادق عليه‌السلام : مِن أخلاقِ الأَنبِياءِ عليهم‌السلام السِّواكُ . امام صادق علیه‌السلام : مسواک زدن ، از سنّت‌های پیامبران است . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۴۹۵ ، حدیث ۱

حدیث۳۲۲

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : إنّ السِّواکَ فی السَّحَرِ قَبلَ الوُضُوءِ مِنَ السُّنَّةِ . امام باقر علیه‌السلام : مسواک زدن در سحرگاه ، پیش از وضو گرفتن، جزء سنّت است . الفقیه : ۱ / ۴۸۰ / ۱۳۹۰ ، منتخب میزان الحکمه: ۲۸۸

حدیث۳۲۳

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام لَمّا سُئلَ : أتَری هذا الخَلقَ کُلَّهُ مِنَ الناسِ ؟: فقالَ : ألْقِ مِنهُمُ التارِکَ للسِّواکِ . امام صادق علیه‌السلام – در پاسخ به این سؤال که : آیا این خلایق همه در شمار آدمیانند ؟– فرمودند: افرادی را که مسواک نمی‌زنند از شمار آنها بینداز . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۲۸ / ۱۱

حدیث۳۲۴

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم فی وصیَّتِهِ لعلیٍّ علیه‌السلام: یا علیُّ ، عَلَیکَ بالسِّواکِ ، وإن استَطَعتَ أن لا تُقِلَّ مِنهُ فافعَلْ ، فإنَّ کُلَّ صلاةٍ تُصَلِّیها بالسِّواکِ تَفضُلُ علی التی تُصَلِّیها بغَیرِ سِواکٍ أربَعینَ یَوما . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم در سفارش به علی علیه‌السلام ، می‌فرمایند : ای علی ! بر تو باد به مسواک زدن ؛ اگر توانستی که از این کار کم نکنی چنین کن ؛ زیرا هر نمازی که با مسواک زدن بخوانی از چهل روز نمازی که بی‌مسواک زدن بگزاری برتر است . البحار : ۷۶ / ۱۳۷ / ۴۸

حدیث۳۲۵

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم فی وصیَّتِهِ لعلیٍّ علیه‌السلام: عَلَیکَ بالسِّواکِ عِندَ کُلِّ وُضوءٍ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم در سفارش به علی علیه‌السلام ، می‌فرمایند : بر تو باد به مسواک زدن با هر وضویی . البحار : ۷۷ / ۶۹ / ۸

حدیث۳۲۶

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : خَلِّلوا لِحاکُم ، وقُصّوا أظافیرَکُم ؛ فَإِنَّ الشَّیطانَ یَجری ما بَینَ اللَّحمِ وَالظُّفرِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : میان ریش خود را تمیز کنید و ناخن‌هایتان را بگیرید ؛ زیرا شیطان ، میان گوشت و ناخن ، روان می‌شود . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۳۰۱ ، حدیث ۲۶۱۰۱ ، دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۵۵۰

حدیث۳۲۷

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم لَمّا أبصَرَ رجُلًا شَعثا شَعرُ رأسِهِ ، وَسخَةً ثِیابُهُ ، سَیّئةً حالُهُ: مِن الدِّینِ المُتعَةُ وإظهارُ النِّعمَةِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم آنگاه که مردی را با موهایی ژولیده و جامه‌ای چرکین و سر و وضعی نامرتّب دیدند – فرمودند: استفاده از نعمت‌های خدا و آشکار ساختن نعمت جزو دین است . الکافی : ۶ / ۴۳۹ / ۵

حدیث۳۲۸

رسول اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : لِکُلِّ شَیءٍ حیلَةٌ ، وحیلَةُ الصِّحَّةِ فِی الدُّنیا أربَعُ خِصالٍ : قِلَّةُ الکَلامِ ، و قِلَّةُ المَنامِ ، و قِلَّةُ المَشیِ ، و قِلَّةُ الطَّعامِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر کاری را چاره‌ای است و چاره تن‌درستی در دنیا ، چهار چیز است : کم

سخن گفتن ، کم خفتن ، کم راه رفتن و کم خوردن . بحار الأنوار ، جلـد ۸ ، صفحه ۱۴۴ ، حدیث ۶۷ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۹۲

حدیث۳۲۹

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السـلام : النَّعیمُ فی الدُّنیا الأمنُ وصِحَّةُ الجِسمِ ، وتَمامُ النِّعمَةِ فی الآخِرَةِ دُخولُ الجَنّةِ ، وما تَمَّتِ النِّعمَةُ علی عَبدٍ قَطُّ لَم یَدخُلِ الجَنَّةَ . امام صادق علیه‌السلام : نعمت دنیا ، امنیّت و تندرستی است و نعمت کامل در آخرت ، وارد شدن به بهشت است و بنده‌ای که به بهشت نرود هرگز نعمت بر او کامل نشده‌است. معانی الأخبار : ۴۰۸ / ۸۷

حدیث۳۳۰

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم : نِعمَتانِ مَفتونٌ فیهِما کَثیرٌ مِنَ النّاسِ : الفَراغُ والصِّحَّةُ . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : دو نعمت است که بسـیاری از مردم در آنهـا آزموده می‌شونـد (یـا به سـبب آنها به گمراهی و فساد می‌افتنـد) : فراغت و تنـدرستی . الخصال : ۳۵ / ۷

حدیث۳۳۱

امـام علی (علیه‌السـلام) فرمودنـد: مَن نَظَّفَ ثَوبَهُ ، قَلَّ هَمُّهُ ؛ هر کس جامه خویش را تمیز کنـد، انـدیشه و انـدوهش کم شود . بحار الأنوار ، جلد ۷۸ ، صفحه ۹۳ ، حدیث ۱۰۴

حدیث۳۳۲

رسولُ اللّه صـلی الله علیه و آله و سـلّم : ثَمانیةٌ لا تُقبَلُ مِنهُمُ‌الصَّلاةُ : العَبدُ الآبِقُ حتّی یَرجِعَ إلی مَولاهُ ، والناشِزُ وزَوجُها عَلَیها ساخِطٌ ، ومانِعُ الزَّکاةِ ، وتارِکُ الوُضوءِ ، والجاریَةُ المُدرِکَةُ تُصَـلّی بغَیرِ خِمارٍ ، وإمامُ قَومٍ یُصَـلّی بهِم وهُم لَهُ کارِهُونَ ، والسَّکرانُ ، والزَّبِینُ ؛ وهُو الـذی یُـدافِعُ البَولَ والغائطَ . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : هشت نفرند که نمازشان پذیرفته نمی‌شود : بنده فراری ، تا زمـانی که به سوی مولا‌یش برگردد . زن نافرمـان ، که شوهرش از او ناراضـی است . کسـی که زکات نمی‌دهـد . کسـی که وضـو نمی‌گیرد . دختر بالغی که بدون‌روسـری نماز بخواند . پیشوای قومی که با آنان نماز بخواند در حالی که از او ناراضـی هسـتند . آدم مسـت و زَبین ، یعنی کسـی که بـول و غائـط خـود را به زور نگه داشـته است . مکـارم الأخلاـق : ۲ / ۳۲۴ / ۲۶۵۶ ، منتخـب میزان الحکمه : ۳۲۶

حدیث۳۳۳

قال الامام علی – علیه السّلام – : ... حقّ الوالِدِ أن یُطیعَهُ فی کلّ شیءٍ الّا فی معصیةِ اللهِ سبحانَهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: حق والـدین برفرزنـدان این است که در هر چیزی از او اطاعت کند مگر در چیزی که موجب معصیت و نافرمانی خداوند سبحان است. «نهج البلاغه، حکمت ۳۳۹»

حدیث۳۳۴

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : العبدُ المطیعُ لوالدیهِ و لرّبه فی أعلی علّیین. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بنده

ای که مطیع پدر و مادر و پروردگارش باشد، روز قیامت در بالاترین جایگاه است. «کنز العمّال، ج ۱۶، ص ۴۶۷»

حدیث۳۳۵

قال الامام الصادق – علیه السلام – : اِنْ اَحْبَبْتَ اَنْ یَزیدَ اللّه فی عُمُرِکَ فَسُرَّ اَبَوَیْکَ. امام صادق – علیه السلام – : اگر دوست داری که خداوند عمرت را زیاد کند، پدر و مادرت را شاد کن. «بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۸۱، ح ۸۴»

حدیث۳۳۶

قال الامام علی – علیه السّلام – : مَنْ بَرَّ والدیهِ بَرَّهُ ولدُهُ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: کسی که به پدر و مادر خویش نیکی کند، فرزندان او نیز به او نیکی خواهند کرد. «تصنیف غرر الحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۴۱»

حدیث۳۳۷

قال الامام علی – علیه السّلام – : برّ الوالدین أکبَرُ فریضةٍ. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: بزرگترین تکلیف الهی نیکی کردن به پدر و مادر است. «تصنیف غرر الحکم، ص ۴۰۷، ح ۹۳۳۹»

حدیث۳۳۸

عَن النبی – صلّی الله علیه و آله – قال: ثلاثةٌ حقٌّ علی الله تعالی عونُهم، المجاهدُ فی سبیلِ اللهِ و المکاتِبُ الذی یُریدُ الاَداءَ، و الناکحْ الذّی یُریُدِ العفافَ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: سه گروه بر خداوند متعال حق دارند تا آنها را یاری کند: مجاهد در راه خدا و کسی که سعی می کند تا قرض خویش را ادا کند و آنکه می خواهد ازدواج کند تا دامن خویش را پاک نگهدارد. «نهج الفصاحه، ح ۱۲۱۹»

حدیث۳۳۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : ما وَلَدٌ بارٌّ نَظَرَ الی أبویهِ الاّ کان له بکلّ نظْرَةٍ حجَّةً مبرورةً ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر فرزند نیکوکاری که با مهربانی به پدر و مادر خویش نگاه کند، در مقابل هر نگاه، ثواب یک حجّ کامل مقبول به او داده می شود. سئوال کردند ای رسول خدا، حتّی اگر در هر روز صد مرتبه نگاه کند؟ فرمودند: آری خداوند بزرگتر و پاک تر است. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۳»

حدیث۳۴۰

عَن امیرالمؤمنینَ – علیه السّلام – : خیارُ خصالِ النساءِ شرارُ خِصالِ الرّجالِ، الزَّهوُ و الجُبنُ و البُخلُ فان کانت المرئةُ مزهوةً لم تُمکنْمِن نفسِها و اذا کانت بخیلةً حفظتْ مالَها. امیرالمؤمنین – علیه السّلام – فرمودند: نیکوترین خصلتهای زنان، بدترین خصلتهای مردان است و آن خصلتها عبارتند از: تکبر، ترس و بخل، پس اگر زن متکبر باشد اجازه ندهد کسی به او دست یازد و اگر بخیل باشد اموال خود و شوهرش را حفظ کند و در صورتی که ترسو باشد، هراسان می شود از هر چه که عارض او شود. «نهج البلاغه، حکمت ۲۳۴»

حدیث۳۴۱

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – : لما زُفَّتْ فاطمةُ الی عَلیٍ – علیه السّلام – نَزلَ جبرئیلُ و میکائیلُ و اسرافیلُ ... فَکبرَ جَبرئیلُ و کبّر اسرافیلُ و کبر میکائیلُ فکبرتِ الملائکهُ و جرت السُّنهُ بالتکبیرِ فی الزفافِ الی یومِ القیامهِ. امام صادق علیه السّلام – فرمودند: وقتی که شب عروسی حضرت فاطمه – سلام الله علیها – فرا رسید، جبرئیل و میکائیل و اسرافیل آمدند. جبرئیل تکبیر گفت و سپس اسرافیل و پس از آن میکائیل تکبیر گفت و آنگاه فرشتگان نیز تکبیر گفتند و بر این اساس «سنت» است که در شب عروسی «تکبیر» گفته شود. «سنن النبی، ص ۱۵۰»

حدیث۳۴۲

عَن الامام موسی بنِ جعفرٍ – علیه السّلام – قال: ثَلاثهٌ یُستظلونَ بظلِ عَرشِ اللهِ یومَ القیامهِ یومٌ لا ظِلَّ الا ظلهُ رَجلٌ زوّجَ اَخاهُ المسلمَ او اَخدمهُ او کتَمَ له سرّاً. امام موسی بن جعفر – علیه السّلام – فرمودند: خداوند در روز قیامت سه دسته را در زیر سایه عرش خویش پناه می دهد در حالتی که سایه ای جز سایه عرش پروردگار وجود ندارد و آنها عبارتند از: کسی که برادر مسلمان خود را زن دهد و کسی یا به برادر دینی خود خدمت کند و یا آنکه از فاش شدن اسرار برادر مسلمانش جلوگیری کند. «نور الثقلین، ج ۳، ص ۵۹۹»

حدیث۳۴۳

عَن الامام الباقرِ – علیه السّلام – قال: لَهو المؤمنِ فی ثَلاثهِ اشیاءٍ التَمتعُ بِالنساءِ و مُفاکهَهِ الإخوانِ و الصَلاهُ باللیلِ. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: سرگرمی انسان مؤمن در سه چیز است: کامجویی از زنان (حلال)، خوش گویی با دوستان و خواندن نماز شب. «الخصال، ج ۱، ص ۱۱۶»

حدیث۳۴۴

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – : الرزقُ مَعَ النساءِ و العیالِ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: رزق و روزی انسان در گرو وجود زن و فرزند است. «نور الثقلین، ج ۳ ص ۵۹۵»

حدیث۳۴۵

عَن الامام الصادق – علیه السّلام – : خیُر اولادِنا الاَبَلَهُ العقولُ و خیرُ النساءِ البُلْهاءُ الخَجولُ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: بهترین فرزندان ما عاقلان خیراندیش و بهترین زنان ما عاقلان باحیا و خجالت پیشه اند. «وسائل الشیعه، ج ۷، ص ۳۱۱»

حدیث۳۴۶

عَن النبیِ – صلّی الله علیه و آله – : یفتحُ ابوابُ السماءِ بالرَّحمهِ فی اَربعِ مواضِعَ عندَ نزولِ المطرِ و عندَ نَظَرِ الولدِ فی وجهِ الوالدینِ وعندَ فَتْحِ بابِ الکعبهِ و عندَ النکاحِ. پیامبر اکرم – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: درهای آسمان رحمت الهی در چهار مورد گشوده می شود، هنگام آمدن باران، آنگاه که فرزند به صورت پدر و مادر خود نگاه کند و هنگام بازگشایی درب خانه خدا و هنگام ازدواج، کسی که دوست دارد خدا را پاک و مطهر ملاقات کند، باید به زناشویی بپردازد. «بحار الأنوار, ج ۱۰۰، ص ۲۲۱»

حدیث۳۴۷

قال الامام الباقر – علیه السّلام – : ثلاثٌ لم یجعلِ الله لأحدٍ فیهنَّ رُخصةً: أداءُ الامانَة ... و برّ الوالدینِ برَّین کانا أو فاجرین. امام باقر – علیه السّلام – فرمودند: خداوند سبحان در سه چیز به احدی اجازه ترک نداده است: ۱. ادای امانت به صاحبِ آن خواه نیکوکار باشد، خواه فاجر و گنهکار. ۲. وفای به عهد نسبت به هر کسی، نیکوکار باشد یا بدکار. ۳. نیکی به پدر و مادر خواه انسانهای خوب و نیکوکاری باشند، خواه گنهکار و اهل فجور. «وسائل الشیعه، ج ۲۱، ص ۴۹۰»

حدیث۳۴۸

قال الامام الرّضا – علیه السّلام – : سألَ رجلٌ رسولَ اللهِ – صلّی الله علیه و آله – : ما حقُّ الوالِدِ علی ولدهِ؟ قال: لا یسمّیهِ باسْمِهِ، و لا یمشی بین یدیهِ و لا یجلسُ قبلَهُ و لا یستَسِبُّ له. امام رضا – علیه السّلام – فرمودند: مردی از پیامبر خدا – صلّی الله علیه و آله – سؤال کرد: حقّ پدر بر فرزند چیست؟ حضرت فرمودند: او را با نام صدا نکند، در راه رفتن از او جلو نیفتد، قبل از او ننشیند و کاری انجام ندهد که مردم پدرش را لعنت کرده و دشنام دهند. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۴۵»

حدیث۳۴۹

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : بینا موسی بن عمران یُناجی عزّوجلّ اذ رأی رَجُلًا تحت عرش الله عزّوجلّ فقال: یا ربِّ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: هنگامی که حضرت موسی – علیه السّلام – مشغول مناجات با پروردگارش بود، مردی را دید که در سایه عرش الهی در ناز و نعمت است، عرض کرد: خدایا این کیست که عرش تو بر او سایه افکنده است؟ خداوند متعال فرمودند: او نسبت به پدر و مادرش نیکوکار بود و هرگز سخن چینی نمی کرد. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۶۵»

حدیث۳۵۰

سئل عن الامام الصّادق – علیه السّلام – أی الاعمال أفضَلُ؟ قال: الصّلاةُ لِوَقتِها و برّ الوالدین و الجِهادُ فی سبیل اللهِ. از امام صادق – علیه السّلام – پرسیدند: برترین اعمال کدامند؟ امام فرمودند: نماز اوّل وقت، نیکی به پدر و مادر و جهاد در راه خدا. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۵»

حدیث۳۵۱

قال الامام الصادق – علیه السّلام – : مَنْ نَظَر الی أبَویه نَظَرَ ماقتٍ و هُما ظالمانِ لَهُ، لم یَقبَلِ اللهُ لَهُ صلاةً. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: هر کس به پدر و مادرش از روی غضب نگاه کند حتی در حالی که آنها در حق او ظلم می کنند، خدا هیچ نمازی را از او قبول نمی نماید. «اصول کافی، ج ۴، ص ۵۰»

حدیث۳۵۲

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : جاءَ رجلٌ الی النبیّ – صلّی الله علیه و آله – فقال یا رسول الله من أبَرُّ؟ قالَ: اُمَّکَ، قالَ: ثمَّ من: قال اُمَّکَ ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: شخصی خدمت رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – رسید و گفت: ای رسول خدا به چه کسی نیکی کنم؟ حضرت فرمودند: به مادرت. گفت: بعد از او به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به مادرت. گفت: سپس به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به مادرت. باز پرسید: بعد از او به چه کسی؟ حضرت فرمودند: به پدرت. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص

۹۴»

حدیث۳۵۳

سئل ابا عبدالله – علیه السّلام – عن قولِ الله: «و بالوالدین احساناً» فقال: ألاحسانُ أن تُحسِنَ صحبَتَهُما ... . از امام صادق – علیه السّلام – در مورد معنای آیه « و بالوالدین احساناً» پرسیدند، حضرت فرمودند: احسان به پدر و مادر این است که رفتارت را با آنها نیکو سازی و مجبورشان نکنی تا چیزی را که نیاز دارند از تو بخواهند.(یعنی قبل از اظهار نیاز درخواست آنها را برطرف کنی.) «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۹»

حدیث۳۵۴

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : لا تملَأ عینیکَ من النَّظَرِ الیهما الاّ برحمةٍ و رقَّةٍ و لا ترفَع صوتکَ فوقَ أصواتِهِما و لا یَدیکَ فوق أیدیهما و لا تتقدَّم قُدّامهُما. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: چشمهایت را جز از روی دلسوزی و مهربانی به پدر و مادر خیره مکن و صدایت را بلندتر از صدای آنان نبر و دستهایت را بالاتر از دستهای آنان نیاور و جلوتر از آنان قدم بر مدار. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۹»

حدیث۳۵۵

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : ما یمنَعُ الرّجل منکم أن یَبرَّ والدیه حیّین أو میّتین، یصلّی عنهما و یتصدّق عنهما و یحجَّ عنهما ... . امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: چه چیز مانع شخص می شود که وقتی پدر و مادرش زنده یا مرده اند، به آنها نیکی کند، به این صورت که به نیّت آنها نماز بخواند، صدقه بدهد، حجّ به جا آورد و روزه بگیرد، زیرا اگر چنین کند ثواب آنها به پدر و مادرش می رسد و به خود شخص هم همان قدر ثواب داده می شود، به علاوه خداوند متعال به واسطه کارهای نیک و نماز، خیر زیادی به او عطا می کند. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۴۶»

حدیث۳۵۶

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : و منَ العُقوقِ أن ینظُرَ الرّجِلُ الی والدیه فَیُحدَّ النَّظر الیهما. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: از چیزهایی که موجب عاق شدن است، این است که انسان به پدر و مادر خویش تیز نگاه کند.(خیره شود) «اصول کافی، ج ۴، ص ۵۰»

حدیث۳۵۷

قال الامام الصّادق – علیه السّلام – : یَجبُ للوالدَین علی الوَلَدِ ثلاثةُ أشیاءَ: شکرهما علی کلّ حالٍ، و طاعتهما فیما یأمرانه و ینهیانه عنه فی غیر معصیةِ اللهِ و نصیحتهما فی السّر و العلانیهٔ. امام صادق – علیه السّلام – فرمودند: پدر و مادر سه حق بر فرزند خویش دارند؛ ۱. در هر حال سپاس گذار و شاکر آنان باشد. ۲. در آنچه به آن امر و یا از آن نهی می کنند، مطیع آنان باشد، مگر اینکه موجب معصیت پروردگار شود. ۳. در آشکار و نهان، خیرخواه و دلسوز آنان باشد. «تحف العقول، ص ۲۳۸»

حدیث۳۵۸

قال ابو عبد الله - علیه السّلام - : یا میسر قد حضر اجلک غیر مرة و لا مرتین، کل ذلک یؤخر الله اجلک، لصلتک قرابتک، و ان کنت ترید ان یزاد فی عمرک فبر شیخیک یعنی ابویک. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: ای میسر (یکی از اصحاب حضرت) بارها اجل و مرگ تو فرا رسیده و هر بار خداوند آن را به خاطر صله رحم با خویشاوندانت به تاخیر انداخته است و اگر می‌خواهی خداوند بر عمر تو را زیاد کند، به پدر و مادرت نیکی کن. «بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۸۴»

حدیث۳۵۹

قال الامام الصادق - علیه السلام - فی قَولِه تَعالی: (وَ قُل لَهُمَا قَولاً کرِیما): إن ضَرَبَاک فَقُل لَهُمَا غَفَرَ اللهُ لَکمَا. امام صادق - علیه السلام - درباره آیه «و با آن دو به شایستگی سخن بگو» فرمودند: اگر تو را کتک زدند، بگو: خدا شما را بیامرزد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۸»

حدیث۳۶۰

امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر مردی که فرزند خود را نفرین کند، مبتلا به فقر می شود. «بحار الأنوار، ج ۱۰۴، ص ۹۹»

حدیث۳۶۱

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : لا یَدخُلُ الجَنَّةَ عَاقٌّ وَلا مُدمِنُ خَمرٍ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که مورد عاق پدر و مادر باشد و نیز کسی که اهل میگساری باشد، وارد بهشت نخواهند شد. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۱۷»

حدیث۳۶۲

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : مِن حقّ الوالِدِ أن یَخشَعَ لَهُ عند الغَضَب. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: حقّ پدر بر فرزند این است که به هنگام غضب و خشم پدر، فرزند در مقابل او خاشع بوده و سر تسلیم فرود آورد. «کنزالعمال، ح ۴۵۵۱۲»

حدیث۳۶۳

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : مَنْ أصبَحَ مُطیعاً لِله فی الوالدین أصبح لَهُ بابانِ مفتوحان فی الجنّةِ و ان کان واحداً فواحداً. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: کسی که دستور الهی را در مورد پدر و مادر خویش اطاعت کند و دو درب از بهشت به رویش گشوده خواهد شد و اگر فرمان الهی را در مورد یکی از آنان انجام دهد، یک درب گشوده می شود. «کنزالعمال، ج ۱۶، ص ۴۶۷»

حدیث۳۶۴

قال رسول الله - صلّی الله علیه وآله - : مَن أرضی والدَیهِ فَقد أرضَی الله و مَن أسخَطَ والِدَیهِ فقَد أسخط الله. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: هر کس که پدر و مادرش را خشنود سازد حقیقتاً خدا را خشنود ساخته است و کسی که پدر و مادر خویش را به خشم آورد، خدا را به خشم آورده است. «کنزالعمال، ج ۱۶، ص ۴۷۰»

حدیث۳۶۵

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : یقالُ للعاقِّ : إعمل ما شئت فانّی لا أغفِرُ لکَ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: به کسی که عاق والدین شده (از طرف خدا) گفته می شود: هر کاری می خواهی انجام بده که دیگر تو را نمی بخشم. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۸۰»

حدیث۳۶۶

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : أربعةٌ لا یَنظُرُ اللهُ الیهم یومَ القیامةِ، عاقٌ و منّانٌ و مکذِّبٌ بالقدر و مُدمِنُ خَمرٍ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: خداوند در روز قیامت به چهار گروه نظر رحمت نخواهد کرد: عاق والدین، انسانی که بعد از انجام کار خیر منّت می گذارد، منکر قضاء و قَدَر و شرابخوار. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۷۱»

حدیث۳۶۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : إیّاکم وَ عُقوقُ الوالدین، فانَّ ریح الجنَّةِ تُوجَدُ مِنْ مسیرَة ألف عامٍ و لا یَجدُها عاقٌ و لا قاطعُ رحمٍ. رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: بر حذر باشید از اینکه عاق والدین شوید، پس همانا با اینکه بوی بهشت از مسافتٍ هزار سال به مشام می رسد، عاق والدین و کسی که قطع رحم کند بوی آن را احساس نخواهد کرد. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۶۲»

حدیث۳۶۸

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ما نَعْلَمُ شَیْئا یَزیدُ فِی الْعُمْرِ اِلّا صِلَةَ الرَّحِم، حَتّی اِنَّ الرَّجُلَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثَ سِنینَ فَیکونُ وَصولاً لِلرَّحِم فَیَزیدُ اللّه فی عُمْرِهِ ثَلاثینَ سَنَةً فَیَجْعَلُها ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً، وَ یَکونُ اَجَلُهُ ثَلاثا وَ ثَلاثینَ سَنَةً فَیکونَ قاطِعا لِلرَّحِم، فَیَنْقُصُهُ اللّه ثَلاثینَ سَنَةً وَ یَجْعَلُ اَجَلَهُ اِلی ثَلاثِ سِنینَ. امام صادق – علیه السلام – : ما، غیر از صله رحم، چیزی نمی شناسیم که بر عمر بیفزاید، تا آن جا که گاهی عمر کسی سه سال است، و وقتی که اهل صله رحم می شود، خداوند هم سی سال بر عمرش می افزاید و آن را سی و سه سال می کند و گاهی عمر کسی سی و سه سال است و قطع رحم می کند و خداوند هم سی سال از عمر او می کاهد و عمرش را به سه سال، کاهش می دهد. «الکافی، ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۷»

حدیث۳۶۹

قال الامام الصادق – علیه السلام – : ثَلاثَةٌ اِنْ یَعْلَمُهنَّ الْمُؤمِنُ کانَتْ زیادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَیْهِ: تَطْویلُهُ فی رُکوعِهِ وَ سجودِهِ فی صلاتِهِ وَ تَطْویلُهُ لِجلوسِهِ عَلی طَعامِهِ اذا اَطْعَمَ عَلی مائِدَتِهِ وَ اصْطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ. امام صادق – علیه السلام – : سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره مندی او از نعمت ها می شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره ای که در آن دیگران را اطعام می کند و خوش رفتاری اش با خانواده. «الکافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵»

حدیث۳۷۰

قال الامام الصادق – علیه السلام – : تَجَنَّبُوا الْبَوائِقَ یُمَدَّ لَکُمْ فِی الْاَعْمارِ. امام صادق – علیه السلام – : از فتنه ها و بدی ها کناره

بگیرید، تا عمرتان طولانی شود. «عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۰، ح ۹۰»

حدیث۳۷۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : مَنْ حَسُنَ بِرُّهُ بِاَهْلِهِ زادَ اللّه فی عُمُرِهِ. امام صادق - علیه السلام - : هر کس به شایستگی در حقّ خانواده اش نیکی کند، خداوند بر عمرش می افزاید. «الکافی، ج ۸، ص ۲۱۹، ح ۲۶۹»

حدیث۳۷۲

قال الامام علی - علیه السلام - : وَیْحُ النّائِمِ ما اَخْسَرَهُ! قَصُرَ عُمْرُهُ وَ قَلَّ اَجْرُهُ. امام علی - علیه السلام - : وای بر آن که در خواب (غفلت) است! چه زیانکار است! عمر او کوتاه شده است و پاداش او کم. «عیون الحکم والمواعظ، ص ۵۰۴، ح ۹۲۳۹»

حدیث۳۷۳

قال الامام علی - علیه السلام - : مَنْ جارَ قَصُرَ عُمْرُهُ. امام علی - علیه السلام - : هر کس ظلم کند، عمرش کوتاه می شود. «عیون الحکم والمواعظ، ص ۴۲۹، ح ۷۳۳۴»

حدیث۳۷۴

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَ اصْطِناعُ الْمَعْروفِ یُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَ یَزیدُ فِی الْعُمْرِ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - : صدقه دادن با مراعات شرایطش و خوبی کردن به پدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می کند و بر عمر می افزاید. «کنزالعمال، ح ۴۴۴۴»

حدیث۳۷۵

پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - : ای علی! از ارجمندی مؤمن در نزد خدا این است که برایش وقت مرگ، معیّن نفرموده است، تا زمانی که قصد شرّی کند. آن گاه خداوند جانش را بستاند. «عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۰، ح ۹۰»

حدیث۳۷۶

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : اذا غَضِبَ اللّه تَعالی عَلی اُمَّةٍ ثُمَّ لَمْ یُنزِل بِهَا العَذابَ غَلَت اَسْعارُها و قَصُرَتْ أعْمارُها و لَم یَربَح تُجّارُها و لَم تَزکُ ثِمارُها و لَم تَغْزُر اَنْهارُها و حُبِسَ عَنها اَمطارُها و سُلِّطَ عَلَیْها اَشرارُها. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - : هرگاه خداوند متعال بر مردمی خشم بگیرد و بر ایشان عذاب نفرستد، اجناس آنها گران و عمرشان کوتاه می شود، بازرگانان آنها سود نمی برند، میوه هایشان سالم نمی ماند، رودخانه های آنها پر آب نمی گردد، باران از آنها دریغ می شود و بَدان آنان بر ایشان مسلّط می گردند. «من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۲۴، ح ۱۴۸۹»

حدیث۳۷۷

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : طوبی لِمَنْ طالَ عُمْرُهُ وَ حَسُنَ عَمَلُهُ فَحَسُنَ مُنْقَلَبُهُ اِذْ رَضِی عَنْهُ رَبُّهُ وَ وَیْلٌ لِمَنْ طالَ عُمْرُهُ وَ ساءَ عَمَلُهُ وَ ساءَ مُنْقَلَبُهُ اِذْ سَخِطَ عَلَیْهِ رَبُّهُ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - : خوشا به سعادت کسی که عمرش طولانی و کردارش

خوب باشد. چنین کسی عاقبتش خوب است. زیرا پروردگارش از او راضی است. و وای بر کسی که عمرش طولانی و کردارش بد باشد. چنین کسی عاقبتش بد است. چرا که پروردگارش از او ناراضی است. «بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۰، ح ۹۵»

حدیث۳۷۸

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: کانَ فی ما اَعْطَی اللّه تَعالی مُوسی فِی الْاَلْواحِ ... اُشْکُرْ لی وَ لِوالِدَیْکَ اَقِکَ الْمَتالِفَ وَ اُنْسِیءْ لَکَ فی عُمُرِکَ وَ اُحْیِیکَ حَیاةً طَیِّبَةً وَ اَقْلِبَکَ اِلی خَیْرٍ مِنْها. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله –: در آنچه خدای متعال در «الواح» به موسی علیه السلام داد، از جمله چنین بود: ... مرا و پدر و مادرت را سپاسگزاری کن، تا از نابود شدن ها حفظت کنم و اجلت را به تأخیر بیندازم و به تو زندگی ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم. «تاریخ دمشق، ج ۶۱، ص ۱۲۸»

حدیث۳۷۹

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: مَنْ اَرادَ الْبَقاءَ و لا بَقاءَ: فَلْیُباکِرِ الْغَداءَ وَلْیُجَوِّدِ الْحِذاءَ وَلْیُخَفِّفِ الرِّداءَ وَلْیُقِلَّ مُجامَعَةَ النِّساءِ. قیلَ یا رَسولَ اللّه وَ ما خِفَّةُ الرِّداءِ؟ قالَ: قِلَّةُ الدَّیْنِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله –: هر کس ماندگاری می خواهد ـ و البته ماندگاری [ابدی] وجود ندارد ـ باید صبحانه را زودتر بخورد، کفش مناسب بپوشد، ردای (بالاپوش) خود را سبک کند و کمتر با زنان بیامیزد. پرسیدند: ای پیامبر خدا! سبک بودن رَدا به چیست؟ فرمودند: به کم بودنِ بدهی. «من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۵۵، ح ۴۹۰۲»

حدیث۳۸۰

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: مَنْ وَلی مِنْ اُمورِ الْمُسْلِمینَ شَیْئا فَحَسُنَتْ سیرَتُهُ رُزِقَ الْهَیْبَةَ فی قُلوبِهِمْ ... وَ اذا عَدَلَ فیهِمْ مُدَّ فی عُمُرِهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله –: هر کس اداره بخشی از امور مسلمانان را بر عهده بگیرد و رفتارش خوب باشد، در دل های آنان هیبت می یابد ... و اگر در میان آنان به عدالت رفتار کند، عمرش افزون می گردد. «ذیل تاریخ بغداد، ج ۲، ص ۱۳۶، ح ۴۱۹»

حدیث۳۸۱

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله –: مَنْ اُلْهِمَ الصِّدْقَ فی کَلامِهِ وَ الْاِنْصافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بِرَّ والِدَیْهِ وَ وَصلَ رَحِمِهِ، اُنْسِیءَ لَهُ فی اَجَلِهِ وَ وُسِّعَ عَلَیْهِ فی رِزْقِهِ وَ مُتِّعَ بِعَقْلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَقْتَ مُساءَلَتِهِ. پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله –: به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صله رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می افتد، روزیش زیاد می گردد، از عقلش بهره مند می شود و هنگام سئوال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می گردد. «اعلام الدین، ص ۲۶۵»

حدیث۳۸۲

قال الامام علی – علیه السلام –: بَرَکَةُ الْعُمْرِ فی حُسْنِ العَمَلِ. امام علی – علیه السلام –: برکت عمر در خوب انجام دادنِ کارهاست. «غررالحکم، ح ۴۴۳۴»

حدیث۳۸۳

قال زین العابدین - علیه السلام - : مَنْ کَسا مُؤْمِناً لایَزالُ فِی ضَمانِ اللهِ مادامَ عَلَیْه سِلْکٌ. امام زین العابدین - علیه السلام - فرمودند: آن کس که به مؤمنی لباسی بپوشاند همواره در ضمان و پناه خداوند خواهد بود تا آن هنگام که یک تار آن لباس باقی باشد. «وسائل الشیعهٔ، ج ۳، ص ۴۲۰»

حدیث۳۸۴

قال الامام الحسین - علیه السلام - : مَنْ لَبِسَ ثَوْباً یَشْهَرُهُ کِساهُ اللهُ یَوْمَ الْقِیامَةِ ثَوْباً مِنَ النّارِ. امام حسین - علیه السلام - فرمودند: آن کس که لباسی بپوشد که وی را انگشت‌نما و مشهور سازد، خداوند روز قیامت لباسی از آتش بر او خواهد پوشاند. «وسائل الشیعهٔ، ج۳، ص۳۵۴»

حدیث۳۸۵

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : اَلْبِسُوا الْبَیاضَ فَاِنَّهُ اَطیَبُ وَ اَطْهَرُ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: لباس سفید رنگ بپوشید که پاک و پاکیزه‌تر است. «وسائل الشیعهٔ، ج۳، ص۳۵۵»

حدیث۳۸۶

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : مَنْ لَبِسَ ثَوْباً فَاخْتالَ فیهِ خَسِفَ اللهُ به مِنْ سَفیر جَهَنَّم. پیامبر خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: آن کس که لباسی بپوشد و در آن لباس تکبر ورزد خداوند او را به گوشه‌ای از جهنم فرو برد. «وسائل الشیعهٔ، ج۳، ص۳۶۸»

حدیث۳۸۷

قال امیرالمؤمنین - علیه السلام - : اَلْبِسُوا ثِیابَ الْقُطْنِ فَاِنَّهُ لِباسُ رَسول اللهِ - صلی الله علیه و آله - وَ هُوَ لِباسُنا. امیرمؤمنان علی - علیه السلام - فرمودند: لباس پنبه‌ای بپوشید، زیرا آن لباس رسول خدا - صلی الله علیه و آله - بود و لباس ما نیز هست. «وسائل الشیعهٔ، ج۳، ص۳۵۷»

حدیث۳۸۸

قال الامام علی - علیه السلام - : وَ مَلْبَسُهُمُ الْاِقْتِصادُ. امام علی - علیه السلام - (در بیان اوصاف متقین) فرمودند: آنان در لباس میانه هستند. «نهج‌البلاغه، خطبه ۱۹۳»

حدیث۳۸۹

قال الامام علی - علیه السلام - : عَلَّمَنی رَسُولُ الله - صلی الله علیه و آله - اذا لَبِسْتُ ثَوْباً جَدِیداً اَنْ اَقُولَ: اَلْحَمْدُ لِله الَّذی کَسَانِی مِنَ اللِّبَاسِ مَا أَتَجَمَّلُ بِهِ فِی النَّاسِ اللَّهُمَّ اجْعَلْهَا ثِیَابَ بَرَکَةٍ أَسْعَی فِیهَا لِمَرْضَاتِکَ وَ أَعْمُرُ فِیهَا مَسَاجِدَکَ وَ قَالَ یَا عَلِیُّ ... . امام علی - علیه السلام - فرمودند: پیامبر - صلی الله علیه و آله - به من یاد داد که هنگام پوشیدن لباس نو بگویم: سپاس خداوندی را که لباسی به من عنایت نمود که خویش را در میان مردم بدان زینت دهم. خدایا این لباس را با برکت قرار ده تا در آن سعی در تحصیل رضایت تو نمایم و در آبادانی مساجد بکوشم، سپس ایشان فرمودند: یا علی آنکس که این دعا را بگوید آن لباس را نپوشد مگر آنکه خدا

او را بیامرزد. «وسائل‌الشیعه، ج۳، ص۳۷۳»

حدیث۳۹۰

قال الامام علی - علیه السلام - : لا تَلْبِسُوا السَّوادَ فَاِنَّهُ لِباسُ فِرْعَوْنَ. امیرمؤمنان - علیه السلام - فرمودند: لباس سیاه نپوشید که لباس فرعون است. «بحارالانوار، ج۸۳، ص۲۴۸»

حدیث۳۹۱

قال الامام الصادق - علیه السلام - : اِنَّمَا السَّرَفُ اَنْ تَجْعَلَ ثَوْبَ صَوْنِکَ ثَوْبَ بِذْلَتِکَ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: بدرستی که اسراف این است که لباس زینتی خود را لباس کار خود قرار دهی. «وسائل الشیعهٔ، ج ۳، ص۳۵۲»

حدیث۳۹۲

قال الامام الصادق - علیه السلام - : خَیْرُ لِباسِکَ ما لا یَشْغَلُکَ عَنِ اللهِ تَعالی بَلْ یُقَرِّبُکَ مِنْ شُکْرِهِ وَ ذِکْرِهِ وَ طاعَتِهِ. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: بهترین لباس تو آن لباسی است که تو را از خدای غافل نسازد بلکه به شکر و یاد خدای و طاعت او نزدیک نماید. «مصباح الشریعه، ص ۶۰»

حدیث۳۹۳

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : من قَلَّ اکلُه قَلَّ حسابُه. رسول خدا - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: هر کس خوراکش کم باشد حسابش)در روز قیامت) اندک (و آسان) خواهد بود. «بحارالانوار، ج ۶۲، ص ۲۹۲»

حدیث۳۹۴

قال الامام الصادق - علیه السّلام - : کثرةُ الاکل مکروه. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: پرخوری، مکروه (و امری ناپسند) است. «فروع کافی، ج ۶، ص ۲۶۹»

حدیث۳۹۵

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - جاءَنی جبرئیل ... فقال: ... یقول لک ربّک: یا محمد ما اَبغضتُ وِعاءً قطُّ کبُغضی بطناً مَلْاناً. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمودند: جبرئیل نزد من آمد و ... عرض کرد: پروردگارت می فرماید: ای محمد! هرگز ظرفی را به اندازه شکم پر، مبغوض و ناپسند نداشته ام. «مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۱۲»

حدیث۳۹۶

قال الامام الصادق - علیه السّلام - : لیس شیءٌ اَضرَّ لقلب المؤمن من کثرة الاکل و هی مُورِثهُ شیئین: قسوةُ القلب و هیجانُ الشهوة. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: برای دل (روح) مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست، زیرا پرخوری باعث سنگدلی و قساوت قلب و تحریک شهوت می گردد. «مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۸۰»

حدیث۳۹۷

قال رسول الله – صلّی الله علیه و آله – : من کثر تسبیحُه و تمجیدُه و قَلَّ طعامُه و شرابُه و منامُه إشتاقَتْه الملائکهٔ. رسول خدا – صلّی الله علیه وآله – فرمودند: هر کس زیاد تسبیح و تمجید حق کند و خوراک و نوشیدنی و خوابش اندک باشد فرشتگان مشتاق او گردند. «تنبیه الخواطر، ص ۳۵۶»

حدیث۳۹۸

قال رسول الله – صلّی الله علیه وآله – : لا تَشْبعوُا فیطفئ نور المعرفةِ من قلوبِکم. رسول خدا – صلّی الله علیه وآله – فرمودند: شکم خود را از غذا سیر نکنید که نور معرفت در دل هایتان خاموش میشود. بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۷۱

حدیث۳۹۹

قال رسول الله – صلّی الله علیه وآله – : من وقیَ شرَّ لَقْلَقهٍ و قبقبهٍ و ذَبْذَبهٍ وجبتْ له الجنهٔ ... . رسول خدا – صلّی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس از شر بد زبانی، شکم باره گی و شهوت رانی در امان بماند بهشت بر او واجب گردد. «بحارالانوار، ج ۶۳، ص ۳۱۵»

حدیث۴۰۰

قال الامام علی – علیه السّلام – : بئس قَرینُ الوَرَعِ الشِّبَع. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: پرخوری و سیری شکم، همدم بدی برای پارسایی است. «غرر الحکم، ص ۱۷۰»

حدیث۴۰۱

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : قال الله تعالی (فی المعراج): یا احمد انّ العبد اذا اَجاع بطنه و حفظ لسانه علَّمتُه الحکمهٔ. امیرالمؤمنین – علیه السلام – فرمودند: خداوند متعال (در معراج به پیامبر – صلّی الله علیه وآله –) فرمودند: ای احمد! بنده اگر شکمش را گرسنه دارد و زبانش را حفظ کند به او حکمت آموزم. «بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۲۹»

حدیث۴۰۲

قال الامام علی – علیه السّلام – : اذا مَلِئَ البطنُ من المباح عَمِیَ القلبُ عن الصلاح. امام علی – علیه السّلام – فرمودند: هرگاه شکم از خوردنی های مباح انباشته شود، دل از دیدن خیر و صلاح نابینا گردد. «غرر الحکم، ص ۱۶۲»

حدیث۴۰۳

قال الامام الصادق – عَلَیْهِ السَّلامُ – : بادِرُوا اَحْداثِکُمْ بِالْحَدیثِ قَبْلَ اَنْ یَسْبِقَکُمْ اِلَیْهِمُ الْمُرْجِئَهُ. امام صادق – علیه السلام – فرمودند: احادیث اسلامی را به نوجوانان خود بیاموزید (و در انجام این وظیفه تربیتی تسریع نمایید)، پیش از آن که مخالفان گمراه بر شما پیشی گیرند (و آنان را گمراه سازند). «الکافی، ج۶، ص ۴۷»

حدیث۴۰۴

قال الامام الصادق – علیه السلام – :من لم یستطع ان یزور قبورنا فلیزر قبور صلحاء اخواننا. امام صادق – علیه السلام – فرمودند:هر کس که نتواند به زیارت قبر ما (امامان) بیاید، پس قبر برادران صالح و شایسته ما را زیارت کند. «بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۳۱۱»

حدیث۴۰۵

قال الامام الباقر ـ علیه السلام ـ : لا تسألوهُم الحوائج فتَکوُنوا لَهُمُ الوَسیلةَ الی رسولِ اللهِ ـ صلی الله علیه و آله ـ فی القیامَةِ. امام باقر ـ علیه السلام ـ فرمودند: (شما شیعیان) از دیگران (غیر شیعه) حاجت نخواهید تا در روز قیامت وسیله عرض حاجت آنان به محضر رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ نگردید. «بحار الانوار، ج ۸، ص ۵۵»

حدیث۴۰۶

قال رسول الله – صلی الله علیه و آله – : مَنْ اَرادَ أنْ یَنْظُرَ اِلی آدمَ فِی عِلمهِ، و اِلی نوُحٍ فی حِکمَتِهِ وَ اِلیَ اِبراهیمَ فی حِلمِهِ فَلْیَنْظُر اِلیَ عَلیِّ بنِ اَبِی طالِب. رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: کسی که می‌خواهد علم و معرفت آدم ابوالبشر و حکمت نوح و حلم ابراهیم را ببیند، پس باید به سوی علی بن ابی طالب نگاه کند. «بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۵»

حدیث۴۰۷

قال الله عزّوجلّ: من بی‌نیازترین شریک هستم، هر کس کاری انجام دهد و دیگری را (با من) شریک کند، من از آن (کار) بیزارم و آن (کار)، برای همان شریک خواهد بود. (بحارالانوار۶۷/۲۲۲)

حدیث۴۰۸

قال الله عزّوجلّ: چنان‌که هیچ درختی بدون میوه کامل نیست، ایمان نیز بدون کنارگذاشتن کارهای حرام کامل نمی‌شود. (علل‌الشرایع ۱/۲۵۰)

حدیث۴۰۹

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! اندیشه‌ات را به‌کار گیر پیش از آن‌که از دست برود، زیرا کسی که اندیشه‌اش را به‌کار بندد، اشتباه نمی‌کند و گرفتار سرکشی نمی‌شود. (ارشادالقلوب۱/۲۰۵)

حدیث۴۱۰

قال الله عزّوجلّ: ای احمد! عبادت ده بخش دارد که نُه بخش آن، به دست آوردن روزی حلال است. (ارشادالقلوب۱/۲۰۳)

حدیث۴۱۱

قال الله عزّوجلّ: وای بر کسانی که با فریب، دین را به دنیا می‌فروشند. (کافی۲/۲۹۹)

حدیث۴۱۲

قال الله عزّوجلّ: بنده‌ام با چیزی بهتر از واجبات به من نزدیک نمی‌شود. و با نافله(کارهای مستحبی) به من نزدیک می‌شود تا اینکه دوستش بدارم. آن‌گاه که دوستش بدارم، من گوش او خواهم شد که با آن می‌شنود و دیده‌ی او که با آن می‌بیند و زبان او که با آن سخن می‌گوید و دست او که قدرت‌نمایی می‌کند. اگر دعایم کند اجابتش می‌کنم و اگر از من بخواهد به او می‌دهم. (کافی۲/۳۵۳)

حدیث۴۱۳

قال الله عزّوجلّ: ای محمد! هرکه ولی مرا بیازارد به جنگ من برخاسته است. (کافی۲/۳۵۲)

حدیث۴۱۴

قال الله عزّوجلّ: هرکه بنده‌ی مؤمن مرا بیازارد، باید با من اعلام جنگ کند. (کافی۲/۳۰۵)

حدیث۴۱۵

قال الله عزّوجلّ: ای داوود! همان‌گونه که نزدیک‌ترین مردم به خدا، فروتنان هستند، دورترین مردم از خدا، متکبران هستند. (کافی۲/۱۲۴)

حدیث۴۱۶

قال الله عزّوجلّ: باید که زبانت در نهان و آشکار، یکی باشد. (کافی۸/۱۳۴)

حدیث۴۱۷

قال الله عزّوجلّ: ای عیسی! آن که بر من شوریده و گناه می‌کند تو را نفریبد. روزی مرا می‌خورد و دیگری را بندگی می‌کند...آن‌چنان او را به بند می‌کشم که راه گریزی نداشته باشد. (کافی۸/۱۳۳)

حدیث۴۱۸

قال الله عزّوجلّ: با مستحبات به من نزدیک شو. (کافی۸/۱۳۲)

حدیث۴۱۹

قال الله عزّوجلّ: زبان را در پس اندیشه قرار ده تا در امان باشی. (کافی۲/۴۹۸)

حدیث۴۲۰

قال الله عزّوجلّ: آن‌گاه که مرا یاد می‌کنی، فروتن باش. (کافی۲/۴۹۷)

حدیث۴۲۱

قال الله عزّوجلّ: یاد من، هر جایی زیباست. (کافی۲/۴۹۷)

حدیث۴۲۲

قال الله عزّوجلّ: مال بسیار، گناهان را از یاد می‌برد. (کافی۲/۴۹۷)

حدیث۴۲۳

قال الله عزّوجلّ: هرکه مرا یاد کند همدمش می‌شوم. (کافی۲/۴۹۶)

حدیث۴۲۴

قال الله عزّوجلّ: هرگونه می‌خواهی باش که با هر دست که دهی از همان دست می گیری. (کافی۲/۱۳۸)

حدیث۴۲۵

قال الله عزّوجلّ: شکر، نعمت‌ها را افزون و از دیگران بی‌نیاز می کند. (کافی۲/۹۴)

حدیث۴۲۶

قال الله عزّوجلّ: ای فرزند آدم! خودت را محو بندگی من کن تا دلت را پر از بی‌نیازی کنم. (کافی۲/۸۳)

حدیث۴۲۷

قال الله عزّوجلّ: نیکی ده برابر پاداش دارد و یک گناه نابودکننده است. (کافی۸/۴۹)

حدیث۴۲۸

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! هرکه از گناهکاران نزد تو آمد و به تو پناه برد، بگو خوش آمدی و آسوده شدی، چه جایگاه بزرگی است پیشگاه خداوند جهان. و بر ایشان آمرزش بخواه و بر ایشان مانند یکی از خودشان باش. (کافی۸/۴۸)

حدیث۴۲۹

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! توبه را زود انجام بده و گناه را برای بعد بگذار. (کافی۸/۴۶)

حدیث۴۳۰

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! مرا در هیچ حالتی فراموش نکن و از بسیاری مال سرمست نشو. (کافی۸/۴۵)

حدیث۴۳۱

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! نزد من از بسیاری گناه فریاد برآور، همانند گناه‌کاری که از دشمنش می گریزد.(کافی۸/۴۲)

حدیث۴۳۲

قال الله عزّوجلّ: ای موسی! آرزوهای بسیاری برای دنیا نداشته باش، زیرا دلت را سخت می کند و کسی که دلش سخت باشد از من دور می‌شود. (کافی۴۲/۸)

حدیث۴۳۳

قال الله عزّوجلّ: ای آدم! هرکدام از فرزندان تو قصد انجام کار نیکی کند، اگر انجام ندهد یک کار نیک و اگر انجام دهد، ده برابر نوشته خواهد شد. (کافی۴۴۰/۲)

حدیث۴۳۴

قال الله عزّوجلّ: در نهان و نیز هنگام شادمانی به یاد من باش تا در غفلت‌ها به یادت باشم. (امالی صدوق/۲۵۴)

حدیث۴۳۵

تندی نکن با کسی که تو را بر او مسلط کردند تا با تو تندی نکنم. (کافی۳۰۳/۲)

حدیث۴۳۶

قال الامام الصادق - علیه السّلام - : و رأیت القرآنَ قد ثقُل علی الناس استماعُهُ و خفَ علی الناسِ استماع الباطل. امام صادق - علیه السّلام - فرمودند: می بینم که قرآن شنیدنش بر مردم سنگین است و شنیدن حرفهای باطل بر آنها سهل. «وسائل الشیعه، ج ۱۶، ص ۲۷۷»

حدیث۴۳۷

قال رسول الله - صلّی الله علیه و آله - : سیأتی الزمان علی امتی لایبقی من القرآن الاسمه و لا من الاسلام الا اسمه یسمون به و هم ابعد الناس منه. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمود: زمانی می آید بر امت من که باقی نماند از قرآن مگر همان ظاهر آن و از اسلام مگر اسم آن، آنها خود را مسلمان خوانند و لیکن دورترین مردم از اسلام هستند. «بحار الأنوار، ج ۲، ص ۱۰۹»

حدیث۴۳۸

قال النبی - صلّی الله علیه و آله - : شرارکم الذین لا یقرءون القرآن الا هجرا و لا یأتون الصلوة الا دُبراً و لا یعتقون محرَرَهم. پیامبر اکرم - صلّی الله علیه و آله - فرمود: بدترین شما کسی است که قرآن نمی خواند مگر در سختی ها و نماز را به جا نمی آورد مگر در حوادث و آزاد نمی شوند آزاد شدگان آنها. «مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۴۸۳»

حدیث۴۳۹

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : لا یُمَحِّضُ رجلٌ الایمانَ باللهِ حتّی یکونَ اللهُ احبُّ الیهِ من نفسِهِ و ابیهِ و امّهِ و ولـدِهِ و اهلِهِ وَ مالِهِ و من الناسِ کُلُّهِم. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودنـد: ایمان انسان پاک و خالص نمی گردد مگر اینکه خداونـد در نزد او محبوبتر و

دوست داشتنی تر از جان، مال، پدر، مادر، فرزند و خانواده اش و همه مردم باشد. «بحارالانوار، ج ۷، ص ۲۵»

حدیث۴۴۰

قال امیر المؤمنین – علیه السّلام – : مَنْ اَصْبَحَ علی الدُّنیا حَزِیْناً، فقد اَصْبَحَ لِقَضاءِ اللهِ ساخِطاً. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: کسی که صبح کند، در حالی که بر دنیا اندوهناک است، به تحقیق، در حالی صبح کرده که از قضای الهی ناخشنود است. «نهج البلاغه، حکمت ۲۸۲»

حدیث۴۴۱

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : و الله ما اَحَبَّ اللهَ مَنْ احبَّ الدّنیا و الی غیرَنا. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: به خدا سوگند، کسی که دنیا را دوست بدارد (برای غیر خدا) و ولایت غیر ما اهل بیت را داشته باشد خدا را دوست ندارد. «فروع الکافی، ج ۸ ص ۱۲۹»

حدیث۴۴۲

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : طَلَبْتُ حبَّ الله عزّوجلّ فَوَجدتُهُ فی بُغضِ اهلِ المعاصِی. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: حب و دوستی خداوند را جستجو نمودم و آن را در دشمنی با اهل گناه یافتم. «مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ح ۱۳۸۱۰»

حدیث۴۴۳

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : هل الدینُ الّا الحبُّ؟ انّ اللهَ عزّوجلّ یقول: قُل ان کُنتم تُحبّونَ اللهَ فاتّبعونی یُحببکُم الله. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: آیا دین چیزی غیر از حب و دوستی است؟ همانا خداوند عزوجل می فرماید: ای پیامبر به مردم بگو اگر مرا دوست می دارید پس مرا اطاعت کنید، پس آنگاه خدا شما را دوست خواهد داشت. «الخصال، ص ۲۱»

حدیث۴۴۴

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : فیما اوحی الله تعالی الی موسی ـ علیه السّلام ـ : کَذِبَ مَنْ زَعَم انَّهُ یحبّنی فاذا جَنَّهُ اللَّیلُ نام عَنّی، اَلَیسَ کلُّ محبٍّ یُحبُّ خلوَةَ حبیبِهِ؟. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: خداوند در وحی به حضرت موسی ـ علیه السّلام ـ اینگونه فرمود: ای موسی کسی که گمان می کند مرا دوست دارد و هنگامی که شب فرا می رسد به خواب می رود، دروغ می گوید، آیا این طور نیست که دوست، عاشق و مشتاق خلوت با دوست خود است؟ «امالی شیخ صدوق، ص ۲۹۲»

حدیث۴۴۵

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : اذا تَخلّی المومنُ من الدّنیا سَماو وَجَدَ حلاوَةَ حبِّ اللهِ و کان عندَ اهلِ الدّنیا کانّه قد خولِطَ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: زمانی که انسان مؤمن خود را از محبت دنیا خالی می نماید آنگاه شیرینی محبت پروردگارش را احساس می کند و با این که در میان اهل دنیا به سر می برد اما گویا اختلال حواس پیدا کرده است (با آنها نیست). «الکافی ج ۲، ص ۱۳۰»

حدیث۴۴۶

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : قال الله تبارِکَ و تعالی ما تَحَبَّب الَیَّ عبدی باحبّ مِمّا افترضتُ علیه. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: خداوند می فرماید هیچ بنده ای با چیزی بهتر از دوست داشتن و انجام فرائض و واجبات، با من اظهار دوستی نکرد. «الکافی، ج ۲، ص ۸۲»

حدیث۴۴۷

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : حبُّ اللهِ اذا اضاءَ عَلی سرِّ عبدٍ اخلاهُ عَلی کلِّ شاغِلٍ و کلِّ ذکرٍ سویَ اللهِ عند ظلمةٍ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: حب خداوند زمانی که باطن و درون بنده اش را روشن نماید او را از هر دل مشغولی و سرگرمی باز می دارد و یاد غیر خدا را در هر تاریکی ای از وی سلب می کند. «بحارالانوار، ج ۱۵، ص ۷۹»

حدیث۴۴۸

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : الحبُّ افضَلُ من الخوفِ. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: حب (خداوند) برتر از ترس از خداست. «فروع الکافی، ج ۸، ص ۱۲۹»

حدیث۴۴۹

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : و المحبّ اخلَصُ النّاسِ سرّاً لله، و اصدَقُهُم قولاً و افواهُم عهداً و ازاکاهُمْ عَمَلاً و اصفاهُم ذِکراً و اعبَدُهُم نفساً. امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: انسانی که محب و دوستدار خداست، باطن او از همه مردم خالص تر است، از همگان راستگوتر، در وفای به عهد از همه باوفاتر، عملش از همه پاک تر، ذکرش از همه صاف تر و روشن تر و وجودش از همه عابدتر می باشد. «بحارالانوار، ج ۱۵، ص ۷۹»

حدیث۴۵۰

امام صادق ـ علیه السّلام ـ فرمودند: انسان محب و دوستدار خدا ... کسی است که به هنگام مناجات با خدا فرشتگان به وجود او مباهات و به دیدارش افتخار می کنند، خداوند به وسیله او شهرها را آباد می کند و به جهت کرامت و بزرگواری او بندگان خود را کرامت می بخشد، خواسته های بندگانش را به حق او عطا می کند، به وسیله او بلا ـ را از مردم دفع می نماید. اگر مردم مقام و منزلت محبین خدا را در پیشگاه او می دانستند که چیست، تنها به وسیله خاک قدم آنها به خدا تقرب می جستند. «بحارالانوار، ج ۱۵، ص ۷۹»

حدیث۴۵۱

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : القَلْبُ المُحِبّ لِلهِ یُحّب کثیراً النَّصَب لله و القَلبُ اللاهی عن الله یحّب الراحةَ... حضرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: قلبی که دوستدار خداوند است، به خاطر او تحمل سختی های بسیار را دوست می دارد و دلی که حب خدا در آن نیست (و از خدا روگردان شده) دوستدار آسایش و راحتی است. «تنبیه الخواطر، ص ۸۷»

حدیث۴۵۲

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : مَنْ احبَّ ان یعلَمَ کیفَ منزلَتُه عنـد الله فلینظُر کیف منزلـةَ اللهِ عنـدَهُ... . حضـرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودنـد: کسـی که دوست دارد بدانـد جایگاه او در نزد خداونـد چگونه است پس بایـد ببیند خداوند در نزد او چه جایگاهی دارد پس هر انسانی بین دو امر مخیر گردیـده، امر دنیا و آخرت، پس امر آخرت را بر دنیا کسـی انتخاب می کند که خدا را دوست دارد و کسی که اختیار می کند امر دنیا را، پس او کسی است که خداوند در نزد او جایگاهی ندارد. «جامع الاخبار، ص ۵۰۵»

حدیث۴۵۳

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ حین سَاَلَهُ اعرابیٌ عَن درجاتِ المُحبّین: أدنی دَرَجاتِهم مِن استَصْغَرَ طاعَتَهُ و استعظَمَ ذنبَهُ... . حضـرت علی ـ علیه السّلام ـ در جواب سوال شخصـی که از درجـات محبین سوال کرد، فرمود: پـائین ترین درجه آنهـا این است که عبادات خود را کوچک شمرده و گناهان خود را بزرگ می شمرند و گمان می کنند در دنیا کسی جز آنها مورد مواخذه و بازخواست قرار نمی گیرد. آن شخص وقتی کلام حضرت را شنید بی هوش شد، بعد از این که به هوش آمد از حضرت پرسید: آیا بالاتر از این هم درجه ای است؟ حضرت فرمودند: بلی هفتاد درجه دیگر هست!. «مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۱۳۳»

حدیث۴۵۴

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : اذا اکرمَ اللهُ عبداً لشَغَلَهُ بمحبَّتِهِ. حضـرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: زمانی که خداوند بنده ای را اکرام نماید او را به محبت و دوستی خودش مشغول می سازد. «تصنیف غررالحکم، ص ۱۹۹، ح ۳۹۶۴»

حدیث۴۵۵

قـال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : کما انّ الشَّمسَ و القَمَرَ لا یجتمعانِ، کـذلِکَ حبُّ اللهِ و حبُّ الـدّنیا لا یجتمعان. حضـرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودنـد: همـان طور که خورشـید و مـاه بـا همـدیگر جمع نمی شونـد، همچنین حب خداونـد و حب دنیا با هم جمع نمی گردند. «تصنیف غررالحکم، ص ۱۴۱، ح ۲۵۱۳»

حدیث۴۵۶

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : ان کنتم تحبُّونَ اللهَ فاخرِجُوا من قلوبِکُم حبَّ الدّنیا. حضرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودند: اگر دوست دار خدا هستید (و به او عشق می ورزید)، پس محبت دنیا را از قلبهایتان خارج سازید. «تصنیف غررالحکم، ص ۱۴۱، ح ۲۵۱۰»

حدیث۴۵۷

قـال الامـام علی ـ علیه السّلام ـ : اطیبُ شـیٍ فی الجنَّةِ و اَلَـذّهُ حُبُّ اللهِ و الحبُّ فی اللهِ و الحمـدُ للهِ ربِّ العـالمین. حضـرت علی ـ علیه السّلام ـ فرمودنـد: نیکوترین و لذیـذترین چیز در بهشت محبت و دوستی خداوند و دوستیِ در راه خدا و حمد و سـتایش پروردگار جهانیان می باشد. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۳۶۶»

حدیث۴۵۸

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : حبُّ اللهِ نارٌ لا یَمَرُّ علی شیٍ الا احْتَرَقُ و نور اللهِ لا یَطَّلِعُ علی شیٍ الّا اضاءَ. حضرت علی ـ علیه السّلام

ـ فرمودنـد: دوسـتی و حـب خـدا آتشـی است کـه بر هر چه بگـذرد آن را می سوزانـد و بر هیـچ چیز نمی تابـد مگر اینکه روشن و نورانیش می نماید. «بحارالانوار، ج ۶۷، ص ۲۳»

حدیث۴۵۹

قـال رسول الله ـ صـلی الله علیه و آله ـ : علامَهُ حبِّ اللهِ تعـالی حبُّ ذکرِ اللهِ و علامَهُ بُغضِ اللهِ بُغض ذکرِ الله. رسول اکرم ـ صـلی الله علیه و آله ـ فرمودنـد: نشـانه حب و دوستی خداونـد، حب و علاقه به ذکر و یاد خـداست و نشانه بعض خداونـد، بغض و تنفر از یاد حق می باشد. «کنز العمال، ح ۱۷۷۶»

حدیث۴۶۰

قال رسول الله ـ صـلّی الله علیه و آله ـ : حبُّ الـدّنیا و حبّ اللهِ لا یجتمعان فی قلبٍ ابـداً. رسول اکرم ـ صـلّی الله علیه و آله ـ فرمودنـد: حب و دوستی دنیا با حب خدا هرگز با هم در یک قلب جمع نمی شوند. «تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۲»

حدیث۴۶۱

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : مَنْ اَحبَّ لقاءَ اللهِ، احبَّ اللهُ لقاءَهُ وَ مَنْ کَرِهَ لقاءَ اللهِ کَرِهَ اللهُ لقاءَه. رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودند: کسـی که دوسـتدار دیدار و ملاقلات پروردگار است، خداوند نیز ملاقات با او را دوست دارد و کسی که دیدار خدا در نظر او ناپسند است خداوند نیز دیدار او را ناپسند می دارد. «بحارالانوار، ج ۶، ص ۱۳۳»

حدیث۴۶۲

قال رسول الله ـ صـلّی الله علیه و آله ـ : احبّوا اللهَ لِما یَغْدوکُمْ بِهِ من نِعمهٍ و احبُّونی لِلهِ تعالی و احبّوا قَرابَتی لی. رسول اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: خداوند را به خاطر نعمت هائی که به شـما ارزانی داشـته دوست بدارید و مرا به خاطر خداوند و خویشاوندانم را به خاطر من دوست بدارید. «علل الشرایع، ص ۶۰۰»

حدیث۴۶۳

قال رسول الله ـ صـلّی الله علیه و آله ـ : قال الله تعالی لـداود ـ علیه السّـلام ـ : احبِبْنی و حّبِّبنی الی خَلقی. قالَ یا ربّ کیفَ اُحِبِّبکَ الی خلقِکَ؟ قالَ: اُذکرنی بالحسن الجمیل... . رسول اکرم ـ صلّی الله علیه و آله ـ فرمودند: خداوند به حضرت داود ـ علیه السّلام ـ وحی فرمود: مرا دوست بـدار و مرا محبوب خلقِ من ساز. حضـرت داود عرض کرد: چگونه ترا محبوب خلق سازم؟ خداوند فرمود: به نزد آنان مرا به نیکی یاد کن و نعمت ها و احسان هائی را که به آنها نموده ام بدانها یادآوری کن. «محجهٔ البیضاء، ج ۷، ص ۲۵۴»

حدیث۴۶۴

قال رسول الله ـ صلی الله علیه و آله ـ : قالَ الله: ما تَحبَّبَ اِلَیَّ عَبدی بشیٍ احبّ اِلَیَّ ممّا افترضتُه علیه و اِنَّهُ لیتحبَّبُ اِلیَّ بالنافلهِ... . رسول اکرم ـ صلی الله علیه و آله ـ فرمودنـد: خداونـد می فرماید: هیچ بنده ای با چیزی بهتر از انجام واجبات به من اظهار دوستی و محبت نکرده است و همانا بنـده با انجام نوافل اظهار محبت و دوستی به من می نمایـد تا آنجا که محبوب من واقع می شود، پس زمانی که من او را دوست بـدارم گوش او می شوم که با آن می شـنود، چشم او می شوم که با آن می بینـد، زبان او می شوم که با آن سـخن

می گویـد، دست او می شـوم که بـا آن می گیرد و پـای او می شوم که بـا آن راه می رود، اگر مرا بخوانـد اجـابتش می کنم و اگر چیزی از من بخواهد به او خواهم داد. «المحاسن، ج ۱، ص ۴۵۴»

حدیث۴۶۵

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : أَلْزِمُوا مَوَدَّتَنا أهْلَ الْبَیْتِ فَإنَّهُ مَنْ لَقِی اللهَ وَ هُوَ یُحِبُّنا دَخَلَ الْجَنَّةَ بِشَفاعَتِنا وَ الَّذِی نَفْسِی بِیَدِهِ لا یَنْفَعُ عَبْدٌ بِعَمَلِهِ إلّا بِمَعْرِفَتِهِ بِحَقِّنـا. پیـامبر اکرم – صـلی الله علیه و آله – فرمودنـد: به محبت و عشق به ما اهل بیت روی بیاوریـد زیرا کسـی که خدا را با چنین خصلتی ملاقات کند داخل بهشت گردد و از شفاعت ما برخوردار شود، قسم به خدایی که جانم در دست او است جز با معرفت به حق ما، هیچ کس از عمل خود بهر ه ای نخواهد برد. «امالی مفید، ص ۴۳»

حدیث۴۶۶

قالَ رَسُولُ اللهِ – صَـلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه – : لا تَزُولُ قَدَما عَبْدٍ یَوْمَ الْقِیامَةِ حَتّی یُسْأَلُ عَنْ أربَعٍ عَنْ عُمْرِهِ فِیما أفْناهُ وَ عَنْ شَـبابِهِ فِیما أبْلاهُ وَ عَنْ مالِهِ مِنْ أیْنَ اِکتَسَـبَهُ وَ فِیما أنْفَقَهُ، وَ عَنْ حُبِّنا أهْلَ الْبَیْتِ. پیامبر اکرم – صـلی الله علیه و آله – فرمودند: بنده خدا در قیامت قدم از قـدم بر نمی دارد جز آن که از چهـار چیز سؤال می شـود: از عمر او سـؤال می شـود که چگونه و در چه راهی آن را از دست داده اسـت، از جوانی او می پرسـند که در چه راهی آن را به فرسـودگی رسانـده است، از ثروت او که از چه راهی به دست آورده و در چه راهی آن را خرج نموده است و نیز از محبت و دوستی ما سؤال می شود. «بحار الأنوار، ج ۷، ص ۲۵۸»

حدیث۴۶۷

قال امیرالمؤمنین – علیه السّلام – : ما اَعظَمَ فَوْزَ مَنِ اقْتَفی اَثَر النَّبیّین. امیر مؤمنان – علیه السّلام – فرمودند: چه بزرگ است رستگاری کسی که دنباله رو پیامبران باشد. «غررالحکم، ح ۹۵۵۷»

حدیث۴۶۸

قـال امیرالمؤمنین – علیه السّـلام – : اَقْرَبُ النّـاسِ من الأنبیاءِ أعمَلهم بِما أمِروا به. امیر مؤمنان – علیه السّـلام – فرمودنـد: نزدیک تریـنِ مردم به پیامبران، کسانی هستند که به آن چه امر شده اند، عمل کنند. «غرر الحکم، ح ۳۰۵۷»

حدیث۴۶۹

قال امیرالمؤمنین – علیه السلام – : وصیَتی لَکُم لا تُشرِکُوا باللهِ شَیئاً. امیرمؤمنان – علیه السلام – فرمودند: سفارش من به شما آن است که هرگز برای خدا شریکی قرار ندهید. «نهج البلاغه، نامه ۲۳»

حدیث۴۷۰

عنِ النبی – صـلی الله علیه و آله – : کُلُّ مَولُودٍ یُولَدُ عَلَی الفِطْرةِ وَ ابَواهُ یَهَودانه و یُنَصِّرانه و یُمَجِسانه. نبی اکرم – صلی الله علیه و آله – فرمودند: همه مولودها بر فطرت (توحیدی) به دنیا می آیند، و این پدر و مادرها هسـتند که آنها را یهودی، مسـیحی یا مجوسی بار می آورند. «بحار الانوار، ج ۵۸، ص ۱۸۷»

حدیث۴۷۱

عَنْ الامام مُوسی بْنِ جَعْفَرٍ - علیهِ السَّلام - قالَ: مَنْ لَمْ یَسْتَطِعْ أن یَصِلَنا فَلْیَصِلْ فُقَراءَ شِیعَتِنا وَ مَنْ لَمْ یَسْتَطِعْ أنْ یَزورَ قُبُورَنا فَلْیَزُرْ قُبُورَ صلْحاءِ أخوانِنا. امام کاظم - علیه السلام - فرمودند: کسی که به ما دسترسی ندارد و نمی تواند به دیدن ما نائل آید به دیدار فقراء شیعه (و به دستگیری آنان) بپردازد و کسی که استطاعت زیارت قبر ما را ندارد به زیارت قبر صالحان از شیعه ما برود. «وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۳۳۲»

حدیث۴۷۲

عَنْ أمیرِ الْمُؤمِنینَ - علیهِ السَّلام - قالَ: إخْتَبِرُوا شیعَتی بِخِصْلَتَیْنِ فانْ کانَتا فِیهِمْ فَهُمْ شیعَتِی: مُحافَظَتُهُمْ عَلی أوْقاتِ الصَّلَواتِ وَ مُواساتُهُمْ مَعَ إخْوانِهِمْ الْمُؤْمِنِینَ بِالْمالِ وَ إنْ لَمْ تَکونا فِیهِمْ فَاعزَبْ ثُمَّ اَعزَبْ ثُمَّ اَعزَبْ. امیر المؤمنین - علیه السلام - فرمودند: شیعیان مرا به دو خصلت امتحان کنید که اگر دارای این دو خصلت بودند، شیعه اند: اهمّیّت به نماز در اوّل وقت و دستگیری برادران دینی خود با مال، اگر این دو در آن ها نبود، پس از ما دورند، دورند و دورند! «جامع الاخبار، ص ۳۵»

حدیث۴۷۳

. قالَ الْإمامُ الْعَسْکریُّ - علیهِ السَّلام - : قالَ رَجُلٌ لِرَسُولُ اللهِ - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه - : فُلانٌ یَنْظُرُ إلی حَرَم جارِهِ وَ إنْ أمْکَنَهُ مُواقَعَهُ حَرامٍ لَمْ یَضِقْ عَنْهُ فَغَضِبَ رَسُولُ اللهِ - صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ آلِه - وَ ... . امام حسن عسگری - علیه السلام - فرمودند: مردی به پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - گفت: فلان کس به حرم (همسر) همسایه خود چشم می دوزد و اگر امکان عمل نامشروع دست دهد، کوتاهی نمی کند، پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - غضبناک شد و فرمودند: او را حاضر کنید، مردی که در کنار پیامبر بود گفت: یا رسول الله او از پیروان شما است و به علی - علیه السلام - عشق می ورزد و از دشمنان ما بیزاری می جوید. پیامبر - صلی الله علیه و آله - فرمودند: نگو که چنین کسی از شیعیان ما است، او دروغگو است زیرا شیعیان ما آن هایی هستند که همگام با ما و پیرو ما در اعمال باشند. «لئالی الاخبار، ج ۵، ص ۱۵۷»

حدیث۴۷۴

عِنِ الامام الصَّادِقِ - علیهِ السَّلام - قالَ: إمْتَحِنُوا شِیعَتَنا عِنْدَ ثَلاثٍ: عِنْدَ مَواقِیتِ الصَّلاهِٔ کَیْفَ مُحافِظَتُهُمْ عَلَیْها، وَ عِنْدَ أسْرارِهِمْ کَیْفَ حِفْظِهِمْ لَها، عِنْدَ عَدُوِّنا، وَ إلی أمْوالِهِمْ کَیْفَ مُواساتِهِمْ لِإخْوانِهِمْ فِیها. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: شیعیان و پیروان ما را در سه مسئله امتحان کنید: اهمّیّت به اوقات نماز که آیا بر انجام آن در وقتش محافظت می کنند یا نه و حفظ اسرار یعنی در حفظ اسرار و مسائل محرمانه کوشا هستند یا خیر و از حیث توانمندی های مالی یعنی آیا با مال خود به یاری برادران دینی خود می پردازند یا نه. «الخصال، ج ۱، ص ۱۰۳»

حدیث۴۷۵

عَنِ الْإمامِ الصَّادِقِ - علیهِ السَّلام - قالَ: یا مَعْشَرِ الشِّیعَهِٔ إنَّکم قَدْ نُسِبْتُمْ إلَینا کونُوا لَنا زَیْناً وَ لا تَکونُوا عَلَیْنا شَیْناً. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: ای شیعیان، شما به ما منسوب هستید، پس مایه زینت ما باشید نه مایه آبرو ریزی ما. «مشکاهٔ الأنوار، ص ۶۷»

حدیث۴۷۶

عَنِ الامام الصَّادِقِ - علیهِ السَّلام - قالَ: أَیُّما رَجُلٍ مِنْ شیعَتِنا أَتی رَجُلاً مِنْ إخْوانِهِ فَاسْتَعانَ بِهِ فِی حاجَتِهِ فَلَمْ یَعِنْهُ وَ هُوَ یَقْدِرُ إلّا ابْتَلاهُ اللّهُ بِأنْ یَقْضِیَ حَوائِجَ عِدَّةٍ مِنْ أعْدائِنا. امام صادق - علیه السلام - فرمودند: هر کس از شیعیان ما در برابر یکی از برادران خود، اظهار حاجت کند و او در حالی که می تواند به دست گیری او بپردازد، کوتاهی نماید خداوند او را مبتلا می کند به بر آوردن حاجت دشمنان ما. «وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۵۹۸»

حدیث۴۷۷

قال الامام زین العابدین - علیه السلام - : اِعلَمُوا عِبَادَ اللهِ اِنَّ أَهلَ الشِّرک لا تُنصَبُ لَهُمُ المَوَازِینُ، وَ لا تُنشَرُ لَهُمُ الدَّوَاوِینُ، وَإنَّما یُحشَرُونَ إلی جَهَنَّمَ زُمَراً، وَإنَّمَا نَصبُ المَوَازِینِ وَ نَشرُ الدَّوَاوِینِ لأهلِ الإسلام. امام سجّاد - علیه السلام - فرمودند: ای بندگان خدا آگاه باشید برای اهل شرک ترازوهای اعمال قرار نخواهد گرفت و دفترهای حساب و کتاب گسترده نمی شوند بلکه دسته جمعی به سوی جهنم فرستاده می شوند و قرار دادن آن ترازوها و گستردن آن دیوان و دفترها برای اهل اسلام است. «نور الثقلین، ج ۴، ص ۵۰۷»

حدیث۴۷۸

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : یَابنَ مَسعُودٍ! إیَّاک أن تُشرِک بِاللهِ طَرفَةَ عَینٍ وَإن نُشِرتَ بِالمِنشَارِ، أو قُطِعتَ، أو صُلِبتَ، أو اُحرِقتَ بِالنَّارِ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: ای پسر مسعود! مبادا آنی به خدا شرک ورزی حتی اگر اره شوی یا تکه تکه ات کنند یا به دارت آویزند و یا به آتشت سوزانند. «مکارم الأخلاق، ج ۲، ص ۳۵۷»

حدیث۴۷۹

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : لا تَستَضِیئُوا بِنَارِ المُشرِکینَ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: از روشنایی آتش مشرکان استفاده نکنید. «المجازات النبویه، ص ۲۶۸»

حدیث۴۸۰

قال رسول الله - صلی الله علیه و آله - : إیَّاک وَ مَا یُعتَذَرُ مِنهُ، فَإنَّ فِیهِ الشِّرک الخَفِیُّ. پیامبر اکرم - صلی الله علیه و آله - فرمودند: از کاری که موجب عذر خواهی می شود بپرهیز؛ زیرا در آن شرک خفی است. «بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۲۰۰»

حدیث۴۸۱

الإمام الصادق علیه السلام : اُحضُروا مَعَ قَومِکُم مَساجِدَکُم . امام صادق علیه السلام : همراه کسان خود ، در مسجد حاضر شوید . وسائل الشیعهٔ : ج ۸ ص ۳۹۹ ح ۴ .

حدیث۴۸۲

الإمام علیّ علیه السلام : عَلَّمَنی رَسولُ اللّهِ صلی الله علیه و آله إذا لَبِستُ ثَوبا جَدیدا أن أقولَ : الحَمدُ للّهِ الَّذی کَسانی مِنَ اللِّباسِ ما أتَجَمَّلُ بِهِ فِی النّاسِ ، اللّهُمَّ اجعَلها ثِیابَ بَرَکَةٍ أسعی فیها لِمَرضاتِکَ ، وأعمُرُ فیها مَساجِدَکَ . امام علی علیه السلام : پیامبر خدا به من

آموخت که هرگاه جامه نویی بر تن کردم ، بگویم :« سپاس ، خدایی را که لباسی به من پوشاند که در میان مردم با آن ، خود را بیارایم . پروردگارا! جامه‌ای بابرکت قرارش ده تا در آن برای رضایت تو بکوشم و به آباد ساختن مسجدهایت بپردازم » . الکافی: ج ۶ ص ۴۵۸ ح ۲

حدیث۴۸۳

رسول اللّه صلی الله علیه و آله : إذا رَأَیتُمُ الرَّجُلَ یَعتادُ المَسجِدَ فَاشهَدوا لَهُ بِالإِیمانِ ، قالَ اللّه تَعالی : «إِنَّمَا یَعْمُرُ مَسَـجِدَ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْیَوْمِ الْأَخِرِ» . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه دیدید که مردی پیوسته به مسجد می‌رود ، به ایمان او گواهی دهید . خداوند متعال فرمود : «تنها کسی که به خدا و روز رستاخیز ، ایمان آورده است ، مساجد خدا را آباد می کند» . عوالی اللآلی: ج ۲ ص۳۲ ح ۷۹ من دون الآیة .

حدیث۴۸۴

الإمام علیّ علیه السلام : لا یُسَمَّی المُسلِمُ رُجَیلًا ، ولا یُسَمَّی المُصحَفُ مُصَیحِفا ، ولَا المَسجِدُ مُسَیجِدا . امام علی علیه السلام : مسلمان، «مردک» و قرآن، «قرآنک» و مسجد، «مسجدک» نامیده نمی‌شود . النوادر للراوندی: ص ۱۹۴ ح ۳۵۶ ، الجعفریّات: ص ۲۴۱ کلاهما عن الإمام الکاظم عن آبائه علیهم السلام ، بحار الأنوار: ج ۷۶ ص ۳۵۸ ح ۲۷ .

حدیث۴۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : إذا رَأَیتُمُ المَصاحِفَ حُلِّیَت ، وَالمَساجِدَ زُیِّنَت ، وَالمَنارَةَ طُوِّلَت ، وَاتُّخِذَ القُرآنُ مَزامیرَ ، وَالمَساجِدُ طُرُقا ، المُؤمِنُ فی ذٰلِکَ الزَّمانِ أعَزُّ مِنَ الکِبریتِ الأَحمَرِ ، أما إنَّ مَساجِدَهُم مُزَخرَفَةٌ ، وأبدانَهُم نَقِیَّةٌ ، وقُلوبَهُم أنتَنُ مِنَ الجیفَةِ . هر گاه دیدید که قرآن‌ها، جامه‌ای زیبا بر تن کرده‌اند و مساجد ، زینت یافته‌اند و مناره‌ها ، قد برافراشته‌اند و قرآن ، با ساز و آواز خوانده می‌شود و مسجدها ، گذرگاه قرار گرفته‌اند ، مؤمن در آن روزگار ، از گوگرد سرخ ، کمیاب‌تر خواهد بود . آری . مساجدشان آذین‌بندی و جسمشان پاکیزه ؛ لیکن دل‌هایشان از مُردار ، بدبوتر است. روضة الواعظین: ص ۳۷۰ .

حدیث۴۸۶

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله و سلم) : مَن أمسی کالًّا مِن عَمَلِ یَدَیهِ ؛ أمسی مَغفورا لَهُ ؛ هر کس ، خسته از کارِ خود ، روز را به پایان ببرد ، آمرزیده روزش را به پایان برده است . کنز العمّال : ۴ / ۷ / ۹۲۱۴ .

حدیث۴۸۷

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله و سلم) : إنَّ اللّه َ تَعالی یُحِبُّ أن یَری عَبدَهُ تَعِبا فی طَلَبِ الحَلالِ؛ هر آینه خدای ـ تعالی ـ دوست می دارد که بنده اش را بیند که در طلبِ روزی رنج می بَرَد . کنز العمّال : ۴ / ۴ / ۹۲۰۰

حدیث۴۸۸

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اُوصیکُم بِالخَشیَةِ مِنَ اللّه ِ فِی السِّرِّ وَالعَلانِیَةِ . . . وَالاِکتِسابِ فِی الفَقرِ وَالغِنی ؛ شما را سفارش می کنم که در پنهان و آشکار از خدا بیم ورزید . . . و خواه در فقر و خواه در توانگری ، در پی کسبِ [روزی] باشید. بحار الأنوار : ۱ /

۳۰ / ۱۴۱

حدیث۴۸۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: غُدوَةُ أحَدِكُم فی سَبيلِ اللّه بِأَعظَمَ مِن غُدوَتِهِ يَطلُبُ لِوُلدِهِ وعِيالِهِ ما يُصلِحُهُم ؛ بامدادان برون شدنِ یکی از شما [برای جهاد] در راه خدا ، ارجمندتر از بامدادان برون شدنش برای سامان بخشیدن به زندگی فرزندان و خانواده اش نیست . دعائم الإسلام : ۲ / ۱۵ / ۹ ، عوالی اللآلی : ۳ / ۱۹۴ / ۶ .

حدیث۴۹۰

امام علی(علیه السلام)فرمودند: لِلمُؤمِنِ ثَلاثُ ساعاتٍ : فَساعَةٌ يُناجي فيها رَبَّهُ ، وساعَةٌ يَرُمُّ مَعاشَهُ ، وساعَةٌ يُخَلّي بَينَ نَفسِهِ وبَينَ لَذَّتِها في ما يَحِلُّ ويَجمُلُ . ولَيسَ لِلعاقِلِ أن يَكونَ شاخِصا إلاّ في ثَلاثٍ : مَرَمَّةٍ لِمَعاشٍ ، أو خُطوَةٍ في مَعادٍ ، أو لَذَّةٍ في غَيرِ مُحَرَّمٍ ؛ مؤمن را سه وقت است: وقتی که در آن ، با پروردگارش مناجات می کند ؛ و وقتی که گذران زندگی اش را سامان می دهد ؛ و وقتی که از آن چه حلال و زیبا است ، برای خود لذّت برمی گیرد . و خردمند را سزاوار نیست که جز در پی سه چیز باشد : سامان دادن معیشت ، گام نهادن برای روز قیامت ، یا لذّت برگرفتن از آن چه حرام نیست . تحف العقول : ۲۰۳ ، الأمالی للطوسی : ۱۴۷ / ۲۴۰

حدیث۴۹۱

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : السّاعي عَلى والِدَيهِ لِيَكُفَّهُما أو يُغنِيَهُما عَنِ النّاسِ في سَبيلِ اللّه ، ومَن سَعى عَلى زَوجٍ أو وَلَدٍ لِيَكُفَّهُم ويُغنِيَهُم عَنِ النّاسِ في سَبيلِ اللّه ، وَالسّاعي عَلى نَفسِهِ لِيُغنِيَها ويَكُفَّها عَنِ النّاسِ في سَبيلِ اللّه ، وَالسّاعي مُكاثَرَةً في سَبيلِ الشَّيطانِ ؛ آن که بکوشد تا پدر و مادرش را تأمین کند یا آنان را از مردم بی نیاز سازد ، [کارش] در راه خدا است ؛ و آن کس که بکوشد تا همسر یا فرزندانش را کفاف بخشد و از مردم بی نیاز کند ، [نیز] در راه خدا است ؛ و آن که تلاش می کند تا خودش را بی نیاز کند و از مردم مستغنی سازد ، [نیز] در راه خدا است ؛ و آن که تلاش می کند تا بر دارایی خود بیفزاید ، در راه شیطان است . کنز العمّال : ۴ / ۱۰ / ۹۲۳۷ .

حدیث۴۹۲

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : مَن سَعى عَلى نَفسِهِ لِيُعِزَّها ويُغنِيَها عَنِ النّاسِ فَهُوَ شَهيدٌ ؛ هر کس بکوشد تا خود را عزیز و از مردم بی نیاز دارد، [هم رتبه] شهید است . کنز العمّال : ۴ / ۶۰۷ / ۱۱۷۶۰

حدیث۴۹۳

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : طَلَبُ الكَسبِ فَريضَةٌ بَعدَ الفَريضَةِ ؛ پس از ادای نماز واجب ، روزی جُستن واجب است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۷ / ۷۹

حدیث۴۹۴

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : إنَّ عيسَى بنَ مَريَمَ قالَ : خُلِقَ النَّهارُ لِتُؤَدِّيَ فيهِ الصَّلاةَ المَفروضَةَ الَّتي عَنها تُسأَلُ وبِها تُحاسَبُ ، وبِرَّ والِدَيكَ ، وأن تَضرِبَ فِي الأَرضِ تَبتَغِي المَعيشَةَ ؛ مَعيشَةَ يَومِكَ ؛ هر آينه عیسی بن مریم علیه السلام فرمود: «روز آفریده شد

تا در آن نماز واجب را ادا کنی که از آن بازخواست و با آن حسابرسی خواهی شد ؛ و تا به پدر و مادرت نیکی کنی ؛ و تا در زمین گام زنی و در پی گذران زندگی روزانه خود برآیی» . بحار الأنوار: ۵۸/۲۰۸ /۳۸.

حدیث۴۹۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند : مَن تَوَرَّطَ فِی الاُمورِ غَیرَ ناظِرٍ فِی العَواقِبِ فَقَد تَعَرَّضَ لِمُفظِعاتِ النَّوائِبِ ، وَالتَّدبیرُ قَبلَ العَمَلِ یُؤمِنُکَ مِنَ النَّدَمِ ؛ هر که بدون عاقبت اندیشی ، در کارها فرو رود ، خود را به بلاهای سختِ رسواکننده دچار کند . و برنامه ریزی پیش از هر کار ، از پشیمانی ایمنت خواهد ساخت . الکافی : ۸ / ۱۹ / ۴

حدیث۴۹۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند : یُستَدَلُّ عَلَی الإدبارِ بِأَربَعٍ : سوءِ التَّدبیرِ وقُبحِ التَّبذیرِ ، وقِلَّةِ الاِعتِبارِ ، وکَثرَةِ الاِعتِذارِ ؛ نشانه های بخت برگشتگی چهار چیزند : بدیِ برنامه ریزی ، زشتیِ ریخت و پاش ، اندکیِ عبرت گیری ، و فراوانیِ عذرخواهی . غرر الحکم : ۱۰۹۵۸ .

حدیث۴۹۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند : مَن تَأَخَّرَ تَدبیرُهُ تَقَدَّمَ تَدمیرُهُ؛ هر کس در برنامه ریزی واپس مانَد ، نابودی اش پیش افتد . غرر الحکم : ۸۰۴۵ .

حدیث۴۹۸

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله وسلم) : إنَّ مِن عَقلِ الرَّجُلِ استِصلاحَ مَعیشَتِهِ ؛ همانا نشانه عاقل بودن انسان آن است که گذرانِ زندگی اش سامان بخشد . الفردوس : ۱ / ۲۱۴ / ۸۱۵ عن أبی الدرداء .

حدیث۴۹۹

رسول اللّه (صلی الله علیه و آله) : شَرَفُ الدُّنیا الغِنی ، وشَرَفُ الآخِرَةِ التَّقوی ؛ مایه بزرگواری دنیا ، توانگری است ؛ و مایه بزرگواری آخرت ، تقوا . کنز العمّال : ۳ / ۹۲ / ۵۶۵۰ .

حدیث۵۰۰

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لا تَسُبُّوا الدُّنیا ؛ فَنِعمَت مَطِیَّةُ المُؤمِنِ ؛ فَعَلَیها یَبلُغُ الخَیرَ ، وبِها یَنجو مِنَ الشَّرِّ . إنَّهُ إذا قالَ العَبدُ : لَعَنَ اللّه ُ الدُّنیا ، قالَتِ الدُّنیا : لَعَنَ اللّه ُ أعصانا لِرَبِّهِ ؛ دنیا را دشنام مدهید که نیکو مَرکبی است برای مؤمن ؛ سوار بر آن به خیر دست می یابد و با آن از شر رهایی می جوید . همانا هرگاه بنده ای بگوید : «خداوند دنیا را لعنت کناد!» ، دنیا هم می گوید : «خداوند از میان ما کسی را لعنت کناد که در برابر پروردگارش سرکش تر است». بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۷۸ / ۱۰

حدیث۵۰۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کُلُّ یَوم لا یُعصَی اللّهُ فیهِ فَهُوَ عِیدٌ؛ هر روزی که در آن خداوند نافرمانی نشود ، عید است.

نهج‌البلاغه ، حکمت ۴۲۸

حدیث۵۰۲

پیامبراسلام (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمودند: فَنَیرِزُوا إن قَدَرتُم کُلَّ یَوم یَعنی تَهادَوا و تَواصَلُوا فِی اللَّهِ؛ اگر می‌توانید هر روز را نوروز کنید ؛ یعنی در راه خدا به یکدیگر هدیه بدهید و با یکدیگر پیوند داشته باشید. دعائم الإسلام ، ج ۲ ، ص ۳۲۶

حدیث۵۰۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إذا کانَ یومُ النَّیرُوزِ فاغتَسِل وَ البَس أَنظَفَ ثِیابِک وَ تَطَیب بِأَطیبِ طِیبِک وَ تَکونُ ذلِک الیومَ صَائِماً؛ چون روز عید نوروز فرا رسید، غسل کن، پاکیزه‌ترین جامه‌ی خود را بپوش، با بهترین عطر، خود را خوشبو کن و آن روز را روزه بدار. وسائل الشیعهٔ: ج ۸، ص ۱۷۲، ح ۱۰۳۳۸

حدیث۵۰۴

امام رضا (علیه‌السلام) فرمودند: مَن لم یَقدِرْ علی مایُکَفِّرُ بِهِ ذُنوبَهُ فَلْیُکثِرْ مِنَ الصلواتِ علی محمّدٍ وآلِهِ فإنّها تَهدِمُ الذُّنوبَ هَدماً ؛ هر که نمی‌تواند کاری کند که به سبب آن گناهانش زدوده شود بر محمّد و آل او بسیار درود فرستد؛ زیرا که آن ، گناهان را ریشه کن می کند . أمالی الصدوق : ۶۸ / ۴

حدیث۵۰۵

امام صادق (علیه السلام) می‌فرمایند: اذا سَافَرَ احدکم فَقَدِمَ مِنْ سَفَرِهِ فلیات أَهْلَهُ بِمَا تَیَسَّرَ ؛ هرگاه یکی از شما به مسافرت رود و سپس از سفر برگردد، پس باید برای خانواده خود به اندازه‌ای که توانایی دارد سوغاتی بیاورد . وسائل الشیعه، ج۸، ص۳۳۷ .

حدیث۵۰۶

امام سجاد (علیه السلام) می‌فرمایند: لَانَ ادْخُلِ السُّوقَ وَ مَعِی دِرْهَمُ ابْتَاعَ بِهِ لَحْماً لِعِیَالِی وَقَدْ قَرِمُوا الیه أَحَبَّ الی مِنْ انَّ أُعْتِقَ نَسَمَةً ؛ برای من به بازار رفتن و خرید یک درهم گوشت‌برای خانواده‌ام که میل به گوشت دارند، از بنده آزاد کردن دوست داشتنی‌تر است. وسائل الشیعه، ج۱۵، ص۲۵۱ .

حدیث۵۰۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: مَنْ دَخَلَ السُّوقَ فَاشْتُرِیَ تُحْفَةً فَحَمَلَهَا الی عِیَالِهِ کان کحامل صَدَقَةً الی قَوْمٍ مَحَاوِیجَ ولیبدا بالاناث قَبْلَ الذکور فَانٍ مَنْ فَرَّحَ ابْنَتَهُ فکانما أَعْتَقَ رَقَبَةً مِنْ وُلْدِ اسماعیل وَ مَنْ أَقَرَّ بِعَیْنِ ابْنٍ فکانما بکی مِنْ خَشْیَةِ اللَّهِ وَ مَنْ بکی مِنْ خَشْیَةِ اللَّهِ ادْخُلْهُ اللَّهُ جَنَّاتِ النَّعِیم ؛ هر کس به بازار رود و هدیه‌ای برای خانواده‌اش بخرد و ببرد، [پاداش او] مانند کسی است که برای نیازمندان صدقه می‌برد [. و هنگامی که هدیه را به خانه می‌برد]، باید، قبل از پسران، به دختران بدهد، زیرا کسی که دخترش را شادمان کند، مانند کسی است که یک بنده از فرزندان اسماعیل را آزاد کرده است . و هر کس [با دادن هدیه‌ای] چشم پسری را روشن کند، گویا از ترس خدا گریسته است و هر کس از ترس خدا بگرید، خداوند او را داخل نعمت‌های بهشت کند . وسائل الشیعهٔ، ج۱۵، ص۲۲۷ .

حدیث۵۰۸

پیـامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله وسـلم) می‌فرماینـد: للمراۀ عَلِیِّ زَوْجُهَـا انَّ یُشْـبِعُ بَطْنِهَـا، وَ یکسو ظَهْرِهَـا ، وَ یُعَلِّمَهَـا الصَّلَـاۀَ وَ الصَّوْمَ والزکاۀ انَّ کان فِی مَالِهَا حَقٍّ ، وَ لَا تُخَالِفْهُ فِی ذلک ؛ حق زن بر شوهرش این است که او را سیر کنـد، لباس بپوشاند، نماز و روزه و زکات را - اگر در مال زن حق زکاتی است - به او یاد دهد، و زن نیز در این کارها با او مخالفت نورزد . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۴۳ .

حدیث۵۰۹

پیـامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله وسـلم) می‌فرماینـد: فای رَجُلٍ لَطَمَ امراته لَطْمَـۀً ، امرالله عزوجل مالک خَازِنَ النِّیرَانِ فَیلْطِمُهُ عَلَیَّ حُرِّ وَجْهِهِ سَـبْعِینَ لَطْمَـۀً فِی نَارِ جَهَنَّمَ ؛ هر کس به صورت زنش سـیلی بزند، خداوند به آتشـبان جهنم دسـتور می‌دهد تا در آتش جهنم هفتاد سیلی بر صورت او بزند . مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص ۲۵۰ .

حدیث۵۱۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله وسلم) می‌فرمایند: خَیْرُ الرِّجَالِ مِنْ أُمَّتِی الَّذِینَ لایتطاولون عَلِیِّ أَهْلِیهِمْ وَ یَحِنُّونَ عَلَیْهِمْ وَ لَا یظلمونهم ؛ بهترین مردان امت من، آن کسانی هسـتند که نسبت‌به خانواده خود خشن و متکبر نباشـند و بر آنان ترحم و نوازش کننـد و به آنان آزار نرسانند . مکارم الاخلاق، ص۲۱۶ .

حدیث۵۱۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن شَفَعَ شَفاعَةً یَدفَعُ بها مَغرَما أو یُحیِی بها مَغنَما، ثَبَّتَ اللّه تعالی قَدَمَیهِ حِینَ تَدحَضُ الأقدام . کسـی که با میانجیگری خود زیانی را دفع، یا سودی را احیا کند، خداوند تعالی، در روزی که قدمها می‌لغزد ، قدمهای او را اسـتوار بدارد . کنز العمّال : ۶۴۹۶ منتخب میزان الحکمۀ : ۲۹۸

حدیث۵۱۲

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام لِشُرَیحٍ: إیّاکَ والتَّضَجُّرَ والتَّأذِّیَ فی مَجلِسِ القَضاءِ ، الذی أوجَبَ اللّه‌فیهِ الأجرَ ، ویُحسِنُ فیهِ الذُّخرَ لِمَن قَضی بالحَقِّ . امام علی علیه‌السلام - خطاب به شریح- فرم.دند: مبادا در مجلس قضاوت اظهار خستگی و ناراحتی کنی ؛ مجلسی که خداوند در آن پاداش قرار داده و برای کسی که به حقّ داوری کند ذخیره خوبی در نظر گرفته است . الکافی : ۷ / ۴۱۳ / ۱

حدیث۵۱۳

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مَنِ ابتُلِیَ بالقَضاءِ بینَ المُسـلمینَ فَلْیَعـدِلْ بَینَهُم فی لَحظِهِ وإشارَتِهِ ومَقعدِهِ ومَجلِسِهِ . هر که به داوری کردن میان مسـلمانان مبتلا شود ، باید در نگاهها و اشاره کردنها و جای نشسـتن و نحوه نشستن خود نسبت به آنها به یکسان رفتار کند . کنزالعمّال : ۱۵۰۳۲ منتخب میزان الحکمۀ : ۴۷۰

حدیث۵۱۴

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام لِشُرَیح: ثُمّ واسِ بینَ المسلمینَ بوَجهِکَ ومَنطِقِکَ ومَجلِسِکَ ، حتّی لا یَطمَعَ قَریبُکَ فی حَیفِکَ ، ولا یَیأسَ عَدُوُّکَ مِن عَدلِکَ . امام علی علیه‌السلام – خطاب به شریح– فرمودند: میان مسلمانان‌در نگاه کردن و سخن گفتن و نشستنت برابری را رعایت کن ، تا نزدیکانت به جانبداری (و ستم) تو امید نبندند و دشمنانت از دادگری تو ، نومید نشوند . وسائل الشیعه : ۱۸ / ۱۵۵ / ۱

حدیث۵۱۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن عَفا عَن دَمٍ لم‌یَکُن لَهُ ثَوابٌ إلاّ الجَنّةُ . هرکه از (قصاص) خونی گذشت کند ، او را پاداشی جز بهشت نباشد . کنزالعمّال : ۳۹۸۵۴

حدیث۵۱۶

امام علی علیه‌السلام : الحَبسُ بَعدَ معرِفَةِ الحقِّ ظُلْم . زندانی کردن ، پس از پی بردن به حقیقت، ظلم است . مستدرک الوسائل : ۱۷ / ۴۰۳ / ۲۱۶۷۲ منتخب میزان الحکمة : ۱۳۰

حدیث۵۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُّ عَملٍ مُنْقَطِعٌ عَن صاحبِهِ إذا ماتَ إلاّ المُرابِطَ فی سبیلِ اللّه ، فإنَّهُ یُنْمی لَهُ عَملُهُ ویُجْری علَیهِ رِزْقُهُ إلی یَومِ القِیامَةِ . هر عملی پس از مرگ صاحبش از او جدا می‌شود مگر عمل کسی که در راه خدا مرزبانی کند ؛ عمل چنین کسی رشد می‌کند و تا روز قیامت روزیش داده می‌شود . کنز العمال : ۱۰۶۱۱ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۶

حدیث۵۱۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : فمَن تَرکَ الجِهادَ ألْبسَهُ اللّه ذُلاًّ فی نفسِهِ ، وفَقْرا فی مَعیشَتِهِ ، ومَحْقا فی دِینِهِ . إنَّ اللّه تبارکَ وتعالی أعَزَّ اُمّتی بسَنابِکِ خَیْلِها ومَراکِزِ رِماحِها . هر کس جهاد را واگذارد خداوند جامه خواری بر جان او پوشاند و زندگیش را دستخوش فقر سازد و دینش را از بین ببرد . خداوند تبارک و تعالی عزّت و اقتدار امّت مرا در سُمهای اسبانشان و نوک نیزه‌هایشان قرار داده‌است . أمالی الصدوق : ۴۶۲ / ۸

حدیث۵۱۹

امام علی علیه‌السلام : جاهِدوا فی سبیلِ اللّه بأیْدیکُم ، فإنْ لَم تَقْدِروا فجاهِدوا بألسِنَتِکُم ، فإنْ لَم‌تَقْدِروا فجاهِدوا بقُلوبِکُم . در راه خدا با دستهای خود بجنگید ، اگر نتوانستید با زبانهای خود بجنگید و اگر باز هم نتوانستید با دلهای خود بجنگید . بحار الأنوار : ۱۰۰ / ۴۹ / ۲۳

حدیث۵۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن بَلّغَ رسالةَ غازٍ کانَ کَمَنْ أعْتقَ رَقَبةً ، وهُو شَریکُهُ فی بابِ «ثوابِ» غَزْوَتِهِ . هر کس نامه جنگاوری را برساند همچون کسی است که بنده‌ای را آزاد کند و در دروازه «ثواب» جنگ او شریکش باشد . وسائل الشیعه : ۱۱/۱۴/۲ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۴

حدیث۵۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : من جهّز غازیاً بِسلكِ أوإبرة غَفَرَ اللّه‌لَهُ ما تَقدَّمَ من ذَنبِهِ وما تَأخّرَ . هر کس جنگاوری را به یک نخ یا سوزن مجهز کند خداوند گناهان گذشته و آینده او را ببخشاید . مستدرک الوسائل : ۱۱ / ۲۴ / ۱۲۳۳۳

حدیث۵۲۲

امام علی علیه‌السلام : لَیسَ فی المعاصِی أشَدُّ مِن اتِّباعِ الشَّهوَةِ ، فلا تُطِیعُوها فَتَشغَلَکُم عَنِ اللّه . در میان گناهان (گناهی) سخت‌تر از پیروی شهوت نیست ، پس آن را فرمان نبرید که شمارا از خدا غافل می‌سازد . غرر الحکم : ۷۵۲۰ منتخب میزان الحکمة : ۲۱۶

حدیث۵۲۳

امام علی علیه‌السلام : مَن أکثَرَ مِن ذِکرِ الآخِرةِ قَلَّتْ مَعصیتُهُ . هر کس که زیاد به یاد آخرت باشد ، گناه و نافرمانی او کم شود ! غرر الحکم : ۸۷۶۹

حدیث۵۲۴

امام علی علیه‌السلام : ما الُمجاهِدُ الشَّهیدُ فی سَبیلِ اللّه بِأعظَمَ أجرا مِمَّن قَدَرَ فعَفَّ . کسی که در راه خدا جهاد کند و به شهادت رسد، اجرش بیشتر از آن کسی نیست که بتواند گناه کند ولی عفّت ورزد . نهج البلاغة : الحکمة ۴۷۴

حدیث۵۲۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا عَمِلتَ سیّئةً فَاعمَلْ حَسَنةً تَمْحوها . هر گاه کار بدی کردی ، کار خوبی انجام بده ، تا آن بدی را پاک کند . أمالی الطوسیّ : ۱۸۶ / ۳۱۲

حدیث۵۲۶

امام سجّاد علیه‌السلام : إیّاکَ والابتِهاجَ بالذنبِ ، فإنّ الابتِهاجَ بِهِ أعظَمُ مِن رُکوبِهِ . از شاد شدن به گناه بپرهیز ، که شاد شدن به گناه از ارتکاب آن بدتر است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۵۹ / ۱۰

حدیث۵۲۷

امام علی علیه‌السلام : مَن تَلَذَّذَ بمعاصِی اللّه أورَثَهُ اللّه‌ذُلّاً . هر که از معاصی خداوند لذّت برد ، خداوند او را به خواری افکند . غرر الحکم : ۸۸۲۳ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۲

حدیث۵۲۸

امام باقر علیه‌السلام : مَنِ ارتَکَبَ الذنبَ فی الخَلاءِ لم یَعبَأِ اللّه‌بِهِ . هرکه در خلوت گناه کند خداوند با او بی اعتناست. بحار الأنوار : ۴۶ / ۲۴۷ / ۳۵

حدیث۵۲۹

امام علی علیه‌السلام : أعظَمُ الـذُّنوبِ عِنـدَ اللّه ذنبٌ أصَرَّ عَلیهِ عامِلُهُ . بزرگترین گناه نزد خداونـد ، گناهی است که مرتکبش بر آن اصرار ورزد . غرر الحکم : ۳۱۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۰

حدیث۵۳۰

امام علی علیه‌السلام : اتَّقوا معاصیَ اللّه فی الخَلَواتِ ، فإنّ الشاهِدَ هُو الحاکِم . از مـعـاصـی خـدا در خـلـوت‌گاهها(ی خـود) بپرهیزید ؛ زیرا آن (خداوندی) که شاهد است همو داور است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۷۰ / ۲۵

حدیث۵۳۱

امـام علی علیه‌السـلام : إذا رَغِبْتَ فی المَکـارِمِ فـاجْتَنِبِ الَمحارِمِ . اگر خواهان مکارم و بزرگواریها هستی از حرامها دوری کن . غرر الحکم : ۴۰۶۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۴۴

حدیث۵۳۲

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : حَرامٌ علی کُلِّ قَلبٍ مُتَوَلِّهٍ بالشَّهَواتِ أن یَسـکُنَهُ الوَرَعُ . بر هردلی که‌شـیفته شـهوت‌ها باشد ، حرام است که پارسایی در آن منزل کند . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۸۸

حدیث۵۳۳

پیـامبر خـدا صـلی الله علیـه و آلـه و سلّم : حَرامٌ علی کُلِّ قَلبٍ عزّی بـالشَّهَواتِ أن یَجُولَ فی مَلَکـوتِ السَّمـاواتِ . بر هر دلی که به شهوت‌هـا آرام گرفته باشـد ، حرام است که در ملکوت آسـمان‌ها گردش کنـد . کـذا فی المصـدر ، ولعل الصواب «غَرِیَ» من غَرِیَ بالشیء : اُولِعَ به .تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲

حدیث۵۳۴

امام صادق علیه‌السـلام : اِحـذَروا أهواءکُم کما تَحـذَرونَ أعداءکُم، فلَیسَ شَـیءٌ أعدی لِلرِّجالِ مِن اتِّباعِ أهوائهِم ، وحَصائدِ ألسِنَتِهِم . همان گونه که از دشـمنان خود حذر می‌کنید ، از هوس‌هایتان حذر کنید ؛ زیرا برای مردان دشمنی بدتر از پیروی از هوس‌هایشان و درویده‌های زبان‌هایشان (سخنان بیهوده و یاوه) نیست . الکافی : ۲ / ۳۳۵ / ۱

حدیث۵۳۵

امـام علی علیه‌السـلام : اُوصِیکُم بمُجـانَبِهِ الهَوی ؛ فـإنّ الهَوی یَـدعو إلَی العَمی ، وهُوَ الضَّلال فی الآخِرَةِ والـدُّنیا . شـما را بـه دوری گـزیـدن از هـوس سـفارش می‌کنم ؛ زیرا هـوس بـه کـوری فرا می‌خوانـد و آن (بـاعث) گمراهی در آخرت و دنیـاست . مستدرک الوسائل : ۱۲ / ۱۱۳ / ۱۳۶۶۶

حدیث۵۳۶

الإمامُ زينُ العابدينَ عليه‌السلام فی وصيَّتِهِ لابنِهِ الباقِرِ عليه‌السلام: إيّاكَ ومصاحَبَةَ القاطِعِ لِرَحِمِهِ ؛ فإنّی وَجَدتُهُ مَلعونا فی كتابِ اللّه عز و جل فی ثلاثِ مَواضِعَ . امام سجّاد عليه‌السلام - در سفارش به فرزند بزرگوارش حضرت باقر عليه‌السلام- فرمودند: زنهار از همنشينی با كسی كه از خويشان خود بريده است ؛ زيرا من چنين كسی را در سه جای كتاب خداوند عز و جل لعنت شده يافتم . بحار الأنوار : ۲ / ۳۷۷ / ۷

حديث۵۳۷

امام علی عليه‌السلام : من دَخلَ مَداخِلَ السُّوءِ اتُّهِم . هر كه به جاهای بد رفت و آمد كند مورد بدگمانی و تهمت واقع شود . بحار الأنوار : ۷۵ / ۹۱ / ۸

حديث۵۳۸

امام علی عليه‌السلام : مَن وَقَفَ نَفسَهُ مَوقِفَ التُّهْمةِ فلا يلُومَنَّ مَن أساءَ بِهِ الظّنَّ . كسی كه خود را در معرض تهمت قرار دهد ، نبايد كسی را كه به او گمان بد برد ، سرزنش كند . بحار الأنوار : ۷۵ / ۹۰ / ۴

حديث۵۳۹

پيامبر خدا صلی الله عليه و آله و سلّم : أولی النّاسِ بالتُّهْمةِ مَن جالَسَ أهلَ التُّهْمةِ . سزاوارترينِ مردم به تهمت كسی است كه با متهمان و (افراد مظنون) همنشينی كند . أمالی الصدوق : ۲۸ / ۴ منتخب ميزان الحكمة : ۹۶

حديث۵۴۰

پيامبر خدا صلی الله عليه و آله و سلّم : إفْشاءُ سِرِّ أخيكَ خِيانَةٌ ، فاجتَنِبْ ذلكَ . فاش‌كردن راز برادر دينی خيانت است ؛ پس ، از اين كار دوری كن . بحار الأنوار : ۷۷ / ۸۹ / ۳

حديث۵۴۱

الإمامُ زينُ العابدينَ عليه‌السلام كانَ يقولُ لِوُلدِهِ: اتَّقُوا الكَذِبَ الصَّغيرَ مِنهُ والكبيرَ ، فی كلِّ جِدٍّ وهَزلٍ ، فإنّ الرجُلَ إذا كذبَ فی الصَّغيرِ اجتَرَأَ عَلَی الكبيرِ . امام سجّاد عليه‌السلام به فرزندان خود می‌فرمود : از دروغ كوچك و بزرگش ، جدّی و شوخيش بپرهيزيد ؛ زيرا انسان هر گاه در چيز كوچك دروغ بگويد ، به گفتن دروغ بزرگ نيز جرأت پيدا می كند . بحار الأنوار : ۷۲ / ۲۳۵ / ۲

حديث۵۴۲

پيامبر خدا صلی الله عليه و آله و سلّم : وَيلٌ للذی يُحَدِّثُ فَيكذِبُ لِيُضحِكَ بِهِ القَومَ ، وَيلٌ لَهُ ، وَيلٌ لَهُ ! وای بر كسی كه برای خنداندن مردم دروغ بگويد ، وای بر او ، وای بر او . كنز العمّال : ۸۲۱۵ منتخب ميزان الحكمة : ۴۸۶

حديث۵۴۳

الإمامُ الكاظمُ عليه‌السلام لِهشامٍ وهُو يَعِظُهُ: إنّ العاقِلَ لا يَكذِبُ وإن كانَ فيهِ هَواهُ . امام كاظم عليه‌السلام -در اندرز به هشام- فرمودند: خردمند دروغ نمی‌گويد، اگر چه منافع او در آن باشد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۳۰۵ / ۱ منتخب ميزان الحكمة : ۴۸۴

حدیث۵۴۴

امام علی علیه‌السلام : جانِبوا الكذبَ ؛ فإنّهُ مُجانِبٌ للإيمانِ ، الصادِقُ على شَفا مَنجاةٍ وكَرامَةٍ ، والكاذِبُ على شرفِ مَهواةٍ ومَهانَةٍ . از دروغ کناره گیرید ؛ زیرا دروغ از ایمان بر کنار است . شخص راستگودرلبه نجات و کرامت است و شخص دروغگو ، در آستانه پرتگاه و خواری . نهج البلاغة : الخطبة ۸۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۴

حدیث۵۴۵

امام صادق علیه‌السلام : لَيسَ فيما أصلَحَ البَدَنَ إسرافٌ ... إنّما الإسرافُ فيما أتلَفَ المالَ وأضَرَّ بالبَدَنِ . در آنچه بدن را سالم نگه می‌دارد اسراف نیست ... بلکه اسراف در چیزهایی است که مال را تلف کند و به بدن زیان رساند . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۰۳ / ۶ منتخب میزان الحکمة : ۲۷۰

حدیث۵۴۶

امام علی علیه‌السلام : سِتّةٌ لا يُمارُونَ: الفَقيهُ، والرّئيسُ، والدَّنيُّ، والبَذيُّ، والمَرأةُ ، والصَّبيُّ . شش کس‌اند که با آنها مجادله نشاید : فقیه ، رئیس ، فرومایه ، بدزبان ، زن و کودک . غرر الحکم : ۵۶۳۴ منتخب میزان الحکمة : ۵۱۲

حدیث۵۴۷

امام علی علیه‌السلام : إيّاكُم والمِراءَ والخُصومَةَ ؛ فإنّهُما يُمرِضانِ القُلوبَ علَى الإخوانِ ، ويَنبُتُ علَيهِما النِّفاقُ . از مجادله و ستیزه کردن بپرهیزید ؛ زیرا این دو کار دل‌ها را نسبت به برادران بیمار می‌کنند و نفاق می‌رویانند . الکافی : ۲ / ۳۰۰ /

حدیث۵۴۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أورَعُ النّاسِ مَن تَرَكَ المِراءَوإن كانَ مُحِقّا . پارساترین مردمان، کسی است که مجادله را رها کند هرچند حقّ با او باشد . أمالی الصدوق : ۲۸ / ۴

حدیث۵۴۹

امام صادق علیه‌السلام : مَن أكرَمَكَ فأكرِمْهُ ، ومَنِ استَخَفَّكَ فأكرِمْ نَفسَكَ عَنهُ . هر کس تو را گرامی داشت ، تو نیز او را گرامی بدار و هر کس به تو بی‌احترامی کرد، خودت‌را در مرتبه او قرار مده. بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۷۸ / ۱۱۳

حدیث۵۵۰

امام علی علیه‌السلام : مَن حَفَرَ بِئرا لِأخيهِ وَقَعَ فيها ، ومَن هَتَكَ حِجابَ غَيرِهِ انْكَشَفَتْ عَوراتُ بَيتِهِ . هر که برای برادرش چاهی کَند ، خود در آن افتد و هر که پرده (حرمت) دیگری را بدرد ، عیبهای درون خانه او بر ملا شود . تحف العقول : ۸۸

حدیث۵۵۱

امـام صـادق علیه‌السـلام : إنّ فی التَّوراةِ مَکتوبـاً : یـابنَ آدمَ ... إذا ظُلِمتَ بِمَظلِمَـةٍ فـارضَ بِانتِصاری لَکَ ؛ فإنَّ انتِصاری لَکَ خَیرٌ مِن انتِصارِکَ لِنفَسِکَ . در تورات نگاشـته شده‌است: ای آدمی‌زاده، هر گاه به تو ستمی شد ، به انتقامی که من برایت بگیرم رضایت ده ؛ زیرا من بهتر از تو برایت انتقام می گیرم . الکافی : ۲ / ۳۰۴ / ۱۰

حدیث۵۵۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن کافَأ السَّفیهَ بِالسَّفَهِ فقَد رَضِیَ بِما اُتیَ إلَیهِ حَیثُ احتَذی مِثالَهُ . هر کـس (رفتار) شـخص نـابخرد (نسبـت به خود) را بـا نـابخردی تلافی کنـد، به رفتاری که (از جانب نابخرد) با او شـده رضایت داده‌است ؛ زیرا از نمونه او پیروی کرده‌است . الکافی : ۲ / ۳۲۲ / ۲

حدیث۵۵۳

امـام کـاظم علیه‌السـلام : إنّ اللّه عز و جـل لم یُحَرِّمِ الخَمرَ لاسْـمِها ، ولکنّهُ حَرّمَهـا لعاقِبَتِهـا ؛ فمـا کـانَ عاقِبَتُهُ عاقِبَـةَ الخَمرِ فهُو خَمرٌ . خداوند عز و جل شراب را به خاطر نامش حرام نکرده ، بلکه به سبب پیامدهای آن حرام کرده است . پس ، هر چیزی که پیامدهای شراب را داشته باشد ، آن نیز (در حکم) شراب است . الکافی : ۶ / ۴۱۲ / ۲

حدیث۵۵۴

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : شـارِبُ الخَمرِ لاـ تُصَـدِّقوهُ إذا حَـدّثَ ، ولاـتُزَوِّجوه إذا خَطَبَ ، ولاـ تَعـودوهُ إذا مَرِضَ ، ولا تَحْضَـروهُ إذا ماتَ ، ولا تأتَمِنوهُ علی أمانَـةٍ . شـرابخوار ، اگر سـخنی گفت تأیید نکنید ، اگر خواسـتگاری کرد به او زن ندهید ، اگر بیمار شد به عیادتش نروید ، اگر مُرد بر جنازه‌اش حاضر نشوید و به او امانت مسپارید . بحار الأنوار : ۷۹ / ۱۲۷ / ۷

حدیث۵۵۵

امام صادق علیه‌السـلام : لا تُبدی الشَّماتَةَ لِأخیکَ فیَرحَمَهُ اللّهُ ویُصَیِّرَها بِکَ . وقالَ : مَن شَمَتَ بِمُصیبَةٍ نَزَلَت بِأخیهِ لَم یَخرُجْ مِنَ الدّنیا حَتّی یُفتَتَنَ . از گرفتاری‌برادرت اظهار شادی مکن که خداوند به او رحم می کند و آن گرفتاری را به تو می‌رساند . همچنین فرمود : هر کس از گرفتاری و مصیبتی که به برادرش رسیده است شاد شود ، از دنیا نرود تا خود گرفتار آن شود . الکافی : ۲ / ۳۵۹ / ۱

حدیث۵۵۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إن عَـیَّرَکَ أخـوکَ المُسلِمُ بِما یَعلَمُ فیکَ فَلا تُعَیِّرْهُ بِما تَعلَمُ فیهِ ؛ یَکونُ لَکَ أجرا وعلَیهِ إثما . اگر برادر مسـلمانت عیبی از تو بدانـد و به آن تو را سـرزنش کند ، تو به واسـطه عیب و گناهی که از او می‌دانی سرزنشـش مکن تا برای تو پاداش باشد و بر او گناه . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۵۵ منتخب میزان الحکمۀ : ۴۲۰

حدیث۵۵۷

امـام بـاقر علیه‌السـلام : مـا مِن إنسانٍ یَطعَنُ فی عَینِ مُؤمِنٍ إلّا ماتَ بِشَرِّ میتَةٍ ، وکانَ قَمِناأن لا یَرجِعَ إلی خَیرٍ . هیـچ انسانی نیست که پیش روی مؤمنی از او بـد گویـد و طعنه زند ، مگر این که به بدترین شـکل بمیرد و سـزاوار است که روی خیر و سـعادت را نبیند . الکافی : ۲ / ۳۶۱ / ۹

حدیث۵۵۸

امام صادق علیه‌السلام : مَن أ نَّبَ مُؤمِنا أ نَّبَهُ اللّه‌فی الدّنیا والآخِرَةِ . هر کس مؤمنی را سرزنش کند ، خداوند او را در دنیا و آخرت سرزنش کند . الکافی : ۲ / ۳۵۶ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۲۰

حدیث۵۵۹

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم لِرجُلٍ قالَ : اُحِبُّ أن اُحشَرَ یَومَ القِیامَةِ فی النُّورِ: لا تَظلِمْ أحَدا تُحشَرْ یَومَ القِیامَةِ فی النُّورِ . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم - به مردی که عرض کرد : من دوست دارم در روز قیامت با نور و روشنایی به محشر آیم- فرمودند: به هیچ کس ظلم نکن تا روز قیامت در نور و روشنایی محشور شوی . کنز العمّال : ۴۴۱۵۴ منتخب میزان الحکمة : ۵۷۲

حدیث۵۶۰

امام علی علیه‌السلام : أنفَذُ السِّهامِ دَعوَةُالمَظلوم . کاری‌ترین تیرها ، دعای ستمدیده است . غرر الحکم : ۲۹۷۹ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۲

حدیث۵۶۱

الإمامُ الباقرُ علیه‌السلام : لَمّا حَضَرَ علیَّبنَ الحُسینِ علیهماالسلام الوَفاةُ ضَمَّنی إلی صَدرِهِ ، ثُمّ‌قالَ : یا بُنَیَّ ، اُوصِیکَ بما أوصانِی بِهِ أبی علیه‌السلامحینَ حَضَرَتهُ الوَفاةُ وبما ذَکَرَ أنَّ أباهُ أوصاهُ بهِ ، قالَ : یا بُنَیَّ ، إیّاکَ وظُلمَ مَن لا یَجِدُ عَلَیکَ ناصِرا إلاّ اللّه‌. امام باقر علیه‌السلام : هنگامی که وفات علی بن الحسین علیه‌السلام فرا رسید ، مرا به سینه خود چسبانیدند و سپس فرمودند: فرزندم ! تو را به همان چیزی سفارش می‌کنم که پدرم هنگام وفاتش به من سفارش کرد و فرمود که پدر او نیز همان را به ایشان سفارش کرده است . فرمود : فرزندم ! زنهار از ستم کردن به کسی که در برابر تو یاوری جز خدا ، نمی‌یابد . الکافی : ۲ / ۳۳۱ / ۵ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۰

حدیث۵۶۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إیّاکُم والظُّلمَ ؛ فإنّهُ‌یُخرِبُ قُلوبَکُم . از ستم کردن بپرهیزید ، که دلهای شما را ویران می‌کند . کنز العمّال : ۷۶۳۹ منتخب میزان الحکمة : ۳۴۸

حدیث۵۶۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الأناةُ مِنَ اللّه ، والعجلةُمِنَ الشَّیطانِ . آرامی از (صفات) خداست و شتابزدگی از (صفات) شیطان . المحاسن : ۱ / ۳۴۰ / ۶۹۸ منتخب میزان الحکمة : ۳۵۸

حدیث۵۶۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّما أهلَکَ النّاسَ‌العجلةُ ، ولَو أنَّ النّاسَ تَثَبّتوا لَم یَهلِکْ أحَدٌ . در حقیقت ، مردم را شتابزدگی به هلاکت افکنده‌است . اگر مردم آرام و از شتابزدگی به دور بودند ، هیچ کس هلاک نمی‌شد . المحاسن : ۱ / ۳۴۰ /

۶۹۷ منتخب ميزان الحكمة : ۳۵۸

حدیث۵۶۵

امام صادق عليه‌السلام : مَعَ التَّثَبُّتِ تَكونُ السَّلامَةُ ، ومَعَ العَجَلَةِ تَكونُ النَّدامَةُ . با آرامش و درنگ ، سلامت (از خطا و لغزش) است و با شتابزدگی پشیمانی . الخصال : ۱۰۰ / ۵۲ منتخب ميزان الحكمة : ۳۵۸

حدیث۵۶۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إيّاكُم والرّشوَةَ فإنّهامَحضُ الكُفرِ ، ولا يَشُمُّ صاحِبُ الرّشوةِ رِيحَ الجَنّةِ . از رشوه گرفتن دوری کنید که بی‌گمان کفر محض است و رشوه‌گیر بوی بهشت را استشمام نمی‌کند . بحار الأنوار : ۱۰۴/۲۷۴ / ۱۲ منتخب ميزان الحكمة : ۲۳۶

حدیث۵۶۷

امام صادق عليه‌السلام : الاِصطِباغُ بِالخَلِّ يَقطَعُ شَهوَةَ الزِّنى . خورش ساختن سرکه ، شهوت زنا را ریشه‌کن می‌کند . الکافی ، جلد ۶ ، صفحه ۳۳۰ ، حدیث ۱۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۳۰۴

حدیث۵۶۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اِشتَدَّ غَضَبُ اللّه عز و جل عَلَى امرأةٍ ذات بَعلٍ مَلَأَتْ عَينَها مِن غَيرِ زَوجِها أو غَيرِ ذي مَحرَمٍ مِنها ، فإنّها إن فَعَلَتْ ذلكَ أحبَطَ اللّه كُلَّ عَمَلٍ عَمِلَتهُ ، فإن أوطَأَتْ فِراشَهُ غَيرَهُ كانَ حَقّا عَلَى اللّه أن يُحرِقَها بالنارِ بعدَ أن يُعَذِّبَها في قَبرِها . زن شوهر داری که چشمش را از مردی جز شوهر خود ، یا نامحرمی پُر کند ، خشم خداوند عز و جل بر او فزونی گیرد ؛ که اگر چنین کند ، خداوند همه اعمال او را باطل گرداند و چنانچه به شوهر خود خیانت ورزد ، بر خداست که اورا بعد از عذاب در قبر ، به آتش دوزخ بسوزاند . بحار الأنوار : ۷۶ / ۳۶۶ / ۳۰ منتخب ميزان الحكمة : ۲۴۸

حدیث۵۶۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن قَدرَ على امرأةٍ أو جاريَةٍ حَراما فَتَرَكَها مَخافَةَ اللّه حَرَّمَ اللّه عز و جل عَلَيهِ النّارَ ، وآمَنَهُ اللّه تَعالى مِنَ الفَزَعِ الأكْبَرِ ، وأدْخَلَهُ اللّهالجَنّةَ . هرکس این امکان برایش پیش آید که با زن یا کنیزی به حرام نزدیکی کند امّا از ترس خدا دست به این کار نزند ، خداوند عز و جل آتش را بر او حرام گرداند و او را از آن هراس بزرگ ایمن دارد و به بهشتش برد . ثواب الأعمال : ۳۳۴ / ۱ منتخب ميزان الحكمة : ۱۴۴

حدیث۵۷۰

وقد نَظَرَ إلى رجُلٍ يَغتابُ رجُلاً عندَ ابنِهِ الحسنِ عليه‌السلام: يابُنَيَّ ، نَزِّهْ سَمعَكَ عن مِثلِ هذا ؛ فإنَّهُ نَظَرَ إلى أخبَثِ ما في وِعائهِ فَأفرَغَهُ في وِعائكَ ! امام علی علیه‌السلام - وقتی دید شخصی در حضور فرزندش حسن علیه السلام از کسی غیبت می‌کند- فرمودند: فرزندم ! گوش خود را از چنین کسی به دور دار ؛ زیرا او به پلیدترین و نجس‌ترین چیزهایی که در ظرف (وجود) خود دارد نگریسته و آنها را در ظرف تو خالی کرده‌است . الاختصاص : ۲۲۵ منتخب ميزان الحكمة : ۴۳۸

حدیث۵۷۱

امـام صـادق علیه‌السـلام : لا ـ تَغتَبْ فتُغتَبُ ، ولا ـ تَحفِرْ لِأخِیکَ حُفرَةً فَتَقَعَ فیها ؛ فإنَّکَ کما تَـدینُ تُـدانُ . غیبت نکُن ، که از تو غیبت می‌شود . و برای برادرت چـاه مکَن که خود در آن می‌افتی ؛ زیرا بـا هر دست بـدهی ، بـا همان دست پس می گیری . بحار الأنوار : ۷۵ /۲۴۹ /۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۶

حدیث۵۷۲

الإمامُ الحسینُ علیه‌السلام لِرجُلٍ اغتابَ عِندَهُ رجُلاً : یا هذا ، کُفَّ عنِ الغِیبةِ ؛ فإنّها إدامُ کِلابِ النارِ . امام حسین علیه‌السلام – به مردی که در حضـور ایشـان از مردی غیبت کرد- : ای مرد ! دست از غیبت بردار ؛ زیرا غیبت نـواله سـگهای دوزخ است . تحـف العقول : ۲۴۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۶

حدیث۵۷۳

امام علی علیه‌السلام : ما أفحَشَ کریمٌ قَطُّ . انسان بزرگوار ، هرگز دشنام ندهد . غرر الحکم : ۹۴۷۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۲

حدیث۵۷۴

امـام بـاقر علیه‌السـلام : قُولـوا للنـاسِ أحسَنَ‌مـا تُحِبُّونَ أن‌یُقـالَ لَکُم؛ فـإنَّ اللّه‌ یُبغِضُ اللَّعّـانَ السَّبّـابَ الطَّعّـانَ علَی المؤمنینَ ، الفـاحِشَ المُتَفَحِّشَ ، السائلَ المُلحِفَ . بهترین چیزی را که دوست داریـد به شـما گفته شود ، به‌مردم بگویید ؛ زیرا خداوند از شـخص لعنتگرِ دشـنام ده بدگوی از مؤمنان و ناسـزاگویِ بد دهن و گدایِ سـمج نفرت دارد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۸۱ / ۶۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۲

حدیث۵۷۵

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إذا شَـتَمَ أحَدُکُم أخاهُ فلا یَشـتِمْ عَشِیرَتَهُ ، ولا أباهُ ، ولا اُمَّهُ ، ولکنْ لِیَقُلْ إن کانَ یَعلَمُ ذلک : إنّکَ لَبَخِیلٌ ، وإنّکَ لَجَبانٌ ، وإنّکَ لَکَذُوبٌ ، إن کانَ یَعلَمُ ذلکَ مِنهُ . هرگاه یکی از شـما برادرش را دشنام می‌دهد ، نباید به ایل و تبار او و پدر و مادرش دشـنام دهد ، بلکه بگوید : تو بخیلی ، تو ترسویی ، تو دروغگویی ! به شرط آن که بداند او واقعا چنین است . کنز العمّال : ۸۱۳۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۵۷۶

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السـلام لِقَنْبرٍ وقـد رامَ أن‌یَشـتِمَ شـاتِمَهُ: مَهْلًا یا قَنبرُ! دَعْ شاتِمَکَ مُهانا تُرْضِ الرَّحمنَ وتُسـخِطِ الشَّیطانَ وتُعاقِبْ عَـدُوَّکَ ، فَوَالـذی فَلَقَ الحَبَّةَ وبَرَأ النَّسَـمَةَ مـا أرضَـی المؤمنُ رَبَّهُ بِمِثـلِ الحِلْمِ ، ولا أسـخَطَ الشَّیطانَ بِمِثلِ الصَّمتِ ، ولا عُوقِبَ الأحمَقُ بِمِثلِ السُّکوتِ عَنهُ . امام علی علیه‌السـلام – خطاب به‌قنبر- که می‌خواست به کسـی که بدو ناسـزا گفته بود ، ناسزا گوید- فرمودند: آرام باش قنبر ! دشنامگوی‌خود را خوار و سرشکسته بگذار تا خدای رحمان را خشنود و شیطان را ناخشنود کرده و دشمنت را کیفر داده باشـی . قسم به خـدایی که دانه را شـکافت و خلاـیق را بیافریـد ، مؤمن پروردگـار خود را با چیزی هماننـد بردباری و گذشـت خشـنود نکرد و شـیطان را بـا حربه‌ای چون خاموشـی به خشم نیاورد و احمق را چیزی ماننـد سـکوت در مقابل او کیفر نـداد . أمالی

المفید : ۱۱۸ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۵۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَسُبُّوا الرِّیاحَ فإنّها مَأمُورَةٌ ، ولا تَسُبُّوا الجِبالَ ولا السّاعاتِ ولا الأیّامَ ولا اللَّیالِیَ فَتَأثَمُوا وتَرجِعَ علَیکُم . به بادها ناسزا مگویید که‌آنها (از جانب خداوند) مأمورند و کوهها و لحظه‌ها و روزها و شبها را ناسزا نگویید که گنهکار می‌شوید و به خودتان بر می گردد . علل الشرائع : ۵۷۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۵۷۸

امام علی علیه‌السلام : مَن شَبَّ نارَ الفِتنَةِ کانَ وَقودا لها . هر کس آتش فتنه را برافروزد ، خود هیزم آن شود . غرر الحکم : ۹۱۶۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۰

حدیث۵۷۹

امام علی علیه‌السلام : اعلَمُوا أنّهُ مَن یَتَّقِ اللّه یَجعَلْ لَهُ مَخرجا مِن الفِتَنِ ، ونورا مِن الظُّلَم . بدانید که هر کس تقوای الهی در پیش گیرد ، خداوند برای او راه خروجی از فتنه‌ها و نوری در تاریکیها قرار دهد . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۸۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۰

حدیث۵۸۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لَأنا لِفِتنَةِ السَّرّاءِ أخوَفُ علَیکُم مِن فِتنَةِ الضَّرّاءِ ، إنّکُم ابتُلِیتُم بفِتنَةِ الضَّرّاءِ فَصَبَرتُم ، وإنّ الدنیا حُلوَةٌ خَضِرَةٌ . راستی که من از فتنه خوشی برای شما بیمناکترم ، تا فتنه سختی . شما به فتنه سختی درافتادید و صبر کردید، امّا دنیا شیرین‌و خوش‌منظر است. الترغیب والترهیب : ۴/۱۸۴/۷۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۰

حدیث۵۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثلاثٌ فاتِناتٌ : الشَّعرُ الحَسَنُ ، والوَجهُ الحَسَنُ ، والصَّوتُ الحَسَنُ . سه چیز فتنه‌انگیز است : موی زیبا ، روی زیبا و صدای زیبا . کنز العمّال : ۴۴۱۲۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۰

حدیث۵۸۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا طِیَرَةَ ولا شُؤم . نه فال بد راست است و نه شومی . نور الثقلین : ۴ / ۳۸۲ / ۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۸

حدیث۵۸۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کَفّارَةُ الطِّیَرَةِ التَّوَکُّلُ . کفّاره فال بد ، توکّل است . الکافی : ۸ / ۱۹۸ / ۲۳۶

حدیث۵۸۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لیسَ مِنّا مَن تَطَیَّرَ أو تُطُیِّرَ لَهُ، أو تَکَهَّنَ أو تُکَهِّنَ لَهُ، أو سَحَرَ أو سُحِرَ لَهُ . از ما نیست کسی که فال بد زند ، یا برایش فال بد زده شود (به فال بد دیگران نسبت به خود اعتقاد داشته‌باشد) ، پیشگویی کند یا برایش پیشگویی شود ، جادو کند یا برایش جادو شود (به پیشگو و جادوگر مراجعه کند) . الترغیب والترهیب : ۴ / ۳۳ / ۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۸

حدیث۵۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن رَدَّتهُ الطِّیَرَةُ عَن حاجَتِهِ فَقَد أشرَکَ . هر که فال بد زدن ، او را از کارش باز دارد ، شرک ورزیده است . کنز العمّال : ۲۸۵۶۶

حدیث۵۸۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن خَرَجَ یُریدُ سَفَرا فَرَجَعَ مِن طَیرٍ فقد کَفَرَ بما اُنزِلَ علی محمّدٍ . هرکه برای سفر ، خانه‌اش را ترک کند و بر اثر فال بدی برگردد ، به آنچه بر محمّد نازل شده کفر ورزیده است . کنز العمّال : ۲۸۵۷۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۸

حدیث۵۸۷

امام صادق علیه‌السلام : أبعَدُ ما یَکونُ العَبدُ مِنَ اللّه أن یَکونَ الرَّجُلُ یُواخی الرَّجُلَ وهُوَ یَحفَظُ (علَیهِ) زَلاّتِهِ لِیُعَیِّرَهُ بها یَوما ما . دورترین بنده از خدا ، آن کسی است که با شخصی طرح دوستی افکند و لغزشهای او را نگه دارد ، تا روزی به واسطه آنها او را سرزنش کند . الکافی : ۲ / ۳۵۵ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۰

حدیث۵۸۸

الامام علی علیه السلام مِن کِتابهِ لِلأشتَرِ لَمّا وَلاّهُ مِصرَ: وَلْیَکُنْ أبعَدَ رَعِیَّتِکَ مِنکَ ، وأشنَأهُم عِندَکَ ، أطلَبُهُم لِمَعایِبِ النّاسِ ؛ فإنَّ فی النّاسِ عُیوبا ،الوالی أحَقُّ مَن سَتَرَها ، فلا تَکشِفَنَّ عَمّاغابَ عَنکَ مِنها . امام علی علیه‌السلام - در فرمان استانداری مصر به مالک اشتر- فرمودند: باید دورترین افراد ملت از تو و دشمن‌ترین آنها نزد تو ، عیبجوترین آنها از مردم باشد ؛ زیرا مردم (خواه ناخواه) عیبهایی دارند و زمامدار سزاوارترین کس به پوشاندن آنهاست . بنابراین ، درباره آن دسته از عیبهای مردم که بر تو پوشیده‌است ، پی‌جویی و کنجکاوی مکن . نهج البلاغهٔ : الکتاب ۵۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۰

حدیث۵۸۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَتَّبِعوا عَوراتِ‌المُؤمِنینَ ؛ فإنَّهُ مَن تَتَبَّعَ عَوراتِ المُؤمِنینَ تَتَبَّعَ اللّه‌عَورَتَهُ ، ومَن تَتَبَّعَ اللّه‌عَورَتَهُ فَضَحَهُ ولَو فی جَوفِ بَیتِهِ . عیبهای مؤمنان را جستجو نکنید؛ زیرا هرکه دنبال عیبهای مؤمنان بگردد ، خداوند عیبهای او را دنبال کند و هر که خداوند تعالی عیوبش را جستجو کند ، او را رسوا سازد گرچه درون خانه‌اش باشد . ثواب الأعمال : ۲ / ۲۸۸ / ۱

حدیث۵۹۰

امام علی علیه‌السلام : مَن عابَ عِیبَ ، ومَن‌شَتَمَ اُجیبَ . هر که عیبجویی کند ، عیبجویی شود و هر که دشنام دهد ، پاسخ شنود . کنز الفوائد للکراجکیّ : ۱ / ۲۷۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۲۰

حدیث۵۹۱

امام صادق علیه‌السلام : أنفَعُ الأشياءِ لِلمَرءِ سَبقُهُ النّاسَ إلى عَيبِ نَفسِهِ . سودمندترین چیزها برای آدمی، این است که در رسیدگی به عیبهای خود بر مردم پیشی گیرد (یا پیش از پرداختن به عیوب مردم به عیبهای خود بپردازد) . الکافی : ۸ / ۲۴۳ / ۳۳۷

حدیث۵۹۲

امام علی علیه‌السلام : مَن نَظَرَ فی عُيوبِ النّاسِ فأنكَرَها ثُمَّ رَضِيَها لِنَفسِهِ ، فذلكَ الأحمَقُ بِعَينِهِ . هر کس عیبهای مردم را ببیند و آنها را زشت شمارد و همان عیبها را در خودش بپسندد ، احمق واقعی است!. نهج البلاغة : الحكمة ۳۴۹ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۸

حدیث۵۹۳

امام علی علیه‌السلام : أعقَلُ النّاسِ مَن كانَ بِعَيبِهِ بَصيرا ، وعَن عَيبِ غَيرِهِ ضَريرا . خردمندترین مردم ، کسی است که بینای عیب خود باشد و کور عیب دیگران . غرر الحکم : ۳۲۳۳ منتخب میزان الحکمة : ۴۱۸

حدیث۵۹۴

امام علی علیه‌السلام : الحَجَرُ الغَصِيبُ فی الدارِ رَهنٌ على خَرابِها . وجود سنگ غصبی در خانه ، ضامن ویرانی آن خانه است . نهج البلاغة : الحكمة ۲۴۰ .

حدیث۵۹۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن غَصَبَ رَجُلاً أرضا ظُلما لَقِيَ اللّه تعالى وهُو علَيهِ غَضبانُ . هر کس زمین کسی را به ناحقّ غصب کند ، خداوند متعال را دیدار کند در حالی که بر او خشمگین است . کنز العمّال : ۳۰۳۶۶ منتخب میزان الحکمة : ۴۲۶

حدیث۵۹۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا رَأَيتُمُ الرَّجُلَ ألَمَّ اللّهُ بِهِ الفَقرَ وَالمَرَضَ ؛ فَإنَّ اللّه تَعالى يُريدُ أن يُصافِيَهُ . چون کسی را دیدید که خداوند ، او را به ناداری و بیماری در میان گرفته ، [بدانید که] خداوند متعال ، اراده کرده است که او را پاک کند . الفردوس ، جلد ۱ ، صفحه ۲۶۱ ، حدیث ۱۰۱۵ عن ، کنز العمّال ، جلد ۶ ، صفحه ۴۷۲ ، حدیث ۱۶۶۰۲

حدیث۵۹۷

امام صادق علیه‌السلام : أطعِمُوا ثلاثةً ثُمّ أنتُم بالخِيارِعلَيهِ ، إن شِئتُم أن تَزدادُوا فَازدادُوا وإلاّ فقد أدَّيتُم حَقَّ يَومِكُم تا سه سائل را غذا بدهید ؛ پس از آن مختارید، اگر خواستید ، بیشتر بدهید و گرنه وظیفه آن روز خود را انجام داده‌اید . عدّة الداعی : ۹۱ منتخب میزان الحکمة : ۲۶۴

حدیث۵۹۸

امام صادق علیه‌السلام : إنّ الرَّجُلَ لَیَسأَلُنی الحاجَهَ فَاُبادِرُ بِقَضائِها مَخافَهَ أن یَستَغنِیَ عَنها فلا یَجِدَ لَها مَوقِعا إذا جاءَتْهُ . هرگاه مردی دست نیاز سوی من دراز کند در رفع نیاز او می‌شتابم ؛ زیرا می‌ترسم کار از کار بگذرد و اقدام من در کمک به او دیگر به کارش نیاید . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام : ۲ / ۱۷۹ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۵۹۹

امام صادق علیه‌السلام : إنّ الرَّجُلَ لَیَسأَلُنی الحاجَهَ فَاُبادِرُ بِقَضائِها مَخافَهَ أن یَستَغنِیَ عَنها فلا یَجِدَ لَها مَوقِعا إذا جاءَتْهُ . هرگاه مردی دست نیاز سوی من دراز کند در رفع نیاز او می‌شتابم ؛ زیرا می‌ترسم کار از کار بگذرد و اقدام من در کمک به او دیگر به کارش نیاید . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام : ۲ / ۱۷۹ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۶۰۰

لا تَستَحِ مِن إعطاءِ القَلیلِ ؛ فإنَّ الحِرمانَ أقَلُّ مِنهُ . از عطای اندک شرم مکن ؛ زیرا محروم کردن اندکتر (و بدتر) از آن است . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۶۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۶۰۱

امام علی علیه‌السلام : لا تَرُدَّ سائلاً ولَو مِن شَطرِ حَبهِ عِنَبٍ أو شِقِّ تَمرَهٍ . سائل را دست خالی بر مگردان ، بلکه حتّی اگر شده نیمدانه‌ای از انگور یا خرما به او بده . تحف العقول : ۱۷۲

حدیث۶۰۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اُنظُرُوا إلی السائلِ فإن رَقَّتْ لَهُ قُلوبُکُم فَأعطُوهُ ، فإنّهُ صادِقٌ . به سائل بنگرید ، اگر دلتان به حال او رقّت آورد عطایش دهید ، که او راست می‌گوید . نوادر الراوندی : ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۶۰۳

امام باقر علیه‌السلام : مَن سَألَ بظَهرِ غِنیً لَقِیَ اللّه مَخْموشا وَجهُهُ یَومَ القِیامَهِ . هر که با وجود بی‌نیازی ، سؤال (و گدایی) کند در روز قیامت با چهره‌ای خراشیده خدا را دیدار نماید . بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۵۵ / ۲۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۴

حدیث۶۰۴

امام صادق علیه‌السلام : شِیعَتُنا مَن لا یَسألُ الناسَ ولَو ماتَ جُوعا . شیعه ما دست نیاز به سوی مردم دراز نمی‌کند، گرچه از گرسنگی بمیرد . وسائل الشیعه : ۶ /۳۰۹/ ۱۵

حدیث۶۰۵

امام حسن علیه‌السلام : إنّ المسألَهَ لا تَحِلُّ إلاّ فی إحدی ثلاثٍ : دَمٍ مُفجِعٍ ، أو دَینٍ مُقرِحٍ ، أو فَقرٍ مُدقِعٍ . درخواست کردن روا نیست مگر در یکی از این سه جا : خون بهای سنگین ، یا بدهکاری‌توانفرسا ویا فقر کُشنده. بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۵۲ / ۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۲

حدیث۶۰۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یا أبا ذَرٍّ ، إيّاكَ والسؤالَ فإنّهُ ذُلٌّ حاضرٌ ، وفَقرٌ تَتَعَجَّلُهُ ، وفيهِ حِسابٌ طَويلٌ يَومَ القِيامَةِ . ای‌ابوذر !زنهار از درخواست و گدایی ، که در دنیا مایه خواری و فقر است و در روز قیامت حسابش طولانی است . الفقیه : ۴ / ۳۷۵ / ۵۷۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۲

حدیث۶۰۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن عبدٍ فَتَحَ على نَفسِهِ بابا مِن المَسألَةِ إلاّ فَتَحَ اللّه علَيهِ سَبعينَ بابا مِنَ الفَقرِ . هیچ بنده‌ای دری از نیاز خواهی را به روی خود نگشود ، مگر آن که خداوند هفتاد درِ فقر را به روی او گشود . جامع الأخبار : ۳۷۹ / ۱۰۶۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶۲

حدیث۶۰۸

امام سجّاد علیه‌السلام : طَلَبُ الحَوائجِ إلى الناسِ مَذَلَّةٌ للحياةِ ، ومَذهَبَةٌ للحَياءِ ، واستِخفافٌ بِالوَقارِ ، وهُو الفَقرُ الحاضِرُ ، وقِلَّةُ طَلَبِ الحوائجِ مِنَ الناسِ هُو الغِنى الحاضِرُ . نیاز خواهی از مردم مایه خواری در زندگی و رفتن شرم و حیاست و از وقار و شکوه آدمی می‌کاهد و آن فقری حاضر است و دست نیاز به سوی مردم کمتر دراز کردن بی‌نیازیِ نقد است . تحف العقول : ۲۷۹

حدیث۶۰۹

امام صادق علیه‌السلام : الطِّيَرَةُ على ما تَجعَلُها إن هَوَّنتَها تَهَوَّنَت، وإن شَدَّدتَها تَشَدَّدَت ، وإن لَم تَجعَلْها شَيئا لَم تَكُن شَيئا . تأثیر فال بد به خودت بستگی دارد : اگر آن را آسان بگیری، آسان می‌شود و اگر سخت بگیری ، سخت می‌شود ، و اگر آن را به چیزی نگیری ، چیزی نخواهد بود . الکافی : ۸ / ۱۹۷ / ۲۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۸

حدیث۶۱۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن مَدَحَ سُلطانا جائرا وتَخَفَّفَ وتَضَعضَعَ لَهُ طَمَعا فيهِ كانَ قَرينَهُ إلَى النّارِ . هر کس حکمران ستمگری را مدح گوید و از سرِ چشمداشت به او ، خود را در برابرش خفیف و خوار گرداند ، همسفر او به سوی آتش باشد . أمالی الصدوق : ۳۴۷ / ۱

حدیث۶۱۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا مُدِحَ الفاجِرُ اهتَزَّ العَرشُ وغَضِبَ الرَّبُّ . هرگاه بدکار ستوده شود ، عرش بلرزد و پروردگار به خشم آید . تحف العقول : ۴۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۸

حدیث۶۱۲

امام حسن عسکری علیه‌السلام : مَن مَدَحَ غَيرَالمُستَحِقِّ فَقَد قامَ مَقامَ المُتَّهَم . هر کس فردی را که استحقاق ستایش ندارد بستاید ،

خود را در مقام اتهام و بدگمانی قرار داده‌است . أعلام الدِّين : ۳۱۳ منتخب ميزان الحكمة : ۵۰۸

حديث۶۱۳

الامام على عليه السلام من كتابهِ للأشتَر:اِلصَقْ بأهلِ الوَرَعِ والصِّدقِ ، ثُمّ رُضهُمْ على ألاّ يُطروكَ ، ولا يُبَجِّوكَ بباطِلٍ لَم تَفعَلْهُ ؛ فإنَّ كَثرَةَ الإطراءِ تُحدِثُ الزَّهوَ ، وتُدنى مِن العِزَّةِ (الغِرَّةِ) . امام على عليه‌السلام – در بخشی‌از نامه خود به مالك اشتر– فرمودند: به اهل پارسایی و راستی بپیوند و آنها را چنان تربیت کن که در ستایش تو اغراق نکنند و با ستودن کار بیهوده‌ای که نکرده‌ای دلشادت نسازند ؛ زیرا که ستایش زیاد ، خودپسندی آرَد و به سرکشی و تکبر کشانَد . نهج البلاغة : الكتاب : ۵۳ منتخب ميزان الحكمة : ۵۰۸

حديث۶۱۴

امام على عليه‌السلام : اِحذَرْ مَن يُطرِيكَ بما لَيسَ فيكَ فيُوشَكَ أن تَنهَتِكَ بما لَيسَ فيكَ . از کسی که تو را بی‌جهت مدح و ستایش می کند ، پرهیز کن ؛ زیرا زود باشد که بی‌جهت نیز (توسط او) بی‌حرمت و بی‌آبرو شوی . تنبيه الخواطر : ۲ / ۱۷ منتخب ميزان الحكمة : ۵۰۸

حديث۶۱۵

امام على عليه‌السلام : إذا مَدَحتَ فاختَصِرْ ،إذا ذَمَمتَ فاقتَصِرْ . هرگاه‌ستودی، مختصر کن . هرگاه نکوهیدی کوتاه کن . غرر الحكم : ۳۹۸۳ـ۳۹۸۴ منتخب ميزان الحكمة : ۵۰۶

حديث۶۱۶

امام على عليه‌السلام : أيُّها النّاسُ ، اعلَموا أنّهُ ليسَ بعاقِلٍ مَن انزَعَجَ مِن قَولِ الزُّورِ فيهِ ، ولابحَكيمٍ مَن رَضِىَ بثَناءِ الجاهِلِ علَيهِ . ای مردم ، بدانید که هر کس از سخن دروغ و ناحقّ درباره خود رنجیده شود ، خردمند نیست و هر کس از مدح و ثنای نادان درباره خود خوشحال شود ، فرزانه نیست . تحف العقول : ۲۰۸ منتخب ميزان الحكمة : ۵۰۶

حديث۶۱۷

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : إيّاكُم والمَدحَ ؛ فإنّهُ‌الذَّبحُ . از مدح و ستایش بپرهیزید ، که آن سر بریدن است . كنزالعمّال : ۸۳۳۱ منتخب ميزان الحكمة : ۵۰۶

حديث۶۱۸

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : إيّاكَ واللَّجاجَةَ ؛ فإنّ‌أوَّلَها جَهلٌ وآخِرَها نَدامَةٌ . بپرهيز از لجاجت ؛ زيرا كه آغاز آن نادانی و فرجامش پشیمانی است . تحف العقول : ۱۴ منتخب ميزان الحكمة : ۵۰۰

حديث۶۱۹

الامام على عليه السلام مِن كِتابٍ لَهُ إلى عبدِاللّه بنِ العبّاسِ: أمّا بَعدُ ، فاطلُبْ ما يَعنيكَ واترُكْ ما لا يَعنيكَ ؛ فإنّ فى تَركِ ما لا

يَعنيكَ دَركَ ما يَعنيكَ . امام علی علیه‌السلام – در نامه خود به عبدا للّه بن عباس– فرمودند: امّا بعد ، چیزی را بجوی که سودمند است و آنچه را که بیهوده است فرو گذار ؛ زیرا فرو گذاشتن چیزهای بیهوده ، باعث رسیدن به کارهای سودمند است . تحف العقول : ۲۱۸ منتخب ميزان الحكمة : ۵۰۲

حدیث۶۲۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أعظَمُ النّاسِ قَدرا مَن تَرکَ‌ما لا يَعنيهِ . پرارج‌ترین مردم ، کسی است که آنچه را بیهوده است فرو گذارد . أمالي الصدوق : ۲۸ / ۴ منتخب ميزان الحكمة : ۵۰۲

حدیث۶۲۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : يا أيُّها النـاسُ ، أيُقتَلُ قَتيلٌ وأنابَينَ أظهُرِكُم لا يُعلَمُ مَن قَتَلَهُ ؟! لو أنّ أهلَ السماءِ والأرضِ اجتَمَعُوا على قَتلِ رجُلٍ مُسلمٍ لَعَذَّبَهُم اللّه بلا عَدَدٍ ولا حِسابٍ . ای مردم ! من در میان شما باشم و جنازه مقتولی پیدا شود و قاتلش معلوم نباشد؟ اگر اهل آسمانها و زمین در کشتن مرد مسلمانی همداستان شوند ، هر آینه خداوند همه آنان را ، بی‌شمار و بی‌حساب ، عذاب دهد . كنزالعمّال : ۳۹۹۵۲ منتخب ميزان الحكمة : ۴۵۸

حدیث۶۲۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لَزَوالُ الدنيا جَميعا أهوَنُ علَى‌اللّه مِن دَمٍ سُفِكَ بغيرِ حَقٍّ . اگر همه دنیا نابود شود ، نزد خدا اهمیتش کمتر از خونی است که بنا حقّ ریخته شود . الترغيب والترهيب : ۳ / ۲۹۳ / ۶ منتخب ميزان الحكمة : ۴۵۸

حدیث۶۲۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَحِلُّ الهِجرَةُ فَوقَ ثلاثةِ أيّامٍ ، فإنِ التَقَيا فسَلَّمَ أحَدُهُما فَرَدَّ الآخَرُ اشتَرَكا فی الأجرِ ، وإن لَم يَرُدَّ بَرِئَ هـذا مِن الإثمِ ، وباءَ بِهِ الآخَرُ . قهر کردن بیش از سه روز روا نیست . پس اگر با هم رو به رو شدند و یکی از آن دو سلام کرد و دیگری جواب سلامش را داد ، هر دو در ثواب شریک هستند ، ولی اگر جوابش را نداد ، آن که سلام کرده از گناه مبرّاست و دیگری گنهکار است . الترغيب والترهيب : ۳/ ۴۵۷/۷ منتخب ميزان الحكمة : ۵۸۰

حدیث۶۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : يا أبا ذرٍّ ، إيّاكَ وهِجرانَ أخِيكَ ؛ فإنَّ العَمَلَ لا يُتَقَبَّلُ مِن الهِجرانِ . ای ابوذر ، از قهر کردن با برادرت بپرهیز ؛ زیرا با وجود قهر بودن عمل پذیرفته نمی‌شود . بحار الأنوار : ۷۷ / ۸۹ / ۳ منتخب ميزان الحكمة : ۵۸۰

حدیث۶۲۵

الامام الصادق علیه السلام لِبَعضِ وُلـدِهِ: إيّاكَ والكَسَلَ والضَّجَرَ ؛ فإنّهما يَمنَعانِكَ مِن حَظِّكَ مِن الـدنيا والآخِرَةِ . امام صادق علیه‌السلام – به یکی از فرزندان خود– فرمودند: از تنبلی و بی‌حوصلگی ، بپرهیز ؛ زیرا که این دو خصلت ، تو را از بهره دنیا و آخرتت باز می‌دارند . الكافي : ۵ / ۸۵ / ۲ منتخب ميزان الحكمة : ۴۹۲

حدیث۶۲۶

امام علی علیه‌السلام : المؤمنُ یرغَبُ فیما یَبقی ، ویَزهَدُ فیما یَفنی ... بَعیدٌ کَسَلُهُ ، دائمٌ نَشاطُهُ . مؤمن به آنچه ماندنی است راغب است و از آنچه رفتنی است رویگردان ... از تنبلی به دور است و پیوسته سرزنده و کوشاست . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۶ / ۹۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۹۲

حدیث۶۲۷

امام رضا علیه‌السلام : مَن تَجاوَزَ بأمیرِ المؤمنینَ علیه‌السلام العُبودیَّةَ فهُو مِن المَغضوبِ علَیهِم ومِنَ‌الضالِّینَ . کسی که امیر المؤمنین را از مرز عبودیت خدا فراتر برد ، از شمار کسانی است که مورد خشم خدایند و از گمراهان است . بحار الأنوار : ۲۵ / ۲۷۴/ ۲۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۲

حدیث۶۲۸

امام صادق علیه‌السلام : به هوش باشید که غُلات ، جوانان شما را فاسد نکنند زیرا غُلات بدترین خَلق خدا هستند . عظمت خدا را پایین می‌آورند و برای بندگان خدا ادعای ربوبیّت می‌کنند . به خدا قسم که غُلات از یهود و نصارا و مجوس و مشرکان بدترند . حضرت سپس فرمود : غالی و افراط کننده به سوی ما برمی‌گردد ، ولی ما او را نمی‌پذیریم و تفریط کننده به ما می‌پیوندد و ما او را می‌پذیریم . عرض شد : علّت چیست ، یابن رسول اللّه ؟ فرمود : چون فرد غلو کننده به ترک نماز و زکات و روزه و حجّ عادت کرده و هرگز قادر نیست از عادت خود دست بردارد و به طاعت خداوند عز و جل روی آورد ، امّا تفریط کننده وقتی حقیقت را بشناسد ، به عبادات عمل می‌کند و از خدا فرمان می‌برد . أمالی الطوسیّ : ۶۵۰ / ۱۳۴۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۲

حدیث۶۲۹

امام علی علیه‌السلام : إیّاکُم والغُلُوَّ فِینا ، قُولُوا إنّا عَبِیدٌ مَربُوبُونَ ، وقُولوا فی فَضلِنا ما شِئتُم . از غلو کردن درباره ما بپرهیزید و ما را بندگان پرورش یافته (خدا) بدانید . آن گاه هر چه خواستید در فضیلت ما بگویید . الخصال : ۶۱۴ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۲

حدیث۶۳۰

لا تَرفَعُونی فَوقَ حَقّی؛ فإنّ اللّه تعالی اتَّخَذَنی عَبدا قبلَ أن یَتَّخِذَنی نَبیّا . مرا از حقّ خودم (و حدّی که دارم) بالاتر نبرید؛ خداوند متعال مرا ، پیش از آن که پیامبر کند ، بنده (خود) قرار داد . نوادر الراوندیّ : ۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۳۲

حدیث۶۳۱

امام علی علیه‌السلام : مَن أرادَ أن یَعیشَ حُرّا أیّامَ حیاتِهِ فلا یُسکِنِ الطَّمَعَ قَلبَهُ . هر که می‌خواهد ایام عمر خود را آزاده زندگی کند ، طمع را در دل خویش جای ندهد . تنبیه الخواطر : ۱ / ۴۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۴

حدیث۶۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إیّاکَ والطَّمَعَ ؛ فإنّهُ فَقرٌ حاضِرٌ . زنهار از طمع ، که این خود فقری است نقد . کنز العمّال :

۸۸۵۲

حدیث۶۳۳

الإمـامُ الکـاظمُ علیه‌السـلام لهشـامٍ وهُو یَعِظُهُ: إیّاکَ والطَّمَعَ ، وعلَیکَ بالیَأسِ مِمّا فی أیـدِی الناسِ ، وأمِتِ الطَّمَعَ مِن المَخلوقِینَ ؛ فإنَّ الطَّمَعَ مِفتاحٌ لِلـذُّلِّ ، واختِلاسُ العَقلِ ، واختِلاقُ المُرُوّاتِ ، وتَـدنِیسُ العِرضِ ، والـذَّهابُ بِالعِلمِ . امام کاظم علیه‌السـلام - در اندرز به هشـام- فرمودنـد: از طمع بپرهیز و به آنچه مردم دارنـد ، چشـمداشتی نداشـته باش ، چشـمداشت به مخلوق را در خود بمیران ؛ زیرا طمع کلیـد هر خواری است و عقل را می‌دزدد و انسانیّتها را می‌دَرَد و آبرو را می‌آلاید و دانش را از بین می‌برد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۳۱۵ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۴

حدیث۶۳۴

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم: أشقَی الأشقیاءِ مَن اجتَمَعَ علَیهِ فَقرُ الدُّنیا وعَذابُ الآخِرَةِ . بدبخت‌ترین بدبختها، کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت در او جمع شود . کنز العمّال : ۱۶۶۸۳

حدیث۶۳۵

امام علی علیه‌السلام : سَبَبُ الشَّقاءِ حُبُّ الدُّنیا . علّت بدبختی ، دنیا پرستی است . غرر الحکم : ۵۵۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۰

حدیث۶۳۶

امام صادق علیه‌السلام : إنّ اللّه تبارکَ وتعالی یَنقُلُ العَبدَ مِنَ الشَّقاءِ إلی السَّعادَةِ ، ولا یَنقُلُهُ مِن السَّعادةِ إلی الشَّقاءِ . خداوند تبارک و تعالی بنده را از بدبختی به خوشـبختی منتقل می‌کند ، ولی از خوشبختی به بدبختی منتقل نمی‌کند . التوحید : ۳۵۸ / ۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۰۰

حدیث۶۳۷

امام علی علیه‌السـلام : الشَّقِیُّ مَنِ انخَدَعَ لِهَواهُ وغُرُورِهِ . بدبخت کسـی است که فریفته هوا و هوس خود گردد . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۸۶

حدیث۶۳۸

امام علی علیه‌السـلام : إنَّ الشَّقِیَّ مَن حُرِمَ نَفعَ مااُوتِیَ مِنَ العَقلِ والتَّجرِبـةِ . بدبخت کسـی است که از عقل و تجربه خود بهره نگیرد . نهج البلاغهٔ : الکتاب ۷۸

حدیث۶۳۹

امام علی علیه‌السـلام : الشَّقِیُّ مَنِ انخَدَعَ لِهَواهُ وغُرُورِهِ . بدبخت کسـی است که فریفته هوا و هوس خود گردد . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۸۶

حدیث۶۴۰

امام علی علیه‌السلام : إن کُنتُم لا مَحالَةَ مُتَعَصِّبینَ فتَعَصَّبوا لِنُصرَةِ الحَقِّ وإغاثَةِ المَلهوفِ . اگـر نـاگزیر از داشتن تعصّب هستید ؛ پس ، در راه یاری رساندن به حقّ و کمک به ستمدیده تعصّب نشان دهید . غرر الحکم : ۳۷۳۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۸۴

حدیث۶۴۱

امیر المـؤمنین علیٌّ علیه‌السـلام فی ذَمٍّ إبلیسَ: فـافتَخَرَ عَلی آدَمَ بِخَلقِهِ ، وتَعَصَّبَ عَلَیـهِ لأِصـلِهِ ، فعَـدُوُّ اللّه إمـامُ المُتَعَصِّبیـنَ ، وسَـلَفُ المُستَکبِرینَ ، الّذی وَضَعَ أساسَ العَصَبِیَّةِ ، ونازَعَ اللّه رداءَ الجَبریَّـةِ ، وادَّرَعَ لِباسَ التَّعَزُّزِ ، وخَلَعَ قِناعَ التَّذَلُّلِ . امام علی علیه‌السلام - در نکوهش ابلیس-: به سبب آفرینش خود (از آتش) بر آدم فخر فروخت و به خاطر اصل و گوهرش ، علیه او عصبیّت ورزید . پس ، این دشمن خدا پیشوای متعصّبان و سر سلسله مستکبران و خود بزرگ بینان است و همو عصبیّت را پایه گذاری کرد و بر سرِ ردای جبروتی و کبریا ، با خـدا به کشـمکش برخاست و جامه عزّت به تن کرد و نقاب فروتنی را به دور افکند . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۹۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۸۲

حدیث۶۴۲

امـام کـاظم علیه‌السـلام : إنّ الزَّرعَ یَنبُتُ فیالسَّهـلِ ولاـ یَنبُتُ فی الصَّفـا ، فکـذلکَ الحِکمَـهُ تَعمُرُ فی قَلبِ المُتَواضِعِ ولاـ تَعمُرُ فی قَلبِ المُتَکبِّرِ الجَبّارِ ؛ لِأنَّ اللّه جَعَلَ التَّواضُعَ آلَهَ العَقلِ ، وجَعَلَ التَّکبُّرَ مِن آلهِ الجَهلِ ، ألَم تَعلَمْ أنّ مَن شَـمَخَ إلَی السَّقفِ برأسِهِ شَـجَّهُ ،ومَن خَفَضَ رأسَهُ استَظَلَّ تَحتَهُ وأکَنَّهُ ؟! وکذلکَ مَن لم یَتَواضَعْ للّه خَفَضَهُ اللّه ، ومَن تَواضَعَ للّهِ رَفَعَهُ . هـمانا زراعت ، در زمـین می‌رویـد و روی تخت سـنگ نمی‌روید. حکمت نیز چنین است : در دل شـخص فروتن می‌روید و در دل متکبّر گردنفراز نمی‌روید ؛ زیرا که خداوند فروتنی را ابزار خرد و دانایی قرار داده و تکبر را از ابزار نادانی . مگر نمی‌دانی که هر کس سـرش را به سقف ساید ، سرش می‌شـکافد و هر که سر پایین گیرد در زیرسـقف سایه و پناه می گیرد . بـدین سان نیز هر که برای خـدا فروتنی نکنـد ، خداوند او را پست گرداند و هر که برای خدا فروتنی کند ، خداوند او را بالا برد . تحف العقول : ۳۹۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

حدیث۶۴۳

امـام علی علیه‌السـلام : لکنَّ اللّه یَختَبِرُ عِبادَهُ بأنـواعِ الـشَّدائـدِ ، ویَتَعَبَّدُهُم بأنواعِ الَمجاهِـدِ ، ویَبتَلیهِم بِضُـروبِ المَکارِهِ ، إخراجا للتَّکَبُّرِ مِن قُلـوبِهِم ، وإسـکانا للتَّذَلُّلِ فی نُفوسِـهِم ، ولِیَجعَـلَ ذلـکَ أبوابـا فُتُحـا إلی فَضـلِهِ . امّـا خـداونـد بنـدگان خـود را به انـواع سـختیها می‌آزماید و با سختکوشـیهای گوناگون آنان را به عبادت و بندگی می گیرد و به انواع ناملایمات و ناخوشایندیها امتحانشان می کند ، تا تکبر را از دلهایشان بیرون بَرد و افتادگی و خاکساری را در جانهایشان بنشاند و نیز تا این آزمایشها را درهای گشوده‌ای به سوی فضل (و احسان) خویش قرار دهد . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۱۹۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۲

حدیث۶۴۴

امام علی علیه‌السـلام : طَلَبتُ الخُضوعَ فما وَجَـدْتُ إلّا بقبولِ الحقِّ ، اقبَلُوا الحَقَّ ، فإنَّ قبولَ الحقِّ یُبَعِّدُ مِن الکِبرِ . فروتنی را جوییـدم و آن را جز در پـذیرش حقّ ، نیـافتم . (پس) حقّ‌پـذیر باشـید ؛ زیرا پـذیرش حقّ (و حقیقت ، آدمی را) ، از تکبّر دور می‌سـازد . بحـار الأنوار : ۶۹ / ۳۹۹ / ۹۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۸۰

حدیث۶۴۵

امام صادق علیه‌السلام : مَن بَرِئَ مِن الکِبرِ نالَ الکَرامَةَ . هر که از تکبّر پاک شود ، به بزرگواری دست یابد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۲۲۹ / ۵

حدیث۶۴۶

امام علی علیه‌السلام : فاعتَبِرُوا بما کانَ مِن فِعلِ اللّه بإبلیسَ ، إذ أحبَطَ عَمَلَهُ الطَّویلَ وجَهدَهُ الجَهیدَ ... عن کِبْرِ ساعَةٍ واحِدَةٍ ! فمَن ذا بَعدَ إبلیسَ یَسلَمُ علَی اللّه بمثلِ مَعصیَتِهِ ؟! از کاری که خدا با ابلیس کرد پند گیرید . آن گاه که ، به خاطر لحظه‌ای تکبر ، کار طولانی و کوشش طاقت فرسای (عبادی) ... او را باطل کرد ! پس ، بعد از ابلیس (با آن همه مقامی که داشت) کیست که با معصیتی چون معصیت او ، از خشم و کیفر خداوند ایمن باشد ؟. نهج البلاغة : الخطبة ۱۹۲ منتخب میزان الحکمة : ۴۸۰

حدیث۶۴۷

امام علی علیه‌السلام : لِکُلِّ شَیءٍ بَذرٌ وبَذرُ العَداوَةِ المِزاحُ . هر چیزی را بذری است و بذر دشمنی ، شوخی کردن است . غرر الحکم : ۷۳۱۶ منتخب میزان الحکمة : ۳۶۰

حدیث۶۴۸

امام باقر علیه‌السلام : إیّاکُم والخُصومَةَ ؛ فإنَّها تُفسِدُ القَلبَ وتُورِثُ النِّفاقَ . از ستیزه‌گری بپرهیزید؛ زیرا این کار دل را تباه می‌کند و نفاق به بار می‌آورد . حلیه الأولیاء : ۳ / ۱۸۴ / ۲۳۵ منتخب میزان الحکمة : ۳۶۰

حدیث۶۴۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما عَهِدَ إلَیَّ جَبرَئیلُ علیه‌السلام فی شَیءٍ ما عَهِدَ إلَیَّ فی مُعاداةِ الرِّجالِ . جبرئیل علیه‌السلام درباره هیچ چیز به اندازه دوری کردن از دشمنی با مردم ، به من سفارش نکرد . الکافی : ۲ / ۳۰۲ / ۱۱ منتخب میزان الحکمة : ۳۶۰

حدیث۶۵۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما نُهِیتُ عن شَیءٍ بَعدَ عِبادَةِ الأوثانِ ما نُهِیتُ عَن مُلاحاةِ الرِّجالِ . من بعد از نهی شدن از بت‌پرستی ، از چیزی به اندازه کشمکش کردن با مردم نهی نشدم . تحف العقول : ۴۲ منتخب میزان الحکمة : ۳۶۰

حدیث۶۵۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کُلُّ لَهوِ المؤمنِ باطِلٌ إلاّ فی ثلاثٍ : فی تأدیبِهِ الفَرَسَ ، ورَمیِهِ عَن قَوسِهِ ، ومُلاعَبَتِهِ امرأتَهُ ، فإنَّهُنَّ حَقٌّ . هرگونه سرگرمی برای مؤمن نادرست است ، مگر سه کار : تربیت اسب ، تیراندازی با کمانش و بازی و شوخی با همسرش ؛ زیرا این سه کار ، حقّ است . الکافی : ۵ / ۵۰ / ۱۳ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خَیرُ لَهوِ المؤمنِ السِّباحَةُ ، وخَیرُلَهوِ المَرأةِ المِغزَلُ . بهترین سرگرمی مؤمن ، شناست و بهترین سرگرمی زن ، ریسندگی . کنزالعمّال : ۴۰۶۱۱ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۳

امام حسن علیه‌السلام : المؤمنُ لا یَلهو حتّی یَغفُلَ ، فإذا تَفَکّرَ حَزِنَ . مؤمن سرگرمی نمی‌کند تا در نتیجه غافل گردد . پس هرگاه بیندیشد ، اندوهگین شود . تنبیه الخواطر : ۱ / ۵۲ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۴

امام علی علیه‌السلام : مَن کَثُرَ لَهوُهُ قَلَّ عَقلُهُ . کسی که سرگرمیش زیاد ، عقلش کم است . غرر الحکم : ۸۴۲۶ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۵

امام علی علیه‌السلام : أبعَدُ النّاسِ مِنَ النّجاحِ المُستَهتَرُ باللَّهوِ والمِزاحِ . دورترین مردم از موفقیت ، کسی است که شیفته سرگرمی و شوخی است . غرر الحکم : ۳۳۳۳ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۶

امام علی علیه‌السلام : مَجالِسُ اللّهوِ تُفسِدُالإیمانَ . مجالس سرگرمی (و خوشگذرانی) ، ایمان را تباه می‌کند . غرر الحکم : ۹۸۱۵ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۷

امام علی علیه‌السلام : أیُّها النّاسُ ، اتَّقوا اللّه؛ فما خُلِقَامرؤٌ عَبَثا فیَلهوَ ، ولا تُرِکَ سُدیً فیَلغوَ ! ای مردم ! از خدا بترسید ؛ زیرا هیچ کسی عبث آفریده نشده‌است ، تا به سرگرمی و غفلت گذراند و مهمل رها نشده است تا بیهودگی کند . نهج البلاغة : الحکمة ۳۷۰ منتخب میزان الحکمة : ۵۰۴

حدیث۶۵۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما مِن دابَّةٍ طائرٍ ولا غَیرِهِ یُقتَلُ بغَیرِ الحقِّ إلّا ستُخاصِمُهُ یَومَ القِیامَةِ . هر حیوانی - پرنده یا جز آن - که به ناحقّ کشته شود در روز قیامت از قاتل خود شکایت خواهد کرد . کنز العمّال : ۳۹۹۶۸

حدیث۶۵۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَضْرِبوا الدَّوابَّ علی وُجوهِها ؛ فإنَّها تُسَبِّحُ بحَمْدِ اللّه . به صورت حیوانات نزنید ؛ زیرا آنها حمد و تسبیح خدا می‌گویند . الکافی : ۶ / ۵۳۸ / ۴ ، الخصال : ۶۱۸ / ۱۰ منتخب میزان الحکمة : ۱۷۰

حدیث۶۶۰

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : للدّابهِ علی صاحِبِها سِتُّ خِصالٍ : یَعْلِفُها إذا نَزلَ ، ویَعْرِضُ علَیها الماءَ إذا مَرَّ بهِ ، ولا یَضْـرِبُها إلاّ ـ علی حقٍّ ، ولا یُحَمّلُها ما لا تُطیقُ ، ولا یُکلّفُها مِن السَّیرِ إلاّ طاقَتَها ، ولا یَقِفُ علَیها فُواقا . حیوان شـش حق به گردن صاحب خود دارد : هر گاه از آن پیاده شـد علفش دهد ، هرگاه از آبی گذشت آن را آب دهد ، بی‌دلیل آن را نزند ، بیشتر از قدرتش آن را بار نکنـد ، بیشتر از توانش آن را راه نبرد و مـدّت زیـادی روی آن درنـگ نکنـد . مسـتدرک الوسائل : ۸ / ۲۵۸ / ۹۳۹۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۷۰

حدیث۶۶۱

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : ارْکَبوا هـذهِ الـدَّوابَّ سالِمَـهً واتَّدِعُوها سالِمَـهً ، ولا تَتَّخِـذوها کَراسِـیَّ لأحادیثِکُم فی الطُّرُقِ والأسْواقِ ، فَرُبَّ مَرْکوبَهٍ خَیرٌ مِن راکِبِها وأکْثَرُ ذِکْرا للّهِ تبارکَ وتعالی مِنهُ . چارپایان سالم را سوار شوید و آنها را سالم نگه دارید و آنها را کرسـی خطابه و صـحبتهای خود در کوچه‌ها و بازارها نکنید ؛ چه بسا مرکوبی که از سواره‌اش بهتر است و بیشتر از او به یاد خدای تبارک و تعالی است . کنزالعمّال : ۲۴۹۵۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۷۰

حدیث۶۶۲

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنّ اللّه یُحِبُّ الرِّفْقَ ویُعینُ علَیهِ ، فـإذا رَکِبْتُمُ الـدَّوابَّ العُجْفَ فأنْزِلوهـا مَنازِلَهـا ، فـإنْ کانتِ الأرضُ مُجْدِبَهً فـانْجوا عَنهـا ، وإنْ کـانتْ مُخْصِـبَهً فأنْزِلُوهـا مَنازِلَها . خداونـد مـدارا کـردن را دوسـت دارد و بـر انجام آن کمک می‌کند . پس ، هرگاه چارپایان لاغر را سوار شدید ، آنها را در منزلهایشان فرود آورید . اگر زمین خشک و بی‌گیاه بود با شتاب از آن بگذرید و اگر سرسبز و پر علف بود ، آنها را در آن جا استراحت دهید . الکافی : ۲ / ۱۲۰ / ۱۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۷۰

حدیث۶۶۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : تَعَلَّموا مِنَ الغُرابِ خِصالاً ثَلاثاً : اِستِتارَهُ بِالسِّفادِ ، وبُکورَهُ فی طَلَبِ الرِّزقِ ، وحَذَرَهُ . سه چیز را از کلاغ بیاموزیـد : پنهان داشـتن آمیزش ، سـحرخیزی در طلب روزی ، و احتیاطورزی او را . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۴۱ ، حدیث ۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۱۴

حدیث۶۶۴

امام صادق علیه‌السـلام : نهی رسولُ اللّه صـلی اللّه علیه و آله و سلّم أن یُؤکَلَ ماتَحمِلُ النَّملَهُ بِفِیها وقَوائمِها . رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم از خوردن چیزی که مورچه بـا دهـان و پاهـای خود حمل می‌کنـد ، نهی فرمود . الکافی : ۵ / ۳۰۷ / ۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۵۰

حدیث۶۶۵

امام صادق علیه‌السـلام : کُلُوا اللَّحمَ فی کُلِّ اُسبوعٍ ، ولا تُعَوِّدوهُ أنفُسَکُم وأولادَکُم ؛ فَإِنَّ لَهُ ضَراوَهً کَضَراوَهِ الخَمرِ ، ولا تَمنَعوهُم فَوقَ الأَربَعینَ یَوماً ؛ فَإِنَّهُ یُسیءُ أخلاقَهُم . در هر هفته ، یک بار گوشت بخوریـد و خود و فرزنـدانتان را بدان عادت ندهید ؛ زیرا موجب اعتیادی همچون اعتیاد به شـراب می‌گردد . نیز آنان را بیش از چهل روز ، از آن محروم مداریـد ؛ چرا که آنان را بدخوی می‌کند . الاُصول السـتّهٔ عشر ، صفحه ۱۲ عن زید الزرّاد دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۲۶

حدیث۶۶۶

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : لاـ تَأكُلوا بِالشِّمالِ ؛ فَإِنَّ الشَّيطانَ يَأكُلُ بِالشِّمالِ . با دست چپ نخوریـد ؛ چرا که شـیطان با دست چپ می‌خورد . کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۶۱ ، حدیث ۴۰۸۷۲ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۹۸

حدیث۶۶۷

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أكَلَ بِشِمالِهِ أكَلَ مَعَهُ الشَّيطانُ ، ومَن شَرِبَ بِشِمالِهِ ، شَرِبَ مَعَهُ الشَّيطانُ . هر کس با دست چپ بخورد ، شیطان نیز همراه با او می‌خورد و هر کس با دست چپ بنوشد ، شیطان نیز همراه با او می‌نوشد . کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۶۲ ، حدیث ۴۰۸۷۶ وراجع : سنن الترمذی ، جلد ۴ ، صفحه ۲۵۷ ، حدیث ۱۷۹۹ و صفحه ۲۵۸ ، حدیث ۱۸۰۰ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۹۸

حدیث۶۶۸

امام علی علیه‌السـلام : لا يَنفُخُ الرَّجُلُ فی مَوضِعِ سُـجودِهِ ، ولا يَنفُخُ فی طَعامِهِ ولا فی شَـرابِهِ . نباید کسی بر محلّ سجده خود و نه در غـذای خود و نه در آنچه می‌نوشـد ، بدمد . بحار الأنوار ، جلد ۶۶ ، صفحه ۴۵۸ ، حدیث ۱ وج ۷۹ ، صفحه ۲۱۲ ، حدیث ۸ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۹۶

حدیث۶۶۹

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : كُلُّ طَعامٍ لا يُذكَرُ اسمُ اللّهِ عَلَيهِ ، فَإِنَّما هُوَ داءٌ ولا بَرَكَةَ فيهِ . هر غذایی که بر آن نام خدا برده نشود ، درد است و هیـچ برکتی در آن نیست . کنز العمّال ، جلد ۱۵ ، صفحه ۲۳۸ ، حدیث ۴۰۷۴۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۷۴

حدیث۶۷۰

امام صادق علیه‌السلام : لَيسَ شَيْءٌ أضَرَّ لِقَلْبِ المُؤْمِنِ مِنْ كَثْرَةِ الأكْلِ ، وَهِيَ مُورِثَةٌ لِشَيْئَيْنِ : قَسْوَةِ القَلْبِ ، وَهَيَجانِ الشَّهْوَةِ . برای قلب مؤمن چیزی زیانبارتر از پرخوری نیست . پرخوری موجب دو چیز می‌شود : سـنگدلی و تحریک شـهوت . مستدرک الوسائل : ۱۲ / ۹۴ / ۱۳۶۱۵ منتخب میزان الحكمة : ۲۲

حدیث۶۷۱

امـام علی علیه‌السـلام : نِعْمَ عَوْنُ المَعاصِي الشِّبَعُ . سـیری ، چه یـاور خـوبی برای گناهـان است . غرر الحکم : ۹۹۲۲ منتخب میزان الحكمة : ۲۲

حدیث۶۷۲

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : أفضَلُكُم مَنزِلَةً عنـدَ اللّه تعـالی أطوَلُكُم جُوعا وتَفَكُّرا ، وأبغَضُكُم إلَى اللّه تعالی كُلُّ نَؤومٍ

وأكُولٍ وشَروبٍ . بلند پایه‌ترین شما نزد خداوند متعال کسی است که مدتهای طولانی‌تری گرسنگی بکشد و به تفکّر بپردازد و منفورترین شما نزد خداوند متعال هر آن کسی است ، که پرخواب و پرخور و پرنوش باشد . تنبیه الخواطر : ۱/۱۰۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۴۸

حدیث۶۷۳

امام هادی علیه‌السلام : العُقوقُ يُعقِبُ القِلَّةَ، ويُؤَدّی إلَى الذِّلَّةِ ؛ نافرمانی والدین ، تنگدستی در پی دارد و به ذلّت می‌کشاند . بحار الأنوار : ۷۴ / ۸۴ / ۹۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۶۷۴

الامام الصادق علیه‌السلام فی قَولِهِ تعالی : «و قُلْ لَهُما قَوْلاً كَريما»: إن ضَرَباك فَقُلْ لَهُما : غَفَرَ اللّه لَكُما . امام صادق علیه‌السلام - درباره آیه «و به آن دو به شایستگی سخن بگو»- : اگر تو را کتک زدند ، بگو : خدا شما را بیامرزد . الکافی : ۲ / ۱۵۸ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۶۷۵

الامام الصادق علیه‌السلام فی قولِهِ تعالی : «و اخْفِضْ لَهُما جَناحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحمَةِ»: لا تَملَأْ عَينَيكَ من النَّظَرِ إلَيهِما إلاّ بِرَحمَةٍ ورِقَّةٍ ، ولا تَرفَعْ صَوتَكَ فَوقَ أصواتِهِما ، ولا يَدَكَ فَوقَ أيديهِما ، ولا تَقَدَّمْ قُدّامَهُما . امام صادق علیه‌السلام - درباره آیه «و از روی مهربانی ، در برابر آنان خوار و فروتن باش»- : نگاهت را جز از سر مهر و دلسوزی به آنان خیره مکن و صدایت را از صدای آنها بلندتر مگردان و رو دست آنها نیز بلند نشو و خود را از آنها جلو مینداز . الکافی : ۲ / ۱۵۸ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۶۷۶

امام صادق علیه‌السلام : مِن العُقوقِ أن يَنظُرَ الرّجُلُ إلی والِدَيهِ فيُحِدَّ النَّظَرَ إلَيهِما . و از جمله نافرمانی کردن از والدین آن است که انسان به آنان خیره نگاه کند . الکافی : ۲ / ۳۴۹ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۶۷۷

امام صادق علیه‌السلام : أدنَى العُقوقِ : «اُفٍّ» ، ولَو عَلِمَ اللّه عز و جل شَيئا أهوَنَ مِنهُ لَنَهى عَنهُ . کمترین بی احترامی به پدر و مادر ، «اُف» گفتن است و اگر خداوند عز و جل چیزی کمتر از آن سراغ داشت ، بی‌گمان از آن نهی می‌کرد . الکافی : ۲ / ۳۴۸ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۶۷۸

امام رضا علیه‌السلام : إنّ اللّه عز و جل ... أمَرَ بالشُّكرِ لَهُ ولِلوالِدَين ، فمَن لَم يَشكُرْ والِدَيهِ لَم يَشكُرِ اللّه . خداوند عز و جل ... به سپاسگزاری از خود و پدر و مادر فرمان داده‌است . پس هر که از پدر و مادرش سپاسگزاری نکند ، از خداوند سپاسگزاری نکرده‌است . الخصال : ۱۵۶ / ۱۹۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۶۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنَ بَرَّ والِدَیهِ طُوبی لَهُ ، زادَ اللّه‌فی عُمرِهِ . هر که به پدر و مادرش نیکی کند ، خداوند عمرش را زیاد کرده‌است ، خوشا به حالش . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۱۷ / ۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۴

حدیث۶۸۰

امام صادق علیه‌السلام : إن أحبَبتَ أن یَزیدَ اللّه فی عُمرِکَ فسُرَّ أبَوَیکَ . اگر دوست داری خداوند بر عمرت بیفزاید ، پدر و مادرت را خوشحال کن . الزهد للحسین بن سعید : ۳۳ / ۸۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۸

حدیث۶۸۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : النَّظَرُ إلَی العالِمِ عِبادَةٌ ،والنَّظَرُ إلَی الإمامِ المُقسِطِ عِبادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إلَی الوالِدَینِ بِرَأفَةٍ وَرحمَةٍ عِبادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إلی أخٍ تَوَدُّهُ فی اللّه عز و جل عِبادَةٌ . نگریستن به دانشمند عبادت است ، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است ، نگاهِ دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خداوند عز و جل دوستش داری عبادت است . أمالی الطوسیّ : ۴۵۴ / ۱۰۱۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۵۴

حدیث۶۸۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن نَظَرَ إلی أبَوَیهِنَظَرَ ماقِتٍ وهُما ظالِمانِ لَهُ ، لم یَقبَلِ اللّه لَهُ صلاةً . هر که به پدر و مادر خود ، گرچه به وی ستم کرده باشند ، با نگاه دشمنانه بنگرد ، خداوند نمازش را نمی‌پذیرد . الکافی : ۲ / ۳۴۹ / ۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۲۶

حدیث۶۸۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ یَستَوجِبونَ المَقتَ مِنَ اللّه تَعالی : الآکِلُ مِن غَیرِ جوعٍ ، وَالنّومُ مِن غَیرِ سَهَرٍ ، وَالضِّحکُ مِن غَیرِ عَجَبٍ . سه چیز ، موجب خشم خداوند متعال است : خوردن بدون احساس گرسنگی ، خفتن بدون بیداری کشیدن [و احساس نیاز به خواب] ، و خندیدن بدون شگفتی . کنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۵۹ ، حدیث ۴۳۹۳۲ نقلاً عن الدیلمی عن أنس دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۸۴

حدیث۶۸۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کَبُرَ مَقتاً عِندَ اللّه الأَکلُ مِن غَیرِ جوعٍ ، وَالنّومُ مِن غَیرِ سَهَرٍ . خوردن بدون گرسنگی و خوابیدن بدون بیداری کشیدن [و احساس نیاز به خواب] ، نزد خداوند ، گناهی سهمگین است . الفردوس ، جلد ۳ ، صفحه ۳۰۶ ، حدیث ۴۹۲۰ عن عبد اللّه بن عمرو ، کنز العمّال ، جلد ۱۶ ، صفحه ۸۰ ، حدیث ۴۴۰۱۱ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۸۴

حدیث۶۸۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن کَثُرَ تَسبیحُهُ وتَمجیدُهُ ، وقَلَّ طَعامُهُ وشَرابُهُ ومَنامُهُ ، اِشتاقَتهُ المَلائِکَةُ . هر کس تسبیح گفتن او و به عظمت یاد کردن او از خداوند ، فراوان شود و خوراک و آشامیدن و خفتنش اندک گردد ، فرشتگانْ مشتاق او می‌شوند .

تنبیه الخواطر ، جلد ۲ ، صفحه ۱۱۶ دانش نامه احادیث پزشکی : ۲ / ۱۰

حدیث۶۸۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن قَرَأَ «قُلْ هُوَ اللّه أحَدٌ» حِينَ يأخُذُ مَضجَعَهُ ، غَفَرَ اللّه لَهُ ذُنوبَ خَمسينَ سَنَةً . هرکس وقتی به بستر خود می‌رود سوره «قل هو اللّه احد» را بخواند ، خداوند گناهان پنجاه سال او را بیامرزد . أمالی الصدوق : ۲۲ / ۳

حدیث۶۸۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن قَرأَ «أ لْهاكُمُ التَّكاثُرُ» عِندَ مَنامِهِ وُقِيَ فِتنَةَ القَبرِ . هرکس موقع خواب سوره «ألهاکم التکاثر» را بخواند از عذاب قبر محفوظ ماند . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۹۶ / ۱۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۶

حدیث۶۸۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا آوى أحَدُكُم إلى فِراشِهِ ... لِيَقُلْ : اللّهُمّ إن أمسَكتَ نَفسي في مَنامي فاغفِرْ لَها ، وإن أرسَلتَها فاحفَظْها بما تَحفَظُ بِهِ عِبادَكَ الصّالِحينَ . هرگاه فردی از شما به بسترش رفت ... (این ذکر را) بگوید : «اللهم إن امسکت نفسی فی منامی فاغفر لها ، و ان ارسلتها فاحفظها بما تحفظ به عبادک الصالحین» (یعنی) خداوندا ! اگر جان مرا در خواب می گیری ، آن را ببخشای و اگر به بدنم باز می‌گردانی آن را محفوظ بدار آن گونه‌ای که بندگان صالح خود را محفوظ می‌داری . علل الشرائع : ۵۸۹ / ۳۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۶

حدیث۶۸۹

امام صادق علیه‌السلام : إذا أوَيتَ إلى فِراشِكَ فانظُرْ ما سَلَكتَ في بَطنِكَ وما كَسَبتَ في يَومِكَ ، واذكُرْ أ نَّكَ مَيِّتٌ وأنَّ لكَ مَعادا . هرگاه در بسترت جای گرفتی ، بیندیش که در آن روز چه غذایی روانه شکم خود کرده‌ای و چه به دست آورده‌ای و به یاد آر که خواهی مرد و معادی در پیش داری . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۹۰ / ۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۴

حدیث۶۹۰

مَن أحيا لَيلَةَ العِيدِ ولَيلَةَ النِّصفِ مِنشَعبانَ ، لَم يَمُتْ قَلبُهُ يَومَ تَموتُ القُلوبُ . هرکه شب عید (فطر و قربان) و شب نیمه شعبان را احیا کند ، در آن روزی که دلها می‌میرند ، دل او نمیرد . ثواب الأعمال : ۱/۱۰۲/۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۸۴

حدیث۶۹۱

امام علی علیه‌السلام : سَهَرُ الليلِ في طاعَةِ اللّه رَبيعُ الأولياءِ ورَوضَةُ السُّعَداءِ . شب بیداری در طاعت و بندگی خدا ، بهار اولیا است و بوستان نیکبختان . غرر الحکم : ۵۶۱۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۸۴

حدیث۶۹۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا سَهَرَ بعدَ العِشاءِ الآخِرَةِ إلّا لِأحَدِ رَجُلَينِ : مُصَلٍّ أو مُسافِرٍ . بیدار ماندن بعد از نماز خفتن روا نباشد ، مگر برای دو کس : نماز گزار یا مسافر . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۷۹ / ۵

حدیث۶۹۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا سَهَرَ إلّا فی ثلاثٍ :مُتَهَجِّدٍ بالقرآنِ ، وفی طَلَبِ العِلمِ ، أو عَروسٍ تُهدی إلی زَوجِها . شب زنده‌داری جز برای سه چیز روا نیست: تلاوت قرآن ، تحصیل دانش و یا فرستادن عروس به خانه شوهرش . بحار الأنوار : ۷۶ / ۱۷۸ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۸۴

حدیث۶۹۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الرؤیا لا تُقَصُّ إلاّ علی مؤمنٍ خلا مِن الحَسَدِ والبَغیِ . رؤیا را جز برای مؤمنی که از حسادت و تجاوز مبرّاست، نباید بازگو کرد . الکافی : ۸ / ۳۳۶ / ۵۳۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۶

حدیث۶۹۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا رَأی أحَدُکُم الرؤیا الحَسَنَهَ فَلْیُفَسِّرْها ولْیُخبِرْ بها ، وإذا رَأی الرؤیا القَبیحَهَ فلا یُفَسِّرْها ولا یُخبِرْ بها . هر گاه یکی از شما خوابِ خوبی دید ، آن را تعبیر کند و برای دیگران بازگو کند و اگر خواب بدی دید آن را تعبیر نکند و به کسی هم نگوید . کنزالعمّال : ۴۱۳۹۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۶

حدیث۶۹۶

امام صادق علیه‌السلام : الرؤیا علی ثلاثهِ وُجوهٍ : بِشارَهٌ مِنَ اللّه للمُؤمنِ ، وتَحذیرٌ مِنَ الشیطانِ ، وأضغاثُ أحلام . رؤیا سه گونه است : نویدی از جانب خدا به مؤمن ، ترسی که شیطان می‌افکند و خوابهای آشفته . الکافی : ۸ / ۹۰ / ۶۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۶

حدیث۶۹۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا أرادَ اللّه بعَبدٍ خَیرا عاتَبَهُ فی مَنامِهِ . هر گاه خداوند خوبی بنده‌ای را بخواهد او را در خواب سرزنش می کند . کنزالعمّال : ۳۰۷۶۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۹۰

حدیث۶۹۸

امام عسکری علیه‌السلام : مَن أکثَرَ المَنامَ رأی الأحلام . هرکه زیاد بخوابد ، خواب‌های پریشان بیند. الدرّهٔ الباهرهٔ : ۴۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۴

حدیث۶۹۹

امام صادق علیه‌السلام : کَثرَهُ النَّومِ مَذهَبَهٌ للدِّینِ والدُّنیا . پُرخوابی ، باعث از دست رفتن دین و دنیاست . الکافی : ۵ / ۸۴ / ۱

حدیث۷۰۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إیّاکُم وکَثرَهَ النَّومِ ؛ فإنَّ کَثرَهَ النَّومِ یَدَعُ صاحِبَهُ فَقیرا یَومَ القِیامَهِ ؛ از پر خوابی بپرهیزید ؛

زیـرا پـرخوابی صاحب خود را در روزقیامت تهیدست می‌گذارد . الاختصاص : ۲۱۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۴

حدیث۷۰۱

امام باقر علیه‌السـلام : إنّ اللّه یُحِبُّ إطعامَ الطَّعامِ وهِراقَـةَ الدِّماءِ . خداوند اطعام کردن و قربانی کردن را دوست دارد . المحاسن : ۲ / ۱۴۳ / ۱۳۷۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۲

حدیث۷۰۲

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : کَفی بِالمَرءِ إثما أن‌یَستَقِلَّ ما یُقَرِّبُ إلی إخوانِهِ ، وکَفی بِالقَومِ إثما أن یَستَقِلُّوا ما یُقَرِّبُهُ إلَیهِم أخُوهُم ؛ مرد (میزبان) را همین گناه بس ، که غـذایی را که پیش برادران خود می‌گذارد کم شـمارد و میهمانان را همین گناه بس ، که آنچه را برادرشان در برابرشان می‌گذارد کم شمارند . المحاسن : ۲ / ۱۸۶ / ۱۵۳۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۰

حدیث۷۰۳

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : مِنَ الجَفاءِ ... أن‌یُدعَی الرَّجُلُ إلی طَعامٍ فلا یُجِیبَ أو یُجِیبَ فلا یَأکُلَ ؛ از ادب به‌دور است... که مردی به میهمانی دعوت شود و نپذیرد یا بپذیرد و غذا نخورد . قرب الإسناد : ۱۶۰ /۵۸۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۰

حدیث۷۰۴

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : اُوصِی الشاهِدَ مِن اُمَّتی والغائبَ أن یُجِیبَ دَعوَةَ المُسلِمِ ولَو علی خَمسَةِ أمیالٍ ؛ فإنّ ذلکَ مِن الـدِّینِ ؛ به حاضـران و غایبان امّت خود سـفارش می‌کنم که دعوت مسـلمان را ، گرچه از فاصـله پنـج میل ، بپذیرنـد ؛ زیرا این کار بخشی از دین است . المحاسن : ۲ / ۱۸۰ / ۱۵۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۰

حدیث۷۰۵

یُکرَهُ إجابَـةُ مَن یَشـهَدُ وَلِیمَتَهُ الأغنیاءُ دُونَ الفُقَراءِ . پـذیرفتن دعـوت کـسـی کـه ثروتمندان بر سـر سـفره میهمانی او هسـتند و فقیران حضور ندارند کراهت دارد . الدعوات : ۱۴۱ / ۳۵۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۰

حدیث۷۰۶

رسول الله صـلی الله علیه و آله و سـلّم لأبی ذَرٍّ وهُو یَعِظُهُ: لا تَأکُل طَعامَ الفاسِـقِینَ . پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم – در اندرز بــه ابوذر– : از غذای مردمان فاسق تناول مکن . بحار الأنوار : ۷۷ / ۸۴ / ۳

حدیث۷۰۷

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : أضِفْ بِطَعامِکَ مَن تُحِبُّ فی اللّه ؛ کـسی را که بـه خاطر خدا دوستش داری، به غذای خود میهمان کن . کنز العمّال : ۲۵۸۸۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۰

حدیث۷۰۸

امام علی علیه‌السلام : مَن آتاهُ اللّه مالاً فَلْيَصِلْ بِهِ القَرابَةَ ، ولْيُحسِنْ مِنهُ الضِّيافَةَ ؛ هر که خداوند به او ثروتی دهد، باید با آن به خویشانش رسیدگی کند و مهمانداری نماید . نهج البلاغة : الخطبة ۱۴۲ منتخب میزان الحکمة : ۳۴۰

حدیث۷۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الرِّزقُ أسرَعُ إلى مَن يُطعِمُ الطَّعامَ مِن السِّكّينِ فى السَّنامِ ؛ کسی که اطعام می‌کند ، رزق و روزی برای او سریعتر از سرعت فرورفتن کارد در کوهان شتر ، می‌رسد . المحاسن : ۲ / ۱۴۷ / ۱۳۸۸ منتخب میزان الحکمة : ۳۴۰

حدیث۷۱۰

امام علی علیه‌السلام : لا تُسرِعَنَّ إلى أرْفَعِ مَوضِعٍ فى المَجلسِ ، فإنَّ المَوضِعَ الّذى تُرفَعُ إلَيهِ خَيرٌ مِن الموضعِ الّذى تُحَطُّ عنهُ ؛ به سوی بالاترین جای مجلس مشتاب ؛ زیرا جایی که بالا برده شوی بهتر است از جایی که پایین آورده شوی . غرر الحکم : ۱۰۲۸۳ منتخب میزان الحکمة : ۱۰۴

حدیث۷۱۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنّ الرحمَةَ لا تَنزِلُ على قَومٍ فيهِم قاطِعُ رَحِمٍ ؛ رحمت (خداوند) بر مردمی که در میان آنها قطع کننده رحم باشد ، فرود نمی‌آید . کنز العمّال : ۶۹۷۸ منتخب میزان الحکمة : ۲۳۲

حدیث۷۱۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا تَقطَعْ رَحِمَكَ وإن قَطَعَتكَ ؛ از خویشاوند خود مبُر، گرچه او از تو ببرد. الکافی : ۲ / ۳۴۷ / ۶

حدیث۷۱۳

امام صادق علیه‌السلام : صِلْ رَحِمَكَ ولو بِشَربَةٍ مِن ماءٍ ، وأفضَلُ ما تُوصَلُ بِهِ الرَّحِمُ كَفُّ الأذى عَنها ؛ حتّی اگر شده با نوشاندن جرعه‌ای آب به خویشاوند صله رحم به جای آر و بهترین صله رحم آزار نرساندن به خویشاوند است . الکافی : ۲ / ۱۵۱ / ۹ منتخب میزان الحکمة : ۲۳۲

حدیث۷۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : سِرْ سَنَةً صِلْ رَحِمَكَ ؛ برای به جا آوردن صله رحم (حتّی اگر شده) یک‌سال راه پیمایی کن . بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۰۳ / ۶۱

حدیث۷۱۵

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام مِن وَصِيَّتِهِ لابنِهِ الحسينِ علیه‌السلام: كَثرَةُ الزِّيارةِ تُورِثُ المَلالَةَ . امام علی علیه‌السلام - در وصیّت به فرزند خود حسین علیه‌السلام- فرمودند: دیدار زیاد ، ملال‌آور است. بحار الأنوار : ۷۷ / ۲۳۷ / ۱

حدیث۷۱۶

امـام علی علیه‌السـلام : نِعْمَ البَیتُ الحَمّـامُ ؛ تُـذکَرُ فیهِ النّـارُ ، ویَـذهَبُ بالـدَّرَنِ . چه نیکو سـرایی است حمّام ؛ آتش (دوزخ) را به یاد می‌آورد و چرک را (از تن) می‌برد . الفقیه : ۱ / ۱۱۵ / ۲۳۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۶۶

حدیث۷۱۷

امـام صـادق علیه‌السـلام : مَن بَنی فَوقَ مَسـکَنِهِ کُلِّفَ حَملَهُ یَومَ القِیامَهِْ . هر که بنـایی بیش از نیـاز سـکونتش بسازد ، در روز قیامت مکلّف به حمل آن شود . المحاسن : ۲ / ۴۴۶ / ۲۵۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۶

حدیث۷۱۸

امام صادق علیه‌السـلام : کُلُّ بِناءٍ لیسَ بِکَفافٍ فهُو وبالٌ علی صاحِبِهِ یَومَ القِیامَهِْ . هر بنایی که بیش از نیاز باشد ، در روز قیامت وبال گردن صاحب اوست . الکافی : ۶ / ۵۳۱ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۶

حدیث۷۱۹

امـام علی علیه‌السـلام : مِنَ العَنـاءِ أنَّ المَرءَ یَجمَعُ مالاـ یَأکُلُ ویَبنِی ما لا یَسـکُنُ ، ثُمّ یَخرُجُ إلی اللّه تعالی لا مالاً حَمَلَ ، ولا بِناءً نَقَلَ! یـکی از رنجها این اسـت که انسان چیزی را فراهم آورد که نمی‌خورد و بنایی بسازد که در آن سکونت نمی کند و سپس به جانب خداونـد متعـال می‌رود در حالی که نه مالی با خود می‌برد و نه ساختمانی منتقل می کنـد! نهـج البلاغـهٔ : الخطبـهٔ ۱۱۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۶

حدیث۷۲۰

إنّ اللّه تبارکَ وتعالی علَی الإناثِ أرأفُ مِنهُ علَی الذُّکورِ ، وما مِن رجُلٍ یُدخِلُ فَرحَهً علَی امرأهٍْ بَینَهُ وبَینَها حُرمَهٌ ، إلاّ فَرَّحَهُ اللّه تعالی یَومَ القِیامَـهِْ ؛ خداونـد تبارک و تعالی به زنان مهربانتر از مردان است . هیچ مردی نیست که زنی از محارم خود را خوشـحال سازد ، مگر این که خداوند متعال در روز قیامت او را شادمان گرداند . الکافی : ۶ / ۶ / ۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۲

حدیث۷۲۱

امام سجّاد علیه‌السلام : إنَّ أرضاکُم عِندَاللّه أسبَغُکُم عَلی عِیالِهِ ؛ خداوند از آن کـس خـشنودتر اسـت ، کـه خانواده خود را بیشتر در رفاه و نعمت قرار دهد . بحار الأنوار : ۷۸ / ۱۳۶ / ۱۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

حدیث۷۲۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : رِضـا اللّه فـی رِضـا الوالِدِ ، وسَخَطُ اللّه فی سَخَطِ الوالِدِ؛ خشنودی خدا در خشنودی پدر است و ناخشنودی خدا در ناخشنودی پدر . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۲۲ / ۳۰

حدیث۷۲۳

رسولُ اللّه صلى الله عليه و آله و سلّم لَمّا سُئِلَ عَن حقِّ الوالِدَينِ على وَلَدِهِما: هُما جَنَّتُكَ ونارُكَ . پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم - در پاسخ به سؤال از حقّ پدر و مادر بر فرزندانشان- فرمودند: آن دو بهشت و دوزخ تو هستند . الترغيب والترهيب : ۳ / ۳۱۶ / ۱۰ منتخب ميزان الحكمة : ۶۱۲

حديث۷۲۴

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : كُلَّما ازدادَ العَبدُ إيمانا ازدادَ حُبّا للنِّساءِ ؛ هر چه ايمان بنده بيشتر شود، زن دوستى او فزونتر مى‌شود . النوادر للراوندىّ : ۱۲ منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۰

حديث۷۲۵

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : شَرُّ الأشياءِ المَرأةُ السَّوءِ ؛ بدترين چيزها زن ناشايست است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۴۰ / ۵۲ منتخب ميزان الحكمة : ۲۵۶

حديث۷۲۶

امام على عليه‌السلام : إيّاكَ وكَثرَةَ الوَلَهِ بالنِّساءِ ، والإغراءِ بِلَذّاتِ الدُّنيا ، فإنّ الوَلَهَ بالنِّساءِ مُمتَحَنٌ ، والغَرِيَّ باللَّذّاتِ مُمتَهَنٌ ؛ زنهار از شيفتگى به زنان و حرص به لذّت‌هاى دنيا ؛ زيرا شيفته زنان ، در رنج و محنت است و حريص لذّت‌ها ، خوار . غرر الحكم : ۲۷۲۱ منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۰

حديث۷۲۷

امام‌صادق عليه‌السلام : مِن أخلاقِ الأنبياءِصلّى اللّه‌عليهم حُبُّ النِّساءِ ؛ از اخلاق پيامبران عليهم‌السلام ، زن دوستى است . الكافى : ۵ / ۳۲۰ / ۱

حديث۷۲۸

امام على عليه‌السلام : ولا تُمَلِّكِ المرأةَ مِن أمرِها ما جاوَزَ نَفسَها ؛ فإنَّ المرأةَ رَيحانَةٌ ولَيسَت بقَهرَمانَةٍ ، ولا تَعْدُ بكَرامَتِها نَفسَها ، ولا تُطمِعْها فى أن تَشفَعَ لِغَيرِها . به زن ، كارى را كه از حدّ و توان او فراتر است ، مسپار ؛ زيرا زن گُل است نه كارگزار و در گراميداشت او پا از حدّ فراتر مگذار و كارى مكن كه (نزد تو) به شفاعت كردن از كسى طمع كند . نهج البلاغة : الكتاب ۳۱ منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۰

حديث۷۲۹

امام صادق عليه‌السلام : ثَلاثَةٌ تُكَدِّرُ العَيشَ : السُّلطانُ الجائرُ ، والجارُ السَّوءُ ، والمَرأةُ البَذِيَّةُ ؛ سه چيز زندگى را تيره مى‌كند : فرمانرواى ستمگر ، همسايه بد و زن بدزبان و وقيح . تحف العقول : ۳۲۰ منتخب ميزان الحكمة : ۴۲۲

حديث۷۳۰

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : مَن صَبَرَ عَلى سُوءِ خُلُقِ امرَأتِهِ واحتَسَبَهُ ، أعطاهُ اللّه تعالى بكُلِّ يَوم ولَيلةٍ يَصبِرُ علَيها مِنَ الثَّوابِ

ما أعطی أیُّوبَ علیه‌السلام عَلی بَلائهِ ، وکانَ علَیها مِنَ الوِزْرِ فی کُلِّ یَوم ولَیلةٍ مِثلُ رَمْلٍ عالِجٍ ؛ هر مردی که به خاطر خدا و به امید پاداش او در برابر بداخلاقی همسرش صبر کند و آن را به حساب خدا گذارد ، خداوند متعال برای هر روز و شبی که شکیبایی می‌ورزد همان ثوابی را به او دهد که به ایّوب علیه‌السلام در قبال بلایی که دید ، عطا کرد و گناه زن نیز در هر روز و شب به اندازه ریگهای ریگستان باشد . ثواب الأعمال : ۳۳۹ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۷۳۱

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن کانَ لَهُ امرَأةٌ تُؤذِیهِ لَم یَقبَلِ اللّه‌ صلاتَها ولا حَسَنَةً مِن عَمَلِها حتّی تُعِینَهُ وتُرضِیَهُ وإن صامَتِ الدَّهرَ ... وعلی الرَّجُلِ مِثلُ ذلکَ الوِزْرِ والعَذابِ إذا کانَ لَها مُؤذِیا ظالِما ؛ هر که زنش وی را بیازارد ، خداوند ، نماز آن زن را قبول نکند و کار نیکش را نپذیرد تا زمانی که به شوهرش کمک کند و او را خشنود سازد ، هر چند آن زن همه عمرش روزه بگیرد ، مرد نیز اگر زن خودرا بیازارد و به او ستم کند همین گناه و عذاب را دارد . وسائل الشیعه : ۱۴ / ۱۱۶ / ۱

حدیث۷۳۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا سَقَی الرجلُ امرَأتَهُ اُجِرَ ؛ هرگاه مرد به زن خود آب بنوشاند ، پاداش برد . کنز العمّال : ۴۴۴۳۵

حدیث۷۳۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ الرَّجُلَ لَیُؤجَرُ فی رَفعِ اللُّقمَةِ إلی فِی امرَأتِهِ ؛ کسی که به طرف دهان همسرش لقمه‌ای بالا برد پاداش برد . المحجّه البیضاء : ۳ / ۷۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۷۳۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَزَوَّجَ امرَأةً لا یَتَزَوَّجُها إلاّ لِجَمالِها لَم یَرَ فیها ما یُحِبُّ ، ومَن تَزَوَّجَها لِمالِها لا یَتَزَوَّجُها إلاّ وَکَلَهُ اللّه‌ إلَیهِ ، فعلَیکُم بذاتِ الدِّینِ؛ هر که با زنی به خاطر زیبایی‌اش ازدواج کند ، دلخواه خود را در او نبیند و هر که با زنی به خاطر مال و ثروتش ازدواج کند خداوند او را به همان مال و ثروت واگذارد ، پس بر شما باد به (ازدواج با) زنان متدیّن . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۳۵ / ۱۹

حدیث۷۳۵

مَن أحَبَّ أن یَلقَی اللّه‌ طاهِرا مُطَهَّرا فَلْیَلْقَهُ بزَوجَةٍ ؛ هر که دوست دارد که پاک و پاکیزه خدا را دیدار کند، با داشتن همسر به دیدارش رود . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۰ / ۱۸

حدیث۷۳۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : زَوِّجُوا أیامـاکُم ، فَإنَّ اللّه یُحسِنُ لَهُم فی أخلاقِهِم ، ویُوَسِّعُ لَهُم فی أرزاقِهِم ، ویَزِیدُهُم فی مُرُوّاتِهِم ؛ بی‌همسران خود را همسر دهید ؛ زیرا با این کار خداوند اخلاق آنان را نیکو می گرداند و روزیهایشان را زیاد می کند و بر جوانمردیهای آنان می‌افزاید . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۲۲ / ۳۸

حدیث۷۳۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : اِتَّخِذُوا الأهلَ ؛ فإنّه أرْزَقُ لَکُم ؛ اهل و عیال اختیار کنید؛ زیرا که این کار روزی شما را بیشتر می کند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۱۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۷۳۸

امام کاظم علیه‌السلام : ثلاثةٌ یَستَظِلُّونَ بِظِلِّ عَرشِ اللّه یَومَ لا ظِلَّ إلاّ ظِلُّهُ : رَجُلٌ زَوَّجَ أخاهُ المسلمَ ، أو أخدَمَهُ ، أو کَتَمَ لَهُ سِرّا ؛ سه نفرند که در روزی که سایه‌ای جز سایه عرش خدا نیست در سایه عرش اویند : مردی که برادر مسلمان خود را زن دهد ، یا به او خدمت کند ، یا رازش را بپوشاند . الخصال : ۱۴۱ / ۱۶۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۷۳۹

امام صادق علیه‌السلام : مَن زَوَّجَ أعزَبا کانَ مِمَّن یَنظُرُ اللّه‌عز و جل إلَیهِ یَومَ القِیامَةِ ؛ هر که بی‌همسری را زن دهد ، از جمله کسانی است که خداوند در روز قیامت به او نظر می‌افکند . الکافی : ۵ / ۳۳۱ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۷۴۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إیّاکُم وتَزَوُّجَ الحَمْقاءِ ، فإنَّ صُحبَتَها ضَیاعٌ ووُلْدَها ضِباعٌ ؛ از ازدواج با زن احمق بپرهیزید ؛ زیرا همنشینی با او تباهی است و فرزندانش کفتار صفت هستند . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۳۷ / ۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۷۴۱

الإمامُ الحسنُ علیه‌السلام لرجل جاءَ إلَیهِ یَستَشیرُهُ فی تَزویجِ ابنَتِهِ: زَوِّجْها مِن رَجُلٍ تَقِیٍّ ، فإنَّهُ إن أحَبَّها أکرَمَها وإن أبغَضَها لَم یَظلِمْها ؛ امام حسن علیه‌السلام - خطاب به مردی که با ایشان در باره ازدواج دختر خود مشورت کرد- فرمودند: او را به مردی باتقوا شوهر ده ؛ زیرا اگر دختر تو را دوست داشته باشد گرامیش می‌دارد و اگر دوستش نداشته باشد به وی ستم نمی کند . مکارم الأخلاق : ۱ / ۴۴۶ / ۱۵۳۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۷۴۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إذا جاءَکُم مَن تَرضَونَ دِینَهُ وأمانَتَهُ یَخطُبُ (إلَیکُم) فَزَوِّجُوهُ ، إن لا تَفعَلُوهُ تَکُن فِتنَةٌ فی الأرضِ وفَسادٌ کبیرٌ ؛ هرگاه کسی به خواستگاری نزد شما آمد و دینداری و امانتداری او را پسندیدید ، به او زن دهید ؛ که اگر چنین نکنید ، در روی زمین تبهکاری و فساد بسیار پدید خواهد آمد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۳۷۲ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۲

حدیث۷۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : صَوتانِ یُبغِضُهما اللّه: إعْوالٌ عند مُصیبَةٍ ، ومِزْمارٌ عند نِعمَةٍ ؛ دو آواز است که خداوند دشمن دارد : شیون و فغان در هنگام مصیبت و ساز و آواز در هنگام شادی . تحف العقول : ۴۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۰۰

حدیث۷۴۴

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : أظهِرُوا النِّكاحَ وأخفُوا الخِطبَةَ ؛ (مراسم) ازدواج را آشـکار برگزار کنیـد و خواسـتگاری را پنهان . کنز العمّال : ۴۴۵۳۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

حدیث۷۴۵

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : إذا دُعِیَ أحَدُکُم إلی وَلِیمَةِ عُرسٍ فَلْیُجِبْ ؛ هر گاه یکی از شما به ولیمه عروسی دعوت شد ، بپذیرد . کنز العمال : ۴۴۶۱۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

حدیث۷۴۶

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إذا دُعِیتُم إلی العُرُساتِ فَأبطِئُوا فإنّها تُذَکِّرُ الدنیا ، وإذا دُعِیتُم إلی الجَنائزِ فَأسـرِعُوا فإنّها تُذَکِّرُ الآخِرَةَ ؛ هر گاه به مـراسم عـروسـی دعـوت شدیـد ، در رفتن کُنـدی کنید ؛ زیرا این مراسم انسان را به یاد دنیا می‌اندازد ، امّا هرگاه به مراسم تشییع جنازه فرا خوانده شدید، شـتاب ورزید ؛ زیرا این مراسم، یادآور آخرت است . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۲۷۹ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۶

حدیث۷۴۷

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ مِنَ الجَفاءِ : أن یَصحَبَ الرَّجُلُ الرَّجُلَ فلا یَسأَلَهُ عَنِ اسمِهِ وکُنیَتِهِ ، وأن یُدعَی الرَّجُلُ إلی طَعامٍ فَلا یُجیبَ أو یُجیبَ فَلا یَأکُلَ ، ومُواقَعَةُ الرَّجُلِ أهلَهُ قَبلَ المُداعَبَةِ ؛ سه چیز از نامهربانی است : این که کسی با کسی همراه شود و از نام و کنیه وی نپرسـد ؛ این که مردی به غذایی دعوت شود و نپذیرد یا بپذیرد و نخورد ؛ و این که مرد پیش از بازی ، با همسر خویش نزدیکی کند . کنز العمّال ، جلد ۹ ، صفحه ۳۷ ، حدیث ۲۴۸۱۴ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۶۲۰

حدیث۷۴۸

امام علی علیه‌السـلام : إذا أرادَ أحَـدُکُم مُجامَعَةَ زَوجَتِهِ فَلیَقُل : «اللّهُمَّ إنِّی اسـتَحلَلتُ فَرجَها بِأمرِکَ ، وقَبِلتُها بِأمانَتِکَ ؛ فَإن قَضَـیت لی مِنها وَلَداً فَاجعَلهُ ذَکَراً سَوِیّاً ، ولا تَجعَل لِلشَّیطانِ فیهِ نَصیباً ولا شَریکاً» ؛ اگر کسی از شما بخواهد با همسر خویش به هم آید ، بگوید : «خداونـدا! من به فرمـان تـو شـرمگاه او را بر خـویش حلاـل دانسـتم و به عنـوان امـانت تو ، او را پـذیرفتم . اکنون ، اگر از او برایم فرزنـدی تقـدیر کردی ، وی را پسـری سالم و کامل قرار ده و در او برای شـیطان ، بهره و سـهمی مگذار» . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۸۷ ، حدیث ۱۹

حدیث۷۴۹

امام علی علیه‌السـلام : نَهی رَسولُ اللّهِ صـلی الله علیه و آله و سلّم أن یُجامِعَ الرَّجُلُ امرَأَتَهُ ، وَالصَّبِیُّ فِی المَهدِ یَنظُرُ إلَیهِما ؛ پیامبر خدا از این نهی فرمودنـد که در حالی مرد با همسـرش آمیزش کنـد که کودکی در گهواره ، آنان را می‌نگرد . بحار الأنوار ، جلد ۱۰۳ ، صفحه ۲۹۵ ، حدیث ۵۱

حدیث۷۵۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : خَيرُ الصَّداقِ أيسَرُهُ ؛ بهترین مهریه، سبکترین آن است . کنزالعمّال : ۴۴۷۰۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۵۴

حدیث۷۵۱

امام باقر علیه‌السلام : إنّ اللّه عز و جل يُبغِضُ كُلَّ مِطلاقٍ ذَوّاقٍ ؛ خداوند عز و جل از مردانی که زن زیاد طلاق می‌دهند و هر زمانی زنی را تجربه می کنند، نفرت دارد . الکافی : ۶ / ۵۵ / ۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۴۲

حدیث۷۵۲

امام صادق علیه‌السلام : مَن يَموتُ بالذُّنوبِ أكثَرُ مِمَّن يَموتُ بِالآجالِ ؛ کسانی که بر اثر گناهان می‌میرند، بیشترند از کسانی که بر اثر رسیدن اجل می‌میرند . أمالی الطوسی : ۷۰۱ / ۱۴۹۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۲

حدیث۷۵۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ أكْيَسَكُم أكْثَرُكُم ذِكْرا للمَوتِ ، وإنَّ أحْزَمَكُم أحْسَنُكُمُ اسْتِعْدادا لَهُ ؛ زیرک‌ترین شما کسی است که بیشتر از دیگران به یاد مرگ باشد ودور اندیش‌ترین شما آماده‌ترینتان برای آن است . أعلام الدین : ۳۳۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۴۶

حدیث۷۵۴

امام علی علیه‌السلام : أمَرَنا رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم أن نَدفِنَ مَوتانا وَسطَ قَومٍ صالِحينَ ؛ فإنّ المَوتى يَتأذّونَ بجارِ السَّوءِ كما يَتأذّى بِهِ الأحياءُ ؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم به ما دستور داد مردگانمان را در میان مردمانی صالح به خاک بسپاریم ؛ زیرا مردگان نیز همچون زندگان از همسایه بد رنج می‌برند . کنزالعمّال : ۴۲۹۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۲

حدیث۷۵۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لاتَدفِنوا مَوتاكُم باللّيلِ إلّاأن تَضطَرُّوا ؛ مردگان خود را شب دفن نکنید ، مگر این که ناچار باشید . کنزالعمّال : ۴۲۳۸۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۲

حدیث۷۵۶

امام صادق علیه‌السلام : يَنبَغي لأولياءِ المَيّتِ أن يُؤْذِنوا إخوانَ المَيّتِ بمَوتِهِ ، فيَشهَدونَ جَنازَتَهُ ويُصَلُّونَ علَيهِ ، فيُكسِبُ لَهُمُ الأجرَ ويُكسِبُ لِمَيّتِهِ الاستِغفارَ ؛ شایسته است که صاحبان عزا برادران دینی میّت را از مرگ او با خبر سازند ، تا در تشییع جنازه حاضر شوند و بر او نماز خوانند و بدین ترتیب ، هم برای آنان اجری حاصل شود و هم برای میّت استغفار به عمل آید . علل الشرائع : ۳۰۱ /۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۲

حدیث۷۵۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : عـلَیکَم بـالسَّکِینَةِ ، عـلَیکَم بـالقَصدِ فی المَشیِ بجَنائزِکُم؛ بر شما باد حفظ آرامش و وقار : بر شما باد آرام راه رفتن در تشییع جنازه‌های (مردگان)تان . أمالی الطوسیّ : ۳۸۳ / ۸۲۷

حدیث۷۵۸

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم لرجُلٍ سَألَهُ عن عِلّةِ کَراهَةِ المَوتِ: ألکَ مالٌ ؟ قالَ : نَعَم . قالَ : فقَدَّمتَهُ ؟ قالَ : لا ، قالَ : فمِن ثَمّ لاـ تُحِبُّ المَوتَ ؛ پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم – به مردی‌که پرسـید: علّت ناخوش داشـتن مرگ چیست ؟– فرمودنـد: آیا ثروتی داری؟ عرض کرد : آری . فرمودند: آیا آن را (برای آخرتت) پیش فرستاده‌ای؟ عرض کرد : خیر. فرمودند: از این جاست که مرگ را دوست نداری . الخصال : ۱۳ / ۴۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۰

حدیث۷۵۹

امام علی علیه‌السـلام : إنّ للمَوتِ لَغَمَراتٍ هِیَ أفظَعُ مِن أن تُستَغرَقَ بصِفَةٍ ، أو تَعتَدِلَ علی عُقولِ أهلِ الـدّنیا ؛ مرگ را سـختی‌هایی است دشوارتر از آن که در وصف گنجد یا با خردهای مردم جهان سـنجیده شود . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۲۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۰

حدیث۷۶۰

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : اِحضَـروا مَوتـاکُم ولَقِّنوهُم «لاـ إلهَ إلاَّ اللّه» وبَشِّروهُم بالجَنّةِ ، فإنّ الحَلیمَ مِن الرِّجالِ والنِّساءِ یَتَحَیّرُ عنـدَ ذلکَ المَصـرَعِ ، وإنّ الشّـیطانَ أقرَبُ ما یکونُ مِن ابنِ آدمَ عنـدَ ذلکَ المَصـرَعِ . والّذی نَفسـی بیَدِهِ ! لَمُعایَنهُ مَلَکِ المَوتِ أشَدُّ مِن ألفِ ضَربَةٍ بالسَّیفِ . والّذی نَفسی بیَدِهِ ! لا تَخرُجُ نَفسُ عَبدٍ مِن الدّنیا حتّی یَتَألَّمَ کُلُّ عِرقٍ مِنهُ علی حِیالِهِ ؛ در بالین مردگان خود حاضـر شوید و به آنان «لا اله الا اللّه» تلقین کنید و نوید بهشـتشان دهید ؛ زیرا حتّی مردان و زنان بردبار هم در این صحنه گیج و سرگشته می‌شوند و شیطان بیش از هر زمان دیگری در هنگام مرگ به آدمی نزدیک می‌گردد . سوگند به آن که جانم در دست اوست ، مشاهـده فرشـته مرگ (عزرائیل) سـخت‌تر از هزار ضـربه شمشیر است . سوگند به آن که جانم در دست اوست ، جان هیچ بنده‌ای از دنیا (بیرون) نرود مگر این که یکایک رگ‌های او درد کشند . کنزالعمّال : ۴۲۱۵۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۰

حدیث۷۶۱

الإمامُ الکاظمُ علیه‌السـلام لِرجُلٍ یَتمنّی المَوتَ : هل بینَکَ وبینَ اللّه قَرابَةٌ یُحابیکَ لَها ؟ قالَ : لا . قالَ : فهَل لکَ حَسَـناتٌ قَدَّمتَها تَزیدُ علی سَیّئاتِکَ ؟ قالَ : لا . قالَ : فأنتَ إذا تَتَمنّی هَلاکَ الأبَدِ ! امام کاظم علیه‌السـلام – به مردی که آرزوی مرگ می‌کرد– فرمودند: آیـا میـان تو و خداونـد خویشاونـدیی است که به خـاطر آن تو را کمـک رسانـد ؟ عرض کرد : خیر . فرمود : آیـا خوبی‌هایی که بر بـدی‌هایت فزونی داشـته باشـد پیش فرسـتاده‌ای ؟ عرض کرد : خیر . فرمود : پس ، بـا این حال تو هلاکت ابـدی را آرزو می‌کنی !. کشف الغمّه : ۳ / ۴۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۲۰

حدیث۷۶۲

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : لایَتَمنّی أحَدُکُمُ المَوتَ إلاّ أن یَثِقَ بِعَمَلِهِ ؛ هیچ یک از شـما آرزوی مرگ نـکند ، مـگر این که به عمل خود اطمینان داشته باشد . کنزالعمّال : ۴۲۱۵۳ منتخب میزان الحکمهٔ :

حدیث۷۶۳

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : لا يَدعُوَنَّ أحَدُكُم بالمَوتِ لِضُـرٍّ نَزَلَ بِهِ ، ولكنْ لِيَقُل : اللّهُمّ أحيِنی ما كانَتِ الحَياةُ خَيرا لی ، وتَوَفَّنی إذا كانَتِ الوَفاةُ خَيرا لی ؛ هرگز كسـی از شما به خاطر گزندی كه به او می‌رسد ، خود را به مرگ نفرين نكند . بلكه بگويد : بار خـدايا ، تا زمانی كه زندگی برايم بهتر است ، مرا زنده بدار و هر گاه مرگ برايم بهتر بود ، مرا بميران . سـنن أبی داود : ۳۱۰۸ منتخب ميزان الحكمة : ۵۲۰

حدیث۷۶۴

الامام علی عليه السـلام لمّا سُـئِلَ عنِ الاستِعدادِ للمَوتِ: أداءُ الفَرائضِ ، واجتِنابُ المَحارِمِ ، والاشتِمالُ علَى المَكارِمِ ، ثُمّ لايُبالی أوَقَعَ علَى المَوتِ أم وَقَعَ المَوتُ علَيهِ . واللّه ، مـا يُبالی ابنُ أبيطالبٍ أوَقَعَ علَى المَوتِ أم وَقَعَ المَوتُ علَيهِ . امام علی عليه‌السـلام - در پاسـخ به سؤالی دربـاره آمـادگی برای مرگ- فرمودنـد: به جـا آوردن واجبـات و دوری كردن از حرام‌هـا و فرا گرفتن خوی‌های نيک . با رعايت اين امور ، ديگر آدمی را چه باک كه او به سـراغ مرگ رود يا مرگ به سراغش آيد . سوگند به خدا ، كه پسر ابی طالب را باكی نيست كه خود به سراغ مرگ رود ، يا مرگ به سراغ او آيد . أمالی الصدوق : ۹۷ / ۸ منتخب ميزان الحكمة : ۵۲۰

حدیث۷۶۵

مـا أنزَلَ المَوتَ حَقَّ مَنزِلَتِهِ مَن عَـدَّ غَـدا مِن أجَلِهِ ؛ كسـی كه فردا را از عمر خود به شـمار آورد، مرگ را در جايگاه شايسـته‌اش قرار نداده‌است . الكافی : ۳ / ۲۵۹ / ۳۰ منتخب ميزان الحكمة : ۵۲۰

حدیث۷۶۶

امير المؤمنين علیٌّ عليه‌السـلام لابنِهِ الحسنِ عليه‌السـلام:يا بُنَیَّ ، أكثِرْ مِن ذِكرِ المَوتِ ، وذِكرِ ما تَهجُمُ علَيهِ وتُفضـی بعـدَ المَوتِ إلَيهِ ، حتّی يأتِيَكَ وقـد أخَـذتَ مِنهُ حِـذرَكَ وشَـدَدتَ لَه أزرَكَ ، ولا يَأتِيَكَ بَغتَةً فيَبهَرَكَ ؛ امام علی عليه‌السـلام - به فرزند بزرگوارشان امـام حسن عليه‌السـلام- فرمودنـد: فرزنـدم ، بسـيار به يـاد مرگ باش و به ياد آنچه در آن افتی و پس از مرگ به سوی آن كشانـده شوی ، تا آن گاه كه بر تو درآيد ، با تمام توان در برابرش آماده و كمر خود را برای آن بسته باشی ، نه آن كه ناگهان بر تو در آيد و نَفَست را بِبُرد . فی بحـار الأنـوار(۷۷ / ۲۰۵) : «واجعله أمامک حيث (تراه حتّی) يأتيک وقـد أخـذت منه حـذرک» .نهـج البلاغة : الكتاب ۳۱

حدیث۷۶۷

امام صادق عليه‌السـلام : أكثِروا ذِكرَ المَوتِ ؛ فإنّهُ ما أكثَرَ ذِكرَ المَوتِ إنسانٌ إلاّ زَهِـدَ فی الدُّنيا ؛ مرگ را فراوان ياد كنيد ؛ زيرا هيچ انسانی مرگ را بسيار ياد نكرد ، مگر اين كه به دنيا بی‌رغبت شد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۱۶۸ / ۳ منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۸

حدیث۷۶۸

امـام صـادق عليه‌السـلام : ذِكرُ المَـوتِ يُميتُ الشَّهَـواتِ فی النَّفسِ ، ويَقلَـعُ مَنـابِتَ الغَفلَـةِ ، ويُقَـوّی القلبَ بمَواعِـدِ اللّه ، ويُرِقُّ الطَّبعَ ، ويَكسِـرُ أعلامَ الهَوی ويُطفِئُ نـارَ الحِرصِ ، ويُحَقِّرُ الـدُّنيا ؛ يـاد مرگ ، خواهش‌هـای نفس را می‌ميرانـد و رويشـگاه‌های غفلـت را

ریشه‌کن می کند و دل را با وعده‌های خدا نیرو می‌بخشد و طبع را نازک می‌سازد و پرچم‌های هوس را درهم می‌شکند و آتش حرص را خاموش می‌سازد و دنیا را در نظر کوچک می کند . بحار الأنوار : ۶ / ۱۳۳ / ۳۲ منتخب میزان الحکمة : ۵۱۸

حدیث۷۶۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ ارتَقَبَ المَوتَ سارَعَفی الخَیراتِ ؛ کسی که چشم به راه مرگ باشد ، در کارهای نیک بکوشد . بحار الأنوار : ۷۷ / ۱۷۱ / ۷ منتخب میزان الحکمة : ۵۲۰

حدیث۷۷۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : أکثِروا مِن ذِکرِ هادِمِ اللَّذّاتِ ، فقیلَ: یا رسولَ اللّه، فما هادِمُ اللَّذّاتِ؟ قالَ: المَوتُ، فإنّ أکیَسَ المؤمنینَ أکثَرُهُم ذِکرا للمَوتِ، وأشَدُّهُم لَهُ استِعدادا ؛ ویران کننده خوشی‌ها را فراوان یاد کنید. عرض شد : ای رسول خدا ، ویران کننده خوشی‌ها چیست ؟ فرمودند: مرگ؛ زیرکترین مؤمنان کسی است که مرگ را بیشتر یاد کند و برای آن آماده‌تر باشد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۱۶۷ / ۳ منتخب میزان الحکمة : ۵۱۸

حدیث۷۷۱

الإمامُ زینُ العابدینَ علیه‌السلام لمّا سُئلَ عنِ المَوتِ: لِلمؤمنِ کنَزعِ ثِیابٍ وَسِخَةٍ قَمِلَةٍ ، وفَکِّ قُیودٍ وأغلالٍ ثَقیلَةٍ ، والاستِبدالِ بأفخَرِ الثِّیابِ وأطیَبِها رَوائحَ ، وأوطَأِ المَراکِبِ ، وآنَسِ المَنازِلِ ؛ وللکافِرِ کخَلعِ ثِیابٍ فاخِرَةٍ ، والنَّقلِ عن مَنازِلَ أنیسَةٍ ، والاستِبدالِ بأوسَخِ الثِّیابِ وأخشَنِها ، وأوحَشِ المَنازِلِ ، وأعظَمِ العَذابِ ؛ امام سجّاد علیه‌السلام - در پاسخ به پرسش کـه : مرگ چیست؟- فرمودند : (مرگ) برای مؤمن چون کندن جامه‌هایی چرکین شپشی‌از تن‌است و از هم گسستن کُند و زنجیرهای گرانبار و جایگزین کردن فاخرترین و خوشبوترین جامه‌ها و راهوارترین مرکب‌ها و امن‌ترین منزل‌ها . و برای کافر به منزله کندن جامه‌هایی فاخر از تن و منتقل شدن از منزل‌هایی امن و جایگزین کردن آنها به کثیف‌ترین و خشن‌ترین جامه‌ها و وحشتناکترین منزل‌ها و بزرگترین عذاب است . معانی الأخبار : ۲۸۹ / ۴ منتخب میزان الحکمة : ۵۱۸

حدیث۷۷۲

امام صادق علیه‌السلام : إنّ المَیِّتَ إذا ماتَ بَعَثَ اللّه‌مَلَکا إلی أوجَعِ أهلِهِ ، فَمَسَحَ علی قَلبِهِ فَأنساهُ لَوعَةَ الحُزنِ ، ولولا ذلکَ لَم تَعمُرِ الدنیا ؛ هرگاه کسی بمیرد، خداوند فرشته‌ای را به سوی ناراحت‌ترین عضو خانواده او می‌فرستد. پس بر قلب او دستی می کشد و سوز و گداز غم را از یاد او می‌برد و اگر چنین نبود، دنیا آباد نمی‌شد . الکافی : ۳ / ۲۲۷ / ۱ منتخب میزان الحکمة : ۳۳۴

حدیث۷۷۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن عَظُمَت عِندَهُ مُصیبَةٌ فَلیَذکُرْ مُصیبَتَهُ بی ؛ فإنّها سَتَهُونُ علَیهِ ؛ هر که برایش مصیبتی بزرگ پیش آید، مصیبتی را که از رحلت من به او می‌رسد یاد کند؛ در این صورت مصیبتش بروی آسان خواهد شد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۸۴ / ۲۶ منتخب میزان الحکمة : ۳۳۴

حدیث۷۷۴

امام علی علیه‌السلام : أكثِرُوا ذِكرَ المَوتِ ، ويومِ خُروجِكَم مِن القُبورِ ، وقِيامِكَم بَينَ يَدَيِ اللّه عز و جل ، تَهُونُ علَيكُمُ المَصائبُ ؛ از مردن و روزِ بیرون آمدنتان از گورها و ایستادنتان در پیشگاه خداوند عز و جل بسیار یاد کنید، تا مصیبتها بر شما آسان شود . الخصال : ۶۱۶ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۴

حدیث۷۷۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن زَهِدَ فی الدنياهانَت علَيهِ المُصيباتُ ؛ کسی که از دنیا دل برکَنَد ، مصیبتها بر او آسان گردد . کنز الفوائد للکراجکیّ : ۲ / ۱۶۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۴

حدیث۷۷۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن كُنُوزِ البِرِّ: كِتمانُ المَصائب والأمراضِ والصَّدَقةِ؛ پوشیده داشتن مصیبت‌ها و بیماریها و دادن صدقه، از گنجهای نیکی است . بحار الأنوار : ۸۲ / ۱۰۳ / ۵۰ منتخب میزان الحکمهٔ: ۳۳۴

حدیث۷۷۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : النِّياحَةُ عملُ الجاهِليَّةِ ؛ شیون کردن، کار جاهلیّت است . بحار الأنوار : ۸۲ / ۱۰۳ / ۵۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۴

حدیث۷۷۸

امام صادق علیه‌السلام : مَن اُلهِمَ الاستِرجاعَ عندَ المُصيبهِ وَجَبَت لَهُ الجَنَّةُ؛ به هرکس در هنگام مصیبت، استرجاع الهام شود ، بهشت بر او واجب گردد . ثواب الأعمال : ۲۳۵ / ۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۴

حدیث۷۷۹

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام لِرَجُلٍ قدِ اشتَدَّ جَزَعُهُ على وَلَدِهِ: يا هذا جَزِعتَ للمُصيبهِ الصُّغرى ، وغَفَلتَ عنِ المُصيبهِ الكُبرى ! ولو كنتَ لِما صارَ إليه وَلَدُكَ مُستَعِدّا لَما اشتَدَّ علَيه جَزَعُكَ ، فَمُصابُكَ بتَركِكَ الاستِعدادَ لَهُ أعظَمُ مِن مُصابِكَ بوَلَدِكَ . امام صادق علیه‌السلام – به مردی که در مرگ فرزندش سخت بیتابی می‌کرد– فرمودند: ای مرد ! تو در مصیبت کوچک بیتابی می‌کنی و از مصیبت بزرگ غافلی ! اگر برای آن جایی که فرزندت رفت ، آماده بودی هرگز برای او بیتابی نمی‌کردی . مصیبت آماده نشدن تو برای‌آن روز بزرگتر از مصیبت‌فرزند توست . عیون أخبار الرّضا علیه‌السلام : ۲ / ۵ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۴

حدیث۷۸۰

أعظَمُ المَصائبِ الجَهلُ ؛ بزرگترین مصیبت، نادانی است . غرر الحکم : ۲۸۴۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۴

حدیث۷۸۱

امام علی علیه‌السلام : أعظَمُ المَصائبِ والشَّقاءِالوَلَهُ بالدنيا ؛ بزرگترین مصیبت و بدبختی ، دلدادگی به دنیاست . غرر الحکم : ۳۰۸۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۳۴

حدیث۷۸۲

امام حسن علیه‌السلام : المَصائبُ مَفاتيحُ الأجرِ ؛ مصیبتها، کلیدهای اجرند . أعلام الدين : ۲۹۷ منتخب ميزان الحكمة : ۳۳۴

حدیث۷۸۳

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ العَبـدَ لَيُصـيبُهُ مِنَ المَصائِبِ ، حَتّى يَمشِيَ عَلَى الأَرضِ وما عَلَيهِ خَطيئَةٌ ؛ گاه به بنده خدا برخی از مصـائب می‌رسـد تـا در حالی بر زمین گام بردارد که هیـچ گناهی بر وی نیست . مكارم الأخلاق ، جلـد ۲ ، صفحه ۱۷۳ ، حديث ۲۴۳۳ دانش نامه احادیث پزشکی : ۱ / ۱۴۲

حدیث۷۸۴

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السـلام لَمّا سَألَهُ داودُ الرَّقِّيُّ:يقومُ الرجُلُ على قَبرِ أبيهِ وقَريبِهِ وغَيرِ قَرِيبِهِ، هَل يَنفَعُهُ ذلكَ؟: نَعَم إنّ ذلك يَدخُلُ علَيهِ كما يَدخُلُ عَلى أحَدِكُم الهَديَّةُ،يَفرَحُ بِها ؛ امام صادق علیه‌السـلام - در پاسخ به داود رَقّی که عرض کرد : انسان سـر قبر پدر خود و خویشاونـد و غریبه می‌رود. آیا این کار برای او سودی دارد؟- فرمودند: آری، همان طور که اگر به یکی از شـما هدیّه‌ای داده شود خوشحال می گردد، مرده نیز از کار شما خوشحال می‌شود . بحار الأنوار : ۱۰۲ / ۲۹۶ / ۶ منتخب ميزان الحكمة : ۲۵۸

حدیث۷۸۵

امـام علی علیه‌السـلام : زُورُوا مَوتاكُم ؛ فإنّهُم يَفرَحُونَ بِزيارَتِكُم ، ولْيَطلُبِ الرَّجُلُ حاجَتَهُ عِنـدَ قَبرِ أبيهِ واُمِّهِ بعـدَما يَـدعُو لَهُما ؛ اموات خود را زیارت کنید ؛ زیرا آنان از دیدار شـما خوشـحال می‌شوند ؛ انسان باید بعد از آن که بر سـر قبر پدر و مادر خود برایشان دعا کرد حاجت خود را (از خدا) بخواهد . الخصال : ۶۱۸ / ۱۰ منتخب ميزان الحكمة : ۲۵۸

حدیث۷۸۶

امام صادق علیه‌السـلام: مَن أوصـى بالثُّلُثِ فَقَد أضَـرَّ بالوَرَثَةِ ، والوَصـيَّةُ بالخُمسِ والرُّبعِ أفضَلُ مِن الوَصـيَّةِ بالثُّلُثِ ؛ هرکه به یک‌سوم (دارایی‌اش) وصـیّت کند به وارثان ضـرر زده است و وصـیّت کردن به یک پنجم و یک چهارم از وصیّت به یک سوم افضل است . الكافي : ۷ / ۱۱ / ۵ منتخب ميزان الحكمة : ۵۹۴

حدیث۷۸۷

امام علی علیه‌السـلام : مَن أوصـى ولَم يَحِفْ ولَم يُضارَّ كانَ كَمَن تَصَدَّقَ بِهِ في حَياتِهِ ؛ هر کس وصیّت کند و (در وصیّت خود) ستم نکند و (به وارث) زیان وارد نیاورد ، مانند کسی است که آن (مال مورد وصیت) را در زمان حیات خود صدقه داده باشد . الكافي : ۷ / ۶۲ / ۱۸ منتخب ميزان الحكمة : ۵۹۴

حدیث۷۸۸

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : المَحرومُ مَن حُرِمَ الوَصـيَّةَ ؛ محروم (از رحمت خدا) کسی است که از وصیّت کردن محروم

شود . کنزالعمّال : ۴۶۰۵۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۹۴

حدیث۷۸۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ما یَنبَغی لامرئٍ مُسلمٍ أن یَبیتَ لَیلَةً إلّا ووَصیَّتُهُ تَحتَ رأسِهِ ؛ بر هیچ مسلمانی سزاوار نیست که شبی را سپری کند ، مگر این که وصیّتش زیر سرش باشد . بحار الأنوار : ۱۰۳ / ۱۹۴ / ۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۹۴

حدیث۷۹۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : الوَصِیَّةُ حَقٌّ علی کُلِّ مُسلم ؛ وصیّت کردن وظیفه هر مسلمانی است . وسائل الشیعه : ۱۳ /۳۵۲ /۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۹۴

حدیث۷۹۱

امام علی علیه‌السلام : فإنّکُم لو قد عایَنتُم ما قد عایَنَ مَن ماتَ مِنکُم لَجَزِعتُم ووَهِلتُم وسَمِعتُم وأطَعتُم ، ولکنْ مَحجوبٌ عَنکُم ما قد عایَنُوا ، وقَریبٌ ما یُطرَحُ الحِجابُ ! اگر آنچه را رفتگان شما دیده‌اند می‌دیدید ، هر آینه بی‌تاب می‌شدید و وحشت می کردید و حرفشنوی می‌داشتید و فرمان می‌بردید . امّا آنچه آنها دیده‌اند ، از شما پوشیده است و زود باشد که پرده فرو افتد . نهج البلاغهٔ : الخطبهٔ ۲۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۶

حدیث۷۹۲

امام علی علیه‌السلام : یا عِبادَ اللّه ، ما بعدَ المَوتِ لِمَن لم یُغفَرْ لَهُ أشدَّ مِن المَوتِ ؛ القَبرُ ، فاحذَرُوا ضِیقَهُ وضَنکَهُ وظُلمَتَهُ وغُربَتَهُ ... وإنّ المَعیشَةَ الضَّنْکَ الّتی حَذَّرَ اللّه مِنها عَدُوَّهُ عَذابُ القَبرِ ؛ بندگان خدا ! برای کسی که آمرزیده نشده ، از مرگ سخت‌تر ، قبر است . پس ، از تنگی و فشار و تاریکی و تنهایی قبر بترسید ... آن زندگی تنگی که خداوند به دشمن خود نسبت به آن هشدار داده ، عذاب قبر است . أمالی الطوسیّ : ۲۸ / ۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۶

حدیث۷۹۳

امام کاظم علیه‌السلام در کنار گوری چنین فرمود : عندَ قَبرٍ: إنّ شیئا هذا آخِرُهُ لَحَقیقٌ أن یُزهَدَ فی أوَّلِهِ ، وإنّ شیئا هذا أوَّلُهُ لَحَقیقٌ أن یُخافَ آخِرُهُ ؛ چیزی که پایانش این است، سزاست که از همان آغاز دل از آن برکَند و چیزی که آغازش این است، سزاست که از پایانش ترسید . معانی الأخبار : ۳۴۳ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۵۶

حدیث۷۹۴

امام باقر علیه‌السلام : أشَدُّ الجَزعِ الصُّراخُ بالوَیْلِ والعَویلِ ، ولَطْمُ الوَجهِ والصَّدرِ ، وجَزُّ الشَّعْرِ . ومَن أقامَ النّواحَةَ فقد تَرکَ الصّبرَ ؛ بدترین نوع بیتابی سر دادن فغان و شیون و زدن بر سر و سینه و کندن موهاست ، کسی که نوحه گری به راه اندازد ، شکیبایی را ترک کرده‌است . مسکّن الفؤاد : ۹۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۰۴

حدیث۷۹۵

امام على عليه‌السلام : إيّاكَ والجَزَعَ ؛ فإنَّهُ يَقْطَعُ الأملَ ، ويُضعِفُ العَمَلَ ، ويُورِثُ الهَم؛ از بيتابى كردن بپرهيز ؛ كه آن اميد را قطع مى كند و عمل را ضعيف مى گرداند و اندوه مى‌آورد . دعائم الإسلام : ۱ / ۲۲۳ منتخب ميزان الحكمة : ۱۴۸

حديث۷۹۶

امام على عليه‌السلام : مَن عَزَّى الثَّكلى أظَلَّهُ اللّه فى ظِلِّ عَرشِهِ يَومَ لا ظِلَّ إلاّ ظِلُّهُ ؛ هر كه مادر فرزند مرده‌اى را تسلّى دهد، خداوند در آن روزى كه هيچ سايه‌اى جز سايه عرش او نيست ، وى را در سايه عرش خود جاى دهد . الكافى : ۳ / ۲۲۷ / ۳ منتخب ميزان الحكمة : ۳۸۰

حديث۷۹۷

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : مَن عَزّى مُصابا كانَ لَهُ مِثلُ أجرِهِ ؛ هر كه فرد سوگوارى را تسلّى دهد ، (اجرى) همانند اجر او دارد . بحار الأنوار : ۸۲ / ۹۴ / ۴۶ منتخب ميزان الحكمة : ۳۸۰

حديث۷۹۸

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلّم فى وصيِّتِهِ لأبى ذَرٍّ: يا أبا ذَرٍّ ، اخفِضْ صَوتَكَ عِند الجَنائزِ ، وعِندَ القِتالِ ، وعِندَ القرآنِ ؛ رسول خدا صلى الله عليه و آله و سلّم - در سفارش به ابوذر- : اى ابوذر ! هنگام تشييع جنازه‌ها و هنگام جنگ و وقتى قرآن خوانده مى‌شود ، صدايت را پايين بياور . بحار الأنوار : ۷۷ / ۸۲ منتخب ميزان الحكمة : ۳۳۴

حديث۷۹۹

امام على عليه‌السلام : إذا شابَ العاقِلُ شَبَّ عَقلُهُ، إذا شابَ الجاهِلُ شَبَّ جَهلُهُ ؛ هرگاه خردمند پير شود، خرد او جوان گردد و هرگاه نادان پير شود، نادانى او جوان گردد . غرر الحكم : (۴۱۶۹ -۴۱۷۰) منتخب ميزان الحكمة : ۳۰۸

حديث۸۰۰

امام على عليه‌السلام : المَشِيبُ رسولُ المَوتِ؛ موى سپيد پيك مرگ است . غرر الحكم : ۱۲۰۲ منتخب ميزان الحكمة : ۳۰۸

حديث۸۰۱

امام على عليه‌السلام : كَفى بالشَّيبِ نَذِيرا؛ موى سپيد براى هشدار دادن بس است . غرر الحكم : ۷۰۱۹ منتخب ميزان الحكمة : ۳۰۸

حديث۸۰۲

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : أكرِمُوا أولادَكُم وأحْسِنوا آدابَهُم يُغْفَرْ لَكُم؛ فرزندان خود را گرامى بداريد و آنان را خوب تربيت كنيد، (كه به اين ترتيب) آمرزيده مى‌شويد . بحار الأنوار : ۱۰۴ / ۹۵ / ۴۴ منتخب ميزان الحكمة : ۱۶

حديث۸۰۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم: إنّ فی الجَنّةِ دارا یُقالُ لَها : دارُ الفَرَحِ ، لایَدخُلُها إلاّ مَن فَرَّحَ یَتامَی المُؤمنینَ ؛ در بهشت سرایی است که به آن «شادی سرا» گفته می‌شود و تنها کسی وارد آن می‌شود که ایتام مؤمنان را شاد سازد . کنزالعمّال : ۶۰۰۸ منتخب میزان الحکمة : ۶۲۰

حدیث۸۰۴

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم لِرجُلٍ یَشکو قَسوَةَ قَلبِهِ:أتُحِبُّ أن یَلینَ قَلبُکَ ، وتُدرِکَ حاجَتَکَ ؟ : اِرحَمِ الیَتیمَ وامسَحْ رأسَهُ ، وأطعِمْهُ مِن طَعامِکَ ، یَلِنْ قَلبُکَ وتُـدرِکْ حاجَتَکَ ؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلّم- به‌مردی که از سنگدلی خود شکایت می کرد- فرمودند: آیا دوست داری نرمدل شوی و به خواستهات برسی ؟ به یتیم‌مهربانی کن و دست محبّت بر سر او بکش و از غذایت به او بخوران ، در این صورت دلت نرم می‌شود و به خواستهات می‌رسی . الترغیب والترهیب : ۳ / ۳۴۹ / ۱۴ منتخب میزان الحکمة :

حدیث۸۰۵

امام علی علیه‌السلام : إنَّ فی سلطانِ اللّه عِصمَةً لِأمرِکُم، فَأعطُوهُ طاعَتَکُم غَیرَ مُلَوَّمَةٍ (مُتَلَوِّمِینَ) ولا مُستَکرَهٍ بها، واللّه لَتَفعَلُنَّ أو لَیَنقُلَنَّ اللّه عَنکُم سلطانَ الإسلامِ، ثُمَّ لا یَنقُلُهُ إلَیکُم أبدا حتّی یَأرِزَ الأمرُ إلی غَیرِکُم؛ همانا سلطان خدا (حکومت و رهبری دین حقّ) مایه نگهداری و سامان یافتن کار شماست؛ پس بی درنگ و با میل و اختیار او را اطاعت کنید. سوگند به خدا که یا این کار را می کنید یا خداوند سلطان اسلام (حکومت حقّه اسلامی) را از شما می گیرد و دیگر هرگز آن را به شما منتقل نمی کند، تا به دست دیگری سپرده شود . نهج البلاغة : الخطبة ۱۶۹ منتخب میزان الحکمة : ۲۷۸

حدیث۸۰۶

امام باقر علیه‌السلام : لا تَطلُبَنَّ أن تکونَ رَأسا فتکونَ ذَنَبا ؛ در پی سرآمد شدن مباش که دنباله‌رو می‌شوی . الکافی : ۲ / ۳۳۸ / ۱

حدیث۸۰۷

امام صادق علیه‌السلام : مَن طَلَبَ الرئاسةَ هَلَکَ ؛ هر که جویای ریاست باشد، نابود شود . الکافی : ۲ / ۲۹۷ / ۲

حدیث۸۰۸

امام صادق علیه‌السلام : إیّاکُم وهؤلاءِ الرؤساءَ الـذینَ یَتَرأّسُونَ ، فَوَاللّه ما خَفَقَتِ النِّعالُ خَلفَ رَجُلٍ إلاّ هَلَکَ وأهلَکَ ؛ از این سرانِ ریاست پیشه دوری گزینید ؛ زیرا به خدا سوگند که کفشها در پی کسی به صدا در نیاید ، مگر آن که او هلاك شود و به هلاکت اندازد . الکافی : ۲ / ۲۹۷ / ۳ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۴

حدیث۸۰۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کَماتَکُونوا یُوَلّی عَلَیکُم ؛ هر گونه شما باشید، همان گونه بر شما حکومت می‌شود . کنزالعمّال : ۱۴۹۷۲ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۶

حدیث۸۱۰

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : قالَ اللّه عز و جل : إذا عَصانی مِن خَلقی مَن یَعرِفُنی سَلَّطتُ علَیهِ مِن خَلقی مَن لا یَعرِفُنی؛ خداوند عز و جل فرمود: هرگاه از خلق من کسی که مرا می‌شناسد نافرمانیم کند، از میان خلق خود کسی را که مرا نمی‌شناسد بر او مسلّط گردانم . الفقیه : ۴ / ۴۰۴ / ۵۸۷۱ منتخب میزان الحکمة : ۶۱۶

حدیث۸۱۱

امام صادق علیه‌السلام : مَنِ استَشارَ أخاهُ فَلَم یَنصَحهُ مَحْضَ الرَّأیِ سَلَبَهُ اللّه رَأیَهُ ؛ هرکه با برادر خود مشورت کند و او خالصانه راهنماییش نکند ، خداوند اندیشه او را از وی بگیرد . المحاسن : ۲ / ۴۳۸ / ۲۵۲۱ منتخب میزان الحکمة : ۳۰۸

حدیث۸۱۲

امام صادق علیه‌السلام : إنّ المَشورَةَ لا تکونُ إلاّ بِحُدودِها الأربعةِ ... فأوَّلُها أن یکونَ الذی تُشاوِرُهُ عاقِلاً ، والثانیةُ أن یَکونَ حُرّا مُتَدَیِّنا ، والثالثةُ أن یکونَ صَدیقا مُواخِیا ، والرابعةُ أن تُطلِعَه علی سِرِّکَ فَیکونَ عِلمُهُ بِهِ کَعِلمِکَ ثُمّ یُسِرَّ ذلکَ ویَکتُمَهُ ؛ مشورت جز با حدود چهارگانه آن تحقق نپذیرد ؛ نخستین حدّ آن این است که کسی که با او مشورت می کنی ، خردمند باشد ، دوم این که آزاده و متدیّن باشد ، سوم این که دوست و برادروار باشد و چهارم این که راز خود را به او بگویی و او به اندازه خودت از آن راز آگاه باشد ، امّا آن را بپوشاند و به کسی نگوید . مکارم الأخلاق : ۲ / ۹۸ / ۲۲۸۰ منتخب میزان الحکمة : ۳۰۸

حدیث۸۱۳

امام صادق علیه‌السلام : المُستَبِدُّ برأیِهِ مَوقوفٌ علی مَداحِضِ الزَّلَلِ ؛ آدم خود رأی ، بر لبه لغزشگاه ایستاده است . بحار الأنوار : ۷۵ / ۱۰۵ / ۴۱ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۸

حدیث۸۱۴

امام علی علیه‌السلام : ما اُعجِبَ برأیِهِ إلاّ جاهِلٌ ؛ تنها جاهل است که شیفته رأی خویش است . غرر الحکم : ۹۴۷۱ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۸

حدیث۸۱۵

امام علی علیه‌السلام : أفضَلُ الناسِ رَأْیا مَن لا یَستَغنِیعن رَأیِ مُشِیرٍ ؛ رأی آن کس برتر است که خود را از رأی مشاور بی‌نیاز نداند . غرر الحکم : ۳۱۵۲ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۸

حدیث۸۱۶

امام علی علیه‌السلام : مَنِ استَقبَلَ وُجوهَ الآراءِ عَرَفَ مَواقِعَ الخَطَأِ ؛ هرکه با آرای گوناگون رو به رو شود جایگاههای خطا (و نادرست اندیشی) را باز شناسد . نهج البلاغة : الحکمة ۱۷۳ منتخب میزان الحکمة : ۲۲۸

حدیث۸۱۷

امام علی علیه‌السلام : اِضرِبُوا بعضَ الرأيِ ببعضٍ يَتَوَلَّدْ مِنهُ الصَّوابُ ؛ رایزنی کنید تا اندیشه درست متولّد شود . غرر الحکم : ۲۵۶۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۲۸

حدیث۸۱۸

امام علی علیه‌السلام : الرَّأيُ مع الأناةِ ، وبِئسَ الظَّهيرُ الرأيُ الفَطيرُ ؛ اندیشه (درست) با تأنّی به دست می‌آید و اندیشه خام و نسنجیده چه بد پشتیبانی است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۸۱ / ۷۶

حدیث۸۱۹

امام علی علیه‌السلام : سَبُعٌ أكُولٌ حَطُومٌ خَيرٌ مِن والٍ ظَلُومٍ غَشُوم ؛ جانور درنده پُرخور بی‌رحم، بهتر از حکمران ستمگر دژخیم است . غرر الحکم : ۵۶۲۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۶

حدیث۸۲۰

امام علی علیه‌السلام : مَن جَعَلَ مُلكَهُ خادِما لِدينِهِ انقادَ لَهُ كلُّ سُلطانٍ ، مَن جَعَلَ دِينَهُ خادِما لمُلكِهِ طَمِعَ فيهِ كلُّ إنسانٍ ؛ هرکس حکومت خود را در خدمت دینش قرار دهد ، هر سلطانی مطیع او شود ؛ هر کس دینش را در خدمت حکومتش در آورد ، هر انسانی در او طمع کند . غرر الحکم : (۹۰۱۶ـ۹۰۱۷) منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۴

حدیث۸۲۱

امام علی علیه‌السلام : حَقٌّ علَى المَلِكِ أن يَسوسَ نفسَهُ قَبلَ جُندِهِ ؛ بر پادشاه است که پیش از سپاهیانش ، به سیاست و تربیت خودش بپردازد . غرر الحکم : ۴۹۴۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۴

حدیث۸۲۲

امام علی علیه‌السلام : المَكانَةُ مِن المُلوكِ مِفتاحُ المِحنَةِ وبَذرُ الفِتنَةِ ؛ منزلت داشتن نزد شاهان ، کلید رنج و محنت است و تخم فتنه . غرر الحکم : ۲۱۸۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۱۴

حدیث۸۲۳

رسول الله صلی الله علیه و آله و سلّم لِعَبدِ الرَّحمنِ بنِ سَمُرَةَ: يا عبدَالرَّحمنِ بنَ سَمُرَةَ ، لاتَسألِ الإمارَةَ ؛ فإنَّكَ إذا اُعطِيتَها عَن مَسألَةٍ وُكِلتَ فيها إلى نَفسِكَ ، وإنْ اُعطِيتَها عَن غَيرِ مَسألَةٍ اُعِنتَ علَيها . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم - به عبدالرحمن بن سمره - فرمودند: ای عبدالرحمن‌بن سمره ، داوطلب امارت مشو ؛ زیرا اگر با تقاضای تو این منصب به تو سپرده شود در اداره آن به خودت واگذار می‌شوی و اگر بدون تقاضای تو به تو واگذار شود ، در اداره آن یاری می‌شوی . سنن أبی داود : ۲۹۲۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۸

حدیث۸۲۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَعمَلَ غُلاما فی عِصابَةٍ فیها مَن هُو أرضی للّه مِنهُ فَقَد خانَ اللّه؛ هرکس‌از میان گروهی‌مردی را به کار گمارد در حالی که در بین آنها خداپسندتر از او وجود دارد، به خدا و رسول او و مؤمنان خیانت کرده‌است. بحار الأنوار : ۲۳ / ۷۵ / ۲۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۶۱۸

حدیث۸۲۵

الامام علی علیه السلام فِی کِتابِهِ إلَی ابنِ عبّاسٍ: أمّا بَعْدُ ، فَلاَ یَکُنْ حَظُّکَ فِی وِلاَیتِکَ مَالاً تَسْتَفِیدُهُ ، وَلاَ غَیْظا تَشْتَفِیهِ ، وَلکنْ إمَاتَهُ بَاطِلٍ وإحْیَاءُ حَقٍّ . امام علی علیه‌السلام - در نامه خود به ابن عباس- : امّا بعد ؛ مبادا بهره تو از حکومتت به دست آوردن مالی یا فرو نشاندن خشمی باشد . بلکه باید بهره‌ات میراندن باطل باشد و زنده‌کردن حقّ . بحار الأنوار : ۴۰ / ۲۳۸ / ۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۶

حدیث۸۲۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن مَدَحَ سُلطانا جائرا وتَخَفَّفَ وتَضَعضَعَ لَهُ طَمَعا فیهِ ، کانَ قَرِینَهُ إلی النارِ؛ هرکه به طمع چیزی ، سلطان ستمگری را مدح کند و خود را در برابر او خوار و خفیف سازد ، همنشین او در آتش خواهد بود . أمالی الصدوق : ۳۴۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۸

حدیث۸۲۷

امام صادق علیه‌السلام : أیُّما مُؤمِنٍ خَضَعَ لِصاحِبِ سلطانٍ أو مَن یُخالِطُهُ علی دِینِهِ طَلَبا لِما فی یَدَیهِ مِن دُنیاهُ ، أخمَلَهُ اللّه‌ومَقَتَهُ علَیهِ ووَکَلَهُ إلَیهِ ، فإن هُو غَلَبَ عَلی شَیءٍ مِن دُنیاهُ وصارَ فی یَدِهِ مِنهُ شَیءٌ ، نَزَعَ اللّه‌البَرَکَةَ مِنهُ ؛ هر مؤمنی در برابر صاحب قدرتی یا کسی که مخالف دین اوست ، به قصد دست‌یافتن به چیزی از دنیای او ، فروتنی و خضوع کند ، خداوند او را بی‌نام و نشان گرداند ، و برای این کار بر او خشم گیرد ، و او را به خودش واگذارد ؛ و اگرهم بر چیزی از دنیای او دست یابد و اندکی از آن به دستش افتد ، خداوند برکت را از آن ببرد . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۷۱ / ۱۵

حدیث۸۲۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن خَفَّ لِسُلطانٍ جائرٍ فی حاجَةٍ کانَ قَرِینَهُ فی النارِ ؛ هر که به خاطر نیازی در برابر سلطان ستمگری خود را خفیف کند ، همدم او در آتش باشد . بحار الأنوار : ۷۶ / ۳۶۰ / ۳۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۸

حدیث۸۲۹

امام علی علیه‌السلام : باعِدِ السُّلطانَ لِتَأمَنَ خُدَعَ الشَّیطانِ ؛ از سلطان دوری کن تا از نیرنگهای شیطان ایمن مانی . بحار الأنوار : ۷۷ / ۲۱۵ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۲۷۶

حدیث۸۳۰

امام علی علیه‌السلام : صاحِبُ السُّلطانِ کَراکِبِ الأسَدِ ، یُغبَطُ بمَوقِعِهِ ، وهُو أعلَمُ بِمَوضِعِهِ ؛ ملازم و ندیم سلطان ، همچون کسی است که بر شیر سوار باشد ؛ مردم به موقعیت او غبطه می‌خورند، در حالی که خودش بهتر می‌داند در چه وضعیتی (خطرناک) قرار

دارد . نهج البلاغة : الحكمة ۲۶۳ منتخب ميزان الحكمة : ۲۷۶

حديث۸۳۱

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : إيّاكُم ومُخالَطَةَ السُّلطانِ فإنّهُ ذَهابُ الدِّينِ ، وإيّاكُم ومَعُونَتَهُ فإنّكُم لا تَحمَدُونَ أمرَهُ ؛ زنهار از ملازمت با سلطان؛ كه اين كار دين را مى‌بَرد. و زنهار از كمك كردن به او؛ زيرا شما كارهاى او را نمى‌پسنديد. بحار الأنوار : ۱۰ / ۳۶۸ / ۷ منتخب ميزان الحكمة : ۲۷۶

حديث۸۳۲

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : مَن لَزِمَ السُّلطانَ اُفتُتِنَ ، وما يَزدادُ مِنَ السُّلطانِ قُربا إلّا ازدادَ مِنَ اللّه بُعدا ؛ هر كه ملازمت سلطان اختيار كند به فتنه و گمراهى افتد ، و هر چه به سلطان نزديكتر گردد از خدا دورتر شود . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۷۱ / ۱۳ منتخب ميزان الحكمة : ۲۷۶

حديث۸۳۳

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : إيّاكُم وأبوابَ السُّلطانِ وحَواشِيَها ؛ فإنَّ أقرَبَكُم مِن أبوابِ السُّلطانِ وحَواشِيها أبعَدُكم مِنَ اللّه عز و جل ، ومَن آثَرَ السُّلطانَ على اللّه عز و جل أذهَبَ اللّه‌عَنهُ الوَرَعَ وجَعَلَهُ حَيرانَ ؛ زنهار از درگاه و حواشى سلطان ؛ زيرا كه نزديكترين شما به درگاه و حواشى سلطان دورترين شماست از خداوند عز و جل ؛ و هر كه سلطانى را بر خداوند عز و جل ترجيح دهد ، خداوند پارسايى را از او ببرد و او را سرگشته و حيران گرداند . بحار الأنوار : ۷۵ / ۳۷۲ / ۱۹ منتخب ميزان الحكمة : ۲۷۶

حديث۸۳۴

پيامبر خدا صلى الله عليه و آله و سلّم : إنَّ مِن تَعظيمِ جَلالِ‌اللّه عز و جل كَرامَةَ ذى الشَّيبهِ ، وحامِلِ القُرآنِ ، والإمامِ العادِلِ ؛ احترام نهادن به ريش سفيد و قرآن دان و پيشواى دادگر، بزرگداشت جلال و شكوه خداوند عز و جل است . كنزالعمّال : ۲۵۵۰۷ منتخب ميزان الحكمة : ۳۸۴

حديث۸۳۵

امام على عليه‌السلام : لا تُكثِرَنَّ الدُّخولَ علَى المُلوكِ ؛ فإنّهُم إن صَحِبتَهُم مَلُّوكَ ، وإن نَصَحتَهُم غَشُّوكَ ؛ مبادا كه ، زياد با شاهان آمد و شد كنى ؛ زيرا اين جماعت ، اگر با آنان مصاحبت كنى تو را ملول مى‌كنند و اگر با آنان يكرنگ باشى به تو نيرنگ مى‌زنند . غرر الحكم : ۱۰۳۲۱ منتخب ميزان الحكمة : ۵۱۴

حديث۸۳۶

امام على عليه‌السلام : أعلَمُ النّاسِ‌المُستَهتَرُ بِالعِلمِ ؛ داناترين مردم ، كسى است كه آزمند دانش باشد . غرر الحكم : ۳۰۷۹ منتخب ميزان الحكمة : ۴۰۶

حديث۸۳۷

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : لَو خِفتُمُ اللّهَ حَقَّ خِیفَتِهِ لَعُلِّمتُمُ العِلمَ الّذی لا ـ جَهـلَ مَعَهُ ؛ اگـر از خـدا ، چنـان کـه سـزد ، می‌ترسیدید علمی به شما آموخته می‌شد که جهل و نادانی با آن همراه نبود . کنزالعمّال : ۵۸۸۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۶

حدیث۸۳۸

امام علی علیه‌السلام : وَاعلَم أ نَّهُ لا خَیرَ فی عِلمٍ لا یَنفَعُ ، ولا یُنتَفَعُ بِعِلمٍ لا یَحُقُّ تَعَلُّمُهُ . بـدان کـه در دانـش ناسودمند خیری نیست و آموختن دانشی که سزاوار آموختن نیست ، سودی ندهد . نهج البلاغهٔ : الکتاب ۳۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۸۳۹

امـام علی علیه‌السـلام : لا ـ یَستَوی عِنـدَ اللّه فی العُقوبهِ الّـذینَ یَعلَمونَ والّـذینَ لا ـ یَعلَمونَ ، نَفَعَنا اللّه وإیّاکُم بِما عَلِمنا ، وجَعَلَهُ لِوَجهِهِ خالِصا ، إنَّهُ سَمیعٌ مُجیبٌ؛ کیفر کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند، نزد خداوند یکسان نیست . خداوند ما و شما را از علمی که داریم بهره‌منـد سـازد و آن را برای خود خالص گردانـد، همانا او شـنوا و پذیرنـده (دعا) است . الإرشاد : ۱ / ۲۳۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۸۴۰

امام علی علیه‌السـلام : اعقِلوا الخَبَرَ إذا سَمِعتُموهُ عَقلَ رِعایَهٍ لا عَقلَ رِوایَهٍ؛ فإنَّ رُواهَ العِلمِ کَثیرٌ ورُعاتَهُ قَلیلٌ؛ هر گاه خبری را شنیدید ، در اندیشه به کار بسـتن آن باشـید ، نه به فکر نقل کردنش ؛ زیرا بازگو کنندگان دانش بسـیارند و به کار برندگان آن اندک . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۹۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۴

حدیث۸۴۱

امام علی علیه‌السـلام : العِلمُ بِلا عَمَلٍ وَبالٌ ،العَمَلُ بِلا عِلمٍ ضَـلالٌ؛ علم بدون عمل وزر و وبال است؛ وعملِ بدون علم گمراهی است. غرر الحکم : ۱۵۸۷ ، ۱۵۸۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۸۴۲

امـام علی علیه‌السـلام : الـدّنیا کُلُّها جَهلٌ إلّا مَواضِعَ العِلمِ ، والعِلمُ کُلُّه حُجَّهٌ إلّا ما عُمِلَ بِهِ ؛ دنـیا هـمه‌اش نـادانی است، مگر آن جاها که علم باشـد و علم همه‌اش حجّت (بردارنـده‌اش) است ، مگر علمی که به آن عمـل شود . بحـار الأنوار : ۲ / ۲۹ / ۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۸۴۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : النَّظَرُ فی وَجهِ العالِمِ حُبّاً لَهُ عِبادَهٌ ؛ نگاه مهرآمیز بـه چهره عالم ، عبادت است . نوادر الراوندیّ : ۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۸

حدیث۸۴۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هِمَّةُ العُلَماءِ الوِعايَةُ ، وهِمَّةُ السُّفَهاءِ الرِّوايَةُ ؛ اهتمام دانایان به فهمیدن است و اهتمام نادانان به روایت کردن . کنز العمّال : ۲۹۳۳۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۸۴۵

امام علی علیه‌السلام : العِلمُ مَقرونٌ بِالعَمَلِ ، فمَن عَلِمَ عَمِلَ ، والعِلمُ يَهتِفُ بِالعَمَلِ ، فإن أجابَهُ وإلّا ارتَحَلَ عَنهُ ؛ علم و عمل به هم پیوسته‌اند . بنابراین ، هر که بداند ، عمل کند و هر که عمل کند ، بداند . علم ، عمل را صدا می‌زند ، اگر پاسخش داد می‌ماند وگرنه می‌رود . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۳۶۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۸۴۶

امام علی علیه‌السلام : عَلَى العالِمِ أن يَعمَلَ بِما عَلِمَ ،ثُمَّ يَطلُبَ تَعَلُّمَ ما لَم يَعلَم؛ بر دانشمند است که آنچه را می‌داند به کار بندد و سپس در پی یاد گرفتن دانشی رود که نمی‌داند . غرر الحکم : ۶۱۹۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۸۴۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : المُتَعَبِّدُ بِغَيرِ فِقهٍ كالحِمارِ فِی الطّاحونِ ؛ کسی که از روی فهم و شناخت‌عبادت نکند ، مانند خر آسیاست. کنز العمّال : ۲۸۷۰۹ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۸۴۸

امام صادق علیه‌السلام : العامِلُ عَلى غَيرِبَصيرَةٍ كَالسّائرِ عَلى غَيرِ الطَّريقِ، ولا يَزيدُهُ سُرعَةُ السَّيرِ مِنَ الطَّريقِ إلّا بُعدا ؛ کسی که بدون بصیرت عمل کند ، مانند کسی است که به دنبال سراب بیابان راه پیماید . او هر چه تندتر رود دورتر می‌افتد . أمالی الصدوق : ۳۴۳ / ۱۸

حدیث۸۴۹

امام علی علیه‌السلام : ثَمَرَةُ العِلمِ العَمَلُ بِهِ ؛ میوه دانش ، به کار بستن آن است . غرر الحکم : ۴۶۲۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۸۵۰

امام علی علیه‌السلام : ثَمَرَةُ العِلمِ العِبادَةُ؛ میوه دانش ، پرستش است . غرر الحکم : ۴۶۰۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۸۵۱

امام علی علیه‌السلام : ثَمَرَةُ العِلمِ إخلاصُ العَمَلِ ؛ میوه دانش ، خالص گردانیدن عمل (برای خدا) است . غرر الحکم : ۴۶۴۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۸۵۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن قالَ : أنا عالِمٌ فَهُوَ جاهِلٌ ؛ هر که بگوید : من دانا هستم، او شخص نادانی است . منیه المرید : ۱۳۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۲

حدیث۸۵۳

امام باقر علیه‌السلام : إنَّ قَلبا لَيسَ فيهِ شَيءٌ مِنَ العِلمِ كالبَيتِ الخَرابِ الَّذى لا عامِرَ لَهُ ؛ دلی که در آن چیزی از دانش نباشد، مانند خانه ویرانه‌ای است که آباد کننده‌ای ندارد . أماليالطوسیّ :۵۴۳/۱۱۶۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۸۵۴

امام علی علیه‌السلام : هَلَكَ خُزّانُ الأموالِ وهُم أحياءٌ ، والعُلَماءُ باقونَ ما بَقِيَ الدَّهرُ ، أعيانُهُم مَفقودَةٌ ، وأمثالُهُم فى القُلوبِ مَوجودَةٌ ؛ مال اندوزان، با آن که زنده‌اند مرده‌اند و اهل علم ، تا دنیا هست زنده‌اند. پیکرهایشان از میان می‌رود ، اما یادشان در دلها هست . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۱۴۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۸۵۵

لِكُمَيلٍ لَمّا أخَذَ بِيَدِهِ وأخرَجَهُ إلَى الجَبّانِ فلَمّا أصحَرَتَنَفَّسَ الصُّعَداءَ وقالَ: يا كُمَيلُ ، العِلمُ خَيرٌ مِنَ المالِ ، العِلمُ يَحرُسُكَ وأنتَ تَحرُسُ المالَ ، والمالُ تَنقُصُهُ النَّفَقَةُ ، والعِلمُ يَزكو عَلَى الإنفاقِ ، وصَنيعُ المالِ يَزولُ بِزَوالِهِ . امام علی علیه‌السلام- دست کمیل بن زیاد راگرفت و او را به سوی گورستان برد و چون به صحرا رسید ، آهی از نهاد برکشید و به او فرمودند- : ای کمیل ! دانش بهتر از دارایی است ؛ زیرا دانش از تو نگهبانی می‌کند امّا از دارایی تو باید نگهبانی کنی ، دارایی با خرج کردن کم می‌شود ، امّا دانش با انفاق زیاد می‌گردد . و دست پرورده مال و ثروت با از بین رفتن آن از بین می‌رود (احترام و موقعیت اجتماعی خود را از دست می‌دهد) . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۱۴۷. الجبّان والجبّانه : الصّحراء ، وتُسمّى بهما المقابر (النهایه : ۱/۲۳۶)

حدیث۸۵۶

امام علی علیه‌السلام : إذا أرذَلَ اللّه عَبدا حَظَرَ علَيهِ العِلم؛ هر گاه خداوند (بخواهد) بنده‌ای را پست گرداند، او را از علم بی‌بهره سازد . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۲۸۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۶

حدیث۸۵۷

امام علی علیه‌السلام : يا مؤمنُ ، إنّ هذا العِلْمَ والأدبَ ثَمَنُنفسِكَ ، فاجتَهِدْ فى تَعلُّمِهما ، فما يَزيدُ مِن عِلمِكَ وأدبِكَ يَزيدُ فى ثَمَنِكَ وقَدْرِكَ ؛ ای مؤمن ! این دانش و ادب جان بهای توست ، پس در فراگرفتن آن دو کوشا باش که هر چه بر دانش و ادبت افزوده شود ، قدر و ارزشت فزونی گیرد . مشکاهٔ الأنوار : ۱۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۴

حدیث۸۵۸

امیر المؤمنین علیٌّ علیه‌السلام : لِسائلٍ سَألَهُ عن مُعضِلَةٍ: سَلْ تَفَقُّها ، ولا تَسْأل تَعَنُّتا ؛ فإنّ الجاهِلَ المُتَعَلِّمَ شَبيهٌ بالعالِمِ ، وإنَّ العالِمَ المُتَعَسِّفَ (المُتَعَنِّفَ) شَبيهٌ بالجاهِلِ المُتَعَنِّتِ . امام علی علیه‌السلام- در پاسخ به مردی که از آن حضرت سؤالی مشکل آفرین پرسید- فرمودند: به قصد یاد گرفتن بپرس ، نه برای آزردن و خطا گرفتن ؛ زیرا جاهلی که درصدد آموختن باشد همانند عالم است

و عالمی که در بیراهه قدم نهد همچون جاهلی است که به قصد خطا گرفتن می‌پرسد . نهج البلاغة : الحکمة ۳۲۰ منتخب میزان الحکمة : ۲۶۰

حدیث۸۵۹

امام عسکری علیه‌السلام : مِن الجَهلِ الضّحکُ من غیرِ عَجَبٍ ؛ خنده‌ای که از روی تعجب نباشد نشانه نادانی است . تحف العقول : ۴۸۷ منتخب میزان الحکمة : ۱۲۰

حدیث۸۶۰

امام صادق علیه‌السلام : الجَهلُ فی ثلاثٍ : فی تَبدُّلِ الإخْوانِ ، والمُنابَذَةِ بغَیرِ بَیانٍ ، والتَّجَسُّسِ عمّا لا یَعنی ؛ نادانی در سه چیز است : دوست عوض کردن ، مخالفت کردن بدون دلیل و برهان و پرس و جو از چیزهای بیهوده . تحف العقول : ۳۱۷ منتخب میزان الحکمة : ۱۲۰

حدیث۸۶۱

امام صادق علیه‌السلام : کفی بخَشیَةِ اللّه عِلْما ، وکفی بالاغْتِرارِ باللّه جَهْلًا ؛ دانایی را همین بس که از خدا بترسی و نادانی را همین بس که از (عذاب) خدا غافل شوی . بحار الأنوار : ۷۰ / ۳۷۹ / ۲۶ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث۸۶۲

امام صادق علیه‌السلام : کفی بخَشیَةِ اللّه عِلْما ، وکفی بالاغْتِرارِ باللّه جَهْلًا ؛ دانایی را همین بس که از خدا بترسی و نادانی را همین بس که از (عذاب) خدا غافل شوی . بحار الأنوار : ۷۰ / ۳۷۹ / ۲۶ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث۸۶۳

الإمامُ الحسنُ علیه‌السلام لمّا سألَهُ أبوه عن تفسیرِ الجَهلِ: سُرعةُ الوُثوبِ علَی الفُرْصةِ قبلَ الاسْتِمْکانِ مِنها ، والامْتِناعُ عنِ الجَوابِ . امام حسن علیه‌السلام در پاسخ به پرسش پدرشان از تفسیر نادانی فرمودند : زود پریدن روی فرصت پیش از آن که آن را کاملاً به دست آوری و خودداری کردن از جواب . معانی الأخبار : ۴۰۱ / ۶۲ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث۸۶۴

امام علی علیه‌السلام : الرُّکونُ إلی الدُّنیا مَع ما تُعایِنُ مِنها جَهلٌ؛ دل بستن به دنیا ، با وجود آن همه رنجهایی که از او می‌بینی ، نادانی است . نهج البلاغة: الحکمة ۳۸۴ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث۸۶۵

امام علی علیه‌السلام : لاـ تَتَکلّمْ بکُلِّ ما تَعلَمُ فکَفی بذلکَ جَهلًا ؛ هر چه می‌دانی به زبان میاور که این نشان نادانی است . غرر الحکم : ۱۰۱۸۷ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث۸۶۶

امام علی علیه‌السلام : لاـ تَتَکلّمْ بکُلِّ ما تَعلَمُ فکَفی بذلکَ جَهلاً ؛ هر چه می‌دانی به زبان میاور که این نشان نادانی است . غرر الحکم : ۱۰۱۸۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۸۶۷

امام علی علیه‌السلام : کَفی بالمرءِ جَهلاًـ أنْ یَرتَکِبَ ما نَهی عَنهُ ؛ در نادانی مرد همین بس که آنچه از آن نهی شده انجام دهد . مطالب السؤول : ۵۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۸۶۸

امام علی علیه‌السلام : کَفی بالمرءِ جَهلاًـ أنْ یَرتَکِبَ ما نَهی عَنهُ ؛ در نادانی مرد همین بس که آنچه از آن نهی شده انجام دهد . مطالب السؤول : ۵۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۸۶۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن الجَهل أنْ تُظهِرَ کلَّ ما عَلِمْتَ؛ از نادانی است که هر چه می‌دانی فاش سازی . تنبیه الخواطر : ۲ / ۱۲۲ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۸۷۰

الجاهِلُ أسِیرُ لِسانِهِ ؛ نادان ، اسیر زبان خود است . الدرّهٔ الباهرهٔ : ۴۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۸۷۱

امام علی علیه‌السلام : نادان ، کسی است که خود را به آنچه نمی‌داند دانا شمارد و به رأی و نظر خود بسنده کند و پیوسته از دانشمندان دوری کند و از آنان عیب و ایراد گیرد و مخالفان خود را بر خطا داند و آنچه را نفهمیده ، گمراه کننده شمارد . هرگاه به مطلبی برخورد که آن را نمی‌داند . منکرش شود و آن را دروغ شمارد و از روی نادانی خود گوید : من چنین چیزی را نمی‌شناسم و فکر نمی‌کنم که وجود داشته و گمان نمی‌کنم وجود داشته باشد و کجا چنین چیزی است ؟ و این از آن روست که به نظر و رأی خود اعتماد دارد و از نادانی خود بی‌خبر است ! از این‌رو به‌سبب‌نادانی خویش پیوسته از جهل بهره‌مند شود و حقّ را انکار کند و در نادانی سرگشته ماند و از طلب دانش تکبر ورزد . تحف العقول : ۷۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۸۷۲

امام علی علیه‌السلام : لا تَری الجاهلَ إلاّ مُفْرِطا أو مُفَرِّطا؛ هرگز نادانی را نمی‌یابی جز آن که (در کارهایش) یا افراط می‌کند یا تفریط . نهج البلاغهٔ : الحکمهٔ ۷۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۱۸

حدیث۸۷۳

امام صادق علیه‌السلام : مِن أخلاقِ الجاهِلِ الإجابَةُ قَبلَ أنْ یَسمَعَ ، والمُعارَضَةُ قَبلَ أنْ یَفْهَمَ ، والحُكْمُ بما لا یَعْلَم ؛ یکی از خویهای نادان این است که قبل از شنیدن (مطلب) پاسخ می‌دهد و پیش از آن که (مقصود گوینده را) بفهمد به مخالفت بر می‌خیزد و ندانسته داوری می‌کند . أعلام الدین : ۳۰۳ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث۸۷۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : صِفَةُ الجاهِلِ : أنْ یَظلِمَ مَن خالَطَهُ ، ویَتَعدّی علی منَ هُو دُونَهُ ، ویَتطاوَلَ علی مَن هُو فَوقَهُ ، كلامُهُ بغَیرِ تَدَبُّرٍ ؛ خصوصیت نادان این است که درباره هر کس که با او آمیزش کند ستم روا دارد ، به فرو دستش دراز دستی کند ، بر بالا دستش گردنفرازی نماید و بدون آن که در سخن بیندیشد زبان به گفتار گشاید . تحف العقول : ۲۹ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث۸۷۵

امام علی علیه‌السلام : الجَهلُ أدْوَأُ الدّاءِ؛ نادانی بدترین درد است . غرر الحکم : ۸۲۰ منتخب میزان الحکمة : ۱۱۸

حدیث۸۷۶

امام صادق علیه‌السلام : لَیسَ العِلمُ بالتَّعَلُّم ،إنَّما هُوَ نورٌ یَقَعُ فی قَلبِ مَن یُریدُ اللّه‌ تَبارَكَ وتَعالی أن یَهدِیَهُ ، فإن أرَدتَ العِلمَ فَاطلُب أوَّلاً فی نَفسِكَ حَقیقَةَ العُبودِیَّةِ ، وَاطلُبِ العِلمَ باستِعمالِهِ ، وَاستَفهِمِ اللّه یُفهِمْكَ ؛ دانش به آموختن نیست ، بلکه نوری است که در دل هر کس که خداوند تبارك و تعالی بخواهد هدایتش کند ، می‌افتد . بنابراین ، اگر خواهان دانش هستی ، نخست حقیقت عبودیت را در جان خودت جویا شو و دانش را از طریق به کار بستن آن بجوی و از خداوند فهم و دانایی بخواه تا تو را فهم و دانایی دهد . بحار الأنوار : ۱ / ۲۲۵ / ۱۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۴

حدیث۸۷۷

امام علی علیه‌السلام : عَلی المُتَعَلِّمِ أن یُدئبَ نَفسَهُ فی طَلَبِ العِلمِ، ولا یَمَلَّ مِن تَعَلُّمِهِ ، ولا یَستَكثِرَ ما عَلِم؛ بر دانش‌آموز است ، که خود را در طلب علم کوشا سازد و از آموختن دانش خسته نشود و دانسته‌های خود را زیاد نشمارد . غرر الحکم : ۶۱۹۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۷۸

امام علی علیه‌السلام : عَلی المُتَعَلِّمِ أن یُدئبَ نَفسَهُ فی طَلَبِ العِلمِ، ولا یَمَلَّ مِن تَعَلُّمِهِ ، ولا یَستَكثِرَ ما عَلِم؛ بر دانش‌آموز است ، که خود را در طلب علم کوشا سازد و از آموختن دانش خسته نشود و دانسته‌های خود را زیاد نشمارد . غرر الحکم : ۶۱۹۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۷۹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : ثَلاثَةٌ لا یَستَخِفُّ بِحَقِّهِم إلاّ مُنافِقٌ بَیِّنُ النِّفاقِ : ذو الشَّیبِهِ فی الإسلامِ ، والإمامُ المُقسِطُ ، ومُعَلِّمُ الخَیرِ؛ سه کس‌اند که جز منافقی که نفاقش آشکار است درحقّ آنان بی‌حرمتی نکند : ریش سفید اسلام ، پیشوای دادگر و

آموزگار خوبیها. کنزالعمّال : ۴۳۸۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۰

امام علی علیه‌السلام : از جمله حقوق شخص دانشمند بر تو این است که (هر گاه در میان جمعی بود) بر همگان سلام کنی و به او نیز اختصاصا سلام گویی ، روبه‌رویش بنشینی ، در حضور او با دست و چشم و ابرو اشاره نکنی ، در مخالفت با نظر او نگویی : «فلانی چنین گفته است» . نزد او از کسی غیبت نکنی ، در مجلسش درگوشی صحبت نکنی ، جامه‌اش را نگیری ، اگر خسته بود ، در سؤال کردن اصرار نورزی . از طول مجالسش به تنگ نیایی ؛ زیرا حکایت همنشینی با او حکایت درخت خرمایی است که انتظار می‌کشی تا کی از آن چیزی برای تو بیفتد . کذا فی المصدر ، و لعلّ الصحیح «تُلِحَّ» .کنزالعمّال : ۲۹۳۶۳ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۱

امام سجّاد علیه‌السلام : حقّ استاد تو این است که به او احترام گذاری ، محضرش را موقّر داری ، با دقت به سخنانش گوش بسپاری ، رویت به او باشد و به او توجّه نمایی ، صدایت را بر او بلند نکنی ، هر گاه کسی از او سؤالی کند تو جواب ندهی ، بلکه بگذاری خودش جواب دهد . در محضر او با کسی سخن نگویی ، در حضور او از کسی غیبت نکنی ، اگر پیش تو از او بد گویی شود ، از وی دفاع کنی . عیبهایش را بپوشانی ، خوبیها و صفات نیکش را آشکار سازی ، با دشمن او همنشینی نکنی و با دوستش دشمنی نورزی . هرگاه این کارها را کردی ، فرشتگان خدا درباره‌ات گواهی دهند که تو برای رضای خداوند جلّ اسمه ، نه برای مردم ، نزد آن استاد رفته‌ای و دانش او را فراگرفته‌ای . الخصال : ۵۶۷ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۲

امام سجّاد علیه‌السلام : حقّ شاگرد تو این است که بدانی خداوند ، به واسطه علم و دانشی که به تو داده و از خزانه‌های (دانش) خود برای تو گشوده ، تو را سرپرست شاگردانت ساخته است . بنابراین ، اگر مردم را خوب آموزش دهی و با آنان درشتی و بدرفتاری نکنی و از تعلیمشان به ستوه نیایی ، خداوند از فضل خود بر دانش تو بیفزاید . امّا اگر دانش خود را از مردم مضایقه کنی یا وقتی برای آموختن دانش نزد تو آمدند با ایشان درشتی و بدرفتاری کنی ، بر خداوند عز و جل سزاوار است که علم و شکوه آن را از تو بگیرد و جایگاه تو را از دل مردم بیندازد . عوالی اللآلی : ۴ / ۷۴ / ۵۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۳

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام فی قولِهِ تعالی : «وَ لا تُصَعِّرْ خَدَّکَ لِلنّاسِ»: لِیَکُنِ النّاسُ عِندَکَ فی العِلمِ سَواءً؛ امام صادق علیه‌السلام درباره آیه «به تکبر از مردم روی مگردان» فرمودند: باید مردمی که برای آموختن علم نزد تو می‌آیند، در نظرت یکسان باشند . نیه المرید : ۱۸۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۴

الإمامُ الصّادقُ علیه‌السلام فی قولِهِ تعالی : «وَ لا تُصَعِّرْ خَدَّکَ لِلنّاسِ»: لِیَکُنِ النّاسُ عِندَکَ فی العِلمِ سَواءً؛ امام صادق علیه‌السلام درباره آیه «به تکبر از مردم روی مگردان» فرمودند: باید مردمی که برای آموختن علم نزد تو می‌آیند، در نظرت یکسان باشند . نیه

المرید : ۱۸۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۵

امام علی علیه‌السلام : خُذوا مِنَ العِلمِ مابَدا لَکُم ، وإیّاکُم أن تَطلُبوهُ لِخِصالٍ أربَعٍ : لِتُباهوا بِهِ العُلَماءَ ، أو تُماروا بِهِ السُّفَهاءَ ، أو تُراؤوا بِهِ فی المَجالِسِ ، أوتَصرِفوا وُجوهَ النّاسِ إلَیکُم لِلتَّرَؤّسِ؛ از علم ، هر آنچه که برایتان پیش می‌آید فرا گیرید و زنهار که آن را برای چهار کار بیاموزید : برای فخر فروشی بر علما ، یا ستیزه کردن با جاهلان ، یا خودنمایی در مجالس ، یا جلب کردن توجه مردم به خود و ریاست کردن بر آنها . الإرشاد : ۱ / ۲۳۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ ابتَغی العِلمَ لِیَخدَعَ بِهِ النّاسَ لَم یَجِدْ رِیحَ الجَنّةِ ؛ هر کس دانش را برای فریفتن مردم بجوید ، بوی بهشت را نیابد . مکارم الأخلاق : ۲ / ۳۶۴ / ۲۶۶۱

حدیث۸۸۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن تَعَلَّمَ العِلمَلِغَیرِ اللّه تَعالی فَلْیَتَبَوَّأْ مَقعَدَهُ مِن نارٍ ؛ هر که دانش را برای غیر خدا بیاموزد ، جایگاهش دوزخ باشد . کنزالعمّال : ۲۹۰۳۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : هر که دانش را برای خدا بیاموزد ، به هیچ بابی از آن نرسد مگر این که بیش از پیش ، خود را حقیرتر بیند ، با مردم افتاده‌تر شود ، ترسش از خدا بیشتر گردد و در دین کوشاتر شود . چنین کسی از علم بهره‌مند می‌شود . پس ، باید آن را بیاموزد . امّا کسی که دانش را برای دنیا و منزلت یافتن نزد مردم و موقعیت یافتن نزد سلطان و حاکم فرا گیرد ، به هیچ بابی از آن نرسد مگر این که خود بزرگ بین‌تر شود و بر مردم بیشتر بزرگی فروشد و از خدا بیشتر غافل شود و از دین بیشتر فاصله گیرد . چنین کسی از دانش سود نمی‌برد ؛ بنابراین ، باید (از تحصیل دانش) خودداری ورزد و علیه خود حجّت و پشیمانی و رسوایی در روز قیامت فراهم نیاورد . روضه الواعظین : ۱۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۸۹

امام باقر علیه‌السلام : مُعَلِّمُ الخَیرِ یَستَغفِرُ لَهُ دَوابُّ الأرضِ ، وحِیتانُ البُحورِ ، وکُلُّ صَغیرَةٍ وکَبیرَةٍ فی أرضِ اللّه وسَمائهِ ؛ جنبندگان زمین و ماهیان دریاها و هر موجود ریز و درشتی در زمین و آسمان خدا ، برای آموزگار خوبیها آمرزش می‌طلبند . ثواب الأعمال : ۱۵۹ / ۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۰۰

حدیث۸۹۰

امام باقر علیه‌السلام : مَن عَلَّمَ بابَ هُدیً فَلَهُ مِثلُ أجرِ مَن عَمِلَ بِهِ ، ولا یُنقَصُ اُولئکَ مِن اُجورِهِم شَیئا ؛ هر که یک باب هدایت را آموزش دهد ، برای او همانند پاداش کسی باشد که به آن عمل کند و از پاداش عمل کنندگانِ به آن نیز چیزی کاسته نمی‌شود . تحف العقول : ۲۹۷ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۹۸

حدیث۸۹۱

امام صادق علیه‌السلام : لَستُ اُحِبُّ أن أرى الشّابَّ مِنكُم إلاّ غاديا فى حالَينِ : إمّا عالِما أو مُتَعَلِّما ، فإن لَم يَفعَلْ فَرَّطَ ، فإن فَرَّطَ ضَيَّعَ ، وإنْ ضَيَّعَ أثِمَ ، وإن أثِمَ سَكَنَ النارَ والذى بَعَثَ مُحمّدا بِالحَقِّ؛ دوست ندارم جوان شما را جز در دو حال ببینم : دانشمند یا دانش آموز ؛ زیرا اگر چنین نباشد کوتاهی کرده و چون کوتاهی کند ، ضایع گشته و چون ضایع گردد ، گنهکار باشد و چون گنهکار باشد ، سوگند به آن که محمّد را بحقّ برانگیخت ، در آتش جای گیرد . أمالی الطوسیّ : ۳۰۳ / ۶۰۴

حدیث۸۹۲

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : إنَّ اللّه‌تبارکَ وتعالی یُبغِضُ کلَّ عالِمٍ بالـدُّنیا جاهلٍ بالآخِرَةِ؛ خداوند تبارک و تعالی از هر کس که به دنیا عالم باشد و به آخرت جاهل نفرت دارد . کنز العمال : ۲۸۹۸۲

حدیث۸۹۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ ازدادَ عِلما ولَم یَزدَدْ هُدیً ، لَم یَزدَدْ مِنَ اللّه إلاّ بُعدا ؛ هر که علمش فزونی گیرد و هدایتش افزون نشود ، جز بر دوری او از خدا افزوده نگردد . تنبیه الخواطر : ۲ / ۲۱ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۴

حدیث۸۹۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : یَطَّلِعُ قَومٌ مِن أهلِ الجَنّةِعَلی قَومٍ مِن أهلِ النّارِ فیَقولونَ : ما أدخَلَکُمُ النّارَ وقَد دَخَلنا الجَنَّةَ لِفَضلِ تَأدیبِکُم وتَعلیمِکُم ؟! فیَقولونَ : إنّا کُنّا نَأمُرُ بِالخَیرِ ولا نَفعَلُهُ ؛ گروهی از بهشتیان ، به گروهی از دوزخیان می‌نگرند و می‌گویند : ما به برکت تربیت و آموزش شما به بهشت رفتیم . چه شده است که شما خود به دوزخ افتاده‌اید ؟ گویند : ما به نیکی فرمان می‌دادیم ولی خود به آن عمل نمی‌کردیم . مکارم الأخلاق : ۲ / ۳۶۴ / ۲۶۶۱

حدیث۸۹۵

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : تَناصَحوا فی العِلمِ ؛ فإنَّ خِیانَةَ أحَدِکُم فی عِلمِهِ أشَدُّ مِن خِیانَتِهِ فی مالِهِ ، وإنَّ اللّه‌سائلُکُم یَومَ القِیامَةِ ؛ در دانش، با یکدیگر یکرنگ باشید؛ زیرا خیانت هر یک از شما در علمش، بدتر از خیانت کردن در مال است و در روز قیامت خداوند از شما بازخواست می‌کند . أمالی الطوسیّ : ۱۲۶ / ۱۹۸ منتخب میزان الحکمة : ۴۰۲

حدیث۸۹۶

امام علی علیه‌السلام فرمودند: إذا رَأیتَ عالِما فَکُن لَهُ خادِما ؛ هر گاه دانشمندی را دیدی، به او خدمت کن . غرر الحکم : ۴۰۲

حدیث۸۹۷

رسولُ اللّه صلی الله علیه و آله و سلّم : مَنِ استَقبَلَ العُلَماءَ فقَدِ استَقبَلَنی ، ومَن زارَ العُلَماءَ فقَد زارَنی ،ومَن جالَسَ العُلَماءَ فقَد جالَسَنی ، ومَن جالَسَنی فَکأنَّما جالَسَ رَبّی ؛ هر که به استقبال دانشمندان رود ، مرا استقبال کرده است و هرکه به دیدار دانشمندان رود ، مرا دیدار کرده است و هرکه با دانشمندان نشیند ، با من نشسته است و هر که با من نشیند ، چنان است که با پرودگار من همنشینی

کرده باشد . کنز العمّال : ۲۸۸۸۳

حدیث۸۹۸

امام علی علیه‌السلام : مَن وَقَّرَ عالِما فقَد وَقَّرَ رَبَّهُ ؛ هر که دانشمندی را احترام نهد خدا را احترام کرده است . غرر الحکم : ۸۷۰۴

حدیث۸۹۹

امام علی علیه‌السلام : جالِسِ العُلَماءَ یَزدَدْ علمُکَ ، ویَحسُنْ أدبُکَ ، وتَزکُ نَفْسُکَ؛ با دانشمندان بنشین تا بر دانشت افزوده گردد ، تربیت و ادبت نیکو شود و روانت پاکیزه شود . غرر الحکم : ۴۷۸۶ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۰۶

حدیث۹۰۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند : لا تَجْلِسوا إلاّ عندَ کُلِّ عالِمٍ یَدْعوکُم مِن خَمْسٍ إلی خَمسٍ: مِن الشَّکِّ إلی الیَقینِ، ومِن الرِّیاءِ إلی الإخْلاصِ ، ومِن الرَّغْبَةِ إلی الرَّهبَةِ ، ومِن الکِبْرِ إلی التّواضُعِ ، ومِن الغِشِّ إلی النّصیحَةِ ؛ تنها در محضر دانشمندانی نشینید که شما را از پنج چیز به پنج چیز فرا می‌خوانند : از دودلی به یقین ، از ریا به اخلاص ، از دنیا خواهی به دنیا گریزی ، از تکبر به‌فروتنی‌و از فریبکاری‌به خیر خواهی. بحار الأنوار : ۷۴ / ۱۸۸ / ۱۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۰۶

حدیث۹۰۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلّم فرمودند : قالُوا [الحَوارِیّونَ لعیسی علیه‌السلام] : یا رُوحَ اللّه ، فمَن نُجالِسُ إذا ؟ قالَ : مَن یُذَکِّرُکُمُ اللّهَ رُؤیَتُهُ ، ویَزیدُ فی عِلْمِکُم منطِقُهُ ، ویُرَغِّبُکُم فی الآخِرَةِ عَمَلُهُ ؛ حواریان عیسی علیه‌السلام عرض کردند : یا روح اللّه ! پس با چه کسی همنشین شویم ؟ فرمود : با آن که دیدنش شما را به یاد خدا اندازد و گفتارش بر دانش شما بیفزاید و کردارش شما را به آخرت تشویق کند . تحف العقول : ۴۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۱۰۶

حدیث۹۰۲

الإمامُ الکاظمُ علیه‌السلام : عَظِّمِ العالِمَ لِعلمِهِودَعْ مُنازَعَتَهُ ، وصَغِّرِ الجاهِلَ لِجَهلِهِ ولا تَطرُدْهُ ، ولکِن قَرِّبْهُ وعَلِّمْهُ ؛ امام کاظم علیه‌السلام : دانشمند را به خاطر دانشش احترام نه و با او ستیزه مکن و نادان را به سبب نادانیش کوچک شمار ، امّا او را از خود مران ، بلکه به خود نزدیک گردان و او را علم بیاموز . تحف العقول : ۳۹۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۳۸۴

حدیث۹۰۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إنّ مِن تَمامِ إیمانِ الْعَبدِ أن یَستَثنِیَ فی کُلِّ شَیءٍ؛ نشانه کامل بودن ایمان بنده این است که در هر کاری «ان شاء اللّه» بگوید. میزان الحکمهٔ، ح ۹۹۱۰

حدیث۹۰۴

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): کُلُّ مَعرُوفٍ صَدَقَةٌ؛ هر کار نیکی صدقه است. الخصال، ص ۱۳۴

حدیث۹۰۵

پیـامبر خـدا(صـلی الله علیه و آله): اَلْبُکـاءُ مِن خَشـيَةِ اللّهِ يُطفِئُ بِحاراً مِن غَضَبِ اللّهِ؛ گریه از ترس خداونـد، دریاهای خشم او را فرو می‌نشاند. ارشاد القلوب، ج ۱، ۹۶

حدیث۹۰۶

امام علی(سـلام الله علیه): ذُروَةُ الْغاياتِ لا يَنالُها إلّا ذَوُو التَّهذيبِ وَالْمُجاهِداتِ؛ بر بلندای اهداف نرسد مگر کسـی که خود را مهذّب ساخته و با نفس خویش جهادها کرده باشد. میزان الحکمهٔ، ح ۲۰۴۸۶

حدیث۹۰۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أفشِ السَّلامَ يَكثُرْ خَيرُ بَيتِكَ؛ سلام را رواج ده تا خیر و برکت خانه‌ات زیاد شود. الخصال، ص ۱۸۱

حدیث۹۰۸

امام حسـین(سـلام الله علیه): مِن عَلاماتِ أسبابِ الْجَهلِ الْمُماراةُ لِغَيرِ أهلِ الْفِكرِ؛ از نشانه‌های نادانی، جدل با بی فکران است. تحف العقول، ص ۲۴۸

حدیث۹۰۹

امام علی(سـلام الله علیه): إيّاكُم وَالْأخلاقَ الدَّنِيَّةَ فَإنَّها تَضَعُ الشَّريفَ وتَهدِمُ الْمَجدَ؛ از اخلاق پست بپرهیزید که انسان والا را پست می‌سازد و بزرگواری را نابود می‌کند. تحف العقول، ص ۲۱۵

حدیث۹۱۰

امام صادق(سلام الله علیه): كُونُوا دُعاةً إلَينا بِالكَفِّ عن مَحارِمِ اللّهِ؛ با خویشتنداری از حرام‌های خدا مردم را به سوی ما دعوت کنید. میزان الحکمهٔ: ح ۲۲۱۸۶

حدیث۹۱۱

امام علی(سلام الله علیه): صَلاحُ الْعَمَلِ بِصَلاحِ النِّيَّةِ؛ درستی کردار به درستی نیت است. میزان الحکمهٔ، ح ۲۱۰۲۳

حدیث۹۱۲

امـام بـاقر(سـلام الله علیه): قـالَ اللّهُ عزّوجلّ : يا موسـى، لا تُطَوِّلْ فى الـدُّنْيا أملَكَ فَيَقْسُوَ قَلْبُكَ ، والقاسِـى القلبِ مِنّى بَعِيـدٌ؛ خـداوند عزّوجلّ فرموده است: ای مؤمن، آرزویت را در دنیا طولانی مکن که دلت را سخت می‌کند و سـخت دل، از من دور است. الکافی: ج ۲، ص ۳۲۹، ح ۱

حدیث۹۱۳

امام صادق(سلام الله علیه): عَلَیکُم بِالوَرَعِ؛ فإنّهُ لا یُنالُ ماعِندَ اللّهِ إلّا بِالوَرَعِ؛ در پی پارسایی باشید؛ چه این که کسی به آنچه نزد خداست نمی‌رسد جز با پارسایی. الکافی: ج ۲، ص ۷۶، ح ۳

حدیث۹۱۴

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اِلْقَ أخاکَ بِوَجْهٍ مُنْبَسِطٍ؛ با برادرت، با رویی گشاده برخورد کن. الکافی: ج ۲، ص ۱۰۳، ح ۳

حدیث۹۱۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): طُوبی لِمَن تَرَکَ شَهوَةً حاضِرَةً لِمَوعُودٍ لَم یَرَهُ؛ خوشا به حال کسی که شهوت نقد را به خاطر وعده‌ای (بهشتی) که آن را ندیده است رها کند. میزان الحکمهٔ: ح ۲۱۴۵۴

حدیث۹۱۶

امام علی(سلام الله علیه): إنّ خِیارَکُمُ الّذینَ إذا نُظِرَ إلَیهِم ذُکِرَ اللّهُ؛ بهترین‌های شما، آنانی هستند که چون دیگران به آنها بنگرند، خدا یاد شود. الکافی: ج ۲، ص ۲۲۵، ح ۱۲

حدیث۹۱۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): ارفَعوا أصواتَکُم بالصّلاةِ علَیّ؛ فإنّها تَذهَبُ بالنِّفاقِ؛ صداهای‌تان را هنگام درود بر من بلند کنید که نفاق را از بین می‌برد. الکافی : ج ۲، ص ۴۹۳، ح ۱۳

حدیث۹۱۸

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اتّقُوا الظُّلمَ؛ فإنّهُ ظُلُماتٌ یَومَ القِیامَةِ؛ از ستم حذر کنید، که ستم، از تاریکی‌های قیامت است. الکافی: ج ۲، ص ۳۳۲، ح ۱۱

حدیث۹۱۹

امام باقر(سلام الله علیه): لا تَستَصغِرَنَّ سَیّئَةً تَعمَلُ بِها؛ کار بَد خود را ناچیز مشمار. میزان الحکمهٔ: ح ۶۷۹۸

حدیث۹۲۰

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): أکرِموا أولادَکُم، وأحسِنوا أدَبَهُم؛ به فرزندان خود احترام گذارید و آنان را آداب نیکو بیاموزید. میزان الحکمهٔ: ح ۴۰۲

حدیث۹۲۱

امام صادق(سلام الله علیه): فَصِلُوا أرحامَکُم، وبَرُّوا بِإخوانِکم، ولو بِحُسنِ السّلامِ ورَدِّ الجوابِ؛ صله ارحام به جای آورید و به برادران خود نیکی کنید؛ اگر چه با سلام کردنی نیکو و جواب سلام دادن باشد. الکافی: ج ۲، ص ۱۵۷، ص ۳۱

حدیث۹۲۲

امام صادق(سلام الله علیه): أروَحُ الرَّوحِ الْیَأسُ عَنِ النّاسِ؛ خوش‌ترین آسایش، نومیدی از مردم است. مشکاهٔ الأنوار، ص ۳۲۴

حدیث۹۲۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): مَن أصبَحَ لا یَهتَمُّ بِاُمُورِ المُسلمینَ فَلَیسَ بِمُسلمٍ؛ هرکه به امور مسلمانان بی اعتنا باشد، مسلمان نیست. الکافی: ج ۲، ص ۱۶۳، ح ۱

حدیث۹۲۴

امام صادق(سلام الله علیه): اِعرِفُوا مَنازِلَ النّاسِ عَلی قَدرِ رَوایَتِهِم عَنّا؛ جایگاه مردم را نزد ما از روایاتی که از ما نقل می‌کنند، بشناسید. میزان الحکمهٔ، ح ۳۳۳۹

حدیث۹۲۵

امام جواد(سلام الله علیه): إظهارُ الشَّیءِ قَبلَ أن یُستَحکَمَ مَفسَدَةٌ لَهُ؛ آشکار کردن چیزی پیش از استوار شدن، مایه تباهی آن است. تحف العقول، ص ۴۵۷

حدیث۹۲۶

امام باقر(سلام الله علیه): عَلَیکَ بالدُّعاءِ لإخوانِکَ؛ برای برادرانت دعاکن. میزان الحکمهٔ: ح ۵۹۵۵

حدیث۹۲۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): مَن عالَ یَتِیماً حَتّی یَستَغنِیَ أوجَبَ اللّهُ لَهُ بِذلِکَ الْجَنَّةَ؛ هر کس یتیمی را سرپرستی کند تا بی‌نیاز شود، خداوند در برابر، بهشت را بر او واجب می‌کند. میزان الحکمه جامام صادق(سلام الله علیه): یَجِبُ لِلمؤمنِ علَی المؤمن النَّصیحَةُ لَهُ فی المَشهَدِ والمَغیبِ؛ بر مؤمن واجب است در حضور و غیاب مؤمن خیرخواه او باشد. الکافی: ج ۲، ص ۲۰۸، ح ۲

حدیث۹۲۸

امام صادق(سلام الله علیه): اِتَّقُوا اللّهَ وصُونوا دِینَکُم بِالوَرَعِ؛ از خدا پروا کنید و با پارسایی از دینتان پاسداری نمایید. الکافی: ج ۲، ص ۷۶، ح ۲

حدیث۹۲۹

امام علی(سلام الله علیه): لَن یَفُوزَ بِالْجَنَّةَ إلّا السّاعی لَها؛ به بهشت نخواهد رسید، جز کسی که برای آن بکوشد. میزان الحکمهٔ، ح ۲۵۷۰

حدیث۹۳۰

امام علی(سلام الله علیه): مَن کَرُمَتْ عَلَیهِ نَفسُهُ لَم یُهِنها بِالْمَعصِیَةِ؛ هر که دارای کرامت نفس است، خود را با گناه خوار نمی کند. غررالحکم ودررالکلم، ح ۸۷۳۰

حدیث۹۳۱

امام کاظم(سلام الله علیه): إنّ العاقِلَ الّذی لا یَشغَلُ الحَلالُ شُکرَهُ، ولا یَغلِبُ الحَرامُ صَبرَهُ؛ خردمند کسی است که حلال مانع شکرش نمی‌شود و حرام بر شکیبایی او چیره نمی گردد. الکافی: ج ۱، ص ۱۶، ح ۱۲

حدیث۹۳۲

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إن شِئتَ أن تُکرَمَ فَلِنْ وإن شِئتَ أن تُهانَ فَاخْشَنْ؛ اگر می‌خواهی گرامی‌ات دارند، نرم خو باش و اگر می‌خواهی خوارت شمارند، درشتی کن. تحف العقول، ص ۵۵

حدیث۹۳۳

امام علی(سلام الله علیه): عِندَ حُضُورِ الشَّهَواتِ واللَّذاتِ یَتَبَیَّنُ وَرَعُ الأتقیاءِ؛ پارسایی پارسایان به هنگام روی آوردن خواهش‌های نفسانی ولذّت‌ها آشکار می‌شود. عیون الحکم والمواعظ، ح ۵۷۴۹

حدیث۹۳۴

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اَلدّالُ عَلَی الْخَیرِ کَفاعِلِهِ؛ آن که به نیکی رهنمون شود، مانند کسی است که نیکی می کند. الکافی، ج ۴، ص ۲۷

حدیث۹۳۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اِختَبِرُوا النّاسَ بِأخدانِهِم فَإنّما یُخادِنُ الرَّجُلُ مَن یُعجِبُهُ نَحوُهُ؛ مردم را به دوستانشان بیازمایید؛ زیرا آدمی با کسی که از رفتارش خوشش بیاید، دوستی می کند. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۲۴۹

حدیث۹۳۶

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): قالَ اللّهُ تبارکَ وتعالی: مَن أهانَ لی وَلیّاً فقد أرْصَدَ لِمُحارَبتی؛ خداوند تبارک و تعالی فرموده است: هر کس دوستی از دوستان مرا کوچک کند، در کمین جنگ با من نشسته است. الکافی: ج ۲، ص ۳۵۱، ح ۳

حدیث۹۳۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اَلرَّغبَةُ فِی الدُّنیا تُکثِرُ الْهَمَّ وَالْحُزنَ؛ گرایش به دنیا، غم و اندوه را زیاد می کند. الخصال، ص ۷۳

حدیث۹۳۸

امام صادق(سلام الله علیه): إنّ الصَّدَقَةَ تَقضی الدَّینَ وتَخلُفُ بالبَرَکَةِ؛ صدقه، دَین را ادا و برکت را جایگزین می کند. الکافی: ج ۴،

ص ۹، ح ۱

حدیث۹۳۹

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): الصَّدَقَةُ تَمنَعُ مِیتَةَ السُّوءِ؛ صدقه، از مردنِ بد و دل خراش جلوگیری می کند. میزان الحکمه ج ۶، ص ۲۱۹

حدیث۹۴۰

امام علی(سلام الله علیه): اَلصَّدَقَةُ وَالْحَبسُ ذَخیرَتانِ فَدَعُوهُما لِیَومِهِما؛ صدقه و وقف دو ذخیره‌اند، آنها را برای روز قیامت قرار دهید. دعائم الإسلام، ج ۲، ص ۳۴۰

حدیث۹۴۱

امام باقر(سلام الله علیه): إنّ الفَقیهَ حَقَّ الفَقیهِ: الزاهِدُ فی الدنیا، الراغِبُ فی الآخِرَةِ؛ فقیه، حقیقتاً کسی است که به دنیا بی اعتنا و به آخرت مشتاق باشد. الکافی: ج ۱، ص ۷۰، ح ۸

حدیث۹۴۲

امام صادق(سلام الله علیه): کانَ أبی یَقولُ: إذا هَمَمتَ بِخَیرٍ فَبادِر؛ فَإِنَّکَ لا تَدری ما یَحدُثُ؛ پدرم می‌فرمود: چون آهنگ کار خوبی کردی، در انجام آن شتاب کن؛ زیرا نمی‌دانی که چه پیش می‌آید. الکافی: ج ۲، ص ۱۴۲، ح ۳

حدیث۹۴۳

امام سجّاد(سلام الله علیه): الدُّنیا سِنَةٌ والآخِرَةُ یَقظَةٌ ونَحنُ بَینَهُما أضغاثُ أحلامٍ. دنیا غنودن است و آخرت بیداری و ما در میان آن دو در خوابهای آشفته‌ایم. میزان الحکمۀ: ح ۱۲۵

حدیث۹۴۴

امام علی(سلام الله علیه) فرمودند: عَلَیکَ بِالإحسانِ فَإِنَّهُ أفضَلُ زِراعَةٍ وأربَحُ بِضاعَةٍ؛ احسان کنید که آن، برترین کِشت و سودآورترین کالا است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۶۱۱۲

حدیث۹۴۵

امام علی(سلام الله علیه) فرمودند: عَلَیکَ بِالإحسانِ فَإِنَّهُ أفضَلُ زِراعَةٍ وأربَحُ بِضاعَةٍ؛ احسان کنید که آن، برترین کِشت و سودآورترین کالا است. غررالحکم ودررالکلم، ح ۶۱۱۲

حدیث۹۴۶

امام صادق(سلام الله علیه): العالِمُ بِزَمانِهِ لا تَهجُمُ عَلَیهِ اللَّوابِسُ؛ کسی که زمان خود را بشناسد، آماج اشتباهات قرار نگیرد. الکافی:

ج ۱، ص ۲۷، ح ۲۹

حدیث۹۴۷

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اِستَرشِدُوا العَقلَ تَرشُدوا ، ولا تَعصوهُ فَتَندَموا؛ از خرد ، راه نمایی بگیرید تا به رُشد برسید و از خرد ، نافرمانی مکنید که پشیمان می شوید . گزیده حکمت نامه پیامبر اعظم صلّی الله علیه و آله و سلّم، ص ۲۳

حدیث۹۴۸

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): ما قَسَمَ اللّهُ لِلعِبادِ شَیئًا أفضَلَ مِنَ العَقلِ؛ خداوند ، چیزی با ارزش تر از عقل ، در میان بندگان تقسیم نکرد . گزیده حکمت نامه پیامبر اعظم صلّی الله علیه و آله و سلّم، ص ۲۳

حدیث۹۴۹

امام صادق(سلام الله علیه): اِزرَعُوا وَاغْرِسُوا وَاللّهِ ما عَمِلَ النّاسُ عَمَلاً أجَلَّ ولا أطیَبَ مِنهُ؛ کشت کنید و درخت بنشانید، به خدا قسم، آدمیان کاری برتر و پاک‌تر از این نکرده‌اند. بحارالأنوار، ج ۱۰۳، ص ۶۸

حدیث۹۵۰

امام صادق(سلام الله علیه): اُمِرَ النّاسُ بخَصلَتَینِ فَضَیَّعُوهُما فَصارُوا مِنهُما علی غیرِ شیءٍ: الصَّبرُ والکِتمانُ؛ مردم به رعایت دو خصلت مأمور شدند و آن دو را تباه کردند و همه چیز را از دست دادند: شکیبایی و رازداری. الکافی: ج ۲، ص ۲۲۲، ح ۲

حدیث۹۵۱

امام کاظم(سلام الله علیه): کَفی بِکَ جَهلًا أن تَرکَبَ ما نُهیتَ عَنهُ؛ در نادانی تو همین بس که مرتکب کاری شوی که از آن نهی شده‌ای. خردگرایی: ص ۳۱۰ ح ۱۰۱۰

حدیث۹۵۲

امام علی(سلام الله علیه): لا أدَبَ مَعَ غَضَبٍ؛ با خشم، تربیت ممکن نیست. موسوعه امام علی: ج ۱۰ ص ۲۳۶ ح ۵۶۰۳

حدیث۹۵۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): مَن سَعی لِمَریضٍ فی حاجَةٍ خَرَجَ مِن ذُنوبِهِ. هر کس در برآوردن نیاز بیماری بکوشد، گناهانش آمرزیده شود. دانش‌نامه احادیث پزشکی: ج ۱ ص ۱۸۰ ح ۲۳۰

حدیث۹۵۴

امام حسن(سلام الله علیه): اَللُّومُ أن لا تَشکُرَ النِّعمَةَ؛ پستی آن است که نعمت را سپاس نگویی. تحف العقول، ص ۲۳۳

حدیث۹۵۵

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اَلظَّفَرُ بِالْجَزمِ وَالْحَزمِ؛ پیروزی در گرو اراده قاطع و دوراندیشی است. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۶۵

حدیث۹۵۶

امام باقر(سلام الله علیه): ما مِن شَیءٍ أحَبّ إلَی اللّهِ عَزّوجلّ مِن عَمَلٍ یُداوَمُ عَلَیهِ، وإن قَلّ؛ هیچ چیز نزد خداوند عزّوجلّ محبوب‌تر از عملی نیست که بر آن مداومت شود؛ هر چند اندک باشد. الکافی: ج ۲، ص ۸۲، ح ۳

حدیث۹۵۷

امام باقر(سلام الله علیه): إنّ الفَقیهَ حَقّ الفَقیهِ: الزاهِدُ فی الدنیا، الراغِبُ فی الآخِرَةِ؛ فقیه، حقیقتاً کسی است که به دنیا بی اعتنا و به آخرت مشتاق باشد. الکافی: ج ۱، ص ۷۰، ح ۸

حدیث۹۵۸

امام صادق(سلام الله علیه): کَسبُ الحَرامِ یَبینُ فی الذُّرِّیَّةِ؛ (اثر) کسب حرام، در نسل آشکار می‌شود. الکافی: ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۴

حدیث۹۵۹

امام صادق(سلام الله علیه): نِعمَ العَونُ الدُّنیا عَلَی الآخِرَةِ؛ چه خوب یاری است دنیا برای آخرت. الکافی: ج ۵، ص ۷۲، ح ۸

حدیث۹۶۰

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): إنّی أمزَحُ ولا أقولُ إلّا حَقّاً؛ من مزاح و شوخی می‌کنم ولی جز حق نمی‌گویم. میزان الحکمه، ح ۱۸۹۴۸

حدیث۹۶۱

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): اِجعَلوا آخِرَتَکُم لِأنفُسِکُم، وَسَعیَکُم لِمُستَقَرِّکُم؛ آخرتتان را وجهه همّت خود، و تلاشتان را برای محلّ استقرار [همیشگی]تان قرار دهید. أعلام الدین، ص ۳۴۰

حدیث۹۶۲

امام علی(سلام الله علیه): کَفی بالإیثارِ مَکْرُمَةً؛ در بزرگواری آدمی، همین بس که ایثارگر باشد. غرر الحکم و دررالکلم، ح ۷۰۴۷

حدیث۹۶۳

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): لا تَخَفْ فِی اللّهِ لَومَةَ لائمٍ؛ در راه خدا از ملامت و نکوهش ملامتگران نترس. معانی الأخبار، ص ۳۳۵

حدیث۹۶۴

امام جواد(سلام الله علیه) : مَن هَجَرَ الْمُداراةَ قارَبَهُ المَکرُوهُ؛ آن که سازش و مدارا را ترک کند، ناگواری به او روی آورَد. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۳۴۱

حدیث۹۶۵

امام رضا(سلام الله علیه): مَن تَکَلَّفَ الأدبَ قَدَرَ علیهِ؛ کسی که برای کسب ادب بکوشد، آن را به دست می‌آورد. میزان الحکمه، ح ۳۹۹

حدیث۹۶۶

امام علی(سلام الله علیه): یَنبَغی لِمَن أیقَنَ بِبَقاءِ الآخِرَةِ ودَوامِها أن یَعْمَلَ لَها؛ کسی که به ماندگاری و پایداری آخرت یقین دارد، سزاوار است که برای آن کار کند. عیون الحکم والمواعظ، ح ۱۰۲۲۹

حدیث۹۶۷

امام علی(سلام الله علیه): عامِلِ سائِرَ النّاس بِالإنصاف، وعامِلِ الْمُؤمِنینَ بِالإیثارِ؛ با دیگر مردمان، به انصاف رفتار کن و با مؤمنان، به ایثار. غرر الحکم و درر الکلم، ح ۶۳۴۲

حدیث۹۶۸

امام علی(سلام الله علیه): إنَّما الدُّنیا دارُ مَجازٍ وَالآخِرَةُ دارُ قَرارٍ، فَخُذوا مِن مَمَرِّکُم لِمَقَرِّکُم؛ دنیا، [در حقیقت] سرای گذر است و آخرت، سرای ماندن. پس، از گذرگاه خود، برای قرارگاهتان توشه بردارید. نهج البلاغة، خطبه ۲۰۳

حدیث۹۶۹

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله): خَیرُ الْأُمُورِ خَیرُها عاقِبَةً؛ بهترین کارها، نیک فرجام‌ترین آنهاست. الأمالی، صوق، ص ۳۹۵

حدیث۹۷۰

امام صادق(سلام الله علیه): إنّ اللّهَ جمیلٌ یُحِبُّ الجَمالَ. خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد. میزان الحکمة: ح ۲۶۲۳

حدیث۹۷۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله وسلم) فرمودند: لا تُکثِرُوا الکَلامَ بِغَیرِ ذِکرِ اللّهِ؛ در غیر از ذکر خدا زیاده گویی نکنید. میزان الحکمه، ح ۱۷۱۲۰ ۱۳ ، ص ۵۶۴ ح ۲۲۸۴۸

حدیث۹۷۲

امام علی(سلام الله علیه): دارِ عَدُوَّکَ، وأخلِص لِوَدودِکَ؛ با دشمنت مدارا کن و دوستیت را برای دوستانت خالص گردان. موسوعه امام علی: ج ۶ ص ۲۰۴ ح ۵۴۹۷

حدیث۹۷۳

امـام علی(سـلام الله علیه): مَن تَـأَلَّفَ النّاسَ أحَبّوهُ؛ هر که با مردم الفت بگیرد، مردم او را دوست می‌دارنـد. میزان الحکمـهٔ: ح ۲۳۷۵ ارسال رعاء؛ موج بلاها را به وسیله دعا از خود دفع کنید. (بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۳۰۱)

حدیث۹۷۴

قال الصادق - علیه السـلام -: الدعا بعد الفریضهٔ ایاک ان تدعه ، فان فضله بعد الفریضهٔ کفضل الفریضهٔ علی النافلهٔ ؛ مبادا دعای بعد از فریضه را ترک کنی ، زیرا فضیلت و امتیاز دعای بعد از فریضه همچون برتری فریضه و نماز واجب برنافله است .(بحارالانوار، ۸۵، ص ۳۲۵)

حدیث۹۷۵

قال رسول الله - صـلی الله علیه و آله - ادعوا الله و انتم موقنون بالاجابهٔ و اعلموا ان الله تعالی لایستجب دعاء من قلب غافل لاه بایقین به استجابت دعـای خویش ، خداونـد را بخوانیـد و بدانیـد که پروردگـار - تبـارک و تعـالی - دعایی را که از دل غافل و بی توجه برآید، مستجاب نخواهد کرد(الاذکار، ص ۳۵۶).

حدیث۹۷۶

قـال رسول الله - صـلی الله علیه و آله -: التعقیب بعـد صـلوهٔ الفجر ابلغ فی طلب الرزق؛ دعـای پس از نماز صـبح برای جلب رزق مؤ ثرتر است . (بحارالانوار، ج ۸۵، س ۳۲۶، مستدرک الوسایل ، ج ۱، ص ۳۳۶)

حدیث۹۷۷

عن علی - علیه السـلام - قال : مروهٔ الحضر قراءهٔ القران و مجالسهٔ العلماء و النظر فی الفقه و المحافظهٔ علی الصلاهٔ فی الجماعات ؛ از حضرت علی(علیه السلام) نقل شده که فرمودند: جوانمردی در حضور در وطن ، قرآن خواندن ، هم نشینی با علماء، و نگریستن در احکام دین ، و مواظبت بر نماز خواندن در جماعتهاست . (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۱۰)

حدیث۹۷۸

قال رسول الله - صـلی الله علیه وآله -: الصـلاهٔ جماعهٔ ولو علی راءس زج ؛ در نماز جماعت شـرکت نمایید، گرچه آن رابر سر آهن نوک نیزه و انجام دهید (یعنی هر قدر سخت و دشوار باشد، از حضور در جماعت دریغ نکنید). (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۴)

حدیث۹۷۹

قال الصادق - علیه السـلام -: من صـلی خمس صـلوات فی الیوم و اللیلـهٔ فی جماعهٔ فظنوا به خیرا و اجیروا شـهادته ؛ هر که پنج نماز شبانه روز را به جماعت می خوانـد به او خوش گمان باشـید و گواهی اش را بپذیرید. (بحارالانوار، ج ۸۸، ص ۸. وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷۱)

حدیث۹۸۰

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ثلاثهٔ لو تعلم امتی ما فیها لضربت علیها بالسهام : الاذان و الغدو الی الجمعهٔ ، و الصف الاول ؛ سه کار است که اگر امت من پاداش عظیم آن را درک می کردند، برای به دست آوردن آن ، ازدحام و قرعه کشی می نمودند: ۱ – اذان گفتن . ۲ – تسریع در رفتن برای نماز جمعه . ۳ – در صف اول نماز جمعه و جماعت قرارگرفتن . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۱۵۶)

حدیث۹۸۱

قال الصادق – علیه السلام –: طهر قلبک بالتقوی و الیقین عند طهارهٔ جوارحک بالماء؛ در وقت پاکیزه نمودن اعضای خود با آب، دل خویش را به پرهیزگاری و یقین پاک گردان . (بحارالانوار، ج ۸۰، ص ۲۳۹)

حدیث۹۸۲

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا علی !ان الوضوء قبل الطعام و بعده شفاء فی الجسد و یمن فی الرزق ؛ یا علی! قبل از غذا و بعد از غذا، وضو گرفتن ، شفای بدن و برکت در روزی است . (بحارالانوار، ج ۶۶، ص ۳۵۶)

حدیث۹۸۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: مفتاح الصلاهٔ الطهور؛ کلید نماز، پاکی است . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۲۸۱)

حدیث۹۸۴

قال الباقر – علیه السلام –: ان السواک فی السحر قبل الوضوء من السنهٔ ؛ سحرگاه ، پیش از وضو، مسواک زدن از سنت اسلامی است . (میزان الحکمه ، ج ۴، ص ۵۹۶)

حدیث۹۸۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: یا علی !و علیک بالسواک عند کل وضوء ؛ ای علی! بر تو باد مسواک زدن به هنگام هر وضو. (اصولی کافی ، ج ۸، ص ۷۲)

حدیث۹۸۶

قال الرضا – علیه السلام –: ... لان یکون العبد طاهرا اذا قام بین یدی الجبار عند مناجاته ؛ ... چون وضو یک ادب در برابر خدا است ، بنده به هنگام نماز، وقتی که دربرابر خداوند می ایستد، پاک باشد. (بحارالانوار، ج ۶، ص ۶۴)

حدیث۹۸۷

قال الصادق – علیه السلام –: جاء رجل الی النبی – صلی الله علیه وآله – فقال : یا رسول الله !اوصینی ، فقال : لاتدع الصلاهٔ متعمدا فان من ترکها متعمدا فقد برئت منه ملهٔ الاسلام ؛ مردی پیش رسول خدا (ص) آمد و عرض کرد: یا رسول الله !مرا نصیحتی بفرمایید، حضرت فرمودند: نماز را عمدا رها مکن ، کسی که عمدا نماز را ترک کند ملت اسلام از او بیزار است . (وسائل الشیعه ،

ج ۳، ص ۲۹) ۵۰۲ - عقاب تارک الصلوة

حدیث۹۸۸

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: من اعان تارک الصلوة بلقمة او کسوة فکانما قتل سبعین نبیا اولهم ادم و اخرهم محمد ؛ کسی که ترک کننده نماز را به دادن طعامی یا لباسی یاری کند، مثل این است که هفتاد پیامبر را کشته ، که اول آنها آدم ، و آخر آن ها محمد(ص) است . (لئالی الاخبار، ص ۳۹۵)

حدیث۹۸۹

عن النبی - صلی الله علیه وآله - قال : یا علی !شارب الخمر لایقبل - عز و جل - صلاته اربعین یوما فان مات فی الاربعین مات کافرا ؛ ای علی ! نماز آدم شرابخوار تا چهل روز پذیرفته نیست و اگر در ظرف چهل روز بمیرد، کافر از دنیا رفته است . (بحارالانوار، ج ۷۷، ص ۴۷)

حدیث۹۹۰

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: مثل الصلوة و اعمال بنی ادم کرجل اتی مراغة فاتار علیه منها حتی امتلاء ترابا و دنسا ثم عمد الی غدیر ماء طیب فاغتسل به فیذهب عنهه التراب و الدنس ، کذلک الصلوات الخمس تغسل عن العبد الذنوب اذا صلی الله من قلبه ؛ مثل نماز و اعمال آدم مثل مردی است که در خاک بغلتد آن چنان که سراپایش را خاک و کثافات فراگیرد، سپس به طرف آبگیری که آبش پاک است برود و در آن غسل نماید و خود را شست و شو دهد و خاک و کثافات را از خود دور کند.این چنین است نماز پنجگانه ، زمانی که بنده با حضور قلب خدا را عبادت کند، کثافات گناه از وی شسته می شود. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۹۹۱

قال علی - علیه السلام -: لیخشع الرجل فی صلوته فانه من خشع قلبه الله - عز و جل - خشعت جوارحه فلا یعبث بشی ء فی الصلوة ؛ مرد باید در نماز خود خاشع باشد، پس وقتی قلبش برای خدا خاشع شد، اعضاء و جوارحش نیز خاشع است ، با چیزی (در حال نماز) بازی نمی کند. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۵، ص ۳۷)

حدیث۹۹۲

قال رسول الله - صلی الله علیه وآله -: اعبد الله کانک تراه فان کنت لاتراه فانه یراک ؛ عبادت کن خداوند تعالی را، چنانچه گویا او را می بینی ، و اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند. (نهج الفصاحه ، ص ۶۵.سرالصلوة ، ص ۲۶.مکارامام علی علیه‌السلام : الجاهِلُ لا یَرتَدِعُ ، وبالمَواعِظِ لا یَنتَفِعُ؛ نادان باز نمی‌ایستد (هیچ نهی و بازداشتی در او اثر نمی‌کند) و پند و اندرزها سودش نمی‌دهد . غرر الحکم : ۱۷۲۹

حدیث۹۹۳

امام باقر علیه‌السلام : مَن لَم یَجعَلِ اللّه‌لَهُ مِن نفسِهِ واعِظا ، فإنَّ مَواعِظَ النّاسِ لَن تُغنیَ عَنهُ شیئا ؛ کسی که خداوند برای او واعظی

درونی قرار ندهد ، موعظه‌های مردم هرگز در او سودمند نمی‌افتد . تحف العقول : ۲۹۴

حدیث۹۹۴

امام سجّاد علیه‌السلام : ابنَ آدَمَ ، إنَّکَ‌لا تَزالُ بِخَیرٍ ما کانَ لَکَ واعِظٌ مِن نَفسِکَ ، وما کانَتِ الُمحاسَبَةُ مِن هَمِّکَ ، وما کانَ الخَوفُ لَکَ شِعارا ، والحَذَرُ لَکَ دِثارا ؛ ای فرزند آدم ! تا زمانی که واعظی از درون داری و به حسابرسی (اعمالِ خود) اهتمام می‌ورزی و ترس (از خدا و کیفر الهی) جامه زیرین تو باشد و پرهیز بالاپوشت ، پیوسته در خیر و صلاح خواهی بود . تحف العقول : ۲۸۰

حدیث۹۹۵

امام علی علیه‌السلام : مَن کانَ لَهُ فی نَفسِهِ‌واعِظٌ کانَ عَلَیهِ مِن اللّه حافِظٌ؛ هر که واعظی درونی داشته باشد ، او را از جانب خداوند نگهبانی است . بحار الأنوار : ۷۸ / ۶۷ / ۱۱

حدیث۹۹۶

امام عسکری علیه‌السلام : مَن وَعَظَ أخاهُ سِرّا فَقَد زانَهُ ، ومَن وَعَظَهُ عَلانِیَةً فَقَد شانَهُ ؛ هرکه برادر خود را پنهانی اندرز دهد ، او را آراسته است و هر که در برابر دیگران موعظه‌اش کند ، او را لکّه‌دار کرده‌است . تحف العقول : ۴۸۹

حدیث۹۹۷

امام علی علیه‌السلام : لا واعِظَ أبلَغُ مِن النُّصحِ ؛ هیچ واعظی مؤثرتر از نصیحت نیست . غرر الحکم : ۱۰۶۲۲

حدیث۹۹۸

امام علی علیه‌السلام : أبلَغُ العِظاتِ الاعتِبارُ بِمَصارِعِ الأمواتِ؛ رساترین پندها، عبرت گرفتن از آرامگاه‌های مردگان است. غرر الحکم : ۳۱۲۳

حدیث۹۹۹

امام علی علیه‌السلام : لِلکَیِّسِ فی کُلِّ شَیءٍ اتِّعاظٌ ؛ انسان زیرک، از هر چیزی پندی می‌آموزد . غرر الحکم : ۷۳۳۸

حدیث۱۰۰۰

امام علی علیه‌السلام : مَن فَهِمَ مَواعِظَ الزّمانِ لَم‌یَسکُنْ إلی حُسنِ الظَّنّ بالأیّام ؛ هرکه پندهای زمانه را بفهمد ، به روزگار خوشبین نباشد . غرر الحکم : ۸۹۳۸

حدیث۱۰۰۱

امام علی علیه‌السلام : إذا أحَبَّ اللّه‌عَبدا وعَظَهُ بالعِبَرِ ؛ هرگاه خداوند بنده‌ای را دوست بدارد ، او را با عبرت‌ها پند دهد . غرر الحکم : ۴۰۳۲

حدیث۱۰۰۲

امام علی علیه‌السلام : کَفی عِظَةً لِذَوی الألبابِ ما جَرَّبوا ؛ برای خردمندان ، تجربه‌های آنان پندی است کافی . غرر الحکم : ۷۰۵۹

حدیث۱۰۰۳

امام علی علیه‌السلام : العاقِلُ مَن وَعَظَتهُ التَّجارِبُ؛ خردمند کسی است که‌تجربه‌ها او را پند دهد. تحف العقول : ۸۵

حدیث۱۰۰۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : کَفی بالمَوتِ واعِظا؛ مرگ برای اندرز گرفتن بس است . تحف العقول : ۳۵

حدیث۱۰۰۵

امام علی علیه‌السلام : بالمَواعِظِ تَنجَلی الغَفلَةُ ؛ با اندرزهاست که (پرده) غفلت کنار می‌رود . غرر الحکم : ۴۱۹۱

حدیث۱۰۰۶

امام علی علیه‌السلام : المَواعِظُ صَقالُ النُّفوسِ ، وجَلاءُ القُلوبِ؛ اندرزها صیقل بخش جان‌ها ، و جلا دهنده دل‌هاست . غرر الحکم : ۱۳۵۴

حدیث۱۰۰۷

م الاخلاق ، ص ۴۵۹)

حدیث۱۰۰۸

پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن ماتَ علی حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ ماتَ شَهیداً؛ هرکه بر دوستی آل محمّد بمیرد، شهید مرده است. میزان الحکمه، ح ۹۹۶۴

حدیث۱۰۰۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: کل وعاء یضیق بما جعل فیه الا وعاء العلم فانه یتسع؛ گنجایش هر ظرفی با آنچه در آن نهند، تنگ می شود، جز ظرف دانش که هر چه در آن نهند، گسترش می یابد. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۷۲.

حدیث۱۰۱۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من عمل علی غیر علم ما یفسد اکثر مما یصلح؛ هر کس کاری را بدون شناخت انجام دهد، تباه کاری او بیشتر است تا آنچه سامان می دهد. تحف العقول، ص ۴۷.

حدیث۱۰۱۱

امام صادق علیه‌السلام : طَلَبتُ نُورَ القَلبِ فوَجَدتُهُ فی التَّفَکرِ والبُکاءِ ، وطَلَبتُ الجَوازَ عَلَی الصِّراطِ فوَجَدتُهُ فی الصَّدَقَةِ ، وطَلَبتُ نُورَ الوَجهِ فوَجَدتُهُ فی صَلاةِ اللَّیلِ؛ روشنایی دل را جوییدم و آن را در اندیشیدن و گریستن یافتم و گذر از صراط را جوییدم و آن را در صدقه دادن یافتم و نورانیّت چهره را جوییدم و آن را در نماز شب یافتم . مستدرک الوسائل : ۱۲ / ۱۷۳ / ۱۳۸۱۰ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۷۲

حدیث۱۰۱۲

امام علی علیه‌السلام : مَن أحَبَّ لِقاءَ اللّه سُبحانَهُ سَلاعَنِ الدُّنیا ؛ کسی که دیدار خدای سبحان را دوست بدارد، دنیا را از یاد ببرد . غرر الحکم : ۸۴۲۵ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۴

حدیث۱۰۱۳

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مَن أحَبَّ لِقاءَ اللّه أحَبَّ اللّه‌لِقاءَهُ ، ومَن کَرِهَ لِقاءَ اللّه کَرِهَ اللّه‌لِقاءَهُ؛ هرکه دیدار خدا را دوست داشته باشد ، خدا دیدار او را دوست دارد و هرکه دیدار خدا را خوش‌نداشته‌باشد،خدا نیز دیدار او را خوش‌ندارد. کنزالعمّال : ۴۲۱۲۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۵۰۴

حدیث۱۰۱۴

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : مِن عَلاماتِ الشَّقاءِ جُمودُ العَینِ ؛ از نشانه‌های شقاوت و بدبختی خشکیدگی چشم است . بحار الأنوار : ۷۰ / ۵۲ / ۱۱ منتخب میزان الحکمهٔ : ۷۸

حدیث۱۰۱۵

امام صادق علیه‌السلام : ما مِن شیءٍ إلاّ ولَهُ کَیْلٌ أو وَزنٌ إلاّ الدُّموعَ ، فإنّ القَطرةَ مِنها تُطْفِئُ بِحارا مِن نارٍ ، وإذا اغْرَوْرَقَتِ العَینُ بمائها لَم یَرْهَقْ وَجهَهُ قَتَرٌ ولا ـ ذِلَّةٌ ، فإذا فاضَتْ حَرَّمَهُ اللّه‌علی النّارِ ، ولَو أنّ باکیا بکی فی اُمَّةٍ لَرُحِموا ؛ هر چیزی پیمانه و وزنی دارد مگر اشکها ؛ زیرا قطره‌ای اشک دریاهایی از آتش را فرو می‌نشاند . و هرگاه چشم در اشک خود غرق شود ، گَرد هیچ فقر و ذلّتی بر چهره آن ننشیند . و هرگاه اشکها سرازیر شود خداوند آن چهره را بر آتش حرام گرداند . و اگر گریندهای در میان امتی بگرید همه آن امّت مشمول رحمت می‌شوند . بحار الأنوار : ۹۳ / ۳۳۱ / ۱۴ منتخب میزان الحکمهٔ : ۷۸

حدیث۱۰۱۶

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : علَیکَ بقِراءةِ القرآنِ ؛ فإنّ قِراءتَهُ کَفّارةٌ للذُّنوبِ ، وسَترٌ فی النارِ ،وأمانٌ مِن العذابِ؛ بر تو باد خواندن قرآن؛ زیرا خواندن آن کفّاره گناهان است و پرده‌ای در برابر آتش و موجب ایمنی از عذاب. بحار الأنوار : ۹۲ / ۱۷ / ۱۸ منتخب میزان الحکمهٔ : ۴۶۰

حدیث۱۰۱۷

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلّم : لا یَنبغی لِصاحِبِ القرآنِ أن یَحِدَّ مَع مَن‌حَدَّ ، ولا یَجهَلَ مَع مَن یَجهَلُ وفی جَوفِهِ کلامُ اللّه ؛ برای ملازم قرآن شایسته نیست با کسی که نسبت به او تندی کرده است ، تندی کند و کسی که در درونش کلام خداست، با کسی

که (نسبت به وی) رفتار جاهلانه می‌کند ، نابخردانه رفتار نمی‌کند . کنزالعمّال : ۲۳۴۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۱۰۱۸

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنّ أحَقَّ الناسِ بالتَّخَشُّعِ فی السِّرِّ والعَلانيَةِ لَحامِلُ القرآنِ ، وإنَّ أحَقَّ الناسِ فی السِّرِّ والعَلانیَةِ بالصلاةِ والصوم لَحامِلُ القرآنِ ؛ سزاوارترین مردم به خشوع ورزیدن نهانی و آشکار در برابر خدا ، حافظ قرآن است . و سزاوارترین مردم به نمازگزاردن و روزه گرفتن در آشکار و نهان ، حافظ قرآن است . الکافی : ۲ / ۶۰۴ / ۵ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۱۰۱۹

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنّ الذی لیسَ فی جَوفِهِ شـیءٌ من القرآنِ کالبَیتِ الخَرِبِ ؛ کسـی که در اندرونش چیزی از قرآن نیست ، همانند خانه‌ای ویران است . کنزالعمّال : ۲۴۷۸ منتخب میزان الحکمة : ۴۶۰

حدیث۱۰۲۰

امام علی علیه‌السلام : اللّه اللّه فی القرآنِ ، لا یَسبِقُکُم بالعَمَلِ بِهِ غَیرُکُم . خدا را ! خدا را ! درباره قرآن ، مبادا دیگران با عمل به آن ، بر شما پیشی گیرند . نهج البلاغة : الکتاب ۴۷ منتخب میزان الحکمة : ۴۵۸

حدیث۱۰۲۱

پیامبر خدا صـلی الله علیه و آله و سلّم : إذا التَبَسَت علَیکُمُ الاُمورُ کَقِطَعِ اللَّیلِ المُظلِمِ فعلَیکُم بالقرآنِ ؛ فإنّهُ شافِعٌ مُشَفَّعٌ وماحِلٌ مُصَدَّقٌ ، مَن جَعَلَهُ أمامَهُ قادَهُ إلَی الجَنّةِ ، ومَن جَعَلَهُ خَلفَهُ ساقَهُ إلَی النارِ ؛ هر گاه کارها همچون پاره‌های شب تار بر شما تاریک و شبهه‌ناک شد ، به قرآن روی آورید؛ زیرا قرآن شـفیعی است که شـفاعتش پذیرفته است و شاکی و خصمی است که شکایتش قبول می‌شود . هر که قرآن را فرا روی خود قرار دهد ، او را به سوی بهشت کشاند و هر که آن را پشت سر خویش نهد ، به سوی دوزخش براند . نوادر الراوندیّ : ۲۱ ، ۲۲

حدیث۱۰۲۲

امام علی علیه‌السـلام : تَعَلَّموا القرآنَ ؛ فإنّهُ أحسَنُ الحَـدیثِ ، وتَفَقَّهُوا فیهِ فإنَّهُ رَبیعُ القُلوبِ ؛ قرآن را بیاموزیـد ، که آن بهترین سـخن است و در آن دانا و فقیه شوید که آن بهار دلهاست . نهج البلاغة : الخطبة : ۱۱۰

حدیث۱۰۲۳

مَن قَرَأ القُرآنَ لِیَأکُلَ بِهِ النّاسَ جـاءَ یَومَ القِیامَـةِ ووَجهُه عَظمٌ لا لَحمَ فیهِ ؛ هر کس به منظور سـرکیسه کردن مردم قرآن بخوانـد ، روز قیامت در حالی بیاید که چهره‌اش استخوان است و گوشتی در آن نیست . ثواب الأعمال : ۳۲۹/ ۱

حدیث۱۰۲۴

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنّ مِن تَعظیمِ جَلالِ اللّه عز و جل کَرامَةَ ذی الشَّیبهِ ، وحامِلِ القُرآنِ ، والإمامِ العادِلِ . احترام نـهادن بـه ریـش سـفید و قـرآن دان و پیشوای دادگر ، بزرگداشت جلال و شکوه خداوند عز و جل است . کنزالعمّال : ۲۵۵۰۷

حدیث۱۰۲۵

پیامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : عَلیکَ بتِلاوَةِ القرآنِ وذِکرِ اللّه کثیراً ، فإنّهُ ذِکرٌ لکَ فی السـماءِ ونورٌ لکَ فی الأرضِ؛ بر تو باد به تلاوت قرآن و بسیاری یاد خدا ؛ زیرا که آن در آسمان ، برای تو نام (و آوازه) است و در زمین نور . الخصال : ۵۲۵ / ۱۳

حدیث۱۰۲۶

امـام صادق علیه السـلام فرمودنـد: إنّ المُؤمِنَ یَغبِطُ وَلایَحسُـدُ وَالمُنافِقُ یَحسُـدُ وَلایَغبِطُ؛ مؤمن غبطه می خورد و حسادت نمی ورزد، منافق حسادت می ورزد و غبطه نمی خورد. کافی، ج۲، ص۳۰۷، ح۷

حدیث۱۰۲۷

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم فرمودنـد: اِتّقُوااللّه وَأَصلِحواذاتَ بَینِکُمْ فَـإِنَ اللّه یُصلِحُ بَینَ المُؤمِنینَ یَومَ القیامَـةِ؛ تقوای الهی داشته باشید و اصلاح کنید میان خودتان را زیرا خداوند در روز قیامت میان مؤمنین را اصلاح می کند. محجهٔ البیضاء، ج۳، ص۳۷۳

حدیث۱۰۲۸

امام صادق علیه السـلام فرمودند: مَن اَحصـی عَلی اَخیهِ المُؤمِنِ عَیبا لِیَعیبَهُ بِهِ یَوما ما کانَ مِن اَهلِ هذِهِ الآیَةِ قالَ اللّه عَزّوَجَلّ: انّ الّذینَ یُحِبّونَ اَن تَشیعَ الفاحِشَـةُ فِی الّذینَ آمَنوا لَهُم عَـذابٌ اَلیمٌ فِی الـدُّنیا وَ الآخِرَةِ وَ اللّه یَعلَمُ وَ اَ نتُم لا تَعلَمونَ ؛ هر کس درصـدد عیب جویی برادر مؤمنش برآیـد، تـا با آن روزی او را سـرزنش کنـد، مشـمول این آیه است: کسانی که دوست دارنـد، زشتی ها در میان مردم بـا ایمـان شـیوع پیـدا کنـد، عـذاب دردنـاکی برای آنـان در دنیـا و آخرت خواهـد بود و خداونـد می دانـد و شـما نمی دانیـد. مستدرک الوسایل، ج ۹، ص ۱۱۰، ح ۱۰۳۷۹

حدیث۱۰۲۹

پیامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: وَالّذی نَفسی بِیَدِهِ لاتَدخُلُوا الجَنّةَ حَتّی تُؤمِنوا وَ لا تُؤمِنوا حَتّی تَحابّوا أولا أدُلّکُم عَلی شَئیٍ اذا فَعَلتُموهُ تَحابَبتُم؟ اَفشُوا السّـلامَ بَینَـکُم؛ به خدایی که جانم در اختیار اوست، وارد بهشت نمی شوید مگر مؤمن شوید و مؤمن نمی شویـد، مگر این که یکـدیگر را دوست بداریـد. آیـا می خواهیـد شـما را به چیزی راهنمـایی کنم که بـا انجام آن، یکـدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید. مشکاهٔ الانوار، ص ۱۵۷

حدیث۱۰۳۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: اَلطِّیَرَةُ شِرکُ وَمامِنّا إلّا وَلکِنّ اللّه یُذهِبُهُ بِالتّوَکُّلِ؛ فال بد زدن شرک است و هیچ کس ازما نیست مگر این که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند با توکل به او آن را از بین می برد. سنن ابن ماجه، ج۲، ص۱۱۷۰، ح۳۵۳۸

حدیث۱۰۳۱

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم فرمودنـد: اِعلَم اَنّ الصِّدقَ مُبارَکٌ وَ الکِذبَ مَشؤومٌ؛ بـدان که راسـتگویی، پر برکت است و دروغگویی، شوم. تحف العقول، ص ۱۴

حدیث۱۰۳۲

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: اَلصِّدقُ طُمَنینَةٌ وَ الکَذِبُ ریبَةٌ ؛ راستگویی [مایه] آرامش و دروغگویی [مایه] تشویش است. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۴

حدیث۱۰۳۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: إِنّ اللّه عَزّوَجلّ أَحبَّ الکَذِبَ فِی الصّلاحِ وَأبغَضَ الصِدقَ فِی الفَسادِ؛ خداوند عزوجل، دروغی را که باعث صلح و آشتی شود دوست دارد و از راستی که باعث فتنه شود بیزار است. من لا یحضره الفقیه، ج۴، ص ۳۵۳، ح ۵۷۶۲

حدیث۱۰۳۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: إنّ مِمّا أعانَ اللّه (بِهِ) عَلَی الکَذّابینَ النِّسیانَ؛ از جمله کمکهای خداوند بر ضد دروغگویان فراموشی است. کافی، ج۲، ص ۳۴۱، ح۱۵

حدیث۱۰۳۵

امـام سـجاد علیه السـلام فرمودنـد: اِتَّقُوا الکَذِبَ الصَّغیرَ مِنهُ وَالکَبیرَ، فی کُلِّ جِدٍّ وَهَزلٍ فَإنَّ الرَّجُلَ إذا کَذِبَ فِی الصَّغیرِ اجتَرَأَ عَلَی الکَبیرِ؛ از دروغ کوچـک و بزرگش، جـدّی و شوخیش بپرهیزیـد، زیرا انسـان هرگـاه در چیز کوچک دروغ بگویـد، به گفتن دروغ بزرگ نیز جرئت پیدا می کند. تحف العقول، ص ۲۷۸

حدیث۱۰۳۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: أَنَا زَعیمٌ بِبَیتٍ فی رَبَضِ الجَنَّةِ ، وَبَیتٍ فی وَسَطِ الجَنَّةِ ، وَبَیتٍ فی أَعلَی الجَنَّةِ لِمَن تَرَکَ المِراءَ وَإن کانَ مُحِقّا ، وَلِمَن تَرَکَ الکَذِبَ وَإن کانَ هازِلاً ، وَلِمَن حَسُنَ خُلقُهُ ؛ من بر کسـی که مجادله را رها کنـد، هر چند حق با او باشد و کسی که دروغ نگوید، هر چند به شوخی باشد و کسـی که اخلاقش را نیکو گرداند، خانه ای در حومه بهشت و خانه ای در مرکز بهشت و خانه ای در بالای بهشت ضمانت می کنم. خصال، ص ۱۴۴

حدیث۱۰۳۷

امام علی علیه السـلام فرمودنـد: (علامهٔ) اَلایمانُ أن تُؤثِرَ الصِّدقَ حَیثُ یَضُرُّکَ عَلَی الکَذِبِ حَیثُ یَنفَعُکَ؛ (نشانه) ایمان، این است که راستگویی را هر چند به زیان تو باشد بر دروغگویی، گرچه به سود تو باشد، ترجیح دهی. نهج البلاغه، حکمت ۴۵۸

حدیث۱۰۳۸

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم فرمودنـد: إنّ رَجُلاً ـ أَتی سَیِّدَنا رَسولَ اللّه صـلی الله علیه و آله فَقالَ: یا رَسولَ اللّه عَلِّمنی خُلقا

یَجمَعُ لی خَیرَ الدُّنیا وَالخِرَةِ فَقالَ صلی الله علیه و آله : لاتَکذِب؛ مردی به رسول خدا صلی الله علیه و آله عرض کرد: به من اخلاقی بیاموزید که خیر دنیا و آخرت در آن جمع باشد، حضرت فرمودند: دروغ نگو. بحارالأنوار، ج۷۲، ص۲۶۲، ح۴۳

حدیث۱۰۳۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: لَئِن یَهدِی اللهُ بِکَ رَجُلًا واحِداً خَیرٌ لَکَ مِنَ الدُّنیا وَ ما فِیها؛ اگر خداوند بوسیله تو یک نفر را هدایت کند برای تو بهتر است از دنیا و هر آنچه در آن است. (بحارالانوار، ج۲، ص۲)

حدیث۱۰۴۰

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: کونوا دُعاةً لِلنّاسِ بِغَیرِ اَ لسِنَتِکُم، لِیَرَوا مِنکُم الوَرَعَ وَ الجتِهادَ وَ الصَّلاةَ وَ الخَیرَ، فَاِنَّ ذلِکَ داعیَةٌ؛ مردم را به غیر از زبان خود، دعوت کنید، تا پرهیزکاری و کوشش در عبادت و نماز و خوبی را از شما ببینند، زیرا اینها خود دعوت کننده است. (کافی، ج ۲ ، ص ۷۸، ح ۱۴)

حدیث۱۰۴۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: مَن دَعا اِلی هُدیً کانَ لَهُ مِنَ الجرِ مِثلُ اُجورِ مَن تَبِعَهُ لا یَنقُصُ ذلِکَ مِن اُجورِهِم شَیئا و مَن دَعا اِلی ضَـلالَةٍ کان عَلَیهِ مِنَ الاِثمِ مِثلُ آثامِ مَن تَبِعَهُ لا یَنقُصُ مِن آثامِهِم شَیئا؛ هر کسی، به هدایتی راهنمایی کند، پاداشی را که برای پیروان هدایت وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی آن‌که از پاداش پیروان کاسته شود، و هر کس به گمراهی‌ای راهنمایی کند گناهی که برای پیروان آن وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی‌آن‌که از گناه آنها کاسته شود. (منیة المرید، ص ۱۰۲)

حدیث۱۰۴۲

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: مَنْ عَرَفَ اللّه خافَهُ ، وَ مَنْ خافَ اللّه حَثَّهُ الْخَوفُ مِنَ اللّهِ عَلَی الْعَمَلِ بِطاعَتِهِ وَالاْخْذِ بِتَأْدیبِهِ ، فَبَشِّرِ الْمُطیعینَ الْمُتَأَدِّبینَ بِاَدَبِ اللّهِ وَ الاْآخِذینَ عَنِ اللّهِ اَنَّهُ حَقٌّ عَلَی اللّهِ اَنْ یُنْجیَهُ مِنْ مُضِلاّتِ الْفِتَنِ؛ آن‌که خدا را شناخت ، از او ترسید و آن کس که از خدا ترسید ، ترس از خدا او را به عمل به فرمان او و در پیش گرفتن ادبش واداشت . پس فرمانبردارانِ ادب شده به ادب خدا و اطاعت‌کنندگان دستورهای او را بشارت ده که بر خداست که آنها را از فتنه‌های گمراه‌کننده برهاند. مصباح الشریعه، ص ۱۰۸

حدیث۱۰۴۳

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: مَن عَرَفَ اللّهَ خافَ اللّهَ و مَن خافَ اللّهَ سَخَت نَفسَهُ عَنِ الدُّنیا؛ هر که خدا رابشناسد ترس او در دلش می افتد و هر از خدا ترسان باشد نفسش از دنیا باز می ماند. جهاد النفس، ص ۸۳

حدیث۱۰۴۴

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: ما عَرَفَ اَللّهَ مَن عَصاهُ؛ خدا را نشناخته آن که نافرمانی اش کند. تحف العقول، ص۲۹۴

حدیث۱۰۴۵

امام علی علیه السلام فرمودند: یَنبَغی لِمَن عَرَفَ اللّه سُبحانَهُ أن لا یَخلُوَ قَلبُهُ مِن رَجائِهِ وَخَوفِهِ؛ کسی که خدای سبحان را می شناسد، شایسته است دلش از بیم و امید به او خالی نباشد. غررالحکم، ج۶، ص ۴۴۱، ح۱۰۹۲۶

حدیث۱۰۴۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: أَفضَلُ العمالِ العِلمُ بِاللّه إنّ العِلمَ یَنفَعُکَ مَعَهُ قَلیلُ العَمَلِ وَکَثیرُهُ وَإنّ الجَهلَ لایَنفَعُکَ مَعَهُ قَلیلُ العَمَلِ وَلا کَثیرُهُ؛ بهترین اعمال، خداشناسی است، زیرا با وجود علم و معرفت، عمل، کم یا زیاد تو را سود می بخشد اما با وجود نادانی (نسبت به خدا) عمل، نه اندکش تو را سود می بخشد نه بسیارش. کنزالعمال، ج۱۰، ص۱۴۳، ح ۲۸۷۳۱

حدیث۱۰۴۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لاـ تَنظُروا اِلی صَغیرِ الـذّنبِ ولَکنِ انظُروا اِلی مـا اجتَرَأتُم؛ به کوچکی گناه نگاه نکنید بلکه به چیزی [نافرمانی خدا] که برآن جرات یافته اید بنگرید. (جهاد النفس،ح ۴۰۵)

حدیث۱۰۴۸

امام سجاد علیه السلام فرمودند: فَاَمّا حَقُّ اللّهِ الْاَکْبَرُ فَاِنَّکَ تَعْبُدُهُ لا تُشْرِکُ بِهِ شَیْئا فَاِذا فَعَلْتَ ذلِکَ بِاِخْلاصٍ جَعَلَ لَکَ عَلی نَفْسِهِ اَنْ یَکْفیَکَ اَمْرَ الـدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ وَ یَحْفَظَ لَکَ ما تُحِبُّ مِنْها ؛ حق بزرگ‌تر خداونـد این است که او را بپرستی و چیزی را با او شریک نسازی، که اگر خالصانه چنین کنی، خداوند کار دنیا و آخرتت را کفایت می‌کند و آنچه را دوست داری برایت نگه می‌دارد. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۵۷)

حدیث۱۰۴۹

امام علی علیه السلام : لا یَسعَدُ امْرُؤٌ إلّا بِطاعَةِ اللّهِ سُبحانَهُ وَ لا یَشقَی امْرُؤٌ إلّا بِمَعصیَةِ اللّهِ؛ هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی‌شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. (غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸)

حدیث۱۰۵۰

امام حسین علیه السلام فرمودند: مَن حاوَلَ اَمراً بِمَعصِیَةِ اللهِ کانَ اَفوَتُ لِما یَرجو و اَسرَعُ لِما یَحذَرُ.؛ کسی که بخواهد از راه گناه به مقصدی برسد ، دیرتر به آروزیش می رسد و زودتر به آنچه می ترسد گرفتار می شود. (حارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۰)

حدیث۱۰۵۱

امام حسین علیه السلام فرمودند: مَن حاوَلَ اَمراً بمَعصِیَهِ اللهِ کانَ اَفوَتَ لِما یَرجُو وَاَسرَعَ لِمَجیءِ ما یَحذَرُ؛ آن که در کاری که نافرمانی خداست بکوشد امیدش را از دست می دهد و نگرانیها به او رو می آورد. (بحار الانوار، ج ۳، ص ۳۹۷)

حدیث۱۰۵۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم فرمودند: خَمْسٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلینَ: اَلْحَیاءُ وَ الْحِلْمُ وَ الْحِجامَةُ وَ السِّواکُ وَ التَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت

پیغمبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳

حدیث۱۰۵۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: إنّ مِنَ الذُّنُوبِ ذُنُوباً لا یُکَفِّرُها صَلاهٌ وَ لا صَدَقَهٌ، قِیلَ یا رسولَ اللهِ فَما یُکَفِّرُها قالَ الهُمُومُ فی طَلَبِ المَعِیشَهِ؛ بعضی از گناهان به وسیله نماز و صدقه هم آمرزیده نمی شوند. سؤال شد یا رسول الله! پس چه چیز موجب آمرزش آن است؟ فرمودند: جدیت و تلاش در طلب معیشت. مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۱۳

حدیث۱۰۵۴

امام علی علیه السلام فرمودند: العَمَل العَمل، ثُمّ النِّهایهُ النِّهایهُ، والاستِقامهُ الاستِقامَهُ، ثُمّ الصّبر الصّبر، والوَرَع، إنّ لَکُم نَهایَهً فَانتهوا اِلی نَهایَتِکُم؛ کار کنید و آن را به پایانش رسانید و در آن پایداری کنید؛ آن گاه شکیبایی ورزید و پارسا باشید. همانا شما را پایانی است؛ پس، خود را به آن پایان (بهشت) رسانید. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۵۵

امام علی علیه السلام فرمودند: قَلیل تَدُوم عَلیه، أرجَی مِن کَثِیر مَملُولٍ مِنه؛ کار (خیر) اندک، که بر آن مداومت ورزی، از کار بسیار که از آن خسته شوی، امیدوار کننده‌تر است. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۵۶

امام علی علیه السلام فرمودند: إذا هبت أمراً فقع فیه، فإنّ شدّهٔ توقّیه أعظم ممّا تخاف منه؛ هر گاه از کاری ترسیدی، خود را به کام آن بینداز، زیرا ترس شدید از آن کار، دشوارتر و زیان‌بارتر از اقدام به آن کار است. غررالحکم، ۸۹۵۵

حدیث۱۰۵۷

امام علی علیه السلام فرمودند: الشَّرفُ بِالهِمَم العَالِیه لابِالرمَمِ البَالِیه؛ شرافت به همت های بلند است نه به استخوان های پوسیده. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۵۸

امام علی علیه السلام فرمودند: اقصِر هِمَّتَک عَلی مَا یلزمُک و لا تخُض فِیما لایعنِیک؛ همّت خود را صرف چیزهایی کن که به آن نیاز داری و آنچه را به کار ت نمی آید پی گیری مکن. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۵۹

امام علی علیه السلام فرمودند: إِنْ سَمَتْ هِمَّتُکَ لِإِصْلَاحِ النَّاسِ فَابْدَأْ بِنَفْسِکَ فَإِنَّ تَعَاطِیَکَ صَلَاحَ غَیْرِکَ وَ أَنْتَ فَاسِدٌ أَکْبَرُ الْعَیْبِ؛ اگر همت والای اصلاح مردم را در سرداری، از خودت آغاز کن، زیرا پرداختن تو به اصلاح دیگران، در حالی که خود فاسد باشی بزرگترین عیب است. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۶۰

امام علی علیه السلام فرمودند: قَدرُ الرَّجُلِ علی قَدرِهِمَّتِهِ؛ اندازه هر کس به اندازه همت او است. منتخب میزان الحکمة، ۳۱۴

حدیث۱۰۶۱

حضرت علی علیه السلام فرمودند: کَفی بِالمَرءِ غَفلَةً أن یَصرِفَ هِمَّتَهُ فیما لا یَعنیهِ؛ غفلت آدمی را همین بس که همّتش را در آنچه به کارش نمی‌آید، صرف کند. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۶۲

حضرت علی علیه السلام فرمودند: کُن بَعیدَالهِمَمِ إذا طَلَبتَ، کَریمَ الظَّفَرِ إذا غَلَبتَ؛ هرگاه در پی‌چیزی هستی، بلندْ همّت باش و آن‌گاه که چیره شدی، در پیروزی کریم باش. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۶۳

امام علی علیه السلام فرمودند: آفَةُ النُّجْحِ الْکَسَلُ؛ آفت موفقیت تنبلی است. میزان الحکمه، ج ۱۱،ص ۵۱۸۴

حدیث۱۰۶۴

امام علی علیه السلام فرمودند: مَنْ دَامَ کَسَلُهُ خَابَ أَمَلُه؛ کسی که پیوسته تنبلی کند، در رسیدن به آرزویش ناکام ماند. میزان الحکمه، ج ۱۱،ص ۵۱۸۴

حدیث۱۰۶۵

امام علی علیه السلام فرمودند: مِنْ سَبَبِ الْحِرْمَانِ التَّوَانِی؛ یکی از عوامل محرومیت سستی (در کار) است. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۶۶

امام علی علیه السلام فرمودند: ضَادُّوا التَّوَانِیَ بِالْعَزْمِ؛ با عزم و اراده به جنگ سستی بروید. میزان الحکمه، ج ۱۱،ص ۵۱۸۴

حدیث۱۰۶۷

امام حسن علیه السلام فرمودند: لامُرُوَّةَ لِمَن لاهِمَّةَ لَه؛ کسی که همت ندارد مروت ندارد. بحار الانوار، ج ۸، ص ۱۱۱

حدیث۱۰۶۸

اِتَّقُوا اللّهَ عِبادَ اللّهِ وَ جِدُّوا فی الطَّلَبِ وَ تِجاهِ الْهَرَبِ وَ بادِرُوا الْعَمَلَ قَبْلَ مُقَطِّعاتِ النَّقِماتِ وَ هادِمِ اللَّذّاتِ؛ ای بندگان خدا! تقوا پیشه کرده و برای رسیدن به خواسته‌ها تلاش کنید و از کارهای ناروا بگریزید و قبل از آنکه ناگواری ها به شما روی آورند و نابود کننده لذات [مرگ] فرا رسد، به کار[های نیک] مبادرت ورزید. بحار الانوار، ج ۱، ص ۲۱۸

حدیث۱۰۶۹

امام حسن علیه‌السلام: وَ اعْمَلْ لِدُنْیاکَ کَاَنَّکَ تَعیشُ اَبَدا وَ اعْمَلْ لآخِرَتِکَ کَاَنَّکَ تَمُوتُ غَداً؛ برای دنیایت چنان کار کن که گویا برای همیشه [در این دنیا] خواهی بود. و برای آخرتت [نیز چنان] سعی و تلاش کن که گویا فردا از دنیا خواهی رفت. تحف العقول، ص۴۰۸،ح ۲۰

حدیث۱۰۷۰

امام باقر علیه السلام فرمودند: إیّاکَ وَ الْکَسَلَ وَ الضَّجَرَ فَإِنَّهُمَا مِفْتَاحُ کُلِّ شَرٍّ؛ از تنبلی و بی حوصلگی بپرهیز، زیرا که این دو کلید هر بدی می‌باشند. میزان الحکمه، ج ۱۱، ص۵۱۸۶

حدیث۱۰۷۱

امام باقر علیه السلام فرمودند: إنّی لأبغضُ الرّجُل أن یَکُون کسلاناً عَن أمرِ دُنیاه، و مَن کَسَل عَن أمرِ دُنیاه فَهُو عَن أمر آخِرتِه أکسلَ؛ من مردی را که در کار دنیایش تنبل باشد مبغوض میدارم و کسی که در کار دنیا تنبل باشد، در کار آخرتش تنبل تر است. وسائل الشیعه، ج۱۲، صفحه ۳۷

حدیث۱۰۷۲

امام باقر علیه السلام فرمودند: إیّاکَ وَ الْکَسَلَ وَ الضَّجَرَ إِنَّهُمَا مِفْتَاحُ کُلِّ سُوء؛ از تنبلی و بی حوصلگی بپرهیز، زیرا که این دو کلید هر بدی می‌باشند. وسائل الشیعه ، ج ۱۲، ص ۳۹

حدیث۱۰۷۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: إیّاکَ وَ الْکَسَلَ وَ الضَّجَرَ فَإِنَّهُمَا یَمْنَعانِکَ مِنْ حَظِّکَ مِنَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ از تنبلی و بی حوصلگی بپرهیز، زیرا که این دو خصلت تو را از بهره دنیا و آخرت باز می دارند. میزان الحکمه، ج ۱۱، ص۵۱۸۶

حدیث۱۰۷۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَن طَلَبَ الدُّنیا اِستِعْفافاً عَنِ النّاسِ وَ سَعْیاً عَلی اَهْلِهِ وَ تَعَطُّفاً عَلی جارِهِ لَقَی اللهَ عَزَّوَجَلَّ یَوْمَ الْقِیامَةِ وَ وَجْهُهُ مِثلُ القَمَرِ لَیْلَةَ الْبَدْرِ؛ هرکس دنیا را طلب کند به قصد این که آبروی خود را از مردم حفظ، رفاه خانواده‌اش را تأمین و به همسایه‌اش کمک کند، وقتی با خدا دیدار کند، چهره‌اش همانند ماه شب بدر می‌درخشد. وسائل الشیعه، ج۱۷، ص۲۱

حدیث۱۰۷۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: یا هِشامُ! اِنْ رَأَیت الصِّفَّین قَدِ الْتَقَیا فَلا تَدَعْ طَلَبَ الرِّزقِ فی ذلِکَ الْیَوْمِ؛ اگر در خط مقدم جبهه، درگیری شروع شد، باز هم کار کردن و طلب روزی را در آن روز ترک نکن. کافی، ج۵، ص۷۸

حدیث۱۰۷۶

امام صادق علیه السلام فرمودند: اوصِیکَ بتَقوی الله والوَرع والاِجتِهاد واعلَم أنّه لا یَنفَع اجتِهادٌ لا وَرع فیه؛ تو را به تقوای الهی و

پارسایی و کوشش سفارش می‌کنم و بدان که کوششی که در آن پارسایی نباشد، سودی نمی‌دهد. کافی، ج ۲ ص ۷۶

حدیث۱۰۷۷

امام صادق علیه السلام فرمودند: لا تَکسِلُوا فِی طَلبِ مَعایِشکُم فَإنَّ آبائَنا کَانُوا یَرکَضُون فِیها و یُطلِبونَها؛ در طلب روزی و نیازهای زندگی تنبلی نکنید، چرا که پدران و نیاکان ما به دنبال آن میدویدند و آنرا طلب می کردند. وسائل الشیعه، ج۱۲، ص ۳۸

حدیث۱۰۷۸

امام صادق علیه السلام فرمودند: لاتَکسل عَن مَعِیشَتک فَتَکون کَلّاً عَلی غَیرکدر؛ معاش دنیوی خود تنبلی مکن که سربار دیگران باشی. فروع کافی، ج ۵، ص ۸۶

حدیث۱۰۷۹

امام رضا علیه السلام فرمودند: الّذی یطْلُبُ مِنْ فَضْلٍ یکُفُّ بِهِ عِیالَهُ اَعْظُمُ اَجْراً مِنَ الْمُجاهِدِ فی سَبیلِ اللهِ؛ کسی که دنبال روزی می‌رود تا آبروی خود و خانواده‌اش را حفظ کند، اجر و پاداش از رزمنده‌ای که در راه خدا جنگ می کند بیشتر است (عرق کارگر معادل خون شهید است.) وسائل الشیعه، ج۱۷، ص۶۷

حدیث۱۰۸۰

امام علی علیه السلام فرمودند: عَلَیکُم بالجِدّ والاجتِهاد والتَأهُّب والاستِعداد؛ بر شما باد به تلاش و سخت‌کوشی و مهیا شدن و آماده گشتن. نهج‌البلاغه

حدیث۱۰۸۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: طَلَبُ الحَلالِ فَرِیضَةٌ عَلَی کُلِّ مُسلِمٍ و مُسلِمَةٍ؛ کار کردن برای کسب مال حلال، بر هر مرد و زن مسلمان واجب است. جامع الاخبار، ص ۳۸۹، حدیث ۱۰۷۹

حدیث۱۰۸۲

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: زبان ، کلید هر خوبی و بدی است ، پس سزاوار است که مؤمن بر زبان خود مهر زند ،چنانکه بر طلا و نقره‌اش مهر می‌زند . تحف‌العقول ، ص ۳۰۸

حدیث۱۰۸۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: با منافق با زبانت مدارا کن ، و مؤمن را از دل دوست بدار ، و اگر با یهودی نیزهمنشین شدی ، خوشرفتاری کن . تحف‌العقول ، ص ۳۰۱

حدیث۱۰۸۴

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: بدان که درخواست کننده از تو ، آبرویش را در برابرت حفظ نکرده است ، پس تو آبرویت را حفظ کن و به او جواب رد مده . تحف‌العقول ، ص ۳۰۹

حدیث۱۰۸۵

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: در طلب آمرزش از خدا اصرار کنید ، که موجب محو گناهان می گردد . تحف‌العقول ، ص ۳۰۸

حدیث۱۰۸۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: بر شما باد به صدقه دادن در بامداد ، که روی ابلیس را سیاه کرده ، و شر سلطان ظالم را در آن روز از شما دور می کند . تحف‌العقول ، ص۳۰۸

حدیث۱۰۸۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: دوستی قلبی برادرت را از اندازه دوستی قلبی خودت نسبت به او بفهم . تحف‌العقول ، ص ۳۰۴

حدیث۱۰۸۸

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر بدعت (و نسبت دروغ دادن به دین خدا) گمراهی است ، و هر گمراهی ، راهش به سوی آتش جهنم است . کافی ، ج ۱ ، ص ۵۶

حدیث۱۰۸۹

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: امروز ، غنیمت است ، در حالی که نمی‌دانی فردا ، از آن کیست. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۹

حدیث۱۰۹۰

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر کس ظاهرش از باطنش بهتر باشد ، ترازوی اعمالش سبک می‌شود . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۴ ، ص ۴۰۴

حدیث۱۰۹۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: سه چیز پشت انسان را می‌شکنند: مردی که عمل خویش را زیاد شمارد، گناهانش را فراموش کند و به رای خویش خوشنود باشد. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۶۹ ، ص ۳۱۴

حدیث۱۰۹۲

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هیچ کس از گناهان سالم نمی‌ماند ، مگر این که زبانش را نگه دارد . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۸

حدیث۱۰۹۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: مؤمن برادر مؤمن است ، او را دشنام نمی‌دهد ، از او دریغ نمی کند ، و به او گمان بد نمی‌برد . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۶

حدیث۱۰۹۴

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند دنیا را به دوست و دشمن خود می‌دهد، اما دینش را فقط به دوست خود می‌بخشد . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۲ ، ص ۲۱۵

حدیث۱۰۹۵

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: افزایش نعمت از جانب خداوند قطع نمی‌شود ، مگر اینکه شکر از جانب بندگان قطع گردد . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۶۸ ، ص ۵۴

حدیث۱۰۹۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر که بر خدا توکل کند، مغلوب نمی‌شود، و هر که از گناه به خدا پناه برد، شکست نمی‌خورد . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۶۸ ، ص ۱۵۱

حدیث۱۰۹۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: از دشمنی بپرهیزید، زیرا فکر را مشغول کرده و مایه نفاق می گردد . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۲ ، ص ۳۰۱

حدیث۱۰۹۸

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: چون مؤمن با مؤمنی دست دهد، پاک و بی گناه از یکدیگر جدا می‌شوند . بحارالانوار ، دار احیاء التراا العربی ، ج ۷۳ ، ص ۲۰

حدیث۱۰۹۹

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: چه بسیار خوب است نیکی‌ها پس از بدی‌ها ، و چه بسیار بد است بدی‌ها پس از نیکی‌ها . کافی ، ج ۲ ، ص ۴۵۸

حدیث۱۱۰۰

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: شخص حریص به دنیا مانند کرم ابریشم است که هر چه بیشتر ابریشم به دور خود می‌تند ، راه بیرون شدنش را دورتر و مشکل‌تر می‌کند ، تا اینکه از غم و اندوه بمیرد. کافی ، ج ۲ ، ص ۳۱۶

حدیث۱۱۰۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر چشمی روز قیامت گریان است ، جز سه چشم : چشمی که در راه خدا شب را بیدار باشد ، چشمی که از ترس خدا گریان شود و چشمی که از محرمات الهی و گناهان بسته شود . کافی ، ج ۲ ، ص ۸۰

حدیث۱۱۰۲

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند عزوجل از میان بندگان مؤمنش آن بنده‌ای را دوست دارد که بسیار دعا کند، پس بر شما باد دعا در هنگام سحر تا طلوع آفتاب ، زیرا آن ، ساعتی است که درهای آسمان در آن هنگام باز گردد و روزیها در آن تقسیم گردد و حاجتهای بزرگ بر آورده شود . کافی ، ج ۲ ، ص۴۷۸

حدیث۱۱۰۳

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر که علم و دانش را جوید برای آنکه به علما فخر فروشی کند ، یا با سفهابستیزد ، و یا مردم را متوجه خود نماید ، باید آتش را جای نشستن خود گیرد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ۲ ، ص ۳۸

حدیث۱۱۰۴

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند در روز قیامت در حساب بندگانش ، به اندازه عقلی که در دنیا به آنهاداده است ، دقت و باریک بینی می‌کند . بحارالانوار ، دار احیاءالترا العربی ، ج ۷ ، ص ۲۶۷

حدیث۱۱۰۵

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: بر شما باد به پرهیزکاری و کوشش و راستگویی ، و پرداخت امانت به کسی که شما را بر آن امین دانسته است ، چه آن شخص ، نیک باشد یا بد . بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۹

حدیث۱۱۰۶

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: بهترین چیزی را که دوست دارید درباره شما بگویند ، درباره مردم بگویید. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۶۵ ، ص ۱۵۲

حدیث۱۱۰۷

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: هر که خوش نیت باشد ، روزی‌اش افزایش می‌یابد. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۱۱۰۸

امام محمـد باقر (علیه السـلام)فرمودنـد: هیچ بنده‌ای عالم نیست ، مگر اینکه نسبت به بالا دست خود ، حسادت نورزد ، و زیردست خود را خوار نشمارد. بحارالانوار ، دار احیاء التراالعربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۳

حدیث۱۱۰۹

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: خداوند دوست ندارد که مردم در خواهش از یکدیگر اصرار ورزند، ولی اصرار درخواهش از خودش را دوست دارد . بحارالانوار ، دار احیاء التراالعربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۳

حدیث۱۱۱۰

امام محمـد باقر (علیه السـلام)فرمودنـد: تو را به پنـج چیز سـفارش می‌کنم : اگر مورد سـتم واقع شدی سـتم مکن ، اگر به تو خیانت کردنـد خیـانت مکن ، اگر تکـذیب کردنـد خشـمگین مشـو ، اگر مـدحت کننـد شـاد مشـو ، و اگر نکوهشت کننـد ، بیتـابی مکن. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۶۲

حدیث۱۱۱۱

امام محمد باقر (علیه السلام)فرمودند: چه بسا شخص حریص بر امری از امور دنیا ، که بدان دست یافته و باعث نافرجامی و بدبختی او گردیده است ، و چه بسا کسـی که برای‌امری از امور آخرت کراهت داشـته و بدان رسـیده ، ولی به وسـیله آن سعادتمند گردیده است. بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۶۶

حدیث۱۱۱۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: من کانَت هِمَّتُهُ ما یَدخُلُ بَطنَهُ ، کانَت قِیمَتُهُ ما یَخرُجُ مِنهُ؛ هر که هـمّ و غـمّش چیزی بـاشد که وارد شکمش می‌شود ، ارزشش به اندازه همان چیزی است که از شکمش خارج می‌شود . غرر الحکم : ۸۸۳۰

حدیث۱۱۱۳

فصاحه

حدیث۱۱۱۴

یصبحه العباد إلّا صارخ یصرخ یا أیّها النّاس لـدوا للتّراب و اجمعوا للفناء و ابنوا للخراب؛ هر صـبحدم که بر بندگان در آید بانگزنی بانگ زند: ای مردم برای خاک تولید کنید و برای نابودی فراهم آرید و برای ویرانی بنا کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: ما من شـی ء أحبّ إلی اللّه تعالی من شاب تائب و ما من شـی ء أبغض إلی اللّه تعالی من شیخ مقیم علی معاصیه؛ هیـچ کس پیش خـدای والا محبوبتر از جوان توبه گر نیست و هیـچ کس پیش خـدای والا چون پیری که به گناهان خویش مشغول باشد، مبغوض نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: مـا من رجـل ینظر إلی وجه والـدیه نظر رحمه إلّـا کتب اللّه له بهـا حجّه مقبوله مبروره؛ هر که از روی مهربانی به صورت پدر و مادر خویش نظر کند خدا به پاداش آن برای وی حج مقبول نیکوئی رقم زند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: مـا من رجل یغرس غرسا إلّا کتب اللّه له من الأجر قـدر ما یخرج من ثمر ذلک الغرس؛ هر که درختی بنشاند خدا به اندازه میوه ای که از آن درخت برون می شود پاداش برای وی ثبت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: مـا من ذی غنی إلّـا سـیودّ یـوم القیـامه لـو کـان إنّمـا أوتی من الـدّنیا قوتـا؛ هر ثروتمندی روز قیامت آرزو کند که در دنیا فقط قوت خویش می داشت. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من دابّه طائر و لا غیره یقتل بغیر حقّ إلّا سنخاصمه یوم القیمه؛ هر حیوان پرنده یا غیر آن بناحق کشته شود روز قیامت با قاتل خویش مخاصمه کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: ما من امرئ یحیی أرضا فیشـرب منها کبد حرّی إلّا کتب اللّه له بها أجرا؛ هر که زمینی را احیا کند که تشنه ای از آن آب نوشد خدا در قبال آن پاداشی برای وی ثبت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: ما من أحد یلبس ثوبا لیباهی به فینظر النّاس إلیه إلا لم ینظر اللّه إلیه حتّی ینزعه؛ هر که جامه ای پوشد که بدان مباهات کند و مردم بدو نگرند خدا بدو ننگرد تا آن لباس را بکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: ما من إمام یعفو عند الغضب إلّا عفی اللّه عنه یوم القیامه؛ هر پیشوائی که هنگام خشم ببخشد خدا روز قیامت او را ببخشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من أحد یموت إلّا ندم إن کان محسـنا ندم أن لا یکون أزداد و إن کان مسیئا ندم أن لا یکون نزع؛ هر که بمیرد پشـیمان می شود، اگر نیکوکار بوده پشـیمان است که چرا بیشتر نکرده و اگر بد کار بود پشـیمان

است که چرا بس نکرده. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما لی و للدّنیا، ما أنا و الدّنیا إلّا کراکب استظلّ تحت شجره ثمّ راح و ترکها؛ مرا با دنیا چه کار من در دنیا چون مسافری هستم که در سایه درختی نشست و برفت و آن را واگذاشت. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما کرهت أن یراه النّاس منک فلا تفعله بنفسک إذا خلوت؛ هر کاری که دوست نداری مردم از تو ببینند وقتی به خلوت شدی به تنهائی مکن. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما کان الفحش فی شی ء قطّ إلّا شانه و لا کان الحیاء فی شی ء قطّ إلّا زانه؛ بدی و بد زبانی در هر چه باشد آن را خوار کند و حیا در هر چه باشد آن را زینت دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما فتح رجل باب عطیّه بصدقه أو صله إلّا زاده اللّه تعالی بها کثره، و ما فتح رجل باب مسأله یرید بها کثره إلّا زاده اللّه تعالی بها قلّه؛ هر که با صدقه ای یا صله ای در بخششی گشاید خدای والا به سبب آن مال وی بیفزاید و هر که در سؤالی بگشاید و از این راه فزونی جوید خدای والا وی را نقصان فزاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما علم اللّه من عبد ندامه علی ذنب إلّا غفر له قبل أن یستغفره؛ چون خدا پشیمانی بنده را از گناهی بداند پیش از آن که آمرزش بخواهد وی را بیامرزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما عظمت نعمه اللّه علی عبد إلّا اشتدّت علیه مؤنه النّاس فمن لم یحتمل تلک المؤنه للنّاس فقد عرض تلک النّعمه للزّوال؛ وقتی نعمت خدا بر بنده ای بزرگ شود حاجت مردم بر او بیشتر شود و هر که این حاجات را تحمل نکند نعمت خویش را به معرض زوال آورده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما صدقه أفضل من ذکر اللّه تعالی؛ صدقه ای بهتر از یاد کردن خدای والا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما سلّط اللّه القحط علی قوم إلّا بتمرّدهم علی اللّه؛ خدا قحط را بر گروهی مسلط نکند مگر برای نافرمانی که از خدا کرده اند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما زویت الدّنیا عن أحد إلّا کانت خیرا له؛ دنیا را از کسی نگیرند مگر که خیر وی در آن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما خفّفت عن خادمک من عمله فهو أجر لک فی موازینک یوم القیامه؛ هر چه از کار خدمتگزار خویش سبک کنی پاداشی است که روز قیامت در میزان عمل تو نهند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ترک عبد للّه أمرا لا یترکه إلّا للّه إلّا عوّضه اللّه منه ما هو خیر له منه فی دینه و دنیاه؛ هر که چیزی را برای خدا ترک آن بکند. که جز برای خدا ترک آن نکند خدا به عوض آن چیزی که برای دین و دنیای وی بهتر باشد بدو بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أهدی المرء المسلم لأخیه هدیّه أفضل من کلمه حکمه یزیده اللّه بها هدی أو یردّه بها عن ردی؛ مرد مسلمان به برادر خویش هدیه ای بهتر از سخن حکمت آمیزی که خدا به وسیله آن هدایت وی افزون کند یا خطری از وی بگرداند نتواند داد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنکر قلبک فدعه؛ هر چه را قلبت نمی پذیرد واگذار. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنعم اللّه علی عبد نعمه فحمد اللّه علیها إلّا کان ذلک الحمد أفضل من تلک النّعمه و إن عظمت؛ وقتی خدا بنده ای را نعمتی دهد و خدا را بر آن ستایش کند این ستایش از آن نعمت، هر قدر بزرگ باشد بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنت محدّث قوما حدیثا لا تبلغه عقولهم إلّا کان علی بعضهم فتنه؛ وقتی با قومی سخنی گوئی که عقولشان بدان نرسد برای بعضی شان مایه فتنه خواهد بود. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۳۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ما أکل أحـد طعاما قطّ خیرا من أن یأکل من عمل یـده و إنّ نبیّ اللّه داود کان یأکل من عمل یـده؛ هیچ کس غذائی بهتر از آنچه از عمل خویش خورد، نخواهد خورد داود پیغمبر نان از عمل خویش می خورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ما أطعمت زوجتک فهو لک صـدقه، و ما أطعمت ولدک فهو لک صدقه، و ما أطعمت خادمک فهو لک صـدقه، و ما أطعمت نفسک فهو لک صـدقه؛ هر چه به همسـر خویش بخورانی، صدقه کرده ای و هر چه به فرزنـد خویش بخورانی، صـدقه کرده ای و هر چه به خـدمتکار خویش بخورانی، صدقه کرده ای، هر چه بخویش خورانی صدقه کرده ای. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: ما أسرّ عبد سـریره إلّا ألبسه اللّه رداءها إن خیرا فخیر و إن شرّا فشرّ؛ هر نیتی که بنده به دل گیرد خدا نشان آن را بر او نمودار کند، اگر نیک باشد نیک و اگر بد باشد بد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۲

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ما استرذل اللّه عبـدا إلّا خطر علیه العلم و الأدب؛ خـدا بنده ای را پست نشـمارد مگر علم و ادب را از او باز دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أحبّ عبد عبدا للّه إلّا أکرمه ربّه؛ وقتی بنده ای بنده دیگر را برای خدا دوست دارد پروردگارش او را گرامی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۴

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ما فتـح رجل علی نفسه باب مسأله إلّا فتـح اللّه علیه باب فقر؛ هیچ کس دری از سؤال بروی خود نگشاید مگر خدا دری از فقر به روی او بگشاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما حسن اللّه خلق عبد و خلقه إلّا استحیا أن یطعم لحمه النّار؛ وقتی خدا صورت و سیرت بنده ای را نیکو کند شرم دارد که گوشت وی را خوراک آتش کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أنزل اللّه من داء إلّا أنزل له شفاء؛ خدا مرضی نفرستاده جز آن که شفائی برای آن فرستاده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما نقص مال من صدقه و لا عفی رجل عن مظلمه إلّا زاده اللّه بها عزّا؛ هیچ مالی از صدقه کاهش نگیرد و هیچ کس از مظلمه ای نگذرد مگر خدا در قبال آن عزت وی بیفزاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أعزّ اللّه بجهل قط و لا أذلّ اللّه بحلم قطّ؛ خدا کسی را به نادانی عزیز ندارد و کسی را به بردباری ذلیل نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما خاب من استخار و لا ندم من استشار و لا آمن بالقرآن من استحلّ محارمه؛ هر که از خدا خیر جوید نا امید نشود و هر که مشورت کند نادم نگردد و هر که محارم قرآن را حلال شمارد به قرآن ایمان ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من عمل أفضل من إشباع کبد جائع؛ هیچ کاری بهتر از سیر کردن شکم گرسنه نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما قلّ و کفی خیر ممّا کثر و ألهی؛ اندکی که کفایت کند بهتر از بسیاری که مایه بطالت شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من شی ء أطیع اللّه فیه بأعجل ثوابا من صله الرّحم و ما من عمل یعصی اللّه فیه بأعجل عقوبه من بغی؛ هیچ اطاعتی را که برای خدا کرده باشند زودتر از پیوند خویشان ثواب ندهند و هیچ معصیتی را زودتر از ستمگری عقاب نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما الدّنیا فی الآخره إلّا کما یجعل أحدکم إصبعه السّبّابه فی الیمّ فلینظر بم یرجع؛ دنیا نسبت به آخرت چنان است که یکی تان انگشت بزرگ خویش را به دریا نهد بنگرد از دریا چه بر می دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من رجل من المسلمین أعظم أجرا من وزیر صالح مع إمام یطیعه و یأمره بذات اللِّه؛ پاداش هیچ یک از مسلمانان از وزیر شایسته ای که با پیشوائی باشد و او را اطاعت کند و به فرمان خدا وادارد بزرگتر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما من حلال أبغض إلی اللّه من الطّلاق؛ هیچ حلالی نزد خدا مبغوضتر از طلاق نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ملأ آدمی وعاء شرّا من بطن؛ انسان ظرفی بدتر از شکم پر نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أصرّ من استغفر و لو عاد فی الیوم سبعین مرّه؛ هر که استغفار کند بر گناه اصرار نکرده و اگر چه در یک روز هفتاد بار به گناه باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما شقی عبد قطّ بمشوره و ما سعد باستغناء برأی؛ هیچ کس از مشورت بدبخت نشد و از خود رایی خوشبخت نشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما أکرم شابّ شیخا لسنّه إلّا قیّض اللّه عند سنّه من یکرمه؛ هر جوانی که پیری را برای سنش گرامی دارد خدا هنگام پیری وی یکی را بیارد که وی را گرامی دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما استرذل اللّه عبدا إلّا حطّ عنه العلم و الأدب؛ خدا بنده ای را پست نشمارد مگر آنکه علم و ادب را از او فرو گذارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ینتظر أحدکم من الدّنیا إلّا غنی مطغیا أو فقرا منسیا أو مرضا مفسدا أو هرما مفنّدا أو موتا مجهزا؛ از دنیا چه انتظار دارید، جز غنائی که طغیان آرد یا فقری که نسیان آرد یا مرضی که فساد آرد یا پیریی که زبونی آرد یا مرگی که به سرعت از پا درآرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: مـا طلعت شـمس قـطّ إلّـا بجنبیها ملکان یقولان اللّهمّ عجّل لمنفق خلفا و عجّل لممسـک تلفـا؛ هر بـار که خورشـید طلوع می کنـد دو فرشـته از دو سوی آن گوینـد خـدایا انفاق گر را زودتر عوض ده و بخیل را زودتر آفتی ده. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ما ذئبان ضاریان فی زریبه غنم بأسرع فیها من حبّ الشّرف و المال فی دین المرء المسلم؛ دو گرگ گرسنه در آغل برای گوسفندان خطرناکتر از حب جاه و مال برای دین مرد مسلمان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیـه و آلـه و سـلم) می فرماینـد: مـا وقی به المرء عرضه کتب له به صـدقه؛ به عـوض چیزی که انسـان آبروی خویش بدان محفوظ دارد برای او صدقه ای نویسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۵

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: لاـ یقبـل إیمـان بلاـ عمل و لا عمل بلا إیمان؛ ایمان بی عمل و عمل بی ایمان پذیرفته نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۶

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: لا یلـدغ المؤمن من جحر مرّتین؛ مؤمن از یک سوراخ دو بار گزیده نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یصلح الملق إلّا للوالدین و الإمام العادل لا تصلح الصّنیعه إلّا عند ذی حسب أو دین؛ تملق گفتن جز از پدر و مادر و پیشوای عادل روا نباشد و نکوئی جز پیش شرافتمند و دیندار به ثمر نرسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: لا یشکر اللّه من لا یشکر النّاس؛ هر که شکر مردم ندارد شکر خدا نگزارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۶۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: لا یسـتکمل أحدکم حقیقه الإیمان حتّی یخزن لسانه؛ هیچ کس از شـما حقیقت ایمان را کامل نکند مگر آن که زبان خویش نگهدارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یزداد الأمر إلّا شدّه و لا الدّنیا إلّا إدبارا و لا النّاس إلّا شحّا؛ در کارها جز سختی نمی افزاید و دنیا جز به ادبار نمی گراید و مردم پیوسته بخیل تر می شوند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یردّ القضاء إلّا الدّعاء و لا یزید فی العمر إلّا البرّ؛ قضا جز به دعا دفع نشود و چیزی جز نیکوکاری عمر را افزون نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یرحم اللّه من لا یرحم النّاس؛ خدا به کسی که به مردم رحم نکند، رحم نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یدخل الجنّه قاطع رحم؛ هر که پیوند خویشان ببرد به بهشت نرود. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یدخل الجنّه إلّا رحیم؛ هر که رحم ندارد، به بهشت نرود. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحملنّکم استبطاء أمر علی استعجاله فإنّ اللّه عزّ و جلّ لا یعجل بعجله أحد؛ تصور تأخیر کاری وادارتان نکند که آن را به شتاب خواهید که خدای عز و جل از عجله کسی عجله نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحلّ لمسلم أن یروع مسلما؛ روا نیست که مسلمانی مسلمان دیگر را بترساند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یحلّ الصّدقه لغنیّ و لا لذی مرّه قویّ؛ صدقه گرفتن بر غنی روا نیست و نیز برای آن که طبعی نیرومند دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتمنّینّ أحدکم الموت لضرّ نزل به؛ هیچ کس نباید از مشقتی که بدو رسیده، آرزوی مرگ کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتمنّی أحدکم الموت أمّا محسنا فلعلّه یزداد و أمّا مسیئا فلعلّه یستعتب؛ هیچ یک از شما آرزوی مرگ نکند اگر نکوکار است شاید نیکی فزون کند و اگر بدکار است شاید راه رضا سپرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتکلّفنّ أحد لضیفه ما لا یقدر؛ هیچ کس نباید آنچه را قدرت ندارد به تکلف برای مهمان فراهم کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یتجالس قوم إلّا بالأمانه؛ هیچ گروهی جز به اعتماد متبادل مجالست نتوانند کرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یبلغ العبد حقیقه الإیمان حتّی یحزن من لسانه؛ بنده به حقیقت ایمان نرسد تا زبان خویش نگهدارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یبلغ العبد أن یکون من المتّقین حتّی یدع ما لا بأس به حذرا لما به البأس؛ بنده به مقام پرهیزگاری نرسد تا از آنچه مباح است از بیم آنچه مباح نیست، صرف نظر کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یؤمن عبد حتّی یحبّ لنفسه من الخیر ما یحبّ لأخیه المسلم؛ بنده ای مؤمن نباشد تا هر چیزی برای خویش می خواهد برای برادر مسلمان خویش بخواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا همّ إلّا همّ الدّین و لا وجع إلّا وجع العین؛ غمی چون غم قرض نیست و دردی چون درد چشم نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ندم من استشار و لا افتقر من اقتصد؛ هر که مشورت کند پشیمان نشود و هر که میانه روی کند فقیر نگردد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا فقر أشدّ من الجهل و لا مال أعود من العقل و لا وحده أوحش من العجب و لا حسب کحسن الخلق و لا ـ عباده مثل التّفکّر؛ فقری سختتر از نادانی نیست و مالی سودمندتر از خرد نیست تنهائی ای موحشتر از خودپسندی نیست و شرفی چون نیک خوئی نیست و عبادتی چون تفکر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا عقل کالتّدبیر و لا ورع کالکفّ و لا حسب کحسن الخلق؛ عقلی مانند تدبیر نیست و تقوائی چون خویشتن داری نیست و شرفی چون نیک خوئی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا طاعه لمخلوق فی معصیه الخالق؛ اطاعت مخلوق در معصیت خالق روا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۰

لا طاعه لأحد فی معصیه اللّه إنّما الطّاعه فی المعروف؛ اطاعت هیچ کس در معصیت خدا روا نیست اطاعت فقط در کار نیک است. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ـ صدقه و ذو رحم محتاج؛ اگر خویشاوندی محتاج هست، صدقه دادن روا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا شی ء أحقّ بالسّجن من اللّسان؛ هیچ چیز به زندان شدن شایسته تر از زبان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا سهل إلّا ما جعلت سهلا؛ هر چه آسان گیری، آسان گذرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا دین لمن لا عهد له؛ هر که پیمان نگاه ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا خیر فیمن لا یضیف. آنکه مهمان نپذیرد خیری در او نیست؛ نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا خیر فی مال لا یزرأ منه و جسد لا ینال منه؛ در مالی که آفت بدان نرسد و تنی که مصیبت نبیند، خیری نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا خیر فی صحبه من لا یری لک من الحقّ مثل ما تری له؛ در مصاحبت کسی که حقی برای او قائلی و نظیر آن را برای تو قائل نیست، خیری نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا خیر لک فی صحبه من لا یری لک ما یری لنفسه؛ در مصاحبت کسی که تو را هم سنگ خود نداند، خیری نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۱۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا حلیم إلّا ذو عثره و لا حکیم إلّا ذو تجربه؛ آن که لغزش نکرده بردبار نیست آن که تجربه نیندوخته خردمند نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا۔ تمیتوا القلوب بکثره الطّعام و الشّراب فإنّ القلب یموت کالزّرع إذا کثر علیه الماء؛ دلهای خویش را به کثرت خوردن و نوشیدن نمیرانید که دل چون زراعت است وقتی آب آن زیاد شد خواهد مرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا۔ تمنعنّ أحدکم مهابه النّاس أن یقوم بالحقّ إذا علمه؛ ترس مردم شما را از رعایت حقی که می دانید باز ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تمزح فیذهب بهاؤک و لا تکذب فیذهب نورک؛ مزاح مکن که رونقت ببرد

و دروغ مگو که روشنیت برود. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکن ممن یشدّ علی النّاس و یخفّف علی نفسه؛ از آن کسان مباش که بر مردم سخت و با خویش آسان گیرند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکلّفوا للضیف؛ برای مهمان تکلف مکنید. نهج الفصاحه پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکرهوا البنات فإنّهنّ المونسات؛ دختران را مکروه مدارید که آنها مایه انسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکثر همّک ما قدّر یکن و ما ترزق یأتک؛ غم بسیار مخور که آنچه مقدر است می شود و آنچه روزیت کرده اند به تو می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تکثر الضّحک فإنّ کثره الضّحک تمیت القلب؛ خنده بسیار مکن که خنده بسیار دل را بمیراند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تقوم السّاعه حتّی یمرّ الرّجل بقبر الرّجل فیقول یا لیتنی مکانه؛ قیامت به پا نشود تا مرد به قبر دیگری بگذرد و گوید کاش به جای او بودم. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تقوم السّاعه حتّی یکون الزّهد و الورع تصنّعا؛ قیامت بپا نشود تا وقتی که زهد و تقوی ساختگی باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تغضب فإنّ الغضب مفسده؛ خشمگین مشو که خشم مایه فساد است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تغتابوا المسلمین و لا تتبعوا عوراتهم؛ غیبت مسلمانان مکنید و در جستجوی

عیوب آنها نباشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا یعجبکم إسلام رجل حتّی تعلموا کنه عقله؛ مسلمانی مردی شما را به شگفت نیارد تا کنه عقل وی بدانید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تعجبوا بعمل عامل حتّی تنظروا بم یختم له؛ از کار هیچ کس شگفتی مکنید تا بنگرید عاقبت آن چه می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تظهر الشّماته لأخیک فیعافیه اللّه و یبتلیک؛ برادر خویش را شماتت مکن که خدا او را معاف دارد و تو را مبتلا کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تطلّقوا النّساء إلّا من ریبه فإنّ اللّه لا یحبّ الذّوّاقین و لا الذّوّاقات؛ زنان را جز در نتیجه بدگمانی طلاق مدهید که خدا مردان بسیار زن گیر و زنان بسیار شوهر گیر را دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تطعموا المساکین ممّا لا تأکلون؛ آنچه خودتان نمی خورید به مستمندان مخورانید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تضعوا الحکمه عند غیر أهلها فتظلموها و لا تمنعوها أهلها فتظلموهم؛ حکمت به نا اهل مسپارید که بدان ستم می کنید و از اهلش باز ندارید که به آنها ستم می کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تصحبنّ أحدا لا یری لک کمثل ما تری له؛ با کسی که تو را هم سنگ خود نداند، مصاحبت مکن. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تشغلوا قلوبکم بذکر الدّنیا؛ دلهای خویش را به ذکر دنیا مشغول مدارید. نهج

الفصاحه

حدیث۱۲۱۹

لا تسبّوا الأموات فتؤذوا الأحیاء؛ مردگان را دشنام مدهید که زندگان آزرده شوند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تزال نفس الرّجل معلّقه بدینه حتّی یقضی عنه؛ جان مرد (پس از مرگ) پیوسته به قرض وی آویخته است تا قرض وی ادا شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تزال طائفه من أمّتی علی الحقّ ظاهرین حتّی یأتی أمر اللّه؛ پیوسته گروهی از امت من بر حق استوار باشند تا فرمان خدا بیاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تروعوا المسلم فإنّ روعه المسلم ظلم عظیم؛ مسلمان را مترسانید که ترسانیدن مسلمان ستمی بزرگ است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا ترضینّ أحدا بسخط اللّه و لا تحمدنّ أحدا علی فضل اللّه و لا تذمّنّ أحدا علی ما لم یؤتک اللّه فإنّ رزق اللّه لا یسوقه إلیک حرص حریص و لا تردّه عنک کراهه کاره؛ رضایت هیچ کس را با خشمگین کردن خدا مجوی و هیچ کس را به واسطه تفضلی که خدا کرده ستایش مگوی و هیچ کس را برای آنچه خدا به تو نداده مذمت مکن که روزی خدا راحرص حریص سوی تو نمی کشاند و نارضایت نارضائی آن را از تو دور نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تردّوا السّائل و لو بشقّ تمره؛ چیزی به سائل بدهید و گر چه نصف خرما باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تستبطئوا الرّزق فإنّه لم یکن عبد لیموت حتّی یبلغه آخر رزق هو له، فاتّقوا اللّه و أجملوا فی الطّلب: أخذ الحلال و ترک الحرام؛ مپندارید که روزی تان دیر می رسد که هیچ بنده ای نمیرد تا آخرین بهره روزی او برسد، از خدا بترسید و در طلب ملایمت کنید (ملایمت در طلب) گرفتن حلال و رها کردن حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تسبّوا الشّیطان و تعوّذوا باللّه من شرّه. شیطان را دشنام مگوئید و از شر وی به خدا پناه برید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تحلف باللّه کاذبا و لا صادقا من غیر ضروره و لا تجعل اللّه عرضه لیمینک فإنّ اللّه لا یرحم و لا یرعی من حلف باسمه کاذبا؛ بی جهت به خدا راست یا دروغ قسم مخور و خدا را وسیله قسم خویش مکن که خدا کسی را که به نام وی به دروغ قسم خورد رحمت و رعایت نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تجلسوا بین رجلین إلّا بإذنهما؛ میان دو کس جز با اجازه آنها منشینید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تتمنّوا الموت؛ آرزوی مرگ مکنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تألّوا علی اللّه فإنّه من تألّی علی اللّه أکذبه اللّه؛ به خدا سوگند نخورید که هر که به خدا سوگند خورد، خدا او را تکذیب کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا إیمان لمن لا أمانه له و لا دین لمن لا عهد له؛ هر که امانت ندارد، ایمان ندارد و هر که پیمان نگه ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا أجر إلّا عن حسبه و لا عمل إلّا بنیّه؛ پاداش در مقابل خلوص است و عمل به نیت وابسته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیکن بلاغ أحدکم من الدّنیا زاد الرّاکب؛ بهره هر کدامتان از این دنیا چون توشه مسافر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۴

لیغشینّ أمّتی من بعدی فتن کقطع اللّیل المظلم، یصبح الرّجل فیها مؤمنا و یمسی کافرا، یبیع أقوام دینهم بعرض من الدّنیا قلیل؛ پس از من امتم را فتنه ها خواهـد گرفت چون پاره های شب تاریک که در اثنای آن مرد به صـبح مؤمن است و به شب کافر شود و کسانی دینشان را به مال ناچیز دنیا فروشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّی إلا عالم أو متعلّم؛ هیچ کس از من نیست به جز دانشمند یا دانش آموز. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من وسع اللّه علیه ثمّ قتر علی عیاله؛ هر کس خدا بدو گشایش دهد و باز بر عیال خود سخت گیرد، از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۷

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس منّا من لم یوقّر الکبیر و یرحم الصّغیر و یأمر بالمعروف و ینه عن المنکر؛ هر که بزرگتر را محترم ندارد و به کوچکتر رحم نکند و به نیکی واندارد و از بدی باز ندارد از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: لیس منّا من غشّ مسـلما أو ضرّه أو ما کره؛ هر که با مسلمانی تقلب کند یا به او ضرر رساند یا با وی حیله کند از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لبس لفاسق غیبه؛ غیبت فاسق ناروا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس للمرأه أن تنتهک شیئا من مالها إلّا بإذن زوجها؛ زن حق ندارد چیزی از مال خود را بی اجازه شوهرش ببخشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس لأحد علی أحد فضل إلّا بالدّین أو عمل صالح. هیچ کس بر دیگری برتری ندارد مگر به وسیله دین یا عمل شایسته. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس شیء من الجسد إلّا و هو یشکو ذرب اللّسان؛ هیچ عضوی نیست مگر از آزار زبان شکایت دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بکذّاب من أصلح بین اثنین فقال خیرا أو نمی خیرا؛ هر که میان دو تن اصلاح دهد و خیری گوید یا خیری نسبت دهد، دروغگو نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بعد الموت مستعتب؛ پس از مرگ عذر پذیری نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بخیرکم من ترک دنیاه لآخرته و لا آخرته للدّنیا حتّی یصیب منهما جمیعا فإنّ الدّنیا بلاغ إلی الآخره و لا تکونوا کلّا علی النّاس؛ بهترین شما آن نیست که دنیای خویش را برای آخرت خود واگذارد و نه آخرت خویش را برای دنیا واگذارد تا از هر دو بهره گیرد که دنیا وسیله رسیدن به آخرت است و سربار مردم نباشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس بمؤمن مستکمل الإیمان من لم یعد البلاء نعمه و الرّخاء مصیبه؛ هر که بلا را نعمت و فراوانی را مصیبت نداند، ایمان وی کامل نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس أحد منکم بأکسب من أحد قد کتب اللّه المصیبه و الأجل و قسّم المعیشه و العمل؛ هیچ کس از دیگری به کسب تواناتر نیست که خدا مصیبت و مرگ را رقم زده و معیشت و کار را تقسیم کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس الشّدید بالصّرعه إنّما الشّدید الّذی یملک نفسه عند الغضب؛ نیرومندی به کشتی گرفتن نیست نیرومند آن کس است که هنگام خشم خویشتن دار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۴۹

لیس الجهاد أن یضرب الرّجل بسیفه فی سبیل اللّه تعالی، إنّما الجهاد من عال والدیه و ولده فهو فی جهاد و من عال نفسه فکفّها عن النّاس فهو فی جهاد؛ جهاد آن نیست که مرد در راه خدای والا شمشیر زند، بلکه جهاد آن می کند که بار زندگی پدر و مادر و فرزند می برد، هر که بار زندگی خویش می برد که از مردم بی نیاز شود، جهاد می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: لیس البرّ فی حسن اللّبـاس و الزّیّ و لکنّ البرّ السّـکینه و الوقار؛ نیکی به خوبی لباس و ظاهر نیست بلکه نیکی آرامش وقار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیس الأعمی من یعمی بصره إنّما الأعمی من تعمی بصیرته؛ کور آن نیست که چشم او کور است بلکه کور آن است که بصیرتش کور است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیستحیی أحدکم من ملکیه الّذین معه کما یستحیی من رجلین صالحین من جیرانه و هما معه باللّیل و النّهار؛ شخص باید از دو فرشته خویش که با او هستند شرم کند چنان که از دو مرد پارسا از همسایگان خود شرم می کند که فرشتگان شب و روز با او هستند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیردّک عن النّاس ما تعرف من نفسک و اخزن لسانک إلّا من خیر فإنّک بذلک تغلب الشّیطان؛ آنچه از خـویش می دانی تو را از (معـایب) مردم بـاز دارد، زبـان خویش را نگه دار مگر از خیر که بـدین وسـیله بر شیطان چیره می شوی. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: لیتّق أحـدکم وجهه عن النّـار و لو بشقّ تمره؛ هر کس بایـد چهره خویش را از آتش جهنم مصون دارد و گر چه به یک نیمه خرما باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیأخذ العبد من نفسه لنفسه و من دنیاه لآخرته و من الشّبیبه قبل الکبر و من الحیوه قبـل الممـات فمـا بعـد الـدّنیا من دار إلّـا الجنّه و النّـار؛ مرد بایـد از خویش برای خویش و از دنیای خویش برای آخرت خویش و از جوانی قبل از پیری و از زندگی قبل از مرگ بر گیرد که پس از دنیا خانه ای جز بهشت و جهنم نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو لا الأمل ما أرضـعت أمّ ولـدا و لا غرس غارس شـجرا؛ اگر امیـد نبود مادری فرزندی نمیزاد و کسی درختی نمی نشاند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو کنت آمرا أحدا أن یسجد لأحد لأمرت النّساء أن یسجدن لأزواجهنّ لما جعل اللّه لهم علیهنّ من الحقّ؛ اگر به کسی دستور می دادم کسی را سجده کند به زنان دستور میدادم شوهران خویش را سجده کنند از بس که خدا برای شوهران حق به گردن زنان نهاده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو کان لی مثل أحد ذهبا لسرّنی أن لا یمرّ علیّ ثلاث و عندی منه شی ء إلّا شی ء أرصده لدین؛ اگر به اندازه کوه احد طلا داشتم دوست داشتم پس از سه روز چیزی از آن به نزد من نباشد مگر چیزی که برای قرضی ذخیره کرده باشم. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو کان العسر فی جحر لدخل علیه الیسر حتّی یخرجه؛ اگر سختی به سوراخی باشد گشایش بر آن در آید و بیرونش کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو قیل لأهل النّار إنّکم ماکثون فی النّار عدد کلّ حصاه فی الدّنیا لفرحوا بها و لو قیل لأهل الجنّه إنّکم ماکثون عدد کلّ حصاه لحزنوا و لکن جعل لهم الأبد؛ اگر به جهنمیان گویند که شماره ریگهای دنیا در جهنم خواهید ماند خوش حال شوند و اگر به بهشتیان گویند که به شماره ریگها خواهید ماند غمگین شوند ولی آنها را جاودانی کرده اند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو خفتم اللّه تعالی حقّ خیفته لعلمتم العلم الّذی لا جهل معه، و لو عرفتم اللّه تعالی حقّ معرفته لزالت لدعائکم الجبال؛ اگر از خدا چنانچه شایسته ترسیدن از اوست، ترس داشتید علمی که به جهل آمیخته نیست نصیبتان می شد و اگر خدا را چنان که شایسته شناختن اوست، می شناختید به دعای شما کوهها جابجا می شد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو تعلمون ما لکم عند اللّه لأحببتم أن تزدادوا فاقه و حاجه؛ (ای فقیران) اگر بدانید پیش خدا چه ها دارید دوست خواهید داشت فقر و حاجت شما بیشتر شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو تعلمون ما ادّخر لکم ما حزنتم علی ما زوی عنکم؛ (ای فقیران) اگر بدانید چه چیزها برای شما ذخیره شده بر آنچه ندارید غم نخواهید خورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو تعلمون قدر رحمه اللّه لاتّکلتم علیها؛ اگر از وسعت رحمت خدا خبر داشتید بر آن اعتماد می کردید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أخطأتم حتّی تبلغ خطایاکم السّماء ثمّ تبتم لتاب اللّه علیکم؛ اگر آن قدر خطا کنید که خطاهایتان به آسمان برسد و سپس توبه کنید خدا توبه شما را می پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أنّکم توکّلون علی اللّه تعالی حقّ توکّله لرزقکم کما یرزق الطّیر، تغدو خماصا و تروح بطانا؛ اگر شما چنان که شایسته توکل کردن است به خدا توکل داشتید، روزی شما را نیز چون روزی مرغان می رساند که به صبح گرسنه اند و به شب سیر. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لو أنّ ابن آدم هرب من رزقه کما یهرب من الموت لأدرکه رزقه کما یدرکه الموت؛ اگر آدمیزاد از روزی خویش بگریزد چنان که از مرگ میگریزد روزیش بدو رسد چنان که مرگ میرسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لن یهلك امرؤ بعد مشوره؛ هیچ کس از پس مشورت هلاك نشود. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لن تزول قدم شاهد الزّور حتّی یوجب اللّه له النّار؛ شاهد دروغ از جا نرود تا خداوند جهنم را بر او واجب کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لما صوّر اللّه تعالی آدم فی الجنّه ترکه ما شاء اللّه أن یترکه، فجعل إبلیس یطیف به ینظر إلیه فلمّا رآه أجوف عرف أنّه خلق لا یتمالك؛ چون خدای والا در بهشت آدم را آفرید وی را تا مدتی که خواست واگذاشت و ابلیس بر او گشتن و نگریستن گرفت و چون دید که میان تهی است بدآن است که این مخلوق خویشتن دار نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لم تؤتوا بعد کلمه الإخلاص مثل العافیه فاسألوا اللّه العافیه؛ شما را پس از کلمه

اخلاص چیزی مثل عافیت نداده اند از خدا عافیت طلبید. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: للمسلم علی المسلم خمس:یسلّم علیه إذا لقیه و یجیبه إذا دعاه و یعوّده إذا مرض و یتبع جنازته إذا مات و یحبّ له ما یحبّ لنفسه؛ مسلمان بر مسلمان پنج حق دارد وقتی ببیندش به او سلام کند و وقتی بخواندش بپذیرد و وقتی بیمار شد عیادتش کند و وقتی بمیرد جنازه اش را تشییع کند و هر چه برای خویش بخواهد برای او بخواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ شی ء مفتاح و مفتاح الجنّه حبّ المساکین و الفقراء؛ هر چیزی را کلیدی هست و کلید بهشت دوستی مستمندان و فقیران است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ شی ء طریق و طریق الجنّه العلم؛ هر چیزی راهی دارد و راه بهشت دانش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لکلّ داء دواء و دواء الذّنوب الاستغفار؛ هر دردی را دوائیست و دوای گناهان آمرزش خواستن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه من یسم فی الوجه؛ هر که بر چهره علامت نهد خدایش لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه من لعن والدیه؛ هر که پدر و مادر خویش را لعن کند خدایش لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه ثلاثه: آکل زاده وحده، و راکب الفلاه وحده، و النّائم فی بیت وحده؛ خدا سه کس را لعنت کند آن که توشه خویش تنها خورد و آنکه تنها بیابان سپرد و آنکه در خانه ای تنها خوابد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه المتشبّهات من النّساء بالرّجال و المتشبّهین من الرّجال بالنّساء؛ خدا زنان مرد نما و مردان زن نما را لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعن اللّه الرّجل یلبس لبسه المرأه و المرأه یلبس لبسه الرّجل؛ خدا مردی را که چون زن لباس پوشد و زنی را که چون مرد لباس پوشد، لعنت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لعثره فی کسب حلال أفضل عند اللّه من ضرب بسیف حولا کاملا؛ افتادنی در راه کسب حلال نزد خدا از یک سال شمشیر زدن بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لسفره فی سبیل اللّه خیر من خمسین حجّه؛ سفری در راه خدا از پنجاه حج بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لتأمرنّ بالمعروف و لتنهونّ عن المنکر أو لیسلّطنّ اللّه علیکم شرارکم فیدعو خیارکم فلا یستجاب لهم ؛ به نیکی وادارید و از بدی باز دارید و گر نه خدا بدانتان را بر شما مسلط کند و نیکانتان دعا کنند و استجابتشان نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لیردّنّ الحقوق إلی أهلها یوم القیامه حتّی یقاد للشّاه الجلحاء من الشّاه القرناء تنطحها؛ روز قیامت حقوق کسان را باز پس دهند تا آنجا که از بز شاخ دار که بز بی شاخ را شاخ زده تقاص کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یهدی اللّه علی یدیک رجلا خیر لک ممّا طلعت علیه الشّمس و غربت؛ این که خدا به دست تو مردی را هدایت کند برای تو از همه چیزهایی که خورشید بر آن تو طلوع و غروب می کند بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یلبس أحدکم ثوبا من رقاع شتّی خیر له من أن یأخذ من غیره ما لیس عنده؛ این که یکی از شما جامه ای از وصله های مختلف پوشد، برای وی بهتر است که آنچه ندارد از دیگری بگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یطعن فی رأس أحدکم بمخیط من حدید خیر له من أن یمسّ امرأه لا تحلّ له؛ این که با سوزن آهنین به سر یکی از شما زنند برای وی بهتر است تا بزنی که بر وی حلال نیست، دست بزند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یجعل أحدکم فی فیه ترابا خیر له من أن یجعل فی فیه ما حرّم اللّه؛ این که یکی از شما خاکی در دهان خویش نهد برای وی بهتر است تا چیزی را که خدا حرام کرده در دهان خود نهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یتصدّق المرء فی حیاته بدرهم خیر له من أن یتصدّق بمائه عند موته؛ این که مردی در زندگی خویش درهمی صدقه کند برای وی بهتر است تا صد درهم هنگام مرگش صدقه کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یؤدّب رجل ولده خیر له من أن یتصدّق بصاع؛ این که مردی فرزند خویش را ادب کند برای وی بهتر است از پیمانه ای صدقه کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأن یأخذ أحدکم حبله ثمّ یغدوا إلی الجبل فیحتطب فیبیع فیأکل و یتصدّق خیر له من أن یسأل النّاس؛ این که یکی از شما ریسمان خویش بر گیرد و به کوه رود و هیزم فراهم آرد و بفروشد و بخورد و صدقه کند برای وی بهتر است که از مردم بخواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأنا من فتنه السّرّاء أخوف علیکم من فتنه الضّرّاء، إنّکم ابتلیتم بفتنه الضّرّاء فصبرتم و إنّ الدّنیا حلوه خضره ؛ من در باره شما از فتنه گشایش بیش از فتنه تنگ دستی بیم دارم شما به فتنه تنگدستی مبتلا شدید و صبر کردید حقا که دنیا شیرین و دلفریب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لأنا أشدّ علیکم خوفا من النّعم منّی من الذّنوب ألا أنّ النّعم الّتی لا تشکر هی الحتف القاضی؛ من در باره شما از نعمتها بیشتر از گناهان بیمناکم بدانید که نعمت هایی که شکر آن نگزارند هلاک قطعی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۴

لَله أقدر علیك منك علیه؛ قدرت خدا بر تو از قدرت تو بر او بیشتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: للّه أفرح بتوبه التّائب من الظّمآن الوارد، و من العقیم الوالد، و من الضّال الواجد فمن تاب إلی اللّه توبه نصوحا أنسی اللّه حافظیه و جوارحه و بقاع الأرض کلّها خطایاهو ذنوبه؛ خداوند از توبه توبه گذار بیشتر از تشنه ای که به آب در آید و عقیمی که بزاید و گم کرده ای که بیابد خوشحال می شود هر کس به خدا از روی خلوص توبه برد، خداوند خطاها و گناهان وی را از یاد دو فرشته نگهبان و اعضای وی و همه نقاط زمین ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکیّس من دان نفسه و عمل لما بعد الموت و العاجز من اتّبع نفسه هواها و تمنّی علی اللّه الأمانی؛ هوشیار آن است که بر خویش مسلط است و برای پس از مرگ عمل کند و ناتوان آن است که هوسهای خویش را تبعیت کند و از خدا آرزوهای بسیار دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکلمه الطّیّبه صدقه؛ سخن نیکو صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکلمه الحکمه ضالّه المؤمن فحیث وجدها فهو أحقّ بها؛ سخن حکمت آمیز گمشده مؤمن است و هر کجا بیابدش بدان شایسته تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۲۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الکاسب من یده خلیل اللّه؛ کسی که به دست خویش کسب کند، دوست خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کیف یقدّس اللّه أمّه لا یؤخذ من شدیدهم لضعیفهم؟؛ خداوند مردمی را که حق ضعیفان را از نیرومندشان نگیرند، چگونه تقدیس کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کونوا فی الدّنیا أضیافا، و اتّخذوا المساجد بیوتا، عوّدوا قلوبکم الرّقّه و أکثروا التّفکر و البکاء و لا تختلفنّ بکم الأهواء تبنون ما لا تسکنون و تجمعون ما لا تأکلون و تأملون ما لا تدرکون؛ در دنیا چون میهمانان باشید و مسجدها را خانه کنید دلها را به رقت عادت دهید و اندیشه و گریه بسیار کنید و هوسها شما را از راه نبرد بناها می سازید که در آن ساکن نمی شوید و چیزها فراهم می کنید که نمی خورید و امیدها دارید که بدان نمی رسید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کن ورعا تکن أعبد النّاس و کن قنعا تکن أشکر النّاس و أحبّ للنّاس ما تحبّ لنفسک تکن مؤمنا و أحسن مجاوره من جاورک تکن مسلما و أقلّ الضّحک فإنّ کثرهالضّحک تمیت القلب؛ پرهیزکار باش تا عابدتر از همه باشی، قانع باش تا شکرگزارتر از همه باشی، هر چه برای خویش خواهی برای مردم بخواه تا مؤمن باشی و با مجاوران خویش نیکو مجاورت کن تا مسلمان باشی و خنده کمتر کن که خنده بسیار دل را بمیراند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کن فی الدّنیا کأنّک غریب أو عابر سبیل وعد نفسک من أصحاب القبور؛ در دنیا چنان باش که گویی غریبی یا رهگذر و خویشتن را از اهل قبور شمار. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کم من عاقل و هو حقیر عند النّاس ذمیم المنظر ینجو غدا و کم من ظریف اللّسان جمیل المنظر عظیم الشأن هالک غدا فی القیامه؛ بسا عاقل که پیش مردم حقیر است و منظری زشت دارد و فردا نجات یابد و بسا خوش زبان زیبا منظر بزرگ شأن که فردا در قیامت هلاک شدنی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کما تکونوا یولّی علیکم؛ چنان که هستید بر شما حکومت کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلوا و اشربوا و تصدّقوا و ألبسوا فی غیر إسراف و لا مخیله؛ بخورید و بنوشید و صدقه دهید و بپوشید بی اسراف و تکبر. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلوا جمیعا و لا تفرّقوا فإنّ طعام الواحد یکفی الأثنین و طعام الأثنین یکفی الثّلاثه و الأربعه کلوا جمیعا و لا تفرّقوا فإنّ البرکه مع الجماعه؛ با هم غذا خورید و پراکنده مشوید که غذای یکی برای دو تن کافی است و غذای دو تن برای سه تن و چهار تن کافی است، با هم غذا خورید و پراکنده مشوید که برکت قرین جماعت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّما طال عمر المسلم کان له خیر؛ عمر مسلمان هر چه دراز شود، خیر اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۰۹

کلّ نفس من بنی آدم سیّد فالرّجل سیّد أهله، و المرأه سیّده بیتها؛ هر یک از فرزندان آدم فرمان روایی است: مرد فرمانروای کسان خویش است و زن فرمانروای خانه خویش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ نفس تحشر علی هواها، فمن هوی الکفره فهو مع الکفره و لا ینفعه عمله شیئا؛ هر کسی را با دلبستگیش محشور کنند، هر که به کافران دلبسته باشد با کافران است و عملش سودش ندهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ معروف صدقه و ما أنفق المسلم من نفقه علی نفسه و أهله کتب له بها صدقه و ما وقی به المرء المسلم عرضه کتب له به صدقه؛ هر کار نیکی صدقه است و هر چه مسلمان بر خویش و کسان خویش خرج کند در قبال آن برای او صدقه ای نویسند و هر چه مسلمان به وسیله آن آبروی خویش محفوظ دارد در قبال آن برایش صدقه ای نویسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ علم وبال یوم القیامه إلّا من عمل به؛ همه علم ها روز قیامت وبال است مگر علمی که بدان عمل کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ أمّتی معافی إلّا المجاهرین و إنّ من الجهار أن یعمل الرّجل باللّیل عملا ثمّ یصبح و قد ستره اللّه تعالی فیقول عملت البارحه کذا و کذا و قد بات یستره ربّه و یصبح یکشف ستر اللّه عنه؛ همه امت من بخشوده اند مگر تظاهر کنان (به فسق)، از جمله تظاهر این است که مرد به شب عملی کند و به صبح، با آن که خدا عمل او را مستور داشته گوید شب گذشته چنان و چنان کردم، پروردگارش به شب مستورش داشته و به روز پرده خدا را از خویش برمی دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ الذّنوب یؤخّر اللّه تعالی ما شاء منها إلی یوم القیامه إلّا عقوق الوالدین فإنّ اللّه یعجّله لصاحبه فی الحیاه الدّنیا قبل الممات؛ خدای والا از همه گناهان هر چه را خواهد تا روز رستاخیز مؤخر دارد مگر نارضایی پدر و مادر که خدا سزای آن را در زندگی دنیا پیش از مرگ دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ امرئ حسیب نفسه؛ هر کس حسابگر خویشتن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ شی ء ینقص إلّا الشّرّ فإنّه یزداد فیه؛ هر چیزی کاسته شود به جز شر که فزونی گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ بنی آدم خطّاء و خیر الخطّائین التّوابین؛ همه فرزندان آدم خطا کارند و بهترین خطاکاران توبه گرانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلّ معروف صدقه؛ هر کار نیکی صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلمه الحکمه ضالّه کلّ حکیم؛ گفتار حکمت آمیز گمشده هر خردمندی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کلام ابن آدم کلّه علیه لا له إلّا أمرا بمعروف أو نهیا عن منکر أو ذکر اللّه تعالی؛ گفتار فرزند آدم به ضرر اوست نه به نفع او مگر امر به معروفی یا نهی از منکری یا ذکر خدای والا. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفّ شرّک عن النّاس فإنّها صدقه منک علی نفسک؛ شر خویش را از مردم کوتاه کن که این صدقه ای است که به خویشتن می دهی. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفاره من اغتبت أن تستغفر له؛ کفاره کسی که عیب وی کرده ای این است که برای او آمرزش بخواهی. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفّاره الذّنب النّدامه و لو لم تذنبوا لأتی اللّه بقوم یذنبون لیغفر لهم؛ کفاره گناه پشیمانی است اگر شما گناه نمی کردید خدا مردمی پدید می آورد که گناه کنند تا بیامرزدشان. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء إثما أن یشار إلیه بالأصابع إن کان خیرا فهی مزلّه إلّا من رحم اللّه

تعالی و إن کان شرّا فهو شرّ؛ برای مرد همین گناه بس که انگشت نما باشد اگر بخیر باشد لغزش است مگر آن که خدایش رحم کند و اگر بشر باشد که شراست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء نصرا أن ینظر إلی عدوّه فی معاصی اللّه؛ برای فیروزی مرد همین بس که دشمن خویش را در معاصی خدا ببیند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بک إثما أن لا تزال مخاصما؛ همین گناه تو را بس که پیوسته در حال مخاصمه باشی. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء سعاده أن یوثق به فی أمر دینه و دنیاه؛ خوشبختی مرد همین بس که در کار دین و دنیایش بر او اعتماد کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالموت مزّهدا فی الدّنیا و مرغبا فی الآخره؛ چه وسیله ای است مرگ برای بی رغبتی به دنیا و رغبت به آخرت. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالموت واعظا و کفی بالیقین غنی؛ چه پند آموزیست مرگ و چه غنایی است ایمان. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء من الکذب أن یحدّث بکلّ ما سمع و کفی بالمرء من الشّحّ أن یقول آخذ حقی لا أترک منه شیئا؛ دروغگویی مرد همین بس که هر چه بشنود بگوید و بخل مرد همین بس که گوید حق خویش را می گیرم و از چیزی نمی گذرم. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضَلُ النّاسِ عِندَ اللّه مَنزِلَةً وَأَقرَبُهُم مِنَ اللّه وَسیلَةً المُحسِنُ یُکَفِّرُ إحسانُهُ؛ بهترین مردم در نزد خداوند و نزدیک ترین آنان به او، نیکوکاری است که از نیکی او قدردانی نمی شود. بحارالأنوار، ج۷۵، ص۴۴، ح۱

حدیث۱۳۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء کذبا أن یحدّث لکلّ ما سمع؛ دروغگویی مرد همین بس که هر چه بشنود بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء فقها إذا عبد اللّه و کفی بالمرء جهلا إذا أعجب برأیه؛ دانش مرد همین بس که خدا را پرستد و نادانی مرد همین بس که دلبسته رأی خویش باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء علما أن یخشی اللّه و کفی بالمرء جهلا أن یعجب بنفسه؛ در علم مرد همین بس که از خدا ترسد و در جهل مرد همین بس که مفتون خویش باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالمرء إثما أن یضیع من یقوت؛ گناهکاری مرد همین بس که عیال خویش را بی تکلیف گذارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کفی بالدّهر واعظا و بالموت مفرّقا؛ چه آموزگاریست روزگار و چه جماعت پراکنی است مرگ. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کرم المرء دینه و مروّته عقله و حسبه خلقه؛ کرامت مرد به دین اوست و مروت وی به عقل اوست و شرف وی به اخلاق اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کثره الضّحک تمیت القلب؛ خنده بسیار دل را بمیراند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کبرت خیانه أن تحدّث أخاک حدیثا هو لک به مصدّق و أنت له کاذب؛ خیانتی بزرگ است که به برادر خویش سخنی گویی که راستگویت شمارد و تو دروغگو باشی. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کبر مقتا عند اللّه الأکل من غیر جوع و النّوم من غیر سهر و الضّحک من غیر

عجب؛ خوردن بی گرسنگی و خواب بدون خستگی و خنده بی شگفت نزد خدا به سختی منفور است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: کـان علی الطّریق غصن شـجره یؤذی النّاس فأماطها رجل فادخل الجنّه؛ شاخه درختی در راه بود که مردم را آزار می داد مردی آن را دور کرد و به بهشتش بردند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کاد الحسد أن یغلب القدر؛ بیم آن است که چشم زخم بر تقدیر غالب شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: کاتم العلم یلعنه کلّ شـی ء حتّی الحوت فی البحر و الطّیر فی السّـماء؛ همه چیز حتی ماهی دریا و مرغ هوا نهان کننده علم را لعنت کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قیّدها و توکّل؛ شتر را ببند و توکل کن. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۵

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: قوا بـأموالکم عن أعراضـکم؛ آبرویتـان را به وسیله اموالتـان حفـظ کنیـد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۶

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قوام المرء عقله و لا دین لمن لا عقل له؛ اعتبار مرد به عقل اوست و هر که عقل ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: قولوا خیرا تغنموا و اسـکتوا عن شـرّ تسـلموا؛ خیر گوییـد تا بهره بریـد و از شـر خاموش مانید تا به سلامت روید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قل الحقّ و إن کان مرّا؛ حق را بگو و گرچه تلخ باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قلیل تؤدّی شکره خیر من کثیر لا تطیقه؛ اندکی که شکر آن توان گزاشت بهتر از بسیاری که تاب آن نتوانی داشت. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قلیل العمل ینفع مع العلم و کثیر العمل لا ینفع مع الجهل؛ عمل اندک با علم سودمند افتد و عمل بسیار با جهل سود ندهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قد أفلح من رزق لبّا؛ هر که را خرد داده اند، رستگاری یافته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قد أفلح من أخلص قلبه للإیمان و جعل قلبه سلیما و لسانه صادقا و نفسه مطمئنّه و خلیقته مستقیمه و أذنه مستمعه و عینه ناظره؛ هر که ایمان قلبش خالص باشد و قلب خویش سالم و زبان خویش راستگو و جان خویش آرام و خوی خویش مستقیم و گوش خویش شنوا و چشم خویش را نگران کند، رستگار شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی یا ابن آدم تؤتی کلّ یوم برزقک و أنت تحزن و ینقص کلّ یوم من عمرک و أنت تفرح أنت فیما یکفیک و تطلب ما یطغیک لا بقلیل تقنع و لا من کثیر تشبع؛ خدای والا فرماید: ای پسر آدم هر روز روزی تو دهند و غمگین باشی و هر روز از عمر تو کاسته شود و شادمانی کنی، آنچه تو را کفایت کند داری و آنچه تو را به طغیان کشاند، می طلبی نه به کم قانع شوی و نه با بسیار سیر. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی من لا یدعونی أغضب علیه؛ خدای والا فرماید: هر که مرا نخواهد بر او خشمگین شوم. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی یا ابن آدم ثلاثه: واحده لی و واحده لک و واحده بینی و بینک فأمّا الّتی لی فتعبدنی لا تشرک بی شیئا، و أمّا الّتی لک فما عملت من عمل جزیتک به فإن أغفر فأنا الغفور الرّحیم و أمّا الّتی بینی و بینک فعلیک الدّعاء و المسأله و علی الاستجابه و العطاء؛ خدای والا فرماید: ای فرزند آدم سه چیز هست یکی خاص من، یکی خاص تو، و یکی میان من و تو. اما آن که خاص من است آن که مرا بپرستی و چیزی را با من انباز نکنی اما آنچه خاص تو است هر چه عمل کنی سزای تو دهم و اگر بیامرزم من آمرزگار رحیمم، اما آنچه میان من و تو است از تو دعا کردن و خواستن و از من اجابت و عطا کردن. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی أنا عند ظنّ عبدی بی إن ظنّ خیرا فله و إن ظنّ شرّا فله؛ خدای والا فرماید: من با گمان بنده ام که به من دارد قرینم. اگر نیکو گمان کند، نیکی یابد و اگر بد گمان برد بد بیند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی: إذا وجّهت إلی عبد من عبیدی مصیبه فی بدنه أو فی ولده أو فی ماله فاستقبله بصبر جمیل استحییت یوم القیامه أن أنصب له میزانا أو أنشر له دیوانا؛ خدای والا فرماید: وقتی مصیبت تن یا فرزند یا مال، متوجه یکی از بندگان خویش کنم و او با صبر نیکو مصیبت را استقبال کند، روز قیامت شرم دارم که میزانی برای او نصب کنم یا دفتری برای او پهن کنم. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی: أحبّ ما تعبدنی به عبدی النّصح لی؛ خدای والا فرماید: محبوبترین عبادتی که بنده برای من تواند کرد، خلوص است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی: إذا تقرّب إلیّ العبد شبرا تقرّبت إلیه ذراعا و إذا تقرّب إلیّ ذراعا تقرّبت منه باعا و إذا أتانی مشیا أتیته هروله؛ خدای والا فرماید: وقتی بنده یک وجب به من نزدیک شود، ذراعی بدو نزدیک شوم و چون ذراعی به من نزدیک شود، بیش از دو ذراع به او نزدیک شوم و اگر ملایم به سوی من آید، بشتاب بسوی او شوم. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی، یؤذینی ابن آدم یسبّ الدّهر و أنا الدّهر بیدی الأمر أقلّب اللّیل و النّهار؛ خدای والا فرماید: فرزند آدم مرا آزار می کند که به روزگار ناسزا می گوید، روزگار منم و کارها به دست من است و شب و روز را تغییر می دهم. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قال اللّه تعالی: إذا همّ عبدی بحسنه و لم یعملها کتبتها له حسنه فإن عملها کتبتها له عشر حسنات إلی سبعمائه ضعف و إذا همّ بسیّئه و لم یعملها لم أکتبها علیه فإن عملها کتبتها علیه سیّئه واحده؛ خدای والا فرماید: وقتی بنده من کار نیکی اراده کند و نکند آن را یک کار نیک برای وی ثبت کنم و اگر بکند ده کار نیک تا هفتصد برابر ثبت کنم و وقتی کار بدی اراده کند و نکند بر عهده او ثبت نکنم و اگر بکند یک کار بد بر عهده او ثبت کنم. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: قـال اللّه تعالی: من لم یرض بقضائی و لم یصبر علی بلائی فلیلتمس ربّا سوای؛ خدای والا فرماید: هر که به قضای من رضا ندهد و بر بلای من صبر نکند، خدایی جز من جوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: قاربوا و سدّدوا ففی کلّ ما یصاب به المسلم کفّاره حتّی النّکبه ینکبها و الشّوکه یشاکها؛ دوستی کنید و به صلاح آیید، مسلمان هر چه بیند کفاره اوست حتی مصیبتی که بدو رسد و خاری که در پایش رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الفـاجر الرّاجی لرحمه اللّه تعالی أقرب منها من العابـد المقنط؛ بـد کاری که به رحمت خدای والا امید دارد از عابد مأیوس، به خدا نزدیک تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فکره ساعه خیر من عباده ستّین سنه؛ ساعتی اندیشیدن بهتر از شصت سال عبادت کردن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: فضوح الـدّنیا أهون من فضوح الآـخره؛ رسوایی دنیـا آسـانتر از رسوائی آخرت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فضل الشّابّ العابد الّذی یعبد فی صـباه علی الشّـیخ الّذی یعبد بعد ما کبرت سنّه کفضل المرسلین علی سایر النّاس؛ فضیلت جوان عابد که از آغاز جوانی عبادت کند بر پیری که وقتی سن بسیار یافت، عبادت کند چون فضیلت پیامبران بر سایر مردم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: فاعل الخیر خیر منه و فاعل الشّرّ شرّ منه؛ عامل خیر از خیر بهتر و عامل شر از شر بدتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۶۹

غفر اللّه عزّ و جلّ لرجل أماط غصن شوک عن الطّریق ما تقـدّم من ذنبه و ما تأخّر؛ مردی که شاخه تیغی از راه بردارد خـدا گناهان کهنه و تازه او را بیامرزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العین حقّ و لو کان شی ء سابق القدر سبقته العین؛ چشم بد حق است اگر چیزی از تقدیر پیشی می گرفت، چشم بد بود. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العین حقّ یحضرها الشّیطان و حسد ابن آدم؛ چشم بد حق است شیطان و حسد بنی آدم آن را پدید می آورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العلم و المال یستران کلّ عیب و الجهل و الفقر یکشفان کلّ عیب؛ علم و مال هر عیبی را بپوشاند و جهل و فقر هر عیبی را نمایان کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العقل آلف مألوف؛ عقل الفت گیر است و الفت پذیر. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العقل فی أمر الدّنیا مضرّه و العقل فی أمر الدّین مسرّه؛ عقل در کار دنیا مایه ضرر است و در کار دین مایه سرور. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العرف ینقطع فیما بین النّاس و لا ینقطع فیما بین اللّه و بین من فعله؛ نکوئی میان مردم فراموش می شود اما میان خدا و عامل نیکی فراموش نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العده دین، ویل لمن وعد ثمّ أخلف! ویل لمن وعد ثمّ أخلف! ویل لمن وعد ثمّ أخلف؛ وعده دادن چون دین به گردن گرفتن است، وای بر آن که وعده دهد و تخلف کند، وای بر آن که وعده دهد و تخلف کند، وای بر آن که وعده دهد و تخلف کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العبد المطیع لوالدیه و لربّه فی أعلی علّیین؛ کسی که مطیع پدر و مادر و پروردگار خویش باشد، در اعلای بهشت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العبد مع من أحبّ؛ هر کسی هم سنگ چیزی است که دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عینان لا یمسّهما النّار أبدا: عین بکت من خشیه اللّه و عین باتت تحرس فی سبیل اللّه؛ دو چشم است که هرگز آتش بدان نرسد. چشمی که از ترس خدا گریسته و چشمی که شب را به حراست در راه خدا به سر برده. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عون العبد أخاه یوما خیر من اعتکافه شهرا؛ کمک یک روزه که کسی به برادر خود کند بهتر از اعتکاف یک ماهه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عوّدوا قلوبکم التّرقّب و أکثروا التفکّر؛ دلهای خویش را به مراقبت عادت دهید و اندیشه بسیار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عوّدوا المریض و اتّبعوا الجنائز تذکّرکم الآخره؛ بیمار را عیادت کنید و جنازه را مشایعت کنید که آخرت را بیاد شما آرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عوّدوا المرضی، و مروهم فلیدعوا لکم فإنّ دعوه المریض مستجابه و ذنبه مغفور؛ بیماران را عیادت کنید و بگوئیدشان که برای شما دعا کنند که دعای بیمار مستجاب و گناه او آمرزیده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عهد اللّه تعالی أحقّ ما أدّی؛ پیمان خدا شایسته وفاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عمی القلب الضّلاله بعد الهدی؛ کوری دل، گمراهی پس از هدایت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بالرّفق فإنّ الرّفق لم یکن فی شی ء قطّ إلّا زانه و لا نزع من شی ء قطّ إلّا شانه؛ مدارا کن که مدارا در هرچه باشد، آن را زینت دهد و در هر چه نباشد، آن را خوار کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم باصطناع المعروف فإنّه یمنع مصارع السّوء، و علیکم بصدقه السرّ فإنّها تطفی غضب اللّه عزّ و جلّ؛ اعمال نیک انجام دهید که از سقوط های بد جلوگیری می کند و صدقه نهان دهید که خشم خدا عز و جل را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالقناعه فإنّ القناعه مال لا ینفد؛ به قناعت خو کنید زیرا قناعت مالی است که تمام شدنی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالقرآن، فاتّخذوه إماما و قائدا فإنّه کلام ربّ العالمین الّذی هو منه و إلیه یعود، فآمنوا بمتشابهه و اعتبروا بأمثاله؛ با قرآن مانوس شوید و آن را پیشوا و رهبر خویش گیرید که قرآن گفتار خدای جهانیان است که از اوست و بسوی او باز می رود به متشابه آن ایمان داشته باشید و از مثل های آن عبرت گیرید. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالصدق فإنّه باب من أبواب الجنّه و إیّاکم و الکذب فإنّه باب من أبواب النّار؛ راستی پیشه کنید که راستی دری از درهای بهشت است و از دروغگویی بپرهیزید که دروغ از درهای جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالسّواک فإنّه مطیبه للفم مرضاه للرّبّ؛ مسواک کنید که مایه پاکیزگی دهان و رضای خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیکم بالتّواضع فإنّ التّواضع فی القلب و لا یؤذینّ مسلم مسلما؛ تواضع کنید که تواضع در دل است و مسلمان نباید مسلمان را آزار کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بالرّفق و إیّاک و العنف و الفحش؛ ملایمت کن و از خشونت و ناسزا بپرهیز. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بحسن الکلام و بذل الطّعام؛ سخن نیک گوی و غذا به کسان ده. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بحسن الخلق و طول الصّمت فو الّذی نفسی بیده ما تجمّل الخلائق بمثلهما؛ نیکخوئی کن و خموشی طولانی گزین، قسم به خدایی که جان من بدست اوست خلایق زینتی مانند آن ندارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بحسن الخلق، فإنّ أحسن النّاس خلقا أحسنهم دینا؛ نیک خویی کن که از مردم هر که نکوخوی تر دینش نکوتر. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بتقوی اللّه فإنّها جماع کلّ خیر؛ از ترس خدا غافل مباش که سر چشمه نیکی هاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علیک بالسّجود فإنّک لا تسجد للّه سجده إلّا رفعک اللّه بها درجه و حطّ عنک بها خطیئه؛ از سجده غافل مشو که هر سجده ای برای خدا کنی خداوند یک درجه تو را بالا برد و گناهی از تو محو کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۳۹۹

علیک بالبرّ فإنّ صاحب البرّ یعجبه أن یکون النّاس بخیر و فی خصب؛ به نیکی کوش که نیکوکار دوست دارد مردم در خیر و فراوانی باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علّموا و لا تعنفوا فإنّ المعلّم خیر من المعنف؛ تعلیم دهید و خشونت مکنید که آموزگار بهتر از خشونت گر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علّموا و یسّروا، و لا تعسّروا و بشّروا و لا تنفّروا و إذا غضب أحدکم فلیسکت؛ تعلیم دهید و سهل گیرید و سخت مگیرید گشاده رویی کنید و خشونت مکنید و چون یکی از شما خشمگین شود، خاموش ماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: علامه حبّ اللّه تعالی حبّ ذکر اللّه و علامه بغض اللّه بغض ذکر اللّه عزّ و جلّ؛ نشان محبت خدا علاقه به ذکر خداست و نشان دشمنی خدا بی علاقگی به ذکر خدای عز و جل است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عفّوا تعفّ نساؤکم و برّوا آباءکم تبرّکم أبناؤکم و من اعتذر إلی أخیه المسلم من شی ء بلغه عنه فلم یقبل عذره لم یرد علیّ الحوض؛ عفت ورزید تا زنانتان عفیف شوند و با پدرانتان نیکی کنید تا فرزندانتان با شما نیکی کنند و هر که از برادر مسلمان خویش در باره رنجشی که از او دارد، عذر بخواهد و عذرش را نپذیرد بر سر حوض به نزد من نیاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عفو اللّه أکبر من ذنوبک؛ عفو خدا از گناهان تو بزرگتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عظم الأجر عند المصیبه و إذا أحبّ اللّه قوما ابتلاهم؛ مصیبت را پاداش بزرگ دهند و چون خدا گروهی را دوست دارد، مبتلایشان کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عش ما شئت فإنّک میّت و أحبب ما أحببت فإنّک مفارقه و اعمل ما شئت فإنّک مجزیّ به؛ هر چه خواهی بمان که خواهی مرد، هر که را خواهی دوست بدار که از او جدا خواهی شد و هر چه خواهی بکن که سزای آن را خواهی دید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عد من لا یعودک و اهد لمن لا یهدی لک؛ از آن که تو را عیادت نمی کند، عیادت کن و به آن کس که هدیه به تو نمی دهد، هدیه بده. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عجبا للمؤمن فو اللّه لا یقضی اللّه للمؤمن قضاء إلّا کان خیرا له؛ کار مؤمن عجیب است به خدا که خدا قضائی برای مؤمن مقرر ندارد مگر مایه خیر او باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عجبا لأمر المؤمن، إنّ أمره کلّه له خیر و لیس ذلک لأحد إلّا للمؤمن إن أصابته سرّاء شکر و کان خیرا له و إن أصابته ضرّاء صبر فکان خیرا له؛ کار مؤمن عجیب است که کار او همه برایش نیک است و هیچ کس جز مؤمن چنین نیست اگر سختی بدو رسد، شکر کند و برای او نیک باشد و اگر مرضی بدو رسد، صبر کند و برای او نیک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عجبت لغافل و لا یغفل عنه عجبت لمؤمّل دنیا و الموت یطلبه و عجبت لضاحک ملأ فمه و لا یدری أرضی اللّه عنه أم أسخطه؛ عجب دارم از غافلی که از او غافل نشوند و عجب دارم از آرزومند دنیا که مرگ در طلب اوست و عجب دارم از آن که از ته دل بخندد و نداند که آیا خدا از او خشنود است یا خشمگین. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عاقبوا أرقّاءکم علی قدر عقولهم؛ بندگان خویش را به اندازه عقولشان عقوبت کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: عاید المریض یمشی فی طریق الجنّه حتّی یرجع؛ کسی که بیماری را عیادت کند تا وقتی که باز گردد در راه بهشت قدم می زند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الطّبیب اللّه و لعلّک ترفق بأشیاء تخرق بها غیرک؛ طبیب حقیقی خداست شاید چیزهائی برای تو مناسب است که برای غیر تو نامناسب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۴

الطّاعم الشّاکر بمنزله الصّائم الصّابر؛ غذا خور شکرگزار چون روزه دار صبور است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن ملک لسانه و بکی علی خطیئته؛ خوشا آن که اختیار زبان خویش دارد و بر گناه خویش بگرید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن ذلّ فی نفسه و حسنت خلیقته و أنفق الفضل من ماله و أمسک الفضل من قوله و وسعته السّنّه و لم یعدها إلی البدعه؛ خوشا آن که در پیش خویش خوار است و خوی او نیک است و فزونی مال خویش ببخشد و فزونی گفتار خویش نگه دارد و پیر و سست باشد و از سنت به بدعت نرود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن هدی للإسلام و کان عیشه کفافا و قنع؛ خوشا آن که به اسلام هدایت شود و معیشت او به حد کفاف باشد و قناعت کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن رزقه اللّه الکفاف ثمّ صبر علیه؛ خوشا آن که خدا روزی او به حد کفاف داده باشد و بر آن صبر کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن ترک الجهل و أتی الفضل و عمل بالعدل؛ خوشا آن که سبک سری نکند و فزونی را ببخشد و به عدالت عمل کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی لمن أسلم و کان عیشه کفافا؛ خوشا آن که مسلمان است و معیشت کفاف دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی للسّابقین إلی ظلّ اللّه الّذین إذا أعطوا الحقّ قبلوه و الّذین یحکمون للنّاس بحکمهم لأنفسهم؛ خوشا آنان که زودتر از همه به سایه خدا روند آنها که وقتی با حق روبرو شوند آن را بپذیرند کسانی که برای مردم همان حکم کنند که برای خویش کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طوبی للمخلصین أولئک مصابیح الهدی تنجلی بهم کلّ فتنه ظلماء؛ خوشا مخلصان آنان چراغ های هدایتند و به پرتو آنها هر فتنه تاریک روشن شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طلب العلم فریضه علی کلّ مسلم و مسلمه؛ جستن علم بر هر مرد مسلمان و هر زن مسلمان واجب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طعام السخیّ دواء و طعام الشحیح داء؛ غذای سخاوت مند دوا و غذای بخیل درد است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طالب العلم للّٰه أفضل عند اللّٰه من المجاهد فی سبیل اللّٰه؛ هر که علم برای رضای خدا جوید نزد خدا از مجاهد فی سبیل اللّٰه بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: طاعه اللّٰه طاعه الوالد و معصیه اللّٰه معصیه الوالد؛ اطاعت پدر اطاعت خداست و نافرمانی پدر نافرمانی خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الضّیف یأتی برزقه و یرتحل بذنوب القوم، یمحّص عنهم ذنوبهم؛ مهمان روزی خویش بیارد گناهان کسان ببرد و گناهان آنها را پاک کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الضّیافه ثلاثه أیّام فما زاد فهو صدقه و علی الضّیف أن یتحوّل بعد ثلاثه أیّام؛ مهمانی سه روز است و هر چه بیشتر شد صدقه است و مهمان باید پس از سه روز تغییر جا دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ضحک ربّنا من قنوط عباده؛ پروردگار ما از نومیدی بندگان خویش عجب دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّلاه تسوّد وجه الشّیطان و الصّدقه تکسّر ظهره و التّحاب فی اللّٰه یقطع دابره فإذا فعلتم ذلک تباعد منکم کمطلع الشّمس من مغربها؛ نماز چهره شیطان را سیاه کند و صدقه دادن پشت او را بشکند و دوستی در راه خدا ریشه او را می کند و وقتی چنین کردید از شما به فاصله شرق و غرب دوری کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصلح جائز بین المسلمین إلّا صلحا أحلّ حراما أو حرّم حلالا؛ هر صلحی میان مسلمانان رواست مگر صلحی که حرامی را حلال یا حلالی را حرام کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقات بالغدوات یذهبن بالعاهات؛ صدقه صبحگاه مرض ها را می برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه علی وجهها و اصطناع المعروف و برّ الوالدین و صله الرّحم تحوّل الشّقاء سعاده و تزید فی العمر و تقی مصارع السّوء؛ صدقه به موقع و نیکوکاری و نیکی با پدر و مادر و پیوستگی خویشاوند بدبختی را به خوشبختی مبدل کند و عمر را افزایش دهد و از مرگ های بد جلوگیری کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه تمنع میته السّوء؛ صدقه مانع مرگ بد می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه علی القرابه صدقه وصله؛ صدقه به خویشاوندان هم صدقه است هم پیوستگی خویشاوندان. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّدقه تطفی ء الخطیئه کما یطفی ء الماء النّار؛ صدقه گناه را خاموش می کند چنان که آب آتش را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصدق طمأنینه و الکذب ریبه؛ راستی مایه آرامش است و دروغ مایه تشویش. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّحه و الفراغ نعمتان مکفورتان؛ صحت و فراغت دو نعمت است که کفران آن کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الصّبحه تمنع الرّزق؛ خواب صبحگاهان مانع روزی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صنفان من النّاس إذا صلحا صلح النّاس و إذا فسدا فسد النّاس العلماء و الامراء؛ دو گروه از مردمند که اگر صالح بودند مردم به صلاح آیند و اگر فاسد بودند به فساد گرایند، دانشوران و زمامداران. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صلوا قراباتکم و لا تجاوروهم فإنّ الجوار یورث بینکم الضّغائن؛ با خویشان دوستی کنید و همسایه ایشان مشوید که همسایگی میان شما کینه ها پدید آرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صل من قطعک و أحسن إلی من أساء إلیک و قل الحقّ و لو علی نفسک؛ با هر که از تو ببرد پیوند گیر و با آن که با تو بدی کرده نکوئی کن و حق را بگو و گر چه بر ضرر خودت باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله القرابه مثراه فی المال محبّه فی الأهل منساه فی الأجل؛ پیوند خویشاوندی مایه فراوانی مال و محبت کسان و تأخیر اجل است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صله الرّحم تزید فی العمر و صدقه السّرّ تطفی ء غضب الرّبّ؛ پیوند خویشان عمر را فزونی دهد و صدقه نهان خشم پروردگار را خاموش کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صل من قطعک و أعط من حرمک و اعف عمّن ظلمک؛ با آن که از تو بریده پیوند گیر و آن که تو را محروم کرده عطایش ده و از آن که با تو ستم کرده در گذر. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صدقه السّرّ تطفی ء غضب الرّبّ؛ صدقه نهان خشم پروردگار را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صدقه المرء المسلم تزید فی العمر و تمنع میته السّوء و یذهب اللّه تعالی بها الفخر و الکبر؛ صدقه مرد مسلمان عمر را فزونی دهد و از مرگ بد جلوگیری کند و خدای والا به وسیله آن تفاخر و تکبر را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صدق اللّه فصدقه؛ خدا راستگوست با او راست باش. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشّیخ یضعف جسمه و قلبه شابّ علی حبّ اثنتین طول الحیاه و حبّ المال؛ تن پیر ناتوان می شود و دل وی بر محبت دو چیز جوان است: عمر دراز و محبت مال. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرّ النّاس منزله یوم القیامه من یخاف لسانه أو یخاف شرّه؛ روز قیامت موقعیت آن کس از همه مردم بدتر است که از زبانش ترسند یا از شرش بیم کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرّ النّاس المضیق علی أهله؛ بدترین مردم آن کس است که بر اهل خانه خود سخت گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرّ النّاس الّذی یسأل باللّه ثمّ لا یعطی؛ بدترین مردم آن کس است که بنام خدا از او بخواهند و ندهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرار أمّتی الثّرثارون المتشدّقون المتفیهقون و خیار أمّتی أحاسنهم أخلاقا؛ بدان امت من پر گویان پر چانه پر مدعایند و نیکان امت من آنهایند که نیک خوترند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شرّ الناس من أکل وحده و منع رفده و جلد عبده و شرّ منه من لا یقیل عثره و لا یقبل معذره و شرّ منه من لا یرجی خیره و لا یؤمن شرّه؛ بدترین مردم آن کس است که تنها غذا خورد و رسیده خویش را بی نصیب کند و بنده خویش را بزند و بدتر از او کسی است که خطائی را نبخشد و عذری نپذیرد و بدتر از او کسی است که به خیرش امید نیست و از شرش امان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الشّدید من غلب نفسه؛ نیرومند آن است که بر خویشتن مسلط شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شتّان ما بین عملین عمل تذهب لذّته و تبقی تبعته و عمل تذهب مؤنته و تبقی أجره؛ میان دو عمل بسیار فرق است عملی که لذت آن برود و عواقب آن بماند و عملی که زحمت آن برود و پاداش آن بماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: شاهد الزّور لا تزول قدماه حتّی یوجب اللّه له النّار؛ شاهد دروغ قدم برندارد تا جهنم بر او واجب شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّماح رباح و العسر شؤم؛ سهل انگاری مایه سودا است و سختگیری شوم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّلام قبل السّؤال فمن بدأکم بالسّؤال قبل السّلام فلا تجیبوه؛ سلام مقدم بر سؤال است هر که پیش از سلام به سؤال آغاز کرد جوابش مدهید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سکوت اللّسان سلامه الإنسان؛ خاموشی زبان مایه سلامت انسان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّعاده کلّ السّعاده طول العمر فی طاعه اللّه؛ سعادت کامل عمر دراز در اطاعت خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّخیّ الجهول أحبّ إلی اللّه من العالم البخیل؛ سخاوتمند نادان نزد خدا از دانشمند بخیل محبوبتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّخیّ إنّما یجود بحسن الظّنّ باللّه و البخیل إنّما یبخل بسوء الظّنّ باللّه؛ سخاوتمند به سبب خوش گمانی به خدا سخاوت می کند و بخیل به علت بدگمانی به خدا بخل می ورزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّخیّ قریب من اللّه قریب من النّاس قریب من الجنّه بعید من النّار، و البخیل بعید من اللّه بعید من النّاس بعید من الجنّه قریب من النّار، و الجاهل السّخیّ أحبّ إلی اللّه من عالم بخیل؛ سخاوتمند به خدا نزدیک و به مردم نزدیک و به بهشت نزدیک و از جهنم دور است و بخیل از خدا دور و از مردم دور و از بهشت دور و به جهنم نزدیک است، نادان سخاوتمند نزد خدا از عالم بخیل محبوبتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: السّاعی علی الأرمله و المسکین کالمجاهد فی سبیل اللّه أو القائم اللّیل الصّائم النّهار؛ آنکه در کار بیوه و یتیم بکوشد چون مجاهد راه خدایا نمازگزار شب یا روزه دار روز است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا أهل الشّرف عن العلم فإن کان عندهم علم فاکتبوه فإنّهم لا یکذبون؛ شریفان را از علم بپرسید اگر علمی نزد ایشان بود بنویسید که آنها دروغ نمی گویند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا اللّه علما نافعا و تعوّذوا باللّه من علم لا ینفع؛ از خدا عملی سودمند بخواهید و از علمی که سود ندهد به خدا پناه برید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا اللّه العفو و العافیه فإنّ أحدا لم یعط بعد الیقین خیرا من العافیه؛ از خدا بخشش و عافیت طلب کنید که پس از ایمان، هیچ کس را چیزی بهتر از عافیت نداده اند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا اللّه کلّ شی ء حتّی الشّسع فإنّ اللّه إن لم ییسّره لم یتیسّر؛ همه چیز حتی بند صندل را از خدا بخواهید که اگر خدا آن را میسور نکند، میسر نخواهد شد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سلوا اللّه من فضله فإنّ اللّه یحبّ أن یسأل، و أفضل العباده انتظار الفرج؛ خدا را از فضل او طلب کنید که خدا دوست دارد که از او بخواهند، بهترین عبادتها انتظار گشایش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سخافه بالمرء أن یستخدم ضیفه؛ سبک عقلی مرد آن است که مهمان خویش را به خدمت گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ستّ خصال من الخیر: جهاد أعداء اللّه بالسّیف، و الصّوم فی یوم الصّیف، و حسن الصّبر عند المصیبه، و ترک المراء، و الإنفاق فی الخفا، و المحاباه فی اللّه؛ شش صفت نیکست پیکار با دشمنان خدا به وسیله شمشیر و روزه در روز تابستان و نیک صبری به هنگام مصیبت و ترک مجادله و انفاق در نهان و دوستی در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سبع یجری للعبد أجرهنّ و هو فی قبره بعد موته: من علّم علما، أو أجری نهرا، أو حفر بئرا، أو غرس نخلا، أو بنی مسجدا، أو ورّث مصحفا، أو ترک ولدا یستغفر له بعدموته؛ هفت چیز است که پاداش آن برای بنده در قبر او و پس از مرگش دوام دارد کسی که علمی تعلیم دهد، یا نهری به جریان آورد یا چاهی حفر کند یا نخلی بکارد یا مسجدی بسازد یا مصحفی به ارث گذارد یا فرزندی به جا نهد که پس از مرگش برای او آمرزش خواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سباب المسلم فسوق و قتاله کفر و حرمه ماله کحرمه دمه؛ بدگوئی مسلمان گناه است و جنگ او کفر است و حرمت مال وی چون حرمت خون اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: سافروا تصحّوا و ترزقوا؛ سفر کنید تا تندرست شوید و روزی یابید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ساعات الأذی فی الدّنیا یذهبن ساعات الأذی فی الآخره؛ ساعتهای آزار این دنیا ساعت های آزار آخرت را نابود می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زوّجوا الأکفاء و تزوّجوا الأکفاء، و اختاروا لنطفکم؛ به اشخاص هم شأن زن بدهید و از اشخاص هم شأن زن بگیرند و محل نطفه های خود را به دقت انتخاب کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زر القبور تذکر بها الآخره و اغسل الموتی فإنّ معالجه جسد خاو موعظه بلیغه و صلّ علی الجنائز لعلّ ذلک یحزنک فإنّ الحزین فی ظلّ اللّه یوم القیامه یتعرّض لکلّ خیر؛ به زیارت قبرها برو تا آخرت را بیاد آری و مردگان را غسل بده زیرا زیر و رو کردن جسد بی حرکت موعظه ای کامل است. بر مردگان نمازگزار شاید بدین وسیله غمگین شوی زیرا شخص غمگین روز رستاخیز در سایه خدا در معرض همه نیکیهاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرّمی خیر ما لهوتم به؛ تیر اندازی بهترین تفریحهای شماست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرّفق یمن و الخرق شؤم و إذا أراد اللّه بأهل بیت خیرا أدخل علیهم باب الرّفق فإنّ الرّفق لم یکن فی شی ء إلّا زانه و إنّ الخرق لم یکن فی شی ء إلّا شانه؛ ملایمت مایه میمنت است و خشونت مایه شئامت و همین که خداونـد برای اهل خانه ای نیکی خواهـد آنها را با ملایمت قرین کنـد زیرا ملایمت در هر چه باشـد آن را زینت دهد و خشونت در هر چه باشد آن را خوار کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الرّغبه فی الـدّنیا تکثّر الهمّ و الحزن و البطـانه تقسـی القلب؛ علاقه به دنیا غم و اندوه را زیاد می کند و شکم پرستی دل را سخت می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الرّزق أشـدّ طلبا للعبد من أجله؛ روزی بیشتر از مرگ در جسـتجوی بنده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیـه و آلـه و سـلم) می فرماینـد: الرّحـم معلّقـه بـالعرش یقـول: مـن وصـلنی وصـله اللّه و من قطعنی قطعه اللّه؛ خویشاوندی به عرش آویخته است و گوید هر که مرا پیوند دهد خدا او را پیوند دهد و هر که مرا ببرد خدا او را ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الرّجال أربعه سخیّ و کریم و بخیل و لئیم، فالسّخیّ الّذی یأکل و یعطی و الکریم الّذی لا یأکل و یعطی و البخیل الّذی یأکل و لا یعطی و اللّئیم الّذی لا یأکل و لا یعطی؛ مردان چهار قسـمند بخشـنده و جوانمرد و بخیـل و فرومـایه، بخشـنده آن است که بخـورد و بخورانـد، جوان مرد آن است که نخورد و بخورانـد، بخیـل آن است که بخورد و نخوراند و فرومایه آن است که نه بخورد و نه بخوراند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: الرّاحمون یرحمهم الرّحمن تبارک و تعالی. ارحموا من فی الأرض یرحمکم من فی السّماء؛ خداونـد رحیمـان را رحم میکنـد با آنها که در زمین انـد رحم کنیـد تا آن که در آسـمان است به شـما رحم کنـد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رفع العلم عن ثلاثه: عن المجنون المغلوب علی عقله حتّی یبرء و عن النّائم حتّی یستیقظ و عن الصّبیّ حتّی یحتلم؛ قلم از سه کس برداشته اند مجنونی که اختیار عقل خود را ندارد تا شفا یابد و خفته تا بیدار شود و طفل تا بالغ شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ردّوا السّلام و غضّوا البصر و أحسنوا الکلام؛ سلام را جواب بدهید و از محارم چشم بپوشید و سخن نیک گوئید. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ردّ جواب الکتاب حقّ کردّ السّلام؛ جواب نامه نیز مانند جواب سلام لازمست. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۸۹

رحم اللّه من حفظ لسانه و عرف زمانه و استقامت طریقته؛ خدا رحمت کند آن کس را که زبان خود را حفظ کند و روزگار خود را بشناسد و روش او راست باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّه عینا بکت من خشیه اللّه و رحم اللّه عینا سهرت فی سبیل اللّه؛ خدا رحمت کند دیده ای را که از ترس خدا بگرید و رحمت کند دیده ای را که در راه خدا بیدار ماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّه عبدا قال خیرا فغنم أو سکت عن سوء فسلم؛ خدا رحمت کند بنده ای را که سخن نیک گوید و غنیمت برد یا از بد گوئی سکوت کند و سالم ماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّه عبدا سمحا إذا باع سمحا إذا اشتری سمحا إذا قضی سمحا إذا اقتضی؛ خدا رحمت کند کسی را که هنگام فروش سهل انگار باشد و هنگام خرید سهل انگار باشد و هنگام پرداخت سهل انگار باشد و هنگام طلب سهل انگار باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّه امرءا سمع منّا حدیثا فوعاه ثمّ بلّغه من هو أوعی منه؛ خدا رحمت کند کسی را که سخنی از ما بشنود و حفظ کند و به کسی که بهتر از او حفظ تواند کرد، برساند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّٰه امرءا اکتسب طیّبا و انفق قصدا و قدّم فضلا لیوم فقره و حاجته؛ خدا رحمت کند کسی را که کسب حلال کند و به اعتدال خرج کند و ما زاد آن را برای روز تنگ دستی و حاجت از پیش فرستد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحم اللّٰه امرءا أصلح من لسانه؛ خدا رحمت کند کسی را که زبان خود را اصلاح کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رحماء أمّتی أوساطها؛ رحیمان امت من، متوسطانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ربّ أشعث أغبر ذی طمرین تنبو عنه أعین النّاس لو أقسم علی اللّٰه لأبرّه؛ چه بسا ژولیده گرد آلود که دو لباس کهنه دارد و چشم مردم از او بیزار است اگر از جانب خدا تعهدی کند، خداوند انجام دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الحکمه معرفه اللّٰه؛ اساس حکمت، خداشناسی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۴۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: رأس الحکمه مخافه اللّٰه؛ اساس حکمت، ترس خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذنب العالم ذنب واحد و ذنب الجاهل ذنبان؛ گناه دانا یک گناه است و گناه نادان دو گناه. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذکر اللّٰه شفاء القلوب؛ یاد کردن خدا شفای دلهاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ذبح الرّجل أن تزکّیه فی وجهه؛ سر بریدن مرد آن است که در حضورش تمجید

وی کنی. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الـدّین دینـان: فمن مات و هو ینوی قضاءه فأنا ولیّه و من مات و لا ینوی قضاءه فـذاك الّـذی یؤخـذ مـن حسـناته لیس یومئـذ دینـار و لاـ درهم؛ دو جـور قرض هست هر که بمیرد و در دل دارد که قرض خـود را بپردازد من ولی او هستم و هر که بمیرد و در دل دارد قرض خود را ندهد، در مقابل آن از اعمال نیك وی بردارند زیرا در آن روز دینار و درهمی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۴

الدّواء من القدر و قد ینفع بإذن اللّه تعالی؛ دوا از وسائل تقدیر است و به فرمان خدا فایده می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۵

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الـدّنیا سـجن المؤمن و جنّه الکـافر؛ دنیا زنـدان مؤمن است و بهشت کافر. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الـدّنیا دار من لا دار له و مال من لا مال له و لها یجمع من لا عقل له؛ دنیا خانه کسی است که خانه ندارد و مال کسی است که مال ندارد و کسی برای دنیا مال فراهم میکند که عقل ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۷

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الدّنیا حلوه خضـره فمن أخذها بحقّه بورك له فیها و ربّ متخوّض فیما اشـتهت نفسه لیس له یوم القیامه إلّا النّار؛ دنیا شیرین و دوست داشتنی است هر که از آن مطابق حق بهره گیرد بر او مبارکباد و بسا کسان که در خواهشهای خود فرو روند و روز قیامت نصیبی جز آتش ندارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الدّالّ علی الخیر کفاعله و اللّه یحبّ إغاثه اللّهفان؛ رهبر نیکی چون نکوکار است و خداوند فریادرسی بیچارگان را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۰۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الـدّاعی و المؤمّن فی الأجر شـریکان و القاری و المسـتمع فی الأجر شـریکان و العالم و المتعلّم فی الأجر شـریکان؛ آنکه دعا میکنـد و آنکه آمین گوید در پاداش شـریکند و قاری و مسـتمع در پاداش شـریکند و دانشمند و دانش آموز در پاداش شریکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دوروا مع کتاب اللّه حیثما دار. پیوسته پیرو کتاب خدا باشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعوا النّاس یصیب بعضهم من بعض فإن استنصح أحدکم أخاه فلینصحه؛ بگذارید مردم از یک دیگر فائده برند و وقتی یکی از شما از برادر خویش مشورت خواست رأی خوت را به او بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعوا النّاس یرزق اللّه بعضهم ببعض؛ بگذارید خداوند بعضی مردم را به وسیله بعضی دیگر روزی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دعوا الدّنیا لأهلها، من أخذ من الدّنیا فوق ما یکفیه أخذ حتفه و هو لا یشعر؛ دنیا را باهل آن واگذارید، هر که از دنیا بیش از حاجت خود فرا گیرد، هلاک خویش را گرفته و نمی داند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دع ما یریبک إلی مالا یریبک فإنّک لن تجد فقد شی ء ترکته للّه؛ از آنچه شبهه ناک است در گذر و آنچه را شبهه ناک نیست بر گیر زیرا فقدان چیزی را که برای خدا رها کرده ای احساس نخواهی کرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دع ما یریبک إلی مالا یریبک فإنّ الصّدق ینجی؛ از آنچه شبهه ناک است بگذر و آنچه را شبهه ناک نیست بر گیر که راستی مایه نجات است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: دع قیل و قال و کثره– السّؤال و إضاعه المال؛ از قیل و قال و کثرت سؤال و تلف کردن مال در گذر. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: درهم الرّجل ینفق فی صحّته خیر من عتق رقبه عند موته؛ درهمی که انسان در حال صحت در راه خدا خرج کند بهتر از بنده ای است که هنگام مرگ آزاد کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: داووا مرضاکم بالصّدقه فإنّها تدفع عنکم الأمراض و الأعراض؛ بیماران خود را به وسیله صدقه علاج کنید زیرا صدقه امراض و اعراض را از شما دفع می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخیر کثیر و من یعمل به قلیل؛ خوبی بسیار است و کسی که بدان عمل کند اندک. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخلق کلهم عیال اللّه فأحبّهم إلی اللّه أنفعهم لعیاله؛ مردم همه عیال خدایند و محبوب ترین کسان پیش خدا کسی است که برای عیال وی سودمندتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الخرق شؤم و الرّفق یمن؛ خشونت شئامت است و مدارا میمنت. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیّر سلیمان بین المال و الملک و العلم فاختار العلم فاعطی الملک و المال لاختیاره العلم؛ سلیمان پیغمبر را میان ملک و دانش مخیر کردند دانش را برگزید ملک را نیز بدو دادند برای آنکه دانش را برگزیده بود. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر نسائکم العفیفه الغلمه عفیفه فی فرجها غلمه علی زوجها؛ بهترین زنان شما زن عفیف راغب است که در ناموس خود عفت و به شوهر خود رغبت داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر نساء أمّتی أصبحهنّ وجها و أقلّهنّ مهرا؛ بهترین زنان امت من کسانی هستند که رویشان نکوتر و مهرشان کمتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر ما یخلّف الإنسان بعده ثلاث ولد صالح یدعو له و صدقه تجری یبلغه أجرها و علم ینتفع به من بعده؛ بهترین چیزی که انسان پس از خود وا می گذارد سه چیز است فرزند پارسا که برای او دعا کند و صدقه جاری که پاداش آن بدو رسد و دانشی که پس از وی از آن بهره مند شوند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر ما أعطی الرّجل المؤمن خلق حسن و شرّ ما أعطی- الرّجل قلب سوء فی صوره حسنه؛ بهترین چیزی که به مرد داده اند خوی نیک است و بدترین چیزی که به مرد داده اند سیرت بد است در صورت نیک. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم من یرجی خیره و یؤمن شرّه و شرّکم من لا یرجی خیره و لا یؤمن شرّه؛ بهترین شما کسی است که به خیرش امید توان داشت و از شرش امان توان یافت و بدترین شما کسی است که به خیرش امید و از شرش امان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم من لم یترک آخرته لدنیاه و لا دنیاه لآخرته و لم یکن کلّا علی النّاس؛ بهترین شما کسی است که آخرت خود را برای دنیا از دست ندهد و دنیای خود را برای آخرت از دست ندهد و سربار مردم نباشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم من أعانه اللّه علی نفسه فملّکها؛ بهترین شما کسی است که خداوند کمکش کرده و بر خویشتن تسلط یافته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم خیرکم لأهله و أنا خیرکم لأهلی ما أکرم النّساء إلّا کریم و لا أهانهنّ إلّا لئیم؛ بهترین شما کسی است که برای کسان خود بهتر است، من از همه شما برای کسان خود بهترم، بزرگ مردان زنان را گرامی شمارند و فرومایگان زنان را خوار دارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم المدافع عن عشیرته ما لم یأثم؛ بهترین شما کسی است که از طایفه خود دفاع می کند به شرط آن که در این راه مرتکب گناه نشود. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم إسلاما أحاسنکم أخلاقا إذا فقهوا؛ از میان شما اسلام آن کس بهتر است که اخلاقش نیک تر است اگر در کار دین دانا باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیرکم أزهدکم فی الدّنیا و أرغبکم فی الآخره؛ بهترین شما کسی است که به دنیا بی رغبت تر و به آخرت راغب تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر شبابکم من تشبّه بالکهول و شرّ کهولکم من تشبّه بشبابکم؛ بهترین جوانان شما آن است که رفتار پیران پیش گیرد و بدترین پیران شما آن است که روش جوانان داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر بیوتکم بیت فیه یتیم مکرّم؛ بهترین خانه های شما خانه ایست که در آن یتیمی محترم باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر بیت فی المسلمین بیت فیه یتیم یحسن إلیه و شرّ بیت فی المسلمین بیت فیه یتیم یساء إلیه أنا و کافل الیتیم فی الجنّه هکذا؛ بهترین خانه های مسلمانان خانه ایست که در آن یتیمی باشد و به او نیکی کنند و بدترین خانه های مسلمانان خانه ایست که در آن یتیمی باشد و به ا او بدی کنند من و کسی که کفالت یتیم را به عهده بگیرد در بهشت مانند دو انگشت همراهیم. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر إخوانکم من أهدی إلیکم عیوبکم؛ بهترین برادران شما آن است که عیوبتان را به شما آشکارا بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر أبواب البرّ الصّدقه؛ بهترین راه های نیکی، صدقه دادن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّکاح أیسره؛ بهترین ازدواجها آن است که آسان تر انجام گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّساء الّتی تسرّه إذا نظر و تطیعه إذا أمر و لا تخالفه فی نفسها و لا مالها بما یکره؛ بهترین زنان آن است که وقتی مرد بدو نگرد، مسرور شود و وقتی بدو فرمان دهد، اطاعت کند و با تن و مال خود بر خلاف

رضای شوهر کاری نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّاس من طال عمره و حسن عمله و شرّ النّاس من طال عمره و ساء عمله؛ بهترین مردم کسی است که عمرش دراز و رفتارش نیک باشد و بدترین مردم کسی است که عمرش دراز و رفتارش بد باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّاس من انتفع به النّاس؛ بهترین مردم کسی است که مردم از او منتفع شوند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّاس مؤمن فقیر یعطی جهده؛ بهترین مردم مؤمن فقیری است که به قدر توانائی خود انفاق کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر النّاس أقرؤهم و أفقههم فی دین اللّه و أتقاهم للّه و آمرهم بالمعروف و أنهاهم عن المنكر و أوصلهم للرّحم؛ بهترین مردم کسانی هستند که قرآن بهتر خوانند و در کار دین داناتر باشند و از خدا بیشتر ترسند و به نیکی بیشتر امر کنند و از بدی بیشتر جلوگیری کنند و با خویشاوندان بیشتر نزدیك شوند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر المسلمین من سلم- المسلمون من یده و لسانه؛ بهترین مسلمانان کسی است که مسلمانان از دست و زبانش در امان باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر المجالس أوسعها؛ بهترین مجالس آن است که وسیع تر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر العمل ما نفع و خیر الهدی ما اتّبع؛ بهترین اعمال آن است که سودمند باشد و بهترین هدایتها آن است که پیروی کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر العمل أن تفارق الدّنیا و لسانک رطب من ذکر اللّه؛ بهترین کارها آن است که هنگام مفارقت از جهان زبانت به نام خدا گویا باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر العباده أخفیها؛ بهترین عبادت ها آن است که پنهان تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الصّدقه ما کان عن ظهر غنی؛ بهترین صدقه آن است که با فراخ دستی انجام دهند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الصّدقه ما أبقت غنی و الید العلیا خیر من الید السّفلی و ابداء بمن تعول؛ بهترین صدقه ها آن است که چیزی پس از آن بجای ماند، و دست دهنده بهتر از دست گیرنده است و صدقه را از نانخوران خود آغاز کن. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الزّاد التّقوی و خیر ما ألقی فی القلب الیقین؛ بهترین توشه های سفر حیات تقوی است و بهترین صفات قلب ایمان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الرّزق ما کان یوما بیوم کفافا؛ بهترین روزی آن است که روز به روز به حد کفایت برسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الدّنیا و الآخره مع العلم و شرّ الدّنیا و الآخره مع الجهل؛ نیکی دنیا و آخرت با دانش همراه است و بدی دنیا و آخرت با نادانی قرین است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الأمور أوسطها؛ بهترین کارها آن است که به اعتدال نزدیک تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیر الأصحاب عند اللّه خیرهم لصاحبه و خیر الجیران عند اللّه خیرهم لجاره؛ بهترین رفیقان پیش خدا کسی است که برای رفیق خود بهتر باشد و بهترین همسایگان کسی است که برای همسایه خود بهتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم من ذکّرکم باللّه رؤیته و زاد فی علمکم منطقه و رغّبکم فی الآخره عمله؛ بهترین شما آن کس است که دیدار او خدا را به یاد شما آرد و سخنانش دانش شما را بیفزاید و رفتارش شما را به آخرت راغب سازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم خیارکم لنسائهم؛ بهترین شما کسانی هستند که برای زنان خود بهتر باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أطولکم أعمارا و أحسنکم أعمالا؛ بهترین شما کسانی هستند که عمرهایشان درازتر و اعمالشان بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أطولکم أعمارا و أحسنکم أخلاقا؛ بهترین شما کسانی هستند که عمرشان درازتر و اخلاقشان نیک تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أحسنکم قضاء للدّین؛ بهترین شما کسانی هستند که قرض خود را بهتر ادا کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیارکم أحاسنکم أخلاقا الّذین یألفون و یؤلفون؛ بهترین شما کسانی هستند که اخلاقشان بهتر است و با مردم سازگارند و کسان را با یکدیگر سازگاری دهند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خیار أمّتی من دعا إلی اللّه تعالی و حبّب عباده إلیه؛ بهترین امت من کسی است که مردم را به سوی خدا بخواند و بندگان خدا را دوستدار او سازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلقان یحبّهما اللّه و خلقان یبغضهما اللّه فأمّا اللّذان یحبّهما اللّه فالسّخاء و السّماحه و أمّا اللّذان یبغضهما اللّه فسوء الخلق و البخل و إذا أراد اللّه بعبد خیرا استعمله علی قضاء حوائج النّاس؛ دو صفت را خدا دوست دارد، و دو صفت را دشمن دارد، دو صفتی که خدا دوست دارد بخشش است و گذشت و دو صفتی که خدا دشمن دارد بدخوئی و بخل است و همین که خدا برای بنده ای نیکی خواهد وی را برای رفع حوائج مردم به کار می برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلق اللّه مائه رحمه فوضع رحمه واحده بین خلقه یتراحمون بها و خبأ عنده مائه إلّا واحده؛ خداوند صد جزء رحمت آفرید و یکی را میان خلق نهاد که به وسیله آن بر یکدیگر رحم کنند و نود و نه جزء آن را پیش خود نگهداشت. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلّفت فیکم شیئین لن تضلّوا بعدهما: کتاب اللّه و سنّتی و لن یتفرّقا حتّی یردا علیّ الحوض؛ دو چیز میان شما واگذاشتم که بعد از آن گمراه نخواهید شد قرآن و روش من و این دو از هم جدا نشوند تا بر سر حوض به من برسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خلّتان کثیر من النّاس فیهما مفتون الصّحه و الفراغ؛ دو صفت است که بیشتر مردم بدان دلباخته اند صحت و فراغت. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خذوا من العمل ما تطیقون فإنّ اللّه لا یملّ حتّی تملّوا؛ عمل به قدر طاقت کنید زیرا ملالت شما مایه ملالت خدا می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خذ الأمر بالتّدبیر فإن رأیت فی عاقبته خیرا فأمض و إن خفت غیّا فأمسک؛ کار را به تدبیر بنگر اگر در سر انجام آن خیری هست قدم بگذار و اگر از عاقبت آن بیم داری دست نگهدار. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خدمتک زوجتک صدقه. خدمتی که به زن خود می کنی، صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خاب عبد و خسر لم یجعل اللّه تعالی فی قلبه رحمه للبشر؛ بنده ای که خداوند رحم نسبت به کسان را در دل او قرار نداده، زیانکار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحیاء من الإیمان و الإیمان فی الجنّه و البذاء من الجفاء و الجفاء فی النّار؛ حیا از لوازم ایمان است و ایمان در بهشت است و بد زبانی از خشونت است و خشونت در جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحمّی تحتّ الخطایا کما تحتّ الشّجره ورقها؛ تب گناهان را می ریزد چنان که درخت برگهای خود را می ریزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحمد علی النّعمه أمان لزوالها؛ سپاس بر نعمت مایه امنیت از زوال آن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الحکمه ضالّه المؤمن یأخذها ممّن سمعها و لا ـ تبالی فی أیّ وعاء خرجت؛ حکمت گمشده مؤمن است از هر که بشنود فرا گیرد و اهمیت ندهد که از کجا آمده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حوسب رجل ممّن کان قبلکم فلم یوجد له من الخیر شی ء إلّا أنّه کان رجلا موسرا و کان یخالط النّاس و کان یأمر غلمانه أن یتجاوزوا عن المعسر فقال اللّه عزّ و جلّ لملائکته نحن أحقّ بذلك منه تجاوزوا عنه؛ یکی از پیشینیان را به حساب کشیدند و کار نیکی نداشت جز آن که مرد توانگری بود و با مردم داد و ستد داشت و به غلامان خود می گفت از مطالبه واماندگان درگذرید خداوند به فرشتگان گفت ما بگذشت از او سزاوارتریم، از او درگذرید. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حلوه الدّنیا مرّه الآخره و مرّه الدّنیا حلوه الآخره؛ شیرینی دنیا تلخی آخرت و تلخی دنیا شیرینی آخرت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حقیق بالمرء أن یکون له مجالس یخلو فیها و یذکر ذنوبه فیستغفر اللّه منها؛ چه خوب است که مرد گاهی خلوت کند و گناهان خود را بیاد آرد و از خدا آمرزش خواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۷۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: حقّ کـبیر الإخوه علی صـغیرهم کحـقّ الوالـد علی ولـده؛ حق برادر بزرگ بر برادرهای کوچک مانند حق پدر بر فرزند است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: حقّ علی اللّه عون من نکح التماس العفاف عمّا حرّم اللّه؛ هر که زن گیرد به این منظور که از محرمات بر کنار ماند، بر خدا لازم است که او را یاری کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: حقّ الولد علی الوالد أن یعلّمه الکتابه و السّباحه و الرّمایه و أن لا یرزقه إلّا طیّبا و أن یزوّجه إذا بلغ؛ حق پسـر بر پـدر آن است که نوشـتن و شـنا کردن و تیر انـداختن به او بیاموزد و جز غـذای خوب بـدو نخوراند و همین که بالغ شد به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیـه و آله و سـلم) می فرماینـد: حـقّ المسـلم علی المسـلم ستّ: إذا لقیته فسلّم علیه و إذا دعـاک فـأجبه و إذا استنصـحک فانصح له و إذا عطس فحمد اللّه فشمّته و إذا مرض فعده و إذا مات فاتبعه؛ حق مسلمان بر مسلمان شش چیز است: وقتی او را دیدی، بر او سلام کن و وقتی تو را دعوت کرد، بپذیر و وقتی با تو مشورت کرد، رأی خود را به او بگو و همین که عطسه زد، عافیت باد بگو و همین که مریض شد، او را عیادت کن و همین که مرد، همراه جنازه اش برو. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: حقّ الجار إن مرض عدته و إن مات شـیعته و إن استقرضـک أقرضته و إن أصابه خیر هنّأته و إن أصابته مصـیبه عزّیته و لا ترفع بناءک فوق بنائه فتسـدّ علیه الرّیـح؛ حق همسایه آن است که اگر مریض شـد، عیادتش کنی و اگر مرد همراه جنـازه اش بروی و اگر از تو قرض خواست بـدهی و اگر حادثه خوشـی بر او رخ داد بـدو تهنیت گویی و اگر مصیبتی رخ داد تعزیتش گویی و بنای خود را از بنای او فراتر نبری و جریان باد را بر او نبندی. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۴

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: حفّت الجنّه بالمکاره و حفّت النّار بالشّـهوات؛ بهشت با ناملایمات قرین است و جهنم با خواستنی ها همراه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: حصّـِنوا أموالکم بالزّکاه و داووا مرضاکم بالصّـِدقه و أعدّوا للبلاء الدّعاء؛ اموال خود را به وسـیله زکـات محفوظ داریـد و مریضـان خود را با صـدقه علاج کنیـد و برای جلوگیری از بلا به دعا متوسل شویـد. نهج

الفصاحه

حدیث۱۵۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الملکه یمن و سوء الخلق شؤم؛ نیک خوئی برکت است و بدخوئی شئامت. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: حسن الملکه نمـاء و سوء الخلق شؤم و البرّ زیاده فی العمر و الصّدقه تمنع میته السّوء؛ نیـک خوئی، رشـد است و بـدخوئی، شـئامت است و نیکی افزایش عمر است و صـدقه از مرگ بـد جلوگیری می کنـد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسن الظّنّ من حسن العباده؛ خوش گمانی از نیکی عبادت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حسبک من الکذب أن تحدّث بکلّ ما سمعت؛ در دروغگوئی تو همین قدر بس که هر چه شنیده ای نقل کنی. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: حسـبک من الجهل أن تظهر ما علمت؛ در نادانی تو همین قـدر بس که هر چه دانی آشکار کنی. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: حرّم لباس الحریر و الـذّهب علی ذکور أمّتی و أحلّ لاناثهم؛ پوشـیدن ابریشم و طلا بر مردان امت من حرام و بر زنانشان حلال است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: حرّم علی عینین أن تنالهمـا النّـار: عین بکت من خشـیه اللّه و عین باتت تحرس الإسـلام و أهله من الکفر؛ دو چشم بر آتش حرام است چشـمی که از ترس خدا گریسـته و چشـمی که بیدار مانده و مسلمانان را در مقابل کافران نگهبانی کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرمه مال المسلم کحرمه دمه؛ حرمت مال مسلمان مانند حرمت خون اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّمت النّار علی عین بکت من خشیه اللّه و حرّمت النّار علی عین سهرت فی سبیل اللّه و حرّمت النّار علی عین غضّت عن محارم اللّه أو عین فقئت فی سبیل اللّه؛ جهنم بر دیده ای که از بیم خدا گریسته و دیده ای که در راه خدا بیدار مانده و دیده ای که از محرمات خدا بسته شده یا در راه خدا بیرون آمده، حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرمه الجار علی الجار کحرمه دمه؛ حرمت همسایه بر همسایه چون حرمت خون او است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم اللّه الخمر و کلّ مسکر حرام؛ خداوند شراب را حرام کرده و هر چه مستی آرد حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حرّم اللّه الجنّه علی کلّ فاحش بذی ء لا یبالی ما قال و لا ما قیل له؛ خداوند بهشت را بر مردم بد زبان که هر چه بگویند و شنوند اهمیت نمی دهند، حرام کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حبّبو اللّه إلی عباده یحبّبکم اللّه؛ خدا را در پیش بندگانش محبوب سازید تا خداوند شما را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۵۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حبّ الدّنیا رأس کلّ خطیئه؛ دوست داشتن دنیا سر همه گناهان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حبّ الثّناء من النّاس یعمی و یصمّ؛ انتظار ستایش از مردم چشم را کور و گوش را کر می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الجهـاد أربع: الأمر بالمعروف و النّهی عن المنکر و الصّـدق فی مواطن الصّبر و شنآن الفاسق؛ جهاد چهار قسم است: امر به معروف و نهی از منکر و راستی در موقع صبر و تنفر از فاسق. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجنّه لکلّ تائب و الرّحمه لکلّ واقف؛ بهشت متعلق به توبه کاران است و رحمت متعلق به وقف گذاران است. نهج الفصاحه، ح????

حدیث۱۶۰۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: الجنّه أقرب إلی أحدکم من شـراک نعله و النّار مثل ذلک؛ بهشت به شما از بند کفشتان نزدیکتر است و جهنم نیز چنین است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجمال فی الرّجل اللّسان؛ جمال مرد، در زبان اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجمال صواب القول بالحقّ و الکمال حسن الفعال بالصّدق؛ جمال درستی گفتار مطابق حق است و کمال نیکی رفتار مطابق راستی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الجلوس مع الفقراء من التّواضع؛ همنشـینی بـا فقیران از لوازم تواضع است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجدال فی القرآن کفر؛ مجادله در باره قرآن کفر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الجاهل یظلم من خالطه و یعتـدی علی من هو دونه و یتطاول علی من هو فوقه و یتکلّم بغیر تمییز؛ نادان با معاشـران سـتم کنـد و بر زیر دسـتان تعـدی کنـد و به بزرگان تکبر فروشـد و بدون تمیز سـخن گوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۰۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الجار قبل الدّار و الرّفیق قبل الطّریق و الزّاد قبل الرّحیل؛ همسایه را پیش از خانه و

رفیق را پیش از راه و توشه را پیش از سفر باید جست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: الجـار أحقّ بشـفعه جـاره ینتظر بها و إن کان غائبا إذا کان طریقهما واحـدا؛ در معامله سهم همسایه مقدم است اگر راه آنها یکی است باید منتظر او بماند اگر چه غایب باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جهد البلاء قلّه الصّبر؛ نهایت بلا، قلت صبر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جمال المرء فصاحه لسانه؛ جمال مرد به فصاحت اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جلساء اللّه غدا أهل الورع و الزّهد فی الدّنیا؛ فردا هم نشینان خدا صاحبان ورع و زهد در این جهانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: جبلت القلوب علی حبّ من أحسن إلیها و بغض من أساء إلیها؛ دلها به اقتضای فطرت، آن کس را که با آنها نیکی کند دوست دارند و آن کس را که با آنها بدی کند، دشمن دارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جاهدوا أهوائکم تملکوا أنفسکم؛ با هوسهای خود مبارزه کنید تا بر نفس خود تسلط یابید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جالسوا الکبراء و سائلوا العلماء و خالطوا الحکماء؛ با بزرگان مجالست کنید و از دانشمندان بپرسید و با حکیمان آمیزش کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: جالس الأبرار فإنّک إذا فعلت خیرا حمدوک و إن أخطأت لم یعنّفوک؛ با نیکان مجالست کن که اگر خوبی کردی تو را ستایش کنند و اگر خطا کردی با تو بسختی رفتار نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الثّلث و الثّلث کثیر إنّک أن تذر ورثتک أغنیاء خیر من أن تذرهم عالّه یتکفّفون النّاس و إنّک لن تنفق نفقه تبتغی بها وجه اللّه إلّا أجرت بها حتّی ما تجعل فی فی أمرأتک؛ ضمن وصیت فقط ثلث مال خود را به دیگران ده و ثلث بسیار است تو اگر وارثان خود را بی نیاز واگذاری بهتر از آن است که فقیر و محتاج مردم باشند، تو هیچ خرجی در راه خدا نمی کنی مگر آنکه در مقابل آن پاداش می یابی حتی غذایی که به زن خود می خورانی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث یصفین لک ودّ أخیک تسلّم علیه إذا لقیته و توسّع له فی المجلس و تدعوه بأحبّ أسمائه إلیه؛ سه چیز محبت دوست را خالص می کند: سلامش کنی وقتی او را دیدی در مجلس جای او را باز کنی و او را به بهترین نامهایش بخوانی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث یدرک بهنّ العبد رغائب الدّنیا و الآخره الصّبر علی البلاء و الرّضا بالقضاء و الدّعاء فی الرّخاء؛ سه چیز است که بنده به وسیله آن خواستنی های دنیا و آخرت را به دست می آورد: صبر بر بلا و رضا به قضا و دعا در حال فراخ دستی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من لم یکنّ فیه لم یتمّ عمله ورع یحجزه عن معاصی اللّه و خلق یداری به النّاس و حلم یردّ به جهل الجهّال؛ سه چیز است که در هر که نیست کارش سرانجام نگیرد: تقوایی که وی را از گناه باز دارد و اخلاقی که با مردم مدارا کند و حلمی که با آن سبکی سبک سران را دفع کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنوز البرّ: کتمان الأوجاع و البلوی و المصیبات و من بثّ لم یصبر؛ سه چیز از گنجینه های نیکی است: نهان داشتن دردها و گرفتاری ها و مصیبتها هر که مصیبت خود را آشکار سازد بر آن صبر نتواند کرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه وقی شحّ نفسه: من أدّی الزّکاه و قری الضّیف و أعطی فی النّائبه؛ سه چیز است که در هر که هست از بخل بر کنار است: آن که زکات می دهد و مهمان می برد و در سختی بخشش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یریحون رائحه الجنّه: رجل ادّعی إلی غیر أبیه و رجل کذب علیّ و رجل

کذب علی عینیه؛ سه کسند که بوی بهشت بدانها نمی رسد مردی که خود را به کسی جز پدرش نسبت دهد و مردی که بر من دروغ بندد و کسی که بر خلاف آنچه دیده است، سخن گوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یحجبون النّار: المنّان و عاقّ والدیه و مدمن الخمر؛ سه کسند که میان آنها و جهنم حجابی نیست: منت گذار و عاق پدر و مادر و شراب خوار. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا تحرم علیک أعراضهم المجاهر بالفسق و الإمام الجائر و المبتدع؛ سه کسند که آبرویشان محترم نیست: آن که به فسق تجاهر کند و پیشوای ستمگر و بدعت گذار. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه حقّ علی اللّه تعالی عونهم: المجاهد فی سبیل اللّه و المکاتب الّذی یریدا الأداء و النّاکح الّذی یرید العفاف؛ سه کسند که یاری آنها بر خدا لازم است: آن که در راه خدا جهاد کند و بنده ای که برای آزادی خود قرارداد بسته و می خواهد قیمت آن را بپردازد و کسی که به منظور عفت زن می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث أقسم علیهنّ: ما نقص مال قطّ من صدقه فتصدّقوا و لا عفا رجل عن مظلمه ظلمها إلّا زاده اللّه تعالی بها عزّا فاعفوا یزدکم اللّه عزّا و لا فتح رجل علی نفسه باب مسأله یسأل النّاس إلّا فتح اللّه علیه باب فقر؛ سه چیز است که در باره آن قسم می خورم: هیچ وقت مال از صدقه کاهش نگیرد پس صدقه بدهید و هیچ کس ستمی را که بر او رفته است نبخشد مگر آنکه خداوند عزت او را بیافزاید پس ببخشید تا خداوند عزت شما را بیفزاید و هیچ کس در سؤال را بر خود نگشاید و تن به سؤال ندهد مگر آنکه خداوند در فقر را بر او بگشاید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّوبه من الذّنب أن لا تعود إلیه؛ توبه گناه این است که دیگر مرتکب آن نشوی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّوده و الإقتصاد و السّمت الحسن جزء من أربعه و عشرین جزء من النّبوّه؛ تأنی و صرفه جوئی و نیکنامی یک جزء از بیست و چهار جزء پیامبری است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّوده فی کلّ شی ء خیر إلّا فی عمل الآخره؛ تأنی در همه چیز نیک است جز در

کار آخرت. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّذلّل للحقّ أقرب إلی العزّ من التّعزّز بالباطل؛ کسی که در مقابل حق خوار شود عزیزتر از آن است که به باطل عزت جوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّدبیر نصف العیش و التّودّد نصف العقل و الهمّ نصف الهرم ؛ تدبیر یک نیمه معیشت است و مردم داری یک نیمه عقل است و غم یک نیمه پیری . نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّحدّث بنعم اللّه شکر و ترکه کفر و من لا یشکر القلیل لا یشکر الکثیر و من لا یشکر النّاس لا یشکر اللّه و الجماعه خیر و الفرقه عذاب؛ گفتگو از نعمتهای خداوند شکر است و ترک آن کفر است و هر که نعمت کم سپاس نگذارد، سپاس نعمت بسیار را نخواهد گذاشت و هر که مردم را سپاس ندارد سپاس خدا را نخواهد داشت اجتماع مایه نیکی است و تفرقه موجب رنج و عذاب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّاجر ینتظر الرّزق و المحتکر ینتظر اللّعنه؛ تاجر در انتظار روزی است و محتکر در انتظار لعنت. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّاجر الصّدوق لا یحجب من أبواب الجنّه؛ برای تاجر راستگوی بر درهای بهشت حجابی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّاجر الصّدوق الأمین مع النّبیّین و الصّدّیقین و الشّهداء؛ تاجر راستگوی درستکار با پیامبران و صدیقان و شهیدان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّاجر الأمین الصّدوق المسلم مع الشّهداء یوم القیامه؛ تاجر درستکار راست گوی مسلمان روز رستاخیز با شهیدان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه وجد حلاوه الإیمان: أن یکون اللّه و رسوله أحبّ إلیه ممّا سواهما و أن یحبّ المرء لا یحبّه إلّا للّه و أن یکره أن یعود فی الکفر بعد إذ أنقذه اللّه منه کما یکره أن یلقی فی النّار؛ سه چیز است که در هر که هست شیرینی ایمان را چشیده است: آن که خدا و پیامبرش را از همه دوست تر دارد، دیگر آن که کسی را برای خدا دوست دارد و سوم آن که پس از آن که خدا او را از کفر نجات داد از باز گشت بدان بیزار است چنان که افتادن در آتش را دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث من کنّ فیه فإنّ اللّه تعالی یغفر له ما سوی ذلک: من مات لا یشرک باللّه شیئا و لم یکن ساحرا یتّبع السّحره و لم یحقد علی أخیه؛ سه چیز است که در هر که باشد خداوند همه گناهان او را می بخشد: هر که بمیرد و شریکی برای خدا قرار ندهد و جادوگر نباشد و جادوگران را پیروی نکند و نسبت به برادر خویش کینه نورزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث معلّقات بالعرش: الرّحم تقول: اللّهمّ إنّی بک فلا أقطع و الأمانه تقول: اللّهمّ إنّی بک فلا أختان و النّعمه تقول: اللّهمّ إنّی بک فلا أکفر؛ سه چیز به عرش آویخته است، خویشاوندی گوید خدایا من به تو وابسته ام مرا نبرند و امانت گوید: خدایا من به تو وابسته ام در من خیانت نکنند و نعمت گوید: خدایا من به تو وابسته ام مرا کفران نکنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث لیس لأحد النّاس فیه رخصه: برّ الوالدین مسلما کان أو کافرا و الوفاء بالعهد لمسلم أو کافر و الأمانه إلی مسلم کان أو کافر؛ سه چیز است که هیچ کس به ترک آن مجاز نیست: نیکی با پدر و مادر مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد برای مسلمان یا کافر و رد امانت مسلمان یا کافر. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث لا یجوز اللّعب فیهنّ: الطّلاق و النّکاح و العتق؛ سه چیز است که شوخی در آن روا نیست: طلاق و نکاح و آزاد کردن بنده. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث خلال من لم تکن فیه واحده منهنّ کان الکلب خیرا منه: ورع یحجزه عن محارم اللّه عزّ و جلّ أو حلم یردّ به جهل جاهل أو حسن خلق یعیش به فی النّاس؛ سه صفت است که هر که یکی از آنها در او نیست سگ بر او شرف دارد، تقوایی که وی را از محرمات خدا مانع شود، یا علمی که به وسیله آن جهالت جاهلی را دفع نماید یا اخلاق نیکی که به وسیله آن با مردم زندگی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث حقّ علی کلّ مسلم: الغسل یوم الجمعه و السّواک و الطّیب؛ سه چیز است که بر هر مسلمانی لازم است: غسل جمعه و مسواک زدن و استعمال بوی خوش. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاث جدّهنّ جدّ و هزلهنّ جدّ: النّکاح و الطّلاق و الرّجعه؛ سه چیز است که جدی آن جدیست و شوخی آن نیز جدی است: نکاح و طلاق و رجوع. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه یحبّهم اللّه عزّ و جلّ: رجل قام من اللّیل یتلوا کتاب اللّه و رجل تصدّق صدقه بیمینه یخفیها من شماله و رجل کان فی سریّه فانهزم أصحابه فاستقبل العدوّ؛ سه کسند که خدا آنها را دوست می دارد: کسی که شب برخیزد و کتاب خدا را بخواند و کسی که با دست راست خود صدقه دهد و آن را از دست چپ خود مخفی دارد و کسی که با گروهی به جنگ رود و یارانش بگریزند و او بسوی دشمن رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه هم حدّاث اللّه یوم القیامه، رجل لم یمش بین اثنین بمراء قطّ و رجل لم یحدّث نفسه بزنا قط و رجل لم یخلط کسبه بربا قطّ؛ سه کسند که روز قیامت هم صحبت خدایند: کسی که میان دو تن سخن چینی نکند و کسی که هیچ وقت به فکر زنا نیفتاده باشد و کسی که کسب خود را به ربا نیامیخته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینظر اللّه إلیهم یوم القیامه العاقّ لوالدیه و المرأه المترّجله المتشبّهه بالرّجال و الدّیّوث؛ سه کسند که خدا روز رستاخیز به سوی آنها نمی نگرد عاق والدین و زنی که مرد نما باشد و دیوث. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا ینتصفون من ثلاثه حرّ من عبد و عالم من جاهل و قویّ من ضعیف؛ سه کس از سه کس انتقام نگیرند: آزاد از بنده و دانا از نادان و توانا از ناتوان. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یکلّمهم اللّه یوم القیامه و لهم عذاب ألیم: شیخ زان و ملک کذّاب و عائل مستکبر؛ سه کسند که خداوند روز رستاخیز با آنها سخن نمی گوید و عذابی دردناک دارند: پیر زنا کار، پادشاه دروغ گو و فقیر متکبر. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یقبل اللّه منهم یوم القیامه صرفا و لا عدلا: عاقّ و منّان و مکذّب بالقدر؛ سه کسند که روز رستاخیز خداوند از آنها عوضی نمی پذیرد: عاق و منت گذار و کسی که تقدیر را تکذیب کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثلاثه لا یستخفّ بحقّهم إلّا منافق ذو الشّیبه فی الإسلام و ذو العلم و إمام مقسط؛ سه کسند که هر که تحقیرشان کند منافق است آن که مویش در اسلام سپید شده باشد و دانشمند و پیشوای دادگستر. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التّائب من الذّنب کمن لا ذنب له و المستغفر من الذّنب و هو مقیم علیه کالمستهزئ بربّه و من آذی مسلما کان علیه من الذّنوب مثل منابت النّخل؛ کسی که از گناه توبه کند چنان است که گناه نکرده باشد و کسی که از گناه آمرزش طلبد و باز مرتکب آن شود چنان است که پروردگار خویش را مسخره کند و هر که مسلمانی را آزار رساند گناهش به اندازه نخلستانهاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تهادوا فإنّ الهدیّه تضعّف الحبّ و تذهب بغوائل الصّدر؛ به یکدیگر هدیه بدهید زیرا هدیه محبت را فزون می کند و دل گیری ها را از میان می برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تهادوا فإنّ الهدیّه تذهب بالسّخیمه و لو دعیت إلی کراع لأجبت و لو أهدی إلیّ کراع لقبلت؛ به یکدیگر هدیه بدهید که هدیه دلگیری را از میان می برد اگر مرا به کت گوسفندی دعوت کنند میروم و اگر کت گوسفندی به من هدیه دهند می پذیرم. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تهادوا إنّ الهدیّه تذهب و خز الصّدر و لا تحقرنّ جاره لجارتها و لو شقّ فرسن شاه؛ هدیه به یکدیگر بدهید زیرا هدیه دلگیری را از میان می برد و هدیه را اگر چه یک قطعه پارچه بز باشد حقیر نشمارید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تهادوا تحابّوا فإنّ الهدیّه تضعّف الحبّ و تذهب بغوائل الصّدر؛ هدیه به یکدیگر بدهید تا رشته محبتتان استوار شود زیرا هدیه محبت را بیافزاید و کینه و کدورت را از میان ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: توبوا إلی ربّکم من قبل أن تموتوا و بادروا بالأعمال الزّاکیه قبل أن تشغلوا؛ پیش از آنکه مرگ فرا رسد توبه کنید و پیش از آن که گرفتار شوید کارهای نیک انجام دهید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تواضعوا و جالسوا المساکین تکونوا من کبراء اللّه و تخرجوا من الکبر؛ فروتنی کنید و با فقیران بنشینید تا در پیش خدا بزرگ باشید و از تکبر برکنار مانید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تواضعوا لمن تعلّمون منه و تواضعوا لمن تعلّمونه و لا تکونوا جبابره العلماء؛ با استاد و با شاگرد خود تواضع کنید و دانشمندان سرکش مباشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تنکح المرأه لأربع، لمالها، و لحسبها و لجمالها و لدینها فاظفر بذات الدّین تربّت یداک؛ زن را برای چهار چیز گیرند، مال و شرف و جمال و دین و تو زن دین دار بجوی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تناکحوا تکثروا فإنّی أباهی بکم الامم یوم القیامه؛ ازدواج کنید تا عده شما بسیار شود زیرا من در روز رستاخیز به فزونی شما بر امتهای دیگر افتخار می کنم. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تناصحوا فی العلم و لا یکتم بعضکم بعضا فإنّ الخیانه فی العلم أشدّ من الخیانه فی المال؛ در کار دانش یار همدیگر باشید و دانش خود را از یکدیگر پوشیده مدارید که خیانت در علم بدتر از خیانت در مال است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تمسّحوا بالأرض فإنّها بکم برّه؛ زمین را مسح کنید که نسبت به شما نیکست. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تمام البرّ أن تعمل فی السّرّ عمل العلانیه؛ کمال نیکی آن است که در نهان همان کنی که آشکارا می کنی. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تقرّبوا إلی اللّه ببغض أهل المعاصی و ألقوهم بوجوه مکفهرّه و التمسوا رضا اللّه بسخطهم و تقرّبوا إلی اللّه بالتّباعد منهم؛ به وسیله دشمنی گناهکاران به خدا نزدیک شوید و با آنها با چهره های عبوس دیدار کنید و خشنودی خدا را در ناخشنودی آنها بجوئید و به وسیله دوری از آنها به خدا تقرب جوئید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تقبّلوا لی بست أتقبّل لکم بالجنّه إذا حدّث أحدکم فلا یکذب و إذا وعد فلا یخلف و إذا ائتمن فلا یخن غضّوا أبصارکم و کفّوا أیدیکم و احفظوا فروجکم؛ شش چیز را برای من تعهد کنید تا بهشت را برای شما تعهد کنم، وقتی که یکی از شما سخن گوید دروغ نگوید و هنگامی که وعده دهد تخلف نکند و وقتی امانت به او سپارند خیانت نکند، دیده خود را ببندید و دست خود را نگه دارید و عورت خود را محفوظ دارید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفکّروا فی کلّ شیء و لا تفکّروا فی ذات اللّه؛ در همه چیز بیندیشید ولی در ذات خدا میندیشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفکّروا فی خلق اللّه و لا تفکّروا فی اللّه فتهلکوا؛ در باره خلق تفکر کنید و در باره خدا تفکر مکنید که هلاک خواهید شد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفکّروا فی الخلق و لا تفکّروا فی الخالق فإنّکم لا تقدرون قدره؛ در باره خلق بیندیشید و در باره خالق میندیشید که بکنه ذات او نتوانید رسید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفکّروا فی آلاء اللّه و لا تفکّروا فی اللّه؛ در نعمتهای خدا بیندیشید اما در باره ذات خدا میندیشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تفرّغوا من هموم الدّنیا ما استطعتم فإنّه من کانت الدّنیا أکبر همّه أفشی اللّه ضیعته و جعل فقره بین عینیه و من کانت الآخره أکبر همّه جمع اللّه تعالی أمره و جعل غناه فی قلبه؛ هر چند توانید از غم دنیا فارغ مانید زیرا هر که غم جهان بیشتر خورد خداوند مالش را فراوان کند و فقر او را روبرویش نهد و هر که غم آخرت بیشتر خورد خداوند کارش را به نظام آرد و بی نیازی او را در دلش قرار دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعوّذوا باللّه من جهد البلاء و درک الشّقاء و سوء القضاء و شماته الأعداء؛ از بلا و بدبختی و قضای بد و سرزنش دشمنان به خدا پناه ببرید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعوّذوا باللّه من ثلاث فواقر: جار سوء إن رأی خیرا کتمه و إن رأی شرّا أذاعه و زوجه سوء إن دخلت علیها لسنتک و إن غبت عنها خانتک و إمام سوء إن أحسنت لم یقبل و إن أسأت لم یغفر؛ از سه چیز به خدا پناه ببرید که کمر شکن است: همسایه بد که اگر خیری ببیند مستور دارد و اگر بدی ببیند منتشر سازد و همسر بدی که اگر پیش وی باشی بد زبانی کند و اگر پیش وی نباشی به تو خیانت کند و پیشوای بدی که اگر نیکی کنی نپذیرد و اگر بدی کنی نبخشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعلّموا ما شئتم أن تعلموا فلن ینفعکم اللّه بالعلم حتّی تعملوا بما تعلمون؛ هر چه خواهید بیاموزید زیرا خداوند شما را از علم منتفع نکند مگر آن که هر چه را می دانید بکار بندید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعلّموا العلم و تعلّموا للعلم السّکینه و الوقار و تواضعوا لمن تعلّمون منه؛ دانش بیاموزید و با دانش وقار و آرامش آموزید و نسبت به آموزگار خویش فروتن باشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعرّف إلی اللّه فی الرّخاء یعرفک فی الشّدّه؛ در موقع آسایش خدا را بشناس تا در موقع سختی تو را بشناسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعرض الأعمال علی اللّه تعالی یوم الإثنین و الخمیس فیغفر اللّه إلّا ما کان من متشاحنین أو قاطع رحم؛ روز دوشنبه و پنجشنبه اعمال را بر خداوند عرضه می دارند و خداوند گناه کسان را می بخشد مگر گناه ستیزه جویان و کسی که از خویشاوندان بریده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعافوا یسقط الضّغائن بینکم؛ همدیگر را ببخشید تا کینه هایتان از میان برخیزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تعافوا الحدود فیما بینکم فما بلغنی من حدّ فقد وجب؛ در میان خودتان از گناهانی که موجب مجازات است درگذرید زیرا وقتی گناهی به اطلاع من رسید مجازات آن واجب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تصدّقوا و لو بتمره فإنّها تسدّ من الجائع و تطفی ء الخطیئه کما یطفی ء الماء النّار؛ صدقه بدهید و گر چه یک خرما باشد زیرا رنج گرسنه ای را تخفیف می دهد و گناه را خاموش می کند چنان که آب آتش را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تصدّقوا فسیأتی علیکم زمان یمشی الرّجل بصدقته فیقول الّذی یأتیه بها: لو جئت بها بالأمس لقبلتها فأمّا الآن فلا حاجه لی فیها فلا یجد من یقبلها؛ صدقه بدهید زیرا زمانی بیاید که انسان برای صدقه دادن برود و آن که صدقه را برای او برده اند گوید اگر دیروز آورده بودی قبول می کردم اما امروز بدان حاجت ندارم و کسی را نیابد که صدقه او را قبول کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۴

تصدّقوا فإنّ الصّدقه فکاککم من النّار؛ صدقه بدهید زیرا صدقه مایه آزادی شما از آتش جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تصافحوا یذهب الغلّ عن قلوبکم؛ با یکدیگر دست بدهید تا کینه از دلهای شما برود. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تسحّروا فإنّ فی السّحور برکه؛ سحر خیز باشید زیرا سحر خیزی مایه برکت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تساقطوا الضّغائن؛ کینه ها را دور بیندازید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تزوّجوا و لا تطلّقوا فإنّ اللّه لا یحبّ الذّوّاقین و لا- الذّوّاقات؛ زن بگیرید و طلاق مدهید زیرا خداوند مردانی را که مکرر زن گیرند و زنانی را که مکرر شوهر کنند، دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ترکت فیکم شیئین لن تضلّوا بعدهما: کتاب اللّه و سنّتی و لن یتفرّقا حتّی یردا علیّ الحوض؛ دو چیز در میان شما گذاشتم که با وجود آنها گمراه نخواهید شد، کتاب خدا و روش من و از هم جدا نمی شوند تا بر سر حوض به من برسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ترک الوصیّه عار فی الدّنیا و نار و شنار فی الآخره؛ وصیت نکردن مایه ننگ این جهان و آتش آن جهان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ترک الدّنیا أمرّ من الصّبر و أشدّ من حطم السّیوف فی سبیل اللّه عزّ و جلّ؛ گذشتن از دنیا از صبر تلخ تر و از شکستن شمشیرها در راه خدا سخت تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تدرون ما یقول الأسد فی زئیره؟ یقول: اللّهمّ لا تسلّطنی علی أحد من أهل المعروف؛ می دانید شیر در غرش خود چه می گوید؟ گوید خدایا مرا بر هیچ کس از نیکوکاران مسلط مکن. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تداووا فإنّ الّذی أنزل الدّاء أنزل الدّواء؛ مداوا کنید زیرا آن که درد را فرستاد، دوا را نیز فرستاد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تداووا عباد اللّه فإنّ اللّه تعالی لم یضع داء إلّا وضع له دواء غیر داء واحد الهرم؛ بندگان خدا امراض خود را مداوا کنید زیرا خدا مرضی پدید نیاورده جز آن که دوائی برای آن قرار داده مگر یک درد که پیری است. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تدارکوا الهموم و الغموم بالصّدقات یکشف اللّه تعالی ضرّکم و ینصرکم علی عدوّکم؛ از رنج و غمها به وسیله صدقه جلوگیری کنید تا خدا رنجتان را بر طرف کند و شما را بر دشمنان فیروزی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخیّروا لنطفکم فإنّ النّساء یلدن أشباه إخوانهنّ و أخواتهنّ؛ برای نطفه های خود

جای مناسب انتخاب کنید زیرا زنان نظیر برادران و خواهران خود فرزند می آورند. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تخیّروا لنطفکم فأنکحوا الأکفاء و أنکحوا إلیهم؛ برای نطفه های خود محل مناسب انتخاب کنید و از اشخاص هم شأن خود زن بگیرید و به آنها زن بدهید. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تحفّظوا من الأرض فإنّها أمّکم و إنّه لیس من أحد عامل علیها خیرا أو شرّا إلّا و هی مخبره به؛ حرمت زمین را بدارید که به منزله مادر شماست و هر که روی زمین کار بد یا خوبی کند، از آن خبر می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۶۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تحرّوا الصّدق و إن رأیتم أنّ فیه الهلکه فإنّ فیه النّجاه و اجتنبوا الکذب و إن رأیتم أنّ فیه النّجاه فإنّ فیه الهلکه؛ راستی کنید اگر چه پندارید مایه هلاک است که راستی مایه نجات است و از دروغ بپرهیزید اگر چه پندارید مایه نجات است که دروغ مایه هلاک است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجدون من شرّ النّاس ذا- الوجهین الّذی یأتی هؤلاء بوجه و هؤلاء بوجه؛ بدترین مردم شخص دوروست که با گروهی روئی و با گروهی دیگر روی دیگر دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجد المؤمن مجتهدا فیما یطیق متلهّفا علی ما لا یطیق؛ مؤمن چنان است که در کار خیر هر چه تواند کوشد و هر چه را نتواند به آرزو خواهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجاوزوا لذوی المروه عن عثراتهم فو الّذی نفسی بیده إنّ أحدهم لیعثر و إنّ یده لفی ید اللّه؛ از لغزش جوانمردان بگذرید زیرا به خدائی که جان من بدست اوست جوانمرد می لغزد و دست او در دست خداست. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجافوا عن عقوبه ذوی المروّه ما لم تکن حدّا من حدود اللّه؛ از عقوبت کردن جوانمردان درگذرید مگر آن که حد بر آنها لازم شده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تجافوا عن ذنب السّخیّ فإنّ اللّه آخذ بیده کلّما عثر؛ گناه سخاوتمند را ندیده بگیرید که هر دم بلغزد خدایش دست بگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تبنون ما لا تسکنون و تجمعون ما لا تأکلون و تأملون مالا تدرکون؛ خانه ها می سازید که در آن سکونت نمی گیرید و چیزها فراهم می کنید که نمی خورید و آرزوها دارید که بدان نمی رسید. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تبسّمک فی وجه أخیک لک صدقه، و أمرک بالمعروف و نهیک عن المنکر صدقه و إرشادک الرّجل فی أرض الضّلال لک صدقه و إماطتک الحجر و الشّوک و العظیم عن الطّریق لک صدقه؛ لبخند تو بر روی برادرت صدقه است امر به معروف و نهی از منکر کردنت صدقه است و راهنمائی کسی که راه را گم کرده صدقه است و دور کردن سنگ و خار و استخوان از راه صدقه است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البکاء من الرّحمه و الصّراخ من الشّیطان؛ گریه از رحمت است و فریاد از شیطانست. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البطانه تقسی القلب؛ پرخوری دل را سخت می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البرکه فی أکابرنا فمن لم یرحم صغیرنا و یجلّ کبیرنا فلیس منّا؛ برکت در بزرگان ماست و هر کس بر کوچک ما رحم نکند و بزرگ ما را محترم نشمارد از ما نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: البرّ ما اطمأنّ إلیه القلب و اطمأنّت إلیه النّفس و الإثم ما حاک فی النّفس و تردّد فی الصّدر و إن أفتاک المفتون؛ نیکی آن است که دل بدان آرام گیرد و روح از آن اطمینان یابد و بدی آن است که بر دل ننشیند و دوست نداری مردم از آن خبر دار شوند دیگران هر چه می خواهند بگویند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بلّوا أرحامکم و لو بالسّلام؛ با خویشان نزدیکی جوئید اگر چه به وسیله سلام

باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: بعثت بـالحنیفیّه السّـمحه و من خالف سـنّتی فلیس منّی؛ من دینی ساده و آسان آورده ام و هر که با روش من مخالفت کند از من نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایـند: برّوا آباءکم تبرّکم أبناؤکم و عفّوا تعفّ نساؤکم؛ با پـدران خود نیکی کنیـد تا فرزندانتان با شما نیکی کنند و عفیف باشید تا زنان شما عفیف باشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۴

برّ الوالـدین یزیـد فی العمر و الکـذب ینقص الرّزق و الـدّعاء یردّ القضـاء؛ نیکی بـا پـدر و مادر عمر را افزون کنـد و دروغ روزی را کاهش دهد و دعا قضا را دفع کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: برّ الوالدین یجزئ عن الجهاد؛ نیکی با پدر و مادر جای جهاد را می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بری ء من الشّحّ من أدّی الزّکاه و قری الضّیف و أعطی فی النّائبه؛ هر که زکات خود را بپردازد و مهمان به خانه ببرد و هنگام سختی بخشش کند از بخل بر کنار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بئس القوم قوم لا ینزلون الضّیف؛ چه بدند مردمی که مهمان به خانه نمی آورند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: بئس الطّعام طعام العرس یطعمه الأغنیاء و یمنعه المساکین؛ چه بـد است غـذای عروسی که ثروتمندان از آن بخورند و فقیران محروم مانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بئس العبد المحتکر: إن أرخص اللّه تعالی الأسعار حزن و إن أغلاها اللّه فرح؛ چه

بد است محتکر اگر خدا قیمت ها را ارزان کند غمگین شود و اگر گران کند خوشحال گردد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: باکروا فی طلب الرّزق و الحوائج فإنّ الغدوّ برکه و نجاح؛ صبح زود در طلب روزی و حاجتهای خود بروید، زیرا صبح خیزی مایه برکت و رستگاری است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: باکروا بالصّدقه فإنّ البلاء لا یتخطّی الصّدقه؛ بامداد خود را با صدقه آغاز کنید زیرا بلا از صدقه نمی گذرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بادر بأربع قبل أربع: شبابک قبل هرمک و صحّتک قبل سقمک و غناک قبل فقرک و حیاتک قبل موتک؛ چهار چیز را پیش از چهار چیز غنیمت شمار جوانی پیش از پیری صحت پیش از بیماری و توانگری پیش از فقر و زندگی پیش از مرگ. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بابان معجّلان عقوبتهما فی الدّنیا البغی و العقوق؛ دو چیز است که کیفر آن را در دنیا می دهند ظلم و بد رفتاری با پدر و مادر. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإیمان و العمل قرینان لا یصلح کلّ واحد منهما إلّا مع صاحبه؛ ایمان و عمل قرین یکدیگرند و هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإیمان بالقدر یذهب الهمّ و الحزن؛ اعتقاد به تقدیر غم و اندوه را می برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأیدی ثلاثه فید اللّه العلیا و ید المعطی الّتی تلیها و ید السائل السّفلی فاعط الفضل و لا تعجز عن نفسک؛ دستها سه گونه است دست خداوند بالا است و دست دهنده زیر آن است و دست سائل پائین است پس بخشش کن و دست بسته مباش. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأناه من اللّه و العجله من الشّیطان؛ تأنی از یزدان است و شتاب از شیطان. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأمن و العافیه نعمتان مغبون فیهما کثیر من النّاس؛ امنیت و سلامت دو نعمت است که بسیاری از مردم در آن مغبونند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأمانه تجلب الرّزق و الخیانه تجلب الفقر؛ امانت موجب رزق است و خیانت باعث فقر. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأکبر من الإخوه بمنزله الأب؛ برادر بزرگ به منزله پدر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإسلام یعلو و لا یعلی علیه؛ اسلام برتری می گیرد و چیزی بر آن برتری نگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإستغفار ممحاه للذّنوب؛ استغفار وسیله محو گناهان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الإحسان أن تعبد اللّه کأنّک تراه فإن لم تکن تراه فإنّه یراک؛ نیکی آن است که خدا را چنان پرستش کنی گوئی که او را می بینی اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الآمر بالمعروف کفاعله؛ آن که بکار نیک فرمان دهد مانند کسی است که آن را انجام می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّها النّاس ما جاءکم عنّی یوافق کتاب اللّه فأنا قلته و ما جاءکم یخالف کتاب اللّه فلم أقله؛ ای مردم هر چه از من برای شما نقل کردند و موافق قرآن است من گفته ام و هر چه برای شما نقل کردند و مخالف قرآن

است من نگفته ام. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّها النّاس لا تعلّقوا علیّ بواحده، ما أحللت إلّا ما أحلّ اللّه تعالی و ما حرّمت إلّا ما حرّم اللّه؛ ای مردم هیچ چیز را به من مربوط نکنید من حلال نکردم مگر آنچه را خداوند حلال کرده است و حرام نکردم مگر آنچه را خداوند حرام کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّها النّاس إنّ ربّکم واحد و إنّ أباکم واحد، کلّکم لآدم و آدم من تراب إنّ أکرمکم عند اللّه أتقاکم لا فضل لعربیّ علی عجمیّ إلّا بالتّقوی؛ ای مردم خدای شما یکی و پدر شما یکی است همه فرزند آدمید و آدم از خاک است هر کس از شما پرهیزکارتر است پیش خدا بزرگوارتر است. عربی بر عجمی جز به پرهیزکاری امتیاز ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما وال ولی شیئا من أمر أمّتی فلم ینصح لهم و یجتهد لهم کنصیحته و جهده لنفسه کبّه اللّه تعالی علی وجهه یوم القیامه فی النّار؛ هر زمامداری چیزی از کار امت مرا به دست گیرد و در کار آنها مثل کارهای خصوصی خود دلسوزی و کوشش نکند، روز رستاخیز خداوند او را وارونه در آتش اندازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما راع استرعی رعیّه فلم یحطها بالأمانه و النّصیحه ضاقت علیه رحمه اللّه تعالی الّتی وسعت کلّ شی ء؛ هر کس سرپرستی گروهی را به عهده گیرد و در کار آنها به امانت و دلسوزی رفتار نکند، رحمت خدا که شامل همه چیز است به او نمی رسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما مسلم کسا مسلما ثوبا علی عری کساه اللّه تعالی من خضر الجنّه و أیّما مسلم أطعم مسلما علی جوع أطعمه اللّه تعالی یوم القیامه من ثمار الجنّه و أیّما مسلم سقی مسلما علی ظماء سقاه اللّه یوم القیامه من الرّحیق المختوم؛ هر مسلمانی که مسلمان برهنه را بپوشاند خداوند از پارچه های سبز بهشت بدو بپوشاند و هر مسلمانی که مسلمان گرسنه را سیر کند خداوند روز رستاخیز از میوه های بهشت بدو بچشاند و هر مسلمانی که مسلمان تشنه ای را سیراب کند خداوند روز قیامت از شربت سر به مهر به او بنوشاند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما شابّ تزوّج فی حداثه سنّه عجّ شیطانه یا ویله عصم منّی دینه؛ هر جوانی در آغاز جوانی زن بگیرد شیطان وی بانگ برآرد وای بر او دین خود را از دستبرد من محفوظ داشت. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما رجل تزوّج امرأه فنوی أن لا یعطیها من صداقها شیئا مات یوم یموت و هو زان و أیّما رجل اشتری من رجل بیعا فنوی أن لا یعطیه من ثمنه شیئا مات یوم یموت و هو خائن و الخائن فی النّار؛ هر که زنی گیرد و در خاطر داشته باشد که مهر او را نپردازد هنگام مرگ چون زناکاران بمیرد و هر کس چیزی از مردی بخرد و در خاطر داشته باشد که قیمت آن را نپردازد هنگام مرگ چون خائنان بمیرد و خائن در آتش است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما راع غشّ رعیّته فهو فی النّار؛ هر که با زیر دستان خود به نیرنگ رفتار کند، اهل جهنم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما امرأه ماتت و زوجها عنها راض دخلت الجنّه؛ هر زنی که بمیرد و شوهرش از او خشنود باشد، به بهشت می رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما امرأه سألت زوجها الطّلاق من غیر ما بأس فحرام علیها رائحه الجنّه؛ هر زنی که بدون جهت از شوهر خود طلاق خواهد، بوی بهشت بر او حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أیّما امرأه خرجت من بیتها بغیر إذن زوجها کانت فی سخط اللّه تعالی حتّی یرجع إلی بیتها أو یرضی عنها زوجها؛ هر زنی که بدون اجازه شوهر از خانه خود بیرون رود مورد خشم خداست تا به خانه بر گردد یا شوهرش از او راضی شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و مصاحبه الأحمق فإنّه یرید أن ینفعک فیضرّک؛ از مصاحبت احمق بگریز که می خواهد به تو نفع رساند ضرر می رساند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و مصاحبه الکذّاب فإنّه کسراب یقرّب إلیک البعید و یبعّد إلیک القریب؛ از مصاحبت دروغگو بپرهیز که دروغگو چون سراب است دور را نزدیک می نماید و نزدیک را دور. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و محقّرات الذّنوب فإنّ لها من اللّه طالبا؛ از گناهان کوچک بپرهیز که خدا از آن باز خواست می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و قرین السّوء فإنّک به تعرف؛ از یار بد بپرهیز که تو را بدو شناسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و ما یسوء الاذن؛ از هر چه بگوش بد آید، بپرهیز. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و کلّ أمر یعتذر منه؛ از هر کاری که عذر آن باید خواست بپرهیز. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و خصلتین الضّجر و الکسل فإنّک إن ضجرت لم تصبر علی حقّ و إن کسلت لم تؤدّ حقّا؛ از دو صفت بپرهیز: ملالت و تنبلی که اگر ملول باشی حق را تحمل نکنی و اگر تنبل باشی از ادای حق باز مانی. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاک و اللّجاجه فإنّ أوّلها جهل و آخرها ندامه؛ از لجاجت بپرهیز که آغازش جهالت است و انجامش ندامت. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و محقّرات الذّنوب فإنّما مثل محقّرات الذّنوب کمثل قوم نزلوا بطن واد فجاء ذا بعود و جاء ذا بعود حتّی حملوا ما أنضجوا به خبزهم و إنّ محقّرات الذّنوب متی یؤخذ بها صاحبها تهلکه؛ از گناهان کوچک بپرهیزید، مثال گناهان کوچک مانند گروهی است که در دره فرود آیند یکی چوبی آرد و دیگری چوبی آرد و آن قدر هیزم بیاورند که با مجموع آن نان خود را بپزند، گناهان حقیر نیز وقتی از مرتکب آن باز خواست کنند مایه هلاک او می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و دعوه المظلوم و إن کان من کافر فإنّه لیس لها حجاب من دون اللّه عزّ و

جلّ؛ از نفرین مظلوم بپرهیزید اگر چه کافر باشد زیرا میان آن و خدا حجابی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و خضراء الدّمن قیل و ما خضراء الدّمن؟ قال المرأه الحسناء فی منبت سوء؛ از سبزه مزبله بپرهیزید گفتند سبزه مزبله چیست؟ گفت زن زیبا در خانواده بد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إیّـاکم و الهوی فإنّ الهوی یعمی و یصمّ؛ از هوس بپرهیزیـد که هوس انسان را کور و کر می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و المدح فإنّه الذّبح؛ از مدح کردن بپرهیزید که مانند سر بریدن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و الکذب فإنّ الکذب لا یصلح لا بالجدّ و لا بالهزل و لا یعد الرّجل صبیّه لا یفی له و إنّ الکـذب یهدی إلی الفجور و إنّ الفجور یهدی إلی النّار و إنّ الصّدق یهدی إلی البرّ و إنّ البرّ یهدی إلی الجنّه؛ از دروغ بپرهیزیـد زیرا دروغ نه جـدی و نه شوخی روا نیست، انسان نباید به طفل خود وعده دهد و وفا نکند، دروغ کسان را به بدکاری می کشانـد و بـدکاری آنها را به جهنم می رساند، و راستی کسان را به نیکو کاری می کشاند و نیکوکاری آنها را به بهشت می رساند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إیّاکم و الغلوّ فی الدّین فإنّما هلک من کان قبلکم بالغلوّ فی الدّین؛ از افراط در کار دین بپرهیزید که پیشینیان شما از افراط در کار دین هلاک شدند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و الدّین فإنّه هم باللّیل و مذلّه بالنّهار؛ از قرض بپرهیزید که غم شب و ذلت روز است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إیّـاکم و الحسـد فإنّ الحسـد یأکل الحسـنات کما یأکل النّار الحطب؛ از حسـد بپرهیزید زیرا حسد کارهای نیک را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إیّاکم و التّسویف و طول الأمل فإنّه کان سببا لهلاک الامم؛ از اهمال و طول امل بپرهیزید که موجب هلاکت اقوام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل من یدعی إلی الجنّه الحمّادون الّذین یحمدون اللّه؛ نخستین کسانی که به بهشت دعوت می شوند، ستایشگرانند که خدا را ستایش می کنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوّل ما یرفع من هذه الامّه الحیاء و الأمانه؛ نخستین چیزی که از میان این امت بر می خیزد حیا و امانت است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أولی النّاس بالعفو أقدرهم علی العقوبه؛ هر که را قدرت مجازات بیشتر است، عفو از او پسندیده تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أوصیکم بالجار؛ شما را در باره همسایه سفارش می کنم. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أهل الجور و أعوانهم فی النّار؛ ستمگران و یارانشان در جهنمند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنهاکم عن قلیل ما أسکر کثیره؛ هر چه زیادش مست می کند از کمش نیز اجتناب کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّی لا أخاف علیکم فیما لا تعلمون و لکن أنظروا کیف تعملون فیما تعلمون؛ من از آنچه نمی دانید نگرانی ندارم ولی باید دید آنچه را می دانید چگونه به کار می بندید. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّی أخاف علی أمّتی بعدی أعمالا ثلثه: زلّه عالم و حکم جائر و هوی متّبعا؛ من

پس از خودم بر امتم از سه چیز بیم دارم لغزش دانا و فرمانروائی ستمگر و پیروی هوس. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّی أحرّج علیکم حقّ الضّعیفین: الیـتیم و المرأه؛ شـما را از حق دو ضـعیف به سختی بر حذر میکنم: یتیم و زن. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۴

إنّه یعرف الفضل لأهل الفضل أهل الفضل؛ فضیلت اهل فضیلت را صاحب فضیلت می شناسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یکفی أحدکم ما کان فی الدّنیا مثل زاد الرّاکب؛ برای شما در دنیا چیزی که به اندازه توشه مسافری باشد، کافی است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۶

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یدرک الخیر کلّه بالعقل و لا دین لمن لا عقل له؛ همه خوبیها را به عقل می توان دریافت و هر که عقل ندارد، دین ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّما یـدخل الجنّه من یرجوها و إنّما یجنّب النّار من یخافها و إنّما یرحم اللّه من یرحم؛ کسـی به بهشت می رود که امید آن دارد و کسـی از جهنم دور می ماند که از آن بیمناک باشد، خداوند فقط به کسی رحم میکند که رحم کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما یتجالس المتجالسان بأمانه اللّه تعالی فلا یحلّ لأحدهما أن یفشی علی صاحبه ما یخاف؛ جلیسان نگهدار امانت یک دیگرند و روا نیست یکی از آنها راز رفیق خود را آشکار سازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما شفاء العیّ السؤال؛ علاج نادانی سؤال است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّمـا بقی من الـدّنیا بلاء و فتنه؛ از دنیـا جز بلا و فتنه بـاقی نمانـده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما أهلك الّذین من قبلكم أنّهم كانوا إذا سرق فیهم الشّریف تركوه و إذا سرق فیهم الضّعیف أقاموا علیه الحدّ؛ هلاك پیشینیان شما از آنجا بود كه دزد معتبر را رها می كردند و دزد ضعیف را مجازات می دادند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما أنا بشر إذا أمرتكم بشی ء من دینكم فخذوا به و إذا أمرتكم بشی ء من رأیی فإنّما أنا بشر؛ من انسانی مانند شما هستم وقتی شما را بچیزی در كار دین دستور دادم بدان رفتار كنید و وقتی از پیش خود شما را به چیزی فرمان دادم من انسان هستم. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما العلم بالتّعلّم و إنّما الحلم بالتّحلّم و من یتحرّ الخیر یعطه و من یتّق الشّرّ یوقه؛ علم از تعلم و حلم از تظاهر به حلم حاصل می شود هر كه جویای خیر باشد همانش دهند و هر كه از شر بگریزد از آن بر كنار ماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما الأعمال بالنّیات و الخواتیم؛ ارزش اعمال به نیت و سرانجام آن است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّما الأمل رحمه من اللّه لامّتی، لولا الأمل ما أرضعت أمّ ولدا و لا غرس غارس شجرا؛ امید رحمت خدا برای امت من است اگر امید نبود مادری فرزند خود را شیر نمی داد و كسی درختی نمی كاشت. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ هذه القلوب أوعیه فخیرها أوعاها؛ دلها مانند ظرف است و بهتر از همه دلی است كه ظرفیت آن بیشتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ هذه القلوب تصدأ كما یصدأ الحدید قیل فما جلاءها قال ذكر الموت و تلاوه القرآن؛ دلها مانند آهن زنگ می زند گفتند صیقل آن چیست؟ گفت یاد مرگ و خواندن قرآن. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ هـذا الـدّینار و الـدّرهم أهلکا من قبلکم و هما مهلکاکم؛ این دینار و درهم پیشینیان شما را هلاک کرد و شما را نیز هلاک خواهد کرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۸۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ هذا الدّین متین فأوغل فیه برفق و لا تبغض إلی نفسک عباده اللّه فإنّ المنبت لاـ أرضا قطع و لا ظهرا أبقی؛ این دین(اسلام) محکم است به ملایمت در آن پیش برو و عبادت خدا را منفور خود مکن زیرا رهرو عجول نه راهی سپرده و نه مرکوب خود را حفظ کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ من یمن المرأه تیسیر خطبتها و تیسیر صداقها؛ نشان میمنت زن این است که خواستگاریش آسان و مهرش سبک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ من موجبات المغفره بذل السّلام و حسن الکلام؛ از جمله لوازم آمرزش ادای سلام و نیکی کلام است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۲

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ من موجبـات المغفره إدخـال السّرور علی أخیـک المـؤمن؛ از جمله لـوازم آمرزش این است که برادر مؤمن خود را خرسند سازی. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۳

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ من معادن التّقوی تعلّمک إلی ما قـد علمت علم ما لم تعلم و النّقص فیما قد علمت قلّه الزّیاده فیه و إنّما یزهد الرّجل فی علم ما لم یعلم قلّه الانتفاع بما قد علم؛ از جمله منابع پرهیزکاری این است که ندانسـته ها را بیـاموزی و به دانسـته ها ضـمیمه کنی، اگر افزایش دانش کم شود مایه نقصان آن می شود و کسـی که از دانسـته های خود کمتر سود برد، در آموختن ندانسته ها سستی می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۴

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ من لم یسأل اللّه تعالی یغضب علیه؛ هر که از خـدا چیزی نخواهـد خدا بر او خشمگین می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۵

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ من حقّ الولـد علی والده أن یعلّمه الکتابه و أن یحسن اسـمه و أن یزوّجه إذا

بلغ؛ از جمله حقوق فرزنـد بر پـدر آن است که او را نوشـتن آموزد و نام او را خوب انتخاب کنـد و هنگام بلوغ به او زن بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ من الیقین أن لا ترضی أحدا بسخط اللّه و لا تحمد أحدا علی ما آتاک اللّه و لاـ تـذمّ أحـدا علی مـا لم یؤتـک اللّه، فـإنّ الرّزق لاـ یجرّه حرص حریص و لا یصـرفه کراهه کاره؛ از لوازم ایمان این است که برای خشـنودی کسان خدا را خشـمگین نسازی و بر نعمتی که خدا داده کسـی را سـپاس نگزاری و برای آنچه خدا نداده کسی را مذمت نکنی که روزی به آز حریصان فزونی نگیرد و به تنفر کسان نقصان نپذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سلم) می فرماینـد: إنّ من النّـاس ناسا مفاتیـح للخیر مغالیق للشّـرّ و إنّ من النّاس ناسا مفاتیـح الشّـرّ مغالیق للخیر فطوبی لمن جعل اللّه مفاتیـح الخیر علی یـدیه و ویل لمن جعل اللّه مفاتیـح الشّـر علی یـدیه؛ بعضـی مردم کلید خیرند و قفل شـر و بعض دیگر کلید شرند و قفل خیر خوشا به حال آن کسی که خداوند کلید خیر را در دست او قرار داده و بدا به حال آن کس که خدا کلید شر را به دست او سپرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ من السّـنّه أن یخرج الرّجل مع ضـیفه إلی باب الـدّار؛ خوب است که مرد با مهمان خود تا در خانه برود. نهج الفصاحه

حدیث۱۷۹۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ من شرّ النّاس منزله عند اللّه یوم القیامه عبدا أذهب آخرته بدنیا غیره؛ بدترین مردم در نظر خدا روز رستاخیز بنده ایست که آخرت خود را برای دنیای دیگری از دست داده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۰

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ من سـعاده المرء أن یطول عمره و یرزقه اللّه الإنابه؛ از لوازم سـعادت مرد این است که زندگانی او دراز شود و خداوند توبه را نصیب وی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ ممّا یلحق المؤمن من عمله و حسناته بعد موته علما نشره و ولدا صالحا ترکه و مصـحفا ورّثه أو مسـجدا بناه أو بیتا لابن السّبیل بناه أو نهرا أجراه أو صدقه أخرجها من ماله فی صحّته و حیاته تلحقه من بعد موته؛ از جمله اعمال و نیکی های مؤمن که بعـد از مرگ بـدو می رسـد دانشـی است که منتشـر کرده باشـد و فرزند پارسائی است که به جا گذاشـته باشـد و قرآنی است که به ارث گذاشـته باشد یا مسـجدی که بنا کرده باشد یا خانه ای که برای کاروانیان بپا کرده باشد یا نهری که به کمک او جریان یافته باشد یا مالی که در دوران صـحت و حیات از مال خویش جدا کرده باشد همه اینها پس از مرگ

بدو می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ مغیّر الخلق کمغیّر الخلق إنّک لا تستطیع أن تغیّر خلقه حتّی تغیّر خلقه؛ آن که می خواهد سیرت را تغیر دهد مانند کسی است که می خواهد صورت را تغییر دهد اگر توانستی صورت را تغییر دهی سیرت را نیز تغییر توانی داد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ معافاه اللّه العبد فی الدّنیا أن یستر علیه سیّئاته؛ بخشش خداوند نسبت به بنده در این جهان این است که گناهان او را مستور دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ مطعم ابن آدم قد ضرب مثلا للدّنیا و إن قزحه و ملحه فانظر إلی ما یصیر؛ غذای آدمیزاد را نمونه دنیا قرار داده اند هر قدر آن را ادویه و نمک بزند بنگر آخر چه می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ محرّم الحلال کمحلّل الحرام؛ آن که حلال را حرام می کند مانند کسی است که حرام را حلال می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ مثل الّذی یعود فی عطیّته کمثل الکلب أکل حتّی إذا شبع قاء ثمّ عاد فی قیئه ثمّ أکله؛ آن که بخشش خود را پس می گیرد مانند سگ است که بخورد و وقتی سیر شد قی کند و آنگاه به قی کرده خود باز گردد و آن را بخورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للّه ملائکه فی الأرض تنطق علی ألسنه بنی آدم بما فی المرء من الخیر و الشّرّ؛ خداوند در زمین فرشتگانی دارد که به زبان آدمیزادگان سخن می گویند و از بد و نیک کسان خبر دهند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للّه عند أقوام نعما یقرّها عندهم ما داموا فی حوائج النّاس ما لم یملّوا فإذا ملّوا نقلها اللّه إلی غیرهم؛ خداوند پیش بعضی مردم نعمت هائی دارد که تا وقتی از انجام حوائج مردم باز نمی مانند نعمت خود را پیش آنها نگاه می دارد و همین که از این کار باز ماندند، نعمت را به اشخاص دیگر منتقل می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للّه عبادا خلقهم لحوائج النّاس. إنّ للّه عبادا یعرفون النّاس بالتّوسّم؛ خداوند بندگانی دارد که آن ها را برای رفع حاجات مردم خلق کرده است. خداوند بندگانی دارد که مردم را به فراست شناسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للّه تعالی عبادا اختصّهم بحوائج النّاس، یفزع النّاس إلیهم فی حوائجهم أولئك الآمنون من عذاب اللّه؛ خداوند را بندگانست که خاص حوائج مردمان کرده است و کسان در حوائج خویش به ایشان پناه برند آنها از عذاب خدا ایمنند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للّه تعالی أقواما یختصّهم بالنّعم لمنافع العباد و یقرّها فیهم ما بذلوها فإذا منعوها نزعها منهم فحوّلها إلی غیرهم؛ خداوند را گروههاست که نعمتهای خویش خاص ایشان کند تا بندگان را منتفع کنند و مادام که دهش کنند نعمت را به نزد ایشان نگهدارد و چون امساك کنند از آنها بگیرد و به دیگران دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ شی ء معدنا و معدن التّقوی قلوب العارفین؛ هر چیزی معدنی دارد و معدن پرهیزکاری دل عارفان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ شجره ثمره و ثمره القلب الولد؛ هر درختی میوه ای دارد و میوه دل فرزند است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ ساع غایه و غایه ابن آدم الموت فعلیکم بذکر اللّه فإنّه یسهّلکم و یرغّبکم فی الآخره؛ هر رهسپاری مقصدی دارد و مقصد آدمیزاد مرگ است از یاد خدا غافل مشوید که یاد خدا کارها را آسان و شما را به آن جهان راغب می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ أمّه فتنه و إنّ فتنه أمّتی المال؛ هر امتی را بلیه ای هست و بلیه امت من مال است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للطّاعم الشّاکر من الأجر مثل ما للصّائم الصّابر؛ پاداش آن که غذا می خورد و شکر می گزارد مانند روزه دار صبور است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لصاحب الحقّ مقالا؛ آن که حق دارد گفتاری مؤثر دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للشّیطان لمّه بابن آدم و للملک لمّه فأمّا لمّه الشّیطان فإیعاد بالشّرّ و تکذیب بالحقّ و أمّا لمّه الملک فإیعاد بالخیر و تصدیق بالحقّ فمن وجد ذلک فلیعلم أنّه من اللّه تعالی فلیحمد اللّه و من وجد الأخری فلیتعوّذ باللّه من الشّیطان؛ شیطان به آدمیزاد نزدیکی ای دارد و خداوند نزدیکی ای، نزدیکی شیطان وعده به بدی و تکذیب حق است و نزدیکی خداوند وعده به نیکی و تصدیق حق است هر که چنین حالی در خود یافت بداند که از جانب خداوند است و او را سپاس گزارد و هر که حال دیگر را در خود یافت از شیطان به خدا پناه ببرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۱۹

إنّ لجواب الکتاب حقّا کردّ السّلام؛ جواب نامه مانند جواب سلام لازم است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ للتّوبه بابا عرض ما بین مصراعیه ما بین المشرق و المغرب لا یغلق حتّی تطلع الشّمس من مغربها؛ توبه دری دارد که پهنای آن مانند وسعت مشرق و مغرب است و تا خورشید از مغرب طلوع نکند بسته نمی شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّکم لن تسعوا النّاس بأموالکم و لکن سعوهم بأخلاقکم؛ مال شما به همه مردم نمی رسد پس با اخلاق خود همه را خرسند کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّک لا تدع شیئا اتّقا اللّه إلّا أعطاک اللّه خیرا منه؛ اگر از ترس خدا از چیزی درگذری خداوند بهتر از آن را به تو خواهد داد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ کذبا علی لیس ککذب علی أحد فمن کذب علیّ متعمّدا فلیتبوّء مقعده من النّار؛ دروغ بستن بر من مثل دروغ بستن بر دیگری نیست هر که به عمد بر من دروغ بندد در آتش جای گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۴

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ قلیـل العمـل مع العلم کثیر و کثیر العمـل مع الجهـل قلیل؛ کار انـدک که با بصیرت و دانش انجام گیرد بسیار است و کار بسیار که با نادانی صورت پذیرد اندک است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ فی المال حقّا سوی الزّکاه؛ در مال به جز زکات حقی هست. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ فی الجنّه دارا یقـال لها دار الفرج لا یـدخلها إلّا من فرّح یتامی المؤمنین؛ در بهشت خانه ای هست که آن را خانه خوشـحالی نامند و جز کسانی که یتیمان مؤمنان را خوشـحال کرده باشند، وارد آن نمی شوند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۷

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ فی الجسد مضـغه إذا صـلحت صلح الجسد کلّه و إذا فسدت فسد الجسد کلّه ألا و هی القلب؛ در تن پاره گوشتی است که وقتی به صـلاح گرایـد تمام تن به صـلاح آیـد و وقتی فاسد شود همه تن فاسد شود و آن قلب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ صاحب الدّین له سـلطان علی صاحبه حتّی یقضیه؛ طلبکار بر قرض دار تسلط دارد تا هنگامی که قرض خود را بپردازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۲۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ شـرّ النّاس منزله عنـد اللّه یوم القیمه من یخاف النّاس من شـرّه؛ بـدتر از همه مردم پیش خدا روز قیامت کسی است که مردم از شر او بترسند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ ربّک یحبّ المحامد؛ خدای تو ستایش را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ خیار عباد اللّه الموفون المطیبون؛ بهترین بنـدگان خـدا آن ها هسـتند که به وعده وفا کنند و بوی خوش بکار برند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ حقّا علی المؤمنین أن یتوجّع بعضهم لبعض کما یألّم الجسد الرّأس؛ مؤمنان باید از رنج یک دیگر متألم شوند چنان که تن از رنج سر متأثر می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ حقّا علی اللّه أن لا یرفع شیئا من أمر الدّنیا إلّا وضعه؛ بر خدا لازم است که چیزی از دنیا را بالا نبرد جز این که آن را تنزل دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۴

إنّ حسن العهد من الإیمان؛ رعایت پیمان از لوازم ایمان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ حسن الظّنّ باللّه من حسن عباده اللّه؛ گمان خوب به خدا داشتن از خوب عبادت کردن اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ بین یدی السّاعه کذّابین فاحذروهم؛ پیش از رستاخیز دروغگویان پدیدار می شوند از آن ها حذر کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أوثق عری الإسلام أن تحبّ فی اللّه و تبغض فی اللّه؛ محکم ترین دستاویزهای اسلام این است که کسی را برای خدا دوست داری و کسی را برای خدا دشمن داری. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أهل الشّبع فی الدّنیا هم أهل الجوع غدا فی الآخره؛ سیران این جهان گرسنگان آن جهانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أهل المعروف فی الدّنیا هم أهل المعروف فی الآخره و إنّ أهل المنکر فی الدّنیا هم أهل المنکر فی الآخره و إنّ أوّل أهل الجنّه دخولا- هم أهل المعروف؛ نیکوکاران این جهان نیکوکاران آن جهانند و بدکاران این جهان بدکاران آن جهانند و نیکوکاران پیش از همه مردم به بهشت درمی آیند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ النّاس لم یعطوا شیئا خیرا من خلق حسن؛ به مردم چیزی بهتر از اخلاق نیک نداده اند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ النّاس إذا رأوا الظّالم فلم یأخذوا علی یدیه أوشک أن یعمّهم اللّه بعقاب منه؛ وقتی مردم ستمگر را دیدند و او را از ستم باز نداشتند بیم آن می رود که خدا همه را به عذاب خود مبتلا کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المظلومین هم المفلحون یوم القیامه؛ ستم دیدگان در روز رستاخیز رستگارانند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المسلم إذا عاد أخاه المسلم لم یزل فی مخرفه الجنّه حتّی یرجع؛ مسلمان وقتی به عیادت برادر مسلمان خود می رود تا هنگامی که که باز گردد، در بهشت قدم می زند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المرء بین یومین یوم قد مضی أحصی فیه عمله فختم علیه و یوم قد بقی فلا یدری لعلّه لا یصل إلیه؛ انسان میان دو روز است روزی که گذشته و اعمالش به حساب آمده و مختوم گشته و روزی که باقی مانده ولی چه می داند شاید به آن روز نرسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ المتحابّین فی اللّه فی ظلّ العرش؛ آن ها که در راه خدا دوستی می کنند در سایه عرش جای دارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الّذی یجرّ الثّوب خیلاء لا ینظر اللّه إلیه یوم القیمه؛ کسی که از روی تکبر جامه خود را می کشد خدا روز رستاخیز بدو نمی نگرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الّذی یأکل أو یشرب فی آنیه الفضّه و الذّهب إنّما یجرجر فی بطنه نار جهنّم؛ کسی که در ظرف نقره و طلا می خورد و می آشامد آتش جهنم را در شکم خود فرو می برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه ینهیکم عن قیل و قال؛ خداوند شما را از گفتگوهای بیهوده نهی کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یعطی الدّنیا علی نیّه الآخره و أبی أن یعطی الآخره علی نیّه الدّنیا؛ خداوند دنیا را به نیت آخرت می دهد ولی آخرت را به نیت دنیا نمی دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحیی القلوب المیّته بنور الحکمه کما یحیی الأرض بوابل السّماء؛ خداوند دلهای مرده را به نور حکمت حیات می بخشد چنان که زمین را به باران آسمان زنده می سازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ معالی الامور و أشرافها و یکره سفسافها؛ خداوند چیزهای بلند و شریف را دوست دارد و از چیزهای پست بیزار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ کلّ قلب حزین؛ خداوند دل غمگین را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ الشّاب الّذی یفنی شبابه فی طاعه اللّه؛ خداوند جوانی را که عمر خود را در عبادت خدا به سر می برد دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ البصر النّاقد النّافذ عند مجی ء الشّهوات و الکامل عند نزول الشّبهات یحبّ السّماحه و لو علی تمره و یحبّ الشّجاعه و لو علی قتل حیّه؛ خداوند چشمی را که به هنگام شهوت باریک بین و پیش بین و به هنگام شبهه دقیق است دوست دارد و بخشش را اگر چه یک خرما باشد و شجاعت را اگر چه به کشتن ماری باشد، دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ الأبرار الأخفیاء الأتقیاء؛ خدا نیکوکاران گمنام پرهیز کار را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یحبّ إذا أنعم علی عبده أن یری أثر نعمته علیه و یبغض البؤس و التّباؤس؛ خدا دوست دارد که وقتی به کسی نعمت داد اثر نعمتش بر او آشکار دیده شود و از فقر و اظهار فقر بیزار است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یبغض کلّ عالم بالدّنیا جاهل بالآخره؛ خداوند هر کس را که به کار دنیا دانا و در کار آخرت نادان است، دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یبغض السّائل الملحف؛ خداوند گدای سمج را دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه یبتلی عبده المؤمن بالسّقم حتّی یکفّر عنه کلّ ذنب؛ خداوند بنده مؤمن خود را به مرض مبتلا می کند تا همه گناهان او بریزد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لیرضی عن العبد أن یأکل الأکله فیحمده علیها أو یشرب الشّربه فیحمده علیها؛ خداوند از بنده خشنود می شود به اینکه غذا بخورد و خدا را سپاس گزارد، یا آب بیاشامد و خدا را سپاس گزارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لیدرء بالصّدقه سبعین میته من السّوء؛ خداوند به وسیله صدقه هفتاد قسم مرگ بد را دفع می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لم ینزل داء إلا أنزل له شفاء إلّا الهرم؛ خداوند دردی پدید نیاورده جز آن که علاجی برای آن قرار داده به جز پیری. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لا یقبل عمل عبد حتّی یرضی قوله؛ خداوند عمل بنده را نمی پذیرد مگر آن که از گفتار وی خشنود باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لا یرحم من عباده إلّا الرّحماء؛ خداوند فقط به بندگان رحیم خود رحم می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه لا یؤاخذ المزّاح الصّادق فی مزاحه؛ خداوند شوخی را که در شوخی خود راستگو باشد مؤاخذه نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه عند لسان کلّ قائل، فلیتّق اللّه عبد، و لینظر ما یقول؛ خداوند ناظر زبان هر گوینده ای است بنده باید از خدا بترسد و ببیند چه می گوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه جمیل یحبّ الجمال؛ خداوند زیباست و زیبائی را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی ینهاکم أن تحلفوا بآبائکم؛ خداوند نهی کرده که به پدران خود قسم بخورید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی ینزل المعونه علی قدر المئونه و ینزل الصّبر علی قدر البلاء؛ خداوند کمک را به قدر احتیاج نازل می سازد و صبر را به اندازه بلا می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یقول یا ابن آدم تفرّغ لعبادتی إملاء صدرک غنی و أسدّ فقرک و إلّا تفعل ملأت یدیک شغلا و لم أسدّ فقرک؛ خداوند گوید آدمیزاد وقت خود را صرف عبادت من کن تا سینه تو را از بی نیازی پر کنم و فقر را از تو دور سازم و اگر چنین نکنی تو را سخت به دنیا مشغول سازم و فقر را از تو دور نکنم. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یقول أنا عند ظنّ عبدی بی إن خیرا فخیرا و إن شرّا فشرّا؛ خداوند گوید من ناظر گمان بنده خویشم اگر گمان خوب به من برد خوبی بیند و اگر گمان بد برد، بدی بیند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یقبل توبه العبد ما لم یغرغر؛ خداوند تا دم واپسین، توبه بنده را را می پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یقبل الصّدقه و یأخذها بیمینه فیربّیها لأحدکم کما یربّی أحدکم مهره، حتّی إنّ اللّقمه تصیر مثل أحد؛ خداوند صدقه را می پذیرد و آن را به دست راست خود می گیرد و برای شما بزرگ می کند همچنان که کره اسب خود را بزرگ می کنید تا آنجا که یک لقمه به اندازه کوه احد شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یعذّب یوم القیامه الّذین یعذّبون النّاس فی الدّنیا؛ خداوند روز رستاخیز کسانی را که در دنیا مردم را عذاب کرده اند عذاب می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یسأل العبد عن فضل علمه کما یسأله عن فضل ماله؛ خداوند از بنده می پرسد که فزونی دانش خود را کجا صرف کرده همچنان که از فزونی مال می پرسد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ إغاثه اللّهفان؛ خداوند یاری کردن کسانی را که کمک می جویند، دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یزید فی عمر الرّجل ببرّه والدیه؛ خداوند به وسیله نیکی با پدر و مادر، عمر انسان را فزون می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ أن تعدلوا بین أولادکم حتّی فی القبل؛ خداوند دوست دارد که میان فرزندان خود حتی در بوسیدن آنها به عدالت رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یحبّ المداومه علی الإخاء القدیم فداوموا؛ خداوند ادامه دوستی دیرینه را دوست دارد، بنا بر این دوستی دیرینه را ادامه دهید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعالی یحبّ الشّاب التّائب؛ خداونـد جوان توبه کار را دوست درد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعـالی یحبّ إذا عمل أحـدکم عملا أن یتقنه؛ خداونـد دوست دارد که وقتی یکی از شما کاری می کند، آن را کامل کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یبغض ابن السّبعین فی أهله ابن عشرین فی مشیته و منظره؛ خداوند پیر هفتاد ساله را که نیت و رفتار وی چون جوانان بیست ساله باشد، دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یبغض المؤمن الّذی لا زبر له؛ خداونـد مؤمنی را که عقل نـدارد، دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یبغض البخیل فی حیاته السّخیّ عند موته؛ خداوند کسی را که در زندگی بخیل باشد و هنگام مرگ بخشنده شود، دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی یبغض الطّلاق؛ خداوند طلاق را دشمن دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی وضع عن أمّتی الخطاء و النّسیان و ما- استکرهوا علیه؛ خداوند خطا و فراموشی و اضطرار را بر امت من بخشیده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی مع الدّائن حتّی یقضی دینه ما لم یکن دینه فیما یکره اللّه؛ خداوند یار قرض دار است تا قرض خود را بپردازد به شرط آن که قرض وی بر خلاف رضای خداوند نباشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللَه تعالی محسن فأحسنوا؛ خداوند نیکوکار است شما نیز نکوئی کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۸۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعالی لیحمی عبـده المؤمن من الـدّنیا و هو یحبّه کما تحمون مریضـکم الطّعام و الشّراب تخافون علیه. خداوند چون بنده مؤمن خود را دوست دارد او را از دنیا پرهیز می دهد چنان که شما مریض خود را از بیم مرض از خوردن و نوشیدن پرهیز می دهید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لم یخلق خلقا هو أبغض إلیه من الدّنیا و ما نظر إلیها منذ خلقها بغضا لهـا. خداونـد مخلوقی که در نظر او مبغوض تر از دنیا باشـد نیافریـده و از بس آن را دشـمن دارد از هنگام آفرینش بر آن ننگریسـته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۱

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعالی لمّا خلق الـدّنیا أعرض عنها فلم ینظر إلیها من هوانها علیه. خداوند وقتی دنیا را آفرید روی از آن بگردانید و چنان در نظر خدا ناچیز بود که بر آن ننگریست. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لا ینظر إلی صورکم و أموالکم و لکن ینظر إلی قلوبکم و أعمالکم. خداوند به صورت ها و اموال شما نمی نگرد، بلکه به دلها و اعمال شما می نگرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لا یقبل من العمل إلّا ما کان له خالصا و ابتغی به وجهه. خداوند از عبادت ها جز آنچه خاص او باشد و به خاطر او انجام گیرد، نمی پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی لا یعذّب من عباده إلّا المارد المتمرّد الّذی یتمرّد علی اللّه و أبی أن یقول لا إله إلّا اللّه. خداونـد از بنـدگان خود جز سـرکش مغروری را که از اطاعت خـدا سرکشـی کند و از گفتن لا اله الا اللّه امتناع دارد، عذاب نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إنّ اللّه تعالی لا یحبّ الـذّوّاقین و لا الـذّوّاقات. خداوند مردانی را که مکرر زن بگیرند و زنانی را که مکرر شوهر کنند دوست ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی کریم یحبّ الکرم. خداوند بزرگوار است و بزرگواری را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی کتب علیکم السّعی فاسعوا. خداوند کوشش را بر شما مقرر داشته است پس بکوشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی کتب الحسنات و السّیّئات ثمّ بین ذلک فمن همّ بحسنه فلم یعملها کتبها اللّه تعالی عنده حسنه کامله فإن همّ بها فعملها کتبها اللّه عنده عشر حسنات إلی سبعمائه ضعف إلی أضعاف کثیره، و إن همّ بسیّئه فلم یعملها کتبها اللّه عنده حسنه کامله فإن همّ بها فعملها کتبها اللّه سیّئه واحده و لا یهلک علی اللّه إلّا هالک. خداوند نیکی ها و بدیها و چیزهائی را که میان آنهاست رقم زد هر کس انجام نیکی را در دل گیرد و انجام ندهد خداوند برای او یک نیکی کامل رقم زند و اگر در دل گیرد و انجام دهد خداوند ده نیکی تا هفتصد برابر و بیشتر رقم زند و اگر بدی ای را در دل گیرد و انجام ندهد خداوند آن را نیکی کامل رقم زند و اگر در دل گیرد و انجام دهد خداوند فقط یک بدی رقم می زند، بنا بر این هر که در پیشگاه خدا هلاک شود سزاوار هلاک است. نهج الفصاحه

حدیث۱۸۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی عند لسان کلّ قائل فلیتّق اللّه عبده و لینظر ما یقول؛ خداوند مراقب زبان هر گوینده ای است بنده باید از خدا بترسد و بنگرد که چه می گوید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی طیّب یحبّ الطّیب نظیف یحبّ النّظافه، کریم یحبّ الکرم، جواد یحبّ الجود فنظّفوا أفنیتکم و لا تشبّهوا بالیهود. خداوند خوشبو است و بوی خوش را دوست دارد،پاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد، بزرگوار است و بزرگواری را دوست دارد،بخشنده است و بخشش را دوست دارد پس جلو خانه های خویش را پاکیزه سازید و مانند یهودان مباشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی رضی لهذه الامّه الیسر و کره لها العسر؛ خداوند برای این امت آسانی را پسندیده و سختی را نپسندیده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی خلق الجنّه بیضاء و أحبّ شی ء إلی اللّه البیاض؛ خداوند بهشت را سفید آفریده و سفیدی از همه رنگها پیش خدا محبوبتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی حیث خلق الدّاء خلق الدّواء فتداووا؛ خداوند که درد را آفریده درمان را نیز آفریده پس دردهای خویش را درمان کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه تعالی إذا أنعم علی عبد نعمه یحبّ أن یری أثر النّعمه علیه و یکره البؤس و التّباؤس و یبغض السّائل؛ الملحف و یحبّ الحییّ العفیف المتعفّف؛ خداوند وقتی نعمتی به بنده ای دهد دوست دارد اثر نعمت بر او دیده شود و تظاهر به تنگدستی را دوست ندارد و گدای پر رو را دشمن دارد و شخص باحیای عفیف را که از محرمات دوری می گیرد دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه بحکمته و فضله جعل الرّوح و الفرح فی الیقین و الرّضا و جعل الهمّ و الحزن فی الشّک و السّخط؛ خداوند به حکمت و فضل خویش آسایش و شادی را در یقین و رضا قرار داده و غم و اندوه را در تردید و غضب ودیعه نهاده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه أوحی إلیّ أن تواضعوا حتّی لا یفخر أحد علی أحد و لا یبغی أحد علی أحد؛ خداوند به من وحی فرستاده که فروتنی کنید تا کسی بر کسی افتخار نکند و کسی بر کسی تعدی نکند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه إذا أنعم علی عبد نعمه أحبّ أن تری علیه؛ وقتی خداوند نعمتی به بنده ای بدهد دوست دارد که آن را بر او آشکار بیند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ اللّه إذا أراد بقوم خیرا ابتلاهم؛ وقتی خداوند برای قومی نیکی خواهد، آنها را مبتلا سازد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۰۹

إنّ اللّه إذا أراد أن یهلک عبدا نزع منه الحیاء فإذا نزع منه الحیاء لم تلقه إلّا مقیتا ممقتا، فإذا لم تلقه إلّا مقیتا ممقتا نزعت منه الأمانه

فإذا نزعت منه الأمانه لم تلقه إلّا خائنا مخوّنا نزعت منه الرّحمه فإذا نزعت منه الرّحمه لم تلقه إلّا رجيما ملعّنا نزعت منه ربقه الإسلام؛ خداوند وقتی بخواهد بنده ای را هلاک سازد حیا را از او بگیرد وقتی حیا از او گرفته شود متنفر و منفور شود. وقتی متنفر و منفور شد امانت از او گرفته شود و همین که امانت از او گرفته شد راه خیانت پیش گیرد و کسان نیز بدو خیانت کنند و وقتی چنین شد رحم از او بر خیزد وقتی رحم از او برخاست مطرود و ملعون شود و طوق اسلام را از گردن او بردارند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الفحش و التّفحّش لیسا من الإسلام فی شی ء و إنّ أحسن النّاس إسلاما أحسنهم خلقا؛ بدگوئی و بدزبانی از صفات اسلام نیست و از همه مردمِ اسلام آن کس بهتر است که اخلاقش نیک تر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العبد لیذنب الذّنب فیدخل به الجنّه یکون نصب عینیه تائبا فارّا حتّی یدخل به الجنّه؛ بنده گناهی می کند و به وسیله آن به بهشت می رود زیرا گناه پیوسته در خاطر اوست و وی توبه کنان و از گناه گریزان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العبد إذا کان همّه الآخره کفّ اللّه تعالی علیه ضیعته و جعل غناه فی قلبه فلا یصبح إلّا غنیّا و إذا کان همّه الدّنیا أفشی اللّه تعالی ضیعته و جعل فقره بین عینیه فلا یمسی إلّا فقیرا و لا یصبح إلّا فقیرا؛ بنده اگر در آخرت دل بسته باشد، خداوند دارائی او را به قدر کفاف کند و ثروتش را در قلبش قرار دهد و پیوسته بی نیاز باشد و اگر بدنیا دل بسته باشد خداوند دارائی او را فراوان کند و فقر را رو برویش قرار دهد و پیوسته فقیر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ العار لیلزم المرء یوم القیامه حتّی یقول یا ربّ لإرسالک بی إلی النّار أیسر علیّ ممّا ألقی و إنّه لیعلم ما فیها من شدّه العذاب؛ در قیامت آن قدر ننگ گریبان گیر انسان می شود که می گوید خدایا اگر مرا به جهنم بفرستی بهتر از این وضع است در صورتی که از سختی عذاب جهنم خبر دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّدقه لتطفی عن أهلها حرّ القبور و إنّما یستظلّ المؤمن یوم القیامه فی ظلّ صدقته؛ صدقه گرمای قبر صدقه دهندگان را تخفیف می دهد و مؤمن روز رستاخیز در سایه صدقه خویش قرار می گیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّدقه لتطفی غضب الرّبّ و تدفع میته السّوء؛ صدقه خشم خداوند را فرو می

نشاند و از مرگ بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّدقه علی ذی قرابه یضعف أجرها مرّتین؛ صدقه ای که به خویشاوند دهند، پاداش مکرر دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الصّبحه تمنع بعض الرّزق؛ خواب صبحگاهی مانع قسمتی از روزی می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الشّیطان قال و عزّتک یا ربّ لا أبرح أغوی عبادک ما دامت أرواحهم فی أجسادهم فقال الرّبّ و عزّتی و جلالی لا أزال أغفر لهم ما استغفرونی؛ شیطان گفت پروردگارا به عزت تو سوگند که تا وقتی که روح بندگان تو در تنشان است پیوسته آنها را گمراه می کنم، خداوند گفت به عزت و جلالم سوگند که تا وقتی از من بخشش طلبند پیوسته آنها را می بخشم. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الشّیطان یجری من ابن آدم مجری الدّم؛ شیطان مانند خون در تن انسان جاری است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الشّیطان یأتی أحدکم فیقول من خلقک؟ فیقول اللّه فیقول فمن خلق اللّه؟ فإذا وجد أحدکم ذلک فلیقل: آمنت باللّه و رسوله فإنّ ذلک یذهب عنه؛ شیطان پیش یکی از شما آید و گوید کی تو را خلق کرد؟ جواب دهد خدا، گوید خدا را کی خلق کرد اگر یکی از شما چنین پنداری به خاطر یافت گوید به خدا و پیغمبر او ایمان دارم و این پندار از خاطر او برود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ السّعید لمن جنّب الفتن و لمن ابتلی فصبر؛ خوشبخت آن است که از فتنه ها کناره گیرد و آن که به زحمتی مبتلا شود و صبر کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ السّعاده کلّ السّعاده طول العمر فی طاعه اللّه؛ سعادت کامل آن است که عمر دراز را در عبادت خداوند به پایان برند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّزق لیطالب العبد أکثر ممّا یطلبه أجله؛ روزی بیشتر از اجل در جستجوی بنده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۴

إنّ الرّحمه لا تنزل علی قوم فیهم قاطع رحم؛ مردمی که در میان آنها کسی از خویشاوندان بریده باشد، رحمت خدا بر آنها فرود نمی آید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل لیعمل- أو المرأه- بطاعه اللّٰه تعالی ستّین سنه ثمّ یحضرهما الموت فیضارّان فی الوصیّه فتجب لهما النّار؛ مرد یا زن شصت سال خدا را عبادت می کنند و هنگام مرگ در وصیت به حق رفتار نمی کنند و جهنم بر آنها واجب می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل لیطلب الحاجه فیزویها اللّٰه تعالی عنه لما هو خیر له فیتّهم النّاس ظلما لهم فیقول من سبعنی؛ انسان حاجتی می خواهد و خدا برای مصلحتی حاجت او را بر نمی آورد و او به ستم مردم را متهم می کند که کی حق مرا برد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل لیحرم الرّزق بالذّنب یصیبه و لا یردّ القدر إلّا الدّعاء و لا یزید فی العمر إلا البرّ؛ انسان به سبب گناه از روزی محتوم محروم ماند و تقدیر جز به دعا برنگردد و عمر جز به نیکوکاری دراز نشود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرجل لترفع درجته فی الجنّه فیقول أنّی لی هذا؟ فیقال باستغفار ولدک لک؛ مقام یکی را در بهشت بالا برند و گوید این مقام از کجا برای من حاصل شد؟ گویند فرزندت برای تو آمرزش طلبید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۲۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الرّجل إذا نظر إلی امرأته و نظرت إلیه نظر اللّٰه تعالی إلیهما نظر الرّحمه؛ وقتی مرد به زن خود نگرد و زنش بدو نگرد خداوند به دیده رحمت بر آنها می نگرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الدّنیا حلوه خضره و إنّ اللّه مستخلفکم فیها لینظر کیف تعملون؛ جهان شیرین و سبز است و خدا شما را در آن جای داده تا ببیند چه می کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الحیاء و الإیمان قرنا جمیعا فإذا سلب أحدهما تبعه الآخر؛ حیا و ایمان قرین یکدیگرند وقتی یکی را گرفتند دیگری همراه آن می رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ التّواضع لا یزید العبد إلّا رفعه فتواضعوا یرفعکم اللّه و إنّ العفو لا یزید العبد إلّا عزّا فاعفوا یعزّکم اللّه و إنّ الصّدقه لا یزید المال إلّا نماء فتصدّقوا یزدکم اللّه؛ تواضع مایه رفعت است تواضع کنید تا خدا شما را رفعت دهد. عفو مایه عزت است عفو کنید تا خدا شما را عزت بخشد. صدقه موجب فزونی مال است صدقه دهید تا خدا مالتان را زیاد کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الإسلام نظیف فتنظّفوا فإنّه لا یدخل الجنّه إلّا نظیف؛ اسلام پاکیزه است، شما نیز پاکیزه باشید که هر کس پاکیزه نیست به بهشت نمی رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الأرض لتنادی کلّ یوم سبعین مرّه یا بنی آدم کلوا ما شئتم و اشتهیتم فو اللّه لآکلنّ لحومکم و جلودکم؛ زمین هر روز هفتاد بار بانگ می زند، آدمیزادگان هر چه می خواهید و دوست دارید بخورید به خدا که گوشت و پوست شما را خواهم خورد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ الأحمق یصیب بحمقه أعظم من فجور الفاجر؛ احمق به واسطه حماقت بیشتر از مردم بدکار گناه می کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أکثر النّاس شبعا فی الدّنیا أطولهم جوعا یوم القیامه؛ آن که در دنیا از همه مردم سیرتر است روز رستاخیز بیشتر از همه گرسنه خواهد ماند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أعجل الطّاعه ثوابا صله الرّحم ؛ ثواب نیکی با خویشاوندان را از همه کارهای

نیک زودتر می دهند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أعظم النّاس خطایا یوم القیامه أکثرهم خوضا فی الباطل؛ به روز رستاخیز گناه آن کس از همه مردم بیشتر است که بیشتر از همه گفتگوی بیهوده کرده باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أعظم الذّنوب عنه اللّه أن یلقاه بها عبد- بعد الکبائر الّتی نهی اللّه عنها- أن یموت الرّجل و علیه دین لا یدع له قضاء؛ بعد از گناهان بزرگ که خداوند از آن نهی کرده بزرگتر از همه گناهان آن است که مردی بمیرد و قرضی داشته باشد و محلی برای پرداخت آن نگذارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أطیب ما أکلتم من کسبکم و إنّ أولادکم من کسبکم؛ بهترین روزی شما آن است که از کسب به دست آرید و فرزند شما جزو کسب شماست. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أشکر النّاس أشکرهم للنّاس؛ سپاسگزارتر از همه مردم کسی است که سپاس مردم را بیشتر می گذارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أشقی الأشقیاء من اجتمع علیه فقر الدّنیا و عذاب الآخره؛ بدبخت ترین بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أشدّ النّاس تصدیقا للنّاس أصدقهم حدیثا و إنّ أشدّ النّاس تکذیبا أکذبهم حدیثا؛ هر که راستگوتر است سخن مردم را زودتر باور می کند و هر که دروغگوتر است بیشتر مردم را دروغگو می شمارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أشدّ النّاس ندامه یوم القیامه رجل باع آخرته بدنیا غیره؛ پشیمان تر از همه مردم در روز قیامت، مردی است که آخرت خود را به دنیای دیگری فروخته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحسن الحسن الخلق الحسن؛ بهترین نیکی ها سیرت نیک است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحساب أهل الدّنیا الّذین یذهبون إلیه هذا المال؛ مایه افتخار مردم دنیا که به سوی آن می روند این مال است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحدکم مرآه أخیه فإذا رأی به أذی فلیمطّه عنه؛ هر یک از شما آئینه برادر خویش است وقتی عیبی بر او دید، باید بزداید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحبّ عباد اللّه إلی اللّه من حبّب إلیه المعروف و حبّب إلیه فعاله؛ محبوبترین بندگان خدا به نزد وی کسی است که کار نیک را محبوب او ساخته و میل انجام آن را در دلش انداخته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أحبّ عباد اللّه إلی اللّه أنصحهم لعباده؛ محبوبترین بندگان خدا به نزد وی کسی است که با بندگان او مهربانتر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ إبلیس یبعث أشدّ أصحابه و أقوی أصحابه إلی من یصنع المعروف فی ماله؛ شیطان محکم ترین و نیرومند ترین یاران خود را برای گمراهی کسی فرستد که با دارائی خود کار نیک انجام می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ أبرّ البرّ أن یصل الرّجل أهل ودّ أبیه بعد أن یولّی الأب؛ بهترین نیکی آن است که مرد پس از مرگ پدر خویش با دوستان او دوستی کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ آدم قبل أن یصیب الذّنب کان أجله بین عینیه و أمله خلفه فلمّا أصاب الذّنب جعل اللّه تعالی أمله بین عینیه و أجله خلفه فلا یزال یؤمّل حتّی یموت؛ آدم پیش از آن که مرتکب گناه شود مرگش جلو چشمش و آرزویش پشت سرش بود و همین که مرتکب گناه شد خداوند آرزوی او را جلو چشمش و مرگش را پشت سرش قرار داد بدین جهت پیوسته آرزو می کند تا بمیرد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن قامت السّاعه و فی ید أحدکم فسیله فإن استطاع أن لا یقوم حتّی یغرسها فلیغرسها؛ اگر رستاخیز بپاشد و نهالی در دست یکی از شماست اگر می تواند آن را بکارد، باید بکارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنعم علی نفسک کما أنعم اللّه علیک؛ نعمتی را که خدا به تو داده از آن بهره برگیر. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنظروا إلی من هو أسفل منکم و لا تنظروا إلی من هو فوقکم فإنّه أجدر أن لا تزدروا نعمه اللّه علیکم؛ به آن که از شما پائین تر است بنگرید و به آن که از شما بالاتر است منگرید زیرا بدین وسیله قدر نعمت خدا را بهتر می دانید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنظر فإنّک لست بخیر من أحمر و لا أسود إلّا أن تفضله بتقوی؛ بنگر که تو از سرخ پوست و سیاه پوست بهتر نیستی جز آن که در پرهیزکاری از او برتر باشی. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنزلوا النّاس منازلهم من الخیر و الشّرّ؛ مردم را در مقام خودشان از بدی و نیکی بشناسید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنتم علی بیّنه من ربّکم ما لم تظهر منکم سکرتان سکره الجهل و سکره حبّ الدّنیا؛ تا هنگامی که مستی نادانی و مستی دنیاپرستی از شما پدیدار نشود به خداوند خویش اطمینان دارید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۵۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: انتظار الفرج من اللّه عباده و من رضی بالقلیل من الرّزق رضی اللّه تعالی منه بالقلیل من العمل؛ انتظار گشایش از جانب خداوند عبادت است و هر که به روزی اندک راضی باشد خداوند از او به عبادت اندک راضی می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إن أحببتم أن یحبّکم اللّه و رسوله فادّوا إذا ائتمنتم و اصدقوا إذا حدّثتم و أحسنوا

جوار من جاورکم؛ اگر می خواهید که خدا و پیغمبر شما را دوست بدارند وقتی امانتی به شما سپردند رد کنید و همین که سخن می گوئید راست گوئید و با همسایگان خود به نیکی رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أنا النّذیر و الموت المغیر و السّاعه الموعد؛ من بیم دهنده ام و مرگ یغماگر است و رستاخیز وعده گاه. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمنک من عتبک؛ هر که تو را سرزنش کرد از کینه خویش ایمن ساخت. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إملاء الخیر خیر من السّکوت و السّکوت خیر من إملاء الشّرّ؛ القای خیر از خاموشی بهتر و خاموشی از القای شر برتر است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمّک، أمّک، أمّک، ثمّ أمّک، ثمّ أباک، ثمّ الأقرب فالأقرب؛ مادر خود، مادر خود، مادر خود را رعایت کن، سپس پدر خود را و پس از آن کسانی را که به تو نزدیک ترند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أمط الأذی عن طریق المسلمین تکثر حسناتک؛ مانع از راه مسلمانان دور کن تا حسنات تو بسیار شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: امرأه ولود أحبّ إلی اللّه تعالی من امرأه حسناء لا تلد إنّی مکاثر بکم الامم یوم القیامه؛ زنی که فرزند بسیار آرد در پیش خداوند از زن زیبائی که فرزند نمی آرد بهتر است من در روز قیامت به فزونی شما افتخار می کنم. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أما إنّ ربّک یحبّ المدح؛ پروردگار تو ستایش را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الهوا و العبوا فإنّی أکره أن یری فی دینکم غلظه؛ تفریح کنید و بازی کنید زیرا دوست ندارم که در دین شما خشونتی دیده شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ أحینی مسکینا و توفّنی مسکینا و احشرنی فی زمره المساکین و إنّ أشقی الأشقیاء من اجتمع علیه فقر الدّنیا و عذاب الآخره؛ خدایا مرا در زندگی فقیر دار و فقیر بمیران و در صف فقیران محشور ساز، بدبخت تر از همه بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم داشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ احفظنی بالإسلام قائما و احفظنی بالإسلام قاعدا و احفظنی بالإسلام راقدا و لا تشمت بی عدوّا و لا حاسدا اللّهمّ إنّی أسألك من كلّ خیر خزائنه بیدك و أعوذ بک من كلّ شرّ خزائنه بیدك؛ خدایا مرا هنگام خفتن و ایستادن و نشستن به وسیله اسلام حفظ کن و مرا به سرزنش دشمن و حسود مبتلا مساز، خدایا همه نیکی هائی که گنجینه آن را بدست داری از تو می خواهم و از همه بدیهائی که گنجینه آن را بدست داری بتو پناه می برم. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّهمّ اجعلنی من الّذین إدا أحسنوا استبشروا و إذا أساؤا استغفروا؛ خدایا مرا از جمله کسانی قرار ده که وقتی نیکی کنند، خوشحال می شوند و وقتی بد کنند، آمرزش می طلبند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّه مع القاضی ما لم یجر فإذا جار تخلّی اللّه عنه و لزمه الشّیطان؛ خداوند یار قاضی است تا موقعی که ستم نکند، وقتی ستم کرد خدا او را رها می کند و شیطان قرین او می شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّه فی عون العبد ما کان العبد فی عون أخیه؛ تا هنگامی که شخص به یاری برادر خویش می پردازد، خداوند یاور اوست. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اللّه اللّه فیمن لیس له ناصر إلّا اللّه؛ در باره کسی که جز خدا یاوری ندارد خدا را در نظر داشته باشید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: التمسوا الرّزق بالنّکاح؛ به وسیله زناشوئی روزی بجوئید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا لا یخلونّ رجل بامرأه إلّا کان ثالثهما الشّیطان؛ بدانید که هیچ مردی با زن نامحرم خلوت نمی کند جز آن که سومی آنها شیطان است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا لا یمنعنّ رجلا مخافه النّاس أن یقول الحقّ إذا علمه؛ کسی که سخن حقی می داند نباید از بیم مردم از گفتن آن خودداری کند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا یا ربّ نفس طاعمه ناعمه فی الدّنیا جائعه عاریه یوم القیامه. ألا یا ربّ نفس جائعه عاریه فی الدّنیا طاعمه ناعمه یوم القیامه؛ چه بسیار کسان که در این جهان سیر و خوشند و در روز رستاخیز گرسنه و برهنه اند و چه بسیار کسان که در این جهان گرسنه و برهنه اند و روز رستاخیز سیر و خوشند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا و إنّ فی الجسد مضغه إذا صلحت صلح الجسد کلّه و إذا فسدت فسد الجسد کلّه ألا و هی القلب؛ بدانید که در تن قطعه گوشتی است که اگر صالح بود تمام تن به صلاح آید و اگر فاسد بود تمام تن به فساد گراید، بدانید که آن قلب است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا ربّ شهوه ساعه أورثت حزنا طویلا؛ چه بسا شهوت ساعتی که رنجی طولانی به جای گذارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا إنّ عمل أهل الجنّه حزن بربوه ألا إنّ عمل أهل النّار سهل بسهوه؛ بدانید که کار اهل بهشت مانند آن است که از راه سختی بر تپه مرتفعی بالاـ روند و کار اهل جهنم مانند آن است که در سراشیب زمین همواری راه سپرند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا إنّ خیر الرّجال من کان بطی ء الغضب سریع الرّضا و شرّ الرّجال من کان سریع الغضب بطی ء الرّضا، فإذا کان الرّجل بطی ء الغضب بطی ء الفی ء و سریع الغضب سریع الفی ء فإنّها بها؛ بدانید که بهترین مردان آن است که دیر به خشم آید و آسان خشنود شود و بدترین مردان آن است که زود به خشم آید و دیر خشنود شود، اگر مردی دیر به خشم آید و دیر خشنود شود یا زود به خشم آید و زود خشنود شود آن هم چیزیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا إنّ النّاس من آدم و آدم من تراب و أکرمهم عند اللّه أتقاهم؛ بدانید که مردم از آدم پدید آمده اند و آدم از خاک و بزرگوار ترین مردم در نظر خدا پرهیزکار ترین آنهاست. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۴

ألاـ أعلّمک خصـلات ینفعک اللّه تعالی بهنّ؟ علیک بالعلم فإنّ العلم خلیل المؤمن و الحلم وزیره و العقل دلیله و العمل قیّمه و الرّفق أبوه و اللّین أخوه و الصّبر أمیر جنوده؛ می خواهی صـفاتی به تو بیاموزم که خداونـد تو را به آنها منتفع سازد؟ دانش آموز که دانش دوست مؤمن است و بردبـاری پشتیبان او و عقل رهبر و عمل قیم و مـدارا پـدر و ملایمت برادر اوست و صبر امیر سپاه وی به شـمار می رود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أنبئک بشرّ النّاس؟ من أکل وحده و منع رفده و سافر وحده و ضرب عبده، ألا أنبئک بشرّ من هذا؟ من یخشـی شرّه و لا یرجی خیره ألا أنبئک بشرّ من هذا؟ من باعآخرته بدنیا غیره ألا أنبئک بشرّ من هذا؟ من أکل الـدّنیا بالـدّین؛ می خواهی تو را از کسـی که از همه مردم بدتر است خبر دهم؟، آن کس که تنها غذا خورد و به کسـی چیزی ندهد و تنها سفر کند و بنده خویش را بزند، می خواهی تو را از کسی که بدتر از اوست خبر دهم؟، آنکه از شر او بترسند و بخیرش امیـد نداشـته باشـند، می خواهی تو را از کسـی که بدتر از اوست خبر دهم؟، آن که آخرت خویش را به دنیای دیگری فروشد، می خواهی تو را از کسی که بدتر از اوست خبر دهم؟، آن که بوسیله دین از دنیا بهره مند شود. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أدلّکم علی أشدّکم؟ أملککم عند الغضب؛ می خواهید شما را به آن کس که از همه زورمندتر است رهبری کنم؟ آن که هنگام خشم بهتر خود را نگاه می دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرکم بخیرکم من شرّکم؟ خیرکم من یرجی خیره و یؤمن شرّه و شرّکم من لاـ یرجی خیره و لاـ یؤمن شرّه؛ می خواهیـد شـما را از بـدان و نیکان تان خبر دهم؟ بهترین شـما کسـی است که بخیرش امیـد توان داشت و از شرش امان توان یافت و بدترین شما کسی است که بخیرش امید و از شرش امان نیست. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: ألاـ أخبرکم بنسـائکم من أهل الجنّه؟ الودود الولود العئود الّتی إذا ظلمت قالت هذه یدی فی یدک لا أذوق غمضا حتّی ترضـی؛ می خواهید شـما را از زنانی که اهل بهشـتند خبر دهم؟ زن وفاداری که فرزند زیاد آورد و زود آشتی کنـد و همین که بـدی کرد گویـد این دست من در دست توست چشم بر هم نمی گذارم تا از من راضـی شوی. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبركم بأفضل من درجه الصّيام و الصّلوه و الصّدقه اصلاح ذات البين فإنّ فساد ذات البين هى الحالقه؛ ميخواهيد شما را از چيزى كه بهتر از روزه و نماز و صدقه است خبر دهم؟ اصلاح ميان كسان، زيرا فساد ميان كسان مايه هلاك است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرك عن ملوك الجنّه؟ رجل ضعيف مستضعف ذو طمرين لا يؤبه له لو أقسم على اللّه لأبرّه؛ مى خواهى تو را از پادشاهان بهشت خبر دهم؟ مرد ضعيف و ناتوان و ژنده پوش كه هيچ كس بدو اعتنا نكند و اگر قسم خورد كه چيزى واقع مى شود خداوند قسم او را راست كند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألا أخبرك بخير ما يكنز المرء؟.. المرأه الصّالحه إذا نظر إليها سرّته و إذا أمرها أطاعته و إذا غاب عنها حفظته؛ مى خواهى تو را از بهترين گنجينه مرد خبر دهم؟ زن پارسا كه وقتى بدو نگرد مسرور شود و همين كه بدو فرمان دهد اطاعت كند و هنگام غيبت امانت او را محفوظ دارد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكمل المؤمنين إيمانا أحسنهم خلقا و خياركم خياركم لنسائهم؛ كامل ترين مؤمنان آن است كه خلقش نيك تر است و از همه شما نيك تر كسانى هستند كه براى زنان خود نيك ترند. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اكلفوا من العمل ما تطيقون فإنّ اللّه لا يملّ حتّى تملّوا و إنّ أحبّ العمل إلى اللّه تعالى أدومه و إن قلّ؛ به قدر توانائى خود عبادت كنيد زيرا وقتى شما ملول شديد خدا نيز ملول مى شود، در نظر خدا بهترين كارها آن است كه بادوامتر است اگر چه اندك باشد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكرموا الخبز فإنّ اللّه أنزله من بركات السّماء و أخرجه من بركات الأرض؛ نان را گرامى شماريد زيرا خداوند آن را از بركات آسمان فرو فرستاده و از بركات زمين بيرون آورده است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أكرموا أولادكم و أحسنوا آدابهم؛ فرزندان خود را گرامى شماريد و نيكو تربيت شان كنيد. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرموا العلماء فإنّهم ورثه الأنبیاء فمن أکرمهم فقد أکرم اللّه و رسوله؛ دانشمندان را گرامی دارید که آنها وارثان پیغمبرانند و هر که آنها را عزیز دارد خدا و پیغمبر را عزیز داشته است. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرم النّاس أتقاهم؛ بزرگوارتر از همه مردم کسی است که پرهیزکارتر است . نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرموا الشّهود فإنّ اللّه یستخرج بهم الحقوق و یدفع بهم الظّلم؛ شاهدان را گرامی شمارید زیرا خدا حقوق کسان را به وسیله آنان احقاق می کند و ستم را به وسیله آنها دفع می نماید. نهج الفصاحه

حدیث۱۹۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکثروا من ذکر هادم اللّذّات فإنّه لا یکون فی کثیر إلّا قلّله و لا فی قلیل إلّا أجزله؛ مرگ را بسیار بیاد آرید زیرا یاد مرگ بسیار را کم و کم را کافی جلوه می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکثروا من الإخوان فإنّ ربّکم حییّ کریم یستحیی أن یعذّب عبده بین إخوانه یوم القیمه؛ دوست بسیار گیرید زیرا خدای شما با حیا و بخشنده است و شرم دارد که روز رستاخیز بنده خود را میان برادرانش عذاب کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکثروا ذکر الموت فإنّه یمحّص الذّنوب و یزهّد فی الدّنیا فإن ذکرتموه عند الغنی هدمه و إن ذکرتموه عند الفقر أرضاکم بعیشکم؛ مرگ را بسیار به یاد آرید زیرا یاد مرگ گناهان را پاك می کند و حرص دنیا را کم می کند، اگر مرگ را به هنگام توانگری به یاد آرید اهمیت آن را کم می کند و اگر به هنگام تنگدستی یاد کنید، شما را از زندگی تان خشنود می سازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکثر ذکر الموت فإنّ ذکره یسلّیك ممّا سواه؛ مرگ را بسیار به خاطر بیاور زیرا یاد مرگ تو را از رنج های دیگر تسلیت می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکثر النّاس قیمه أکثرهم علما؛ هر که به دانش از دیگران پیش تر است، قیمتش

از دیگران بیشتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکثر النّاس ذنوبا یوم القیامه أکثرهم کلاما فیما لا یعنیه؛ در روز رستاخیز از همه مردم گناه آن کس بیشتر است که بیشتر از همه در چیزهائی که بدو مربوط نیست، سخن گوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۵

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أکثر خطایـا ابن آدم فی لسـانه؛ بیشتر گناهـان فرزنـد آدم از زبـان اوست. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۶

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أکبر أمّتی الّـذین لم یعطوا فیبطروا و لم یقتر علیهم فیسألوا؛ بزرگترین افراد امت من آنها هستند که نه چندان توانگرند که خود را گم کنند و نه چندان فقیرند که دست به سؤال گشایند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أقیموا حـدود اللّه تعـالی فی البعیـد و القریب و لاـ تأخـذکم فی اللّه لومه لاـئم؛ مقررات خدا را در باره بیگانه و خویش اجرا کنید و در کار خدا به سخن کسان گوش مدهید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أقلّوا الـدّخول علی الأغنیـاء فـإنّه أحری أن لاـ تزدروا نعم اللّه عزّ و جلّ؛ پیش توانگران کمتر روید زیرا در این صورت نعمتهای خدا را خوار نخواهید شمرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۰۹

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أقـلّ من الـذّنوب یهن علیک الموت؛ گناه کمتر کن تا مرگ بر تو آسان شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقلّ من الدّین تعش حرّا؛ قرض کمتر گیر تا آزاد باشی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۱

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اقتربت السّاعه و لاـ یزداد النّاس علی الـدّنیا إلّا حرصا و لا تزداد منهم إلّا بعـدا؛ رستاخیز نزدیک شده است و آز مردم به دنیا دائما بیشتر و دنیا از آن ها دورتر می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقبل الحقّ ممّن أتاک به من صغیر أو کبیر و إن کان بغیضا بعیدا و اردد الباطل علی من جاءک به من صغیر أو کبیر و إن کان حبیبا قریبا؛ سخن حق را از هر که شنیدی بپذیر اگر چه دشمن و بیگانه باشد و ناحق را از هر که شنیدی نپذیر اگر چه دوست و نزدیک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أقرب العمل إلی اللّه الجهاد فی سبیل اللّه و لا یقاربه شی ء؛ نزدیکترین کارها به خدا جهاد در راه خداست و چیزی مانند آن نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقرءوا القرآن فإنّ اللّه تعالی لا یعذّب قلبا وعی القرآن؛ قرآن را بخوانید زیرا خداوند دلی را که قرآن را دریافته معذب نمی کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقرءوا القرآن و اعملوا به و لا تجفوا عنه و لا تغلوا فیه و لا تأکلوا به و لا تستکثروا به؛ قرآن را بخوانید و بدان عمل کنید و از آن دور نشوید و در آن غلو نکنید به وسیله قرآن نان نخورید و به کمک آن فزونی مجوئید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اقرأ القرآن ما نهاک فإذا لم ینهک فلست تقرؤه؛ اگر خواندن قرآن تو را از کار بد منع می کند آن را بخوان ولی اگر تو را از کار بد وانمی دارد به حقیقت قرآن نمی خوانی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضلکم إیمانا أحسنکم أخلاقا؛ هر کس از شما اخلاقش نیک تر باشد، ایمانش بهتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفلح من رزق لبّا؛ آن که خرد دارد، رستگار می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل النّاس رجل یعطی جهده؛ بهترین مردم آن است که همه کوشش خود را به کار می برد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل المؤمنین إیمانا الّذی إذا سئل أعطی و إذا لم یعط استغنی؛ از همه مؤمنان ایمان آن کس بهتر است که وقتی از او چیزی بخواهند بدهد و اگر چیزی به او ندهند راه بی نیازی سپرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الکسب بیع مبرور و عمل الرّجل بیده؛ بهترین کسب ها معامله ای است که نادرستی در آن نباشد و کاری است که مرد با دست خود انجام دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل العباده أجرا سرعه القیام من عند المریض؛ از همه عبادت ها بهتر و پر اجرتر آن است که زودتر از پیش مریض برخیزی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل العمل النّیه الصّادقه؛ بهترین کارها نیت پاک است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل العمل أدومه و إن قلّ؛ بهترین کارها آن است که دوامش بیشتر است اگر چه اندک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه الصّدقه علی ذی الرّحم الکاشح؛ بهترین صدقه ها آن است که به خویشاوندی که دشمن توست چیزی بدهی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه إصلاح ذات البین؛ بهترین اقسام صدقه آن است که میان دو کس را اصلاح دهی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه أن تصدّق و أنت صحیح شحیح تأمل الغنی و تخشی الفقر و لا تمهل حتّی إذا بلغت الحلقوم قلت لفلان کذا و لفلان کذا، ألا و قد کان لفلان؛ بهترین صدقه ها آن است که هنگامی که سالم و تنگدستی و امید ثروت و بیم فقر داری صدقه بدهی نه آن که بگذاری تا وقتی جان به گلو رسید گوئی؛ این مال فلانی و این مال فلانی، زیرا آنها متعلق به فلانی شده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه حفظ اللّسان؛ بهترین صدقه ها، نگهداری زبان است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۲۹

أفضل الأعمال أن تشبع كبدا جائعا؛ بهترین کارها آن است که گرسنه را سیر کنی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل صدقه اللّسان الشّفاعه تفک بها الأسیر و تحقن بها الدّم و تجرّ بها المعروف و الإحسان إلى أخيك و تدفع عنه الكريهه؛ بهترین صدقه زبان، شفاعتی است که به وسیله آن اسیر را آزاد سازی و از ریختن خون جلوگیری کنی و نیکی و احسان را به سوی برادر خویش بکشانی و بدی را از او دفع کنی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه أن يتعلّم المرء المسلم علما ثمّ يعلّمه أخاه المسلم؛ بهترین صدقه ها آن است که مرد مسلمان دانشی بیاموزد و به برادر مسلمان خود تعلیم دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الصّدقه ما كان عن ظهر غنى و اليد العليا خير من اليد السّفلى و ابدأ بمن تعول؛ بهترین صدقه ها این است که در حال بی نیازی صورت گیرد و دست دهنده بهتر از دست گیرنده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الدّنانير دينار ينفقه الرّجل على عياله؛ بهترین پولها پولی است که انسان برای نان خوران خود خرج می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الجهاد أن يجاهد الرّجل نفسه و هواه؛ بهترین جهاد آن است که انسان با نفس و هوس خود پیکار کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الجهاد من أصبح و لم يهمّ بظلم أحد؛ بهترین اقسام جهاد آن است که کسی روز آغاز کند و در اندیشه ظلم کسی نباشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الإیمان أن تحبّ للَه و تبغض للَه و تعمل لسانک فی ذکر اللَه و أن تحبّ للنّاس ما تحبّ لنفسک و تکره لهم ما تکره لنفسک و أن تقول خیرا أو تصمت؛ بهترین اقسام ایمان این است که برای خدا دوست بداری و برای خدا دشمن بداری و آنچه برای خود می خواهی برای مردم بخواهی و آنچه برای خود نمی خواهی برای دیگران نخواهی و سخن نیک بگوئی یا خاموش مانی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الإیمان أن تعلم أنّ اللّه معک حیثما کنت؛ بهترین اقسام ایمان آن است که بدانی هر جا هستی خدا با تو است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال الحبّ فی اللّه و البغض فی اللّه؛ بهترین کارها دوستی و دشمنی در راه خداست. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال العلم باللّه إنّ العلم ینفعک معه قلیل العمل و کثیره و إنّ الجهل لا ینفعک معه قلیل العمل و لا کثیره؛ بهترین کارها خداشناسی است کاری که با دانش قرین است اندک و بسیار آن سودمند است و کاری که با نادانی قرین است نه اندک آن سود می دهد و نه بسیار. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال الکسب من الحلال؛ بهترین کارها کسب حلال است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال بعد الإیمان باللّه التّودّد إلی النّاس؛ بهترین کارها پس از ایمان به خدا دوستی با مردم است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفضل الأعمال أن تدخل علی أخیك المؤمن سرورا أو تقضی عنه دینا؛ بهترین کارها آن است که برادر مؤمن خویش را خوشحال سازی یا قرض او را بپردازی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفشوا السّلام و أطعموا الطّعام و صلوا الأرحام و صلّوا باللّیل و النّاس نیام تدخلوا الجنّه بسلام؛ سلام را فاش کنید و طعام بخورانید، با خویشاوندان الفت گیرید و هنگام شب که مردم در خوابند نماز بخوانید تا وارد

بهشت شوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفشوا السّلام تسلموا؛ سلام را آشکار سازید تا سلامت مانید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أفشوا السّلام بینکم تحابّوا؛ سلام را آشکار کنید تا رشته دوستی شما استوار شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۶

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أغفـل النّاس من لم یتّعـظ بتغیّر الـدّنیا من حال إلی حال؛ غافل تر از همه مردم کسی است که از تغیر احوال جهان پند نگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۷

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اغفر، فإن عاقبت فعاقب بقـدر الـذّنب و اتّق الوجه؛ گناه کسان را ببخش و اگر مجازات می کنی به قدر گناه مجازات کن و صورت را میازار. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۸

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: اغسـلوا ثیابکم و خذوا من شعورکم و استاکوا و تزیّنوا و تنظّفوا فإنّ بنی إسرائیل لم یکونوا یفعلون ذلک فزنت نساؤهم؛ لباسهای خود را تمیز کنید و موهای خود را کم کنید، مسواک بزنید و آراسته و پاکیزه باشید زیرا یهودان چنین نکردند و زنانشان زناکار شدند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغد عالما أو متعلّما أو مستمعا أو محبّا و لا تکن الخامسه فتهلک؛ دانشمند باش یا دانش آموز یا مستمع یا دوستدار علم و پنجمی مباش که هلاک خواهی شد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغتنموا دعوه المؤمن المبتلی؛ دعای مؤمن مبتلا را غنیمت شمارید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اغتنموا الـدّعاء عند الرّقّه فإنّها رحمه؛ به هنگام رقت دعا را غنیمت شـمارید که رقت مایه رحمت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اغتنم خمسا قبل خمس شبابک قبل هرمک و صحّتک قبل سقمک و غناك قبل فقرك و فراغک قبل شغلک و حیاتک قبل موتک؛ پنج چیز را پیش از پنج چیز غنیمت شمار جوانی پیش از پیری، صحت پیش از بیماری و ثروت پیش از نیازمندی و فراغت پیش از اشتغال و زندگی پیش از مرگ. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أغبط النّاس عندی مؤمن خفیف الحاذّ ذو حظّ من صلاه و كان رزقه كفافا فصبر علیه حتّی یلقی اللّه و أحسن عباده ربّه و كان غامضا فی النّاس عجلت منیّته و قلّ تراثه و قلّت بواکیه؛ خوشبخت ترین مردم در نظر من مؤمنی است که متعلقاتش کم و از نماز بهره ور باشد، روزی او به حد کفاف باشد و با آن بسازد تا به خدای خویش برسد، خدای را به خوبی پرستش کند و در میان مردم گمنام باشد، وقتی مرگش برسد ارثش کم باشد و گریندگانش انگشت شمار باشند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعینوا أولادكم علی البرّ من شاء إستخرج العقوق من ولده؛ فرزندان خود را در خوب شدن کمک کنید زیرا هر که بخواهد می تواند نافرمانی را از فرزند خود بیرون آورد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: الأعمال بالنّیه؛ کارها وابسته به نیت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعملوا فكلّ میسّر لما خلق له؛ کار کنید زیرا هر کسی آنچه را برای آن ساخته شده به دست می آورد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعمل عمل امرئ یظنّ أنّه لن یموت أبدا و احذر حذر امرئ یخشی أن یموت غدا؛ چنان کار کن که گوئی هیچ وقت نخواهی مرد و چنان بیمناك باش که گوئی فردا خواهی مرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعمار أمّتی ما بین السّتّین إلی السّبعین؛ عمرهای امت من میان شصت و هفتاد سال است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۵۹

اعلم أنّه ليس منكم من أحد إلّا مال وارثه أحبّ إليه من ماله. مالك ما قدّمت و مال وارثك ما أخّرت؛ بدانيد كه همه شما مال وارث خويش را از مـال خويش بيشتر دوست داريـد. مال تو آن است كه از پيش مى فرستى و مال وارث آن است كه بجا ميگـذارى. نهج الفصاحه

حديث۲۰۶۰

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: اعلم أنّ النّصر مع الصّبر و أنّ الفرج مع الكرب و أنّ مع العسر يسرا؛ بدان كه ظفر قرين صبر است و گشايش قرين رنج و بدنبال سختى سستى اى هست. نهج الفصاحه

حديث۲۰۶۱

پيـامبراكرم(صـلّى الله عليه و آله و سـلم) مى فرماينـد: اعلم أنّ الخلاـئق لو اجتمعوا على أن يعطوك شـيئا و لم يرد اللّه أن يعطيك لم يقدروا عليه أو يصرفوا عنك شيئا أراد اللّه أن يصيبك به لم يقدروا على ذلك فإذا سئلت فاسأل اللّه و إذا استعنت فاستعن باللّه؛ بدان كه اگر جهانيان بخواهنـد چيزى به تو بدهنـد و خداونـد نخواهـد نمى تواننـد و اگر جهانيان بخواهنـد چيزى را كه خداونـد براى تو خواسـته از تو منع كننـد، نمى تواننـد بنـا بر اين وقتى چيزى مى خواهى از خـدا بخواه و وقتى كمـك مى جوئى از خـدا بجوى. نهج الفصاحه

حديث۲۰۶۲

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: أعلم النّاس من جمع علم النّاس إلى علمه؛ دانشمندتر از همه مردم كسى است كه دانش ديگران را به دانش خود بيفزايد. نهج الفصاحه

حديث۲۰۶۳

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: اعقلها و توكّل؛ زانوى شتر را ببند و توكل كن. نهج الفصاحه

حديث۲۰۶۴

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: أعظم النّساء بركه أقلّهن مؤنه؛ از همه زنان پربركت تر آن است كه خرجش كمتر باشد. نهج الفصاحه

حديث۲۰۶۵

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سلم) مى فرمايند: أعظم النّساء أحسنهنّ وجوها و أرخصهنّ مهورا؛ بهترين زنان آن است كه رويش خوبتر و مهرش كمتر است. نهج الفصاحه

حديث۲۰۶۶

پيامبراكرم(صلّى الله عليه و آله و سـلم) مى فرمايند: أعظم النّاس قدرا من ترك ما لا يعنيه؛ عالى قدر از همه مردم كسى است كه در آنچه بدو مربوط نيست مداخله نكند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّاس فی الـدّنیا خطرا من لم یجعل للـدّنیا عنده خطرا؛ در دنیا قدر کسی بیشتر است که دنیا در نظرش قدر ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّاس حقّا علی المرأه زوجها و أعظم النّاس حقّا علی الرّجل أمّه؛ شوهر از همه کس بیشتر بر زن حق دارد و مادر از همه کس بیشتر بر مرد حق دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۶۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم النّاس همّا المؤمن یهتمّ بأمر دنیاه و أمر آخرته؛ مؤمن از همه مردم گرفتارتر است زیرا باید به کار دنیا و آخرت هر دو برسد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعظم العباده أجرا أخفیها؛ پراجرترین عبادت ها آن است که نهان تر باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعط السّائل و لو جاءک علی فرس و أعط الأجیر حقّه قبل أن یجفّ عرقه؛ به گدا چیزی بده و گر چه بر اسب به نزد تو آمد و مزد اجیر را پیش از آن که عرقش خشک شود بپرداز. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعطی و لا توکئی فیوکأ علیک؛ ببخش و تنگ مگیر که بر تو تنگ گیرند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعزل الأذی عن طریق المسلمین؛ مانع از راه مسلمانان دور کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۴

أعزّ أمر اللّه یعزّک اللّه؛ کار خدا را عزیز دار تا خدایت عزیز کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعذر اللَه إلی امرئ أخّر أجله حتّی بلغ ستّین سنه؛ هر کس را خداوند تا شصت سال زنده نگاه دارد در عذر را به روی او بسته است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اعدلوا بین أولادکم بالنّحل کما تحبّون أن یعدلوا بینکم فی البرّ و اللّطف؛ شما که می خواهید فرزندانتان در نیکی و محبت با شما به عدالت رفتار کنند در کار بخشش با آنها به عدالت رفتار کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعدل النّاس من رضی للنّاس ما یرضی لنفسه و کره لهم ما کره لنفسه؛ عادل تر از همه مردم کسی است که آنچه برای خود پسندد برای مردم نیز پسندد و آنچه بر خود روا ندارد بر مردم روا ندارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعدی عدوّک نفسک الّتی بین جنبیک؛ خطرناک ترین دشمن تو نفس تو است که میان دو پهلوی تو است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۷۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعجز النّاس من عجز عن الدّنیا و أبخل النّاس من بخل بالسّلام؛ عاجزترین مردم آن کس است که از کار دنیا عاجز ماند و بخیل ترین مردم آن کس است که در ادای سلام بخل ورزد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أعبد اللّه کأنّک تراه فإن کنت لا تراه فإنّه یراک؛ خدای را چنان پرستش کن که گوئی او را می بینی اگر تو او را نمی بینی او تو را میبیند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أطیب الطّیب المسک؛ بهترین بوهای خوش، مشک است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطّلع فی القبور و اعتبر بالنّشور؛ در قبرها بنگر و از رستاخیز پند آموز. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلبوا الفضل عند الرّحماء من أمّتی تعیشوا فی أکنافهم و لا تطلبوه من القاسیه

قلوبهم؛ بزرگواری را در پیش رحیمان امت من بجوئید و در پناه آنها زندگی کنید و آن را از سنگ دلان مجوئید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أطعموا طعامکم الأتقیاء و أولوا معروفکم المؤمنین؛ غذای خود را به پرهیزکاران بخورانید و نیکی های خود را در باره مؤمنان انجام دهید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلبوا العلم من المهد إلی اللّحد؛ از گهواره تا گور دانش بجوئید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أطلب العافیه لغیرک ترزقها فی نفسک؛ عافیت را برای دیگران بخواه تا نصیب تو شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلبوا الحوائج بعزّه الأنفس فإنّ الامور تجری بالمقادیر؛ حوائج خویش را با عزت نفس بجوئید زیرا کارها جریان مقدر دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اطلبوا العلم و لو بالصّین فإنّ طلب العلم فریضه علی کلّ مسلم إنّ الملائکه تضع أجنحتها لطالب العلم رضا بما یطلب؛ دانش را بجوئید اگر چه در چین باشد زیرا طلب دانش بر هر مسلمانی واجب است و فرشتگان بال خویش را برای طالب علم پهن می کنند زیرا از آنچه وی در طلب آن است خشنود هستند. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۸۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اضمنوا لی ستّ خصال أضمن لکم الجنّه لا تظالموا عند قسمه مواریثکم و أنصفوا النّاس من أنفسکم و لا تجبنوا عند قتال عدوّکم و لا تغلوا غنائمکم و امنعوا ظالمکم من مظلومکم؛ شش صفت را برای من تعهد کنید تا بهشت را برای شما تعهد کنم، هنگام تقسیم ارث به یکدیگر ستم مکنید؛ با مردم به انصاف رفتار کنید و هنگام جنگ با دشمن ترسان مباشید و در غنائم خیانت مکنید و ظالم را از مظلوم دفع کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اضمنوا لی ستّا من أنفسکم أضمن لکم الجنّه أصدقوا إذا حدّثتم و أوفوا إذا وعدتم و أدّوا إذا ائتمنتم و احفظوا فروجکم و غضّوا أبصارکم و کفّوا أیدیکم؛ شش چیز را از طرف خود برای من تعهد کنید تا من بهشت را برای شماها تعهد کنم وقتی سخنی می گوئید راست گوئید و وقتی وعده مدهید وفا کنید. وقتی امانت به شما سپردند رد کنید، خویشتن را از آمیزشهای ناپاک حفظ کنید، چشمهای خود را از نگاههای ناروا ببندید و دست خویش را از اعمال ناپسند

نگهدارید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اصنع المعروف إلی من هو أهله و إلی غیر أهله فإن أصبت أهله أصبت أهله و إن لم تصب أهله کنت أنت أهله؛ با آن کس که سزاوار نیکی است و آن کس که سزاوار آن نیست نیکی کن، اگر نیکی تو به اهل آن رسید چه بهتر و گر نه تو خود اهل آن هستی. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصلحوا دنیاکم و اعملوا لآخرتکم کأنّکم تموتون غدا؛ دنیای خویش را اصلاح کنید و برای آخرت خویش بکوشید چنان که گوئی فردا خواهید مرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصلح بین النّاس و لو تعنی الکذب؛ میان مردم را به اصلاح آر ا گر چه با دروغ باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصلح النّاس أصلحهم للنّاس؛ بهترین مردم کسی است که برای مردم سودمندتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أصدق الرّؤیا بالأسحار؛ راست ترین خوابها را در سحرگاه توان دید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشیدوا النّکاح و أعلنوه؛ عقد نکاح را محکم کنید و آن را علنی سازید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشکر النّاس أشکرهم للنّاس؛ از همه مردم سپاسگزارتر آن کس است که بهتر سپاس مردم را می گزارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشفقوا تحمدوا و تؤجروا؛ مهربان باشید تا شما را ستایش کنند و پاداش یابید. نهج الفصاحه

حدیث۲۰۹۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشرف الزّهد أن یسکن قلبک علی ما رزقت و إنّ أشرف ما تسأل من اللّه عزّ و جلّ العافیه فی الدّین و الدّنیا؛ بهترین زهدها آن است که از آنچه داری خشنود باشی و بهترین چیزی که از خدا توان خواست عافیت دین و دنیاست. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشرف الإیمان أن یأمنک النّاس و أشرف الإسلام أن یسلم النّاس من لسانک و یدک؛ بهترین ایمان آن است که مردم از تو در امان باشند و بهترین اسلام آن است که مردم از دست و زبان تو به سلامت مانند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس حسره یوم القیامه رجل أمکنه طلب العلم فی الدّنیا فلم یطلبه و رجل علّم علما فانتفع به من سمعه منه دونه؛ دو کس روز رستاخیز از همه مردم بیشتر حسرت می خورند یکی مردی که در دنیا برای طلب دانش فرصت داشته ولی به جستجوی آن برنخاسته است یکی دیگر مردی که دانشی به دیگری آموخته و شاگرد وی از آن بهره مند شده ولی او بی بهره مانده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس عذابا یوم القیامه من یری النّاس أنّ فیه خیرا و لا خیر فیه؛ در روز رستاخیز از همه مردم عذاب آن کس سخت تر است که مردم گمان می کنند خیری در او هست ولی خیری در او نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشدّ النّاس عذابا للنّاس فی الدّنیا أشدّ النّاس عذابا عند اللّه یوم القیامه؛ آنکه در دنیا مردم را بیشتر آزار کند در روز رستاخیز پیش خدا از همه مردم عذاب وی سخت تر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أشجع النّاس من غلب هواه؛ شجاع ترین مردم آن کس است که بر هوس خویش تسلط یابد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتدّ غضب اللّه علی امرأه أدخلت علی قوم ولدا لیس منهم یطّلع علی عوراتهم و یشرکهم فی أموالهم؛ زنی که فرزندی به خطا پدید آوردو بر خانواده ای در آورد که بناحق محارم آنها را ببیند و در اموالشان شرکت کند خشم خدا نسبت به وی بسیار سخت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتدّی أزمّه تنفرجی؛ وقتی کار به نهایت سختی رسید راه چاره پیدا می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اشتدّ غضب اللّه علی من زعم أنّه ملك الأملاك لا ملك إلّا اللّه؛ خشم خدا بر آن که گمان می کند ملك ملکان است بسیار سخت است ملکی جز خدا نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اسمح یسمح لك؛ با کسان سهل انگاری کن تا با تو سهل انگاری کنند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۰۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أسرع الدّعاء إجابه دعاء غائب لغائب؛ دعائی که غائبی برای غائبی دیگر کند از همه دعاها زودتر مستجاب می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أسرع الخیر ثوابا البرّ و صله الرّحم و أسرع الشّرّ عقوبه البغی و قطیعه الرّحم؛ پاداش نیکوکاری و پیوند خویشاوندان از نیکی های دیگر زودتر می رسد و کیفر ستمکاری و بریدن از خویشاوندان از بدی های دیگر سریع تر می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أسدّ الأعمال ثلاثه ذکر اللّه علی کلّ حال و الإنصاف من نفسك و مواساه الأخ فی المال؛ استوارترین کارها سه چیز است یاد خداوند در همه حال و رعایت انصاف بر ضرر خویش و تقسیم مال با برادر دینی. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استووا و لا تختلفوا فتختلف قلوبکم؛ با یکدیگر برابر شوید و مختلف مشوید تا

دلهایتان مختلف نشود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استقم و لیحسن خلقک للنّاس؛ استوار باش و رفتار خویش را در باره مردم نیک ساز. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استفت نفسک و إن أفتاك المفتون؛ نیکی و بدی چیزها را از دل خویش بپرس، دیگران هر چه میخواهند بگویند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استغنوا عن النّاس و لو بشوص السّواک؛ از مردم بی نیاز باشید و یک قطعه چوب مسواک هم از آن ها نخواهید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استعینوا علی أمورکم بالکتمان فإنّ کلّ ذی نعمه محسود؛ به وسیله پرده پوشی بر انجام کارهای خود یاری جوئید زیرا هر که نعمتی دارد، محسود کسان است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استعدّ للموت قبل نزول الموت؛ پیش از آنکه مرگ درآید، برای آن آماده باش. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استرشدوا العاقل ترشدوا و لا تعصوه فتندموا؛ از خردمند رهبری جوئید تا به راه راست برسید و وی را نافرمانی نکنید که پشیمانی برید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۱۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استحیوا من اللّه حقّ الحیاء من استحیی من اللّه حقّ الحیاء فلیحفظ الرّأس و ما وعی و لیحفظ البطن و ما حوی و لیذکر الموت و البلاء و من أراد الآخره ترک زینه الحیاه الدّنیا فمن فعل ذلک فقد استحیا من اللّه حقّ الحیاء؛ از خداوند چنان که شایسته است شرم کنید، هر که از خدا چنان که شاید شرم کند سر و اعضای آن را از گناه نگهدارد و شکم متعلقات آن را از ناروا حفظ کند و مرگ و بلا را به خاطر داشته باشد و هر که نعیم آن جهان را خواهد زینت این جهان را ترک کند و هر که چنین کند از خدا چنان که باید شرم کرده است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أزهد النّاس من لم ینس القبر و البلاء و ترک أفضل زینه الدّنیا و آثر ما یبقی علی ما یفنی و لم یعدّ غدا من أیّامه و عدّ نفسه فی الموتی؛ زاهدترین مردم آن کس است که قبر و بلا را فراموش نکند و از بهترین زینت دنیا چشم بپوشد و نعمت باقی را بر نعمت فانی ترجیح دهد و فردا را از عمر خویش حساب نکند و خود را در ردیف مردگان شمارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ازهد فی الدّنیا یحبّک اللّه و ازهد فیما فی أیدی النّاس یحبّک النّاس؛ از دنیا چشم بپوش تا خدا تو را دوست دارد. و از آنچه در دست مردم است چشم بپوش تا مردم تو را دوست دارند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارفعوا ألسنتکم عن المسلمین و إذا مات أحد منهم فقولوا فیه خیرا؛ زبان خود را از بد گوئی مسلمانان باز دارید، اگر کسی مرد در باره او بنیکی سخن گوئید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارحموا ترحموا و اغفروا یغفر لکم؛ کسان را رحم کنید تا به شما رحم کنند دیگران را ببخشید تا بخشیده شوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارحموا عزیزا ذلّ و غنیّا افتقر و عالما ضاع بین جهّال؛ بر سه کس رحم کنید، عزیزی که خوار شده و ثروتمندی که فقیر گشته و دانشمندی که میان جاهلان گمنام مانده. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ارحم من فی الأرض یرحمک من فی السّماء؛ به آنها که در زمینند رحم کن تا آنکه در آسمان است بر تو رحم کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أربع خصال من الشّقاء: جمود العین و قساوه القلب و بعد الأمل و حبّ البقاء؛ چهار چیز نشان بدبختی است خشکی چشم و سختی دل و آرزوی دراز و حب بقا (بیش از حد لزوم) نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أذلّ النّاس من أهان النّاس؛ خوارترین مردم کسی است که مردم را خوار شمارد.

نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۸

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أذكروا محـاسن موتـاكم و كفّوا عن مسـاويهم؛ نيكى هاى مردگان خود را ياد كنيد و از بديهايشان چشم بپوشيد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۲۹

پیامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أذكر اللّه فإنّه عون لك على ما تطلب؛ خداوند را ياد كن زيرا او در كارها ياور تو است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۰

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا وقّع فى الرّجل و أنت فى ملاء فكن للرّجل ناصـرا و للقوم زاجرا و قم عنهم؛ وقتى در انجمنى كه تو هستى در باره مردى بد ميگويند آن مرد را يارى كن و آن گروه را از بد گوئى باز دار و از آنجا برخيز. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا وجد أحدكم لأخيه نصحا فى نفسه فليذكره له؛ اگر كسى نصيحتى براى برادر خود در خاطر مى بايد به او ياد آورى كند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا مات صاحبكم فدعوه لا تقعوا فيه؛ وقتى كسى بميرد وى را بگذاريد و از او بد نگوئيد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۳

پیـامبراکرم(صـلّی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا مـات الإنسان انقطع عمله إلّا من ثلاث صـدقه جاريه أو علم ينتفع به أو ولد صالح يدعو له؛ وقتى انسان بميرد دنباله كارهاى نيك او بريده شود جز سه چيز صدقه جارى و دانشى كه كسان از آن بهره ور شوند و فرزند درست كارى كه براى او دعا كند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا كثرت ذنوب العبد فلم يكن له من العمل ما تكفّرها ابتلاه اللّه بالحزن ليكفّرها عنه؛ وقتى گناهـان بنـده فزونى گيرد و كار نيك آن قـدر نداشـته باشـد كه گناهان را جبران كنـد خداونـد او را به غم مبتلا سازد تا گناهانش را جبران كند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا کانوا ثلاثه فلا یتناجی اثنان دون الثّالث؛ وقتی سه تن باهمند دوتاشان آهسته با هم سخن نگویند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا کان یوم القیامه نادی مناد من عمل عملا لغیر اللّه فلیطلب ثوابه ممّن عمله له؛ وقتی روز رستاخیز در آید بانگ زنی بانگ می زند که هر کس کاری برای غیر خدا انجام داده پاداش خود را از آن کس که برای او کار کرده بگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا کان عندک ما یکفیک فلا تطلب ما یطغیک؛ اگر چیزی که مایه کفایت باشد در دسترس داری در جستجوی آنچه تو را به طغیان و امیدارد مباش. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا کان اثنان یتناجیان فلا تدخل بینهما؛ وقتی دو تن آهسته سخن می گویند میان آنها داخل مشو. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۳۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا قصّر العبد فی العمل ابتلاه اللّه تعالی بالهمّ؛ وقتی بنده ای در عمل کوتاهی کند، خداوند او را به غم مبتلا سازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا قدم أحدکم من سفر فلیقدم معه بهدیّه و لو یلقی فی مخلاته حجرا؛ وقتی کسی از سفری می آید، ارمغانی با خود بیاورد اگر چه سنگی در توبره خود بیندازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا غضبت فاسکت؛ وقتی خشمگین شدی، خاموش باش. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۲

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا عملت سیّئه فأحدث عندها توبه، السّرّ بالسّرّ و العلانیه بالعلانیه؛ وقتی کار بدی از تو سر زد از آن توبه کن برای گناه نهانی توبه نهانی و برای گناه آشکار توبه آشکار. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۳

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا عمل أحدکم عملا فلیتقنه؛ هر کس کاری می کند باید آن را خوب انجام دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۴

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا علم العالم فلم یعمل کان کالمصباح یضی ء للنّاس و یحرق نفسه؛ دانشمندی که بداند و بکار نبندد، مانند چراغ است که مردم را روشن کند و خود را بسوزد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۵

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا طلب أحدکم من أخیه حاجه فلا یبدأه بالمدحه فیقطع ظهره؛ اگر کسی از برادر خویش حاجتی میخواهد، گفتار خود را با مدح آغاز نکند و پشت او را گران بار نکند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۶

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا سرّتک حسنتک و ساءتک سیّئتک فأنت مؤمن؛ اگر از کار نیک خود خوشحال و از کار بد خود دلگیر می شوی مؤمن هستی. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۷

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا سبّک رجل بما یعلم منک فلا تسبّه بما تعلم منه فیکون أجر ذلک لک و وباله علیه؛ اگر کسی تو را بدان چه از تو می داند دشنام گوید تو بدان چه از او میدانی وی را دشنام مگوی تا اجر این کار نصیب تو شود و وبال آن بدو باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۸

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیتم العبد ألّم اللّه به الفقر و المرض فإنّ اللّه یرید أن یصافیه؛ وقتی دیدید خداوند فقر و مرض را بر بنده ای فرود آورد، می خواهد او را تصفیه کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۴۹

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیتم أهل البلاء فاسألوا اللّه العافیه؛ وقتی اهل بلا را دیدید از خداوند طلب عافیت کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۰

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیتم أهل الجوع و التّفکّر فادنوا منهم فإنّ الحکمه تجری علی ألسنتهم؛ وقتی اهل گرسنگی و تفکر را دیدید به آنها نزدیک شوید زیرا حکمت بر زبان آنها جاری می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۱

پیامبراکرم(صلّی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأیتم الأمر لا تستطیعون تغییره فاصبروا حتّی یکون اللّه هو الّذی یغیّره؛ وقتی دیدید نمی توانید چیزی را تغییر دهید، صبر کنید تا خدا آن را تغییر دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا رأی أحدکم من نفسه أو ماله أو من أخیه ما یعجبه فلیدع له بالبرکه فإنّ العین حقّ؛ وقتی یکی از شما از خود یا مال خود یا برادر خود چیز جالب توجهی دید برای وی بدعا برکت خواهد زیرا چشم حق است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا دخل الضّیف علی القوم دخل برزقه و إذا خرج خرج بمغفره ذنوبهم؛ وقتی میهمانی بر کسان در آید، روزی خود را همراه می آورد و وقتی برون رود با آمرزش گناهان آنها برون رود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا خفیت الخطیئه لا یضرّ إلّا صاحبها و إذا ظهرت فلم تغیّر ضرّت العامّه؛ وقتی گناهی مخفی بماند به جز گنهکار کسی را ضرر نمی رساند و اگر آشکار شود و از آن جلوگیری نکنند برای همه مردم زیان دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا خطب أحدکم المرأه و هو یخضب بالسّواد فلیعلمها أنّه یخضب؛ اگر کسی زنی را خواستگاری کرد و موی خود را رنگ می بندد باید بدو خبر دهد که موی خود را رنگ می بندد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا خاف اللّه العبد أخاف اللّه منه کلّ شی ء و إذا لم یخف العبد اللّه أخافه اللّه من کلّ شی ء؛ وقتی بنده از خدای بترسد، خداوند همه چیز را از او بترساند و اگر بنده از خدای نترسد، خداوند او را از همه چیز بترساند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا حکمتم فاعدلوا و إذا قلتم فأحسنوا فإنّ اللّه محسن یحبّ المحسنین؛ وقتی حکم می کنید به عدل رفتار کنید و وقتی سخن میگوئید نیک گوئید زیرا خدا نیک است و نیکوکاران را دوست دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۸

پیـامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا حـجّ الرّجـل بمال من غیر حلّه فقال لبّیک اللّهمّ لبّیک قال اللّه لا لبّیک و لا سعـدیک هـذا مردود علیک؛ وقتی کسـی با مالی که حلال نیست به حـج رود هنگامی که گویـد لبیک خدا یا لبیک، خدا گوید نه لبیک و نه سعدیک این ها به تو باز می گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۵۹

پیـامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا حـدّث الرّجل بحـدیث ثمّ التفت فهی أمانه؛ وقتی مردی سـخنی گفت و به اطراف خود نگریست آن سخن در پیش شما امانت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا حاک فی نفسک شی ء فدعه؛ وقتی دل تو از کاری چرکین است از آن چشم بپوش. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۱

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إذا جاءکم الأکفاء فأنکحوهنّ و لا تربّصوا بهنّ الحدثان؛ وقتی اشخاص هم شأن به خواستگاری پیش شما آمدند، دختران خود را شوهر بدهید و در کار آنها منتظر حوادث مباشید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۲

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إذا جاءکم الزّائر فأکرموه؛ وقتی کسـی به ملاقات شما آمد وی را گرامی دارید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۳

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: إذا تمنّی أحدکم فلینظر ما تمنّی فإنّه لا یدری ما کتب له من أمنیّته؛ وقتی کسـی آرزوئی می کند مراقب باشد که چه آرزو می کند زیرا نمی داند که از آرزوی وی در نامه اعمال چه می نویسند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۴

پیـامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: إذا تقـارب الزّمـان أنقی الموت خیار أمّتی کما ینتقی أحـدکم خیار الرّطب من الطّبق؛ وقتی آخر زمان فرا رسد مرگ نیکان امت مرا گلچین می کند چنان که شما خرماهای خوب را از طبق انتخاب می کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا باتت المرأه هاجره فراش زوجها لعنتها الملائکه حتّی تصبح؛ وقتی زنی دور از بستر شوهر خود شب را به روز آورد،فرشتگان تا صبح او را لعنت کنند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أمّ أحدکم النّاس فلیخفّف فإنّ فیهم الصّغیر و الکبیر و الضّعیف و المریض و ذا الحاجه و إذا صلّی لنفسه فلیطوّل ما یشاء؛ وقتی کسی در نماز پیشوای مردم شد نماز را سبک گیرد که در میان کسان کوچک و بزرگ و بیمار و ناتوان و حاجتمند هست و هر وقت برای خود نماز گذارد هر چه خواهد طول دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ألقی اللّه فی قلب امرء خطبه امرأه فلا بأس أن ینظر إلیها؛ وقتی خداوند خواستگاری زنی را به دل کسی انداخته باشد، مانعی نیست که او را بنگرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أعطی اللّه أحدکم خیرا فلیبدأ بنفسه و أهل بیته؛ وقتی خدا به یکی از شما چیزی داد در صرف آن از خود و کسان خود آغاز کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۶۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أصبح ابن آدم فإنّ الأعضاء کلّها تکفّر اللّسان فتقول اتّق اللّه فینا فإنّما نحن بک فإن استقمت استقمنا و إن اعوججت اعوججنا؛ وقتی صبح فرا رسد همه اعضای تن در مقابل زبان تعظیم کنند و گویند در باره ما از خدا بترس زیرا صلاح کار ما بتو وابسته است، اگر به استقامت گرائیدی ما نیز به استقامت گرائیم و اگر به کجی متمایل شدی ما نیز کج شویم. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أسأت فأحسن فإنّ الحسنات یذهبن السّیّئات؛ وقتی بدی کردی به دنبال آن نیکی کن که نیکی ها بدیها را محو می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا استشار أحدکم أخاه فلیشر علیه؛ وقتی یکی از شما با برادر خود مشورت می کند، وی باید رأی خود را صریح بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أسأت فأحسن؛ وقتی بدی کردی، بدی را به نیکی محو کن. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أردت أن تذکر عیوب غیرک فاذکر عیوب نفسک؛ وقتی می خواهی عیوب

دیگران را یاد کنی، عیوب خویش را بیاد آر. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أردت أن تفعل أمرا فتدبّر عاقبته فإن كان خيرا فأمضه و إن كان شرّا فانته؛ وقتی در کاری تصمیم می گیری در نتیجه آن بیندیش اگر نتیجه نیک است آن کار را انجام بده و اگر بد است از آن در گذر. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أردت أن يحبّك اللّه فابغض الدّنيا و إذا أردت أن يحبّك النّاس فما كان عندك من فضولها فانبذه إليهم؛ اگر می خواهی خدا ترا دوست دارد دنیا را دشمن دار و اگر می خواهی مردم ترا دوست دارند آنچه از زواید دنیا داری پیش آن ها بریز. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أردت أمرا فعليك بالتّؤدّه حتى يريك اللّه منه المخرج؛ وقتی خواستی کاری را انجام دهی تأمل کن تا خدا راه آن را به تو نشان دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد أحدكم أن يبيع عقاره فليعرضه على جاره؛ وقتی کسی بخواهد خانه یا ملک خویش را بفروشد باید نخست به همسایه خویش پیشنهاد کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه أن يوقع عبدا أعمى عليه الحيل؛ وقتی خداوند خواهد بنده ای را از پا درآرد راه های چاره را بر او ببندد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۷۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بقوم خيرا كثّر فقهاءهم و أقلّ جهالهم فإذا تكلّم الفقيه وجد أعوانا و إذا تكلّم الجاهل قهر و إذا أراد اللّه بقوم شرّا كثّر جهّالهم و أقلّ فقهاءهم فإذا تكلّم الجاهل وجد أعوانا و إذا تكلّم الفقيه قهر؛ وقتی خدا برای قومی نیکی خواهد دانایان آنها را زیاد و نادانهایشان را کم کند تا هنگامی که دانا سخن گوید یاریش کنند و موقعی که نادان لب گشاید مغلوب گردد و وقتی برای قومی بد خواهد نادان هایشان را زیاد و دانایان آنها را کم کند تا هنگامی که نادان لب گشاید یاریش کنند و وقتی دانا سخن گوید مغلوب گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بعبد خيرا جعل غناه في نفسه و تقاه في قلبه و إذا أراد بعبد شرّا جعل

فقره بين عينيه؛ وقتی خدا برای کسی نیکی خواهد ثروتش را در روحش و تقوایش را در قلبش قرار میدهد و وقتی برای کسی بدی خواهد فقر را پیش چشم او جای می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بعبد خيرا جعل صنائعه و معروفه فى أهل الحفاظ و إذا أراد اللّه بعبد شرّا جعل صنائعه و معروفه فى غير أهل الحفاظ؛ وقتی خدا برای کسی نیکی خواهد سر و کار او با مردم حق شناس می افتد و موقعی که برای کسی بدی خواهد سر و کار او با مردم حق ناشناس می افتد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بعبد خيرا عاتبه فى منامه؛ وقتی خداوند برای بنده ای نیکی خواهد او را در خواب عتاب کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بعبد خيرا طهّره قبل موته قالوا و ما طهور العبد قال عمل صالح يلهمه إياه حتّى يقبضه عليه؛ وقتی خدا برای بنده ای نیکی خواهد او را پیش از مرگش پاک می کند گفتند پاکی بنده چگونه است گفت کار نیکی بدو الهام می کند تا جان وی را در اثنای انجام آن بگیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بعبد خيرا جعل له واعظا من نفسه يأمره و ينهاه؛ وقتی خدا برای بنده ای نیکی خواهد واعظی از نفس وی بر او گمارد که او را به کار نیک وادارد و از کار بد باز دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بقوم سوء جعل أمرهم إلى مترفيهم؛ وقتی خداوند برای مردمی بدی خواهد کارشان را به دست تجمل پرستان آنها می سپارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّه بقوم خيرا ولّى عليهم حلماءهم و قضى بينهم علمائهم و جعل المال فى سمحائهم و إذا أراد بقوم شرّا ولّى عليهم سفهائهم و قضى بينهم جهّالهم و جعل المال فى بخلائهم؛ وقتی خداوند برای قومی نیکی خواهد خردمندانشان را بر آنها فرمانروا سازد و دانشمندانشان میان آنها قضاوت کند و مال را به دست بخشندگان دهد و وقتی برای قومی بدی خواهد سفیهانشان را بر آنها فرمانروا سازد و نادانان میان آنها قضاوت کنند و مال را به دست بخیلانشان دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّٰه بقوم نماء رزقهم السّماحه و العفاف و إذا أراد بقوم انقطاعا فتح علیهم باب الخیانه؛ وقتی خدا بخواهد قومی را بزرگ کند آنها را صاحب عفت و گذشت می کند و وقتی بخواهد قومی را منقرض سازد در خیانت را به رویشان می گشاید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّٰه بعبد خیرا فتح له قفل قلبه و جعل فیه الیقین و الصّدق و جعل قلبه واعیا لما سلک فیه و جعل قلبه سلیما و لسانه صادقا و خلیقته مستقیمه و جعل أذنه سمیعه و عینه بصیره؛ وقتی خداوند برای بنده ای خوبی خواهد قفل دل وی را می گشاید و در آن ایمان و راستی قرار می دهد و قلب وی را نسبت برفتار او هوشیار می سازد دل وی را سلیم و زبانش را راستگو و اخلاقش را مستقیم و گوش وی را شنوا و چشمش را بینا می سازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۸۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّٰه بعبده الخیر عجّل له العقوبه فی الدّنیا و إذا أراد اللّٰه بعبده الشّرّ أمسک عنه بذنبه حتّی یوافی به یوم القیامه؛ وقتی خداوند برای بنده خویش نیکی خواهد کیفر او را در دنیا می دهد و وقتی برای او بد خواهد گناه وی را می گذارد که در روز رستاخیز کیفر دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّٰه بعبد خیرا صیّر حوایج النّاس إلیه؛ وقتی خداوند برای بنده ای نیکی خواهد حاجت های مردم را در دست او قرار می دهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أراد اللّٰه بعبد خیرا فقّهه فی الدّین و زهّده فی الدّنیا و بصّره عیوبه؛ وقتی خداوند برای بنده ای نیکی خواهد وی را در کار دین دانا و به دنیا بی اعتنا سازد و عیوب وی را بدو بنمایاند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحببتم أن تعلموا ما للعبد عند ربّه فانظروا ما یتبعه من الثّناء؛ وقتی بخواهید مقام بنده را در نظر خدا بدانید بنگرید که پشت سر او چه می گویند. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحببت رجلا فلا تماره و لا تجاره و لا تشارّه و لا تسئل عنه أحدا فعسی أن توافی له عدوّا فیخبرک بما لیس فیه فیفرّق ما بینک و بینه؛ وقتی با کسی دوست شدی با او مجادله و رقابت مکن و بر او برتری مجو و از هیچ کس در باره او چیزی مپرس چون ممکن است به یکی از دشمنان او بر خوری و درباره وی سخن به خطا گوید و میان شما را تفرقه اندازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحبّ أحدکم أخاه فلیعلمه فإنّه أبقی فی الالفه و أثبت فی المودّه؛ وقتی کسی آشنای خود را دوست دارد بدو خبر دهد که این کار موجب بقای الفت و دوام مودت است. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحبّ اللّه عبدا قذف حبّه فی قلوب الملائکه و إذا أبغض اللّه عبدا قذف بغضه فی قلوب الملائکه ؛ وقتی خداوند بنده ای را دوست دارد دوستی وی را در دل فرشتگان جای می دهد و وقتی بنده ای را دشمن دارد دشمنی او را در دل فرشتگان اندازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحبّ اللّه عبدا ابتلاه لیسمع تضرّعه؛ وقتی خداوند بنده ای را دوست دارد وی را مبتلا سازد تا تضرع او را بشنود. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أحبّ اللّه عبدا حماه الدّنیا کما یظل أحدکم یحمی سقیمه الماء؛ وقتی خداوند بنده ای را دوست دارد دنیا را از او منع می کند چنان که شما مریض خویش را از نوشیدن آب منع می کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا اجتمع الدّاعیان فأجب أقربهما بابا فإنّ أقربهما بابا أقربهما جوارا و إن سبق أحدهما فأجب الذی سبق؛ وقتی دو کس تو را با هم دعوت کردند دعوت کسی را که خانه اش نزدیکتر است بپذیر زیرا آن که خانه اش نزدیکتر است در همسایگی مقدم است و اگر یکی زودتر دعوت کرده است دعوت او را بپذیر. نهج الفصاحه

حدیث۲۱۹۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أثنی علیک جیرانک أنّک محسن فأنت محسن و إذا أثنی علیک جیرانک أنّک مسی ء فأنت مسی ء؛ اگر همسایگانت تو را نیکوکار دانستند، نیکوکاری و اگر همسایه گانت تو را بدکار شمردند، بد کاری. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أتاکم من ترضون خلقه و دینه فزّوّجوه إن لا تفعلوا تکن فتنه فی الأرض و فساد عریض؛ وقتی کسی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواستگاری می آید به وی زن بدهید و اگر چنین نکنید فتنه و فساد در زمین فراوان خواهد شد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا آتاك اللّٰه مالا فلیر أثر نعمه اللّٰه علیك و كرامته؛ اگر خداوند چیزی بتو داد باید نشان نعمت و کرم وی در تو پدیدار شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا أتی أحدكم خادمه بطعامه قد كفاه علاجه و دخانه فلیجلسه معه فإن لم یجلسه معه فلیناوله أكله أو أكلتین؛ وقتی خادم شما غذائی می آورد که آن را تهیه کرده و دود آن را خورده باید وی را با خویشتن بنشاند و اگر او را ننشاند یک یا دو لقمه به او بدهد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ابتلی أحدكم بالقضاء بین المسلمین فلا یقض و هو غضبان و لیسوّ بینهم فی النّظر و المجلس و الإشاره؛ اگر یکی از شما بکار قضاوت میان مسلمانان دچار شود باید به هنگام غضب از قضاوت خودداری کند و میان ارباب دعوی در نگاه و نشیمن گاه و اشاره تفاوتی نگذارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إدرءوا الحدود بالشّبهات و أقیلوا الكرام عثراتهم إلّا فی حدّ من حدود اللّٰه؛ وقتی تردید پیش آمد مجازاتها را باز دارید و لغزشهای بزرگان را ببخشید مگر در حد و مجازاتی از حدود الهی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إدرءوا الحدود عن المسلمین ما استطعتم فإنّ الإمام لأن یخطی فی العفو خیر من أن یخطی فی العقوبه؛ تا آنجا که می توانید مجازات ها را از مسلمانان باز دارید زیرا اگر پیشوائی در بخشش خطا کند بهتر از آن است که در مجازات خطا کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أدّ الأمانه إلی من ائتمنك و لا تخن من خانك؛ با کسی که تو را امین می داند به امانت رفتار کن و با کسی که به تو خیانت کرده است خیانت مکن. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أدعوا اللّٰه و أنتم مؤمنون بالإجابه و اعلموا أنّ اللّٰه لا یستجیب دعاء؛ خدا را بخوانید و به اجابت دعای خود یقین داشته باشید و بدانید که خداوند دعا را از قلب غافل بی خبر نمی پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أدّ ما افترض اللّٰه تعالی علیك تكن من أعبد النّاس و اجتنب ما حرّم اللّٰه علیك

تکن من أورع النّاس و ارض بما قسمه اللّه لک تکن من أغنی النّاس؛ واجبات خدا را بجای آر تا عابدترین مردم باشی، و از محرمات خدا بپرهیز تا پارساترین مردم باشی به قسمتی که خدا برای تو تعیین کرده راضی باش تا بی نیازترین مردم باشی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۰۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخوف ما أخاف علی أمّتی الهوی و طول الأمل؛ بر امت خویش بیش از هر چیز از هوس و آرزوی دراز بیم دارم. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إخوانکم خولکم جعلهم اللّه فنیه تحت أیدیکم فمن کان أخوه تحت یده فلیطعمه من طعامه و لیلبسه من لباسه و لا یکلّفه ما یغبه فإن کلّفه ما یغلبه فلیعنه؛ بندگان شما برادران شما هستند که خداوند آنها را زیر دست شما قرار داده هر کسی برادر وی زیر دستش باشد باید از غذای خود بدو بخوراند و از لباس خویش بر او بپوشاند و کاری که بیش از طاقت وی باشد بدو رجوع نکند و اگر کار سختی بدو رجوع کرد، یاریش کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخلصوا أعمالکم للّه فإنّ اللّه لا یقبل إلّا ما خلص له؛ اعمال خویش را برای خداوند از روی اخلاص انجام دهید، زیرا خدا فقط کارهائی را می پذیرد که از روی اخلاص برای او انجام گرفته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخلص دینک یکفک القلیل من العمل؛ ایمان خویش را خالص کن که اندکی عبادت تو را کفایت کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخسر النّاس صفقه رجل أخلق یدیه فی آماله و لم یساعده الأیّام علی أمنیّته فخرج من الدّنیا بغیر زاد و قدم علی اللّه تعالی بغیر حجّه؛ زیان کارترین مردم آن کس است که که عمری به آرزو گذارند و روزگار وی را به منظور نرساند و از دنیا بی توشه برون رود و در پیشگاه خداوند دلیلی نداشته باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أخذ الأمیر الهدیّه سحت و قبول القاضی الرّشوه کفر؛ هدیه گرفتن امیر نارواست و رشوه گرفتن قاضی کفر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اختبروا النّاس بأخدانهم فإنّ الرّجل یخادن من یعجبه؛ مردم را از معاشرانشان بشناسید زیرا کند هم جنس با هم جنس پرواز. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحلّ الذّهب و الحریر لاناث أمّتی و حرّم علی ذکورها؛ طلا و ابریشم بر زنان امت من حلال است و بر مردانشان حرام است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ ودّ أبیک لا تقطعه فیطفی اللّه نورک. دوستی پدر خویش را حفظ کن و رشته آن را مبر که خداوند نور تو را خاموش می کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ ما بین لحییک و ما بین رجلیک؛ دهان و فرج خویش را نگهدار. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۱۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ لسانک؛ زبان خویش را نگهدار. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: احفظ اللّه تجده أمامک؛ جانب خدا را نگهدار تا همیشه وی را روبرو بینی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحسنوا جوار نعم اللّه لا تنفروها فقلّما زالت عن قوم فعادت إلیهم؛ قدر نعمتهای خدا را بدانید و آن را از خود مرانید زیرا کمتر ممکن است نعمتی از قومی زایل شود و پس آنان باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحذروا زلّه العالم فإنّ زلّته تکبکبه فی النّار؛ از لغزش عالم بپرهیزید که لغزش او در آتش نگون سارش خواهد کرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحزم النّاس أکظمهم للغیظ؛ آن که در فرو بردن خشم از دیگران پیشتر است از

همه کس دوراندیش تر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۴

پیـامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أحـذروا البغی فـإنّه لیس من عقـوبه هی أحضـر من عقـوبه البغی؛ از سـتمگری بپرهیزید زیرا کیفری از کیفر ستمکاری آماده تر نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۵

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: احـذروا الشّـهوه الخفیّه: العالم یحبّ أن یجلس إلیه؛ از شـهوت مخفی بپرهیزید شهوت مخفی آن است که دانشمند دوست دارد کسان در محضر وی بنشینند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۶

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: احذر أن یری علیک آثار المحسـنین و أنت تخلو من ذلک فتحشـر مع المرائین؛ مبادا آثار نیکان در تو نمودار باشد و نیک نباشی که در این صورت با ریاکاران محشور خواهی شد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۷

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: أحبّ بیوتکم إلی اللّه بیت فیه یتیم مکرّم؛ محبوبترین خانه های شما در نظر خدا خانه ایست که در آن یتیمی محترم باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۸

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: أحبب للنّاس ما تحبّ لنفسک؛ آنچه برای خود میخواهی برای مردم بخواه. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۲۹

پیـامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أحبّ اللّهو إلی اللّه تعـالی إجراء الخیل و الرّمی؛ بهترین بازی ها در پیش خـدا اسب دوانی و تیر اندازی است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۰

پیامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: أحبّ الطّعام إلی اللّه ما کثرت علیه الأیدی؛ بهترین غذاها در پیش خدا آن است که گروهی بسیار بر آن بنشینند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۱

پیـامبراکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: أحبّ الحـدیث إلیّ أصـدقه؛ در نظر من بهترین سـخنان آن است که راست تر

باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه الحبّ فی اللّه و البغض فی اللّه؛ بهترین کارها در پیش خدا دوستی و دشمنی در راه خداست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه حفظ اللّسان؛ بهترین کارها در پیش خدا نگه داری زبان است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه بعد الفرائض إدخال السّرور علی المسلم؛ بهترین کارها در پیش خدا بعد از ادای واجبات خوشحال کردن مرد مسلمان است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه من أطعم من جوع أو دفع عنه مغرما أو کشف عنه کربا؛ بهترین کارها در پیش خدا آنست که بینوائی را سیر کنند، یا قرض او را بپردازند یا زحمتی را از او دفع نمایند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبب للنّاس ما تحبّ لنفسک تکن مؤمنا و أحسن مجاوره من جاورک تکن مسلما؛ آنچه برای خود می خواهی برای مردم بخواه تا مؤمن باشی و با همسایگان نیکی کن تا مسلمان باشی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبب حبیبک هونا ما عسی أن یکون بغیضک یوما ما و أبغض بغیضک هونا ما عسی أن یکون حبیبک یوما ما؛ در دوستی میانه نگهدار که شاید دوست روزی دشمن تو شود و در دشمنی راه افراط مسپار که شاید دشمن روزی دوست گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه أدومها و إن قلّ؛ محبوبترین کارها در پیش خدا کاریست که دوام آن بیشتر است اگر چه اندک باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۳۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ العباد إلی اللّه الأتقیاء الأخفیاء؛ محبوبترین بندگان در پیش خدا پرهیزکاران گمنامند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ البلاد إلی اللّه مساجدها و أبغض البلاد إلی اللّه أسواقها؛ محبوبترین جای شهرها در پیش خدا مسجدهاست و منفورترین جای شهرها در پیش خدا بازارهاست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أحبّ الأعمال إلی اللّه الصّلاه لوقتها ثمّ برّ الوالدین ثمّ الجهاد فی سبیل اللّه؛ بهترین کارها در نزد خدا نماز به وقت است آنگاه نیکی با پدر و مادر آنگاه جنگ در راه خدا. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أجیبوا الدّاعی و لا تردّوا الهدیّه و لا تضربوا المسلمین؛ دعوت را بپذیرید، هدیه را رد مکنید و مسلمانان را نزنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أجملوا فی طلب الدّنیا فإنّ کلّا میسّر لما کتب له منها؛ در طلب دنیا معتدل باشید زیرا به هر کس هر چه قسمت اوست می رسد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أجلّوا اللّه یغفر لکم؛ خدا را ستایش کنید تا شما را بیامرزد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنّ لکلّ ملک حمی و إنّ حمی اللّه فی الأرض محارمه؛ هر پادشاهی قرقی دارد و قرق خدا در زمین محرمات اوست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أجرؤکم علی قسم الجدّ أجرؤکم علی النّار؛ هر کس از شما در خوردن قسم جدی جری تر است به جهنم نزدیکتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۷

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجتنبوا دعوات المظلوم ما بینها و بین اللّه حجاب؛ از نفرین های مظلوم بترسید که

میان آن و خدا حجابی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۸

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجتنب الغضب؛ از خشم بپرهیز. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۴۹

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان یعجّلهما اللّه فی الدّنیا البغی و عقوق الوالدین؛ دو چیز را خداوند در این جهان کیفر می دهد تعدی و ناسپاسی پدر و مادر. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۰

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان یکرههما ابن آدم الموت و الموت خیر له من الفتنه و یکره قلّه المال و قلّه المال أقلّ للحساب؛ فرزند آدم از دو چیز بیزار است یکی مرگ در صورتی که مرگ برای او از فتنه بهتر است و کمی مال در صورتی که هر چه مال کمتر باشد حساب آن آسانتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۱

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان لا ینظر اللّه إلیهم یوم القیامه قاطع الرّحم و جار السوء؛ دو کس را خداوند روز قیامت به نظر رحمت نمی نگرد، آنکه با خویشان ببرد و آنکه با همسایه بدی کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۲

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اثنان لا تجاوز صلاتهما رءوسهما عبد أبق من موالیه حتّی یرجع و امرأه عصت زوجها حتّی ترجع؛ دو کسند که نمازشان از سرشان بالاتر نمیرود بنده ای که از آقایان خود گریخته باشد تا هنگامی که باز گردد و زنی که شوهر خود را نافرمانی کرده باشد تا باز گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۳

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اتّقوا الظّلم فإنّ الظّلم ظلمات یوم القیامه؛ از ستمگری بپرهیزید که ستمگری مایه تاریکی روز رستاخیز است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۴

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقُوا دَعوَهَ المَظلُومِ وَ إن کانَ کافِراً فَإنّها لَیسَ دُونَها حِجابٌ؛ از نفرین مظلوم بترسید اگر چه کافر باشد، زیرا در برابر نفرین مظلوم پرده و مانعی نیست. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۵

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتّقُوا دَعوَهَ المَظلومِ فَإنّها تَصعَدُ إلَی السّماءِ کأنّها شَرارَهٌ؛ از نفرین مظلوم بترسید که چون شعله آتش بر آسمان می رود. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۶

پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتّقِ اللّهَ حَیثُما کُنتَ وَ أتبِع السّیّئَهَ الحَسَنَهَ تَمحُها وَ خالِقِ النّاسَ بِخُلقٍ حَسَنٍ؛ هر کجا هستی از خدا بترس؛ به دنبال گناه کار نیک انجام بده تا آن را محو کند و با مردم خوش اخلاق و نیکو رفتار باش. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتّقُوا اللّهَ فِی النِّساءِ فإنّهُنّ عِندَکم عَوانٌ؛ در باره زنان از خدا بترسید که آنها پیش شما اسیرند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أتقَی النّاسِ مَن قالَ الحَقّ فِیما لَه وَ عَلَیهِ؛ از همه مردم پرهیزگارتر آن کس است که حق را بر نفع و ضرر خویش بگوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۵۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتّقِ المَحارِمَ تَکُن أعبَدَ النّاسِ وَ ارضِ بِما قَسَمَ اللّهُ لَکَ تَکُن أغنَی النّاسِ؛ از چیزهای حرام بپرهیز تا از همه کس عابدتر باشی و به قسمت خویش راضی باش تا از همه کس ثروتمندتر باشی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتّقُوا اللّهَ واعدِلُوا بَینَ أولادِکم کَما تُحِبّونَ أن یَبُرّوکُم؛ از خدا بترسید و میان فرزندان خود به عدالت رفتار کنید همان طور که می خواهید با شما به نیکی رفتار کنند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتّقُوا فَراسَهَ المُؤمِنِ فَإنّهُ یَنظُرُ بِنُورِ اللّهِ عَزّ وَ جَلّ؛ از فراست مؤمن بترسید که چیزها را با نور خدا می نگرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تّقُوا الحَجَرَ الحَرامَ فِی البُنیانِ فَإنّهُ أساسُ الخَرابِ؛ از استعمال سنگ حرام در ساختمان بپرهیزید که مایه ویرانی است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتَّقُوا دَعوَةَ المَظلومِ فَإنّها تَحمِلُ عَلی الغَمامِ یَقُولُ اللّهُ تعالی وَ عِزّتی وَ جَلالی لَأنصُرَنَّک وَ لَو بَعدَ حِینٍ؛ از نفرین مظلوم بترسید زیرا نفرین وی بر ابرها می رود و خداوند می گوید به عزت و جلال من سوگند که تو را یاری می کنم اگر چه پس از مدتی باشد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتّقِ دَعوَةَ المَظلومِ فَإنّما یَسألُ اللّهَ تَعالی حَقَّهُ وَ إنّ اللّهَ تَعالی لا یَمنَع ذا حَقٍّ حَقَّهُ؛ از دعای مظلوم بپرهیز زیرا وی به دعا حق خویش را از خدا می خواهد و خدا حق را از حق دار دریغ نمی دارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِتّقِ اللّهَ فی عُسرِکَ وَ یُسرِکَ؛ در سختی و سستی از خدا بترس. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اُترُکوا الدُّنیا لِأهلِها فَإنّهُ مَن أخَذَ مِنه فَوقَ ما یَکفِیهِ أخَذَ مِن حَتفِهِ وَ هُوَ لا یَشعُرُ؛ دنیا را به مردم دنیا واگذارید زیرا هر کس از دنیا بیش از حد کفایت بر گیرد در هلاک خویش می کوشد اما نمی داند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اُترُک فُضولَ الکَلامِ وَ حَسبُکَ مِنَ الکَلامِ ما تَبلُغُ بِهِ حاجَتَکَ؛ از سخنان بیهوده چشم بپوش سخنی که رفع حاجت کند تو را کفایت کند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اتّخِذُوا عِندَ الفُقَراءِ أیادِیَ فَإنّ لَهُم دَولَةٌ یَومَ القِیامَةِ؛ با فقرا دوستی کنید زیرا در روز رستاخیز دولتی بزرگ دارند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۶۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أتَحسَبُونَ الشِّدَّةَ فِی حَملِ الحِجارَةِ إنّما الشِّدَّةُ أن یَمتَلِیَ أحَدُکُم غَیظاً ثُمَّ یَغلِبُهُ؛ آیا گمان می کنید نیرومندی در بردن سنگ است، نیرومند حقیقی آنست که خشمگین شود و بر خشم خود غالب گردد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أتُحِبُّ أن یَلِینَ قَلبُکَ وَ تُدرِکَ حَاجَتَک؟ اِرحَمِ الیَتِیمَ وَ امسَح رَأسَهُ وَ أطعِمهُ مِن طَعامِکَ یَلِنَ قَلبُکَ وَ تُدرِک حاجَتَک؛ آیا دوست داری دلت نرم شود و حاجت خود بیابی بر یتیم رحمت آور وی را بنواز و از

غذای خویش بدو بخوران تا دلت نرم شود و حاجت خود بیابی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِبنَ آدَمَ عِندَکَ ما یَکفِیکَ وَ تَطلُبُ ما یَطغِیک اِبنَ آدَمَ لا بِقَلیلٍ تَقنَع و لا بِکَثِیرٍ تَشبَع؛ فرزند آدم، آنچه حاجت تو را رفع کند در دسترس خود داری و در پی آنچه تو را به طغیان وامیدارد روز می گذاری، به اندک قناعت نمی کنی و از بسیار سیر نمی شوی. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِبنَ آدَمَ أطِع رَبِّکَ تُسَمَّی عاقِلًا وَ لا تَعصِهِ فَتُسَمّی جاهِلًا؛ فرزند آدم! پروردگار خویش را فرمانبردار باش تا تو را خردمند خوانند و از فرمان وی بیرون مباش که تو را نادان شمارند. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بَلِّغُوا حَاجَةَ مَن لا یَستَطِیعُ إبلاغَ حاجَتِه. فَمَن أبلَغَ سُلطاناً حاجَةَ مَن لا یَستَطِیعُ إبلاغَها ثَبَّتَ اللّهُ قَدَمَیهِ عَلَی الصِّراطِ یَومَ القِیامَهِ؛ حاجت کسی را که از ابلاغ آن ناتوانست به بزرگان برسانید زیرا هر کس حاجت درمانده ای را به بزرگی برساند روز رستاخیز خداوند پاهای وی را بر صراط استوار می سازد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبغُونِی الضُّعَفاءَ فَإنَّما تَرزُقُونَ وَ تَنصُرُونَ بِضُعَفاءِکُم؛ ناتوان را پیش من آرید زیرا شما به برکت ناتوانان خود روزی می خورید و یاری می شوید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبغَضُ الخَلقِ إلَی اللّهِ مَن آمَنَ ثُمَّ کَفَرَ؛ منفورترین مردم پیش خدا آن کس است که ایمان آورد و سپس کافر شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبغَضُ الحَلالِ إلَی اللّهِ الطَّلاقُ؛ منفورترین چیزهای حلال در پیش خدا طلاق است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبشِرُوا وَ بَشِّرُوا مِن وَراءِکُم أنَّه مَن شَهِدَ أن لا إلهَ إلّا اللّهُ صادِقاً لَها دَخَلَ الجَنَّهَ؛ شما را مژده می دهم و شما به دیگران مژده دهید که هر کس شهادت دهد که خدائی جز خدای یگانه نیست و بدان معتقد باشد وارد بهشت می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبـذِ المَوَدَّةَ لِمَن وادّکَ فَإنَّها أثبَتَ؛ آن که با تو در دوستی می زند با وی ره دوستی گیر که این گونه دوستی پایدارتر است. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۷۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبَی اللّهُ أن یَقبَلَ عَمَلَ صاحِبِ بِدعَهٍ حَتّی یَدعُ بِدعَتَهُ؛ خداوند عمل بدعت گذار را نمی پذیرد تا از بدعت خویش دست بردارد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أبَی اللّهُ أن یَجعَلَ لِقاتِلِ المُؤمِنِ تَوبَهً؛ خداوند از گناه قاتل مؤمن نمی گذرد و توبه او را نمی پذیرد. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آمِرُوا النِّساءَ فِی بَناتِهِنّ؛ با زنان در باره دخترانشان شور کنید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: آفَهُ العِلمِ النِّسیانُ وَ إضاعَتَهُ أن تُحدِّثَ به غَیرَ أهلِه؛ آفت دانش فراموشی است و دانشی که به نا اهل سپاری، تلف می شود. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِئتِ المَعرُوفَ وَ اجتَنِبِ المُنکَرَ وَ انظُر ما یُعجِبُ أذنَکَ أن یَقولَ لَکَ القَومُ إذا قُمتَ مِن عِندِهِم فَأتِه وَ انظُرِ الّذی تَکرَه أن یَقولَ لَکَ القَومُ إذا قُمتَ مِن عِندِهِم فَاجتَنِبهُ؛ نیک کردار باش و از کار بد بپرهیز ببین میل داری دیگران در باره تو چه بگویند همان طور رفتار کن و از آنچه نمی خواهی در باره تو بگویند برکنار باش. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِئتُوا الدَّعوهَ إذا دُعِیتُم؛ وقتی شما را دعوت کردند، بپذیرید. نهج الفصاحه

حدیث۲۲۸۵

امام مهدی(علیه السلام) می فرمایند: اما ظهور فرج مربوط به خداست و وقت‌تعیین‌کنندگان دروغ گفته‌اند. (بحارالانوار/۵۳/۱۸۱)

حدیث۲۲۸۶

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: شادمانی کردن در نزد غمدیده، دور از ادب است . (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۲۲۸۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: رسیدن به خداوند متعال، سیر و سفری است که جز با شب زنده داری حاصل نگردد. (مسند الامامالعسکری/۲۹۰)

حدیث۲۲۸۸

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: عبادت، زیاد روزه گرفتن و زیاد نماز خواندن نیست. عبادت، زیاد اندیشه کردن در امر خداست. (تحف‌العقول/۵۱۸)

حدیث۲۲۸۹

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: از خدا بترسید و مایه‌ی زینت باشید نه زشتی. (تحف‌العقول/۴۸۸)

حدیث۲۲۹۰

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بپرهیز از شهرت‌طلبی و ریاست‌خواهی، که این دو انسان را به هلاکت و نابودی فرا می‌خواند. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۲)

حدیث۲۲۹۱

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: هرکه را خیری نصیب شد خداوند نصیبش کرده است و هرکه از شری محافظت شد، خدایش حفظ نموده است. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۴)

حدیث۲۲۹۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: اندیشه‌ی نادان، سر زبانش هست و سخن حکیم در قلبش. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث۲۲۹۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: همنشین نادان، گرفتار است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۴)

حدیث۲۲۹۴

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: هیچ بلایی نیست مگر اینکه در پیرامونش از طرف خدا نعمتی است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۴)

حدیث۲۲۹۵

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: مجادله نکن که ارجمندی‌ات از میان می‌رود و از شوخی بر حذر باش که بر تو جسور می‌شوند. (تحف‌العقول/۴۸۶)

حدیث۲۲۹۶

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: صورت نیکو، زیبایی ظاهر است و عقل نیکو زیبایی باطن. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث۲۲۹۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: هرآنچه در بارهی ما اهل‌بیت از نیکی‌ها گفته می‌شود ما سزاوار آنیم و هر آنچه بدی دربارهی ما گفته می‌شود ما آن‌گونه نیستیم . (بحارالانوار/۷۵/۳۷۳)

حدیث۲۲۹۸

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: آن‌که بر پشت باطل سوار شود، پشیمانی بر او فرود آید. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث۲۲۹۹

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: حق نعمت را نمی‌شناسد مگر انسان شاکر، و شکرگذار نعمت نیست مگر عارف. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۸)

حدیث۲۳۰۰

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: هر کس انسان ناشایستی را مدح نماید خود را در جایگاه تهمت قرار داده است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۸)

حدیث۲۳۰۱

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: همه‌ی محبت‌ها را به سوی ما جلب کنید و همه‌ی زشتی‌ها را از ما دور سازید. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۳)

حدیث۲۳۰۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: ناتوان‌ترین دشمنان کسی است که دشمنی‌اش را آشکار نماید. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۹)

حدیث۲۳۰۳

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بهترین برادر تو کسی است که خطای تو نسبت به خود را فراموش کند. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث۲۳۰۴

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: همانا شجاعت، اندازه دارد که اگر از آن فراتر رود گستاخی است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث۲۳۰۵

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: میانه روی اندازه دارد، که اگر از آن فراتر رود بخل است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث۲۳۰۶

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: دور اندیشی را حد و اندازه‌ای است که اگر بیشتر شود ترس است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث۲۳۰۷

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: بخشندگی، اندازه‌ای دارد که اگر از آن فراتر رود اسراف است. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۷)

حدیث۲۳۰۸

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: هیچ کس را به گونه‌ای احترام نکن که او به زحمت افتد. (بحارالانوار/۷۸/۳۷۴)

حدیث۲۳۰۹

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: پرورش دادن نادان و ترک دادن معتاد از عادتش، معجزه آمیز است. (تحف‌العقول/۵۲۰)

حدیث۲۳۱۰

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: زاهدترین مردم کسی است که کارهای حرام را ترک کند. (تحف‌العقول/۴۸۹)

حدیث۲۳۱۱

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: پارساترین مردم کسی است که در کار شبهه‌ناک، توقف کند. (تحف‌العقول/۴۸۹)

حدیث۲۳۱۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) فرمودند: کوشاترین مردم کسی است که گناهان را واگذارد. (تحف‌العقول/۴۸۹)

حدیث۲۳۱۳

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: لا تمار فیذهب بهاؤک ، و لاتمازح فیجترأ علیك؛ جدال مکن تا احترامت برود ، و شوخی مکن تا بر تو گستاخ شوند . تحف العقول ، ص ۵۱۶

حدیث۲۳۱۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من رضی بدون الشرف من المجلس لم یزل الله و ملائکته یصلون علیه حتی یقوم؛ هر که به نشستن در جاهای معمولی مجلس بسنده کند ، خدا و فرشتگان بر او رحمت می فرستند تا برخیزد . تحف العقول ، ص ۵۱۶

حدیث۲۳۱۵

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من الذنوب التی لاتغفر: لیتنی لا أؤاخذ الا بهذا؛ از گناهانی که آمرزیده نشود این است که گفته شود: کاش بجز بر این گناه مؤاخذه نشوم . تحف العقول ، ص ۵۱۷

حدیث۲۳۱۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: بسم الله الرحمن الرحیم أقرب الی اسم الله الأعظم من سواد العین الی بیاضها؛ نسبت بسم الله الرحمن الرحیم به اسم اعظم خدا ، از سیاهی چشم به سفیدیش نزدیکتر است . تحف العقول ، ص ۵۱۷

حدیث۲۳۱۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: حب الأبرار للأبرار ثواب للأبرار ، و حب الفجار للأبرار فضیلهٔ للأبرار ، و بغض الفجار للأبرار زین للأبرار ، و بغض الأبرار للفجار خزی علی الفجار؛ دوستی نیکان به نیکان ثواب است برای نیکان ، و دوستی بدان به نیکان بزرگواری است برای نیکان ، و دشمنی بدان با نیکان زینتی است برای نیکان ، و دشمنی خوبان با بدان رسوایی است برای بدان . تحف العقول ، ص ۵۱۷

حدیث۲۳۱۸

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من الجهل الضحک من غیر عجب؛ خنده بیجا نشانه نادانی است . تحف العقول ، ص ۵۱۷

حدیث۲۳۱۹

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: کفاك أدبا تجنبك ما تكره من غیرك؛ از ادب همان بس که آنچه برای خود نمی پسندی ، برای دیگران نیز مپسندی . مسند الامام العسکری ، ص ۲۸۸

حدیث۲۳۲۰

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: قلب الأحمق فی فمه و فم الحکیم فی قلبه؛ دل نابخرد در دهان اوست و دهان خردمند فرزانه در دل او . تحف العقول ، ص ۵۱۹

حدیث۲۳۲۱

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من تعدی فی طهوره کان کناقضه؛ کسی که در طهارت شرعی خود از حد تجاوز کند، همچون کسی است که آن را باطل کرده است . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۲۳۲۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: ما ترك الحق عزیز الا ذل ، و لا أخذ به ذلیل الا عز؛ هیچ عزیزی حق را وانهد جز این

که خوار شود و هیچ خواری به حق نرود جز این که عزیز شود . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۲۳۲۳

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من أنس بالله استوحش من الناس؛ کسی که با خدا مأنوس باشد ، از مردم گریزان گردد . مسند الامام العسکری ، ص ۲۸۷

حدیث۲۳۲۴

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: جرأة الولد علی والده فی صغره تدعو الی العقوق فی کبره؛ فرزند خردسالی که به پدر گستاخی کند، چون بزرگ شد عاق و ناسپاس او گردد . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۲۳۲۵

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: خیر من الحیاة ما اذا فقدته بغضت الحیاة ، و شر من الموت ما اذا نزل بک أحببت الموت؛ بهتر از زندگی آن چیزی است که چون از دست دهی از زندگی بدت آید و بدتر از مرگ آن چیزی است که چون بر سرت آید مرگ را دوست بداری . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۲۳۲۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: من وعظ أخاه سرا فقد زانه ، و من وعظه علانیة فقد شانه؛ هر که نهانی برادر خود را پند دهد او را آراسته و زیور بسته ، و هر که در برابر دیگرانش پند دهد زشتش کرده. تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۲۳۲۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: ما أقبح بالمؤمن أن تکون له رغبة تذله؛ چه زشت است برای مؤمن دلبستگی به چیزی که او را خوار می کند . تحف العقول ، ص ۵۲۰

حدیث۲۳۲۸

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: أورع الناس من وقف عند الشبهة ، أعبد الناس من أقام علی الفرائض ، أزهد الناس من ترک الحرام ، أشد الناس اجتهادا من ترک الذنوب؛ پارساترین مردم کسی است که در هنگام شبهه توقف کند ، عابدترین مردم کسی است که واجبات را انجام دهد ، زاهدترین مردم کسی است که حرام را ترک نماید ، کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها سازد تحف العقول ، ص ۵۱۹

حدیث۲۳۲۹

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: کسی که خود را سبک می‌شمارد، از شرّ او در امان نباش. (تحف‌العقول/۵۱۲)

حدیث۲۳۳۰

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: کسی که از آفریدگار اطاعت کند، از خشم آفریده‌ها باکی ندارد. (تحف‌العقول/۴۸۲)

حدیث۲۳۳۱

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: هر کس بیش از اندازه و حق خودش بخواهد، او به محرومیت شایسته‌تر است. (حیاه‌الامام‌علی‌الهادی(ع)/۱۵۷)

حدیث۲۳۳۲

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: سوار بر مرکب چموش و خیره‌سر، اسیر جان خود و فرد نادان، اسیر زبان خود است. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث۲۳۳۳

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: بی نیازی، کاستن از آرزوها و خشنودی به مقدار کفایت است. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث۲۳۳۴

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: متواضع‌ترین مردم، بردبارترین و گشاده‌روترین و پناه ده‌ترین آنهاست. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث۲۳۳۵

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: آفریدگارم! در برابرت خاکساریم و سرافکنده و فروتن. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۸)

حدیث۲۳۳۶

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: مصیبت برای بردبار یکی و برای نابردبار دوتاست. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۰)

حدیث۲۳۳۷

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: نادان، در بند زبان خویش است. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۰)

حدیث۲۳۳۸

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: هرکه از خدا پروا کند، از او پروا کنند. و هر که از خدا اطاعت کند، اطاعتش کنند. (بحارالانوار/۷۸/۳۶۶)

حدیث۲۳۳۹

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: دنیا بازاری‌ست که مردمانی در آن سود می برند و گروهی زیان می‌بینند. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث۲۳۴۰

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: اگر کسی برای تو دوستی و نظرش را به تمامه گذاشت (دوستانه تو را راهنمایی کرد) تو نیز با اطاعت، او را یاری نما. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۵)

حدیث۲۳۴۱

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: شاید ستمگر بردبار، روزی به خاطر بردباری‌اش بخشیده شود و چه بسا صاحب حق نادان، نور حق خود را به نادانی خاموش کند. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۵)

حدیث۲۳۴۲

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: شب‌زنده‌داری، خواب را لذیذتر می‌کند و گرسنگی بر حلاوت طعام می‌افزاید. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث۲۳۴۳

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: از حسد بپرهیز، زیرا حسد بدترین و زشت‌ترین خلق است. (مستدرک‌الوسائل/۱۲/۲۳)

حدیث۲۳۴۴

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: از حسد بپرهیز زیرا در تو اثر بد می‌گذارد و در دشمنت هم تاثیری ندارد. (مستدرک‌الوسائل/۱۲/۲۰)

حدیث۲۳۴۵

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: همانا استاد و شاگرد هر دو در رشد و ترقی شریک‌اند. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۶)

حدیث۲۳۴۶

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: تقدیرها، آنچه را که به ذهنت خطور نمی‌کرده به تو نشان می‌دهد. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث۲۳۴۷

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: به‌یاد آور هنگامی را که در برابر خانواده‌ات در بستر مرگ افتاده‌ای در حالی‌که نه طبیبی مرگ را می‌تواند از تو بازدارد و نه دوستی می‌تواند برایت سودمند باشد. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۰)

حدیث۲۳۴۸

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: کلام حکیمانه در خوی فاسد اثر نمی‌گذارد. (بحارالانوار/۷۵/۳۷۰)

حدیث۲۳۴۹

امـام هـادی(علیـه السـلام) می‌فرماینـد: هرگـاه خداونـد خیر بنـده‌ای را بخواهـد هنگـامی کـه بـه او تـذکر داده می‌شـود، می‌پـذیرد. (مستدرک‌الوسائل/۸/۳۲۹)

حدیث۲۳۵۰

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: بیهوده‌گویی، سخنان خنده‌آورِ کم‌خردان و کار نادانان است. (بحارالانوار/۷۵/۳۶۹)

حدیث۲۳۵۱

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: کسی که از خویشتن راضی باشد، خشم‌گیرندگان بر او بسیار گردند. (بحارالانوار/۶۹/۳۱۶)

حدیث۲۳۵۲

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: افسوس کوتاهی کارهای گذشته را با تلاش در آینده جبران کنید. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۴)

حدیث۲۳۵۳

امـام هـادی(علیه السـلام) می‌فرماینـد: برای نعمت‌هـا، همسایه‌ی خوبی باشـید و با شـکرگزاری، خواسـتار افزایش آن باشـید. (مسـند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۵)

حدیث۲۳۵۴

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: مردم در دنیا با اموالشان هستند و در آخرت با اعمالشان. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۴)

حدیث۲۳۵۵

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: نارضایتی پدر و مادر، باعث ضعف و ذلت آدمی می‌شود. (مسند الامام‌الهادی(ع)/۳۰۳)

حدیث۲۳۵۶

امام هادی(علیه السـلام) می‌فرماینـد: خداوند دنیا را سـرای امتحان و آزمایش ساخته و آخرت را سـرای رسـیدگی قرار داده است، و بلای دنیا را وسیله‌ی ثواب آخرت و ثواب آخرت را عوض بلای دنیا قرار داده است. (تحف‌العقول/۵۱۲)

حدیث۲۳۵۷

امام هادی(علیه السـلام) می‌فرمایند: شـخص شـکرگزار به سبب شکر، سعادتمندتر است تا به سبب نعمتی که باعث شکر شده است، زیرا نعمت، کالای دنیاست و شکرگذاری، نعمت دنیا و آخرت است. (تحف‌العقول/۵۱۲)

حدیث۲۳۵۸

امام هادی(علیه السـلام) می‌فرمایند: هرکه بر طریق خداپرستی محکم و اسـتوار باشد، مصائب دنیا بر وی سبک آید، گرچه تکه تکه

شود. (تحف‌العقول/۵۱۱)

حدیث۲۳۵۹

امام هادی(علیه السلام) می‌فرمایند: فروتنی در آن است که با مردم چنان باشی که دوست داری با تو چنان باشند. (المحجه‌البیضاء/۵/۲۲۵)

حدیث۲۳۶۰

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: من التقی الله یتقی ، و من أطاع الله یطاع ، و من أطاع الخالق لم یبال سخط المخلوقین . و من أسخط الخالق فلییقن أن یحل به سخط المخلوقین؛ هر کس از خدا بترسد، مردم از او بترسند ، و هر که خدا را اطاعت کند، از او اطاعت کنند ، و هر که مطیع آفریدگار باشد، باکی از خشم آفریدگان ندارد و هر که خالق را به خشم آورد باید یقین کند که به خشم مخلوق دچار می گردد . تحف العقول ، ص ۵۱۰

حدیث۲۳۶۱

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: إن الله جعل الدنیا دار بلوی و الَخرة دار عقبی ، و جعل بلوی الدنیا لثواب الَخرة سببا ، و ثواب الَخرة من بلوی الدنیا عوضا، خداوند دنیا را سرای امتحان و آزمایش ساخته و آخرت را سرای رسیدگی قرار داده است ، و بلای دنیا را وسیله ثواب آخرت ، و ثواب آخرت را عوض بلای دنیا قرار داده است . تحف العقول ، ص ۵۱۲

حدیث۲۳۶۲

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: إن الظالم الحالم یکاد أن یعفی علی ظلمه بحلمه و إن المحق السفیه یکاد أن یطفئ نور حقه بسفهه؛ ستمکار بردبار ، بسا که بوسیله حلم و بردباری خود از ستمش گذشت شود و حق دار نابخرد ، بسا که به سفاهت خود ، نور حق خویش را خاموش کند . تحف العقول ، ص ۵۱۲

حدیث۲۳۶۳

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: لو سلک الناس وادیا شعبا لسلکت وادی رجل عبد الله وحده خالصا؛ اگر همه مردم مسیری را انتخاب کنند و در آن گام نهند ، من به راه کسی که تنها خدا را خالصانه می پرستد خواهم رفت . بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۲۴۵

حدیث۲۳۶۴

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: خیر من الخیر فاعله ، و أجمل من الجمیل قائله ، و أرجح من العلم حامله ، و شر من الشر جالبه ، و أهول من الهول راکبه؛ بهتر از نیکی نیکوکار است ، و زیباتر از زیبایی ، گوینده آن است ، و برتر از علم حامل آن است ، و بدتر از بدی ، عامل به آن است ، و وحشتناکتر از وحشت ، آورنده آن است . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۲۳۶۵

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: لاتطلب الصفا ممن کدرت علیه ، و لا الوفاء لمن غدرت به ، و لا النصح ممن صرفت سوء

ظنک الیه ، فإنما قلب غیرک کقلبک له؛ از کسی که بر او خشم گرفته ای ، صفا و صمیمیت مخواه و از کسی که به وی خیانت کرده ای ، وفا مطلب ، و از کسی که به او بدبین شده ای ، انتظار خیرخواهی نداشته باش ، که دل دیگران برای تو همچون دل تو برای آنهاست . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۵

حدیث۲۳۶۶

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: أ أذکر مصرعک بین یدی أهلک ، و لاطبیب یمنعک و لاحبیب ینفعک؛ وقت جان دادنت نزد خانواده ات را به یاد آر که در آن هنگام طبیبی جلوگیر مرگت و دوستی نفع رسانت نباشد . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۲۳۶۷

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: الحکمة لا تنجع فی الطباع الفاسدة؛ حکمت ، اثری در دلهای فاسد نمی گذارد . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۲۳۶۸

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: العتاب مفتاح الثقال ، و العتاب خیر من الحقد؛ گلایه کلید گرانباری است ، ولی گلایه بهتر از کینه توزی است . مسند الامام الهادی ، ص ۳۰۴

حدیث۲۳۶۹

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: هر که پدر و مادر را اندوهگین کند آنان را ناسپاسی کرده . تحف العقول

حدیث۲۳۷۰

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: برای هر چیزی زکاتی است ، و زکات تن روزه های مستحبی است . تحف العقول

حدیث۲۳۷۱

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: سختی ناحق را آن کس شناسد که بدان محکوم گردد . تحف العقول

حدیث۲۳۷۲

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: کمک به ناتوان از بهترین صدقه است . تحف العقول

حدیث۲۳۷۳

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: نماز نافله راه نزدیک شدن هر مؤمنی به خداوند است. تحف العقول

حدیث۲۳۷۴

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: برای هر چیزی دلیلی باید ، و دلیل خردمند تفکر است ، و دلیل تفکر خاموشی. تحف العقول

حدیث۲۳۷۵

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: مصیبت برای شکیبا یکی است و برای بی تابی کننده دوتاست. تحف العقول

حدیث۲۳۷۶

امام محمد باقر(ع) می فرمایند: سخن نیک را از هر کسی ، هر چند به آن عمل نکند، فرا گیرید . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۰

حدیث۲۳۷۷

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: هر که خوش نیت باشد ، روزی اش افزایش می یابد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵

حدیث۲۳۷۸

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: بهترین چیزی را که دوست دارید درباره شما بگویند ، درباره مردم بگویید . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۶۵ ، ص ۱۵۲

حدیث۲۳۷۹

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: دعای انسان پشت سر برادر دینی اش ، نزدیکترین و سریعترین دعا به اجابت است . کافی ، ج ۲ ، ص ۵۰۷

حدیث۲۳۸۰

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: چون مؤمن با مؤمنی دست دهد ، پاک و بی گناه از یکدیگر جدا می شوند . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۳ ، ص ۲۰

حدیث۲۳۸۱

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: از دشمنی بپرهیزید ، زیرا فکر را مشغول کرده و مایه نفاق می گردد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۲ ، ص ۳۰۱

حدیث۲۳۸۲

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: هیچ کس از گناهان سالم نمی ماند ، مگر اینکه زبانش را نگه دارد . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۸

حدیث۲۳۸۳

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: امروز ، غنیمت است ، در حالی که نمی دانی فردا ، از آن کیست . بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵، ص ۱۷۹

حدیث۲۳۸۴

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: دوستی قلبی برادرت را از اندازه دوستی قلبی خودت نسبت به او بفهم . تحف العقول ، ص ۳۰۴

حدیث۲۳۸۵

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: ایمان ، دوستی (با دوستان خدا) و دشمنی (با دشمنان خدا) است . تحف العقول ، ص ۳۰۴

حدیث۲۳۸۶

امام محمد باقر (ع) می فرمایند: در طلب آمرزش از خدا اصرار کنید ، که موجب محو گناهان می گردد . تحف العقول ، ص ۳۰۸

حدیث۲۳۸۷

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: بیندیشید و برای آنچه آفریده شده‌اید کار کنید، زیرا خداوند شما را بیهوده نیافریده است. (بحارالانوار/۷۵/۱۲۸)

حدیث۲۳۸۸

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: نزد خداوند چیزی محبوب‌تر از درخواست کردن از او نیست. (بحارالانوار/۷۵/۱۴۱)

حدیث۲۳۸۹

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: خداوند دل‌های حزین را دوست دارد. (الکافی/۲/۹۹)

حدیث۲۳۹۰

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: امر خدا و اطاعت او و اطاعت هرکسی که او واجب کرده است را بر همه چیز مقدم بدارید. (بحارالانوار/۷۵/۱۴۸)

حدیث۲۳۹۱

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: از ترک‌کردن زشتی، هر چند به آن معروف شده باشی، امتناع مکن. (بحارالانوار/۷۵/۱۶۱)

حدیث۲۳۹۲

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: شگفتا! از کسی که برای دنیای فانی کار می‌کند و سرای جاودانی را ترک می‌کند.

(بحارالانوار/۷۰/۱۲۷)

حدیث۲۳۹۳

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: اگر کسی در سمت راست تو ایستاد و به تو ناسزا گفت آن‌گاه به سمت چپ تو آمد و عذرخواهی نمود عذرخواهی او را بپذیر. (تحف‌العقول/۲۷۹)

حدیث۲۳۹۴

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: چه بسیار کسانی که با تعریف دیگران فریب خورده‌اند و چه بسیار افرادی که از پرده پوشی نیک خدا، مغرور شده‌اند و چه بسیار افرادی که لطف خدا آن‌ها را سرگرم کرده است. (بحارالانوار/۷۵/۱۶۱)

حدیث۲۳۹۵

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هر که به روزیی که خدا به او داده بسنده کند از ثروتمندترین مردم است. (تحف‌العقول/۲۸۲)

حدیث۲۳۹۶

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: همنشینی با دانشمندان موجب فزونی خرد است. (بحارالانوار/۷۵/۱۴۱)

حدیث۲۳۹۷

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: از معاشرت با دروغگو بپرهیز، زیرا او مانند سراب است که دور را به تو نزدیک و نزدیک را به تو دور می نمایاند. (بحارالانوار/۷۵/۱۳۷)

حدیث۲۳۹۸

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: از معاشرت با بخیل بپرهیز، زیرا او در نهایت نیازت به وی، تو را از کمکش محروم می کند. (بحارالانوار/۷۵/۱۳۷)

حدیث۲۳۹۹

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: از معاشرت با فاسق بپرهیز، زیرا او تو را به لقمه‌ای یا کمتر از آن می‌فروشد. (بحارالانوار/۷۵/۱۳۷)

حدیث۲۴۰۰

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: از دروغ کوچک و بزرگ، جدی و شوخی پرهیز کن، که بی‌شک انسان وقتی در امور کوچک دروغ می گوید بر دروغگویی در امور بزرگ نیز جرأت پیدا می کند. (بحارالانوار/۷۵/۱۶۱)

حدیث۲۴۰۱

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هرکس بزرگی خود را دریابد دنیا در پیش او کوچک می‌شود. (تحف‌العقول/۲۷۸)

حدیث۲۴۰۲

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: همدمی با درستکاران انسان را به درستی سوق می‌دهد. (الکافی/۱/۲۰)

حدیث۲۴۰۳

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: آن‌که از دنیا دل بریده است مصیبت‌های آن برایش آسان شده و دل‌نگران نمی‌شود. (بحارالانوار/۷۸/۱۴۰)

حدیث۲۴۰۴

هرکه مومن گرسنه‌ای را غذا دهد خداوند او را از میوه‌های بهشت اطعام نماید. (بحارالانوار/۷۱/۳۸۴)

حدیث۲۴۰۵

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: از خدای تعالی به خاطر قدرتش بر تو بترس و از او به خاطر نزدیکی‌اش به تو شرم کن. (بحارالانوار ۷۵/۱۶۰)

حدیث۲۴۰۶

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هر که دلداری خدا در او اثر نگذارد از حسرت‌های دنیا جانش به لب آید. (بحارالانوار/۷۰/۸۹)

حدیث۲۴۰۷

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هر کس راهنمای حکیمی را نداشته باشد تا او راهنمایی کند هلاک می‌شود. (بحارالانوار/۷۵/۱۵۹)

حدیث۲۴۰۸

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هرکه را خدا بی‌نیاز کند مردم محتاج او می‌شوند. (بحارالانوار/۷۸/۱۴۲۶)

حدیث۲۴۰۹

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: بزرگوار به بخشش خویش خشنود است و پست به ثروتش افتخار می کند. (بحارالانوار/۷/۱۶۱)

حدیث۲۴۱۰

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: تمام نیکی در خویشتنداری انسان است. (بحارالانوار/۷۵/۱۳۶)

حدیث۲۴۱۱

امام سجاد(علیه‌السلام) می فرمایند: هر که مومن تشنه‌ای را آب دهد خداوند او را از شراب خالص و صاف بهشتی سیراب گرداند. (بحارالانوار/۷۱/۳۸۴)

حدیث۲۴۱۲

امام سجاد(علیه‌السلام)می فرمایند: برای هر چیز بهره‌ای است و بهره‌ی گوش سخن نیکوست. (بحارالانوار /۷۵/۱۶۰)

حدیث۲۴۱۳

امام سجاد(علیه‌السلام)می فرمایند: آزار نرساندن نشانه‌ی کمال خرد و مایه‌ی آسایش دو گیتی است. (میزان‌الحکمه/۱/۱۱۹)

حدیث۲۴۱۴

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن– علیه السلام –: مَنْ عَرَفَ حَقَّ أَبَوَیْهِ الْافْضَلَیْنِ مُحَمَّد وَ عَلی، و أطاعَهُما، قیلَ لَهُ: تَبَحْبَحْ فی أیِّ الْجِنانِ شِئْتَ ؛ امام حسین– علیه السلام – فرمودند: هرشخصی که حقّ والدینش حضرت محمّد– صلی الله علیه وآله وسلم – و حضرت علی– علیه السلام – را که با شرافت و با فضیلت ترین انسانها هستند، بشناسد و ـ در تمام امور زندگی ـ از ایشان تبعیّت و اطاعت کند؛ در قیامت به او خطاب می شود: هرقسمتی از بهشت را که خواستارباشی، می توانی انتخاب و درآن وارد شوی. نهج الشّهادة، ص ۲۹۳

حدیث۲۴۱۵

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : أَهْلَکَ النّاسَ إثْنانِ: خَوْفُ الْفَقْرِ، وَ طَلَبُ الْفَخْرِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: دو چیز مردم را هلاك و بیچاره گردانده است: یکی ترس از این که مبادا در آینده فقیر و نیازمند دیگران گردند. و دیگری فخر کردن ـ در مسائل مختلف ـ و مباهات بر دیگران است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۵۴، ح ۹۶

حدیث۲۴۱۶

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : لا یَکْمِلُ الْعَقْلُ إلاّ بِاتّباعِ الْحَقِّ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: بینش و عقل و درك انسان تکمیل نمی گردد مگر آن که ـ أهل حقّ و صداقت باشد و ـ از حقایق، تبعیّت و پیروی کند. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۷، ح ۱۱

حدیث۲۴۱۷

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : الْبُکاءُ مِنْ خَشْیَةِ الله نَجاتٌ مِنَ النّارِ وَ قالَ: بُکاءُ الْعُیُونِ، وَ خَشْیَةُ الْقُلُوب مِنْ رَحْمَةِ اللهِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: گریان بودن به جهت ترس از ـ عذاب ـ خداوند، سبب نجات از آتش دوزخ خواهد بود و فرمودند: گریان بودن چشم و خشیت داشتن دل ها یکی از نشانه های رحمت الهی ـ برای بنده ـ است. مستدرك الوسائل، ج ۱۱، ص ۲۴۵، ح ۱۲۸۸۱

حدیث۲۴۱۸

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السـلام – : مَنْ حاوَلَ أمْراً بِمَعْصِيَةِ اللهِ كانَ أفْوَتُ لِما يَرْجُو وَ أسْرَعُ لِمَجيىءِ ما يَحْذَرُ ؛ امام حسـين – عليه السلام – فرمودند: هركس از روى نافرمانى و معصيتِ خداوند، كارى را انجام دهد، آنچه را آرزو دارد سريع تر از دست مى دهد و به آنچه هراسناك و بيمناك مى باشد مبتلا مى گردد. وسائل الشّيعة، ج ۱۶، ص ۱۵۳، ح ۳

حديث۲۴۱۹

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السـلام – : يَا ابْنَ آدَمَ، إنَّما أنْتَ أيّامٌ، كُلَّما مَضى يَوْمٌ ذَهَبَ بَعْضُكَ ؛ امام حسين – عليه السلام – فرمودند: اى فرزنـد آدم، بـدرستى كه تو مجموعه اى از زمـان هـا و روزگـار هستى، هر آنچه از آن بگـذرد، زمانى از تو فانى و سپرى گشـته است ـ بنابراين لحظات عمرت را غنيمت شمار كه جبران ناپذير است ـ نهج الشّهاده، ص ۳۴۶

حديث۲۴۲۰

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السـلام – : مَنْ نَفَّسَ كُرْبَةَ مُؤْمِن، فَرَّجَ اللهُ عَنْهُ كَرْبَ الدُّنْيا وَالْآخِرَةِ ؛ امام حسـين – عليه السـلام – فرمودند: هركس گره اى از مشـكلات مؤمنى باز كنـد و مشـكلش را برطرف نمايـد، خداوند متعال مشـكلات دنيا و آخرت او را اصـلاح مى نمايد. مستدرك الوسائل، ج ۱۲، ص ۴۱۶، ح ۱۳

حديث۲۴۲۱

قـالَ الْامـامُ الْحُسَيْن – عليه السـلام – : إنَّ اَعْمـالَ هـذِهِ الْاُمَّةِ مـا مِنْ صَباح إلّا و تُعْرَضُ عَلَى اللهِ تَعالى ؛ امام حسـين – عليه السـلام – فرمودنـد: همانا ـ نامه كردار و ـ أعمال اين امّت، در هر صـبحگاه بر خداوند متعال عرضه مى گردد. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۵۳، ح ۵۴

حديث۲۴۲۲

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السـلام – : لِكُلِّ داء دَواءٌ، وَ دَواءُ الذُّنُوبِ الإسْتِغْفارِ ؛ امام حسـين – عليه السـلام – فرمودند: براى هر غم و دردى درمان و دوائى است و جبران و درمان گناه، طلب مغفرت و آمرزش از درگاه خداوند مى باشد. لكافى، ج ۲، ص ۴۳۹، ح ۸

حديث۲۴۲۳

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السـلام – : لا يَأمَنُ يوم الْقِيامَةِ إلّا مَنْ قَدْ خافَ اللهَ فى الدُّنْيا ؛ امام حسين – عليه السلام – فرمودند: كسى در روز قيامت از شدائـد و احوال آن در امان نمى باشد، مگر آن كه در دنيا از خداوند متعال ترس داشـته باشد ـ و اهل گناه و معصـيت نگردد ـ بحار الأنوار، ج ۴۴، ص ۱۹۲، ح ۵

حديث۲۴۲۴

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السـلام – : إنَّ اللهَ خَلَقَ الدُّنْيا لِلْبَلاءِ، وَ خَلَقَ أهْلَها لِلْفَناءِ ؛ امام حسين – عليه السلام – فرمودند: به درستى كه خداونـد متعال دنيا ـ و اموال آن ـ را براى آزمايش افراد آفريده است. و همچنين موجودات دنيا را جهت فناء ـ و انتقال از اين دنيا به جهانى ديگر ـ آفريده است. نهج الشّهادة، ص ۱۹۶

حدیث۲۴۲۵

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السلام – : مُجالَسَةُ أهْلِ الدِّناءَةِ شَرٌّ، وَ مُجالَسَةُ أهْلِ الْفِسْقِ ريبَةٌ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: همنشینی با اشخاص پست و رذل سبب شرّ و بد بختی خواهد گشت و همنشینی و مجالست با معصیت کاران موجب شکّ و بدبینی خواهد شد. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲۲، ح ۵

حدیث۲۴۲۶

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السلام – : وَ اعْلَمُوا إنَّ حَوائِجَ النّاسِ إلَيْكُمْ مِنْ نِعَمِ الله عَلَيْكُمْ، فَلا تَميلُوا النِّعَمَ فَتَحَوَّلَ نَقِماً ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: توجّه داشته باشید که احتیاج و مراجعه مردم به شما از نعمت های الهی است، پس نسبت به نعمت ها روی بر نگردانید؛ وگرنه به نقمت و بلا گرفتار خواهد شد. هج الشّهاده، ص ۳۸

حدیث۲۴۲۷

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السلام – : مَنْ عَبَدَالله حَقَّ عِبادَتِهِ، آتاهُ اللهُ فَوْقَ أمانيهِ وَ كِفايَتِهِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: هرکس خداوند متعال را با صداقت و خلوص، عبادت و پرستش نماید،خدای متعال او را به بهترین آرزوهایش می رساند و امور زندگیش را تأمین می نماید. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۸۳، ح ۴۴

حدیث۲۴۲۸

قيلَ لِلْحُسَيْنِ بن على – عليه السلام – : مَنْ أعْظَمُ النّاسِ قَدْراً؟ قالَ: مَنْ لَمْ يُبالِ الدُّنْيا فى يَدَىْ مَنْ كانَتْ ؛ از امام حسین – علیه السلام – سؤال شد: با شخصیّت ترین افراد چه کسی است؟ حضرت در جواب فرمودند: آن کسی است که اهمیّت ندهد که دنیا در دست چه کسی می باشد. تنبیه الخواطر، ص ۳۴۸

حدیث۲۴۲۹

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السلام – : مَنْ لَبِسَ ثَوْباً يُشْهِرُهُ كَساهُ اللهُ يَوْمَ الْقِيامَةِ ثَوْباً مِنَ النّارِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: هرکس لباس شهرت – و انگشت نما از هر جهت – بپوشد، خداوند او را در روز قیامت لباسی از آتش می پوشاند. الکافی، ج ۶، ص ۴۴۵، ح ۴

حدیث۲۴۳۰

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السلام – : عِبادَالله! لا تَشْتَغِلُوا بِالدُّنْيا، فَإنَّ الْقَبْرَ بَيْتُ الْعَمَلِ، فَاعْمَلُوا وَ لا تَغْفُلُوا ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: ای بندگان خدا، خود را مشغول و سرگرم دنیا ـ و تجمّلات آن ـ قرار ندهید که همانا قبر، خانه ای است که تنها عمل ـ صالح ـ در آن مفید و نجات بخش می باشد، پس مواظب باشید که غفلت نکنید. نهج الشّهادة، ص ۴۷

حدیث۲۴۳۱

قالَ الْامامُ الْحُسَيْن – عليه السلام – : إنَّ قَوْماً عَبَدُوا اللهَ رَغْبَةً فَتِلْكَ عِبادَةُ التُّجارِ، وَ إنَّ قَوْماً عَبَدُوا اللهَ رَهْبَةً فَتِلْكَ عِبادَةُ الْعَبيدِ، وَ إنَّ

قَوْماً عَبَدُوا اللّه شُكْراً فَتِلْكَ عِبادَةُ الْأحْرارِ، وَ هِىَ أفْضَلُ الْعِبادَةِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: همانا عدّه ای خداوند متعال را به جهت طمع و آرزوی بهشت عبادت می کنند که آن یک معامله و تجارت خواهد بود و عدّه ای دیگر از روی ترس خداوند را عبادت و ستایش می کنند که همانند عبادت و اطاعت نوکر از ارباب باشد و طائفه ای هم به عنوان شکر و سپاس از روی معرفت، خداوند متعال را عبادت و ستایش می نمایند ;و این نوع، عبادت آزادگان است که بهترین عبادات می باشد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۷، ح ۵

حدیث۲۴۳۲

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إنَّ أجْوَدَ النّاسِ مَنْ أعْطى مَنْ لا یَرْجُوهُ، وَ إنَّ أعْفَى النّاسِ مَنْ عَفى عَنْ قُدْرَة، وَ إنَّ أوْصَلَ النّاسِ مَنْ وَصَلَ مَنْ قَطَعَهُ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: همانا سخاوتمندترین مردم آن کسی است که کمک نماید به کسی که امیدی به وی نداشته است. و بخشنده ترین افراد آن شخصی است که ـ نسبت به ظلم دیگری با آن که توان انتقام دارد ـ گذشت نماید. صله رحم کننده ترین مردم و دید و بازدید کننده نسبت به خویشان، آن کسی ست که صله رحم نماید با کسی که با او قطع رابطه کرده است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۱، ح ۴

حدیث۲۴۳۳

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : النّاسُ عَبیدُالدُّنْیا، وَ الدّینُ لَعِبٌ عَلى ألْسِنَتِهِمْ، یَحُوطُونَهُ ما دارَتْ بِهِ مَعایِشُهُمْ، فَإذا مُحِصُّوا بِالْبَلاء قَلَّ الدَّیّانُونَ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: افراد جامعه بنده و تابع دنیا هستند و مذهب، بازیچه زبانشان گردیده است و برای إمرار معاش خود، دین را محور قرار داده اند ـ و سنگ اسلام را به سینه می زنند ـ پس اگر بلائی همانند خطر ـ مقام و ریاست، جان، مال، فرزند و موقعیّت، ... ـ انسان را تهدید کند، خواهی دید که دین داران واقعی کمیاب خواهند شد. محجّة البیضاء، ج ۴، ص ۲۲۸

حدیث۲۴۳۴

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : إعْمَلْ عَمَلَ رَجُل یَعْلَمُ أنّه مأخُوذٌ بِالاْجْرامِ، مُجْزى بِالْاحْسانِ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: کارها و امور خود را همانند کسی تنظیم کن و انجام ده که می داند و مطمئن است که در صورت خلاف تحت تعقیب قرار می گیرد و مجازات خواهد شد. و در صورتی که کارهایش صحیح باشد پاداش خواهد گرفت. بحارالأنوار، ج ۲، ص ۱۳۰، ح ۱۵

حدیث۲۴۳۵

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : لا تَقُولَنَّ فى أخیکَ الْمُؤمِنِ إذا تَوارى عَنْکَ إلاّ مِثْلَ ماتُحِبُّ أنْ یَقُولَ فیکَ إذا تَوارَیْتَ عَنْهُ ؛ امام حسین – علیه السلام – فرمودند: سخنی ـ که ناراحت کننده باشد ـ پشت سر دوست و برادر خود مگو، مگر آن که دوست داشته باشی که همان سخن پشت سر خودت گفته شود. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۷، ح ۱۰

حدیث۲۴۳۶

قالَ الْامامُ الْحُسَیْن – علیه السلام – : أیُّما إثْنَیْنِ جرى بَیْنَهُما کَلامٌ، فَطَلِبَ أحَدُهُما رِضَى الْاخَرِ، کانَ سابِقَهُ إلَى الْجَنَّةِ ؛ امام حسین –

علیه السلام - فرمودند: چنانچه دو نفر با یکدیگر نزاع و اختلاف نمایند و یکی از آن دو نفر، در صلح و آشتی پیشقدم شود، همان شخص سبقت گیرنده، جلوتر از دیگری به بهشت وارد می شود. محجّهٔ البیضاء، ج ۴، ص ۲۲۸

حدیث۲۴۳۷

قالَ الْاِمامُ الْحُسَیْن - علیه السلام - : یَا ابْنَ آدَمَ! اُذْکُرْ مَصْرَعَکَ وَ مَضْجَعَکَ بَیْنَ یَدَی اللهِ، تَشْهَدُ جوارِحُکَ عَلَیْکَ یَوْمَ تَزِلُّ فیهِ الْأَقْدام؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: ای فرزند آدم، بیاد آور لحظات مرگ و خواب گاه خود را در قبر، همچنین بیاد آور که در پیشگاه خداوند قرار خواهی گرفت و اعضاء و جوارحت بر علیه تو شهادت خواهند داد، در آن روزی که قدم ها لرزان و لغزان می باشد. نهج الشّهادهٔ، ص ۵۹

حدیث۲۴۳۸

قالَ الْاِمامُ الْحُسَیْن - علیه السلام - : مَنْ طَلَبَ رِضَی اللهِ بِسَخَطِ النّاسِ کَفاهُ الله اُمُورَ النّاسِ، وَ مَنْ طَلَبَ رِضَی النّاسِ بِسَخَطِ اللهِ وَ کَّلَهُ اللهُ إلَی النّاسِ ؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: هرکس رضایت و خوشنودی خداوند را ـ در امور زندگی ـ طلب نماید گرچه همه افراد از او رنجیده شوند، خداوند مهمّات و مشکلات او را کفایت خواهد نمود. و کسی که رضایت و خوشنودی مردم را طالب گردد گرچه مورد خشم و غضب پروردگار باشد، خداوند امور این شخص را به مردم واگذار می کند. أمالی شیخ صدوق، ص ۱۶۷

حدیث۲۴۳۹

قالَ الْاِمامُ الْحُسَیْن - علیه السلام - : یَا ابْنَ آدَمَ! أُذْکُرْ مَصارِعَ آبائِکَ وَ أبْنائِکَ، کَیْفَ کانُوا، وَ حَیْثُ حَلّوُا، وَ کَأَنَّکَ عَنْ قَلیل قَدْ حَلَلْتَ مَحَلَّهُمْ ؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: ای فرزند آدم، بیاد آور آن لحظاتی را که پدران و فرزندان ـ و دوستان ـ تو چگونه در چنگال مرگ قرار گرفتند، آن ها در چه وضعیّت و موقعیّتی بودند و سرانجام به کجا منتهی شدند و کجا رفتند. و بیندیش که تو نیز همانند آن ها به ایشان خواهی پیوست ـ پس مواظب اعمال و رفتار خود باش ـ نهج الشّهادهٔ، ص ۶۰

حدیث۲۴۴۰

قالَ الْاِمامُ الْحُسَیْن - علیه السلام - : لَوْ شَتَمَنی رَجُلٌ فی هذِهِ الْأُذُنِ، وَ أَوْمی إلی الْیُمْنی، وَ اعْتَذَرَ لی فی الْأُخْری لَقَبِلْتُ ذلِکَ مِنْهُ، وَ ذلِکَ أَنَّ أَمیرَ الْمُؤْمِنینَ - علیه السلام - حَدَّثَنی أَنَّهُ سَمِعَ جَدّی رَسُولَ اللهِ (صلی الله علیه وآله)یَقُولُ: لا یَرِدُ الْحَوْضَ مَنْ لَمْ یَقْبَلِ الْعُذرَ مِنْ مُحِقٍّ أَوْ مُبْطِل ؛ امام حسین - علیه السلام - فرمودند: چنانچه با گوش خود بشنوم که شخصی مرا دشنام می دهد و سپس معذرت خواهی او را بفهمم، از او می پذیرم و گذشت می نمایم، چون که پدرم امیرالمؤمنین علی - علیه السلام - از جدّم رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) روایت نمود: کسی که پوزش و عذرخواهی دیگران را نپذیرد، بر حوض کوثر وارد نخواهد شد. إحقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۴۳۱

حدیث۲۴۴۱

امام حسین - علیه السلام - فرمودند: خود را از قسم و سوگند برهانید که همانا انسان به جهت یکی از چهار علّت سوگند یاد می کند: در خود احساس سستی و کمبود دارد، به طوری که مردم به او بی اعتماد شده اند، پس برای جلب توجّه مردم که او را تصدیق

و تأیید کنند، سوگند می خورد. و یا آن که گفتارش معیوب و به دور از حقیقت است، و می خواهد با سوگند، سخن خود را تقویت و جبران کند. و یا در بین مردم متّهم است ـ به دروغ و بی اعتمادی ـ پس می خواهد با سوگند و قسم خوردن جبران ضعف نماید. و یا آن که سخنان و گفتارش متزلزل است ـ هر زمان به نوعی سخن می گوید ـ و زبانش به سوگند عادت کرده است. تنبیه الخواطر، ص ۴۲۹

حدیث۲۴۴۲

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : أَكْیَسُ الْكَیِّسِ التُّقی، وَ أحْمَقُ الْحُمْقِ الْفُجُورَ، الْكَریمُ هُوَ التَّبَرُّعُ قَبْلَ السُّؤالِ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: زیرک ترین و هوشیارترین افراد، شخص باتقوا و پرهیزکار می باشد؛ احمق و نادان ترین افراد، کسی است که تبه کار و اهل معصیت باشد؛ گرامی ترین و باشخصیّت ترین افراد، آن کسی است که به نیازمندان پیش از اظهار نیازشان، کمک نماید. إحقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۲۰

حدیث۲۴۴۳

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : وَ اعْمَلْ لِدُنْیاکَ کَأَنَّکَ تَعیشُ أبَداً، وَ اعْمَلْ لاِخِرَتِکَ کَأنّکَ تَمُوتُ غَداً؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: در دنیا ـ از نظر اقتصاد و صرفه جوئی و ... ـ چنان برنامه ریزی کن مثل آن که می خواهی همیشه دوام داشته باشی، و نسبت به آخرت به نوعی حرکت و کار کن مثل این که فردا خواهی مُرد. کلمهٔ الإمام الحسن – علیه السلام – ص ۳۷

حدیث۲۴۴۴

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : إنَّ الدُّنْیا فی حَلالِها حِسابٌ، وَ فی حَرامِها عِقابٌ، وَفِی الشُّبَهاتِ عِتابٌ، فَأنْزِلِ الدُّنْیا بِمَنْزَلَةِ المیتَةِ، خُذْمِنْها مایَکْفیکَ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: چیزهای دنیا اگر حلال باشد حساب و بررسی می شود و اگر از حرام به دست آید عذاب و عقاب دارد و اگر حلال و حرام آن معلوم نباشد سختی و ناراحتی خواهد داشت. پس باید دنیا (و موجوداتش) را همچون میته و مرداری بشناسی که به مقدار نیاز و اضطرار از آن استفاده کنی. کلمهٔ الإمام الحسن – علیه السلام –، ص ۳۶

حدیث۲۴۴۵

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : لَقَضاءُ حاجَةِ أخ لی فِی اللّهِ أحَبُّ مِنْ إعْتِكافِ شَهْر؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: هر آینه برآوردن حاجت و رفع مشکل دوست و برادرم، از یک ماه اعتکاف، در مسجد ـ و عبادت مستحبّی، نزد من ـ بهتر و محبوب تر است. کلمهٔ الإمام الحسن – علیه السلام –، ص ۱۳۹

حدیث۲۴۴۶

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی – عَلَیْهِ السَّلام – : أللُّؤْمُ أنْ لا تَشْكُرَ النِّعْمَةَ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: از علائم پستی شخص، شکر نکردن از ولی نعمت است. کلمهٔ الإمام الحسن – علیه السلام –، ص ۱۳۹

حدیث۲۴۴۷

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلامـ - : أَلْمِزاحُ یَأْکُلُ الْهَیْبَةَ، وَ قَدْ أَکْثَرَ مِنَ الْهَیْبَةِ الصّامِت؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: مزاح و شوخی ـ های زیاد و بیجا ـ شخصیّت و وقار انسان را از بین می برد، و چه بسا افراد ساکت دارای شخصیّت و وقار عظیمی می باشند. کلمهٔ الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۱۳۹

حدیث۲۴۴۸

امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: همانا در قرآن چراغ های روشنائی بخش و شفا بخش دردها و گرفتاری های درونی وجود دارد، پس کسی که (خود را) با قرآن جلی دهد چشمانش قوی و روشن می گرددو قلب و درون خویش را صفا خواهد داد، چون که تفکّر و اندیشه (در قرآن سبب) حیات قلبِ آگاه می باشد، همچنان که شخص روشن دل در تاریکی ها به وسیله نور چراغ حرکت می نماید و راه می رود. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۱۲

حدیث۲۴۴۹

مَنِ اسْتَخَفَّ بِإخوانِهِ فَسَدَتْ مُرُوَّتُهُ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: کسی که دوستان و برادرانش را سبک شمارد و نسبت به آن ها بی اعتناء باشد، مروّت و جوانمردیش فاسد گشته است. کلمهٔ الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۲۰۹

حدیث۲۴۵۰

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام - : إنّ الْحِلْمَ زینَةٌ، وَالْوَفاءَ مُرُوَّةٌ، وَالْعَجَلَةَ سَفَهٌ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: صبر و شکیبائی زینت شخص، وفای به عهد علامت جوانمردی، و عجله و شتابزدگی (در کارها بدون اندیشه) دلیل بی خردی می باشد. کلمهٔ الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۱۹۸

حدیث۲۴۵۱

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام - : غَسْلُ الْیَدَیْنِ قَبْلَ الطَّعامِ یُنْفِی الْفَقْرَ، وَبَعْدَهُ یُنْفِی الْهَمَّ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: شستن دست ها قبل از طعام فقر و تنگدستی را می زداید و بعد از آن ناراحتی ها و آفات را از بین می برد. کلمهٔ الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۴۶

حدیث۲۴۵۲

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلامـ - : عَجِبْتُ لِمَنْ یُفَکِّرُ فی مَأکُولِهِ کَیْفَ لایُفَکِّرُ فی مَعْقُولِهِ، فَیَجْنِبُ بَطْنَهُ ما یُؤْذیهِ، وَیُوَدِّعُ صَدْرَهُ ما یُرْدیهِ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: تعجّب می کنم از کسی که در فکر خوراك و تغذیه جسم و بدن هست ولی درباره تغذیه معنوی روحی خود نمی اندیشد، پس از غذاهای فاسد شده و خراب دوری می کند. و عقل و قلب و روح خود را کاری ندارد ـ هر چه و هر مطلب و برنامه ای به هر شکل و نوعی باشد استفاده می کند ـ بحارالأنوار، ج ۱، ص ۲۱۸، ح ۴۳

حدیث۲۴۵۳

قـالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : القَريبُ مَنْ قَرَّبَتْهُ الْمَوَدَّةُ وَإنْ بَعُـدَ نَسَـبُهُ، وَالْبَعيـدُ مَنْ باعَـدَتْهُ الْمَوَدَّةُ وَإنْ قَرُبَ نَسَـبُهُ؛ امام حسن مجتبى - عليه السـلام - فرمودند: بهترين دوست نزديک به انسان، آن كسـى است كه در تمام حالات دلسوز و با محبّت باشـد گرچه خويشاونـدى نزديكى هم نداشـته باشد. و بيگانه ترين افراد كسـى است كه از محبّت و دلسوزى بيگانه باشد گرچه از نزديک ترين خويشاوندان باشد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۶، ح ۴

حديث ۲۴۵۴

قـالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : إنَّ مَنْ خَوَّفَكَ حَتّى تَبْلُغَ الاْمْنَ، خَيْرٌ مِمَّنْ يُؤْمِنُكَ حَتّى تَلْتَقِى الْخَوْفَ؛ امام حسن مجتبى - عليه السلام - فرمودند: همانا كسى تو را ـ در برابر عيب ها و كم بودها ـ هشدار دهد تا آگاه و بيدار شوى، بهتر است از آن كسى كه فقط تو را تعريف و تمجيد كند تا بر عيب هايت افزوده گردد. إحقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۲۴۲

حديث ۲۴۵۵

قـالَ الإمـامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : اَلْخَيْرُ الَـذّى لا شَـرَّفيهِ: ألشُّكْرُ مَعَ النِّعْمَـةِ، وَالصَّبْرُ عَلَى النّازِلَـةِ؛ امام حسن مجتبى - عليه السـلام - فرمودنـد: آن خوبى كه شـرّ و آفتى در آن نباشـد شـكر در مقابـل نعمت هـا و صبر و شـكيبائى در برابر سـختى هـا است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حديث ۲۴۵۶

قـالَ الإمـامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : ما تَشاوَرَ قَوْمٌ إلاّ هُـدُوا إلى رُشْـدِهِمْ؛ امام حسن مجتبى - عليه السـلام - فرمودنـد: هيچ گروهى در كارهاى ـ اجتماعى، سياسـى، اقتصادى، فرهنگى و ... ـ با يكديگر مشورت نكرده اند مگر آن كه به رشد فكرى و عملى و ... رسيده اند. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حديث ۲۴۵۷

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : السِّياسَةُ أنْ تَرْعى حُقُوقَ اللّهِ، وَحُقُوقَ الاْحْياءِ، وَحُقُوقَ الاْمْواتِ؛ امام حسن مجتبى - عليه السـلام - فرمودند: مفهوم و معناى ـ سـياست آن است كه حقوق خداوند و حقوق موجودات زنده و حقوق مردگان را رعايت كنى. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۳۱۸، ح ۶

حديث ۲۴۵۸

قـالَ الإمـامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : تَرْكُ الزِّنا، وَكَنْسُ الْفِناء، وَغَسْلُ الاْناء مَجْلَبَـةٌ لِلْغِناء؛ امام حسن مجتبى - عليه السـلام - فرمودند: انجام ندادن زنا، جاروب و نظافت كردن راهرو و درب منزل، و شستن ظروف سبب رفاه و بى نيازى مى گردد. كلمةُ الإمام حسن - عليه السلام -، ص ۲۱۲

حديث ۲۴۵۹

قـالَ الإمـامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى - عَلَيْهِ السَّلام - : إنَّ اللّهَ لَمْ يَخْلُقْكُمْ عَبَثاً، وَلَيْسَ بِتارِكِكُمْ سُـدًى، كَتَبَ آجالَكُمْ، وَقَسَّمَ بَيْنَكُمْ مَعائِشَـكُمْ، لِيَعْرِفَ كُلُّ ذى لُبٍّ مَنْزِلَتَهُ، وأنَّ ماقَدَرَ لَهُ أصابَهُ، وَما صُـرِفَ عَنْهُ فَلَنْ يُصـيبَهُ؛ امام حسن مجتبى - عليه السلام - فرمودند: خداوند شما

انسان ها را بیهوده و بدون غرض نیافریده و شما را آزاد، رها نکرده است. لحظات آخر عمر هر یک معیّن و ثبت می باشد، نیازمندی ها و روزی هرکس سهمیّه بندی و تقسیم شده است تا آن که موقعیّت و منزلت شعور و درک اشخاص شناخته گردد. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۰، ح ۵

حدیث۲۴۶۰

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام - : إذا لَقی أحَدُکُمْ أخاهُ فَلْیُقَبِّلْ مَوْضِعَ النُّورِ مِنْ جَبْهَتِهِ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: وقتی انسان برادر مؤمن ـ و دوست ـ خود را ملاقات نمود، باید پیشانی و سجده گاه او را ببوسد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حدیث۲۴۶۱

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام - : ألْعارُ أهْوَنُ مِنَ النّارِ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: سرزنش و ننگ شمردن مردم انسان را، آسان تر است از معصیت و گناهی که موجب آتش جهنّم شود. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۵، ح ۴

حدیث۲۴۶۲

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام - : بَیْنَ الْحَقِّ وَالْباطِلِ أرْبَعُ أصابع، ما رَأَیْتَ بَعَیْنِکَ فَهُوَ الْحَقُّ وَقَدْ تَسْمَعُ بِأُذُنَیْکَ باطِلًا کَثیراً؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: بین حقّ و باطل چهار انگشت فاصله است، آنچه که را با چشم خود ببینی حقّ است ;و آنچه را شنیدی یا آن که برایت نقل کنند چه بسا باطل باشد. بحارالأنوار، ج ۱۰، ص ۱۳۰، ح ۱

حدیث۲۴۶۳

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام - : مَنْ عَرَفَ اللّهَ أحَبَّهُ، وَ مَنْ عَرَفَ الدُّنْیا زَهِدَ فیها؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: هرکس خدا را بشناسد، (در عمل و گفتار) او را دوست دارد و کسی که دنیا را بشناسد آن را رها خواهد کرد. کلمهٔ الإمام الحسن - علیه السلام -، ص ۱۴۰

حدیث۲۴۶۴

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام - : مَنْ أکْثَرَ مُجالِسَةُ الْعُلَماءِ أطْلَقَ عِقالَ لِسانِهِ، وَ فَتَقَ مَراتِقَ ذِهْنِهِ، وَ سَرَّ ما وَجَدَ مِنَ الزِّیادَةِ فی نَفْسِهِ، وَکانَتْ لَهُ وَلایَةٌ لِما یَعْلَمُ، وَ إفادَةٌ لِما تَعَلَّمَ؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: هر که با علماء بسیار مجالست نماید، سخنش و بیانش در بیان حقایق آزاد و روشن خواهد شد، و ذهن و اندیشه اش باز و توسعه می یابد و بر معلوماتش افزوده می گردد و به سادگی می تواند دیگران را هدایت نماید. احقاق الحقّ، ج ۱۱، ص ۲۳۸

حدیث۲۴۶۵

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبی - عَلَیْهِ السَّلام - : مَنْ أدامَ الْاخْتِلافَ إلَی الْمَسْجِدِ أصابَ إحْدی ثَمان: آیَةً مُحْکَمَةً، أخاً مُسْتَفاداً، وَعِلْماً مُسْتَطْرَفاً، وَرَحْمَةً مُنْتَظِرَةً، وَکَلِمَةً تَدُلُّهُ عَلَی الْهُدی، اَوْ تَرُدُّهُ عَنْ الرَّدی، وَتَرْکَ الذُّنُوبِ حَیاءً اَوْ خَشْیَةً؛ امام حسن مجتبی - علیه السلام - فرمودند: هرکس جایگاه ـ عبادات ـ خود را در مسجد قرار دهد یکی از هشت فایده شاملش می گردد: برهان ونشانه ای ـ برای

معرفت ـ دوست و برادری سودمند، دانش واطلاعاتی جامع، رحمت و محبّت عمومی، سخن و مطلبی که او را هدایت گر باشد، ـ توفیق إجباری ـ در ترک گناه به جهت شرم از مردم و یا به جهت ترس از عقاب. حف العقول، ص ۲۳۵

حدیث۲۴۶۶

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى – عَلَيْهِ السَّلام – : إنَّ اللّهَ جَعَلَ شَهْرَ رَمَضانَ مِضْماراً لِخَلْقِهِ، فَيَسْتَبِقُونَ فيهِ بِطاعَتِهِ إلى مَرْضاتِهِ، فَسَبَقَ قَوْمٌ فَفازُوا، وَقَصَّرَ آخَرُونَ فَخابُوا ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: خ داوند متعال ماه رمضان را برای بندگان خود میدان مسابقه قرار داد. پس عدّه ای در آن ماه با اطاعت و عبادت به سعادت و خوشنودی الهی از یکدیگر سبقت خواهند گرفت و گروهی از روی بی توجّهی و سهل انگاری خسارت و ضرر می نمایند. من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۱۱، ح ۱۴۷۹

حدیث۲۴۶۷

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى – عَلَيْهِ السَّلام – : وَ إنّ حُبَّنا لَيُساقِطُ الذُّنُوبَ مِنْ بَنى آدَم، كَما يُساقِطُ الرّيحُ الْوَرَقَ مِنَ الشَّجَرِ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: همانا محبّت و دوستی با ما (اهل بیت رسول اللّه(صلی الله علیه وآله) سبب ریزش گناهان ـ از نامه اعمال ـ می شود، همان طوری که وزش باد، برگ درختان را می ریزد. بحارالأنوار، ج ۴۴، ص ۲۳، ح ۷

حدیث۲۴۶۸

قالَ الإمامُ الْحَسَنُ الْمُجتبى – عَلَيْهِ السَّلام – : يَا ابْنَ آدْم! عَفَّ عَنِ مَحارِمِ اللّهِ تَكُنْ عابِداً، وَ ارْضِ بِما قَسَّمَ اللّهُ سُبْحانَهُ لَكَ تَكُنْ غَنِيّاً، وَ أحْسِنْ جَوارَ مَنْ جاوَرَكَ تَكُنْ مُسْلِماً، وَ صاحِبِ النّاسَ بِمِثْلِ ما تُحبُّ أنْ يُصاحِبُوكَ بِهِ تَكُنْ عَدْلاً ؛ امام حسن مجتبی – علیه السلام – فرمودند: ای فرزند آدم! نسبت به محرّمات الهی عفیف و پاکدامن باش تا عابد و بنده خدا باشی. راضی باش بر آنچه که خداوند سبحان برایت تقسیم و مقدّر نموده است، تا همیشه غنی و بی نیاز باشی. نسبت به همسایگان، دوستان و همنشینان خود نیکی و احسان نما تا مسلمان محسوب شوی. با افراد (مختلف) آنچنان بر خورد کن که انتظار داری دیگران همانگونه با تو بر خورد نمایند. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۱۲

حدیث۲۴۶۹

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : يا أبَهْ، ذَكَرْتُ الْمَحْشَرَ وَوُقُوفَ النّاسِ عُراةً يَوْمَ الْقيامَةِ، وا سَوْأتاهُ يَوْمَئِذ مِنَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – اظهار داشتند: ای پدر، من به یاد روز قیامت افتادم که مردم چگونه در پیشگاه خداوند با حالت برهنه خواهند ایستاد ـ و فریاد رسی ندارد، جز اعمال و علاقه نسبت به اهل بیت (علیهم السلام) ـ کشف الغمّة، ج ۲، ص ۵۷

حدیث۲۴۷۰

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : اَلْبُشْرى فى وَجْهِ الْمُؤْمِنِ يُوجِبُ لِصاحِبِهِ الْجَنَّةَ، وَ بُشْرى فى وَجْهِ الْمُعانِدِ يَقى صاحِبَهُ عَذابَ النّارِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: تبسّم و شادمانی در برابر مؤمن موجب دخول در بهشت خواهد گشت، و نتیجه تبسّم در مقابل دشمنان و مخالفان سبب ایمنی از عذاب خواهد بود. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۲۶۲

حدیث۲۴۷۱

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء - سلام الله علیها - : ما یَصَنَعُ الصّائِمُ بِصِیامِهِ إذا لَمْ یَصُنْ لِسانَهُ وَ سَمْعَهُ وَ بَصَرَهُ وَ جَوارِحَهُ ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله علیها - فرمودند: روزه داری که زبان و گوش و چشم و دیگر اعضاء و جوارح خود را کنترل ننماید هیچ سودی از روزه خود نمی برد. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۳۳۶، ح ۲

حدیث۲۴۷۲

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء - سلام الله علیها - : الْزَمْ رِجْلَها، فَإنَّ الْجَنَّةَ تَحْتَ أقْدامِها، و الْزَمْ رِجْلَها فَثَمَّ الْجَنَّةَ ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله علیها - فرمودند: همیشه در خدمت مادر و پای بند او باش، چون بهشت زیر پای مادران است ;و نتیجه آن نعمت های بهشتی خواهد بود. کنزل العمّال، ج ۱۶، ص ۴۶۲، ح ۴۵۴۴۳

حدیث۲۴۷۳

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء - سلام الله علیها - : إنْ کُنْتَ تَعْمَلُ بِما أمَرْناکَ وَ تَنْتَهی عَمّا زَجَرْناکَ عَنْهُ، فَأنْتَ مِنْ شیعَتِنا، وَ إلاّ فَلا ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله علیها - فرمودند: اگر آنچه را که ما ـ اهل بیت عصمت و طهارت ـ دستور داده ایم عمل کنی و از آنچه نهی کرده ایم خودداری نمائی، تو از شیعیان ما هستی و گرنه، خیر. تفسیر الإمام العسکری - علیه السلام -، ص ۳۲۰، ح ۱۹۱

حدیث۲۴۷۴

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء - سلام الله علیها - : إنّی قَداسْتَقْبَحْتُ ما یُصْنَعُ بِالنِّساءِ، إنّهُ یُطْرَحُ عَلی الْمَرْئَةِ الثَّوبَ فَیَصِفُها لِمَنْ رَأی، فَلا تَحْمِلینی عَلی سَریر ظاهِر، اُسْتُرینی، سَتَرَكِ اللّهُ مِنَ النّارِ ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله علیها - در آخرین روزهای عمر پر برکتشان ضمن وصیّتی به اسماء فرمودند: من بسیار زشت و زننده می دانم که جنازه زنان را پس از مرگ با انداختن پارچه ای روی بدنش تشییع می کنند. و افرادی اندام و حجم بدن او را مشاهده کرده و برای دیگران تعریف می نمایند. مرا بر تختی که اطرافش پوشیده نیست و مانع مشاهده دیگران نباشد قرار مده ـ بلکه مرا با پوشش کامل تشییع کن ـ خداوند تو را از آتش جهنّم مستور و محفوظ نماید. تهذیب الأحکام، ج ۱، ص ۴۲۹

حدیث۲۴۷۵

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء - سلام الله علیها - : خَیْرٌ لِلنِّساءِ أنْ لا یَرَیْنَ الرِّجالَ وَ لا یَراهُنَّ الرِّجالُ ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله علیها - فرمودند: بهترین چیز برای حفظ شخصیت زن آن است که مردی را نبیند و نیز مورد مشاهده مردان قرار نگیرد. بحارالأنوار، ج ۴۳، ص ۵۴، ح ۴۸

حدیث۲۴۷۶

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء - سلام الله علیها - : مَنْ سَلَّمَ عَلَیْهِ اَوْ عَلَیَّ ثَلاثَةَ أیّام أوْجَبَ اللّهُ لَهُ الجَنَّةَ، قُلْتُ لَها: فی حَیاتِهِ وَ حَیاتِكِ؟ قالَتْ: نَعَمْ وَ بَعْدَ مَوْتِنا ؛ حضرت فاطمه زهرا - سلام الله علیها - فرمودند: هر که بر پدرم ـ رسول خدا ـ و بر من به مدّت سه روز سلام کند خداوند بهشت را برای او واجب می گرداند. راوی گوید: عرضه داشتم: آیا در زمان حیات و زنده بودن؟ فرمودند: چه در زمان حیات ما باشد ;و یا پس از مرگ. بحارالأنوار، ج ۴۳، ص ۱۸۵، ح ۱۷

حدیث۲۴۷۷

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : مَنْ أصْعَدَ إلی اللّهِ خالِصَ عِبادَتِهِ، أهْبَطَ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ أفْضَلَ مَصْلَحَتِهِ ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: هرکس عبادات و کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد، خداوند بهترین مصلحت ها و برکات خود را برای او تقدیر می نماید. تنبیه الخواطر، ص ۱۰۸

حدیث۲۴۷۸

قالَتْ فاطِمَةُ الزَّهْراء – سلام الله علیها – : أبَوا هذِهِ الاْمَّةِ مُحَمَّدٌ وَ عَلی، یُقْیمانِ أَوَدَّهُمْ، وَ یُنْقِذانِ مِنَ الْعَذابِ الدّائِمِ إنْ أطاعُوهُما، وَ یُبیحانِهِمُ النَّعیمَ الدّائم إنْ واقَفُوهُما ؛ حضرت فاطمه زهرا – سلام الله علیها – فرمودند: حضرت محمّد (صلی الله علیه وآله) و علی – علیه السلام –، والِدَین این امّت هستند، چنانچه از آن دو پیروی کنند آن ها را از انحرافات دنیوی و عذاب همیشگی آخرت نجات می دهند و از نعمت های متنوّع و وافر بهشتی بهره مندشان می سازند. بحارالأنوار، ج ۲۳، ص ۲۵۹، ح ۸

حدیث۲۴۷۹

إتَّقُوا مَعاصِیَ اللّهِ فِی الْخَلَواتِ فَإنَّ الشّاهِدَ هُوَ الْحاکِم ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: دوری و اجتناب کنید از معصیت های إلهی، حتّی در پنهانی، پس به درستی که خداوند شاهد اعمال و نیّات است؛ و نیز او حاکم و قاضی خواهد بود. شرح نهج البلاغه ابن عبده، ج ۳، ص ۳۲۴

حدیث۲۴۸۰

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : إنّ الْیَوْمَ عَمَلٌ وَلا حِسابَ، وَغَداً حِسابٌ وَ لا عَمَلَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: امروزه – در دنیا – زحمت و فعالیّت، بدون حساب است و فردای قیامت، حساب و بررسی اعمال و دریافت پاداش است. شرح نهج البلاغه ابن عبده، ج ۱

حدیث۲۴۸۱

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : فی تَقَلُّبِ الاْحْوالِ عُلِمَ جَواهِرُ الرِّجالِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: در تغییر و دگرگونی حالات و حوادث، فطرت و حقیقت اشخاص شناخته می شود. شرح نهج البلاغه فیض الإسلام، ص ۱۱۸۳

حدیث۲۴۸۲

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : کَتَبَ اللّهُ الْجِهادَ عَلَی الرِّجالِ وَالنِّساءِ، فَجِهادُ الرَّجُلِ بَذْلُ مالِهِ وَنَفْسِهِ حَتّی یُقْتَلَ فی سَبیلِ اللّه، وَجِهادُ الْمَرْئَةِ أنْ تَصْبِرَ عَلی ماتَری مِنْ أذی زَوْجِها وَغِیْرَتِهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: خداوند جهاد را بر مردان و زنان لازم دانسته است. پس جهاد مرد، آن است که از مال و جانش بگذرد تا جائی که در راه خدا کشته و شهید شود. و جهاد زن آن است که در مقابل زحمات و صدمات شوهر و بر غیرت و جوانمردی او صبر نماید. وسائل الشّیعهٔ، ج ۱۵، ص ۲۳، ح ۱۹۹۳۴

حدیث۲۴۸۳

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : یَوْمُ الْمَظْلُومِ عَلَی الظّالِمِ أشَدُّ مِنْ یَوْمِ الظّالِمِ عَلَی الْمَظْلُومِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: روز داد خواهی مظلوم بر علیه ظالم سخت تر است از روزی که ظالم ستم بر مظلوم می کند. شرح نهج البلاغه فیض الاسلام، ص ۱۱۹۳

حدیث۲۴۸۴

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : ألِّسانُ سَبُعٌ إنْ خُلِّیَ عَنْهُ عَقَرَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: زبان، همچون درّنده ای است که اگر آزاد باشد زخم و جراحت (سختی به جسم و ایمان) خواهد زد. شرح نهج البلاغه ابن عبده، ج ۳، ص ۱۶۵

حدیث۲۴۸۵

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : أیُّهَا النّاسُ، إیّاکُمْ وُحُبَّ الدُّنْیا، فَإنَّها رَأْسُ کُلِّ خَطیئَهٔ، وَبابُ کُلِّ بَلیَّهٔ، وَداعی کُلِّ رَزِیَّهٔ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: ای گروه مردم، نسبت به محبّت و علاقه به دنیا مواظب باشید، چون که علاقه و محبّت به دنیا اساس هر خطا و انحرافی است، و دروازه هر بلاـ و گرفتاری است، و نزدیک کننده هر فتنه و آشوب؛ و نیز آورنده هر مصیبت و مشکلی است. تحف العقول، ص ۱۵۲

حدیث۲۴۸۶

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : فی وَصیَّتِهِ لِلْحَسَنِ – علیه السلام – : سَلْ عَنِ الرَّفیقِ قَبْلَ الطَّریقِ، وَعَنِ الْجارِ قَبْلَ الدّارِ ؛ امام علی – علیه السلام – ضمن سفارشی به فرزندش امام حسن – علیه السلام – فرمودند: پیش از آن که بخواهی مسافرت بروی، رفیق مناسب راه را جویا باش، و پیش از آن که منزلی را تهیّه کنی همسایگان را بررسی کن که چگونه هستند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۱۵۵، ح ۳۶

حدیث۲۴۸۷

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : یا کُمَیْلُ، قُلِ الْحَقَّ عَلی کُلِّ حال، وَوادِدِ الْمُتَّقینَ، وَاهْجُرِ الفاسِقینَ، وَجانِبِ الْمُنافِقینَ، وَلاتُصاحِبِ الخائِنینَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: در هر حالتی حقّ را بگو و مدافع آن باش، دوستی و معاشرت با پرهیزگاران را ادامه ده، و از فاسقین و معصیت کاران کناره گیری کن، و از منافقان دوری و فرار کن، و با خیانتکاران همراهی و هم نشینی منما. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۲۷۱، ح ۱

حدیث۲۴۸۸

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : عَجِبْتُ لاِبْنِ آدَم، أوَّلُهُ نُطْفَهٌ، وَ آخِرُهُ جیفَهٌ، وَ هُوَ قائِمٌ بَیْنَهُما وِعاءٌ لِلْغائِطِ، ثُمَّ یَتَکَبَّرُ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: تعجبّ می کنم از کسی که اوّلش قطره ای آب ترش شده و عاقبتش لاشه ای متعفّن ـ بد بو ـ خواهد بود و خود را ظرف فضولات قرار داده است، با این حال تکبر و بزرگ منشی هم می نماید. وسائل الشّیعهٔ، ج ۱، ص ۳۳۴، ح ۸۸۰

حدیث۲۴۸۹

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : لا خَیْرَ فِی الدُّنْیا إلاّ لِرَجُلَیْنِ: رَجَلٌ یَزْدادُ فی کُلِّ یَوْم إحْساناً، وَ رَجُلٌ یَتَدارَکُ ذَنْبَهُ بِالتَّوْبَهِٔ، وَ أنّی لَهُ بِالتَّوْبَهِٔ، وَالله لَوْسَجَدَ حَتّی یَنْقَطِعَ عُنُقُهُ ما قَبِلَ اللهُ مِنْهُ إلاّ بِوِلایَتِنا أهْلِ الْبَیْتِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: خیر و خوبی در دنیا

وجود ندارد مگر برای دو دسته: دسته اوّل آنان که سعی نمایند در هر روز، نسبت به گذشته کار بهتری انجام دهند. دسته دوّم آنان که نسبت به خطاها و گناهان گذشته خود پشیمان و سرافکنده گردند و توبه نمایند، و توبه کسی پذیرفته نیست مگر آن که با اعتقاد بر ولایت ما اهل بیت عصمت و طهارت باشد. وسائل الشیعهٔ، ج ۱۶، ص ۷۶، ح ۵

حدیث۲۴۹۰

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : قَدْرُ الرَّجُلِ عَلی قَدْرِ هِمَّتِهِ، وَ شُجاعَتُهُ عَلی قَدْرِ نَفَقَتِهِ، وَ صِداقَتُهُ عَلی قَدْرِ مُرُوَّتِهِ، وَ عِفَّتُهُ عَلی قَدْرِ غِیْرَتِهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: ارزش هر انسانی به قدر همّت اوست، و شجاعت و توان هر شخصی به مقدار گذشت و احسان اوست، و درستکاری و صداقت او به قدر جوانمردی اوست، و پاکدامنی و عفّت هر فرد به اندازه غیرت او خواهد بود. نزههٔ الناظر و تنبیه الخاطر، ص ۴۶، ح ۱۲

حدیث۲۴۹۱

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : یَا ابْنَ آدَم، لا تَحْمِلْ هَمَّ یَوْمِکَ الَّذی لَمْ یَأتِکَ عَلی یَوْمِکَ الَّذی أنْتَ فیهِ، فَاِنْ یَکُنْ بَقِیَ مِنْ أجَلِکَ، فَاِنَّ اللّهَ فیهِ یَرْزُقُکَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: ای فرزند آدم، غُصّه رزق و آذوقه آن روزی که در پیش داری و هنوز نیامده است نخور، زیرا چنانچه زنده بمانی و عمرت باقی باشد خداوند متعال روزی آن روز را هم می رساند. نزههٔ الناظر و تنبیه الخاطر، ص ۵۲، ح ۲۶

حدیث۲۴۹۲

امام علی – علیه السلام – فرمودند: یک ساعت در محضر علماء نشستن ـ که انسان را به مبدأ و معاد آشنا سازند ـ از هزار سال عبادت نزد خداوند محبوب تر خواهد بود. توجّه و نگاه به عالِم از إعتکاف و یک سال عبادت ـ مستحبّی ـ در خانه خدا بهتر است. زیارت و دیدار علماء، نزد خداوند از هفتاد مرتبه طواف اطراف کعبه محبوب تر خواهد بود، و نیز افضل از هفتاد حجّ و عمره قبول شده می باشد. همچنین خداوند او را هفتاد مرحله ترفیع درجه می دهد و رحمت و برکت خود را بر او نازل می گرداند، و ملائکه شهادت می دهند به این که او اهل بهشت است. بحارالأنوار، ج ۱، ص ۲۰۵، ح ۳۳

حدیث۲۴۹۳

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : أعَزُّ الْعِزِّ الْعِلْمُ، لاِنَّ بِهِ مَعْرِفَهُ الْمَعادِ وَ الْمَعاشِ، وَ أذَلُّ الذُّلِّ الْجَهْلُ، لاِنَّ صاحِبَهُ أصَمُّ، أبْکَمٌ، أعْمی، حَیْرانٌ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: عزیزترین عزّت ها علم و کمال است، برای این که شناخت معاد و تأمین معاشِ انسان، به وسیله آن انجام می پذیرد. و پست ترین ذلّت ها جهل و نادانی است، زیرا که صاحبش همیشه در کری و لالی و کوری می باشد و در تمام امور سرگردان خواهد بود. نزههٔ الناظر و تنبیه الخاطر، ص ۷۰، ح ۶۵

حدیث۲۴۹۴

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : تَفَضَّلْ عَلی مَنْ شِئْتَ فَأنْتَ أمیرُهُ، وَ اسْتَغْنِ عَمَّنْ شِئْتَ فَأنْتَ نَظیرُهُ، وَ افْتَقِرْ إلی مَنْ شِئْتَ فَأنْتَ أسیرُهُ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: بر هر که خواهی نیکی و احسان نما، تا رئیس و سرور او گردی؛ و از هر که خواهی بی نیازی جوی تا همانند او باشی. و خود را نیازمند هر که خواهی بدان ـ و از او تقاضای کمک نما ـ تا اسیر او گردی. بحارالأنوار، ج ۷۰،

ص ۱۳

حدیث۲۴۹۵

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : اَلْعُقُولُ أئِمَّةُ الأفْكارِ، وَ الأفْكارُ أئِمَّةُ الْقُلُوبِ، وَ الْقُلُوبُ أئِمَّةُ الْحَواسِّ، وَ الْحَواسُّ أئِمَّةُ الأعْضاءِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: عقل هر انسانی پیشوای فکر و اندیشه اوست؛ و فکر پیشوای قلب و درون او خواهد بود؛ و قلب پیشوای حوّاس پنج گانه می باشد، و حوّاس پیشوای تمامی اعضاء و جوارح است. بحارالأنوار، ج ۱، ص ۹۶، ح ۴۰

حدیث۲۴۹۶

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : اَوْحَی اللّهُ تَبارَکَ وَ تَعالی إلی نَبیٍّ مِنَ الْانْبیاءِ: قُلْ لِقَوْمِکَ لا یَلْبِسُوا لِباسَ أعْدائی، وَ لا یَطْعَمُوا مَطاعِمَ أعْدائی، وَ لا یَتَشَکَّلُوا بِمَشاکِلِ أعْدائی، فَیَکُونُوا أعْدائی ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: خداوند تبارک و تعالی بر یکی از پیامبرانش وحی فرستاد: به امّت خود بگو: لباس دشمنان مرا نپوشند و غذای دشمنان مرا میل نکنند و هم شکل دشمنان من نگردند، و گرنه ایشان هم دشمن من خواهند بود. مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۲۱۰، ح ۳۳۸۶

حدیث۲۴۹۷

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : لا ینبغی للعبد ان یثق بخصلتین: العافیهْ و الغنی، بَیْنا تَراهُ مُعافاً اذْ سَقُمَ، وَ بَیْنا تَراهُ غنیّاً إذِ افْتَقَرَ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: سزاوار نیست که بنده خدا، در دوران زندگی به دو خصوصیّت اعتماد کند و به آن دلبسته باشد: یکی عافیت و تندرستی و دیگری ثروت و بی نیازی است. زیرا چه بسا در حال صحّت و سلامتی می باشد ولی ناگهان انواع مریضی ها بر او عارض می گردد و یا آن که در موقعیّت و امکانات خوبی است، ناگهان فقیر و بیچاره می شود، ـ پس بدانیم که دنیا و تمام امکانات آن بی ارزش و بی وفا خواهد بود و تنها عمل صالح مفید و سودبخش می باشد ـ بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۶۸

حدیث۲۴۹۸

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : کُلُوا ما یَسْقُطُ مِنَ الْخوانِ فَإنَّهُ شِفاءٌ مِنْ کُلِّ داء بِإذْنِ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ، لِمَنْ اَرادَ أنْ یَسْتَشْفِیَ بِهِ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: آنچه اطراف ظرف غذا و سفره می ریزد جمع کنید و بخورید، که همانا هرکس آن ها را به قصد شفا میل نماید، به اذن حق تعالی شفای تمام دردهای او خواهد شد. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۹۱، ح ۱۹۹۲۰

حدیث۲۴۹۹

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : أطْرِفُوا أهالیکُمْ فی کُلِّ لَیْلَهِْ جُمْعَهْ بِشَیْء مِنَ الْفاکِهَهِْ، کَیْ یَفْرَحُوا بِالْجُمْعَهِْ ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: در هر شب جمعه همراه با مقداری میوه بر اهل منزل و خانواده خود وارد شوید تا موجب شادمانی آن ها در جمعه گردد. بحارالأنوار، ج ۱۰۱، ص ۷۳، ح ۲۴

حدیث۲۵۰۰

قالَ الْامامُ علی – علیه السلام – : ما مِنْ یَوْم یَمُرُّ عَلَی ابْنِ آدَم إلاّ قالَ لَهُ ذلِکَ الْیَوْمُ: یَابْنَ آدَم أنَا یَوْمٌ جَدیدٌ وَ أنَا عَلَیْکَ شَهیدٌ.فَقُلْ فیَّ خَیْراً، وَ اعْمَلْ فیَّ خَیْراً، أشْهَدُ لَکَ بِهِ فِی الْقِیامَهِْ، فَإنَّکَ لَنْ تَرانی بَعْدَهُ أبَداً ؛ امام علی – علیه السلام – فرمودند: هر روزی که بر

انسان وارد شود، گوید: من روز جدیدی هستم، من بر اعمال و گفتار تو شاهد می باشم. سعی کن سخن خوب و مفید بگوئی، کار خوب و نیک انجام دهی. من در روز قیامت شاهد اعمال و گفتار تو خواهم بود. و بدان امروز که پایان یابد دیگر مرا نخواهی دید و قابل جبران نیست. أمالی صدوق، ص ۹۵

حدیث۲۵۰۱

قالَ الْامامُ علی - علیه السلام - : اَلْمُلُوکُ حُکّامٌ عَلَی النّاسِ، وَ الْعِلْمُ حاکِمٌ عَلَیْهِمْ، وَ حَسْبُکَ مِنَ الْعِلْمِ أنْ تَخْشَی اللّهَ، وَ حَسْبُکَ مِنَ الْجَهْلِ أنْ تَعْجِبَ بِعِلْمِکَ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: ملوك بر مردم حاکم هستند و علم بر تمامی ایشان حاکم خواهد بود، تو را در علم کافی است که از خداوند ترسناك باشی؛ و به دانش و علم خود بالیدن، بهترین نشانه نادانی است. أمالی طوسی، ج ۱، ص ۵۵

حدیث۲۵۰۲

قالَ الْامامُ علی - علیه السلام - : اَلدُّنْیا تُطْلَبُ لِثَلاثَةِ أشْیاء: اَلْغِنی، وَ الْعِزِّ، وَ الرّاحَةِ، فَمَنْ زَهِدَ فیها عَزَّ، وَ مَنْ قَنَعَ إسْتَغْنی، وَ مَنْ قَلَّ سَعْیُهُ إسْتَراحَ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: دنیا و اموال آن، برای سه هدف دنبال می شود: بی نیازی، عزّت و شوکت، آسایش و آسوده بودن. هر که زاهد باشد؛ عزیز و با شخصیّت است، هر که قانع باشد؛ بی نیاز و غنی گردد، هر که کمتر خود را در تلاش و زحمت قرار دهد؛ همیشه آسوده و در آسایش است. وافی، ج ۴، ص ۴۰۲

حدیث۲۵۰۳

قالَ الْامامُ علی - علیه السلام - : اَلْحَقُّ جَدیدٌ وَ إنْ طالَتِ الاْیّامُ، وَ الْباطِلُ مَخْذُولٌ وَ إنْ نَصَرَهُ أقْوامٌ ؛ امام علی - علیه السلام - فرمودند: حقّ و حقیقت در تمام حالات جدید و تازه است گر چه مدّتی بر آن گذشته باشد و باطل همیشه پست و بی أساس است گر چه افراد بسیاری از آن حمایت کنند. وسائل الشّیعهٔ، ج ۲۵، ص ۴۳۴، ح ۳۲۲۹۲

حدیث۲۵۰۴

قال رَسُولُ اللّهِ - صلی الله علیه وآله - : وَعَظَنی جِبْرئیلُ - علیه السلام - : یا مُحَمَّدُ، أحْبِبْ مَنْ شِئْتَ فَإنَّکَ مُفارِقُهُ، وَ اعْمَلْ ما شِئْتَ فَإنَّکَ مُلاقیهِ ؛ رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: جبرئیل مرا موعظه و نصحیت کرد: با هر کس که خواهی دوست باش، بالأخره بین تو و او جدائی خواهد افتاد. هر چه خواهی انجام ده، ولی بدان نتیجه و پاداش آن را خواهی گرفت. أمالی طوسی، ج ۲، ص ۲۰۳

حدیث۲۵۰۵

قال رَسُولُ اللّهِ - صلی الله علیه وآله - : سادَةُ النّاسِ فِی الدُّنْیا الأسْخِیاء، سادَةُ النّاسِ فِی الاخِرَةِ الاْتْقِیاء ؛ رسول خدا - صلی الله علیه و آله - فرمودند: سرور و سیّد مردم در دنیا افراد سخاوتمند خواهند بود، و سیّد و سرور انسان ها در قیامت پرهیزکاران می باشند. اعیان الشّیعهٔ، ج ۱، ص ۳۰۲

حدیث۲۵۰۶

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – : كُلَّ عَيْن باكِيَةٌ يَوْمَ الْقِيامَةِ إلاّ ثَلاثَ أعْيُن: عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللّهِ، وَ عَيْنٌ غُضَّتْ عَنْ مَحارِمِ اللّهِ، وَ عَيْنٌ باتَتْ ساهِرَةً فى سَبيلِ اللّهِ ؛ رسول خدا – صلى الله عليه و آله – فرمودند: تمامى چشم ها در روز قيامت گريانند، مگر سه دسته: ۱ ـ آن چشمى كه به جهت خوف و ترس از عذاب خداوند گريه كرده باشد. ۲ ـ چشمى كه از گناهان و موارد خلاف بسته و نگاه نكرده باشد. ۳ ـ چشمى كه شبها در عبادت و بندگى خداوند متعال بيدار بوده باشد. ثواب الأعمال، ص ۲۱۱، ح ۱

حديث۲۵۰۷

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – : مَنْ وَقَّرَ ذا شَيْبَة فِى الاْسْلامِ أمَّنَهُ اللّهُ مِنْ فَزَعِ يَوْمِ الْقِيامَةِ ؛ رسول خدا – صلى الله عليه و آله – فرمودند: هر كس بزرگ سال مسلمانى را گرامى دارد و احترام نمايد، خداوند او را در قيامت از سختى ها و مشكلات در أمان مى دارد. الكافى، ج ۲، ص ۶۵۸، ح ۳

حديث۲۵۰۸

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – : اَلصَّدَقَةُ بِعَشْر، وَ الْقَرْضُ بِثَمانِيَةَ عَشَرَ، وَ صِلَةُ الرَّحِمِ بِأرْبَعَةَ وَ عِشْرينَ؛ رسول خدا – صلى الله عليه و آله – فرمودند: پاداش و ثواب دادنِ صدقه ده برابر درجه، ودادن قرض الحسنه هيجده درجه، و انجام صله رحم بيست و چهار درجه افزايش خواهد داشت. مستدرك الوسائل، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۸۰۱۰

حديث۲۵۰۹

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – : اَلْمَرْءُ عَلى دينِ خَليلِهِ، فَلْيَنْظُر أحَدُكُمْ مَنْ يُخالِطُ؛ رسول خدا – صلى الله عليه و آله – فرمودند: انسان بر روش و اخلاق دوستش پرورش مى يابد و شناخته مى شود، پس متوجّه باشيد با چه كسى دوست و همنشين مى باشيد. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۱۹۲، ح ۱۲

حديث۲۵۱۰

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – : حَسِّنُوا أخْلاقَكُمْ، وَ ألْطِفُوا جيرانَكُمْ، وَ أكْرِمُوا نِسائَكُمْ، تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِغَيْرِ حِساب؛ رسول خدا – صلى الله عليه و آله – فرمودند: رفتار و اخلاق خود را نيكو سازيد، نسبت به همسايگان با ملاطفت و محبّت برخورد نمائيد، زنان و همسران خود را گرامى داريد تا بدون حساب وارد بهشت گرديد. اعيان الشّيعة، ج ۱، ص ۳۰۱

حديث۲۵۱۱

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – : حُبُّ الْجاهِ وَ الْمالِ يُنْبِتُ النِّفاقَ فِى الْقَلْبِ، كَما يُنْبِتُ الْماءُ الْبَقْلَ؛ رسول خدا – صلى الله عليه و آله – فرمودند: علاقه نسبت به رياست و ثروت سبب روئيدن نفاق در قلب و درون خواهد شد، همان طورى كه آب و باران سبب روئيدن سبزيجات مى باشند. تنبيه الخواطر، ص ۲۶۴

حديث۲۵۱۲

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – : عَجِبْتُ لِمَنْ يَحْتَمى مِنَ الطَّعامِ مَخافَةَ الدّاءِ، كَيْفَ لايَحْتَمى مِنَ الذُّنُوبِ، مَخافَةَ النّارِ؛ رسول خدا – صلى الله عليه و آله – فرمودند: تعجّب دارم از كسانى كه نسبت به خورد و خوراك خود اهميّت مى دهند تا مبادا مريض

شوند ولیکن اهمیّتی نسبت به گناهان نمی دهند و باکی از آتش سوزان جهنّم ندارند. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۴۷، ح ۳۴

حدیث۲۵۱۳

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : صَدَقَةُ السِّرِّ تُطْفِیءُ الْخَطیئَةَ، کَما تُطْفِیءُ الماءُ النّارَ، وَ تَدْفَعُ سَبْعینَ باباً مِنَ الْبَلاءِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: صدقه ای که محرمانه و پنهانی داده شود سبب پاکی گناهان می باشد، همان طوری که آب، آتش را خاموش می کند، همچنین صدقه هفتاد نوع بلا و آفت را بر طرف می نماید. مستدرک الوسائل، ج ۷، ص ۱۸۴، ح ۷۹۸۴

حدیث۲۵۱۴

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ تَوَلّی عَمَلا وَ هُوَیَعْلَمُ أنَّهُ لَیْسَ لَهُ بِأهْل، فَلْیَتَبَّوَءُ مَقْعَدُهُ مِنَ النّارِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر که ریاست و مسئولیتی را بپذیرد و بداند که اهلیّت آن را ندارد، ـ در قبر و قیامت ـ جایگاه او پر از آتش خواهد شد. تاریخ إلاسلام، ج ۱۰۱ـ۱۲۰، ص ۲۸۵

حدیث۲۵۱۵

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : لا تُشْبِعُوا، فَیُطْفأ نُورُ الْمَعْرِفَةِ مِنْ قُلُوبِکُمْ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: شکم خود را از خوراک سیر و پر مگردانید، چون که سبب خاموشی نور عرفان و معرفت ـ در افکار و ـ قلب هایتان می گردد. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۲۱۸، ح ۱۹۶۴۶

حدیث۲۵۱۶

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ تَزَوَّجَ إمْرَأةً لِمالِها وَ کَلَهُ اللّهُ إلَیْهِ، وَ مَنْ تَزَوَّجَها لِجَمالِها رَأی فیها ما یَکَرَهُ، وَ مَنْ تَزَوَّجَها لِدینِها جَمَعَ اللّهُ لَهُ ذلِکَ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس زنی را به جهت ثروتش ازدواج کند خداوند او را به همان واگذار می نماید، و هر که با زنی به جهت زیبائی و جمالش ازدواج کند خوشی نخواهد دید، و کسی که با زنی به جهت دین و ایمانش تزویج نماید خداوند خواسته های او را تأمین می گرداند. تهذیب الأحکام، ج ۷، ص ۳۹۹، ح ۵

حدیث۲۵۱۷

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ زارَ عالِماً فَکَأنَّما زارَنی، وَ مَنْ صافَحَ عالِماً فَکَأنَّما صافَحَنی، وَ مَنْ جالَسَ عالِماً فَکَأنَّما جالَسَنی، وَ مَنْ جالَسَنی فِی الدُّنْیا أجْلَسْتُهُ مَعی یَوْمَ الْقِیامَةِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس به دیدار و زیارت عالم و دانشمندی برود مثل آن است که مرا زیارت کرده، هر که با دانشمندی دست دهد و مصافحه کند مثل آن که با من مصافحه نموده، هر شخصی همنشین دانشمندی گردد مثل آن است که با من مجالست کرده، و هر که در دنیا با من همنشین شود، در آخرت همنشین من خواهد گشت. مستدرک الوسائل، ج ۱۷، ص ۳۰۰، ح ۲۱۴۰۶

حدیث۲۵۱۸

قال رَسُولُ اللّهِ – صلی الله علیه وآله – : مَنْ أنْظَرَ مُعْسِراً، کانَ لَهُ بِکُلِّ یَوْم صَدَقَةٌ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس بدهکار ناتوانی را مهلت دهد برای هر روزش ثواب صدقه در راه خدا می باشد. بحارالأنوار، ج ۱۰۰، ص ۱۵۱، ح ۱۷

حدیث۲۵۱۹

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – : مَنْ وَجَدَ كَسْرَةً اَوْ تَمْرَةً فَأَكَلَها لَمْ يُفارِقْ جَوْفَهُ حَتّى يَغْفِرَاللّهُ لَهُ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هر کس تکّه ای نان یا دانه ای خرما در جائی ببیند، و آن را بردارد و میل کند، مورد رحمت و مغفرت خداوند قرار می گیرد. بحارالأنوار، ج ۶۳، ص ۴۳۰، ح ۱۲

حدیث۲۵۲۰

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – : بَكِرُّوا بِالصَّدَّقَةِ، فَإنَّ الْبَلاءَ لا يَتَخَطّاها؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: صبحگاهان حرکت و کار خود را با دادن صدقه شروع نمائید چون که بلاها و آفت ها را بر طرف می گرداند. بحارالانوار، ج ۹۳، ص ۱۷۷، ح ۸

حدیث۲۵۲۱

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – : إذا تَلاقَيْتُمْ فَتَلاقُوا بِالتَّسْليمِ وَ التَّصافُحِ، وَ إذا تَفَرَّقْتُمْ فَتَفَرَّقُوا بِالاسْتِغْفارِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: هنگام بر خورد و ملاقات با یکدیگر سلام و مصافحه نمائید و موقع جدا شدن برای همدیگر طلب آمرزش کنید. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۴، ح ۱۳

حدیث۲۵۲۲

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – : إنَّ أعْجَزَ النّاسِ مَنْ عَجَزَعَنِ الدُّعاءِ، وَ إنَّ أبْخَلَ النّاسِ مَنْ بَخِلَ بِالسَّلامِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: عاجز و ناتوان ترین افراد کسی است که از دعا و مناجات با خداوند ناتوان و محروم باشد، و بخیل ترین اشخاص کسی خواهد بود که از سلام کردن خودداری نماید. بحارالأنوار، ج ۹۰، ص ۲۹۱، ح ۱۱

حدیث۲۵۲۳

قال رَسُولُ اللّهِ – صلى الله عليه وآله – : ثَلاثَةٌ مِنَ الذُّنُوبِ تُعَجَّلُ عُقُوبَتُها وَ لا تُؤَخَّرُ إلى الاخِرَةِ: عُقُوقُ الْوالِدَيْنِ، وَ الْبَغْىُ عَلَى النّاسِ، وَ كُفْرُ الاْحْسانِ؛ رسول خدا – صلی الله علیه و آله – فرمودند: عقاب و مجازات سه دسته از گناهان زودرس می باشد و به قیامت کشانده نمی شود: ایجاد ناراحتی برای پدر و مادر، ظلم در حقّ مردم، ناسپاسی در مقابل کارهای نیک دیگران. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۳۷۳، ح ۷

حدیث۲۵۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: لا يقرأ العبد القران اذا كان على غير طهور حتى يتطهر؛ هنگامی که وضو ندارید، قرآن نخوانید، تا این که وضو گرفته شود. (خصال ، ج ۲، ص ۱۶۴)

حدیث۲۵۲۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : یا علی ! ان الوضوء قبل الطعام و بعده شفاءفی الجسد و یمن فی الرزق؛ یا علی

! قبل از غذا و بعد از غذا، وضو گرفتن ، شفای بدن و برکت در روزی است . (بحار الانوار، ج ,۶۶ ص ۳۵۶)

حدیث۲۵۲۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : کسی که وضوی خود را شاداب وکامل به جای آورد، و نماز خویش را نیکوبخواند، زکات مالش را بپردازد، و خشم خود را فرو نشاند و زبانش را ازگناهان مربوطبه زبان ببندد، و برای گناه خودبا توبه طلب آمرزش کند، ونسبت به اهل بیت پیامبر خویش خیرخواه باشد، البته تمام حقایق ایمان در اوکامل شده و درهای بهشت به روی او باز است . (ثواب الاعمال ، ص ۶۴)

حدیث۲۵۲۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من ترک الصلوة متعمدا من غیر علة فقدبرء من ذمة الله و ذمة رسوله؛ کسی که نماز را عمدا و بدون علت ترک کند از امان خدا و رسولش دورخواهد بود. (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۷۵)

حدیث۲۵۲۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من ترک صلاته حتی تفوته من غیرعذر فقد حبط عمله؛ کسی که نمازش را بدون عذر ترک کند (نخواند) تا وقت آن بگذرد، عمل اونابود شده است . بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۰۳

حدیث۲۵۲۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : نماز خودتان را ضایع نکنید، به حقیقت هر کس نماز خویش را ضایع کند،خداوند عز و جل او را با قارون و فرعون و هامان محشور می کند، خداوند به آنان لعنت کند و آنها را رسوا سازد، وبر خدا لازم است آنها را با منافقها به آتش داخل کند، پس وای بر کسی که به نمازش مواظب نباشد. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۰۲)

حدیث۲۵۳۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان العبد اذا عجل فقام لحاجته یقول الله تبارک و تعالی : اما یعلم عبدی انی انااقضی الحوائج ؛ زمانی که بنده برای رفع حاجت خود نمازش را با عجله بخواند، خداوندمی فرماید: آیا بنده من نمی داند که حاجت او را من برآورده می کنم . (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۲۴)

حدیث۲۵۳۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اسرق الناس فاالذی یسرق من صلاته فصلاته تلف کما یلف الثوب الخلق فیضرب بها وجهه؛ دزدترین مردم کسی است که به خاطر سرعت و شتابزدگی از نماز خود کم کند، نماز چنین انسانی همچون جامه مندرسی در هم پیچیده شده ، به صورت اوپرتاب می گردد. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۰۶)

حدیث۲۵۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ان اسرق الناس من سرق من صلاته؛ دزدترین مردم کسی است که از نمازش کم بگذارد. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۲۲)

حدیث۲۵۳۳

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لا یقبل الله صلاهٔ خمسهٔ نفر. الابق من سیده و امرأهٔ لا یرضی عنها زوجها ومدمن الخمر و العاق و اکل الربا؛ خداوندنماز پنج گروه را نمی پذیرد:۱- بنده ای که از نزد مولای خود فرارکرده است .۲- زنی که شوهرش از وی راضی نیست .۳- شرابخوار و دائم الخمر.۴- کسی که عاق والدین شده است .۵- رباخوار. (مستدرک الوسائل ، ج ,۱۳ ص ۳۳۲)

حدیث۲۵۳۴

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : کسی که همسر خود را بیازارد، نماز و اعمال نیک او مورد پذیرش الهی قرارنمی گیرد، مگر آن که به کمک او بپردازد و رضایتش را جلب کند، گر چه همیشه روزه دار باشد و البته شوهر نیز دارای همین نوع از عقاب است ، درصورتی که همسر خویش را بیازارد و به او ظلم روا دارد. (وسائل الشیعه ، ج ,۱۴ ص ۱۱۶)

حدیث۲۵۳۵

جاء رجل الی امیرالمؤمنین - علیه السلام - فقال : یا امیرالمؤمنین انی قدحرمت الصلاهٔ باللیل ، فقال امیرالمؤمنین -علیه السلام - : انت رجل قدقیدتک ذنوبک؛ مردی نزد امیرالمؤمنین (علیه السلام) آمد وگفت : ای امیر مؤمنان ! من از نماز شب محروم شدم . امام علی (علیه السلام) فرمودند: تو مردی هستی که گناهانت تو را زندانی (اسیر)کرده است . (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۴۲۲)

حدیث۲۵۳۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: من صلی و لم یزک لم تقبل صلوته؛ هر کس نماز بخواند، ولی زکات و مالیات اسلامی نپردازد، نمازش قبول نمی شود. (بحار الانوار، ج ,۹۶ ص ۱۲)

حدیث۲۵۳۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من نظر الی ابویه نظرماقت ، و هما ظالمان لم یقبل الله له صلاهٔ؛ هر که به پدر و مادر نگاه تند و خشم آلود کند، اگر چه به وی ستم کرده باشند، خداوند نمازش را نمی پذیرد. (جامع السعادات ، ج ۲، ص ۳۵۱)

حدیث۲۵۳۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لو صلیتم حتی تکونوا کالاوتار و صمتم حتی تکونوا کالحنایا لم یقبل الله منکم الا بورع؛ اگر آن قدر نماز بخوانید تا همچون زه کمان شوید، و آن قدر روزه بگیرید تاهمچون کمان خم شوید، خدا از شما قبول نمی کند، مگر این که انسان با ورع باشید. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۵۸)

حدیث۲۵۳۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند متعال فرمود: نماز کسی را می پذیرم که :۱- درمقابل عظمت من خاضع باشد.۲- از خواسته های نفسانی به خاطر من خود را دور کند.۳-روزش را با یاد من به پایان برد.۴- بر بندگانم بزرگی نفروشد.۵- به گرسنه غذا دهد.۶- برهنه را بپوشاند.۷- به مصیبت دیده مهربانی کند.۸- غریب راپناه دهد. بحار الانوار ج ۸۴ ص ۲۴۲

حدیث۲۵۴۰

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خیارکم الینکم مناکب فی الصلوة؛ بهترین شما کسی است که شانه هایش در نماز افتاده تر باشد. (بحار، ج ۸۴ ص ۲۶۲)

حدیث۲۵۴۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر کس وضوی خوب بگیرد و دو رکعت نماز با رکوع و سجود کامل به جای آورد و با خدای خود خلوت کند و بر رسول خدا (ص) درود فرستد،سپس حاجت خود را از خدا درخواست نماید، به تحقیق که در زمان مناسبش درخواست کرده و هرکس چنین نماید، هرگز ناامید وناموفق نخواهد بود. (بحار الانوار، ج ,۸۵ ص ۳۲۴)

حدیث۲۵۴۲

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ان العبد لیصلی الصلاۀ لا یکتب له سدسها و لاعشرها، و انما یکتب للعبد من صلاته ما عقل منها؛ به درستی بنده نماز می خواندبرای او، نه یک ششم آن و نه یک دهم آن نوشته نمی شود، جز این نیست که برای بنده از نمازش آن مقدار نوشته می شودکه به آن توجه کرده است . بحار الانوار ج ۸۴ ص ۲۳۷

حدیث۲۵۴۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان العبد لترفع له من صلاته نصفها او ثلثها او ربعها او خمسها و ما یرفع له الاما اقبل علیه بقلبه ... ؛ همانااز نماز بنده نصفش یا یک سوم ، یا یک چهارم ، یا یک پنجم برای او بالا می رود، وآن مقداری که از نماز حضور قلب داشته باشد، بالا می رود... (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۳۸)

حدیث۲۵۴۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اذا قام العبد الی الصلاۀ اقبل الله - عز و جل - علیه بوجهه فلا یزال مقبلاعلیه حتی یلتفت ثلاث مرات فاذاالتفت ثلاث مرات اعرض عنه؛ وقتی بنده به نماز ایستاد خداوند متعال به او توجه می کند و توجهش را از اوقطع نمی کند تا موقعی که سه مرتبه از یاد خدا غافل گردد،در این هنگام خداوند سبحان نیز از او اعراض خواهد کرد. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۴۱)

حدیث۲۵۴۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من صلی صلوۀ لا یذکر فیها شیئا من امر الدنیا، لا یسئل الله شیئا، الا اعطاه؛ کسی که نماز می خواند، در حال نماز هیچ چیز از امور دنیایی به یادش نیاید(فقط خداوند در نظرش باشد)، در این صورت هرچیزی از خداوند بخواهد، به او عطا می کند. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۲۶۵)

حدیث۲۵۴۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : رکعهٔ من عالم بالله خیر من الف رکعهٔ من متجاهل؛ یک رکعت نماز کسی که متوجه خدا باشد، بهتر از هزار رکعت کسی است که از خدا غافل باشد. (نهج الفصاحه ، ص ۳۵۰)

حدیث۲۵۴۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : من صلی رکعتین و لم یحدث فیهمانفسه بشی ء من امور الدنیا غفر الله له ذنوبه؛ کسی که دو رکعت نماز بخواند و درآن دو رکعت ، قلب خود را به چیزی از امور دنیا مشغول نکند، خداوند گناهانش رامی آمرزد. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۴۹)

حدیث۲۵۴۸

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اذا قام العبد الی الصلوهٔ فکان هواه و قلبه الی الله تعالی انصرف کیوم ولدته امه؛ هنگامی که انسان برای نماز می ایستد، اگر همه توجه اش و قلبش به سوی خداباشد، در حالی نمازش تمام می شود، که مثل روزی است که پاک به دنیا آمده . (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۸۲)

حدیث۲۵۴۹

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : لیس لک من صلاتک الا ما احضرت فیه قلبک؛ نیست برای تو از نماز، مگر قلب تو در حال نماز باشد. (بحار الانوار، ج ,۸۴ ص ۲۵۹)

حدیث۲۵۵۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اذا کنت فی صلاتک فعلیک بالخشوع و الاقبال علی صلاتک فان الله تعالی یقول : الذین هم فی صلاتهم خاشعون؛ هرگاه در حال نمازبودی ، بر تو باد به خشوع و توجه کامل به نماز، چون خداوند در قرآن می فرماید: اهل ایمان کسانی هستند که در نماز خشوع می ورزند. فروع کافی ، ج ۳، ص ۳۰۰

حدیث۲۵۵۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : و اذا اردت ان یحشرک الله معی فاطل السجود بین یدی الله الواحد القهار؛ و اگر خواستی خداوند تو را با من محشورسازد، سجده در پیشگاه خدای یکتای قهار را طولانی کن . (بحار الانوار، ج ,۸۵ ص ۱۶۴)

حدیث۲۵۵۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: لا تنظروا الی طوع رکوع الرجل و سجوده ، فان ذلک شی ء اعتاده فلو ترکه استوحش لذلک و لکن انظروا الی صدق حدیثه و اداءامانته؛ به رکوع و سجده های طولانی افراد نگاه نکنید، زیرا ممکن است به آن عادت کرده

باشند و برای او یک امر عادی شده باشد، و اگر آن را ترک کنندوحشت کنند،بلکه راستگویی و امانتداری او را بنگر. (اصول کافی ، ج ۲، ص ۱۰۵)

حدیث۲۵۵۳

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اذا استقبلت القبلهٔ فانس من الدنیا و ما فیها والخلق و ما هم فیه و استفرغ قلبک عن کل شاغل یشغلک عن الله؛ هنگامی که برای نماز به جانب قبله ایستادی ، دنیا و آنچه در آن است رافراموش کن و قلب خود رااز هر گونه سرگرم کننده ای که تو را از خدا بازدارد، فارغ ساز. (میزان الحکمه ، ج ۵، ص ۳۹۶)

حدیث۲۵۵۴

هنگامی که داخل مسجد شدی و زمانی که مردم مشغول نماز هستند، بر آنهاسلام نکن ، بلکه بر رسول خدا (ص) سلام کن و مشغول نمازشو، ولی وقتی وارد بر گروهی شدی که مشغول صحبت هستند، بر آنها سلام کن . (بحار الانوار، ج ,۷۶ ص ۸)

حدیث۲۵۵۵

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : اطولکم قنوتا فی دار الدنیا اطولکم راحهٔ یوم القیامهٔ فی الموقف؛ هر کسی از شما قنوتش در این دنیا طولانی تر باشد، در آخرت در موقف محشر راحتی او بیشتر خواهد بود. (ثواب الاعمال ، ص ۵۹)

حدیث۲۵۵۶

امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: ان من طلب العبادهٔ تزکی لها و اذا اضرت النوافل بالفریضهٔ فارفضوها؛ هر کس طلب عبادت دارد، دل را برای آن پاک می کند،و هرگاه نمازهای مستحبی به نمازهای واجب ضرر رسانید (باعث آسیب رسانی به یکی از صفات و ابعاد نمازهای واجب شد) نمازهای مستحبی را ترک کنید. (تحف العقول ، ص ۲۶۷)

حدیث۲۵۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق نماز را مؤمنین شناخته اند که نه زینت های دنیا، نه نور چشمی هااز فرزند ونه مال ، آنان را از عبادت پروردگارشان باز نمی دارد، زیرا که خداوندسبحان می گوید: مردانی هستند که تجارت و داد و ستد آنان را از یاد خدا و برپاداشتن نماز و پرداخت زکات باز نمی دارد. (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

حدیث۲۵۵۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ما یمنع احدکم اذا دخل علیه غم من غموم الدنیا ان یتوضأ ثم یدخل المسجدفیرکع رکعتین یدعو الله فیهما، اما سمعت الله تعالی یقول : واستعینوا بالصبر والصلاهٔ ؛ چه مانعی دارد که چون یکی از شماغم و اندوهی از غمهای دنیا بر اودرآمد، وضو بگیرد و به مسجد برود و دو رکعت نماز بخواند و برای رفع اندوه خود خدا را بخواند. مگر نشنیده ای که خدا می فرماید:واستعینوا بالصبرو الصلاهٔ . (وسائل الشیعه ، ج ۵، ص ۲۶۳)

حدیث۲۵۵۹

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: تعاهدوا امر الصـلاة و حافظوا علیها، واسـتکثروا منه ، و تقربوا بها فانها کانت علی المؤمنین کتابا موقوتا؛ امر نماز رامراعات کنید و آن را محافظت نمایید و بسیار به جا آورید و با آن به خدا تقرب جویید، زیرا نماز فریضه ای است که بر مومنین نوشته شده ووقت آن تعیین گردیده است . (نهج البلاغه ، خطبه ۱۹۹)

حدیث۲۵۶۰

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند : الصـلوة تنظر و لا تنظر بها؛ برای نمازباید انتظار کشـید ولی نماز را معطل کار دیگر نباید کرد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱، ص ۱۸۳)

حدیث۲۵۶۱

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند : نوروا منازلکم بالصـلاة و قرائة القران؛ به خانه هایتان با خواندن نماز، و قرائت قرآن ، نورانیت ببخشید. (کنز العمال ، ج ,۱۵ ص ۳۹۲ حدیث ۴۱۵۱۸)

حدیث۲۵۶۲

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند : قم فصل فان فی الصـلوة شـفاء؛ بر خیز نمازبه جا آور! پس همانا در نماز شـفا است . (جامع احادیث الشیعه ، ج ۴، ص ۲۸)

حدیث۲۵۶۳

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: و اعلم ان کل شی ء من عملك تبع لصلاتك؛ بدان که تمام اعمالت تابع نمازت خواهند بود. (نهج البلاغه ، نامه ۲۷)

حدیث۲۵۶۴

پیامبراکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند : لا یزال الشـیطان یرعب من بنی ادم حافظ علی الصـلوات الخمس فاذا ضـیعهن تجرء علیه و اوقعه فی العظائم؛ شـیطان پیوسته از فرزندان آدم در وحشت و هراس است تا آنگاه که نمازهایش را به دقت و با شرایط و آداب می خوانـد. پس اگر نمـاز را ضـایع نموده (و دروقت مقرر آن به جـا نیاورد)، شـیطان بر او چیره می شود و او را در گناهان کبیره می اندازد و وی راگرفتار می کند. (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص ۲۰۲)

حدیث۲۵۶۵

امام جواد ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادة الاخلاص؛ برترین عبادت، اخلاص است. تنبیه الخواطر: ۲ / ۱۰۹.

حدیث۲۵۶۶

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادة غلبة العادة؛ برترین عبادت، چیره آمدن بر عادت است. غرر الحکم: ۲۸۷۳.

حدیث۲۵۶۷

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادة الزَّهادَة؛ برترین عبادت، دل بر کندن از دنیاست. غرر الحکم: ۲۸۷۲

حدیث۲۵۶۸

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادة الفکر؛ برترین عبادت، اندیشیدن است. غرر الحکم: ۲۹۰۷

حدیث۲۵۶۹

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : و اللّه ما عبداللّه بشیء أفضل من أداء حقّ المؤمن؛ به خدا سوگند که خداوند به چیزی برتر از ادا نمودن حق مؤمن، عبادت نشده است. الاختصاص: ۲۸.

حدیث۲۵۷۰

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : غضّ الطّرف عن محارم اللّه سبحانه أفضل عبادة؛ چشم بستن از حرام‌های خداوند سبحان، برترین عبادت است. غرر الحکم: ۶۴۲۷.

حدیث۲۵۷۱

پیامبر خدا ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ می فرمایند : أعظم العبادة أجراً أخفاها؛ بزرگترین ثواب را آن عبادتی دارد که پنهانی تر انجام گیرد. قرب الاسناد: ۱۳۵ / ۴۷۵.

حدیث۲۵۷۲

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : أفضل العبادة العلم باللّه و التّواضع له؛ برترین عبادت، شناخت خدا و فروتنی برای اوست. تحف العقول: ۳۶۴.

حدیث۲۵۷۳

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : تدبّروا أحوال الماضین من المؤمنین قبلکم. کیف کانوا فی حالِ التّمحیصِ و البلاءِ... اتّخذتهُم الفراعنة عبیداً فساموهم سوءَ العذابِ، وَجَرَّعوهم المِرار؛ در احوال مؤمنانی که پیش از شما بوده‌اند، بیندیشید که در حال آزمایش و بلا چگونه بودند؟!... فرعونیان آنان را به بندگی گرفتند و بدترین شکنجه‌ها را به آنها چشاندند و انواع تلخی‌ها را جرعه جرعه در کامشان ریختند. نهج البلاغه، الخطبة ۱۹۲

حدیث۲۵۷۴

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : من أطاع رجلاً فی معصیة فقد عبده؛ هر که از مردی در معصیت خدا فرمان برد، هر آینه او را بندگی کرده است. الکافی: ۲ / ۳۹۸ / ۸.

حدیث۲۵۷۵

پیامبر خدا ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ می فرمایند : ملعون ملعون من عبد الدّینار و الدّرهم؛ از رحمت خدا به دور است، کسی که بندگی دینار و درهم کند. الخصال: ۱۲۹

حدیث۲۵۷۶

امام علی ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : من عبد الدّنیا و آثرها علی الآخرة استوخم العاقبة؛ هر که بندگی دنیا کند و آن را بر آخرت برگزیند، فرجامش ناگوار باشد. الخصال: ۶۳۲

حدیث۲۵۷۷

امام باقر ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : من أصغی الی ناطق فقد عبده، فان کان النّاطق یؤدّی عن اللّه عزّوجّل فقد عبداللّه، و ان کان النّاطق یؤدّی عن الشیّطان فقد عبد الشّیطان؛ هر که به گوینده‌ای گوش سپارد، او را بندگی کرده است؛ اگر آن گوینده از طرف خدای عزوجل بگوید، شنونده خدا را عبادت کرده و اگر از طرف شیطان بگوید، شیطان را عبادت کرده است. الکافی: ۶ / ۴۳۴ / ۲۴.

حدیث۲۵۷۸

امام صادق ـ علیه السّلام ـ می فرمایند : لیس العبادة هی السّجود و لا الرّکوع، انّما هی طاعة الرّجال، من أطاع المخلوق فی معصیة الخالق فقد عبده؛ عبادت به سجود و رکوع نیست بلکه فرمانبری از رجال است؛ هر که فرمان آفریده‌ای را که مخالف فرمان آفریدگار است اطاعت کند بی‌گمان او را عبادت کرده است. البحار: ۷۲ / ۹۴ / ۶.

حدیث۲۵۷۹

قال رسول اللّه ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ : النّظر الی العالم عبادة، و النّظر الی الامام المقسط عبادة، و النّظر الی الوالدین برأفة و رحمة عبادة، و النّظر الی أخ تَوَدُه فی اللّه عزّوجّل عبادةَ؛ نگریستن به دانشمند عبادت است، نگریستن به پیشوای دادگر عبادت است، نگاه دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگریستن به برادری که برای خدای عزوجل دوستش داری عبادت است. أمالی الطوسّی: ۴۵۴ / ۱۰۱۵.

حدیث۲۵۸۰

قال الامام الصادق ـ علیه السّلام ـ : انّ فوق کلّ عبادة عبادة، و حبّنا أهل البیت أفضل عبادة؛ برتر از هر عبادت، عبادتی است و دوست داشتن ما اهلبیت برترین عبادت می‌باشد. المحاسن: ۱ / ۲۴۷ / ۴۶۲.

حدیث۲۵۸۱

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : التفکّر فی آلاء اللّه نعم العبادة؛ اندیشیدن در نعمت‌های خداوند، نیکو عبادتی است. غرر الحکم: ۱۱۴۷

حدیث۲۵۸۲

قال الامام علی ـ علیه السّلام ـ : التّفکّر فی ملکوت السّماوات و الأرض عبادة المخلصین؛ امام علی ـ علیه السّلام ـ : اندیشیدن در ملکوت آسمان‌ها و زمین، عبادت مخلصان است. غرر الحکم: ۱۷۹۲

حدیث۲۵۸۳

قال رسول الله ـ صلّی الله علیه و آله و سلّم ـ أُعبُد اللّه و لا تشرک به شیئا، و اعمَلُ للّه کأنّک تراه؛ خدا را بندگی کن و هیچ چیزی را شریك او مگردان و برای خدا چنان کار کن که گویی او را می‌بینی. کنز العمال

حدیث۲۵۸۴

سکّنوا فی أنفسکم معرفة ما تعبدون ;حتّی ینفعکم ما تحرّکون من الجوارح بعبادة من تعرفون؛ امام علی ـ علیه السّلام ـ : شناخت خدایی را که می‌پرستید در جان‌های خود جای دهید تا خم و راست شدن هایتان برای عبادت کسی که می‌شناسیدش، شما را سود دهد. تحف العقول: ۲۲۳ و ۲۰۴.

حدیث۲۵۸۵

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: من اعان تارک الصلوة بلقمة او کسوة فکانما قتل سبعین نبیا اولهم ادم و اخرهم محمد ؛ کسی که ترک کننده نماز را به دادن طعامی یا لباسی یاری کند، مثل این است که هفتاد پیغبر را کشته ، که اول آنها آدم، و آخر آن ها محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) است . (لئالی الاخبار، ص ۳۹۵)

حدیث۲۵۸۶

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: ان العبد اذا اشتغل بالصلاة و جاءه الشیطان و قال له : اذکر کذا اذکر کذا حتی یضل الرجل ان یدری کم صلی ؛ نمازگزار وقتی مشغول نماز است ، شیطان به سراغش می آید و به او می گوید: این را به یاد بیاور، آن را یاد بیاور تا این که انسان را گمراه کند و فراموش کند که چند رکعت نماز خوانده است . (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۵۹)

حدیث۲۵۸۷

قال الصادق – علیه السلام ـ : ایاکم ان یستخف احدکم بصلاته ؛ بپرهیزید از این که یکی از شما نماز را سبک بشمارید. (بحارالانوار، ج ۸۴، ص ۲۳۶)

حدیث۲۵۸۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ان ملک الموت یدفع الشیطان عن المحافظ علی الصلاة و یلقنه شهادة ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله فی تلک الحالة العظمیة؛ همانا ملک الموت شیطان را در دم مرگ از کسی که حافظ نماز است ، دورمی کند و شهادت بر وحدانیت خدا و رسالت رسول خدا (ص) رادر هنگام هولناک مرگ به او تلقین می کند (توفیق شهادتین پیدا می کند). (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۱۹)

حدیث۲۵۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: الصلوهٔ قربان کل تقی؛ نمازخواندن وسیله نزدیکی به خدا است برای هر شخص پرهیزکار. بحار الانوار، ج ۱۰ ص ۹۹

حدیث۲۵۹۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: المنجیات : اطعام الطعام و افشاء السلام والصلاهٔ باللیل و الناس نیام؛ عوامل رستگاری : اطعام کردن ، آشکارا سلام کردن ، نمازشب خواندن درحالی که مردم آرمیده اند. (محاسن البرقی ، ص ۳۸۷)

حدیث۲۵۹۱

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : بالصلاهٔ یبلغ العبد الی الدرجهٔ العلیاء لان الصلاهٔ تسبیح و تهلیل و تحمید وتکبیر و تمجید و تقدیس و قول و دعوهٔ؛ (انسان) به وسیله نماز بنده به درجه عالی و مقام والا می رسد، زیرا نماز تسبیح و تهلیل و تحمید وتکبیر و تمجید و تقدیس الهی است، نماز قول حق و دعوت به سوی حق می باشد. بحار الانوار، ج ,۸۲ ص۲۳۲

حدیث۲۵۹۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: علیک بالصلاهٔ ! فان اخر ماأوصی به رسول الله و حث علیه الصلاهٔ؛ بر تو باد به نماز! زیرا آخرین چیزی که رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) به آن سفارش نمود (و انسان) را بر انجام آن تاکید نمود، نماز بود. (بحار الانور، ج ,۸۴ ص ۲۳۶)

حدیث۲۵۹۳

قال رسول الله – صلی الله علیه وآله –: قال الله تعالی :لاینجوا منی عبدی الا باداء ما افترضت علیه؛ خداوند فرموده است : بنده ام از من نجات نمی یابد، مگر با ادای آن چه که بر او واجب کرده ام. (محجهٔ البیضاء، ج ۱، ص ۳۹۸)

حدیث۲۵۹۴

قال امیرالمؤمنین علیه السلام: اوصیکم بالصلاهٔ و حفظها، فانها خیر العمل و هی عمود دینکم. امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: شما را به نماز و مراقبت از آن سفارش می‌کنم چونکه نماز برترین عمل و ستون دین شماست . بحار، ج ۸۲، ص ۲۰۹

حدیث۲۵۹۵

قال الباقر علیه السلام: انا نأمر صبیاننا بالصلاهٔ اذا کانوا بنی خمس سنین، فمروا صبیانکم بالصلاهٔ اذا کانوا بنی سبع سنین. امام باقر علیه السلام فرمود: هنگامی که فرزندان ما پنج ساله شدند دستور می‌دهیم نماز بخوانند، پس شما هم وقتی فرزندانتان به هفت سالگی رسیدند آنها را به نماز دستور دهید. وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۱۲

حدیث۲۵۹۶

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: علم الاسلام الصلاهٔ، فمن فرغ لها قلبه و حافظ علیها بحدها و وقتها و سننها فهو مؤمن . رسول خدا

صلی الله علیه و آله فرمود: نماز، پرچم اسـلام است، مؤمن واقعی، کسـی است که دل به آن دهد و مراقب حدود و آداب و وقت آن باشد. کنز العمال، ج ۷، حدیث ۱۸۸۷۰

حدیث۲۵۹۷

پیامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند : المؤمن القوی خیر واحب من المؤمن الضـعیف؛ شخص با ایمان قوی ونیرومند از شخص با ایمان ضعیف بهتر ودوست داشتنی تر است. الاسلام والطب : ص ۲۶۳

حدیث۲۵۹۸

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : لاتکن قویاً علی ضعیف؛ برای افراد ضعیف ، قوی مباش (وبه آنها زورگویی وستم مکن). غرر الحکم : ۶ / ۴۳۶

حدیث۲۵۹۹

حضـرت علی (علیه السـلام) فرمودنـد : ولیکن احب الامور الیك اوسـطها فی الحق واعمها فی العدل؛ کاری که باید بیش از هر کار دوست داشته باشی، میانه روی در حق است وهمگانی کردن آن در برابری ودادگری. نهج البلاغه فیض الاسلام : نامه ۵۳ / ۹۹۶

حدیث۲۶۰۰

حضـرت علی (علیه السـلام) فرمودند : کل قوی غیر الله سبحانه ضعیفهٔ؛ هر نیرومندی جر خداوند سبحان، ضعیف وناتوان است (پس به زوربازو وسایر توانایی هایتان مغرور نشده واز آن سوء استفاده نکنید). غرر الحکم : ۴ / ۵۳۶

حدیث۲۶۰۱

پیامبر خدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند : علموا ابنائکم السـباحهٔ الرمایهٔ؛ به پسـرانتان شنا وتیراندازی را آموزش دهید . نهج الفصاحه : ح ۱۹۵۵

حدیث۲۶۰۲

رسول خدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند : علیکم بالرمی فانه من خیر لهوکم؛ به تیراندازی روی آورید، زیرا یکی از بهترین سرگرمی های شما است. میزان الحکمه : ۴ / ۱۸۳

حدیث۲۶۰۳

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : شجاعهٔ الرجل علی قدر همته؛ شجاعت انسان متناسب با همت او ست. غرر الحکم : ۴ / ۱۸۱

حدیث۲۶۰۴

رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند : حق الولد علی والده ان یعلمه الکتابهٔ والسـباحهٔ والرمایهٔ وان لا یرزقه الا طیباً وان

یزوجه اذا بلغ؛ حق فرزند (پسر) بر عهده پدرش این است که به او نوشتن، شنا کردن وتیراندازی را آموزش دهد وروزی او را تنها از راه حلال وپاکیزه تهیه نماید. نهج الفصاحه : ح ۱۳۹۴

حدیث۲۶۰۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : طوبی لمن اسلم وکان عیشه کفافاً وقواه شداداً؛ خوشبخت کسی است که اسلام را پذیرفته و به قدر معاش خود در آمد دارد وقوای بدنش نیرومند است. بحار الانوار : ۷۲ / ۶۷

حدیث۲۶۰۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : ان الله یحب الرجل القوی؛ خداوند متعال انسان قوی ونیرومند را دوست دارد. بحار الانوار : ۶۴ / ۱۸۴

حدیث۲۶۰۷

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند : اقوی الناس ، اعظمهم سلطاناً علی نفسه؛ در بین مردم آن کس از همه قوی تر است که تسلطش بر هوای نفس خویش، بیشتر باشد. غرر الحکم : ۲ / ۴۳۶

حدیث۲۶۰۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : خیر لهو المؤمن السباحة؛ بهترین سرگرمی برای مرد با ایمان، شنا است. نهج الفصاحه : ح ۱۵۲۷

حدیث۲۶۰۹

امام جعفر صادق (علیه السلام) : مثل الدنیا کمثل ماء البحر کلما شرب منه العطشان ازداد عطشا حتی یقتله ؛ دنیا مانند آب دریاست که هر چه شخص تشنه از آن بیشتر آشامد ، تشنگیش بیشتر شود تا او را بکشد . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۰۵

حدیث۲۶۱۰

امام جعفر صادق (علیه السلام) : من رضی من الله بالیسیر من المعاش رضی الله منه بالیسیر من العمل ؛ هر که به یک زندگی ساده از خدا راضی باشد خدا هم به عمل اندک او راضی شود . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۰۷

حدیث۲۶۱۱

امام جعفر صادق (علیه السلام) : لا تستقل ما یتقرب به إلی الله عز و جل و لو شق تمرة ؛ چیزی که مایه تقرب به خدای متعال است کوچک مشمار اگر چه پاره خرمایی باشد . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۱۲

حدیث۲۶۱۲

امام جعفر صادق (علیه السلام) : از پیامبراکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) پرسیدند : کفاره غیبت چیست ؟ فرمودند : برای آن کس که غیبتش کردی هر زمان به یادش افتادی از خدا طلب آمرزش کنی . اصول کافی ، ج ۴ ، ص ۶۱

حدیث۲۶۱۳

امام جعفر صادق (علیه السلام) : من أحب الاعمال الی الله عز و جل إدخال السرور علی المؤمن : اشباع جوعته أو تنفیس کربته أو قضاء دینه؛ از جمله دوست داشتنی ترین اعمال نزد خدای متعال شادی رسانیدن به مؤمن است و سیر کردن او از گرسنگی ، یا رفع گرفتاری او یا پرداخت بدهیش . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۷۶

حدیث۲۶۱۴

امام جعفر صادق (علیه السلام) : شیعتنا الرحماء بینهم ، الذین اذا خلوا ذکروا الله؛ شیعیان ما با یکدیگر مهربانند ، چون تنها باشند خدا را یاد کنند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۶۸

حدیث۲۶۱۵

امام جعفر صادق (علیه السلام) : تصافحوا فإنها تذهب بالسخیمة ؛ با یکدیگر مصافحه کنید، زیرا مصافحه کینه را می برد . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۶۴

حدیث۲۶۱۶

امام جعفر صادق (علیه السلام) : من زار أخاه فی الله قال الله عز و جل : إیای زرت و ثوابک علی و لست أرضی لک ثوابا دون الجنة ؛ هر کسی که برای خدا از برادرش دیدن کند ، خدای متعال فرماید : مرا دیدن کردی و ثوابت بر من است و به ثوابی جز بهشت برایت خرسند نیستم . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۵۵

حدیث۲۶۱۷

امام جعفر صادق (علیه السلام) : طلب العلم فریضة؛ کسب دانش واجب است . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۵

حدیث۲۶۱۸

امام جعفر صادق (علیه السلام) : اذا أراد الله بعبد خیرا فقهه فی الدین؛ چون خدا خیر بنده ای خواهد، او را در دین دانشمند کند . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۹

حدیث۲۶۱۹

امام جعفر صادق (علیه السلام) : میان ایمان و کفر فاصله ای جز کم عقلی نیست. عرض شد : چگونه ای پسر پیامبر ؟ فرمودند : بنده خدا در حاجت خود متوجه مخلوق می شود، در صورتی که اگر با خلوص نیت متوجه خدا شود آنچه خواهد در نزدیکتر از آن وقت به او رسد . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۲

حدیث۲۶۲۰

امام جعفر صادق (علیه السلام) : پیامبر خدا(صلی الله عایه و آله و سلم) فرموده است : ای علی هیچ تهیدستی سخت تر از نادانی و هیچ مالی سودمندتر از عقل نیست . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۰

حدیث۲۶۲۱

امام جعفر صادق (علیه السلام) : أکمل الناس عقلا أحسنهم خلقا ؛ عاقل ترین مردم خوش خلق ترین آنهاست . اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۲۷

حدیث۲۶۲۲

امام جعفر صادق (علیه السلام) : من ابتلی من المؤمنین ببلاء فصبر علیه ، کان له مثل أجر الف شهید؛ هر مؤمنی به بلائی گرفتار شود و صبر کند ، اجر هزار شهید برای اوست . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۴۶

حدیث۲۶۲۳

امام جعفر صادق (علیه السلام) : ان الله عز و جل إذا أحب عبدا فعمل قلیلا جزاه بالقلیل الکثیر؛ چون خدای تعالی بنده ای را دوست دارد و او عمل کوچکی انجام دهد، خدا او را پاداش بزرگ دهد . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۳۷

حدیث۲۶۲۴

امام جعفر صادق (علیه السلام): لا تکرهوا إلی أنفسکم العبادة؛ عبادت را به خود مکروه و ناپسند ندارید . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۳۷

حدیث۲۶۲۵

امام جعفر صادق (علیه السلام) : قال الله تبارک و تعالی : ما تحبب إلی عبدی بأحب مما افترضت علیه؛ خداوند متعال فرموده است : بنده من با چیزی محبوبتر از انجام واجبات به من دوستی نکند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۲۹

حدیث۲۶۲۶

امام جعفر صادق (علیه السلام) : قال رسول الله : من ترک معصیة لله مخافة الله تبارک و تعالی أرضاه الله یوم القیامة؛ پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : هر که گناهی را برای خدا و ترس از او ترک کند خدا او را در روز قیامت خشنود گرداند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۲۸

حدیث۲۶۲۷

امام جعفر صادق (علیه السلام) : خف الله کأنک تراه و إن کنت لا تراه فإنه یراک؛ چنان از خدا بترس که گویا او را می بینی و اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۱۰

حدیث۲۶۲۸

امام جعفر صادق (علیه السلام) : جعل الخیر کله فی بیت و جعل مفتاحه الزهد فی الدنیا ؛ همه خیردرخانه ای نهاده شده و کلیدش را زهد و بی رغبتی به دنیا قرار داده اند . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۹۴

حدیث۲۶۲۹

امام جعفر صادق (علیه السلام) : ان المسلمین یلتقیان ، فافضلهما أشدهما حبا لصاحبه ؛ از دو مسلمان که به هم برخورد می کند آن که دیگری را بیشتر دوست دارد، بهتر است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۹۳

حدیث۲۶۳۰

امام جعفر صادق (علیه السلام) : من أحب لله و أبغض لله و أعطی لله فهو ممن کمل إیمانه ؛ هر که برای خدا دوست دارد و برای خدا دشمن دارد و برای خدا عطاء کند ، از کسانی است که ایمانش کامل است . اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۸۹

حدیث۲۶۳۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ما اختلف أمهٔ بعد نبیها الا ظهر أهل باطلها علی اهل حقها؛ هیچ امتی پس از پیامبرشان، اختلاف نکردند مگر آنکه گروه باطل بر حق گرایان چیره شدند . کنز العمال، حدیث۹۲۹

حدیث۲۶۳۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: لو سکت الجاهل ما اختلف الناس؛ اگر جاهل سکوت می کرد، مردم اختلاف نمی کردند[سبب بسیاری از اختلافات، سخنهای ناآگاهانه است]. بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۸۱

حدیث۲۶۳۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: .. فإن ید الله علی الجماعهٔ و ایاکم و الفرقهٔ فإن الشاذ من الناس للشیطان، کما أن الشاذ من الغنم للذئب؛ دست خدا بر سر جماعت است،از تفرقه بپرهیزید، زیرا شخص تکرو، شکار شیطان است همان گونه که گوسفند تک رو، طعمه گرگ است. شرح نهج البلاغه، جلد ۸، ص ۱۱۲

حدیث۲۶۳۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من فارق الجماعهٔ مات میتهٔ جاهلیهٔ؛ هر کس از گروه مسلمانان جدا شود بر مرگ جاهلیت بمیرد. نهج الفصاحهٔ، ۲۸۵۵

حدیث۲۶۳۵

قال الإمام السجاد (علیه السلام) : .. یا زهری، اما علیک أن تجعل المسلمین منک به منزلهٔ أهل بیتک، فتجعل کبیرهم بمنزلهٔ والدک، و تجعل صغیرهم بمنزلهٔ ولدک، و تجعل تربک منهم بمنزلهٔ أخیک؛ امام سجاد(علیه السلام) به زهری فرمودند: ای زهری،

چه می شود که مسلمانان را مانند اهل خانه خود بدانی، بزرگ آنان را به منزله پدر خود و کوچکشان را به منزله فرزند و همسال خود را به منزله برادرت قرار دهی. بحار الانوار، جلد ۶۸، ص ۲۳۰

حدیث۲۶۳۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا تختلفوا، فإن من کان قبلکم اختلفوا فهلکوا. اختلاف نکنید، آنان که قبل از شما بودند اختلاف کردند و هلاک شدند. کنز العمال، حدیث ۸۹۴

حدیث۲۶۳۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ألجماعهٔ رحمهٔ و الفرقه عذاب؛ جماعت؛ وحدت مایه رحمت و تفرقه موجب عذاب است. نهج الفصاحه، حدیث۱۳۲۳

حدیث۲۶۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خیر المؤمنین من کان مألفهٔ للمؤمنین و لا خیر فیمن لایألف و لایؤلف. بهترین مؤمنان، کسی است که محور الفت مؤمنان باشد، کسی که انس نگیرد و با دیگران مأنوس نشود خیری ندارد. بحار الانوار، جلد ۷۱، ص ۳۹۳

حدیث۲۶۳۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ألمؤمن للمؤمن کالبنیان المرصوص یشد بعضه بعضا. مؤمن نسبت به مؤمن مانند بنای استواری است که اجزای آن، یکدیگر را استحکام می بخشند . نهج الفصاحه، حدیث ۳۱۰۳

حدیث۲۶۴۰

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ألمؤمنون فی تبارهم و تراحمهم و تعاطفهم کمثل الجسد،إذا اشتکی تداعی له سائره بالسهر و الحمی؛ مؤمنان در نیکی و شفقت و مهربانی به یکدیگر مانند یک پیکرند که اگر به عضوی از آن آسیبی برسد تمام اعضاء در تب و بیخوابی گرفتار آیند. بحار الانوار، جلد ۷۱، ص۲۳۴

حدیث۲۶۴۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: تواصلوا و تباروا و تراحموا و کونوا إخوهٔ أبرارا کما أمرکم الله عز و جل؛ همان گونه که خدای عزوجل به شما دستور داده، با هم پیوند داشته باشید، به یکدیگر نیکی کنید، و برادرانی نیکوکار باشید. وسایل الشیعه، جلد ۸، ص ۵۵۲

حدیث۲۶۴۲

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إنما المؤمنون إخوهٔ بنو أب و أم و إذا ضرب علی رجل منهم عرق سهر له الاخرون. مؤمنان، با یکدیگر برادرند، و همگی فرزندان یک پدر و مادر و چون رگ یکی از آنان زده شود؛ مصیبتی بر او وارد شود؛ دیگران در غم او

خوابشان نبرد. الکافی، جلد ۲، ص۱۶۵

حدیث۲۶۴۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ألمسلمون إخوۀ لافضل لأحد علی أحد إلا بالتقوی. مسلمانان با هم برادرند و هیچ کس بر دیگری برتری ندارد، جز به تقوی. کنز العمال، جلد ۱، ص ۱۴۹

حدیث۲۶۴۴

نبی اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ألمؤمنون إخوۀ تتکافؤ دماؤهم و هم ید علی من سواهم؛ مؤمنان با هم برادرند و خونشان برابر است و در برابر دشمن متحد و یک پارچه اند. کافی، جلد ۱، ص ۴۰۴

حدیث۲۶۴۵

حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) فرمودند: .. و طاعتنا نظاما للملۀ و امامتنا لما للفرقۀ و الجهاد عز الاسلام. پیروی از ما اهل بیت نظام امت، و رهبری ما عامل وحدت، و جهاد مایه عزت و سربلندی اسلام است. کشف الغمۀ، جلد ۲، ص ۱۰۹

حدیث۲۶۴۶

قال الامام علی (علیه السلام) : صلاح ذات البین أفضل من عامۀ الصلاۀ و الصیام. امام علی (علیه السلام) فرمودند: اصلاح اختلافها، از تمامی نمازها و روزه ها برتر است. نهج البلاغه

حدیث۲۶۴۷

قال الباقر (علیه السلام) : .. یا معشر المؤمنین تألفوا و تعاطفوا. امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: هان ای گروه مؤمنان، مأنوس و متحد باشید و به هم مهربانی کنید. الکافی، جلد ۲، ص۳۴۵

حدیث۲۶۴۸

قال الامام علی (علیه السلام) : .. و علیکم بالتواصل و التباذل و ایاکم و التدابر و التقاطع. امام علی (علیه السلام) در وصیت به حسنین (علیهما السلام) می فرمایند: .. و بر شما باد به ارتباط و بذل و بخشش و دوری گزیدن از جدائی و پشت کردن به یکدیگر . نهج البلاغه، نامه۴۷

حدیث۲۶۴۹

قال النبی (صلی الله علیه و آله و سلم) : إسمعوا و أطیعوا لمن ولاه الله الأمر، فإنه نظام الإسلام. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: از حاکمان الهی اطاعت کنید و گوش بفرمان باشید زیرا اطاعت از رهبری مایه وحدت امت اسلام است. امالی مفید، جلد ۱ ص ۱۴ مجلس ۲ حدیث ۲

حدیث۲۶۵۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: من کانَت هِمَّتُهُ ما یَدخُلُ بَطنَهُ ، کانَت قِیمَتُهُ ما یَخرُجُ مِنهُ؛ هر که هـمّ و غـمّش چیزی بـاشد که وارد شکمش می‌شود ، ارزشش به اندازه همان چیزی است که از شکمش خارج می‌شود . غرر الحکم : ۸۸۳۰

حدیث۲۶۵۱

امام صادق علیه‌السـلام می فرماینـد: أفضَلُ الصَّدقَـهِٔ إبرادُ الکَبِـدِ الحَرّی ، ومَن سَـقی کَبِدا حَرّی مِن بَهیمَهٍٔ أو غَیرِها أظَلَّهُ اللّه‌عز و جل یَومَ لا ظِلَّ إلاّ ظِلُّهُ؛ بـهترین صـدقه خـنک کردن جگر تفتیده است . هرکه جگر تفتیده حیوانی یا جز آن را سیراب کند خداوند عز و جل او را ، در آن روزی که هیچ سایه‌ای جز سایه او نیست ، سایه دهد . بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۷۲ / ۸

حدیث۲۶۵۲

امام باقر علیه‌السـلام می فرمایند: إنّ أوَّلَ ما یُبدَأُ بِهِ یَومَ القِیامَهِٔ صَدَقَهُٔ الماءِ؛ نخستین چیزی که در روز قیامت به آن رسیدگی می‌شود (ثواب) صدقه آب (دادن به تشنه) است . بحار الأنوار : ۹۶ / ۱۷۳ / ۱۳

حدیث۲۶۵۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلّم می فرمایند: إذا کَثُرَت ذُنوبُکَ فاسْقِ‌الماءَ عَلَی الماءِ. هرگاه گناهانت زیاد شد پشت سر هم آب (به تشنگان) بنوشان . کنز العمّال : ۱۶۳۷۷

حدیث۲۶۵۴

پیـامبر خـدا صـلی الله علیه و آله و سـلّم : إنَّ أهلَ البَیتِ لَیَقِلُّ طُعمُهُم ؛ فَتَستَنیرُ بُیوتُهُم . ساکنان یک خانه ، در اثر کم خوردن غـذا ، خانه‌شان نورانی می گردد . کنز العمّال ، جلد ۳ ، صفحه ۳۹۱

حدیث۲۶۵۵

پیامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : خوشا به سـعادت سـبقت جویان به سایه عرش. گفتند: ای رسول خدا! آنان کیانند؟ فرمودند: آنان که چون حق را بشـنوند، بپذیرند و هرگاه حق از آنان خواسته شود، دریغ نکنند و برای مردم همان‌گونه قضاوت کنند که برای خود می کنند. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۲۹، ح ۱۹ .

حدیث۲۶۵۶

پیامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : وَ مَنْ شَـهِدَ شَـهادَهَٔ حَقٍّ لِیُحْیِیَ بِها حَقَّ امْرِیءٍ مُسْـلِمٍ اَتی یَوْمَ الْقِیامَهِٔ وَ لِوَجْهِهِ نورٌ مَدَّ الْبَصَـرِ تَعْرِفُهُ الْخَلایِقُ بِاسْـمِهِ وَ نَسَـبِهِ ؛ کسـی که برای زنده کردن حق یک مسـلمان، شـهادت حقّ بدهد، روز قیامت در حالی آورده می‌شود که پرتو نور چهره‌اش، تا چشم کار می کنـد دیده می‌شود و خلایق او را به نام و نسب می‌شناسـند. کافی، ج ۷، ص ۳۸۱، ح ۱ .

حدیث۲۶۵۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : عَلَیْکُمْ بِالصِّدْقِ فَاِنَّهُ مَعَ الْبِرِّ وَ هُما فِی الْجَنَّةِ وَ ایّاکُمْ وَ الْکِذْبِ فَاِنَّهُ مَعَ الْفُجورِ وَ هُما فِیالنّارِ ؛ شما را سفارش می کنم به راستگویی، که راستگویی با نیکوکاری همراه است و هر دو در بهشت‌اند و از دروغگویی بپرهیزید که دروغگویی همراه با بدکاری است و هر دو در جهنم‌اند. نهج الفصاحه، ح ۱۹۷۶ .

حدیث۲۶۵۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ کَشَفَ عَوْرَةَ اَخیهِ الْمُسْلِمِ کَشَفَ اللّهعَوْرَتَهُ حَتّی یَفْضَحَهُ بِها فی بَیْتِهِ؛ هر کس عیب و زشتی برادر مسلمان خود را فاش کند، خداوند زشتی او را آشکار سازد، تاجایی که او را در درون خانه‌اش رسوا سازد. الترغیب والترهیب، ج ۲، ص ۲۳۹، ح ۹.

حدیث۲۶۵۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : لا تَکُنْ مِمَّنْ یَرجُو الْآخِرَةَ بِغَیْرِ الْعَمَلِ... یَنْهی وَ لا یَنْتَهی وَ یَاْمُرُ بِما لا یَاْتی... ؛ از کسانی مباش که بی‌عمل، به آخرت امید دارند... از گناه باز می‌دارند، اما خود باز نمی‌ایستند، به کارهایی فرمان می‌دهند که خود انجام نمی‌دهند. نهج البلاغه، از حکمت ۱۵۰ .

حدیث۲۶۶۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلثَّناءُ بِاَکْثَرَ مِنَ الْاِسْتِحْقاقِ مَلَقٌ وَ التَّقْصیرُ عَنِ الْاِسْتِحْقاقِ عِیٌّ اَوْ حَسَدٌ؛ تعریف بیش از استحقاق، چاپلوسی و کمتر از استحقاق، از ناتوانی در سخن و یا حسد است. نهج البلاغه، حکمت ۳۴۷ .

حدیث۲۶۶۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ لِلْمُؤْمِنِ عَلی الْمُؤْمِنِ سَبْعَةَ حُقوقٍ، فَاَوْجَبُها اَنْ یَقولَ الرَّجُلُ حَقّا وَ اِنْ کانَ عَلی نَفْسِهِ اَوْ عَلی والِدَیْهِ، فَلا یَمیلَ لَهُمْ عَنِ الْحَقِّ؛ مؤمن را بر مؤمن، هفت حق است. واجب‌ترین آنها این است که آدمی تنها حق را بگوید، هر چند بر ضد خود یا پدر و مادرش باشد و به خاطر آنها از حق منحرف نشود. بحار الأنوار ، ج ۷۴ ، ص ۲۲۳، ح ۸.

حدیث۲۶۶۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : لِیَجْتَمِعَ فِی قَلبِکَ الأفتِقارُ اِلَی النّاسِ وَ الاِستِغناءُ عَنْهُمْ فَیَکُونَ اِفتِقارُکَ اِلَیهِمْ فِی لِیْنِ کِلامِکَ وَ حُسْنِ بِشْرِکَ وَ یَکُونَ اِسْتِغْناءُکَ عَنْهُمْ فی نَزاهَةِ عِرْضِکَ وَ بَقاءِ عِزِّکَ؛ باید نیاز به مردم و بی‌نیازی از آنان، در دلت گردآیند، تا نیازت به آنان، سبب نرمی در گفتار و خوش‌رویی‌ات شود و بی‌نیازی‌ات، سبب آبروداری و عزّتت باشد. کافی، ج ۲ ، ص ۱۴۹، ح ۷.

حدیث۲۶۶۳

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : خَیْرُ الکَلامِ مَا دَلَّ وَ جَلَّ وَ قَلَّ وَ لَمْ یُمِلَّ؛ بهترین سخن، آن است که قابل فهم و روشن و کوتاه باشد و خستگی نیاورد. انوار العلویه، ص ۴۸۹ .

حدیث۲۶۶۴

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : کونوا دُعاةً لِلنّاسِ بِغَیْرِ اَ لْسِنَتِکُمْ، لِیَرَوا مِنْکُمْ الْوَرَعَ وَ الْاِجْتِهادَ وَ الصَّلاةَ وَ الْخَیْرَ، فَاِنَّ ذلِکَ داعیَةٌ؛ مردم را به غیر از زبان خود، دعوت کنید، تا پرهیزکاری و کوشش در عبادت و نماز و خوبی را از شما ببینند، زیرا اینها خود دعوت کننده است. کافی، ج ۲ ، ص ۷۸، ح ۱۴.

حدیث۲۶۶۵

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : هر کسی، به هدایتی راهنمایی کند، پاداشی را که برای پیروان هدایت وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی آن‌که از پاداش پیروان کاسته شود، و هر کس به گمراهی‌ای راهنمایی کند گناهی که برای پیروان آن وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی‌آن‌که از گناه آنها کاسته شود. منیة المرید، ص ۱۰۲.

حدیث۲۶۶۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : کسانی که به کشمکش و دشمنی با یکدیگر بپردازند، دچار سستی می‌شوند و سرانجام بدِ کارشان را می‌چشند و در نزدشان خوبی، بدی و بدی، خوبی جلوه می‌کند، در نتیجه راهشان را درست نمی بینند، کارشان دشوار و گریز گاهشان تنگ می‌شود، چنین کسان در معرض خروج از دین و پیروی از راه غیر مؤمنان هستند. خصال، ص ۲۳۳ .

حدیث۲۶۶۷

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : خداوند! زبان را عذابی دهد که هیچ یک از اعضای دیگر را چنان عذابی ندهد. زبان گوید: ای پروردگارا! مرا عذابی دادی که هیچ چیز را چنان عذاب ندادی! در پاسخش گفته شود: سخنی از تو بیرون آمد و به شرق و غرب زمین رسید و به واسطه آن خونی بناحقّ ریخته شد و مالی به غارت رفت و ناموسی هتک شد. کافی، ج ۲ ص ۱۱۵، ح ۱۶.

حدیث۲۶۶۸

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : تا زمانی که مردم، امر به معروف و نهی از منکر نمایند و در کارهای نیک و تقوا به یاری یکدیگر بشتابند، در خیر و سعادت خواهند بود، اما اگر چنین نکنند، برکت‌ها از آنان گرفته شود و گروهی بر گروه دیگر سلطه پیدا کنند. نه در زمین یاوری دارند و نه در آسمان. تهذیب الاحکام، ج ۶، ص ۱۸۱، ح ۲۲.

حدیث۲۶۶۹

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند : حق کسی که به تو نیکی کرده ، این است که از او تشکر کنی و نیکی‌اش را به زبان‌آوری و از او به خوبی یاد کنی و میان خود و خدای عزّوجلّ برایش خالصانه دعا کنی ، هرگاه چنین کردی بی‌گمان در پنهان و آشکار از او تشکر کرده‌ای . سپس اگر روزی توانستی نیکی او را جبران کنی ، جبران کن خصال، ص ۵۶۸ .

حدیث۲۶۷۰

امام علی علیه‌السلام در توصیف کسانی که خداوند متعال دوستشان دارد، می فرمایند : اگر در روز آنها را ببینی، خواهی دید که در زمین آرام گام برمی‌دارند و با مردم به نیکی سخن می گویند و هرگاه نادان‌ها آنان را صدا می کنند، می گویند سلام و هرگاه به لغو برخورد می کنند، بزرگوارانه از آن می گذرند. قدم‌هایشان از رفتن به جاهای تهمت خیز بسته‌اند و زبانشان را از این‌که درباره ناموس مردم سخن بگویند خاموش کرده‌اند. صفات الشیعه ، ص ۴۱ ـ ۴۲ .

حدیث۲۶۷۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : أَیُّما مُسْلِمَیْنِ تَهاجَرا فَمَکَثا ثَلاثا لایَصْطَلِحانِ اِلاّ کانا خارِجَیْنِ مِنَ الاْسْلامِ، وَ لَمْ یَکُنْ بَیْنَهُما وَلایَةٌ فَاَیُّهُما سَبَقَ اِلی کَلامِ اَخیهِ کانَ السّابِقَ اِلَی الْجَنَّةِ یَوْمَ الْحِسابِ؛ دو مسلمانی که سه روز با هم قهر کنند و آشتی ننمایند، هر دو از اسلام بیرون می‌روند و میان آنان هیچ پیوند دینی نیست و هر کدام از آنها پیش از دیگری با برادرش حرف بزند، در روز قیامت زودتر به بهشت می‌رود. کافی، ج ۲، ص ۳۴۵، ح ۵.

حدیث۲۶۷۲

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَلا اُخْبِرُکُمْ بِاَفْضَلَ مِنْ دَرَجَةِ الصّیامِ وَ الصَّلاةِ وَ الصَّدَقَةِ؟ صَلاحُ ذاتِ الْبَیْنِ، فَاِنَّ فَسادَ ذاتِ الْبَیْنِ هِیَ الْحالِقَةُ؛ آیا به چیزی با فضیلت‌تر از نماز و روزه و صدقه (زکات) آگاهتان نکنم؟ و آن اصلاح میان مردم است، زیرا تیره شدن رابطه بین مردم ریشه‌کن کننده دین است. نهج الفصاحه، ح ۴۵۸.

حدیث۲۶۷۳

امام حسن عسکری علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ وَعَظَ اَخاهُ سِرّا فَقَدْ زانَهُ وَ مَنْ وَعَظَهُ عَلانیَةً فَقَدْ شانَهُ؛ هر کس برادر (دینی‌اش) را پنهانی نصیحت کند، او را آراسته و اگر آشکارا نصیحتش نماید، ارزش او را کاسته است. تحف العقول، ص ۴۸۹ .

حدیث۲۶۷۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : ای مردم! بیاید یکدیگر را بر اطاعت خدا یاری کنید و عدالتش را بپادارید و به عهدش(در عبودیت او و ترک طاعت شیطان) وفا کنید و در تمامی حقوق الهی منصفانه رفتار کنید، زیرا که بندگان خدا به چیزی نیازمندتر از این نیستند که در این امور یکدیگر را نصیحت و خوب یاری کنند. کافی، ج ۸ ، ص ۳۵۴، ح ۵۵۰ .

حدیث۲۶۷۵

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند : حَقُّ اللِّسانِ اِکْرامُهُ عَنِ الْخَنی وَتَعْویدُهُ الْخَیْرَ وَ تَرْکُ الْفُضولِ الَّتی لافائِدَةَ لَها وَ الْبِرُّ بِالنّاسِ وَ حُسْنُ الْقَوْلِ فیهِمْ؛ حق زبان، احترام گذاشتن به آن با ترک زشت‌گویی، عادت دادنش به خوبی، ترک گفتار بی‌فایده و نیکی به مردم و خوشگویی درباره آنان است. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۲۸۶، ح ۴۱.

حدیث۲۶۷۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ عامَلَ النّاسَ فَلَمْ یَظْلِمْهُمْ وَحَدَّثَهُم فَلَمْ یَکْذِبْهُم وَ وَعَدَهُم فَلَمْ یَخْلِفْهُم فَهُوَ مِمَّنْ کَمُلَتْ مُرُوءتُهُ وَ ظَهَرَتْ عَدالَتُهُ وَ وَجَبَتْ اُخُوَّتُهُ وَحَرُمَتْ غیبَتُهُ؛ هر کس در معاشرت با مردم به آنان ظلم نکند، دروغ نگوید و خلف

وعده ننماید، جوانمردیش کامل، عدالتش آشکار، برادری با او واجب و غیبتش حرام است. خصال، ص ۲۰۸، ح ۲۸.

حدیث۲۶۷۷

امام باقر علیه‌السلام درباره این گفته خداوند که «با مردم به زبان خوش سخن بگویید» فرمودند: بهترین سخنی که دوست دارید مردم به شما بگویند، به آنها بگویید، چرا که خداوند، لعنت کننده، دشنام دهند، زخم‌زبان زن بر مؤمنان، زشت‌گفتار، بدزبان و گدای سمج را دشمن می‌دارد و با حیا و بردبار و عفیفِ پارسا را دوست دارد. امالی صدوق، ص ۳۲۶.

حدیث۲۶۷۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : به خدایی که جانم در اختیار اوست، وارد بهشت نمی‌شوید مگر مؤمن شوید و مؤمن نمی‌شوید، مگر این‌که یکدیگر را دوست بدارید. آیا می‌خواهید شما را به چیزی راهنمایی کنم که با انجام آن، یکدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید. مشکاة الانوار، ص ۱۵۷.

حدیث۲۶۷۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : من برای کسی که بگومگو را رها کند، هر چند حق با او باشد و برای کسی که دروغ گفتن را اگر چه به شوخی باشد، ترک گوید و برای کسی که اخلاقش را نیکو گرداند، خانه‌ای در حومه بهشت و خانه‌ای در مرکز بهشت و خانه‌ای در بالای بهشت ضمانت می‌کنم. خصال، ص ۱۴۴، ح ۱۷۰.

حدیث۲۶۸۰

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ لِسانَ ابْنِ آدَمَ یُشْرِفُ کُلَّ یَوْمٍ عَلی جَوارِحِهِ فَیَقولُ: کَیْفَ أَصْبَحْتُمْ؟ فَیَقولونَ: بِخَیْرٍ اِنْ تَرَکْتَنا! وَیَقولونَ: اَللّه‌اَللّه فینا! وَ یُناشِدونَهُ وَ یَقولونَ: إِنَّما نُثابُ بِکَ وَ نُعاقَبُ بِکَ؛ زبان آدمیزاد، هر روز به اعضای او نزدیک می‌شود و می‌گوید: چگونه‌اید؟ آنها می‌گویند: اگر تو ما را به خودمان واگذاری، خوب هستیم! و می‌گویند: از خدا بترس و کاری به ما نداشته باش. و او را سوگند می‌دهند و می‌گویند: ما فقط به واسطه تو پاداش می‌یابیم و به واسطه تو، مجازات می‌شویم. خصال، ص ۶، ح ۱۵ .

حدیث۲۶۸۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : خَیْرُکُم خَیْرُکُم لِنِسائِهِ و اَنَا خَیْرُکُم لِنِسائی؛ بهترین شما کسی است که برای زنان خود بهتر باشد و من بهترین شما برای زن خود هستم. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۴۳.

حدیث۲۶۸۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: الاَکْلُ عِندَ اَهلِ المُصیبَةِ مِنْ عَمَلِ الجاهِلیَّةِ وَ السُّنَّةُ البَعْثُ اِلَیْهِم بِالطَّعامِ؛ غذا خوردن نزد مصیبت‌زدگان و با خرج آنان، از رفتارهای جاهلیت است و سنّت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله فرستادن غذا برای مصیبت‌زدگان است. من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۸۲.

حدیث۲۶۸۳

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اِنْ قَدَرتَ اَن تُصْبِحَ و تُمسی و لَیْسَ فی قَلبِکَ غَشٌّ لِاَحَدٍ فَافعَل و ذلِکَ مِن سُنَّتی و مَنْ أحیی سُنَّتی فَقَد اَحیانی و مَن اَحیانی کانَ مَعی فِی الجَنَّةِ؛ تا می‌توانی بکوش که صبح و شب در قلبت (حتّی) قصد فریب و نیرنگ کسی نباشد؛ چرا که این از سنّت‌های من است و کسی که سنّتم را زنده کند، مرا زنده کرده است و کسی که مرا زنده کند، در بهشت با من خواهد بود. سنن ترمذی، ج ۴، ص ۱۵۱.

حدیث۲۶۸۴

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : پروردگارم مرا به هفت خصلت امر نموده است: دوست داشتن بینوایان و نزدیک شدن به آنها، ذکر لا حول و لا قوۀ الا باللّه را بسیار گفتن، با خویشاوندان رابطه برقرار کردن؛ هر چند آنان قطع رابطه کنند، [و در مسائل مادی]، به پایین‌تر از خود نگاه کنم نه به بالاتر، در راه خدا سرزنش ملامتگران را به خود نگیرم، حق را بگویم اگر چه تلخ باشد و از کسی چیزی نخواهم. الاصول الستۀ عشر، ص ۷۵.

حدیث۲۶۸۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: کانَ النَّبیُّ صلی‌اللّه‌علیه‌وآله اذا سُئِلَ شَیئا فَإذا اَرادَ اَنْ یَفْعَلَهُ قالَ: نَعَم وَ اذا اَراد اَنْ لا یَفْعَلَ سَکَتَ و کانَ لا یَقول لِشَیءٍ لا... ؛ هرگاه از رسول اکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله چیزی تقاضا می‌شد، اگر ایشان آن را می‌خواستند انجام دهند، می‌فرمودند: بله و اگر نمی‌خواستند انجام دهند، سکوت می‌نمودند و هیچ‌گاه ایشان برای چیزی نه نمی‌گفتند. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۷.

حدیث۲۶۸۶

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ رَسولَ اللّهِ صلی‌اللّه‌علیه‌وآله کانَ اذا اَتاهُ الضَّیْفُ اَکَلَ مَعَهُ وَ لَمْ یَرْفَعْ یَدَهُ مِنَ الْخِوانِ حَتّی یَرْفَعَ الضَّیْفُ یَدَهُ؛ رسول خدا صلی‌اللّه‌علیه‌وآله هرگاه میهمان داشتند، با او غذا می‌خوردند و دست از سفره و غذا نمی‌کشیدند، تا آن‌که میهمان دست از غذا خوردن بکشد. کافی، ج ۶، ص ۲۸۶ .

حدیث۲۶۸۷

پیامبراکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اَکْرَمُ اَخلاقِ النَّبیّینَ وَ الصِّدّیقینَ وَ الشُهَداءِ وَ الصّالِحینَ التَّزاوُرُ فِی اللّهِ؛ بزرگوارانه‌ترین اخلاق پیامبران، صدیقین (انسان‌های راستین) شهدا و صالحین، دیدار یکدیگر برای خداست. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۰۶ .

حدیث۲۶۸۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: کانَ رَسولُ اللّهِ صلی‌اللّه‌علیه‌وآله لَیَسُرُّ الرَّجُلَ مِنْ اَصحابِهِ اذا رَآهُ مَغْموما بِالْمُداعَبَةِ وَ کانَ صلی‌اللّه‌علیه‌وآله یَقولُ: اِنَّ اللّهَ یُبْغِضُ الْمُعَبِّسَ فی وَجْهِ اِخْوانِهِ؛ هرگاه رسول اکرم صلی‌اللّه‌علیه‌وآله یکی از اصحاب خود را غمگین می‌دیدند، با شوخی او را خوشحال می‌کردند و می‌فرمودند: خداوند، کسی را که با برادران (دینی) اش با ترشرویی و چهره عبوس روبرو شود، دشمن می‌دارد. رسائل شهید ثانی، ص ۳۲۶ .

حدیث۲۶۸۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ یَضْمُنْ لی بِرَّ الْوالِدَیْنِ وَ صِلَةَ الرَّحِمِ اَضْمُنْ لَهُ کَثْرَةَ الْمالِ وَ زیادَةَ الْعُمْرِ وَ الْمَحَبَّةَ فِی الْعَشیرَةِ؛ هر کس نیکی به پدر و مادر و صله رحم را برایم ضمانت کند، من نیز زیادی ثروت، طول عمر و محبّت او را در دل خویشاوندان ضمانت می‌نمایم. مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۷۶، ح ۱۲.

حدیث۲۶۹۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ حَسُنَ بِرُّهُ فی اَهْلِ بَیْتِهِ زیدَ فی رِزْقِهِ؛ هر کس به شایستگی در حقّ خانواده‌اش نیکی کند، روزیش زیاد می‌شود. الدعوات الراوندی، ص ۱۲۷.

حدیث۲۶۹۱

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: طَلَبُ الْحَلالِ فَریضَةٌ عَلی کُلِّ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ؛ کسب درآمد حلال، بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است. جامع الأخبار، ص ۳۸۹، ح ۱۰۷۹.

حدیث۲۶۹۲

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ اَکَلَ مِنْ کَدِّ یَدِهِ حَلالاً فُتِحَ لَهُ اَبْوابُ الْجَنَّةِ یَدْخُلَ مِنْ اَیِّها شاءَ؛ هر کس از دسترنج حلال خود روزی بخورَد، درهای بهشت به روی او باز می‌شود تا از هر کدام که بخواهد، وارد شود. جامع الأخبار، ص ۳۹۰، ح ۱۰۸۶ .

حدیث۲۶۹۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اِسْتَنْزِلُوا الرِّزْقَ بِالصَّدقَةِ وَ الْبُکورُ مُبارَکٌ یَزیدُ فی جَمیعِ النِّعَمِ خُصوصاً فِی الرِّزْقِ وَ حُسْنُ الْخَطِّ مِنْ مَفاتیحِ الرِّزْقِ وَ طیبُ الْکَلامِ یَزیدُ فِی الرِّزْقِ؛ با صدقه دادن روزی را فرود آورید، سحرخیزی با برکت است و همه نعمت‌ها، مخصوصاً روزی را زیاد می‌کند، خط زیبا از درهای رزق است و خوش‌زبانی [هم] روزی را زیاد می‌کند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۳۱۸ .

حدیث۲۶۹۴

امام باقر علیه السلام می فرمایند: خداوند برای هر کسی روزیِ حلالی مقرّر داشته که به سلامت به او خواهد رسید. از طرف دیگر روزی حرام نیز در دسترس او قرار داده است که اگر انسان روزی خود را از آن حرام به دست آورد، خداوند در عوض، روزی حلالی را که برای او مقدّر کرده است، از او باز خواهد داشت و غیر از این دو روزی (حلال و حرام)، روزی‌های فراوان دیگری نیز نزد خداوند هست. بحارالأنوار، ج ۵، ص ۱۴۷، ح ۶.

حدیث۲۶۹۵

امام باقر علیه السلام می فرمایند: عَلَیْکَ بِالدعاءِ لِاِخوانِکَ بِظَهْرِ الْغَیْبِ فَاِنَّهُ یَهیلُ الرِّزقَ؛ پشت سر برادران (دینی) خود دعا کن، که

این کار روزی را به طرف تو سرازیر می کند. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۶۰، ح ۱۴ .

حدیث۲۶۹۶

ابو عبیده به امام صادقعلیه السلام عرض کرد: دعا کنید که خداوند روزی مرا دست بندگانش قرار ندهد، امام فرمودند: خداوند چنین کاری نمی کند. او روزی بندگانش را در دست یکدیگر قرار داده است؛ امّا از خدا بخواه که روزیت را در دست بندگان خوبش قرار دهد، که این از خوش‌بختی است. تحف العقول، ص ۳۶۱ .

حدیث۲۶۹۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اَلضَّیْفُ یَنْزِلُ بِرِزْقِهِ وَ یَرْتَحِلُ بِذُنوبِ اَهْلِ الْبَیْتِ؛ میهمان، روزی خود را می‌آورد و گناهان اهل خانه را می‌برد . بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۴۶۱، ح ۱۴ .

حدیث۲۶۹۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: لا تَتَشاغَلُ عَمّا فُرِضَ عَلَیْکَ بِما قَدْ ضُمِنَ لَکَ فَاِنَّهُ لَیسَ بِفائِتِکَ ما قَدْ قُسِّمَ لَکَ وَ لَسْتَ بِلاحِقٍ ما قد زُوِیَ عنکَ؛ مبادا با پرداختن به کسب روزی تضمین شده، از آنچه بر تو واجب شده است، با زمانی؛ زیرا قسمت تو از روزی می‌رسد و آنچه قسمت تو نباشد، به آن دست نمی‌یابی. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۸۷ .

حدیث۲۶۹۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اِنَّ اللَّهَ لَیَبْتَلِی الْعَبْدَ بِالرِّزْقِ لِیَنْظُرَ کَیْفَ یَعْمَلُ فَاِنْ رَضیَ بورِکَ لَهُ وَ اِنْ لَمْ یَرْضَ لَمْ یُبارَکْ لَهُ؛ خداوند انسان را با روزی آزمایش می کند، تا ببیند چگونه عمل می کند؛ اگر راضی شود، برکت داده می‌شود و اگر راضی نشود، برکت داده نمی‌شود. کنزالعمال، ح ۷۱۲۱ .

حدیث۲۷۰۰

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: لَمّا قیلَ لَهُ: اُحِبُّ اَنْ یُوَسَّعَ عَلَیَّ فِی الرِّزْقِ؟ - : دُمْ عَلَی الطَّهارَةِ یُوَسَّعَ عَلَیْکَ فِی الرِّزْقِ؛ به رسول خداصلی الله علیه وآله عرض شد: دوست دارم روزیم زیاد شود. فرمودند: پیوسته با وضو باش تا روزیت فراوان شود. کنزالعمال، ح ۴۴۱۵۴.

حدیث۲۷۰۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند: ما اَنْعَمَ اللَّهُ عَلی عَبْدٍ مِنْ نِعْمَةٍ فَعَرَفَها بِقَلْبِهِ وَ حَمِدَ اللَّهُ ظاهِراً بِلِسانِهِ فَتَمَّ کَلامُهُ حَتّی یُؤمَرَ لَهُ بِالْمَزیدِ؛ چون خداوند به بنده‌ای نعمت بدهد و او آن را قلباً قدر بشناسد و به زبان سپاس بگوید، سخنش تمام نشده، فرمان افزایش نعمت برای وی صادر می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۹۵، ح ۹.

حدیث۲۷۰۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْعُسْرُ یُفْسِدُ الْاَخْلاقَ، اَلتَّسَهُّلُ یُدِرُّ الْاَرْزاقَ؛ سخت گیری، اخلاق را فاسد، آسان گیری روزی‌ها را

فراوان می کند. غررالحکم، ح ۸۰۲ و ۸۰۳ .

حدیث۲۷۰۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: مَنْ حَبَسَ عَنْ اَخیهِ الْمُسْلِمِ شَیئاً مِنْ حَقٍّ حَرَّمَ اللّهُ عَلَیْهِ بَرَکَةَ الرِّزْقِ اِلّا اَنْ یَتوبَ؛ هر کس حقّی از حقوق برادر مسلمان خود را پایمان کند، خداوند برکت روزی را بر او حرام گرداند، مگر آن‌که توبه (جبران) کند. امالی صدوق، ص ۳۵۰، ح ۱.

حدیث۲۷۰۴

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: اَکْثِروا مِنَ الصَّدَقَةِ تُرزَقُوا؛ صدقه زیاد بدهید، تا خداوند به شما روزی بدهد. بحارالأنوار، ج ۷۷ ، ص ۱۷۶، ح ۱۰.

حدیث۲۷۰۵

امام باقر علیه السلام می فرمایند: اِنَّ الْعَبْدَ لَیُذْنِبُ الذَّنْبَ فَیُزْوی عَنْهُ الرِّزْقُ؛ بنده گناه می کند و به سبب آن، روزی از او گرفته می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۲۷۰، ح ۸ .

حدیث۲۷۰۶

امام حسن علیه السلام می فرمایند: لَیْسَتِ العِفَّةُ بِدافِعَةٍ رِزْقاً وَ لَا الْحِرْصُ بِجالِبٍ فَضْلًا فَاِنَّ الرِّزْقَ مَقْسومٌ وَ اسْتِعْمالُ الْحِرْصِ اسْتِعْمالُ الْمَآثِمِ؛ نه پاکدامنی، روزی را از انسان دور می کند و نه حرص، روزی زیاد می‌آورد؛ چون روزی قسمت شده است و حرص زدن باعث مبتلا شدن به گناهان می‌شود. تحف العقول، ص ۲۳۴ .

حدیث۲۷۰۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند: اِنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ جَعَلَ اَرزاقَ الْمُؤمِنینَ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبونَ وَ ذلِکَ اَنَّ الْعَبْدَ اذا لَمْ یَعْرِفْ وَجْهَ رِزْقِهِ کَثُرَ دُعاؤُهُ؛ خدای عزیز و ارجمند، روزی مؤمنان را از جایی می‌رساند که فکرش را هم نمی‌کنند. علّتش این است که وقتی مؤمن نداند روزیش از کجا خواهد رسید، زیاد دعا می کند. توحید صدوق، ص ۴۰۲ .

حدیث۲۷۰۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله وسلم می فرمایند: یا اَباذَرٍّ اِنّی قَد دَعَوتُ اللّهَ جَلَّ ثَناؤُهُ اَنْ یَجْعَلَ رِزْقَ مَنْ یُحِبُّنی کَفافاً وَ اَنْ یُعْطِیَ مَنْ یُبْغِضُنی کَثْرَةَ الْمالِ وَ الْوَلَدِ؛ ای اباذر! من دعا کردم که خداوند ارجمند ستوده، روزی دوستدار مرا به قدر کفاف عطا کند و به دشمن من، مال و فرزند زیاد دهد. مکارم الأخلاق، ص ۴۶۳.

حدیث۲۷۰۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِذا اَبْطَاَتِ الْاَرْزاقُ عَلَیْکَ فَاسْتَغْفِرِ اللّهَ یُوَسِّعْ عَلَیْکَ فیها؛ هرگاه در روزی تو تأخیر و تنگی پدید

آمد، از خداوند آمرزش بخواه تا روزی را بر تو فراوان گرداند. تحف العقول، ص ۱۷۴ .

حدیث۲۷۱۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنِ اهتَمَّ لِرِزْقِهِ کُتِبَ عَلَیْهِ خَطیئَةٌ؛ هر کس غم روزی خود را بخورد، برایش یک گناه نوشته می‌شود. امالی طوسی، ص ۳۰۰، ح ۵۹۳ .

حدیث۲۷۱۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله : اِنَّ رَبَّکُمْ واحِدٌ وَ اِنَّ اَباکُمْ واحِدٌ وَ دینَکُمْ واحِدٌ وَ نَبِیَّکُمْ واحِدٌ وَ لا فَضْلَ لِعَرَبِیٍّ عَلی عَجَمیٍّ وَ لا عَجَمیٍّ عَلی عَرَبِیٍّ وَ لا اَحْمَرَ عَلی اَسْوَدَ وَ لا اَسْوَدَ عَلی اَحْمَرَ اِلّا بِالتَّقْوی؛ پروردگار، پدر، دین و پیامبر شما یکی است، هیچ عربی بر غیر عرب و هیچ غیر عربی بر عرب و هیچ سرخ پوستی بر سیاه پوست و هیچ سیاه‌پوستی بر سرخ پوست برتری ندارد، جز به تقوا. کنزالعمال، ح ۵۶۵۵ .

حدیث۲۷۱۲

امام صادق علیه السلام : سُئِلَ الْإمامُ الصّادِقُ‌علیه السلام عَنْ قَولِ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ: اِتَّقُوا اللّهَ حَقَّ تُقاتِهِ. قال: یُطاعُ فَلا یُعْصی، وَ یُذْکَرُ فَلا یُنْسی، وَ یُشْکَرُ فَلا یُکْفَرُ؛ از امام صادق‌علیه السلام درباره آیه «تقوای الهی پیشه کنید چنان که حق اوست» پرسیده شد. فرمودند: از خداوند، اطاعت شود و نافرمانی نشود، یاد شود و فراموش نشود و شکرگزاری گردد و کفران نگردد. معانی الأخبار، ص ۲۴۰ .

حدیث۲۷۱۳

پیامبر صلی الله علیه وآله : اِعْمَلْ بِفَرائِضِ اللّهِ تَکُنْ اَتْقَی النّاسِ؛ به واجبات خدا عمل کن، تا با تقواترین مردم باشی. کافی، ج ۲، ص ۸۲، ح ۴.

حدیث۲۷۱۴

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : جِماعُ التَّقْوی فی قولِهِ تَعالی: اِنَّ اللّهَ یَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ الْاِحْسانِ؛ عصاره تقوا در این گفته خداوند آمده است: خداوند به عدالت و نیکی فرمان می‌دهد. مشکاهٔالأنوار، ص ۹۵.

حدیث۲۷۱۵

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : تَمامُ التَّقْوی اَنْ تَتَعَلَّمَ ما جَهِلْتَ وَ تَعْمَلَ بِما عَلِمْتَ؛ تمام تقوا این است که آنچه را نمی‌دانی بیاموزی و بدانچه می‌دانی عمل کنی. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰ .

حدیث۲۷۱۶

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : اَتْقَی النّاسِ مَنْ قالَ الْحَقَّ فیما لَهُ وَ عَلَیْهِ؛ با تقواترین مردم، کسی است که حق را بگوید؛ به سودش باشد یا به ضررش. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۹۵، ح ۵۸۴۰ .

حدیث۲۷۱۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله : سُئِلَ رَسولُ اللّهِصلی الله علیه وآله: مَنْ اَتْقَی النّاسِ؟ قال: آمَرُهُمْ بِالْمَعْروفِ وَ اَنْهاهُمْ عَنِ الْمُنْکَرِ وَ اَوْصَلُهُمْ لِلرَّحِمِ؛ از رسول خداصلی الله علیه وآله سؤال شد: با تقواترین مردم کیست؟ فرمودند: کسی که بیشتر امر به معروف و نهی از منکر و صله رحم نماید. کنزالعمال، ح ۸۴۷۴ .

حدیث۲۷۱۸

پیامبر صلی الله علیه وآله : مَنْ اَحَبَّ اَنْ یَکونَ اَتْقَی النّاسِ فَلْیَتَوَکَّلْ عَلَی اللّهِ؛ هر کس دوست دارد با تقواترین مردم باشد، باید به خدا توکل کند. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۰، ح ۵۸۵۸ .

حدیث۲۷۱۹

پیامبر صلی الله علیه وآله : لا یَکونُ الرَّجُلُ مِنَ الْمُتَّقینَ حَتّی یُحاسِبَ نَفْسَهُ اَشَدَّ مِنْ مُحاسَبَةِ الشَّریکِ شَریکَهُ فَیَعْلَمَ مِنْ اَیْنَ مَطْعَمُهُ وَ مِنْ اَیْنَ مَشْرَبُهُ وَ مِنْ اَیْنَ مَلْبَسُهُ اَمِنْ حِلٍّ اَمْ مِنْ حَرامٍ؛ از تقوا پیشگان نیست مگر کسی که از خود سخت‌تر از حسابرسی شریک از شریک، حساب کشی کند و بداند که خوراک، آشامیدنی و لباسش از کجا آمده، آیا از حلال است یا حرام؟ مکارم الاخلاق، ص ۴۶۸.

حدیث۲۷۲۰

پیامبر صلی الله علیه وآله : مَنْ اَرادَ اَنْ یَکونَ اَعَزَّ النّاسِ فَلْیَتَّقِ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ؛ هر کس می‌خواهد عزیزترین مردم باشد، باید تقوای الهی پیشه کند. کنزالفوائد، ص ۱۶۴ .

حدیث۲۷۲۱

امام علی علیه السلام : وَ اللّهِ ما أری عَبْداً یَتَّقی تَقْویً تَنْفَعُهُ حَتّی یَخْزِنَ لِسانَهُ؛ به خدا سوگند، بنده با تقوایی را نمی‌شناسم که تقوایش او را سود دهد مگر آن که زبانش را نگه دارد. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶ .

حدیث۲۷۲۲

امام علی علیه السلام : اِنَّ التَّقْوی مُنْتَهی رِضَی اللّهِ مِنْ عِبادِهِ وَ حاجَتُهُ مِنْ خَلْقِهِ فَاتَّقُوا اللّهَ الَّذی اِنْ اَسْرَرْتُمْ عَلِمَهُ وَ اِنْ اَعْلَنْتُمْ کَتَبَهُ؛ نهایت خشنودی خداوند از بندگانش و خواسته او از آفریدگانش، تقواست، پس نسبت به خداوندی که اگر پنهان کنید می‌داند و اگر آشکار سازید می‌نویسد تقوا داشته باشید. غررالحکم، ح ۳۶۲۰ .

حدیث۲۷۲۳

امام علی علیه السلام : خُلُوُّ الْقَلْبِ مِنَ التَّقْوی یَمْلَؤُهُ مِنْ فِتَنِ الدُّنْیا؛ دلی که از تقوا خالی باشد، فتنه‌های دنیا آن را پُر کند. غررالحکم، ح ۵۰۷۸ .

حدیث۲۷۲۴

امام علی علیه السلام : اَلْمُتَّقونَ اَنْفُسَهُمْ عَفیفَةٌ وَ حاجاتُهُمْ خَفیفَةٌ وَ خَیْراتُهُمْ مَأْمولَةٌ وَ شُرورُهُمْ مَأْمونَةٌ؛ تقوا پیشگان، پاکدامن و کم خرج و زحمت‌اند و مردم به خیرشان امید دارند و از شرّشان در امانند. غررالحکم، ح ۱۹۳۱.

حدیث۲۷۲۵

امام علی علیه السلام : اَلتَّقیُّ سابِقٌ اِلی کُلِّ خَیْرٍ؛ تقوا پیشه، برای انجام هر کار خیری سبقت می گیرد. کنزالفوائد، ص ۱۲۸ .

حدیث۲۷۲۶

امام علی علیه السلام : لَوْ اَنَّ السَّماواتِ وَ الاَْرْضَ کانَتا عَلی عَبْدٍ رَتْقاً ثُمَّ اتَّقَی اللّهَ لَجَعَلَ اللّهُ لَهُ مِنْهُما مَخْرَجاً وَ رَزَقَهُ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبُ؛ اگر آسمان‌ها و زمین بر بنده‌ای بسته شوند و او تقوای الهی پیشه کند، خداوند حتماً راهی برای او می گشاید و از جایی که گمان ندارد، روزی‌اش می‌دهد. غررالحکم، ح ۷۵۹۹.

حدیث۲۷۲۷

امام علی علیه السلام : لِلْمُتَّقی ثَلاثُ عَلاماتٍ: اِخْلاصُ الْعَمَلِ وَ قِصَرُ الاَْمَلِ وَ اغْتِنامُ الْمُهَلِ؛ تقواپیشه، سه نشانه دارد: اخلاص در عمل، کوتاهی آرزو، و غنیمت شمردن فرصت‌ها. غررالحکم، ح ۷۳۷۰ .

حدیث۲۷۲۸

امام علی علیه السلام : اَلْمُتَّقی مَیِّتَةٌ شَهْوَتُهُ مَکْظومٌ غَیْظُهُ فِی الرَّخاءِ شَکورٌ وَ فِی الْمَکارِهِ صَبورٌ؛ تقواپیشه، هوا و هوسش مرده، خشمش فرو خورده، در آسایش شکرگزار و در سختی‌ها صبور است. غررالحکم، ح ۱۹۹۸ .

حدیث۲۷۲۹

امام علی علیه السلام : سادَةُ اَهْلِ الْجَنَّةِ الاَْتْقیاءُ الاَْبْرارُ؛ سروران اهل بهشت، تقوا پیشگان نیکوکارند. غررالحکم، ح ۵۵۹۹.

حدیث۲۷۳۰

امام حسن مجتبی علیه السلام : زَوِّجْها مِنْ رَجُلٍ تَقیٍّ فَاِنَّهُ اِنْ اَحَبَّها اَکْرَمَها وَ اِنْ اَبْغَضَ ها لَمْ یَظْلِمْها؛ دخترت را به ازدواج مردی با تقوا درآور؛ زیرا اگر دخترت را دوست داشته باشد، گرامی‌اش می‌دارد و اگر دوستش نداشته باشد به او ظلم نمی کند. مکارم الاخلاق، ص ۲۰۴ .

حدیث۲۷۳۱

امام باقر علیه السلام : اِنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ یَقی بِالتَّقْوی عَنِ الْعَبْدِ ما عَزُبَ عَنْهُ عَقْلُهُ وَ یُجَلّی بِالتَّقْوی عَنْهُ عَماهُ وَ جَهْلَهُ؛ خداوند عزوجل به وسیله تقوا، انسان را از آنچه عقلش به آن نمی‌رسد حفظ می کند و کور دلی و نادانی او را بر طرف می‌سازد. کافی، ج ۸، ص ۵۲، ح ۱۶.

حدیث۲۷۳۲

امام باقر علیه السلام : اِنَّ اَهْلَ التَّقْوی هُمُ الاَْغْنیاءُ اَغْناهُمُ الْقَلیلُ مِنَ الدُّنْیا، فَمَؤُونَتُهُمْ یَسیرَةٌ اِنْ نَسیتَ الْخَیْرَ ذَکَّروکَ وَ اِنْ عَمِلْتَ بِهِ اَعانوکَ؛ ثروتمندان واقعی همان تقواپیشگانند که اندک دنیا آنان را بی‌نیاز کرده و کم خرجند. اگر خیر و خوبی را فراموش کنی، به یادت می‌آورند و اگر به آن عمل نمایی یاری‌ات می‌رسانند. تحف العقول، ص ۲۸۷.

حدیث۲۷۳۳

امام صادق علیه السلام : اِتَّقِ اللَّهَ حَیْثُ کُنْتَ فَاِنَّکَ لا تَسْتَوْحِشُ؛ در هر حال که هستی تقوای الهی پیشه کن تا هرگز احساس هراس و وحشت نکنی. تفسیر علی بن ابراهیم، ج ۲ ، ص ۱۴۷.

حدیث۲۷۳۴

اِتَّقُوا اللَّهَ وَ کُونُوا زَیْناً وَ لا تَکونُوا شَیْناً؛ تقوای الهی پیشه کنید و مایه افتخار و آبرو باشید نه مایه ننگ و شرمندگی. تحف العقول، ص ۴۸۸.

حدیث۲۷۳۵

امام علی علیه السلام : ای بندگان خدا، شما را به تقوای الهی سفارش می‌کنم، که تقوا مهار است و مایه دوام، پس به ریسمان‌های استوار آن درآویزید و به حقایق آن چنگ زنید. که شما را به نهانگاه‌های خوشی و سرزمین‌های گشایش و پناهگاه‌های امن و منزلگاه‌های عزّت، رهنمون خواهد شد. نهج البلاغه، خطبه ۱۸۶ .

حدیث۲۷۳۶

امام علی علیه السلام : اِنَّ مَنْ صَرَّحَتْ لَهُ الْعِبَرُ عَمّا بَیْنَ یَدَیْهِ مِنَ الْمَثُلاتِ حَجَزَتْهُ التَّقْوی عَنْ تَقَحُّمِ الشُّبُهاتِ؛ آن کس که حوادث عبرت‌آموز روزگار را به چشم ببیند و از آن پند پذیرد، تقوا او را از آلوده شدن به کارهای شبهه‌ناک باز می‌دارد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۶ .

حدیث۲۷۳۷

امام علی علیه السلام : اِعْلَمُوا عِبادَ اللَّهِ اَنَّ التَّقْوی دارُ حِصْنٍ عَزیزٍ، وَ الْفُجورَ دارُ حِصْنٍ ذَلیلٍ لا یَمْنَعُ اَهْلَهُ وَ لا یُحْرِزُ مَنْ لَجَاَ اِلَیْهِ اَلا وَ بِالتَّقْوی تُقْطَعُ حُمَّةُ الْخَطایا؛ ای بندگان خدا، بدانید که تقوا پناهگاهی نفوذناپذیر و استوار است و بدکاری و گناه، پناهگاهی سست، که هر کس به آن پناه ببرد از آسیب در امان نمی‌ماند. آگاه باشید که با تقوا می‌توان تَب گناهان را قطع کرد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۵۷.

حدیث۲۷۳۸

امام علی علیه السلام : (اَلْمُتَّقونَ) لا یَرْضَوْنَ مِنْ اَعْمالِهِمُ القَلیلَ، وَ لا یَسْتَکْثِرونَ الْکَثیرَ، فَهُمْ لِاَنْفُسِهِمْ مُتَّهِمونَ وَ مِنْ اَعْمالِهِمْ مُشْفِقونَ؛ تقواپیشگان، از کار کم خود راضی نیستند و کارهای زیاد خود را، بسیار نمی‌شمارند، در نتیجه خودشان را زیر سؤال برده و محاکمه می‌کنند و از کردار خود بیمناک‌اند. نهج البلاغه، از خطبه ۱۸۴ .

حدیث۲۷۳۹

امام علی علیه السلام : اِتَّقُوا اللّهَ فی عِبادِهِ وَ بِلادِهِ فَاِنَّکُمْ مَسْؤولونَ حَتّی عَنِ البِقاعِ وَ الْبَهائِمِ؛ تقوای الهی را درباره بندگان خدا و شهرهای او رعایت کنید؛ زیرا حتی از اماکن و حیوانات از شما سؤال خواهد شد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۶۶ .

حدیث۲۷۴۰

امام علی علیه السلام : مَنِ اتَّقَی اللّهَ اَحَبَّهُ النّاسُ؛ هر کس تقوای الهی پیشه کند، مردم او را دوست خواهند داشت. کشف الغمه، ج ۳، ص ۱۳۹ .

حدیث۲۷۴۱

امام علی علیه السلام : اَلْمُتَّقونَ اَنْفُسُهُمْ قانِعَةٌ وَ شَهَواتُهُمْ مَیِّتَةٌ وَ وُجوهُهُم مُسْتَبْشِرَةٌ وَ قُلوبُهُمْ مَحْزُونَةٌ؛ تقواپیشگان، نَفْسی قانع، هوا و هوسی فروخفته، رویی گشاده و دلی اندوهگین دارند. غررالحکم، ح۱۹۳۲.

حدیث۲۷۴۲

امام علی علیه السلام : خَیْرُ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ فی خَصْلَتَیْنِ الْغِنی وَ التُّقی وَ شَرُّ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ فی خَصْلَتَیْنِ الْفَقْرِ وَ الْفُجورِ؛ خیر دنیا و آخرت در دو خصلت بی نیازی و تقواست و شر دنیا و آخرت در دو خصلت نیازمندی و گناه است. نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید، ج ۲۰، ص ۳۰۱، ح۴۴۶.

حدیث۲۷۴۳

امام باقر علیه السلام : وَ اللّهِ ما شیعَتُنا اِلّا مَنِ اتَّقَیَ اللّهَ وَ اَطاعَهُ؛ به خدا سوگند، شیعه ما فقط کسی است که تقوای الهی دارد و خدا را اطاعت می‌کند. کافی، ج ۲، ص ۷۴، ح ۳.

حدیث۲۷۴۴

پیامبر صلی‌اللّه‌علیه‌وآله : مَنْ قَلَّ طَعْمُهُ صَحَّ بَدَنُهُ وَ مَنْ کَثُرَ طَعْمُهُ سَقُمَ بَدَنُهُ وَ قَسا قَلْبُهُ؛ هر کس کم بخورد، سالم می‌ماند و هر کس زیاد بخورد تنش بیمار می‌شود و قساوت قلب پیدا می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۷۹.

حدیث۲۷۴۵

پیامبر صلی‌اللّه‌علیه‌وآله : مَنْ اَرادَ اَنْ تُسْتَجابَ دَعْوَتُهُ وَ اَنْ تُکْشَفَ کُرْبَتُهُ فَلْیُفَرِّجْ عَنْ مُعْسِرٍ ؛ هر کس می‌خواهد دعایش مستجاب شود و غمش از بین برود، باید گره از کار تنگدستی باز کند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۶۱.

حدیث۲۷۴۶

پیامبر صلی‌اللّه‌علیه‌وآله : مَنْ ضارَّ ضارَّ اللّهُ بِهِ وَ مَنْ شاقَّ شاقَّ اللّهُ عَلَیْهِ؛ هر کس به دیگران ضرر برساند، خداوند به او ضرر می‌زند و هر کس سخت‌گیری کند، خداوند به او سخت می‌گیرد. نهج الفصاحه، ح ۳۰۳۰.

حدیث ۲۷۴۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : قیمَةُ کُلِّ امْرِیءٍ ما یُحْسِنُهُ ؛ ارزش هر کس به اندازه خوبی‌های اوست. نهج البلاغه، حکمت ۸۱ .

حدیث ۲۷۴۸

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : آیا شما را از چیزی خبر ندهم که اگر به آن عمل کنید، شیطان از شما دور شود، چندان که مشرق از مغرب دور است؟ عرض کردند: چرا. فرمودند: روزه روی شیطان را سیاه می کند، صدقه پشت او را می‌شکند، دوست داشتن برای خدا و هم یاری در کار نیک، ریشه او را می کند و استغفار شاهرگش را می‌زند. امالی صدوق، ص ۱۱۷ .

حدیث ۲۷۴۹

پیـامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله : یا عَلیُّ اِذا حَضَـرَ وَقْتُ صَـلاتِکَ فَتَهَیَّأْ لَها وَ اِلاّ شَـغَلَکَ الشَّیْطانُ وَ اِذا نَوَیْتَ خَیْرا فَعَجِّلْ وَ اِلاّ مَنَعَکَ الشَّیْطانُ عَنْ ذلِکَ ؛ ای علی! هرگاه وقت نمازت رسید، آماده آن شو وگرنه شیطان تو را سرگرم می کند و هرگاه قصد [کار] خیری کردی شتاب کن وگرنه شیطان تو را از آن باز می‌دارد. میراث حدیث شیعه ، ج ۲، ص ۲۰، ح ۱۸ .

حدیث ۲۷۵۰

پیامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله و سـلم می فرمایند : هیچ نیکوکار و بدکاری نیست، مگر این‌که در روز قیامت، خودش را سـرزنش می کند. اگر خیری انجام داده باشـد، می‌گویـد: چرا به آن نیفزودم و اگر شـرّی مرتکب شـده باشـد، می‌گویـد: ای کاش مرتکب نمی‌شـدم، همچون آدم علیه‌السلام که خود را همواره به خاطر کاری که باعث بیرون شدنش از بهشت شد، سرزنش می کند. بحارالأنوار، ج ۷، ص ۲۹.

حدیث ۲۷۵۱

امام باقر علیه‌السـلام می فرمایند : و ما مِنْ عَبْدٍ یَبْخَلُ بِنَفَقَةٍ یُنْفِقُها فیما یُرْضِـی اللّه اِلاَّ ابْتُلِیَ بِاَنْ یُنْفِقَ اَضْـعافَها فیما اَسْخَطَ اللّه؛ هر کس از خرج کردن مـالی در راه خداپسـندانه بخل ورزد، چنـد برابر آن را در راه غیر خداپسـندانه هزینه خواهـد کرد. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۷۳، ح ۱۲ .

حدیث ۲۷۵۲

پیامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله : قَلْبٌ لَیْسَ فیهِ شَیْءٌ مِنَ الْحِکْمَةِ کَبَیْتٍ خَرِبَ فَتَعَلَّموا وَ عَلِّموا وَ تَفَقَّهوا وَ لا تَموتوا جُهّالاً فَاِنَّ اللّه لا یَعْذِرُ عَلَی الْجَهْـلِ؛ دلی که در آن حکمتی نیست، ماننـد خانه ویران است، پس بیاموزیـد و آموزش دهیـد، بفهمیـد و نادان نمیریـد. براستی که خداوند، بهانه‌ای را برای نادانی نمی‌پذیرد. کنزالعمال، ح ۲۸۷۵۰ .

حدیث ۲۷۵۳

پیامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنِ اقْتَصَدَ اَغْناهُ اللّه وَ مَنْ بَذَّرَ اَفْقَرَهُ اللّه وَ مَنْ تَواضَعَ رَفَعَهُ اللّه وَ مَنْ تَجَبَّرَ قَصَمَهُ اللّه؛ هر کس میانه‌روی کند، خداوند بی‌نیازش سازد و هر کس ریخت و پاش نماید، خداوند نادارش کند، هر کس فروتنی پیشه کند، خداوند بلندش نماید و هر

کس بزرگی کند، خداوند خُردش نماید. نهج الفصاحه، ح ۲۹۳۹ .

حدیث۲۷۵۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ کانَ فیهِ ثَلاثٌ سَلِمَتْ لَهُ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةُ: یَأْمُرُ بِالْمَعْروفِ وَ یَأْتَمِرُ بِهِ وَ یَنْهی عَنِ الْمُنْکَرِ وَ یَنْتَهی عَنْهُ وَ یُحافِظُ عَلی حُدودِ اللّهِ جَلَّ وَ عَلا ؛ هر کس سه خصلت داشته باشد، دنیا و آخرتش سالم می‌ماند: به خوبی فرمان دهد و خود به آن عمل کند، از زشتی باز دارد و خود از آن باز ایستد و از حدود الهی پاسداری کند. غررالحکم، ح ۹۰۷۶ .

حدیث۲۷۵۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنِ الْتَمَسَ رِضَی اللّهِ بِسَخَطِ النّاسِ رَضِیَ اللّه‌عَنْهُ وَ اَرْضی عَنْهُ النّاسَ وَ مَنِ الْتَمَسَ رِضَی النّاسِ بِسَخَطِ اللّهِ سَخِطَ اللّه‌عَلَیْهِ وَ اَسْخَطَ عَلَیْهِ النّاسَ؛ پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : هر کس رضای خدا به خشم مردم جوید، خداوند از او خشنود شود و مردم را از او خشنود کند و هر کس رضای مردم را به خشم خدا جوید، خداوند بر او خشم گیرد و مردم را از او خشمگین کند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۸۳ .

حدیث۲۷۵۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَوْحَی اللّه‌عَزَّوَجَلَّ اِلی مُوسی علیه‌السلام یا مُوسی لا تَفْرَحْ بِکَثْرَةِ الْمالِ وَ لا تَدَعْ ذِکْری عَلی کُلِّ حالٍ فَاِنَّ کَثْرَةَ الْمالِ تُنْسِی الذُّنوبَ وَ اِنَّ تَرْکَ ذِکری یُقْسِی الْقُلوبَ ؛ خدای عزّوجلّ به موسی علیه‌السلام وحی کرد: ای موسی! به زیادی ثروت شاد مشو و در هیچ حالی مرا فراموش مکن، زیرا با زیادی ثروت گناهان فراموش می‌شود و از یاد بردن من قساوت قلب می‌آورد. کافی، ج ۴، ص ۴۹۷، ح ۷.

حدیث۲۷۵۷

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنِ اشْتاقَ اِلَی الْجَنَّةِ سارَعَ اِلَی الْخَیْراتِ وَ مَنْ اَشْفَقَ مِنَ النّارِ لَهی عَنِ الشَّهَواتِ؛ هر کس مشتاق بهشت است، به سوی نیکی‌ها می‌شتابد و هر کس از جهنم بترسد، از هوا و هوس روی می‌گرداند. نهج الفصاحه، ح ۲۷۶۸.

حدیث۲۷۵۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : خداوند تبارک و تعالی آفریدگانش را بیهوده نیافریده و آنها را رها نکرده است. بلکه آنها را برای آشکار ساختن تواناییش آفریده و به فرمانبریش مکلفشان نموده است تا با آن، خشنودی خود را نصیب آنان کند. نیز آنها را نیافریده تا از آنها سودی ببرد و نه ضرری را برطرف سازد، بلکه آنها را آفریده تا سودی به آنان برساند و به نعمت برساندشان. نورالثقلین، ج ۳ ، ص ۵۶۶، ح ۱۶۶.

حدیث۲۷۵۹

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ یَغْفِرْ یَغْفِرِ اللّه‌لَهُ وَ مَنْ یَعْفُ یَعْفُ اللّه‌عَنْهُ؛ هر کس از خطاها درگذرد، خدایش از او درگذرد و هر کس گذشت کند خدا نیز از او گذشت کند. نهج الفصاحه، ح ۲۸۰۹.

حدیث۲۷۶۰

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ حُرِمَ الرِّفْقَ فَقَدْ حُرِمَ الْخَيْرَ كُلَّهُ ؛ هر کس از مدارا بی‌بهره باشد، از همه خوبی‌ها بی‌بهره مانده است. نهج الفصاحه، ح ۳۰۵۷.

حدیث۲۷۶۱

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند : فَاَمّا حَقُّ اللّهِ الْاَكْبَرُ فَاِنَّكَ تَعْبُدُهُ لا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئا فَاِذا فَعَلْتَ ذلِكَ بِاِخْلاصٍ جَعَلَ لَكَ عَلى نَفْسِهِ اَنْ يَكْفيَكَ اَمْرَ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ وَ يَحْفَظَ لَكَ ما تُحِبُّ مِنْها ؛ حق بزرگ‌تر خداوند این است که او را بپرستی و چیزی را با او شریک نسازی، که اگر خالصانه چنین کنی، خداوند کار دنیا و آخرتت را کفایت می‌کند و آنچه را دوست داری برایت نگه می‌دارد. تحف العقول، ص ۲۵۶ .

حدیث۲۷۶۲

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند : اِتَّخِذُوا عِنْدَ الْفُقَراءِ اَيادى فَاِنَّ لَهُمْ دَوْلَةٌ يَوْمَ الْقيامَةِ؛ [با نیکی و کمک به نیازمندان] نزد آنان جایگاهی برای خود بیابید، که آنان روز قیامت مقام و منزلتی دارند. کنزالعمال، ح ۱۶۵۸۲ .

حدیث۲۷۶۳

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنَّما مَثَلُ اَهْلِ بَيْتى فيكُمْ كَمَثَلِ سَفينَةِ نوحٍ علیه‌السلام مَنْ دَخَلَها نَجا وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْها غَرِقَ؛ مَثَلِ اهل بیت من، همانند کشتی نوح است که هر کس سوار آن شد، نجات یافت و هر کس رهایش کرد، غرق گردید. امالی طوسی ، ص ۳۴۹، ح ۷۲۱ .

حدیث۲۷۶۴

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ دَفَعَ غَضَبَهُ دَفَعَ اللّه عَنْهُ عَذابَهُ وَ مَنْ حَفِظَ لِسانَهُ سَتَرَ اللّه عَوْرَتَهُ؛ هر کس خشمش را برطرف سازد، خداوند کیفرش را از او بردارد و هر کس زبانش را نگه دارد، خداوند عیبش را بپوشاند. نهج الفصاحه، ح ۳۰۰۴.

حدیث۲۷۶۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنِ انْقَطَعَ اِلَى اللّهِ كَفاهُ اللّه كُلِّ مُؤْنَةٍ وَ رَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لا يَحْتَسِبُ وَ مَنِ انْقَطَعَ اِلَى الدُّنْيا وَكَلَهُ اللّه اِلَيْها؛ هر کس از غیر خدا بِبُرد، خداوند، هزینه زندگی او را تأمین می‌کند و از جایی که انتظار ندارد، روزی‌اش می‌دهد؛ امّا هر کس چشم امیدش به دنیا باشد، خداوند، او را به دنیا وا می‌گذارد. نهج الفصاحه، ح ۲۷۹۶.

حدیث۲۷۶۶

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : فى تَفْسيرِ آيَةِ «مَنْ عَمِلَ صالِحا مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحيِيَنَّهُ حياةً طَيِّبَةً وَ لَنَجْزيَنَّهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ ما كانوا يَعْمَلونَ»اَلْقَناعَةُ وَ الرِّضا بِما قَسَمَ اللّه؛ پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله در تفسیر آیه «هر مؤمنی مرد یا زن کار نیکی انجام دهد، قطعا او را با زندگی پاکیزه‌ای، حیات می‌بخشیم و مسلما به آنان بهتر از آنچه انجام داده‌اند پاداش خواهیم داد» می فرمایند:زندگی پاک،

یعنی قناعت و رضایت به آنچه خداوند مقدّر نموده است. مجمع البیان، ج ۶ ، ص ۱۹۸.

حدیث۲۷۶۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مِنْ کَفّاراتِ الذُّنوبِ الْعِظام: اِغاثَةُ الْمَلْهوفِ وَ التَّنْفیسُ عَنِ الْمَکْروبِ؛ یاری رساندن به ستمدیده فریاد خواه و شاد کردن غمناک، از کفّاره‌های گناهان بزرگ است. نهج البلاغه، حکمت ۲۴ .

حدیث۲۷۶۸

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : یا عَلیُّ اَصْدُقْ وَ اِنْ ضَرَّک فِی الْعاجِلِ فَاِنَّهُ یَنْفَعُکَ فِی الْآجِلِ وَ لا تَکْذِبْ وَ اِنْ یَنْفَعُکَ فِی الْعاجِلِ فَاِنَّهُ یَضُرُّک فِی الْآجِلِ ؛ ای علی! راست بگو اگر چه اکنون به ضررت باشد، ولی در آینده به نفع توست و دروغ نگو، اگر چه در حال حاضر به نفعت باشد ولی در آینده به ضرر توست. میراث حدیث شیعه، ج ۲ ، ص ۲۷، ح ۶۵ .

حدیث۲۷۶۹

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : فِانّی لَمْ اَرَ شَیْئا قَطُّ اَشَدَّ طَلَبا وَ لا اَسْرَعَ دَرْکا مِنْ حَسَنَةٍ مُحْدَثَةٍ لِذَنْبٍ قَدیمٍ؛ هرگز جوینده‌ای یابنده‌تر از کار نیک امروز که گناه قدیم را می‌یابد [و پاک می کند] ندیده‌ام. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۹۹، ح ۴۹.

حدیث۲۷۷۰

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ نَفَّسَ مِنْ مُسْلِمٍ کُرْبَةً مِنْ کُرَبِ الدُّنْیا نَفَّسَ اللّه‌عَنْهُ کُرْبَةً مِنْ کُرَبِ یَوْمِ الْقیامَةِ وَ مَنْ یَسَّرَ عَلی مُعْسِرٍ یَسَّرَ اللّه‌عَلَیْهِ فِی الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ وَ مَنْ سَتَرَ عَلی مُسْلِمٍ سَتَرَ اللّه‌عَلَیْهِ فِی الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ هر کس غمی از غم‌های دنیا را از مسلمانی برطرف نماید، خداوند غمی از غم‌های روز قیامت را از او برطرف کند و هر کس بر شخص تنگدستی آسان بگیرد، خداوند در دنیا و آخرت بر او آسان گیرد و هر کس راز مسلمانی را بپوشاند، خداوند در دنیا و آخرت راز پوش وی شود. نهج الفصاحه، ح ۲۷۵۶.

حدیث۲۷۷۱

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ عَیَّرَ اَخاهُ بِذَنْبٍ لَمْ یَمُتْ حَتّی یَعْمَلَهُ؛ هر کس برادر [دینی] خود را به گناهی سرزنش کند، نمیرد، مگر آن‌که مرتکب آن شود. نهج الفصاحه، ح ۲۹۲۰.

حدیث۲۷۷۲

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ اَطْعَمَ مُسْلِما جائِعا اَطْعَمَهُ اللّه‌مِنْ ثِمارِ الْجَنَّةِ؛ هر کس مسلمان گرسنه‌ای را غذا بدهد، خداوند از میوه‌های بهشت به او بخوراند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۵۱.

حدیث۲۷۷۳

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا تَلاقَیتُمْ فَتَلاقُوا بِالتَّسْلیمِ وَ التَّصافُحِ، وَ إذا تَفَرَّقْتُمْ فَتَفَرَّقُوا بِالاسْتِغْفارِ؛ هنگام برخورد و ملاقات با یکدیگر، سلام و مصافحه نمائید و موقع جدا شدن، برای همدیگر طلب آمرزش کنید. أمالی طوسی: ج ۱، ص ۲۱۹

حدیث۲۷۷۴

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنَّ أعْجَزَ النّاسِ مَنْ عَجَزَعَنِ الدُّعاءِ، وَ إنَّ أبْخَلَ النّاسِ مَنْ بَخِلَ بِالسَّلامِ؛ عاجز و ناتوان‌ترین افراد کسی است که از دعا و مناجات با خداوند ناتوان و محروم باشد، و بخیل‌ترین اشخاص کسی خواهد بود که از سلام کردن خودداری کند. بحارالأنوار: ج ۹۰، ص ۲۹۱، ح ۱۱

حدیث۲۷۷۵

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ثَلاثَةٌ أخافُهُنَّ عَلی اُمَّتی: ألضَّلالَهُ بَعْدَ الْمَعْرِفَهِ، وَ مُضِلاّتُ الْفِتَنِ، وَ شَهْوَهُ الْبَطْنِ وَ الْفَرْجِ؛ در سه چیز برای امّت خود احساس خطر می کنم: گمراهی، بعد از آن که هدایت و معرفت پیدا کرده باشند. گمراهی‌ها و لغزش‌های به وجود آمده از فتنه‌ها. مشتهیات شکم، و آرزوهای نفسانی و شهوت‌پرستی. بحارالأنوار: ج ۱۰، ص ۳۶۸، ح ۱۵

حدیث۲۷۷۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر که از بلایی که به او می رسد بترسد و درباره آن به دعا پیشی بگیرد، خداوند عزوجل هرگز آن بلا را بدو نشان ندهد. (ثواب الأعمال : ص ۱۵۳)

حدیث۲۷۷۷

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد دعا کردن ؛ چرا که دعا برای خدا و درخواست از خدا بلا را برگرداند [حتی] در حالی که تقدیر و قضا شده باشد و جز امضای آن باقی نمانده بشد. پس هرگاه از خداوند عزوجل دعا و درخواست شد، بی درنگ بلا را برگرداند. (الکافی : ج ۲ ص ۴۷۲ ح ۳)

حدیث۲۷۷۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بلا همانند قندیل ها بین آسمان و زمین آویزان است، هرگاه بنده عافیت را از پروردگارش بخواهد، خدای متعال بلا را از او برگرداند، [حتی] در حالی که برای او قطعی شده باشد. (کنز العمال : ج ۷ ص ۸۲۵ ح ۲۱۵۶۰)

حدیث۲۷۷۹

هر آینه بلا به بنده نزدیک می گرد د، آن گاه بنده از خدا عافیت می خواهد و خدا را یاد می کند و عافیت را حفظ می کند. و دعا و بلا تا روز رستاخیز با هم توافق دارند. (کنز العمال : ج ۲ ص ۷۶ ح ۳۲۰۸)

حدیث۲۷۸۰

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر کس از بلایی که به او می رسد بترسد و درباره [دفع] آن به دعا برخیزد خداوند هرگز آن

بلا را بدو نشان ندهد. (الدعوات : ص ۲۱ ح ۲۲)

حدیث۲۷۸۱

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: طوفان های بلا را با دعا دفع کنید؛ [زیرا] کسی که به بلای سخت گرفتار شده از [فرد] تندرستی که از بلا در امان نمی باشد به دعا نیازمند تر نیست. (الدعوات : ص ۲۱ ح ۲۱)

حدیث۲۷۸۲

رسول خدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: از قرائت [سوره] زلزال ملول نشوید؛ زیرا کسی که در مستحباتش آن را قرائت نمایـد ، خداونـد عزوجل هرگز زلزله ای بـدو نرسانـد و با آن و [نیز] با صاعقه و آفتی از آفات دنیا نمیرد تا این که [به طور عادی] بمیرد. (بحار الانوار : ج۵۶ ص ۳۵۶)

حدیث۲۷۸۳

رسول خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: هرگاه مردم منکر را ببیننـد ولی آن را تغییر ندهند، نزدیک است که خداوند کیفرش را فراگیرشان کند. (کنز العمال: ج ۳ ص ۷۰ ح ۵۵۳۵)

حدیث۲۷۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ای مردم! همانا خداوند عزوجل عوام را به سبب گناه خواص کیفر نکند [البته] اگر خواص بدون این که عوام بدانند در پنهانی کار منکر انجام دهند. [اما] اگر خواص آشـکارا مرتکب منکر شوند و عوام آن را تغییر ندهند ، هر دو گروه از ناحیه‌ی خداوند عزوجل سزاوار کیفر می گردند. (میزان الحکمۀ : ج ۱ ص ۷۶۳)

حدیث۲۷۸۵

رسول خدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: هر گاه بنده پنهانی گناه کند ، جز گنه کار را آسـیب نرساند. و هرگاه آشکارا آن را انجام دهد و مورد نکوهش قرار نگیرد ، همه را آسیب رساند. (وسائل الشیعه ج ۹ ص ۳۱ ح ۱۱۴۴۸)

حدیث۲۷۸۶

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ای مفضل ! بیندیش ... اگر کسی گفت : چرا این زمین می لرزد؟ (در پاسخ) به او گفته شود : زلزله و ماننـد آن ، پند و هشدارهایی است که مردم را تهدید می کند تا رعایت کنند و از گناهان دست بردارند. (میزان الحکمۀ : ج ۱ ص ۵۹)

حدیث۲۷۸۷

رسول خـدا (صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرمایند: در امت من زلزله ای رخ می دهد که در آن ده هزار ، بیست هزار ، سـی هزار نفر نابود می شونـد. (خداوند) آن را برای پرهیز کاران پند ، برای مومنان رحمت ، و برای کافران عذاب قرار می دهد. (کنز العمال : ج ۴۱ ص ۵۶۷ ح ۳۹۶۱۵)

حدیث۲۷۸۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هرگاه دعا اندک شود ، بلا نازل گردد. (مستدرک الوسائل : ج ۵ ص ۱۷۹ ح ۵۶۱۶)

حدیث۲۷۸۹

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بَکِرُّوا بِالصَّدَّقَهِ، فَإنَّ الْبَلاءَ لا یَتَخَطّاها؛ صبحگاهان حرکت و کار خود را با دادن صدقه شروع کنید، چون بلاها و آفت‌ها را بر طرف می‌کند. بحارالانوار: ج ۹۳، ص ۱۷۷، ح ۸

حدیث۲۷۹۰

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یأتی عَلیَ النّاسِ زَمانٌ، الصّابِرُ مِنْهُمْ عَلی دینِهِ کَالْقابِضِ عَلیَ الْجَمَرِ؛ زمانی بر مردم خواهد آمد که صبر کردن در برابر مسائل دین ـ و عمل به دستورات آن ـ همانند در دست گرفتن آتش گداخته است. بحارالأنوار: ج ۲۸، ص ۴۷، ح ۹

حدیث۲۷۹۱

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زمانی بر امّت من خواهد آمد که مردم از علماء گریزان شوند، همان طوری که گوسفند از گرگ گریزان است، خداوند چنین جامعه‌ای را به سه نوع عذاب مبتلا می‌گرداند: ۱ ـ برکت و رحمت خود را از اموال ایشان برمی‌دارد. ۲ ـ حکمفرمائی ظالم و بی مروّت را بر آن ها مسلّط می‌گرداند. ۳ ـ هنگام مرگ و جان دادن، بی‌ایمان از این دنیا خواهند رفت. مستدرک الوسائل: ج ۱۱، ص ۳۷۶، ح ۱۳۳۰۱

حدیث۲۷۹۲

حضرت رسوا اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: صَدَقَهُ السِّرِّ تُطْفِیءُ الْخَطیئَهَ، کَما تُطْفِیءُ الماءُ النّارَ، وَ تَدْفَعُ سَبْعینَ باباً مِنَ الْبَلاءِ؛ صدقه‌ای که محرمانه و پنهانی داده شود، سبب پاکی گناهان است، همان طوری که آب، آتش را خاموش می‌کند، همچنین صدقه هفتاد نوع بلا و آفت را بر طرف می‌نماید. مستدرک الوسائل: ج ۷، ص ۱۸۴، ح ۷۹۸۴

حدیث۲۷۹۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ ظَلَمَ ظُلِمَ * مَنْ اَنْصَفَ اُنْصِفَ؛ هر کس ستم کند، ستم می‌بیند. هر کس با انصاف باشد انصاف می‌بیند. غررالحکم، احادیث ۷۶۸۸ و ۷۶۹۲.

حدیث۲۷۹۴

ما اَنْعَمَ اللّه عَلی عَبْدٍ مِنْ نِعْمَهٍ فَعَرَفَها بِقَلْبِهِ وَ حَمِدَ اللّه ظاهِرا بِلِسانِهِ فَتَمَّ کَلامُهُ حَتّی یُؤْمَرَ لَهُ بِالْمَزیدِ؛ چون خداوند به بنده‌ای نعمت بدهد و او آن را قلبا قدر بشناسد و به زبان سپاس بگوید، هنوز سخنش به پایان نرسیده، فرمان افزایش نعمت برای وی صادر

می‌شود. کافی، ج ۲، ص ۹۵، ح ۹.

حدیث۲۷۹۵

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند : اَ يُّهَا النّاسُ نافِسوا فِى الْمَكارِمِ وَ سارِعوا فِى الْمَغانِمِ وَ لا تَحْتَسِبوا بِمَعْروفٍ لَمْ تَجْعَلوا... ؛ ای مردم در خوبی‌ها با یکدیگر رقابت کنید و در کسب غنائم (بهره گرفتن از فرصت‌ها) شتاب نمایید و کار نیکی را که در انجامش شتاب نکرده‌اید، به حساب نیاورید. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲۱، ح ۴.

حدیث۲۷۹۶

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند : عَجِبْتُ لِمَنْ يَشْتَرِى الْعَبيدَ بِمالِهِ فَيُعْتِقُهُم كَيْفَ لا يَشْتَرِى الاَحْرارَ بِحُسْنِ خُلقِهِ؛ در شگفتم از کسی که بندگان را با ثروت خویش می‌خرد تا رهایشان کند، چگونه با خوش اخلاقیِ خویش آزادگان را نمی‌خرد. فقه الرضا، ص ۳۵۴ .

حدیث۲۷۹۷

امام حسن مجتبی علیه‌السلام می فرمایند : مردم چهار دسته‌اند: دسته‌ای از آنها اخلاق دارند، امّا بهره‌ای (از دنیا) ندارند. دسته‌ای بهره‌مندند، اما اخلاق ندارند. دسته‌ای نه بهره‌ای (از دنیا) و نه اخلاق دارند که اینها بدترین مردم‌اند. و دسته‌ای که هم اخلاق دارند و هم (از دنیا) بهره‌مندند که اینان، بهترین مردم‌اند. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۱۰، ح ۸ .

حدیث۲۷۹۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مردم سه گروهند: دانشمند خداشناس، دانش‌جوی در راه رستگاری و فرومایگانی بی اراده و سرگردان که هر دعوتی را اجابت می‌کنند و به هر طرف که باد بیاید به همان طرف می‌روند، از نور دانش روشنایی نمی‌گیرند و به پایگاه محکمی پناه نمی‌برند. نهج البلاغه، قصار ۱۴۷.

حدیث۲۷۹۹

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ لِلّهِ عِبادا فِى الْاَرضِ يَسْعَوْنَ فى حَوائِجِ النّاسِ هُمُ الْآمِنونَ يَوْمَ القيامَةِ؛ خدا را در زمین بندگانی است که برای رفع نیازهای مردم می‌کوشند. اینان در روز قیامت در امان هستند. کافی، ج ۲، ص۱۹۷، ح ۲ .

حدیث۲۸۰۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : عبادت کنندگان خداوند سه گروهند: گروهی او را برای پاداش عبادت می‌کنند، که طمعکارانه است و اینان حریصند. گروهی او را از ترس جهنم عبادت می‌کنند که این عبادت بردگان و از روی ترس است. ولی من خداوند را از روی محبت عبادت می‌کنم که چنین عبادتی مایه امنیت و آرامش و عبادت کریمان است. خصال، ص ۱۸۸، ح۲۵۹ .

حدیث۲۸۰۱

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ النّاسَ عَبيدُ الدُّنْيا وَ الدِّينُ لَعْقٌ عَلى اَلْسِنَتِهِمْ يَحوطونَهُ ما دَرَّتْ مَعائِشُهُمْ فَاِذا مُحِّصوا بِالْبَلاءِ قَلَّ الدَّيّانونَ؛ به راستی که مردم بنده دنیا هستند و دین لقلقه زبان آنهاست، تا جایی که دین وسیله زندگی آنهاست، دین دارند و چون

در معرض امتحان قرار گیرند، دینداران کم می‌شوند. تحف العقول، ص ۲۴۵ .

حدیث۲۸۰۲

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ رَجُلانِ: مُؤْمِنٌ وَ جاهِلٌ، فَلا تُؤْذِی الْمُؤْمِنَ وَ لا تَجْهَلُ الْجاهِلَ فَتَكونَ مِثْلَهُ؛ مردم دو گروه‌اند: مؤمن و جاهل، مؤمن را آزار ندهید و با جاهل، رفتار جاهلانه نکنید؛ زیرا همانند او خواهید بود. خصال، ص ۴۹.

حدیث۲۸۰۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ بِزَمانِهِمْ اَشْبَهُ مِنْهُمْ بِآبائِهِمْ؛ مردم به زمان خود شبیه‌ترند تا به پدران خود. خصائص الائمه، ص ۱۱۵.

حدیث۲۸۰۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اثْنانِ، بَرٌّ تَقِیٌّ وَ آخَرُ شَقِیٌّ؛ مردم دو دسته‌اند: نیکوکارِ پرهیزکار و سنگ دل بدبخت. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۲۳، ح ۸۶ .

حدیث۲۸۰۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ رَجُلانِ: مُبْتَلیً وَ مُعافیً، فَارْحَمُوا الْمُبْتَلی وَ احْمَدُوا اللّه عَلَی الْعافیَةِ؛ مردم دو دسته‌اند: گرفتار و سلامت؛ پس به گرفتاران ترحم نمایید و خدا را بر سلامتی سپاس گویید. تحف العقول، ص ۳۰۵.

حدیث۲۸۰۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اَبْناءُ ما یُحْسِنونَ؛ مردم فرزند نیکی‌های خویش‌اند (بنگرید عملشان چیست نه پدرشان کیست). کافی، ج ۱، ص ۵۱، ح ۱۴.

حدیث۲۸۰۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اِذا صَلَحُوا، كَفُّوا عَنْ تَتَبُّعِ عُیوبِهِمْ؛ مردم، هنگامی که درستکار شوند، از عیب‌جوییِ یکدیگر دست می‌کِشند. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۱، ح ۵۸۶۲.

حدیث۲۸۰۸

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ رَجُلانِ: مَسْتَریحٌ بِالْمَوْتِ وَ مُسْتَراحٌ بِهِ مِنْهُ ؛ مردم بر دو دسته‌اند: آن که با مرگ آسوده شود و آن‌که با مرگش دیگران آسوده شوند. معانی الأخبار، ص ۲۹۰.

حدیث۲۸۰۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ نیامٌ فَاِذا ماتُوا انْتَبَهوا؛ مردم در خوابند، چون بمیرند بیدار می‌شوند. بحارالأنوار، ج ۴، ص

۴۳، ح ۱۸ .

حدیث۲۸۱۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اِلی اَشْکالِهِمْ اَمْیَلُ؛ مردم، به همانند خود بیشتر تمایل دارند. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۹۲، ح ۱۰۰.

حدیث۲۸۱۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ بِاُمَرائِهِمْ اَشْبَهُ مِنْهُمْ بِآبائِهِمْ؛ مردم، به دولت مردان خود شبیه‌ترند تا به پدرانشان. تحف العقول، ص۲۰۸.

حدیث۲۸۱۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ کُلُّهُمْ اَحرارٌ وَلکِنَّ اللّه خَوَّلَ بَعْضَکُمْ بَعْضا؛ مردم همگی آزادند، ولی خداوند بعضی را سرپرست بعضی دیگر قرار داده است. کافی، ج ۸، ص ۶۹، ح ۲۶.

حدیث۲۸۱۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ مَنْقوصونَ مَدْخولونَ اِلاّ مَنْ عَصَمَ اللّه؛ مردم، دارای عیب و نقص‌اند، مگر کسی که خداوند او را حفظ کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۴۳.

حدیث۲۸۱۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اَعْداءُ ماجَهِلوُا؛ مردم با آنچه آشنا نیستند دشمنی می‌ورزند. نهج البلاغه، حکمت ۱۷۲.

حدیث۲۸۱۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ کَالشَّجَرِ شَرابُهُ واحِدٌ وَ ثَمَرُهُ مُخْتَلِفٌ؛ مردم، همانند درختانند که آبشان یکی و میوه‌هایشان گوناگون است. غررالحکم، ح ۲۰۹۷.

حدیث۲۸۱۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اَبْناءُ الدُّنْیا وَ لا یُلامُ الرَّجُلُ عَلی حُبِّ اُمِّهِ؛ مردم، فرزندان دنیایند و کسی برای دوست داشتن مادرش سرزنش نمی‌شود. نهج البلاغه، حکمت ۳۰۳.

حدیث۲۸۱۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ اِخْوانٌ فَمَنْ کانَتْ اُخُوَّتُهُ فی غَیْرِ ذاتِ اللّهِ فَهِیَ عَداوَةٌ؛ مردم برادرند، اما آن که برادری‌اش برای خدا نباشد، برادری وی، دشمنی است. بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۱۶۵، ح ۲۹.

حدیث۲۸۱۸

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلنّاسُ سَواءٌ کَاَسْنانِ الْمُشْطِ وَ الْمَرْءُ کَثیرٌ بِاَخیهِ؛ مردم، همانند دندانه‌های شانه با هم برابرند و انسان با برادرش پر تعداد (و پر توان) می گردد. تحف العقول، ص ۳۶۸.

حدیث۲۸۱۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند : اَبْغونی الضُّعَفاءَ فَاِنَّما تُرْزَقونَ وَ تُنْصَرونَ بِضُعَفائِکُمْ؛ ناتوانان را برای من بیابید؛ زیرا شما به برکت ناتوانان خود روزی داده و یاری می‌شوید. نهج الفصاحه، ح ۲۰.

حدیث۲۸۲۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : همانا خشنودی مردم را نتوان به دست آورد و جلو زبان‌هایشان را نتوان گرفت، چگونه در امان مانید از چیزی (زبان مردم) که پیامبران و فرستادگان و حجت‌های خدا علیهم‌السلام از آن در امان نماندند...؟ بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۲، ح ۴.

حدیث۲۸۲۱

امام صادق علیه‌السلام : اَلنّاسُ مَأْمورونَ وَ مَنْهیّونَ وَ مَنْ کانَ لَهُ عُذْرٌ، عَذَرَهُ اللّه؛ مردم به اموری امر و نهی شده‌اند، ولی هر کس (در انجام دادن آنها) عذری داشته باشد، خداوند عذرش را می‌پذیرد. محاسن، ج ۱، ص ۲۴۵، ح ۲۴۲.

حدیث۲۸۲۲

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: برخی از مردم کلید خیر و قفل شرند و برخی کلید شر و قفل خیرند، پس خوشا به سعادت کسی که خداوند کلیدهای خیر را در دست او قرار داده و بدا به حال کسی که خداوند کلیدهای شر را به دست او سپرده است. نهج الفصاحه، ح ۹۲۰.

حدیث۲۸۲۳

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله و سلم می فرمایند: اِنَّ ابْنَ آدَمَ لَحَریصٌ عَلی ما مُنِعَ؛ آدمی زاده به آنچه که از آن منع می‌شود، حریص است. کنزالعمال، ح ۴۴۰۹۵.

حدیث۲۸۲۴

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله و سلم می فرمایند: اَلنّاسُ مَعادِنُ وَ الْعِرْقُ دَسّاسٌ وَ اَدَبُ السُّوءِ کَعِرْقِ السُّوءِ؛ مردم، همانند معدن‌ها مختلف‌اند و اصل و نسب در انسان بسیار مؤثر است و تربیت بد، همانند اصل و نسبِ بد است. نهج الفصاحه، ح ۳۱۴۶.

حدیث۲۸۲۵

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: اَلنّاسُ یَعْمَلونَ بِالْخَیْرِ وَ اِنَّما یُعْطَونَ اُجورَهُمْ عَلی قَدْرِ عُقولِهِمْ؛ مردم، کارهای خیر

می کنند، ولی پاداش آنان تنها به اندازه عقلشان عطا می‌شود. کنزالعمال، ح ۷۰۵۲.

حدیث۲۸۲۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و سلم می فرمایند: اِخْتَبِرُوا النّاسَ بِاَخْدانِهِمْ فَاِنَّ الرَّجُلَ یُخادِنُ مَنْ یُعْجِبُهُ؛ مردم را از دوستانشان بشناسید، زیرا انسان با کسی رفاقت می کند که او را می‌پسندد. نهج الفصاحه، ح ۱۰۶.

حدیث۲۸۲۷

پیـامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله و سـلم فرمودنـد : هر کس در برآوردن نیـاز بیماری بکوشـد، خواه موفق بشود یا نشود گناهانش پاک می‌شود، به‌سـان آن روز که از مـادر متولـد شـده است. مردی از انصـار گفت: ای پیامبر خـدا، پـدر و مادرم به فـدایت! اگر بیمار از خانواده شخص باشد، این کار پاداش بیشتری ندارد؟ فرمودند:چرا. من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶، ح ۴۹۶۸ .

حدیث۲۸۲۸

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: مَنْ تَطَبَّبَ فَلْیَتَّقِ اللّه وَ لْیَنْصَـحْ وَ لْیَجْتَهِـدْ؛ هر کس طبـابت می کنـد، بایـد تقـوای الهی پیشه کنـد، خیرخواه باشد و سعی خود را به کار برد. دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۱۴۴، ح ۵۰۳ .

حدیث۲۸۲۹

پیامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله و سـلم می فرماینـد : هر غـذایی که بر آن نام خـدا برده نشود، درد است و هیـچ برکتی در آن نیست و کفاره نبردن نام خـدا این است که چنانچه سـفره پهن است، نام خـدا را ببری و به خوردن غـذا ادامه دهی. تاریخ دمشق، ج ۶۰، ص ۳۲۵ .

حدیث۲۸۳۰

پیامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله و سـلم می فرمایند : مَنْ تَداوی بِحَرامٍ، لم یَجْعَلِ اللّه فیهِ شِفاءً؛ هر کس با حرام به مداوا بپردازد خداوند در آن شفا قرار نمی‌دهد. کنزالعمال، ح ۲۸۳۱۸ .

حدیث۲۸۳۱

امام صادق علیه‌السـلام می فرمایند: اِنَّ نَبِیّا مِنَ الْاَنْبیاءِ مَرِضَ، فَقالَ: لا اَتَداوی حَتّی یَکونَ الَّذی اَمْرَضَـنی هُوَ الَّذی یَشْفینی. فَاَوحَی اللّه عَزَّوَجَلَّ لا اَشْـفیکَ حَتّی تَتَداوی، فَاِنَّ الشِّفاءَ مِنّی؛ پیامبری از پیامبران بیمار شد. گفت درمان نمی کنم تا همان کسی که بیمارم کرده است، خود درمانم کند. خداوند عزوجل به او وحی فرسـتاد: شـفایت نمی‌دهم، مگر آن‌که درمان کنی، که شـفا از من است. مکارم الاخلاق، ص ۳۶۲.

حدیث۲۸۳۲

امام رضا علیه‌السـلام می فرماینـد: خداونـد تبارک و تعالی هیچ خوردنی و نوشـیدنی را حلال نکرده است مگر آن‌که در آن سود و صلاـحی بـوده و هیـچ خـوردنی و نوشـیدنی را حرام ننمـوده، مگر آن‌که در آ ن زیـان و نـابودی و فسـادی بـوده است، پس هر چیز

سودمندی نیرو بخش جسم، که باعث تقویت بدن است حلال شده است و هر چیزی که قوای جسمانی را از بین ببرد و یا موجب مرگ شود حرام است. مستدرک الوسائل، ج ۱۶، ص ۳۳۳، ح ۲ .

حدیث۲۸۳۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلصِّحَّةُ اَفْضَلُ النِّعَمِ؛ سلامتی بهترین نعمت است. غررالحکم، ح ۱۰۵۰.

حدیث۲۸۳۴

امام حسن مجتبی علیه السلام می فرمایند: ای بندگان خدا! پرواپیشه باشید و برای رسیدن به خواسته‌ها تلاش کنید و از کارهای ناروا بگریزید و قبل از آنکه ناگواریها به شما روی آورند و نابود کننده لذات [یعنی مرگ] فرا رسد، به کار[های نیک]مبادرت ورزید. بحار الانوار، ج ۱، ص ۲۱۸.

حدیث۲۸۳۵

امام حسن مجتبی علیه السلام می فرمایند: وَ اعْمَلْ لِدُنْیاکَ کَاَنَّکَ تَعیشُ اَبَدا وَ اعْمَلْ لآخِرَتِکَ کَاَنَّکَ تَمُوتُ غَدا؛ برای دنیایت چنان کار کن که گویا برای همیشه [در این دنیا] خواهی بود. و برای آخرتت [نیز چنان] سعی و تلاش کن که گویا فردا از دنیا خواهی رفت بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۰۹

حدیث۲۸۳۶

امام رضا علیه السلام می فرمایند : وَقِّرُوا کِبارَکُمْ وَ ارْحَمُوا صِغارَکُمْ وَ صِلُوا اَرْحامَکُمْ؛ به بزرگترهایتان احترام بگذارید و با کوچکترها مهربان باشید و صله رحم نمایید. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۶۵.

حدیث۲۸۳۷

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلَةُ الرَّحِمِ تَعْمُرُ الدِّیارَ وَ تَزیدُ فی الأعْمارِ وَ اِنْ کانَ اَهلُها غَیرَ اَخْیارٍ؛ صله رحم، خانه‌ها را آباد و عمرها را طولانی می‌کند، هر چند صله رحم کنندگان مردمان خوبی نباشند. امالی طوسی، ص ۴۸۱، ح ۱۸ .

حدیث۲۸۳۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : مَنْ اَحَبَّ اَنْ یُحِبّهُ اللّهُ وَ رَسولُهُ فَلْیَأْکُلْ مَع ضَیفِهِ؛ هر کس دوست دارد که خدا و رسولش او را دوست داشته باشند، با میهمان خود غذا بخورد. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۱۶ .

حدیث۲۸۳۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند : صِلُوا أرحامَکُمْ و بِرّوا بِإِخْوانِکُمْ وَ لَوْ بِحُسْنِ السَّلامِ وَ رَدِّ الجَوابِ؛ صله رحم نمایید و به برادران (دینی) خود نیکی کنید، هر چند با سلام کردن خوب و یا جواب سلام خوب باشد. کافی، ج ۲، ص ۱۵۷، ح ۳۱ .

حدیث۲۸۴۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اِذا اَتاکَ اَخوکَ فَآتِهِ بِما عِنْدَکَ وَ اِذا دَعَوْتَهُ فَتَکَلَّفْ لَهُ؛ هرگاه برادرت ناخوانده بر تو وارد شد، همان غذایی که در خانه داری برایش بیاور و هرگاه او را دعوت کردی در پذیرایی از او خودت را به زحمت بینداز. محاسن، ج ۲، ص ۴۱۰، ح ۱۳۸ .

حدیث۲۸۴۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند : أفْضَلُ ما یوصَلُ بِهِ الرَّحِمُ کَفُّ الأذی عَنْها؛ بهترین صله رحم، خودداری از آزار و اذیت خویشاوندان است . بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۸۸ ، ح ۱.

حدیث۲۸۴۲

امام علی علیه السلام می فرمایند : اِذا قَطَّعُوا الْأرحامَ جُعِلَتِ الْأَمْوالُ فی أیدِی الْأشْرارِ ؛ هرگاه مردم قطع رحم کنند، ثروت‌ها در دست افراد شرور قرار می گیرد. کافی، ج ۲، ص ۳۴۸، ح ۸ .

حدیث۲۸۴۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : الوَلیمَةُ اَوَّلُ یوم حَقٌّ وَ الثانی مَعروفٌ وَ مازادَ ریاءٌ وَ سُمْعَةٌ؛ ولیمه (سور) دادن، روز اول حق است و روز دوم احسان، از دو روز که گذشت، خودنمایی و شهرت‌طلبی است. کافی، ج ۵، ص ۳۶۸، ح ۴ .

حدیث۲۸۴۴

امام علی علیه السلام می فرمایند : حِراسَةُ النِّعَمِ فی صِلَةِ الرَّحِمِ؛ حفظ نعمت‌ها در صله رحم است. غررالحکم، ح ۴۹۲۹.

حدیث۲۸۴۵

امام علی علیه السلام می فرمایند : رُئِیَ اَمیرُ المُؤمِنینَ حَزیناً فَقیلَ له: مِمَّ حُزْنُکَ قالَ: لِسَبعٍ اَتَتْ لَمْ یَضِفْ اِلَینا ضَیفٌ؛ [روزی] امام علی‌علیه السلام غمگین دیده شد علت را از ایشان جویا شدند. فرمودند: چون هفت روز است که میهمانی بر ما وارد نشده است. مناقب آل ابی طالب، ج ۱ ، ص ۳۴۷.

حدیث۲۸۴۶

امام علی علیه السلام می فرمایند : به راستی که صله رحم از واجبات اسلام است و خدای سبحان، امر فرموده که آن را گرامی بدارند و خداوند متعال با هر کس که صله رحم کند، رابطه برقرار می‌کند و با هر کس که قطع رحم کند، قطع رابطه می‌کند و هر کس که صله رحم را گرامی بدارد، گرامی‌اش می‌دارد. غررالحکم، ح ۳۶۵۱.

حدیث۲۸۴۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : طَعامُ السَّخیِّ دَواءٌ وَ طَعامُ الشَّحیحِ داءٌ؛ غذای سخاوتمند، داروست و غذای بخیل، درد. بحارالأنوار، ج ۷۱ ، ص ۳۵۷، ح ۲۲.

حدیث۲۸۴۸

امـام رضـا علیه السـلام می فرماینـد : اَلسَّخِیُّ یَأْکُلُ مِن طَعامِ النَّاسِ لِیَأْکُلوا مِنْ طَعامِهِ ، وَ البَخیلُ لا یَأْکُلُ مِنْ طَعامِ النَّاسِ لِئَلّا یَأْکُلوا مِنْ طَعامِهِ؛ سـخاوتمند، از غـذای مردم می‌خورد، تا مردم از غـذای او بخورنـد، اما بخیل از غذای مردم نمی‌خورد تا آنها نیز از غذای او نخورند. عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۱۵، ح ۲۶.

حدیث۲۸۴۹

پیـامبراکرم صـلی الله علیه وآله و سـلم می فرماینـد : کَفی بِالْمَرءِ إثماً اَن یَسـتَقِلَّ ما یُقَرِّبُ اِلی اِخوانِهِ وَ کَفی بِالْقَومِ اِثماً اَنْ یَسـتَقِلّوا ما یَقْرُبُ بِهِ اِلَیهِم اَخُوهُم؛ انسـان را همین گناه بس، که آنچه را که تقـدیم برادران میهمان خود می کنـد کم شـمارد و میهمان را همین گناه بس، که آنچه را که میزبانشان برای آنها فراهم می‌کند کم شمارد. محاسن، ج ۲، ص ۴۱۴، ح ۱۶۵ .

حدیث۲۸۵۰

امـام صادق علیه السـلام می فرماینـد : ابن ابی یعفور : در خانه امام صادق‌علیه السـلام میهمانی را دیـدم که روزی برای انجام کاری برخاست . حضـرت او را از آن کار منع کردند و شـخصاً آن کار را انجام دادند و فرمودند : رسول خداصـلی الله علیه وآله از به کار گرفتن میهمان ، نهی فرموده است . کافی، ج ۶، ص ۲۸۳، ح ۱ .

حدیث۲۸۵۱

امـام علی علیه السـلام می فرماینـد : زَکـوةُ الْیَسـارِ بِرُّ الْجیرانِ وَ صِلَةُ الْاَرحـامِ؛ زکـاتِ رفـاه، نیکی بـا همسایگـان و صـله رحم است. غررالحکم، ح ۵۴۵۳ .

حدیث۲۸۵۲

امام رضا علیه السـلام می فرمایند : مردی، امیر المؤمنین‌علیه السـلام را به میهمانی دعوت کرد . حضرت فرمودند : می‌پذیرم به شرط ایـن کـه سه قـول به من بـدهی . عرض کرد : چه قـولی ای امیر المـؤمنین؟ فرمودنـد : از بیرون چیزی برای من تهیه نکنی ، حاضـری خـانه‌ات را از مـن دریغ ننمـایی و بـه زن و فرزنـدت زور نگـویی . عرض کرد : قبـول می‌کنـم ای امیر المـؤمنین . پس علی بن ابی طالب‌علیه السلام دعوت را پذیرفتند . عیون اخبار الرضا، ج ۱، ص ۴۵، ح ۱۳۸ .

حدیث۲۸۵۳

پیامبراکرم صـلی الله علیه وآله و سـلم می فرماینـد : لایَتَکَلَّفَنَّ أَحَدٌ لِضَیْفِهِ ما لا یَقْدِرُ؛ هیـچ کس نبایـد بیش از توانش خود را برای میهمان به زحمت اندازد. کنزالعمال، ح ۲۵۸۷۶ .

حدیث۲۸۵۴

امام علی علیه السـلام : کَفِّروا ذُنوبَکُمْ وَتَحَبَّبوا اِلی رَبِّکُمْ بِالصَّدَقَةِ وَ صِلَةِ الرَّحِمِ؛ با صدقه و صـله رحم، گناهان خود را پاک کنید و خود را محبوب پروردگارتان گردانید. غررالحکم، ح ۷۲۵۸ .

حدیث۲۸۵۵

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : کُلُّ بَیْتٍ لایَدْخُلُ فیهِ الضَّیْفُ لاتَدْخُلُهُ الْمَلائِکَةُ؛ هر خانه‌ای که میهمان بر آن وارد نشود، فرشتگان واردش نمی‌شوند. جامع الأخبار، ص ۳۷۸.

حدیث۲۸۵۶

امام علی علیه السلام : صِلَةُ الرَّحِمِ توجِبُ الْمَحَبَّةَ وَتَکبِتُ العَدُوَّ؛ صله رحم، محبّت آور است و دشمنی را از بین می‌برد. غررالحکم، ح ۵۸۵۲.

حدیث۲۸۵۷

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : اَلضَّیْفُ یَنْزِلُ بِرِزْقِهِ وَیَرْتَحِلُ بِذُنوبِ اَهْلِ الْبَیْتِ؛ میهمان، روزی خود را می‌آورد و گناهان اهل خانه را می‌برد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۴۶۱، ح ۱۴.

حدیث۲۸۵۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : مَنْ کانَ یُؤْمِنُ بِاللّهِ وَالْیَوْمِ الآْخِرِ فَلْیُکْرِمْ ضَیْفَهُ؛ هر کس به خدا و روز قیامت ایمان دارد، باید میهمانش را گرامی دارد. کافی، ج ۶، ص ۲۸۵، ح۱ .

حدیث۲۸۵۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله و سلم می فرمایند : اَلصَّدَقَةُ عَلی وَجْهِها وَاصْطِناعُ الْمَعْروفِ وَ بِرُّ الْوالِدَیْنِ وَصِلَةُ الرَّحِمِ تُحَوِّلُ الشَّقاءَ سَعادَةً وَتَزیدُ فِی الْعُمْرِ وَ تَقی مَصارِعَ السُّوءِ؛ صدقه بجا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صله رحم، بدبختی را به خوش‌بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می کند. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۹ .

حدیث۲۸۶۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند : پدرم میفرمودند : چون اراده کار خیری کردی بشتاب ، زیرا نمیدانی چه پیش می آید. اصول کافی ج۳ ص ۲۱۲

حدیث۲۸۶۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : همانا خدا کارهای خیر، زود انجام شده را دوست دارد. اصول کافی ج ۳ ص ۲۱۲

حدیث۲۸۶۲

امام حسن عسکری(علیه السلام) می فرمایند: گرچه خداوند در نظام حکیمانه آفرینش، روزی مردم را تضمین کرده است، ولی مبادا اندیشه ضمانت خداوند روزی دهنده، مغرورتان سازد و شما را از انجام فریضه کار و کوشش بازدارد. الحدیث،ص ۱.

حدیث۲۸۶۳

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) دوبار فرمودند: لعن خداوند بر کسی باد که بار زندگی خویش را بر دوش دیگران افکنده است. الحدیث،ص ۲۸.

حدیث۲۸۶۴

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: عبادت، هفتاد جزء است و از همه بهتر، کسب روزی حلال است. الحدیث،ص ۱۰.

حدیث۲۸۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اگر تن دادن به شغل، مایه زحمت و رنج است، بیکاری نیز سبب نادرستی و فساد خواهد بود. الحدیث،ص۲۸.

حدیث۲۸۶۶

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اجر کسی که برای زندگی خود و خانواده‌اش زحمت می‌کشد، مانند اجر سرباز مجاهد است. الحدیث، ص ۸.

حدیث۲۸۶۷

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کسی که از دست‌رنج مشروع خود زندگی کند، در قیامت با پیامبران محشور می شود و پاداش می گیرد. الحدیث، ص ۸.

حدیث۲۸۶۸

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حق فرزند بر پدرش این است که برای او اسم خوب انتخاب کند، خوب تربیتش نماید و در کار شایسته‌ای مستقرش سازد. الحدیث، ص ۲.

حدیث۲۸۶۹

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : مَا اتَّخَذَ اللَّهُ اِبْراهیمَ خَلیلاً اِلّا لِاِطْعامِهِ الطَّعامَ وَ صَلاتِهِ بِاللَّیْلِ وَ النَّاسُ نیامٌ؛ خداوند متعال، حضرت ابراهیم را جز به خاطر غذا دادن (به مردم) و نماز شب خواندنش هنگامی که مردم در خواب بودند، خلیل و دوست خود انتخاب نکرد. علل الشرایع، ج ۱، ص ۳۵، ح ۴ .

حدیث۲۸۷۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند : یُعْرَفُ مَنْ یَصِفُ الحَقَّ بِثَلاثِ خِصالٍ: یُنْظَرُ اِلی اَصْحابِهِ مَنْ هُمْ؟ وَ اِلی صَلاتِهِ کَیْفَ هیَ؟ وَ فی اَیِّ وَقْتٍ یُصَلّیها؛ کسی که از حق دَم می‌زند با سه ویژگی شناخته می‌شود: دوستانش دیده شوند که چه کسانی هستند؟ نمازش چگونه است؟ و در چه وقت آن را می‌خواند؟ محاسن، ج ۱، ص ۲۵۴، ح ۲۸۱.

حدیث۲۸۷۱

امام علی علیه السلام می فرمایند : اُنْظُرْ فیما تُصَلّی وَ عَلی ما تُصَلّی، اِنْ لَمْ یَکُنْ مِنْ وَجْهِهِ وَ حِلِّهِ فَلا قَبولَ؛ بنگرید در چه [لباسی] و بر چه [چیزی] نماز می گزاری، که اگر از راه صحیح و حلالش نباشد، قبول نخواهد شد تحف العقول، ص ۱۷۴ .

حدیث۲۸۷۲

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اَحَبُّ الْعِبادِ اِلَی اللّهِ عَزَّوَجَلَّ رَجُلٌ صَدوقٌ فی حَدیثِهِ مُحافِظٌ عَلی صَلاتِهِ؛ محبوب‌ترین بنده نزد خدای عزوجل کسی است که راستگو و مراقب نمازش باشد. امالی صدوق، ص ۳۷۱، ح ۴۶۷ .

حدیث۲۸۷۳

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : لا تَزالُ اُمَّتی بِخَیرٍ ما تَحابّوا و اَقامُوا الصَّلاةَ وَ آتَوُا الزَّکاةَ وَ اَقْرَوُا الضَّیْفَ، فَاِنْ لَمْ یَفْعَلُوا ابتُلُوا بِالسِّنینَ وَ الْجَدْبِ؛ امتم همواره در خیر و خوبی‌اند تا وقتی که یکدیگر را دوست بدارند، نماز برپا دارند، زکات بدهند و میهمان را گرامی بدارند، پس اگر چنین نکنند به قحطی و خشکسالی گرفتار می‌شوند. امالی طوسی، ص ۶۴۷، ح ۱۳۴۰.

حدیث۲۸۷۴

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله می فرمایند : اَلصَّلَواتُ الْخَمْسُ وَ الْجُمُعَةُ اِلَی الجُمُعَةِ کَفّاراتٌ لِما بَیْنَهُنَّ ما لَمْ تَغْشَ الکَبائِرُ؛ نمازهای پنجگانه و نماز جمعه تا نماز جمعه بعد، کفاره گناهان میان آنهاست، تا وقتی که گناهان کبیره‌ای در میان نیاید. سنن التّرمذی، ج ۱، ص ۱۳۸، ح ۲۱۴.

حدیث۲۸۷۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند : اذا قُمْتَ بِاللَّیْلِ فَاسْتَکِ فَاِنَّ الْمَلَکَ یَأْتیکَ فَیَضَعُ فاهُ عَلی فیکَ فَلَیْسَ مِنْ حَرْفٍ تَتْلوهُ وَ تَنْطِقُ بِهِ اِلّا صَعِدَ بِهِ اِلَی السَّماءِ فَلْیَکُنْ فوکَ طَیِّبَ الرِّیحِ؛ شبانگاه که (برای نماز) برخاستی، مسواک بزن چرا که فرشته‌ای نزد تو می‌آید و دهانش را بر دهانت می گذارد و آنگاه هیچ حرفی از قرآن و نماز و دعا نمی‌خوانی مگر آن‌که آن را به آسمان بالا می‌برد، پس باید که دهانت خوشبو باشد. وسائل الشیعهٔ، ج ۱، ص ۳۵۷.

حدیث۲۸۷۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: طَهِّروا اَفْواهَکُمْ فَاِنَّها مَسالِکُ التَّسْبیحِ؛ دهان‌های خود را پاکیزه کنید که راه‌های تسبیح خداوند است. مکارم الاخلاق، ص ۵۱.

حدیث۲۸۷۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: هر کس هر روز دو بار مسواک بزند: سنت پیامبران را ادامه داده است و برای هر نمازی که بخواند خداوند پاداش صد رکعت برایش می‌نویسد و از فقر نجات می‌یابد و دهانش خوشبو، حافظه‌اش تقویت، فهمش زیاد، غذایش گوارا و درد دندان و بیماری‌اش برطرف می‌شود و فرشتگان به خاطر نوری که در او مشاهده می کنند، با او دست می‌دهند

و دندان‌هایش تمیز می‌شود. جامع الأخبار، ص ۱۵۱، ح ۳۴۰.

حدیث۲۸۷۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: ثَلاثٌ حَقٌّ عَلی کُلِّ مُسْلِم: اَلْغُسْلُ یَوْمَ الْجُمُعَهِ وَ السِّواکُ وَ الطِّیبُ؛ سه چیز بر هر مسلمانی لازم است: غسل جمعه، مسواک زدن و عطر. نهج الفصاحه، ح ۱۲۵۶.

حدیث۲۸۷۹

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد : اَعْقَلُ النّاسِ مَنْ کـانَ بِعَیْبِهِ بَصـیرا وَ عَنْ عَیْبِ غَیْرِهِ ضَریرا؛ عاقل‌ترین مردم کسـی است که به عیب‌های خویش بینا و از عیوب دیگران، نابینا باشد. (غررالحکم، ح ۳۲۳۳.)

حدیث۲۸۸۰

امام صادق علیه‌السـلام می فرمایند : عاقل، عاقل نیست مگر آن که سه صـفت را در خود به کمال رساند: حق را در هنگام خشنودی و خشم ادا کنـد، آنچه را برای خود می‌پسـندد، برای دیگران هم بپسـندد و هنگـام خطای دیگران، بردبار باشـد. (تحف العقول، ص ۳۱۸.)

حدیث۲۸۸۱

امـام کـاظم علیه‌السـلام می فرماینـد : کَمـا لا یَقومُ الْجَسَدُ اِلّا بِالنَّفْسِ الحَیَّهِ فَکَذلِکَ لا یَقومُ الـدّینُ اِلّا بِالنِّیَّهِ الصّادِقَهِ وَ لا تَثْبُتُ النِّیَّهُ الصّادِقَهُ اِلاّـ بِالْعَقْلِ؛ همان گونه که قوام جسم، تنها به جانِ زنـده است، قوام دینـداری هم تنها به نیّت پاک است و نیّت پاک، جز با عقل حاصل نمی‌شود. (تحف العقول، ص ۳۹۶.)

حدیث۲۸۸۲

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد : اَعْقَلُ النّاسِ مَنْ غَلَبَ جِدُّهُ هَزْلَهُ وَ اسْتَظْهَرَ عَلی هَواهُ بِعَقْلِهِ؛ عاقـل کسـی است که جدّی‌اش از شوخی‌اش بیشتر باشد و با کمک عقلش بر هوا و هوسش پیروز گردد. (غررالحکم، ح ۳۳۵۵.)

حدیث۲۸۸۳

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد : اِحْتَمِلْ ما یَمُرُّ عَلَیْکَ فَاِنَّ الاِْحْتِمالَ سِتْرُ الْعُیوبِ وَ اِنَّ الْعاقِلَ نِصْفُهُ اِحْتِمالٌ وَ نِصْفُهُ تَغافُلٌ؛ در برابر آنچه بر تو می گذرد، بردبار باش، زیرا بردباری، عیب‌ها را می‌پوشاند. به راستی که نیمی از عقل، بردباری و نیمه دیگرش خود را به غفلت زدن است. (غررالحکم، ح ۲۳۷۸.)

حدیث۲۸۸۴

امام علی علیه‌السـلام می فرمایند : اَلْعاقِلُ مَنْ صانَ لِسانَهُ عَنِ الْغیبَهِ؛ عاقل کسـی است که زبانش را از بدگویی پشت سر دیگران، نگه دارد. (غررالحکم، ح ۱۹۵۵.)

حدیث۲۸۸۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اِتَّهِمُوا عُقولَکُمْ فَاِنَّهُ مِنَ الثِّقَةِ بِها یَکونُ الْخَطاءُ؛ عقل خویش را زیر سؤال ببرید؛ زیرا از اعتماد به آن، خطاها سرچشمه می گیرد. (غررالحکم، ح ۲۵۷۰.)

حدیث۲۸۸۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلْعاقِلُ اِذا تَکَلَّمَ بِکَلِمَةٍ اَتْبَعَها حِکْمَةً وَ مَثَلاً وَ الْاَحْمَقُ اذا تَکَلَّمَ بِکَلِمَةٍ اَتْبَعَها حِلْفا؛ عاقل، هر گاه سخن بگوید، آن را با سخنی حکیمانه و ضرب المثل همراه سازد و نادان هرگاه سخن بگوید، آن را با سوگند همراه کند. (شرح‌نهج‌البلاغه، ابن‌ابی‌الحدید،ج ۲۰،ص ۲۸۹،ح۳۰۶.)

حدیث۲۸۸۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلظَّنُّ الصَّوابُ مِنْ شیَمِ اُولِی الْاَلْبابِ؛ خوش گمانی، از اخلاق عاقلان است. (غررالحکم، ح ۱۳۸۶).

حدیث۲۸۸۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : لَیْسَ الْعاقِلُ مَنْ یَعْرِفُ الْخَیْرَ مِنَ الشَّرِّ وَ لکِنَّ الْعاقِلَ مَنْ یَعْرِفُ خَیْرَ الشَّرَّیْنِ؛ عاقل، آن نیست که خوب را از بد تشخیص دهد. عاقل، کسی است که از میان دو بد، آن را که ضررش کمتر است، بشناسد. (مطالب السئول، ص ۲۵۰.)

حدیث۲۸۸۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلْعاقِلُ مَنْ اَحْسَنَ صَنائِعَهُ وَ وَضَعَ سَعْیَهُ فی مَواضِعِهِ ؛ عاقل کسی است که کارهایش را خوب انجام دهد و تلاشی که می کند، به جا باشد. (غررالحکم، ح ۱۷۹۸.)

حدیث۲۸۹۰

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند : لا یَکْمُلُ الْعَقْلُ اِلاّ بِاتِّباعِ الْحَقِّ؛ عقل، جز با پیروی از حق، کامل نمی‌شود. (اعلام الدین، ص ۲۹۸ .)

حدیث۲۸۹۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : جاهِدْ شَهْوَتَکَ وَ غالِبْ غَضَبَکَ وَ خالِفْ سوءَ عادَتِکَ، تَزْکُ نَفْسُکَ وَ یَکْمُلْ عَقْلُکَ وَ تَسْتَکْمِلْ ثَوابَ رَبِّکَ؛ با هوا و هوست مبارزه کن، بر خشمت مسلّط شو و با عادت‌های بدت مخالفت کن، تا روحت پاک و عقلت کامل گردد و پاداش پروردگارت را به تمامی دریافت نمایی. (غررالحکم، ح ۴۷۶۰.)

حدیث۲۸۹۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ شاوَرَ ذَوِی الْعُقولِ اسْتَضاءَ بِاَنْوارِ الْعُقولِ؛ هر کس با عقلا مشورت کند، از نور عقل‌ها بهره می‌برد. غررالحکم، ح ۸۶۳۴

حدیث۲۸۹۳

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ لُقْمانَ قالَ لِاِبْنِهِ: یا بُنَیَّ اِنَّ الدُّنْیا بَحْرٌ عَمیقٌ قَدْ غَرِقَ فیها عالَمٌ کَثیرٌ فَلْتَکُنْ سَفینَتُکَ فیها تَقْوَی اللّهِ وَ حَشْوُهَا الْایمانَ وَ شِراعُهَا التَّوَکُّلَ وَ قَیِّمُهَا الْعَقْلَ وَ دَلیلُهَا الْعِلْمَ وَ سُکّانُهَا الصَّبْرَ؛ لقمان به فرزندش فرمود: فرزندم! دنیا دریایی عمیق است که بسیاری در آن غرق شدند. پس باید در این دریا، کشتی‌ات تقوای الهی، بار آن ایمان، بادبانش توکل بر خدا، ناخدایش عقل، راهنمایش علم و سکانش (فرمانش) صبر باشد. (کافی، ج ۱، ص ۱۶، ح ۱۲.)

حدیث۲۸۹۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : اِنَّ مِنْ حَقِ الضَّیْفِ اَنْ یُکْرَم وَ اَنْ یُعَدَّ لَهُ الْخِلالُ؛ از حقوق میهمان است که میزبان او را احترام کند و برایش خلال دندان فراهم نماید. کافی، ج ۶، ص ۲۸۵، ح ۳ .

حدیث۲۸۹۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِغْلِقُوا أَبوابَ الْمَعصیَةِ بِالْإسْتِعاذَةِ وَ افْتَحُوا أبوابَ الطّاعَةِ بِالتَّسمیَةِ ؛ درهای گناهان را با استعاذه (پناه بردن به خدا) ببندید و درهای طاعت را با بسم اللّه گفتن بگشایید. الدعوات، ص ۵۲ .

حدیث۲۸۹۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : هنگام آغاز هر کار کوچک و بزرگی بسم اللّه الرحمن الرحیم بگویید. یعنی برای این کار، از خدا مدد می‌جویم. خدایی که جز او کسی سزاوار پرستش نیست. پناهگاه پناهجو و فریادرس فریاد خواه است. خداوند بخشنده‌ای که با گسترش روزی بر ما رحم می‌کند، مهربان به ما، در آیین و دنیا و آخرتمان. دین را بر ما آسان و سبک و سهل گرفت. و به ما رحم می‌کند با جدا کردن از دشمنانش. التوحید، ص ۲۳۲.

حدیث۲۸۹۷

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند : إنَّ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم أقرَبُ إلَی اسْمِ اللّهِ الْأعظَمِ مِن سَوادِ الْعَینِ إلی بَیاضِها؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم، به اسم اعظم نزدیک‌تر است از سیاهی چشم به سفیدی‌اش. عیون أخبار الرضا، ج ۱، ص ۸ .

حدیث۲۸۹۸

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند : ما مِن أحَدٍ دَهَمَهُ أَمرٌ یَغُمُّهُ أو کَرَبَتْهُ کُربَةٌ فَرَفَعَ رَأسَهُ إلَی السَّماءِ ثُمَّ قالَ ثَلاثَ مَرّاتٍ: بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ إلاّ فَرَّجَ اللّهُ کُربَتَهُ و أذهَبَ غَمَّهُ؛ هر کس گرفتار چیزی است که غمگینش می‌سازد یا ناخوشایندی که ناراحتش می‌کند، اگر سر به آسمان بلند کند و سه بار بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید، بی‌تردید، خداوند، گره از کارش خواهد گشود و غمش را برطرف خواهد کرد. مکارم الأخلاق، ص ۳۴۷.

حدیث۲۸۹۹

رُبَّما تَرَکَ بَعضُ شیعَتِنا فِی افْتِتاحِ أَمرِهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم فَیَمْتَحِنَهُ اللّهُ بِمَکْروهٍ لِیُنَبِّهَهُ عَلی شُکرِ اللّهِ وَ الثَّناءَ عَلَیهِ و یَمحَقُ وَ صَمةَ تَقصیرِهِ عِندَ تَرکِهِ قَولَ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم؛ بسا که یکی از شیعیان ما در آغاز کاری، بسم اللّه الرحمن الرحیم نمی گوید و به همین خاطر، خداوند، او را گرفتار چیزی ناخوشایند می‌سازد تا به شکر و ثنای الهی متوجّه گردد و کوتاهی‌اش را در گفتن بسم اللّه، جبران کند. التوحید، ص ۲۳۱ .

حدیث۲۹۰۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : إذا تَوَضَّأَ أحَدُکُم و لَم یُسَمَّ کانَ لِلشَّیطانِ فی وُضوئِهِ شِرکٌ و إن أکَلَ أو شَرِبَ أو لَبِسَ و کُلَّ شَیءٍ صَنَعَهُ یَنبَغی أن یُسَمِّی عَلَیهِ فَإن لَم یَفعَل کانَ لِلشَّیطانِ فیهِ شِرکٌ؛ هر گاه یکی از شما وضو بگیرد و بسم اللّه الرحمن الرحیم نگوید. شیطان در آن شریک است و اگر غذا بخورد و آب بنوشد یا لباس بپوشد و هر کاری که باید نام خدا را بر آن جاری سازد، انجام دهد و چنین نکند، شیطان در آن شریک است. محاسن، ج ۲، ص ۴۳۳ .

حدیث۲۹۰۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : لا تَدَعْ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم و إن کانَ بَعدَهُ شِعرٌ؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم را رها مکن حتی اگر بعدش شعر باشد. کافی، ج ۲، ص ۶۷۲ .

حدیث۲۹۰۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِحتَجِز مِنَ النّاسِ کُلِّهِم بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم و قُلْ هُوَ اللّهُ أحَدٌ اِقرَأها عَن یَمینِکَ و عَن شِمالِکَ و مِن بَینِ یَدَیکَ و مِن خَلفِکَ و مِن فَوقِکَ و مِن تَحتِکَ؛ خود را از تمامی مردم با بسم اللّه الرحمن الرحیم و قل هو اللّه احد حفظ کن. آن را از سمت راست و چپ و جلو و عقب و بالا و پایین بخوان. کافی، ج ۲، ص ۶۲۴ .

حدیث۲۹۰۳

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند : ابتدای هر کتابی که از آسمان نازل شده، بسم اللّه الرحمن الرحیم است. هر گاه بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کردی اشکالی ندارد که استعاذه نکنی (نگویی که پناه می‌برم به خدا) و هر گاه بسم اللّه الرحمن الرحیم را تلاوت کردی، تو را از آنچه میان آسمان و زمین است محفوظ می‌دارد. کافی، ج ۳ ، ص ۳۱۳.

حدیث۲۹۰۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : هر که بسم اللّه الرحمن الرحیم را با اعتقاد و دوستی محمد و آل پاکش و با تسلیم در برابر دستوراتشان و با ایمان به ظاهر و باطنش بخواند خداوند عزیز و جلیل در مقابل هر حرف آن، چیزی برتر از دنیا و آنچه در آن است، از ثروت و خوبی‌ها را به او می‌بخشد. عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج ۱، ص ۲۷۰.

حدیث۲۹۰۵

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد : إنَّ الْعَبـدَ إذا أرادَ أن یَقرَأَ أو یَعمَلَ عَمَلًا و یَقولُ... بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ فَإنَّهُ یُبارَکُ لَهُ فیهِ؛ هر بنـده‌ای بخواهـد چیزی بخوانـد یـا کاری انجام دهـد و بسم اللّه الرحمن الرحیم بگویـد، در کارش برکت داده می‌شود. تفسیر الإمام العسکری علیه‌السلام ، ص ۲۵.

حدیث۲۹۰۶

پیامبراکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله می فرمایند: بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ مِفتاحُ کُلِّ کِتابٍ؛ بسم اللّه الرحمن الرحیم، کلید هر نوشته‌ای است. الجامع الصغیر، ج ۱، ص ۴۸۱ .

حدیث۲۹۰۷

پیامبراکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله می فرماینـد: إذا قالَ الْعَبـدُ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ قالَ اللّهُ جَلَّ جَلالُه: بَـدَأَ عَبدی بِاسْـمی و حَقٌّ عَلَیَّ أنْ اُتَمِّمَ لَهُ اُمُورَهُ و اُبارِکَ لَهُ فی أحوالِهِ؛ هر گاه بنـده‌ای بسم اللّه الرحمن الرحیم بگویـد خداونـد می‌فرمایـد: بنده‌ام کارش را با نام من آغاز کرد، بر من است تـا کـارش را به پایـان برسانم و برای او در کارهایش برکت قرار دهم. عیون أخبار الرضا علیه‌السـلام ، ج ۲، ص ۲۶۹ .

حدیث۲۹۰۸

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله می فرمایند: لَو قَرَأتَ بِسمِ اللّهِ تَحفَظُکَ الْمَلائِکَةُ إلَی الْجَنَّةِ و هُوَ شِفاءٌ مِن کُلِّ داءٍ؛ اگر بسم اللّه را قرائت کنی، فرشتگان، تا بهشت تو را حفظ می‌کنند و آن شفای هر دردی است. فقه الرضا علیه‌السلام ، ص ۳۴۲.

حدیث۲۹۰۹

پیامبراکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله می فرمایند: مَن أرادَ أنْ یُنجِیَهُ اللّه‌مِنَ الزَّبانیَةِ التِّسعَةِ عَشَرَ فَلْیَقرَأْ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ فَإنَّها تِسعَةَ عَشَرَ حَرفا لِیَجعَلَ اللّهُ کُلَّ حَرفٍ مِنها جُنَّةً مِن واحـدٍ مِنهُم؛ هر کس می‌خواهد خداوند او را از زبانیه (فرشـتگان عذاب) نوزده‌گانه برهاند، بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کنـد زیرا آن نوزده حرف است. تا خداونـد هر حرف آن را سپری در مقابل یکی از آن فرشـتگان قرار دهد. بحارالأنوار، ج ۸۹، ص ۲۵۸ .

حدیث۲۹۱۰

پیامبراکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله می فرماینـد: هر کس کاری او را انـدوهگین و به خود مشغول کنـد و او با اخلاص برای خـدا بسم اللّه الرحمن الرحیم بگویـد و با قلبش به سوی او رو کند، یکی از این دو برای او خواهد بود: یا در دنیا به حاجتش می‌رسد و یا حاجتش نزد پروردگار بوده و برای او ذخیره می‌شود و آن برای مؤمنان ماندگارتر است. التوحید، ص ۲۳۲ .

حدیث۲۹۱۱

پیـامبراکرم صــلی‌اللهعلیه‌وآله می فرماینــد: عَنِ اللّـهِ جَـلّ وَ عزَّ أنَّهُ قـالَ: کُـلُّ أمرٍ ذی بـالٍ لَـم یُـذکَر فیـهِ بِسـمِ اللّـهِ فَهُـوَ أبْتَرُ؛ پیـامبر صلی‌اللهعلیه‌وآله از خداونـد عزیز و جلیـل نقـل کرده است که فرمود: هر کار ارزشـمندی که در آن بسم اللّه ذکر نشود ناقص است. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۳۰۵ .

حدیث۲۹۱۲

پیـامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله می فرماینـد: مَن کَـتَبَ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم فَجَوَّدَهُ تَعظیمـا لِلّهِ غَفَرَ اللّهُ لَهُ؛ هر کس بسم اللّه الرحمن الرحیم را برای بزرگداشت خداوند زیبا بنویسد، خداوند او را می‌بخشد. بحارالأنوار، ج ۹۲، ص ۳۵ .

حدیث۲۹۱۳

پیـامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله می فرماینـد: أنَّهُ إذا قـالَ الْمُعَلِّمُ لِلصَّبیِّ قُل بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم فَقالَ الصَّبیُّ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم کَـتَبَ اللّه‌ بَراءَةً لِلصَّبیِّ و بَراءَةً لأِبـوَیهِ و بَراءَةً لِلمُعَلِّم؛ وقـتی معلم به کـودک بگویـد: بگـو بسم اللّه الرحمن الرحیم و کـودک آن را تکرار کند خداوند برای کودک و پدر و مادرش و معلم، برائت از آتش در نظر خواهد گرفت. مجمع البیان، ج ۱، ص ۵۰ .

حدیث۲۹۱۴

مَنْ قَرَأ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم کَتَبَ اللّهُ لَهُ بِکُلِّ حَرفٍ أربَعَةَ آلافِ حَسَنَةً و مَحا عَنهُ أربَعَةَ آلافِ سَیِّـئَةٍ و رَفَعَ لَهُ أربَعَةَ آلافِ دَرَجَةٍ؛ هر کس بسم اللّه الرحمن الرحیم را قرائت کند خداوند به ازای هر حرفِ آن چهار هزار حسنه برایش می‌نویسد و چهار هزار گناه از او پاک می‌کند و چهار هزار درجه او را بالا می‌برد. بحارالأنوار، ج ۹۲، ص ۲۵۸.

حدیث۲۹۱۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: زَیِّنوا مَوائِدَکُم بِالْبَقْلِ؛ فإنَّها مَطرَدَةٌ لِلشَّیاطینِ مَعَ التَّسمیَةِ؛ سفره‌هایتان را با سبزی، زینت دهید ؛ زیرا سبزی با بسم اللّه الرحمن الرحیم، شیطان را طرد می کند. مکارم الأخلاق، ص ۱۷۶.

حدیث۲۹۱۶

پیـامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله می فرماینـد: اَلْعَبـد... إنْ قالَ فی أوَّلِ وُضوئِهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم طَهُرَت أعضاؤُهُ کُلُّها مِنَ الـذُّنوبِ؛ اگـر بنـده‌ای... در ابتـدای وضویش، بسم اللّه الرحمن الرحیم بگویـد همه اعضایش از گناهان پاک می‌شود. تفسـیر الإمام العسـکری علیه‌السلام ، ص ۵۲۱ .

حدیث۲۹۱۷

پیامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله می فرماینـد: إذا قالَ الْعَبدُ عِندَ مَنامِهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم یَقولُ اللّه: مَلائِکَتی! اُکتُبوا بِالْحَسَـناتِ نَفسَـهُ إلَی الصَّباحِ؛ هر گاه بنـده‌ای هنگام خوابش، بسم اللّه الرحمن الرحیم بگویـد، خداونـد به فرشـتگان می گوید: به تعداد نفس‌هایش تا صبح برایش حسنه بنویسید. جامع الأخبار، ص ۴۲ .

حدیث۲۹۱۸

پیـامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله می فرماینـد: مَن رَفَعَ قِرطاسـا مِنَ الْأرضِ مَکتوبا عَلَیهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم إجلالاً لِلّهِ ولاِسْـمِهِ عَنْ أن یُـداسَّ کانَ عِنـدَ اللّهِ مِنَ الصِّدّیقینَ و خُفِّفَ عَن والِدَیهِ و إن کانا مُشرِکَین؛ هر کس کاغذی را که روی آن بسم اللّه الرحمن الرحیم نوشـته شـده است از روی زمین بردارد و این کـار برای بزرگـداشت خداونـد و جلوگیری از اهـانت به نـام او باشـد، نزد خداونـد از

صدیقین به‌شمار می‌رود و از بار گناه پدر و مادرش برداشته خواهد شد، حتی اگر مشرک باشند. تنبیه الخواطر و نزهة النواظر، ج ۱، ص ۳۲.

حدیث۲۹۱۹

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند: طوبی لِلْمُصْلِحینَ بَیْنَ النّاسِ، اُولئِکَ هُمُ الْمُقَرَّبونَ یَوْمَ الْقیامَۀِ؛ خوشا به حال اصلاح‌کنندگان بین مردم، که آنان همان مقرّبان روز قیامت‌اند. تحف العقول، ص ۳۹۳ .

حدیث۲۹۲۰

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند: إنَّ شیعَتَنا مَنْ سَلِمَتْ قُلوبُهُمْ مِنْ کُلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛ بی‌گمان شیعیان ما، دل‌هایشان از هر خیانت، کینه، و فریبکاری پاک است. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۶

حدیث۲۹۲۱

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند: وَ اعْلَمْ اَنَّ الْاُلْفَ مِنَ اللّهِ وَ الْفِرْکَ مِنَ الشَّیْطانِ؛ بدان که، انس و الفت گرفتن [با دیگران] از خداوند و دشمنی از شیطان است. کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۱ .

حدیث۲۹۲۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: به خدا سوگند، هرگز ملتی در زندگیِ مرفّه و پر نعمتی نبوده‌اند و نعمت و رفاه از آنان زائل نشده است، مگر به سبب گناهانی که مرتکب شده‌اند، چرا که خداوند به بندگانش ظلم نمی‌کند. اگر مردم به هنگامی که بلاها و سختی‌ها بر آنان فرود می‌آمد و نعمت‌ها از دستشان می‌رفت، با نیت‌های خوب و دلی مشتاق به پروردگارشان پناه می‌بردند، بی‌گمان هر از دست رفته‌ای به آنان باز می‌گشت و هر فاسدی اصلاح می‌شد. نهج البلاغه، از خطبه ۱۷۸ .

حدیث۲۹۲۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: وَ لَیْسَ یُحَبُّ لِلْمُلوکِ أنْ یُفَرِّطوا فی ثَلاثٍ: فی حِفْظِ الثُّغورِ وَ تَفَقُّدِ الْمَظالِمِ وَ اخْتیارِ الصّالِحینَ لِاَعْمالِهِمْ؛ حاکم سزاوار نیست که در سه کار کوتاهی کند: حفظ مرزها، رسیدگی به حقوق پایمال شده و انتخاب افراد شایسته برای کارهایشان. تحف العقول، ص ۳۱۹.

حدیث۲۹۲۴

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: از حرص بپرهیزید، زیرا که پیشینیان شما در نتیجه حرص نابود شدند، حرص آنها را به بخل وادار کرد پس بخل ورزیدند. به قطع رحم وادار کرد پس با خویشاوندان قطع رابطه کردند. به بدی وادارشان کرد پس بدکار شدند. نهج الفصاحه ، ح ۹۹۲

حدیث۲۹۲۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: لاتَخْتَلِفوا، فَإِنَّ مَنْ كانَ قَبْلَكُمُ اخْتَلَفوا فَهَلَكوا؛ باهم اختلاف نکنید، که پیشینیان شما دچار اختلاف شدند و نابود گشتند. کنزالعمال، ح ۸۹۴.

حدیث۲۹۲۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: با مردم منصفانه رفتار کن و خیرخواه و مهربان آنان باش؛ زیرا اگر چنین بودی و خداوند بر مردم آبادیی که تو در آن به سر می‌بری خشم گرفت و خواست بر آنان عذاب فرو فرستد، به تو نگاه می کند و به خاطر تو به آنان رحم می کند. خدای متعال می‌فرماید: و پروردگار تو هرگز بر آن نبوده که شهرهایی را که مردمش درستکارند، به ستمی هلاک کند. مکارم الاخلاق، ص ۴۵۷.

حدیث۲۹۲۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: ثَلاثٌ لَيْسَ لِاَحَدٍ مِنَ النّاسِ فيهِنَّ رُخصَةٌ: بِرُّ الْوالِدَينِ مُسْلِما كانَ اَو كافِرا وَ الْوَفاءُ بِالْعَهْدِ لِمُسْلِمٍ كانَ اَو كافِرٍ وَ اَداءُ الْاَمانَةِ اِلى مُسْلِمٍ كانَ اَو كافِرٍ؛ سه چیز است که ترک آن برای هیچ کس جایز نیست: نیکی به پدر و مادر؛ مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد؛ با مسلمان یا کافر و ادای امانت؛ به مسلمان یا کافر. جامع الصغیر، ج ۲، ص ۷۱۶، ح ۳۴۶۹.

حدیث۲۹۲۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اِنَّ اللّهَ تَبارَكَ وَ تَعالى اِذا اَرادَ بِقَوْمٍ بَقاءً اَوْ نَماءً رَزَقَهُمْ الْقَصْدَ وَ الْعَفافَ وَ اِذا اَرادَ بِقَوْمٍ اِقْتِطاعا فَتَحَ لَهُمْ اَوْ فَتَحَ عَلَيْهِم بابَ خيانَةٍ؛ هرگاه خداوند تبارک و تعالی ماندگاری، یا رشد ملتی را بخواهد، میانه‌روی و پاکدامنی را روزیشان می کند و هرگاه نابودی آنان را بخواهد، دَرِ خیانتکاری را به سود و یا به ضررشان، به رویشان می گشاید. الدرالمنثور، ج ۳، ص ۱۲۰.

حدیث۲۹۲۹

كونا لِلظّالِمِ خَصْما وَ لِلْمَظْلومِ عَوْنا؛ پیوسته دشمن ظالم و یاور مظلوم باشید. نهج البلاغه، از نامه ۴۷.

حدیث۲۹۳۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: يا عَلِيُّ وَ لِلصّالِحِ ثَلاثُ عَلاماتٍ: يُصْلِحُ ما بَيْنَهُ وَ بَيْنَ اللّهِ تَعالى بِالْعَمَلِ الصّالِحِ وَ يُصْلِحُ دينَهُ بِالْعِلْمِ وَ يَرْضى لِلنّاسِ ما يَرْضى لِنَفْسِهِ؛ ای علی! انسان صالح سه نشانه دارد: با عمل صالح، میان خود و خداوند را اصلاح می کند، با علم، دینش را اصلاح می‌نماید و برای مردم، همانی را می‌پسندد که برای خود می‌پسندد. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۳۵، ح ۱۲۲.

حدیث۲۹۳۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: اَتَرعَوونَ عَنْ ذِكْرِ الْفاجِرِ حَتّى يَعْرِفَهُ النّاسُ؟! فَاذْكُرُوا الْفاجِرَ بِما فيهِ يَحْذَرْهُ النّاسُ؛ آیا از بردن نام بدکار، برای این که مردم او را بشناسند، خودداری می کنید؟ بدکار را با اعمال و کردارش معرفی کنید، تا مردم از او

برحذر باشند. کنزالعمال ، ح ۸۰۷۰ .

حدیث۲۹۳۲

امام سجاد علیه‌السلام می فرمایند: گناهانی که باعث تغییر نعمت‌ها می‌شوند، عبارت‌اند از: تجاوز به مردم، ترک نمودن عادت‌های کار خیر و خوب و کفران نعمت و ترک شکر، زیرا خداوند عزّوجلّ می‌فرماید: خداوند سرنوشت هیچ ملتی را تغییر نمی‌دهد، مگر این که خودشان تغییر روش دهند... معانی الاخبار، ص ۲۷۰.

حدیث۲۹۳۳

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: اِقْبَلِ الْحَقَّ مِمَّنْ اَتاکَ بِهِ صَغیرٌ اَوْ کَبیرٌ وَ اِنْ کانَ بَغیضا وَارْدُدِ الْباطِلَ عَلی مَنْ جاءَ بِهِ مِنْ صَغیرٍ اَوْ کَبیرٍ وَ اِنْ کانَ حَبیبا ؛ حق را از هر کس که برایت آورد، کوچک باشد یا بزرگ، بپذیر، هر چند دشمنت باشد و باطل را، کوچک یا بزرگ، هر کس گوید به خودش برگردان، هر چند دوستت باشد. کنزالعمال، ح ۴۳۱۵۲ .

حدیث۲۹۳۴

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: لَنْ تُقَدَّسَ اُمَّةٌ لایُؤْخَذُ لِلضَّعیفِ فیها حَقُّهُ مِنَ الْقَوِیِّ غَیْرَ مُتَعْتِعٍ؛ ملّتی که نتوان در میان آنان بدون دلهره، حقّ ضعیف را از قوی گرفت، هرگز قابل ستایش نیست. تحف العقول، ص ۱۴۲.

حدیث۲۹۳۵

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: مَنْ اَصْبَحَ لا یَهْتَمُّ بِاُمورِ الْمُسْلِمینَ فَلَیْسَ مَنْهُمْ وَ مَنْ سَمِعَ رَجُلاً یُنادی یا لَلْمُسْلِمینَ فَلَمْ یُجِبْهُ فَلَیْسَ بِمُسْلِمٍ؛ هر کس صبح کند و به امور مسلمانان همّت نورزد، از آنان نیست و هر کس فریاد کمک خواهی کسی را بشنود و به کمکش نشتابد، مسلمان نیست. کافی، ج ۲، ص ۱۶۴، ح ۵.

حدیث۲۹۳۶

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: عُمّالُکُمْ اَعْمالُکُمْ، کَما تَکونونَ، یُوَلّی عَلَیْکُمْ؛ کارگزاران شما [نتیجه] اعمال شما هستند، همان گونه که هستید، بر شما حکومت می‌شود. شرح شهاب الاخبار، ص ۲۶۰.

حدیث۲۹۳۷

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: صِنْفانِ مِنْ اُمَّتی اِذا صَلُحا صَلُحَتْ اُمَّتی وَ اِذا فَسَدا، فَسَدَتْ اُمَّتی، قیلَ یا رَسولَ اللّهِ وَ مَنْ هُما؟ قالَ: اَلْفُقَهاءُ وَ الْاُمَراءُ؛ دو گروه از امّت من اگر صالح شوند، امّتم صالح می‌شوند و اگر فاسد شوند، امّتم فاسد می‌شوند. عرض شد ای رسول خدا آن دو گروه کدامند؟ فرمودند: عالمان و حاکمان. خصال، ص ۳۷.

حدیث۲۹۳۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مِنْ کَمالِ السَّعادَةِ السَّعْیُ فی صَلاحِ الْجُمْهورِ؛ کوشش در راه اصلاح توده مردم، از کمال خوشبختی است. غررالحکم، ح ۹۳۶۱ .

حدیث۲۹۳۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ بِذَوِی الْعُقولِ مِنَ الْحاجَةِ اِلَی الْاَدَبِ کَما یَظْمَأُ الزَّرْعُ اِلَی الْمَطَرِ؛ نیاز عاقلان به ادب، همانند نیاز کشتزار به باران است. (غررالحکم، ح ۳۴۷۵.)

حدیث۲۹۴۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلْعَقْلُ حِفْظُ التَّجارِبِ وَ خَیْرُ ما جَرَّبْتَ ما وَعَظَکَ؛ عقل، انـدوختن تجربه‌ها (و عمل به آن) است و بهترین تجربه، آن است که پندت داده. (نهج البلاغه، نامه ۳۱.)

حدیث۲۹۴۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : فَسادُ الْاَخْلاقِ بِمُعاشَرَةِ السُّفَهاءِ وَ صَلاحُ الْاَخْلاقِ بِمُنافَسَةِ الْعُقَلاءِ وَ الْخَلْقُ اَشْکالٌ فَکُلٌّ یَعْمَلُ عَلی شاکِلَتِهِ؛ معاشرت با نابخردان، اخلاق را فاسد و رقابت با عقلا اخلاق را اصلاح می‌نماید و مردم متفاوتند، و هر کس بر حسب طینت خود رفتار می‌کند. (بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۸۲، ح ۷۸.)

حدیث۲۹۴۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : یَنْبَغی لِلْعاقِلِ اَنْ یُخاطِبَ الْجاهِلَ مُخاطَبَةَ الطَّبیبِ الْمَریضَ؛ شایسته است که برخورد عاقل با نادان، مانند برخورد طبیب با بیمار باشد. (غررالحکم، ح ۱۰۹۴۴.)

حدیث۲۹۴۳

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَلْعَقْلُ حَیْثُ کانَ آلِفٌ مَاْلوفٌ ؛ عقل هر کجا باشد، انس‌گیرنده و الفت‌پذیر است. غررالحکم، ح ۱۲۵۱

حدیث۲۹۴۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : اَلا وَ اِنَّ اَعْقَلَ النّاسِ عَبْدٌ عَرَفَ رَبَّهُ فَاَطاعَهُ وَ عَرَفَ عَدُوَّهُ فَعَصاهُ وَ عَرَفَ دارَ اِقامَتِهِ فَاَصْلَحَها وَ عَرَفَ سُرْعَةَ رَحیلِهِ فَتَزَوَّدَ لَها؛ بدانید که عاقل‌ترین مردم کسی است که پروردگارش را بشناسد و از او پیروی کند، دشمنان خدا را بشناسد و از آنان نافرمانی کند، جایگاه ابدی خود را بشناسد و آن را آباد کند و بداند به زودی به آنجا سفر خواهد کرد و برای آن، توشه بردارد. (اعلام الدین، ص ۳۳۷، ح ۱۵.)

حدیث۲۹۴۵

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : اِنَّما یُدْرَکُ الْخَیْرُ کُلُّهُ بِالْعَقْلِ، وَ لا دینَ لِمَنْ لا عَقْلَ لَهُ؛ همه خوبی‌ها با عقل شناخته می‌شوند و کسی که عقل ندارد، دین ندارد. تحف العقول، ص ۵۴

حدیث۲۹۴۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : رَأسُ الْعَقْلِ بَعْدَ الْایمانِ بِاللّهِ مُداراةُ النّاسِ فی غَیْرِ تَرْكِ حَقٍّ؛ کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود. تحف العقول، ص ۴۲

حدیث۲۹۴۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : چهار چیز بر هر عاقل و خردمندی از امّت من واجب است. گفته شد: ای پیامبر خدا! آن چهار چیز کدام‌اند؟ فرمودند: گوش فرادادن به دانش، نگهداری، نشر و عمل به آن. تحف العقول، ص ۵۷.

حدیث۲۹۴۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : مَثَلُ الْعَقْلِ فِی الْقَلْبِ کَمَثَلِ السِّراجِ فی وَسَطِ الْبَیْتِ؛ عقل در دل، همانند چراغ در میان خانه است. (علل الشرایع، ص ۹۸، ح ۱.)

حدیث۲۹۴۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند : یا عَلیُّ اَلْعَقْلُ مَا اکْتُسِبَتْ بِهِ الْجَنَّةُ وَ طُلِبَ بِهِ رِضَی الرَّحْمنِ؛ ای علی! عقل چیزی است که با آن، بهشت و خشنودی خداوند مهربان به دست می‌آید. (من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۶۹، ح ۵۷۶۲ .)

حدیث۲۹۵۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: لا یَسْتَیْقِنُ الْقَلْبُ اَنَّ الْحَقَّ باطِلٌ اَبَدا وَ لا یَسْتَیْقِنُ اَنَّ الْباطِلَ حَقٌّ اَبَدا؛ هرگز دل به باطل بودن حق و به حق بودن باطل یقین نمی‌کند. (تفسیر العیاشی، ج ۲، ص ۵۳، ح ۳۹.)

حدیث۲۹۵۱

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: اَمّا عَلامَةُ التّائِبِ فَاَرْبَعَةٌ: اَلنَّصیحَةُ لِلّهِ فی عَمَلِهِ وَ تَرْكُ الْباطِلِ وَ لُزومُ الْحَقِّ وَ الْحِرْصُ عَلَی الْخَیْرِ ؛ نشانه توبه‌کننده چهار است: عمل خالصانه برای خدا، رها کردن باطل، پایبندی به حق و حریص بودن بر کار خیر. (تحف العقول، ص ۲۰.)

حدیث۲۹۵۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِصْبِرْ عَلی مَرارَةِ الْحَقِّ وَ ایّاكَ اَنْ تَنْخَدِعَ لِحَلاوَةِ الباطِلِ؛ تلخی حق را تحمل کن، و مبادا که فریب شیرینی باطل را بخوری. (غررالحکم، ح ۲۴۷۲.)

حدیث۲۹۵۳

امام کاظم علیه‌السلام می فرمایند: قُلِ الْحَقَّ وَ اِنْ کانَ فیهِ هَلاکُكَ فَاِنَّ فیهِ نَجاتَكَ... اِتَّقِ اللّهَ وَ دَعِ الْباطِلَ وَ اِنْ کانَ فیهِ نَجاتُكَ فَاِنَّ فیهِ هَلاکَكَ؛ حق را بگو اگر چه نابودی تو در آن باشد، زیرا که نجات تو در آن است... تقوای الهی پیشه کن و باطل را فرو گذار هر چند [به ظاهر] نجات تو در آن باشد، زیرا که نابودی تو در آن است. تحف العقول، ص ۴۰۸

حدیث۲۹۵۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ مَنْ لا یَنْفَعُهُ الْحَقُّ یَضُرُّهُ الْباطِلُ وَ مَنْ لا یَسْتَقیمُ بِهِ الْهُدی تَضُرُّهُ الضَّلالَةُ وَ مَنْ لا یَنْفَعُهُ الْیَقینُ یَضُرُّهُ الشَّکُّ؛ به راستی که هر کس را حق سود ندهد، باطل زیانش رساند و هر کس به راه هدایت نرود، به کجراهه گمراهی افتد و هر کس یقین، او را سود نبخشد، شکّ زیانش رساند. تحف العقول، ص ۱۵۲

حدیث۲۹۵۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ الْحَقَّ وَ الْباطِلَ لا یُعْرَفانِ بِالنّاسِ، وَ لکِنِ اعْرِفِ الْحَقَّ بِاتِّباعِ مَنِ اتَّبَعَهُ وَ الْباطِلَ بِاجْتِنابِ مَنِ اجْتَنَبَهُ؛ حق و باطل به مردم (و شخصیت افراد) شناخته نمی‌شوند بلکه حق را به پیروی کسی که از آن پیروی می کند بشناس و باطل را به دوری کسی که از آن دوری می کند. امالی طوسی، ص ۱۳۴، ح ۲۱۶.

حدیث۲۹۵۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: لا تُقاتِلوا (تَقْتُلوا) الخَوارِجَ بَعْدی، فَلَیسَ مَنْ طَلَبَ الحَقَّ فَاَخْطَأَهُ کَمَنْ طَلَبَ الْباطِلَ فَأدْرَکَهُ؛ بعد از من با خوارج نجنگید (آنان را نکشید)؛ زیرا کسی که طالب حق باشد و به آن نرسد، با کسی که جویای باطل باشد و به آن دست یابد، یکسان نیست. (نهج البلاغه، از خطبه ۶۱.)

حدیث۲۹۵۷

امام باقر علیه‌السلام می فرمایند: میان حق و باطل جز کم‌عقلی فاصله نیست. عرض شد: چگونه، ای فرزند رسول خدا؟ فرمودند: انسان کاری را که موجب رضای خداست برای غیر خدا انجام می‌دهد، در صورتی که اگر آن را خالص برای رضای خدا انجام می‌داد، زودتر به هدف خود می‌رسید تا برای غیر خدا. محاسن، ج ۱، ص ۲۵۴، ح ۲۸۰

حدیث۲۹۵۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلْکَیِّسُ صَدیقُهُ الْحَقُّ وَ عَدُوُّهُ الْباطِلُ؛ انسان زیرک، دوستش حق است و دشمنش باطل. (غررالحکم، ح ۱۵۲۴.)

حدیث۲۹۵۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: ثَلاثٌ فیهِنَّ النَّجاةُ: لُزومُ الْحَقِّ وَ تَجَنُّبُ الْباطِلِ وَ رُکوبُ الْجِدِّ؛ نجات و رستگاری در سه چیز است: پایبندی به حق، دوری از باطل و سوار شدن بر مرکب جدّیت. (غررالحکم، ح ۴۶۶۱.)

حدیث۲۹۶۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: سه ویژگی است که در هر کس یافت شود، ویژگی‌های ایمان کامل می گردد: آن که وقتی خشنود گردد، خشنودی‌اش او را به باطل نکشاند و خشمش او را به هنگام خشم، از حق برون نبرد و هر گاه توان یافت، به آنچه از او نیست، دست درازی نکند. الاصول الستة عشر، ص ۳۵

حدیث۲۹۶۱

امـام صادق علیه‌السـلام می فرماینـد: اِنَّ مِنْ حَقیقَـةِ الْایمانِ اَنْ تُؤْثِرَ الْحَقَّ وَ اِنْ ضَـرَّكَ عَلَی الْباطِلِ وَ اِنْ نَفَعَكَ وَ اَنْ لا یَجوزَ مَنْطِقُكَ عِلْمَكَ؛ از حقیقت ایمان این است که حق را بر باطل مقـدم داری، هر چنـد حق به ضـرر تو و باطل به نفع تو باشـد و نیز از حقیقت ایمان آن است که گفتار تو از دانشت بیشتر نباشد. محاسن، ج ۱، ص ۲۰۵

حدیث۲۹۶۲

امام صادق علیه‌السـلام می فرماینـد: اِنَّ لِلْحَقِّ دَوْلَـةً وَ لِلْباطِلِ دَوْلَـةً وَ كُلُّ واحِـدٍ مِنْهُما فی دَوْلَةِ صاحِبِهِ ذَلیلٌ؛ براستی که حق را دولتی است و باطل را دولتی، و هر یک از این دو، در دولت دیگری ذلیل است. (کافی، ج ۲، ص ۴۴۷، ح ۱۲ .)

حدیث۲۹۶۳

امام صادق علیه‌السـلام می فرمایند: لَنْ تَبْقَی الاَرْضُ اِلّا وَ فیها عالِمٌ یَعْرِفُ الْحَقَّ مِنَ الباطِلِ؛ هرگز زمین باقی نمی‌ماند مگر آن که در آن دانشمندی وجود دارد که حق را از باطل می‌شناسد. محاسن، ج ۱، ص ۲۳۴

حدیث۲۹۶۴

امام صادق علیه‌السـلام می فرمایند: كَلامٌ فی حَقٍّ خَیرٌ مِن سُـكوتٍ عَلی باطِلٍ؛ سخن گفتن درباره حق، از سکوتی بر باطل بهتر است. (من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۹۶.)

حدیث۲۹۶۵

امام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: از خـدعه و حیله آرزوها بپرهیزید. چه بسـیار آرزومندِ روزی که به آن روز نمی‌رسد و چه بسـیار سازنـده‌ای که در ساختماش ساکن نمی‌شود و چه بسـیار جمع کننـده مالی که از آن اسـتفاده نمی‌کنـد و شایـد آن مال را از باطل به دست آورده و یا از حق کسـی جلوگیری کرده، تا به آن مال رسیده است و باید بار همه آن گناهان را به‌دوش کشد. غررالحکم، ح ۲۵۶۳

حدیث۲۹۶۶

امام علی علیه‌السـلام می فرمایند: مَنْ رَكِبَ الْباطِلَ اَذَلَّهُ مَرْكَبُهُ. مَن تَعَدَّی الحَقَّ ضاقَ مَذْهَبُهُ؛ کسی که بر باطل سوار شود، مَرکبش او را ذلیل خواهد کرد. کسی که از راه حق منحرف شود راه بر او تنگ خواهد شد. (عیون الحکم والمواعظ، ص ۴۴۴)

حدیث۲۹۶۷

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می فرمایند: اَلْحَقُّ ثَقیلٌ مُرٌّ وَ الْباطِلُ خَفیفٌ حُلْوٌ وَ رُبَّ شَهْوَةِ ساعَةٍ تورِثُ حُزْنا طَویلًا؛ حق، سنگین و تلخ است و باطل، سـبک و شـیرین و بسا خواهش و هوا و هوسی که لحظه‌ای بیش نمی‌ماند، اما غم و اندوهی طولانی به دنبال می‌آورد. مکارم الاخلاق، ص ۴۶۵.

حدیث۲۹۶۸

امـام صـادق علیه‌السـلام می فرماینـد: لَیْسَ مِنْ باطِلٍ یَقومُ بِإزاءِ الْحَقِّ اِلاّ غَلَبَ الْحَقُّ الْباطِلَ وَ ذلِکَ قَولُهُ: بَلْ نَقْـذِفُ بِالْحَقِّ عَلَی الباطِلِ فَیَدْمَغُهُ...؛ هیچ باطلی نیست که در برابر حق بایستد مگر آن که حق بر باطل چیره می‌شود و این سخن خداوند است: بلکه حق را بر سر باطل می‌زنیم که آن را در هم می‌کوبد... کافی، ج ۸، ص ۲۴۲)

حدیث۲۹۶۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: قَلیلُ الْحَقِّ یَدْفَعُ کَثیرَ الباطِلِ کَما اَنَّ الْقَلیلَ مِنَ النّارِ یُحْرِقُ کَثیرَ الْحَطَبِ؛ اندکی حقّ، بسیاری باطل را نابود می‌کند، همچنان که اندکی آتش، هیزم‌های فراوانی را می‌سوزاند. (غررالحکم، ح ۶۷۳۵.)

حدیث۲۹۷۰

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: اَلْحَقُّ سَیْفٌ قـاطِعٌ عَلی اَهْلِ الْباطِلِ؛ حق، شمشیر بُرّنـده‌ای است بر ضـد اهل باطل. (عیون الحکم والمواعظ، ص ۲۸.)

حدیث۲۹۷۱

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: اَلا ـ وَ مَنْ اَکَلَهُ الْحَقُّ فَـاِلَی الجَنَّةِ وَ مَنْ اَکَلَهُ الباطِلُ فَاِلَی النّارِ؛ بدانیـد که هر کس در راه حق از دنیا برود، به بهشت و هر کس در راه باطل از دنیا برود، به جهنم می‌رود. (نهج البلاغه، از نامه ۱۷.)

حدیث۲۹۷۲

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: ـ وَ قَـدْ سُـئِلَ عَـنْ تَفسـیرِ السُّنَّةِ وَ الْبِدْعَـةِ وَ الْجَماعَـةِ وَ الْفُرْقَـهِ ـ : اَلسُّنَّةُ ـ و اللّـهِ ـ سُـنَّةُ مُحمِّدٍ صلی‌الله‌علیه‌وآله وَ الْبِدْعَـةُ ما فارَقَها وَ الْجَماعَةُ ـ وَ اللّهِ ـ مُجامَعَةُ اَهْلِ الْحَقِّ وَ اِنْ قَلّوا وَ الْفُرْقَةُ مُجامَعَةُ اَهْلِ الْباطِلِ وَ اِنْ کَثُروا؛ در پاسـخ به پرسـش از معنای سنّت، بـدعت، جماعت و تفرقه فرمودنـد: به خـدا سوگنـد، سنّت، همان سـنّت محمّد صـلی‌الله‌علیه‌وآله است و بدعت آنچه خلاف آن باشد و به خدا قسم، جماعت، همدست شدن با اهل حق است هر چند اندک باشند و تفرقه، همدستی با اهل باطل است هر چند بسیار باشند. (کنزالعمّال، ح ۱۶۴۴.)

حدیث۲۹۷۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اَبَی اللّه‌اَنْ یُعَرِّفَ باطِلاً حَقّا اَبَی اللّه‌اَنْ یَجْعَلَ الْحَقَّ فی قَلْبِ الْمُؤْمِنِ باطِلاً لا شَکَّ فیهِ وَ اَبَی اللّه‌اَنْ یَجْعَلَ الْباطِلَ فی قَلْبِ الْکافِرِ الْمُخالِفِ حَقّـا لا شَکَّ فیهِ وَ لَوْ لَمْ یَجْعَلْ هـذا هکَـذا ما عُرِفَ حَقٌّ مِنْ باطِلٍ؛ خداونـد اِبا دارد از این که باطلی را حق معرفی نمایـد، خداوند اِبا دارد از این که حق را در دل مؤمن، باطلی تردیدناپذیر جلوه دهد، خداوند اِبا دارد از این که باطل را در دل کافر حق ستیز به صورت حقی تردیدناپذیر جلوه دهد، اگر چنین نمی‌کرد، حق از باطل شـناخته نمی‌شد. (محاسن، ج ۱، ص ۲۷۷.)

حدیث۲۹۷۴

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: فَلَوْ اَنَّ الْباطِـلَ خَلَصَ مِنْ مِزاجِ الْحَقِّ لَمْ یَخْفَ عَلی الْمُرتـادینَ وَ لَوْ اَنَّ الْحَقَّ خَلَصَ مِنْ لَبْسِ الْباطِلِ

انْقَطَعَتْ عَنْهُ اَلْسُنُ الْمُعانِدینَ وَلکِنْ یُوْخَذُ مِنْ هذا ضِغْثٌ وَ مِنْ هذا ضِغْثٌ؛ اگر باطل با حق درنیامیزد، بر حقیقت جویان پوشیده نمی‌مانَد و اگر حق با باطل آمیخته نشود، زبان دشمنان آن بریده می‌شود، لیکن مشتی از آن برداشته می‌شود و مشتی از این. (و بدین ترتیب حق و باطل درهم آمیخته می‌شود و شبهه پیش می‌آید). (نهج البلاغه، خطبه ۵۰.)

حدیث۲۹۷۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَما اِنَّهُ لَیسَ بَیْنَ الْحَقِّ وَ الْباطِلِ اِلاّ اَرْبَعُ اَصابِعَ - فَسُئِلَ عَنْ مَعْنی قَولِهِ هذا، فَجَمَعَ اَصابِعَهُ وَ وَضَعَها بَیْنَ اُذُنِهِ وَ عَیْنِهِ - ثُمَّ قالَ: اَلْباطِلُ اَنْ تَقولَ: سَمِعْتُ وَ الْحَقُّ اَنْ تَقولَ: رَأَیْتُ؛ هان! میان حق و باطل جز چهار انگشت فاصله نیست. از آن حضرت درباره معنای این فرمایش سؤال شد. امام انگشتان خود را به‌هم چسباند و آنها را میان گوش و چشم خود گذاشت و آن‌گاه فرمودند: باطل این است که بگویی: شنیدم و حق آن است که بگویی: دیدم. (نهج البلاغه، از خطبه ۱۴۱.)

حدیث۲۹۷۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: لا یُؤنِسَنَّکَ اِلاَّ الْحَقُّ وَ لا یوحِشَنَّکَ اِلاَّ الْباطِلُ؛ مبادا جز حق، با تو اُنس بگیرد و جز باطل، از تو بهراسد. (نهج البلاغه، از خطبه ۱۳۰.)

حدیث۲۹۷۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: ظَلَمَ الْحَقَّ مَنْ نَصَرَ الْباطِلَ؛ هر کس باطل را یاری کند، به حق ستم کرده است. (غررالحکم، ح ۶۰۴۱.)

حدیث۲۹۷۸

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلْحَقُّ طَریقُ الْجَنَّةِ وَ الْباطِلُ طَریقُ النّارِ وَ عَلی کُلِّ طَریقٍ داعٍ؛ حق، راه بهشت است و باطل، راه جهنم و بر سر هر راهی دعوت کننده‌ای است. (نهج السعادة، ج ۳، ص ۲۹۱.)

حدیث۲۹۷۹

امام کاظم علیه‌السلام : اَلْمُؤْمِنُ قَلیلُ الْکَلامِ کَثیرُ الْعَمَلِ، وَ الْمُنافِقُ کَثیرُ الْکَلامِ قَلیلُ الْعَمَلِ؛ مؤمن کم حرف و پر کار است و منافق پر حرف و کم کار. تحف العقول، ص۳۹۷.

حدیث۲۹۸۰

امام علی علیه السلام : مَنْ باعَ نَفْسَهُ بِغَیْرِ نَعیمِ الْجَنَّةِ فَقَدْ ظَلَمَها؛ هر کس خودش را جز به نعمت بهشت بفروشد، براستی که به خویشتن ظلم کرده است. غررالحکم، ج۵، ص ۴۵۸، ح ۹۱۶۴.

حدیث۲۹۸۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : لَیسَ شَیْءٌ اُطیعَ اللّهُ فیهِ اَعْجَلَ ثَوابا مِنْ صِلَةِ الرَّحِمِ وَ لَیسَ شَیْءٌ اَعْجَلَ عِقابا مِنَ الْبَغْیِ وَ قَطیعَةِ الرَّحِمِ؛ هیچ طاعتی نیست که پاداشش زودتر از صله‌رحم برسد و مجازاتی سریع‌تر از مجازات ظلم و قطع‌رحم نیست. نهج الفصاحه،

ح ۲۳۹۸ .

حدیث۲۹۸۲

امام باقر علیه السلام : لَیْسَ مِنّا وَ لا مِنْکُمْ مَنْ ظَلَمَ النّاسَ؛ از ما نیست و از شما (شیعیان هم) نیست کسی که به مردم ظلم کند. شرح الأخبار، ج ۳، ص ۴۸۸، ح ۱۴۱۴.

حدیث۲۹۸۳

امام علی علیه السلام : مَنْ اَشْفَقَ عَلی نَفْسِهِ لَمْ یَظْلِمْ غَیْرَهُ؛ هر کس دلسوز خود باشد به دیگران ظلم نمی‌کند. غررالحکم، ج ۵، ص۲۳۱، ح ۸۱۱۹.

حدیث۲۹۸۴

امام علی علیه السلام : اوصیکُما بِتَقْوَی اللّهِ... وَ کونا لِلظّالِمِ خَصْما وَ لِلْمَظْلومِ عَوْنا؛ شما را سفارش می‌کنم به تقوای الهی... و دشمن ظالم و یاور مظلوم باشید. نهج البلاغه، از نامه ۴۷.

حدیث۲۹۸۵

امام علی علیه السلام : خَیْرُ النّاسِ مَنْ اِنْ اُغْضِبَ حَلُمَ وَ اِنْ ظُلِمَ غَفَرَ وَ اِنْ اُسیءَ اِلَیْهِ اَحْسَنَ؛ بهترین مردم کسی است که اگر او را به خشم آورند، بردباری نماید و چنانچه به او ظلم شود، ببخشاید و چون به او بدی شود، خوبی کند. غررالحکم، ج۳، ص ۴۳۰، ح ۵۰۰۰.

حدیث۲۹۸۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اِسْتَعیذوا بِاللّهِ... مِنْ اَنْ تَظْلِموا اَوْ تُظْلَموا؛ به خدا پناه ببرید از این‌که ظلم کنید و یا زیر بار ظلم بروید. نهج الفصاحه، ح ۲۷۸ .

حدیث۲۹۸۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : خدا رحمت کند بنده‌ای را که حلالیت بطلبد از برادری که به آبرو یا مال او تجاوز کرده، قبل از آن که (در قیامت) از او بازخواست کنند، آنجایی که دینار و درهمی نباشد، در نتیجه اگر شخص کار نیکی داشته باشد از آن بردارند و اگر نداشته باشد، از گناهان مظلوم برداشته بر گناهان او بیفزایند. نهج الفصاحه، ح ۱۶۵۷.

حدیث۲۹۸۸

امام علی علیه السلام : مَنْ طَلَبَ عِزّا بِظُلْمٍ وَباطِلٍ أَوْرَثَهُ اللّه ذُلّاً بِإِنْصافٍ وَ حَقٍّ؛ هر کس عزّت را با ظلم و باطل طلب کند، خداوند به انصاف و حق ذلّت نصیبش می‌نماید. شرح‌نهج‌البلاغه، ابن‌ابی‌الحدید، ج ۲۰،ص ۳۰۹،ح۵۳۶ .

حدیث۲۹۸۹

امام باقر علیه السلام : مَا انْتَصَرَ اللّه مِنْ ظالِمٍ إلاّ بِظالِمٍ وَذلِکَ قَوْلُهُ عَزَّوَجَلَّ (وَکَذلِکَ نُوَلّی بَعْضَ الظّالِمینَ بَعْضا)؛ خداوند هیچگاه از ظالم انتقام نگرفت مگر به وسیله ظالمی دیگر و این سخن خدای عزّوجلّ است که: و بدین سان ظالمان را به سزای اعمالی که می کنند بر یکدیگر مسلّط می کنیم. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۳۱۳، ح ۲۸ .

حدیث۲۹۹۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : یَقولُ اللّه عَزَّوَجَلَّ: وَعِزَّتی وَجَلالی لَأَنْتَقِمَنَّ مِنَ الظّالِمِ فی عاجِلِهِ وآجِلِهِ وَلَأَنْتَقِمَنَّ مِمَّنْ رَأی مَظْلوما فَقَدَرٌ أنْ یَنْصُرَهُ فَلَمْ یَنْصُرْهُ؛ خدای عزوجل می‌فرماید: به عزّت و جلالم سوگند که از ظالم در دنیا و آخرت انتقام می گیرم و از کسی هم که مظلومی را ببیند و بتواند یاریش کند و نکند بی گمان انتقام می گیرم. کنزالعمال، ج۳، ص ۵۰۵، ح ۷۶۴۱.

حدیث۲۹۹۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : لِیَنْصُرِ الرَّجُلُ أَخاهُ ظالِما أوْ مَظْلُوما إنْ کانَ ظالِما فَیَنْهاهُ فَإِنَّهُ لَهُ نُصْرَةٌ وَإِنْ کانَ مَظْلوما فَیَنْصُرُهُ؛ انسان بایـد برادر (دینی) خویش را یاری کند چه ظالم باشد چه مظلوم اگر ظالم باشد او را باز دارد که این به‌منزله یاری کردن اوست و اگر مظلوم باشد یاریش کند. نهج الفصاحه، ح ۲۴۲۲.

حدیث۲۹۹۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : إِنَّ النّاسَ إِذا رَأَوُا الظّالِمَ فَلَمْ یَأْخُذوا عَلی یَدَیْهِ أَوْشَکَ أنْ یَعُمَّهُمُ اللّه بِعِقابٍ مِنْهُ؛ مردم آنگاه که ظالم را ببینند و او را باز ندارند، انتظار می‌رود که خداوند همه را به عذاب خود گرفتار سازد. نهج الفصاحه، ح ۸۳۳ .

حدیث۲۹۹۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : مَنْ أَخَذَ لِلْمَظْلومِ مِنَ الظّالِمِ کانَ مَعیَ فِی الْجَنَّةِ تَصاحُبا؛ هر کس داد مظلوم را از ظالم بگیرد، در بهشت با من یار و هم‌نشین باشد. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۳۵۹، ح ۷۴.

حدیث۲۹۹۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اِتَّقوا دَعْوَةَ الْمَظْلومِ وَإنْ کانَ کافِرا فَإِنَّها لَیْسَ دونَها حِجابٌ؛ از نفرین مظلوم بترسید اگر چه کافر باشد، زیرا در برابر نفرین مظلوم پرده و مانعی نیست. نهج الفصاحه، ح ۴۸ .

حدیث۲۹۹۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند : ظلم سه قسم است: ظلمی که خدا نمی‌آمرزد، ظلمی که می‌آمرزد و ظلمی که از آن نمی گذرد، اما ظلمی که خدا نمی‌آمرزد شرک است. خداوند می‌فرماید: حقا که شرک ظلمی بزرگ است و اما ظلمی که خدا می‌آمرزد، ظلم بندگان به‌خودشان میان خود و پروردگارشان است اما ظلمی که خدا از آن نمی گذرد ظلم بندگان به یکدیگر است. نهج الفصاحه، ح ۱۹۲۴.

حدیث۲۹۹۶

حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام می فرمایند: فَرَضَ اللّه.. العَدْلَ تَسکینا لِلْقُلوبِ؛ خداوند عدالت را برای آرامش دل‌ها، واجب کرد. علل الشرایع، ج۱، ص ۲۴۸، ح ۲.

حدیث۲۹۹۷

امام علی علیه السلام : مَنْ عَمِلَ بِالْعِدْلِ حَصَّنَ اللّه مُلْكَهُ؛ هر کس به عدالت رفتار کند، خداوند حکومتش را حفظ خواهد کرد. غررالحکم، ج۵، ص ۳۵۵، ح ۸۷۲۲ .

حدیث۲۹۹۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : ما مِنْ اَحَدٍ یَكونُ عَلی شَیْءٍ مِنْ اُمورِ هـذِهِ الْاُمَّةِ قَلَّتْ اَمْ كَثُرَتْ فَلا یَعْدِلُ فیهِمْ اِلّا كَبَّهُ اللّه فِی النّارِ؛ هر کس کاری از کارهای کوچک و یا بزرگ این امت را در دست بگیرد و در میانشان عدالت را اجرا نکند خداوند او را به رو، در آتش خواهد افکند. مستدرک علی الصحیحین، ج ۴، ص ۹۰.

حدیث۲۹۹۹

امام علی علیه السلام : اِنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ فَرَضَ عَلی اَئِمَّةِ الْعَدْلِ اَنْ یُقَدِّروا اَنْفُسَهُمْ بِضَعَفَةِ النّاسِ كَیْلا یَتَبَیَّغَ بِالْفَقیرِ فَقْرُهُ؛ خداوند عزوجل بر پیشوایان عادل واجب کرده که سطح زندگی خود را با مردم ناتوان برابر کنند تا فقیر را، فقرش برآشفته نکند. نهج البلاغه، خطبه ۲۰۹.

حدیث۳۰۰۰

امام علی علیه السلام : اَحْسَنُ الْعَدْلِ نُصْرَةُ الْمَظْلومِ؛ بهترین عدالت یاری مظلوم است. غررالحکم، ج۲، ص ۳۹۴، ح ۲۹۷۷.

حدیث۳۰۰۱

امام علی علیه السلام : اِسْتَعْمِلِ الْعَدْلَ وَاحْذَرِ الْعَسْفَ وَالْحَیْفَ فَاِنَّ الْعَسْفَ یَعودُ بِالْجَلاءِ وَالْحَیْفَ یَدْعوا اِلَی السَّیْفِ؛ عدالت را اجرا کن و از زورگویی و ستمگریبپرهیز زیرا زورگویی مردم را به ترک از وطن وامی‌دارد، و ستم آنان را به قیام مسلّحانه می‌کشاند. نهج البلاغه، حکمت ۴۷۶.

حدیث۳۰۰۲

امام علی علیه السلام : قُلوبُ الرَّعِیَّةِ خَزائِنُ راعیها فَما اَوْدَعَها مِنْ عَدْلٍ اَوْ جَوْرٍ وَجَدَهُ؛ دلهای مردم صندوقچه‌های حاکم است، پس آنچه از عدالت و یا ظلم در آنها بگذارد، همان را خواهد دید. غررالحکم، ج۴، ص ۵۲۱، ح ۶۸۲۵.

حدیث۳۰۰۳

امام علی علیه السلام : اِنَّ الْعَدْلَ میزانُ اللّهِ سُبْحانَهُ الَّذی وَضَعَهُ فِی الْخَلْقِ وَنَصَبَهُ لِاِقامَةِ الحَقِّ فَلا تُخالِفْهُ فی میزانِهِ وَلا تُعارِضْهُ فی سُلطانِهِ؛ به‌راستی که عدالت ترازوی (معیار) خدای‌سبحان است که در میان خلق نهاده است و برای برپاداشتن حق نصب فرموده،

پس در ترازوی خداوند با او مخالفت نکن و با حکومتش مقابله ننما. غررالحکم، ج۲، ص ۵۰۸، ح ۳۴۶۴.

حدیث۳۰۰۴

امام علی علیه السلام : اِجْعَلِ الدِّینَ کَهْفَکَ وَالْعَدْلَ سَیْفَکَ تَنْجُ مِنْ کُلِّ سوءٍ وَتَظْفَرْ عَلی کُلِّ عَدُوٍّ؛ دین را پناهگاه و عدالت را اسلحه خود قرار ده تا از هر بدی نجات پیدا کنی و بر هر دشمنی پیروز گردی. غررالحکم، ج۲، ص ۲۲۱، ح ۲۴۳۳.

حدیث۳۰۰۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اِذا حَکَموا بِغَیْرِ عَدْلٍ اِرْتَفَعَتِ الْبَرَکاتُ؛ هنگامی که به غیر عدالت حکم کنند، برکت‌ها از بین می‌روند. معدن الجواهر، ص ۷۳.

حدیث۳۰۰۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : اَعدَلُ النّاسِ مَن رَضِیَ لِلنّاسِ مایَرْضی لِنَفسِهِ وَکَرِهَ لَهُمْ ما یَکْرَهُ لِنَفْسِهِ؛ عادل‌ترین مردم کسی است که برای مردم همان را بپسندد که برای خود می‌پسندد و برای آنان نپسندد آنچه را برای خود نمی‌پسندد. نهج الفصاحه، ح ۳۴۰.

حدیث۳۰۰۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ لا یَثِقُ بِاَحَدٍ لِسُوءِ ظَنِّهِ وَلا یَثِقُ بِهِ اَحَدٌ لِسوءِ فِعْلِهِ؛ بدترین مردم کسی است که به خاطر بدگمانیش به کسی اعتماد نمی‌کند و به خاطر کردار بدش کسی به او اعتماد نمی‌نماید. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۸، ح ۵۷۴۸.

حدیث۳۰۰۸

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ یَظْلِمُ النّاسَ؛ بدترین مردم کسی است که به مردم ظلم می‌کند. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۶۴، ح ۵۶۷۶.

حدیث۳۰۰۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ لا یَشْکُرُ النِّعْمَةَ وَلا یَرْعَی الحُرْمَةَ؛ بدترین مردم کسی است که نعمت را شکر نمی‌کند و حرمت را نگه نمی‌دارد. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۷۰، ح ۵۷۰۵.

حدیث۳۰۱۰

امام علی علیه السلام می فرمایند: شَرُّ النّاسِ مَنْ یَری اَنَّهُ خَیْرُهُمْ؛ بدترین مردم کسی است که خود را بهتر از دیگران بداند. غررالحکم، ج ۴، ص ۱۶۸، ح ۵۷۰۱.

حدیث۳۰۱۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: شَرُّکُمْ مَنْ لا یُرجی خَیْرُهُ وَلا یُؤْمَنُ شَرُّهُ؛ بدترین شما کسی است که به خیرش

امیدی نیست و از شرش امانی نباشد. نهج الفصاحه، ح ۱۵۲۶.

حدیث۳۰۱۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: شَرُّ النّاسِ الضَّیِّقُ عَلی اَهْلِهِ، قالوا یا رَسُولَ اللّهِ وَ کَیْفَ یَکُونُ ضَیِّقا عَلی اَهْلِهِ قالَ: الرَّجُلُ اِذا دَخَلَ بَیْتَهُ خَشَعَتِ امْرَأَتُهُ وَ هَرَبَ وَلَدُهُ وَ فَرَّ فَاِذا خَرَجَ ضَحِکَتِ امْرَأَتُهُ وَ اسْتَأْنَسَ اَهْلُ بَیْتِهِ؛ بدترین مردم کسی است که بر خانواده‌اش سخت‌گیر باشد. گفتند ای رسول خدا! سخت‌گیری بر خانواده چگونه است؟ فرمودند: مرد وقتی وارد خانه شود، همسرش از او هراسان و فرزندان از او گریزان شده، فرار کنند و چون بیرون رود همسرش شاد گردد و خانواده‌اش با یکدیگر انس گیرند. مجمع الزوائد و منبع الفوائد، ج ۸ ص ۲۵.

حدیث۳۰۱۳

امام صادق علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ النّاسِ قُضاةُ الْحَقِّ؛ بهترین مردم کسانی هستند که به حق قضاوت کنند. بحارالانوار، ج ۱۰۴، ص ۲۶۶، ح ۲۰.

حدیث۳۰۱۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُ النّاسِ مَنْ نَفَعَ وَ وَصَلَ وَ اَعانَ؛ بهترین مردم کسی است که مفید باشد، رابطه برقرار کند و یاری دهد. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۳۹۰، ح ۱۴۳۷۶.

حدیث۳۰۱۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ النّاسِ عِنْدَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ اَقْوَمُهُمْ لِلّهِ بِالطّاعَةِ فیما لَهُ وَ عَلَیْهِ وَاَقْوَلُهُمْ بِالْحَقِّ وَ لَوْ کانَ مُرّا فَاِنَّ الحَقَّ بِهِ قامَتِ السَّماواتُ وَالْاَرْضُ؛ بهترین مردم نزد خدای متعال کسانی هستند که در اطاعت از خدا استوارترند چه به سودشان باشد چه به ضررشان و حق‌گو باشند، هر چند تلخ باشد، زیرا که آسمان‌ها و زمین براساس حق استوار است. بحارالأنوار، ج ۳۲، ص ۴۰۱.

حدیث۳۰۱۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ اِخْوانِکَ مَنْ دَعاکَ اِلی صِدْقِ الْمَقالِ بِصِدْقِ مَقالِهِ وَ نَدَبَکَ اِلی أَفْضَلِ الْاَعْمالِ بِحُسْنِ اَعْمالِهِ؛ بهترین برادران (دینی) تو کسی است که با راستگویی‌اش تو را به راستگویی و باکردار نیکش تو را به بهترین کارها دعوت کند. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۴، ح ۵۰۲۲.

حدیث۳۰۱۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ العِبادِ مَنْ اِذا اَحْسَنَ اسْتَبْشَرَ وَ اِذا اَساءَ اسْتَغْفَرَ؛ بهترین بندگان خدا کسی است که اگر کار نیک انجام دهد شاد شود و اگر بدی نماید، آمرزش طلبد. غررالحکم، ج ۳، ص ۴۳۳، ح ۵۰۱۹.

حدیث۳۰۱۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَلْبَیِّعانِ بِالخیارِ ما لَمْ یَتَفَرَّقا ـ او قال: حَتّی یَتَفَرَّقا ـ فَاِنْ صَدَقا وَ بَیَّنا بورِکَ لَهُما فی بَیْعِهِما وَ اِنْ کَتَما وَ

كَذِبا مُحِقَت بَرَكَةُ بَيْعِهِما؛ خریدار و فروشنده، تا از یکدیگر جدا نشده‌اند، اختیار [فسخ معامله را] دارند. اگر راست بگویند و [عیب را] آشکار بگویند، داد و ستد برای هر دو، برکت خواهد داشت، و اگر [عیب را [بپوشانند و دروغ بگویند برکت دادوستدشان خواهد رفت. صحیح بخاری، ج ۳، ص ۱۰.

حدیث۳۰۱۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : ما مِنْ مائِدَةٍ اَعْظَمُ بَرَكَةً مِنْ مائِدَةٍ جَلَسَ عَلَيْها يَتيمٌ؛ هیچ سفره‌ای با برکت‌تر از سفره‌ای نیست که یتیم بر سر آن بنشیند. کنزالعمّال، ح ۶۰۴۰

حدیث۳۰۲۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : عائِدُ الْمَريضِ يَخوضُ فِى الْبَرَكَةِ فَاِذا جَلَسَ انْغَمَسَ فيها؛ عیادت کننده بیمار، در برکت فرو می‌رود و چون نزد بیمار بنشیند، در آن غوطه‌ور می‌شود. (کنزالفوائد، ج ۱، ص ۱۷۸.)

حدیث۳۰۲۱

امام حسن علیه‌السلام : لَوْ اَنَّ النّاسَ سَمِعوا قَوْلَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ رَسولِهِ لَاَعْطَتْهُمُ السَّماءُ قَطْرَها وَ الْاَرْضُ بَرَكَتَها وَ لَما اخْتَلَفَ فى هذِهِ الْاُمَّةِ سَيْفانِ وَ لَاَكَلوها خَضْراءَ خَضِرَةً اِلى يَوْمِ القيامَةِ؛ اگر مردم سخن خدا و پیامبرش را می‌شنیدند، آسمان بارانش را و زمین برکتش را به آنان می‌بخشید و هرگز در این امّت، اختلاف و زدوخورد پیش نمی‌آمد و همه از نعمت سر سبز دنیا تا روز قیامت، برخوردار می‌شدند. (امالی طوسی، ص ۵۶۶، ح ۱۱۷۴.)

حدیث۳۰۲۲

امام کاظم علیه‌السلام : مُشاوَرَةُ الْعاقِلِ النّاصِحِ يُمْنٌ وَ بَرَكَةٌ وَ رُشْدٌ وَ تَوفيقٌ مِنَ اللّه؛ مشورت با عاقلِ خیرخواه، خجستگی، برکت، رشد و توفیقی از سوی خداست. (تحف العقول، ص ۳۹۸.)

حدیث۳۰۲۳

امام هادی علیه‌السلام : اِنَّ الْحَرامَ لا يَنْمى وَ اِنْ نَمى لا يُبارَكُ لَهُ فيهِ وَ ما اَنْفَقَهُ لَمْ يُؤجَرْ عَلَيْهِ وَ ما خَلَّفَهُ كانَ زادَهُ اِلَى النّارِ؛ به راستی که حرام، افزایش نمی‌یابد و اگر افزایش یابد، برکتی ندارد و اگر انفاق شود، پاداشی ندارد و اگر بماند، توشه‌ای به سوی آتش خواهد بود. کافی، ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۷.

حدیث۳۰۲۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِعْلَمْ اَنَّ الصِّدقَ مُبارَكٌ وَ الْكِذْبَ مَشْؤومٌ؛ بدان که راستگویی، پر برکت است و دروغگویی، شوم. تحف العقول، ص ۱۴

حدیث۳۰۲۵

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَنْ تَسَمّی بِاسمی یَرجو بَرَکَتی وَ یُمْنی، غَدَتْ عَلَیْهِ الْبَرَکَةُ وَ راحتَ اِلی یَوْمِ القیامَةِ؛ هر کس به نام من نامگذاری کند و برکت و خجستگی مرا امید داشته باشد، برکت به سوی او خواهد آمد و تا قیامت (باقی) خواهد بود. کنزالعمّال، ح ۴۵۲۲۱.

حدیث۳۰۲۶

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اذا وُضِعَتِ الْمائِدَةُ حَفَّتها اَرْبَعَةُ آلافِ مَلَکٍ، فَاِذا قالَ الْعَبْدُ: بِسم اللّهِ قالَتِ الْمَلائِکَةُ: بارَکَ اللّه عَلَیْکُم فی طَعامِکُم ثُمَّ یَقولونَ لِلشَّیْطانِ اُخْرُجْ یا فاسِقُ، لا سُلطانَ لَکَ عَلَیْهِمْ؛ هرگاه سفره پهن می‌شود، چهار هزار فرشته در اطراف آن گرد می‌آیند. چون بنده بگوید: بسم اللّه فرشتگان می‌گویند: خداوند، به غذایتان برکت دهد! سپس به شیطان می‌گویند: ای فاسق! بیرون شو. تو بر آنان، راه تسلّط نداری. کافی، ج ۶، ص ۲۹۲

حدیث۳۰۲۷

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِنَّ لِکُلِّ امْرِیءٍ رِزْقا هُوَ یَأْتیهِ لا مَحالَةَ فَمَنْ رَضیَ بِهِ بورِکَ لَهُ فیهِ وَ وَسِعَهُ وَ مَنْ لَمْ یَرْضَ بِهِ لَمْ یُبارَکَ لَهُ فیهِ وَ لَمْ یَسَعْهُ اِنَّ الرِّزْقَ لَیَطْلُبُ الرَّجُلَ کَما یَطْلُبُهُ اَجَلُهُ؛ هر کس روزی‌ای دارد که حتما به او خواهد رسید. پس هر کس به آن راضی شود، برایش پُر برکت خواهد شد و او را بس خواهد بود و هر کس به آن راضی نباشد، نه برکت خواهد یافت و نه او را بس خواهد بود. روزی در پی انسان است، آن‌گونه که اجلش در پی اوست. اعلام الدین، ص ۳۴۲.

حدیث۳۰۲۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : باکِروا طَلَبَ الرِّزْقِ وَ الْحَوائِجِ فَاِنَّ الغُدُوَّ بَرَکَةٌ وَ نَجاحٌ؛ در پی روزی و نیازها، سحر خیز باشید؛ چرا که حرکت در آغاز روز، [مایه] برکت و پیروزی است. المعجم الاوسط، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۷۲۵۰

حدیث۳۰۲۹

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اِذا دَخَلَ اَحَدُکُمْ بَیْتَهُ فَلْیُسَلِّمْ، فَاِنَّهُ یُنْزِلُهُ الْبَرَکَةَ وَ تُؤنِسُهُ الْمَلائِکَةُ؛ هرگاه یکی از شما به خانه خود وارد می‌شود، سلام کند، چرا که سلام برکت می‌آورد و فرشتگان با سلام دهنده انس می‌گیرند. علل الشرایع، ج ۲، ص ۵۸۳، ح ۲۳.

حدیث۳۰۳۰

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : اَحِبُّو الْمَعْروفَ وَ اَهْلَهُ فَوَالَّذی نَفْسی بِیَدِهِ اِنَّ الْبَرَکَةَ وَ الْعافیَةَ مَعَهُما؛ نیکی و نیکوکاران را دوست بدارید. سوگند به آن که جانم به دست اوست، برکت و تندرستی، با نیکی و نیکوکاران است. کنز العمّال، ح ۱۵۹۷۴

حدیث۳۰۳۱

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : قالَ اللّه عَزَّوَجَلَّ... اذا قالَ الْعَبْدُ: بِسمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحیم قالَ اللّه ـ جَلَّ جَلالُهُ ـ : بَدَاَ عَبْدی بِاسمی، وَ حَقٌّ عَلَیَّ اَنْ اُتَمِّمَ لَهُ اُمورَهُ و اُبارِکَ لَهُ فی اَحْوالِهِ؛ خداوند فرمود: ... هرگاه بنده بگوید: بسم اللّه الرحمن الرحیم، خدای متعال می‌گوید: بنده من با نام من آغاز کرد. بر من است که کارهایش را به انجام رسانم و او را در همه حال، برکت دهم. عیون اخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۶۹، ح ۵۹.

حدیث۳۰۳۲

امام صادق علیه‌السلام : اَلمُؤمِنُ اذا غَضِبَ لَم یُخرِجْهُ غَضَبُهُ مِنْ حَقٍّ وَاِذا رَضِیَ لَم یُدخِلْهُ رِضاهُ فی باطِلٍ وَالَّذی اِذا قَدَرَ لَم یَأخُذ اَکْثَرَ مِمّا لَهُ؛ مؤمن چون خشمگین شود، خشمش او را از حق بیرون نبرد و چون خشنود شود، خشنودیش او را به باطل نکشاند و چون قدرت یابد بیش از حقّ خود نگیرد. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۲۰۹، ح۸۵.

حدیث۳۰۳۳

امام صادق علیه‌السلام : مَنْ غَضِبَ عَلَیْکَ ثَلاثَ مَرّاتٍ وَلَم یَقُل فیکَ سوءا فَاتَّخِذْهُ لِنَفْسکَ خَلیلاً؛ هر کس سه بار بر تو خشم گرفت ولی به تو بد نگفت، او را برای خود به دوستی انتخاب کن. معدن الجواهر، ص۳۴.

حدیث۳۰۳۴

امام صادق علیه‌السلام : لَیْسَ مِنّا مَنْ لَمْ یَمْلِکْ نَفْسَهُ عِنْدَ غَضَبِهِ؛ کسی که هنگام خشم خوددار نباشد، از ما نیست. کافی، ج ۲، ص ۶۳۷، ح۲.

حدیث۳۰۳۵

امام باقر علیه‌السلام : اَیُّما رَجُلٍ غَضِبَ وَهُوَ قائِمٌ فَلْیَجْلِسْ فَاِنَّهُ سَیَذْهَبُ عَنْهُ رِجْزُ الشَّیْطانِ وَاِنْ کانَ جالِسا فَلْیَقُمْ... ؛ هر کس در حال ایستادن خشمگین شود، بنشیند که این کار به سرعت وسوسه شیطان را از او دور می‌کند و اگر نشسته است، برخیزد. بحارالأنوار، ج۷۳، ص ۲۶۴، ح۹ .

حدیث۳۰۳۶

امام باقر علیه‌السلام : اِنْ کُذِّبْتَ فَلا تَغْضَبْ؛ اگر به تو نسبت دروغ دادند، خشمگین مشو. تحف العقول، ص۲۸۴ .

حدیث۳۰۳۷

امام علی علیه‌السلام : اَحْضَرُ النّاسِ جَوابا مَنْ لَمْ یَغْضِبْ؛ حاضر جواب‌ترین مردم کسی است که خشمگین نشود. غررالحکم، ج ۲، ص ۳۹۰، ح ۲۹۵۰ .

حدیث۳۰۳۸

امام علی علیه‌السلام : اَعْدی عَدُوٍّ لِلْمَرْءِ غَضَبُهُ وَ شَهْوَتُهُ فَمَنْ مَلَکَهُما عَلَتْ دَرَجَتُهُ وَبَلَغَ غایَتَهُ؛ بدترین دشمن آدمی خشم و شهوت اوست، پس هر کس آن دو را در اختیار بگیرد، مقامش بالا می‌رود و به هدفش می‌رسد. غررالحکم، ح ۳۲۶۹ .

حدیث۳۰۳۹

امام علی علیه‌السلام : اَقدَرُ النّاسِ عَلَی الصَّوابِ مَنْ لَمْ یَغْضَبْ؛ تواناترین مردم در تشخیص درست کسی است که خشمگین نشود.

غررالحکم، ج ۲، ص ۴۰۸، ح۳۰۴۷.

حدیث۳۰۴۰

امام علی علیه‌السلام : کُنْ بَطیءَ الْغَضَبِ سَریعَ الْفَیْءِ مُحِبّا لِقَبُولِ الْعُذْرِ؛ دیر خشم و زود گذشت باش و قبولِ عذر را دوست بدار. غررالحکم، ج ۴، ص ۶۰۷، ح۷۱۶۵.

حدیث۳۰۴۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: اِنَّ الغَضَبَ مِنَ الشَّیطانِ وَاِنَّ الشَّیطانَ خُلِقَ مِنَ النّارِ وَاِنَّما تُطفَأُ النّارُ بِالماءِ فَاِذا غَضِبَ اَحَدُکُم فَلیَتَوَضَّأْ؛ خشم از شیطان و شیطان از آتش آفریده شده است و آتش با آب خاموش می‌شود، پس هرگاه یکی از شما به خشم آمد، وضو بگیرد. نهج الفصاحه، ح ۶۶۰.

حدیث۳۰۴۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِنَّکَ مُقَوَّمٌ بِاَدَبِکَ، فَزَیِّنْهُ بِالْحِلْمِ؛ ارزش تو به ادب توست، پس آن را با بردباری آراسته کن. غررالحکم، ج ۳، ص ۵۷، ح ۳۸۱۳.

حدیث۳۰۴۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِحْتَجِبْ عَنِ الْغَضَبِ بِالْحِلْمِ، وَغُضَّ عَنِ الْوَهْمِ بِالْفَهْمِ؛ با بردباری خود را از خشم پنهان کن و با فهم و دانایی از وهم و خیال چشم بپوش. غررالحکم، ج۲، ص ۱۹۹، ح ۲۳۶۵.

حدیث۳۰۴۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: لَیْسَ الْخَیْرُ اَنْ یَکْثُرَ مالُکَ وَوَلَدُکَ، وَلکِنَّ الْخَیْرَ اَنْ یَکْثُرَ عِلْمُکَ وَ یَعْظُمَ حِلْمُکَ؛ خیر آن نیست که ثروت و فرزندانت زیاد شود، بلکه خیر آن است که دانشت بسیار و بردباریت افزون گردد. نهج البلاغه، حکمت ۹۴.

حدیث۳۰۴۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ غاظَکَ بِقُبْحِ السَّفَهِ عَلَیْکَ، فَغِظْهُ بِحُسْنِ الْحِلْمِ عَنْهُ؛ هر کس با زشتیِ سبکسری تو را خشمگین کرد تو با زیبایی بردباری او را به خشم آور. غررالحکم، ج ۵، ص۳۳۳، ح ۸۶۲۰ .

حدیث۳۰۴۶

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ حَلَمَ عَنْ عَدُوِّهِ ظَفِرَ بِهِ؛ هر کس در مقابل دشمن بردبار باشد بر او پیروز می‌شود. کنزالفوائد، ص۱۴۷ .

حدیث۳۰۴۷

امام علی علیه السلام می فرمایند: لَيْسَ الْحَليمُ مَنْ عَجَزَ فَهُجِمَ وَإِذا قَدَرَ انْتَقَمَ، إِنَّمَا الْحَليمُ مَنْ إِذا قَدَرَ عَفا وَكانَ الْحِلْمُ غالِبا عَلى كُلِّ أَمْرِهِ؛ کسی که چون ناتوان شود هجوم برد و چون قدرت یابد انتقام گیرد بردبار نیست، بلکه بردبار کسی است که قدرت داشته باشد اما گذشت کند و بردباری بر تمامی امور او غالب باشد. غررالحکم، ج ۵، ص ۹۱، ح۷۵۲۹ .

حدیث۳۰۴۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله : یا عَلِیُّ اذا اَرَدْتَ اَمْرا فَاسْتَخِرْ رَبَّکَ ثُمَّ ارْضَ بِما یَخیرُ لَکَ تَسْعَدْ فِی الدُّنْیا وَالْآخِرَةِ؛ ای علی! هرگاه خواستی کاری را انجام دهی از پروردگارت خیر بخواه و آنگاه به آنچه او خواست خشنود باش تا در دنیا و آخرت سعادتمند گردی. میراث حدیث شیعه، ج۲، ص ۳۳، ح۱۱۳.

حدیث۳۰۴۹

امام صادق علیه السلام : عَلَيْكُمْ بِالدُّعاءِ ، فَإِنَّكُمْ لاتَقَرَّبونَ إِلَى اللّهِ بِمِثْلِهِ ، وَلا تَتْرُكوا صَغيرَةً لِصِغَرِها أَنْ تَدْعُوا بِها ، إِنَّ صاحِبَ الصِّغارِ هُوَ صاحِبُ الْكِبارِ؛ شما را سفارش می‌کنم به دعا کردن، زیرا با هیچ چیز به مانند دعا به خدا نزدیک نمی‌شوید. و دعا کردن برای هیچ امر کوچکی را، به خاطر کوچک بودنش رها نکنید، زیرا حاجتهای کوچک نیز به دست همان کسی است که حاجتهای بزرگ به دست اوست. کافی، ج ۲، ص ۴۶۷، ح۶ .

حدیث۳۰۵۰

امام علی علیه السلام : مَنْ تَرَكَ لِلّهِ سُبْحانَهُ شَيْئا عَوَّضَهُ اللّه‏خَيْرا مِمّا تَرَكَ؛ هر کس به خاطر خدای سبحان از چیزی بگذرد، خداوند بهتر از آن را به او عوض خواهد داد. غررالحکم، ح۸۹۰۹ .

حدیث۳۰۵۱

امام صادق علیه السلام : مَنِ اسْتَخارَ اللّه‏ راضِیا بِما صَنَعَ اللّه‏لَهُ خارَ اللّه‏لَهُ حَتْما؛ هر کس از خدا خیر بخواهد و به آنچه خدا خواسته راضی باشد، خداوند حتما برای او خیر خواهد خواست. کافی، ج ۸ ، ص ۲۴۱، ح ۳۳۰.

حدیث۳۰۵۲

امام علی علیه السلام : اَلـذِّكْرُ يونِسُ اللُّبَّ وَيُنيرُ الْقَلْبَ وَيَسْتَنْزِلُ الرَّحْمَةَ؛ یاد خدا عقل را آرامش می‌دهد، دل را روشن می‌کند و رحمت او را فرود می‌آورد. غررالحکم، ح۱۸۵۸.

حدیث۳۰۵۳

امام علی علیه السلام : إنَّ الْعَبْدَ إذا اَرادَ اَنْ يَقْرَأَ أَوْ يَعْمَلَ عَمَلاً فَيَقُولُ: بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيمِ فَإِنَّهُ يُبارَكُ لَهُ فيهِ؛ هرگاه بنده‌ای بخواهد چیزی بخواند و یا کاری انجام دهد و بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید در کارش برکت داده می‌شود. بحارالأنوار، ج ۹۲، ص ۲۴۲، ح۴۸.

حدیث۳۰۵۴

حضرت مهدی (علیه السلام) می فرمایند: اگرطلب مغفرت و آمرزش برخی از شما برای یکدیگر نبود، هرکس روی زمین بود، هلاک می شد مگر آن شیعیان خاص که گفتارشان با کردارشان یکی است. مستدرک الوسائل، ج۵، ص ۲۴۷،ح۵۷۹۵.

حدیث۳۰۵۵

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: به سبب غیبت مهدی(علیه السلام) سردرگمی به وجود می آید که گروهی گمراه می شوند و گروهی دیگر برهدایت می مانند. بحارالانوار،ج ۵۱، ص۱۱۸.

حدیث۳۰۵۶

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: امام و پیشوای خود را بشناس که اگر امام را شناختی، ظهور،زودتر روی دهد یا دیرتر،تو را زیانی نمی رسد. بحارالانوار، ج ۵۲،ص۱۴۱.

حدیث۳۰۵۷

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: عجبت لمن عمل لدار الفناء و ترک دار البقاء؛ تعجب می کنم از کسی که برای خانه ناپایدار(دنیا) کار می کند،ولی خانه پایدار (آخرت)را ترک می کند. سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی، صص۴۲۷و۴۲۸.

حدیث۳۰۵۸

شخصی در محضر امام سجاد(علیه السلام) گفت:خدایا! مرا از مردم بی نیاز کن! امام سجاد(علیه السلام) فرمودند:چنین دعا نکن؛ زیرا انسان ها به همدیگر نیازمندند، بلکه بگو: اللهم اغننی عن شرار خلقک ؛ خدایا ! مرا از انسان های بد کار بی نیاز کن! سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی، صص۴۲۷و۴۲۸.

حدیث۳۰۵۹

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: کفی بنصرالله لک ان تری عدوک یعمل بمعاصی الله فیک؛ همین نصرت خدا بر تو بس که می بینی دشمن تو برای ضربه زدن به تو، به نافرمانی خدا روی آورده است. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۳۰۶۰

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: من کرمت علیه نفسه هانت علیه الدنیا؛ هر که به کرامت نفس خود پی برد، دنیا در دیده اش خوار شد. تحف العقول، ص ۴۴۸.

حدیث۳۰۶۱

امام سجاد(علیه السلام) می فرمایند: ان لسان ابن آدم یشرف علی جمیع جوارحه کل صباح فیقول کیف اصبحتم؟فیقولون بخیر ان ترکتنا؛ زبان انسان هر روز صبح برتمام اعضا و جوارحش وارد می شود و می گوید: چگونه صبح کردید؟[اندام]می گویند:اگر تو ما را رها کنی،خوب وآسوده ایم؛ زیرا با تو ثواب و عذاب به ما می رسد. وسائل الشیعه، ج۱۲،ص ۱۸۹،ح۱.

حدیث۳۰۶۲

رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اکرموا اولادی و حسنوا آدابی؛ اولاد مرا اکرام کنید و آداب مرا نیکو انجام دهید. ینابیع الحکمه، ج۳، ص۲۱۸

حدیث۳۰۶۳

رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من اکرم اولادی فقد اکرمنی ومن اهانهم فقد اهاننی؛ کسی که اولاد مرا اکرام و احترام کند ، به من احترام کرده و کسی که به آنها اهانت کند، به من اهانت کرده است. ینابیع الحکمه، ج۳، ص ۲۲۰

حدیث۳۰۶۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : اِنَّ الْمُسْلِمَ اذا غَلَبَهُ ضَعْفُ الْکِبَرِ اَمَرَ اللّه عَزَّوَجَلَّ الْمَلِکَ اَنْ یَکْتُبَ لَهُ فی حالِهِ تِلْکَ مِثْلَ ما کانَ یَعْمَلُ وَ هُوَ شابٌّ نَشیطٌ صَحیحٌ؛ مسلمان هنگامی که ضعف پیری بر او غلبه کند خداوند به فرشته‌ای دستور می‌دهد که در این حال اعمال (نیکی) را که او در جوانی و شادابی و سلامت انجام می‌داد، برایش بنویسد. کافی، ج ۳، ص ۱۱۳.

حدیث۳۰۶۵

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله : مَنْ أخْلَصَ لِلّهِ أرْبَعینَ صَباحا ظَهَرَتْ یَنابیعُ الْحِکْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلی لِسانِهِ؛ هر کس چهل روز خود را برای خدا خالص کند چشمه‌های حکمت از قلب وی بر زبانش جاری می‌شود. نهج الفصاحه، ح ۲۸۳۶.

حدیث۳۰۶۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله : مَنْ سَرَّهُ أنْ یَسْتَجیبَ اللّه لَهُ عِنْدَ الشَّدائِدِ وَالْکَرْبِ فَلْیُکْثِرِ الدُّعاءَ فِی الرَّخاءِ؛ هر کس دوست دارد خداوند هنگام سختی‌ها و گرفتاری‌ها دعای او را اجابت کند، در هنگام آسایش، دعا بسیار کند. نهج الفصاحه، ح ۳۰۲۳.

حدیث۳۰۶۷

امام سجاد علیه السلام : مَنْ لَمْ یَرْجُ النّاسَ فی شَیْءٍ وَ رَدَّ أَمْرَهُ إلَی اللّهِ عَزَّوَجَلَّ فی جَمیعِ اُمورِهِ اسْتَجابَ اللّه عَزَّوَجَلَّ لَهُ فی کُلِّ شَیْءٍ؛ هر کس در هیچ کاری به مردم امید نبندد و همه کارهای خود را به خدای عزوجل واگذارد، خداوند هر خواسته‌ای که او داشته باشد اجابت کند. کافی، ج۲، ص ۱۴۸، ح ۳.

حدیث۳۰۶۸

امام علی علیه السلام : رُبَما سَأَلْتَ الشَّیْءَ فَلا تُؤْتاهُ وَاُوتیتَ خَیْرا مِنْهُ عاجِلاً أوْ آجِلاً أوْ صُرِفَ عَنْکَ لِما هُوَ خَیْرٌ لَکَ ، فَلَرُبَّ أمْرٍ قَدْ طَلَبْتَهُ فیهِ هَلاکُ دینِکَ لَوْ اوتیتَهُ ، فَلْتَکُنْ مَسْأَلَتَکَ فیما یَبْقی لَکَ جَمالُهُ وَیُنْفی عَنْکَ وَبالُهُ؛ گاه چیزی را (از خدا) می‌خواهی اما به تو داده نمی‌شود و دیر یا زود بهتر از آن به تو داده می‌شود، یا به خاطر آنچه خیر و مصلحت تو در آن است از برآورده شدن خواسته‌ات دریغ می‌شود، زیرا بسا خواسته‌ای که اگر برآورده شود به نابودی و تباهی دین تو می‌انجامد، پس، چیزی بخواه که زیبایی و نیکیش برایت می‌ماند و پیامد سوئی ندارد. نهج البلاغه، نامه ۳۱.

حدیث۳۰۶۹

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله : یـا عَلیُّ مَنْ أَنْعَمَ اللّهُ عَلَیْهِ فَشَـکَرَ وَإِذَا ابْتُلیَ فَصَبَرَ وَ إِذا أَساءَ اسْـتَغْفَرَ دَخَلَ الْجَنَّةَ مِنْ أَیِّ بابٍ شاءَ؛ ای علی هر کس شـکرگزار نعمت خـدا باشـد و چون گرفتار شد صبر نماید و اگر مرتکب گناهی شد توبه کند، از هر دری که بخواهد وارد بهشت می‌شود. میراث حدیث شیعه، ج۲، ص ۳۱، ح۹۹.

حدیث۳۰۷۰

امام علی علیه السـلام : مَنْ جَعَلَ الْحَمْدَ خِتامَ النِّعْمَـةِ جَعَلَهُ اللّه سُبْحانَهُ مِفْتاحَ الْمَزیـدِ؛ هر کس شـکر خـدا را پایان نعمت قرار دهـد، خداوند سبحان آن شکر را کلید افزایش نعمت‌ها قرار خواهد داد. غررالحکم، ح ۸۸۹۸ .

حدیث۳۰۷۱

پیـامبر صـلی الله علیـه و آلـه : مَنْ اَحَبَّ اَنْ یَکـونَ اَغْنَی النّاسِ فَلْیَکُنْ بِمـا فی یَدِ اللّهِ اَوْثَقَ مِنْهُ بِمـا فی یَدِهِ؛ هر کس دوست دارد بی‌نیازترین مردم باشد، باید به آنچه در دست خداست مطمئن‌تر باشد تا آنچه به دست خودش دارد. نهج الفصاحه، ح ۲۷۹۸.

حدیث۳۰۷۲

امام رضا علیه السـلام : مَنِ اتَّقَی اللّهَ یُتَّقی وَ مَنْ اَطاعَ اللّهَ یُطاعُ؛ هر کس حریم خـدا را حفظ کنـد، حرمتش حفظ می‌شود و هر کس خدا را اطاعت کند، اطاعت می‌شود. کافی، ج ۱، ص ۱۳۷، ح ۳.

حدیث۳۰۷۳

پیامبر صـلی الله علیه و آله : مَنْ اَصْلَحَ سَریرَتَهُ اَصْلَحَ اللّهُ عَلانیَتَهُ؛ هر کس باطن خود را اصـلاح نمایـد، خداونـد ظاهر او را اصـلاح می‌کند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۷۶.

حدیث۳۰۷۴

امام علی علیه السـلام : مَنْ یُطِعِ اللّهَ وَ رَسُولَهُ یَکُنْ سَبیلُ الرَّشادِ سبیلَهُ وَنورُ التَّقْوی دَلیلَهُ وَمَنْ یَعْصِ اللّهَ وَرَسُولَهُ یُخْطِئُ السَّدادَ کُلَّهُ وَلَنْ یَضُـرَّ اِلاّ نَفْسَهُ؛ هر کس از خدا و رسولش پیروی کند راهش راه هدایت و راهنمایش نور تقوا خواهد بود و هر کس خدا و رسولش را نافرمانی کند همه درستی‌ها را از دست می‌دهد و جز به خودش زیان نمی‌رساند. کافی، ج ۵، ص ۳۷۱ .

حدیث۳۰۷۵

پیامبر صـلی الله علیه و آله : مَنْ اَکْثَرَ مِنَ الاِستِغْفارِ جَعَلَ اللّهُ لَهُ مِنْ کُلِّ هَمٍّ فَرَجا وَمِنْ کُلِّ ضَیقٍ مَخْرَجا وَرَزَقَهُ مِنْ حَیْثُ لایَحْتَسِبُ؛ هر کس بسیار اسـتغفار کنـد خـدا برای او از هر غمی گشـایش، از هر تنگنایی رهایی و از جایی که انتظار نـدارد روزی می‌دهـد. نهج الفصاحه، ح ۲۹۴۱.

حدیث۳۰۷۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : مَنْ حاوَلَ أَمْرا بِمَعْصیَةِ اللّهِ کانَ أَبْعَدَ لَهُ مِمّا رَجا وَأَقْرَبَ مِمَّا اتَّقی؛ کسی که با معصیت و نافرمانی خدا به دنبال کاری باشد به آنچه امید دارد، زودتر از دستش می‌رود و از آنچه می‌ترسد، زودتر به سرش می‌آید. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۷۸، ح ۱۰ .

حدیث۳۰۷۷

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللّه تَعالی یَقولُ کُلَّ یَوْمٍ: أَنَا رَبُّکُمُ الْعَزیزُ، فَمَنْ أَرادَ عِزَّ الدّارَیْنِ فَلْیُطِعِ الْعَزیزَ؛ خدای تعالی هر روز می‌فرماید: من پروردگار عزیز شما هستم، پس هر کس خواهان عزّت دو جهان است باید که از خدای عزیز اطاعت کند. کنزالعمال، ح ۴۳۱۰۱ .

حدیث۳۰۷۸

امام علی علیه السلام : وَلَوْ أَنَّ النّاسَ حینَ تَنْزِلُ بِهِمُ النِّقَمُ وَتَزولُ عَنْهُمُ النِّعَمُ ، فَزِعوا إِلی رَبِّهِمْ بِصِدْقٍ مِنْ نیّاتِهِمْ وَوَلَهٍ مِنْ قُلوبِهِم، لَرَدَّ عَلَیْهِم کُلَّ شارِدٍ ، وَأَصْلَحَ لَهُمْ کُلَّ فاسِدٍ؛ اگر مردم به هنگامی که بلاها بر آنان فرود می‌آمد و نعمت‌ها از دستشان می‌رفت، با نیت‌های خوب و دلی مشتاق به پروردگارشان پناه می‌بردند، بی‌گمان هر از دست رفته‌ای به آنان باز می‌گشت و هر فاسدی اصلاح می‌شد. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۸ .

حدیث۳۰۷۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برتر از درخواستِ توبه، ترک گناه است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۳۰۸۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دین ندارد آن کس که توبه را به تأخیر اندازد. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۳۰۸۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که توبه خود را به تأخیر اندازد (و امروز و فردا کند باید بداند که) در معرض بزرگترین خطر ، یعنی یورش و هجوم مرگ ، قرار دارد. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۳۰۸۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توبه عبارت است از پشیمانی در دل و آمرزش خواهی با زبان و ترک گناه به وسیله اعضا و تصمیم قلبی که دیگر به گناه باز نگردد. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۳۰۸۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توبه پاک کننده (گناه) است. (غررالحکم ، باب توبه)

حدیث۳۰۸۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در رأی و اندیشه خود ، آدم ترسو را شریک مساز (و با او در کارها مشورت نکن) که تصمیم تو را در کارها سست گرداند و برای تو چیزی را که بزرگ نیست بزرگ جلوه دهد. (غررالحکم ، باب ترس)

حدیث۳۰۸۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ترس بسیار از ناتوانی نفس و سستی یقین خواهد بود. (غررالحکم ، باب ترس)

حدیث۳۰۸۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از بزدلی و ترس بپرهیزید که ننگ و نقصان است. (غررالحکم ، باب ترس)

حدیث۳۰۸۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ترس آفتی است (در جنگ و یا در هر کار) و عجز نشان دادن از خود ، از سبک عقلی است. (غررالحکم ، باب ترس)

حدیث۳۰۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نگهداری و حفظ تجربه (و به کار بردن آن) از دور اندیشی است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۸۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه ها را نگاه دارد (و به کار بندد) کارهایش به درستی و صواب انجامد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که خود را از تجربه ها بی نیاز بداند سرانجام کارها را نبیند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه آموزد بر دور اندیشی خود بیفزاید. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه را استوار سازد (و به کار بندد) از هلاکت و نابودی سالم ماند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه اش بسیار باشد کمتر گول می خورد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تجربه اش کم باشد فریب می خورد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای ادب انسان تجربه ها کافی است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای اندرز خردمندان همان تجربه هایی که آموخته اند کافی است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در هر تجربه ای پندی (نهفته) است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اندیشه و رأی مرد به مقدار تجربه او است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۰۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بهترین چیزی که تجربه کنی آن است که تو را پند دهد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: حفظ و نگهداشتن تجربه ها سر عقل و خرد (و قوام و اساس آن) است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: میوه و ثمره تجربه (در کارها) انتخاب نیک است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی خردمند کسی است که تجربه ها اندرزش داده باشند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: داراترین مردم در درستی رأی و اندیشه ، مردمان با تجربه هستند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که تجربه ها او را کار کشته کرده و سختی های روزگار او را پاک

نموده است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تجربه ها پایان نپذیرد و شخص عاقل از آنها بر دانش خود بیفزاید. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تجربه آزموده (یا تجربه کننده) از طبیب (نا آزموده) داناتر است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: عاقل و خردمند کسی است که تجربه ها او را اندرز دهد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تجربه ، پند و عبرت به بار آورد. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تجربه ها هر کدام دانشی بهره مند است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۱۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی در نگهداری و یاد داشت تجربه است. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۱۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: روز ها (و روزگار ها) تجربه ها را سود دهد. (و هر حادثه ای بر تجربه آدمی بیفزاید) (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۱۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تجربه ها پایان نپذیرد. (و پیوسته انسان باید در حال تجربه آموزی باشد) (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۱۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کارها (و وقایع روزگار) شبیه یکدیگرند. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیروزی به دور اندیشی است و دور اندیشی به استفاده از تجربه هاست. (غررالحکم ، باب تجربه)

حدیث۳۱۱۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن کس که بدون آگاهی (از احکام شرعی تجارت و) داد و ستد کند ، در ربا غوطه ور شود. (غررالحکم ، باب تجارت)

حدیث۳۱۱۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تأنی و پر حوصلگی و سر صبر انجام دادن هر کاری پسندیده است جز در فرصتهایی که برای کارهای خیر پیش آمده (که باید عجله کرد) (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۱۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر کس با تأنّی و آرامش کار کند از لغزشها ایمن باشد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۱۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که با تأنّی کار می کند موفّق است اگر چه در این راه به هلاکت رسد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیوند ده شتابت را به تأنّی، و سطوت و وقار خود را به نرمی، و شرّ خود را به خیر و نیکی، و عقل و خرد را در برابر هوا و هوس یاری ده تا خردمند شوی. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۲۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به تأنّی که به راستی کسی که تأنّی به خرج دهد به موفقیّت در کار شایسته است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۲۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پشت گرمی کار در تأنّی و حوصله کردن در آن است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۲۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: حوصله و تأنّی در کار موجب رسیدن به درستی در آن کار است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۲۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به درستی نرسد کار کسی که حوصله و تأنّی در کار ندارد. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۲۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: وقار و تأنّی نیکو است. (غررالحکم ، باب تأنّی)

حدیث۳۱۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: عطا کردن به نیازمند را به فردا مینداز و همین امروز انجام ده چون نمی دانی فردا بر سر تو و او چه خواهد آمد و چه بسا موفق به این کار نشوی. (غررالحکم ، باب تأخیر)

حدیث۳۱۲۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: رسم بزرگان نیست که انعام و بخشش را به تأخیر اندازند. (غررالحکم ، باب تأخیر)

حدیث۳۱۲۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت کسی است که از دیگران موعظه بپذیرد و بدبخت کسی است که فریفته هوس و نخوت خویش گردد. نهج البلاغه، خ ۸۵

حدیث۳۱۲۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آگاه باشید آن کس که به خویش کمک نکند و واعظ و مانعی از درون جانش برای او فراهم نگردد از دیگران واعظ و مانعی نخواهد یافت. (نهج البلاغه ، خطبه ۸۹)

حدیث۳۱۲۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای برادر خود پند را خالص گردان خواه برایش خوش آیند باشد یا ناخوش آیند. (نهج البلاغه ، ن ۳۱)

حدیث۳۱۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بزرگ ترین توفیق برای انسان ، پذیرش نصحیت است. (شرح غررالحکم ، ج ۶، ص ۲۰)

حدیث۳۱۳۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دلت را با موعظه زنده بدار. (نهج البلاغه ، ن ۳۱)

حدیث۳۱۳۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پند و اندرز چه هدیه خوبی است. نهج البلاغه

حدیث۳۱۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه دور است خیر و خوبی از کسی که اندوهش شکم و عورت او است. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۳۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پر خوری که انسان را به رنج اندازد از زیرکی و دریافت نیز او را باز دارد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۳۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چگونه پاك و صاف گردد فکر و اندیشه کسی که سیری و پرخوری را ادامه می دهد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که شکم از مال مباح پر شد، دل از رسیدن به صلاح کور گردد. (وای به حال مال حرام) (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شکم آدمی، دشمن او است. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای پارسایی ، سیری بد قرین و همراهی است. (غررالحکم، باب پرخوری)

حدیث۳۱۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مبغوض‌ترین بندگان در پیشگاه خدای سبحان کسی است که اندوهش شکم و عورت او است. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که چهار پایان اندوهشان شکمشان می باشد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از پرخوری که هر کس بدان دچار شد در دهایش بسیار و خواب هایش آشفته و پریشان گردد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شکم و عورت خود را نگه دار که بلاـ و گرفتاری تو در آن دو است. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سیر غذا خوردن، گردن فرازی و تبختر به بار آرد و پارسایی را تباه سازد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پر خوری ، پرده و حجاب زیرکی گردد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پر خوری حکمت و فرزانگی را تباه سازد. (غررالحکم ، باب پرخوری)

حدیث۳۱۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بهترین مردم کسی است که در تنگدستی ایثارگر و پر شکیب باشد. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۳۱۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نهایت بزرگواری ها ایثار است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۳۱۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به وسیله ایثار و برگزیدن دیگران بر خود آنان را فرمانبر خویش گردان. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۳۱۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به وسیله ایثار آدمی شایسته نام بزرگواری است. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۳۱۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سخت بپرهیز از این که آنچه را مردم در آن یکسان بهره دارند برای خود برگزینی، و این که خود را از آنچه برای هر بیننده آشکار گردیده به غفلت وا داری و به خود اختصاص دهی، که آن از تو گرفته و به دیگری داده خواهد شد. (غررالحکم و دررالکلم)

حدیث۳۱۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن که نهان خود را اصلاح نماید، خدا آشکار او را نیکو گرداند، و آن که به کار دینش همّت گمارد، خداوند کار دنیای او را سامان دهد، و آن که رابطه خود و خدا را نیکو گرداند، خداوند رابطه او و مردمان را نیکو دارد. نهج البلاغه

حدیث۳۱۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بی شک دوست حضرت محمد(ص) کسی است که خدا را فرمان برد اگر چه خویشاوندی او با آن حضرت دور باشد. (نهج البلاغه، خ ۹۲)

حدیث۳۱۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ... و (رسول خدا(ص)) پرچم حق را در میان ما بر جای نهاد، کسی که از آن پیش افتد از دین بیرون است ، و آن که پس بمانَد تباه و سرنگون و آن که همراهی کند رستگار خواهد شد. (نهج البلاغه ، خ ۹۹)

حدیث۳۱۵۴

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: کسی که ریشه اش ناپاک باشد حضور او (و مصاحبتش) بد باشد. (غررالحمکم ، باب اصل)

حدیث۳۱۵۵

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: بر شما باد که برای خواستن حاجت نزد مردمان شریف النفس که دارای ریشه و اصلی پاک هستند بروید، که حاجت نزد آنها زودتر بر آورده گردد آنها نزد شما پاکیزه تر از دیگران هستند. (غررالحمکم ، باب اصل)

حدیث۳۱۵۶

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: کار بد، دلیل پستی اصل و نسب است. (غررالحمکم ، باب اصل)

حدیث۳۱۵۷

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: کار زیبا، خبر از پاکی ریشه و نژاد می دهد. (غررالحمکم ، باب اصل)

حدیث۳۱۵۸

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: هنگامی که اصل و ریشه مرد گرامی باشد، حضور و غیاب او نیز گرامی است. (غررالحمکم ، باب اصل)

حدیث۳۱۵۹

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: دوری کردن از تبذیر و به کار بردن تدبیر نیکو از نشانه‌های عقل است. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۳۱۶۰

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: کسی که به تبذیر افتخار کند به افلاس و نداری دچار شده و حقیر گردد. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۳۱۶۱

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: بر تو باد که تبذیر و اسراف را واگذارده و به عدل و انصاف خو بگیری. (غررالحکم ، باب تبذیر و اسراف)

حدیث۳۱۶۲

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که میانه روی کند خدا بی نیازش کند و هر که اسراف کند خدا فقیرش کند و هر که فروتنی کند خدایش بردارد و هر که بزرگی فروشد خدایش در هم شکند. (نهج الفصاحه ، ح ۲۹۳۹)

حدیث۳۱۶۳

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که اندازه نگهدارد خدایش روزی دهد و هر که اسراف کند خدایش محروم دارد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۷۵۴)

حدیث۳۱۶۴

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: استوار باش و رفتار خویش را درباره مردم نیک ساز. (نهج الفصاحه ، ح ۲۸۵)

حدیث۳۱۶۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: نشانه میمنت زن این است که خواستگاریش آسان و مهرش سبک باشد. (نهج الفصاحه ، ح ۹۲۹)

حدیث۳۱۶۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: هر جوانی در آغاز جوانی زن بگیرد ، شیطان وی بانگ برآورد ، وای بر او ، دین خود را از دستبرد من محفوظ داشت. (به شرط رعایت آداب همسرداری) (نهج الفصاحه ، ح ۱۰۳۴)

حدیث۳۱۶۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خدا چیزی را حلال نکرده که نزد وی از طلاق دشمن تر باشد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۶۰۹)

حدیث۳۱۶۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: وقتی کسی که خلق و دین وی مایه رضایت است به خواستگاری می آید , به او زن دهید و اگر چنین نکنید فتنه و فساد در زمین فراوان خواهد شد. (نهج الفصاحه ، ح ۱۳۰)

حدیث۳۱۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : به آقایی نرسد کسی که از ادب تهی است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که شیفته ادب گردد خود را آراسته است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که بر ادب خدای تعالی اصلاح نشود (و به دستورات الهی عمل نکند) بر ادب خود (که آن را ادب پندارد) اصلاح نگردد. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که شیدا و شیفته ادب باشد بدیهایش اندک شود. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که پستی ادبش او را بر زمین اندازد، شرافت حسبش او را بلند نگرداند. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که حسبش او را بر زمین نشاند (و سبب کمال و فضیلت او نگردد) ادبش او را برخیزاند (و به جایگاه عالی رساند) غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : برای ادب کردن خویشتن، همان پرهیز کردن از آنچه را برای دیگران خوش نداری تو را کافی است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب اندک، بهتر است از نسب بسیار. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : هر حسب و افتخاری پایان پذیرد مگر عقل و ادب. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : هر چیزی ادب (خاص) خود را دارد. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : طلب کردن ادب، زیبایی حسب است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : جوینده ادب، دور اندیش‌تر از جوینده طلا است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : صلاح عقل، ادب است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : وسیله تزکیه و پاکسازی اخلاق، ادب نیکو است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : عقل خود را با ادب بیفروز همان گونه که آتش با هیزم افروخته گردد. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : حسب و افتخار داشتن ادب، شریف‌تر از حسب و افتخار کردن به نسب (و پدران گذشته) است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب کردن نفس خود را خود به عهده گیرید و از شیفتگی و کشش عادتها (ی ناپسند) آن را باز گردانید و باز دارید. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : شرافت آدمی به عقل و ادب است نه به مال و حسب. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : بهترین ادبها آن است که انسان حدّ و اندازه خود را بداند و در همان حدّ بماند و از اندازه خود تجاوز نکند. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : به راستی که مردمان به ادب شایسته، نیازمندترند از نیاز به طلا و نقره. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : به راستی که نیاز خردمندان به ادب همانند نیاز کشت و زراعت است به باران. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب در انسان همچون درختی است که ریشه اش عقل و خرد است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : ادب (هر کس) صورتی (و نمودی) از عقل او است. غررالحکم و دررالکلم ، باب ادب

حدیث۳۱۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : میراثی ماندگارتر و سودمندتر از ادب نیست. نهج البلاغه

حدیث۳۱۹۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : بیماری تازیانه خدا در زمین است , که به وسیله آن بندگان خویش را ادب می کند. (نهج الفصاحه ، ح ۳۱۰۱)

حدیث۳۱۹۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که ادب ندارد عقل ندارد. (نهج الفصاحه ، ح ۳۰۶۱)

حدیث۳۱۹۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هیچ پدری مالی بهتر از ادب نیک،به فرزند خود نداده است. (نهج الفصاحه ، ح۲۶۱۳)

حدیث۳۱۹۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خدا بنده ای را پست نمی شمارد مگر آن که علم و ادب را از او فرو گذارد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۵۶۸)

حدیث۳۱۹۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : ازهمه مومنان اسلام آن کس بهتر است که مسلمانان ازدست وزبانش درامان باشند وازهمه مومنان ایمان آن کس بهتر است که اخلاق وی نیکتر است. (نهج الفصاحه ، ح ۴۱۵)

حدیث۳۱۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خصومت کردن با مردم ، مبداء هلاکت است . (شرح غررالحکم ، ج ۱، ص ۲۰۲)

حدیث۳۱۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : با ریشه کن کردن بدی از سینه خود، بدی را از سینه دیگران ، بیرون کن ! نهج البلاغه

حدیث۳۲۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که اخلاقش را اصلاح نکند گرفتاری هایش زیاد شود. (تحف العقول ، ص ۲۳۷)

حدیث۳۲۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : اگر قرار است تعصّبی در کار باشد باید به خاطر اخلاق پسندیده ، کردار نیک و کارهای خوب باشد. نهج البلاغه

حدیث۳۲۰۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر کجا هستی از خدا بترس ؛ به دنبال گناه ، کار نیک انجام بده تا آن را محو کند و با مردم خوش اخلاق و نیکو رفتار باش. (نهج الفصاحه ، ۴۶)

حدیث۳۲۰۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: بهترین چیزی که به مرد داده اند ، خوی نیک است و بدترین چیزی که به مرد داده اند سیرت بد است در صورت نیک. (نهج الفصاحه ، ۱۵۲۹)

حدیث۳۲۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خداوند برای هر عملی، پاداشی و برای هر چیز، حسابی و برای هر اجلی و مرگی نوشته ای قرار داده است. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که مرگش نزدیک شود، چاره و حیله هایش او را یاری نکند (و به کارش نیاید) غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : پیشی گیرید بر مرگ که به راستی نزدیک است که امید از مردم بریده شود، و مرگ ایشان را دریابد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خدا رحمت کند کسی را که پیشی گیرد بر اجل، و نیکو کند عمل خود را برای سرای جاویدان و جایگاه کرامت خویش. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : نفسهای آدمی گامهایی است که به سوی مرگ بر می دارد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : چه امیدی به ماندن دارد کسی که بالاخره روزی را در پیش دارد که از آن نگذرد، و مرگش در آن روز فرا رسد، و خواهان شتابانی از اجل خود را از پی دارد که او را دنبال کند. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : در جایگاه خود فرود نیاورده مرگ را کسی که فردا را از عمر خود به شمار آورد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : گذشتن ساعتها از فرا رسیدن زمان مرگ خبر دهد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : اگر سر رسید مرگ و مسیرش را ببینید آرزو و فریبکاری آن را دشمن و مبغوض می دارید. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : اگر در نزدیکی مرگ و فرا رسیدن آن اندیشه می کردید قطعا شیرینی زندگی و خوشی آن در کام شما تلخ می شد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : اگر مرگ‌ها آشکار گردد آرزوها رسوا شود. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : أجل و مرگ هر یک از انسانها راننده ای است که او را به سوی مرگ می راند و به جلو می برد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : کسی که نگران مرگش باشد آرزویش را کوتاه گرداند. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : چه بسیار انسانی که برای انجام عمل امروز و فردا کند تا ناگهان مرگ بر او شبیخون زند. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : اهل دنیا هر چیز مدّت داری را به امروز و فردا کردن بهانه جویی کنند و به تأخیر اندازند. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : یاد مرگ از دلهاتان رخت بر بسته، و آرزوهای دروغین نزد شما جای گرفته. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : در هر لحظه ای أجلی است (که ممکن است در همان لحظه اجل فرا رسد) غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : هنگام شبیخون مرگ‌ها، آرزوها رسوا شود. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : راستی و درستی مرگ و قطعی بودن آن دروغ بودن آرزو را آشکار سازد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : خداوند برای هر چیزی اندازه ای و برای هر اندازه ای نیز زمانی را مقرّر فرموده. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : به راستی که دوستان خدای تعالی آنهایی هستند که مرگ خود را نزدیک و آرزوی خود را دروغ بدانند، آنکه کار و عملش بسیار و لغزشش اندك باشد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : درست‌ترین و راست‌ترین چیزها مرگ است (که هیچ تردیدی در آمدن آن نیست) غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : نزدیک‌ترین چیزها مرگ است. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند : مدت مقرّر عمر، سپری است که انسان را نگه می دارد. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۸

امام علی (علیه السلام) می قرمایند : کوچ از دنیا نزدیك و شتابان است. غررالحکم ، باب اجل

حدیث۳۲۲۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اگر اجل و رفتار آن را ببینی امید و مسرت آن را دشمن خواهی داشت. (نهج الفصاحه ، ح ۲۳۳۱)

حدیث۳۲۳۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: چه نیکو عطایست سخن حقی که بشنوی و به برادر مومن خویش برسانی. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۲۷)

حدیث۳۲۳۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خدا مردی را که چیزی از ما بشنود و همان طور که شنیده به دیگران برساند

یاری کند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۲۴)

حدیث۳۲۳۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: حاجت کسی را که از ابلاغ آن ناتوان است به بزرگان برسانید زیرا هرکس حاجت درمانده ایی را به بزرگی برساند روز رستاخیز خداوند پاهای وی را بر صراط استوار می سازد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱)

حدیث۳۲۳۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر یک از شما آینه برادر خویش است،وقتی عیبی در او دید باید بزداید. (نهج الفصاحه ، حدیث ۵۸۰)

حدیث۳۲۳۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مومن آینه مومن است ، مومن برادر مومن است از پشت سر مراقب اوست. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۰۲)

حدیث۳۲۳۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کسی را که علم از او می آموزید محترم دارید و کسی را که علم بدو می آموزید محترم دارید. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۱۸۴)

حدیث۳۲۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: من شما را دستور می دهم به آمادگی نیکو و تهیه توشه بسیار برای روزی که در آیید بر آنچه از پیش فرستید، و پشیمان گردید بر آنچه بر جای نهید و کیفر و پاداش بینید بر آنچه عمل کرده اید. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آمادگی خوبی است عمل برای روز جزا و بازگشت. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که بشناسد روزگار را، از آماده شدن غافل نماند. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بترس از کمی توشه و آمادگی خود را برای کوچ کردن خود بسیار کن. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر حذر باش از مرگ و آمادگی خود را برای آن نیکو کن تا در بازگشتگاه خویش نیکبخت باشی. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آماده شوید برای روزی که خیره شود در آن دیده ها، و مدهوش گردد از دهشت آن عقلها، و کند شود در آن بینایی ها. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مهیّا و آماده شوید برای مرگ که بر شما سایه افکنده است. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به جابجایی دارد آماده کوچ کردن شود. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۴

آمادگی و مهیّا شدن در کارها از دور اندیشی است. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای کسی که شتاب کوچ کردن خود را می داند، شایسته است که آمادگی خود را برای جابجا شدنش بخوبی فراهم سازد. غررالحکم ، باب آماده شدن

حدیث۳۲۴۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : خداوند مخلوق خود را در تاریکی بیافرید و از نور خود بر آنها انداخت , هر کس در آن روز از آن نور بدو رسید هدایت یافت و هر کس آز آن دور ماند گمراه شد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۶۹۹)

حدیث۳۲۴۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : در مالی که آفت بدان نرسد و تنی که مصیبت نبیند خیری نیست. (نهج الفصاحه ، ح ۲۴۹۴)

حدیث۳۲۴۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هر روز دوشنبه و پنج شنبه درهای آسمان گشوده می شود و در آنروز گناهان هر کس را که برای خدا شریک قائل نباشد ببخشند مگر آنکس که با برادر خود دشمنی داشته باشد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۱۶۵)

حدیث۳۲۴۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : این که در سختی باشم و از پی آن امید و آسایش داشته باشم پیش من محبوب تر است تا در آسایشی باشم که از پی آن منتظر سختی باشم. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۲۰۶)

حدیث۳۲۵۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هر که پرهیزگاری کند اگر ثروتمند باشد باک نیست و برای پرهیزگار صحت از ثروت بهتر است و آسایش ضمیر از جمله نعمت هاست. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۴۳۰)

حدیث۳۲۵۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : در موقع آسایش خدا را بشناس تا در موقع سختی تو را بشناسد. (نهج الفصاحه ، حدیث ۱۱۵۸)

حدیث۳۲۵۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : هر که غمی از غم های دنیا را از مومنی بردارد , خدا غمی از غم های روز قیامت را از او بردارد و هر که بر تنگدستی آسان گیرد خدا در دنیا و آخرت بر او آسان گیرد , و هر که راز پوش مسلمانی شود , خدا در دنیا و آخرت راز پوش وی شود. (نهج الفصاحه ، حدیث ۲۷۵۶)

حدیث۳۲۵۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : تعلیم دهید و سهل گیرید و سخت مگیرید , گشاده روئی کنید و خشونت نکنید و چون یکی از شما خشمگین شود خاموش ماند. (نهج الفصاحه ، حدیث۱۹۵۷)

حدیث۳۲۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بسا کسان که نکو حالیشان دام بلا است ، خطاپوشی شان موجب غرور ، و حُسن شهرت و خوشنامی شان سبب غلتیدن به گرداب فتنه. در میان آزمون های الهی هیچ آزمونی همانند مهلت دادن به چنین کسانی نیست. نهج البلاغه

حدیث۳۲۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خداوند بندگانش را به انواع شداید می آزماید و با انواع مشکلات دعوت به عبادت می کند و به اقسام گرفتاریها مبتلا می نماید تا تکبر را از قلبهایشان خارج سازد و خضوع و آرامش را در آنها جایگزین نماید. نهج البلاغه ، خ ۲۳۴

حدیث۳۲۵۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر قدر امتحان و آزمایش بزرگ تر و مشکل تر باشد ، ثواب و پاداش ، گرانقدرتر و بیشتر خواهد بود. نهج البلاغه، خ ۲۳۴

حدیث۳۲۵۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اعتماد کردن به هر کس پیش از آزمودن و ارزیابی ، نشان ناتوانی است . نهج البلاغه

حدیث۳۲۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ارزش آدمی به هنگام مواجهه با مشکلات آشکار می شود. (شرح غررالحکم ، ج ۴، ص ۳۲۰)

حدیث۳۲۵۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خداوند هرگز جباران دنیا را در هم نشکسته مگر پس از آنکه به آنان نعمت فراوان بخشید. و هرگز استخوان شکسته زندگی ملتی را ترمیم نکرده مگر پس از آزمایش و تحمل مشکلات فراوان. (نهج البلاغه ، خ ۸۷، ص ۲۱۹)

حدیث۳۲۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر گاه دیدی خداوند با وجود گناهان ، پیوسته به تو نعمت می دهد ، به هوش باش که آنها برای تو نوعی غافلگیری و مرگ ناگهانی است. (شرح غررالحکم ، ج ۳، ص ۱۳۲)

حدیث۳۲۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به خود بیش از حد آزادی مدهید که این شما را به ستمگری می کشاند ، و آن قدر هم مداهنه و سستی نورزید که سستی شما را به معصیت می کشاند. نهج البلاغه ، خ ۸۵

حدیث۳۲۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بنده دیگران مباش ، در حالی که خداوند تو را آزاد آفریده است. نهج البلاغه ، نامه ۳۱

حدیث۳۲۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جلوگیری کردن تو از آزار دیگران، دلهای دشمنانت را برای تو اصلاح و شایسته کند. (و در نتیجه دشمنی ها تبدیل به دوستی گردد) غررالحکم ، باب آزار

حدیث۳۲۶۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزوها دیده های بصیرت و بینائی را کور می کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که از آرزو های خود پیروی کند تعب و رنجش فراوان شود. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۶۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که آرزو هایش بسیار شد خوشنودیش (از زندگی و از خدای خود) کم شود. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تکیه بر آرزوها کند پیش از رسیدن آرزو مرگش فرا رسد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که امیدها فریبش دهد، اجل ها (و مرگ‌ها) دروغش را آشکار کنند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دروغ گوید کسی که ادّعای ایمان کند در حالی که به آرزو های فریبنده و بازی های دروغ دنیا دل بسته است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که آرزو های خود را دروغ شمارد، و دنیای خویش را به خاطر آبادی آخرتش ویران کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدترین نیازمندیها آرزو ها است (زیرا پایان ندارد و پیوسته انسان آرزویی دیگر دارد) غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: حاصل آرزوها تأسف است و میوه آن تلف شدن جان است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: حاصل آرزوها، دریغ و افسوس است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیزید از آرزوها، زیرا آنها خرّمی و طراوت نعمتهای خدا را از نظر شما می برد، و کوچک شمردن آنها و کمی شکر و سپاسگزاری آنها را بر شما لازم می دارد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سودمندترین دارو ترک آرزو است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شریف‌ترین توانگری و بی نیازی ترک آرزو هاست. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو ها تو را فریب دهد، و در نزد حقایق این عالم تو را واگذارد و رها کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو ها سرمایه های افراد کم عقل است (و اساس سودای آنها است) غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۷۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که عملش نیکو باشد به آرمان خود رسیده. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو فریب دهد و ظلم و تجاوز بر زمین زند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دنیا بر پایه آرزو است (و نباید بدان دل بست) غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو ها وسیله فریب بی خردان است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو مرگ را به فراموشی سپارد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو پرده مرگ است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو نهایت ندارد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو ، خدعه گر و فریبکار و زیانبار است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو وسیله تسلّط شیطانها بر دلهای غافلان و بی خبران است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که تو هرگز به آرزویت نخواهی رسید، و از مدت عمر مقرّر نخواهی گذشت، در این صورت از خدا بترس و در خواسته ها اعتدال را مراعات کن. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۸۹

به راستی شما اگر فریب آرزوها را بخورید اجل های شتابان در وقتی که عمل ها از دستتان رفته است شما را نابود کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با عمل، بهشت به دست آید، نه با آرزو. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه بد خصلتی است آرزو که عمر را فانی کند و عمل را از دست بدهد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: میوه و ثمره آرزو، تباهی عمل است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه بسا امیدی که به خاطر آرزویی دروغ (که منشأ آن امید بوده) انجام نشود. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خواری مردان در نومید شدن از آرزوها است (که بدانها دل بسته بودند) غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از آرزوی دراز خود به کوتاهی اجل و مرگت بیفزا، و تندرستی و سلامت دیروزت تو را مغرور نسازد که به راستی مدت عمر اندك است و تندرستی محال است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نهایت آرزو مرگ است (و با آمدن مرگ آرزوها بریده شود) غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که آرزویش را کوتاه کند، و فرصت و مهلت خود را غنیمت داند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که اجل خود را در اختیار ندارد چگونه آرزویش را دراز گرداند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۲۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در فریب آرزو، مهلت ها سر آید و اجل نزدیک شود. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزوها را کم کن، تا عمل های تو خالص و پاك گردد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: راست بودن مرگ از دلهای شما بیرون رفته، و به جای آن فریب آرزو بر شما چیره گشته است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو را کوتاه کن که عمر کوتاه است، و کار خیر را بسیار کن که کم آن نیز بسیار است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو را کوتاه کنید و به عمل پیشی گیرید، و از رسیدن ناگهانی مرگ بترسید که به راستی هرگز آن امیدی که انسان به باز گشتن روزی دارد آن امید را به بازگشت عمر ندارد، آنچه امروز از روزی انسان از دست برود امید آن هست که فردا افزون گردد، ولی آنچه دیروز از عمر انسانی از دست رفته امیدی به بازگشت آن نیست. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیزید از آرزوی باطل، چه بسا مردمی که به استقبال روزی رفته اند که آن را به پایان نبرده اند، و چه بسا کسی که در آغاز شب مورد غبطه دیگران بوده ولی در پایان شب (از دنیا رفته و) سوگوارانش بر او گریسته اند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پرهیز کنید از آرزوی شکست خورده و مغلوب، و نعمت ربوده شده. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو را دروغ بدان و بدان تکیه مکن، که به راستی آرزو فریب است و آرزومند بدان، فریب خورده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از تکیه کردن بر آرزوها که این کار، شیوه بی خردان است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از آرزوی دور و دراز که چه بسا فریب خورده ای که به آرزوی دراز خویش مفتون گشته و کار خود را تباه کرده و مرگش سر رسیده، که نه به آرزویش رسیده و نه آنچه را از دست داده تدارک کرده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دورترین چیزها آرزو است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۱۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دروغ‌ترین چیزها آرزو است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۱۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: طولانی ترین مردم در آرزو بدترین آنها در عمل هستند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۱۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که خدای سبحان مبغوض دارد آنها را که آرزوشان طولانی و بد عمل هستند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۱۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که زیانکارترین مردمان در معامله و نومیدترین‌شان در تلاش و کوشش، کسی است که تن خویش را در راه به دست آوردن آرزو های خود فرسوده کرده، ولی مقدّرات در رسیدن به خواسته اش او را یاری نکرده، از دنیا با حسرت های خود بیرون رفته و در خانه آخرت با وبال های آن گام نهاده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برترین (مرتبه) دین کوتاه کردن آرزو است، و برترین عبادت اخلاص عمل. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۱۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ای مردم ، بیشتر از همه ، از دو چیز بر شما می ترسم ، پیروی از هوس ، و آرزوی دراز. نهج البلاغه ، خ ۴۲

حدیث۳۳۱۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدانید که شما در روزهایی به سر می برید که فرصت جمع آوری توشه است و از پس آن ، مرگ است . نهج البلاغه،خ ۲۸

حدیث۳۳۱۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مبادا آرزوها بر شما در دنیا چیره شود، در صورتی که دوران عمر و مهلت شما طولانی نیست. نهج البلاغه ، خ ۵۲

حدیث۳۳۱۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن که با زمام آرزویش حرکت کند ناگهان با فرا رسیدن مرگش به زمین می خورد. نهج البلاغه

حدیث۳۳۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به آرزوی دراز دل سپارد عملش به بدی می گراید. (نهج البلاغه)

حدیث۳۳۲۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزوهای نفسانی ، خِرد را به غفلت وادارد و یاد خدا را به فراموشی سپارد. (نهج البلاغه، خ ۸۶، ص ۲۰۸)

حدیث۳۳۲۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو را راست مپندارید که فریبنده است و آرزومند فریب خورده . (نهج البلاغه ، خ ۸۵ ص ۲۰۸)

حدیث۳۳۲۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر که عنان مرکب آرزو را رها کند و در پی آن بشتابد ، مرگش بلغزاند و بر زمین زند. (نهج البلاغه ، حکمت ۱۸)

حدیث۳۳۲۳

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: وقتی کسی آرزویی می کند مراقب باشد که چه آرزو می کند , زیرا نمی داند که از آرزوی وی در نامه اعمال چه می نویسند. (نهج الفصاحه ، ح ۱۹۰)

حدیث۳۳۲۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: چهار چیز نشان بدبختی است : خشکی چشم , سختی دل ؛ آرزوی دراز و حب ّبقا (بیش از حد لزوم) (نهج الفصاحه ، ح ۲۵۵)

حدیث۳۳۲۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هوشیار آن است که بر خویش مسلط است و برای پس از مرگ عمل کند و ناتوان است که هوسهای خویش را تبعیت کند و از خدا آرزوی بسیار دارد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۱۹۷)

حدیث۳۳۲۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که صبوری کند به امید و آرزوی خویش برسد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۷۷۳)

حدیث۳۳۲۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر که سلامت خواهد مراقب گفتار خویش باشد و از آنچه در دل دارد چیزی بر زبان نیارد , عمل نیک کند و آرزو کوتاه دارد. (نهج الفصاحه ، ح ۳۰۵۳)

حدیث۳۳۲۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هیچ کس نباید از مشقتی که به او رسیده آرزوی مرگ کند. (نهج الفصاحه ، ح ۲۵۲۲)

حدیث۳۳۲۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هیچ یک از شما آرزوی مرگ نکند اگر نکوکار است شاید نیکی فزون کند و اگر بدکار است شاید راه رضا سپرد. (نهج الفصاحه ، ح ۲۵۲۱)

حدیث۳۳۳۰

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: زیانکارترین مردم آن کس است که عمری به آرزو گذراند و روزگار , وی را به منظور نرساند و از دنیا بدون توشه برون رود و در پیشگاه خداوند دلیلی نداشته باشد. (نهج الفصاحه ،ح ۱۰۸)

حدیث۳۳۳۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لباس های خود را تمیز کنید و موهای خود را کم کنید , مسواک بزنید و آراسته و پاکیزه باشید ؛ زیرا یهودیان چنین نکردند و زنانشان زناکار شدند. (نهج الفصاحه ، حدیث ۳۷۷)

حدیث۳۳۳۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: پیش از رستاخیز دروغگویان پدیدار می شوند از آنها حذر کنید. (نهج الفصاحه ، حدیث ۸۴۴)

حدیث۳۳۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که برای رسیدن به آخرت حرص ورزد مالک آن گردد (و بدان برسد) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۳۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو را کوتاه کنید و از در رسیدن ناگهانی مرگ بترسید، و به عمل شایسته مبادرت کنید. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۳۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برای فریب دادن انسان، همان آرزو بس است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که فریفته آرزو شود، آرزو گولش زند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که امید سیراب شدن از سراب داشته باشد، نومید گردد و تشنه بمیرد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خرد ورزی نکرده کسی که آرزویش را طولانی کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه شده است شما را که آرزو دارید چیزی را که نیابید، و گرد آورید آنچه را نمی خورید، و بنا کنید آنچه را در آن سکنی نگیرید. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ کس نیست که آرزویش را دراز گرداند جز آنکه مرگ را فراموش کرده و کارش را بد انجام دهد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کوتاهی آرزو برای انجام عمل یاور خوبی است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ فریبنده ای فریبنده تر از آرزو نیست. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نفس انسانی از آرزو تهی نیست تا آن گاه که در کام مرگ در آید. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزوی اندک موجب تباهی عمل گردد. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو همچون سرابی است که هر که آن را ببیند فریبش دهد، و هر کس بدان امید بندد نومیدش کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرزو پیوسته در حال تکذیب و دروغ پردازی است، و درازی زندگانی برای آدمی آزار دهنده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آدم ناتوان بر آرزوی خود تکیه کند، و در عمل کوتاهی کند. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیزید از فریب آرزوها که بسا آرزومند روزی که آن روز را در نیابد، و سازنده ساختمانی که در آن سکونت نکند، و گرد آورنده مالی که آن را نخورد، و شاید آن مال را از راه باطلی گرد آورده، و (یا) از طریق حقّی که آن را نداده، و به صورت حرام به آن مال رسیده و گناه و وبال آن را به دوش کشیده است. غررالحکم ، باب آرزو

حدیث۳۳۴۹

به راستی که قیامت پرده از چهره برگرفته، و نشانه آن برای آن کس که فراست دارد آشکار گردیده. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که رفعت مقام دنیا و آخرت را خواهد، باید بلندی و رفعت دنیا را دشمن دارد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: رغبت نکن در هر چه فانی می شود و از بین می رود، که همین برای زیان آدمی کافی است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه بزرگ است ماتم و عزای دنیا با وجود بزرگی نیاز و احتیاج در فردای قیامت. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن کسی که در سرای جاویدان به آرمان خویش رسیده و مورد غبطه و آرزوی دیگران است، همانند آن مغبونی نیست که در اثر انتخاب بد و بدبختی خود نعمتهای ابدی را از دست داده است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آنچه را امروز از پیش فرستی فردای قیامت بر آن درخواهی آمد ، پس جایی را برای جای پای

خویش آماده کن، و (چیزی را) برای روز (وا نفسای) خود از پیش فرست. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه کسی مغبون تر و فریب خورده تر است از آنکه سرای باقی را به خانه فانی فروخته است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: رسیدن به رستگاری در این است که برای سرای ماندنی آخرت کار کنند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که می داند از دنیا نقل مکان می کند، چگونه برای آخرت خویش توشه نیکو بر نگیرد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که پروردگار خود را شناخته چگونه برای سرای ماندنی کوشش نمی کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۵۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از بی خبری خردمندان از این که برای روز رستاخیز طلب نیکو کنند و خود را آماده نمایند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که از عقاب الهی بترسد و برای حساب و باز پرسی کار کند، و با پاکدامنی همراه شود و به کفاف زندگی قناعت کند و از خدای سبحان راضی باشد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که به یاد معاد و رستاخیز افتاده و توشه خود را برای آن روز بسیار کرده است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: واگذار اندک را برای بسیار و این جهان تنگ را برای آخرت وسیع و پهناور. غررالحکم ، باب

آخرت

حدیث۳۳۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توشه برگیرید از دنیا به چیزی که فردای قیامت خود را بدان حفظ کنید و از سرای فانی برای سرای باقی ساز و برگی تهیه کنید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آسان شو برای سفر خود و دیده خود را به جرقه برق نجات و رستگاری بدوز و بار و بنه سفر را محکم بر پشت مرکب خود ببند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: توشه برگیرید از روزهای فانی برای سرای پایدار که به راستی شما راهنمایی شده اید بر توشه، و فرمان کوچ کردن در باره شما صادر شده، و به رفتن از این جهان برانگیخته شده اید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بفروشید آنچه را فانی شود به چیزی که به جای می ماند و عوض بگیرید نعمتهای آخرت را از سختی و بیچارگی دنیا. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شتاب کن به بهره گرفتن از توانگری خود پیش از فقر و نداری و از زندگی خود پیش از رسیدن مرگ. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید به انجام اعمال خود و سبقت گیرید بر مرگ‌های خود که به راستی شما کیفر داده می شوید به آنچه از پیش انجام داده اید، و پاداش داده خواهید شد به آنچه فرستاده اید، و باز خواست شوید از آنچه به جای گذارده اید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید با عمرهای خویش به عمل هاتان، و بخرید آنچه را از عمرتان باقی مانده به وسیله آنچه از دست شما می رود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید در حالی که بدنها سالم و زبانها باز، و توبه قابل پذیرش، و عمل ها مورد قبول است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید در مهلت باقیمانده و زمان تصمیم گیری و انتظار توبه و بازگشت از گناه. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پیشی گیرید قبل آمدن پنهان از نظری که چشم به راهش هستید (یعنی مرگ) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر گاه از خانه فانی دنیا روی بگردانی و به خانه ماندنی آخرت شیفته گردی ، بدانکه در این مسابقه برنده شده ای و درهای رستگاری بر تو گشوده شده و به فلاح دست یافته ای. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جز این نیست که دنیا خانه گذر است و آخرت خانه پا برجا ، از این خانه گذرا برای آن خانه پا برجا توشه برگیرید و پرده های خود را نزد کسی که اسرار درونی شما را می داند، ندرید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سبکبار شوید که سرانجام کار پیش روی شما است و قیامت از پشت سر ، شما را به پیش می راند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جز این نیست که بهره هر یک از شما از زمین با این طول و عرض جز به اندازه قامت او نیست که در روی خاک بر گونه اش غلطیده باشد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جز این نیست که شما برای ماندن آفریده شده اید نه برای فانی شدن و شما در خانه عاریت و منزلگاهی هستید که باید توشه از آن برگیرید و از آن کوچ کنید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۸

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: به راستی که شـما اگر به سوی خـدا راغب شدیـد غنیمت برده و نجـات یافته ایـد و اگر به دنیا رغبت کردید زیان کرده و هلاک گشته اید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۷۹

به راستی که شما برای آخرت آفریده شده اید نه برای دنیا و برای ماندن خلق شده اید نه برای فانی شدن. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شما به همت گماردن بدانچه باید در آخرت همراه شما باشد ، از همه آنچه در دنیا همراه شما است نیازمندتر هستید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۱

امام علی(علیه السـلام) می فرمایند: آگاه باشـید که به راستی فرمان کوچ کردن شما صادر شده و به زاد و توشه راهنمایی شده اید، از این دنیا توشه ای برگیرید که فردای قیامت خود را بدان حفظ کنید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: عمل کنید اکنون که در دوران زندگی در دنیا هستید، و نامه های اعمال گشوده و توبه گسترده، آنکه پشت کرده دعوتش به بازگشت کننـد و آنکه گنه کرده امیدوارش کنند، پیش از آنکه عمل خاموش شود و مهلت بریده شود و دوران سر آید و باب توبه بسته شود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۳

امـام علی(علیـه السـلام) می فرماینـد: تلاش و کوشـش خـود را در راه آمـاده کردن پاسخ برای روز بـاز پرسـی و حسـاب قرار ده. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۴

امام علی(علیه السـلام) می فرمایند: به راستی شما پاداش داده خواهید شد بدانچه از پیش فرستاده اید و در گرو کارهایی هستید که جلوتر انجام داده اید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۵

امام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: کسـی که فساد و تباهی او را شاد گردانـد ، معاد و روز واپسـین او را بـدحال کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به معاد دارد توشه بسیار برگیرد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که موفق به پیدا کردن راه راست خود گردد ، برای معاد خویش توشه برگیرد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هدف مؤمن اصلاح معاد و روز واپسین است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۸۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به آخرت (و عمل برای آنجا) زیرا دنیا زبونانه نزد تو خواهد آمد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که سرانجام کار پیش روی شما است و به راستی که قیامت پشت سر شما است که شما را به جلو می راند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مردمان چیزی از دنیای خود را بخاطر اصلاح آخرتشان وا نگذارند جز آنکه خدای سبحان بهتر از آن را برای آنها جایگزین کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شایسته انسان عاقل و خردمند است که برای آخرت خود چیزی از پیش فرستد، و سرای ماندنی خود را آباد نماید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ کس به خواسته و آرمان خود از آخرت نرسد، مگر به این که خواسته خود را از دنیا واگذارد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با انجام کارهای آخرت (و عبادات) در جستجوی دنیا مباش و دنیای حاضر زود گذر را جایگزین آخرت پایدار مکن، که این کار شیوه منافقان و خلق و خوی مارقان (و خارج شدگان از دین) است. غررالحکم ، باب

آخرت

حدیث۳۳۹۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مبادا سرگرم کننده ای تو را از کار و عمل برای آخرت سرگرم سازد که زمان کوتاه است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آخرت را به دنیا نفروشید و خانه فانی شدنی را به سرای جاویدان مبادله نکنید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: انسان با ایمان اندوهش درباره آخرت خویش و همه تلاش و کوشش در راه بازگشتگاه او است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به آرمان خویش رسیده آن کس که برای سرای پایدار کار کرده است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۳۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: یکسان نیست آن فریب خورده ای که از دنیا به پست ترین بهره خود رسیده، با آن (شخص سعادتمند) دیگری که از آخرت به والاترین همّت (و آرمان) خود دست یافته است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه زیانکار است کسی که در آخرت بهره و نصیبی ندارد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر چه در دنیا افزون گردد در آخرت کاسته شود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تلخی دنیا ، شیرینی آخرت را به دنبال دارد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که برای آخرت کار نکند به آرمان و آرزوی خود نخواهد رسید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که همّت و اراده اش آخرت باشد (نه دنیا) به انتهای خواسته خویش از خیر و خوبی رسیده است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که کار آخرت خود را اصلاح کند خداوند کار دنیای او را رو به راه و اصلاح کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوست دلسوز تو کسی است که تو را به سرای جاویدان دعوت کرده و درباره عمل برای آنجا تو را کمک کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که زیاد به یاد آخرت باشد نافرمانی و گناهش اندک شود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به آخرت دارد از دنیا جدا و کنده شود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که تلاش و کوشش خود را برای سرای پایدار خود به کار گیرد عمل او پاک و خالص و ترس و واهمه اش بسیار گردد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که همه اندوه (و فکر) خود را در باره آخرت خویش بکار بندد به خواسته خویش دست یابد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه کسی زیانبارتر از آن کسی است که آخرت را به دنیا جایگزین کرده. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که از نعمتهای آخرت روی بگرداند به دنیای اندك قانع شود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مؤمن نیست کسی که در باره اصلاح معاد خود اهتمام نورزد. (و تلاش ننماید) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آخرت را جایگزینی نیست و دنیا بهای جان نیست. (که آدمی خود را به دنیا بفروشد) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به روز جزا دارد بر دنیا حرص نورزد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که معاد خود را اصلاح کند به راه درست دست یافته است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که یقین به آخرت دارد از دنیا روی بگرداند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که سرای پایدار خود را آباد کند به راستی خردمند و عاقل است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که بفروشد آخرتش را به دنیای خود، از هر دو زیان کرده است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که برای معاد و روز جزا کار کند به راه درست و پایدار دست یافته است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با بدن و جسم خود در دنیا باش ولی با دل و عمل در آخرت باش (یعنی با این که در دنیا هستی

همه توجّه و کار تو برای آخرت باشد) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از پسران و فرزندان آخرت باشید و از پسران دنیا نباشید که به راستی هر فرزندی در روز قیامت به مادرش بپیوندد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: برخی (از اموال خود) را از پیش فرستید که به سود شما باشد (و به کارتان آید) و همه را به جای نگذارید که به زیان شما است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در آخرت حسابرسی است و عملی در کار نیست. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرانجام آخرت، پایندگی است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: انسان زیرک ، عزم و تصمیم خود را در راه اصلاح معاد و تهیّه توشه بسیار برای آن روز بکار می بندد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به تلاش و کوشش در راه اصلاح و رو به راه کردن معاد و روز واپسین. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در طلب آخرت باشد به خواسته خویش می رسد و از دنیا نیز آنچه برایش مقدّر گشته به او خواهد رسید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۲۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آرمان جمع کردن میان دنیا و آخرت از فریبها و نیرنگهای نفس است. (و جمع میان دنیا و آخرت ممکن نیست) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شیوه برگزیدگان و خردمندان رو آوردن به سرای ماندنی و رو گرداندن از دنیای فانی، و شیفتگی و شیدایی به بهشت جاویدان است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: یاد آخرت دارو و درمان است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آخرت را با ترک دنیا به چنگ آورید و دنیا را با ترک دین به دست نیاورید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرای جاویدان جایگاه راستگویان و میهن نیکان و شایستگان است. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شیرینی آخرت ، درد بدبختی دنیا را از بین می برد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بهترین آمادگی ها آن است که انسان به وسیله آن، معاد خود را اصلاح کند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شما به سوی آخرت خواهید رفت و در پیشگاه خداوند قرار خواهید گرفت. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی تو اگر برای آخرت کار کنی تیرت به نشانه خورده (و در کار خود توفیق یافته ای). غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که تو در راهی هستی که پیشینیان بوده اند ، پس تلاش خود را در راه آخرت خود قرار ده و به کار دنیا اهمیّتی مده. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اگر به رستگاری و بزرگواری آخرت میل و رغبت دارید ، در این سرای فانی توشه ای برای سرای جاویدان برگیرید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دنیا و آخرت دو دشمن متفاوت و دو راه جداگانه اند ، کسی که دنیا را دوست دارد و بدان عشق ورزد ، آخرت را دشمن می دارد و بدان عداوت می ورزد و این دو همچون مشرق و مغربند و آدمی همچون کسی که میان آن دو راه می رود که هر زمان به یکی نزدیک شود از دیگری دور گردد و از اینها گذشته این دو همچو دو هوو هستند. (که به طور معمول با یکدیگر در یک جا جمع نشوند) غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که سرانجام قیامت است و آن برای خردورزان پند دهنده و برای نادانان وسیله عبرت خوبی است و پس از آن فرا رسد آنچه را که بدان آگاهی دارید از ترس از قیامت و دهشت های بیم آور و کر شدن گوشها و در هم فرو رفتن استخوانها و تنگی قبرها و شدّت غم و اندوه. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که در پیش رویت گردنه‌ای است سخت و صعب العبور که سبکبار در آنجا خوشحال‌تر است از گرانبار و کند رو در آنجا وضعش رقّت بارتر است از تندرو، و به راستی که به ناچار (در پایان) بر بهشت فرود آیی یا بر دوزخ. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که در پیش روی تو راهی بس دور و دراز و پر مشقّت است، و چاره ای نداری از این که نیک در طلب بکوشی و به اندازه ای توشه برگیری که تو را به منزل برساند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که هر کار خیری را از پیش فرستی اندوخته آن برای تو خواهد بود. و آنچه را پس انداز کنی خیر آن برای دیگری خواهد بود. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که امروز روز عمل و کار است و باز پرسی و حسابی نیست ولی فردای قیامت روز باز پرسی است و عملی در کار نیست. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آیا توشه گیرنده ای برای آخرت خود نیست پیش از آنکه کوچ کردنش نزدیک شده باشد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: رو بگردانید از هر کاری که بی نیاز از آنید (مانند بسیاری از کارهای دنیا) و سرگرم کنید خود را به کار آخرت یعنی بدانچه چاره ای از آن کار ندارید و در آخرت بدان نیازمندید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اندوه خود را برای آخرتت و دلتنگی را برای نفس خود قرار ده که چه بسا غمگینی که دلتنگی اش او را به شادمانی جاویدان در آورد و چه بسا اندوهگینی که امید خود را دریابد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تلاش خود را برای روز واپسین خود فارغ و مخصوص گردان تا جایگاهت اصلاح شود، و آخرت خود را به دنیا مفروش. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: همه اندوه و تلاش خود را برای آخرت خود قرار ده. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرای آخرت خانه ماندنی شما است پس آنچه را برایتان ماندنی است برای آنجا تهیّه کنید. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که دنیا از عمل برای آخرت او سرگرمش نکند. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دگرگونی های دنیا بر حسب اتفاق است و از روی شایستگی و استحقاق نیست ولی احوال آخرت به شایستگی افراد و انسانها بستگی دارد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۴

دارایی و پسران، زیور زندگی دنیا است و کار شایسته نیز کشت و زراعت آخرت می باشد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرگرمی تو به اصلاح روز واپسین خود، تو را از عذاب دوزخ رهایی بخشد. غررالحکم ، باب آخرت

حدیث۳۴۵۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: گور خویش را به یاد آور، چرا که باید از آن بگذری. نهج البلاغه

حدیث۳۴۵۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال آنان که نسبت به دنیا زهد می ورزند و به آخرت گرایش دارند. نهج البلاغه

حدیث۳۴۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر کس دوری سفر (قیامت) را یاد کند آماده راه گردد. نهج البلاغه

حدیث۳۴۵۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بندگان خدا! از روزی بترسید که عمل ها وارسی می شود و اضطراب در آن زیاد و کودکان پیر می شوند! نهج البلاغه، خ ۱۵۶

حدیث۳۴۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: امروز روز کار است و روز حساب نیست و فردا روز حساب است و روز کار نیست. نهج البلاغه ، خ ۴۲

حدیث۳۴۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدان ! حسابرسی خداوند از حسابرسی مردم سخت تر است. نهج البلاغه ، ن ۴۰

حدیث۳۴۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مردم ! در روزهای فناپذیر ، برای روزگار جاودان ، توشه برگیرید. نهج البلاغه ، خ ۱۵۷، ص ۴۶۲

حدیث۳۴۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کوشش شما در دنیا این باشد که از این چند روزه کوتاه برای روزهای بلند آخرت توشه برگیرید. نهج السعاده ، ج ۳، ص ۱۵۰

حدیث۳۴۶۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : بهترین شما کسی است که به دنیا بی رغبت تر و به آخرت راغب تر است. نهج الفصاحه ، ح ۱۵۱۷

حدیث۳۴۶۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : نیکی دنیا و آخرت با دانش همراه است و بدی دنیا و آخرت با نادانی قرین است. نهج الفصاحه ، ح ۱۴۸۲

حدیث۳۴۶۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : خداوند هر کس را که به کار دنیا دانا و در کار آخرت نادان است را دشمن دارد. نهج الفصاحه ، ح ۷۹۶

حدیث۳۴۶۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : دنیای خویش را اصلاح کنید و برای آخرت خویش بکوشید چنانکه گویی فردا خواهید مرد. نهج الفصاحه ، ح ۳۱۹

حدیث۳۴۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آبرویت را آماج تیرهای گفتار قرار مده . نهج البلاغه ، ن ۶۹، ص ۱۰۶۷

حدیث۳۴۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از آتش دوزخ بترسد از محرمات اجتناب ورزد. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از کسب خود حرامی به دست آورد ، برای خود گناهانی را ذخیره کرده است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر (فرضا) خدای سبحان از کارهای حرام نهی نمی فرمود (باز هم) بر شخص عاقل و خردمند لازم بود از آنها اجتناب ورزد (چون عقل حکم بر زشتی آنها می کند). غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خواستی به جامه تقوا آراسته گردی از محرّمات الهی پرهیز کن. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه به مکارم اخلاق (و صفات نیکوی انسانی) مایل گشتی (و خواستی آنها را تحصیل کنی) از محرمات الهی اجتناب و دوری کنی. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بهترین ادب ها آن است که تو را از ارتکاب محرمات الهی باز دارد. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از دریدن پرده حرام ها که این کار خوی فاسقان و گنهکاران و گمراهان است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حرمت ها را نیکو رعایت کن و بر جوانمردان روی آور ، که رعایت حرمت ها نشانه خوی بزرگوارانه است ، و روی آوردن بر جوانمردان همّت بلند را آشکار کند. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خود داری از محرّمات الهی از اخلاق خردمندان و خوی مردمان گرامی است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که تو قسمت خود را دریابی و روزی تو مورد ضمانت (خدا) است ، و آنچه را برای تو مقدّر شده بی کم و کاست دریافت خواهی کرد ، در این صورت نفس خویش را از بدبختی حرص و خواری طلب آسوده کن ، و به خدا اعتماد کن ، و در کسب مال آسان بگیر (و سخت نگیر). غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۳۴۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از آز و حرص بپرهیز که اساس هر پستی و ریشه هر فرومایگی است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۳۴۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از حرص بپرهیزید که انسان حریص اسیر خواری و رنج است. غرر الحکم ، باب حرص (آز)

حدیث۳۴۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از راه روشن و آشکار، روی بگرداند در دریای گمراهی غرق شود. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۴۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به راه روشن و سلوک در آن ، و گرنه خداوند دیگران را به جای شما بر آن وادارد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۴۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی را به گرفتن حق خود عیب نکنند ، بلکه به گرفتن چیزی که حق او نیست عیب کنند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۴۸۴

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : سه کسند که آبرویشان محترم نیست آنکه به فسق تجاهر کند و پیشوای ستمگر و بدعت گزار. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۲۲۳

حدیث۳۴۸۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : سختگیری مرد دارا، آبروی وی را بازیچه و عقوبت وی را آسان می کند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۴۲۵

حدیث۳۴۸۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : خدا رحمت کند بنده ای را که به آبرو یا مال برادر خود تجاوزی کرده باشد و از وی حلالیت طلبد ،پیش از آنکه از او بازخواست کنند و نیاز و درهمی نباشد ، اگر کارهای نیکی داشته باشد از آن بر گیرند و اگر نداشته باشد از گناهان ستم دیده بر گناهان او بیفزایند. نهج الفصاحه ، حدیث ۱۶۵۷

حدیث۳۴۸۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : هر کار نیکی صدقه است و هر چه مسلمان بر خویش و کسان خویش خرج کند در قبال آن برای او صدقه ای نویسند ؛ و هر چه مسلمان به وسیله آن آبروی خویش محفوظ دارد در قبال آن برایش صدقه ای نویسند. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۷۳

حدیث۳۴۸۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : هر که زبان خویش از آبروی مردم نگاه دارد ، روز قیامت خدا گناهان وی ببخشد. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۸۵۸

حدیث۳۴۸۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : همه چیز مسلمان خون و آبرو و مال او بر مسلمان حرام است. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۱۶۱

حدیث۳۴۹۰

حضرت امام صادق علیه السلام فرمودند : دین را خوب بفهمید زیرا هر که دین را خوب نفهمد مانند صحراگرد است. خداوند در کتابش می فرماید (۱۲۴ سوره ۹) تا در امر دین دانش اندوزند و چون بازگشتند قوم خود را بیم دهند شاید آنها بترسند. اصول کافی جلد ۱ صفحه ۳۶

حدیث۳۴۹۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند : دانش جوئی بر هر مسلمانی واجب است ، همانا خدا دانش جویان را دوست دارد. اصول کافی ج ۱ ص ۳۵ روایهٔ

حدیث۳۴۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عقل و خرد ندارد کسی که از حدّ و مرز و اندازه خود تجاوز کند. غررالحکم ، باب حد

حدیث۳۴۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از حدّ خود تجاوز کند مردم خوارش کنند. غررالحکم ، باب حد

حدیث۳۴۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خرد را دریافت نکرده کسی که از حدّ و مرز خود تجاوز کند. غررالحکم ، باب حد

حدیث۳۴۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی به بهشت نائل گردد که از محارم الهی بپرهیزد. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از شرایط جوانمردی دوری کردن از حرام است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ملاک و اساس ورع و پارسایی خویشتن داری از محرمات است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ذخیره کردن چیز حرام از بدبختی است. غرر الحکم ، باب حرام

حدیث۳۴۹۹

امـام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: بر تلخی حق بردباری و صبر نکنـد جز آن کس که به شـیرینی و حلاوت عاقبت و سـرانجامش یقین دارد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خیری در خموشی از بیان حق نیست ، چنانچه خیری در سخن گفتن به باطل نیست. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در راه حق ، بردباری و صبر نکند جز کسی که فضیلت آن را بشناسد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مصاحب و همراهی ، عزیزتر از حق نیست. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوار نشود کسی که به واسطه حق عزیز گشته است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خیر خواهی خیر خواه‌تر از حق نیست. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۵

امام علی (علیه السـلام) می فرمایند: خودداری نکن از آشکار کردن و بیان کردن حق ، هنگامی که اهلی برای آن یافتی. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چه بسیارند کسانی که به حق اعتراف کنند ولی پیرویش نکنند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به نزاع با حق برخیزید شکست خورده است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: استوار باشید و پایدار تا حق برای شما آشکار و پدیدار شود و خدا با شماست و از پاداش کردارتان نخواهد کاست. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که مقصدش حق باشد بدان می رسد اگر چه در پوشش های بسیار باشد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس حق را هدف خود قرار دهد سختی ها برای او نرم و دور برایش نزدیک گردد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در برابر حق تسلیم شود و از حق دار پیروی کند از نیکوکاران است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در راه بر پا داشتن حق جهاد (مبارزه یا تلاش) کند موفّق گردد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به حق عمل کند مردم به سوی او میل کنند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از راه نا حقّ عزّت یابد خداوند او را به وسیله حق خوار گرداند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حق او را نجات ندهد باطل نابودش سازد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از حق بگذرد راهش تنگ (و سخت) باشد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با حق بجنگد هر چه دارد از او گرفته شود. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با حق دشمنی کند حق بر زمینش زند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۱۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نسبت به حق سخاوتمند و در مورد باطل بخیل باش. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آشنا و دانا به حق باش و بدان عمل کن تا خدای سبحان نجات و رستگاری ات دهد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: چگونه شیرینی ایمان را دریابد کسی که حق را دشمن می دارد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اندکی از حق ، باطل بسیار را دفع کند ، همان گونه که کمی از آتش، هیزم بسیار را بسوزاند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق را بگویید تا غنیمت یابید ، و از باطل خموش باشید تا سالم بمانید. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جدا شو از کسی که از حق جدا شده و به راه دیگری رفته است و او را با آنچه برای خود انتخاب کرده و بدان راضی گشته است واگذار. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نیکبختی در ملازمت با حق است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: غرض و هدف کسی که بر حق است رفتن به راه راست است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بازگشت تو به سوی حق اگر چه موجب رنج و تعب تو گردد، بهتر از راحتی و آسایش تو با

ملازمت باطل است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بازگشت تو به حق بهتر از ادامه دادن راه باطل است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ملازم حق باش تا تو را در منزلگاه های طرفداران حق فرود آورد در آن روزی که جز به حق حکم نشود. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر مرکب حق سوار شو اگر چه با خواسته ات مخالف باشد و آخرتت را به دنیا مفروش. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ملازم حق باشید تا رستگاری ملازم شما گردد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بشناسید حق کسی که حق شما را می شناسد، کوچک باشد یا بزرگ ، از نظر رتبه پست باشد یا بلند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، آشکار و روشن است و از نیاز داشتن به یاری دادن و انکار و جدال دور و منزّه است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، وسیله نجاتی است برای کسی که بدان عمل کند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، شمشیری است در برابر اهل باطل. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: یاری دادن و همیاری برای اقامه حق و بر پا داشتن آن ، ادای امانت و دینداری است. غررالحکم

، باب حق

حدیث۳۵۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، برای پیروی شایسته تر است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به جنگ حق برود شکست خورده است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خاطر حق مغلوب شده (در حقیقت) غالب است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق آشکارترین راه هاست. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، نیرومندترین پشتیبان است. (یعنی همان حقانیّت صاحب حق نیرومندترین پشتیبان او است) غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، بهترین راه هاست. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حق، شمشیری است برنده. غررالحکم ، باب حقوق

حدیث۳۵۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مؤمن نیست مگر بردبار و مهربان. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حلم ندارد علم ندارد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در عقلی که مقرون به حلم نباشد خیر و خوبی نیست. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از سر چشمه و آشامیدنگاه علم و دانش سیراب شده باشد ، جامه حلم و بردباری به تن کند. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بردبار کسی نیست که به خاطر عجز و ناتوانی خاموش شده و سر به زیر گردد و هر گاه قدرت و توان یافت انتقام بگیرد ، بلکه حلیم واقعی کسی است که هر گاه توانا باشد در گذرد و بردباری بر همه کارهای او غالب و چیره باشد. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به بردباری که آن خلق و خویی پسندیده است. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خشم و تندی را با بردباری پاسخ دهید تا سر انجامتان را در هر کاری پسندیده گردانید. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خشم بر تو مسلّط شد ، با بردباری و وقار خود بر آن غلبه کن. (و آن را تحت فرمان خود گیر) غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که از مقابله با نادان حلم ورزی و بردباری کنی میدان پاسخ او را باز گذارده ای. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر بردبار نیستی ، خود را همچون بردباران و به صورت آنان در آور ، زیرا کم است که کسی خود را به مردمی شبیه سازد جز آنکه نزدیک شود که در زمره آنان در آید. غررالحکم ، باب حلم

حدیث۳۵۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سزاوار خواری است کسی که دوستی احمقان را غنیمت داند. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ دردی دردناك تر از حماقت نیست. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: احمق را تعظیم نکن اگر چه (در نظر مردمان) بزرگ باشد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی با مردمان احمق از بین می رود همان گونه که سراب از بین می رود و بر طرف شود همان گونه که مه (و ابرهای نازك روی زمین) بر طرف گردد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی کردن با احمق همچون درخت آتشی است که هر قسمتی از آن قسمت دیگر را می خورد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۵۹

بر شما باد به ملازمت انگیزه های حق و حقیقت و بپرهیزید از باطل های محال. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شافع مردمان (در روز جزا) عمل کردن به حق و ملازمت با صداقت و راستی است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس حکمت ملازم بودن با حق و فرمانبرداری از حق دارنده است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خدا رحمت کند هر کس که حق را زنده کند و باطل را بمیراند ، ستم را سرکوب و عدل و داد را بر پا دارد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حقی که زیان به بار آورد بهتر است از باطلی که شادمانی آرد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مخالفت کن با کسی که با رفتن به سوی نا حق ، با حق مخالفت کرده و او را با آنچه برای خود

پسندیده واگذار. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با روی گردندان از حق گمراهی آید. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حجّت و دلیل آورد به وسیله حق پشت خود محکم و قوی کند (و اگر دلیل او حق نباشد قوی پشت نباشد) غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خداوند بنده ای را گرامی بدارد او را در راه بر پا داشتن حق کمک دهد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نزدیکترین بندگان به خدای تعالی کسی است که به حق گویاتر باشد اگر چه به زیان او باشد و عمل او به حق از همه بهتر باشد اگر چه آن را خوش ندارد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شبیه ترین مردم به پیامبران کسی است که به حق گویاتر و در عمل به آن بردبارتر باشد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برترین عملها ملازم بودن با حقّ است. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خردمندترین مردم کسی است که در برابر حق تسلیم گردد، و از مقاومت خویش در برابر آن بگذرد ، و به وسیله حق (و تسلیم شدن در برابر آن) عزیز گردد و اقامه حق و بر پا داشتن آن و نیکو انجام دادن آن را سبک نشمارد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: راست ترین گفتارها آن است که با حق مطابق باشد. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آگاه باشید که به راستی هر کس که حق سودش ندهد باطل زیانش رساند ، و کسی که هدایت او را به راه راست در نیاورد ، گمراهی او را به سوی هلاکت و نابودی کشاند. غررالحکم ، باب حق

حدیث۳۵۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مدارا کردن با احمق از سخت ترین رنج ها است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از نشانه های احمق تلوّن زیاد او در کارها است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بریدن و فاصله گرفتن از احمق دور اندیشی است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر بیچارگی و هر فقری را می شود بست و برطرف کرد ، جز بیچارگی و فقر حماقت و نادانی را. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوست احمق (پیوسته) در رنج است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت مرد در سه چیز شناخته شود : در سخن گفتنش در جایی که به کار او نیاید (و به او مربوط نیست) و پاسخ دادنش از چیزی که از او نپرسیده اند و بی باکی و تهوّر او در کارها. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوری احمق بهتر از نزدیکی او است و سکوتش بهتر از سخن گفتن است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت ، زیانبارترین چیز است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم احمق به خوار شدن نیز نیکو نگردد ، و از نقصان و زیان نیز جدا نشود. غررالحکم ، باب

حماقت

حدیث۳۵۸۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت ، دردی است بی درمان و بیماری است درمان نشدنی. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از دوستی با احمق که به نظر خودش می خواهد به تو سودی برساند ولی زیان می زند و تو را ناراحت می کند و خودش می پندارد که خوشحال و شادمانت کرده است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از آدم احمق بپرهیز که مدارا کردن تو را به رنج اندازد و موافقت و همراهی با او تو را به هلاکت دچار سازد ، مخالفت با او تو را بیازارد ، همراهی و مصاحبتش برای تو وبال و عذابی به بار آورد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم احمق در شهر خود نیز غریب و میان عزیزان نیز خوار است. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم احمق به خوار شدن نیز نیکو نگردد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت (و آدم احمق) در وطن نیز در غربت است. (زیرا رفتار احمق چنان است که همه از او تنفّر دارند) غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حماقت، فضولی (دخالت های بیجا در کار دیگران و سخنان نابجا) به بار آرد. غررالحکم ، باب حماقت

حدیث۳۵۹۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای مؤمن شایسته است که از خدا شرم کند هر گاه اندیشه ای مستمرّ در غیر فرمانبرداری خدا او را فرا گیرد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هیچ یک از شما نباید شرم کند از این که هر گاه از او چیزی را بپرسند که نمی داند ، از این که بگوید : نمی دانم. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سه چیز است که نباید از آنها شرم کرد : خدمت کردن به میهمان ، برخاستن انسان از جایگاه خود برای پدر و آموزگار ، و طلب حق اگر چه اندك باشد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از روی مردم پروا و پرهیز نداشته باشد از خدای سبحان پروایی ندارد. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که حیا و شرمش سبب انصاف او با تو نگردد ، دین و آیینش نتواند او را به انصاف با تو وادار کند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از گفتن سخن حق شرم کند چنین کسی احمق و نادان است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که شرمش کم باشد پارسایی اش کم است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نهایت شرم آن است که انسان از خود شرم کند. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به حیا و شرم که سر آغاز نجابت و بزرگواری است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۵۹۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: پر رویی و بی شرمی سر آغاز بدی و شرّ است. غررالحکم ، باب حیا

حدیث۳۶۰۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به میانه روی در خوراکی ها که این کار از اسراف دورتر، و برای تندرستی بهتر و

برای انجام عبادت کمک کار بهتری است. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۳۶۰۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که در خوردن به اندک اکتفا کند تندرستی او بسیار و اندیشه اش شایسته باشد. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۳۶۰۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: همچون زنبور عسل باش که چون می خورد (گل و گیاه) را پاکیزه می خورد، و چون وا می گذارد (عسل) پاک به جا می نهد، و چون بر چوبی (و شاخه ای) بنشیند آن را نشکند. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۳۶۰۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کم خوردن غذا برای نفس انسانی گرامی تر، و برای تندرستی پایدارتر است. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۳۶۰۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوراکت را کم کن تا بیماری را کم کنی. غررالحکم ، باب خوردن

حدیث۳۶۰۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سماجت و پافشاری کردن (در سؤال) خوشرویی به جای نگذارد. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۳۶۰۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: روی شکفته بهتر است از ترش روی بخشنده. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۳۶۰۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از بذل روی خوشش به تو بخل ورزد ، بخششی به تو نخواهد کرد. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۳۶۰۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد به گشاده رویی که آن کمند محبت است. غررالحکم ، باب خوش رویی

حدیث۳۶۰۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش هیچگاه از نظر شخصی که صاحب رأیی محکم و صائب است بی نیاز نخواهد بود.

(و همیشه در کارها از نظر چنین افرادی استفاده می کند). غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شخص دور اندیش در هنگام نزول بلا و گرفتاری حیرت زده و سر در گم نمی شود. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شکیبایی بر حق نکند جز دور اندیش خردمند. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: عزم و تصمیمی که دور اندیشی در آن نباشد خیری در آن نیست. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از دور اندیشی است توقف در برابر (عمل یا هر چیز) شبهه ناک. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از برترین جوانمردی است نگه‌داری کردن و حفاظت از دور اندیشی. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آدم دور اندیش در هر کاری برتری خاصی دارد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دور اندیشی او را مقدّم ندارد (و به آقایی نرساند) عجز و ناتوانی او را به عقب اندازد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که دور اندیشی او اندک باشد تصمیم و عزمش سست و ضعیف خواهد بود. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تصمیم خود را اظهار کند دور اندیشی خود را باطل کرده و از بین برده است.

غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۱۹

کسی که دور اندیشی را از دست دهد بی باک و متهوّر شود (و تهوّر او را به هلاکت اندازد). غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که با دور اندیشی مخالفت کند نابود شود. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کمال دور اندیشی به اصلاح در آوردن مخالفان و مدارا کردن با دشمنان است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اسلحه دور اندیش پشت گرم کردن (و پشت قوی کردن) است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: میوه دور اندیشی سلامت (و تندرستی) است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: آفت انسان شجاع و دلیر آن است که دور اندیشی را ضایع کند (و در نظر نگیرد). غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هنگامی که عزم و اراده ، با دور اندیشی همراه شد سعادت و نیکبختی کامل گردد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی دور اندیش کسی است که همه سرگرمی اش به خودش باشد (و به دیگران نپردازد) و همه اندوهش برای دین و آیینش باشد، و همه تلاش و کوشش را برای آخرتش به کار برد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دور اندیشی همانا پیروی و اطاعت خدا و نافرمانی نفس (سرکش است) غررالحکم

، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش ترین مردم کسی است که بردباری و عاقبت نگری در کارها ، جامه زیرین و رویین او (یعنی ملازم او) باشد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۲۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش ترین مردم کسی است که با داشتن پشتیبان و مدد کار بسیار ، باز هم احتمال و توهّم ناتوانی را مدّ نظر داشته باشد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش ترین مردم کسی است که کار دنیای خود را آسان بگیرد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش ترین مردم کسی است که به وعده خود عمل کند ، و کار امروز را به فردا نیندازد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که در مورد عقوبت و کیفر دادن به هنگام تسلّط خشم آن را به تأخیر اندازد، ولی در مورد پاداش احسان و نیکی ، شتاب کند به خاطر آنکه فرصت توانایی را غنیمت بشمارد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که چون نعمت رو آورد ، شکر آن را به جای آرد، و چون برگردد و پشت کند صبر کند و آن را فراموش کند (و فکر خود را بیهوده به نعمت از دست رفته مشغول نکند). غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که برای دوستی خود ، انتخاب کند (و بدون تأمّل و دقت کسی را به دوستی نگیرد) زیرا انسان به دوست خود سنجیده شود. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که بخشش کند بدانچه در دست او است ، و کار امروز را به فردا نیندازد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی نظر افکندن به عاقبت و سرانجام کارها ، و مشاوره (و رایزنی) با خردمندان است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که نعمت خداوند او را از عمل برای آخرت سرگرم نسازد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که از ولخرجی و تبذیر بپرهیزد ، و اسرافکاری را خوش ندارد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۳۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیش کسی است که دنیا را به خاطر آخرت واگذارد. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۴۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی و فضیلت انسان ، در صبر و بردباری است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۴۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی ، در کارها پشت خود را به سختی محکم کردن (و به شدت احتیاط نمودن) است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۴۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دور اندیشی سرمایه است. غررالحکم ، باب دور اندیشی

حدیث۳۶۴۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با کافر دوستی نکنید و با نادان مصاحبت و همراهی ننمایید. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گوهر دوستی خود را به کسی که وفا ندارد نبخش. (و با او دوستی مکن). غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۴۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی کن با دوست خود تا تو را دوست بدارد ، و به او اکرام کن تا تو را اکرام کند ، و او را بر خویش مقدم دار تا او نیز تو را بر خود و خاندانش مقدّم دارد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که ما را دوست می دارد باید جامه بلاء و گرفتاری را آماده و مهیّا سازد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۴۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که مبنای دوستی اش در راه خدا نباشد از او پرهیز کن که دوستی او پستی است و مصاحبت با او شوم است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۴۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خاطر کاری با تو دوستی کند ؛ با انجام شدن آن کار ، از تو روی بگرداند. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۴۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کسی که تو را دوست دارد (از کارهای نا پسند) بازت دارد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر دوستی و محبتی که پایه اش بر چیزی غیر از ذات مبارك خدای متعال پی ریزی شده باشد گمراهی است و تکیه بر آن محال است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: در تنگی و سختی ، درستی و نیکویی دوستی آشکار گردد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: درستی دوستی از گرامی داشتن عهد و پیمان است (چون دوستی نیز پیمانی است و باید آن را گرامی داشت). غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اساس عقل و خرد دوستی کردن با مردم است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با دوستی کردن محبت (قلبی) خواهد بود. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وقتی دوستی ثابت و پا بر جا شد تعاون و کمک دادن به یکدیگر لازم شود. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: با دوستی کردن و احسان رشته های محبت محکم و استوار شود. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: وقتی کسی (یا چیزی) را دوست داشتی زیاده روی نکن (که هر چیزی را حدّی و اندازه ای است). غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اگر نسبت به دوست خود قرار و آرامش پیدا کردی (همه اسرار و احوال خود را در اختیار او مگذار) و جنبه احتیاط را در کار او نگه دار ، و از اسرار خود نگه دار آنچه را که ممکن است هنگامی از فاش کردن آن پشیمان شوی. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۵۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی مردمان بدکار از هر دوستی دیگری زودتر بریده و منقطع گردد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دوستی را زبان اظهار کند ، ولی محبت را چشمان. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: شایسته ترین کس برای دوست داشتن تو کسی است که تو را دشمن نداشته باشد. غررالحکم ،

باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سودمندترین گنج ها محبّت و دوستی دلهاست. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بپرهیز از این که دشمنان خدا را دوست بداری یا دوستی خود را برای کسانی جز اولیای خدا خالص گردانی ، که به راستی هر کس مردمی را دوست بدارد با آنها محشور گردد. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوست بدار در راه خدا آن کس را که در راه اصلاح دین با تو می ستیزد ، و برای تو یقین نیکو کسب کند. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی خود را گرامی دار و پیمان خود را حفظ کن. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دوستی در راه خدا نزدیک‌ترین خویشی است. غررالحکم ، باب حب و دوستی

حدیث۳۶۶۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: صبح زود برخیزید (و سحر خیز) باشید که برکت در آن است و مشاوره و مشورت کنید که پیروزی و رستگاری در مشورت است. غررالحکم ، باب سحرخیزی

حدیث۳۶۶۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: سر مستی ، نعمت را برباید و عقوبت و عذاب به بار آورد. غررالحکم ، باب سرمستی

حدیث۳۶۶۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: از کینه توزی دل ها و دشمنی داشتن در سینه ها و پشت کردن به یکدیگر و یاری ندادن و دستگیری نکردن از همدیگر ، دوری و اجتناب کنید، تا زمام امور خود را به دست گیرید. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۳۶۷۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: به راستی عاقل و خردمند کسی است که کینه ها (ی مردم) را از دل بیرون کرده باشد.

غررالحکم ، باب کینه

حدیث۳۶۷۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خود را نگهدارید از تندی بخل و کینه و خشم و حسد و برای مبارزه با هر یک از آنها ابزار و سلاح لازم را تهیه کنید که به وسیله آن ابزار با آنها بجنگید و از آن جمله است : اندیشه کردن در سر انجام کار ، جلوگیری از پستی و رذالت ، طلب فضیلت ، صلاح آخرت ، و ملازم بودن با حلم و بردباری. غررالحکم ، باب کینه

حدیث۳۶۷۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: دنیا کوچکتر و حقیرتر و کمتر از آن است که از کینه ها پیروی شود. (و آدمی به دنبال کینه توزی برود) غررالحکم ، باب کینه

حدیث۳۶۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای ورع و پارسایی گرسنه ماندن کمک کار خوبی است. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۳۶۷۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنه ماندن کمک کار خوبی برای مبارزه با سرمست شدن و شکستن عادتهای ناپسند است. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۳۶۷۵

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنگی را نان خورش خود قرار ده ، و خود را به قناعت مؤدّب. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۳۶۷۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گرسنگی بهتر از فروتنی (در برابر ثروتمندان و مال اندوزان برای لقمه نانی) است. غررالحکم ، باب گرسنگی

حدیث۳۶۷۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گریه بنده از ترس خدا، گناهان را پاک کند. غررالحکم ، باب گریه

حدیث۳۶۷۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گریه از ترس خدا کلید رحمت (حق تعالی) است. غررالحکم ، باب گریه

حدیث۳۶۷۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گریه از ترس خدا دل را نورانی کند، و از بازگشت به گناه نگهداری کند. غررالحکم ، باب گریه

حدیث۳۶۸۰

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گریه از ترس خدا -به خاطر کاری که سبب دور شدن از خدا است عبادت عارفان است. غررالحکم ، باب گریه

حدیث۳۶۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: گریستن خوی مشفقان (دلسوزان اصلاح خویش) است. غررالحکم ، باب گریه

حدیث۳۶۸۲

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: چهارکس را خداوند دشمن می دارد ، فروشنده قسم خور ، فقیر متکبر ، پیر زناکار و پیشوای ستمگر. نهج الفصاحه ، حدیث ۲۵۳

حدیث۳۶۸۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: قُرِنَتِ الْهَیْبَةُ بِالْخَیْبَةِ وَ الْحَیَاءُ بِالْحِرْمَانِ وَ الْفُرْصَةُ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ فَانْتَهِزُوا فُرَصَ الْخَیْرِ؛ ترس با نا امیدی ، و شرم با محرومیت همراه است ، و فرصت ها چون ابرها می گذرند ، پس فرصت های نیک را غنیمت شمارید. نهج البلاغه، حکمت ۲۱

حدیث۳۶۸۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مَنْ ضَیَّعَهُ الْأَقْرَبُ أُتِیحَ لَهُ الْأَبْعَدُ؛ کسی را که نزدیکانش واگذارند ، بیگانه او را پذیرا می گردد. نهج البلاغه، حکمت۱۴

حدیث۳۶۸۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: إِذَا وَصَلَتْ إِلَیْکُمْ أَطْرَافُ النِّعَمِ فَلَا تُنَفِّرُوا أَقْصَاهَا بِقِلَّةِ الشُّکْرِ؛ چون نشانه های نعمت پروردگار آشکار شد، با ناسپاسی نعمت ها را از خود دور نسازید. نهج البلاغه، حکمت۱۳

حدیث۳۶۸۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: إِذَا قَدَرْتَ عَلَی عَدُوِّکَ فَاجْعَلِ الْعَفْوَ عَنْهُ شُکْراً لِلْقُدْرَةِ عَلَیْهِ؛ اگر بر دشمنت دست یافتی ، بخشیدن او را شکرانه پیروزی قرار ده. نهج البلاغه، حکمت ۱۱

حدیث۳۶۸۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خَالِطُوا النَّاسَ مُخَالَطَةً إِنْ مِتُّمْ مَعَهَا بَكَوْا عَلَيْكُمْ وَ إِنْ عِشْتُمْ حَنُّوا إِلَيْكُمْ ؛ با مردم آن گونه معاشرت کنید ، که اگر مْردید بر شما اشک ریزند، و اگر زنده ماندید ، با اشتیاق سوی شما آیند. نهج البلاغه، حکمت۱۰

حدیث۳۶۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرماینـد: إِذَا أَقْبَلَتِ الدُّنْيَا عَلَى أَحَدٍ أَعَارَتْهُ مَحَاسِنَ غَيْرِهِ وَ إِذَا أَدْبَرَتْ عَنْهُ سَلَبَتْهُ مَحَاسِنَ نَفْسِهِ ؛ چون دنیا به کسـی روی آورد ، نیکی های دیگران را به او عاریت دهـد ، و چون از او روی برگردانـد خوبی های او را نیز بربایند. نهج البلاغه، حکمت۹

حدیث۳۶۸۹

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: سـینه خردمنـد صـندوق راز اوست و خوشـرویی وسـیله دوست یـابی ، و شـکیبایی ، گورسـتان پوشاننـده عیب هاست . و یا فرمود : پرسـش کردن وسـیله پوشاندن عیب هاست ، و انسان از خود راضـی ، دشـمنان او فراوانند. نهج البلاغه، حکمت ۶

حدیث۳۶۹۰

امام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: الْعِلْمُ وِرَاثَةٌ كَرِيمَةٌ وَ الْآدَابُ حُلَلٌ مُجَدَّدَةٌ وَ الْفِكْرُ مِرْآةٌ صَافِيَةٌ؛ دانش، میراثی گرانبها ، و آداب ، زیورهای همیشه تازه ، و اندیشه ، آیینه ای شفاف است. نهج البلاغه، حکمت ۵

حدیث۳۶۹۱

امـام علی(علیـه السـلام) می فرماینـد: الْعَجْزُ آفَةٌ وَ الصَّبْرُ شَجَاعَةٌ وَ الزُّهْدُ ثَرْوَةٌ وَ الْوَرَعُ جُنَّةٌ وَ نِعْمَ الْقَرِينُ الرِّضَى؛ نـاتوانی ، آفت و شکیبایی ، شـجاعت و زُهد ، ثروت و پرهیزکاری ، سپرِ نگه دارنده است : و چه همنشـین خوبی است راضی بودن و خرسندی . نهج البلاغه، حکمت۴

حدیث۳۶۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: أَزْرَى بِنَفْسِهِ مَنِ اسْتَشْعَرَ الطَّمَعَ وَ رَضِيَ بِالذُّلِّ مَنْ كَشَفَ عَنْ ضُرِّهِ وَ هَانَتْ عَلَيْهِ نَفْسُهُ مَنْ أَمَّرَ عَلَيْهَا لِسَانَهُ . آن که جان را با طمع ورزی بپوشاند خود را پُست کرده ، و آن که راز سـختی های خود را آشکار سازد خود را خوار کرده ، و آن که زبان را بر خود حاکم کند خود را بی ارزش کرده است. نهج البلاغه، حکمت۲

حدیث۳۶۹۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: كُنْ فِي الْفِتْنَةِ كَابْنِ اللَّبُونِ لَا ظَهْرٌ فَيُرْكَبَ وَ لَا ضَرْعٌ فَيُحْلَبَ؛ در فتنه ها چونان شتر دو ساله باش، نه پشتی دارد که سواری دهد و نه پستانی تا او را بدوشند. نهج البلاغه، حکمت ۱

حدیث۳۶۹۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چون بر دشمن ظفر یافتی ، عفو و گذشت را شکرانه پیروزیت قرار ده. نهج البلاغه ، حکمت ۱۰

حدیث۳۶۹۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که دوستان خدا بیشتر از مردم دیگر به یاد او هستند و شکر و سپاسشان از دیگران پا بر جا تر و صبر و شکیبائیشان بر بلای او بزرگتر است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۶۹۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که علم خدای سبحان باطن ها و نهان ها را فرا گرفته و برون ها را شماره کرده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۶۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی در راه شناخت خداوند بر رأی خود و قیاس اعتماد و تکیه کند گمراه شود و کارها بر او پراکنده شود. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۶۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خدا ایمان داشته باشد به او پناه برد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۶۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان را محترم شمارید و از محرّمات الهی پرهیز کنید و دوستانش را دوست بدارید. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ گاه خود را در مقام نبرد با خدا قرار مده زیرا تو تاب کیفر او را نداری، و از عفو و رحمت او بی نیاز نیستی. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خاطر خدای سبحان چیزی را واگذارد خداوند به جای آن، بهتر از آنچه را واگذارده به او بدهد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که آرزومند خدا باشد نهایت امید و آرزوی خود را دریابد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که با خدا کار خود را تباه کرده باشد با هیچ کس اصلاح نتواند کرد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که با خدای سبحان به صلاح و درستی رفتار کرده باشد با هیچ کس تباهی و فساد ندارد (و همگان او را گرامی دارند) غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که دیدار خدای سبحان را دوست می دارد از دنیا کنده شده و جدا گردد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان آفریدگان را به خاطر تنهایی خود نیافرید، و برای سود و نفعی آنها را وادار به کار نکرد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان شما را بیهوده نیافریده و مهمل وا نگذارده، و سرگردان در گمراهی و نابینایی رها نکرده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به خدا اعتماد و تکیه کند بی نیاز گردد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چگونه تباه شود کسی که خداوند کفیل و پایندان او است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: فرار کنید به سوی خدا (و از هر چیز به سوی او بگریزید) و از او (به سوی چیز دیگری) فرار نکنید که به راستی او شما را دریابد و هرگز نمی توانید او را درمانده کنید. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بر تو باد که در همه کارها به خدا چنگ زنی که خداوند از هر چیز نگهدارنده است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خوشا به حال کسی که مراقب پروردگار خویش است و از گناه خود بیمناک است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چگونه نجات و رهایی یابد کسی که از خدا بگریزد (زیرا هر جا برود از آن خدا است) غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آن کس که هدف و مقصودی جز خدا دارد تباه گشته. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از دشمنان خدا جدایی شوید (و از آنها فاصله گیرید) و با دوستان خدا پیوند کنید. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در پناه خداست در امان و آسوده خاطر است، ولی دشمن او ترسان و بیمناک است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر گاه دیدی خداوند تو را با خلق خود مأنوس و سرگرم ساخته و از ذکر خود رمانده است، آن وقت است که به راستی تو را مبغوض داشته است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر گاه خداوند بنده ای را دوست بدارد او را به محبّت خود سرگرمش سازد. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شما اگر رو آورید به خدا به خوبی و رستگاری رو آورده اید و اگر روی بگردانید هم از او رو گردانده اید. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در همه کارها خویشتن را به معبود خود بسپار، که در این صورت به راستی آن را به دژ محکمی سپرده ای. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دستور نداده خداوند سبحان شما را مگر به چیز نیکو، و نهی نکرده است شما را مگر از چیز زشت. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که در قدرت خدا تردید کند با این که آفریده او را می بیند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر درونی در پیشگاه خدایی که نعمتهایش والاست، آشکار و ظاهر است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۴

هر نیرومندی جز خدای سبحان ناتوان است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر مالك و دارنده ای جز خدای سبحان مملوك است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر غالبی جز خداوند مغلوب است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر پنهانی، نزد خدا آشکار است. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خدای سبحان عقل ها را بر چگونگی صفات خویش آگاه نساخته، امّا از مقدار لازم نیز در باره شناخت خود آنها را باز نداشته. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۲۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که خدای سبحان را به یکتایی و یگانگی بشناسد، هیچ گاه او را به خلق تشبیه نکند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چهره ها در برابر عظمت خداوند متعال فروتن و خاضع، و دلها از هیبتش ترسان، و جان ها در راه رسیدن به خشنودی اش خود را فانی سازند. غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث۳۷۳۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اجر و ثواب ، حاصل گفتار به زبان است و کردار به دست و پای. خداوند به سبب صدق نیت و باطن پاک ، هر کس را که خواهد ، به بهشت می برد. نهج البلاغه ، حکمت ، ۴۰

حدیث۳۷۳۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بترسید ، بترسید ، به خدا سوگند، که گاه چنان گناه را می پوشاند که پنداری آن را بخشیده است. نهج البلاغه ، حکمت ۲۹

حدیث۳۷۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از کفاره های گناهان بزرگ ، به فریاد رسیدن ستمدیدگان است و شاد کردن غمگینان. نهج البلاغه ، حکمت ۲۳

حدیث۳۷۳۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: پا فشاری مکن بر چیزی که گناه را به دنبال دارد. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث۳۷۳۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به دست آوردن بهشت با پاکدامنی از گناهان است. غررالحکم و دررالکلم ، باب گناه

حدیث۳۷۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اگر حدود خدای سبحان را نگهداری (و مراعات) کنید خداوند در فضل موجود خود برای شما شتاب کند. غررالحکم ، باب حدود

حدیث۳۷۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ کس به سعادت و نیکبختی نرسد جز به وسیله بر پا داشتن حدود الهی و کسی بدبخت نگردد جز به خاطر تباه کردن آنها. غررالحکم ، باب حدود

حدیث۳۷۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: با خردمندان مصاحبت کن و با دانشمندان هم نشین شو و بر هوای نفس پیروز شو ، تا با ساکنان ملأ اعلی (جایگاه والا) رفیق و همراه گردی. غررالحکم ، باب همنشینی

حدیث۳۷۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کیفر بدی را جز کسی که آن را انجام داده نبیند. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که کیفر و مجازات را باور دارد جز کار نیک انجام ندهد. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر عملی را پاداشی است ، پس عمل خود را در راهی انجام دهید که می ماند و آنچه را فانی شود واگذارید. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر گونه پاداش دهی ، همان گونه پاداشت دهند. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر انسانی دیدار کند آنچه را انجام داده و پاداش و کیفر بیند بدانچه کرده است. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر کسی بر آنچه از پیش فرستاده در آید ، و بدانچه کرده کیفر شود. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بد کیفر دادن، از زشتی پیروزی است. غررالحکم ، باب جزا

حدیث۳۷۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اعزامیان به دوزخ برای همیشه در عذاب و شکنجه اند. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به دوزخ در آید بدبختی او همیشگی است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: این پوست نازک را شکیبایی بر آتش دوزخ نیست. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از دوزخ رهایی نیابد مگر آن کس که عمل آن را واگذارد. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرانجام کافر ، دوزخ است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: همان دوزخ برای کیفر کافی است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیزید از آتشی که خروشش آماده ، زبانه اش سخت و عذابش همیشه تازه است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بپرهیزید از آتشی که گرمی آن سخت و گودی آن دور و زیور های آن آهن است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۵۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوزخ سرانجام افراط کنندگان (و از حدّ گذرندگان) است. غررالحکم ، باب دوزخ

حدیث۳۷۵۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: زکات شجاعت ، جهاد در راه خداست. غررالحکم ، باب جهاد

حدیث۳۷۵۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: زکات بدن ، جهاد و روزه است. غررالحکم ، باب جهاد

حدیث۳۷۵۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان هیچگاه دیده نشود جز آن که از حدّ بگذراند (و هیچ گاه اعتدال ندارد). غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۵۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نیاز و فقر، سخت تر از نادانی نیست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۵۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جاهل و نادان ، توانگری ندارد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هیچ طریقه و مذهبی با نادانی ، پاکیزه و پاک نشود. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: فقر و نیازی همچون جهل و نادانی نیست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دشمنی نکنید با آنچه نمی دانید که بیشترین دانش در همان است که شما نمی دانید. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: وای بر کسی که در نادانی خود فرو رفته و خوشا به حال کسی که خرد ورزی کرده و به راه راست در آمده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: ای مردم به نادان های خود تکیه نکنید و اسیر هواهای خویش نشوید که هر کسی در چنین جایگاهی در آید بر لب پرتگاه قرار گیرد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نعمتهای نادانان همانند بوستانی در کنار مزبله است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه بی شرم است انسان نادان. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از سخت ترین مصیبت ها چیره شدن نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که جای پای خود را نداند بلغزد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۶۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که نادانی کند واگذاشته شود (و مردم او را واگذارند). غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که نادانی او را به بلند پروازی وا داشته است ، نافرمانی عقل کرده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که نادان شد ، لغزشش بسیار شود. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که به شخص نادانی احسان و کمک کند نمایان گر جهل بسیار خود او است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که در مورد وضع مردم نادان باشد و آنها را نشناسد بدانها اعتماد کند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شخص نادان هر حالتی و هر وضعی که دارد در زیان و خسران است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در برق درخشنده بهره ای نیست برای کسی که فرو می رود در تاریکی. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: خطا و لغزش بسیار ، از نادانی های بسیار خبر می دهد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: چه بسا عزیزی که نادانی اش او را خوار گردانیده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در آنچه شخص بسیار نادان رغبت دارد تو زاهد و پارسا باش. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۷۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به هر اندازه که نعمت بر جاهل نیکو شودبر زشتی آن بیفزاید. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در نادانی انسان همین بس است که بد شمارد از مردم آنچه را خود مانند آن را انجام دهد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: فریب جاهل به مکر و حیله های باطل است(که شیطان و یا دیگران برای او ترتیب دهند). غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نهایت نادانی این است که آدمی به نادانی خود شادمان باشد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: هر نادانی فریفته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بریدن از نادان برابر است با پیوند با دانا و خردمند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: زجر و منع نادانان (از کار زشت) به گفتن آشکار است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: فکر و اندیشه نادان گمراهی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بی نیازی و توانگری نادان به مال اوست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: سرانجام جهل و نادانی زیانبار است ، و برای حسود هیچ مسرّت و خوشی پایدار نماند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۸۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کار جاهل(کم عقل) وبال (عذاب و سختی) و دانش او گمراهی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کوری که بر تاریکی های زیاد سوار گشته ، نادانی است که بر نادانی های بسیار دیگر سوار شده ، بر خویش ستم کند ، و برای نفس خود پیمودن محالات (ناشدنی ها) و سخنان باطل بی فایده را آراسته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: در شگفتم از کسی که در باره خویش نادان است چگونه پروردگار خود را شناخته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: طلب مرتبه ها و درجه های والا بدون عمل و کار ، از نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: فرمانبرداری نادان خود پسند ، دلیل بر نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: گمشده جاهل و نادان ، یافت شدنی نیست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوست شخص نادان در معرض هلاکت است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دوست آدم نادان ، دچار رنج و سرشکستگی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کار درست نادان ، همچون لغزش عاقل است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدترین مصاحبان برای انسان ، افراد نادان هستند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۷۹۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدترین کسی که با او مصاحبت می کنی شخص نادان و جاهل است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدترین مصیبتها نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: فزونی جهل، آدمی را به نابودی کشاند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: لغزش جاهل بخشوده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: رأی و اندیشه نادان ، به هلاکت اندازد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: رغبت تو در کار محال و نشدنی ، نادانی است (یعنی منشأ آن نادانی تو است). غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بسا جهل و نادانی که سودمندتر از علم و دانش باشد. (جایی که به آن علم عمل نشود.) غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دولت شخص نادان مانند بیگانه ای است که به سوی انتقال حرکت می کند. (دوام ندارد) غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بسا نادانی که نجاتش به خاطر نادانی اش باشد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی شخص ثروتمند ، او را پست گرداند ، و علم و دانش فقیر و نیازمند ، او را برافرازد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دارایی نادان در مال و آرزوی او است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به وسیله نادانی است که هر شرّی بر پا شود. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی شما از نادانی به نیازی نرسید ، و از کار خیر در نادانی به سبب و وسیله ای دست نیابید ، و از آخرت با نادانی مطلبی را درک نکنید. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی جاهل و نادان کسی است که مطالب (دنیوی) او را برده خویش ساخته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: دشمن ترین بندگان در پیشگاه خدای تعالی انسان نادان است ، زیرا خداوند او را محروم ساخته از آنچه بر خلق خویش منّت نهاده و آن عقل است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بزرگترین نادانی دشمنی کردن با توانا و دوستی کردن با گنهکار و فاجر و اعتماد کردن بر آدم بی وفاست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که شخص جاهل از روی نادانی خود در صدد گمراه کردن دیگران است و به خاطر هوا و هوس خود در حال فریفتن مردم است ، سخنش بیماری آورد و کارش نکوهیده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آسان‌ترین (و هموارترین) چیز بر انسان سرزنش جاهلان است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدبخت‌ترین مردم شخص نادان است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بدترین بیماری ها نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۱۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بزرگترین نادانی ها آن است که انسان نسبت به وضع خویش نادان باشد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: بزرگترین مصیبتها نادانی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی گام را بلغزاند و پشیمانی به بار آرد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی زندگان را بمیراند و بدبختی ابدی آرد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: کسی که از روی جهل و نادانی کار کند همچون کسی است که به بیراهه می رود هر چه در رفتن بیشتر تلاش کند از هدف دورتر شود. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: از نادان نافرمانی کن تا سالم بمانی. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان مرده‌ای در میان زندگان است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۶

امام علی(علیه السـلام) می فرمایند: نادان، صخره و سنگ سختی است که آبی از آن نجوشد و درختی است که چوب آن سبز نشود و شوره زاری است که گیاهی در آن نروید. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۷

امام علی(علیه السـلام) می فرمایند: نادانی، مرکب چموشـی است که هر کس سوار آن شود بلغزد ، و هر کس همراهش رود گمراه شود. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۸

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: نادان ، تقصـیر و خطای خود را نشـناسد و نصـیحت خیر خواه خود را نپـذیرد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۲۹

جاهـل ، عـالم را نمی شـناسد زیرا او پیش از آن عالم نبوده (و این دوره را نگذرانـده ولی عالم به عکس او است) غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، وحشت کند از آنچه حکیم و فرزانه بدان انس گیرد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، دیدار نشود (یا دیده نشود) مگر این که یا کار را از حدّ بگذراند، و یا به حدّ خود نرساند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۲

امام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: شـخص نادان ، هنگامی که کم خیر باشـد و بخل ورزد مال و ثروت بیابـد ، و چون بیابد سـر از الحاد و بی دینی در آورد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، کسی است که فریفته هوا و هوس و فریب های آن گشته است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، کسی است که در کار خود نادان (و سرگردان) است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، کسی است که مطالب (دنیا) فریبش داده است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: جاهل ، درستی نظر و اندیشه اش همانند لغزش عالم و داناست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان، مرده است اگر چه به صورت زنده باشد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان، کسی است که قدر خود را نداند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۳۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان (از روی جهالتی که دارد) خود را بلند گرداند و (همین سبب شود که) پست گردد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، از راه رفته باز نگردد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، از راهی که می‌رود باز نایستد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، به شخص نادانی همانند خود متمایل باشد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادان ، سرگردان است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، موجب فساد هر کاری است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، بدترین بیماریهاست. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۶

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، نابودی به دنبال دارد. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، بیماری و درماندگی است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۸

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، گام ها را بلغزاند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۴۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، نابود کننده ترین دشمن است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۵۰

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: آدمی دشمن چیزی است که آن را نمی داند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۵۱

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مردم آنچه را نمی دانند با آن دشمنند. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۵۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، وبال و گرفتاری است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۵۳

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: نادانی ، مرگ است. غررالحکم ، باب جهل

حدیث۳۸۵۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُ الرِّجالِ مِنْ اُمَّتِیَ الَّذینَ لایَتَطاوَلونَ عَلی اَهْلیهِمْ وَ یَحِنّونَ عَلَیْهِمْ وَ لا یَظْلِمونَهُمْ؛ بهترین مردان امت من کسانی هستند که نسبت به خانواده خود خشن نباشند، اهانت نکنند، دلسوزشان باشند و به آنان ظلم نکنند. مکارم الاخلاق، ص ۲۱۶.

حدیث۳۸۵۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خیارُ اُمَّتی مَنْ دَعا اِلَی اللّهِ تَعالی وَحَبَّبَ عِبادَهُ اِلَیْهِ؛ بهترین امت من کسانی هستند که مردم را به سوی خدا دعوت و بندگانش را محبوب او کنند (با اطاعت از امر و نهی خداوند محبت او بدست می‌آید). نهج

الفصاحه، ح ۱۴۷۱.

حدیث۳۸۵۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَيْرُكُمْ مَنْ لَمْ يَتْرُكْ آخِرَتَهُ لِدُنْياهُ وَلا دُنْياهُ لِآخِرَتِهِ وَ لَمْ يَكُنْ كَلًّا عَلَى النّاسِ؛ بهترین شما کسی است که آخرت خود را برای دنیا و دنیای خود را برای آخرت رها نکند و سربار مردم نباشد. نهج الفصاحه، ح ۱۵۲۵.

حدیث۳۸۵۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لاَهْلِهِ وَاَنَا خَيْرُكُمْ لِاَهْلى ما اَكْرَمَ النِّساءَ اِلاّ كَريمٌ وَ لا اَهانَهُنَّ اِلاّ لَئيمٌ؛ بهترین شما کسی است که برای خانواده خود بهتر باشد و من از همه شما برای خانواده‌ام بهترم، زنان را گرامی نمی‌دارد، مگر انسان بزرگوار و به آنان اهانت نمی کند، مگر شخص پَست و بی‌مقدار. نهج الفصاحه، ح ۱۵۲۰.

حدیث۳۸۵۸

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اَحْسِنِ الظَّنَّ بِاللّهِ فَاِنَّ اللّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقولُ: اَنا عِنْدَ ظَنِّ عَبدىَ الْمُؤمِنِ بى، اِنْ خَيْرا فَخَيْرا وَ اِنْ شَرّا فَشَرّا؛ به خداوند خوش گمان باش، زیرا خدای عزوجل می‌فرماید: من نزد گمان بنده مؤمن خویش هستم، اگر به من خوش گمان باشد، به خوبی با او رفتار می‌کنم و اگر به من بدگمان باشد، به بدی با او رفتار می‌کنم. کافی، ج ۲، ص ۷۲، ح ۳ .

حدیث۳۸۵۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: إنْ لَمْ تَكُنْ حَليما فَتَحَلَّمْ فَإنَّهُ قَلَّ مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ إلاّ أَوشَكَ أنْ يَكونَ مِنْهُمْ؛ اگر بردبار نیستی خود را بردبار جلوه ده، زیرا کمتر کسی است که خود را شبیه گروهی کند و بزودی یکی از آنان نشود. نهج البلاغه، حکمت ۲۰۷ .

حدیث۳۸۶۰

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلْحِلْمُ غِطاءٌ ساتِرٌ وَالْعَقْلُ حِسامٌ قاطِعٌ، فَاسْتُرْ خَلَلَ خَلْقِكَ بِحِلْمِكَ وَقاتِلْ هَواكَ بِعَقْلِكَ؛ بردباری پرده‌ای پوشاننده و عقل شمشیری برنده است، پس عیبهای اخلاقی خود را با بردباری بپوشان و با عقلت به جنگ هوا و هوست برخیز. نهج البلاغه، حکمت ۴۲۴.

حدیث۳۸۶۱

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَن عالَ يَتيما حَتّى يَسْتَغْنىَ عَنْهُ أَوْجَبَ اللّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ بِذلِكَ الْجَنَّةَ كَما أَوْجَبَ اللّهُ لِآكِلِ مالِ الْيَتيمِ النّارَ؛ هر کس یتیمی را سرپرستی کند تا آن که بی‌نیاز گردد، خداوند به سبب این کار بهشت را بر او واجب سازد، همچنان که آتش دوزخ را بر خورنده مال یتیم واجب ساخته است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۴، ح ۸ .

حدیث۳۸۶۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِنَّ اللّهَ سُبْحانَهُ فَرَضَ فى أمْوالِ الاَغْنياءِ اَقْواتَ الْفُقَراءِ فَما جاعَ فَقيرٌ اِلاّ بِما مُتِّعَ بِهِ غَنِيٌّ، وَ اللّهُ تَعالى

سائِلُهُمْ عَنْ ذلِکَ؛ خداوند سبحان غذای فقرا را در اموال ثروتمندان قرار داده است، پس هیچ فقیری در دنیا گرسنگی نمی‌کشد مگر این‌که ثروتمندی حق او را نداده باشد و خداوند از اغنیا در این باره خواهد پرسید. نهج البلاغه صبحی صالح، حکمت ۳۲۸.

حدیث۳۸۶۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَحَبُّ الاَعْمالِ اِلَی اللّهِ مَنْ اَطْعَمَ مِنْ جوعٍ اَوْ دَفَعَ عَنْهُ مَغْرَما اَوْ کَشَفَ عَنْهُ کَرْبا؛ محبوب‌ترین کارها نزد خدا، سیر کردن گرسنه یا پرداختن بدهی یا برطرف کردن گرفتاری اوست. نهج الفصاحه، ح۷۶.

حدیث۳۸۶۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اِذا حَکَمْتُمْ فَاعْدِلوا وَ اِذا قُلْتُمْ فَاَحْسِنوا فَاِنَّ اللّه مُحْسِنٌ یُحِبُّ الْمُحْسِنینَ؛ هرگاه قضاوت می‌کنید، عادلانه قضاوت کنید و هرگاه سخن می‌گویید، نیکو بگویید، زیرا خداوند نیکوکار است و نیکوکاران را دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۲۰۰.

حدیث۳۸۶۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ کَثُرَتْ نِعَمُ اللّهِ عَلَیْهِ کَثُرَتْ حَوائِجُ النّاسِ اِلَیْهِ، فَاِنْ قامَ فیها بِما اَوْجَبَ اللّه سُبْحانَهُ عَلَیْهِ فَقَدْ عَرَّضَها لِلدَّوامِ وَ اِنْ مَنَعَ ما اَوْجَبَ اللّه سُبْحانَهُ فیها فَقَدْ عَرَّضَها لِلزَّوالِ؛ هر کس نعمت‌های خدا بر او زیاد شود، نیازهای مردم به او زیاد می‌شود، حال اگر به آنچه خداوند در این باره بر او واجب کرده عمل کند، زمینه دوام آن نعمت‌ها را فراهم کرده، و اگر نکند آنها را در معرض نابودی قرار داده است. غررالحکم، ح۸۷۵۲ .

حدیث۳۸۶۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ شَتَمَکَ فَقُلْ لَهُ: اِنْ کُنْتَ صادِقا فیما تَقولُ فَاَسْاَلُ اللّه اَنْ یَغْفِرَلی، وَ اِنْ کُنْتَ کاذِبا فیما تَقولُ فَاللّه اَسْاَلُ اَنْ یَغْفِرَ لَکَ. وَمَنْ وَعَدَکَ بِالْخَنی فَعِدْهُ بِالنَّصیحَةِ وَالرِّعاءِ؛ اگر کسی به تو ناسزا گفت به او بگو: اگر راست می‌گویی، از خدا می‌خواهم که مرا بیامرزد و اگر دروغ می‌گویی، از خدا می‌خواهم که تو را بیامرزد و اگر کسی تهدیدت کرد، تو او را به خیرخواهی و مراقبت وعده ده. بحارالأنوار، ج۱، ص ۲۴۴، ح۱۷ .

حدیث۳۸۶۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : ما مِنْ مُسْلِمٍ یَنْظُرُ امْرَأَةً اَوَّلَ رَمْقَةٍ ثُمَّ یَغُضُّ بَصَرَهُ اِلاّ اَحْدَثَ اللّه تَعالی لَهُ عِبادَةً یَجِدُ حَلاوَتَها فی قَلْبِهِ؛ هیچ مرد مسلمانی نیست که نگاهش به زنی بیفتد و چشم خود را پایین بیندازد مگر این که خدای متعال به او توفیق عبادتی دهد که شیرینی آن را در دل خویش بیابد. کنزالعمّال، ح ۱۳۰۵۹.

حدیث۳۸۶۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : تَفَرَّغوا مِنْ هُمومِ الدُّنْیا مَااسْتَطَعْتُمْ فَاِنَّهُ مَنْ اَقْبَلَ عَلَی اللّهِ تَعالی بِقَلْبِهِ جَعَلَ اللّه قُلوبَ العِبادِ مُنْقادَةً اِلَیْهِ بِالوُدِّ وَالرَّحْمَةِ وَکانَ اللّه اِلَیْهِ بِکُلِّ خَیْرٍ اَسْرَعَ؛ تا می‌توانید خود را از همّ و غم دنیا فارغ سازید؛ زیرا هر کس با دل خویش به جانب خدا روی آورد، خداوند دل‌های بندگان را از سر مهر و محبت مطیع او می‌کند و هر خیری را به او زودتر

می‌رساند. بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۶۶، ح ۳.

حدیث۳۸۶۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : لا وُکِلَ ابْنُ آدَمَ اِلاّ اِلی مَنْ رَجاهُ وَلَوْ اَنَّ ابْنَ آدَمَ لَمْ یَرْجُ اِلاَّ اللّه ما وُکِلَ اِلی غَیْرِهِ؛ انسان به همان کسی واگذار می‌شود که به او امید بسته است و اگر انسان جز به خدا امید نبندد به غیر خدا واگذار نمی‌شود. کنزالعمّال، ح ۵۹۰۹.

حدیث۳۸۷۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : رَأی موسی علیه السلام رَجُلاً عِنْدَ الْعَرْشِ فَغَبَطَهُ بِمَکانِهِ فَسَأَلَ عَنْهُ فَقالَ: کانَ لایَحْسُدُ النّاسَ عَلی ما آتاهُمُ اللّه مِنْ فَضْلِهِ؛ حضرت موسی علیه السلام مردی را نزد عرش دید و به جایگاه او غبطه خورد و در مورد او سؤال کرد. به او گفته شد که او به آنچه خداوند از فضل خود به مردم داده است حسد نمی‌برد. روضهٔ الواعظین، ص۴۲۴.

حدیث۳۸۷۱

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إنَّ أَعْظَمَ النّاسِ مَنْزِلَهً عِنْدَاللّه یَوْمَ الْقیامَهِ أَمْشاهُمْ فی أَرْضِهِ بِالنَّصیحَهِ لِخَلْقِهِ؛ بلند مرتبه‌ترین مردم نزد خداوند در روز قیامت کسی است که در روی زمین بیشتر در خیرخواهی و ارشاد مردم قدم بردارد. کافی، ج ۲، ص ۲۰۸، ح ۵.

حدیث۳۸۷۲

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مُشاوَرَهُ الْعاقِلِ الناصِحِ رُشْدٌ وَیُمْنٌ وَتَوْفیقٌ مِنَ اللّه فَإِذا أَشارَ عَلَیْکَ النّاصِحُ الْعاقِلُ فَإِیّاکَ وَالْخِلافَ فَإِنَّ فی ذلِکَ الْعَطَبَ؛ مشورت کردن با عاقل خیرخواه مایه هدایت و میمنت است و توفیقی است از جانب خداوند، پس هرگاه خیرخواه عاقل تو را راهنمایی کرد، مبادا مخالفت کنی که موجب نابودی می‌شود. محاسن، ج ۲، ص ۶۰۲، ح ۲۵.

حدیث۳۸۷۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند: أَنْصِفِ النّاسَ مِنْ نَفْسِکَ وَانْصِحِ الأُمَّهَ وَارْحَمْهُمْ فَإِذا کُنْتَ کَذلِکَ وَ غَضِبَ اللّه عَلی أَهْلِ بَلْدَهٍ أَنْتَ فیها وَأَرادَ أَنْ یُنْزِلَ عَلَیْهِمُ الْعَذابَ نَظَرَ إِلَیْکَ فَرَحِمَهُمْ بِکَ، یَقولُ اللّه تَعالی: (وَما کانَ رَبُّکَ لِیُهْلِکَ الْقُری بِظُلْمٍ وَأَهْلُها مُصْلِحونَ)؛ با مردم منصفانه رفتار کن و نسبت به آنان خیرخواه و مهربان باش، زیرا اگر چنین بودی و خداوند بر مردم آبادیی که تو در آن به سر می‌بری خشم گرفت و خواست بر آنان عذاب فرو فرستد، به تو نگاه می کند و به خاطر تو به آن مردم رحم می کند. خدای متعال می‌فرماید: و پروردگار تو (هرگز) بر آن نبوده است که شهرهایی را که مردمش درستکارند، به ستمی هلاک کند. مکارم الاخلاق، ص ۴۵۷. پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خَیْرُ بَیْتٍ فِی الْمُسلِمینَ بَیْتٌ فیهِ یَتیمٌ یُحْسَنُ اِلَیْهِ وَ شَرُّ بَیْتٍ فِی الْمُسْلِمینَ بَیْتٌ فیهِ یَتیمٌ یُساءُ إلَیْهِ اَنا وَ کافِلُ الْیَتیمِ فِی الْجَنَّهِ هکَذا؛ بهترین خانه‌های مسلمانان، خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که به او نیکی می‌شود و بدترین خانه های مسلمانان خانه‌ای است که در آن یتیمی باشد که با او بدی می‌شود، من و سرپرست یتیم در بهشت مانند دو انگشت همراهیم. نهج الفصاحه، ص ۱۵۱۰.

حدیث۳۸۷۴

امام علی علیه السلام : اَلْخَیْرُ اَسْهَلُ مِنْ فِعْلِ الشَّرِّ؛ کار خوب آسان‌تر از کار بد است. غررالحکم، ح ۱۱۹۹.

حدیث۳۸۷۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ لَبِسَ الْخَیْرَ تَعَرّی مِنَ الشَّرِّ؛ هر کس جامه خوبی به تن کند از بدی برهنه می گردد. غررالحکم، ح ۸۰۸۵ .

حدیث۳۸۷۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: ما خَیْرٌ بِخَیْرٍ بَعْدَهُ النّارُ و ما شَرٌّ بِشَرٍّ بَعْدَهُ الجَنَّةُ وَ کُلُّ نَعیمٍ دونَ الْجَنَّةِ فَهُوَ مَحْقورٌ وَ کُلُّ بَلاءٍ دونَ النّارِ عافِیَةٌ؛ خیری که به دنبال آن آتش باشد، خیر نیست و شری که به دنبال آن بهشت باشد، شر نیست. هر نعمتی جز بهشت ناچیز است و هر بلایی جز آتش، سلامتی. نهج البلاغه، حکمت ۳۸۷ .

حدیث۳۸۷۷

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: دَعْ ما یُریبُکَ اِلی ما لا یُریبُکَ، فَاِنَّ الخَیْرَ طُمَأْنینَةٌ وَ الشَّرَّ ریبَةٌ؛ آنچه تو را به شک و تردید می‌اندازد رها کن و به سراغ آنچه تو را به شک و تردید نمی‌اندازد برو؛ زیرا خوبی مایه آرامش و بدی مایه تشویش و دودلی است. کنزالعمّال، ح ۷۳۰۸ .

حدیث۳۸۷۸

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: ما اَسَرَّ عَبْدٌ سَریرَةً اِلاّ اَلْبَسَهُ اللّهُ رِداءَها اِنْ خَیْرا فَخَیْرٌ وَ اِنْ شَرّا فَشَرٌّ؛ هیچ کس نیتی را در دل پنهان نمی کند، مگر اینکه خداوند آن نیت را (در رفتار و کردار او) همانند لباس ظاهر می کند، با نیت خوب ظاهر خوب و با نیت بد ظاهر بد خواهد داشت. کنزالعمّال، ح ۵۲۷۵ .

حدیث۳۸۷۹

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اَلا اِنَّ خَیْرَ عِبادِ اللّهِ التَّقیُّ النَّقیُّ الخَفیُّ وَ اِنَّ شَرَّ عِبادِ اللّهِ المُشارُ اِلَیْهِ بِالاَصابِعِ؛ آگاه باشید، بدرستی که بهترین بندگان خدا کسی است که با تقوا، پاک و گمنام باشد و بدترین بندگان خدا کسی است که انگشت نما باشد. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۱۱۱، ح ۱۲ .

حدیث۳۸۸۰

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: بهترین قلب‌ها، قلبی است که ظرفیت بیشتری برای خوبی دارد و بدترین قلب‌ها، قلبی است که ظرفیت بیشتری برای بدی دارد، پس عالی‌ترین قلب، قلبی است که خوبی را در خود دارد و لبریز از خوبی است. اگر سخن بگوید، سخنش در خور پاداش است و اگر سکوت کند، سکوتش درخور پاداش است. جعفریات، ص ۱۶۸ .

حدیث۳۸۸۱

پیـامبراکرم صـلی‌الله علیه و آله و سـلم می فرماینـد: اِذا مـاتَ اَحَـدُکُمْ فَقَـدْ قامَتْ قیامَتُهُ، یَری ما لَهُ مِنْ خَیْرٍ وَ شَـرٍّ؛ هرگاه یکی از شـما بمیرد، قیامتش برپا می‌شود و خوبی‌ها و بدی‌های خود را می‌بیند. کنزالعمّال، ح ۴۲۱۲۳ .

حدیث۳۸۸۲

پیامبراکرم صـلی‌الله علیه و آله و سـلم می فرماینـد: اِنَّ اَحْسَنَ الْحَـدیثِ کِتابُ اللّهِ وَ خَیْرَ الْهُـدی هُدی مُحَمَّدٍ صـلی‌الله علیه و آله وَ شَـرَّ الْاُمورِ مُحْـدَثاتُها؛ بهترین سـخن، کتاب خدا و بهترین روش، روش پیامبر صـلی‌الله علیه و آله و بدترین امور بدعت‌هاست (پدیده‌های مخالف دین). بحارالأنوار، ج ۷۷، ص ۱۲۲، ح ۲۳ .

حدیث۳۸۸۳

پیامبراکرم صـلی‌الله علیه و آله و سـلم می فرمایند: اَلْخَیْرُ عادَةٌ وَ الشَّرُّ لَجاجَةٌ؛ خوبی عادت است و بدی لجاجت. سـنن ابن ماجه، ج ۱، ص ۸۰ ، ح ۲۲۱.

حدیث۳۸۸۴

پیامبراکرم صلی‌الله علیه و آله و سلم می فرمایند: اِذا بَلَغَ الرَّجُلُ اَرْبَعینَ سَنَةً وَ لَمْ یَغْلِبْ خَیْرُهُ شَرَّهُ قَبَّلَ الشَّیطانُ بَیْنَ عَیْنَیْهِ وَ قالَ: هذا وَجْهٌ لا ـ یُفْلِـحُ؛ هرگاه انسان چهل ساله شود و خوبیش بیشتر از بـدیش نشود، شـیطان بر پیشانی او بوسه می‌زنـد و می گویـد: این چهره‌ای است که روی رستگاری را نمی‌بیند. مشکاهٔ الأنوار، ص ۲۹۵ .

حدیث۳۸۸۵

پیامبراکرم صـلی‌الله علیه و آله و سـلم می فرمایند: لا ضَرَرَ وَ لا اِضْرارَ فِی الْاِسْلامِ، فَالاِسْلامُ یَزیدُ الْمُسْلِمَ خَیْرا وَ لا یَزیدُهُ شَرّا؛ در اسلام هیچ ضـرری نیست و ضـرر زدن به دیگران نیز ممنوع است، پس اسـلام به مسـلمان خیر می‌رساند و شر نمی‌رساند. الفقیه، ج ۴، ص ۳۳۴، ح ۵۷۱۸.

حدیث۳۸۸۶

پیـامبراکرم صـلی‌الله علیه و آله و سـلم می فرماینـد: تَکَلَّفُوا فِعْلَ الْخَیْرِ وَ جاهِـدوا نُفوسَـکُمْ عَلَیْهِ، فَاِنَّ الشَّرَّ مَطْبوعٌ عَلَیْهِ الاِنْسانُ؛ در کار خیر، خود را به زحمت اندازید و در این راه با هوا و هوس خود مبارزه کنید، زیرا طبیعت انسان به بدی تمایل دارد. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰ .

حدیث۳۸۸۷

رسول اکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم می فرمایـد: لَیْسَ بِحَلیمٍ مَنْ لَمْ یُعاشِـرْ بِالْمَعْرُوفِ مَنْ لابُدَّ لَهُ مِنْ مُعاشَـرَتِهِ حَتّی یَجْعَلَ اللّهُ مِنْ ذلِکَ مَخْرَجا؛ بردبار نیست آن که با کسـی که چاره‌ای جز معاشرت با او ندارد به نیکی معاشرت نکند تا این‌که خداوند برای او راه نجاتی از معاشرت با وی فراهم آورد. کنزالعمال، ج ۳، ص ۱۳۰، ح۵۸۱۵ .

حدیث۳۸۸۸

امام علی علیه السلام می فرمایند: وَإِيّاكَ ... اَنْ تَعِدَهُم فَتُتبِعَ مَوعِدَكَ بِخُلفِكَ... فَإِنَّ الخُلفَ يوجِبُ المَقتَ عِندَ اللّهِ وَ النّاسِ؛ بپرهیز از خلف وعده که آن موجب نفرت خدا و مردم از تو می‌شود. نهج البلاغه، از نامه ۵۳.

حدیث۳۸۸۹

امام صادق علیه السلام می فرمایند: إذا أرادَ أَحَدُكُمْ أنْ يُسْتَجابَ لَهُ فَلْيُطَيِّبْ كَسْبَهُ وَلْيَخْرُجْ مِنْ مَظالِمِ النّاسِ ، وَ إِنَّ اللّهَ لا يَرْفَعُ إِلَيْهِ دُعاء عَبْدٍ وَ فى بَطْنِهِ حَرامٌ أَوْ عِنْدَهُ مَظْلَمَةٌ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ؛ هر کس بخواهد دعایش مستجاب شود، باید کسب خود را حلال کند و حق مردم را بپردازد. دعای هیچ بنده‌ای که مال حرام در شکمش باشد یا حق کسی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی‌رود. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۱، ح ۳۱.

حدیث۳۸۹۰

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَنْ أَصْلَحَ فيما بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللّهِ أَصْلَحَ اللّهُ فيما بَيْنَهُ وَبَيْنَ النّاسِ؛ هر کس رابطه‌اش را با خدا اصلاح کند، خداوند رابطه او را با مردم اصلاح خواهد نمود. بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۳۶۶، ح ۱۲.

حدیث۳۸۹۱

امام علی علیه السلام می فرمایند : لا يَسعَدُ أحَدٌ إلاّ بِإقامَةِ حُدودِ اللّهِ وَ لا يَشقى أحَدٌ إلاّ بِإِضاعَتِها؛ هیچ کس جز با اجرای حدود و احکام خدا خوشبخت نمی‌شود و جز با ضایع کردن آن بدبخت نمی گردد. غررالحکم، ح۱۰۸۵۳.

حدیث۳۸۹۲

امام علی علیه السلام می فرمایند : اَلتَّوفيقُ مِنَ السَّعادَةِ وَ الْخِذلانُ مِنَ الشَّقاوَةِ؛ توفیق [انجام کار نیک] از خوشبختی و بی توفیقی از بدبختی است. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲، ح ۷۰ .

حدیث۳۸۹۳

امـام علی علیه السلام می فرمایند : إنَّ حَقيقَةَ السَّعادَةِ أن يُختَمَ لِلْمَرءِ عَمَلُهُ بِالسَّعادَةِ و إنَّ حَقيقَةَ الشَّقاءِ أن يُختَمَ لِلْمَرءِ عَمَلُهُ بِالشَّقاءِ؛ براستی که حقیقت خوشبختی آن است که پایان کار انسان خوشبختی باشد و حقیقت بدبختی آن است که کار انسان به بدبختی خاتمه یابد. معانی الأخبار، ص ۳۴۵، ح ۱.

حدیث۳۸۹۴

امام علی علیه السلام می فرمایند : لا يَسعَدُ امْرُؤٌ إلاّ بِطاعَةِ اللّهِ سُبحانَهُ وَ لا يَشقى امْرُؤٌ إلاّ بِمَعصيَةِ اللّهِ؛ هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی‌شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸ .

حدیث۳۸۹۵

امام علی علیه السلام می فرمایند : مَن أجهَدَ نَفسَهُ فی إصلاحِها سَعِدَ، مَن أهمَلَ نَفسَهُ فی لَذّاتِها شَقِیَ وَ بَعُدَ؛ هر کس برای اصلاح خود، خویشتن را به زحمت بیندازد، خوشبخت می‌شود هر کس خود را در لذت‌ها رها کند، بدبخت می گردد و بی‌بهره می‌ماند. غررالحکم، ح ۸۲۴۶ و ح ۸۲۴۷.

حدیث۳۸۹۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلدُّنیا دارُ بَلاءٍ وَ مَنزِلُ بُلغَةٍ وَ عَناءٍ قَد نَزَعَتْ عَنها نُفُوسُ السُّعَداءِ وَ انتَزَعَت بالْکُرهِ مِن أیدِی الْأَشْقیاءِ فَأَسعَدُ النّاسِ بِها أرغَبُهُم عَنها و أشقاهُم بِها أرغَبُهُم فیها؛ دنیا سرای بلا و گرفتاری و محل گذران زندگی و زحمت است خوشبختان از آن دل کنده‌اند و از دست بدبختان به زور گرفته می‌شود پس خوشبخت‌ترین مردم، بی‌میل‌ترین آنان به دنیا و بدبخت‌ترین مردم، مایل‌ترین آنان به دنیاست. اعلام الدّین، ص ۳۴۲.

حدیث۳۸۹۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : بی اُنذِرتُم وَ بِعَلِیِّ بنِ أبی طالِبِ اهْتَدَیتُم... وَ بِالْحَسَنِ اُعْطیتُمُ الْإحسانُ وَ بِالْحُسَینِ تَسعَدونَ وَ بِهِ تَشقونَ ألا وَ إنَّ الْحُسَینَ بابٌ مِن أبوابِ الْجَنَّةِ مَن عاداهُ حَرَّمَ اللّه‌عَلَیهِ ریحَ الْجَنَّةِ؛ به وسیله من هشدار داده شدید و به وسیله علی علیه السلام هدایت می‌یابید و به وسیله حسن احسان می‌شوید و به وسیله حسین خوشبخت می گردید و بدون او بدبخت. بدانید که حسین دری از درهای بهشت است، هر کس با او دشمنی کند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می کند. مأة منقبة، ص ۲۲.

حدیث۳۸۹۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إنَّ اللّه‌ تَعالی یَعرِضُ عَلی عَبدِهِ فی کُلِّ یَومٍ نَصیحَةً فَإن هُوَ قَبِلَها سَعِدَ و إن تَرَکَها شَقِیَ؛ خداوند متعال، به بنده‌اش در هر روز نصیحتی عرضه می کند، که اگر بپذیرد، خوشبخت و اگر نپذیرد، بدبخت می‌شود. کنز العمّال، ح ۱۰۲۵۰.

حدیث۳۸۹۹

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلسَّعیدُ مَنِ اخْتارَ باقِیَةً یَدومُ نَعیمُها علی فانیَةٍ لا یَنفَدُ عَذابُها وَ قَدَّمَ لِما یَقدِمُ عَلَیهِ مِمّا هُوَ فی یَدَیهِ قَبلَ أن یُخَلِّفَهُ لِمَن یَسعَدُ بِإنفاقِهِ وَ قَد شَقیَ هُوَ بِجَمعِهِ؛ خوشبخت کسی است که سرای باقی را که نعمتش پایدار است بر سرای فانی که عذابش بی‌پایان است برگزیند و از آنچه در اختیار دارد برای سرایی که به آنجا می‌رود پیش فرستد قبل از آن‌که آنها را برای کسی بگذارد که او با انفاق آن خوشبخت می‌شود ولی خودش با گردآوری آن (دارایی‌ها) بدبخت شده است. اعلام الدّین، ص ۳۴۵.

حدیث۳۹۰۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : أشقَی النّاسِ الْمُلوکُ... وَ أسعَدُ النّاسِ مَن خالَطَ کِرامَ النّاسِ؛ بدبخت‌ترین مردم پادشاهانند و خوشبخت‌ترین مردم کسی است که با مردم بزرگوار معاشرت کند. الأمالی، صدوق، ص ۷۳، ح ۴۱.

حدیث۳۹۰۱

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مِن سَعادَةِ ابْنِ آدَمَ حُسنُ الْخُلقِ وَ مِن شَقاوَةِ ابْنِ آدَمَ سُوءُ الْخُلقِ؛ از خوشبختی انسان خوش اخلاقی و از بدبختی انسان بد اخلاقی است. کنز العمّال، ح ۵۲۴۳ .

حدیث۳۹۰۲

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إذَا اسْتُحِقَّتْ وَلایَةُ اللّهِ وَالسَّعادَةُ جاءَ الأْجَلُ بَینَ الْعَینَینِ و ذَهَبَ الأْمَلُ وَراءَ الظَّهرِ و إذَا اسْتُحِقَّتْ وَلایَةُ الشَّیطانِ وَالشَّقاوَةُ جاءَ الأْمَلُ بَینَ الْعَینَینِ و ذَهَبَ الأْجَلُ وَراءَ الظَّهرِ؛ هرگاه کسی مستحق دوستی خداوند و خوشبختی باشد، مرگ در برابر چشمان او می‌آید و آرزو پشت سرش می‌رود و هرگاه مستحق دوستی شیطان و بدبختی باشد، آرزو پیش چشم او، و مرگ پشت سرش قرار می گیرد. الکافی، ج ۳، ص ۲۵۸، ح ۲۷.

حدیث۳۹۰۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : أربَعٌ مِنَ السَّعادَةِ و أربَعٌ مِنَ الشِّقاوَةِ، فَالأربَعُ الَّتی مِنَ السَّعادَةِ: الْمَرأَةُ الصّالِحَةُ وَالْمَسكَنُ الْواسِعُ وَالْجارُ الصّالِحُ وَ الْمَركَبُ الْبَهیُّ وَ الأْربَعُ الَّتی مِنَ الشَّقاوَةِ: اَلْجارُ السُّوءُ وَالْمَرأَةُ السُّوءُ وَالْمَسكَنُ الضَّیِّقُ وَالْمَركَبُ السُّوءُ؛ چهار چیز از خوشبختی و چهار چیز از بدبختی است: چهار چیز خوشبختی: همسر خوب، خانه بزرگ، همسایه خوب و سواری نیکو است و چهار چیز بدبختی: همسایه بد، همسر بد، خانه کوچک و سواری بد است. مکارم الأخلاق، ص ۱۲۶.

حدیث۳۹۰۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اِنَّ السَّعیدَ کُلَّ السَّعیدِ حَقَّ السَّعیدِ مَن أحَبَّ عَلیّا فی حَیاتِهِ و بَعدَ مَوتِهِ و إنَّ الشَّقِیَّ کُلَّ الشَّقیِّ حَقَّ الشَّقیِّ مَن أَبغَضَ عَلیّا فی حَیاتِهِ و بَعدَ وَفاتِهِ؛ خوشبخت کامل و واقعی کسی است که علی را در زندگی و بعد از مرگش دوست بدارد و بدبخت کامل و واقعی کسی است که دشمن علی در زندگی و بعد از مرگش باشد. الأمالی، صدوق، ص ۲۴۹، ح۸ .

حدیث۳۹۰۵

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مِن سَعادَةِ ابنِ آدَمَ اسْتِخارَةُ اللّهِ و رِضاهُ بِما قَضَی اللّهو مِن شِقْوَةِ ابن آدَمَ تَرکُهُ اسْتِخارَةَ اللّهِ و سَخَطُهُ بِما قَضَی اللّه؛ از خوشبختی انسان درخواست خیر از خداوند و خشنودی به خواست اوست و از بدبختی انسان است که از خدا درخواست خیر نکند و به خواست او ناخشنود باشد. تحف العقول، ص ۵۵ .

حدیث۳۹۰۶

امام سجاد علیه السلام می فرمایند: أمّا حَقُّ ذی المَعروفِ عَلَیکَ فَأن تَشکُرَهُ وتَذکُرَ مَعروفَهُ، وَ تُکسِبَهُ المَقالَةَ الحَسَنَةَ وَتُخلِصَ لَهُ الدُّعاءَ فیما بَینَکَ وَ بَینَ اللّهِ عَزَّوَجَلَّ، فَإذا فَعَلتَ ذلِکَ کُنتَ قَد شَکَرتَهُ سِرّا وَ عَلانیَةً ، ثُمَّ إن قَدَرْتَ عَلی مُکافاتِهِ یَوما کافَیتَهُ؛ حق کسی که به تو نیکی کرده ، این است که از او تشکر کنی و نیکیش را به زبان آوری و از وی به خوبی یاد کنی و میان خود و خدای عزوجل برایش خالصانه دعا کنی ، هرگاه چنین کردی بی‌گمان پنهانی و آشکارا از او تشکر کرده‌ای . سپس اگر روزی

توانستی نیکی او را جبران کنی ، جبران کن . خصال، ص ۵۶۸.

حدیث۳۹۰۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : إنْ أَحْبَبْتُم أنْ یُحِبَّکُمُ اللّهُ‌وَرَسولُهُ فَأَدّوا إذَا ائْتُمِنْتُمْ وَاصْدُقوا إذا حَدَّثْتُمْ وَأَحْسِنوا جِوارَ مَنْ جاوَرَکُمْ؛ اگر می‌خواهید که خدا و پیغمبر شما را دوست بدارند وقتی امانتی به شما سپردند به سلامت برگردانید و چون سخن گویید راست گویید و با همسایگان خود به نیکی رفتار نمایید. نهج الفصاحه، ح ۵۵۴.

حدیث۳۹۰۸

امام صادق علیه السلام می فرمایند: صَدَقَةٌ یُحِبُّهَا اللّه: إصْلاحٌ بَیْنَ النّاسِ إذا تَفاسَدوا، وَتَقارُبٌ بَیْنَهُمْ إذا تَباعَدوا؛ صدقه‌ای که خداوند آن را دوست دارد عبارت است از: اصلاح میان مردم هر گاه رابطه‌شان تیره شد و نزدیک کردن آنها به یکدیگر هر گاه از هم دور شدند. کافی، ج ۲، ص ۲۰۹، ح ۱.

حدیث۳۹۰۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: أَبْلَغُ ماتَسْتَدِرُّ بِهِ الرَّحْمَةَ أنْ تُضْمِرَ لِجَمیعِ النّاسِ الرَّحْمَةَ؛ مؤثّرترین وسیله جلب رحمت خدا این است که خیرخواه همه مردم باشی. غررالحکم، ح ۳۳۵۳.

حدیث۳۹۱۰

امام صادق علیه السلام می فرمایند: اِذا اَرادَ اللّهُ بِعَبْدٍ خَیْرا زَهَّدَهُ فِی الدُّنْیا وَ فَقَّهَهُ فِی الدِّینِ وَ بَصَّرَهُ عُیوبَها وَ مَنْ اوتِیَهُنَّ فَقَدْ اوتِیَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ هر گاه خداوند خیر بنده‌ای را بخواهد، او را بی‌رغبت به دنیا، آگاه در دین و دانای به عیوبش می گرداند؛ به چنین کسی خیر دنیا و آخرت داده شده است. کافی، ج ۲، ص ۱۳۰.

حدیث۳۹۱۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند: لا یَنْبَغی لِمَنْ لا یَتَّقی مَلامَةَ الْعُلَماءِ وَ ذَمِّهِمْ اَنْ یُرْجی لَهُ خَیْرُ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ کسی که از سرزنش و نکوهش علما پروا نمی کند، نمی‌توان به خیر دنیا و آخرت او امید داشت. تحف العقول، ص ۳۶۴ .

حدیث۳۹۱۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: جَمْعُ خَیْرِ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ فی کِتْمانِ السِّرِّ وَ مُصادَقَةِ الاَخْیارِ، وَ جَمْعُ الشَّرِّ فِی الاِذاعَةِ وَ مُؤاخاةِ الاَشْرارِ؛ همه خیر دنیا و آخرت در رازداری و هم‌نشینی با نیکان است و همه شر در افشای اسرار و دوستی با اشرار است. بحارالأنوار، ج ۷۴ ، ص ۱۷۸، ح ۱۷ .

حدیث۳۹۱۳

امام علی علیه السلام می فرمایند: عَلَیْکُمْ بِتَقْوَی اللّهِ فَاِنَّها تَجْمَعُ الْخَیْرَ وَ لا خَیْرَ غَیْرُها وَ یُدْرَکُ بِها مِنَ الْخَیْرِ ما لا یُدْرَکُ بِغَیْرِها مِنْ خَیْرِ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ شما را سفارش می کنم به تقوای الهی، که گردآورنده خیر است و هیچ خیری جز آن نیست، به وسیله تقوا

خیرهایی از دنیا و آخرت نصیب انسان می‌شود که با غیر آن نمی‌شود. بحارالأنوار، ج ۷۰، ص ۶۶، ح ۱۱ .

حدیث۳۹۱۴

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اِنَّ رَجُلاً سَاَلَ الْعالِمَ اَنْ یُعَلِّمَهُ ما یَنالُ بِهِ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ وَ لا یُطَوِّلَ عَلَیْهِ فَقالَ لا تَغْضَبْ؛ شخصی از امام کاظم صلی الله علیه و آله درخواست نمود که در کلامی کوتاه، چیزی به او بیاموزد که با آن خیر دنیا و آخرت را به دست آورد. حضرت فرمودند: خشمگین مشو. بحارالأنوار، ج ۷۳، ص ۲۶۵، ح ۱۳ .

حدیث۳۹۱۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلا اُخْبِرُکُمْ بِخَیْرِ اَخْلاقِ أهْلِ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؟ قالوا: بَلی یا رَسولَ اللّهِ. فَقالَ اِفْشاءُ السَّلامِ فِی الْعالَمِ؛ آیا شما را از بهترین اخلاق اهل دنیا و آخرت خبر ندهم؟ عرض کردند: چرا؟ ای رسول خدا! حضرت فرمودند: آشکارا سلام کردن به همگان. بحارالأنوار، ج ۷۶، ص ۱۲، ح ۵۰ .

حدیث۳۹۱۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : یا عَلیُّ لا یَخْدُمُ الْعِیالَ اِلاّ صِدّیقٌ اَوْ شَهیدٌ اَوْ رَجُلٌ یُریدُ اللّهُ بِهِ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ ای علی! به خانواده خود خدمت نمی‌کند، مگر مرد بسیار راستگو یا شهید یا مردی که خداوند خیر دنیا و آخرت را برای او می‌خواهد. مستدرک الوسائل، ج ۱۳، ص ۴۹.

حدیث۳۹۱۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَطیعی زَوْجَکِ یَکْفِکَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ وَ بِرِّی والِدَیْکَ یَکْثُرْ خَیْرُ بَیْتِکَ؛ شوهرت را اطاعت کن تا خیر دنیا و آخرت تو را کفایت کند و به پدر و مادرت نیکی کن تا خیر خانه‌ات زیاد شود. کنزالعمال، ح ۴۳۳۸۸.

حدیث۳۹۱۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَکْثِروا مِنْ قَوْلِ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّهِ الْعَلیِّ الْعَظیمِ فَاِنَّها مِلْکُ الْجَنَّةِ وَ مَنْ اَکْثَرَ مِنْها نَظَرَ اللّهُ اِلَیْهِ وَ مَنْ نَظَرَ اِلَیْهِ فَقَدْ اَصابَ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ ذکر «لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّهِ الْعَلیِّ الْعَظیمِ» را بسیار بگویید: زیرا که آن، دارایی بهشت است و هر کس آن را بسیار بگوید خداوند به او می‌نگرد و هر کس خدا به او بنگرد به خیر دنیا و آخرت دست یافته است. بحارالأنوار، ج ۳۸، ص ۱۶۱، ح ۸۳ .

حدیث۳۹۱۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ فَتَحَ بابَ مَسْأَلَةٍ فَتَحَ اللّهُ لَهُ بابَ فَقْرٍ فِی الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ وَ مَنْ فَتَحَ بابَ عَطیَّةٍ اِبْتِغاءَ لِوَجْهِ اللّهِ اَعْطاهُ اللّهُ خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآخِرَةِ؛ هر کس درِ درخواستی از مردم را به روی خود باز کند، خداوند برای او درِ فقری را در دنیا و آخرت باز می‌کند و هر کس درِ بخششی را برای مردم به خاطر خدا باز کند، خداوند او را خیر دنیا و آخرت عطا می‌فرماید. کنزالعمال، ح ۱۶۷۴۵.

حدیث۳۹۲۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ اَوى اِلى فِراشِهِ طاهِرا يَذْكُرُ اللّه تَعالى حَتّى يُدْرِكَهُ النُّعاسُ لَمْ يَتَقَلَّبْ ساعَةً مِنَ اللَّيْلِ يَسْأَلُ اللّهَ شَيْئا مِنْ خَيْرِ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ اِلاّ اَعْطاهُ اللّهُ ايّاهُ؛ هر کس با وضو و با یاد خدا به رخت خواب برود و خوابش ببرد، در هر ساعتی از شب که بیدار گردد و از خدا چیزی از خیر دنیا و آخرت بخواهد، خداوند آن را به او عطا فرماید. کنزالعمال، ح ۴۱۲۷۴ .

حدیث۳۹۲۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند: مَنْ اَرادَ الْحَديثَ لِمَنْفَعَةِ الدُّنْيا لَمْ يَكُنْ لَهُ فِى الآخِرَةِ نَصيبٌ، وَ مَنْ اَرادَ بِهِ خَيْرَ الآخِرَةِ اَعْطاهُ اللّه خَيْرَ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ؛ هر کس حدیث را برای بهره دنیا بخواهد، در آخرت بهره‌ای نخواهد داشت و هر کس برای خیر آخرت بخواهد، خداوند به او خیر دنیا و آخرت عطا فرماید. کافی، ج ۱، ص ۴۶.

حدیث۳۹۲۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : ما مِنْ عَبْدٍ يَخافُ زَوالَ نِعْمَةٍ اَوْ فَجاءَةِ نِقْمَةٍ اَوْ تَغَيُّرِ عافِيَةٍ وَ يَقولُ: يا حَيُّ يا قَيُّومُ يا واحِدُ يا مَجيدُ يا بَرُّ يا كَريمُ يا رَحيمُ يا غَنِىُّ تَمِّمْ عَلَيْنا نِعْمَتَكَ وَهَبْ لَنا كَرامَتَكَ وَ اَلْبِسْنا عافِيَتَكَ اِلاّ اَعْطاهُ اللّه تَعالى خَيْرَ الدُّنْيا وَ الآخِرَةِ؛ قطعا هر کس به خاطر ترس از دست دادن نعمتی یا گرفتار شدن به بلایی ناگهانی و یا از دست دادن سلامتی بگوید: «ای زنده، ای پابرجا، ای یکتا، ای بزرگ، ای نیکوکار، ای بزرگوار، ای مهربان، ای بی نیاز! نعمتت را بر ما کامل کن و بخششت را ارزانی ما کن و لباس عافیت را بر تن ما بپوشان» خداوند، خیر دنیا و آخرت به او عطا می‌فرماید. بحارالأنوار، ج ۹۵، ص ۱۹۴، ح ۲۷.

حدیث۳۹۲۳

امام صادق علیه السلام می فرمایند: فَاِنْ اَرَدْتَ اَنْ تَقَرَّعَيْنُكَ وَ تَنالَ خَيْرَ الدُّنْيا وَ الآخِرَةِ فَاقْطَعِ الطَّمَعَ مِمّا فى اَيْدِى النّاسِ وَ عُدَّ نَفْسَكَ فِى الْمَوتى وَ لا تُحَدِّثْ لِنَفْسِكَ اَنَّكَ فَوْقَ اَحَدٍ مِنَ النّاسِ وَ اخْزَنْ لِسانَكَ كَما تَخْزَنُ مالَكَ؛ اگر می‌خواهی دیدگان تو روشن شود و به خیر دنیا و آخرت دست‌یابی، طمع خود را از آنچه در دست مردم است قطع کن و خود را از میرندگان بشمار و گمان نکن که از کسی بهتری و زبان خود را نگه‌دار همان گونه که مال خود را نگه می‌داری. بحارالأنوار، ج ۱۳، ص ۴۱۶، ح ۸ .

حدیث۳۹۲۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ رَزَقَهُ اللّه حُبَّ الاَئِمَّةِ مِنْ اَهْلِ بَيْتى فَقَدْ اَصابَ خَيْرَ الدُّنْيا وَ الآخِرَةِ، فَلا يَشُكَّنَّ اَحَدٌ اَنَّهُ فِى الْجَنَّةِ فَاِنَّ فى حُبِّ اَهْلِ بَيْتى عِشْرينَ خَصْلَةً عَشَرَةٌ مِنْها فِى الدُّنْيا وَ عَشَرَةٌ مِنْها فِى الآخِرَةِ؛ هر کس که خداوند محبت امامان از اهل بیت مرا نصیب او کرده بی‌گمان به خیر دنیا و آخرت دست یافته و بدون شک در بهشت خواهد بود، پس هیچ یک (از شیعیان) نباید در این که اهل بهشت است شک کند؛ زیرا در دوستی اهل بیت من بیست ویژگی است که ده مورد آن در دنیا و ده مورد آن در آخرت است. بحارالأنوار، ج ۲۷، ص ۷۸، ح ۱۲.

حدیث۳۹۲۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: خَیْرُ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ فی خَصْلَتَیْنِ الْغِنی وَ التُّقی، وَ شَرُّ الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ فی خَصْلَتَیْنِ الفَقْرِ وَ الْفُجورِ؛ خیر دنیا و آخرت در دو خصلت است: بی‌نیازی و تقوا و شر دنیا و آخرت در دو خصلت است: نیازمندی و گناه. شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۰۱.

حدیث۳۹۲۶

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اَنَّ رَجُلًا اَتَی سَیِّدَنا رَسولَ اللّهِ صلی الله علیه و آله فَقالَ یا رَسولَ اللّهِ عَلِّمْنی خُلُقا یَجْمَعُ لی خَیْرَ الدُّنْیا وَ الآْخِرَةِ فَقالَ صلی الله علیه و آله لا تَکْذِبْ؛ مردی نزد سرور ما رسول خدا صلی الله علیه و آله آمد و عرض کرد: به من اخلاقی بیاموزید که خیر دنیا و آخرت در آن جمع باشد، حضرت فرمودند: دروغ نگو. فقه الرضا علیه السلام ، ص ۳۵۴.

حدیث۳۹۲۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : یا عَلیُّ... لاتُصادِقْ آکِلَ الرِّبا فَإِنَّهُ یُبارِزُ اللّه لِأَنَّ اللّه تَعالی قالَ: (فَإِنْ لَمْ تَفْعَلوا فَأْذَنوا بِحَرْبٍ مِنَ اللّهِ وَرَسولِهِ)؛ ای علی: با رباخوار رفاقت نکن، زیرا او با خداوند به مبارزه برخواسته، چون خداوند متعال می‌فرماید: اگر دست از رباخواری برنداشتید پس به خدا و رسولش اعلان جنگ دهید. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۴۶، ح ۱۸۹ .

حدیث۳۹۲۸

امام علی علیه السلام می فرمایند: مَعاشِرَ النّاسِ، اَلفِقْهَ ثُمَّ الْمَتْجَرَ ، وَاللّهِ لِلرِّبا فی هذِهِ الْاُمَّةِ أخْفی مِنْ دَبیبِ النَّمْلِ عَلَی الصَّفا؛ ای مردم! ابتدا احکام را یاد بگیرید، سپس تجارت کنید! به خدا قسم که ربا در میان این امت ناپیداتر از حرکت مورچه بر روی تخته سنگ است. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۱۷، ح ۱۶.

حدیث۳۹۲۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلدَّیْنُ رِقٌّ فَلا تَبْذُلْ رِقَّکَ لِمَنْ لا یَعْرِفُ حَقَّکَ؛ بدهی (نوعی) بندگی است، پس زمام اختیار خود را به کسی که حق تو را نمی‌شناسد مسپار (کنایه از این است که از هر کس قرض نگیر). ۱ شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید،ج ۲۰،ص ۳۰۶،ح ۵۰۳ .

حدیث۳۹۳۰

امام علی علیه السلام می فرمایند: اِیّاکُمْ وَ الدَّیْنَ فَاِنَّهُ مَذَلَّةٌ بِالنَّهارِ، وَ مَهَمَّةٌ بِاللَّیلِ وَ قَضاءٌ فِی الدُّنْیا وَ قَضاءٌ فِی الْآخِرَةِ؛ زیر بار بدهی نروید زیرا بدهکاری خواری روز و اندوه شب است و در دنیا و آخرت باز پرداختی دارد. کافی، ج ۵، ص ۹۵، ح ۱۱.

حدیث۳۹۳۱

امام علی علیه السلام می فرمایند: بِئْسَ القِلادَةُ لِلخَیِّرِ العَفیفِ قِلادَةُ الدَّیْنِ؛ چه بد گردنبندی است گردنبند بدهکاری بر گردن نیکوکارِ خویشتندار. دستور معالم الحکم، ص ۲۱.

حدیث۳۹۳۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : اَلـدَّیْنُ دَیْنـانِ: فَمَنْ مـاتَ وَ هُـوَ یَنْـوی قَضـاءَهُ فَاَنَـا وَلیُّهُ وَ مَنْ مـاتَ وَلایَنْوی‌قَضاءَهُ‌فَذاکَ‌الَّذی یُؤْخَذُ مِنْ حَسَناتِهِ لَیْسَ یَوْمَئِذٍدینارٌوَلادِرْهَمٌ؛ قرض بر دو نوع است: هر کس از دنیا برود و قصد داشته باشد که قرض خود را بپردازد من سرپرست او خواهم بود و هر کس از دنیا برود و قصد داشته باشد که قرض خود را نپردازد، در مقابل آن از اعمال نیک او بر می‌دارند، زیرا در آن روز دینار و درهمی نیست. نهج الفصاحه، ح ۱۶۰۹.

حدیث۳۹۳۳

اِتَّقوا دَعْوَةَ الْمُعْسِرِ؛ بترسید، از نفرین تنگدست. کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۲۰، ح ۱۵۴۲۴.

حدیث۳۹۳۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: وَ اغْتَنِمْ مَنِ اسْتَقْرَضَکَ فی حالِ غِناکَ لِیَجْعَلَ قَضاءَهُ لَکَ فی یَوْمِ عُسْرَتِکَ؛ غنیمت بدان کسی را که در زمان توانگریت از تو قرض بخواهد تا در روز تنگدستی‌ات (قیامت) بپردازد. نهج البلاغه، از نامه ۳۱.

حدیث۳۹۳۵

امام صادق علیه السلام می فرمایند: ... فَاِنْ اَعْطاهُ اَکْثَرَ مِمّا اَخَذَهُ مِنْ شَرْطٍ بَیْنَهُما فَهُوَ مُباحٌ لَهُ، وَ لَیْسَ لَهُ عِنْدَ اللّهِ ثَوابٌ فیما اَقْرَضَهُ؛ اگر قرض گیرنده بدون قرار قبلی، سودی به قرض دهنده بدهد مُباح است، ولی آن قرض دهنده پاداشی از خدا نخواهد گرفت. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۱۵۷، ح ۱.

حدیث۳۹۳۶

امام صادق علیه السلام می فرمایند: لَاَنْ اُقْرِضَ قَرْضا اَحَبُّ اِلَیَّ مِنْ اَنْ اَصِلَ بِمِثْلِهِ؛ مالی را قرض بدهم، بیشتر دوست دارم تا آن را ببخشم. بحارالانور، ج ۱۰۳، ص ۱۳۹، ح ۵ .

حدیث۳۹۳۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أرادَ تُسْتَجابُ دَعْوَتُهُ وأَنْ تُکْشَفَ کُرْبَتُهُ فَلْیُفَرِّجْ عَنْ مُعْسِرٍ؛ هر کس می‌خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸.

حدیث۳۹۳۸

امام رضا علیه السلام می فرمایند: اِعْلَمْ أَنَّ مَنِ اسْتَدانَ دَیْنا وَنَوی قَضاءَهُ، فَهُوَ فی أَمانِ اللّهِ حَتّی یَقْضیَهُ، فَإنْ لَمْ یَنْوِ قَضاءَهُ فَهُوَ سارِقٌ؛ کسی که قرض بگیرد در صورتی که تصمیم داشته باشد آن را پس دهد در امان خداست تا آن را اداء کند ولی اگر تصمیم نداشته باشد آن را به صاحبش برگرداند، دزد محسوب می‌شود. فقه الرضا، ص ۲۶۸.

حدیث۳۹۳۹

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : کَمالایَحِلُ لِغَریمِکَ أنْ یَمْطُلَکَ وَهُوَمُؤْسِرٌفَکَذلِکَ لایَحِلَّ لَکَ أنْ تَعْسِرَهُ إذا عَلِمْتَ أَنَّهُ مُعْسِرٌ؛ همـان طـور که برای آن کسـی که از تو قرض گرفته جـایز نیست که اداء آن را به تـأخیر بینـدازد، پس برای تو هـم جـایز نخواهد بود که با این‌که می‌دانی او تنگدست است از او مطالبه کنی. ثواب الاعمال، ص ۱۳۸.

حدیث۳۹۴۰

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أَقْرَضَ مَلْهوفافَأَحْسَنَ طِلْبَتَهُ اسْتَأْنَفَ الْعَمَلَ وَأَعْطاهُ اللّه بِکُلِّ دِرْهَمٍ أَلْفَ قِنْطارٍ مِنَ الْجَنَّةِ؛ هر کس به گرفتار و درمانـده‌ای قرض بدهـد و در پس گرفتن آن خوشـرفتاری کند [گناهانش پاک شده] اعمالش را دوباره شروع می‌کند و خداوند در برابر هر درهم، هزار قنطار (ثروتی فراوان) در بهشت به او عطا کند. ثواب الاعمال، ص ۲۸۹.

حدیث۳۹۴۱

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسـلم می فرماینـد : إنَّ اللّه تَعالی مَعَ الدّائِنِ حَتّی یَقْضـیَ دَیْنَهُ مالَمْ یَکُنْ دَیْنُهُ فیما یَکْرَهُ اللّه؛ خداوند یار قرض‌دار است تا قرض خود را بپردازد به‌شرط آن‌که قرض وی بر خلاف رضای خدا نباشد. نهج الفصاحه، ح ۷۳۳.

حدیث۳۹۴۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند : مَنْ أَخَذَ أَمْوالَ النّاسِ یُریدُ أَداءَها أَدَّی اللّه عَنْهُ وَمَنْ أَخَذَها یُریدُ إتْلافَها اَتْلَفَهُ اللّه؛ هر کس اموال مردم را بگیرد و قصد پرداخت آن را داشته باشد خداوند آن را بپردازد (او را یاری می‌کند) و هر کس اموال مردم را بگیرد و قصد تلف کردن داشته باشد خداوند آن را تلف کند. نهج الفصاحه، ح ۲۹۷۹.

حدیث۳۹۴۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله : دَخَلْتُ الْجَنَّةَ فَرَأَیْتُ عَلی بابِها: اَلصَّدَقَةُ بِعَشَرَةٍ وَالْقَرْضُ بِثَمانِیَةَ عَشَرَ فَقُلْتُ یا جَبْرَئیلُ کَیْفَ صارَتِ الصَّدَقَةُ بِعَشَرَةٍ وَالْقَرْضُ بِثَمانِیَةَ عَشَرَ؟ قالَ: لِأَنَّ الصَّدَقَةَ تَقَعُ عَلی یَدِ الْغَنِیِّ وَالْفَقیرِ وَالْقَرْضُ لایَقَعُ إلاّ فی یَدِ مَنْ یَحْتاجُ إلَیْهِ؛ وارد بهشت شـدم، دیـدم بر در آن نوشـته است (ثواب) صـدقه ده برابر است و قرض هجـده برابر. گفتم: ای جبرئیـل چرا صـدقه ده برابر و قرض هجـده برابر است؟ گفت: زیرا صـدقه به دست نیازمنـد و بی‌نیاز می‌رسد اما قرض جز به دست کسـی که به آن نیاز دارد، نمی‌رسد. کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۰، ح ۱۵۳۷۳.

حدیث۳۹۴۴

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرماینـد: اِنَّ اَشَـدَّ النّاسِ تَصْدیقا لِلنّاسِ اَصْدَقُهُمْ حَدیثا وَ اِنَّ اَشَدَّ النّاسِ تَکْذیبا اَکْذَبُهُمْ حَدیثا؛ هر کس راسـتگوتر است سخن مردم را بیشتر باور می‌کند و هر کس دروغگوتر است مردم را بیشتر دروغگو می‌داند. نهج الفصاحه، ح ۵۹۱.

حدیث۳۹۴۵

امام علی علیه السـلام می فرمایند: لا تُحَدِّثِ النّاسَ بِکُلِّ ما سَـمِعْتَ بِهِ، فَکَفی بِذلِکَ کَذِبا؛ هر چه را شـنیدی برای مردم باز گو مکن، که همین برای دروغگویی (تو) کافی است. نهج البلاغه، از نامه ۶۹ .

حدیث۳۹۴۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: إنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ أَحَبَّ الْكَذِبَ فِى الصَّلاحِ وَ أَبْغَضَ الصِّدْقَ فِى الْفَسادِ؛ خداوند عزوجل، دروغی را که باعث صلح و آشتی شود دوست دارد و از راستی که باعث فتنه شود بیزار است. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۵۳، ح ۵۷۶۲.

حدیث۳۹۴۷

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ فَاِنَّهُ مَعَ البِرِّ وَ هُما فِى الْجَنَّةِ وَ اِيّاكُمْ وَالْكِذْبَ فَاِنَّهُ مَعَ الْفُجورِ وَ هُما فِى النّارِ؛ شما را سفارش می‌کنم به راستگویی، که راستگویی با نیکی همراه است و هر دو در بهشت‌اند و از دروغگویی بپرهیزید که دروغگویی همراه با بدکاری است و هر دو در جهنم‌اند. نهج الفصاحه، ح ۱۹۷۶.

حدیث۳۹۴۸

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: ثَلاثٌ يَقْبَحُ فيهِنَّ الصِّدْقُ: اَلنَّميمَةُ، وَ اِخبارُكَ الرَّجُلَ عَنْ اَهلِهِ بِما يَكْرَهُهُ، وَ تَكذيبُكَ الرَّجُلَ عَنِ الخَبَرِ؛ در سه چیز راستگویی زشت است: سخن‌چینی، خبر ناخوشایند دادن به مردی درباره زن و فرزندش و تکذیب کردن خبر کسی. خصال، ص ۸۷، ح ۲۰.

حدیث۳۹۴۹

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَقْبَحُ الصِّدقِ ثَناءُ الرَّجُلِ عَلى نَفْسِهِ؛ زشت‌ترین راستگویی، تعریف انسان از خودش می‌باشد. غررالحکم، ج ۲، ص ۳۸۸، ح ۲۹۴۲.

حدیث۳۹۵۰

امام موسی کاظم علیه السلام می فرمایند: اَداءُ الاَمانَةِ وَالصِّدْقُ يَجْلِبانِ الرِّزْقَ، وَالْخيانَةُ وَالْكَذِبُ يَجْلِبانِ الفَقْرَ وَ النِّفاقَ؛ ادای امانت و راستگویی روزی را زیاد می‌کند و خیانت و دروغگویی باعث فقر و نفاق می‌شود. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۲۷.

حدیث۳۹۵۱

امام صادق علیه السلام می فرمایند: لا تَغْتَرّوا بِصَلاتِهِمْ وَلا بِصِيامِهِمْ، فَإِنَّ الرَّجُلَ رُبَما لَهِجَ بِالصَّلاةِ وَالصَّوْمِ حَتّى لَوْ تَرَكَهُ اسْتَوْحَشَ، وَلكِنِ اخْتَبِروهُمْ عِنْدَ صِدْقِ الْحَديثِ وَأَداءُ الأَمانَةِ؛ فریب نماز و روزه مردم را نخورید، زیرا آدمی گاه چنان به نماز و روزه خو می‌کند که اگر آنها را ترک گوید، احساس ترس می‌کند، بلکه آنها را به راستگویی و امانتداری بیازمایید. کافی، ج۲، ص ۱۰۴، ح ۲.

حدیث۳۹۵۲

امام علی علیه السلام می فرمایند: اَلصّادِقُ عَلى شَفا مَنْجاةٍ وَكَرامَةٍ وَالْكاذِبُ عَلى شُرُفِ مَهْواةٍ وَمَهانَةٍ؛ راستگو در آستانه نجات و بزرگواری است و دروغگو در لبه پرتگاه و خواری. نهج البلاغه، خطبه ۸۶.

حدیث۳۹۵۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: یا عَلیُّ اصْدِقْ وَإِنْ ضَرَّکَ فِی الْعاجِلِ فَإِنَّهُ یَنْفَعُکَ فِی الآجِلِ وَلاتَکْذِبْ وَإِنْ یَنْفَعْکَ فِی الْعاجِلِ فَإِنَّهُ یَضُرُّکَ فِی الآجِلِ؛ ای علی راست بگو اگر چه در حال حاضر به ضرر تو باشد ولی در آینده به نفع توست و دروغ نگو اگر چه در حال حاضر به نفع تو باشد ولی در آینده به ضرر توست. میراث حدیث شیعه، ج ۲، ص ۲۷.

حدیث۳۹۵۴

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْجَمالَ وَ التَّجَمُّلَ وَ یُبْغِضُ الْبُؤْسَ وَ التَّباؤُسَ؛ خداوند زیبایی و آراستگی را دوست دارد و با فقر و تظاهر به فقر دشمن است. کافی، ج ۶، ص ۴۴۰، ح ۱۴.

حدیث۳۹۵۵

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْبَیْتَ الَّذی فیهِ الْعُرْسُ وَ یُبْغِضُ الْبَیْتَ الَّذی فیهِ الطَّلاقُ؛ خداوند خانه‌ای را که در آن عروسی برپا شود دوست دارد و با خانه‌ای که در آن طلاق صورت گیرد، دشمن است. کافی، ج ۶، ص ۵۴، ح۳.

حدیث۳۹۵۶

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْعَبْدَ الْمُفَتَّنَ التَّوّابَ وَ مَنْ لَمْ یَکُنْ ذلِکَ مِنْهُ کانَ اَفْضَلَ؛ خداوند بنده به گناه افتاده توبه‌کار را دوست دارد ولی کسی که گناه نکند، از او برتر است. کافی، ج ۲، ص ۴۳۵، ح۹.

حدیث۳۹۵۷

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه عزّوَجَلَّ یُحِبُّ اَنْ یُسْاَلَ وَ یُطْلَبَ ما عِنْدَهُ؛ خداوند عزّوجل دوست دارد آنچه نزد اوست درخواست گردد و طلب شود. کافی، ج ۲، ص ۴۷۵، ح۴.

حدیث۳۹۵۸

امام صادق علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ اَنْ یُعْبَدَ فِی السِّرِ کَما یُحِبُّ اَنْ یُعْبَدَ فِی الْعَلانِیَةِ؛ خداوند دوست دارد که در پنهان عبادت شود، چنانکه دوست دارد آشکارا عبادت شود. ۱ کافی، ج ۲، ص ۲۲۳، ح ۸.

حدیث۳۹۵۹

امام باقر علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ اِبْرادَ الْکَبِدِ الحَرّی؛ خداوند خنک کردن جگر تشنه را دوست دارد. کافی، ج ۴، ص ۵۸، ح۶.

حدیث۳۹۶۰

امام سجاد علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ کُلَّ قَلْبٍ حَزینٍ وَ یُحِبُّ کُلَّ عَبْدٍ شَکورٍ؛ خداوند هر قلب محزون و هر بنده شکرگزار را دوست دارد. کافی، ج ۲، ص ۹۹، ح ۳۰.

حدیث۳۹۶۱

امام علی علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ اَنْ تَکونَ نِیَّهُ الْاِنْسانِ لِلنّاسِ جَمیلَهً، کَما یُحِبُّ اَنْ تَکونَ نِیَّتُهُ فی طاعتِهِ قَوِیَّهً غَیرَ مَدخولَهٍ؛ خداوند دوست دارد کـه انسان نسبت بـه دیگران خوش نیت باشد، چنانکه دوست دارد نیتش در اطاعت از او محکم و خالص باشد. غررالحکم، ح ۳۷۰۳.

حدیث۳۹۶۲

امام علی علیه‌السلام : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْعَقْلَ الْقَویمَ وَالْعَمَلَ الْمُسْتَقیمَ؛ خداوند عقل استوار و کردار معتدل را دوست دارد. غررالحکم، ح ۳۴۱۰.

حدیث۳۹۶۳

امام علی علیه‌السلام : اِنَّ اللّه عزَّوَجَلَّ یُحِبُّ الْمُحْتَرِفَ الْاَمینَ؛ خداوند انسان شاغل امین را دوست دارد. کافی، ج ۵، ص ۱۱۳، ح ۱.

حدیث۳۹۶۴

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ اَنْ یُؤخَذَ بِرُخَصِهِ کَما یُحِبُّ اَنْ یُؤخَذَ بِعَزائِمِهِ؛ خداوند دوست دارد از امور مجاز نیز استفاده شود چنانکه دوست دارد به تکالیف عمل شود. وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۸۱، ح۱.

حدیث۳۹۶۵

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ فِی الصَّلاهِ ما یُحِبُّ فِی الْقِتالِ: صَفّا کَاَنَّهُم بُنیانٌ مَرصُوصٌ؛ خداوند آنچه را که در جنگ دوست دارد، در نماز هم دوست دارد و آن صفی (متحد و منظم) همچون بنیانی پولادین و محکم است. الدرالمنثور، ج ۶، ص ۲۱۳.

حدیث۳۹۶۶

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْعَبدَ اَنْ یَکُونَ سَهْلَ الْبَیْعِ وَ سَهْلَ الشِّراءِ وَ سَهْلَ القَضاءِ وَ سَهْلَ الاِقْتِضاءِ؛ خداوند بنده‌ای را که در خرید و فروش و قضاوت و پذیرش قضاوت آسان گیر باشد دوست دارد. دعائم الاسلام، ج ۱، ص ۱۷ .

حدیث۳۹۶۷

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ مَعالِیَ الْاَخْلاقِ وَ یَکْرَهُ سَفْسافَها؛ خداوند خصلت‌های والای اخلاقی را دوست دارد و از خصلت‌های پَست بیزار است. کنزالعمال، ح ۵۱۸۰.

حدیث۳۹۶۸

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه تعالی یُحِبُّ الْمُداوَمَهَ عَلَی الْاِخاءِ الْقَدیمِ فَداوِمُوا؛ خداوند تداوم دوستی دیرینه را دوست دارد، پس در دوستی مداومت ورزید. نهج الفصاحه، ح ۷۵۱.

حدیث۳۹۶۹

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْبَصیـرَ النّافِـذَ عِنـدَ مَجییءِ الشَّهَواتِ، وَالْعَقْلَ الکامِلَ عِنـدَ نُزولِ الشُّبَهاتِ و یُحِبُّ السَّماحَهَٔ وَ لَوْ عَلی تَمراتٍ وَ یُحِبُّ الشَّجاعَهَٔ وَ لَوْ عَلی قَتْلِ حَیَّهٍٔ؛ خداوند چشم تیز بین هنگام روی آوردن هوا و هوس‌ها، و عقل کامل هنگام آمدن شبهه‌ها را دوست دارد و بخشندگی را هر چند به دانه‌های خرما، دوست دارد و شجاعت را اگر چه به کشتن یک مار دوست دارد. مسند الشهاب، ج ۲، ص ۱۵۲، ح ۱۰۸۰ .

حدیث۳۹۷۰

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه تَعالی یُحِبُّ الْاَتْقیاءَ الْاَبْرارَ الْاَخْفیاءَ الَّذینَ اِذا حَضَروا لَمْ یُعْرَفوا وَ اِذا غابوا لَمْ یُفْتَقَدوا، قُلوبُهُمْ مَصابیحُ الْهُدی یَنْجونَ مِنْ کُلِ غَبْراءَ مُظْلِمَهٍٔ؛ خداوند تعالی بندگان پرهیزگارِ نیکوکارِ گمنام را دوست دارد، کسانی که چون حاضرند، شناخته نمی‌شوند و آنگاه که غایب‌اند سراغشان را نمی‌گیرند، قلب هایشان چراغ‌های هدایت است و از هر تیرگی و تاریکی نجات می‌یابند. نثر الدّر، ج ۱، ص ۱۵۶ .

حدیث۳۹۷۱

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الرَّجُلَ القَویَّ المُبْدِئَ الْمُعیدَ عَلَی الْفَرَسِ المُبْدِئَ المُعیدِ؛ خداوند مردِ نیرومندی را که همیشه برای جهاد پا به رکاب است دوست دارد. بحارالأنوار، ج ۶۴، ص ۱۸۴، ح ۴۰ .

حدیث۳۹۷۲

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الْاِنْفاقَ وَ یُبْغِضُ الْاِقْتارَ، فَاَنْفِقْ وَ اَطْعِمْ وَ لا تُصَرْصِرْ فَیَعْسِرْ عَلَیْکَ الطَّلَبُ؛ خداوند خرج کردن را دوست دارد و با سخت خرج کردن دشمن است پس انفاق و اطعام کن و به ثروت اندوزی مپرداز که کسب ثروت تو را به سختی می‌اندازد. بحارالأنوار، ج۶۴، ص ۲۸۲، ح ۴۳ .

حدیث۳۹۷۳

پیامبراکرم صلی الله علیه و آله وسلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ الشّابَّ الَّذی یُفْنی شَبابَهُ فی طاعَهِٔ اللّه؛ خداوند جوانی که جوانیش را در اطاعت از او بگذراند دوست دارد. نهج الفصاحه، ح ۸۰۰ .

حدیث۳۹۷۴

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم : کُنْ بَشّاشا فَاِنَّ اللّه یُحِبُّ البَشّاشیـنَ وَ یُبْغِضُ الْعَبوسَ کَریهَ الْوَجْهِ؛ گشاده‌رو باش که خـداوند انسان‌های گشاده‌رو را دوست دارد و با اخموی ترش‌رو دشمن است. الشهاب فی الحکم والآداب، ص ۳۸.

حدیث۳۹۷۵

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ مَعـالِیَ الْاُمورِ وَ اَشْـرافَها وَ یَکْرَهُ سَـِفْسافَها؛ خداونـد کارهای والا و شـرافتمند را دوست دارد و از کارهای پست و ناچیز بیزار است. نهج الفصاحه، ح ۸۰۴ .

حدیث۳۹۷۶

پیـامبراکرم صـلی الله علیه و آله وسـلم : اِنَّ اللّه یُحِبُّ مِنَ الْخَیْرِ مـا یُعَجَّلُ؛ خداونـد کـار خیری را که به آن شـتاب شود دوست دارد. کافی، ج ۲، ص ۱۴۲، ح۴.

حدیث۳۹۷۷

امام علی (علیه السلام): ما اَخَذَ اللّه میثاقاً مِنْ اَهْلِ الْجَهْلِ بِطَلَبِ تِبْیانِ الْعِلْمِ حَتّی اَخَذَ میثاقاً مِنْ اَهْلِ الْعِلْم بِبَیانِ الْعِلْم لِلجُهّالِ؛ لاَنَّ الْعِلْمَ کانَ قَبْلَ الْجَهْلِ؛ خداوند، از مردم نادان پیمانی برای جستجوی دانش نگرفت، مگر این‌که پیمان بیان کردن دانش برای نادانان را از اهل دانش گرفت، چرا که دانش، پیش از نادانی بود. امالی، مفید، ص ۶۶، ح ۱۲.

حدیث۳۹۷۸

امـام علی (علیه السـلام): زَلَّةُ الْعـالِمِ کَانْکِسارِ السَّفینَهِٔ تَغْرَقُ و تُغْرِقُ مَعَها غَیْرَها؛ لغزش عالم، ماننـد شکسـتن کشتی است. خود، غرق می‌شود و دیگران را هم با خود غرق می‌کند. غرر الحکم ، ح ۵۴۷۴.

حدیث۳۹۷۹

پیـامبر اکرم (صـلی الله و علیـه و آلـه): لَو خِفْتُمُ اللّه حَقَّ خیفَتِهِ لَعَلِمْتُمُ الْعِلْمَ الَّذی لاـ جَهـلَ مَعَهُ ، وَ لَـو عَرَفْتُمُ اللّه حَقَّ مَعْرِفَتِهِ لَزالَتْ بِدُعائِکُمُ الْجِبـالُ؛ اگر از خـدا چنانکه بایـد می‌ترسـیدید، به دانشـی ناب دست می‌یافتنـد و اگر خـدا را چنانکه بایـد می‌شـناختید، با دعایتان کوه‌ها از میان می‌رفتند. کنز العمّال، ح ۵۸۸۱.

حدیث۳۹۸۰

پیـامبر اکرم (صـلی الله و علیه و آله): اذَا الْتَبَسَتْ عَلَیْکُمُ الفِتَنُ کَقِطَعِ اللَّیْلِ الْمُظْلِمِ فَعَلَیْکُمْ بِـالْقُرآنِ ... و لَهُ ظَهْرٌ وَ بَطْنٌ فَظاهِرُهُ حُکْمٌ وَ باطِنُهُ عِلْمٌ ... فیهِ مَصابیـحُ الْهُـدی وَ مَنارُ الْحِکْمَـهِٔ وَ دَلیلٌ عَلَی الْمَعْرِفَـهِٔ لِمَنْ عَرَفَ الصِّفَهَٔ؛ هنگامی که فتنه‌ها چون پاره‌های شب تار بر شمـا مشـتبه شود، به قرآن روی بیاوریـد ... برای قرآن ظاهری و بـاطنی است. ظـاهر آن حکمت و باطن آن دانش است ... در قرآن چراغ‌های هدایت و نشانه‌های حکمت و راهنمای معرفت هست، برای کسی که ویژگی‌اش را شناخت. کافی، ج ۲، ص ۵۹۹ ، ح ۲.

حدیث۳۹۸۱

پیـامبر اکرم (صـلی الله و علیه و آله): مـا مِنْ عـالِمٍ اَو مُتَعَلِّمٍ یَمُرُّ بِقَرْیَـهٍٔ مِنْ قُرَی الْمُسْـلِمینَ اَو بَلْـدَهٍٔ مِنْ بِلاـدِ الْمُسْـلِمینَ وَ لَمْ یَأْکُـلْ مِنْ طَعامِهِمْ وَ لَمْ یَشْرَبْ مِنْ شَـرابِهِمْ وَ دَخَلَ مِنْ جانِبٍ وَ خَرَجَ مِنْ جانِبٍ اِلاّ رَفَعَ اللّه تَعالی عَذابَ قُبورِهِمْ اَرْبَعینَ یَوْما؛ هیچ دانشمند و یا دانش‌اندوزی از روسـتایی از روسـتاها و یا شـهری از شـهرهای مسلمانان نمی‌گذرد و از خوراک آنان نمی‌خورد و از نوشیدنی آنان نمی‌نوشـد و از یک طرف وارد نمی‌شود و از طرف دیگر خارج نمی‌گردد، جز آنکه خـدای متعال عذاب قبرهایشان را تا چهل روز بر می‌دارد. جامع الأخبار ، ص ۵۰۷، ح ۱۴۰۵.

حدیث۳۹۸۲

امام علی (علیه السلام): خَیْرُ مَنْ شاوَرْتَ ذَوُو النُّهی وَالْعِلْمِ ، وَ اُولُو التَّجارِبِ وَ الْحَزْمِ؛ بهترین مشاوران، دارندگان عقل، علم، تجربه و دوراندیشی‌اند. غرر الحکم ، ح ۴۹۹۰.

حدیث ۳۹۸۳

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله): لا تَجْلِسوا مَعَ کُلِّ عالِمٍ، اِلاّ عالِماً یَـدْعوکُمْ مِنْ الخَمْسِ اِلی الْخَمْسِ : مِنَ الشَّکِّ اِلَی الْیَقینِ، وَ مِنَ الْعَـداوَةِ اِلَی النَّصـیحَةِ وَ مِنَ الْکِبْرِ اِلَی التَّواضُعِ وَ مِنَ الرِّیاءِ اِلَی الاْخْلاصِ وَ مِنَ الرَّغْبَةِ اِلَی الزُّهْدِ؛ با هر عالمی ننشـینید، مگر عالمی که شما را از پنج چیز به پنج چیز دعوت کند: از شکّ به یقین، از دشمنی به خیرخواهی، از تکبر به تواضع، از ریا به اخلاص و از علاقه به دنیا به بی‌اعتنایی به آن. تاریخ بغداد ، ج ۵، ص ۷۰، ح ۲۴۲۱.

حدیث ۳۹۸۴

امـام علی (علیه السـلام): جـالِسِ الْعُلَمـاءَ یَزْدَدْ عِلْمُـکَ وَ یَحْسُنْ اَدَبُـکَ وَ تَزْکُ نَفْسُکَ؛ با علما هم‌نشـین باش، تا علمت زیاد و ادبت نیکو و جانت پاک گردد. غرر الحکم ، ح ۴۷۸۶.

حدیث ۳۹۸۵

امـام باقر (علیه السـلام): مَنْ عَلَّمَ بابَ هُـدیً فَلَهُ مِثْلُ اَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لا یُنْقَصُ اُولئِکَ مِنْ اُجورِهِمْ شَـیْئاً وَ مَنْ عَلَّمَ بابَ ضَـلالٍ کانَ عَلَیْهِ مِثْلُ اَوزارِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لا یُنْقَصُ اُولئِکَ مِنْ اَوزارِهِمْ شَیْئا؛ هرکس باب هدایتی را به کسی آموزش دهد، پاداش همه کسانی را که به آن عمـل کننـد، دارد، بی آنکه چیزی از پـاداش آنـان کم شود و هرکس بـاب گمراهی را یـاد دهـد، گناهان همه کسانی که بدان عمل کنند، بر او نیز بار می‌شود، بی آن‌که چیزی از گناهان آنان کم شود. کافی ، ج ۱، ص ۳۵، ح ۴.

حدیث ۳۹۸۶

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله): تَناصَـحوا فِی الْعِلْمِ ، فَاِنَّ خیانَـةَ اَحَـدِکُمْ فی عِلْمِهِ اَشَـدُّ مِنْ خیـانَتِهِ فی مـالِهِ وَ اِنَّ اللّه سـائِلُکُمْ یَوْمَ الْقیامَةِ؛ در دانش، خیرخواه یکدیگر باشـید که خیانت هر یک از شما در دانشش، سخت‌تر از خیانت او در مالش می‌باشد و خداوند روز قیامت از شما بازخواست می‌کند. امالی طوسی، ص ۱۲۶، ح ۱۹۸.

حدیث ۳۹۸۷

امام باقر (علیه السلام): اَلْعُلَماءُ فی اَنْفُسِهِمْ خانَةٌ اِنْ کَـتَمُوا النَّصیحَةَ اِنْ رَاَوْا تائِها ضالاًّ لا یَهْدونَهُ اَوْ مَیِّتا لا یُحْیونَهُ فَبِئْسَ ما یَصْنَعونَ لاَنَّ اللّه تَبارَکَ وَ تَعالی اَخَـذَ عَلَیْهِمُ الْمیثاقَ فِی الْـکِتابِ اَنْ یَاْمُروا بِالْمَعْروفِ وَ بِما اُمِروا بِهِ وَ اَنْ یَنْهَوْا عَمّا نُهوا عَنْهُ وَ اَنْ یَتَعاوَنوا عَلَی الْبِرِّ وَ التَّقْوی وَ لا یَتَعاوَنوا عَلَی الاِْثْمِ وَ الْعُدْوانِ؛ اگر دانشمندان نصیحت را پنهان دارند، خیانت کرده‌اند. اگر سرگشته گمراهی را دیدند و او راراهنمایی نکردنـد و یا (دل) مرده‌ای را زنـده ننمودنـد، وه که چه کار زشتی کرده‌اند! چون خداوند تبارک و تعالی در کتاب از ایشان پیمان گرفته که به معروف و آنچه فرمان یافته‌انـد فرمان دهند و از آنچه نهی شده‌اند نهی کنند و بر نیکوکاری و پرهیزکاری، یکدیگر را یاری کنند و در گناه و ستم یکدیگر را یاری نکنند. کافی ، ج ۸ ، ص ۵۴، ح ۱۶.

حدیث ۳۹۸۸

امام علی (علیه السلام): خُذوا مِنْ كُلِّ عِلْمٍ اَحْسَنَهُ فَاِنَّ النَحلَ يَأكُلُ مِنْ كُلِّ زَهْرٍ اَزْيَنَهُ فَيَتَوَلَّدُ مِنْهُ جَوهَرانِ نَفيسانِ: اَحَدُهُما فيهِ شِفاءٌ لِلنّاسِ وَ الْآخَرُ يُسْتَضاءُ بِهِ؛ از هر دانشی بهترینش را انتخاب کنید، زنبورِ عسل از هر گلی زیباترینش را می‌خورد. در نتیجه دو جواهر گران‌بها از آن تولید می‌شود: یکی (عسل) برای مردم شفاست و دیگری (موم) که از آن روشنایی می گیرند. غرر الحکم ، ح ۵۰۸۲.

حدیث۳۹۸۹

امام رضا (علیه السلام): رَحِمَ اللّه عَبْدا اَحيا اَمْرَنا ... يَتَعَلَّمُ عُلومَنا وَ يُعَلِّمُهَا النّاسَ ، فَاِنَّ النّاسَ لَوْ عَلِموا مَحاسِنَ كَلامِنا لاَتَّبَعونا؛ رحمت خدا بر بنده‌ای را که امر ما را زنده کند... دانش‌های ما را فرا گیرد و به مردم بیاموزد. اگر مردم زیبایی‌های سخنان ما را می‌دانستند، از ما پیروی می کردند. معانی الأخبار ، ص ۱۸۰، ح ۱.

حدیث۳۹۹۰

امام صادق (علیه السلام): وَ الْمُتَعَلِّمُ يَحْتاجُ اِلى رَغْبَةٍ وَ ارادَةٍ و فَراغٍ وَ نُسُكٍ وَ خَشْيَةٍ وَ حِفْظٍ وَ حَزْمٍ؛ دانش اندوز به شوق، اراده، فراغت، عبادت، ترس از خدا، مراقبت و آینده‌نگری نیاز دارد. مصباح الشریعه، ص ۱۵.

حدیث۳۹۹۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): مَنْ جاءَهُ الْمَوتُ وَ هُوَ يَطْلُبُ الْعِلْمَ لِيُحْيِىَ بِهِ الْاِسلامَ كانَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ الاَنبياء دَرَجَةٌ واحِدَةٌ فِى الْجَنَّةِ؛ هر کس در جستجوی دانش باشد تا با آن اسلام را زنده کند و مرگ او فرا رسد، در بهشت میان او و پیامبران تنها یک درجه فاصله است. منیة المرید ، ص ۱۰۰.

حدیث۳۹۹۲

امام سجاد (علیه السلام): لَوْ يَعْلَمُ النّاسُ ما فى طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَلَبوهُ وَ لَو بِسَفْكِ الْمُهَجِ وَ خَوضِ اللُّجَجِ اِنَّ اللّه تَبارَكَ وَ تَعالى اَوحى اِلى دانيالَ : اِنَّ اَمْقَتَ عَبيدى اِلَىَّ الْجاهِلُ الْمُسْتَخِفُّ بِحَقِّ اَهْلِ الْعِلْمِ ، التّارِكُ لِلْاِقْتِداءِ بِهِمْ وَ اِنَّ اَحَبَّ عَبيدى اِلَىَّ التَّقىُّ الطّالِبُ لِلثَّوابِ الْجَزيلِ اَللاّزِمُ لِلْعُلَماءِ التّابِعُ لِلْحُلَماءِ القابِلُ عَنِ الْحُكَماءِ؛ اگر مردم می‌دانستند که در جستجوی دانش چه چیزی [نهفته] است، بی‌گمان در پی آن می‌رفتند، حتّی اگر با ریخته شدن خون و فرو رفتن در اعماق دریا باشد. خدای تبارک و تعالی به دانیال وحی کرد: منفورترین بندگانم نزد من، نادانی است که حق اهل علم را سبک بشمارد و پیروی از ایشان را رها کند و محبوب‌ترین بندگانم نزد من، تقوا پیشه‌ای است که جویای پاداش فراوان، همراه دانشمندان، پیرو بردباران و پذیرای حکیمان باشد. کافی ، ج ۱، ص ۳۵، ح ۵.

حدیث۳۹۹۳

امام علی (علیه السلام): كُلَّ وِعاءٍ يَضيقُ بِما جُعِلَ فيهِ اِلاّ وِعاءُ الْعِلْمِ فَاِنَّهُ يَتَّسِعُ بِهِ؛ هر ظرفی که در آن چیزی ریخته شود پر می‌شود، مگر ظرف دانش که هر چه در آن ریخته شود جا باز می کند. نهج البلاغه ، حکمت ۲۰۵.

حدیث۳۹۹۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): اِنَّ لُقْمانَ قالَ لاِبْنِهِ : يا بُنَىَّ عَلَيْكَ بِمَجالِسِ الْعُلَماءِ وَ اسْتَمِعْ كَلامَ الْحُكَماءِ فَاِنَّ اللّه يُحْيِى الْقَلْبَ

الْمَيِّتَ بِنورِ الْحِكْمَةِ كَما يُحْيِي الاَرْضَ الْمَيتَةَ بِوابِلِ الْمَطَرِ؛ لقمان به پسرش گفت: فرزندم! همواره در مجلس دانشمندان باش و سخنان حکیمان را بشنو، که خداوند، دل مرده را به نور حکمت زنده می‌کند؛ همان گونه که زمین مرده را با باران سیل‌آسا، زنده می‌گرداند. معجم الکبیر ، ج ۸، ص ۱۹۹

حدیث۳۹۹۵

امام صادق (علیه السلام): اَلْعِلْمُ مَقْرونٌ اِلَى الْعَمَلِ ، فَمَنْ عَلِمَ عَمِلَ ، ومَنْ عَمِلَ عَلِمَ ، وَالْعِلْمُ يَهْتِفُ بِالْعَمَلِ فَاِنْ اَجابَهُ وَ اِلاّ ارْتَحَلَ عَنْهُ؛ دانش، با عمل همراه است، پس هر که دانست، عمل کرد و هر که عمل کرد، دانست و دانش، به عمل فرا می‌خواند. پس اگر او را اجابت کرد، چه بهتر وگرنه از او جدا می‌گردد. کافی ، ج ۱، ص ۴۴، ح ۲.

حدیث۳۹۹۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): طَلَبُ الْعِلْمِ فَريضَةٌ عَلى كُلِّ مُسْلِمٍ ، فَاطْلُبُوا الْعِلْمَ مِنْ مَظانِّهِ ، وَاقْتَبِسوهُ مِنْ اَهْلِهِ؛ در پی دانش بودن، بر هر مسلمانی واجب است، پس دانش را از جایی که احتمال بودنش هست، بجویید و آن را از اهلش فراگیرید. امالی طوسی، ص ۵۶۹، ح ۱۱۷۶.

حدیث۳۹۹۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): قَلْبٌ لَيْسَ فيهِ شَیءٌ مِنَ الحِكمَةِ كَبَيْتٍ خَرِبٍ ، فَتَعَلَّموا وعَلِّموا ، وتَفَقَّهوا ولا تَموتوا جُهّالاً ؛ فَاِنَّ اللّهَ لا يَعذِرُ عَلَى الْجَهْلِ؛ دلی که در آن حکمت نیست، همچون خانه‌ای ویران است. پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان نمیرید که خدای عزّ و جلّ، بهانه‌ای را برای نادانی نمی‌پذیرد. الفردوس ، ح ۴۵۹۰.

حدیث۳۹۹۸

امام علی (علیه السلام): يا مُؤمِنُ اِنَّ هذَا الْعِلْمَ وَالْاَدَبَ ثَمَنُ نَفْسِكَ فَاجْتَهِدْ فی تَعَلُّمِها فَما يَزيدُ مِنْ عِلْمِكَ وَ اَدَبِكَ يَزيدُ فی ثَمَنِكَ وَ قَدْرِكَ، فَاِنَّ بِالْعِلْمِ تَهْتَدی اِلی رَبِّكَ؛ ای انسان با ایمان، در حقیقت این دانش و ادب، بهای توست، پس در آموختن آن بکوش، زیرا هرچه بر دانش و ادبت افزوده شود، بر ارج و بهای تو افزوده می‌شود، چرا که با دانش به سوی پروردگارت هدایت می‌شوی. روضة الواعظین، ص ۱۱.

حدیث۳۹۹۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِذا كانَ فی رَجُلٍ خَلَّةٌ رائِقَةٌ فَانْتَظِروا اَخَواتِها؛ اگر در وجود کسی خصلتی پسندیده باشد، انتظار خصلت‌های پسندیده دیگری را نیز در او داشته باشید. نهج البلاغه، حکمت ۴۴۵

حدیث۴۰۰۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَلْكَريمُ يَرى مَكارِمَ اَفْعالِهِ دَيْنا عَلَيْهِ يَقْضيهِ، اَللَّئيمُ يَرى سَوالِفَ اِحْسانِهِ دَيْنا لَهُ يَقْتَضيهِ ؛ بزرگوار، نیکوکاری‌های خود را بدهی به گردن خود می‌داند که باید بپردازد و فرومایه، احسان‌های گذشته خود را بدهی به گردن دیگران می‌داند که باید پس بگیرد. غررالحکم، ح ۲۰۳۱ و ۲۰۳۲

حدیث۴۰۰۱

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: تِسْعَةُ اَشْیاءَ قَبیحةٌ وَ هِیَ مِنْ تِسْعَةٍ اَنْفُسٍ اَقبَحُ مِنها مِنْ غَیْرِهِمْ: ضیقُ الذَّرْعِ مِنَ الْمُلوکِ وَ الْبُخْلُ مِنَ الْاَغْنیاءِ وَ سُرْعَةُ الْغَضَبِ مِنَ الْعُلَماءِ وَ الصِّبا مِنَ الْکُهولِ وَ الْقَطیعَةُ مِنَ الرُّؤوسِ وَ الْکِذْبُ مِنَ الْقُضاةِ وَ الزَّمانَةُ مِنَ الْاَطِبّاءِ وَ الْبَذاءُ مِنَ النِّساءِ وَ الطَّیشُ مِن ذَوِی السُّلْطانِ؛ نُه چیز زشت است، اما از نه گروه زشت‌تر: درماندگی و ناتوانی از دولتمردان؛ بخل از ثروتمندان؛ زود خشمی از دانشمندان؛ حرکات بچگانه از میانسالان؛ جدایی حاکمان از مردم؛ دروغ از قاضیان؛ بیماری کهنه از پزشکان؛ بدزبانی از زنان و سختگیری و ستمگری از سلاطین. دعائم الإسلام، ج ۱، ص ۸۳

حدیث۴۰۰۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: عَوِّدْ لِسانَکَ لینَ الْکَلامِ وَ بَذْلَ السَّلامِ، یَکْثُرْ مُحِبّوکَ وَ یَقِلَّ مُبْغِضوکَ؛ زبان خود را به نرمگویی و سلام کردن عادت ده، تا دوستانت زیاد و دشمنانت کم شوند. غررالحکم، ح ۶۲۳۱

حدیث۴۰۰۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: قالَ لُقْمانُ لِابْنِهِ: یا بُنَیَّ ایاکَ وَ الضَّجَرَ وَ سوءَ الْخُلْقِ وَ قِلَّةَ الصَّبْرِ فَلا یَسْتَقیمُ عَلی هذِهِ الْخِصالِ صاحِبٌ وَ اَ لْزِمْ نَفْسَکَ التُّؤَدَةَ فی اُمورِکَ وَ صَبِّرْ عَلی مَؤوناتِ الْاِخْوانِ نَفْسَکَ وَ حَسِّنْ مَعَ جَمیعِ النّاسِ خُلْقَکَ؛ لقمان به فرزندش فرمود: فرزندم! از بی‌حوصلگی و بد اخلاقی و بی‌تابی دوری کن که هیچ دوستی تحمل این خصلت‌ها را ندارد. در کارهایت آرام و بردبار، در تحمّل زحمات برادران صبور و با همه مردم خوش اخلاق باش. قصص الأنبیاء، ص ۱۹۸، ح ۲۴۵

حدیث۴۰۰۴

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند: لا تَکُنْ عَیّابا وَ لا مَدّاحا وَ لا طَعّانا وَ لا مُماریا؛ نه عیب‌جو باش و نه ثناگو، نه زخم‌زبان زن و نه مجادله گر. مکارم الاخلاق، ص ۴۶۷

حدیث۴۰۰۵

امام حسین علیه‌السلام می فرمایند: لا تَقولَنَّ فی اَخیکَ الْمُؤْمِنِ اِذا تَواری عَنْکَ اِلّا ما تُحِبُّ اَنْ یَقولَ فیکَ اِذا تَوارَیْتَ عَنْهُ؛ وقتی که برادر دینی‌ات از تو جدا شد، سخنی پشت سر او نگو، مگر این که دوست داری او در پشت سر تو آن را بگوید. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۱۲۷.

حدیث۴۰۰۶

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: رَأْسُ الْعِلْمِ التَّمْییزُ بَیْنَ الْاَخْلاقِ وَ اِظْهارُ مَحْمودِها وَ قَمْعُ مَذْمومِها؛ بالاترین درجه دانایی، تشخیص اخلاق از یکدیگر و آشکار کردن اخلاق پسندیده و سرکوب اخلاق ناپسند است. غررالحکم، ح ۵۲۶۷..

حدیث۴۰۰۷

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: عَوِّدْ نَفْسَکَ الْجَمیلَ فَباعْتیادِکَ اِیّاهُ یَعودُ لَذیذا؛ خودت را به کارهای زیبا عادت بده که اگر به آنها

عادت کنی، برایت لذت بخش می‌شوند. شرح‌نهج البلاغه، ابن ابی‌الحدید، ج ۲۰، ص ۲۶۶.

حدیث۴۰۰۸

تَوَقُّعُ الْفَرَجِ اِحدَی الرّاحَتَیْنِ؛ انتظار گشایش، یکی از دو آسایش است. غررالحکم، ح ۴۵۷۸

حدیث۴۰۰۹

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ وَجِدَ هَمّا وَ لا یَدری ما هُوَ فَلْیَغْسِلْ رَأْسَهُ؛ هر کس غمگین شد و علت آن را ندانست، سر خود را بشوید. الدعوات للراوندی، ص ۱۲۰.

حدیث۴۰۱۰

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: حُسْنُ الظَّنِّ راحَةُ الْقَلْبِ وَ سَلامَةُ الدّینِ؛ خوش گمانی، مایه آسایش قلب و سلامت دین است. غررالحکم، ح ۴۸۱۶

حدیث۴۰۱۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اَلنَّومُ راحَةٌ لِلْجَسَدِ وَ النُّطْقُ راحَةٌ لِلرُّوحِ وَ السُّکوتُ راحَةٌ لِلْعَقْلِ؛ خواب مایه آسایش جسم، سخن مایه آسایش جان و سکوت مایه آسایش عقل است. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۲.

حدیث۴۰۱۲

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اَصْلُ الْعَقْلِ القُدَرةُ وَ ثَمَرَتُها السُّرورُ؛ ریشه عقل، قدرت است و میوه آن شادی. بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۷.

حدیث۴۰۱۳

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اَلسُّرُورُ فی ثَلاثِ خِلالٍ: فِی الْوَفاءِ وَ رِعایَةِ الحُقوقِ وَ النُّهوضِ فِی النَّوائِبِ؛ شادی در سه چیز است: وفاداری، رعایت حقوق و ایستادگی در برابر سختی‌ها. تحف العقول، ص ۳۲۳.

حدیث۴۰۱۴

پیامبراکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند: اِنَّ الزاهِدَ فِی الدُّنْیا یَرْتَجی وَ یُریحُ قَلْبَهُ وَ بَدَنَهُ فِی الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ وَ الراغِبَ فیها یُتْعِبُ قَلْبَهُ وَ بَدَنَهُ فِی الدُّنْیا وَ الْآخِرَةِ؛ هر کس به دنیا بی رغبت است، امیدوار است و تن و جانش را در دنیا و آخرت آسوده می گذارد و هر کس دل به دنیا ببندد، تن و جان خود را در دو دنیا به زحمت می‌اندازد. اعلام الدین، ص ۳۴۳.

حدیث۴۰۱۵

امام صادق علیه‌السلام: لَمّا سُئِلَ عَنْ طَریقِ الراحَةِ ـ: فی خِلافِ الْهَوی. قیل: فَمَتی یَجِدُ عَبدٌ الرّاحَةَ؟ فَقالَ علیه‌السلام عِنْدَ اَوَّلِ یَوْمِ

یَصیرُ فِی الْجَنَّةِ؛ در پاسخ به این سؤال که راه رسیدن به آسایش چیست؟ فرمودنـد: مخالفت با هوا و هوس. عرض شـد: پس، چه وقت انسان به آسایش می‌رسد؟ فرمودند: در نخستین روز ورودش به بهشت. تحف العقول، ص ۳۷۰.

حدیث۴۰۱۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ قالَ فی کُلِّ یَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّهِ دَفَعَ اللّه بِها عَنْهُ سَبْعینَ نَوْعا مِنَ الْبَلاءِ اَیْسَرُهَا الْهَمُّ؛ هر کس در هر روز صـد مرتبه لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ اِلّا بِاللّهِ بگویـد، خداوند هفتاد نوع بلا را از او دفع می کند، که کوچکترین آن غم و اندوه است. ثواب الأعمال، ص ۱۶۲.

حدیث۴۰۱۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ تَصَدَّقَ فی یَوْمٍ اَو لَیْلَةٍ اِنْ کَانَ یَوْمٌ فَیَوْمٌ وَ اِنْ کانَ لَیْلَةٌ فَلَیْلٌ دَفَعَ اللّه عَزَّوَجَلَّ عَنْهُ الْهَمَّ وَ السَّبُعَ وَ مِیتَةَ السُّوءِ؛ هر کس در روز و یا شب صـدقه بدهـد ـ اگر روز است روز و اگر شب است، شب ـ خداونـد از او غم و اندوه، درنده و مرگ بد را دور می کند. ثواب الأعمال، ص ۱۴۰ .

حدیث۴۰۱۸

امـام سـجاد علیه‌السـلام می فرماینـد: وَ اَمّا حَقُّ الزَّوجَةِ فَاَنْ تَعْلَمَ اَنَّ اللّه عَزَّوَجَلَّ جَعَلَها لَکَ سَکَنا وَ اُنْسا فَتَعْلَمَ اَنَّ ذلِکَ نِعْمَةٌ مِنَ اللّهِ عَلَیْکَ فَتُکْرِمَها وَ تَرْفُقَ بِها وَ اِنْ کانَ حَقُّکَ اَوجَبَ فَاِنَّ لَها عَلَیْکَ اَنْ تَرْحَمَها؛ حق زن این است که بدانی خداوند عزوجل او را مایه آرامش و انس تو قرار داده و این نعمتی از جانب اوست، پس احترامش کن و با او مـدارا نما، هر چند حق تو بر او واجب‌تر است اما این حق اوست که با او مهربان باشی. من لایحضره الفقیه، ج ۲، ص ۶۲۱

حدیث۴۰۱۹

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: اِنَّ الْقَلْبَ لَیَتَجَلْجَلُ فِی الْجَوْفِ یَطْلُبُ الحَقَّ فَاِذا اَصابَهُ اطْمَاَنَّ وَ قَرَّ؛ به راستی که دل در درون سینه بی قرار است و به دنبال حق می گردد و چون به آن رسید، آرام و قرار می گیرد. کافی، ج ۲، ص ۴۲۱.

حدیث۴۰۲۰

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: خَمْسُ خِصالٍ مَنْ فَقَدَ واحِدَةً مِنْهُنَّ لَمْ یَزَلْ ناقِصَ العَیْشِ زائِلَ الْعَقْلِ مَشْغولَ الْقَلْبِ، فَاَوَّلُها: صِحَّةُ البَدَنِ وَ الثّانیَةُ: اَلاَمْنُ وَ الثّالِثَةُ: اَلسَّعَةُ فِی الرِّزْقِ، وَ الرّابِعَةُ: اَلاَنیسُ الْمُوافِقُ (قال الراوی:) قُلْتُ: و مَا الاَنیسُ الْمُوافِقُ؟ قال: اَلزَّوجَةُ الصّالِحَةُ، وَ الوَلَدُ الصّالِحُ، وَ الْخَلیطُ الصّالِحُ وَ الخامِسَةُ: وَ هِیَ تَجْمَعُ هذِه الْخِصالَ: الدَّعَةُ؛ پنج چیز است که هر کس یکی از آنها را نداشته باشـد، همـواره در زنـدگی‌اش کمبـود دارد و کـم خرد و دل نگران اسـت: اول، تنـدرستی، دوم امنیت، سـوم روزی فراوان، چهارم همراهِ همرأی. راوی پرسـید: همراهِ همرأی کیست؟ امام فرمودنـد: همسـر و فرزنـد و همنشـین خوب و پنجم که در برگیرنده همه اینهاست، رفاه و آسایش است. خصال، ص ۲۸۴.

حدیث۴۰۲۱

پیـامبراکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : اَلْبِرُّ ما سَکَنَتْ اِلَیْهِ النَّفْسُ وَ اطْمَاَنَّ اِلَیْهِ الْقَلْبُ، وَ الْاِثْمُ ما لَمْ تَسْکُنْ اِلَیْهِ النَّفْسُ وَ لَمْ

يَطْمَئِنَّ اِلَيْهِ الْقَلْبُ وَ انْ اَفْتاكَ الْمُفْتونَ ؛ نيكى آن است كه جان و دل انسان با آن آرامش پيدا كند و گناه آن است كه جان و دل انسان با آن آرام نگيرد، هر چند فتوا دهندگان (خلاف آن را) به تو فتوا دهند. كنزالعمّال، ح ۷۲۷۸ .

حديث۴۰۲۲

امام على عليه‌السلام مى فرمايند: كُلُّ شَىْءٍ يَحتاجُ اِلَى الْعَقْلِ وَالْعَقْلُ يَحْتاجُ اِلَى الْاَدَبِ؛ هر چيزى به عقل نياز دارد و عقل به ادب نيازمند است. فقه الرضا، ص ۳۶۴.

حديث۴۰۲۳

امام على عليه‌السلام مى فرمايند: مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ لِلنّاسِ اِماما فَلْيَبْدَأ بِتَعْليمِ نَفْسِهِ قَبْلَ تَعْليمِ غَيْرِهِ وَلْيَكُنْ تَاْديبُهُ بِسيرَتِهِ قَبْلَ تَأْديبِهِ بِلِسانِهِ وَ مُعَلِّمُ نَفْسِهِ وَ مُؤَدِّبُها اَحَقُّ بِالْاِجْلالِ مِنْ مُعَلِّمِ النّاسِ ومُؤَدِّبِهِمْ؛ كسى كه خود را پيشواى مردم قرار داده، بايد پيش از آموزش ديگران، خود را آموزش دهد و پيش از آن‌كه ديگران را با زبان، ادب بياموزد، باكردارش ادب آموزد و البته آموزش دهنده و ادب‌آموز خود بيش از آموزگار و ادب‌آموز مردم، شايسته تجليل است. غرر الحكم، ح ۷۰۱۶.

حديث۴۰۲۴

امام على عليه‌السلام مى فرمايند: عَلَى الْعاقِلِ اَنْ يُحْصى عَلى نَفْسِهِ مَساويَها فِى الدّينِ وَ الرَّأىِ وَ الْاَخْلاقِ وَ الْاَدَبِ ، فَيَجْمَعُ ذلِكَ فى صَدْرِهِ اَوْ فى كِتابٍ وَ يَعْمَلُ فى اِزالَتِها ؛ بر عاقل است كه بدى‌هايش را در دين، انديشه، اخلاق و ادب يادداشت كند و به‌خاطرش بسپارد و براى از بين بردن آنها بكوشد. تحف العقول، ص ۳۷۶.

حديث۴۰۲۵

پيامبر اكرم صلى‌الله‌عليه‌وآله وسلم مى فرمايند : ايّاكَ اَنْ تَضْحَكَ مِنْ غَيْرِ عَجَبٍ ، اَوْ تَمْشىَ و تَتَكَلَّمَ فى غَيْرِ اَدَبٍ؛ از خنديدنِ بى تعجّب [و بى‌جا] يا راه رفتن و سخن گفتنِ بى‌ادبانه بپرهيز. بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۸

حديث۴۰۲۶

اَنَسْ :حَيَّتْ جاريَةٌ لِلْحَسَنِ بْنِ عَلىٍّ عليه‌السلام بِطاقَةِ رَيْحانٍ ، فَقالَ لَها : اَنْت حُرَّةٌ لِوَجْهِ اللّه ، فَقُلْتُ لَهُ فى ذلِكَ ، فَقالَ : اَدَّبَنَا اللّه تَعالى فَقالَ : «و إذا حُيّيتُم بِتَحيَّةٍ فَحَيُّوا بِاَحْسَنَ مِنْها»الآيَةُ، وَ كانَ اَحْسَنُ مِنْها اِعْتاقَها؛ اَنَس : يكى از كنيزان امام حسن عليه‌السلام دسته گلى به ايشان تقديم كرد. امام به او فرمودند: تو در راه خدا آزادى! دليل اين كارشان را پرسيدم. فرمودند: خداوند، ما را [اين گونه] ادب آموخته است ، آن‌جا كه [در قرآن كريم] مى‌گويد: و چون احترام شُديد، به بهتر از آن، پاسخ گوييد: و بهتر از هديه او، آزادى او بود! نهج السعادة، ج ۷، ص ۳۸۶.

حديث۴۰۲۷

امام على عليه‌السلام مى فرمايند: عَلَيْكُمْ بِالْاَدَبِ، فَاِنْ كُنْتُمْ مُلوكا بَرَزْتُمْ وَ اِنْ كُنْتُمْ وَسَطا فُقْتُمْ، وَ اِنْ اَعْوَزَتْكُمُ الْمَعيشَةُعِشْتُمْ بِاَدَبِكُم؛ ادب بياموزيد، زيرا كه [در اين صورت] اگر پادشاه باشيد ، برجسته مى‌شويد، اگر ميانه باشيد، سرآمد مى‌شويد، و اگر تنگ‌دست باشيد، با ادبتان گذران زندگى مى‌كنيد. غرر الحكم، ح ۷۰۷۷.

حدیث۴۰۲۸

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد: اَلنَّفْسُ مَجْبولَـةٌ عَلی سوءِ الاْدَبِ وَ الْعَبْـدُ مَأمورٌ بِمُلازَمَـةِ حُسْنِ الْاَدَبِ وَ النَّفْسُ تَجری [بِطَبعِها] فی مَیدانِ المُخالَفَـةِ وَ الْعَبْـدُ یَجْهَـدُ بِرَدِّها عَنْ سوءِ الْمُطالَبَةِ فَمتی اَطْلَقَ عِنانَها فَهُوَ شَـریکٌ فی فَسادِها وَ مَنْ اَعانَ نَفْسَهُ فی هَوی نَفسِهِ فَقَدْ اَشْـرَکَ نَفْسَهُ فی قَتْلِ نَفْسِهِ؛ نفس آدمی بر بی‌ادبی سرشـته شـده است و بنـده فرمـان دارد که پایبنـد ادب نیکو باشـد. نفس آدمی با طینت خود در میـدان مخـالفت می‌تازد و بنـده می‌کوشـد آن را از خواسـته ناروایش برگردانـد، پس هرگاه عنان نفس را رها سازد، شریـک تبهکـاری اوست و هر کس نفس خود را در خواهش‌هـایش یـاری رسانـد، در قتـل خود همـدستِ نفس شـده است. شـرح نهج‌البلاغه ابن‌ابی‌الحدید، ج ۲۰، ص ۳۰۴.

حدیث۴۰۲۹

امـام علی علیه‌السـلام می فرماینـد : اِنَّ النَّبیَّ صـلی‌اللهعلیه‌وآله اَبْصَـرَ رَجُلاً لَهُ وَلَـدانِ فَقَـبَّلَ اَحَـدَهُما وَتَرَکَ الآْخَرَ . فَقـالَ رَسـولُ اللّهِ صلی‌اللهعلیه‌وآله : فَهَلّا واسَـیْتَ بَیْنَهُما ؛ پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله کسی را دیدند که دو فرزند داشت . یکی را بوسید و دیگری را رها کرد . پیامبر خدا صلی‌اللهعلیه‌وآله به او فرمودند : چرا میان آنان یکسان عمل نکردی؟ . جعفریّات ، ص ۵۵ .

حدیث۴۰۳۰

پیامبر اکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ قَـبَّلَ وَلَدَهُ کَـتَبَ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ لَهُ حَسَنَةً وَمَنْ فَرَّحَهُ فَرَّحَهُ اللّه‌یَوْمَ الْقیامَةِ، وَمَنْ عَلَّمَهُ الْقُرآنَ دُعیَ بِالاْبَـوَیْنِ فَیُکْسَـیانِ حُلَّتَیْنِ یُضـیءُ مِنْ نورِهِما وُجوهُ اَهْلِ الْجَنَّةِ ؛ هر کس فرزنـدش را ببوسـد ، خداونـد عزّوجلّ برای او ثواب می‌نویسـد و هر کسـی که او را شـاد کنـد ، خداونـد روز قیـامت او را شاد خواهـد کرد و هر کس قرآن به او بیاموزد ، پـدر و مـادرش دعوت می‌شونـد و دو لباس بر آنان پوشـیده می‌شود که از نور آنها ، چهره‌های بهشتیان نورانی می گردد . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۱.

حدیث۴۰۳۱

پیـامبر اکرم صـلی‌اللهعلیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : اُحِبُّ الصِّبْیـانَ لِخَمْسٍ : اَلاْوَّلُ : اَنَّهُمْ هُمُ الْبَکّـاؤونَ ، وَالثّـانی : یَتَمَرَّغونَ بِالتُّرابِ وَ الثّالِثُ : یَخْتَصِـمونَ مِنْ غَیْرِ حِقْدٍ وَ الرّابِعُ : لا یَدَّخِرونَ لِغَدٍ شَـیئا وَ الْخامِسُ : یُعَمِّرونَ ثُمَّ یُخَرِّبونَ ؛ پیامبر اکرم صلی‌اللهعلیه‌وآله وسلم می فرماینـد : کودکـان را به خاطر پنـج چیز دوست می‌دارم : اول آن‌که بسـیار می گِرینـد ، دوم آن‌که با خاک بازی می کننـد، سوم آن‌که دعوا کردن آنان همراه با کینه نیست؛ چهارم آن‌که چیزی برای فردا ذخیره نمی کننـد، پنجم آن‌که می‌سازنـد و سپس، خراب می کنند (دلبستگی ندارند). مواعظ العددیّه ، ص ۲۵۹.

حدیث۴۰۳۲

امام کاظم علیه‌السـلام می فرمایند : تُسْتَحَبُّ عَرامَةُ الصَّبیِّ فی صِغَرِهِ لِیَکونَ حَلیما فی کِـبَرِهِ، ما یَنْبَغی اَنْ یَکونَ اِلاّ هکَذا ؛ خوب است بچّه در کودکی بازی‌گوش باشد تا در بزرگ‌سالی بردبار گردد و شایسته نیست که جز این باشد . کافی ، ج ۶، ص ۵۱.

حدیث۴۰۳۳

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ بَکی صَبیٌّ لَهُ فَاَرْضاهُ حَتّی یُسَکِّنَهُ ، اَعْطاهُ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ مِنَ الْجَنَّةِ حَتّی یَرْضی ؛ هر کس کودک گریان خود را راضـی کنـد تا آرام شود ، خداوند از بهشت آن‌قدر به او می‌دهد تا راضـی شود . الفردوس ، ج ۳، ص ۵۴۹.

حدیث۴۰۳۴

پیامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : حَقُّ الْوَلَـدِ عَلی والِـدِهِ... اَنْ یَسْتَفْرِهَ اُمَّهُ ؛ حق فرزنـد بر پدر این است که مادر او را گرامی بدارد. کافی ، ج ۶، ص ۴۸.

حدیث۴۰۳۵

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِنَّ اللّه لَیَرْحَمُ الْعَبْدَ لِشِدَّةِ حُبِّهِ لِوَلَدِهِ ؛ بدون تردید ، خداوند بر بنده خود به خاطر شدّت محبّت به فرزندش، رحم می کند . کافی ، ج ۶، ص ۵۰، ح ۵.

حدیث۴۰۳۶

پیامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : مَنْ کانَ عِنْدَهُ صَبِیٌّ فَلْیَتَصابَ لَهُ ؛ هر کس با کودک سـروکار دارد ، با او کودکانه رفتار کند . من لا یحضره الفقیه ، ج ۳، ص ۴۸۳.

حدیث۴۰۳۷

پیـامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : طَهِّروا اَولادَکُمْ یَوْمَ السّابِعِ فَاِنَّهُ اَطْیَبُ وَ اَطْهَرُ و اَسْرَعُ لِنَباتِ اللَّحْم، وَ اِنَّ الأَرْضَ تَنْجُسُ مِنْ بَولِ الأَغْلَفِ اَرْبَعینَ صَباحا ؛ روز هفتم [تولّد] ، فرزندتان را [با ختنه] پاک کنید ، چرا که مایه تمیزی و پاکیزگی بیشتر و رویِش شتابنده‌ترِ گوشت است و زمین ، چهل روز از بول شخص ختنه نشده ، آلوده می‌ماند . کافی ، ج۶، ص۳۵، ح۲.

حدیث۴۰۳۸

اَحِبُّوا الصِّبْیانَ وَ ارْحَمُوهُمْ ، وَ اِذا وَعَدتُموهُمْ شَیْئا فَفُوا لَهُمْ ، فَاِنَّهُمْ لا یَدْرونَ اِلاّ اَنَّکُمْ تَرْزُقونَهُمْ ؛ کودکان را دوست بداریـد و با آنان مهربان باشـید و هرگاه به آنان وعـده دادیـد ، به آن وفا کنیـد ، زیرا آنان ، روزی دهنـده خود را کسـی غیر از شـما نمی‌دانند . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

حدیث۴۰۳۹

امام علی علیه‌السـلام می فرماینـد : اَلْاِفْراطُ فِی الْمَلامَةِ یَشُبُّ نیرانَ اللَّجاجِ ؛ زیاده‌روی در سـرزنش کردن ، آتش لجاجت را شـعله‌ور می‌سازد . تحف العقول ، ص ۸۴ .

حدیث۴۰۴۰

پیـامبر اکرم صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : اِذا بَلَغَ اَوْلادُکُمْ سَبْعَ سِنینَ فَفَرِّقوا بَیْنَ فُرُشِهِمْ؛ هرگـاه کودکانتان به هفت‌سالگی رسیدند، رختخواب‌هایشان را جدا کنید. مستدرک علی الصحیحین ، ج ۱، ص ۳۱۷.

حدیث۴۰۴۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اِذا بَلَغَتِ الجارِیَةُ سِتَّ سِنینَ فَلا تُقَبِّلها وَالْغُلامُ لا یُقَبِّلُ الْمَرْاَ ةَ اِذا جاوَزَ سَبْعَ سِنینَ ؛ چون دختر [نامحرم] شش ساله شد ، او را مبوس و پسر نیز چون از هفت سالگی گذشت ، زن [نامحرم] را نبوسد . مکارم الأخلاق ، ج ۱، ص ۴۷۹، ح ۱۶۵۹ .

حدیث۴۰۴۲

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : اَلرَّضاعُ واحِدٌ وَ عِشْرونَ شَهْرا، فَما نَقَصَ فَهُوَ جورٌ عَلَی الصَّبِیِّ ؛ شیرخواری ، ۲۱ ماه است . پس هر چه کم شود ، ظلم بر کودک است . کافی ، ج ۶، ص ۴۰، ح ۳ .

حدیث۴۰۴۳

امام رضا علیه‌السلام می فرمایند : لا تَقْرَبِ النِّساءَ فی اَوَّلِ اللَّیْلِ لا شِتاءً وَ لا صَیْفا وَ ذلِکَ اَنَّ الْمَعِدَةَ وَ الْعُروقَ تَکونُ مُمْتَلِئَةً وَ هُوَ غَیْرُ مَحْمودٍ ، یُتَخَوَّفُ مِنْهُ الْقولَنْجُ وَ الفالِجُ ، وَ اللَّقْوَةُ وَ النِّقرِسُ ، وَ الْحَصاةُ وَ التَّقْطیرُ ، وَ الْفَتْقُ وَ ضَعْفُ الْبَصَرِ وَ الدِّماغِ. فَاِذا اُریدَ ذلِکَ فَلْیَکُنْ فی آخِرِ اللَّیْلِ؛ فَاِنَّهُ اَصَحُّ لِلْبَدَنِ ، وَ اَرْجی لِلْوَلَدِ ، وَ اَذْکی لِلْعَقْلِ فِی الْوَلَدِ الَّذی یُقْضی بَیْنَهُما؛ آغاز شب ، چه در زمستان و چه در تابستان ، با زنان آمیزش مکن ، این بدان جهت است که معده و رگ‌ها پُرند و این وضعیت مناسبی [برای آمیزش] نیست و بیم قولنج و فلج و لقوه چانه و نِقرس و سنگ [کلیه [و تقطیر (چکایش(بول وفتق و ضعف در بینایی و ذهن می‌رود . پس اگر قصد آمیزش دارد ، باید در پایان شب انجام دهد، که برای بدن ، صحت‌افزاتر و برای فرزنددار شدن امیدبخش‌تر و برای باهوش شدن فرزندی که در این میان پدید می‌آید ، بهتر است . طب الامام الرضا علیه‌السلام ، ص ۶۴.

حدیث۴۰۴۴

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: اِیّاکَ وَ طولَ الْاَمَلِ فَکَمْ مِنْ مَغْرورٍ اِفْتَتَنَ بِطولِ اَمَلِهِ فَاَفْسَدَ عَمَلَهُ وَ قَطَعَ اَجَلَهُ فَلا اَمَلَهُ اَدْرَکَ وَ لا مافاتَهُ اسْتَدْرَکَ ؛ از آرزوی دور و دراز بپرهیز، چه بسا فریب خورده‌ای که به آرزوی دراز خویش، فریب خورد و کارش را تباه و مرگش را قطعی کرد و در نتیجه، نه به آرزویش رسید و نه آنچه را که از دست داده بود، جبران کرد. عیون الحکم والمواعظ ، ص ۹۹.

حدیث۴۰۴۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند: وَیْحُ النّائِمِ ما اَخْسَرَهُ! قَصُرَ عُمْرُهُ وَ قَلَّ اَجْرُهُ؛ وای بر آن‌که در خواب (غفلت) است! چه زیانکار است! عمر او کوتاه شده است و پاداش او کم. عیون الحکم والمواعظ ، ص ۵۰۴.

حدیث۴۰۴۶

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : مَنْ سَرَّهُ اَنْ یُنْسَاَلَهُ فی عُمُرِهِ وَ یُوَسَّعَ لَهُ فی رِزْقِهِ فَلْیَتَّقِ اللّه‌وَ لْیَصِلْ رَحِمَهُ؛ هر کس دوست دارد که عمرش طولانی و روزی‌اش زیاد شود، تقوای الهی پیشه کند و صله رحم نماید. بحارالأنوار ، ج ۷۴، ص ۱۰۲، ح ۵۶ .

حدیث۴۰۴۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: ثَلاثَةٌ انْ یَعْلَمُهنَّ الْمُؤمِنُ کانَتْ زیادَةً فی عُمُرِهِ وَ بَقاءَ النِّعْمَةِ عَلَیْهِ: تَطْویلُهُ فی رُکوعِهِ وَ سجودِهِ فی صلاتِهِ وَ تَطْویلُهُ لِجلوسِهِ عَلی طَعامِهِ اذا اَطْعَمَ عَلی مائِدَتِهِ وَ اصْطِناعُهُ الْمَعْروفَ اِلی اَهْلِهِ؛ سه چیز است که اگر مؤمن از آنها مطلع شود، باعث طول عمر و دوام بهره‌مندی او از نعمت‌ها می‌شود: طول دادن رکوع و سجده، زیاد نشستن بر سر سفره‌ای که در آن دیگران را اطعام می کند و خوش رفتاری‌اش با خانواده. کافی، ج ۴، ص ۴۹، ح ۱۵.

حدیث۴۰۴۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : اذا غَضِبَ اللّهُ تَعالی عَلی اُمَّةٍ ثُمَّ لَمْ یُنزِل بِهَا العَذابَ غَلَت اَسْعارُها و قَصُرَتْ أعمارُها و لَم یَربَح تُجّارُها و لَم تَزکُ ثِمارُها و لَم تَغْزُر اَنْهارُها و حُبِسَ عَنها اَمطارُها و سُلِّطَ عَلَیْها اَشرارُها؛ هرگاه خداوند متعال بر مردمی خشم بگیرد و بر ایشان عذاب نفرستد، اجناس آنها گران و عمرشان کوتاه می‌شود، بازرگانان آنها سود نمی‌برند، میوه‌هایشان سالم نمی‌ماند، رودخانه‌های آنها پر آب نمی گردد، باران از آنها دریغ می‌شود و بَدان آنان بر ایشان مسلّط می گردند. من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۵۲۴، ح ۱۴۸۹.

حدیث۴۰۴۹

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : طوبی لِمَنْ طالَ عُمْرُهُ وَ حَسُنَ عَمَلُهُ فَحَسُنَ مُنْقَلَبُهُ اذْ رَضِیَ عَنْهُ رَبُّهُ وَ وَیْلٌ لِمَنْ طالَ عُمْرُهُ وَ ساءَ عَمَلُهُ وَ ساءَ مُنْقَلَبُهُ اذْ سَخِطَ عَلَیْهِ رَبُّهُ؛ خوشا به سعادت کسی که عمرش طولانی و کردارش خوب باشد. چنین کسی عاقبتش خوب است؛ زیرا پروردگارش از او راضی است. و وای بر کسی که عمرش طولانی و کردارش بد باشد. چنین کسی عاقبتش بد است؛ چرا که پروردگارش از او ناراضی است. بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۰، ح ۹۵.

حدیث۴۰۵۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : کانَ فی ما اَعْطَی اللّهُ تَعالی مُوسی فِی الْاَلْواحِ... اُشْکُرْ لی وَ لِوالِدَیْکَ اَقِکَ الْمَتالِفَ وَ اُنْسِئْ لَکَ فی عُمُرِکَ وَ اُحْیِیکَ حَیاةً طَیِّبَةً وَ اَقْلَبَکَ اِلی خَیْرٍ مِنْها؛ در آنچه خدای متعال در الواح به موسی علیه‌السلام داد، از جمله چنین بود:... مرا و پدر و مادرت را سپاسگزاری کن، تا از نابود شدن‌ها حفظت کنم و اجلت را به تأخیر بیندازم و به تو زندگی‌ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم. تاریخ دمشق ، ج ۶۱، ص ۱۲۸.

حدیث۴۰۵۱

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند: مَنْ حَسُنَ بِرُّهُ بِاَهْلِهِ زادَ اللّهُ فی عُمُرِهِ ؛ هر کس به شایستگی در حقّ خانواده‌اش نیکی کند، خداوند بر عمرش می‌افزاید. کافی ، ج ۸، ص ۲۱۹، ح ۲۶۹ .

حدیث۴۰۵۲

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : یَابْنَ آدَمَ! اِبْرِرْ وِالِدَیْکَ وَ صِلْ رَحِمَکَ، یُیَسَّر لَکَ یُسْرُکَ وَ یُمَدَّ لَکَ فی عُمْرِکَ و اَطِع رَبَّکَ تُسَمّی عاقِلاً و لا تَعصَهُ تُسَمّی جاهِلاً ؛ ای فرزند آدم! به پدر و مادرت نیکی کن و صله رحم داشته باش تا خداوند،

کارت را آسان و عمرت را طولانی بگرداند. پروردگارت را فرمان ببر تا خردمند به شمار آیی و از او نافرمانی نکن که نادان شمرده می‌شوی. الفردوس، ج ۵، ص ۲۸۲، ح ۸۱۹۰ .

حدیث۴۰۵۳

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : لا تَزولُ قَدَما عَبْدٍ یَوْمَ الْقیامَةِ حَتّی یُسْاَ لَ عَنْ اَرْبَعٍ عَنْ عُمُرِهِ فیما اَفْناهُ وَ عَنْ شَبابِهِ فیما اَبْلاهُ وَ عَنْ مالِهِ مِنْ اَیْنَ اَ کْتَسَبَهُ وَ فیما اَ نْفَقَهُ وَ عَنْ حُبِّنا اَهْلَ الْبَیْتِ ؛ انسان ، در روز قیامت ، قدم از قدم برنمی‌دارد ، مگر آن که از چهار چیز پرسیده می‌شود : از عمرش که چگونه گذرانده است ، از جوانی‌اش که چگونه سپری کرده ، از ثروتش که از کجا به دست آورده و چگونه خرج کرده است و از دوستی ما اهل بیت. خصال ، ص ۲۵۳، ح ۱۲۵ .

حدیث۴۰۵۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : لِیَتَزَوَّدِ الْعَبْدُ مِنْ دُنْیاهُ لاِخِرَتِهِ ، وَ مِنْ حَیاتِهِ لِمَوْتِهِ وَ مِنْ شَبابِهِ لِهَرَمِهِ ، فَاِنَّ الدُّنْیا خُلِقَتْ لَکُمْ وَ اَ نْتُمْ خُلِقْتُمْ لِلاْخِرَةِ ؛ انسان باید برای آخرتش از دنیا ، برای مرگش از زندگی و برای پیری‌اش از جوانی ، توشه برگیرد ، چرا که دنیا برای شما آفریده شده و شما برای آخرت آفریده شده‌اید . تنبیه الخواطر ، ج ۱، ص ۱۳۱ .

حدیث۴۰۵۵

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَرْبَعَةُ اَشْیاءَ لا یَعْرِفُ قَدْرَها اِلاّ اَرْبَعَةٌ : اَلشَّبابُ لا یَعْرِفُ قَدْرَهُ اِلاَّ الشُّیوخُ وَالْعافیَةُ لا یَعْرِفُ قَدْرَها اِلاّ اَهْلُ الْبَلاءِ وَ الصِّحَةُ لا یَعْرِفُ قَدْرَها اِلاَّ الْمَرضی وَ الْحَیاةُ لا یَعْرِفُ قَدْرَها اِلاَّ الْمَوْتی ؛ ارزش چهار چیز را جز چهار گروه نمی‌شناسند : جوانی را جز پیران، آسایش را جز گرفتاران، سلامتی را جز بیماران و زندگی را جز مردگان . مواعظ العددیّه ، ص ۲۷۵ .

حدیث۴۰۵۶

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : مَنْ قَرَاَ الْقُرآنَ وَ هُوَ شابٌّ مُؤمِنٌ اِخْتَلَطَ الْقُرآنُ بِلَحْمِهِ وَ دَمِهِ وَ جَعَلَهُ اللّه عَزَّوَجَلَّ مَعَ الْسَّفَرَةِ الْکِرامِ الْبَرَرَةِ ، وَ کانَ الْقُرآنُ حَجیزا عَنْهُ یَوْمَ الْقیامَةِ ؛ هر جوان مؤمنی که در جوانی قرآن تلاوت کند ، قرآن با گوشت و خونش می‌آمیزد و خداوند عزّوجلّ او را با فرشتگان بزرگوار و نیک قرار می‌دهد و قرآن نگهبان او در روز قیامت ، خواهد بود . کافی ، ج ۲، ص ۶۰۳ ، ح ۴ .

حدیث۴۰۵۷

امام صادق علیه‌السلام می فرمایند : لَسْتُ اُحِبُّ اَنْ اَرَی الشّابَّ مِنْکُمْ اِلاّ غادیاً فی حالَیْنِ : اِمّا عالِماً اَوْ مُتَعَلِّما ، فَاِنْ لَمْ یَفْعَلْ فَرَّطَ ، فَاِنْ فَرَّطَ ضَیَّعَ ، وَ اِنْ ضَیَّعَ اَثِمَ ، وَ اِنْ اَثِمَ سَکَنَ النّارَ وَ الَّذی بَعَثَ مُحَمَّدا بِالْحَقِّ ؛ دوست ندارم جوانانِ شما را جز در دو حالت ببینم : دانشمند یا دانش‌اندوز . اگر جوانی چنین نکند ، کوتاهی کرده و اگر کوتاهی کرد ، تباه ساخته و اگر تباه ساخت ، گناه کرده است و اگر گناه کند ، سوگند به آن کس که محمّد صلی‌الله‌علیه‌وآله را به حق برانگیخت ، دوزخ‌نشین خواهد شد . امالی طوسی ، ص ۳۰۳، ح ۶۰۴ .

حدیث۴۰۵۸

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : یا مَعْشَرَ الشَّبابِ عَلَیْکم بِالْباهِ فَاِنْ لَمْ تَسْتَطیعوهُ فَعَلَیْکَمْ بِالصّیامِ فَاِنَّهُ وِجاؤُهُ ؛ ای گروه جوانان! ازدواج کنید . اگر نمی‌توانید ، روزه بگیرید ، که روزه مهارِ شهوت است . کافی ، ج ۴، ص ۱۸۰، ح ۲ .

حدیث۴۰۵۹

امام علی علیه‌السلام می فرمایند : اَوْلَی الْاَشْیاءِ اَنْ یَتَعَلَّمَهَا الْاَحْداثُ، الْاَشْیاءُ الَّتی اِذا صاروا رِجالاً اِحْتاجوا اِلَیْها؛ شایسته‌ترین چیزهایی که جوانان بایـد آنها را بیاموزند، چیزهایی هسـتند که در بزرگسالی به آنها نیاز دارند. شـرح نهج‌البلاغه ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۷ .

حدیث۴۰۶۰

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم می فرمایند : یا عَلیُّ بادِر بِاَرْبَعٍ قَبْلَ اَرْبَعٍ : شَبابَکَ قَبْلَ هَرَمِکَ وَ صِحَّتِکَ قَبْلَ سُقْمِکَ وَ غِناکَ قَبْلَ فَقْرِکَ ، وَ حَیاتِکَ قَبْلَ مَوْتِکَ ؛ ای علی! چهار چیز را پیش از چهار چیز دریاب : جوانی‌ات را پیش از پیری؛ و سـلامتی‌ات را پیش از بیماری؛ و ثروتت را پیش از فقر و زندگی‌ات را پیش از مرگ . من لا یحضره الفقیه ، ج ۴، ص ۳۵۷، ح ۵۷۶۲ .

حدیث۴۰۶۱

پیـامبر صـلی‌الله‌علیه‌وآله وسـلم می فرماینـد : اوصیـکُمْ بِالشُّبّانِ خَیْرا فَـاِنَّهُمْ اَرَقُّ اَفْئِدَةً اِنَّ اللّه بَعَثَنی بَشیرا وَ نَـذیرا فَحالَـفَنِی الشُّبّانُ وَ خالَفَنِی الشُّیوخُ؛ شـما را به نیکی با جوانان سفارش می‌کنم، چرا که آنان، دل‌های رقیق‌تری دارند، به راستی که خداوند، مرا بشارت دهنده و هشدار دهنده برانگیخت، جوانان با من هم پیمان شدند و پیران با من به مخالفت برخاستند. سفینهٔ البحار، ج ۲، ص ۱۷۶.

حدیث۴۰۶۲

امام علی علیه‌السلام می فرماینـد : فی وَصِیَّتِهِ لِابْنِهِ الحَسَنِ علیه‌السلام اِنَّما قَلْبُ الْحَدَثِ کَالْاَرضِ الخالیَةِ ما اُلْقیَ فیها مِنْ شَیْءٍ قَبِلَتْهُ فَبادَرْتُکَ بِالْاَدَبِ قَبْلَ اَنْ یَقْسُوَ قَلْبُکَ وَیَشْتَغِلَ لُبُّکَ ؛ امام علی علیه‌السلام : در وصیّت به فرزندش امام حسن علیه‌السلام : دل جوان ، مانند زمین کشت‌ناشده است . آنچه در آن افکنده شود، می‌پذیرد . از این رو ، پیش از آن‌که دلت سـخت گردد و خِرَدَت سرگرم شود ، به تربیت تو همت گماشتم. نهج البلاغهٔ ، از نامه ۳۱ .

حدیث۴۰۶۳

امـام رضـا (علیه السـلام) می فرماینـد: هرکس به راهنمـایی تو اعتنـایی نکرد، نگران مبـاش حوادث روزگار او را ادب خواهـد کرد. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۳)

حدیث۴۰۶۴

امام رضا (علیه السـلام) می فرماینـد: خود را با کار مـداوم خسـته نکنید و برای خود تفریح و تنوع قرار دهید ولی‌از کاری که در آن اسراف باشد یا شما را در اجتماع سبک کند پرهیز کنید . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۶)

حدیث۴۰۶۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هر هدفی را از راه آن تعقیب کنید . هرکس اهدافش را از راه طبیعی‌تعقیب کند به لغزش دچار نمی‌شود و بر فرض که بلغزد چاره‌جویی برایش ممکن است . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۶)

حدیث۴۰۶۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: عاقل، احسان به مردم را غنیمت می‌شمارد، و شخص توانا باید فرصت راغنیمت شمارد و الا موقعیت از دست می‌رود. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث۴۰۶۷

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: مرگ، آفت آمال و آرزوهاست و لطف و احسان به مردم تا ابد برای‌انسان باقی می‌ماند. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث۴۰۶۸

فقط دو گروه راه قناعت پیش می گیرند: عبادت کنندگانی که در پی پاداش آخرتند یا بزرگ منشانی که تحمل درخواست از مردمان پست را ندارند. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۷)

حدیث۴۰۶۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: مسلمان اگر شاد یا خشمگین شود از مسیر حق منحرف نمی‌شود ، و اگر بر دشمن‌مسلط شود بیشتر از حقش مطالبه نمی‌کند. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۲)

حدیث۴۰۷۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: حریصانه به دنبال قضای حاجت حاجتمندان باشید ، هیچ عملی بعد از واجبات‌بالاتر از شاد کردن مسلمان نیست. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۷)

حدیث۴۰۷۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: وقتی آشکارا حرف حق می‌شنوید، خشمگین نشوید. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۷)

حدیث۴۰۷۲

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هرکس به مؤمنی گشایشی دهد، خدا روز قیامت دلش را گشایش دهد . (اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۸۶)

حدیث۴۰۷۳

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: بهترین تعقل خودشناسی است . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۲)

حدیث۴۰۷۴

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: بهترین مال آن است که صرف حفظ آبرو شود. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۲)

حدیث۴۰۷۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: صدقه بده هرچند کم باشد زیرا هر کار کوچکی که صادقانه برای خدا انجام‌شود، بزرگ است. (وسائل الشیعهٔ ، ج ۱ ، ص ۸۷)

حدیث۴۰۷۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: با مشروب خوار همنشینی و سلام و علیك نكن. (بحار الانوار ، ج ۶۶ ، ص ۴۹۱)

حدیث۴۰۷۷

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سه چیز را به سه چیز دیگر مربوط کرده است و به طور جداگانه‌نمی‌پذیرد . نماز را با زکات ذکر کرده است ، هرکس نماز بخواند و زکات ندهد نمازش پذیرفته نیست . نیز شکر خود و شکر از والدین را با هم ذکر کرده است . از این رو هرکس از والدین خود قدردانی نکند از خدا قدردانی نکرده است . نیز در قرآن سفارش به تقوا و سفارش به ارحام در کنار هم آمده است . بنابراین اگر کسی به خویشاوندانش رسیدگی و احسان ننماید ، با تقوا محسوب نمی‌شود . (عیون اخبار الرضا ، ج ۱ ، ص ۲۵۸)

حدیث۴۰۷۸

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: هرکس از خود حساب بکشد سود می‌برد و هرکس از خود غافل شود زیان‌می‌بیند ، و هرکس (از آینده‌اش) بیم داشته باشد به ایمنی دست می‌یابد ، و هرکس از حوادث دنیا عبرت بگیرد بینش پیدا می کند ، و هرکس بینش پیدا کند مسائل را می‌فهمد و هرکس مسائل را بفهمد عالم است . (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۲)

حدیث۴۰۷۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: ایمان انجام واجبات و دوری از محرمات است ، ایمان عقیده به دل واقرار به زبان و کردار با اعضاء تن است. (تحف العقول ، ص ۴۴۴)

حدیث۴۰۸۰

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: با نعمتها خوش همسایه باشید، که گریز پایند، و از مردمی دور نشوند که باز آیند. (تحف العقول ، ص ۴۷۲)

حدیث۴۰۸۱

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: کسی که نعمت دارد باید که بر عیالش در هزینه وسعت بخشد. (تحف العقول ، ص ۴۶۶)

حدیث۴۰۸۲

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: عقل ، عطیه و بخششی است از جانب خدا و ادب داشتن، تحمل یک مشقت‌است و هر کس با زحمت ادب را نگهدارد، قادر بر آن می‌شود، اما هر که به زحمت بخواهد عقل را به دست آورد جز بر جهل او افزوده نمی‌شود. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۲)

حدیث۴۰۸۳

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: با سلطان و زمامدار با ترس و احتیاط همراهی کن و با دوست با تواضع ،و با دشمن با احتیاط ، و با مردم با روی خوش. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۵۶)

حدیث۴۰۸۴

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: آدمی نمی‌تواند از گردابهای گرفتاری با پیمان‌شکنی رهایی یابد و ازچنگال عقوبت رهایی ندارد کسی که با حیله به ستمگری می‌پردازد. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۹)

حدیث۴۰۸۵

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به میانه‌روی در فقر و ثروت ، و نیکی کردن چه کم و چه زیاد ،زیرا خداوند متعال در روز قیامت یک نصفه خرما را چنان بزرگ نماید که مانند کوه احد باشد. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۴۶)

حدیث۴۰۸۶

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: کسی که فقیر مسلمانی را ملاقات نماید و بر خلاف سلام کردنش بر اغنیا بر او سلام کند ، در روز قیامت در حالی خدا را ملاقات نماید که بر او خشمگین باشد . (عیون اخبار الرضا ، ج ۲ ، ص ۵۲)

حدیث۴۰۸۷

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: به خداوند خوشبین باش ، زیرا هرکه به خدا خوشبین باشد ، خدا با گمان‌خوش او همراه است. (تحف العقول ، ص ۴۷۲)

حدیث۴۰۸۸

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: به راستی که بدترین مردم کسی است که یاری‌اش را (از مردم) باز دارد وتنها بخورد و زیر دستش را بزند. (تحف العقول ، ص ۴۷۲)

حدیث۴۰۸۹

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: پیوند خویشاوندی را برقرار کنید گرچه با جرعه آبی باشد ، و بهترین پیوند خویشاوندی ، خودداری از آزار خویشاوندان است . (تحف العقول ، ص ۴۶۹)

حدیث۴۰۹۰

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: اطعام و میهمانی کردن برای ازدواج از سنت است. (تحف العقول ، ص ۴۶۹)

حدیث۴۰۹۱

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: دوست هرکس عقل او ، و دشمنش جهل اوست . (تحف العقول ، ص ۴۶۷)

حدیث۴۰۹۲

امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: پنهان کننده کار نیک (پاداشش) برابر هفتاد حسنه است و آشکار کننده‌کار بد سرافکنده است، و پنهان کننده کار بد آمرزیده است . (اصول کافی ، ج ۴ ، ص ۱۶۰)

حدیث۴۰۹۳

امام علی (علیه‌السلام) می فرمایند: مَنِ اقْتَصَرَ عَلی بُلْغَةِ الْکَفافِ فَقَدِ انْتَظَمَ الراحَةَ وَ تَبَوَّأَ خَفْضَ الدَّعَةِ؛ هر کس به مقدار کفایت، قناعت کند، آسایش می‌یابد و برای خویش زمینه گشایش فراهم می‌کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۷۷.

حدیث۴۰۹۴

امام صادق (علیه‌السلام) می فرمایند: اَرْوَحُ الرَّوْحِ اَلْیأسُ مِنَ النّاسِ؛ بهترین راحتی و آسودگی، بی‌توقعی از مردم است. کافی ، ج ۸، ص ۲۴۳، ح ۳۳۷ .

حدیث۴۰۹۵

امام علی (علیه‌السلام) می فرمایند: اَعْجَبُ ما فِی الْاِنْسانِ قَلْبُهُ وَ لَهُ مَوارِدُ مِنَ الْحِکْمَةِ وَ اَضْدادٌ مِنْ خِلافِها فَاِنْ سَنَحَ لَهُ الرَّجاءُ اَذَ لَّهُ الطَّمَعُ وَ اِنْ هاجَ بِهِ الطَّمَعُ اَهْلَکَهُ الْحِرْصُ وَ اِنْ مَلَکَهُ الْیأسُ قَتَلَهُ الْاَسَفُ... فَکُلُّ تَقْصیرٍ بِهِ مُضِرٌّ وَ کُلُّ اِفْراطٍ بِهِ مُفْسِدٌ؛ شگفت‌ترین عضو انسان قلب اوست و قلب مایه‌هایی از حکمت و ضد حکمت دارد. اگر آرزو به آن دست دهد، طمع خوارش می گرداند و اگر طمع در آن سر برکشد، حرص نابودش می‌کند و اگر ناامیدی بر آن مسلّط شود، اندوه، او را می کُشد... هر کوتاهی برایش زیانبار است و هر زیاده‌روی برایش تباهی آفرین. علل الشرایع، ص ۱۰۹، ح ۷ .

حدیث۴۰۹۶

پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم) می فرمایند: اذا رَآی اَحَدُکُمْ مِنْ نَفْسِهِ اَوْ مالِهِ اَوْ مِنْ اَخیهِ ما یُعْجِبُهُ فَلْیَدْعُ لَهُ بِالْبَرَکَةِ فَاِنَّ الْعَیْنَ حَقٌّ؛ هرگاه یکی از شما در خودش، یا مالش، یا برادرش، چیز جالب توجهی دید، برای برکت یافتن آن دعا کند؛ زیرا چشم‌زخم، واقعیت دارد. نهج الفصاحه ، ح ۲۰۶ .

حدیث۴۰۹۷

امام صادق (علیه‌السلام) می فرمایند: ایّاکَ وَ الْمِراءَ، فَاِنَّهُ یُحْبِطُ عَمَلَکَ وَ ایّاکَ وَ الْجِدالَ، فَاِنَّهُ یوبِقُکَ وَ ایّاکَ وَ کَثْرَةَ الْخُصوماتِ

فَإنَّها تُبْعِدُکَ مِنَ اللّهِ ؛ از بگو مگو خودداری کن، زیرا که این کار، عملت را نابود می‌کنـد. از جدل و ستیز هم خودداری کن؛ زیرا که تو را هلاک می‌سازد و از دشمنی زیاد کناره بگیر؛ چه این‌که چنین کاری تو را از خدا دور می‌کند. تحف العقول، ص ۳۰۹.

حدیث۴۰۹۸

ما ضَعُفَ بَدَنٌ عَمّا قَوِیَتْ عَلَیْهِ النِّـیَّةُ؛ اگر اراده قوی باشد، هیچ بدنی برای انجام دادن کار، ناتوان نیست. من لایحضـره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۰، ح ۵۸۵۹.

حدیث۴۰۹۹

امام علی (علیه‌السـلام) می فرمایند: مَنْ لَمْ یَتَدارَکْ نَفْسَهُ بِاِصْلاحِها اَعْضَلَ داؤُهُ وَ اَعْیی شِفائُهُ وَ عَدِمَ الطَّبیبَ؛ هر کس به اصلاح خود نپردازد، بیماری‌اش سخت می‌شود و در درمانش به رنج می‌افتد و طبیبی نخواهد یافت. غررالحکم، ح ۹۰۲۵.

حدیث۴۱۰۰

امام علی(علیه‌السـلام) می فرماینـد: اِذا فَسَدَتِ النِّیَّةُ وَقَعَتِ الْبَلِیَّةُ؛ هر گاه نیت فاسـد شود، بلا و گرفتاری پیش می‌آید. غررالحکم، ح ۴۰۲۱.

حدیث۴۱۰۱

امام صادق(علیه السـلام) می فرماینـد: العَمَلُ الخالِصُ : الّذی لا تُریدُ أنْ یَحْمَدَکَ عَلَیهِ أحَدٌ إلاّ اللّه‌عزّوجلّ؛ ُعمل خالص ، آن اسـت که نخواهی کسی جز خداوند تو را بر انجام آن بستاید. بحار الأنوار ، ج ۷۴ ، ص ۲۲۳، ح ۸

حدیث۴۱۰۲

امام علی(علیه السـلام) می فرمایند: اَلثَّناءُ بِاَکثَرَ مِنَ الاستِحقاقِ مَلَقٌ وَ التَّقصیرُ عَنِ الاستِحقاقِ عِیٌّ اَو حَسَدٌ؛ تعریف بیش از استحقاق، چاپلوسی و کمتر از استحقاق، از ناتوانی در سخن و یا حسد است. نهج البلاغه، حکمت ۳۴۷

حدیث۴۱۰۳

امام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: لا تَکُن مِمَّن یَرجُو الآخِرَةَ بِغَیرِ العَمَلِ... یَنهی وَ لا یَنتَهی وَ یَامُرُ بِما لا یَاتی؛ از کسانی مباش که بی‌عمل، به آخرت امیـد دارنـد... از گناه باز می‌دارند، اما خود باز نمی‌ایسـتند، به کارهایی فرمان می‌دهند که خود انجام نمی‌دهند. نهج البلاغه، از حکمت ۱۵۰

حدیث۴۱۰۴

امـام صـادق علیه السـلام می فرماینـد: إنَّ العالِمَ إذا لَم یَعمَل بِعِلمِهِ زَلَّت مَوعِظَتُهُ عَنِ القُلوبِ کَما یَزِلُّ المَطَرُ عَنِ الصَّفا؛ هرگاه عالم به علمش عمل نکند. [اثر]موعظه‌اش از دل‌ها زایل می‌شود ؛ آن چنان که باران از روی سنگ صاف می‌لغزد. الکافی : ج ۱ ، ص ۴۴

حدیث۴۱۰۵

امیرالمومنان علی علیه السلام می فرمایند: صومُ النَّفسِ عَن لَذّاتِ الدُّنیا اَنفَعُ الصِّیام؛ روزه نفس از لذتهای دنیوی سودمندترین روزه‌هاست. غرر الحکم، ج ۱ ص ۴۱۶ ح ۶۴

حدیث۴۱۰۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلصَّدَقَةُ بِعَشرَةٍ وَ القَرضُ بِثَمانِیَةَ عَشرَ وَ صِلَةُ الْاِخوانِ بِعِشرینَ وَ صِلَةُ الرَّحِم بِاَربَعَةٍ وَ عِشرینَ؛ صدقه دادن، ده حسنه، قرض دادن، هجده حسنه، رابطه با برادران [دینی]، بیست حسنه و صله رحم، بیست و چهار حسنه دارد. کافی، ج ۴، ص ۱۰، ح ۳

حدیث۴۱۰۷

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: شُکرُکَ لِنِعمَةٍ سالِفَةٍ یَقتَضی نِعمَةً آنِفَةً؛ شکر تو بر نعمت گذشته، زمینه‌ساز نعمت آینده است. نزهة الناظر و تنبیه الخاطر،ص ۸۰

حدیث۴۱۰۸

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: عَلَیکُم بِالصَّلاةِ فِی المَساجِدِ؛ بر شما باد نماز خواندن در مسجدها . الکافی : ج ۲ ، ص ۶۳۵ ، ح ۱

حدیث۴۱۰۹

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اذا عاتَبتَ الحَدَثَ فَاترُک لَهُ مَوضِعا مِن ذَنبِهِ لِئَلّا یَحمِلَهُ الاخراجُ عَلَی المُکابَرَةِ؛ هرگاه جوان را توبیخ کردی ، برخی خطاهای او را نادیده بگیر، تا توبیخ تو، او را به مقابله وادار نسازد. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ، ج ۲۰، ص ۳۳۳، ح ۸۱۹

حدیث۴۱۱۰

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: عَلَیکَ بِالأَحداثِ فَإِنَّهُم أسرَعُ إلی کُلِّ خَیرٍ؛ جوانان را دریاب، زیرا که آنان سریع‌تر به کارهای خیر روی می‌آورند. کافی، ج ۸، ص ۹۳، ح ۶۶

حدیث۴۱۱۱

امام حسین علیه السلام می فرمایند: مِن دَلائِلِ عَلاماتِ القَبولِ : الجُلوسُ إلی أهلِ العُقولِ؛ از نشانه های خوش‌نامی و نیک‌بختی ، همنشینی با خردمندان است. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۱۹

حدیث۴۱۱۲

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إذا ظَهَرَتِ البِدَعُ فی اُمَّتی فلْیُظهِرِ العالِمُ علمَهُ ، فمَن لَم یَفعل فعَلَیهِ لَعنةُ اللّهِ؛ هرگاه بدعت‌ها در میان امت من آشکار شد، بر عالم است که علمش را آشکار کند و هر کس نکند، لعنت خدا بر او. الکافی : ج

۱ ، ص ۵۴ ، ح ۲

حدیث۴۱۱۳

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: مَن تَوَکَّلَ عَلَی اللّهِ لایُغلَبُ وَمَنِ اعتَصَمَ بِاللّهِ لایُهزَمُ؛ هر کس به خدا توکل کند، مغلوب نشود و هر کس به خدا توسل جوید، شکست نخورد. جامع الأخبار ص۳۲۲

حدیث۴۱۱۴

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لَو خِفتُمُ اللّهَ حَقَّ خیفَتِهِ لَعَلِمتُمُ العِلمَ الَّذی لا جَهلَ مَعَهُ، وَ لَو عَرَفتُمُ اللّهَ حَقَّ مَعرِفَتِهِ لَزالَت بِدُعائِکُمُ الجِبالُ؛ اگر از خدا چنانکه باید می‌ترسیدید، به دانشی ناب دست می‌یافتند و اگر خدا را چنانکه باید می‌شناختید، با دعایتان کوهها از میان می‌رفتند. کنز العمّال، ح ۵۸۸۱

حدیث۴۱۱۵

امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: مُشاوَرَةُ العاقِلِ النّاصِحِ یُمنٌ وَ بَرَکَةٌ وَ رُشدٌ وَ تَوفیقٌ مِنَ اللّه؛ مشورت با عاقلِ خیرخواه، خجستگی، برکت، رشد و توفیقی از سوی خداست. تحف العقول، ص ۳۹۸

حدیث۴۱۱۶

امام موسی کاظم (علیه السلام) می فرمایند: إنّ اللّهَ جَلَّ وعَزَّ یُبغِضُ العَبدَ النَّوّامَ الفارِغَ؛ خداوند عزّوجلّ ، بنده خواب آلوده بی کار را دشمن دارد. الکافی: ج ۵ ، ص ۸۴، ح ۲

حدیث۴۱۱۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن تَسَمّی بِاسمی یَرجو بَرَکَتی وَ یُمنی، غَدَت عَلَیهِ البَرَکَةُ وَ راحَت اِلی یَومِ القیامَةِ؛ هر کس به نام من نامگذاری کند و برکت و خجستگی مرا امید داشته باشد، برکت به سوی او خواهد آمد و تا قیامت (باقی) خواهد بود. کنزالعمّال، ح ۴۵۲۲۱

حدیث۴۱۱۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اِتَّقُوا اللّهَ وصُونوا دینَکُم بِالوَرَعِ؛ از خدا پروا کنید و با پارسایی از دینتان پاسداری نمایید. الکافی: ج ۲ ، ص ۷۶، ح ۲

حدیث۴۱۱۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَوَّلُ النَّظَرَةِ لَکَ وَ الثّانیَةُ عَلَیکَ وَ لا لَکَ وَ الثّالِثَةُ فیهَا الهَلا؛ نگاه اول [ناخودآگاه به نامحرم] برای تو [حلال] است و نگاه دوم ممنوع است و حرام و نگاه سوم، هلاکت‌بار است. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۴۷۴

حدیث۴۱۲۰

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلصِّدقُ طُمَأْنینَةٌ وَ الكَذِبُ ریبَةٌ؛ راستگویی [مایه] آرامش و دروغگویی [مایه] تشویش است. نهج الفصاحه، ح ۱۸۶۴

حدیث۴۱۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: قَد خاطَرَ بِنَفسِهِ مَنِ استَغنی بِرَأیِهِ؛ هر کس خود را، از رأی و نظر دیگران بی‌نیاز بداند، خودش را به خطر انداخته است. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۸۸

حدیث۴۱۲۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَرْوَحُ الرَّوْحِ اَلْیَأسُ مِنَ النّاسِ؛ بهترین راحتی و آسودگی، بی‌توقعی از مردم است. کافی ، ج ۸، ص ۲۴۳، ح ۳۳۷

حدیث۴۱۲۳

حضرت محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِنَّما اَهلَكَ النّاسَ العَجَلَهٔ وَ لَو اَنَّ النّاسَ تَثَبَّتوا لَم یَهلِك اَحَد؛ مردم را، در حقیقت، شتابزدگی به هلاکت انداخته است، اگر مردم، از شتابزدگی به‌دور بودند، هیچ کس هلاک نمی‌شد. محاسن، ج ۱، ص ۳۴۰، ح ۶۹۷

حدیث۴۱۲۴

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلعاقِلُ مَن صانَ لِسانَهُ عَنِ الغیبَهِٔ؛ عاقل کسی است که زبانش را از بدگویی پشت سر دیگران، نگه دارد. غررالحکم، ح ۱۹۵۵

حدیث۴۱۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: وُصولُ المَرءِ اِلی كُلِّ ما یَبتَغیهِ مِن طیبِ عَیشِهِ وَ اَمنِ سِربِهِ وَ سَعَهِٔ رِزقِهِ بِحُسنِ نیَّتِهِ وَ سَعَهِٔ خُلقِهِ؛ انسان، با نیّت خوب و اخلاق خوب، به تمام آنچه در جستجوی آن است، از زندگی خوش و امنیت محیط و روزی زیاد، دست می‌یابد. غررالحکم، ح ۱۰۱۴۱

حدیث۴۱۲۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلْعاقِلُ مَنْ اَحْسَنَ صَنائِعَهُ وَ وَضَعَ سَعْیَهُ فی مَواضِعِهِ؛ عاقل کسی است که کارهایش را خوب انجام دهد و تلاشی که می کند، به جا باشد. غررالحکم، ح ۱۷۹۸

حدیث۴۱۲۷

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: باكِروا طَلَبَ الرِّزقِ وَ الحَوائِجِ فَاِنَّ الغُدُوَّ بَرَكَةٌ وَ نَجاحٌ؛ در پی روزی، سحر خیز باشید؛ چرا که حرکت در آغاز روز، [مایه] برکت و پیروزی است. المعجم الاوسط، ج ۷، ص ۱۹۴

حدیث۴۱۲۸

امـام حسـین (علیه السـلام) می فرماینـد: لا یَکمُلُ العَقلُ الاّ باتِّباعِ الحَقِّ؛ عقل، جز با پیروی از حق، کامل نمی‌شود. اعلام الـدین، ص ۲۹۸

حدیث۴۱۲۹

امـام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: جاهِـد شَـهوَتَک وَ غـالِب غَضَـبَک وَ خـالِف سـوءَ عادَتِـک، تَزکُ نَفسُـک وَ یَکمُـل عَقْلُـک وَ تَستَـکمِل ثَوابَ رَبِّک؛ با هوا و هوست مبارزه کن، بر خشمت مسلّط شو و با عادت‌های بدت مخالفت کن، تا روحت پاک و عقلت کامل گردد و پاداش پروردگارت را به تمامی دریافت نمایی. غررالحکم، ح ۴۷۶۰

حدیث۴۱۳۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یا عَلیُّ اَلعَقلُ مَا اکتُسِبَت بِهِ الجَنَّهُ وَ طُلِبَ بِهِ رِضَی الرَّحمنِ؛ ای علی! عقل چیزی است که با آن، بهشت و خشنودی خداوند مهربان به دست می‌آید. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۶۹

حدیث۴۱۳۱

حضـرت علی(علیه السـلام) می فرماینـد: قوتُ الاَجسادِ الطَّعامُ وَ قوتُ الاَرواحِ الاِطعامُ؛ غذای جسم، خوردن و غذای روح، خوراندن است. مشکاهٔ الأنوار، ص ۵۶۱

حدیث۴۱۳۲

پیـامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: اَدِّبـوا اَولاـدَکُمْ عَلی ثَلاـثِ خِصـالٍ : حُبِّ نَـبِیِّکُمْ و حُبِّ اَهْـلِ بَیْتِهِ وَ عَلی قِراءَهِٔ الْقُرآنِ؛ فرزندانتان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. غرر الحکم، ح ۴۴۸۸

حدیث۴۱۳۳

امـام علی(علیه السـلام) می فرماینـد: کُلُّ عَزیزٍ داخِلٌ تَحتَ القُـدرَهِٔ فَذَلیلٌ هر عزیزی که تحت قـدرت و سـلطه‌ای باشـد، ذلیل است. تحف العقول ص۲۱۵

حدیث۴۱۳۴

پیامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) می فرماینـد: یا مَعشَـرَ الشَّبابِ عَلَیکُم بِالباهِ فَاِن لَم تَسـتَطیعوهُ فَعَلَیـکُم بِالصّـیامِ فَاِنَّهُ وِجاؤُهُ؛ ای گروه جوانان! ازدواج کنید . اگر نمی‌توانید، روزه بگیرید که روزه مهارِ شهوت است. کافی ، ج ۴، ص ۱۸۰، ح ۲

حدیث۴۱۳۵

پیـامبر اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: إنَّ اللَّهَ یُحِبُّ مِنَ الخَیرِ مـا یُعجَّلُ؛ خداونـد شـتاب در کـار نیک را دوست دارد. الکافی، ج ۲، ص ۱۴۲

حدیث۴۱۳۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اتَّقُوا مَعَاصِیَ اللَّهِ فِی الخَلَوَاتِ فَإِنَّ الشَّاهِدَ هُوَ الحَاکِمُ؛ از نافرمانی خدا در خلوت ها بپرهیزید، زیرا همان کسی که شاهد اعمال است، حکم و داوری می کند. نهج البلاغه، حکمت ۳۲۴

حدیث۴۱۳۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لَن یَفُوزَ بِالْجَنَّةَ إلَّا السّاعی لَها؛ به بهشت نخواهد رسید ، جز کسی که برای آن بکوشد. میزان الحکمة ، ح ۲۵۷۰

حدیث۴۱۳۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِلتَمِسُوا الجارَ قَبلَ شِراءِ الدّارِ وَ الرَّفیقَ قَبلَ الطَّریقِ؛ پیش از خرید خانه، از همسایه ، و پیش از راهی شدن، از همراه پرس و جو کنید مستدرک الوسائل ، ج ۸ ، ص ۴۳۱

حدیث۴۱۳۹

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: خَفِ اللَّهَ لِقُدرَتِهِ عَلَیکَ واستَحیِ مِنهُ لِقُربِهِ مِنکَ؛ از قدرت خداوند بر خویش بترس و از نزدیکی‌اش به خود شرمگین باش. بحار الأنوار ، ج ۷۵ ، ص ۱۶۰

حدیث۴۱۴۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلإخوانُ فِی اللَّهِ تَعالی تَدُومُ مَوَدَّتُهُم لِدَوامِ سَبَبِها؛ کسانی که برای خدا برادری می‌ورزند ، دوستی‌شان می‌پاید؛ زیرا عامل آن دوستی پایدار است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۷۹۵

حدیث۴۱۴۱

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: تَبَسُّمُ الرَّجُلِ فی وَجهِ أخیهِ المُؤمِنِ حَسَنَةٌ؛ لبخند آدمی به روی برادر دینی اش حسنه است. مشکاة الأنوار ، ص ۳۱۶

حدیث۴۱۴۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حَسُنَت خَلیقَتُهُ طابَت عِشرَتُهُ؛ هر کس خوش اخلاق باشد، زندگی‌اش پاکیزه و گوارا می گردد. (غررالحکم، ح۸۱۵۳)

حدیث۴۱۴۳

امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: مَنِ اقتَصَدَ وَقَنَعَ بَقِیَت عَلَیهِ النِّعمَةُ ومَن بَذَّرَ وأسرَفَ زالَت عَنهُ النِّعمَةُ؛ هرکه میانه‌روی کند و قناعت ورزد ، نعمت بر او بپاید و هر که بی‌جا مصرف نماید و زیاده‌روی کند ، نعمتش زوال یابد. تحف‌العقول، ص ۴۰۳

حدیث۴۱۴۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلکَمالُ فِی ثَلاثٍ : اَلصَبرُ عَلَی النَّوائِبِ وَ التَوَرُّعُ فِی المَطالِبِ وَ إسعافُ الطّالِبِ؛ کمال آدمی در سه چیز است : شکیبایی بر ناگواری‌ها ، پارسایی در خواسته‌ها و برآوردنِ خواهشِ درخواست کننده. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۷۷۷

حدیث۴۱۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلبِطالَةُ تُقِسی القَلبَ؛ بیکاری ، دل را سخت می‌کند. مسند الشهاب ، ج ۱ ، ص ۱۸۸

حدیث۴۱۴۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلطُّمَأنینَةُ قَبلَ الخُبرَةِ خِلافُ الحَزمِ؛ اعتماد کردن پیش از آزمودن ، خلاف دوراندیشی است. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۱۵۱۴

حدیث۴۱۴۷

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: قِف عِندَ کُلِّ أمرٍ حَتّی تَعرِفَ مَدخَلَهُ مِن مَخرَجِهِ قَبلَ أن تَقَعَ فیهِ فَتَندَمَ؛ در برابر هر کاری درنگ کن تا [راهِ] درون شدن و برون آمدن از آن را ، پیش از آن که در آن وا مانی و پشیمان شوی ، نیک بشناسی. تحف العقول، ص ۳۰۴

حدیث۴۱۴۸

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: مَن یَثِقَ بِاللّهِ یَکفِهِ ما أهَمَّهُ مِن أمرِ دُنیاهُ و آخِرَتِهِ؛ هر که به خدا اعتماد کند ، خداوند کارهای دنیا و آخرتش را ، که او را بی قرار کرده‌اند، کفایت می‌کند. تحف العقول، ص ۳۰۴

حدیث۴۱۴۹

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَلاُنسُ فی ثَلاثٍ : فِی الزَّوجَةِ المُوافِقَةِ وَالوَلَدِ البارِّ وَالصِّدیقِ المُصافی؛ انس (وآرامش) در سه چیز است : در زن سازگار ، فرزند خوش‌رفتار و دوست باصفای وفادار. تحف العقول، ص ۳۱۸

حدیث۴۱۵۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ألارُبَّ شَهوَةِ ساعَةٍ أورَثَت حُزناً طَویلاً ؛ بسا لحظه‌ای هوس که اندوهی دراز در پی دارد. الأمالی ، طوسی ، ص ۵۳۳

حدیث۴۱۵۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلتَّحَدُّثُ بِالنِّعَمِ شُکرٌ؛ بازگویی نعمت‌ها ، سپاسگزاری [از آنها] است. مسند

الشهاب ، ج ۱ ، ص ۶۱

حدیث۴۱۵۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: إیّاکُم والأخلاقَ الدَّنِیَّةَ فإنَّها تَضَعُ الشَّریفَ وتَهدِمُ المَجدَ؛ از اخلاق پست بپرهیزید ، که والا را پست می‌سازد و بزرگواری را نابود می کند. تحف العقول ، ص ۲۱۵

حدیث۴۱۵۳

امام حسن عسگری(علیه السلام) می فرمایند: ما تَرَکَ الحَقَّ عَزیزٌ إلّا ذَلَّ ولا أخَذَ بِهِ ذَلیلٌ إلّا عَزَّ؛ هیچ عزّتمندی حق را ترک نکند ، مگر آن که خوار شود ، و هیچ خواری به‌حق نگراید ، مگر آن که عزّت یابد. تحف العقول، ص ۴۸۴

حدیث۴۱۵۴

امام عسگری(علیه السلام) می فرمایند: إیّاکَ وَالإذاعَةَ وطَلَبَ الرِّئاسَةِ فَإنَّهُما یَدعُوانِ إلَی الهَلَکَةِ؛ از افشای اسرار و ریاست‌جویی بپرهیز ؛ زیرا این دو به هلاکت کشانند. الخرائج و الجرائح ، ج ۱، ص ۴۵۰

حدیث۴۱۵۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أکرِموا أولادَکُم و أحسِنوا آدابَهُم؛ فرزندانتان را گرامی بدارید و نکو تربیت شان کنید. عوالی اللآلی ، ج ۱ ، ص ۲۵۴

حدیث۴۱۵۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خَیرُ مَن شاوَرتَ ذَوُوالنُّهی وَالعِلمِ و اُولُو التَّجارِبِ و الحَزمِ؛ بهترین کسان برای مشورت ، صاحبان خرد و دانش و افراد با تجربه و دوراندیش‌اند. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۴۹۹۰

حدیث۴۱۵۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلمُعینُ عَلَی الطّاعَةِ خَیرُ الأصحابِ ؛ بهترینِ یاران، کسی است که در راه طاعت خدا یاری کند . غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۱۴۲

حدیث۴۱۵۸

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: مَن یَزرَع خَیراً یَحصُد غِبطَةً و مَن یَزرَع شَرّاً یَحصُد نَدامَةً ؛ هر که بذر خوبی بکارد ، شادمانی بدرود و هر که تخم بدی بیفشاند ، پشیمانی می‌درود . بحار الأنوار ، ج ۷۵ ، ص ۳۷۳

حدیث۴۱۵۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: إنَّ أخی عِیسی علیه السلام کان یقولُ : یَأتِی کُلُّ یَوم بِرِزقِهِ؛ برادرم عیسی می

گفت : هر روزی ، روزی خود را می آورد منتخب میزان الحکمهٔ ، ح ۶۰۱۷

حدیث۴۱۶۰

امـام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: مَن وافَقَ هَواهُ خـالَفَ رُشـدَهُ ؛ هر کس بـا هوس خود موافقت کنـد ، با بالنـدگی خود مخالفت کرده است . غررالحکم و دررالکلم، ح ۷۹۵۷

حدیث۴۱۶۱

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: اُذکُر حَسَراتِ التَّفریطِ بِأخذ تَقدیمِ الحَزمِ؛ حسرت کوتاهی کردن را با پیشه کردن دور اندیشی ، یاد کن. بحار الأنوار ، ج ۷۵ ، ص ۳۷۰

حدیث۴۱۶۲

امـام علی (علیه السـلام) می فرماینـد: اَلتَّقَرُّبُ إلَی اللّهِ تَعـالی بِمَسأَلَتِهِ وَ اِلَی النّاسِ بِتَرکِها؛ تقرّب به خداونـد، به خواهش از اوست و تقرّب به مردم، به ترک خواهش . غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۸۰۱

حدیث۴۱۶۳

امـام علی(علیـه الســلام) می فرماینـد: الفِکرُ فِی الخَیرِ یَـدعُو إلَی العَمَـلِ بِـهِ؛ اندیشـیدن بـه خوبی‌هـا آدمی را بـه انجـام دادن آنهـا بر می‌انگیزد. میزان الحکمه ، ح ۱۶۱۷۹

حدیث۴۱۶۴

امـام جواد (علیه السـلام) می فرماینـد: الثِّقَهُ بِاللّهِ ثَمَنٌ لِکُلِّ غالٍ و سُـلَّمٌ إلی کُلِّ عالٍ؛ اعتماد به خـدا بهای هر چیز گران بها است ، و نردبانی به سوی هر بلندایی. بحار الأنوار ، ج ۷۵ ، ص ۳۶۴

حدیث۴۱۶۵

امـام علی(علیـه السـلام) می فرماینـد: اِکتَسِـبُوا العِلـمَ یَکسِـبکُمُ الحَیـاهَ؛ دانش کسـب کنیـد تـا به شـما زنـدگی (و بالنـدگی) بخشـد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۴۸۶

حدیث۴۱۶۶

امام علی(علیه السـلام) می فرمایند: عَجِبتُ لِمَن یَری أنَّهُ یَنقُصُ کُلَّ یَومٍ فِی نَفسِهِ وَ عُمُرِهِ وَ هُوَ لا یَتَأَهَّبُ لِلمَوتِ؛ در شـگفتم از کسـی که می‌بیند هر روز از جان و عمر او کاسته می‌شود ، امّا برای مرگ آماده نمی‌شود. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۶۲۵۳

حدیث۴۱۶۷

امام علی(علیه السلام) می فرماینـد: قَدرُ الرَّجُلِ عَلی قَدرِ هِمَّتِهِ ، وَ عَمَلُهُ عَلی قَدرِ نِیَّتِهِ؛ ارزش آدمی به اندازه همّت او ، و عملش به

اندازه نیّت اوست. غررالحکم و دررالکلم ، ح ۶۷۴۳

حدیث۴۱۶۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: تَمامُ التَّقوی اَن تَتَعَلَّمَ ما جَهِلتَ وَ تَعمَلَ بِما عَلِمتَ؛ تمام تقوا این است که آنچه را نمی دانی بیاموزی و بدانچه می دانی عمل کنی. تنبیه الخواطر، ج ۲، ص ۱۲۰

حدیث۴۱۶۹

امام رضا (علیه السلام) می فرمایند: صدیق کل امرء عقله و عدوه جهله؛ دوست هرکس عقل او و دشمنش جهل اوست. همان, ص ۴۴۳

حدیث۴۱۷۰

امام هادی (علیه السلام) می فرمایند: مَن جَمَعَ لَکَ وُدَّهُ ورَأیَهُ فَاجمَع لَهُ طاعَتَکَ؛ هر که تمامت دوستی خود را برای تو فراهم آورد ، تو نیز تمامت طاعت خود را برایش فرآهم آور. تحف العقول ، ص ۴۸۳

حدیث۴۱۷۱

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: أنفَعُ الأشیاءِ لِلمَرءِ سَبقُهُ النّاسَ إلی عَیبِ نَفسِهِ؛ سودمندترینِ چیز برای مرد ، آن است که در جستن عیب خویش‌بر دیگر مردم ، پیشی گیرد. الکافی، ج ۸، ص ۲۴۳

حدیث۴۱۷۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: مَن تَطَبَّبَ فَلیَتَّقِ اللَّهَ وَ لیَنصَح وَلیَجتَهِدِ ؛ هر که طبابت می‌کند باید از خدا بترسد و خیرخواه باشد و سعی خود را به کاربرد. دعائم الاسلام ، ج ۲ ، ص ۱۴۴

حدیث۴۱۷۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: لا یَرَاَسُ مَن خَلا عَنِ الاَدَبِ وَ صَبا اِلَی اللَّعِبِ؛ کسی که از ادب بی بهره باشد و شیفته بازی شود، به ریاست نمی رسد. غرر الحکم، ح ۴۷۸۶

حدیث۴۱۷۴

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: ایّاکَ وَ المِراءَ، فَاِنَّهُ یُحبِطُ عَمَلَکَ وَ ایّاکَ وَ الجِدالَ، فَاِنَّهُ یوبِقُکَ وَ ایّاکَ وَ کَثرَةَ الخُصوماتِ فَاِنَّها تُبعِدُکَ مِنَ اللّهِ از بگو مگو خودداری کن، زیرا که این کار، عملت را نابود می‌کند. از جدل و ستیز هم خودداری کن؛ زیرا که تو را هلاک می‌سازد و از دشمنی زیاد کناره بگیر؛ چه این‌که چنین کاری تو را از خدا دور می‌کند. تحف العقول، ص ۳۰۹

حدیث۴۱۷۵

امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: اَلإخاءُ الوَفاءُ فِی الشِّدَّةِ وَ الرَّخاءِ؛ نشانه برادری ، وفاداری در سختی و آسایش است. بحارالأنوار ، ج ۷۵ ، ص ۱۱۴

حدیث۴۱۷۶

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یاقنَع بِما اُوتیتَهُ یَخِفَّ عَلَیکَ الحِسابُ؛ به آنچه به تو داده شده ، قناعت کن ، تا کار حسابرسی بر تو آسان شود. أاعلام الدین ، ص ۳۴۴

حدیث۴۱۷۷

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: یا أباذَر! إنَّ اللَّهَ لایَنظُرُ إلی صُوَرِکُم و لا إلی أموالِکُم و لکِن یَنظُرُ إلی قُلوبِکُم و أعمالِکُم ؛ ای اباذر! خداوند به ظاهر و دارایی شما نمی‌نگرد ، بلکه به دلها و کردارتان می‌نگرد. الأمالی، طوسی، ص ۵۳۶

حدیث۴۱۷۸

امام عسکری(علیه السلام) می فرمایند: إیّاك وَالإذاعَةَ وطَلَبَ الرِّئاسَةِ فَإنَّهُما یَدعوانِ إلَی الهَلَکَةِ؛ از افشای اسرار و ریاست طلبی بپرهیز که این دو آدمی را به هلاکت می کشاند. تحف العقول ، ص ۴۸۷

حدیث۴۱۷۹

حضرت صادق (علیه السلام) می فرمایند: ما ضَعُفَ بَدَنٌ عَمّا قَوِیَتْ عَلَیْهِ النِّیَّةُ اگر اراده قوی باشد، هیچ بدنی برای انجام دادن کار، ناتوان نیست. من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۴۰۰، ح ۵۸۵۹

حدیث۴۱۸۰

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: اِنَّکَ مُقَوَّمٌ بِاَدَبِکَ فَزَیِّنهُ بِالحِلمِ تو با ادبت ارزش گذاری می شوی، پس آن را با بردباری زینت بخش. مشکاةُ الأنوار، ص ۲۳۹

حدیث۴۱۸۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: یَنبَغی لِلعاقِلِ اَن یُخاطِبَ الجاهِلَ مُخاطَبَةَ الطَّبیبِ المَریضَ؛ شایسته است که برخورد عاقل با نادان، مانند برخورد طبیب با بیمار باشد. غررالحکم، ح ۱۰۹۴۴

حدیث۴۱۸۲

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اذا اَبطَأتِ الاَرزاقُ عَلَیکَ فَاستَغفِرِ اللَّهَ یُوَسِّع عَلَیکَ فیها هرگاه در روزی تو تأخیر و تنگی پدید آمد، از خداوند آمرزش بخواه تا روزی را بر تو فراوان گرداند. تحف العقول، ص ۱۷۴

حدیث۴۱۸۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَثَلُ العَقلِ فِی القَلبِ کَمَثَلِ السِّراجِ فی وَسَطِ البَیتِ؛ عقل در دل، همانند چراغ در میان خانه است. علل الشرایع، ص ۹۸

حدیث۴۱۸۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلعَقلُ حَیثُ کانَ آلِفٌ مَالوفٌ؛ عقل هر کجا باشد، انس گیرنده و الفت پذیر است. غررالحکم، ح ۱۲۵۱

حدیث۴۱۸۵

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: اَلرَّوحُ وَ الرّاحَةُ فِی الرِّضا وَ الیَقینِ وَ الهَمُّ وَ الحَزَنُ فِی الشَکِّ وَ السَّخَطِ؛ خوشی و آسایش، در رضایت و یقین است و غم و اندوه در شکّ و نارضایتی. مشکاهْالأنوار، ص ۳۴

حدیث۴۱۸۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اَلزُّهْدُ فِی الدُّنْیا الراحَةُ الْعُظْمی بی‌رغبتی به دنیا، بزرگ‌ترین آسایش است. غررالحکم، ح ۱۳۱۶

حدیث۴۱۸۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: حُبُّ الدُّنْیا یُفْسِدُ الْعَقْلَ وَ یُصِمُّ الْقَلْبَ عَنْ سَماعِ الْحِکْمَةِ وَ یوجِبُ اَلیمَ الْعِقابِ علاقه به دنیا، عقل را فاسد می‌کند، قلب را از شنیدن حکمت ناتوان می‌سازد و باعث عذاب دردناک می‌شود. غررالحکم، ح ۴۸۷۸

حدیث۴۱۸۸

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: یا مَعشَرَ الفِتیانِ، حَصِّنوا اَعراضَکُم بِالاْدَبِ وَ دینَکُم بِالعِلمِ ای جوانان! آبرویتان را با ادب و دینتان را با دانش حفظ کنید. تاریخ یعقوبی ، ج ۲، ص ۲۱۰

حدیث۴۱۸۹

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: جالِسِ العُلَماءَ یَزدَد عِلمُکَ وَ یَحسُن اَدَبُکَ وتَزکُ نَفسُکِ با علما معاشرت کن تا علمت زیاد، ادبت نیکو و جانت پاک شود. اعلام الدین، ص ۹۶

حدیث۴۱۹۰

امام کاظم (علیه السلام)می فرمایند: طوبی لِلمُصلِحینَ بَینَ النّاسِ، اُولئِکَ هُمُ المُقَرَّبونَ یَومَ القیامَةِ خوشا به حال اصلاح‌کنندگان بین مردم، که آنان همان مقرّبان روز قیامت‌اند. بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۶، ح ۱۱

حدیث۴۱۹۱

امام رضا (علیه السلام)می فرمایند: إنّ النّاسَ لَو عَلِمُوا مَحاسِنَ کَلامِنا لَاتَّبَعُونا؛ اگر مردم زیبایی‌های سخنان ما را می‌شناختند، بی‌شک

از ما پیروی می‌کردند. معانی الأخبار، ص ۱۸۰

حدیث۴۱۹۲

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: لا تَقسِروا اَولادَکُم عَلی آدابِکُم ، فَاِنَّهُم مَخلوقونَ لِزَمانٍ غَیرِ زَمانِکُم آداب و رسوم خود را به فرزندانتان تحمیل نکنید، زیرا آنان برای زمانی غیر از زمان شما آفریده شده‌اند . شرح ابن ابی الحدید ، ج ۲۰، ح ۱۰۲ .

حدیث۴۱۹۳

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرمایند: اَلْعِلْمُ حَیاةُ الْإِسْلامِ وَ عِمادُ الْایمانِ وَ مَنْ عَلِمَ عِلْما اَتَمَّ اللّه‌ لَهُ اَجْرَهُ وَ مَنْ تَعَلَّمَ فَعَمِلَ عَلَّمَهُ اللّه‌ ما لَمْ یَعْلَمْ ؛ علم، حیات اسلام و تکیه گاه ایمان است و هر کس علمی بیاموزد، خداوند پاداش او را تمام گرداند و هر کس بیاموزد و عمل کند، خداوند، تعلیم دهد به او آنچه را که نمی‌داند. نهج الفصاحه، ح ۲۰۱۹

حدیث۴۱۹۴

امام علی علیه السلام می فرمایند: إذا رَغِبتَ فِی المَکارِمِ فَاجتَنِبِ المَحارِمَ اگر خواهان مکارم و بزرگواری ها هستی از حرام‌ها دوری کن. غرر الحکم، ح ۴۰۶۹

حدیث۴۱۹۵

امام علی علیه السلام می فرمایند: لا أدَبَ مَعَ غَضَب با خشم، تربیت ممکن نیست. غرر الحکم ، ح ۱۰۵۲۹

حدیث۴۱۹۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: اِنَّ اللّه‌ تَعالی قَد تَکَفَّلَ لِطالِبِ العِلمِ بِرِزقِهِ خاصَّةً عَمّا ضَمِنَهُ لِغَیرِهِ بی‌گمان خداوند متعال روزی جویای دانش را به طور ویژه، افزون بر آنچه برای دیگران تضمین کرده، به عهده گرفته است. منیة المرید ، ص ۱۶۰

حدیث۴۱۹۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: إنَّ اللّه‌ تَعالی یَقولُ کُلَّ یَوْم: أَنَا رَبُّکُمُ الْعَزیزُ، فَمَنْ أرادَ عِزَّ الدّارَیْنِ فَلْیُطِعِ الْعَزیزَ خدای تعالی هر روز می‌فرماید: من پروردگار عزیز شما هستم، پس هر کس خواهان عزّت دو جهان است باید که از خدای عزیز اطاعت کند. کنزالعمال، ح ۴۳۱۰۱

حدیث۴۱۹۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: اَلصَّدَقَةُ تَدْفَعُ الْبَلاءَ وَ هِیَ اَنْجَحُ دَواءٍ وَ تَدْفَعُ الْقَضاءَ وَ قَدْ اُبْرِمَ اِبراما وَ لا یَذْهَبُ بِالْأَدواءِ اِلاَّ الدُّعاءُ وَ الصَّدَقَةُ صدقه بلا را برطرف می کند و مؤثرترین داروست. همچنین، قضای حتمی را برمی گرداند و درد و بیماری‌ها را چیزی جز دعا و صدقه از بین نمی‌برد. بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۱۳۷، ح ۷۱

حدیث۴۱۹۹

امـام حسـین علیه السـلام می فرماینـد: لاـ یُکمَـلُ العَقـلُ اِلّا بِاتِّباعِ الحَق اَلاتَرَونَ اَنَّ الحَق لا یُعمَلُ بِهِ وَ الباطِل لا یُتَناهی عَنه عقل جز به پیروی از حق کمال نمی یابد آیا نمی بینید که به حق عمل نمی شود و از باطل نهی نمی شود؟ بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۷

حدیث۴۲۰۰

امام حسین علیه السلام می فرمایند: مَن حاوَلَ اَمراً بِمَعصِیَهِ اللهِ کانَ اَفوَتَ لِما یَرجُو وَاَسرَعَ لِمَجیءِ ما یَحذَرُ کسی که بخواهد از راه گناه به مقصدی برسد ، دیرتر به آروزیش می رسد و زودتر به آنچه می ترسد گرفتار می شود . بحارالانوار،ج۷۸،ص ۱۲۰

حدیث۴۲۰۱

امـام علی علیه السـلام می فرماینـد: عَوِّد نَفسَـکَ حُسنَ النِّیَّهِ وَ جَمیـلَ المَقصَـدِ، تُـدرِک فی مَباغیکَ النَّجاحَ خودت را به داشـتن نیّت خوب و مقصد زیبا عادت ده، تا در خواسته هایت موفق شوی. غررالحکم، ح ۶۲۳۶

حدیث۴۲۰۲

امام صادق (علیه السـلام) می فرمایند: المَصائبُ مِنَحٌ مِن اللّهِ ، والفَقرُ مَخزونٌ عندَ اللّهِ مصیبت‌ها، بخششی از سوی خداینـد و درویشی در پیشگاه خداوند ذخیره می‌شود. الکافی : ج ۲ ، ص ۲۶۰ ، ح ۲

حدیث۴۲۰۳

امام حسین(علیه السلام) می فرمایند: أَلإستِدراجُ مِنَ اللّهِ سُبحانَهُ لِعَبدِهِ أن یُسبِغَ عَلَیهِ النِّعَمَ وَ یَسلُبُهُ الشُّکر غافلگیر کردن بنده از جانب خداوند به این شکل است که به او نعمت فراوان دهد و توفیق شکرگزاری را از او بگیرد. تحف العقول،ص ۲۵۰

حدیث۴۲۰۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: مَن تابَ قَبْلَ أنْ یُعایِنَ قَبِلَ اللّه تَوبَتَهُ هر کس پیش از آن که (فرشته مرگ را) مشاهده کند، توبه نماید، خداوند توبه‌اش را بپذیرد. الکافی : ج ۲ ، ص ۴۴۰ ، ح ۲

حدیث۴۲۰۵

امام حسین (علیه السـلام) می فرمایند: اَ یُّهَا النّاسُ نافِسوا فِی المَکارِمِ وَ سارِعوا فِی المَغانِمِ وَ لا تَحتَسِبوا بِمَعروفٍ لَم تَجعَلوا؛ ای مردم در خوبی‌ها با یکـدیگر رقابت کنیـد و در بهره گرفتن از فرصت‌ها شـتاب نماییـد و کار نیکی را که در انجامش شـتاب نکرده‌اید، به حساب نیاورید. ارشاد القلوب دیلمی، ص ۷۳

حدیث۴۲۰۶

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خَیرُ الدُّنیا وَالآخِرَهِ مَعَ العِلمِ وَشَرُّ الدُّنیا وَالآخِرَهِ مَعَ الجَهل خیر دنیا و آخرت با دانش است و شرّ دنیا و آخرت با نادانی. الحیاة، ج ۱، ص ۳۵

حدیث۴۲۰۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اَلطِّیَرَةُ شِرکٌ وَمامِنّا إلاّ وَلکِنَّ اللّه یُذهِبُهُ بالتَّوَکُّل فال بد زدن شرک است و هیچ‌کس ازما نیست مگر این‌که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند با توکل به او آن را از بین می برد. کنزالعمال، ح ۵۶۹۶

حدیث۴۲۰۸

امیرالمؤمنین(علیه السلام) می فرمایند: اِذا فَسَدَتِ النِّیَّةُ وَقَعَتِ البَلیَّةُ هرگاه نیت فاسد شود، بلا و گرفتاری پیش می‌آید. غررالحکم، ح ۴۰۲۱

حدیث۴۲۰۹

امیرالمؤمنین(علیه السلام) می فرمایند: أَبلَغُ ماتَستَدِرُّ بِهِ الرَّحمَةَ أن تُضمِرَ لِجَمیعِ النّاسِ الرَّحمَةَ مؤثّرترین وسیله جلب رحمت خدا این است که خیرخواه همه مردم باشی. غرر الحکم ، ص ۲۱۲

حدیث۴۲۱۰

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: العالِمُ بِزَمانِهِ لا تَهجُمُ عَلَیهِ اللَّوابِسُ کسی که زمان خود را بشناسد ، آماج اشتباهات قرار نگیرد. الکافی : ج ۱ ، ص ۲۷ ، ح ۲۹

حدیث۴۲۱۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: مَن عَمِلَ بِالْعَدلِ حَصَّنَ اللّه مُلکَهُ هر کس به عدالت رفتار کند، خداوند حکومتش را حفظ خواهد کرد. غررالحکم، ج۵، ح ۸۷۲۲

حدیث۴۲۱۲

امام باقر (علیه السلام) می فرمایند: لا تَذهَب بِکُمُ المَذاهِبُ ، فوَاللّهِ ما شِیعَتُنا إلاّ مَن أطاعَ اللّه عَزَّوجلَّ مذاهب گوناگون شما را از راه به در نبرد، به خدا سوگند، شیعه ما نیست مگر کسی که از خداوندعزّوجلّ اطاعت کند. الکافی : ج ۲ ، ص ۷۳ ، ح ۱

حدیث۴۲۱۳

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: یَبلُغُ الصّادِقَ بصِدقِهِ ما یَبلُغُهُ الکاذِبَ باحتیالِهِ؛ راستگو، با راستگویی خود به همان می رسد که دروغگو با حیله گری خود. غررالحکم، ج ۶، ص ۴۷۱، ح ۱۱۰۰۶.

حدیث۴۲۱۴

رسول اکرم (صلّی اللّه علیه و آله وسلم) می فرمایند: زیّنوا اعیادکم بالتکبیر، زیّنوا العیدین بالتهلیل و التکبیر و التحمید و التقدیس؛ عیدهایتان را به تکبیر گفتن بیارایید و عید فطر و قربان را با گفتن ذکر لا اله الا الله، الله اکبر، الحمد لله و سبحان الله، زینت بخشید. کنز العمال / ح ۲۴۰۹۴ و ح ۲۴۰۹۵

حدیث۴۲۱۵

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: کُلُّ یَومٍ لا یُعصَی اللهُ فیهِ فَهُوَ یَومُ عیدٍ؛ هر روزی که در آن گناه نشود همان روز ، روز عید است. مستدرک / حدیث ۶۶۷۹

حدیث۴۲۱۶

رسول اکرم (صلّی اللّه علیه و آله و سلم) می فرمایند: من احیی لیلهٔ العید لم یمت قلبه یوم یموت القلوب؛ هرکه شب عید را شب زنده‌داری کند روزی که دلها می‌میرند او دل نمی‌میرد. وسائل /۵/ ۱۳۹

حدیث۴۲۱۷

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: بادِرُوا أولادَکُم بِالحَدیثِ قَبلَ أن یَسبِقَکُم إلَیهِمُ المُرجِئَهُ؛ در آموزش حدیث به فرزندانتان شتاب کنید پیش از آنکه مرجئه (منحرفان) زودتر از شما به سراغ آنها بروند. کافی، ج ۶، ص ۴۷

حدیث۴۲۱۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: نِعمَتانِ مَکفُورَتانِ الأَمنُ وَالعافِیَهُ؛ دو نعمت است که شکر آنها گزارده نمی شود : امنیت و سلامتی. الخصال، ص ۳۴

حدیث۴۲۱۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِستَعینُوا عَلی اُمُورِکُم بِالکِتمانِ فَإنَّ کُلَّ ذی نِعمَهٍ مَحسُورٌ؛ در کارهای خود از نهانداری مدد گیرید چون هر صاحبِ نعمتی مورد حسد است. تحف العقول ، ص ۴۸

حدیث۴۲۲۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: اِنَّ اَخوَفَ ما اَخافُ عَلی اُمَّتی مِن بَعدی هذِهِ المَکاسِبُ المُحَرَّمَهُ وَ الشَّهوَهُ الخَفیهُ وَ الرِّبا؛ آنچه بیش از هر چیز بر امتم بعد از خود می‌ترسم، درآمدهای حرام، هواپرستی پنهان و رباست. بحارالانوار، ج ۱۰۳، ص ۵۴، ح ۲۶

حدیث۴۲۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: اذا ظَهَرَتِ الجِنایاتُ ارتَفَعَتِ البَرَکاتُ؛ هرگاه گناهان آشکار شوند، برکت‌ها از میان می‌رود. غررالحکم، ح ۴۰۳۰

حدیث۴۲۲۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: أولَی النّاسِ بِالتُّهمَهِ مَن جالَسَ أهلَ التُّهمَهِ؛ سزاوارترین مردم به تهمت کسی است که با اهل تهمت همنشینی کند. الأمالی ، صدوق ، ص ۷۳

حدیث۴۲۲۳

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: العِبَادَةُ مَعَ أكلِ الحَرَامِ كَالبِنَاءِ عَلىَ الرَّمل؛ عبادت همراه با لقم ?حرام، همچون ساختمانی است که بر ماسه بنا شده باشد. بحار الأنوار، ج ۸۴، ص ۲۵۸

حدیث۴۲۲۴

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: اِبنُ آدمَ أشبَهُ شَیءٍ بِالمِعیارِ ، إمّا ناقِصٌ بِجَهلٍ أو راجِحٌ بِعِلمٍ؛ آدمیزاد، شبیه‌ترین چیز به ترازوست : یا با نادانی سبُک شود و یا به‌دانش ، سنگین گردد. تحف العقول، ص ۲۱۲

حدیث۴۲۲۵

امام علی(علیه السلام) می فرمایند: إنَّ أهنَأ النّاسِ عَیشاً مَن کانَ بِما قَسَمَ اللهُ لَهُ راضیا؛ گواراترین زندگی برای کسی است که به آنچه خداوند قسمت او کرده، خرسند و راضی باشد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۳۳۹۷

حدیث۴۲۲۶

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِقبَل عُذرَ أخیکَ و إنْ لَم یکُن لَهُ عُذرٌ ، فَالْتَمِس لَهُ عُذراً ؛ عذر برادرت را بپذیر و اگر عذری نداشت ، عذری برایش بتراش. بحار الأنوار ، ج ۷۴ ، ص ۱۶۵

حدیث۴۲۲۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: ایاکُمْ وَ الْحَلْفَ فَإنَّهُ ینْفِقُ السِّلْعَةَ وَ یمْحَقُ الْبَرَکَةَ؛ از قسم خوردن بپرهیزید، چرا که کالا را تلف می کند و برکت را از بین می برد. کافی، ج ۵، ص ۱۶۲، ح ۴

حدیث۴۲۲۸

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: اِحذَر کُلَّ عَمَلٍ یرضاهُ عامِلُهُ لِنَفسِهِ وَ یکرَهُهُ لِعامَّةِ المُسلِمینَ ؛ بپرهیز از هر کاری که انجام‌دهنده‌اش آن را برای خود می پسندد، امّا برای عموم مسلمانان نمی پسندد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۵۹۶

حدیث۴۲۲۹

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: تَعَلَّمُوا العِلمَ فَإنَّ تَعَلُّمَهُ حَسَنَةٌ، وَطَلَبَهُ عِبَادَةٌ؛ دانش بیاموزید که آموختن آن، پاداش دارد و جستوجوی آن عبادت است. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۱۸۹

حدیث۴۲۳۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أدِّبُوا أوْلادَکُمْ عَلَی ثَلاثٍ: حُبِّ نَبِیکُمْ، وَحُبِّ أهلِ بَیتِهِ، وَعَلَی قِرَاءَةِ الْقُرآنِ؛ فرزندانتان را با سه خصلت تربیت کنید: دوستی پیامبر اکرم (ص)، دوستی اهل بیت ایشان(ع) و تلاوت قرآن. لجامع الصغیر، ج ۱، ص ۱۴

حدیث۴۲۳۱

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: فازَ مَن أصلَحَ عَمَلَ یومِهِ وَ استَدرَکَ فَوارِطَ أمسِهِ؛ رستگار شد آن‌که کار امروزش را سامان داد و کوتاهی های دیروزش را جبران کرد. مستدرک الوسائل ، ج ۱۲، ص ۱۵۱

حدیث۴۲۳۲

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: اِغتَنِم مَنِ استَقرَضَکَ فی حالِ غِناکَ لِیجعَلَ قَضاءَهُ فی یوم عُسرَتِکَ ؛ کسی را که در حال بی نیازی‌ات از تو قرض می خواهد، غنیمت شمار تا در وقت نیازت جبرانش کند . غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۳۷۰

حدیث۴۲۳۳

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: نِعمَ العَونُ عَلی أسرِ النَّفسِ وَ کَسرِ عادَتِهَا التَّجَوُّعُ؛ گرسنگی، چه خوب یاوری برای اسیر کردن نفس(تربیت نفس) و شکستن عادت آن است! غرر الحکم: ح ۹۹۴۴

حدیث۴۲۳۴

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: الرَّکعَتانِ فی جَوفِ اللَّیلِ اَحَبُّ اِلَی اللَّهِ مِنَ الدُّنیا وَ ما فیها؛ دو رکعت نماز در دل شب، نزد خدا از دنیا و آنچه در آن است، محبوب‌تر است. بحارالأنوار، ج ۸۷ ، ح ۲۳

حدیث۴۲۳۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن یشتَهِ کَرامَةَ الآخِرَةِ یدَع زینَةَ الدُّنیا ؛ هر که کرامت آخرت را می خواهد ، زینت دنیا را وا می نهد. مسند الشهاب ، ج ۱ ، ص ۲۵۱

حدیث۴۲۳۶

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: صَومُ القَلبِ خَیرٌ مِن صِیامِ اللِّسانِ وَ صَومُ اللِّسانِ خَیرٌ مِن صِیامِ البَطنِ؛ روزه قلب بهتر از روزه زبان است و روزه زبان بهتر از روزه شکم است. غرر الحکم، ج ۱، ص ۴۱۷، ح ۸۰

حدیث۴۲۳۷

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: فَانزِل نَفسَکَ مِنَ الدُّنیا کَمَثَلِ مَنزِلٍ نَزَلتَهُ ساعَةً ثُمَّ ارتَحَلتَ عَنهُ؛ خود را در دنیا چنان منزل ده که گویی ساعتی در آن منزل داری وسپس از آن کوچ می کنی. بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۶۵

حدیث۴۲۳۸

پیامبراکرم صلی الله علیه وآله فرمودند: إنَّ الشَّقِی حَقَّ الشَّقِی مَن خَرَجَ مِنهُ هذَا الشَّهرُ و لَم یغفَر ذُنوبُهُ ؛ بدبخت واقعی کسی است که این ماه(رمضان) را پشت سر گذارد و گناهانش آمرزیده نشود. میزان الحکمه ، ح ۷۴۵۸

حدیث۴۲۳۹

امام حسن(علیه السلام)فرمودند: إنَّ اللَّهَ جَعَلَ شَهرَ رَمضانَ مِضماراً لِخَلقِهِ فَیستَبِقونَ فیهِ بِطاعَتِهِ إلی مَرضاتِهِ؛ خداوند ماه رمضان را میدان مسابقه‌ای برای آفریدگان خود قرار داده تا با طاعتش برای خشنودی او از یکدیگر پیشی گیرند. بحارالأنوار ، ج ۷۵، ص ۱۱۰

حدیث۴۲۴۰

امام علی(علیه السلام)فرمودند: صِیامُ القَلبِ عَنِ الفِکرِ فِی الآثامِ أفضَلُ مِن صِیامِ البَطنِ عَنِ الطَّعامِ روزه دل ، اندیشیدن به گناهان ، برتر است از روزه شکم ؛ یعنی غذا خوردن؛ میزان الحکمه ، ح ۱۰۹۴۸

حدیث۴۲۴۱

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: لِکُلِّ شَیءٍ أساسٌ وأساسُ الإسلامِ حُبُّنا أهلَ البَیتِ؛ هر چیزی را شالوده‌ای است و شالوده اسلام ، دوستداری ما اهل بیت است. المحاسن، ج ۱، ص ۱۵۰

حدیث۴۲۴۲

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِتَّهِمُوا عُقُولَکُم فَإنَّهُ مِنَ الثِّقَةِ بِها یکُونُ الخَطاءُ؛ خِردهای خود را خطاپذیر بدانید، که بسا اعتماد کردن به آن ، خطا باشد میزان الحکمۀ، ح ۶۸۴۲

حدیث۴۲۴۳

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اِکتَسِبُوا العِلمَ یکسِبکُمُ الحَیاةَ ؛ دانش کسب کنید تا به شما زندگی (و بالندگی) بخشد. غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۴۸۶

حدیث۴۲۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِعمَل بِفَرائِضِ اللَّهِ تَکن اَتقَی النّاس؛ به واجبات خدا عمل کن، تا با تقواترین مردم باشی. معانی الأخبار، ص ۲۴۰

حدیث۴۲۴۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إن شِئتَ أن تُکرَمَ فَلِن وإن شِئتَ أن تُهانَ فَاخشُن؛ اگر می خواهی گرامی ات دارند ، نرمخو باش ، و اگر می خواهی خوارت شمارند ، درشتی کن. تحف العقول، ص ۵۵

حدیث۴۲۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جالِس العُلَماءَ یزدَد عِلمُک وَ یحسُن اَدَبُک وتَزک نَفسُک؛ با علما معاشرت کن تا علمت زیاد، ادبت نیکو و جانت پاک شود. مطالب السؤول، ص ۴۹

حدیث۴۲۴۷

پیـامبر اکرم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: إیاك واللَّجاجَهَ ؛ فَإنَّ أوَّلَها جَهلٌ وآخِرَها نَدامَهٌ؛ از لجبازی بپرهیز ، که آغازش نادانی و انجامش پشیمانی است. تحف العقول، ص ۱۴

حدیث۴۲۴۸

عَلَیك بِالاحداثِ فَإنَّهُم اسرَعُ إلی كلِّ خَیرٍ؛ نوجوانان را در یاب، که این گروه در پذیرش هر خوبی ، بیشتر شتاب می کنند. (الکافی ، ج ۸، ص ۹۳)

حدیث۴۲۴۹

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): هیـچ مرد مسـلمانی نیست که نگاهش به زیبایی های زنی بیفتد و چشم خود را فرواندازد، مگر این که خداوند برای او عبادتی پیش آورد که شیرینی آن را دردل خویش بیابد. (الترغیب و التذهیب ۲/۳۴/۳)

حدیث۴۲۵۰

پیـامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سـلم): نگاه کردن یکی از تیرهای زهرآلود ابلیس است، پس، هر که از ترس خـدا چشم خود را (از نامحرم) فرو بندد خداوند به او ایمانی عطا فرماید که حلاوت آن را در دلش بیابد. (البحار ۳۴/۳۸/۱۰۴)

حدیث۴۲۵۱

امام علی (سلام الله علیه): هرکه چشم خود را پائین اندازد، تأسف کمتر خورد و از نابودی در امان ماند. (غررالحکم ۹۱۲۵)

حدیث۴۲۵۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم): چشمان خود را از حرام فروبندید تا شگفتی ها ببینید. (البحار ۵۲/۴۱/۱۰۴)

حدیث۴۲۵۳

امام علی (سلام الله علیه): هرگاه چشم شهوت بین باشد، دیده ی عاقبت بینی دل کور شود. (غرر الحکم ۴۰۶۳)

حدیث۴۲۵۴

امام علی (سلام الله علیه): چشم ها دام های شیطانند. (غرر الحکم ۹۵۰)

حدیث۴۲۵۵

امام حسین علیه السـلام فرمودند: إنَّ حَوائِجَ النّاسِ إلَیكم مِن نِعَمِ اللهِ عَلَیكم فَلا تَمَلُّوا النِّعَمَ؛ نیاز مردم به شـما از نعمتهای خدا بر شما است، از این نعمت افسرده و بیزار نباشید. بحار الأنوار، ج ۷۴، ص ۲۰۵

حدیث۴۲۵۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: طُوبی لِمَن تَرَک شَهوَةً حاضِرَةً لِمَوعودٍ لَم یرَهُ؛ خوشا آن که شهوتِ آماده‌ای را به خاطر پاداش وعده داده شده‌ای که آن را ندیده است ، رها کند. (الخصال، ص ۳)

حدیث۴۲۵۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِذا فَسَدَتِ النِّیةُ وَقَعَتِ البَلیةُ؛ هرگاه نیت فاسد شود، بلا و گرفتاری پیش می آید. (غررالحکم، ح ۴۰۲۱)

حدیث۴۲۵۸

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: مَن قَنَعَ بِما قَسَمَ اللّهُ لَهُ فَهُوَ مِن أغنَی النّاسِ؛ هر که به قسمتی که خدایش داده قانع باشد ، همو ، بی نیازترینِ مردم است. الأمالی، مفید، ص ۱۸۴

حدیث۴۲۵۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: ثُباتُ الدُّوَلِ بِإقامَةِ سُنَنِ العَدلِ؛ پایداری دولتها به برپا داشتن راه و رسم دادگری است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۴۷۱۵

حدیث۴۲۶۰

امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه) فرمودند: افَلیعمَل کلُّ امرِی مِنکم مَا یقرُبُ بِهِ مِن مَحَبَّتِنَا؛ هر یک از شما باید کاری کند که به سبب آن به محبت ما نزدیک شود. بحارالأنوار، ج ۵۳، ص ۱۷۶

حدیث۴۲۶۱

امام صادق علیه السلام فرمودند: شیعیان ما را در سه چیز بیازمایید : در مواظبت بر اوقات نمازها ، در نگهداری اسرارشان از دشمنان ما و در همدردی و کمک مالی به برادرانشان. میزان الحکمه، باب صفات شّیعه

حدیث۴۲۶۲

امام علی علیه السلام فرمودند: خَلَیک بِالآخِرَةِ تَأتِک الدُّنیا صاغِرَةً؛ در کار آخرت باش تا دنیا ذلیلانه به تو رو آورد غررالحکم و دررالکلم، ح ۶۰۸۰

حدیث۴۲۶۳

إنّ الجاهِلَ مَن عَصَی اللهَ وَإن کانَ جَمیلَ المَنظَرِ عَظیمَ الخَطَرِ؛ نادان کسی است که خدا را نافرمانی کند هرچند خوش‌سیما و بلندپایه باشد. بحارالأنوار، ج ۱، ص ۱۶۰

حدیث۴۲۶۴

پیامبرصلی الله علیه وآله فرمودند: أفضَلُ الهِجرَةِ أن تَهجُرَ ما كرِهَ اللَّهُ؛ برترین هجرت ، هجرت از چیزی است که خدا آن را خوش ندارد. میزان الحکمهٔ ، ح ۲۱۰۶۰

حدیث۴۲۶۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: فِی تَقَلُّبِ الأحوَالِ عُلِمَ جَوَاهِرُ الرِّجَالِ؛ در فراز و نشیبهای روزگار، گوهر مردان شناخته می شود. نهج البلاغه، حکمت ۲۰۸

حدیث۴۲۶۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَیرُ اِخوانِک مَن دَعاک اِلی صِدقِ المَقالِ بِصِدقِ مَقالِهِ وَ نَدَبَک اِلی اَفضَلِ الاَعمالِ بِحُسنِ اَعمالِهِ؛ بهترین دوستانت، کسی است که با راستگویی اش تو را به راستگویی دعوت کند و با اعمال نیک خود، تو را به انجام اعمال خوب برانگیزد. غررالحکم، ح ۵۰۲۲

حدیث۴۲۶۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِعلَمی اَنَّ الشّابَّ الحَسَنَ الخُلُقِ مِفتاحٌ لِلخَیرِ ، مِغلاقٌ لِلشَّرِّ وَ اِنَّ الشّابَّ الشَّحیحَ الخُلُقِ مِغلاقٌ لِلخَیرِ مِفتاحٌ لِلشَّرِّ؛ بدان که جوانِ خوش اخلاق ، کلید خوبی ها و قفل بدی هاست و جوانِ بداخلاق ، قفل خوبی ها و کلید بدی هاست. امالی طوسی ، ص ۳۰۲، ح ۵۹۸

حدیث۴۲۶۸

پیامبر اکرم(صلّی الله علیه وآله):فرمودند: مَنِ اشتاقَ إلَی الجَنَّةِ سارَعَ إلَی الخَیراتِ؛ هر که مشتاق بهشت است به سوی نیکی ها می شتابد. مکارم الأخلاق، ص ۴۴۷

حدیث۴۲۶۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: إنَّ الحَقَّ لا یعرَفُ بِالرِّجَالِ؛ اِعرِفِ الحَقَّ، تَعرِف أهلَهُ؛ حق با شخصیتها شناخته نمیشود؛ حق را بشناس تا اهل آن را بشناسی. روضهٔ الواعظین، ص ۳۱

حدیث۴۲۷۰

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: اِعلَم أنَّک لَن تَخلُوَ مِن عَینِ اللهِ، فَانظُر کیفَ تَکونُ؛ بدان که از دید خداوند پنهان نیستی، پس بنگر چگونه ای. تحف العقول، ص ۴۵۵

حدیث۴۲۷۱

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: الأیّامُ تَهتِک لَک الأمرَ عَنِ الأسرارِ الکامِنَةِ؛ روزگار رازهای نهان را بر تو آشکار می کند. بحار الأنوار، ج ۷۸، ص ۳۶۵

حدیث۴۲۷۲

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: إظهارُ الشَّیءِ قَبلَ أن یُستَحکمَ مَفسَدَةٌ لَهُ؛ آشکار کردن چیزی پیش از استوار شدن، مای ?تباهی آن است. تحف العقول، ص ۴۵۷

حدیث۴۲۷۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلزُّهدُ فِی الدُّنیا الراحَةُ العُظمی؛ بی رغبتی به دنیا، بزرگ‌ترین آسایش است. غررالحکم و دررالکلم، ح ۱۳۱۶

حدیث۴۲۷۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنَّما یُحِبُّکَ مَن لا یَتَمَلَّقُکَ، وَیُثنی عَلَیکَ مَن لا یُسمِعُکَ؛ دوستدار حقیقی تو کسی است که از تو چاپلوسی نمیکند و ستایشگر واقعی تو آنکه تو را از [ستایشهایش دربار ?تو] باخبر نمیکند. غررالحکم و دررالکلم، ح ۷۱۱۹

حدیث۴۲۷۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: بادِروا اَحداثَکم بِالحَدیثِ قَبلَ اَن تَسبِقَکم اِلَیهِمُ المُرجِئَةُ؛ به آموختن حدیث (معارف دینی) به جوانانتان ، پیش از آن‌که منحرفین آنان را گمراه سازند، اقدام نمایید. تهذیب الأحکام ، ج ۸ ، ص ۱۱۱، ح ۳۸۱

حدیث۴۲۷۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلجَهلُ مُمیتُ الاَحیاءِ وَ مُخَلِّدُ الشَّقاءِ؛ نادانی، مایه مرگ زندگان و دوام بدبختی است. (غررالحکم، ح ۱۴۶۴)

حدیث۴۲۷۷

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: اُذکر حَسَرَاتِ التَّفریطِ بِأَخذِ تَقدیمِ الحَزمِ؛ با مقدم داشتن دوراندیشی، حسرت کوتاهیها را به یاد آور. (بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۷۰)

حدیث۴۲۷۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّمَا العاقِلُ مَن وَعَظَتهُ التَّجارِبُ ؛ خردمند ، کسی است که تجربه‌ها پندش دهد . کنزالفوائد، ص ۸۷

حدیث۴۲۷۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: سُوسُوا إِیمَانَکم بِالصَّدَقَةِ وَ حَصِّنُوا أَموَالَکم بِالزَّکاةِ وَ ادفَعُوا أَموَاجَ البَلَاءِ بِالدُّعَاءِ ؛ ایمان خود را با صدقه دادن و اموالتان را با زکات دادن نگاه دارید، و امواج بلا را با دعا از خود برانید. (نهج البلاغه، حکمت ۱۴۶)

حدیث۴۲۸۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنَّ بِشرَ المُؤمِنِ فِی وَجهِهِ ، وَ قُوَّتَهُ فِی دینِهِ وَ حُزنَهُ فِی قَلبِهِ شادی مؤمن در چهره اوست ، قدرت وی در دینش، و اندوه او در دلش است. (میزان الحکمه، ح ۱۷۲۱)

حدیث۴۲۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کُلُّکم راعٍ وَکُلُّکم مَسؤولٌ عَن رَعیتِهِ؛ همه شما سرپرست و مسئول هستید و درباره زیردستانتان باز خواست می شوید. (جامع الاخبار، ص ۱۱۹)

حدیث۴۲۸۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا یؤنِسَنَّک اِلاَّ الحَقُّ وَ لا یوحِشَنَّک اِلَّا الباطِلُ؛ مبادا جز حق، با تو اُنس بگیرد و جز باطل، از تو بهراسد. (نهج البلاغه، از خطبه ۱۳۰)

حدیث۴۲۸۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَطیبُ العَیشِ القَناعَةُ؛ خوش‌ترین زندگی، زندگی با قناعت است. (غررالحکم، ح ۲۹۱۸)

حدیث۴۲۸۴

حضرت رسول (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَوسِعوا لِلشَّبابِ فِی المَجلِسِ وَ اَفهِموهُمُ الحَدیثَ فَاِنَّهُم الخُلوفُ وَ اَهلُ الحَدیثِ ؛ برای جوانان در مجالس جای باز کنید، و امور نو و جدید را به آنان تفهیم کنید، چرا که این گروه جایگزین شما و درگیر مسائل جدید خواهند شد. (الفردوس ، ج ۱، ص ۹۸، ح ۳۲۰)

حدیث۴۲۸۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا تَسُبُّوا الناسَ فَتَکتَسِبُوا العَداوَةَ بَینَهُم؛ به مردم ناسزا نگویید، که با این کار در میان آنها دشمن پیدا می کنید. (کافی ، ج ۲، ص ۳۶۰ ح ۳)

حدیث۴۲۸۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مِن کمالِ السَّعادَةِ السَّعیُ فی صَلاحِ الجُمهور؛ کوشش در راه اصلاح توده مردم، از کمال خوشبختی است. (غررالحکم، ح ۹۳۶۱)

حدیث۴۲۸۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَیسَ مِنّا مَن غَشَّ مُسلِما اَو ضَرَّهُ اَو ماکرَهُ؛ از ما نیست کسی که با مسلمانی تقلّب کند، یا به او ضرر رساند و یا با وی حیله نماید. (نهج الفصاحه، ح ۲۴۱۴)

حدیث۴۲۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا تَصفُو الخِلَّةُ مَعَ غَیر اَدیب؛ دوستی با شخص بی ادب، صمیمانه نخواهد شد. (بحار الأنوار، ج ۶۷، ص ۴۰۰، ح ۷۳)

حدیث۴۲۸۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن رَضیَ بِما رَزَقَهُ اللّهُ قَرَّت عَینُهُ؛ هر که به آنچه خداوند روزیش کرده راضی باشد، خوش و خرّم بماند. (امالی طوسی، ص ۲۲۵، ح ۳۹۳)

حدیث۴۲۹۰

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لا یدخُلُ الجَنَّةَ عَبدٌ لا یأمَنُ جارُهُ بَوائِقَهُ؛ بنده ای که همسایه اش از شرّ او در امان نباشد، وارد بهشت نمی شود. (مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۲۵)

حدیث۴۲۹۱

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: اللِّسَانُ سَبُعٌ إن خُلِّی عَنهُ عَقَرَ؛ زبان تربیت نشده ، درنده ای است که اگر رهایش کنی می گزد. (نهج البلاغه، حکمت ۶۰)

حدیث۴۲۹۲

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن کشَفَ عَورَةَ اَخیهِ المُسلِم کشَفَ اللّه عَورَتَهُ حَتّی یفضَحَهُ بِها فی بَیتِهِ؛ هر کس عیب و زشتی برادر مسلمان خود را فاش کند، خداوند زشتی او را آشکار سازد، تاجایی که او را در درون خانه اش رسوا سازد. (الترغیب والترهیب، ج ۲، ص ۲۳۹، ح ۹.)

حدیث۴۲۹۳

الصَّدَقَةُ دَوَاءٌ مُنجِحٌ وَ أَعمَالُ العِبَادِ فِی عَاجِلِهِم نُصبُ أَعینِهِم فِی آجَالِهِم؛ صدقه دادن دارویی ثمر بخش است ، و کردار بندگان در دنیا ، فردا در پیش روی آنان جلوه گر است. (کافی، ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۷)

حدیث۴۲۹۴

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ الحَرامَ لا ینمی وَ اِن نَمی لا یبارَک لَهُ فیهِ وَ ما اَنفَقَهُ لَم یؤجَر عَلَیهِ وَ ما خَلَّفَهُ کانَ زادَهُ اِلَی النّارِ به راستی که حرام، افزایش نمی‌یابد و اگر افزایش یابد، برکتی ندارد و اگر انفاق شود، پاداشی ندارد و اگر بماند، توشه‌ای به سوی آتش خواهد بود. (کافی، ج ۵، ص ۱۲۵، ح ۷)

حدیث۴۲۹۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: إنَّ اللهَ عَزَّوَجَلَّ یُبغِضُ الغَنیَّ الظَّلومَ؛ به راستی که خداوند عزوجل ثروتمند ستمگر را دشمن می دارد. (جهاد با نفس ، ح ۷۳۸)

حدیث۴۲۹۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یصلِح نَفسَهُ لَم یصلِح غَیرَهُ؛ هر کس خودش را اصلاح نکند، نمی‌تواند دیگران را اصلاح نماید. (غرر الحکم،ح ۸۹۹۰)

حدیث۴۲۹۷

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خَمسٌ مِن سُنَنِ المُرسَلینَ: اَلحَیاءُ وَ الحِلمُ وَ الحِجامَهُ وَ السِّواک وَ التَّعَطُّرُ؛ پنج چیز از سنت پیامبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. (نهج الفصاحه، ح ۱۴۶۳)

حدیث۴۲۹۸

امام باقر(علیه السلام) فرمودند: مَا مِن عِبَادَهْ أفضَلَ عِندَ اللهِ مِن عِفَّهِْ بَطن وَ فَرج؛ هیچ عبادتی در نزد خدا برتر از ترک شهوات شکم و فرج نیست. (جهاد با نفس ، ح۲۰۵)

حدیث۴۲۹۹

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلنّاسُ اِخوانٌ فَمَن کانَت اُخُوَّتُهُ فی غَیرِ ذاتِ اللّهِ فَهِیَ عَداوَهٌْ؛ مردم برادرند، اما آن که برادری اش برای خدا نباشد، برادری وی، دشمنی است. (بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۱۶۵، ح ۲۹)

حدیث۴۳۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خَیرُ الکلامِ مَا دَلَّ وَ جَلَّ وَ قَلَّ وَ لَم یمِلَّ؛ بهترین سخن، آن است که قابل فهم و روشن و کوتاه باشد و خستگی نیاورد. (انوار العلویه، ص ۴۸۹)

حدیث۴۳۰۱

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنَّ الرَّجُلَ لَیحرَمُ الرِّزقَ بِالذَّنبِ یصیبُهُ؛ آدمی، با گناهی که می کند، از روزی محروم می شود. (الأمالی، طوسی، ص ۵۲۸)

حدیث۴۳۰۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کثرَهُْ المِزاحِ تُذهِبُ البَهاءَ وَ توجِبُ الشَّحناءَ؛ شوخی زیاد، ارج و احترام را می برد و موجب دشمنی می شود. (غرر الحکم، ح ۷۱۲۶)

حدیث۴۳۰۳

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: إنَّ شیعَتَنا مَن سَلِمَت قُلوبُهُم مِن کلِّ غِشٍّ وَغِلٍّ وَدَغَلٍ؛ بی گمان شیعیان ما، دل‌هایشان از هر خیانت، کینه، و فریبکاری پاک است. (بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۱۵۶)

حدیث۴۳۰۴

حضرت علی(علیه السلام) فرمودند: اَلبَرَکةُ فی مالِ مَن آتَی الزَّکاةَ وَ واسَی المُؤمِنینَ وَ وَصَلَ الاَقرَبینَ؛ برکت در مال کسی است که زکات بپردازد، به مؤمنان مدد و یاری رساند و به خویشاوندان کمک نماید. (تحف العقول، ص ۱۷۲)

حدیث۴۳۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: قَلیلُ الحَقِّ یدفَعُ کثیرَ الباطِلِ کما اَنَّ القَلیلَ مِنَ النّارِ یحرِقُ کثیرَ الحَطَب ؛ اندکی حقّ، بسیاری باطل را نابود می کند، همچنان که اندکی آتش، هیزم‌های فراوانی را می سوزاند. (غررالحکم، ح ۶۷۳۵)

حدیث۴۳۰۶

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لاتَختَلِفوا، فَإِنَّ مَن کانَ قَبلَکمُ اختَلَفوا فَهَلَکوا؛ باهم اختلاف نکنید، که پیشینیان شما دچار اختلاف شدند و نابود گشتند. (کنزالعمال ، ح ۸۹۴)

حدیث۴۳۰۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: فازَ مَن أصلَحَ عَمَلَ یومِهِ وَ استَدرَک فَوارِطَ أمسِهِ؛ رستگار شد آن‌که کار امروزش را سامان داد و کوتاهی‌های دیروزش را جبران کرد. (مستدرک الوسائل ، ج ۱۲، ص ۱۵۱)

حدیث۴۳۰۸

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّ الِختِلافَ وَ التَّنازُعَ وَ التَّثَبُّطَ مِن أمرِ العَجزِ وَ الضَّعفِ وَ هُوَ مِمّا لا یحِبُّهُ اللّهُ وَ لا یعطی عَلَیهِ النَّصرَ وَ الظَّفَرَ؛ اختلاف و کشمکش و توقف و فروماندن از کاری، از ناتوانی و سستی است و خداوند نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می دهد. (بحارالأنوار، ج ۲۰، ص ۱۲۶، ح ۵۰)

حدیث۴۳۰۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: الله فی عَون المُومِن، مادامَ المُومِن فی عَون اَخیهِ؛ خداوند در پی یاری مومن است، تا وقتی که مومن در پی یاری برادر خویش است. (بحار الانوار، ج۷۴ ،ص۳۲۲)

حدیث۴۳۱۰

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: إستَشِر فی أمرِک الَّذینَ یخشَونَ اللَّهَ؛ در کار خود، [فقط] با کسانی مشورت کن که از خدا می ترسند. (تحف العقول، ص ۲۹۳)

حدیث۴۳۱۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: بُکاءُ العَبدِ مِن خَشیةِ اللَّهِ یمَحِّصُ ذُنُوبَهُ؛ گریستن بنده از خوف خدا، گناهانش را از میان می برد. (غررالحکم و دررالکلم، ح ۴۴۳۲)

حدیث۴۳۱۲

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلصَّدَقَةُ عَلَی القَرابَةِ صَدَقَةٌ وصِلَةٌ؛ صدقه دادن به خویشاوندان، هم صدقه است و هم صله رحم. (مسند احمد، ج ۴ ،ص ۱۷)

حدیث۴۳۱۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَ لعالِمُ بِزَمانِهِ لا تَهجُمُ عَلَیهِ اللَّوابِسُ؛ کسی که به اوضاع زمان خود آگاه باشد، گرفتار هجوم اشتباهات نمی شود. (تحف العقول، ص ۳۵۶)

حدیث۴۳۱۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یصلِح نَفسَهُ لَم یصلِح غَیرَهُ؛ هر کس خودش را اصلاح نکند، نمی تواند دیگران را اصلاح نماید. (غررالحکم، ح ۸۹۹۰)

حدیث۴۳۱۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن عَیرَ اَخاهُ بِذَنبٍ لَم یمُت حَتّی یعمَلَهُ؛ هر کس برادر[دینی] خود را به گناهی سرزنش کند، نمیرد، مگر آن‌که مرتکب آن شود. (نهج الفصاحه، ح ۲۹۲۰)

حدیث۴۳۱۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: رَاسُ الحِکمَةِ مَخافَةُ اللهِ عَزَّوَجَلَّ؛ ترس از خدای عزوجل سر حکمت و دانایی است. (جهاد با نفس ،ح ۱۱۹)

حدیث۴۳۱۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: غَضُّ الطَّرفِ مِن أفضَلِ الوَرَعِ؛ پرهیز از نگاه ناروا ، برترین پرهیزگاری است. (عیون الحکم والمواعظ ،ح ۵۸۸۲)

حدیث۴۳۱۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کثرَةُ الدَّین تُصَیرُ الصّادِقَ کاذِبا وَ المُنجِزَ مُخلِفا؛ بدهی بسیار، راستگو را دروغگو و خوش‌قول را بدقول می گرداند. (غررالحکم، ج ۴، ص ۵۹۲، ح ۷۱۰۵)

حدیث۴۳۱۹

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلبِطالَةُ تُقسی القَلبَ؛ بیکاری ، دل را سخت می کند. (مسند الشهاب، ج ۱، ص ۱۸۸)

حدیث۴۳۲۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إیاک وَالهَذَرَ فَمَن کثُرَ کلامُهُ کثُرَت آثامُهُ؛ زنهار از پُرگویی ؛ زیرا هر که پُرگو باشد ، گناهانش بسیار شود. (غررالحکم و دررالکلم، ح ۲۶۳۷)

حدیث۴۳۲۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: تَزَین لِلّهِ بِالصِّدقِ فِی الاعمالِ؛ با راست کرداری، خود را برای خدا بیارای. (تحف العقول، ص ۲۸۵)

حدیث۴۳۲۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنَّ حَدِیثَنا یُحیِی القُلُوبَ؛ به راستی که حدیث ما (اهل بیت) دلها را زنده می کند. (بحارالأنوار، ج ۲، ص ۱۴۴)

حدیث۴۳۲۳

لا تَصفُو الخِلَّةُ مَعَ غَیرِ اَدیبٍ؛ دوستی با شخص بی ادب ، صمیمانه نخواهد شد. (بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۸ ، ح ۶۳ .)

حدیث۴۳۲۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَنِ اتَّقَی اللّهَ اَحَبَّهُ النّاسُ؛ هر کس تقوای الهی پیشه کند، مردم او را دوست خواهند داشت. (کشف الغمه، ج ۳، ص ۱۳۹)

حدیث۴۳۲۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ النّاسَ اِلی صالِحِ الاَدَبِ اَحوَجُ مِنهُم اِلَی الفِضَّةِ وَ الذَّهَبِ؛ مردم، به ادب (فرهنگ و تربیتِ) درست ، نیازمندترند، تا به طلا و نقره. (مکارم الأخلاق، ص ۱۷)

حدیث۴۳۲۶

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّ البَلاءَ لِلظّالِمِ اَدَبٌ وَ لِلمُؤمِنِ اِمتحانٌ وَ لِلانبیاءِ دَرَجَهٔ وَ لِلاولیاءِ کرامَهٔ؛ بلا برای ظالم مایه ادب، برای مؤمن آزمایش و برای پیامبران مایه ترفیع درجه و برای اولیا بزرگواری است. (بحار الأنوار، ج ۷۵، ص ۱۲۷، ح ۹)

حدیث۴۳۲۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: اَلکیسُ صَدیقُهُ الحَقُّ وَ عَدُوُّهُ الباطِلُ؛ انسان زیرک، دوستش حق است و دشمنش باطل. (غررالحکم، ح ۱۵۲۴)

حدیث۴۳۲۸

پیـامبر اعظم (صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: جِماعُ التَّقوی فی قولِهِ تَعالی: اِنَّ اللَّهَ یامُرُ بِالعَـدلِ وَ الِاحسانِ؛ عصاره تقوا در این گفته خداوند آمده است: خداوند به عدالت و نیکی فرمان می‌دهد. (کافی، ج ۲، ص ۸۲، ح ۴)

حدیث۴۳۲۹

پیـامبر اعظم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: اِنّـا اُمِرنـا مَعاشِـرَ الاَنبیـاءِ بِمُـداراةِ النّـاسِ، کمـا اُمِرنـا بِاقامَـةِ الفَرائِضِ؛ ما پیامبران، همان‌گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده‌ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده ایم. (ارشاد القلوب، ج ۱، ص ۱۱۵)

حدیث۴۳۳۰

پیامبر اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلمُؤمِنُ یبدَأُ بِالسَّلامِ وَ المُنافِقُ یقُولُ:حَتّی یبدَا بی؛ مؤمن ابتدا سلام می کند و منافق منتظر سلام دیگران است (کنزالعمّال، ح ۷۷۸)

حدیث۴۳۳۱

پیـامبر اعظم(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودنـد: رَاسُ العَقل بَعـدَ الایمانِ باللّه ِ مُـداراةُ النّاس فی غَیر تَرک حَقٍّ؛ کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترک نشود. (تحف العقول، ص ۴۲)

حدیث۴۳۳۲

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: جَمعُ خَیرِ الـدُّنیا وَ الآـخِرَةِ فی کتمـانِ السِّرِّ وَ مُصادَقَـةِ الاَخیـارِ، وَ جَمعُ الشَّرِّ فِی الاِذاعَـةِ وَ مُؤاخـاةِ الاَشـرارِ؛ همـه خیر دنیـا و آخرت در رازداری و هم‌نشـینی بـا نیکـان اسـت و همـه شـر در افشـای اسـرار و دوسـتی بـا اشـرار است. (بحارالأنوار، ج ۷۴ ، ص ۱۷۸، ح ۱۷)

حدیث۴۳۳۳

حضـرت محمـد(صـلی الله علیه و آله و سـلم) فرمودند: اِنَّ اللّه یحِبُّ المُلِحّینَ فِی الدُّعاءِ؛ خداوند اصـرار کنندگان در دعا را دوسـت دارد. (بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۷۸)

حدیث۴۳۳۴

امام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: اَفضَلُ النّاسِ عَقلاً اَحسَنُهُم تَقدیرا لِمَعاشِهِ وَ اَشَدُّهُمْ اهتِماما بِاِصـلاحِ مَعادِهِ؛ عاقل ترین مردم کسـی است که بهتر بتواند امور زندگی اش را برنامه ریزی کند و برای اصلاح آخرتش بیشتر همت نماید. (غررالحکم، ح ۳۳۴۰)

حدیث۴۳۳۵

امام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: مَن لَم یملِک غَضَبَهُ لَم یملِک عَقلَهُ؛ هر آن که بر غضب خود چیره نشود، بر عقل خود اختیاری ندارد. (کافی، ج ۲، ص ۳۰۳)

حدیث۴۳۳۶

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: معلَم اَنَّ الصِّدقَ مُبارَك وَ الكذبَ مَشؤومٌ؛ بدان که راستگویی، پر برکت است و دروغگویی، شوم. (تحف العقول، ص ۱۴.)

حدیث۴۳۳۷

امام علی(علیه السلام) فرمودند: فی سَعَةِ الاَخلاقِ کنوزُ الاَرزاقِ؛ گنج‌های روزی در وسعت اخلاق نهفته است. (کافی، ج ۸ ، ص ۲۳)

حدیث۴۳۳۸

شَرُّ النّاسِ مَن لا یعفو عَنِ الزَّلَّةِ وَ لا یستُرُ العَورَةَ؛ بدترین مردم کسی است که خطا را نمی بخشد و عیب (دیگران) را نمی پوشاند. (غررالحکم، ج۴، ص۱۷۵، ح ۵۷۳۴)

حدیث۴۳۳۹

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَمّا عَلامَةُ التّائِبِ فَاَربَعَةٌ: اَلنَّصیحَةُ لِلّهِ فی عَمَلِهِ وَ تَرك الباطِلِ وَ لُزومُ الحَقِّ وَ الحِرصُ عَلَی الخَیرِ؛ نشانه توبه کننده چهار است: عمل خالصانه برای خدا، رها کردن باطل، پایبندی به حق و حریص بودن بر کار خیر. (تحف العقول، ص ۲۰.)

حدیث۴۳۴۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: حُسنُ الظَّنِّ باللهِ أن لَا تَرجُوَ إلاّ اللهَ وَ لَا تَخافَ إلَّا ذَنبَکَ؛ گمان نیکو به خدا داشتن این است که امید به هیچکس جز او نداشته باشی و از هیچ چیز جز گناهت نترسی. (جهاد با نفس، ح ۱۴۳)

حدیث۴۳۴۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن رُزِقَ الدِّینَ فَقَد رُزِقَ خَیرَ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ؛ هر کس دین روزی او شود، براستی خیر دنیا و آخرت روزی او شده است. (غررالحکم، ح ۸۵۲۳)

حدیث۴۳۴۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلنّاسُ کلُّهُم اَحرارٌ وَلکنَّ اللّه خَوَّلَ بَعضَکم بَعضا؛ مردم همگی آزادند، ولی خداوند بعضی را سرپرست بعضی دیگر قرار داده است. (امالی شیخ صدوق، ص ۵۳۱، ح ۷۱۸)

حدیث۴۳۴۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا یستَیقِنُ القَلبُ اَنَّ الحَقَّ باطِلٌ اَبَدا وَ لا یستَیقِنُ اَنَّ الباطِلَ حَقٌّ اَبَدا هرگز دل به باطل بودن حق و به حق بودن باطل یقین نمی کند. (تفسیر العیاشی، ج ۲، ص ۵۳، ح ۳۹)

حدیث۴۳۴۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: رَأسُ العِلمِ التَّمییزُ بَینَ الاخلاقِ وَ اِظهارُ مَحمودِها وَ قَمعُ مَذمومِها؛ بالاترین درجه دانایی، تشخیص اخلاق(خوب و بد) از یکدیگر و آشکار کردن اخلاق پسندیده و سرکوب اخلاق ناپسند است. (غررالحکم، ح ۵۲۶۷)

حدیث۴۳۴۵

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَحِبُّو المَعروفَ وَ اَهلَهُ فَوَالَّذی نَفسی بِیدِهِ اِنَّ البَرَکةَ وَ العافیةَ مَعَهُما نیکی و نیکوکاران را دوست بدارید. سوگند به آن که جانم به دست اوست، برکت و تندرستی، با نیکی و نیکوکاران است. (کنز العمّال، ح ۱۵۹۷۴)

حدیث۴۳۴۶

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِختَبِرُوا النّاسَ بِاَخدانِهِم فَاِنَّ الرَّجُلَ یخادِنُ مَن یعجِبُهُ مردم را از دوستانشان بشناسید، زیرا انسان با کسی رفاقت می کند که او را می پسندد. (تحف العقول، ص ۲۱۴)

حدیث۴۳۴۷

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کلوا جَمیعا وَ لا تَفَرَّقوا فَاِنَّ البَرَکةَ مَعَ الجَماعَةِ با هم غذا بخورید و پراکنده نباشید، که برکت با جماعت است. (بحارالأنوار، ج ۶۶، ص ۳۴۹)

حدیث۴۳۴۸

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: اَلنّاسُ فِی الدُّنیا بِالاَموالِ وَ فِی الآخِرَةِ بِالاَعمالِ اعتبار مردم در دنیا به مال است و در آخرت به عمل. (بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۳۶۸، ح۳)

حدیث۴۳۴۹

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: فَفَرَضَ اللّه الایمانَ تَطهیرا مِنَ الشِّرک... وَ العَدلَ تَسکینا لِلقُلوبِ خداوند ایمان را برای پاکی از شرک... و عدل و داد را برای آرامش دل‌ها واجب نمود. (من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۵۶۸)

حدیث۴۳۵۰

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عَوِّد نَفسَک الجَمیلَ فَباعتیادِک اِیاهُ یعودُ لَذیذا خودت را به کارهای زیبا عادت بده که اگر به آنها عادت کنی، برایت لذت بخش می شوند. (شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۲۰، ص۲۶۶، ح۹۲)

حدیث۴۳۵۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: رَاسُ العِلمِ التَّمییزُ بَینَ الاَخلاقِ وَ اِظهارُ مَحمودِها وَ قَمعُ مَذمومِها بالاترین درجه دانایی، تشخیص اخلاق از یکدیگر و آشکار کردن اخلاق پسندیده و سرکوب اخلاق ناپسند است. (غررالحکم، ح ۵۲۶۷)

حدیث۴۳۵۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: حَسِّن خُلقَک یخَفِّفِ اللّه حِسابَک اخلاقت را خوب کن تا خداوند حسابت را آسان گرداند. (امالی صدوق، ص ۲۷۸)

حدیث۴۳۵۳

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: بسمِ اللّهِ شِفاءٌ مِن کـلِّ داءٍ و عَونٌ لِکلِّ دَواءٍ بسم اللّه، شـفای هر دردی و یاری کننـده هر دارویی است. (عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج ۲)

حدیث۴۳۵۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عِندَ فَسادِ النِّیةِ تَرتَفِعُ البَرَکةُ هرگاه نیت‌ها فاسد باشد، برکت از میان می رود. (غررالحکم، ح ۶۲۲۸)

حدیث۴۳۵۵

امام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: مَنِ اقتَصَرَ عَلی بُلغَةِ الکفافِ فَقَدِ انتَظَـمَ الرّاحَةَ وَ تَبَوَّاَ خَفضَ الدَّعَةِ هر کس به اندازه‌ای که او را کفایت می کند، قناعت کند، به آسایش و نظم می رسد و در آسودگی و رفاه منزل می گیرد. (نهج البلاغه، حکمت ۳۷۱)

حدیث۴۳۵۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَصلُ العَقلِ القُدرَةُ وَ ثَمَرَتُها السُّرورُ. ریشه عقل، قدرت است و میوه آن شادی. (بحارالأنوار، ج ۷۸، ص ۷، ح ۵۹)

حدیث۴۳۵۷

امام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: اَهنَی العَیشِ اطِّراحُ الکلَفِ گواراترین زنـدگی، رها کردن تکلّف‌ها (تجمّلات) است. (غررالحکم، ح ۲۴۷۲)

حدیث۴۳۵۸

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: اِصبِر عَلی مَرارَةِ الحَقِّ وَ ایاک اَن تَنخَدِعَ لِحَلاوَةِ الباطِلِ تلخی حق را تحمل کن، و مبادا که فریب شیرینی باطل را بخوری. (غررالحکم، ح ۲۴۷۲)

حدیث۴۳۵۹

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: اَلکریمُ یری مَکـارِمَ اَفعـالِهِ دَینـا عَلَیهِ یقضـیهِ، اَللَّئیمُ یری سَوالِفَ اِحسانِهِ دَینا لَهُ یقتَضـیهِ ؛ بزرگوار، نیکوکاری‌های خود را بـدهی به گردن خود می‌دانـد که باید بپردازد و فرومایه، احسان‌های گذشـته خود را بدهی به گردن دیگران می‌داند که باید پس بگیرد. (غررالحکم، ح ۲۰۳۱ و ۲۰۳۲)

حدیث۴۳۶۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: باکروا طَلَبَ الرِّزقِ وَ الحَوائِجِ فَاِنَّ الغُدُوَّ بَرَکَةٌ وَ نَجاحٌ در پی روزی و نیازها، سحر خیز باشید؛ چرا که حرکت در آغاز روز، [مایه] برکت و پیروزی است. (المعجم الاوسط، ج ۷، ص ۱۹۴، ح ۷۲۵۰)

حدیث۴۳۶۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن اَحَبَّ اَن یکونَ اَغنَی النّاسِ فَلیکن بِما فی یدِ اللّه اَوثَقَ مِنهُ بِما فی یدِهِ هر کس دوست دارد بی‌نیازترین مردم باشد، باید به آنچه در دست خداست مطمئن‌تر باشد تا آنچه به دست خودش دارد. (نهج الفصاحه، ح ۲۷۹۸)

حدیث۴۳۶۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّ اللّه یحِبُّ اِذا عَمِلَ اَحَدُکم عَمَلًا اَن یتقِنَهُ خداوند دوست دارد که وقتی یکی از شما کاری انجام می‌دهد در آن محکم کاری کند. (نهج الفصاحه، ح ۷۲۶)

حدیث۴۳۶۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: قُلوبُ الرَّعِیةِ خَزائِنُ راعیها فَما اَودَعَها مِن عَدلٍ اَو جَورٍ وَجَدَهُ دلهای مردم صندوقچه‌های حاکم است، پس آنچه از عدالت و یا ظلم در آنها بگذارد، همان را خواهد دید. (غررالحکم، ج۴، ص ۵۲۱، ح ۶۸۲۵)

حدیث۴۳۶۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِذا ظَهَرَتِ الجِنایاتُ ارتَفَعَتِ البَرَکاتُ هرگاه گناهان آشکار شوند، برکت‌ها از میان می‌رود. (غررالحکم، ح ۴۰۳۰)

حدیث۴۳۶۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا ینبَغی لِمَن لا یتَّقی مَلامَةَ العُلَماءِ وَ ذَمِّهِم اَن یرجی لَهُ خَیرُ الدُّنیا وَ الآخِرَةِ کسی که از سرزنش و نکوهش علما پروا نمی‌کند، نمی‌توان به خیر دنیا و آخرت او امید داشت. (تحف العقول، ص ۳۶۴)

حدیث۴۳۶۶

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: أسعَدُ النّاسِ مَن خالَطَ کرامَ النّاسِ خوشبخت‌ترین مردم کسی است که با مردم بزرگوار معاشرت کند. (الأمالی صدوق، ص ۷۳، ح ۴۱)

حدیث۴۳۶۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: صَدَقَةٌ یحِبُّهَا اللّه: إصلاحٌ بَینَ النّاسِ إذا تَفاسَدوا، وَتَقارُبٌ بَینَهُم إذا تَباعَدوا صدقه ای که خداوند آن را دوست دارد عبارت است از: اصلاح میان مردم هرگاه رابطه شان تیره شد و نزدیک کردن آنها به یکدیگر هرگاه از هم دور شدند. (کافی، ج ۲، ص ۲۰۹، ح ۱)

حدیث۴۳۶۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حَسُنَت خَلیقَتُهُ طابَت عِشرَتُهُ هر کس خوش اخلاق باشد، زندگی‌اش پاکیزه و گوارا می‌گردد. (غررالحکم، ح۸۱۵۳)

حدیث۴۳۶۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن عَرَفَ الله خَافَ اللَه وَ مَن خَافَ اللَه سَخَت نَفسُهُ عَن الدُّنیا. هر که خدا را بشناسد ترس او در دلش می افتد و هر که از خدا ترسان باشد نفسش از دنیا طلبی باز می ماند. (جهاد با نفس ، ح ۱۱۷)

حدیث۴۳۷۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن سَرَّهُ أن یستَجیبَ اللّه‌لَهُ عِندَ الشَّدائِدِ وَالکرب فَلیکثِرِ الدُّعاءَ فِی الرَّخاءِ هر کس دوست دارد خداوند هنگام سختی‌ها و گرفتاری‌ها دعای او را اجابت کند، در هنگام آسایش، دعا بسیار کند. (نهج الفصاحه، ح ۳۰۲۳)

حدیث۴۳۷۱

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إذا قالَ العَبدُ عِندَ مَنامِهِ بِسمِ اللّهِ الرَّحمنِ الرَّحیم یقولُ اللّه: مَلائِکتی! اُکتُبُوا بِالحَسَناتِ نَفسَهُ إلَی الصِّباحِ؛ هر گاه بنده‌ای هنگام خوابش، بسم اللّه الرحمن الرحیم بگوید، خداوند به فرشتگان می گوید: به تعداد نفس‌هایش تا صبح برایش حسنه بنویسید. (جامع الأخبار، ص ۴۲)

حدیث۴۳۷۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا یسعَدُ امرؤٌ إلّا بِطاعَةِ اللّهِ سُبحانَهُ وَ لا یشقَی امرُؤٌ إلاّ بِمَعصیةِ اللّهِ. هیچ کس جز با اطاعت خدا خوشبخت نمی شود و جز با معصیت خدا بدبخت نمی گردد. (غررالحکم، ح ۱۰۸۴۸)

حدیث۴۳۷۳

امام کاظم (علیه السلام) فرمودند: وَاللّهِ ما اُعطِیَ مُومِنُ قَطَّ خَیرَ الدُّنیا وَالآخِرَةِ، اِلّا بِحُسنِ ظَنِّهِ بِاللّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ رَجائِهِ لَهُ وَ حُسنِ خُلقِهِ وَالکفِّ عَنِ اغتیاب المُؤمِنینَ به خدا قسم خیر دنیا و آخرت را به مؤمنی ندهند مگر به سبب حسن ظن و امیدواری او به خدا و خوش اخلاقی اش و خودداری از غیبت مؤمنان. (بحارالأنوار، ج ۶، ص ۲۸، ح۲۹)

حدیث۴۳۷۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ اَهنَأَ النّاسِ عَیشا مَن کانَ بِما قَسَمَ اللّه‌لَهُ راضیا هر کس به آنچه خداوند به او داده است راضی باشد، راحت‌ترین زندگی را دارد. (غررالحکم، ح ۳۳۹۷)

حدیث۴۳۷۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن أَصلَحَ فیما بَینَهُ وَبَینَ اللّهِ أَصلَحَ اللّهفیما بَینَهُ وَبَینَ النّاس. هر کس رابطه اش را با خدا اصلاح کند، خداوند رابطه او را با مردم اصلاح خواهد نمود. (بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۳۶۶، ح ۱۲)

حدیث۴۳۷۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَا احَبَّ اللّهَ مَن عَصَاهُ کسی که نافرمانی خدا را کند، خداوند را دوست نمی دارد. (جهاد با نفس، ح ۳۸۶)

حدیث۴۳۷۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن غاظَک بِقُبحِ السَّفَهِ عَلَیک، فَغِظهُ بِحُسنِ الحِلمِ عَنهُ هر کس با زشتیِ سبکسری تو را خشمگین کرد تو با زیبایی بردباری او را به خشم آور. (غررالحکم، ج ۵، ص۳۳۳، ح ۸۶۲۰)

حدیث۴۳۷۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِحتَجِب عَنِ الغَضَبِ بِالحِلمِ، وَغُضَّ عَنِ الوَهمِ بِالفَهمِ با بردباری خود را از خشم پنهان کن و با فهم و دانایی از وهم و خیال چشم بپوش. (غررالحکم، ج۲، ص ۱۹۹، ح ۲۳۶۵)

حدیث۴۳۷۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حَلَمَ عَن عَدُوِّهِ ظَفِرَ بِهِ هر کس در مقابل دشمن بردبار باشد بر او پیروز می شود. (کنزالفوائد، ص۱۴۷)

حدیث۴۳۸۰

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ما مِن قَطرَةٍ احَبَّ الی اللهِ عَزَّوَجَلَّ مِن قَطرَةٍ دُمُوعٍ فی سَوَادِ اللَّیلِ مَخَافَةً مِنَ اللهِ لا یُرادُ بِها غَیرُهُ هیچ قطره ای در نزد خداوند عزوجل دوست داشتنی تر و محبوب تر از قطره ی اشکهایی که در تاریکی شب و از خوف خدا با اخلاص کامل ریخته می شود نیست. (جهاد با نفس، ح ۱۳۷)

حدیث۴۳۸۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلنّاسُ رَجُلانِ: عالِمٌ وَ مُتَعَلِّمٌ وَ لا خَیرَ فیما سِواهُما مردم، دو گروهند: دانشمند و دانش اندوز و در غیر این دو، خیری نیست. (نهج الفصاحه، ح ۳۱۴۵)

حدیث۴۳۸۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: انّ اللّهَ یحِبُّ بُغاةَ العِلمِ خداوند جویندگان دانش را دوست دارد. (کافی، ج۱، ص ۳۰، ح۱)

حدیث۴۳۸۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان أشقی الاشقیاء من اجتمع علیه فقر الدنیا وعذاب الاخرهٔ بدبختترین بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم دارد . (کنز العمال، ج ۶، ص ۴۷۰، ح ۱۶۵۹۳)

حدیث۴۳۸۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من لم تنهه صلاته عن الفحشاء و المنکر لم تزده من الله الا بعدا هر کس که نمازش او را از فحشاء و منکر باز ندارد، هیچ بهره ای از نماز جز دوری از خدا حاصل نکرده است . (بحار الانوار، ج ۸۲, ص ۱۹۸. شهاب الاخبار، ص ۲۱۵)

حدیث۴۳۸۵

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أرادَ تُستَجابُ دَعوَتُهُ وَأن تُکشَفَ کربَتُهُ فَلیفَرِّج عَن مُعسِرٍ هر کس می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. (کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸)

حدیث۴۳۸۶

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إذا أرَدتَ أن یُثرِیَ اللّهُ ما لَکَ فَزَکِّهِ. هر گاه خواستی که خداوند دارایی تو را زیاد کند، زکات آن را بپرداز. (بحارالأنوار، ج۹۶، ص۲۳)

حدیث۴۳۸۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: جَلیسُ الخَیرِ نِعمَهٌ، جَلیسُ الشَّرِّ نِقمَهٌ همنشین خوب نعمت و همنشین بد، بلا و مصیبت است. (غررالحکم، ح۴۷۱۹ و ۴۷۲۰)

حدیث۴۳۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَحسَنُ العَدلِ نُصرَهُ المَظلومِ بهترین عدالت یاری مظلوم است. (غررالحکم، ج۲، ح ۲۹۷۷)

حدیث۴۳۸۹

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) فرمودند: من أصعد إلی الله خالص عبادته ، أهبط الله عزوجل إلیه أفضل مصلحته کسی که عبادتهای خالصانه خود را به سوی خدا فرستد ، پروردگار بزرگ بهترین مصلحت او را به سویش فرو خواهد فرستاد. (بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۲۴۹)

حدیث۴۳۹۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِنَّ القَلبَ لَیتَجَلجَلُ فِی الجَوفِ یطلُبُ الحَقَّ فَاِذا اَصابَهُ اطمَاَنَّ وَ قَرَّ به راستی که دل در درون سینه بی قرار است و به دنبال حق می گردد و چون به آن رسید، آرام و قرار می گیرد. (کافی، ج ۲، ص ۴۲۱)

حدیث۴۳۹۱

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن أجهَدَ نَفسَهُ فی إصلاحِها سَعِدَ، مَن أهمَلَ نَفسَهُ فی لَذّاتِها شَقِیَ وَ بَعُدَ هر کس برای اصلاح خود، خویشتن را به زحمت بیندازد، خوشبخت می شود هر کس خود را در لذت‌ها رها کند، بدبخت می گردد و بی بهره می ماند. (غررالحکم، ح ۸۲۴۶ و ح ۸۲۴۷)

حدیث۴۳۹۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِنَّکَ مُقَوَّمٌ بِاَدَبِکَ، فَزَینهُ بِالحِلمِ ارزش تو به ادب توست، پس آن را با بردباری آراسته کن. (غررالحکم، ج ۳، ص ۵۷، ح ۳۸۱۳)

حدیث۴۳۹۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّ اَسرَعَ الخَیرِ ثَوابا البِرُّ وَ اِنَّ اَسرَعَ الشَّرِّ عِقابا البَغیُ پاداش نیکوکاری زودتر از هر کار خوب دیگری می رسد و کیفر ستم و تجاوز زودتر از هر کار بد دیگری گریبان می گیرد. (خصال، ص ۱۱۰، ح ۸۱)

حدیث۴۳۹۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن اعانَ ظالِماً عَلی مَظلوم لَم یزَلِ اللّهُ عَلَیهِ سَاخِطاً حَتَّی ینزِعُ عَن مَعُونَتِهِ. کسی که ظالمی را بر علیه مظلومی یاری کند پیوسته خداوند از او خشمگین است تا اینکه دست از یاری او بردارد. (جهاد با نفس، ح ۷۵۲)

حدیث۴۳۹۵

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنَّ أَعظَمَ النّاسِ مَنزِلَةً عِندَاللّهِ یومَ القیامَةِ أَمشاهُم فی أَرضِهِ بِالنَّصیحَةِ لِخَلقِهِ بلند مرتبه ترین مردم نزد خداوند در روز قیامت کسی است که در روی زمین بیشتر در خیرخواهی و ارشاد مردم قدم بردارد. (کافی، جلد ۲، ص ۲۰۸ صفحه ۵)

حدیث۴۳۹۶

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: ما من شی ء تراه عیناك الا وفیه موعظه؛ چیزی نیست که چشمانت آن را بنگرد ، مگر آن که در آن پند و اندرزی است . (بحاالانوار ، ج ۷۸ ، ص ۳۱۹)

حدیث۴۳۹۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: من وعظ أخاه سرا فقد زانه ، و من وعظه علانیهٔ فقد شانه؛ هر که نهانی برادر خود را پند دهد او را آراسته و زیور بسته، و هر که در برابر دیگرانش پند دهد زشتش کرده . (تحف العقول ، ص ۵۲۰)

حدیث۴۳۹۸

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انَّ اللّهَ یُحِبُّ العَبدَ المُفَتَّنَ التَّوّابَ وَ مَن لا یَکُونُ ذَلِکَ مِنهُ کَانَ اَفضَلَ به راستی که خداوند بنده ای که بوسیله گناه آزموده شده و آزمایش شده، سپس توبه نموده است را دوست می دارد و بنده ای که اصلاً به گِرد گناه نگشته از

بنده ای که گناه کرده و توبه نموده برتر است. (جهاد با نفس، ح ۸۱۷)

حدیث۴۳۹۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انَّ العَمَلَ القَليلَ عَلى اليَقينِ افضَلُ عند اللهِ مِنَ العَمَل الكَثير عَلى غَير يَقين؛ عمل اندک و بادوام که بر پایه ی یقین باشد در نزد خداوند از عمل زیاد که بدون یقین باشد برتر است. (جهاد با نفس، ح ۷۴)

حدیث۴۴۰۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ان أشقى الاشقياء من اجتمع عليه فقر الدنيا وعذاب الاخرة؛ بدبخت ترین بدبختان کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم دارد . (کنز العمال، ج ۶، ص ۴۷۰، ح ۱۶۵۹۳)

حدیث۴۴۰۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: خَيرُ ما اُعطىَ الرَّجُلُ المُؤمِنُ خُلقٌ حَسَنٌ وَ شَرُّ ما اُعطِىَ الرَّجُلُ قَلبُ سوءٍ فى صورَةٍ حَسَنَةٍ؛ بهترین چیزی که به مؤمن داده شده خوش اخلاقی و بدترین چیزی که به انسان داده شده دلی بد در چهره‌ای زیباست. (کنزالعمّال، ح ۵۱۷۰)

حدیث۴۴۰۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: من لم تنهه صلاته عن الفحشاء و المنكر لم تزده من الله الا بعدا؛ هر کس که نمازش او را از فحشاء و منکر باز ندارد، هیچ بهره ای از نماز جز دوری از خدا حاصل نکرده است . (بحار الانوار، ج ,۸۲ ص .۱۹۸ شهاب الاخبار، ص ۲۱۵)

حدیث۴۴۰۳

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: شرُّ النّاس يَومَ القِيامَةِ الَّذينَ يُكرمُونَ اتِّقَاءَ شَرِّهِم ؛ بدترین مردم در روز قیامت کسانی هستند که(در این دنیا) از ترس شرّشان مورد اکرام و احترام واقع می شوند. (جهاد با نفس، ح ۶۷۳)

حدیث۴۴۰۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أرادَ تُستَجابُ دَعوَتُهُ وَأن تُكشَفَ كربَتُهُ فَليفَرِّج عَن مُعسِرٍ؛ هر کس می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد. (کنزالعمال، ج ۶، ص ۲۱۵، ح ۱۵۳۹۸)

حدیث۴۴۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: وَإياك ... اَن تَعِدَهُم فَتُتبعَ مَوعِدَك بِخُلفِك ... فَانَّ الخُلفَ يوجِبُ المَقتَ عِندَ اللّهِ وَ النّاس؛ بپرهیز از خلف وعده که آن موجب نفرت خدا و مردم از تو می شود. (نهج البلاغه، نامه ۵۳)

حدیث۴۴۰۶

امـام صادق (علیه السـلام) فرمودنـد: إذا أرادَ أَحَدُکم أن یستَجابَ لَهُ فَلیطَیب کسبَهُ وَلیخرُج مِن مَظالِمِ النّاسِ ، وَ إِنَّ اللّه‌ لا یرفَعُ إِلَیهِ دُعاء عَبدٍ وَ فی بَطنِهِ حَرامٌ أَو عِنـدَهُ مَظلَمَةٌ لِأَحَدٍ مِن خَلقِهِ؛ هر کس بخواهد دعایش مستجاب شود، باید کسب خود را حلال کند و حق مردم را بپردازد. دعای هیچ بنده‌ای که مال حرام در شکمش باشد یا حق کسی بر گردنش باشد، به درگاه خدا بالا نمی‌رود. (بحارالأنوار، ج ۹۳، ص ۳۲۱، ح ۳۱)

حدیث۴۴۰۷

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: ایما مؤمن حافظ علی الصلوات المفروضهٔ فصلاها لوقتها فلیس هذا من الغافلی؛ن هر مؤمنی محافظت برنمازش نماید، و او را در وقتش به جا آورد، از انسانهای غافل شمرده نمی شود. (وسائل الشیعه ، ج ۳، ص ۷۹)

حدیث۴۴۰۸

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: اتَّقوا معاصـیَ الله فی الخَلَوَات فانَّ الشّاهـدَ هُوَ الحَاکِم؛ از ارتکاب معصـیتهای الهی(حتّی) در نهان خودداری کنید زیرا آن خدایی که شاهد است خود نیز حاکم است. (جهاد با نفس، ح ۱۷۰)

حدیث۴۴۰۹

پیامبر اعظم (صـلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنّ اللّه‌ تَعالی یعرِضُ عَلی عَبدِهِ فی کلِّ یومٍ نَصیحَةً فَإن هُوَ قَبِلَها سَعِدَ و إن تَرَکها شَقِیَ. خداونـد متعال، به بنـده‌اش در هر روز نصیحتی عرضه می کند، که اگر بپذیرد، خوشبخت و اگر نپذیرد، بدبخت می شود. (کنز العمّال، ح ۱۰۲۵۰)

حدیث۴۴۱۰

امـام علی (علیه السـلام) فرمودنـد: اَلحِلمُ غِطـاءٌ ساتِرٌ وَالعَقلُ حِسامٌ قاطِعٌ، فَاستُر خَلَلَ خَلقِک بِحِلمِک وَقاتِل هَواک بِعَقلِک . بردباری پرده‌ای پوشاننـده و عقـل شمشـیری برنـده است، پس عیبهـای اخلاـقی خود را با بردباری بپوشان و با عقلت به جنگ هوا و هوسـت برخیز. (نهج البلاغه، حکمت ۴۲۴)

حدیث۴۴۱۱

امام علی (علیه السـلام) فرمودند: أَبلَغُ ماتَستَدِرُّ بِهِ الرَّحمَةَ أن تُضمِرَ لِجَمیعِ النّاسِ الرَّحمَةَ؛ مؤثّرترین وسیله جلب رحمت خدا این است که خیرخواه همه مردم باشی. (غررالحکم، ح ۳۳۵۳)

حدیث۴۴۱۲

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: انّ اللّه‌ عَزَّوَجَلّ یقی بِالتّقوی عَنِ العَبدِ ما عَزُبَ عَنهُ عَقلُهُ وَ یجَلّی بِالتّقوی عَنهُ عَماهُ وَ جَهلَهُ؛ خداوند به وسیله تقوا بنده را حفظ می کند از آنچه که عقلش به آن نمی رسد و کور دلی و نادانی او را بر طرف می سازد. (کافی، ج ۸ ، ص ۵۲، ح ۱۶)

حدیث۴۴۱۳

امام هادی (علیه السلام) فرمودند: لو سلک الناس وادیا شعبا لسلکت وادی رجل عبد الله وحده خالصا ؛ اگر همه مردم مسیری را انتخاب کنند و در آن گام نهند ، من به راه کسی که تنها خدا را خالصانه می پرستد خواهم رفت. (بحار الانوار ، ج ۷۸ ، ص ۲۴۵)

حدیث۴۴۱۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اَلحِلمُ یطفی نارَ الغَضَبِ وَالحِدَّةُ تُؤَجِّجُ إحراقَهُ ؛ بردباری آتش خشم را فرو می نشاند و تندی، آن را شعله ور می کند. (غررالحکم ، ح ۲۰۶۳)

حدیث۴۴۱۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن کَثُرَ اشتِباکُهُ فِی الدُّنیا کانَ أشَدُّ لِحَسرَتِهِ عِندَ فِراقِها؛ کسی که زیاد با دنیا گره خورده باشد حسرت و اندوهش هنگام جدایی از آن زیادتر خواهد بود. (جهاد با نفس، ح ۶۳۹)

حدیث۴۴۱۶

قال علی – علیه السلام اَعجَزُ النّاسِ مَن عَجَزَ عَنِ اکتِسابِ الاِخوَانِ، وَاَعجَزُ مِنهُ مَن ضَیَّعَ مَن ظَفِرَ بِهِ مِنهُم حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: عاجز ترین مردم کسی است که از بدست آوردن دوست عاجز بماند و از او عاجزتر کسی است که دوستان بدست آورده را از دست بدهد. (الامالی ص ۱۱۰)

حدیث۴۴۱۷

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنّ اللهَ تَعَالَی جَمِیلٌ یحِبُّ الجَمَالَ خداوند متعال زیباست و زیبایی را دوست دارد. (کنز العمال، ح۱۷۱۶۶)

حدیث۴۴۱۸

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ابن آدم اذا اصبحت معافی فی بدنک آمنا فی سربک عندک قوت یومک فعلی الدنیاالعفاء فرزند آدم وقتی تن تو سالم است و خاطرت آسوده است و قوت یک روز خویش راداری ، جهانگر مباش. (کنز العمال ، ج ۳ ، ص ۷۸۲)

حدیث۴۴۱۹

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لِکُل دَاءٍ دَوَاءُ وَ دَوَاءُ الذُّنُوبِ الاِستِغفَارُ؛ هر دردی دوایی دارد و دوای گناهان استغفار کردن است. (جهاد با نفس، ح ۷۸۴)

حدیث۴۴۲۰

پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: لَیسَ مِنّا مَن یحَقِّرُ الأمانَةَ حتّی یستَهلِکها إذَا استَودَعَهای از ما نیست کسی که امانت را بدان اندازه بی‌اهمیت شمرد که هرگاه امانتی به او بسپرند، آن را ضایع گرداند. (بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۱۷۲)

حدیث۴۴۲۱

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: تَمامُ البِرّ أن تَعمَلَ فِی السِّرِّ عَمَلَ العَلانِیهٔ؛ کمال نیکوکاری آن است که در نهان همان‌گونه رفتار کنی، که در آشکارا . (کنزل العمال، ۵۲۶۵)

حدیث۴۴۲۲

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: مَن أحَبَّ دُنیاهُ أضَرَّ بِآخِرَته؛ هر کس دنیایش را دوست داشته باشد به آخرت خود زیان می رساند. (جهاد با نفس، ح ۶۰۹)

حدیث۴۴۲۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لا تَخُن مَن ائتَمَنَک وَ إن خانَک، وَ لا تُذِع سِرَّهُ وَ إن أذاعَ سِرَّک؛ به کسی که تو را امین شمرده خیانت مکن، هر چند او به تو خیانت کرده باشد و راز او را فاش مساز، اگر چه او راز تو را فاش ساخته باشد. (بحار الأنوار، ج ۷۷، ص ۲۰۸)

حدیث۴۴۲۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کفاک أدباً لِنفسِک اجتِنابُ ما تَکرَهُهُ مِن غَیرِک؛ برای تربیت کردن خود همین بس که از آنچه در دیگران نمی‌پسندی، دوری کنی. (بحار الأنوار، ج ۷۰، ص ۷۳)

حدیث۴۴۲۵

رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: ما أعَزَّ اللهُ بِجَهلٍ قَطُّ وَ لا أذَلَّ بِحِلمٍ قَطُّ؛ هرگز خداوند کسی را به خاطر نادانی اش عزیز نگردانده و کسی را خاطر بردباری اش ذلیل و خوار نکرده است. (جهاد با نفس، ح ۲۶۰)

حدیث۴۴۲۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مُجالَسَةُ الصّالِحینَ داعیةٌ إلَی الصَّلاحِ؛ همنشینی با صالحان، (انسان را) به سوی صلاح رهنمون می‌شود. (بحارالأنوار، ج۷۸،ص ۳۰۴)

حدیث۴۴۲۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فَزَکاةُ العَینِ النَّظَرُ بِالعِبَرِ وَالغَضُّ عَنِ الشَّهَواتِ وَ ما یضاهیها ؛ زکات چشم به دیده عبرت نگریستن و چشم پوشی از شهوات و مانند آن است. (مصباح الشریعه، باب ۲۱)

حدیث۴۴۲۸

الکریمُ مَن صانَ عِرضَهُ بِمالِهِ وَ اللَّئیمُ مَن صانَ مالَهُ بِعِرضِهِ؛ بزرگوار کسی است که آبرویش را با مالش حفظ کند و فرومایه کسی است که مالش را با آبرویش حفظ کند. (غرر الحکم و درر الکلم: ح ۲۱۵۹)

حدیث۴۴۲۹

امام رضا(علیه السلام) فرمودند: تزاور واتحابوا و تصافحوا ولاتحاشموا؛ به دیدن یکدیگر روید تا یکدیگر را دوست داشته باشید و دست یکدیگر را بفشارید و به هم خشم نگیرید. بحارالانوار، ج۷۸، ص۳۴۷

حدیث۴۴۳۰

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: جاهِد هَوَاکَ کَمَا تُجاهِدُ عَدُوِّکَ؛ با هوای نفسانی خود مبارزه کن همان گونه که با دشمنت مبارزه می کنی. (جهاد با نفس، ح ۳۰۴)

حدیث۴۴۳۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اتَّقوا اللهَ وَ لا یَحسُد بَعضُکُم بَعضا؛ از خدا بترسید و کسی از شما بر دیگری حسد نوَرزد. (جهاد با نفس، ح ۵۴۳)

حدیث۴۴۳۲

امام حسن عسکری (علیه السلام) فرمودند: ما أقبَحَ بِالمؤمِنِ أن تَکوُن لَه رَغبَهٔ تَذِلَهی چه زشت است برای مؤمن دلبستگی به چیزی که او را خوار می کند. (تحف العقول ، ص ۵۲۰)

حدیث۴۴۳۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنَّ النَّدمَ عَلَی الشَّرِّ یَدعو إلَی تَرکِه؛ همانا پشیمانی از بدی آدمی را به سوی ترکِ بدی فرا می خواند. (جهاد با نفس، ح ۷۶۷)

حدیث۴۴۳۴

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: مَن اَحزَنَ والِدَیهِ فَقَد عَقهُما؛ هر که پدر و مادر را اندوهگین کند آنان را ناسپاسی کرده است . (تحف العقول ، ص ۴۲۵)

حدیث۴۴۳۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: انّ جَارَ الله آمَنَ مَحفُوظ وَ عَدُوه خائِف مَخذُولی پناهنده به خدا آسوده و محفوظ است ، و دشمنش ترسان و بی یاور. (تحف العقول ، ص ۲۲۹)

حدیث۴۴۳۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یَملِک غَضَبَهُ لَم یَملِک عَقلَهُ؛ کسی که مالک خشم خود نباشد مالک عقل خود نیست. (جهاد با نفس، ح ۵۳۰)

حدیث۴۴۳۷

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: یَقولُ اللهُ عزّوجل إذا عَصَانِی مَن یَعرفُنی سَلّطتُ عَلَیهِ مَن لَا یَعرفُنیی؛ خداوند عزوجل فرمود هرگاه کسی که مرا می شناسد نافرمانی ام کند کسی را که مرا نمی شناسد بر او مسلّط می گردانم. (جهاد با نفس، ح ۳۸۲)

حدیث۴۴۳۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: قَلبُ الأحمَقِ فی لِسَانِهِ وَ لِسَانُ العَاقِلِ فی قَلبِهِی؛ قلب شخص نادان در زبان اوست و زبان شخص خردمند در قلب اوست. (جهاد با نفس، ح ۳۱۰)

حدیث۴۴۳۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: قَالَ رَسُولُ اللهِ (صلی الله علیه و آله و سلم): مَن تَرَکَ مَعصِیَهً لله مَخَافَهَ اللهِ تَبَارَکَ وَ تَعَالَی أرضَاهُ یَومَ القِیَامَهِی رسول خدا(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: کسی که معصیت الهی را از خوف خدای تبارک و تعالی ترک کند خداوند او را در روز قیامت خوشنود می سازد. (جهاد با نفس، ح ۲۲۲)

حدیث۴۴۴۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَا زُوِیَ الرِّفقُ عَن أهلِ بَیت إلّا زُوِیَ عَنهُمُ الخَیرُ؛ سازگاری و مدارا از اهل هیچ خانه ای باز داشته نشده جز این که آنان از خیر و خوبی محروم و بی بهره گشته است. (جهاد با نفس، ح ۲۷۹)

حدیث۴۴۴۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنّ الدینارَ و الدِّرهَمَ أهلَکَا مَن کان قَبلَکُم و هُما مُهلِکاکُم؛ همانا دینار و درهم پیشینیان شما را به هلاکت رساند و همین دو نیز هلاک کننده شماست. (جهاد با نفس، ح ۶۴۳)

حدیث۴۴۴۲

امام حسین(علیه السلام) فرمودند: مُجالَسَهِ أهلِ الدِنَاءَهٔ شَر، وَ مُجَالَسَهِ أَهلِ الفُسُوقِ ریبَهٔ؛ همنشینی با سفلگان و افراد پست ناپسند است و همدمی گناهکاران موجب بدبینی مردم و از دست دادن اعتماد و اعتبار است. (بحارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۲)

حدیث۴۴۴۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کَفی بِالأَجَلِ حارِساً؛ اجل به عنوان نگهبان برای آدمی کافی است. (جهاد با نفس، ح ۷۸)

حدیث۴۴۴۴

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: إنَّهُ لا یُدرکُ ما عِندَ الله إلّا بطاعَتِهی حقیقتاً آنچه (از نعمتها و رضوان) که در نزد خداوند است جز با طاعت و فرمانبرداری از او بدست نمی آید. (جهاد با نفس، ح ۱۵۳)

حدیث۴۴۴۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَن طَلَبَ الرِّئَاسَةَ هَلَكَى کسی که طالب ریاست باشد، هلاک می شود. (جهاد با نفس، ح ۴۹۸)

حدیث۴۴۴۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن أخلَصَ النِیةَ تَنَزَّهَ عَنِ الدَّنِیءِی هر که نیت خود را خالص گرداند، از پستی دور ماند. (غرر الحکم و درر الکلم، ح۲۶۷۸)

حدیث۴۴۴۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلتّاجِرُ الاَمینُ الصَدوقُ المُسلِم مَعَ الشُّهَداءِ یومَ القیامَۀ؛ تاجر درستکار راستگوی مسلمان، روز رستاخیز با شهیدان است. (کنز العمال ، ج ۴ ، ص ۷ ، ح ۹۲۱۶)

حدیث۴۴۴۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَسَدُّ الاَعمال ثَلاثَۀ ذِکرُ الله عَلی کلِّ حال وَ الِانصاف من نَفسَک و مُواساةُ الاَخ فی المال؛ استوارترین کارها سه چیز است: یاد خداوند در همه حال، و رعایت انصاف به ضرر خویش و تقسیم مال با برادر دینی. (نهج الفصاحه ، ص ۵۷ ، ح ۲۹۰)

حدیث۴۴۴۹

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: أفضَلُ المَالِ مَا وُقِیَ بِهِ العِرضُی بهترین مال آن است که آبرو با آن محفوظ ماند. (بحار الأنوار، ج۷۸، ص۳۵۲)

حدیث۴۴۵۰

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: عَن اِسماعیلِ بن سَهلِ قالَ : کَتَبتُ الی اَبی جَعفر الثّانی (علیه السلام) عَلِّمنی شَیئا اذا قُلتُه کُنتُ مَعَکُم فی الدُّنیا وَ الآخِرَۀ فقا: فَکَتَبَ بِخَطِّه اَعرَفُهُ: اَکثِر مِن تِلاوَۀِ اِنّا اَنزَلناهُ و رَطِّب شَفَتَیک بِالاستِغفار؛ اسماعیل بن سهل گوید: به خدمت امام جواد نوشتم : به من چیزی بیاموز که هر گاه آن را بگویم در دنیا و آخرت با شما باشم. حضرت با خط شریف خود که آن را می شناختم نوشتند: سوره مبارکه انا انزلناه را زیاد تلاوت کن و دو لب خود را با گفتن استغفار تر کن (نیروی تازه بخش). (جهاد با نفس، ح ۷۸۶)

حدیث۴۴۵۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: مَا أقبَحَ بالمُؤمِن أن تَکونَ لَهُ رَغبَۀٌ تُذِلُّهُی برای مؤمن چقدر زشت است که میل و رغبتی داشته باشد که او را به ذلّت و خواری بکشاند. (جهاد با نفس، ح ۶۴۸)

حدیث۴۴۵۲

امام سجاد(علیه السلام) فرمودند: کثرۀُ النُّصحِ یدعو إلی التُّهمَۀِ؛ نصیحت زیاد، موجب بدبینی می‌شود. بحار الأنوار، ج۷۲، ص۶۶

حدیث۴۴۵۳

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: رأسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ حُبُّ الدُنيا؛ سر هر گناهی دوستی دنیاست. (جهاد با نفس، ح ۶۰۵)

حدیث۴۴۵۴

امام صادق(علیه السلام) فرمودند: مَن قَرَا القُرآن و هو شابٌّ مُؤمِنٌ ، اختَلَطَ القُرآنُ بلَحمِهِ و دَمِهِ؛ هر جوان مؤمنی که قرآن بخواهد، قرآن با گوشت و خون او را در می آمیزد. الامام صادق (علیه السلام)- الوسائل ۱۴/۲

حدیث۴۴۵۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِنَّک لَن تُدِع شَیئاً اَتقَاء اللهُ عَزَّوَجَلّ اِلّا أعطاك اللهُ خَیراً مِنه؛ اگر از ترس خدا از چیزی درگذری، خداوند بهتر از آن را به تو خواهد داد. (مسند احمد، مسند البصریین، ح ۱۹۸۱۳)

حدیث۴۴۵۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: اِتَّقِ الله بَعضَ التُّقی و ان قَلَّ وَ اجعَل بَینَکَ وَ بَینَ الله سِتراً وَ ان رَقَّ؛ تقوای خدا را پیشه کن تقوایی اگر چه کم و بین خود و خدایت پرده ای قرار ده اگر چه نازک. (جهاد با نفس، ح ۱۸۳)

حدیث۴۴۵۷

امام رضا (علیه السلام) فرمودند: خَیرُ مالِ المَرءِ ذَخائِرُ الصَّدَقَةِی بهترین مال انسان، اندوخته‌های صدقه است. (تنبیه الخواطر، ج۲، ص۱۸۲) حدیث(۳۰۷)

حدیث۴۴۵۸

إنّ أعجَلَ الشَّرِّ عُقوبَةً البَغیُی راستی که عقوبت و کیفر ستم از عقوبت هر بدیِ دیگر زودتر و با شتاب تر فرا می رسد. (جهاد با نفس، ح ۶۶۹)

حدیث۴۴۵۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: انّ هَذِهِ القُلُوب تَصدأ کما یصدَأُ الحَدید اذا أصابَهُ المَاءِی قیلَ: وَما جَلَاؤُها؟ قالَ رسولُ الله (صلی الله علیه و آله و سلم): کثرَةُ ذِکرَ المَوتِ وَ تِلاوَةَ القُرآنِی؛ دل ها مانند آهن هنگام رسیدن آب به آن زنگ می زند، گفتند: صیقل آن چیست؟ آن حضرت فرمود: زیادی یاد مرگ و خواندن قرآنی. (کنز العمال، ج ۱۵، ص ۵۴۹، ح ۴۲۱۳۰)

حدیث۴۴۶۰

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: إیّاکَ وَ اللَّجاجَةَ فَإنَّ أوَّلَها جَهْلٌ وَ آخِرَها نَدامَةٌ؛ از لجاجت بپرهیز که آغاز آن نادانی و فرجامش پشیمانی است. (تحف العقول، ص۱۴)

حدیث۴۴۶۱

امام رضا (علیه السلام) : عَن اَبائه عَن اَمیرالمومنینَ اَنه قالَ : تَعَطِّروا بِالاِستِغفارِ لَاتَفضَحَنَّکُم رَوائِحُ الذُّنوبِ. از پدر بزرگوارشان روایت فرمودند که: امیرالمومنین فرموده اند : بوسیله ی استغفار خود را خوشبو کنید ، مبادا بوی بد گناهان شما را رسوا کند. (جهاد با نفس، ح ۷۹۰)

حدیث۴۴۶۲

امام رضا (علیه السلام)فرمودند: اَحسِنِ الظَّنَّ بِالله فاِنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَل یَقولُ : اَنَا عِندَ ظَنِّ عَبدی بی فَلا یَظُنَّ بی الّا خَیراً. گمان نیکو به خداوند داشته باش زیرا خداوند عز و جل می فرماید: من در نزد گمان بنده ام حاضرم پس بنده ام جز گمان خیر به من نداشته باش. (جهاد با نفس، ح ۱۴۷)

حدیث۴۴۶۳

حضرت رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اَلا لا یمنَعنَ اَحَدُکُم مَخَافَة النّاس اَن یقُولُ الحَقِّ اذا رَآه. کسی که سخن حقی می داند نباید از بیم مردم از گفتن آن خودداری کند. (مسند احمد، باقی مسند المکثرین، ح ۱۱۴۰۴)

حدیث۴۴۶۴

امام علی (علیه السلام) فرمودند: إنّ المِسکین رَسولُ اللهِ، فَمَن مَنِعَهُ فَقَد مَنَع اللهُ ، و مَن أعطاءُ فَقَد اَعطی الله؛ مستمند فرستاده خدا است . کسی که از او دریغ دارد از خدا دریغ داشته و کسیکه به او عطا و بخشش کند بخدا عطا کرده. (نهج البلاغه)

حدیث۴۴۶۵

امام صادق(علیه السلام)فرمودند: البذاء من الجفاء و الجفاء فی النار؛ زشت گفتاری ناشی از ستمکاری و ستمکاری در آتش است. (جهاد النفس، ح ۶۸۹)

حدیث۴۴۶۶

امام صادق(علیه السلام)فرمودند: انّ فِی السَّماءِ مَلَکَین مُوکَلَین بِالعِبادِ فَمَن تَواضَعَ لِلهِ رَفَعاه وَ مَن تَکَبَرَ وَضَعاهُ؛ همانا در آسمان دو فرشته اند که بر بندگان گمارده شده اند پس هر که برای خدا فرتنی کند بالایش می برند و هر که تکبر ورزد فرودش آورند. (جهاد النفس، ح ۲۸۵)

حدیث۴۴۶۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الظَفَرَ بالحَزمِ ، وَ الحَزمِ بِاجالَه الرَایَ، وَ الرَای بتَحصینِ الاَسرارِ پیروزی در پرتو تدبیر و احتیاط است و تدبیر و احتیاط به تفکر است و تفکر صحیح به نگهداری اسرار است. (نهج البلاغه)

حدیث۴۴۶۸

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: اَجرأکُم عَلی قَسَمُ الجّدَ اَجرأکُم عَلی النّار. هر کس از شما در خوردن قسم جدی تر است به جهنم نزدیکتر است. (کنز العمال ، ج ۱۱ ، ص ۷ ، ح ۳۰۳۹۰)

حدیث۴۴۶۹

پیامبر اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: الرّفقُ یُمنٌ وَ الخُرقُ شُؤمٌ. مدارا نمودن مایه ی برکت و درشتی کردن مایه ی شومی است. (جهاد النفس، ح ۲۶۹)

حدیث۴۴۷۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لا ینْبَغی لِلْمُؤْمِنِ أنْ یجْلِسَ مَجْلِساً یعْصَی الله فیهِ وَ لا یقْدِرُ عَلیَ تَغْییرِهِ؛ سزاوار نیست مؤمن در مجلسی بنشیند که در آن معصیت خدا می‌شود و او نمی‌تواند آن وضع را تغییر دهد. (بحارالأنوار، ج۷۱، ص۱۹۹)

حدیث۴۴۷۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: اِذا أرادَت أَمراً فَعَلَیک بِالتَؤُدَهْ حَتّی یریکَ الله مِنهُ المَخرج؛ وقتی خواستی کاری را انجام دهی، تأمل کن تا خدا راه آن را به تو نشان دهد. (کنز العمال ، ج ۳ ، ص ۹۹ ، ح ۵۶۷۷)

حدیث۴۴۷۲

مام علی (علیه السلام) فرمودند: لَا شَفیعَ اَنجَحُ مِنَ التّوبَه هیچ شفاعت کننده ای پیروزمندتر از توبه نیست. (جهاد النفس، ح ۴۶۰)

حدیث۴۴۷۳

لیس من العدل القضاء علی الثقه بالظن داوری در حق افراد مورد اطمینان با تکیه بر گمان از عدالت دور است. (نهج البلاغه)

حدیث۴۴۷۴

حضرت مهدی (علیه السلام) فرمودند: ان استرشدت أرشدت ، و ان طلبت وجدت؛ اگر خواستار رشد و کمال معنوی باشی هدایت می شوی ، و اگر طلب کنی می یابی . (بحارالأنوار ، ج ۵۱ ، ص ۳۳۹)

حدیث۴۴۷۵

امام محمد باقر (علیه السلام) فرمودند: من حسنت نیته ، زید فی رزقه هر که خوش نیت باشد ، روزی اش افزایش می یابد . (بحارالانوار ، دار احیاء التراث العربی ، ج ۷۵ ، ص ۱۷۵)

حدیث۴۴۷۶

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: جعل الله ... اجتناب القذف حجابا عن اللعنهٔ ، و ترک السرقهٔ إیجابا للعفهٔ خدای تعالی پرهیز از افترا و دشنام را برای دور شدن از لعنت واجب فرمود و دزدی را منع کرد تا راه عفت پویند . (احتجاج طبرسی ، ایران ، انتشارات

اسوه ، ج ۱)

حدیث۴۴۷۷

حضرت زهرا (سلام الله علیها) فرمودند: ما یصنع الصائم بصیامه اذا لم یصن لسانه و سمعه و بصره و جوارحه؛ روزه داری که زبان و گوش و چشم و جوارح خود را حفظ نکرده، روزه اش به چه کارش خواهد آمد. (بحار الانوار، ج ۹۳ ص ۲۹۵)

حدیث۴۴۷۸

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: یاک و ما تعتذر منه ، فإن المؤمن لا یسیء و لا یعتذر، و المنافق کل یوم یسیء و یعتذر حذر کن از مواردی که باید عذرخواهی کنی ، زیرا مؤمن نه کار زشتی انجام می دهد و نه به عذرخواهی می پردازد، اما منافق همه روزه بدی می کند، و به عذرخواهی می پردازد. (بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۲۰)

حدیث۴۴۷۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: احب الاعمال الی الله أدومها وان قل. محبوبترین کارها در پیش خدا کاریست که دوام آن بیشتر است ، اگر چه اندک باشد . (صحیح مسلم ، کتاب صلاة المسافرین و قصرها ، ح ۱۳۰۵)

حدیث۴۴۸۰

حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: الحِذَر الحَذَر فَوالله لَقَد سَتَر ، حَتّی کَاَنَه قَد غَفَر بترس [از خدا] بترس، به خدا سوگند آن قدر پرده پوشی کرده که گوئی آمرزیده است. (نهج البلاغه)

حدیث۴۴۸۱

امام علی(علیه السلام) فرمودند: طوبی لمن ذکر المعاد ، و عمل للحساب ، وقنع بالکفاف ، و رضی عن الله؛ خوشا به حال کسی که به یاد معاد باشد . و برای روز حساب عمل کند و به مقدار کفایت قناعت نماید . و از خدا راضی باشد. (نهج البلاغه)

حدیث۴۴۸۲

امام محمد باقر(علیه السلام) فرمودند: ان الله عزوجل یحب المداعب فی الجماعه بلا رفث خداوند عزوجل کسی را که در میان جمع ، بدون ناسزاگویی شوخی کند ، دوست دارد . (کافی ، ج ۲ ، ص ۶۶۳)

حدیث۴۴۸۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: ان اعجل الطاعة ثوابا صلة الرحم؛ ثواب نیکی با خویشاوندان را از همه کارهای نیک زودتر می دهند. (الکافی، ج ۴ ص ۶۸، ح ۲)

حدیث۴۴۸۴

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: ان احب عباد الله الی الله أنصحهم لعباده؛ محبوبترین بندگان خدا نزد وی کسی است که با بندگان او دلسوزتر و مهربانتر باشد. (نهج الفصاحه ، ص ۱۱۵)

حدیث۴۴۸۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: عبدٍ مُومن الّا وَ فی قَلبِهِ نُورانِ نورُ خیفَةٍ و نُورُ رَجاء؛ هیچ بنده مومنی نیست جز این که در قلب او دو نور وجود دارد: نور بیم و نور امید. (جهادالنفس،ح۱۰۴)

حدیث۴۴۸۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: الغنی الاکبر الیأس عما فی ایدی الناس؛ بی اعتنائی و امید نداشتن بدانچه در دست مردم است بزرگترین توانگری است. (نهج البلاغه)

حدیث۴۴۸۷

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: اِذا رَاَیتُم الرَّجُل لایُبالی ما قال و لا ما قِیلَ لَهُ فَهُوَ شِرکُ الشَّیطان؛ هرگاه دیدید که مردی باکی ندارد که چه می گوید و چه درباره اش گفته می شود،چنین کسی شریک شیطان است. (جهادالنفس،ح۶۸۷)

حدیث۴۴۸۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: عَلیکُم بِالدِرایات لا بالرّوایات؛ برشما باد به فهمیدن، نه نقل کردن. (میزان الحکمه،ح)????

حدیث۴۴۸۹

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: کُونُو دُعاةً للنّاسِ بِغَیر اَلسِنَتِکُم لِیَرُوا منکُم الوَرَع و الاِجتهادَ و الصّلاة و الخیر فَانَّ ذلکَ داعیةٌ؛ مردم را با غیر زبانتان بخوانید تا از شما پارسایی و کوشش و نماز و خوبی را ببینند زیرا این امور آنان را به سوی حق فرا می خواند. (جهادالنفس،ح۱۹۵)

حدیث۴۴۹۰

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: مَنِ اسْتَوی یَوْماهُ فَهُوَ مَغْبُونٌ هر کسی که دو روزش مساوی باشد (و روز بعد بهتر از روز قبل نباشد) مغبون است. (بحار الأنوار،ج ۷۸،ص۳۲۶،ح۵)

حدیث۴۴۹۱

امام باقر (علیه السلام) فرمودند: جَاهِد هَوَاکَ کَمَا تُجَاهِدُ عَدُوِّک؛ با هوای نفسانی خود مبارزه کن همان گونه که با دشمنت مبارزه می کنی. (عیون اخبار الرضا۲،ص۵۱)

حدیث۴۴۹۲

امام جواد (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یَعرف المَواردَ اَعیَتُهُ المَصادِرُ؛ کسی که راه ورود به کاری را نشناسد، راه برون شدن از آن درمانده اش می کند. (بحارالانوار،ج??ص)???

حدیث۴۴۹۳

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: ایّاکم والنّظرهٔ فانّها تزرَع فی القلب الشَهوَهٔ وکفی بها لِصاحبها فِتنَهٔ؛ از نگاه [ناپاک] بپرهیزید که چنین نگاهی تخم شهوت را در دل می‌کارد و همین برای فتنه‌ی صاحب آن دل بس است. (تحف العقول صفحه ۳۰۵)

حدیث۴۴۹۴

حضرت فاطمه (سلام الله علیها) فرمودند: اَزهَدُ الناسِ مَن تَرَکَ الحَرام ، اَشَدُّ الناسِ اِجتهاداً مَن تَرکَ الذُّنوب ؛ زاهد ترین مردم کسی است که حرام را وانهد، کوشاترین مردم تارک گناهان است. (تحف العقول،ص۵۱۹)

حدیث۴۴۹۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن لَم یُنجِهِ الصّبرُ أهلَکَهُ الجَزَعُ؛ کسی که صبر وی را نجات نبخشد، جزع و بی تابی وی را از پای در می آورد. (جهادالنفس،ح۲۵۲)

حدیث۴۴۹۶

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن حاسَبَ نفسَهُ وَقَفَ علی عُیُوبِهِ؛ هر کس به حساب نفس خود رسیدگی کند به عیبهایش آگاه شود. (شرح غررالحکم،ج۵،ص۲۹۹)

حدیث۴۴۹۷

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مِنَ الخُرقِ المعاجَلَهُ قَبلَ الإمکانِ و الاَناهُ بعدَ الفُرصهِ؛ شتاب کردن در کاری پیش از بدست آوردن توانایی و سستی کردن بعد از به دست آوردن فرصت از نادانی است. (جهادالنفس،ح۸۲۹)

حدیث۴۴۹۸

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: اعظم الناس قدرا من ترک مالا یعنیه؛ ارجمندترین مردم کسی است که آن چه را که برایش سودی ندارد رها کند. (الامالی،صدوق،ص)??

حدیث۴۴۹۹

امام علی (علیه السلام) فرمودند: لاتَصحَب المائِق فَاِنَّهُ یُزَیّنُ لَکَ فِعلَه وَ یَوَدُّ اَن تَکُونَ مِثلَه؛ همنشین بی خرد مباش که او کار (نابخردانه) خود را برای تو آراید و دوست دارد تو را چون خود نماید. (قصارالحکم،۲۹۳)

حدیث۴۵۰۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لایصیر العبد عبداً خالصاًللّه حتی یصیر المدح و الذم عنده سواء؛ آدمی بنده خالص خدا نمی شود تا آنگاه که ستایش و نکوهش نزد او یکسان شود. (بحارالانوار،ج??ص)???

حدیث۴۵۰۱

امام موسی کاظم (علیه السلام) فرمودند: من ولههُ الفقرُ ابطرهُ الغنی؛ آن که نَداری حیرانش کند، توانگری سرمستش می سازد. (بحارالانوار،ج??ص)???

حدیث۴۵۰۲

امام حسین (علیه السلام) فرمودند: لا تقولوا بِاَلسِنَتِکم ما ینْقُصْ عَن قَدَرَکُم؛ چیزی را بر زبان نیاورید که از ارزش شما بکاهد. (جلاءالعیون،ج?ص)???

حدیث۴۵۰۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: من صاحب الناس بالذی یحب ان یصاحبوه کان عدلا هر که با مردم چنان رفتار کند که دوست دارد آنها با او آن گونه رفتار کنند، عادل است. (کنزالفوائد،ج?ص)???

حدیث۴۵۰۴

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: تزاوروا و تلاقوا و تذاکروا و احیوا امرنا به زیارت و دیدار یکدیگر بروید، با هم به سخن و مذاکره بنشینید و امر ما را (کنایه از حکومت و رهبری) زنده کنید. (بحارالانوار،ج ۷۱،ص ۳۵۲)

حدیث۴۵۰۵

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خُذِ الحِکمَه اَنّی کانَت؛ فَاِنَّ الحِکمَه ضالَّه کُلِّ مُومِن حکمت را هر کجا که یافتی فراگیر، زیرا حکمت گمشده هر مومن است. (غررالحکم،ح ۳۴۴۰)

حدیث۴۵۰۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: فِکرَهُ ساعَهٍ خَیرٌ مِن عِبادَهٍ اَلفِ سَنَهٍ یک ساعت اندیشیدن در خیر و صلاح از هزار سال عبادت بهتر است. (بحارالانوار،ج ۷۱ص ۳۲۶)

حدیث۴۵۰۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)فرمودند: اَجوَدُکُم مِن بَعدی رَجُلٌ عَلِمَ عِلماً فَنَشَرَ عِلمَهُ ؛ بخشنده ترین شما پس از من کسی است که دانشی بیاموزد آنگاه دانش خود را بپراکند. (میزان الحکمه،ح۱۳۸۲۵)

حدیث۴۵۰۸

امام علی (علیه السلام) فرمودند: مَن یَطلُبُ العِزَّ بِغَیرِ حَقٍّ یَذِلُّ وَ مَن عانَدَ الحَقُّ لَزِمَهُ الوَهنُ؛ هر کس به جز حق جویای عزت شود به ذلت در افتد و هر کس با حق عناد ورزد خوار گردد. (تحف العقول،ص۹۵)

حدیث۴۵۰۹

امام سجاد (علیه السلام) فرمودند: حق الکبیر توقیرهُ لِسنِّهِ و اجلالُهُ لِتَقدِّمَهُ فی الاسلام؛ حق آنکه بزرگتر است این است که او را به خاطر سنش احترام کنی و او را به خاطر اینکه برتو در مسلمانی پیشی داشته است،بزرگ شماری. (جهادالنفس،ح۱۹)

حدیث۴۵۱۰

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: واعلم ان العمل الدائم القلیل علی الیقین افضل عند اللّه من العمل الکثیر علی غیریقین بدان به درستی که عمل دایمی اندک،که همراه با یقین باشد،نزد خداوند متعال،افضل از عمل بسیاری است که با یقین همراه نباشد. (بحارالانوار،ج ۶۹ح۹۳)

حدیث۴۵۱۱

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اَرجِ الله رَجاءَ لایجرّئکَ عَلی مَعصیتِه و خَفِ الله خوفاً لا یؤیسُکَ مِن رَحمته؛ به خداوند امیدوار باش،امیدی که تو را بر انجام معصیتش جرات نبخشد و از خداوند بیم داشته باش بیمی که تو را از رحمتش ناامید نگرداند. (جهادالنفس،ح۱۰۹)

حدیث۴۵۱۲

امام علی (علیه السلام) فرمودند: کَم مِن شَهوَةٍ ساعَةٍ اَورَثَت حُزناً طَویلاً؛ چه بسیار خواهش های نفسانی لحظه ای ، که اندوه طولانی و درازی را در پی دارد. (جهادالنفس،ح۹۳)

حدیث۴۵۱۳

امام علی (علیه السلام) فرمودند: خَیرُ الناسِ مَن نَفَعَ النّاس؛ بهترین مردم کسی است که نفع رساننده مردم باشد. (غررالحکم)

حدیث۴۵۱۴

امام حسن عسکری(علیه السلام) می فرمایند: پارساترین مردم کسی است که در هنگام شبهه توقف کند . عابدترین مردم کسی است که واجبات را انجام دهد . زاهدترین مردم کسی است که حرام را ترک نماید . کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها سازد . تحف العقول ، ص (۵۱۹)

حدیث۴۵۱۵

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: اِعمَل بِفرائِضِ اللهِ تشکُن أتقَی النّاس؛ به واجبات الهی عمل کن تا پرهیزکارترین مردمان باشی. (جهاد النفس،ح ۲۴۲)

حدیث۴۵۱۶

امام صادق (علیه السلام) فرمودند: لایتم المعروف الا بثلاث خصال: تعجیله و تقلیل کثیره و ترک الامتنان به. احسان و نیکی کامل نباشد،مگر با سه خصلت: شتاب در آن،کم شمردن بسیار آن و منت ننهادن بر آن. تحف العقول،ص۳۲۳

حدیث۴۵۱۷

از امام رضا (علیه السلام) پرسیدند: ما حد التّوکُل؟ فقال لی : اَن لا تَخافَ معَ اللهِ اَحَداً؛ حد توکل چیست؟ حضرت فرمودند: اینکه با وجود خدا از هیچ کس نترسی. (جهاد النفس،ح ۲۹۲)

حدیث۴۵۱۸

امام حسن عسگری علیه السلام فرمودند: اَشَدُّ النّاس اجتهاداً مَنْ تَرَکَ الذُّنوبَ. کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها سازد. (تحف العقول ، ص ۴۸۹)

حدیث۴۵۱۹

امام علی علیه السلام فرمودند: لا غِنَی کَالعَقلِ، و لا فَقْرَ کَالجَهلِ، و لا میراثَ کَالاَدَب و لا ظَهیرَ کَالمُشاوَرَه هیچ ثروتی چون عقل و هیچ فقری چون جهل و هیچ میراثی چون ادب و هیچ پشتیبانی چون مشورت نخواهد بود. (تحف العقول ص۸۹)

حدیث۴۵۲۰

امام حسن مجتبی علیه السلام فرمودند: لا تُجاهِدِ الطَّلَبَ جِهادَ الْغالِبِ وَ لا تَتَّکِلْ عَلَی الْقَدَرِ إتِّکالَ الُمسْتَسْلِم؛ چون شخص پیروز در طلب مکوش، و چون انسان تسلیم شده به قَدَر اعتماد مکن [بلکه با تلاش پیگیر و اعتماد و توکّل به خداوند، کار کن].

حدیث۴۵۲۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید : دو نعمت است که ارزش آنها را نمی دانند مگر کسی که آنها را از دست داده باشد : جوانی و تندرستی . غررالحکم حدیث ۵۷۶۴

حدیث۴۵۲۲

امام علی علیه السلام فرمودند: صوم النفس عن لذات الدنیا انفع الصیام روزه نفس از لذتهای دنیوی سودمندترین روزه هاست. (غرر الحکم، ج ۱ ص ۴۱۶)

حدیث۴۵۲۳

امام علی علیه السلام فرمودند: لا یعابُ الَمرْءُ بِتاخیرِ حَقِّهِ اِنَّما یعابُ مَنْ اَخَذَ ما لَیسَ لَهُ؛ برای انسان عیب نیست که حقش تاخیر افتد، عیب آن است که چیزی را که حقش نیست بگیرد. (الامالی ج ۱ ص ۷۶)

حدیث۴۵۲۴

امام علی علیه السلام فرمودند: یابْنَ آدَمَ ما کَسَبْتَ فَوقَ قُوَّتِکَ ، فَاَنتَ فیهِ خازِنٌ لِغَیرِکَ. ای فرزند آدم! هرچه بیشتر از مقدار خوراکت به دست آوری خزانه دار دیگران خواهی بود. (مروج الذهب ج ۲ ص ۲۴۶)

حدیث۴۵۲۵

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: لا تُمار فَیذْهَبَ بَهاؤُكَ وَ لا تمازِحْ فَیجْتَرَأُ عَلَیكَ؛ جدال مکن که ارزشت می رود و شوخی مکن که بر تو دلیر شوند. (تحف العقول ص ۴۸۶)

حدیث۴۵۲۶

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: ما عَرَفَ اَللّهَ مَنْ عَصاهُ؛ خدا را نشناخته آن که نافرمانی اش کند. (تحف العقول ص۲۹۴)

حدیث۴۵۲۷

امام علی علیه السلام فرمودند: ثمَرَهُ التَّفِریطِ النَّدامَهُ، وَ ثَمَرَهُ الْحَزمِ السَّلامَهُ ثمره تفریط و کوتاهی پشیمانی است و ثمره دور اندیشی سلامت. (محاظرات ج۲ ص ۳۱۳)

حدیث۴۵۲۸

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: قُولُوا لِلنّاسِ أحْسَنَ ما تُحِبّونَ أن یقالَ لَکُمْ. به مردم بگویید بهتر از آن چیزی که می خواهید به شما بگویند. (محاضرات ج ۱ ص ۲۵۱)

حدیث۴۵۲۹

امام علی علیه السلام فرمودند: اَکْثَرُ مَصَارِعِ الْعُقُولِ تَحْتَ بُرُوقِ الْمَطَامِعِ. قربانگاه عقلها غالبا در پرتو طمعها است. (محاضرات ج ۱ ص ۲۵۱)

حدیث۴۵۳۰

امام علی علیه السلام فرمودند: قِیمَهُ کُلِّ امْرِی ءٍ مَا یحسِنُهُ قیمت و ارزش هر کس به اندازه ی کاری است که به خوبی می تواند انجام دهد. (بیان و التبیین ص ۱۷۹)

حدیث۴۵۳۱

امام علی علیه السلام فرمودند: اَلْعَفافُ زِینَهُ الْفَقْرِ، وَ الْشُّکْرُ زِینَهُ الْغِنَی. خویشتن داری، زینت فقر است و سپاس گزاری زینت غنا و توانگری. (تحف العقول ص ۷۵)

حدیث۴۵۳۲

امام علی علیه السلام فرمودند: مَنْ ظَنَّ بِکَ خَیراً فَصَدِقْ ظَنَّهْ. کسی که به تو گمان نیکی برد، گمانش را (عملاً) تصدیق کن. (نهج

البلاغه نامه ۳۱)

حدیث۴۵۳۳

امام محمدباقر علیه السلام فرمودند: قولوا للناس احسن ما تحبون ان یقال لکم بهترین چیزی را که دوست دارید درباره شما بگویند ، درباره مردم بگویید. (بحارالانوار،ج۶۵،ص۱۵۲)

حدیث۴۵۳۴

امام جواد علیه السلام فرمودند: اِیاك و مصاحبهْ الشریر ، فاِنه کالسیف المسلول یحسن منظره و یقبح اَثره از همراهی و رفاقت با آدم شرور بپرهیز ،زیرا که او مانند شمشیر برهنه است که ظاهرش نیکو و اثرش زشت است. (مسندالامام الجواد،ص۲۴۳)

حدیث۴۵۳۵

امام حسین علیه السلام فرمودند: من اَحبک نهاك و من اَبغضك اَغراك؛ کسی که تو را دوست دارد، از تو انتقاد می کند و کسی که با تو دشمنی دارد، از تو تعریف و تمجید می کند. (بحار الانوار،ج۷۵،ص۱۲۸)

حدیث۴۵۳۶

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: لا فقر اَشد من الجهل ، لا مال اَعود من العقل . هیچ تهیدستی سخت تر از نادانی و هیچ مالی سودمندتر از عقل نیست . (اصول کافی،ج۱،ص۳۰)

حدیث۴۵۳۷

امام حسین علیه السلام فرمودند: من طلب رضی الناس بسخط الله وکله الله إلی الناس . کسی که برای جلب رضایت و خوشنودی مردم ، موجب خشم و غضب خداوند شود، خداوند او را به مردم وا می گذارد. (بحارالانوار،ج۷۸،ص۱۲۶)

حدیث۴۵۳۸

امام حسین علیه السلام فرمودند: من حاول اَمرا بمعصیهْ الله کان اَفوت لما یرجو و اَسرع لما یحذر. کسی که بخواهد از راه گناه به مقصدی برسد ، دیرتر به آروزیش می رسد و زودتر به آنچه می ترسد گرفتار می شود . (بحارالانوار،ج۷۸،ص۱۲۰)

حدیث۴۵۳۹

امام علی علیه السلام فرمودند: خالطوا الناس مخالطه ان متم معها بکوا علیکم ، و ان عشتم حنوا الیکم؛ با مردم آن چنان معاشرت کنید که اگر بمیرید بر مرگ شما اشک ریزند و اگر زنده بمانید به شما عشق ورزند. (نهج البلاغه)

حدیث۴۵۴۰

امام حسن علیه السلام فرمودند: المسؤول حر حتی یعد ، ومسترق المسؤول حتی ینجز. انسان تا وعده نداده ، آزاد است . اما وقتی

وعده می دهد زیر بار مسؤولیت می رود و تا به وعدهاش عمل نکند رها نخواهد شد . (بحار الانوار،ج۷۸،ص۱۱۳)

حدیث۴۵۴۱

امام حسین علیه السلام فرمودند: لا أفلح قوم إشتروا مرضاة المخلوق بسخط الخالق. کسانی که رضایت مخلوق را به بهای غضب خالق بخرند، رستگار نخواهند شد. (مقتل خوارزمی،ج ۱،ص۲۳۹)

حدیث۴۵۴۲

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: انّ الدینارَ وَ الدِّرهَمَ اَهْلَکا مَنْ کانَ قَبلکُمْ و هُما مُهْلِکاکُمْ. همانا دینار و درهم پیشینیان شما را به هلاکت رساند و همین دو نیز هلاک کننده شماست. (جهاد النفس، ص ۲۴۷)

حدیث۴۵۴۳

امام صادق علیه السلام فرمودند: مَنْ عَرَفَ اللَّه خافَ اللَّه و مَنْ خافَ اللَّه سَخَتْ نَفْسَهُ عَنِ الدُّنیا. هر که خدا رابشناسد ترس او در دلش می افتد و هر از خدا ترسان باشد نفسش از دنیا باز می ماند. (جهاد النفس، ص ۸۳)

حدیث۴۵۴۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: الرغبه فی الدنیا تورث الغم و الحزن والزهد فی الدنیا راحه القلب و البدن. رغبت و تمایل به دنیا مایه غم و اندوه و زهد و بی میلی به دنیا سبب راحتی قلب و بدن است. (تحف العقول، ص ۳۵۸)

حدیث۴۵۴۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: خوشا بر آن کس که افزونیِ دارایی اش را انفاق کند و از افزون گویی زبانش جلوگیری کند ! تحف العقول ص ۳۰

حدیث۴۵۴۶

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: اثنان یعلهما الله فی الدنیا البغی وعقوق الوالدین. دو چیز را خداوند در دنیا کیفر می دهد: تعدی و ناسپاسی پدر و مادر. (کنز العمال، ج ۱۶، ص ۴۶۲، ح ۴۵۴۵۸)

حدیث۴۵۴۷

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: اِیاکَ وَ المِزاحَ فَاِنَّهُ یذهَبُ بِنُورِ ایمانِکَ از شوخی (بی مورد) بپرهیز، زیرا که شوخی نور ایمان تو را می برد. (بحارالانوار،ج۷۸،ص۳۲۱)

حدیث۴۵۴۸

امام حسن عسگری علیه السلام فرمودند: اَشَدُّ النّاس اجتهاداً مَنْ تَرَکَ الذُّنوبَ. کوشنده ترین مردم کسی است که گناهان را رها

سازد. (تحف العقول ، ص ۴۸۹)

حدیث۴۵۴۹

امام علی علیه السلام فرمودند: لا غِنَی کَالعَقلِ، و لا فَقْرَ کَالجَهلِ، و لا میراثَ کَالاَدَب و لا ظَهیرَ کَالمُشاوَرَه هیچ ثروتی چون عقل و هیچ فقری چون جهل و هیچ میراثی چون ادب و هیچ پشتیبانی چون مشورت نخواهد بود. (تحف العقول ص۸۹)

حدیث۴۵۵۰

امام حسن مجتبی علیه السلام فرمودند: لا تُجاهِدِ الطَّلَبَ جِهادَ الْغالِبِ وَ لا تَتَّکِلْ عَلَی الْقَدَرِ إتِّکالَ الْمُسْتَسْلِمِ؛ چون شخص پیروز در طلب مکوش، و چون انسان تسلیم شده به قَدَر اعتماد مکن [بلکه با تلاش پیگیر و اعتماد و توکّل به خداوند، کار کن].

حدیث۴۵۵۱

امام علی (علیه السلام) می فرماید : دو نعمت است که ارزش آنها را نمی دانند مگر کسی که آنها را از دست داده باشد : جوانی و تندرستی . غررالحکم حدیث ۵۷۶۴

حدیث۴۵۵۲

امام علی علیه السلام فرمودند: صوم النفس عن لذات الدنیا انفع الصیام روزه نفس از لذتهای دنیوی سودمندترین روزه هاست. (غرر الحکم، ج ۱ ص ۴۱۶)

حدیث۴۵۵۳

امام علی علیه السلام فرمودند: لا یعابُ المَرْءُ بِتَاخیرِ حَقِّهِ اِنَّما یعابُ مَنْ اَخَذَ ما لَیسَ لَهُ؛ برای انسان عیب نیست که حقش تاخیر افتد، عیب آن است که چیزی را که حقش نیست بگیرد. (الامالی ج ۱ ص ۷۶)

حدیث۴۵۵۴

امام علی علیه السلام فرمودند: یابْنَ آدَمَ ما کَسَبْتَ فَوقَ قُوّتِکَ ، فَاَنتَ فیهِ خازِنٌ لِغَیرِکَ. ای فرزند آدم! هرچه بیشتر از مقدار خوراکت به دست آوری خزانه دار دیگران خواهی بود. (مروج الذهب ج ۲ ص ۲۴۶)

حدیث۴۵۵۵

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: لا تُمار فَیذْهَبَ بَهاؤُکَ وَ لا تمازِحْ فَیجْتَرَأُ عَلَیکَ؛ جدال مکن که ارزشت می رود و شوخی مکن که بر تو دلیر شوند. (تحف العقول ص ۴۸۶)

حدیث۴۵۵۶

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: ما عَرَفَ اَللهَ مَنْ عَصاهُ؛ خدا را نشناخته آن که نافرمانی اش کند. (تحف العقول ص۲۹۴)

حدیث۴۵۵۷

امام علی علیه السلام فرمودند: ثَمَرَةُ التَّفرِيطِ النَّدامَةُ، وَ ثَمَرَةُ الْحَزمِ السَّلامَةُ ثمره تفریط و کوتاهی پشیمانی است و ثمره دور اندیشی سلامت. (محاظرات ج۲ ص ۳۱۳)

حدیث۴۵۵۸

امام محمد باقر علیه السلام فرمودند: قُولُوا لِلنّاسِ أحْسَنَ ما تُحِبُّونَ أن يقالَ لَكُمْ. به مردم بگویید بهتر از آن چیزی که می خواهید به شما بگویند. (محاضرات ج ۱ ص ۲۵۱)

حدیث۴۵۵۹

امام علی علیه السلام فرمودند: اَكْثَرُ مَصَارِعِ الْعُقُولِ تَحْتَ بُرُوقِ الْمَطَامِعِ. قربانگاه عقلها غالبا در پرتو طمعها است. (محاضرات ج ۱ ص ۲۵۱)

حدیث۴۵۶۰

امام علی علیه السلام فرمودند: قِيمَةُ كُلِّ امْرِىءٍ مَا يحسِنُهُ قیمت و ارزش هر کس به اندازه ی کاری است که به خوبی می تواند انجام دهد. (بیان و التبین ص ۱۷۹)

حدیث۴۵۶۱

امام علی علیه السلام فرمودند: اَلْعَفافُ زِينَهُ الْفَقْرِ، وَ الْشُّكْرُ زِينَهُ الْغِنَى. خویشتن داری، زینت فقر است و سپاس گزاری زینت غنا و توانگری. (تحف العقول ص ۷۵)

حدیث۴۵۶۲

امام علی علیه السلام فرمودند: مَنْ ظَنَّ بِكَ خَيرَاً فَصَدِقْ ظَنَّهْ. کسی که به تو گمان نیکی برد، گمانش را (عملاً) تصدیق کن. (نهج البلاغه نامه ۳۱)

حدیث۴۵۶۳

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: مَنْ أرادَ أن يكُنَ أقوَى النّاسِ فَلْيَتَوكَّلْ عَلى اللهِ هر که می خواهد که قویترین مردم باشد بر خدا توکل نماید. (بحار الانوار،۷، ص۱۴۳)

حدیث۴۵۶۴

امام محمدباقر علیه السلام فرمودند: خُذُوا الكلِمَةَ اطَّيبَةَ مِمَّنْ قالَها و إن لَم يعْمَل بِها سخن طیب و پاکیزه را از هر که گفت بگیرید، اگر چه او خود، بدان عمل نکند. (تحف العقول، ص۳۹۱)

حدیث۴۵۶۵

امام موسی کاظم علیه السلام فرمودند: مَن لَم یجِد لِلاساءَةِ مَضَضًا لَم یکُن عِندَهُ لِلِاحسانِ مَوقعٌ. کسی که مزه رنج و سختی را نچشیده، نیکی و احسان در نزد او جایگاهی ندارد. (بحارالانوار، جلد ۷۸، ص۳۳۳)

حدیث۴۵۶۶

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: لَیسَ مِنَ الاَدَبِ اِظهارِ الفَرَح عِندَ المَحزونِ اظهار شادی نزد غمدیده، از بی ادبی است. (تحف العقول، ص۴۸۹)

حدیث۴۵۶۷

امام حسن عسکری (علیه السلام) می فرمایند: کَفاکَ ادبا تَجَنُّبُکَ ما تَکرهُ مِن غَیرکَ؛ در مقام ادب همین بس که آنچه برای دیگران نمی پسندی، خود از آن دوری کنی. (مسند الامام العسکری، ص۲۸۸)

حدیث۴۵۶۸

امام علی علیه السلام فرمودند: اَللِّسانُ سَبُعٌ، اِن خُلّیَ عَنهُ عَقَرَ زبان، حیوان درنده است، اگر رها شود می گزد. (نهج البلاغه)

حدیث۴۵۶۹

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند: من آنَس بِالله اِستوحَشَ مِنَ النّاس؛ کسی که با خدا مانوس باشد، از مردم گریزان گردد. (مسند الامام العسکری، ص۲۸۷)

حدیث۴۵۷۰

امام باقر علیه السلام فرمودند: اِصبِروا عَلی اداء الفَرائضِ، وَ صابِروعَدُوَّکُم ، وَ رابِطو امامَکُمُ المُنتَظَرِ صبر کنید برگزاردن احکام شرع و شکیبایی ورزید در برابر دشمنتان و آماده و حاضر یراق باشید برای امامتان که در انتظار او هستید. (غیبه النعمانی، ینابیع الموده)

حدیث۴۵۷۱

امام حسین علیه السلام فرمودند: اِنّ اَعفَی النّاسِ مَن عَفا عِندَقُدرَتِهِ بخشنده ترین مردم کسی است که در هنگام قدرت می بخشد. (الدره الباهره ، ص۲۴)

حدیث۴۵۷۲

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: اَلعِبادَهُ سَبعونَ جُزء، اَفضَلُها جُزءً طَلَبُ الحَلالِ عبادت هفتاد جزء است و بالاترین و بزرگترین جزء آن کسب حلال است. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث۴۵۷۳

امام علی علیه السلام فرمودند: اَلمُؤمِنُ بَشرُهُ فی وَجهِهِ وَحُزنُهُ فی قَلبِهِ شادی مومن در رخسار او و اندوهش در دل است. (نهج

البلاغه، کلمات قصار، شماره۳۲۵)

حدیث۴۵۷۴

امام حسین علیه السلام فرمودند: مَن حاوَلَ اَمراً بمَعصِیَهِ اللهِ کانَ اَفوَتَ لِما یَرجُو وَاَسرَعَ لِمَجیئ ما یَحذَرُ؛ آن که در کاری که نافرمانی خداست بکوشد امیدش را از دست می دهد و نگرانیها به او رو می آورد. (بحار الانوار ، ج ۳ ، ص ۳۹۷)

حدیث۴۵۷۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: إنّ اللهَ عَزّوَجّلَ یَرحَمُ الرّجُلَ لَشُدَهِ حُبّ لُوَلَدُه. براستی که خداوند عزوجل رحم می نماید مرد را، به سبب شدت محبت او به فرزندش. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث۴۵۷۶

رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: مَن رَدّ عَن عِرضِ اَخیهِ المُسلِمِ وَجَبَت لَهُ الجَنّهُ اَلبَتّهَ هرکس آبروی مؤمنی را حفظ کند، بدون تردید بهشت بر او واجب شود. (ثواب الاعمال و عقاب الاعمال)

حدیث۴۵۷۷

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: إنّ الصّدَقَهَ لَتُطفِئُ غَضَبَ الرّبِّ صدقه، خشم پروردگار را فرو می‌نشاند. (کنزالعمال، ح۱۶۱۱۴۳)

حدیث۴۵۷۸

حضرت امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تنها کسی باید در صدر مجلس بنشیند که سه ویژگی داشته باشد: ۱- هر گاه از او پرسش کنند پاسخ دهد. ۲- هر گاه دیگران از سخن گفتن درمانند، او سخن بگوید. ۳- نظری بدهد که خیر و صلاح اهل آن مجلس در آن باشد. هر کس این ویژگیها را نداشته باشد و درصدر مجلس بنشیند، احمق است. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۳۰۴.

حدیث۴۵۷۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر چیزی شرافتی و حرمتی دارد؛ شریفترین مجالس آن است که رو به قبله باشد. بحارالانوار، ج۷۵، ص ۴۶۹.

حدیث۴۵۸۰

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: به پدران خود نیکی کنید، تا فرزندانتان به شما نیکی کنند. تحف العقول، ص ۳۵۹.

حدیث۴۵۸۱

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: انسان بخیل، آسایش ندارد. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۳۰۳.

حدیث۴۵۸۲

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: همنشینی با اهل دین شرف دنیا و آخرت است و مشاورت با خردمند خیر خواه، محنت و برکت و هدایت است و توفیقی است از خداوند. پس چنانچه شخص عاقل و خردمند تو را راهنمایی کرد، مبادا سرپیچی کنی که هلاک خواهی شد. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۳۱۳.

حدیث۴۵۸۳

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: در کارت با کسانی مشورت کن که از خدا می ترسند. بحارالانوار، ج۷۵، ص ۵۸.

حدیث۴۵۸۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس که پای بند رأی خود شد، به هلاکت رسید و هر که با دیگران مشورت کرد، شریک عقل آنان شد. نهج البلاغه حکمت، ۱۶۱.

حدیث۴۵۸۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ای علی! کسی از خدا طلب خیر کند، سرگردان نشود و کسی که مشورت کرد، پشیمان نگشت. امالی شیخ طوسی، ص ۱۳۶.

حدیث۴۵۸۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت کسی است که در نفس خود فراغتی یابد و به کار اصلاح آن بپردازد. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۲۰۳.

حدیث۴۵۸۷

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: آزار نرساندن، نشانه ی کمال خرد و مایه ی آسایش دو گیتی است. تحف العقول، ص ۲۸۳.

حدیث۴۵۸۸

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ادب نیکو، زیور خرد است. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۳۱.

حدیث۴۵۸۹

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بهترین میراث پدران برای فرزندان، ادب است نه مال و ثروت؛ زیرا ثروت از بین می رود و ادب می ماند. اصول کافی، ج۸، ص ۱۵۰.

حدیث۴۵۹۰

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: ادب نیکو، سبب تزکیه اخلاق است. غررالحکم، ح ۵۵۲۰.

حدیث۴۵۹۱

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: خوشبخت ترین مردم، کسی است که با مردم به بزرگواری رفتار کند. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۱۸۵.

حدیث۴۵۹۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به حسن خلق زیرا که صاحبش را به درجه ی روزه داران و نمازگزاران واقعی می رساند. وسایل الشیعه، ج ۱۵، ص ۱۹۹.

حدیث۴۵۹۳

حضرت امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: برادران در میان خود به سه چیز نیازمندند که اگر به کار بندند، دوستی بپاید و گرنه از یکدیگر جدا شوند و دشمن هم گردند، آن سه چیز این هاست: انصاف با یکدیگر، مهربانی با یکدیگر و حسد نبردن نسبت به هم. تحف العقول، ح ۳۲۲.

حدیث۴۵۹۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برادری کردن به خاطر خدا، محبت را خالص می گرداند. غررالحکم، ح ۹۸۲۸.

حدیث۴۵۹۵

حضرت امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: با هیچ کس رفت و آمد مکن تا بدانی کجاها رفت و آمد می کند، چون از حالش به خوبی آگاه شدی و معاشرتش را پسندیدی، بر پایه ی گذشت از لغزشها و کمک و همیاری در سختی ها با او برادری کن. تحف العقول، ح ۲۳۳.

حدیث۴۵۹۶

حضرت امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: قویترین فرد در ایجاد ارتباط کسی است که با کسی که از او بریده، رابطه برقرار کند. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۱.

حدیث۴۵۹۷

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: برای خدا به دین اهل طاعت او برو و هدایت را از اهل ولایت او بگیر. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۳۴۷.

حدیث۴۵۹۸

امام سجاد (سلام الله علیها)می فرمایند: حق استاد تو این است که بزرگش داری و محضرش را محترم شماری و با دقت به سخنانش گوش سپاری. من لا یحضرالفقیه، ج۲، ص ۶۲۰.

حدیث۴۵۹۹

امام صادق (سلام الله علیها)می فرمایند: در پیشگاه کسی که از او دانش می آموزید، فروتن باشید. اصول کافی، ج۱، ص ۳۶.

حدیث۴۶۰۰

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: هیچ جرعه ای سرنکشیدم که نزد من خوشتر از جرعه ی خشمی باشد که با آن طرف مقابل را کیفر ندهم. اصول کافی، ج۲، ص ۱۰۹.

حدیث۴۶۰۱

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: کسی که از بدی دیدن به خشم نیاید، از خوبی سپاسگذار نیست. بحارالانوار، ج۷۳، ص ۲۶۴.

حدیث۴۶۰۲

امام صادق(سلام الله علیه)می فرمایند: اف برمسلمانی که برای کار دین خویش و پرس و جو درباره ی آن، (دست کم) روزجمعه ی هر هفته خود را، از کارهای دیگر فارغ نمی سازد. خصال شیخ صدوق، ص ۳۹۳.

حدیث۴۶۰۳

امام علی(سلام الله علیه)می فرمایند: چقدر شایسته است که انسان در ساعتی از زندگی خود از مشغولیت های زندگی چشم بپوشد و به حساب نفس خود برسد و درآنچه که در روز و شب خود به دست آورده و یا از کف داده، اندیشه نماید. غررالحکم، ح۴۷۴۹.

حدیث۴۶۰۴

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها)می فرمایند: بهترین شما کسی است که در برخورد با مردم نرم تر و مهربان تر است و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسرانشان مهربان و بخشنده اند. کنزالعمال، ج۷، ص ۲۲۵.

حدیث۴۶۰۵

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند از پرخوری و بیکاری زیاد نفرت دارد. بحارالانوار، ج۷۶، ص ۱۸۰.

حدیث۴۶۰۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: منفورترین خلق خدا، بنده ای است که مردم از زبان او بترسند. اصول کافی، ج۲، ص ۳۲۳.

حدیث۴۶۰۷

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: خداوند سبحان، از آدم و قیح گستاخ در گناهان نفرت دارد. غررالحکم، ح ۳۴۳۷.

حدیث۴۶۰۸

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمایند: سه کس نزد خدا از همه منفورترند: کسی که روز زیاد می خوابد در حالی که شب اصلا نمازی نخوانده است و کسی که زیاد می خورد و هنگام غذا خوردن نام و حمد خدا نمی گوید و کسی که بی دلیل می خندد. کنزالعمال، ص ۲۱۴۳.

حدیث۴۶۰۹

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: بنده ایمان را به کمال نمی رساند مگر سه خصلت در او باشد: انفاق در هنگام تنگ دستی، انصاف دادن و سلام کردن . کنزالعمال، ح ۱۰۷.

حدیث۴۶۱۰

امام صادق(علیه السلام) می فرمایند: هر مؤمنی که گرفتاری مومن تنگدستی را رفع کند، خداوند حوائج او را در دنیا و آخرت آسان و برآورده می سازد. اصول کافی، ج۲، ص ۲۰۰

حدیث۴۶۱۱

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: پیش از آن که مورد حسابرسی قرار گیرید، خود به حساب نفستان برسید و پیش از آن که سنجیده شوید، خود نفستان را در ترازوی سنجش بگذارید و برای آن حسابرسی بزرگ آماده شوید. بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۷۳.

حدیث۴۶۱۲

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: نفسی های خود را با حسابرسی به پند کشید و با مخالفت کردن با آن زمامش را در اختیار گیرید. غررالحکم، ح۶۷۹۴.

حدیث۴۶۱۳

امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: از ما نیست هر کس هر روز محاسبه ی نفس نکند (و از خود برای کارهایی که در آن روز کرده است، حساب نکشد) تا اگر کار نیکی کرده است بر آن بیفزاید و اگر کار بدی کرده است به درگاه خدا توبه کند. تحف العقول، حدیث ۲۹۲.

حدیث۴۶۱۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: زمانی که قدرت داری با گذشت باش و در زمان تنگدستی بخشنده و در عین نیازمندی

ایثارگر، تا فضل تو به کمال رسد. غررالحکم، ح ۷۱۷۹.

حدیث۴۶۱۵

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: سزاوار نیست مؤمن در مجلسی بنشیند که درآن معصیت خداوند می شود و او نمی تواند آن وضع راتغییر دهد. اصول کافی، ج۲، ص ۳۷۴.

حدیث۴۶۱۶

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کم خوری نشانه ی پاکدامنی است و پرخوری نشانه ی اسراف و زیاده روی. مستدرک الوسایل، ج۱۶، ص ۲۱۳.

حدیث۴۶۱۷

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: با خوردن و آشامیدن زیاد دلها را نمیرانید؛ زیرا همان گونه که زراعت بر اثر آب زیاد از بین می رود، دلها نیز بر اثر پرخوری می میرد. تنبیه الخواطر، ج۱، ص ۴۶.

حدیث۴۶۱۸

حضرت امام علی(علیه السلام) می فرمایند: تنها کسی باید در صدر مجلس بنشیند که سه ویژگی داشته باشد: ۱- هر گاه از او پرسش کنند پاسخ دهد. ۲- هر گاه دیگران از سخن گفتن درماندند، او سخن بگوید. ۳- نظری بدهد که خیر و صلاح اهل آن مجلس در آن باشد. هر کس این ویژگیها را نداشته باشد و درصدر مجلس بنشیند، احمق است. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۳۰۴.

حدیث۴۶۱۹

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر چیزی شرافتی و حرمتی دارد؛ شریفترین مجالس آن است که رو به قبله باشد. بحارالانوار، ج۷۵، ص ۴۶۹.

حدیث۴۶۲۰

امام علی (علیه السلام)می فرمایند: اخلاقت را نیکو گردان تا خداوند حسابت را آسان گرداند. امالی شیخ طوسی، ص ۱۷۴.

حدیث۴۶۲۱

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: بر شما باد به حسن خلق زیرا که صاحبش را به درجه ی روزه داران و نمازگزاران واقعی می رساند. وسایل الشیعه، ج ۱۵، ص ۱۹۹.

حدیث۴۶۲۲

امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: به ناتوانتر از خودت بنگر، و به توانگرتر از خویش منگر، زیرا که این کار، تو را به آنچه

قسمت تو شده است، قانع تر می سازد. اصول کافی، ج۸ ص ۲۴۴.

حدیث۴۶۲۳

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: به آنچه به تو داده شده، قانع باش تا حسابت سبک گردد. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۸۷.

حدیث۴۶۲۴

امام علی (علیه السلام) می فرمایند: نفسی های خود را با حسابرسی به پند کشید و با مخالفت کردن با آن زمامش را در اختیار گیرید. غررالحکم، ح۶۷۹۴.

حدیث۴۶۲۵

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: بخل ورزیدن به آنچه در دست داری، بد گمانی به معبود است. غررالحکم، ح ۱۲۵۸.

حدیث۴۶۲۶

حضرت امام کاظم (علیه السلام) می فرمایند: همنشینی با اهل دین شرف دنیا و آخرت است و مشاورت با خردمند خیر خواه، محنت و برکت و هدایت است و توفیقی است از خداوند. پس چنانچه شخص عاقل و خردمند تو را راهنمایی کرد، مبادا سرپیچی کنی که هلاک خواهی شد. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۳۱۳.

حدیث۴۶۲۷

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: در کارت با کسانی مشورت کن که از خدا می ترسند. بحارالانوار، ج۷۵، ص ۵۸.

حدیث۴۶۲۸

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: راهنمایی کردن مشورت کننده، گزاردن حق نعمت است. تحف العقول، ص ۲۸۳.

حدیث۴۶۲۹

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: هر کس که پای بند رأی خود شد، به هلاکت رسید و هر که با دیگران مشورت کرد، شریک عقل آنان شد. نهج البلاغه حکمت، ۱۶۱.

حدیث۴۶۳۰

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: کسی از خدا طلب خیر کند، سرگردان نشود و کسی که مشورت کرد، پشیمان نگشت. امالی شیخ طوسی، ص ۱۳۶.

حدیث۴۶۳۱

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: کوشش در راه اصلاح توده ی مردم، از کمال خوشبختی است. غررالحکم، ح ۹۳۶۱.

حدیث۴۶۳۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت کسی است که در نفس خود فراغتی یابد و به کار اصلاح آن بپردازد. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۲۰۳.

حدیث۴۶۳۳

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: از سعادت آدمی است که محل کسب و کارش در شهر خودش باشد و همنشینانش مردان صالح باشند و فرزندی داشته باشد که کمک او باشد. الحضال، ص ۱۵۹.

حدیث۴۶۳۴

حضرت امام علی (علیه السلام) می فرمایند: خوشبخت ترین مردم کسی است که نفس او متقاضی طاعت خدا باشد. غررالحکم، ح ۳۳۹۶.

حدیث۴۶۳۵

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: ادب نیکو، زیور خرد است. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۳۱.

حدیث۴۶۳۶

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: هر که دست از آزار مردم بردارد، یک دست از آنها نگه داشته و مردم دستهای بسیار از (آزار) او نگه می دارند. الحضان، ص ۱۷.

حدیث۴۶۳۷

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند بزرگ فرموده است هر که بنده ی مرا بیازارد، با من اعلان جنگ دهد. اصول کافی، ج ۲، ص ۱۷.

حدیث۴۶۳۸

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: آزار نرساندن، نشانه ی کمال خرد و مایه ی آسایش دو گیتی است. تحف العقول، ص ۲۸۳.

حدیث۴۶۳۹

حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) می فرمایند: الزم رجلها فان الجنهٔ تحت اقدامها؛ در خدمت مادر باش، زیرا بهشت زیر پای مادران است. کنزالعمال، ج۱۶، ص ۴۲۶.

حدیث۴۶۴۰

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لتکن لک فی کل شیء نیه صالحهٔ حتی النوم و الأکل؛ در هر چیز باید نیتی نیک داشته باشی، حتی در خوردن و خواب. مکارم الاخلاق، ج۲، ص ۳۷۰.

حدیث۴۶۴۱

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: لا تعمل شیئا من الخیر ریاء و لاتدعه حیاء؛ هیچ کار خیری را ریاکارانه انجام نده و آن را از روی حیا ترک مکن. بحارالانوار، ج۷۷، ص ۱۶۳.

حدیث۴۶۴۲

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: من عرض لأخیه المسلم المتکلم فی حدیثه فکانما خدش وجهه؛ هر که در میان سخن برادر مسلمانش بدود، چنان است که چهره ی او را بخراشد. اصول کافی، ج۲، ص ۶۶۰.

حدیث۴۶۴۳

قال الامام علی (علیه السلام): ان هذه القلوب تمل کما تمل الابدان فاتبغوا لها طرائف الحکم؛ همانا این دلها همانند بدن ها افسرده می شوند، پس برای شادابی دلها سخنان زیبای حکمت آمیز بجویید. نهج البلاغه، حکمت ۹۱.

حدیث۴۶۴۴

قال الامام الکاظم (علیه السلام): لیس شیء أنکی لإبلیس و جنوده من زیارهٔ الإخوان فی الله بعضهم لبعض؛ هیچ چیز به اندازه ی دیدار برادران از یکدیگر به خاطر خدا، ابلیس و سپاه او را درهم نمی کوبد. اصول کافی، ج۲، ص ۱۸۸.

حدیث۴۶۴۵

حضرت امام حسین (علیه السلام) می فرمایند: قویترین فرد در ایجاد ارتباط کسی است که با کسی که از او بریده، رابطه برقرار کند. بحارالانوار، ج۷۸، ص ۱۲۱.

حدیث۴۶۴۶

حضرت امام حسن (علیه السلام) می فرمایند: با هیچ کس رفت و آمد مکن تا بدانی کجاها رفت و آمد می کند، چون از حالش به خوبی آگاه شدی و معاشرتش را پسندیدی، بر پایه ی گذشت از لغزشها و کمک و همیاری در سختی ها با او برادری کن. تحف العقول، ح ۲۳۳.

حدیث۴۶۴۷

قال الامام علی (علیه السلام): ینبغی للمسلم أن یتجنب مواخاهٔ: الماجن الفاجر، والأحق، و الکذاب؛ مسلمان باید از برادری کردن با سه گروه دوری کنند: شوخ بی حیا، احمق و دروغگو. اصول کافی، ج۲، ص ۶۳۹.

حدیث۴۶۴۸

قـال الامام الباقر (علیه السـلام): لاتقارن و لاتواخ اربعـة: الاحق و البخیل و الجبان واکـذاب؛ با چهار کس هم نشـینی و برادری مکن: احمق، بخیل، ترسو و دروغگو. خصال شیخ صدوق ص ۲۴۴.

حدیث۴۶۴۹

امام کاظم (علیه السـلام)می فرمایند: من قصد الیه رجل من إخوانه مسـتجیرا به فی بعض أحواله فلم یجره، بعد أن یقدر علیه فقد قطع ولایـة الله تبارک و تعالی؛ کسـی که برادرش برای رفع گرفتاری یا حاجتی به او پناه ببرد و او بتوانـد پناهش دهـد (مشـکل او را حل نماید) اما ندهد، بی گمان پیوند ولایت خدای تبارک و تعالی را بریده است. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۳۱۴.

حدیث۴۶۵۰

امام باقر (علیه السـلام)می فرمایند: من السـتفاد أخا فی الله علی ایمان بالله و وفاأ بإخائه، طلبا لمرضاة الله فقد استفاد شعاعا من نور الله؛ هر کس برای جلب رضای خدا، بر پایه ی ایمان به او و وفاداری به برادری، برادری خدایی و دینی به دست آورد پرتوی از نور خدا را به دست آورده است. تحف العقول، ح ۲۹۵.

حدیث۴۶۵۱

قال الامام علیّ (علیه السـلام): من لم تکن مودته فی الله فاحـذره، فإن مودته لئیمهٔ و صـحبته مشومهٔ؛ از کسـی که دوستیش برای خدا نباشد بپرهیز؛ زیرا دوستی او پستی است و همنشینی با او شوم و بی برکت. غررالحکم، ح ۸۹۷۸.

حدیث۴۶۵۲

قال رسول الله (صـلی الله علیه و آله و سلم): إذا أحب احدکم اخاه فلیعلمه؛ هرگاه یکی از شما، برادر خود را دوست داشته باشد، آن را به او اظهار کند. میزان الحکم، ج۱، ص ۷۲.

حدیث۴۶۵۳

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: زبانت را نگهدار تا برادرت را صاحب شوی. بحارالانوار، ج۷۴، ص ۱۵۶.

حدیث۴۶۵۴

امام سـجاد (علیه السـلام)می فرمایند: مبغوض ترین مردم نزد خداوند عزوجل کسـی است که ادعای پیروی از امامی را دارد ولی در عمل به او اقتدا نمی کند. بحارالانوار، ج۷۱، ص ۱۷۸.

حدیث۴۶۵۵

امام علی (علیه السـلام)می فرمایند: راکتب الظلم یکبو به مرکبه؛ کسی که بر مرکب ظلم سوار شود، مرکبش او را سرنگون می کند. غررالحکم، ح ۳۴۴۸.

حدیث۴۶۵۶

رسول اکرم(صلی الله علیه و آله و سلم): می فرمایند: از دعای ستمدیده بترسید: زیرا چنین دعایی بر ابرها سوار است؛ خداوند می فرماید: به عزت و جلالم سوگند که تو را یاری می رسانم، گرچه بعد از مدتی. کنزالعمال، ح ۷۶۰۰.

حدیث۴۶۵۷

امام صادق (علیه السلام)می فرمایند: تواضعوا لمن طلبتم منه العلم ؛ در پیشگاه کسی که از او دانش می آموزید، فروتن باشید. اصول کافی، ج۱، ص ۳۶.

حدیث۴۶۵۸

امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: حق استاد تو این است که بزرگش داری و محضرش را محترم شماری و با دقت به سخنانش گوش سپاری. من لا یحضرالفقیه، ج۲، ص ۶۲۰.

حدیث۴۶۵۹

پیامبر صلی‌اللهعلیه‌وآله : اَحِبّوا الصِّبْیانَ وَ ارْحَمُوهُمْ ، وَ اِذا وَعَدتُموهُمْ شَیْئا فَفُوا لَهُمْ ، فَاِنَّهُمْ لا یَدْرونَ اِلاّ اَنَّکُمْ تَرْزُقونَهُمْ ؛ کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید و هرگاه به آنان وعده دادید، به آن وفا کنید، زیرا آنان ، روزی دهنده خود را کسی غیر از شما نمی‌دانند . کافی ، ج ۶، ص ۴۹، ح ۳.

حدیث۴۶۶۰

پیامبر صلی‌اللهعلیه‌وآله : مَنْ بَکی صَبیٌّ لَهُ فَاَرْضاهُ حَتّی یُسَکِّنَهُ ، اَعْطاهُ اللّه‌عَزَّوَجَلَّ مِنَ الْجَنَّةِ حَتّی یَرْضی؛ هر کس کودک گریان خود را راضی کند تا آرام شود، خداوند از بهشت آن‌قدر به او می‌دهد تا راضی شود . الفردوس ، ج ۳، ص ۵۴۹، ح ۵۷۱۵ .

حدیث۴۶۶۱

امام علی (علیه السلام): چقدر شایسته است که انسان در ساعتی از زندگی خود از مشغولیت های زندگی چشم بپوشد و به حساب نفس خود برسد و درآنچه که در روز و شب خود به دست آورده و یا از کف داده، اندیشه نماید. غررالحکم، ح۴۷۴۹.

حدیث۴۶۶۲

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: خداوند از پرخوری و بیکاری زیاد نفرت دارد. بحارالانوار، ج۷۶، ص ۱۸۰.

حدیث۴۶۶۳

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: منفورترین خلق خدا، بنده ای است که مردم از زبان او بترسند. اصول کافی، ج۲، ص ۳۲۳.

حدیث۴۶۶۴

حضرت امام سجاد (علیه السلام) می فرمایند: منفورترین فرد نزد خدا کسی است که گفتار امامی را می گوید، اما به کردار او رفتار نمی کند. اصول کافی، ج۸، ص ۲۳۴.

حدیث۴۶۶۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : وَالَّذی نَفْسی بِیَدِهِ لَوْ اَنّ رَجُلًا غَشِیَ امْرَاَتَهُ وَ فِی الْبَیْتِ صَبیٌّ مُسْتَیْقِظٌ یَراهُما وَیَسْمَعُ کَلامَهُما وَنَفَسَهُما ما اَفْلَحَ اَبَدا ؛ اِذا کانَ غُلاما کانَ زانیا اَوْ جاریَةً کانَتْ زانیَةً؛ سوگند به کسی که جانم به دست اوست ، اگر کسی با همسرش درآمیزد و در اتاق ، کودکی بیدار باشد که آنان را ببیند و سخن گفتن و صدای نَفَس آنان را بشنود ، هرگز رستگار نمی‌شود . اگر پسر باشد ، مردی زناکار و اگر دختر باشد ، زنی زناکار می گردد . کافی، ج ۵، ص ۵۰۰، ح ۲.

حدیث۴۶۶۶

امام علی (علیه السلام): خَیْرُ مَنْ شاوَرْتَ ذَوُو النُّهی وَالْعِلْمِ ، وَ اُولُو التَّجارِبِ وَ الْحَزْمِ؛ بهترین مشاوران، دارندگان عقل، علم، تجربه و دوراندیشی‌اند. غرر الحکم ، ح ۴۹۹۰.

حدیث۴۶۶۷

امام علی (علیه السلام): جالِسِ الْعُلَماءَ یَزْدَدْ عِلْمُکَ وَ یَحْسُنْ اَدَبُکَ وَ تَزْکُ نَفْسُکَ؛ با علما هم‌نشین باش، تا علمت زیاد و ادبت نیکو و جانت پاک گردد. غرر الحکم ، ح ۴۷۸۶.

حدیث۴۶۶۸

امام باقر (علیه السلام): مَنْ عَلَّمَ بابَ هُدیً فَلَهُ مِثْلُ اَجْرِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لا یُنْقَصُ اُولئِکَ مِنْ اُجورِهِمْ شَیْئاً وَ مَنْ عَلَّمَ بابَ ضَلالٍ کانَ عَلَیْهِ مِثْلُ اَوزارِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَ لا یُنْقَصُ اُولئِکَ مِنْ اَوزارِهِمْ شَیْئا؛ هرکس باب هدایتی را به کسی آموزش دهد، پاداش همه کسانی را که به آن عمل کنند، دارد، بی آنکه چیزی از پاداش آنان کم شود و هرکس باب گمراهی را یاد دهد، گناهان همه کسانی که بدان عمل کنند، بر او نیز بار می‌شود، بی آن‌که چیزی از گناهان آنان کم شود. کافی ، ج ۱، ص ۳۵، ح ۴.

حدیث۴۶۶۹

امام صادق (علیه السلام): وَ الْمُتَعَلِّمُ یَحْتاجُ اِلی رَغْبَةٍ وَ ارادَةٍ و فَراغٍ وَ نُسُکٍ وَ خَشْیَةٍ وَ حِفْظٍ وَ حَزْمٍ؛ دانش اندوز به شوق، اراده، فراغت، عبادت، ترس از خدا، مراقبت و آینده‌نگری نیاز دارد. مصباح الشریعه، ص ۱۵.

حدیث۴۶۷۰

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): انَّ لُقْمانَ قالَ لابْنِهِ : یا بُنَیِّ عَلَیْکَ بِمَجالِسِ الْعُلَماءِ وَ اسْتَمِعْ کَلامَ الْحُکَماءِ فَاِنَّ اللّه یُحْیِی الْقَلْبَ الْمَیِّتَ بِنورِ الْحِکْمَةِ کَما یُحْیِی الاْرْضَ الْمَیتَةَ بِوابِلِ الْمَطَرِ؛ لقمان به پسرش گفت: فرزندم! همواره در مجلس دانشمندان باش و سخنان حکیمان را بشنو، که خداوند، دل مرده را به نور حکمت زنده می‌کند؛ همان گونه که زمین مرده را با باران سیل‌آسا، زنده

می گرداند. معجم الکبیر ، ج ۸ ، ص ۱۹۹، ح ۷۸۱۰.

حدیث۴۶۷۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله): قَلْبٌ لَیسَ فیهِ شَیءٌ مِنَ الحِکمَةِ کَبَیتٍ خَربٍ ، فَتَعَلَّموا وعَلِّموا ، وتَفَقَّهوا ولا تَموتوا جُهّالاً ؛ فَإنَّ اللّه لا ـ یَعذِرُ عَلَی الْجَهْلِ؛ دلی که در آن حکمت نیست، همچون خانه‌ای ویران است. پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان نمیرید که خدای عزّ و جلّ، بهانه‌ای را برای نادانی نمی‌پذیرد. الفردوس ، ح ۴۵۹۰.

حدیث۴۶۷۲

امام علی (علیه السلام): یا مُؤمِنُ انّ هذَا الْعِلْمَ وَالْاَدَبَ ثَمَنُ نَفْسِکَ فَاجْتَهِدْ فی تَعَلُّمِها فَما یَزیدُ مِنْ عِلْمِکَ وَ اَدَبِکَ یَزیدُ فی ثَمَنِکَ وَ قَدْرِکَ، فَاِنَّ بِالْعِلْمِ تَهْتَدی اِلی رَبِّکَ؛ ای انسان با ایمان، در حقیقت این دانش و ادب، بهای توست، پس در آموختن آن بکوش، زیرا هرچه بر دانش و ادبت افزوده شود، بر ارج و بهای تو افزوده می‌شود، چرا که با دانش به سوی پروردگارت هدایت می‌شوی. روضة الواعظین، ص ۱۱.

حدیث۴۶۷۳

امام علی علیه‌السلام : ایّاکَ وَ طولَ الْاَمَلِ فَکَمْ مِنْ مَغْرورٍ اِفْتَتَنَ بِطولِ اَمَلِهِ فَاَفْسَدَ عَمَلَهُ وَ قَطَعَ اَجَلَهُ فَلا اَمَلَهُ اَدْرَکَ وَ لا مافاتَهُ اسْتَدْرَکَ ؛ از آرزوی دور و دراز بپرهیز، چه بسا فریب خورده‌ای که به آرزوی دراز خویش، فریب خورد و کارش را تباه و مرگش را قطعی کرد و در نتیجه، نه به آرزویش رسید و نه آنچه را که از دست داده بود، جبران کرد. عیون الحکم والمواعظ ، ص ۹۹، ح ۲۲۷۸ .

حدیث۴۶۷۴

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله : مَوْتُ الْاِنْسانِ بِالذُّنوبِ اَکْثَرُ مِنْ مَوْتِهِ بِالْاَجَلِ وَ حَیاتُهُ بِالبِرِّ اَکْثَرُ مِنْ حَیاتِهِ بِالْعُمُرِ؛ مرگ انسان‌ها در نتیجه گناهان، بیشتر از مرگ آنها در نتیجه فرا رسیدنِ اَجَل است و زنده ماندن انسان‌ها در نتیجه نیکی‌هایشان، بیشتر از زندگی کردنشان به خاطر باقی بودنِ عمر است. مکارم الاخلاق، ص ۳۶۲.

حدیث۴۶۷۵

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله : طوبی لِمَنْ طالَ عُمْرُهُ وَ حَسُنَ عَمَلُهُ فَحَسُنَ مُنْقَلَبُهُ اِذْ رَضِیَ عَنْهُ رَبُّهُ وَ وَیْلٌ لِمَنْ طالَ عُمْرُهُ وَ ساءَ عَمَلُهُ وَ ساءَ مُنْقَلَبُهُ اِذْ سَخِطَ عَلَیْهِ رَبُّهُ؛ خوشا به سعادت کسی که عمرش طولانی و کردارش خوب باشد. چنین کسی عاقبتش خوب است؛ زیرا پروردگارش از او راضی است. و وای بر کسی که عمرش طولانی و کردارش بد باشد. چنین کسی عاقبتش بد است؛ چرا که پروردگارش از او ناراضی است. بحارالأنوار، ج ۶۹، ص ۴۰۰، ح ۹۵.

حدیث۴۶۷۶

امام صادق علیه‌السلام : تَجَنَّبُوا الْبَوائِقَ یُمَدَّ لَکُمْ فِی الْاَعْمارِ؛ از فتنه‌ها و بدی‌ها کناره بگیرید، تا عمرتان طولانی شود . عیون أخبار الرضا علیه‌السلام ، ج ۲، ص ۴۰، ح ۹۰.

حدیث۴۶۷۷

امام علی علیه‌السلام : بَرَکَةُ الْعُمْرِ فی حُسْنِ العَمَلِ ؛ برکت عمر در خوب انجام دادنِ کارهاست. غررالحکم ، ح ۴۴۳۴ .

حدیث۴۶۷۸

پیامبراکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله وسلم : یَابْنَ آدَمَ! اِبْرِرْ والِدَیْکَ وَ صِلْ رَحِمَکَ، یُیَسِّر لَکَ یُسْرُکَ وَ یُمَدَّ لَکَ فی عُمْرِکَ و اَطِع رَبَّکَ تُسَمّی عاقِلًا و لا تَعصَهُ تُسَمّی جاهِلًا ؛ ای فرزند آدم! به پدر و مادرت نیکی کن و صله رحم داشته باش تا خداوند، کارت را آسان و عمرت را طولانی بگرداند. پروردگارت را فرمان ببر تا خردمند به شمار آیی و از او نافرمانی نکن که نادان شمرده می‌شوی. الفردوس، ج ۵، ص ۲۸۲، ح ۸۱۹۰ .

حدیث۴۶۷۹

امام جواد (علیه السلام)می فرمایند: لن یستکمل العبد حقیقهٔ الإیمان حتی یؤثر دینه علی شهوته؛ بنده هرگز حقیقت ایمان را به کمال نرساند مگر آنگاه که دینش را بر هوس خود ترجیح دهد. میزان الحکمه، ج۱، ص ۳۷۲.

حدیث۴۶۸۰

امام باقر (علیه السلام)می فرمایند: الکمال و کل الکمال التفقه فی الدین و الصبر علی انائبهٔ و تقدیر المعیشه؛ کمال و بلکه همه ی کمال انسانی در سه چیز است: دانا بودن در دین و احکام آن، شکیبا بودن در ناراحتی ها و مصائب و برنامه ریزی درست در اقتصاد زندگی . اصول کافی، ج۱، ص ۳۲.

حدیث۴۶۸۱

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: أقرب الآراء من النهی ابعدها من الهوی؛ خردمندانه ترین رأی آن است که از هوای نفس دورتر باشد. غررالحکم، ح۵۹۰۲.

حدیث۴۶۸۲

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: شر الآراء ما خالف الشریعهٔ؛ بدترین رأی آن است که مخالف شریعت باشد. نهج البلاغه، حکمت ۱۷۹.

حدیث۴۶۸۳

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: الرأی کثیر و الحزم قلیل؛ رأی بسیاراست و دوراندیشی کم. غررالحکم، ح۱۲۱۳.

حدیث۴۶۸۴

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: افضل الناس رأیا من لا یستغنی عن رأی مشیر؛ رأی آن کس برتر است که خود را از رأی مشاور بی نیاز نداند. غررالحکم، ح۳۱۵۲.

حدیث۴۶۸۵

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: من استبد برأیه هلك و من شاور الرجال شاركها فی عقولها. هر که خود رایی کند، نابود شود و هر که با بزرگان مشورت کند، در خردهایشان شریک گردد. نهج البلاغه، حکمت ۱۶۱

حدیث۴۶۸۶

حضرت علی (علیه السلام) می فرمایند: ضلهٔ الرای تفسد المقاصده؛ نادرستی رأی، اهداف را تباه می کند. غررالحکم، ح۵۹۰۲.

حدیث۴۶۸۷

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: وقتی پندی برای برادرتان در ذهن خویش می یابید، به او ارزانی اش کنید. نهج الفصاحه/ح ۲۴۵.

حدیث۴۶۸۸

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: من عمل علی غیر علم کان ما یفسد اکثر مما یصلح؛ هر کس که بدون علم و آگاهی کار کند، بیش از آن که اصلاح کند، خراب می کند! بحارالانوار/ج۷۴/ص ۱۵۰.

حدیث۴۶۸۹

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: الجلیس الصالح خیر من الوحدهٔ و الوحدهٔ خیر من جلیس السوء؛ همنشین خوب بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از همنشین بد. بحارالانوار/ج۷۴/ص۸۴.

حدیث۴۶۹۰

رسول اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند: هر کس از وادی ذلت بار گناه و معصیت، به عزت اطاعت خدا روی آورد، خدای بلند مرتبه بدون این که او مونسی داشته باشد، با او انس می گردد و بدون داشتن مال او را یاری می نماید. بحارالانوار/ج۷۲/ص۳۵۹.

حدیث۴۶۹۱

رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: من ستر علی اخیه ستره الله فی الدنیا و الاخرهٔ. هر که پرده پوش برادر خویش در دنیا باشد، خدا در دنیا و آخرت پرده پوش او می شود. نهج الفصاحه/ح ۲۷۶۴.

حدیث۴۶۹۲

رسول اعظم(صلی الله علیه و آله و سلم)می فرمایند: خیر الناس من انتفع به الناس. بهترین مردم کسی است که مردم از او بهره مند شوند. بحارالانوار/ج۷۵/ص۲۳.

حدیث۴۶۹۳

امام صادق(علیه السـلام) می فرمایند : افضل العبادهٔ ادمان التفکر فی الله و فی قدرته. برترین عبادت، اندیشـیدن مداوم درباره ی خدا و قدرت اوست. اصول کافی/ج۲/ص۵۵.

حدیث۴۶۹۴

حضـرت امام صادق(علیه السـلام) می فرماینـد: اجعل نفسک عـدوا نجاهـده و عاریهٔ تردها. نفس خود را چون دشـمنی دان که با او مبارزه می کنی و امانتی است که باید برگردانی. تحف العقول/ ج ۳۰۴.

حدیث۴۶۹۵

حضـرت امـام بـاقر(علیه السـلام) می فرماینـد: لا فضـیلهٔ کالجهاد و لاجهاد کمجاهـدهٔ الهوی. هیـچ فضـیلتی چون جهاد نیست و هیچ جهادی مانند مبارزه با هوای نفس نیست. تحف العقول/ ج۲۸۶.

حدیث۴۶۹۶

حضـرت علی (علیه السلام) می فرمایند: ان المجاهد نفسه علی طاعهٔ الله و عن معاصیه عندالله سبحانه بمنزلهٔ برشهید. کسی که در راه فرمانبرداری از خدا و دوری از نافرمانی او با نفس خویش مبارزه کند، نزد خدای سـبحان منزلت نیکوکار شهید را دارد. غررالحکم/ ج ۳۵۴۶.

حدیث۴۶۹۷

حضـرت رسول اکرم (صـلی الله علیه و آله و سـلم)می فرماینـد: أفضل الجهاد من اصبـح لایهم بظلم أحـد. بهترین جهاد آن است که انسان روز خود را آغاز کند در حالی که در اندیشه ی ستم کردن به احدی نباشد. المحاسن/ج۱/ص ۴۵۶.

حدیث۴۶۹۸

امام حسـین علیه السـلام فرمودنـد: اِنّ اَعفَی النّاسِ مَن عَفا عِندَقُدرَتِهِ بخشـنده ترین مردم کسـی است که در هنگام قدرت می بخشد. (الدره الباهره ، ص۲۴)

حدیث۴۶۹۹

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: لَتَأمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنَهَنِّ عَنِالْمُنْکَرِاَوْلَیَسْتَعْمِلَنَّ عَلَیْکُمْ شِرَارُ کُمْ فَیَدْعُوخِیَارُکُمْ فَلاَیُسْتَجَابُ لَهُمْ . حتماً امربه معروف ونهی ازمنکرکنیـد، وگرنه اشـرارتان برشـما مسـلط وحـاکم می‌شونـد آنگاه خوبانتان هم دعا می کننـد، امّا دعایشان مستجاب نمی شود. وسایل الشیعه، ج۱۱، ص۳۹۴

حدیث۴۷۰۰

حضـرت امام رضا(علیه السـلام) می فرماینـد: بِرِّالْوَالِـدَینِ وَاجِبٌ وَ إنْ کانَا مُشْرِکَینِ وَ لاطَاعَـهَ لَهُمَا فِی مَعْصِـیَهِ الْخَالِقِ؛ نیکی به پـدر

ومادر واجب است ، هرچند مشرک باشند ، ولی درراه معصیتِ آفریدگار، اطاعت از آن دوجایز نیست. بحارالانوار، ج۷۱، ص۷۲

حدیث۴۷۰۱

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: عَلَیکَ بِطاعَةِ الأبِ وَبِرّهِ وَالتّوَاضُعِ والخُضُوعِ وَالإعظَامِ وَالإکْرَامِ لَهُ وَ خَفْضِ الصّوْتِ بِحَضْرَتِهِ؛ بر تو باد که از پدر فرمانبرداری کنی ، به او نیکی کنی ، دربرابرش فروتنی وکرنش وبزرگداشت واحترام داشته باشی وصدایت را در حضور او پایین بیاوری. فقه الرضاعلیه السلام،ص ۳۳۴

حدیث۴۷۰۲

حضرت امام کاظم(علیه السلام) می فرمایند: لیس منا من لم یحاسب نفسه فی کل یوم. فإن عمل حسنا إستزاد الله منه و إن عمل سیئا استغفرالله و تاب إلیه. از ما نیست هر کس هر روز محاسبه ی نفس نکند (و از خود برای کارهایی که در آن روز کرده است، حساب نکشد) تا اگر کار نیکی کرده است بر آن بیفزاید و اگر کار بدی کرده است به درگاه خدا توبه کند. تحف العقول، حدیث ۲۹۲.

حدیث۴۷۰۳

حضرت علی(علیه السلام) می فرمایند: حسن خلقک، یخفف الله حسابک. اخلاقت را نیکو گردان تا خداوند حسابت را آسان گرداند. امالی شیخ طوسی، ص ۱۷۴.

حدیث۴۷۰۴

حضرت امام رضا(علیه السلام) می فرمایند: مَنْ فَرّجَ عَنْمُؤمِنٍ فَرّجَ اللهُ وَعَنْ قَلْبِهِ یَوْمَ الْقِیَامَةِ. کسی که گره ازکارمؤمنی بگشاید وشادش کند، خداوند هم درروزقیامت ، کاربسته‌ی او را می‌گشاید. اصول کافی ، ج۲، ص۲۰۰

حدیث۴۷۰۵

حضرت امام صادق (علیه السلام) می فرمایند: من حسن بره أهل بیته زید فی رزقه. هر که با خانواده ی خود نیکوکار باشد، روزیش زیاد می شود. بحارالانوار، ج۷۶، ص ۶۰.

حدیث۴۷۰۶

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) می فرمایند : مَن سَعی عَلی عِیالِهِ فی طَلَبِ الحَلالِ فَهُوَ فی سَبیلِ اللّهِ ؛ هرکس در جست و جوی حلال، برای گذران زندگی خانواده اش بکوشد،[تلاشِ] او در راه خدا است. کنز العمّال : ۴ / ۱۲ / ۹۲۵۲ .

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم جاهِدُوا بِأَمْوالِکُمْ وَ أَنْفُسِکُمْ فی سَبیلِ اللَّهِ ذلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که

امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید. از جمله فعالیتهای گسترده مرکز : الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و... د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴) ز)طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و... ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ... ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳- (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱) نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳ ، شماره کارت :۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳و شماره حساب شبا : IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۶۰۹-۵۳به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -:

هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».